

# Jaarstukken 2022

## Home

Pagina 1

De gemeente Rotterdam presenteert de Jaarstukken 2022.

## Totaalbeeld

Pagina 2

### Totaalbeeld

Het totaalbeeld van de Jaarstukken 2022.

[Voortgang 2022](#)

[Infographic](#)

[Collegetargets](#)

[Coalitieakkoord](#)

[Raadsbehandeling](#)

[Commissies](#)

[Leeswijzer](#)

## Voortgang 2022

Pagina 3

### Voortgang 2022

De Voortgang 2022 geeft een totaalbeeld van heel 2022. De Voortgang bestaat uit 2 algemene blokken: een Voorwoord en een Financieel beeld 2022. Daarna is de Voortgang per programma in alfabetische volgorde opgenomen, deze is hetzelfde als de Voortgang per programma en tenslotte de Bedrijfsvoering.

### Voorwoord

‘Eén stad’: het belang van eenheid in de stad kan niet genoeg benadrukt worden in deze onzekere tijd waarin we gesteld staan voor grote opgaven. Veel Rotterdammers kampen met de enorme stijging van onder meer energiekosten en kosten van de dagelijkse boodschappen. Naast stijgende energie- en grondstofprijzen, schaarste aan brandstof en materialen zien we ook personeelstekorten, is er een woningtekort en ligt er een grote opgave rondom de klimaatverandering. Dit alles heeft gevolgen voor de lokale economie en het welzijn van Rotterdammers. Deze vraagstukken pakken we samen aan: met ondernemers, (maatschappelijke) organisaties en bewoners.

Met de welbekende veerkracht lieten we afgelopen jaar weer zien waar we als stad voor staan: bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne is Rotterdam snel in actie gekomen. In beperkte tijd is er opvang en financiële en medische begeleiding geboden aan Oekraïense vluchtelingen. Denk ook aan het werk van de GGD met vaccinatiecampagnes en de uitvoering van de energietoeslagen voor Rotterdammers.

2022 was een bewogen jaar dat bestuurlijk gezien ook in het teken stond van het aantreden van het nieuwe college van Leefbaar Rotterdam, VVD, D66 en DENK.

De ambities uit het coalitieakkoord 'Eén stad', dat we presenteerden in juni vorig jaar, ziet u terug in deze jaarstukken en hoewel we eigenlijk pas net onderweg zijn in deze collegeperiode kunnen we een aantal ontwikkelingen wel al delen. Zo heeft 'Wijk aan Zet' een gezicht gekregen met de inzet van bevoegde wijkraadsleden die eind 2022 voor alle 39 wijkraden wijkakkoorden opleverden. Hiermee beogen we een dialoog tussen gemeente en de wijken. We bezoeken regelmatig diverse wijken: om te luisteren en om oplossingen te bieden. Zo bevorderen we samenhang in de buurt en leveren we maatwerk voor de opgaven in de wijken. Om de wijken schoon te houden zijn er 85 pop-up milieuparken gerealiseerd en is er minder zwerfafval dankzij de NietRNAast-aanpak.

Om de stad leefbaar te houden pakken we het woningtekort aan. Daarnaast geldt met ingang van 2022 in 16 wijken een opkoopbescherming zodat investeerders huizen niet zomaar kopen om te verhuren. Daarmee blijven meer koopwoningen beschikbaar voor mensen die er zelf in gaan wonen. 32.000 Rotterdamse huishoudens met een laag inkomen ontvingen een Gratis Energiebox010 om hun huis te verduurzamen en zo jaarlijks zo'n 180 euro te besparen op de energierekening. In 2022 daalde het aantal Rotterdammers in de bijstand van 34.624 naar 32.975.

Het is belangrijk om koers te houden in het realiseren van onze ambities: stimulering van investeringen in de werkgelegenheid met toekomstperspectief, vernieuwing van de economie, klimaataanpak en verruiming van het woningaanbod. Dit doen we samen met de gemeenteraad. Maar bovenal gaat het ons om te investeren in het meest waardevolle van onze stad: de Rotterdammers zelf. Investeringen zijn alleen mogelijk op basis van een visie op de toekomst en de bereidheid om verantwoording af te leggen over het afgelopen jaar. Dat laatste leest u in de jaarstukken.

We staan als stadsbestuur voor belangrijke keuzes om de komende jaren de uitdagingen voor Rotterdam aan te gaan. Dat doen wij met het vertrouwen in de veerkracht, saamhorigheid en wendbaarheid van de Rotterdammers. Samen zijn we één stad.

Maarten Struijvenberg, Wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten

## Algemeen

Met de jaarstukken 2022 legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid en financiën in 2022. Het rekeningresultaat 2022 vóór bestemming bedraagt **€ 85 mln** positief. Het resultaat werd naast een aantal incidentele mee- en tegenvallers vooral beïnvloed door macro-economische ontwikkelingen die deels het gevolg waren van het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne. Het betreft hier onder andere de fors toegenomen inflatie, de stijging van de rente en de krapte op zowel de arbeids- als de materialenmarkt. De grootste mee- en tegenvallers staan toegelicht in tabel hiernaast. Per programma worden de mee- en tegenvallers toegelicht onder het blokje Financiën.

## Erfpachtconversies

In 2022 hebben 2 bijzondere erfpachtconversies plaatsgevonden, Havensteder en Woonstad. Bij de conversie Woonstad loopt de uitvoering door naar 2023. Het deel dat in 2022 is afgewikkeld is, blijkt groter te zijn dan vooraf werd ingeschat. Dit heeft geleid tot **€ 72 mln** aan eerder ontvangen baten. Ook is voor **€ 68 mln** aan extra baten gerealiseerd omdat naast sociale woningen ook andere segmenten zijn geconverteerd. Deze baten zijn zoals afgesproken met de gemeenteraad toegevoegd aan de reserve Rotterdamse investeringsmotor (RIM). Deze erfpachtconversies zijn daardoor geen onderdeel van het rekeningresultaat.

## Reserves

### Totaal van alle reserves

2021: **€ 2.331 mln**

2022: **€ 2.729 mln**

Het totaal van alle reserves is in 2022 gestegen met € 398 mln. Dit is in belangrijke mate (€ 317,6 mln) te verklaren door de toevoeging van de bijzondere erfpachtbaten aan de RIM.

Voor verrekening van het rekeningresultaat bedraagt de Algemene reserve aan het einde van 2022 **€ 176 mln**.

Wilt u meer weten over de reserves, kijk dan op de pagina bij de Balans [Reserves](#).

#### Grootste meevallers (+) en tegenvallers (-) 2022

|                                                                                          |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Decembercirculaire Gemeentefonds<br>(Programma Algemene middelen)                        | + € 27 mln |
| Hogere baten Onroerende zaak belasting (OZB)<br>niet woningen<br>(Programma Belastingen) | + € 11 mln |

|                                                                           |            |
|---------------------------------------------------------------------------|------------|
| Onderhoudskosten Vastgoed<br>(Programma Bestaande stad)                   | + € 12 mln |
| Minder opbrengsten WABO-leges<br>(Programma Bestaande stad)               | - € 11 mln |
| Gebiedsexploitaties<br>(Programma Stedelijke ontwikkeling)                | - € 16 mln |
| Lagere lasten WMO-arrangementen<br>(Programma Zorg, welzijn en wijkteams) | + € 22 mln |

## Financiële kengetallen

Hieronder worden de twee belangrijkste financiële kengetallen kort toegelicht. Wilt u meer weten over de financiële kengetallen, ga dan naar de [paragraaf Financiële kengetallen](#).

### Weerstandsvermogen

2021: **1,4**

2022: **1,5**

Het weerstandsvermogen geeft aan of de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Er wordt gestuurd op een weerstandsvermogen van minimaal 1,0, passend bij de financiële risico's die de gemeente loopt. Ultimo 2022 is het weerstandsvermogen op orde.

### Structureel exploitatiesaldo

2021: **5,6%**

2022: **1,7%**

De financiën van de gemeente moeten structureel in evenwicht zijn. Dat is het geval als het structureel exploitatiesaldo positief is. In 2022 werden de structurele lasten gedekt door structurele baten. Het verschil van het structureel exploitatiesaldo 2022 ten opzichte van 2021 kan worden verklaard door een aanscherping van de kaders vanuit de provincie.

## Programma Algemene middelen

## Beleidskader verbonden partijen en bestuurlijke relaties 2022-2026

In 2022 is een [nieuw beleidskader Verbonden partijen en bestuurlijke relaties 2022-2026](#) opgesteld. Dat gebeurt aan het begin van elke nieuwe bestuursperiode. De gemeenteraad heeft het beleidskader op 2 februari 2023 vastgesteld. Een verdere toelichting staat in de paragraaf [Verbonden partijen](#).

## Stedin

Netwerkbedrijf Stedin heeft de komende jaren behoefte aan extra eigen vermogen. Stedin heeft dit extra vermogen nodig om te investeren in het energienet en de energietransitie. In 2022 heeft Stedin met haar aandeelhouders een plan uitgewerkt. Hierin staat met welke combinatie van oplossingsrichtingen Stedin extra eigen vermogen kan aantrekken. Een van de oplossingsrichtingen is dat de staat toetreedt als nieuwe aandeelhouder. In 2023 ontvangt de gemeenteraad informatie en kan de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen aangeven. Verdere toelichting staat in paragraaf [Verbonden Partijen](#).

## Warmtebedrijf

De gemeenteraad besloot op 2 juni 2022 de aandelen in Warmtebedrijf Rotterdam Holding B.V. (WbR) aan Vattenfall Nederland te verkopen. Met de overdracht van de aandelen op 1 november 2022 is de verkoop afgerond. De financiële effecten van het dossier Warmtebedrijf Rotterdam zijn verwerkt in 2022. Een verdere toelichting staat in paragraaf [Verbonden Partijen](#).

## Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)

In 2022 hebben twee grote woningcorporaties erfpachtcontracten afgekocht. Dat gebeurt ook in 2023. Bij een erfpachtconversie verkoopt de gemeente de grond waarop woningen van deze woningcorporaties staan aan de woningcorporaties. In 2022 vielen de opbrengsten € 140 mln hoger uit dan begroot. De opbrengsten van de verkoop komen terecht in de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM). Een verdere toelichting staat bij [Financiën](#).

## Gemeentefonds

Het Rijk heeft in de decembercirculaire extra geld voor integratie- en decentralisatie-uitkeringen van € 41,8 mln aan Rotterdam toegekend. Dit is zo laat gebeurd, dat de gemeente dit geld, over het algemeen, in 2022 niet meer kon uitgeven. Hiertegenover staan lagere ontvangsten van € 15,1 mln aan algemene uitkeringen dan begroot. Het saldo van het Gemeentefonds bedraagt € 26,7 mln positief.

Het Rijk verandert in 2026 de systematiek voor het berekenen van de grootte van het gemeentefonds. Tot en met 2025 past het Rijk nog de bestaande systematiek toe: trap-op-trap-af maar staat het accres vast. Die systematiek vervalt vanaf 2026.

Sinds het voorjaar van 2022 bespreken gemeenten, het Rijk en andere betrokken partijen een nieuwe systematiek voor het gemeentefonds. Het Rijk heeft toegezegd in de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te geven. Een nadere toelichting staat in [Gemeentefonds](#).

## Financiering

In 2022 heeft de gemeente minder geïnvesteerd dan was begroot. In de paragraaf [Investerings](#) is een toelichting hierop opgenomen. Een van de gevolgen van de lagere investeringen is dat voor € 908.000 minder rente aan de programma's en projecten is toegerekend dan was begroot. Daarnaast heeft het achterblijven van investeringen in 2022 geleid tot een lagere financieringsbehoefte, en daarmee tot lagere extern te betalen rentelasten van € 642.000 dan was geraamd.

## Programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving

### Taal

#### Aantal taaltrajecten

Realisatie 2021: **5.994** afgeronde trajecten

Streefwaarde 2022: **5.400** afgeronde trajecten

Voorlopige Realisatie 2022: **6.662** afgeronde trajecten.

Deze cijfers zijn nog niet definitief omdat subsidies 2022 nog definitief moeten worden vastgesteld. Ook zijn de aanbieders nog bezig met de laatste afronding van de overeenkomsten 2022. In 2022 is de aanbesteding van de regio voor de komende jaren gerealiseerd.

De gemeenteraad stelde in 2019 [het Beleidskader De Taalspiraal](#) vast. Aan de hand van dit kader wilde het college met 19.000 afgeronde taaltrajecten een trendbreuk realiseren. Begin 2022 waren door de coronamaatregelen fysieke lessen niet mogelijk. Na versoepeling is er in de loop van 2022 een enorme toeloop naar taalcursussen ontstaan. De voorlopige realisatie over 2022 is hoger dan de streefwaarde. De verwachting is dat het aantal afgeronde trajecten nog hoger zal uitvallen na de definitieve vaststelling van de subsidies uit 2022 en na afronding van de overeenkomsten 2022.

## Schulddienstverlening en Armoedebestrijding

In de loop van 2022 kregen meer Rotterdammers te maken met financiële problemen. Die waren het gevolg van de hoge inflatie en stijgende energieprijzen. Om Rotterdammers met een laag inkomen in deze moeilijke tijd extra te ondersteunen, heeft het college het [actieplan Geldzorgen](#) vastgesteld. Dit actieplan bestaat uit kortetermijnmaatregelen, zoals:

- promoteams die Rotterdammers benaderden en bekeken of ze recht hadden op financiële hulp waarvan zij nog geen gebruik maakten,
- boodschappenkaarten, uitgegeven bij acute financiële nood,
- schoolontbijt om te voorkomen dat kinderen met een lege maag in de klas zitten,
- extra formatie bij het Expertiseteam Financiën om Rotterdammers die zich met schulden bij de gemeente melden snel te kunnen helpen.

Met medefinanciering door Stichting De Verre Bergen is daarnaast aan 78.976 Rotterdamse huishoudens met een inkomen tot maximaal 140% van het wettelijk sociaal minimum een energietoeslag van maximaal € 1.300 uitbetaald. Het bereik was 95% van de totale doelgroep.

Om te besparen op de energierekening kunnen sinds 2022 Rotterdammers met een laag inkomen gebruikmaken van energieklussers. Ook is voor deze doelgroep een witgoedregeling gestart. Zij kunnen daarmee witgoed met een hoog energieverbruik vervangen door energiezuinig witgoed.

Het college bood in oktober 2022 aan de gemeenteraad de hoofdlijnen aan van [het nieuwe beleidsplan armoede- en schuldenaanpak](#). Bij de uitwerking van deze hoofdlijnen raadpleegt de gemeente ervaringsdeskundigen, samenwerkingspartners in de stad en wetenschappers. Het college biedt het nieuwe meerjarenbeleidsplan in het voorjaar 2023 aan de gemeenteraad aan.

## Samenleven

De actieprogramma's - 'Relax. Dit is Rotterdam' en 'Rotterdam Tegen Racisme' - lopen op hun einde. Een nieuw beleidskader Samenleven is in de maak. Daartoe zijn stadsgesprekken begonnen over inburgering en diverse vormen van discriminatie op verschillende leefgebieden zoals op de woningmarkt, arbeidsmarkt, in het onderwijs, enzovoort. Rotterdammers brengen in wat er speelt en welke oplossingen zij nodig vinden. In opdracht van de gemeente hebben de Erasmus Universiteit Rotterdam en het Antidiscriminatiebureau RADAR de discriminatie-index ontwikkeld. Deze geeft nieuwe inzichten in discriminatiecijfers van Rotterdam. Alle resultaten zijn openbaar via [www.inclusief010.nl](http://www.inclusief010.nl). Tot het nieuwe beleidskader is vastgesteld, lopen bestaande activiteiten door.

In 2020 verschenen drie studies over het koloniale verleden en het slavernijverleden van Rotterdam. De burgemeester bood in december 2021 namens het college excuses aan voor de betrokkenheid van Rotterdamse stadsbesturen bij kolonialisme en slavernij. In 2022 is het stadsprogramma Koloniaal en Slavernijverleden gestart om de woorden te voorzien van daden. Dit programma loopt tot en met 2024. Het doel is kennisverspreiding, bewustwording stimuleren en dialoogvoering over het verleden van slavernij en kolonialisme, en de doorwerking daarvan in het heden. Er is een onderwijsconferentie gehouden en er is - met subsidie – een brede dialoog in de stad gestart door projecten gericht op kennisdeling, bewustwording, uitingen in theatervorm enzovoort. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor het gedenkjaar 2023.

## Inburgering

Op 1 januari 2022 ging de Wet inburgering (Wi2021) in. Deze wet maakt gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering op het gebied van wonen, taal, werk en inkomen, en onderwijs. Ook geeft de wet de gemeente de regie hierop. De nieuwe wet is bedoeld voor inburgeraars en dit betreffen statushouders als gezin- en overige migranten.

Het laatste kwartaal van 2022 begonnen steeds meer statushouders met een inburgeringscursus in een zogeheten 'leerroute' die past bij hun situatie en leerbaarheid. De eerste maanden van 2022 was er een vertraging bij de landelijke organisatie DUO. Die vertraging is verholpen. Hierdoor kregen gemeenten pas later door welke inburgeraars onder de nieuwe wet vielen en hierdoor kon het proces van inburgeren pas later gestart worden. Daarnaast zijn er binnen de B1 leerroute nu ook lessen in de avond gestart zodat statushouders, die al werken, hun inburgering beter kunnen combineren met werk. Nieuw is de start van een avondgroep voor inburgeraars op B1-taalniveau. Daarmee kunnen inburgeraars taallessen combineren met hun werk.

## Opvang Oekraïense vluchtelingen

Rotterdam heeft snel kunnen handelen toen door de inval van Rusland in Oekraïne in maart vele vluchtelingen naar onze stad kwamen. De eerste opvang was in sporthal de Wielewaal en vervolgens in hotels. Tegelijkertijd is de verbouwing van kantoren en voormalige verzorgingshuizen in gang gezet. De gemeente ging met sociaal begeleiders en schoolbesturen in gesprek over de opvang in bredere zin. Op verzoek van de Oekraïense gemeenschap is eind maart het Oekraïens Huis geopend, een belangrijke informatie- en ontmoetingsplek voor vluchtelingen.

Begin april meerde de Volendam aan in Rotterdam. Daar kregen 1.400 vluchtelingen onderdak. Nadat de Holland America Lijn (HAL) had aangegeven het schip per half september nodig te hebben voor eigen gebruik, is door stad en regio gewerkt aan de herhuisvesting van elk 700 vluchtelingen. Inmiddels heeft Rotterdam 1.000 gemeentelijke plekken voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, op 18 locaties verspreid over de stad. Iedere locatie heeft een accounthouder van de gemeente die de sociale begeleiding aanstuurt. Daarnaast verblijven 1.400 vluchtelingen bij ongeveer 600 gasthuishoudens.

## Opvang asielzoekers

Rotterdam heeft in 2022 de noodopvang voor asielzoekers opgehoogd naar 500 plekken, verdeeld over 5 riviercruiseschepen, verspreid over de stad. Er is samenwerking met het COA, Slaapschepen en de stichting Mano om kwalitatief goede, kleinschalige opvang te bieden.

## Programma Beheer van de stad

## Collegetarget verminderen naastplaatsingen en zwerfafval

**We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.**

Realisatie 2021: **79% niveau B of hoger**

Begroting 2022: **80,25% niveau B of hoger**

Realisatie 2022: **79,77% niveau B of hoger**

De realisatie van het schoonniveau in 2022 wijkt licht af van de ambitie zoals opgenomen in de begroting. Er zijn echter aanzienlijke verschillen tussen de wijken. De uiteenlopende scores benadrukken het belang van een wijkgerichte aanpak.

De **NietRNAast-aanpak** ('runners') heeft tot doel plaatsing van afval naast containers te verminderen. Daarmee vermindert ook het zwerfafval in de stad. De aanpak is in 2022 voor heel Rotterdam ingevoerd. Reinigingsmedewerkers controleren de containers in de wijken. Staat er afval naast, dan melden zij dat met een app. Vervolgens halen ze dat afval weg, samen met medewerkers van Inzameling. Medewerkers van T&H worden ingeschakeld om na te gaan of een boete uitgeschreven kan worden. Twintig reinigers krijgen in 2023 een opleiding tot controleur huisafval, zodat ze zelf boetes kunnen uitschrijven. Analyses van de registraties leiden tot verdere verbetering van het werkproces.

Door de invoering van NietRNAast is er in de tweede helft van 2022 5,57 procentpunt minder afval naast containers gezet. Kijkend naar naastplaatsingen en zwerfafval samen is de gemiddelde verbetering 0,44 procentpunt. Vanaf 2023 komt er, naast de stadsbrede aanpak, maatwerk in de 20 wijken met het meeste zwerfafval. Vooral op plekken waar het vaakst vuilniszakken naast de containers worden neergezet: de naastplaatsingen. De volgende jaren komen er verschillende maatregelen om zwerfafval en naastplaatsingen verder tegen te gaan.

## Kralingse plas

In 2021 leidden uitgevoerde maatregelen tot een sterke daling van het fosfaatgehalte in de Kralingse Plas. De uitbraak van blauwalg is sindsdien uitgebleven, ondanks de droge en hete zomer van 2022. In 2022 zijn extra maatregelen genomen om de instroom van nieuw fosfaat in de Kralingse Plas te beperken vanuit de Wolvenvallei en de Plaszoom.

## Rotterdams WeerWoord

Het college heeft in december het Programmakader WeerWoord 2030 vastgesteld. Hierin staat hoe we de Rotterdamse aanpak op het gebied van klimaatadaptatie verder gaan ontwikkelen. De eerdere focus die voornamelijk op neerslag en het verminderen wateroverlast bij panden was gericht, is nu uitgebreid naar de opgaven voor alle zes de klimaatthema's. Daarnaast zijn er:

- 9 schoolpleinen aangepakt met meer ruimte voor groen en wateropvang;
- 1000 straten vergroend via Opzoomermee;
- 135.000 tegels gewipt;
- 50.000 tegels opgehaald door de tegeltaxi;
- 11 wijken actief binnen de wijkaanpak Rotterdams WeerWoord;
- 99 gehonoreerde aanvragen voor de subsidieregeling klimaatadaptatie; en
- 700 regentonnen uitgedeeld.

## Biodiversiteit

De analyse van 10 jaar flora en fauna in Rotterdam is in augustus 2022 gedeeld met de Raad. Biodiversiteit is verder in 2022 in toenemende mate onder de aandacht gebracht door het symposium "Ruimte voor rijke Rotterdamse stadsnatuur". Hierbij is samengewerkt met de partners van het Publiek Platform Biodiversiteit. Natuurinclusief Bouwen was het thema van de Rotterdamse architectuurmaand en van de dakendagen. Er is een natuurindicatiekaart opgesteld waarbij de gegevens van 10 jaar een indicatie geven van de biodiversiteit in de verschillende delen van de stad. Bij verschillende stadsprojecten is biodiversiteit als thema meegenomen, zoals bij Reyeroord, Alexanderplein, de Hofbogen en de geveltuinen. Degenen die tegels inleverden bij de Kuip kregen niet alleen een stukje grasmat uitgedeeld, maar ook een bijenhotel waarmee zij de biodiversiteit in hun tuin kunnen vergroten.

## LED-transitie

Het LED-transitieproject loopt vanaf 2020 t/m 2025 waarbij 90.000 armaturen worden vervangen. In 2022 is begonnen met het vervangen van de armaturen langs de doorgaande wegen gevolgd door de specials. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 armaturen vervangen.

## Uitrol wijkcontainers inzameling groente-, fruit- en etensresten (GFE)

In september 2021 is gestart met de plaatsing van wijkcontainers voor gescheiden inzameling van groente-, fruit- en etensresten (gfe) in wijken met veel flats en appartementen. In 2022 zijn er **69 wijkcontainers** gerealiseerd. De snelheid waarmee deze ambitie gerealiseerd wordt, hangt af van tijdige levering van staal en chips, en van beschikbare software-updates. Momenteel is er sprake van vertraagde levering.

## Wijkgerichte en flexibele inzameling grofvuil

In 2022 zijn er **85 pop-up milieuparken** georganiseerd. Daarnaast zijn de openingstijden van de milieuparken verruimd. In september jl. startte een proef met de zondagsopenstelling van milieupark Delfshaven (9:00-13:00 uur). Ook konden inwoners kosteloos elektrische bakfietsen of aanhangwagens lenen. Deze proef was succesvol. Er is dan ook besloten is om hiermee door te gaan.

## Participatie en educatie Schoon

In 2022 waren er **1.368 bewoners** die een container adopteerden. Dat is een toename van 63 ten opzichte van 2021. Via Goedbezig vroegen **629 Rotterdammers** een schoonmaakpakket aan om in hun omgeving zwerfafval op te ruimen. Daarnaast is er een aantal mensen dat een afvalknipper heeft aangevraagd via de wijkconciërges. In 2022 is er ook geëxperimenteerd met een knijperkast in Crooswijk. Deze kast met afvalknijpers en afvalzakken dient vooral een sociaal doel en zorgt ervoor dat de wijkconciërge meer contacten kreeg in de wijk. De kast is positief ontvangen door bewoners en er is goed gebruik van gemaakt, maar mag nog wat meer bekendheid krijgen. Deze proef loopt door in 2023 en krijgt waarschijnlijk een vervolg.

Voor de educatie ontwikkelde de gemeente een menukaart met het lesaanbod voor scholen. Op de menukaart staan 14 activiteiten die zich richten op circulariteit, het voorkomen van zwerfafval en scheiding van afval.

## Zero- emissionvoertuigen

De gemeente wil in 2030 een emissieloos wagenpark. De verduurzaming van personenwagens en bedrijfswagens ligt op schema: personenwagens zijn **76%** emissieloos; doel eind 2023 volledig emissieloos, en lichte bedrijfsvoertuigen zijn **35%** emissieloos; doel eind 2025 volledig emissieloos. Momenteel is **9%** van de zware bedrijfswagens emissieloos. Het doel dat eind 2030 alle zware bedrijfsvoertuigen emissieloos zijn, staat onder druk. Er zijn nog diverse uitdagingen, zoals voldoende dekking van de meerkosten van deze werkvoertuigen en voldoende laadvoorzieningen op de huisvestingslocaties. Met het oog op de invoering van Zero Emissie Zone Stadslogistiek per 1 januari 2025 is het van groot belang de doelstelling te halen.

## Circulaire projecten

In 2022 hebben diverse circulaire projecten bijgedragen aan bewustwording en gedragsverandering van bewoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Er zijn **25 weggeefkasten** gerealiseerd waaruit bewoners houdbare levensmiddelen en hygiënische producten gratis kunnen meenemen als zij die nodig hebben. Vanwege het grote succes is besloten om in 2023 nogmaals 25 weggeefkasten te plaatsen. Andere projecten waren gericht tegen voedselverspilling in Delfshaven; circulaire ondernemers kregen subsidie, trainingen en een speciaal loket voor vragen over afval.

In oktober was de gemeente Rotterdam onderdeel van de Dutch Design Week in Eindhoven. Daar liet een kunstenaar ontwerpen zien met wol gemaakt van Rotterdamse schapen. Hiermee toonde zij aan dat wol geen afval is, maar een grondstof voor uiteenlopende toepassingen.

Tot slot geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld door circulaire inkoop van kantoormeubilair en het zoeken van plekken voor de opslag van eigen materialen.

## Aanpak plaagdieren

In de zomer van 2022 is in heel Rotterdam een stadsbreed voederverbod ingegaan. Tegelijkertijd is er veel gecommuniceerd over de relatie tussen voedsel op straat en rattenoverlast. Om dit extra aandacht te geven, zijn her en der in de stad op stoepen met milkpaint tijdelijke afbeeldingen aangebracht. Vanaf 2023 is er in iedere wijk een vaste medewerker voor plaagdierbeheersing.

## Programma Belastingen

In 2022 zijn de meeste coronamaatregelen opgeheven. Wel zijn de gevolgen van de corona-uitbraak nog zichtbaar. Zo is het betaalgedrag ten opzichte van 2021 verslechterd. Waar nodig zet de gemeentelijke belastingdienst maatwerk in, zoals het afspreken van betalingsregelingen. Verschillende belastingsoorten brachten in 2022 meer of juist minder op dan voorgaande jaren. Hieronder zijn enkele van deze afwijkingen toegelicht.

### Precariobelasting

Voor het gebruik van openbare gemeentegrond betalen ondernemingen en instellingen precariobelasting. In Rotterdam komen steeds meer gebouwen. Dat leidt tot een toename van het aantal bouwplaatsen. Ondernemers betalen voor deze bouwplaatsen precariobelasting. Het gevolg is een extra precariobelastingopbrengst voor de gemeente in 2022 van € 2,3 mln.

### Onroerendezaakbelasting

Door areaaluitbreiding (oppervlakte uitbreiding) van bebouwde grond en nieuwe inzichten in de waardering van vastgoed, heeft de gemeente meeropbrengsten vanuit de onroerendezaakbelasting voor niet-woningen, namelijk € 10,9 mln in 2022. Deze meeropbrengsten zijn structureel. In de eerste herziening van de begroting 2023 wordt een meerjarige bijstelling verwerkt.

### Logiesbelasting

Na de coronapandemie steeg in 2022 de bezettingsgraad van hotels en vakantiewoningen. Meer toeristen hebben in Rotterdam overnacht dan vooraf was verwacht. Coronamaatregelen zijn dit najaar uitgebleven.

Niet alleen het aantal overnachtingen nam toe. Ook de overnachtingsprijs steeg in 2022, gemiddeld met 15%. Hierdoor viel de opbrengst van de logiesbelasting € 1,8 mln hoger uit dan was begroot. Vanaf 2023 is de begroting in lijn met de jaren voor corona.

## Betaalgedrag

Meer Rotterdammers hebben moeite om hun belastingaanslagen te betalen. Dat is te zien aan het aantal betalingsregelingen. Dat steeg in 2022 steeg met ongeveer 7.500 (9%). Ook het aantal aanmaningen steeg in 2022, en wel met 8%. De gemeente moet nu meer werkzaamheden verrichten om belasting te kunnen innen; in sommige gevallen lukt het innen van belasting niet. Dit leidt tot een groter risico op de inning van alle opgelegde belastingen.

Sinds december 2022 krijgen alle belastingplichtigen eerst een kosteloze herinnering zonder dat de gemeente al extra kosten in rekening brengt. Dit is een van de maatregelen in het kader van armoedebestrijding.

## Programma Bestaande stad

### Het zorgen voor een toekomstbestendige gemeentelijke vastgoedportefeuille

#### **Verhuur aan maatschappelijke partners**

Het belangrijkste onderdeel van de gemeentelijke kernportefeuille Vastgoed is het zogenaamde maatschappelijk vastgoed. Dat zijn gebouwen, die gehuurd worden door en voor maatschappelijke partijen op het terrein van onder meer zorg en welzijn, cultuur, sport en onderwijs. Ook voor dit maatschappelijke vastgoed werd de gemeente in 2022 geconfronteerd met de gevolgen van de economische ontwikkelingen, zoals de stijgende inflatie en hogere kosten voor beheer en onderhoud.

Als gevolg van de inflatie werden de maatschappelijke huurders met hoge jaarlijkse indexeringen geconfronteerd. In juli 2022 bedroeg de indexatie (CPI, alle huishoudens) 9,7% en voor januari 2023 is dat 14,5%. De kosten voor onder meer beheer en onderhoud stegen sterk.

De gemeente heeft besloten bij de maatschappelijke huurders de indexering van juli 2022 door te voeren.

#### **Vastgoed voor opvang vluchtelingen Oekraïne**

Door de oorlog in de Oekraïne (eind februari 2022) zijn veel Oekraïners gevlucht naar Nederland. Ook in Rotterdam zijn veel vluchtelingen opgevangen. De gemeente heeft ervoor gezorgd dat er snel opvangplekken worden gerealiseerd. Dit doen we door eigen vastgoed geschikt te maken en vastgoed te huren. Maar ook door

tijdelijke noodopvang te creëren door de inzet van (rivier)cruiseschepen. In 2022 zijn zo in totaal 1.027 slaapplekken gerealiseerd. Voor 2023 kijken we wat de structurele vraag is naar opvang voor alle kwetsbare doelgroepen en hoe deze mede vanuit de gemeente gefaciliteerd kan worden.

### **Verduurzamen gemeentelijk vastgoed**

Een belangrijk thema voor Vastgoed is het realiseren van de doelen in het kader van de verduurzamingsopgave bij nieuwbouw en grote renovatieprojecten. Zo vervangt de gemeente met het Integraal huisvestingsplan (IHP) een deel van het maatschappelijk vastgoed. Daarmee bereikt zij gedeeltelijk haar duurzaamheidsambitie. In 2023 wordt het proces rondom de vervanging van het vastgoed verder ingericht. Het IHP Onderwijs fungeert daarbij als voorbeeld voor de andere IHP's.

De bestaande gebouwen worden verduurzaamd met behulp van Duurzame Meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP's). In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om deze DMJOP's in 2023 op te laten stellen. Tot slot bepaalt de gemeente in 2023 welke aanvullende investeringen nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed volledig te verduurzamen. Het gaat dan zowel om nieuwbouw en renovatie als om beheer en onderhoud.

### **Kadernota Vastgoed**

De spelregels voor het omgaan met gemeentelijk Vastgoed (kern en niet-kern portefeuille) staan in de Kadernota Vastgoed. Deze nota is geschreven voor burgers, bestuur en ambtenaren. In 2022 is er hard gewekt aan een nieuwe Kadernota Vastgoed, die de eerste helft van 2023 aan de gemeenteraad ter vaststelling zal worden voorgelegd. De commissie Bouwen Wonen en Buitenruimte heeft hiervoor inhoudelijke input geleverd.

## **Bouw- en woningtoezicht: voor een toekomstbestendige stad**

### **Goed Huren Verhuren en Opkoopbescherming**

Bescherming van de betaalbare particuliere woningvoorraad en de mensen die daarop zijn aangewezen is het hoofddoel van de aanpak Goed Huren en Verhuren. In 2022 is hiertoe een groot aantal acties uitgevoerd. Zo is sinds mei 2022 stadsbreed een [Huurteam](#) beschikbaar om huurders te ondersteunen bij het halen van hun huurrecht bij de Huurcommissie. Ook is een platform Particuliere verhuurders met vertegenwoordiging vanuit de grotere Rotterdamse verhuurders met een gezamenlijk bezit van ca. 11.000 woningen en de gemeente opgericht waar goed verhuurderschap en de verduurzamingsopgave op de agenda staan. Verder zijn voorbereidingen getroffen op de komst van de Wet goed verhuurderschap (verwacht 1 juli 2023). Met deze wet worden toezicht op en handhaving van goed verhuurderschap een kerntaak van de gemeente.

2022 was het eerste jaar van de Opkoopbescherming voor woningen met een WOZ-waarde tot € 355.000.

Hiervoor zijn 16 wijken aangewezen. Van 6 van de 16 wijken zijn in 2022 onderzoeksresultaten bekend gemaakt en is gebleken dat het percentage woningen dat door beleggers is gekocht af is genomen van 69% in 2021 tot 44% in de 1ste helft van 2022. Mensen kregen hierdoor een grotere kans op een eigen woning. In 2023 worden de resultaten bekend gemaakt van alle 16 wijken over 2022.

## Bouwopgave

De Omgevingswet treedt door uitstel pas in werking op 1 januari 2024. In 2022 heeft de gemeente de komst van deze wet verder voorbereid, met onder meer het gereed maken van de wettelijke beleidskaders, het vullen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het aanpassen van werkprocessen en systemen van Bouw- en Woningtoezicht. Het nieuwe digitale loket moet het een particulier of ontwikkelaar makkelijker maken een project te starten. Over de periode 2022 zijn er 2.256 omgevingsvergunningen verleend. De bouw gerelateerde vergunningen maken de bouw of transformatie van circa 4.000 woningen mogelijk.

## Erfgoed en eigenheid

In 2022 is gewerkt met de Rotterdamse Erfgoedagenda. In 2022 was er voor wat betreft de beschermde monumenten sprake van 186 aanvragen voor een omgevingsvergunning en zijn er 64 formele vooroverleggen en 76 oriëntatiegesprekken gevoerd. Het aantal en omvang van de initiatieven en aanvragen zit in een stijgende lijn. In 2022 zijn ook de werkzaamheden in het kader van de motie 'Versnelde toekomst voor erfgoed' afgerond. Eind 2022 is de procedure voor de meeste objecten definitief afgerond en zijn nog 7 gemeentelijke monumenten aangewezen. In 2022 is verder vanuit het team Monumenten gewerkt aan de totstandkoming van 10 gebiedsgerichte Cultuurhistorische Verkenningen, waarvan er in het lopende jaar 3 bestuurlijk zijn vastgesteld.

## Vitale wijken

### **Wijkgerichte aanpak funderingsproblematiek (aantal woningen)**

In het kader van de wijkgerichte aanpak funderingsonderzoek zijn in 2022 de eigenaren van 5.300 woningen geïnformeerd en bewust gemaakt over funderingsproblemen. Vervolgens is hen de mogelijkheid geboden om gesubsidieerd funderingsonderzoek te laten uitvoeren. In 2022 hebben de eigenaren van 307 woningen funderingsonderzoek uitgevoerd. Voor de eigenaren van 1.778 woningen zijn middelen gereserveerd omdat zij hebben aangegeven voornemens te zijn om funderingsonderzoek uit te voeren.

### **Basiskwaliteit woningen (aantal woningen)**

De gemeente heeft in 2022 vele projecten uitgevoerd om de kwaliteit van de woningen op pijl te houden of te verhogen. Via het programma Steigers op Zuid krijgen kwetsbare eigenaren hulp als ze het onderhoud van hun woningen willen verbeteren. Per collegeperiode gaat het om 3.000 woningen, waarvan er 778 zijn uitgevoerd in 2022.

# Programma Bestuur

## College

In juni 2022 trad een nieuw college aan. Het presenteerde daarbij het coalitieakkoord 2022 – 2026 'Eén Stad'. De nadruk van dit akkoord ligt op werken voor alle Rotterdammers, op minder beleidsdocumenten en visies, en op méér doen: op straat en in contact met onze bewoners. Tegelijk zijn er grote uitdagingen. De hoge inflatie en de gestegen energiekosten raken grote groepen Rotterdammers. De stijgende kosten raken ook de economie in het algemeen. Het college en de stad zetten zich volop in om de gevolgen hiervan te verzachten. Het college is veel in de wijk te vinden. Daarmee komt de politiek dichterbij de Rotterdammer.

## Raad en griffie

### Gemeenteraad en griffie

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente Rotterdam. De leden zijn gekozen door de stemgerechtigde inwoners. De gemeenteraad bestaat in totaal uit 45 leden. Voorzitter is de burgemeester.

De griffie is de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad: van advies tot facilitaire zaken en van communicatie tot de voorbereiding van vergaderingen. De griffiemedewerkers staan onder leiding van de raadsgriffier.

### Verkiezingen

Op 14, 15 en 16 maart 2022 vonden de verkiezingen plaats voor de gemeenteraad en de wijkraden. Het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen was met 38,94 procent historisch laag.

Op 28 maart nam de gemeenteraad in de oude samenstelling afscheid en op 30 maart vond de installatie plaats van de gemeenteraad in de nieuwe samenstelling. De 45 leden van de gemeenteraad zijn afkomstig uit 14 politieke partijen. Naar de achtergrond van de lage opkomst heeft de gemeenteraad een onderzoek ingesteld; in de loop van 2023 worden de resultaten bekend.

### Commissies

Tot aan de verkiezingen waren er 7 commissies en 2 subcommissies. Tijdens de vorming van de coalitie waren er 3 tijdelijke commissies actief. De gemeenteraad heeft kort voor het zomerreces, na de presentatie van het coalitieakkoord, 6 nieuwe commissies en 2 subcommissies ingesteld:

- Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid (BOFV)
- Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS)

- Commissie Werk en Inkomen, Onderwijs, Samenleven Schuldhulpverlening, Armoedebestrijding en Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) (WIOSSAN) + Subcommissie Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR)
- Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte (BWB) + Subcommissie Bestemmingsplannen
- Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat (MHEK)
- Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR)

## Fractiekosten

Alle raadsfracties ontvangen een vaste vergoeding. Het aantal gemeenteraadsfracties steeg in 2022 van 13 naar 14. De extra kosten die dit meebracht zijn voor 2022 opgevangen in de lopende begroting.

## Programma Cultuur

### Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

In het eerste kwartaal van 2022 kwam een einde aan de coronacrisis. Voor culturele instellingen waren er toen geen restricties meer voor het aantal bezoekers. Eind maart 2022 was de cultuursector dan ook weer volledig 'geopend'. Helaas blijven sindsdien de bezoekersaantallen voor sommige groepen achter. De verwachting is dat 'terug naar normaal' nog tijd nodig heeft.

In de loop van 2022 waren er nieuwe ontwikkelingen die ook stevig ingrijpen op de sector. Denk aan de hoge inflatie, stijgende energieprijzen en huren. Daardoor staat goed werkgeverschap bij instellingen onder druk. De gemeente levert waar mogelijk maatwerk en is coulant met de afspraken over het aantal presentaties en producties dat instellingen moeten leveren.

In 2022 zagen we opnieuw een groot aantal aanvragen voor projectsubsidie, waardoor het beschikbare budget van € 1,6 mln ruimschoots werd overvraagd. Ook de kosten per project stegen als gevolg van hogere lasten en fair pay (redelijke beloning voor verricht werk).

### Herstel en transitie na de coronacrisis

De gemeente wilde de cultuursector na de coronapandemie zo snel mogelijk laten opstarten. In 2022 zijn deze herstartcampagne plus het bijbehorend wijkenprogramma afgerond. Meer informatie over het wijkenprogramma staat in de paragraaf 'Kunst en cultuur in de wijken'.

De herstartcampagne kwam tot stand na aanbevelingen van de Denktank New Deal Cultuur Rotterdam aan het college in het voorjaar van 2021. De aanbevelingen hadden twee doelen:

1. de cultuursector zo lang het nodig was met noodsteun overeind houden;

2. de cultuursector na het einde van de coronapandemie zo snel mogelijk laten herstarten en een transitie mogelijk maken. Het is namelijk van groot belang dat de sector weerbaarder, wendbaarder en veerkrachtiger wordt.

In oktober 2022 vond een werkconferentie plaats met een brede groep makers, kunstenaars en instellingen uit de stad. Deze zijn vervolgens samen met de gemeente begonnen aan de uitwerking van samenhangende 'new deals'. Deze dragen bij aan de transitie van de culturele sector naar een bloeiend geheel. Voor de uitvoering van deze 'new deals' heeft het college voor 2023 ongeveer € 2,3 mln beschikbaar gesteld.

## Kunst en cultuur in de wijken

Naast de stedelijke campagne adviseerde de Denktank ook de activiteiten in de wijken snel te herstarten. Dit wijkenprogramma startte in maart 2022 en bestond uit verschillende initiatieven. Zo heeft er een zogenoemd winterwijkenprogramma gedraaid met 18 shows in 16 wijken en was er een zesdelige serie 'Maak mee in je wijk' op OPEN Rotterdam. Ook konden lokale initiatieven een aanvraag doen voor een eenmalige regeling 'Cultuur Boost'. Vanuit deze regeling kregen vooral jongeren extra aandacht. Tot slot werden er talentenjachten georganiseerd.

De activiteiten in de wijken hebben zwaar geleden onder de coronamaatregelen. Een groot aantal initiatieven is in 2021 gecancelld, afgeschaald of uitgesteld naar 2022. In het grootste deel van de gebieden is daardoor in 2022 het budget voor Lokale Culturele Programmering overschreden. In plaats van de begrote € 1,2 mln werd € 1,4 mln besteed.

## Cultuureducatie

De gemeente wil alle kinderen de kans geven met cultuur in aanraking te komen. Daarom bleef zij ook in 2022 inzetten op structureel en kwalitatief goed cultuuronderwijs met professionele docenten op alle Rotterdamse scholen, waarbij ook de nadruk wordt gelegd op het bevorderen van gelijke kansen en talentontwikkeling.

In 2022 moest 30% van de basisscholen een of meer niveaus gestegen zijn in het Rotterdamse Cultuureducatie Model. Dat was de indicator voor cultuureducatie uit het coalitieakkoord 2018-2022. Het percentage geeft het aantal scholen aan dat een stap heeft gezet in het structureel verankeren van cultuuronderwijs in de school.

Dit streefpercentage is in 2022 ruimschoots behaald: 43% van de scholen is een of meer niveaus gestegen. Na de stagnatie in 2021 door COVID-19, hebben scholen in 2022 een sprong gemaakt. Veel scholen zijn overgegaan van 'aanbod afnemen' naar 'aanbod vormgeven in samenwerking met een culturele partij'. De door de gemeente aangeboden programma's als KunstPakt en de Cultuurcoachregeling hebben hieraan bijgedragen. Er zijn vrijwel geen Primair Onderwijs scholen meer in Rotterdam die niet samenwerken met culturele partners of die geen aanbod afnemen.

## Film, media en bibliotheek

Vanaf 2019 zet de gemeente in op versterking van het Rotterdamse film- en mediaklimaat. In 2022 bleef dit onverminderd de ambitie. De [Film- en Mediavisie \(2019\)](#) vormt hiervoor de beleidscontext. Ook in 2022 waren er weer meer langlopende producties met een Rotterdams verhaal, in een herkenbaar Rotterdams decor.

In juli 2022 is het winnende schetsontwerp van de nieuwe Centrale Bibliotheek bekendgemaakt. Het winnende ontwerpteam heeft tot midden 2023 de tijd om de schets uit te werken tot een voorlopig ontwerp. Naar verwachting beschikt Rotterdam dan rond 2029 over een nieuwe Centrale Bibliotheek die klaar is voor de toekomst. De nieuwe bieb is een visitekaartje voor de stad, een huiskamer voor alle Rotterdammers en een voorbeeld voor de bibliotheekwereld. Tijdens de verbouwing, van 2025 tot en met de oplevering in 2029, krijgt de bibliotheek een tijdelijke huisvesting aan de Librijesteeg.

## Musea

De musea hebben in het najaar weer meer publiek weten te trekken. Toch zijn de bezoekersaantallen nog niet overal terug op het niveau van vóór de pandemie. Zo zitten een aantal musea eind 2022 grotendeels weer op een bezoekersniveau van voor corona; bij andere musea is het beeld ongunstiger.

In 2021 en de eerste maanden van 2022 is er noodsteun beschikbaar gesteld aan Rotterdamse culturele instellingen, waaronder een aantal musea. De laatste ronde liep in maart 2022 af. De verwachting is dat het herstel enige tijd nodig heeft en langzaam maar zeker zal doorzetten. Intussen zien de musea zich voor nieuwe problemen gesteld: de inflatie en de fors gestegen energielasten hebben een ongunstig effect op de bedrijfsvoering.

### Museum Boijmans van Beuningen

Museum Boijmans van Beuningen is voor renovatie gesloten tot 2029. De gemeente is eigenaar van het gebouw van Museum Boijmans van Beuningen en grotendeels eigenaar van de collectie van het museum. Het museumgebouw bevatte namelijk asbest en voldoet in technisch en functioneel opzicht niet meer aan de eisen. Daarom stemde de gemeenteraad in december 2021 in met een breed gedragen plan voor de renovatie van het museum. Ook moet de vernieuwing het museum meer bezoekers laten trekken. In 2022 is al het asbest uit het gebouw bijna geheel verwijderd.

### Stadsmuseale functie

De gemeenteraad heeft het college in 2020 gevraagd een visie te ontwikkelen voor een nieuw stadsmuseum. De visie is gepresenteerd in het rapport '[Ook van Jou! Het verhaal van Rotterdam](#)'. Op verzoek van de gemeenteraad is dit in 2022 verder uitgewerkt in een concreet plan, gepresenteerd in het rapport '[Naar een nieuw stadsmuseum voor Rotterdam](#)', met adviezen voor:

- het inhoudelijke profiel,
- de governance (bestuur, taken en verantwoordelijkheden),
- scenario's voor tijdelijke en definitieve (locaties voor) huisvesting; en
- programmering.

Het college heeft het rapport in december 2022 besproken. In de voorjaarsnota wordt een besluit genomen over tijdelijke en definitieve huisvesting van het museum.

De programmamaker van het museum heeft in 2022 op verschillende plekken in de stad gezorgd voor experimentele programmering en participatie rondom de collectie van het museum.

## Rotterdamse raad voor kunst en cultuur / Adviesfunctie

Op 31 mei 2022 heeft het college besloten de Verordening Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) per 1 januari 2023 in te trekken. De evaluatie van de RRKC heeft duidelijk gemaakt dat een fundamentele koerswijziging in de advisering over cultuurbeleid noodzakelijk is. Om nader invulling te geven aan de koerswijziging is in de zomer van 2022 een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd onder een brede groep betrokkenen en experts. De resultaten hebben najaar 2022 geleid tot een rapport waarin de start van een transitieproces als belangrijkste aanbeveling wordt gepresenteerd. Beschreven zijn de stappen om te komen tot een bloeiend samenspel tussen alle partijen die in de cultuur werken én partijen die daarbij in lotsverbondenheid betrokken kunnen worden (het ecosysteem). De gemeente heeft [deze richting omarmd](#) en werkt samen met partijen aan de implementatie van deze transitie. Het langjarige transitieproces wordt niet vermengd met de organisatie en dynamiek van het komende cultuurplanproces. Voor het Cultuurplan 2025 – 2028 wordt een procedure ingericht, vergelijkbaar met de vorige periode. Voor de uitvoering wordt na aanbesteding een extern bureau gevraagd commissies van deskundigen in te richten en de beoordeling van alle ingediende initiatieven te organiseren.

## Programma Dienstverlening

### De Wijk aan Zet

**Collegetarget Wijk aanzet: Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.**

Er is geen mijlpaal voor 2022. Het proces van het opstellen van de wijkakkoorden loopt volop. De vaststelling van de wijkakkoorden door de Raad staat gepland voor april 2023. Metingen zullen na april 2023 van start gaan.

De invoering van 'Wijk aan Zet' heeft geleid tot de komst van 39 wijkraden. Na de verkiezingen van maart 2022 kreeg iedere wijk een eigen vertegenwoordiging. Hierdoor ontstond een voortdurende dialoog tussen gemeente en de wijk. Centraal staan de samenwerking met de wijk, de vorming van een netwerk en de organisatie van participatie.

Het wijkakkoord vormt de basis van de samenwerking. Eind 2022 waren 38 van de 39 wijkplannen klaar; begin 2023 volgde nummer 39. Het is de bedoeling dat de gemeenteraad de wijkakkoorden in 2023 vaststelt. Tot 2026 vormt het wijkakkoord het uitgangspunt van de samenwerking in de wijk. Hieraan gekoppeld is de collegedoelstelling: 'Het college realiseert in deze collegeperiode 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen'.

In de meeste wijken zijn de wijkraadsleden voortvarend van start gegaan, met ondersteuning van het opleidingsprogramma. In 13 wijken zijn wijkraadsleden gestopt. Als er geen kandidaten voor de opvolging meer zijn, treedt de loting in werking. Dat gebeurde in december voor het eerst, namelijk voor de wijkraad Kralingseveer.

Tot slot zijn in 2022 19 wijkmanagementteams (Wijk-MT) van start gegaan. In het Wijk-MT is elk cluster vertegenwoordigd. De wijkmanager is de voorzitter.

## Meedenken, meedoen en meebeslissen

In maart 2020 is het uitvoeringsprogramma Betrokken Stad vastgesteld. Dit programma bevat de algemene uitgangspunten voor de participatie. In 2022 zijn er verschillende producten verder ontwikkeld, waaronder de Grote Participatie Samenvatting, een leergang democratisch vakmanschap, de Kinderburgemeester en een Kinderagenda. De tweede helft van 2022 is gewerkt aan de voorbereiding van de volgende fase van de Betrokken stad.

Verschiedende programma's en projecten zijn ingezet om de dienstverlening te verbeteren en burgerparticipatie te bevorderen. Dit heeft geleid tot een positieve waardering op het gebied van participatie door bewoners. Rotterdammers waarderen de mate van participatie significant meer dan het jaar ervoor, blijkt uit het Wijkprofiel 2022.

## Mijn Rotterdam

In 2022 is het digitale participatieplatform Mijn Rotterdam van start gegaan: dé digitale plek waar bewoners kunnen meedenken en meebeslissen over plannen in hun wijk. Op het platform zijn sinds 2022 ook bewonersinitiatieven zichtbaar. De gemeente werkt voortdurend aan de verdere uitbreiding van de mogelijkheden van Mijn Rotterdam.

Mijn Rotterdam telde in november 140 actieve projecten, 6.100 bewonersaccounts en 244 ambtenarenaccounts. Het platform zorgt voor een breder bereik dan de klassieke participatie-instrumenten, zoals bewonersavonden. De gebruikers zijn vaker praktisch opgeleid, zijn jonger en er is een evenwichtiger man-vrouwverdeling.

- In ongeveer 6 maanden waren er 63.186 unieke bezoekers:
- 6.264 deden mee aan een poll
- 428 deden mee aan een ranking of meerkeuzevraag
- 603 keer is een reactie of argument in een discussie geplaatst
- en in totaal zijn 278 ideeën ingediend.

In totaal is in 2022 dus 7.573 keer actief meegedaan door bewoners. 32 wijkraden zetten Mijn Rotterdam in om suggesties op te halen voor het wijkplan.

## Wijkhubs

Eind 2022 waren 21 wijkhubs in bedrijf. In het eerste kwartaal van 2023 komen er nog 4 bij en er lopen nog haalbaarheidsonderzoeken en zoekopdrachten. Het is de bedoeling dat elke wijkhub een volwaardige gemeentelijke dienstverleningsplek is.

## Bewonersinitiatieven

In de afhandeling van subsidieaanvragen voor bewonersinitiatieven handelt de wijkmanager kleine initiatieven (minder dan € 2.500) zelf af. Voor grote initiatieven (van € 2.500 t/m € 20.000) waren er twee stemrondes voor bewoners. In totaal is op deze manier € 3,7 mln subsidie uitgekeerd en zijn 1.832 initiatieven gerealiseerd.

Uit evaluatieonderzoek blijkt dat Rotterdammers de regeling voor kleine initiatieven waarderen. Over de regeling voor grote initiatieven is men kritischer. Op basis daarvan en van de bespreking in de raadscommissie, besloot het college per 1 januari 2023 te stoppen met het stemmen op grote bewonersinitiatieven. Een werkgroep van vertegenwoordigers van de wijkraden, initiatiefnemers en Opzoomer Mee komt met een nieuw voorstel voor de afhandeling van grote bewonersinitiatieven. Het mandaat voor grote bewonersinitiatieven ligt nu tijdelijk bij de wijkmanager.

## CityLab010

In 2022 zijn er 243 ideeën ingediend bij CityLab010. Daarvan is voor 127 initiatieven een startbudget aangevraagd. De Stadsjury van CityLab010 adviseerde 46 initiatiefnemers een startbudget tot € 100.000 toe te kennen. In totaal is er € 3,1 miljoen aan startbudgetten verdeeld in 2022.

## Verkiezingen

In 2022 vonden op 16 maart de gemeenteraadsverkiezing en de verkiezing voor de wijkraden plaats. Deze verkiezingen zijn goed verlopen. Het verkiezingsproces is verder geprofessionaliseerd. In het najaar 2022 begon de voorbereiding van de verkiezingen voor de Provinciale Staten en waterschappen, op 15 maart 2023. De leerpunten uit voorgaande verkiezingen maken deel uit van de aanpak.

## Tevredenheid concerndienstverlening

**Collegetarget tevredenheid concerndienstverlening: We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald.**

| % van de Rotterdammers dat tevreden / ontevreden is over het contact met de gemeente | Realisatie 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2023 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-------------|
| Streefwaarde ontevredenheid                                                          | n.v.t.          | -4%             | -7%         |
| Realisatie ontevredenheid                                                            | n.v.t.          | +15%            | n.t.b.      |
| Algemene tevredenheid                                                                | 86%             | 85%             | 87%         |
| (ontevredenheid)                                                                     | (14%)           | (15%)           | (13%)       |

Halverwege 2022 heeft de gemeente een nieuwe collegedoelstelling vastgesteld: minder Rotterdammers zijn ontevreden (rapportcijfer 6 of lager) over hun contact met de gemeente. De doelstelling was om eind 2022 een daling van 4% te realiseren ten opzichte van 2021. Gemiddeld over 2022 bleek 85% van de Rotterdammers tevreden (rapportcijfer 7 of hoger) en 15% ontevreden over het contact met de gemeente. Daarmee was er in plaats van een daling van ontevreden Rotterdammers sprake van een stijging ten opzichte van 2021 (van 12%). De gemeentelijke dienstverlening kreeg gemiddeld een 8. Rotterdammers zijn vooral tevreden over duidelijkheid en vriendelijkheid.

De gemeten ontevredenheid was vooral van maart tot en met mei hoog. Die maanden was het erg druk in de stadswinkels en aan de telefoon. De na-ijleffecten van de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben daar een rol in gespeeld. Uit de analyse komen enkele signalen naar voren die de ontevredenheid kunnen duiden. De drie belangrijkste zijn:

- Rotterdammers vinden dat zij te lang moeten wachten om een afspraak te maken, of om opgeroepen te worden voor een afspraak aan de balie.
- Rotterdammers vinden dat zij aan de telefoon te lang moeten wachten.
- Rotterdammers geven aan dat de gemeente telefonisch gemaakte afspraken te laat, of niet nakomt.

De gemeente wil de stijging van het percentage ontevreden Rotterdammers omzetten in een daling. Wat hier allemaal voor moet gebeuren, heeft de gemeente in 2022 concreet uitgewerkt in 'de Rotterdamse Dienstverlening 2023-2026'. Deze opgave vormt de leidraad voor de doorontwikkeling van de dienstverlening in de komende jaren. De Rotterdammer staat centraal in deze opgave en de gemeente werkt aan een betere dienstverlening van 'buiten naar binnen': persoonlijk, betrouwbaar en eigentijds contact.

## Right 2 Challenge

Right 2 Challenge biedt Rotterdammers de mogelijkheid om gemeentelijke taken over te nemen. Daarvoor stelt de gemeente het geld beschikbaar dat zij op de begroting voor de 'gechallengde' taak heeft staan. Het uitgangspunt is dat actieve Rotterdammers en de gemeente samen tot het beste resultaat komen. In 2022 waren er 4 nieuwe challenges:

- 8 straten prikschoon houden met mensen uit de buurt in de Pupillenbuurt: € 5.000, -.
- Rituele wassing in de sociale uitvaart. Dit is de eerste challenge op een onderaannemer: € 250,- per rituele bewassing.
- Gebied naast Taka Tuka Tuin prikschoonhouden met mensen van Pameijer: € 7.000, -.
- Groenonderhoud en schoonhouden van de Gijsingstraat: € 6.000, -.

Het totaal aantal challenges in Rotterdam staat nu op 15.

Om meer mogelijkheden te bieden, wordt Right 2 Challenge ook in aanbestedingen opgenomen. De mogelijkheid van de challenge is in 2022 opgenomen in de onderstaande opdrachten:

- De welzijnsopdracht
- Instrumenten voor arbeidsontwikkeling voor werkzoekenden
- De sociale uitvaart

## Kleine Kernen Aanpak

In januari 2022 presenteerden de dorpsraden het document 'Nieuwe buitenkansen'. Dit vormt het kader van de aanpak Kleine kernen en bevat maatregelen voor de levensloopbestendigheid van de kernen en een aantrekkelijk en aangenaam woonklimaat. De dorps- en wijkraden zijn hierbij de belangrijkste partners.

De voortgangsrapportage 2022 is besproken met de werkgroepen en dorpsraden uit de Kleine kernen en met de klankbordgroep Kleine kernen.

## Stadsarchief

In 2022 is de toekomstvisie 'Investeren in maatschappelijke meerwaarde' uitgewerkt. Er kwamen onder meer nieuwe teams. De samenwerking met het Noord-Hollands Archief en Erfgoed Leiden & Omstreken is bekrachtigd. Het 165-jarig bestaan van het Stadsarchief is gevierd.

De digitale dienstverlening kreeg de gratis publieksservice 'Digitaliseren op verzoek'. Het stadsarchief werkt vraaggericht en werkt tegelijkertijd aan de digitale toegankelijkheid van archieven. Hierdoor hoeven steeds minder mensen een bezoek aan de Hofdijk te brengen. De service blijkt een groot succes.

De archieven en collecties zijn vaak gebruikt voor tentoonstellingen, onderzoeken en publicaties. Een aansprekend voorbeeld was de viering van 150 jaar Nieuwe Waterweg, met de buitententoonstelling REUZENARBEID in Hoek van Holland. Een mijlpaal in 2022 was verder de mogelijkheid alle passagierslijsten van

de Holland-Amerika Lijn (HAL) digitaal op naam te doorzoeken. De afronding van het onderzoek naar slachtoffers van het bombardement op 14 mei 1940, in samenwerking met Stichting Voorouder, maakte het mogelijk om tijdens een herdenking in de Laurenskerk de namen van alle slachtoffers voor te lezen.

## Digitalisering Burgerzakenproducten

Inwoners en ondernemers kunnen steeds meer producten en diensten van burgerzaken 24/7 digitaal regelen en volgen. Het gaat bijvoorbeeld om het doorgeven van een verhuizing of aangifte van een voorgenomen huwelijk. Sinds 2022 kunnen ouders hun kind volledig digitaal laten inschrijven in de gemeentelijke bevolkingsadministratie. Een afspraak is niet meer nodig.

## Programma Economische ontwikkeling

### Economische ontwikkelingen

In 2022 bezorgden economische onzekerheden veel ondernemers de nodige hoofdbreken. De mondiale ontwikkelingen hadden invloed op de economie van Rotterdam. Voor 2022 wordt de economische groei in Rijnmond toch nog op ruim 3% geraamd. Veel ondernemers doen het dus goed of hebben het herstel ingezet. Het terugdraaien van de coronabeperkingen bood ondernemers lucht. Desondanks kampt een deel van de ondernemers, zoals in de horeca, nog met een grote schuldenlast uit het coronatijdperk.

Ook de politieke situatie in de wereld heeft invloed op het Rotterdamse bedrijfsleven. De oorlog in Oekraïne raakt belangrijke energie-intensieve sectoren: industrie, vervoer, horeca en retail. De hoge energieprijzen zorgen voor hogere kosten. De energiecrisis vormt een bedreiging voor de Rotterdamse economie. Ze belemmert bedrijven in hun groei en weerhouden ondernemers ervan te investeren. De keerzijde is dat de hoge energiekosten mogelijk bijdragen aan een versnelde circulaire omslag en energietransitie in Rotterdam. Ook de ruimte voor bedrijvigheid in de stad staat onder druk. Dat is het gevolg van ruimteclaims, zoals ruimte voor de energietransitie en voor de woningbouw.

Met een aantal maatregelen speelt Rotterdam in op de gevolgen van de energiecrisis en het herstel van de coronacrisis. Voorbeelden hiervan zijn:

- Uitvoering van de Do-rist campagne om bezoekers naar de stad te trekken
- Betere dienstverlening voor de ondernemers door:
  - de stickeractie op de deuren en de 'koop-lokaal' actie
  - informatiedeling op ondernemen010.nl
  - organisatie van events als BT010 en HartvoordeWinkelstad
- De proef Klusbus Energiebesparing in winkelgebieden: 200 tot 250 kleine ondernemers krijgen hulp bij energiebesparing, een energiescan en een coachgesprek
- Om het vestigingsklimaat in Rotterdam te versterken is in 2022 het Uitvoeringsplan Horeca vastgesteld
- Ook is de Vitale Kernen aanpak in zeven gebieden ingevoerd: West Kruiskade, Hoek van Holland, Winkelboulevard Zuid, Bergse Dorpsstraat, Nieuwe Binnenweg, Delfshaven, Slinge en Zwaanshals

Andere opvallende resultaten in 2022 zijn:

- Rotterdam is uitgeroepen tot Maritime Capital of Europe
- Rotterdam is ook uitgeroepen als 2e maritieme stad van de wereld, achter Singapore (lijst van Menon Economics, gerenommeerd internationaal onderzoeksbureau)
- De Rotterdamse Do-rist campagne is door Columbus Travel Magazine genomineerd als een van de beste toerismecampagnes voor binnenlandse bestemmingen. De campagne is uitgevoerd door Rotterdam Partners en krijgt een reguliere voortzetting
- De gemeente heeft de walstroominstallatie in Rozenburg in gebruik genomen. Andere successen zijn de samenwerking met veel kleine innovatieve bedrijven in en om de haven, de succesvolle topconferentie over waterstof (World Hydrogen Summit) in Rotterdam en de investeringsbeslissingen voor twee grote electrolyzers op de Tweede Maasvlakte. Electrolyzers zetten elektrische energie om in waterstof
- Van 2018 tot 2022 zijn bedrijven gestimuleerd te investeren in de Rotterdamse economie. Dit leverde een totaalbedrag op van ruim € 1.1 miljard aan investeringen en 2.500 nieuwe banen
- Aanzienlijke terugdringen van leegstand op de markt. Het gaat hierbij om marktplaatsen zonder vaste standplaatshouder. Het resultaat is bereikt door in november en december 2022 zoveel mogelijk marktplaatsen als vaste plaats uit te geven. Kramen met nieuwe producten kregen hierbij voorrang.

## Collegetarget bedrijfsruimte

**De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m² bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.**

Nulmeting 2022: **4.269.525 m²**

## Programma Energietransitie

### CO2 breed

**Collegetarget CO<sub>2</sub>-reductie: We zetten in op minimaal 25% CO<sub>2</sub>-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.**

Realisatie 2021: **27,2 Mton**

Begroting 2022: Stedelijke CO<sub>2</sub>-uitstoot minimaal **-10% t.o.v. 1990 (3,09 Mton) is 27,8 Mton**

Realisatie 2022: Bekend najaar 2023

Uit de monitoringsrapportage van de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) van september 2022 blijkt dat de Rotterdamse CO<sub>2</sub>-uitstoot gestaag daalt. Jarenlang was er sprake van een stijging. In 2021 was de totale CO<sub>2</sub>-uitstoot in Rotterdam met 27,2 Mton nog 1,2 Mton (4,5%) hoger dan in 2020. Deze toename komt gedeeltelijk doordat het effect van corona in 2021 minder groot was dan in 2020. De uitstoot ligt echter nog steeds lager dan voor de coronapandemie, namelijk 1,8 Mton (6%) ten opzichte van 2019.

Voorjaar 2023 rekt de DCMR opnieuw de plannen door. Daarmee herijkt de DCMR de voorgaande doorrekening op -55% in 2030. Ook maakt DCMR deze doorrekening specifiek voor het stedelijke doel dat in 2025 de CO<sub>2</sub>-uitstoot met 25% is verminderd.

## Schoon, duurzaam en robuust energiesysteem

### Smart Energy Systems

In 2022 zijn er met de subsidieregeling Smart Energy Systems zeven innovaties voor het energiesysteem gefinancierd. Het programma omvat inmiddels 27 innovatieprojecten. De allereerste projecten, zoals Gradyent en Elestor, zijn inmiddels gegroeid tot grotere innovaties en hebben nieuwe investeerders kunnen aantrekken.

### Zonne-energie

Op het gebied van opgewekte zonne-energie is in 2022 een aantal stappen gezet:

- De ruim 300 bedrijven met een geldige SDE-subsidie (stimulering duurzame energieproductie) zijn benaderd met als resultaat:
  - 51 locaties waar zonnepanelen zijn geplaatst (18 MWp)
  - 39 locaties waar in 2022 nog panelen werden geplaatst (88 MWp)
  - 21 locaties worden ontwikkeld onder begeleiding van een zonne-energie-adviseur (25 MWp)
  - 80 locaties waar plaatsing definitief niet doorgaat (88 MWp).
  - 27 locaties worden door anderen gemonitord
  - 83 locaties (53 MWp) zijn niet bereikbaar of geven geen informatie.
- Ongeveer 3.000 Rotterdamse ondernemers zijn in het tweede kwartaal van 2022 gewezen op beschikbare hulp bij de realisatie van zonnepanelen op het bedrijfsdak. Bijna 40 ondernemers hebben hierop gereageerd.
- In Rotterdam Zuid is met hulp van Energie van Rotterdam (EVR) een energiecoöperatie opgericht. Bewoners kunnen voor een klein bedrag deelnemen aan een collectief zonnedak. Wijk Energie Werkt zorgt voor de montage. Deze organisatie leidt Rotterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt op tot monteur.

### Windenergie

In 2022 werd duidelijk dat de provincie van de gemeente Rotterdam verwacht dat de realisatie van windenergie aan het Beneluxplein en de Uitbreiding Landtong Rozenburg doorgaat.

- Eind 2022 is de vergunningsaanvraag voor Uitbreiding Landtong Rozenburg ingediend.
- Voor het Beneluxplein is onderzoek gestart naar opstel mogelijkheden en turbinetypes.
- Voor de Hoekse Baan (Hoek van Holland) en Charloisse Poort is de voorbereiding begonnen van de vergunningsaanvraag en het onderzoek naar de inpassings- en opstel mogelijkheden.
- De 22 turbines van windpark Tweede Maasvlakte - totaalvermogen: 116 MW - zijn in 2022 afgebouwd. Daarna startte het testen en inregelen. Oplevering is in 2023 voorzien.

## Schouders onder de energietransitie in mobiliteit

Er is een samenhangende, brede aanpak nodig om de doelstelling te realiseren voor de CO2-reductie voor mobiliteit. Dit 'verschonen van de stedelijke gemotoriseerde mobiliteit' gebeurt via 4 pijlers, volgens de Aanpak Nul Emissie Mobiliteit (NEM):

- Goederenvervoer: Rotterdam bereidt een zero-emissiezone voor voor bestel- en vrachtauto's. Ingangsdatum: 1 januari 2025. In 2022 informeerde de gemeente 21.000 eigenaren van bestelauto's over deze verandering. Er zijn 250 persoonlijke adviesgesprekken met ondernemers gevoerd. Samen met 72 partners ontwikkelt Rotterdam beleid om ondernemers te helpen in de overgang naar slimme en schone logistiek. Dankzij de subsidies van Lab ZES (Zero Emissiezone Stadslogistiek) startten 18 nieuwe logistieke concepten en is het logistieke hubnetwerk uitgebreid. Het aantal emissievrije bestelauto's in Rotterdam is bijna verdubbeld ten opzichte van een jaar eerder.
- Personenvervoer: versnelling van de verschoning vindt plaats via de elektrificatie van deelauto's en gerichte afspraken met specifieke doelgroepen als eigenaren van ov-bussen, doelgroepvervoer en taxi's. Daarnaast werkt de gemeente met werkgevers binnen de Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit. Er zijn 57 grote werkgevers bij aangesloten, die meer dan 90.000 werknemers vertegenwoordigen. Deze werkgevers verbinden zich aan 50% CO2-reductie in het zakelijke en woon-werk verkeer.
- Het gemeentelijk wagenpark: de gemeente verschoont het eigen wagenpark. Inmiddels is 76% van de personenauto's volledig elektrisch, 35% van de lichte - en 9% van de zware bedrijfsvoertuigen uitstootvrij.
- Laadinfrastructuur: volgens de Nationale Aanpak Laadinfrastructuur (NAL) zorgt de gemeente voor een dekkend en groeiend netwerk van laadinfrastructuur. Die moet de overgang naar elektrisch rijden mogelijk maken. In 2022 zijn er 771 openbare laadpunten bijgekomen. Het gebruik daarvan is met 74% toegenomen (uitgedrukt in kWh) ten opzichte van 2021. Bij een gedeelte van de publieke laadpunten is gestart met slim laden. In 2022 is een aanbesteding voor de realisatie van snelladers gestart en is het eerste snellaadstation voor bestelbussen geopend.

De gemeente werkt ook aan verschoning van mobiele werktuigen. Met diverse proeven is ervaring opgedaan en de markt gestimuleerd voor het gebruik van zero emissie mobiele werktuigen. In grote raamwerkcontracten van de

gemeente is stevig ingezet op het werken met zero-emissieapparatuur. Daarnaast is een pilot uitgevoerd waarbij grote apparaten zijn getest. Het blijkt dat hier veel mogelijkheden liggen voor vermindering van de uitstoot van CO2 en andere luchtvervuilende stoffen. Een vervolgaanpak is in voorbereiding.

## Energietransitie in de gebouwde omgeving

In 2022 ging Rotterdam door met bevordering van de energietransitie in de bestaande woningvoorraad. Met 23 Verenigingen van Eigenaren (VvE's) is begonnen met de begeleiding naar een groen meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en duurzame investeringen. Met de begeleiding voor eengezinswoningen zijn 136 woningen overgegaan op verduurzaming. Met verschillende subsidies zijn isolatiemaatregelen in woningen aangebracht. Daarnaast zijn 32.000 dozen met energiebesparende middelen uitgereikt. Medio 2023 is informatie over de voortgang op het gebied van aardgasvrij in 2022 beschikbaar. De voortgang in de gebiedsaanpakken is al wel bekend.

In Heindijk zijn in 2022 volgens planning 300 woningen aangesloten op stadsverwarming. In 2023 volgen de overige 70 woningen en nog een aantal utiliteitsgebouwen. In Pendrecht-Zuid en Reyerood-West kregen gebouweigenaren het aanbod over te stappen op stadsverwarming. Beide aanpakken stonden in 2022 op pauze vanwege de ontwikkelingen rondom Warmtebedrijf Rotterdam (WbR). In het najaar van 2022 besloot het kabinet om warmtenetten meer publiek te maken. Daardoor krijgt de overheid een grotere rol. Vattenfall reageerde door de aanpak in Pendrecht en Reyerood tijdelijk te pauzeren. Het bedrijf gaf aan niet zeker te weten of het zijn investering kan terugverdienen. De gemeente overlegt nu met Vattenfall en het ministerie van Economische zaken over het vervolg.

In Bospolder-Tussendijken zijn 436 woningen van Havensteder aangesloten op stadsverwarming. In Prinsenland – Het Lage Land is voortgang geboekt met de aanbesteding van aanleg, beheer en exploitatie van een warmtenet. In Rozenburg is nog niet met de aanbesteding begonnen vanwege de ontwikkelingen rond het Warmtebedrijf Rotterdam. Een verkenning moet uitwijzen of de ontwikkeling van een warmtenet mogelijk is door een meer publiek warmtebedrijf.

In januari 2022 kreeg de gemeente de specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede van het Rijk. Met dit geld betaalt de gemeente projecten om de energierekening van bewoners te verlagen. De uitvoering van verschillende projecten is gestart.

- Sinds de herfst van 2022 kunnen huishoudens met een laag inkomen een energiekusser aanvragen. Deze energiekusser geeft advies en brengt direct kleine energiebesparende maatregelen in de woning aan.
- Oprichting van het Duurzaam Witgoedfonds: Rotterdammers met een laag inkomen kunnen via een hulpverlener, energiekusser of budgetmaatje gratis een energiezuinig apparaat ontvangen.
- Eind december 2022: een convenant is gesloten met woningcorporaties; de corporaties nemen extra maatregelen om de energierekening van hun huurders verlagen.
- Energiebank Rotterdam deed collectieve energiecoaching bij bewonersgroepen.
- OpZoomer hield in het najaar van 2022 een proef waarbij in 5 straten in Feijenoord buurtbewoners in gesprek gingen over energiebesparing. Ze werken hierbij samen met de Energiebank Rotterdam.

In 2022 werkte de gemeente aan een regionale arbeidsmarkt agenda (RAA). De energietransitie, circulaire economie en digitalisering zijn de belangrijkste opgaven. De RAA biedt hierbij een kapstok voor alle acties. Rapporten van TNO dienden als basis voor de RAA. Uit de rapporten bleek dat de werkgelegenheid bij de aanleg van het warmtenet groot en divers is. In een aantal wijken waar nu werkzaamheden lopen voor de aanleg van een warmtenet, startten projecten om mensen uit de wijk op te leiden. In het Energiehuis in Heindijk startte bijvoorbeeld de opleiding voor plaatsing van de warmte-afleversets. Verder is een Kans voor West 3 subsidie toegekend om in verschillende wijken Leer Praktijk Centra op te zetten. Hierbij ligt de nadruk op technische beroepen in de verduurzaming.

In 2022 enthousiasmeerde de interactieve theatervoorstelling Huis van Sarah bedrijven, werkzoekenden en leerlingen om aan de slag te gaan of een opleiding te kiezen in de verduurzaming.

## Duurzame en schone haven en industrie

In 2022 verbruikten de chemische industrie en de aardolie-industrie al 10 tot 20% minder aardgas. Dit is een gevolg van de ontwikkelingen op de internationale energiemarkt. Daar staat een hoger gebruik van kolen tegenover. De gemeente heeft de walstroominstallatie in Rozenburg in gebruik genomen. Andere successen zijn de samenwerking met veel kleine innovatieve bedrijven in en om de haven, de succesvolle World Hydrogen Summit (topconferentie over waterstof) in Rotterdam en de investeringsbeslissingen voor twee grote electrolyzers op de Tweede Maasvlakte. Electrolyzers zetten elektrische energie om in waterstof.

## Programma Onderwijs

### Onderwijshuisvesting

#### **Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)**

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2023 staat hoe de gemeente de Rotterdamse schoolgebouwen renoveert of vernieuwt. Een uitgebreide toelichting op de voortgang staat in het onderdeel '[Projecten](#)'.

#### **Huisvestingsprogramma 2022**

Jaarlijks kunnen schoolbesturen een aanvraag indienen voor huisvestingsvoorzieningen via het gemeentelijk huisvestingsprogramma. Het gaat bijvoorbeeld om uitbreiding, tijdelijke huisvesting, medegebruik en ingebruikname. Schoolbesturen dienden 124 aanvragen in die zijn opgenomen in de uitvoering van het huisvestingsprogramma 2022.

#### **Ventilatie in scholen**

De coronasituatie onderstreepte het belang van goede ventilatie. Het Rijk heeft landelijk € 200 mln beschikbaar gesteld om de ventilatie te verbeteren: de Specifieke Uitkering Ventilatie In Scholen (SUVIS). Gemeenten konden in overleg met schoolbesturen tot 30 april 2022 een aanvraag indienen. Van de ontvangen aanvragen heeft de gemeente er 51 in behandeling genomen. Daarvan zijn er 45 toegekend.

### **Herontwerp voortgezet onderwijs op Zuid**

Doelen van het convenant 'Voortgezet onderwijs Rotterdam Zuid' zijn betere huisvesting, meer plek voor leerlingen, spreiding van scholen en een betere doorstroming. De nieuwbouwprojecten uit het convenant zijn in voorbereiding. Het Zuider Gymnasium is in het eerste kwartaal van 2022 in gebruik genomen. De verwachte oplevering voor scholen in het Stadionpark is in 2025. De Onderwijslocatie Laan op Zuid is naar verwachting gereed in 2026.

### **Campus Internationaal onderwijs en sport**

In Rotterdam neemt de behoefte aan internationaal onderwijs toe. De gemeente werkt aan een business case voor een campus internationaal onderwijs en sport.

## **Onderwijsbeleid**

Met het onderwijsbeleid 'Gelijke kansen voor elk talent' investeert de gemeente in kansengelijkheid in het onderwijs. Het doel is dat alle Rotterdamse kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen. Door de coronasituatie en het lerarentekort is deze investering harder nodig dan ooit. Een Rotterdams onderzoek naar de gevolgen van twee jaar corona laat een enorme veerkracht onder leerlingen en docenten zien. Rotterdamse scholen laten een herstel zien dat sterker is dan gemiddeld in Nederland. Een resultaat om trots op te zijn!

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is in 2022 voortgezet. Het programma is bedoeld om scholen en leerlingen te helpen om de opgelopen leerachterstanden in te halen en aandacht te geven aan het sociale welzijn van kinderen. Dankzij de rijks gelden uit het programma kon de gemeente 96 extra leerlingenbegeleiders (tutoren) inzetten voor rekenen en taal in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De tutoren bieden een intensief inhaalprogramma aan voor scholieren die een vertraging hebben opgelopen.

Bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de stad hoort naast het bieden van onderdak een gepast onderwijsaanbod voor de kinderen. Om dit te coördineren heeft Rotterdam in 2022 een tijdelijke onderwijsvoorziening ingezet: Schakelschool De Gaffel. Deze school fungeert als centrale locatie. Sinds de zomer kunnen ouders hun kind aanmelden als leerling. Vervolgens kijkt de gemeente met de schoolbesturen waar er plek is voor de leerlingen. Via schakelklassen stromen leerlingen vervolgens door naar het Nederlandse onderwijs.

Naast het Nationaal Programma Onderwijs en de inspanning voor Oekraïense kinderen, voert de gemeente het onderwijsbeleid 'Gelijke kansen voor elk talent' uit. Hieronder staat per thema de geboekte voortgang.

### **Kwaliteit en toegankelijkheid**

Voor verbetering van de schoolprestaties en verkleinen van de schoolverschillen zijn afspraken gemaakt met scholen. Er zijn subsidies verstrekt; 226 scholen zetten deze in voor basisvaardigheden taal en rekenen, training en ontwikkeling van personeel, mentorprogramma's, huiswerkondersteuning en ouderbetrokkenheid.

De gemeente heeft de subsidieregeling 'Voorschoolse Educatie' onder de aandacht gebracht bij gezinnen met schuldproblemen. Met de indicatie 'gelijke kansen' hoeven de ouders geen ouderbijdrage te betalen. Dat is van

belang want juist deze peuters hebben baat bij deelname aan de voorschoolse educatie. Om het bereik van de voorschool verder te vergroten is in 2022 een tijdelijke actie ingezet om gratis en vrijblijvend kennis te maken met de Rotterdamse Peutergroep: de voorschool.

### **Aansluiting onderwijs en jeugdhulp**

Om te zorgen voor passend onderwijsaanbod of jeugdhulp is in 2022 de aanpak Thuiszitters verfijnd. Het wijkteam sluit nu aan bij de Taskforce Thuiszitters. Daarnaast zet de gemeente in op preventie om te voorkomen dat schoolverzuim leidt tot thuiszitten. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs zijn schoolzorgteams opgestart. Hiermee sluit de inzet van de verschillende zorgprofessionals beter aan bij wat een school nodig heeft. Er zijn 45 schoolzorgteams actief in heel Rotterdam sinds eind 2022.

### **Talentontwikkeling**

Om talenten beter te benutten, werken we in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ) collectief aan tien uur dagprogrammering. Het zijn uren met een aanbod van extra activiteiten voor onder meer taal en rekenen, techniek, loopbaanoriëntatie, sport, cultuur en natuur. Binnen het NPRZ-gebied bieden 36 basisscholen en 8 scholen voor voortgezet onderwijs een dagprogrammering aan: basisscholen tien uur en de scholen in het voortgezet onderwijs zes extra uren per week.

### **Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt**

De gemeente stimuleert activiteiten rond de aansluiting van onderwijs naar arbeidsmarkt. Er is extra aandacht voor kansrijke banen en sectoren. Hiervoor zijn in 2022 33 subsidieaanvragen toegekend. De inzet voor digitale vaardigheden in het onderwijs (IT-campus) en de beroepsbegeleide leerweg (bbl) is voortgezet.

### **Leraren**

De Rotterdamse aanpak leraren is gericht op beperking van het lerarentekort en van de personeelstekorten in de kinderopvang. Hieronder enkele voorbeelden van in 2022 genomen maatregelen:

- Uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen bij de Opleidingsschool van 591 naar 830. In de Opleidingsschool werken lerarenopleidingen en scholen samen om leraren voor te bereiden op de onderwijspraktijk.
- Voortzetting van subsidies voor vermindering van de werkdruk en begeleiding van starters en stagiair(e)s. Alle studenten van de lerarenopleiding kregen mede hierdoor een stageplaats.
- Informeren van potentiële leraren over de mogelijkheden om in het onderwijs aan de slag te gaan via het project 'Leraar van buiten'.
- Scholing gestart voor vakleerkrachten uit de kunst- en cultuursector. Het doel is vakleerkrachten beter inzetbaar te maken in het onderwijs, zodat ze meer uren onderwijs kunnen verzorgen.
- Inzet op voordelen voor leraren: Er zijn 9.980 Rotterdampassen en 510 lerarenbeurzen toegekend aan leraren en medewerkers kinderopvang.

### **Voortijdig schoolverlaten**

- Het programma VSV Rijnmond 2020-2024 (voortijdig schoolverlaten) loopt. Het programmadoel is vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters en meer kansen voor jongeren om talenten te ontplooiën en om een passend diploma te halen.
- Mbo-scholen bieden met gemeentelijke steun extra begeleiding aan hun studenten en werken in en rond de klas nauw samen met zorgorganisaties.
- De regionale pilot VSV-coach (voortijdig schoolverlaten) is op vijf locaties begonnen. De coach benadert jongeren eerder, gaat eventueel op huisbezoek, en biedt begeleiding.
- Het Jongerenloket startte een aanpak voor snelle toeleiding naar werk. Daarvan konden ook voortijdig schoolverlaters gebruikmaken.
- Het projectteam 'Oud VSV' benaderde begin 2022 1.489 oud-voortijdig schoolverlaters en hen is waar nodig een aanbod voor ondersteuning gedaan.

**Collegetarget Schil om de school: In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet onderwijs scholen, met een achterstandsscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen:**

- Tutoren
- Mentoren
- Schoolzorgteams
- Preventief Jongerenwerk op school
- Slim organiseren met Kunstvakdocenten
- Expeditie Digitaal

Voor een uitgebreide toelichting op de voortgang van het collegetarget Schil om de School zie het [Doel: Verhogen kwaliteit onderwijs](#).

## Programma Sport en recreatie

### Stimuleren sport en bewegen

**Collegetarget stimuleren sportdeelname: We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname.**

Realisatie 2021: **60%**

Realisatie 2022: (seizoen 2021-2022): **61%**

Om de sportdeelname te verhogen richt de gemeente zich specifiek op verschillende groepen, zodat:

- mensen die sporten blijven sporten;
- mensen die gestopt zijn met sporten, weer opnieuw gaan sporten;

- mensen die nooit hebben gesport, starten met sporten.

In de eerste maanden van 2022 zijn de coronamaatregelen afgebouwd. De gemeente Rotterdam heeft aan de exploitanten van gemeentelijke sportaccommodaties noodsteun toegekend over januari. De sportsector kon zich vervolgens richten op herstel en uitvoering van de acties uit de [Sportnota 2021+](#). Er is extra ingezet op voldoende en passend sportaanbod voor ouderen en inclusief sporten voor Rotterdammers met een beperking. De European Para Championships 2023 kunnen voor het inclusief sporten als platform dienen. Daarom is besloten dit evenement financieel te steunen.

Halverwege 2022 kreeg de sportsector te maken met de fors stijgende energiekosten. Eind 2022 is besloten om € 1,4 mln toe te kennen voor een steunfonds aan sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen die door de stijgende energiekosten dreigen om te vallen.

Door een wetswijziging moeten basisscholen vanaf schooljaar 2023-2024 2 gymlessen per week geven. Voor Lekker Fit!-activiteiten die aanvullend zijn op deze wettelijke taak, kunnen Lekker Fit!-basisscholen subsidie aanvragen voor het schooljaar 2023-2024. Inmiddels is het aantal Lekker Fit!-basisscholen ongeveer de helft van alle basisscholen in Rotterdam. Basisscholen die geen Lekker Fit!-school zijn, kunnen subsidie aanvragen voor onderdelen van Lekker Fit!.

Groepen die achterblijven in sportdeelname, vragen om meer inzet. Het zijn de 6- tot 12-jarigen, jongeren in het voortgezet onderwijs, ouderen vanaf 65 jaar en mensen met een beperking. Veel 6- tot 12-jarigen en ouderen zijn gestopt met sporten, bijvoorbeeld door de coronamaatregelen. In april 2022 sportten zij nog steeds veel minder dan vóór corona. Veel jongeren in het voortgezet onderwijs stoppen met sporten bij verenigingen als zij in de pubertijd komen.

## Inspirerende topsport

De sportkalender was met ruim 40 evenementen goed gevuld. Evenementen waren onder meer het eerste NKnl (Nederlandse kampioenschappen van meerdere sporten in 1 stad, in 1 weekend), het Concours Hippique International Officiel (CHIO), de World Police & Fire Games en het WK Volleybal dames. Het eerste Rotterdam Cycling Festival vond plaats als randprogramma bij het bid op de Grand Départ van de Tour de France 2025. De 'Rotterdam Cycling on Tour-truck' kreeg bezoek van leerlingen van de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs in Rotterdam én in Den Haag, de samenwerkingspartner in de Tour-ambities. Ook bij het WK Volleybal dames is een activatieprogramma georganiseerd. In 2022 is verder het WK Turnen van 2026 aan Rotterdam toegewezen.

De gemeente verstevigde de Rotterdamse betrokkenheid bij Topsport Metropool. Met verschillende sportbonden zijn afspraken gemaakt over de huisvesting van hun landelijke, door NOC\*NSF erkende, TeamNL-topsport- en opleidingsprogramma's in de stad.

In 2022 huisvestte Rotterdam de TeamNL-topsportprogramma's turnen heren en een deel van het programma van turnen dames, boksen en volleybal heren. De gemeente is verdergegaan met de nationale kanosprintploeg op de Willem Alexanderbaan om toe te werken naar de accreditatie door NOC\*NSF. Ook heeft de gemeente het breakdanceprogramma van wereldkampioen Menno van Gorp ondersteund. Het Nationaal Vechtsportcentrum

startte in een tijdelijke locatie aan de Sportlaan. Daar trainen nu de nationale selecties van boksen, karate, taekwondo, aikido, sambo en het opleidingsprogramma judo.

## Toekomstbestendige en vitale sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen

Het [Actieprogramma Verenigingen](#) is in 2022 verder uitgevoerd. Acties zijn ingezet voor:

- flexibele lidmaatschappen
- multisportaanbod
- e-sports bij verenigingen
- nieuwe organisatievormen, en
- de inzet van verenigingsconsulenten van Sportsupport.

In het [Vitaliteitsonderzoek 2022](#) van Rotterdam Sportsupport noemt 9 van de 10 verenigingen zichzelf vitaal. De verenigingen scoorden gemiddeld 77 op een schaal van 0 tot 100.

De pilots en acties uit het [Uitvoeringsprogramma Speeltuinverenigingen](#) zijn in 2022 verder uitgewerkt. De stichting Buurt- en Speeltuinwerk Rotterdam (BSW) en het landelijke kennisinstituut van speeltuinen NUSO/LOS werken hierbij samen.

Alle speeltuinverenigingen zijn vitaal op 3 na. Deze 3 kregen hulp van BSW. De speeltuin Hillesluis is in juni opnieuw geopend na herinrichting met groen en ondergrondse wateropvang. Deze speeltuin is nu ook geschikt voor kinderen met een beperking. Als vervolg komt er inzet op het samen spelen door kinderen met en zonder beperking op meer speeltuinen.

## Sportaccommodaties

Voor de sportaccommodaties is de eerste en de tweede tranche uitgevoerd van het [Uitvoeringsprogramma IHP Sport 2021-2025](#). Voor de eerste tranche is 1 project afgerond: de omzetting van de bestaande topsporthal naar een trainingsfaciliteit voor het turnprogramma van TeamNL. Andere acties zijn gestart.

In de tweede tranche zijn twee kunstgrasvelden gerealiseerd en projecten gestart voor bijvoorbeeld renovatie of vervanging van sporthallen en clubgebouwen, en de invoering van ledverlichting.

### Subsidies

Binnen de Een-derderegeling (1/3-regeling) zijn subsidies verleend om verenigingen te helpen hun accommodaties te verbeteren en te verduurzamen. In 2022 zijn 19 subsidies verleend, met een totaalbedrag van € 350.000. Verder heeft het Mulier Instituut adviezen gegeven over de toegankelijkheid van Rotterdamse sportaccommodaties. De adviezen krijgen een plek in het beleid en de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport.

## **Optimalisatie bezettingsgraad en gebruik van sportaccommodaties**

Rotterdam wil sportaccommodaties optimaal laten gebruiken. Voor de bezettingsgraad van gymzalen en buitensportaccommodaties zijn prestatieafspraken vastgelegd met Sportbedrijf Rotterdam. De Bouwstenenvisie Sportcomplex van de Toekomst is vastgelegd..

## **Natuur- en milieueducatie (NME)**

De beleidsnota Natuur-en milieueducatie is op hoofdlijnen gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Die is voorzien in de eerste helft van 2023.

Ook in 2022 hebben basisscholen van Stichting Natuurstad les gekregen over natuur en milieu. Een aantal scholen heeft daarnaast meegedaan aan het programma schooltuinieren. 19 organisaties in Rotterdam hebben andere activiteiten in het kader van NME georganiseerd.

De bouw van een nieuw dierenasiel aan de Abraham van Stolkweg is gestart. De gebouwen op het terrein zijn hiervoor gesloopt. De overeenkomst voor de wettelijke taak dierenopvang is per 1 juli 2022 ingegaan.

## **Programma Stedelijke ontwikkeling**

### **Openbaar groen**

**Collegetarget meer groen: In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026.**

Er is geen mijlpaal voor 2022.

De collegedoelstelling 2018-2022 om ten opzichte van 2018 in 2022 20 hectare groen aan de stad toe te voegen, is behaald. Er is zelfs 21,5 hectare aan groen bijgekomen. Het huidige college heeft deze doelstelling ook opgenomen voor 2022-2026. Voor 2026 is het doel 20 hectare groen méér te realiseren ten opzichte van 2022.

De ecologische verbinding tussen het Eiland van Brienenoord en het park De Twee Heuvels is in 2022 opgeleverd. De twee andere ecologische verbindingen, langs de Heemraadsingel naar het Vroesepark en de Steilrand (van de Rotte naar de Schie en Landgoed De Tempel) zijn uitgewerkt naar eenvoudig uit te voeren projecten en moeten leiden tot groenblauwe verbindingen. Uiterlijk 2026 moeten deze klaar zijn. Ook het levendiger, aantrekkelijker en natuurlijker maken van de oevers van de Rotte en de Nieuwe Maas moeten dan gereed zijn .

Ook de stadsprojecten Stadsparken worden verder uitgewerkt en dragen bij aan het ontwikkelen van Groen in de stad.

## Milieu

De inzet op het gebied van luchtkwaliteit, geluid, bodem en omgevingsveiligheid is onverminderd van belang, voor een gezonde leefomgeving. Een succes is dat Rotterdam nu voldoet aan de Europese wettelijke norm voor stikstofdioxide (NO<sub>2</sub>). Vermindering van de luchtverontreiniging blijft nog steeds noodzakelijk. De gemeente zet de maatregelen uit de [Koersnota Schone Lucht 2019-2022](#) door.

## Ruimtelijke ordening

Na de vaststelling van de omgevingsvisie in december 2021 is opdracht gegeven voor een uitvoeringsstrategie en een kader voor monitoring en evaluatie. Een eerste ambtelijke versie van een uitvoeringsagenda bij de omgevingsvisie kwam in maart 2022 gereed, met als titel 'Op weg naar een uitvoeringsstrategie'. Deze was opgesteld als achtergronddocument voor de formatie. In overleg met de verantwoordelijk wethouder wordt een kader voor monitoring en evaluatie en een verdere concretisering van de uitvoeringsstrategie uitgewerkt. Met de [omgevingsvisie 'De Veranderstad](#), werken aan een wereldstad voor iedereen' is ingezet op 'goede groei'. De omgevingsvisie is als juridisch kaderstellend document benut bij ontwikkeling van diverse gebieden en projecten. Voor drie in de omgevingsvisie genoemde gebieden - Zuid, Binnenstad en A tot Z – komt er een aparte uitwerking van de omgevingsvisie, elk met een eigen inhoud en karakter.

## Mobiliteit

In de eerste maanden van 2022 zijn de coronamaatregelen stapsgewijs opgeheven. Hierna zijn de verplaatsingspatronen in de stad naar een nieuw normaal veranderd. In de laatste maanden van het jaar is zich gaan aftekenen wat dit nieuwe normaal is. Het fietsgebruik in Rotterdam nam toe tot 100-120% in vergelijking met de situatie voor de corona-uitbraak. Het autogebruik in en rond de stad nam licht af, tot ongeveer 90%. Het gebruik van het openbaar vervoer is scherper gedaald en schommelt nu rond de 85%. De RET verwacht groei, maar wel in een lager tempo dan voor de corona-uitbraak. De gemeente blijft de ontwikkelingen monitoren.

In november ronde Rotterdam de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-verkenning ( <https://oeververbindingen.nl/app/uploads/Integraal-verkenningenrapport-en-milieueffectrapport.pdf>) af voor de oeververbindingen. Deze verkenning is uitgevoerd met het Rijk, de provincie Zuid-Holland en andere partijen. In de verkenning is een voorkeursalternatief vastgesteld. In Rotterdam gaat het om een nieuwe stadsbrug over de Nieuwe Maas waarover snel en vaak openbaar vervoer gaat rijden. Ook fietsers, voetgangers en in beperkte mate automobilisten kunnen deze brug gebruiken. Onderdeel van het pakket is een permanent station Stadionpark en aanpassingen aan de A16 Van Brienenoord-corridor en de Algera-corridor. Al deze maatregelen moeten meer woningbouw mogelijk maken in de Oostflank, evenals de verdere ontwikkeling van Rotterdam Zuid.

Het college heeft in maart 2022 de planstudie vastgesteld voor hoogwaardig openbaar vervoer Maastunnelcorridor. Ook het concept voor kortetermijnmaatregelen voor de nieuwe hoogwaardige openbaarvervoerverbinding tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal is vastgesteld. Verder is opdracht gegeven om en alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen om in januari 2024 de versnelde busdienst via het Maastunneltracé te laten starten. Daarnaast is het verkeersbesluit voorbereid waarmee begin 2023 voor meerdere doelgroepen de vrije rijstrook is opengesteld.

We hebben op diverse locaties in de stad betaald parkeren ingevoerd of betaaltijden uitgebreid. De P+R Noorderhelling (500 parkeerplaatsen) is in gebruik genomen. Op 1 december 2022 heeft de gemeenteraad de kaders vastgesteld voor de verdere uitbreiding betaald parkeren inclusief een indicatieve planning van de uitrol van betaald parkeren binnen de ring voor de komende jaren. Dit gaat om nieuwe gebieden en om uitbreiding betaaltijden in al bestaande gebieden.

**Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid: We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op de dertig meest verkeersonveilige locaties in de stad.**

Er is geen mijlpaal voor 2022.

Realisatie 2022: **10 blackspots**

De jaarlijkse aanpak van de meest verkeersonveilige locaties heeft in 2022 plaatsgevonden op basis van programmering zoals beschreven in het beleidsplan Rotterdam Veilig Vooruit. Dit heeft op vijftien locaties in de gemeente in verbetermaatregelen op straat geresulteerd. Maatregelen zijn een doelmatige ingreep om het geanalyseerde verkeersveiligheidsprobleem effectief aan te pakken. Bij de verdere uitwerking en rapportage over het collegetarget verkeersveiligheid 2022 – 2026, wordt gekeken welk deel van de aangepakte locaties voldoet aan de eisen van de aanpak van de daadwerkelijk '30 meest verkeersonveilige locaties in de stad'. Met de sanering van 10 blackspots in 2022 liggen we op schema om de collegetarget te halen.

In juli 2022 is een zomeroffensief tegen 'verkeersasos' gehouden. Hiervoor zijn onder meer, zes straten, parkeerterreinen en kades op de juiste momenten afgesloten. Twee extra flitscamera's en een lawaai-flitser zijn geplaatst. Het doel was overlast tegen te gaan van opzettelijk te hard rijden, geluidsoverlast en vervelend rondhangen rond auto's.

## Wonen en bouwen

### Afspraken wonen

Het Rijk, de provincie en de regio leggen sterke nadruk op de bouw van voldoende en betaalbare woningen. Het Rijk streeft naar een sterkere landelijke regie op de realisatie van de woningbouwopgave. Hiervoor zet het Rijk verschillende programma's in, waaronder de programma's 'Woningbouw', 'Een thuis voor iedereen' en 'Betaalbaar wonen'.

In de zomer van 2022 hebben het Rijk, Aedes (vereniging van woningcorporaties), Woonbond en VNG landelijke prestatieafspraken gemaakt. Deze afspraken gaan over de inzet van de beschikbare financiën na afschaffing van de verhuurderheffing.

In oktober van 2022 zijn er samenwerkingsafspraken over de woningbouw gemaakt tussen het Rijk en de provincie Zuid-Holland. Deze afspraken moeten begin 2023 leiden tot regionale woondeals. Daarbij zijn ook gemeenten en woningcorporaties betrokken. Het regioakkoord dat de samenwerkende gemeenten en de woningcorporaties in de regio Rotterdam in maakten, is hiervoor het uitgangspunt. Deze regionale woondeals worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 getekend.

**Collegetarget bouw nieuwe woningen: Het college start de in de komende vier jaar met de bouw van 14.000 – 16.000 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment**

Realisatie 2021: **4.735**

Begroting 2022: **3.500-4.000**

Realisatie 2022: **3.005 (waarvan 10% in het sociale segment, 27% in het middensegment)**

In 2023 is de bouw gestart van 3005 woningen: ongeveer 10% in het sociale segment, 26% in het middensegment, 25% in het hoger segment en 23% in het topsegment. Voor ca 16% van de woningen is het prijsniveau nog niet bekend. Vooral het achterblijven in het betaalbaar segment (sociaal en midden) is zorgelijk en vraagt extra maatregelen. Denkbaar zijn afspraken met corporaties, plaatsing van flexwoningen en verkoop van gemeenteground voor de bouw van veel betaalbare woningen.

De zich nu snel op elkaar volgende negatieve ontwikkelingen op de woningmarkt hebben grote gevolgen voor de daadwerkelijke bouw van betaalbare woningen. Hoewel het percentage betaalbare woningen over heel 2022 gestegen is ten opzichte van de eerste twee kwartalen van dat jaar, is het gewenste aandeel van 20% sociaal segment en 35% middensegment niet gerealiseerd. Het is nog steeds de verwachting dat de percentages over het geheel van de collegeperiode 2022 tot 2026 behaald worden.

Het aantal woningen waarvoor een vergunning aangevraagd is, is fors lager dan voor 2022 was verwacht. De daadwerkelijke bouw van woningen staat onder druk. Dit komt door een combinatie van oorzaken:

1. Stijgende bouwkosten door de krappe arbeidsmarkt en door schaarste in materialen.
2. Afvlakkende woningmarkt door de sterk gestegen hypotheekrentes en hoge inflatie, die zorgen voor vermindering van de koopkracht. De verkoopsnelheid van woningen is ingezakt, projectontwikkelaars wachten met de bouw op het behalen van voorverkooppercentages.
3. Toenemende voorzichtigheid bij investeerders door de aangekondigde regulering van de vrije sector. Het Rijk geeft geen duidelijkheid hoe deze regulering uitpakt en in welke deze de geplande investeringen in de vrije huursector raakt.

## Erfpacht

Met de woningcorporaties Havensteder en Woonstad is in 2022 een overeenkomst gesloten tot eeuwigdurende afkoop van erfpachtcanonverplichtingen. De hieruit voortvloeiende baten worden verantwoord over de jaren 2022 en 2023. Een deel van de opbrengst heeft in het coalitieakkoord 2022-2026 een bestemming gekregen. Het restant wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor.

Zie ook de [paragraaf grondbeleid](#) voor onder andere een toelichting op de marktontwikkelingen woningbouw en werklocaties en het resultaat op de grondexploitatieportefeuille.

## Programma Veilig

### Collegetarget Veilig

- De Veiligheidsindex (VI) binnen het Wijkprofiel heeft in 2026 een gemiddelde score die gelijk of hoger is dan de gemiddelde score op de VI in 2022 (110).
- De 5 laagst scorende wijken \*) op de VI van 2022 (Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen) laten in 2026 een stijging van tenminste 5 punten zien t.o.v. 2022. 8) de atypische wijken Zuiderpark/Zuidrand, CS-kwartier, Cool, Zuidplein blijven buiten beschouwing.

|                          | Realisatie 2022 / nulmeting<br>Score Veiligheidsindex 2022<br>(gaat over 2021) |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Score Veiligheidsindex   | 110                                                                            |
| 5 laagst scorende wijken |                                                                                |
| Carnisse                 | 85                                                                             |
| Hillesluis               | 88                                                                             |
| Tussendijken             | 89                                                                             |
| Tarwewijk                | 89                                                                             |
| Lombardijen              | 90                                                                             |

Vanuit het project Kwetsbare Wijken zetten de stadsmariniers in Bloemhof, Carnisse, Hillesluis en Oude Westen in op de pleinenaanpak, op stewards en op community-events. Op deze events spreken de stadsmariniers met bewoners en ondernemers over de veiligheid en samenhang in de wijk. Buurtpreventieteams kregen hulp van de

gemeente. De gemeente voerde in 2022 ook de aanpak High Impact Crimes uit; meer informatie hierover staat bij Doel: Veilige stad. De gemeente voerde in 2022 ook de aanpak High Impact Crimes uit; meer informatie hierover staat bij Doel: Veilige stad. Zo nodig volgt inzet van cameratoezicht ([22bb7638](#)) en mosquito's.

Een belangrijk thema is de veiligheidsbeleving. Om die te vergroten startte een specifiek programma. Onder de naam 'Maak je wijk' sloegen in Pendrecht en Beverwaard bewoners, ondernemers, gemeente, woningbouwcorporaties, politie en wijkorganisaties de handen ineen. In straatgesprekken bespraken zij waar de pijn en waar de kracht zit. De gemeente koppelt hieraan gerichte ingrepen.

## Toezicht en handhaving

### Wijkhandhavers

In 2022 is de rol van wijkhandhaver verder ontwikkeld. Deze sluit steeds beter aan op de behoefte van de wijk. Vanuit gastheerschap zijn handhavers zichtbaar en aanspreekbaar. Ze vergroten het veiligheidsgevoel in de wijk, verhogen de leefbaarheid en gaan overlast op straat tegen.

### Lachgas

Rotterdam kent veel overlast door het gebruik van lachgas. Sinds 1 juli 2021 is het voor zowel de politie als de gemeentelijke handhavers mogelijk om te handhaven op het verbodsartikel in de Algemene plaatselijke verordening (APV). De gemeentelijke handhavers hebben in 2022 146 keer opgetreden op grond van dit artikel. Sinds 1 januari 2023 geldt een landelijk lachgasverbod.

### Pilot pool handhavingsreservisten

De gemeente heeft handhavers nodig die flexibel en slim inzetbaar zijn als de stad daarom vraagt. In Rotterdam is een pilot gestart met een pool van 15 handhavingsreservisten. Er bleek meer aandacht nodig te zijn voor de werving van reservisten. In 2023 komt een organisatiebrede peiling en bij voldoende animo volgt een interne wervingscampagne.

### Pilot avonddiensten

Van 1 juli 2022 tot en met 1 oktober 2022 liep een proef met de inzet van handhavers tot 02:00 uur. Zij konden daardoor de uitloop van evenementen begeleiden en overlast op straat tegengaan. Tijdens deze periode is er 2 avonden in de week tot 2 uur 's nachts gehandhaafd. De resultaten van de pilot waren positief. Daarop is besloten om de inzet op vrijdag- en zaterdagavond voort te zetten, met een uitbreiding naar gebieden buiten de 'ring'.

### Winkelstratenaanpak

Om steeds terugkerende parkeeroverlast in een aantal winkelstraten tegen te gaan, is er sinds begin juli 2022 intensievere handhaving. Het gaat vooral om overlast door dubbel parkeren. Het gaat om de Nieuwe Binnenweg, Zwart Janstraat, Mathenesserweg en de Vierambachtsstraat. In 2022 zijn sinds juli ruim zeven keer zoveel boetes

geschreven in de vier genoemde straten als in 2021. Daarnaast werkt de gemeente aan een duurzame oplossing voor de bewoners, bezoekers en ondernemers. In 2023 volgt een evaluatie van de aanpak. Mogelijk komt er ook gerichte inzet op parkeeroverlast in andere winkelstraten.

### **Toezicht op het water**

Handhavers hebben tijdens het pleziervaartseizoen in de zomer één dag in de week toezicht op het water gehouden. Hoofddoel was de naleving van wet- en regelgeving voor het vaarwater te bevorderen. De handhavers waren zichtbaar op het water aanwezig, hebben personen op het water voorlichting gegeven over de wet- en regelgeving, en ze hebben personen op het water aangesproken bij strafbare feiten en ongewenst gedrag. Er is een evaluatie geweest; over de vraag of er een vergelijkbare inzet komt in de zomer van 2023 volgt nog een besluit.

## **Woonoverlast**

Een wijziging van de Gemeentewet (artikel 151D) stelde de gemeente in 2022 in staat een 'bestuurlijke gedragsaanwijzing' op te leggen aan verhuurders die zich niet inzetten tegen woonoverlast, of die dat op een verkeerde manier doen.

In de wijk Kralingen zorgden studenten voor veel overlast. Daar werkte de gemeente nauw samen met bewoners, studenten, politie en handhavers om de overlast te verminderen. Deze aanpak en samenwerking hebben voor vermindering van overlast gezorgd.

Voor de zomer 2023 stuurt het college een jaarverslag woonoverlast over 2022 naar de gemeenteraad.

## **Ondermijnende Criminaliteit**

Ondermijnende criminaliteit omvat onder meer drugscriminaliteit en mensenhandel, illegale prostitutie, crimineel vermogen, criminele motorbendes en misstanden in de vastgoedsector. De gemeente pakt de ondermijning energiek aan. Enkele opvallende resultaten in 2022:

- Vaststelling van een nieuw stedelijk drugsbeleid door de gemeenteraad.
- Onderzoek door het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, in opdracht van de gemeente Rotterdam, naar de vermoedelijke aard en omvang van criminele uitbuiting in Rotterdam. Op grond van de aanbevelingen startte de gemeente een pilot. Informatie en ervaringen uit de pilot kunnen leiden tot een stadsbrede aanpak van criminele uitbuiting.
- In 2022 hebben 186 integrale controles van bedrijven plaatsgevonden. Dergelijke controles waren na opheffing van de coronamaatregelen weer mogelijk. De controles droegen bij aan de zichtbare aanwezigheid van de gemeente en de partners in de wijken.

Een goedlopend samenwerkingsverband van publieke en private partners werkt in de Rotterdamse haven al een aantal jaar aan de aanpak van drugscriminaliteit. De ambitie is om een weerbare, integere en veilige haven te creëren waar geen ruimte is voor drugscriminaliteit en corruptie. In 2022 is de aanpak geïntensiveerd. Diverse

aanpakken en projecten zijn gestart, zoals de integrale uithalersproblematiek, vertrouwensketen, strategische communicatie en internationale samenwerking.

Het Rijk financierde de aanpak in 2022 met incidentele middelen.

De resultaten en inspanningen van de aanpak van drugscriminaliteit in de haven zijn onderdeel van het Jaarverslag Ondermijnende Criminaliteit 2022. Het verslag verschijnt voor de zomer 2023.

## Digitale criminaliteit

Het aantal meldingen van cyberincidenten is in de afgelopen vijf jaar verdrievoudigd. Daarom zette de gemeente in 2022 in:

- op een grotere bewustwording van cyberveiligheid bij jongeren, ouderen, ondernemers en kwetsbare doelgroepen. Dit is gedaan door een brede bioscoopcampagne, diverse theatervoorstellingen bij mbo-instellingen en een rondgang bij de bovenbouw in het primair onderwijs;
- op voorkoming van daderschap en op het bieden van nazorg aan slachtoffers, in samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en Slachtofferhulp Nederland;
- op het inzichtelijk maken van nieuwe risico's en dreigingen. Dit is gebeurd met partners van de gemeente. Er is ingezet op whatsapp- en bankhelpdeskfraude;
- op vergroting van de weerbaarheid van de stad door bestuurlijke oefeningen op het gebied van cybergevolgbestrijding. Ook hierbij werkte de gemeente samen met diverse partners.

## Jeugdoverlast en criminaliteit

Net als in voorgaande jaren besteedden de gemeente en het jongerenwerk in 2022 meer aandacht aan wat er online gebeurde. Met de partners zijn afspraken gemaakt over opvolging van online signalen. In 2022 zijn trainingen georganiseerd voor de betrokken partners om de groepsaanpak verder te professionaliseren. Het onlinegedrag van de groepen wordt sinds 2022 – voor zover mogelijk - meegenomen in de prioritering en de aanpak van de groepen.

Onder de noemer Preventie met Gezag is bij het ministerie van Justitie en Veiligheid een aanvraag ingediend voor geld om ondermijnende criminaliteit te voorkomen. Deze integrale aanvraag is opgesteld in nauwe samenwerking met partners in zowel het zorg- als het veiligheidsdomein.

De aanpak van jeugdige plegers van wapengeweld, in het bijzonder messengeweld, is in 2022 voortgezet. De campagne Geweldig Rotterdam vroeg op verschillende manieren aandacht voor messengeweld, onder andere via een actie om messen in te leveren en een campagne voor en door jongeren #shanksdown.

## Aanpak Radicalisering, extremisme en polarisatie

De gemeente heeft een hernieuwde aanpak radicalisering, extremisme en polarisatie opgesteld. Hierin zijn aanbevelingen uit het rapport van een externe expertcommissie en de geleerde lessen meegenomen. [De nieuwe aanpak is december 2022 naar de raad verstuurd.](#)

Een aantal opvallende punten uit 2022:

- Op 31 december 2022 hadden 24 personen een persoonsgerichte aanpak in het kader van de Rotterdamse aanpak van radicalisering (PGA RAD) in het Zorg-Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond.
- Er zijn 31 trainingen en 25 voorlichtingen aangeboden over radicalisering en extremisme. Hiermee zijn meer dan 700 professionals bereikt.
- Om de deskundigheid van professionals over polarisatie te vergroten, zijn 12 trainingen georganiseerd. Hieraan namen ongeveer 200 professionals deel.
- Om de weerbaarheid van Rotterdammers te vergroten tegen het 'wij-zij-denken' en tegen radicalisering, zijn verschillende acties ingezet: een theaterproject met kwetsbare jongeren, ouders zijn getraind met de interventie 'Opvoeden in dilemma's'. Leerlingen hebben een project gevolgd over mediawijsheid en groepen kwetsbare jongeren hebben een interventie gevolgd over identiteit, zelfreflectie en kritisch denken. Met deze projecten zijn meer dan 1000 jongeren en ongeveer 100 ouders bereikt.
- Er is een 'serious game' ontwikkeld. Deze game geeft docenten handvatten om om te gaan met polarisatie en radicale denkbeelden in de klas.

## Voortgang 2022 Actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2021-2025

Het college rapporteert over de resultaten in 2022 van het programma voor april 2023 aan de gemeenteraad. De gemeenteraad sprak op 15 december 2022 over de resultaten van de aanpak t/m oktober 2022 op basis van de [Voortgangsbrief EU-arbeidsmigranten.](#)

## Programma Volksgezondheid

### Gezond 010: het akkoord

In januari 2020 stelde de gemeenteraad '[Gezond010: het akkoord](#)' vast'. Het Rotterdamse preventieakkoord en het lokale gezondheidsbeleid 2020-2024 vormen de basis voor diverse activiteiten van de gemeente en partners in de stad om de gezondheid van Rotterdammers te verbeteren. In 2022 is er met het Rijk, zorgverzekeraars en GGD'en gewerkt aan het landelijke Gezond en Actief Leven akkoord. Dit akkoord biedt gemeenten vanaf 2023 een structurele basis voor investeringen in preventie om daar de volksgezondheid te versterken.

In 2022

- zijn de eerste rookvrije tramhaltes gelanceerd in het belang van een rookvrije generatie
- zijn 247 nieuwe deelnemers ingestroomd in een gezondheidstraject op basis van Prestatie010

- zijn diverse preventieprojecten ondersteund met het preventiebudget van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Onder andere herstelacademies, sociale benadering van dementie, mbo schoolpsycholoog en digitale dagbesteding.

Over de voortgang van de uitvoering van het lokale preventie akkoord en lokale nota volksgezondheid (Gezond 010: het akkoord 2020-2024) vindt jaarlijks rapportage aan de gemeenteraad plaats. [de collegebrief voortgangsrapportage 010](#) en de [voortgangsrapportage](#) zelf.

## GGD

Het reguliere GGD-werk liep in 2022 gewoon door. Het gaat daarbij om de taken gezondheid en milieu, infectieziektebestrijding, TBC-bestrijding, reizigerszorg, technische hygiënezorg, toezicht kinderopvang en het Centrum Seksuele Gezondheid en het Centrum Seksueel Geweld. In 2022 was er opnieuw veel aandacht voor de infectieziektebestrijding, zowel van 'reguliere' infectieziekten, COVID-19 en van Mpox (voorheen monkeypox/apenpokken genoemd). Mpox komt vooral voor in landen in West-Afrika en Midden-Afrika. In mei 2022 werd de ziekte bij mensen in Europa vastgesteld. De ziekte heeft zich in de voorzomer in Europa, waaronder Nederland, verspreid. In dit gebied komt de ziekte van oorsprong niet veel voor. In de regio Rotterdam-Rijnmond zijn 87 bevestigde gevallen bekend. Hiervoor is bron- en contactonderzoek (BCO) opgestart en hoog risico-contacten zijn gevaccineerd. In augustus 2022 startte de vaccinatiecampagne tegen Mpox voor mensen die een verhoogd risico op besmetting hebben. In het najaar nam het aantal gerapporteerde gevallen van Mpox snel af. De vaccinatiecampagne is eind 2022 afgerond.

De GGD heeft een rol in de publieke gezondheid bij de opvang van vluchtelingen. Voor de opvang van Oekraïners is een aparte financieringsstroom tot 1 april of tot uiterlijk 1 juli 2023, aldus afgesproken binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de regiogemeenten. In gezamenlijkheid met de GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen) borgt de GGD de (tijdelijke) coördinatie van zorg voor vluchtelingen.

De [GGD gezondheidsmonitor](#) verschijnt eens in de vier jaar. De meest recente Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is afgenomen in 2020 (18 jaar en ouder).

## Programmaorganisatie corona

De programmaorganisatie corona helpt bij de bestrijding van het coronavirus op regionaal niveau. De organisatie zorgt voor de nodige wendbaarheid en zorgvuldigheid. Toewerkend naar de einddatum 1 juli 2023 van de huidige opdracht van het ministerie van VWS draagt de programmaorganisatie de verantwoordelijkheden en taken over aan de reguliere organisaties: GGD, Veiligheidsregio/GHOR en de gemeente Rotterdam. Het is op het moment van schrijven van deze rapportage niet bekend of de opdracht een vervolg krijgt. De meerkostenregeling loopt tot 31 december 2023 en geeft VWS de mogelijkheid een opdracht toe te voegen, bijvoorbeeld de herhaalprik corona in het najaar voor ouderen.

## Waarborging kwaliteit kinderopvang

Signalen uit de kinderopvanginstellingen wijzen erop dat het personeelstekort in de kinderopvangsector in Rotterdam nog steeds groot is. Dit leidt ertoe dat organisaties niet altijd kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om het vaste-gezichtencriterium, of de inzet van voldoende gecertificeerd personeel.

In het najaar vroegen de kinderopvangorganisaties in een brandbrief het college om landelijk intensiever te lobbyen voor meer ruimte in de wet- en regelgeving.

Het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in Rotterdam is in 2022 door de GGD uitgevoerd zoals met de gemeente was afgesproken. Alle kinderopvanglocaties in de stad zijn door toezichthouders van de GGD bezocht; een deel kreeg een verkorte inspectie.

De verwachting is dat de personeelsproblematiek leidt tot een toename van het aantal handhavingsadviezen van de GGD. Toezichthouders die overtredingen constateren die te maken hebben met het personeelstekort beschrijven in het inspectierapport nauwkeurig de omstandigheden waaronder de overtreding zich voordeed. De gemeente kan bij de handhaving rekening houden met de beschreven omstandigheden. De verwachting is dat de rapportage over de aantallen handhavingsadviezen in 2022 eind tweede of begin derde kwartaal 2023 volgt.

## Programma Werk en inkomen

### Ontwikkeling bijstandsvolume

**Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand: In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000**

Realisatie 2021: **34.624**

Begroting 2022: **33.375**

Realisatie 2022: **32.975**

Het aantal bijstandsuitkeringen eind 2022 bedroeg 32.975. Dit is een daling van 1.649 uitkeringen ten opzichte van het begin van dat jaar (daling van bijna 5%). Met deze tussenstand ligt Rotterdam op koers om de collegetarget te halen: 30.000 bijstandsgerechtigden eind 2025.

In 2022 speelden economische onzekerheden, zoals hoge inflatie, en de krapte op de arbeidsmarkt. Het tekort aan personeel bedreigt de economische groei en de voortgang van maatschappelijk cruciale diensten. Tegelijkertijd biedt dit tekort kansen om mensen aan werk te helpen van wie het potentieel lang over het hoofd is gezien. De ambitie blijft om eind 2025 het aantal bijstandsuitkeringen teruggebracht te hebben tot 30.000. Daartoe stimuleert de gemeente onder meer een bestendige uitstroom, aanbod van passend werk, en zorgt ze voor een rechtmatige inkomensvoorziening. In 2022 zijn hiervoor belangrijke stappen gezet ([link naar de strategiebrieven](#)).

## Rechtmatigheid

Realisatie 2021: **421**

Begroting 2022: **240**

Realisatie 2022: **267**

Iedereen die recht heeft op een bijstandsuitkering krijgt die ook. Bijstandsfraude wordt aangepakt. In 2022 is extra ingezet op fraudeonderzoeken: bestuursrechtelijke onderzoeken naar de rechtmatigheid van een uitkering en worden gedaan op basis van een vermoeden naar fraude. In 2022 zijn 267 fraudeonderzoeken afgerond. Daarmee is het doel van 240 onderzoeken in dat jaar behaald. Het aannemen van nieuwe sociaal rechercheurs moet helpen de doelstelling van 700 fraudeonderzoeken in 2023 te behalen.

## Inzet loonkostensubsidie

Realisatie 2021: **928**

Begroting 2022: **1.200**

Realisatie 2022: **1.179**

De Participatiewet biedt met de loonkostensubsidie (LKS) een effectief middel om meer mensen aan de slag te helpen. Met deze subsidie krijgt een werkgever compensatie voor een beperkte arbeidsproductiviteit. Het vaker inzetten van deze subsidie biedt meer kwetsbare werkzoekenden een kans op duurzaam werk. In 2022 zijn daartoe verschillende aanvullende acties uitgevoerd. Een daarvan is de mensen die in aanmerking komen voor loonkostensubsidie vaker vroegtijdig en beter te herkennen. Verder wordt al tijdens de arbeidsontwikkeling gezocht naar een passende baan.

De doelstelling voor 2022 was 1.200 Rotterdammers aan het werk te helpen met een loonkostensubsidie. Dit doel is met 1.179 Rotterdammers bijna gehaald. Voor 2023 is de ambitie een netto groei naar 1.500 banen met LKS. In 2023 moet de invoering van het verbeterde dienstverleningsconcept voor de doelgroep helpen de beoogde groei te bereiken.

## Monitor derde tertaal 2022 Werk en Inkomen

Voor meer informatie over de behaalde resultaten in 2022 wordt verwezen naar de [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022](#).

## Programma Zorg, welzijn en wijkteams

### Nieuw Rotterdams Welzijn

Begin 2021 heeft de raad [het beleidsplan Heel de Stad](#) vastgesteld. Met dit plan heeft de gemeente in februari van 2022 het welzijnswerk in de 14 gebieden van Rotterdam definitief gegund. De nieuwe opdracht is gestart op 1

juni 2022, voor een periode van 5 jaar en 7 maanden. Hierbij is er de mogelijkheid deze 2 keer met 2 jaar te verlengen. Al in de periode vanaf de gunning tot 1 juni heeft de gemeente ingezet op de implementatie van de welzijnsopdracht. In de nieuwe welzijnsopdrachten geeft de gemeente samen met de welzijnspartijen vorm en inhoud aan impact gedreven werken.

De welzijnsopdrachten van het Nieuw Rotterdams Welzijn liepen tot en met 31 mei 2022. De eindverantwoordingen hiervoor zijn ingediend. De gemeente beoordeelt deze, zodat de opdrachten formeel begin 2023 worden afgerond.

### **Evaluatie huisbezoeken 75+**

Eind 2021 is begonnen met een evaluatie van de huisbezoeken 75+. De gemeente heeft deze 'gesprekken aan de voordeur' tijdens de coronacrisis ontwikkeld. De uitkomsten zijn gebruikt om de huisbezoeken verder door te ontwikkelen. Zo blijven deze huisbezoeken onderdeel van de dienstverlening om eenzaamheid aan te pakken. Ook is de vragenlijst voor het gesprek omgebouwd tot een onderwerpenlijst. Dit ook mede door een motie die de raad hierover heeft aangenomen.

## **Voorkomen, signaleren en oplossen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld**

In 2022 is gewerkt aan de opgaven uit het 'Beleidskader Bouwen aan een toekomst zonder geweld' en het actieprogramma 'Verandertraject huiselijk geweld'. Naast alle doorlopende inzet zijn in 2022 o.a. de volgende belangrijke resultaten behaald:

- De start van het loket Ouders, relatie en scheiding. Dit loket is bedoeld om ouders ondersteuning te bieden bij hun scheiding om daarmee complexe scheidingen te voorkomen.
- De start van de HG-leerwerkplaats uit het Verandertraject Huiselijk geweld. Een belangrijke opgave is het realiseren van een lerende en samenwerkende keten huiselijk geweld. De HG-leerwerkplaats is een initiatief van de organisaties die werken in de aanpak van Huiselijk geweld. In de werkplaats kunnen professionals van en met elkaar én met cliënten leren. Dit gebeurt altijd organisatieoverstijgend, zodat op die manier ook de samenwerking wordt bevorderd.
- De Campagne 'Oordeel niet' gelanceerd. Een campagne tegen online shaming & victim blaming. De campagne is verschenen op social media, op (digitale) bilboards in de stad en op scholen. Om jongeren die slachtoffer worden te steunen en hen de route naar hulp te tonen. Maar vooral om andere jongeren, ouders en professionals, bewust te maken van hun rollen bij het delen én (ver)oordelen.

## **Programma Drugs & Alcohol 2019-2022**

Met het programma Drugs & Alcohol 2019-2022 werkt de gemeente aan het terugdringen van middelengebruik onder jongeren. Dit is van belang omdat dit de gezondheid, talentontwikkeling en veiligheid van jongeren

ondermijnt. Binnen het programma is ook aandacht voor problematisch gamen, lachgas-snusgebruik en het gebruik van social media.

In 2022 is de gemeente gestart met het uitwerken van het nieuwe preventie- en handavingsplan alcohol en drugs 2023-2027. Dit nieuwe plan is aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en mede gebaseerd op de evaluatie van het voorgaande programma. Het plan wordt voor de zomer van 2023 aan de raad aangeboden, samen met een overzicht van de gerealiseerde activiteiten en opbrengsten in de periode van 2019 tot 2022.

### **Ondermijnende drugscriminaliteit**

Publiekscampagne waarmee de recreatieve gebruiker bewust wordt van de bijdrage door gebruik aan de onderliggende ondermijnende drugscriminaliteit. 600 Bezoekers hebben de forensische tent (met beelden en geluid) bezocht. Via reclame en QR-codes op flyers/posters is de campagnewebsite 5.000 keer bezocht. Via social-media kanalen (LinkedIn, twitter, facebook) is er met ruim 11.000 kliks aandacht geweest.

### **Snus**

In 2021 groeide het aantal meldingen (landelijk en ook in Rotterdam) over snusgebruik en -handel onder jongeren. Op [www.maakjekeus.nl](http://www.maakjekeus.nl) en [www.puberenco.nl](http://www.puberenco.nl) zijn pagina's toegevoegd met informatie over snus. In de onderwijsnieuwsbrief is informatie opgenomen over snus-gebruik en staan handvatten wat je kan doen als je gebruik signaleert.

### **Publiekscampagne Zien Drinken doet Drinken**

Lokaal aandacht voor de landelijke campagne die vooral ouders bewust maakt van het negatieve effect als zij in bijzijn van kinderen alcohol drinken op het drinkgedrag (op latere leeftijd) van hun kind(eren). 1.123 facebook /Instagram kliks, 85.000 Videovertoningen en Stories en reels 100.000 kliks.

## **Jongerenhubs gericht op talentontwikkeling**

Sinds juni 2022 is de nieuwe welzijnsopdracht gestart, een van de opdrachten is het realiseren van 22 jongerenhubs in de looptijd (van 10 jaar) van de opdracht. Het college akkoord, heeft daarin als extra doelstelling gesteld om 20 jongerenhubs hiervan al te realiseren in de collegeperiode van 2022-2026.

Jongerenhubs die opgebouwd zijn van de tijdelijke middelen vanuit de Herstelaanpak, worden afgebouwd of geborgd als deze binnen Huizen van de wijk of binnen de nieuwe welzijnsopdracht passen. Het tijdelijke programma Herstelaanpak stopt vanwege de afbouw van de landelijke financiering vanuit de corona gelden.

## **Passende jeugdhulp, ondersteuning en landelijke ontwikkelingen**

**Collegetarget Jeugdpreventie: Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinterventie af.**

Geen mijlpaal 2023.

## **Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming**

In 2022 is op landelijk niveau gewerkt aan twee grote ontwikkelingen in het stelsel. Dit betreffen de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming.

De Hervormingsagenda Jeugd zet middels een set aan maatregelen in op kwaliteitsverbetering van de jeugdhulp en op financiële houdbaarheid van het stelsel. Het is Rijk, gemeenten en andere partners niet gelukt om voor eind 2022 de Hervormingsagenda Jeugd vast te stellen. Binnen de gemeente Rotterdam worden al wel meerdere maatregelen ingezet en ontwikkeld ter voorbereiding op de Hervormingsagenda Jeugd. Om het proces gedegen voort te kunnen zetten, is het nodig dat Rijk en gemeenten tot afspraken komen over passende financieel bestuurlijke verhoudingen en een meerjarig financieel kader.

Het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming zet in op vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen. Eind 2022 is op bestuurlijk niveau een landelijk ontwikkel- en implementatietraject vastgesteld. Hierbij is ook afgesproken om het implementatieproces, vanwege actuele knelpunten in de keten, te versnellen. Het gaat, net als bij de hervormingsagenda Jeugd, ook in dit proces om diverse maatregelen die raken aan taken en uitvoering van wijkteams, Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en andere partijen. In regionaal verband worden voorbereidingen getroffen om de landelijke afspraken te vertalen naar de regio en de stad.

## **Wachttijden specialistische Jeugdzorg**

In het begin van 2022 was er sprake van verscherpt toezicht door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en interbestuurlijk toezicht van het Rijk op de jeugdhulpregio Rijnmond. Aanleiding waren de wachttijden voor (specialistische) jeugdhulp. Begin 2022 heeft de IGJ het verscherpt toezicht beëindigd en halverwege 2022 is het interbestuurlijk toezicht afgerond. Wel heeft het Rijk aangegeven de ontwikkeling van wachttijden te zullen blijven volgen. Vanwege het succes wordt de eerdere Doorbraakaanpak gecontinueerd in een brede wachttijdaanpak van de Uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (UO/GRJR), jeugdzorgaanbieders, gemeenten/wijkteams. Een deel van de extra Rijksmiddelen is geïnvesteerd in de wachtlijstaanpak. Zoals is gemeld in de voortgangsbrief

(M2208-9854 - 22bo006003) zijn eind 2022 de wachttijden voor specialistische jeugdhulp teruggebracht tot de Treeknorm (van 14 weken). Zowel het aantal wachtenden als de wachttijd is gestabiliseerd. Ook bij de crisishulp is er sprake van een duidelijke daling in wachttijden. Ondanks dat de extra Rijksmiddelen vanuit de Spuk vervallen, blijven we werken aan het verder terugdringen van de wachttijden, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een regionale sociale kaart en het doorontwikkelen van het zorgbemiddelingsteam (ZBT) naar een regionaal expertisecentrum. Lokaal blijven we ook sturen op de wachttijden. Aandachtspunt daarbij is de casusregie van jeugdbeschermers en wijkteams, met name bij plaatsing op een bed.

Het terugdringen van de wachttijden blijft lastig, omdat onzekerheid in de samenleving (als naweeën van Corona en door de oorlog in Oekraïne) maakt dat de vraag naar jeugdhulp nog onverminderd hoog is. Vandaar dat we het basisbudget voor jeugdhulp hebben opgehoogd. Daarnaast versterken we op verschillende manieren onze sturing

op de kwaliteit van zorg en de kosten van jeugdhulp. Dit binnen het kader van onze bestuurlijke opdracht zorg (BOZ) en vooruitlopend op vaststelling van de landelijke hervormingsagenda.

Daar waar de wachttijden voor jeugdhulp een duidelijke verbetering laten zien, zijn er in 2022 bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's) knelpunten ontstaan bij de inzet van hulp en begeleiding. Vanuit de GRJR bestaat een subsidierelatie met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR), de William Schrikker Groep en het Leger des Heils.

In lijn met het landelijke beeld, zien we in de regio bij de GI's, en met name bij JBRR, een landelijke ontwikkeling stevig terug. De GI's kampen met hoge werkdruk door hoog ziekteverzuim, een hoog verloop en de moeizame zoektocht naar nieuwe medewerkers. De negatieve beeldvorming en toegenomen maatschappelijke druk rondom het werk van jeugdbeschermers hebben hier ook invloed op. Het capaciteitsprobleem leidt tot de situatie dat de GI's hun werkwijze hebben aangepast. Door aanpassingen in het werkproces wordt wel ingezet op het voorkomen van wachttijden.

JBRR heeft een plan van aanpak opgesteld met korte en middellange termijn maatregelen. Eind 2022 heeft de GRJR ingestemd met dit plan. Vanuit de GRJR is in 2022 een bijdrage geleverd om meerkosten bij JBRR op te vangen. Ook in 2023 zal de GRJR bijdragen aan het pakket verbetermaatregelen en sturen op het verbeterproces. Doel van de maatregelen is om de kwaliteit van de jeugdbescherming zo snel mogelijk te borgen. Landelijk werkt het ministerie van J&V ook aan een set van maatregelen, waaronder het verlagen van de caseload voor jeugdbeschermers, om de knelpunten bij de GI's op te lossen.

## **Inkoop**

Medio december is de regionale inkoop van specialistische jeugdhulp volledig afgerond. Dat betekent dat we jeugdhulp hebben ingekocht bij zowel systeemaanbieders, prestatieaanbieders als flex-aanbieders. De focus verschuift dus nu van dialooggesprekken naar implementatie van de nieuwe contracten, bijvoorbeeld door invoering van de handreiking casusregie (met bijbehorend afwegingskader en administratieprotocol). In samenhang met de lokale inkoop hebben we de belangrijkste ontwikkelopgaven gedefinieerd, waar we de komende jaren in partnerschap met de jeugdhulp aanbieders aan werken. Daarnaast wordt bovenregionaal wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de gesloten jeugdhulp en de 3 milieuvoorzieningen.

## **Bestuurlijke opdracht Zorg (BOZ)**

Al enkele jaren groeit de hulp en ondersteuning aan Rotterdammers. Deze groei leidt tot een steeds grotere druk op zorgmedewerkers, ook vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De groei in aantal cliënten en zorgzwaarte leidt ook tot stijgende zorguitgaven. Het budget dat het Rijk beschikbaar stelt, groeit onvoldoende mee: steeds meer geld uit de begroting van de gemeente Rotterdam wordt aan zorg besteed. Kortom, de houdbaarheid, de uitvoerbaarheid en de betaalbaarheid van de zorg staan onder een toenemende druk.

De zorg kan niet in de huidige vorm en op de huidige manier worden voortgezet; er moeten weloverwogen keuzen worden gemaakt, om te garanderen dat Rotterdammers die zorg het hardst nodig hebben, zorg ook (blijven) krijgen. Hiervoor is eind 2022 een Bestuursopdracht Zorg vastgesteld door het College. De inzet is veelomvattend:

een maatregelenpakket, stevige lobby naar het Rijk, onderzoek naar bekostigingsmodel, datagedreven werken, betere samenwerking met aanpalende domeinen zoals werk, wonen etc.

Er is sprake van een voordelig rekeningresultaat 2022 op het [Programma Zorg, welzijn en wijkteams](#). De bijgestelde prognose was te hoog. Ondanks dit voordelige resultaat is de urgentie voor de BOZ onverminderd:

- De uitgaven in de zorg stijgen ieder jaar t.o.v. het vorige jaar. Tussen 2019 en 2021 zijn de gerealiseerde uitgaven gestegen van € 676 mln naar € 762 mln (uitgaven vóór reserveringen en excl. overhead, COVID-19 en Opvang Vluchtelingen Oekraïne); een stijging van bijna 13%. De voorlopige uitgaven komen in 2022 uit op € 830 mln (+ 9% t.o.v. 2021). De meerjarenbegroting gaat voor 2023 en verder uit van ca. € 912 mln. Er is dus nog ruimte om te groeien in uitgaven t.o.v. 2022. Echter, gelet op het feit dat de gemiddelde groei van ruim 5,5% over de afgelopen jaren is, wordt die grens in 2024 bereikt. Niets doen en doorgroeien is daarmee geen optie.
- De redenen om met de BOZ te beginnen waren niet alleen financieel van aard. De aanbieders hebben eenvoudigweg niet de capaciteit om verder door te groeien. Er zijn onvoldoende zorgmedewerkers om de groeiende zorgvraag uit te voeren. De geluiden uit het veld bevestigen het beeld dat er iets moet veranderen aan de manier waarop nu zorg wordt verleend.

## **Inkoop Wmo**

Vanwege aflopende contracten heeft de gemeente in 2022 de Wmo-arrangementen opnieuw ingekocht. Er zijn geen veranderingen en vernieuwingen doorgevoerd, omdat er geen tijd was om deze te implementeren. Dat had 2 oorzaken. Ten eerste heeft het aanbestedingstraject vertraging opgelopen door een kort geding eind 2021 en een tarievenonderzoek op basis daarvan. Om toch aan de wettelijke verplichting voor rechtmatige zorgcontinuïteit te kunnen voldoen moest de inkoop uiterlijk eind 2022 zijn gerealiseerd. Per 1 januari 2023 zijn de nieuwe contracten ingegaan. De nieuwe contracten gelden voor één jaar en kunnen nog tweemaal met één jaar verlengd worden.

## **Informele zorg en ondersteuning**

De stedelijke ondersteuningsstructuur voor informele zorg en ondersteuning (IZO) draait. Daarmee heeft de gemeente haar doelstelling voor 2022 bereikt. Er is inmiddels ervaring opgedaan met de nieuwe instrumenten Mantelfoon, Zorgzaam010, Advies op Maat en cursussen en workshops. Ook zijn de eerste contracten verlengd en zet de gemeente in op het nog beter vindbaar maken van het aanbod. Dit jaar kon de gemeente weer meer aandacht besteden aan de waardering van IZO-verleners. Voorbeelden hiervan zijn het stedelijke vrijwilligersontbijt en de lokale waardering in de wijken. Voor mantelzorgers is daarnaast een keuzemogelijkheid (cadeaubon) toegevoegd als vorm van waardering. Ook is er verbinding gemaakt met welzijn via de nieuwe opdracht. Over de voortgang op IZO staat veel informatie in de [voortgangsbrief](#) van najaar 2022: In 2023 gaat de gemeente met IZO-partijen het bestaande aanbod evalueren en als dat nodig is bijsturen.

## Naar behoefte passende (langdurige) ondersteuning

Uit de Raadsmonitor welzijn, zorg en jeugdhulp over de eerste helft van 2022 blijkt dat het aantal Rotterdammers met een indicatie voor een Wmo-arrangement in de eerste helft van 2022 ten opzichte van het tweede halfjaar 2021 licht is gestegen met 0,18%. Het aantal unieke cliënten is toegenomen van 33.858 cliënten in de tweede helft 2021 naar 33.918 unieke cliënten in de eerste helft van 2022.

De groei van het aantal Rotterdammers met een Wmo-arrangement heeft een directe relatie met de invoering van het Wmo-abonnementstarief in 2019. Hierdoor is de eigen bijdrage voor een Wmo-voorziening niet langer inkomensafhankelijk, maar vastgesteld op maximaal 19 euro per maand. Dit heeft geleid tot een flinke toename van het aantal personen met een indicatie voor huishoudelijke ondersteuning. Hoewel niet vallend onder Wmo-arrangementen, is voorgaand effect ook zichtbaar bij Wmo-woningaanpassingen, bijvoorbeeld voor trapliften. Ook hiervoor geldt het abonnementstarief.

Per 2025 zal, na aanhoudende druk van gemeenten en de VNG, huishoudelijke ondersteuning opnieuw inkomensafhankelijk worden. Over de invulling van deze aanpassing is de VNG namens gemeenten met het Rijk in gesprek.

## Ouderen

Het uitvoeringsprogramma Rotterdam, Ouder en Wijzer van het vorige college is afgerond. Verschillende onderdelen van het programma hebben een plek gekregen in de nieuwe welzijnsopdracht die gestart is op 1 juni 2022 of worden gesubsidieerd vanuit Heel de Stad en daarmee staat er een nieuw Rotterdams ouderenpakket. Veel maatregelen worden daarmee uitgerold over de hele stad, denk hierbij bijvoorbeeld aan de inzet op samen eten, vitale woongemeenschappen, valpreventie, fitfestivals en dementievriendelijkheid.

**Collegetarget woon(zorg)concepten: In de collegeperiode 2022-2026 realiseren we minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen en starten we met de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen.**

Mijlpaal 2022: **1**

Realisatie 2022: **1**

Dit college heeft de ambitie woonzorgconcepten voor ouderen te realiseren, zowel in bestaande wooncomplexen door deze om te vormen naar een Thuisplusflat als in nieuwbouw. De inkoop voor het uitbreiden van het aantal thuisplusflats in de stad is in voorbereiding. Daarnaast wordt er aan een actieagenda voor ouderen gewerkt om de ambities van dit college te realiseren. Het nieuwbouwproject waar in 2022 de eerste paal de grond in is, is het bouwproject Simeon en Anna aan de Veldstraat. De bouw is gestart op 23 september 2022.

## Schoolzorgteams

De gemeente heeft als doel om in 2023 op alle scholen met een hoge tot zeer hoge weging (125 in totaal) een werkend schoolzorgteam te hebben staan. Inmiddels is in 2022 op 45 scholen een Schoolzorgteam geïmplementeerd. De resultaten en effecten van de schoolzorgteams worden gemonitord en in 2023 geëvalueerd. Op basis van deze effectevaluatie t.a.v. het gezond, veilig en kansrijk opgroeien van kinderen wordt door de gemeente bezien hoe de schoolteams voor de langere termijn geborgd kunnen worden in het gemeentelijke jeugd- en onderwijsbeleid. Met deze teams neemt de druk op het zorgstelsel af. De wachttijden voor het wijkteam worden namelijk korter, er is meer direct contact met ouders en er is meer ruimte voor preventie.

## Ketensamenwerking

Ketensamenwerking zorgt voor passende, tijdige en integrale hulp van het lokale wijknetwerk, om zo het beroep op dure gespecialiseerde jeugdhulp te verminderen. De gemeente organiseert hiervoor samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in alle gebieden wijkgerichte bijeenkomsten.

In 2022 is het CJG zich meer gaan richten op de kwetsbare kinderen/gezinnen. Het centrum biedt daarbij maatwerk op basis van de signalen van CJG-professionals en ketenpartners. Ook richt het CJG zich op de 9 maanden-doelgroep in kader van het programma Stevige Start. De geboortecontactpersonen van CJG halen de contacten met verloskundigen verder aan om samen zo vroeg mogelijk signalen van kwetsbaarheid op te kunnen vangen.

## Kinderopvang Plus

Het doel van Kinderopvang Plus is gespecialiseerde begeleiding te bieden aan kinderen met gedragsproblematiek en/of een ontwikkelingsachterstand.

Wat is er bereikt in 2022?

- Er zijn 93 plekken Kinderopvang Plus 0-4 jaar en 60 plekken BSO+ 4-13 jaar gerealiseerd.
- In 2022 draaide de pilot Pact Jonge Kind. Dat pact heeft als doel een sterkere doorgaande lijn te organiseren tussen de reguliere opvang, de Kinderopvang Plus en de Jeugdhulp voor jonge kinderen.

## Herijking schoolmaatschappelijk werk

In februari 2023 hebben de gemeente en de schoolbesturen Primair Onderwijs (PO) een definitief besluit genomen over de herijking van het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) voor de basisscholen en scholen speciaal basisonderwijs in Rotterdam. Daarmee zullen de gemeente en schoolbesturen vanaf 2024 samen één opdracht verstrekken aan de aanbieders Schoolmaatschappelijk Werk voor de uitvoering van Schoolmaatschappelijk Werk

op de betreffende scholen op basis van een gezamenlijk opgesteld en vastgesteld kwaliteitskader Schoolmaatschappelijk Werk PO. Het kwaliteitskader wordt opgenomen in het gewijzigde Subsidiekader (V)SMW 2024.

## Programma Volksgezondheid

Kinderen gezond, veilig en kansrijk op laten groeien tot zelfstandige, zelfredzame en participerende burgers. Hoe doen we dat? Rotterdammers werken in de eerste plaats zelf aan hun gezondheid. De gemeente stimuleert, ondersteunt en beschermt hen waar nodig. Voor de bevordering van de gezondheid en het veilig en kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren voert CJG Rijnmond de wettelijke basistaak jeugdgezondheidszorg (JGZ) uit. Naast de onverwachte ondersteuning voor de Oekraïners die naar Nederland gekomen zijn lag in 2022 de prioriteit bij de doelgroep 0-4 en de kwetsbare kinderen en gezinnen. Het gewenste bereik van de leeftijdsgroep 4-18 jaar is niet gehaald. CJG Rijnmond werkt aan het in kaart brengen van mogelijkheden om ook de doelgroep 4-18 jaar meer te kunnen bereiken binnen de bestaande omstandigheden. Dit punt heeft blijvend aandacht van zowel gemeente als CJG. In dit kader zijn er trajecten opgestart op de aansluiting van het CJG bij de School Zorg Teams.

De gemiddelde totale vaccinatiegraad is in 2022 iets afgenomen ten opzichte van de vaccinatiegraad in 2021, namelijk van 83,6% naar 78,8% in 2022. Het CJG beoogt door middel van gerichte aandacht voor de doelgroepen die moeilijk worden bereikt, de vaccinatiegraad te verhogen. Zij doen dit door hun professionals verder te trainen, door te werken met een planbureau om mensen te herinneren aan hun afspraken en door cultuur-sensitief te werken. Hiermee zetten zij zich niet alleen in voor niet-westerse gezinnen, maar ook voor gezinnen die op basis van hun geloofs- of levensovertuiging twijfels hebben over vaccineren. In 2022 heeft de GGD daarnaast het CJG een handreiking gedaan om samen te kijken hoe de vaccinatiebereidheid verhoogd kan worden en van elkaar te leren. Er is hiervoor een werkgroep opgezet tussen CJG en GGD.

## Opzoomer mee

Begin 2022 heeft Opzoomer mee een nieuw beleidsplan opgesteld, met de naam Van Onderop gepresenteerd. Daarin presenteert de gemeente de volgende 3 belangrijke voornemens:

- Een vernieuwde programmering van de Opzoomercampagne.
- Lief & Leed en Groen & Schoon (twee Rotterdamse speerpunten) verder door ontwikkelen en verdiepen.
- Bouwen aan een nieuwe ondersteuningsstructuur voor het Opzoomeren, in samenwerking met de welzijnsaanbieders.

In 2022 hebben ruim 2.200 straten meegedaan aan de Opzoomer campagne. Het aantal Lief en Leefstraten bedroeg 963.

## Bedrijfsvoering

## HR

## Formatie & bezetting

Bezetting 31 december 2021: **13.303 fte**

Formatie 2022: **12.802 fte**

Bezetting 31 december 2022: **14.103 fte**

Eind 2022 was de personele bezetting 1.301 fte hoger dan de begrote formatie 2022.

Personeelsbezetting zonder dat daar formatie tegenover staat, wordt meestal betaald met programmageld en ander tijdelijk geld. Daardoor is deze bezetting geen onderdeel van de begrote formatie. Bij vrijwel alle organisatieonderdelen is de bezetting hoger dan de formatie.

## Arbeidskosten

Realisatie 2021 incl. Programma corona: **€ 1.241 miljoen (excl. € 1.148 miljoen)**

Begroting 2022 incl. Programma corona: **€ 1.321 miljoen (excl. € 1.212 miljoen)**

Realisatie 2022 incl. Programma corona: **€ 1.300 miljoen (excl. € 1.222 miljoen)**

De totale arbeidskosten vielen in 2022 - € 20,3 mln lager uit dan begroot. Programma corona heeft € 30 mln minder besteed aan arbeidskosten. De rest van de gemeentelijke organisatie € 10 mln meer.

## Financiële beheersing arbeidskosten

Afwijking realisatie ten opzichte van begroting inclusief Programma corona in percentage (excl. staat tussen haakjes)

### *Loonkosten*

Realisatie 2021: **+0,8% (+0,8%)**

Realisatie 2022: **+1,1% (+1,1%)**

### *Inhuur*

Realisatie 2021: **+5,8% (-4,2%)**

Realisatie 2022: **-14,6% (-1,6%)**

## Gemiddelde loonsom per fte

Realisatie 2021: **€ 77.196**

Realisatie 2022: **€ 80.062**

De gemiddelde loonsom was in 2022 hoger dan in 2021. Dat komt door de stijging van premies en werkgeversbijdrages, en door cao-afspraken.

### Formatie per 1000 inwoners

2021: **18,5**

2022: **19,3**

In 2022 is de formatie bijgesteld om te voldoen aan de opgaven voor de stad. In vergelijking met de 4 grote gemeenten in ons land (G4) doet Rotterdam veel uitvoering, handhaving en publiekstaken zelf, met eigen medewerkers. Deze eigen medewerkers maken deel uit van de formatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor een functie als kassier voor de veiligheidsregio en de GGD maar ook voor andere functies waar Rotterdam eerder kiest voor ambtelijk personeel dan voor externe inhuur.

### Percentage inhuur

Realisatie 2021: **18,2% (11,6%)**

Begroting 2022: **16,9% (9,4%)**

Realisatie 2022: **14,6% (9,2%)**

De genoemde percentages van de begroting en de realisatie zijn inclusief de inhuur voor het Programma corona. De percentages exclusief deze inhuur staan tussen haakjes. De dalende trend die in 2020 is ingezet, is in 2022 voortgezet. Enerzijds heeft deze daling te maken met de manier waarop Rotterdam omgaat met externe inhuur, namelijk eerder kiezen voor een ambtelijk dienstverband. Anderzijds speelt de krappe arbeidsmarkt een rol, waardoor de inzet van externe inhuur onder druk staat.

### Verzuim

Realisatie 2021: **6,1 %**

Streefwaarde 2022: **5,7%**

Realisatie 2022: **6,8%**

In 2022 is het verzuim gestegen. Ook het jaar ervoor steeg het verzuim. De stijging is vooral merkbaar in het kortdurend en middellang verzuim. Het lang verzuim stijgt relatief gezien minder hard. Op landelijk niveau laat het verzuim een vergelijkbaar patroon zien.

### Stages

Realisatie 2021: **1.177** stagiaires (waarvan **32,5%** op mbo-niveau)

Streefwaarde 2022: **1.000** stagiairs (waarvan **25%** op mbo-niveau)

Realisatie 2022: **1.048** stagiairs (waarvan **27%** op mbo-niveau)

Realisatie 2022: **47** Leer-werk overeenkomsten

De ambitie van 1.000 stages uit het coalitieakkoord is behaald. Ruim een kwart (27%) van de stages is uitgevoerd door mbo studenten.

### **Tevredenheid medewerkers**

Realisatie 2021: **71**

Realisatie 2022: **71**

Gemiddeld geven de collega's die het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) invulden de gemeente als werkgever het rapportcijfer 7,1. De bevreemding blijft hoog; net als in 2021 jaar zegt 83% van de medewerkers enthousiast te zijn over het werk.

## Concernhuisvesting

### **Aantal werkplekken per fte totale organisatie**

Realisatie 2021: **0,4**

Realisatie 2022: **0,5**

Het aantal werkplekken per fte is gestegen door krimp van de Coronaorganisatie en afschalen van de coronamaatregelen.

## Financiën

### **Percentage tijdig betaalde facturen**

Realisatie 2021: **91%**

Realisatie 2022: **90%**

### **Aantal facturen**

2021: **270.735**

2022: **258.750**

De gemeente stuurt nadrukkelijk aan op het tijdig betalen van haar leveranciers. Dat houdt in dat de betaling van een factuur binnen 30 dagen plaatsvindt.

## Juridisch

### Aantal bezwaarschriften

Realisatie 2021: **13.186** waarvan **9%** gegrond verklaard, **23%** tegemoet gekomen

Realisatie 2022: **11.122** waarvan **6%** gegrond verklaard, **20%** tegemoet gekomen

## Informatievoorziening en IT

### ICT-kosten

Realisatie 2021: **€ 159 miljoen**

Begroting 2022: **€ 166 miljoen**

Realisatie 2022: **€ 171 miljoen**

De concernbrede ICT-kosten bedragen € 171 mln. Dit is inclusief € 3 mln aan geactiveerde arbeidskosten. De ICT-kosten zijn circa € 5 mln hoger dan de laatste prognose. De hogere kosten zijn te verklaren door project GREAT, waarvoor dekking in de begroting aanwezig is (onttrekking uit de bestemmingsreserve Cloudkosten).

### ICT-kosten per fte

Realisatie 2021: **€ 11.963**

Realisatie 2022: **€ 12.108**

### Volwassenheid Informatiehuishouding

Hybride processen: **23,8%** (norm **<20%**)

Gedigitaliseerde (primaire) processen: **27%** (norm **45%**)

Geactualiseerde processen totaal: **46%** (norm **55%**)

Geactualiseerde processen risicocategorie 3 (high risk): **92%** (norm **100%**)

Hybride processen hebben naast een digitale stroom ook een papierstroom. Het streven is dit aantal te minimaliseren. Het percentage processen vastgelegd InformatieBeheer-proof-systemen, wordt 'digitaliseringsgraad' genoemd. Het aandeel geactualiseerde beschreven processen bepaalt mede de volwassenheid informatiehuishouding. Streven is om alle relevante werkprocessen om te zetten naar digitale dossiers, waarvan de categorie 3 processen (de kritische bedrijfsprocessen) voor 100% zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het Procesplein.

## ICT-dienstverlening

Aantal accounts per 31-12-2022: **19.734**

Beschikbaarheid ICT gemiddelde jan t/m dec: **99,5%** (norm **99,5%**)

ICT-middelen per 31-12-2022: **16.042** smartphones, **12.806** laptops, **6.676** tablets

Het aantal accounts zijn ook de accounts van de Raad, Wijkraden, Commissies en Fracties meegenomen.

## Privacy en AVG

### Aantal datalekken

Realisatie 2021: **253**, waarvan **67** gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Realisatie 2022: **231**, waarvan **60** gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Een datalek is een incident waarbij persoonsgegevens in handen – of mogelijk in handen - zijn gekomen van onbevoegden. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren door een verkeerd geadresseerde brief of e-mail.

### Recht van betrokkenen

Realisatie 2021: **336** verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **34%**

Realisatie 2022: **128** verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn is niet bekend

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) biedt burgers de mogelijkheid om de eigen persoonsgegevens in te zien. Het aantal verzoeken daartoe is gedaald sinds 2021.

### Afhandeling Woo-verzoeken

Realisatie 2021: **368** Wob-verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **70%**

Realisatie 2022: **315** Woo-verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **61%**

In 2022 is 61 procent van de Woo verzoeken (Wet Open Overheid) tijdig afgehandeld. Dat is licht gedaald ten opzichte van 2021 (70 procent). De belangrijkste reden is dat de afhandeltermijn is verkort van 8 naar 6 weken. Deze kortere termijn staat in de Wet open overheid. Deze wet trad op 1 mei 2022 in werking en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De langere afhandeltijd is een landelijke trend. Het streven is om de verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen, daarom is ook een centraal Woo team opgericht om de verzoeken sneller te kunnen afhandelen. Daarnaast wordt met verdere proces optimalisatie d.m.v. automatisering en digitalisering gewerkt om waar mogelijk aan de norm van 6 weken te voldoen.

Voor een uitgebreide toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de [Paragaaf Bedrijfsvoering](#).

## Infographic

Pagina 4

### Infographic

Een nieuw onderdeel van de website is de [Infographic Jaarstukken 2022](#).

## Collegetargets

Pagina 5

### Collegetargets

#### Collegetargets 2022-2026

Meer dan twintig jaar geleden besloot de Rotterdamse politiek te gaan werken met meetbare doelen, met collegetargets. Dat is een hulpmiddel om beter in beeld te krijgen of ambities worden gerealiseerd en wat de maatschappelijke effecten van beleid zijn? Zo kunnen Rotterdammers zien wat de gemeente waarmaakt en kan de gemeenteraad haar controlerende taak gericht uitvoeren.

In haar rapport '[Tijd voor targets](#)' concludeert de Rekenkamer Rotterdam: "Dat in Rotterdam een interessant systeem ontwikkeld is, dat met alle mitsen en maren die horen bij elke poging tot het kwantificeren van politieke doelen en maatschappelijke ontwikkelingen, voor de gemeenteraad een uniek instrument is om het collegeprogramma, de voortgang en de realisatie daarvan, op hoofdlijnen en in samenhang te controleren."

Hier worden de collegetargets voor de periode 2022 – 2026 gepresenteerd als representatieve set voor onze ambities. Deze zijn opgenomen in de begrotingsprogramma's waar doelen – inspanningen en middelen zo overzichtelijk mogelijk worden gepresenteerd. Een collegetarget springt er als het ware uit om de ambities van het college duidelijk en goed te verantwoorden in beeld te brengen.

De collegetargets zijn uitgewerkt in een [definitieboekje](#), zodat ze specifiek zijn geformuleerd, betrouwbaar worden gemeten en controleerbaar zijn. Daarin is ook kort de beleidstheorie (d.w.z. hoe het college de target denkt te kunnen halen, samen met andere partijen) beschreven, die meer uitgebreid in beleids- en programmaplannen is of wordt uitgewerkt. De uitwerking in het definitieboekje is getoetst door [de rekenkamer](#) wat heeft geleid tot enkele wijzigingen, zoals een aanpassing in de peildatum van de nulmeting. Verder worden meetsystemen voor een aantal nieuwe targets nog getoetst op betrouwbaarheid en controleerbaarheid.

Verantwoording over de voortgang en realisatie van de collegetargets gebeurt integraal in de jaarrekening en eindverantwoording over deze collegeperiode. Ook in bijzondere rapportages op de verschillende beleidsterreinen wordt uitgebreid verantwoord over specifieke targets.

Pagina 62 van 1085

schil om de school waarin minimaal 1

van onderstaande interventies is

opgenomen:

- Tutoren
- Mentoren
- Schoolzorgteams
- Preventief Jongerenwerk op school
- Slim organiseren met Kunstvakdocenten
- Expeditie Digitaal

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                          |                                                                          |                                                                          |                                                                          |                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Collegetarget schuldhulpverlening (programma Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving):<br>In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten | Nulmeting: 0                                                                                                                             | Mijlpaal intakes: 4.950<br><br>Mijlpaal gestarte schuldregelingen: 2.700 | Mijlpaal intakes: 5.250<br><br>Mijlpaal gestarte schuldregelingen: 2.800 | Mijlpaal intakes: 5.550<br><br>Mijlpaal gestarte schuldregelingen: 2.700 | Eindwaarde intakes: 15.750 (cumulatief)<br><br>Eindwaarde gestarte schuldregelingen: 8.200 (cumulatief) |
| Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand (programma Werk en inkomen):<br>In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000.                                                                                                                     | Nulmeting: 34.028<br><br>Mijlpaal: 33.375<br><br>Realisatie: 32.975                                                                      | Mijlpaal: 32.325                                                         | Mijlpaal: 31.350                                                         | Mijlpaal: 30.000                                                         | Eindwaarde: 30.000                                                                                      |
| Collegetarget bouw nieuwe woningen (programma Stedelijke ontwikkeling):<br>Het college start de in de komende vier jaar met de bouw van 14.000 – 16.000 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment.          | Nulmeting: 0<br><br>Mijlpaal: 3.500 - 4.000<br><br>Realisatie 2022: 3.005 (waarvan 10% in het sociale segment, 27% in het middensegment) | Mijlpaal: 7.000 - 8.000                                                  | Mijlpaal: 10.500 – 12.000                                                | Mijlpaal: 14.000 – 16.000                                                | Eindwaarde: 14.000 – 16.000 (20% sociale segment en 35% middensegment)                                  |
| Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid (programma Stedelijke ontwikkeling):                                                                                                                                                                                                                         | Nulmeting: 0                                                                                                                             | Mijlpaal: 10                                                             | Mijlpaal: 10                                                             | Mijlpaal: 10                                                             | Eindwaarde: 30                                                                                          |

We verbeteren de verkeersveiligheid  
in Rotterdam door effectieve  
maatregelen te treffen op de dertig  
meest verkeersonveilige locaties in  
de stad. n.t.b.

|                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                      |                                                                                     |                                                                                     |                                                                                                |                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Collegetarget CO <sub>2</sub> -reductie<br>(programma Energietransitie):<br>We zetten in op minimaal 25% CO <sub>2</sub> -<br>reductie voor het stedelijk gebied t.o.<br>v. 1990. | Nulmeting: -10% t.o.<br>v. 1990<br><br>Mijlpaal: Stedelijke<br>CO <sub>2</sub> -uitstoot<br>minimaal -10% t.o.v.<br>1990 (3,09 Mton) | Mijlpaal: Stedelijke<br>CO <sub>2</sub> -uitstoot minimaal<br>- n.t.b.% t.o.v. 1990 | Mijlpaal: Stedelijke<br>CO <sub>2</sub> -uitstoot minimaal<br>- n.t.b.% t.o.v. 1990 | Mijlpaal: Stedelijke<br>CO <sub>2</sub> -uitstoot minimaal<br>-25% t.o.v. 1990: (2,58<br>Mton) | Eindwaarde: Stedelijke<br>CO <sub>2</sub> -uitstoot minimaal<br>-25% t.o.v. 1990: (2,58<br>Mton) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                |                 |                 |                 |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------------|
| Collegetarget Jeugdpreventie<br>(programma Zorg, welzijn en<br>wijkteams):<br>Vanaf 2023 ronden jaarlijks<br>gemiddeld 5.000 kinderen en<br>jongeren (en/of hun ouders<br>/verzorgers) een goed onderbouwde<br>of bewezen effectieve preventieve<br>jeugdinterventie af. | Nulmeting: nog niet<br>bekend. | Mijlpaal: 5.000 | Mijlpaal: 5.000 | Mijlpaal: 5.000 | Eindwaarde: 5.000 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------------|

|                                                                                                                                                                |                                                                                                                         |                                                                                                                                              |                                                                                                                                          |                                                                                                                                          |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Collegetarget toename<br>sportdeelname (programma Sport<br>en recreatie):<br>We realiseren in de periode 2022-<br>2026 een 10% toename in de<br>sportdeelname. | Seizoen 2021/22:<br>(gemiddelde van<br>metingen over<br>november 2021 en<br>april 2022):<br>Wekelijkse sporters:<br>61% | Seizoen 2022/23:<br>(gemiddelde van de<br>metingen over<br>november 2022 en<br>april 2023): 62%<br>Realisatie beschikbaar<br>medio juni 2023 | Seizoen 2023/24<br>(gemiddelde van<br>metingen over<br>november 2023 en<br>april 2024): 63%<br>Realisatie beschikbaar<br>medio juni 2024 | Seizoen 2024/25<br>(gemiddelde van<br>metingen over<br>november 2024 en<br>april 2025): 67%<br>Realisatie beschikbaar<br>medio juni 2025 | Eindwaarde: 67% |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                |             |              |              |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------|--------------|--------------|----------------|
| Collegetarget woon(zorg)concepten<br>(programma Zorg, welzijn en<br>wijkteams):<br>In de collegeperiode 2022-2026<br>realiseren we minimaal 14<br>Thuisplusflats voor ouderen en<br>starten we met de bouw van nieuwe<br>woon(zorg)complexen voor ouderen,<br>zodat in totaal 24 voorzieningen<br>beschikbaar komen. | Nulmeting: n.v.t.<br><br>Mijlpaal: 1<br><br>Realisatie 2022: 1 | Mijlpaal: 3 | Mijlpaal: 16 | Mijlpaal: 24 | Eindwaarde: 24 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------|--------------|--------------|----------------|

|  |                                        |                                    |                                    |                                    |                                         |
|--|----------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------|
|  | Nulmeting: 4.269.525<br>m <sup>2</sup> | Mijlpaal: 4.269.525 m <sup>2</sup> | Mijlpaal: 4.269.525 m <sup>2</sup> | Mijlpaal: 4.269.525 m <sup>2</sup> | Eindwaarde: 4.269.525<br>m <sup>2</sup> |
|--|----------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |               |                |                       |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------|----------------|-----------------------|------------------|
| <p>Collegetarget bedrijfsruimte<br/>(programma Economische ontwikkeling):<br/>De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m² bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.</p>                                                                                                                               |                   |               |                |                       |                  |
| Collegetarget tevredenheid<br>concerndienstverlening<br>(programma Dienstverlening):<br>We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald ten opzichte van 2021. | Nulmeting: 14%    | Mijlpaal: -7% | Mijlpaal: -20% | Mijlpaal: -30%        | Eindwaarde: -30% |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mijlpaal: -4%     |               |                |                       |                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Realisatie: + 15% |               |                |                       |                  |
| <p>Collegetarget wijk aan zet<br/>(programma Dienstverlening):<br/>Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.</p>                                                                                                                                                           |                   |               |                |                       |                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Nulmeting: n.v.t. | Mijlpaal: 50% | Mijlpaal: 65%  | Mijlpaal: 75%         | Eindwaarde: 75%  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |               |                | (peildatum 1-11-2025) |                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mijlpaal: n.v.t.  |               |                |                       |                  |

## Coalitieakkoord

Pagina 6

### Coalitieakkoord - Eén stad

Op 10 juni 2022 is het nieuwe coalitieakkoord gepresenteerd. Leefbaar Rotterdam, VVD, D66 en Denk slaan de handen in een voor één Stad. De komende vier jaar ligt de focus op de uitvoering. Resultaatgericht en dichtbij de Rotterdammers. De tweede herziening 2022 / begroting 2023 is een nadere uitwerking van het coalitieakkoord inclusief de uitwerking van de collegetargets.

Schouder aan schouder voor een veilige, schone en groene stad. Voor de bouw van veel betaalbare woningen en voor de aanpak van de energietransitie. Voor het bieden van kansen aan alle Rotterdammers. Voor het bestrijden van armoede en schuldenproblematiek, voor het tegengaan van racisme en discriminatie en nog veel meer. De komende vier jaar wordt er minder vergaderd en meer gedaan.

## Oog voor elkaars belangen, zorgen en prioriteiten

Het coalitieakkoord is een mix van maatregelen, ideeën en acties die soms de ene partij meer aanspreken dan de andere partij. Dat is logisch. In Nederland en in een internationale stad als Rotterdam leven we niet alleen samen, we besturen ook samen. Met oog voor elkaars belangen, zorgen en prioriteiten.

## Daadkracht en creativiteit

De komende vier jaar praten we minder over de menselijke maat, maar doen we het gewoon. Niet meer doorverwijzen naar een andere afdeling, maar verder helpen met daadkracht en creativiteit. Diezelfde daadkracht waarmee de stad, net als met haar haven en architectuur, in binnen- en buitenland bekend is geworden. Dit moet het vertrouwen in overheid, bestuur en politiek de komende jaren vergroten. Wat nodig is gezien de lage opkomst bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen.

Het nieuwe college van burgemeester en wethouders moet daarin vooropgaan. Met Rotterdammers praten over hoe het gaat en wat de gemeente beter zou kunnen doen. Met andere woorden: het nieuwe college mag even op het bordes staan, maar daarna vooral op de stoep van gewone Rotterdammers.

Lees [het volledige Coalitieakkoord 2022 - 2026](#).

## Raadsbehandeling

Pagina 7

### Commissie- en Raadsbehandeling

### Commissie- en Raadsbehandeling

### Raadsvoorstellen

#### Jaarstukken 2022

Volgt.

## Moties en amendementen

Dit proces wordt uitgewerkt door de Griffie.

## Commissies

Pagina 8

### Commissies

In de commissies wordt de besluitvorming over de tweede herziening 2022 en de begroting 2023 voorbereid. Iedere commissie behandelt daarin zijn eigen onderwerpen. Voor het vergaderschema van de commissies zie [de website van de gemeenteraad](#).

[Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid \(BOFV\)](#)[Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte \(BWB\)](#)[Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat \(MHEK\)](#)[Commissie Werk & Inkomen, Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ \(WIOSSAN\)](#)[Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport \(ZWCS\)](#)[Commissie tot Onderzoek van de Rekening \(COR\)](#)

### Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid (BOFV)

De commissie gaat over de volgende programma's en paragrafen:

- Programma Algemene middelen
- Programma Belastingen
- Programma Bestuur
- Programma Dienstverlening
- Programma Overhead
- Programma Veilig
- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf Financiële kengetallen
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Lokale heffingen
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragrafen Investerings, Subsidies, Sustainable development goals en Verbonden partijen voor zover betrekking op bovenstaande programma's

Betrokken collegeleden: burgemeester Aboutaleb, wethouder Karremans, wethouder Simons en wethouder Struijvenberg.

## Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte (BWB)

De commissie gaat over de volgende programma's en paragrafen:

- Programma Beheer van de stad (Buitenruimte)
- Programma Bestaande stad (Wonen en buitenruimte)
- Programma Stedelijke ontwikkeling (Bouwen, wonen en buitenruimte)
- Paragraaf Grondbeleid
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragrafen Investerings, Subsidies, Sustainable development goals en Verbonden partijen voor zover betrekking op bovenstaande programma's

Betrokken collegeleden: wethouder Karremans, wethouder Struijvenberg en wethouder Zeegers.

## Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat (MHEK)

De commissie gaat over de volgende programma's en paragrafen:

- Programma Economische ontwikkeling (Haven en economie)
- Programma Energietransitie (Klimaat)
- Programma Stedelijke ontwikkeling (Mobiliteit)
- Paragraaf Duurzaam
- Paragrafen Investerings, Subsidies, Sustainable development goals en Verbonden partijen voor zover betrekking op bovenstaande programma's

Betrokken collegeleden: wethouder Karremans, wethouder Simons en wethouder Zeegers.

## Commissie Werk & Inkomen, Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ (WIOSSAN)

De commissie gaat over de volgende programma's en paragrafen:

- Programma Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving
- Programma Onderwijs
- Programma Werk en inkomen
- Paragraaf NPRZ
- Paragrafen Investerings, Subsidies, Sustainable development goals en Verbonden partijen voor zover betrekking op bovenstaande programma's

Betrokken collegeleden: wethouder Achbar, wethouder Kasmi, wethouder Versnel en wethouder Yigit.

## Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS)

De commissie gaat over de volgende programma's en paragrafen:

- Programma Cultuur

- Programma Sport en recreatie
- Programma Volksgezondheid
- Programma Zorg, welzijn en wijkteams
- Paragrafen Investerings, Subsidies, Sustainable development goals en Verbonden partijen voor zover betrekking op bovenstaande programma's

Betrokken collegeleden: wethouder Achbar, wethouder Kasmi en wethouder Struijvenberg.

## Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR)

Deze commissie richt zich op de ordelijkheid van het (financieel) beheer, alsmede op de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de begrotingsuitvoering. De commissie baseert haar onderzoek op de (concept-)jaarstukken en de bevindingen van de accountant. De COR bestaat uit maximaal vijf leden die door de raad uit zijn midden worden benoemd.

## Leeswijzer

Pagina 9

### Leeswijzer

[Opbouw website](#)[Opbouw programma's](#)

### Opbouw website

De Jaarstukken 2022 zijn opgebouwd uit de volgende onderdelen:

#### Totaalbeeld

Het Totaalbeeld op hoofdlijnen van de Jaarstukken 2022:

- Voortgang 2022 geeft een totaalbeeld van 2022 per programma en inclusief een financieel beeld.
- Collegetargets geeft een totaaloverzicht van alle collegetargets én voor zover van toepassing de realisatie 2022.
- Coalitieakkoord bevat een korte samenvatting en een link naar het Coalitieakkoord: Eén stad dat een nadere uitwerking is voor de uitgewerkte begroting
- Commissie- en Raadsbehandeling geeft aan wanneer de behandeling plaats vindt en een link naar de raadsbesluiten
- Commissies geeft inzicht in welke commissies welke programma's en paragrafen aan de orde kunnen komen

- Leeswijzer geeft een uitleg van de opbouw van de begroting en een toelichting op de overgang naar de nieuwe programma-indeling

## Programma's

De programma's geven een totaalbeeld van een beleidsmatig onderwerp. Per programma wordt een toelichting gegeven op de voortgang, de doelen, projecten, financiën, kaders en verbonden partijen. Dit wordt hieronder verder toegelicht.

## Paragrafen

De paragrafen geven een overkoepelend beeld over de programma's. Er zijn paragrafen die vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) zijn voorgeschreven en paragrafen die zijn toegevoegd om een totaal beeld te geven.

Verplichte paragrafen: Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Financiering, Bedrijfsvoering, Verbonden partijen en Grondbeleid.

Niet verplichte paragrafen: BBV, Duurzaam, Financiële kengetallen, Investerings, Nationaal Programma Rotterdam Zuid, Subsidies en Duurzame ontwikkelingsdoelen.

## Financiën

Het onderdeel Financiën bestaat uit de:

- Balans waaronder de geprognoseerde balans, het kasstroomoverzicht, de reserves en voorzieningen zijn opgenomen.
- Grondslagen en regelgeving waaraan de begroting, herzieningen en jaarstukken moeten voldoen.
- Overzicht van baten en lasten met een totaal overzicht van de baten en lasten van de hele gemeente, het overzicht van incidentele baten en lasten en een overzicht van de baten en lasten per programma.

## Wijken

Hier zijn nu nog de wijkagenda's 2018-2022 opgenomen. Ondertussen zijn de wijkraden bezig met het uitwerken van de Wijkakkoorden, deze komen in 2023 ter beschikking.

Alle bedragen in deze website zijn in 1.000-tallen weergegeven, tenzij expliciet anders is aangegeven. Door de afronding in 1.000-tallen kan het zijn dat de totalen een (minimale) afwijking tonen.

## Opbouw programma's

De programma's zijn opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- **Voortgang 2022:** aansluitend op de Voortgang 2022 onder Totaalbeeld maar specifiek voor het programma.
- **Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026:** aansluitend op Bestuurlijke hoofdlijnen onder de Hoofdlijnen maar specifiek voor het programma, deze zijn ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2023.
- **Doelen van het programma:** hier zijn meerdere doelen per programma mogelijk, voor ieder doel worden de vragen beantwoord: "Wat willen we bereiken?" en "Wat gaan we daarvoor doen?". Hierbij hoort ook steeds een set van indicatoren: de college targets, effectindicatoren die aansluiten op "Wat willen we bereiken?" en prestatieindicatoren die aansluiten op "Wat gaan we daarvoor doen?".
- **Projecten:** de belangrijkste projecten die (gaan) bijdragen aan het realiseren van de doelen van het programma worden hier kort toegelicht.
- **Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen:** tot nu toe werd hiervoor de Engelse term Sustainable development goals gebruikt, maar we willen nu overstappen op de Nederlandse naam Voor ieder programma wordt aangegeven aan welke SDG's het programma bijdraagt, van daaruit wordt verwezen naar de paragraaf Sustainable Development Goals waar een totaalbeeld wordt geschetst.
- **Verantwoordelijke collegeleden:** hier is opgenomen welke collegeleden verantwoordelijk zijn voor de belangrijkste delen van het programma.
- **Omschrijving, kaders en verbonden partijen:** hier is ruimte voor een eventueel uitgebreidere omschrijving, een opsomming van de belangrijkste kaders met een link en wordt aangegeven welke verbonden partijen bijdragen aan het bereiken van de doelen van dit programma. Een uitgebreide toelichting op de Verbonden partijen is te vinden in de paragraaf met hetzelfde onderwerp.

## Jaarverslag - Programma's

Pagina 10

### Programma's

Per programma wordt een toelichting gegeven op de voortgang, bestuurlijke hoofdlijnen, doelen, projecten, financiën, kaders en verbonden partijen.

## Algemene middelen

Gemeentefonds

Treasury

Deelnemingen

## Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving

Minder armoede en schulden

Verbeteren taalbeheersing

Nieuwe Rotterdammers nemen deel

## Beheer van de stad

Schone en circulaire stad

Veilige en beschikbare buitenruimte

Prettige leefomgeving

## Belastingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

Roerendezaakbelasting (RZB)

Logiesbelasting

## Bestaande stad

In stand houden erfgoed

Verstedelijken en verbinden

Vitale wijken

Doelmatige vastgoedportefeuille

## Bestuur

Rekenkamer

Ombudsman

College, Griffie en Raad

## Cultuur

Cultuur voor alle Rotterdammers

Evenwichtig cultureel ecosysteem

Aantrekkelijke, veerkrachtige stad

## Dienstverlening

Betrokken overheid

Betrouwbaar stadsarchief

Goed klantcontact

## Economische ontwikkeling

Toekomstbestendig ondernemerschap

Excellent ondernemersklimaat

Ruimte voor economie

## Energietransitie

Duurzaam energiesysteem

Energietransitie gebouwde omgeving

Energietransitie in mobiliteit

Duurzame haven & industrie

## Onderwijs

Goede onderwijshuisvesting

Verhogen kwaliteit onderwijs

## Overhead

Bedrijfsvoering

## Sport en recreatie

Stimuleren sport en bewegen

Inspirerende topsport

Toekomstbestendige verenigingen

Goede sportaccommodaties

Laagdrempelige natuureducatie

## Stedelijke ontwikkeling

Integraal ontwikkelen van de stad

Fijn leven en verblijven in de delta

Goede groei en verbinding

## Veilig

Veilige stad

Crisisbeheersing en brandweer

## Volksgezondheid

Robuuste en slagvaardige GGD

Gezonde stad

## Werk en inkomen

Inkomenszekerheid en  
rechtmatigheid

Iedereen vooruit

## Zorg, welzijn en wijkteams

Jongeren zonder achterstand

Kwetsbaren doen mee

Ouderen gezond en vitaal

Gezonde Rotterdammers

# Algemene middelen

Pagina 11

## Algemene middelen

Het programma Algemene Middelen levert een bijdrage aan de manier waarop het college werkt aan structureel houdbare gemeentefinanciën. Het programma Algemene Middelen is het financieel-technische sluitstuk van de begroting. In de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering, Financiële Kengetallen en Verbonden Partijen zijn de inhoudelijke doelstellingen, indicatoren en kengetallen opgenomen.

## Voortgang 2022

Doel: Algemene middelen

Financiën

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

Doel: Gemeentefonds

Projecten

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

### Beleidskader verbonden partijen en bestuurlijke relaties 2022-2026

In 2022 is een [nieuw beleidskader Verbonden partijen en bestuurlijke relaties 2022-2026](#) opgesteld. Dat gebeurt aan het begin van elke nieuwe bestuursperiode. De gemeenteraad heeft het beleidskader op 2 februari 2023 vastgesteld. Een verdere toelichting staat in de paragraaf [Verbonden partijen](#).

### Stedin

Netwerkbedrijf Stedin heeft de komende jaren behoefte aan extra eigen vermogen. Stedin heeft dit extra vermogen nodig om te investeren in het energienet en de energietransitie. In 2022 heeft Stedin met haar aandeelhouders een plan uitgewerkt. Hierin staat met welke combinatie van oplossingsrichtingen Stedin extra eigen vermogen kan aantrekken. Een van de oplossingsrichtingen is dat de staat toetreedt als nieuwe aandeelhouder. In 2023 ontvangt de gemeenteraad informatie en kan de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen aangeven. Verdere toelichting staat in paragraaf [Verbonden Partijen](#).

### Warmtebedrijf

De gemeenteraad besloot op 2 juni 2022 de aandelen in Warmtebedrijf Rotterdam Holding B.V. (WbR) aan Vattenfall Nederland te verkopen. Met de overdracht van de aandelen op 1 november 2022 is de verkoop afgerond. De financiële effecten van het dossier Warmtebedrijf Rotterdam zijn verwerkt in 2022. Een verdere toelichting staat in paragraaf [Verbonden Partijen](#).

### Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)

In 2022 hebben twee grote woningcorporaties erfpachtcontracten afgekocht. Dat gebeurt ook in 2023. Bij een erfpachtconversie verkoopt de gemeente de grond waarop woningen van deze woningcorporaties staan aan de woningcorporaties. Door versnelling in de conversie zijn de opbrengsten in 2022 € 140 mln hoger uit dan begroot. De opbrengst van de verkoop komt terecht in de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM). Een verdere toelichting staat bij [Financiën](#).

## Gemeentefonds

Het Rijk heeft in de decembercirculaire extra geld voor integratie- en decentralisatie-uitkeringen van € 41,8 mln aan Rotterdam toegekend. Dit is zo laat gebeurd, dat de gemeente dit geld, over het algemeen, in 2022 niet meer kon uitgeven. Hiertegenover staan lagere ontvangsten van € 15,1 mln aan algemene uitkeringen dan begroot. Het saldo van het Gemeentefonds bedraagt € 26,7 mln positief.

Het Rijk verandert in 2026 de systematiek voor het berekenen van de grootte van het gemeentefonds. Tot en met 2025 past het Rijk nog de bestaande systematiek toe: trap-op-trap-af maar staat het accres vast. Die systematiek vervalt vanaf 2026.

Sinds het voorjaar van 2022 bespreken gemeenten, het Rijk en andere betrokken partijen een nieuwe systematiek voor het gemeentefonds. Het Rijk heeft toegezegd in de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te geven. Een nadere toelichting staat in [Gemeentefonds](#).

## Financiering

In 2022 heeft de gemeente minder geïnvesteerd dan was begroot. In de paragraaf [Investerings](#) is een toelichting hierop opgenomen. Een van de gevolgen van de lagere investeringen is dat voor € 908.000 minder rente aan de programma's en projecten is toegerekend dan was begroot. Daarnaast heeft het achterblijven van investeringen in 2022 geleid tot een lagere financieringsbehoefte, en daarmee tot lagere extern te betalen rentelasten van € 642.000 dan was geraamd.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 13

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Financiële uitgangspunten

- Wij zorgen dat de structurele lasten niet groter zijn dan de structurele baten.
- Wij streven naar een weerstandsvermogen van minimaal 1,00 in alle jaren.
- Wij respecteren als college van burgemeester & wethouders het budgetrecht van de gemeenteraad.
- Middelen worden doelmatig en efficiënt ingezet. Wij zijn hierbij kritisch in onze rol als gemeente: wij vullen niet zonder meer de gaten die andere overheidsinstanties/-lagen laten vallen.
- Tegenvallers worden zo veel mogelijk binnen de eigen portefeuille opgelost. Meevallers vallen in principe altijd in algemeen beeld.

- Rijkstaken worden uitgevoerd met Rijksmiddelen. Bij het wegvallen van Rijksmiddelen vallen in principe ook taken weg. Wij compenseren alleen met eigen gemeentelijke middelen als we hiervoor als college expliciet over besluiten.
- Wij doen zo min mogelijk aan kaasschaven: wij maken doelbewuste keuzen om beleid minder of niet te doen.
- Wij houden vast aan de uitgangspunten van het huidige investeringsbeleid:
  - We gebruiken 1/3e deel van de groei van de algemene dekkingsmiddelen voor investeringen in het kader van groei van de stad.
  - Wij hanteren de vastgestelde kaders rondom de verkoopopbrengst van Eneco.
  - Wij brengen en houden de budgetten voor kapitaallasten van ons huidig bezit, op peil.

## Doel: Gemeentefonds

Pagina 14

### Gemeentefonds

[Algemeen](#)[Fixatie gemeentefonds](#)[Herziening gemeentefonds en onderhoud verdeling gemeentefonds](#)

### Algemeen

Het gemeentefonds van het Rijk is de grootste inkomstenbron voor de gemeenten. De ontwikkeling van het gemeentefonds bepaalt in belangrijke mate de financiële ruimte die een gemeente heeft. Tot het gemeentefonds behoren de algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen.

Met het geld uit het gemeentefonds, kan de gemeente zelfstandig beleid voeren. Zij moet echter ook haar wettelijke taken betalen met het geld dat zij uit het gemeentefonds ontvangt. Het gaat bijvoorbeeld om de betaling van de jeugdzorg en van bijstandsuitkeringen.

Het Rijk informeert de gemeente drie keer per jaar over het gemeentefonds:

- in mei/juni op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk;
- in september op basis van de Miljoenennota van het Rijk;
- in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

Stijgen de totale rijksuitgaven, dan stijgt ook de algemene uitkering van het gemeentefonds. Bij een daling van de rijksuitgaven gaat er minder geld naar het gemeentefonds. Deze systematiek heet trap-op-trap-af. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds heet in vaktaal het 'accres'.

De ontwikkelingen in de rijksuitgaven hebben dus direct invloed op het gemeentefonds. Daarnaast schommelt het gemeentefonds door regelmatige actualisering van bijna 100 verschillende verdeelmaatstaven. Deze maatstaven zijn (fysieke, demografische en sociaal-economische) kenmerken van gemeenten. Het Rijk gebruikt die om het

geld van het gemeentefonds te verdelen over alle gemeenten. Doordat het Rijk deze maatstaven meerdere keren per jaar bijstelt, verandert in de loop van elk jaar ook de verdeling van het geld in het gemeentefonds over de gemeenten.

## Fixatie gemeentefonds

Gemeenten hebben behoefte aan financiële stabiliteit. Daarom heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) al voor de zomer van 2022 met het Rijk afgesproken het accres voor 2022 tot 2025 vast te zetten op de standen van de meicirculaire 2022. Een uitzondering geldt voor verandering in de maatstaven, voor loon- en prijsontwikkelingen en voor ontwikkelingen van het btw-compensatiefonds.

Vanaf 2026 geldt een lager accres. Hierbij heeft het Rijk niet de bestaande systematiek (trap-op-trap-af) gebruikt. Dat heeft geleid tot flinke discussies tussen het Rijk en gemeenten. In de septembercirculaire 2022 heeft het Rijk € 1 miljard aan het Gemeentefonds toegevoegd om het nadelige effect voor 2026 deels te dempen.

## Herziening gemeentefonds en onderhoud verdeling gemeentefonds

De afgelopen jaren hebben alle betrokkenen - Rijk, VNG, gemeenten en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) - gewerkt aan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. In april 2022 heeft het kabinet de Tweede Kamer en de gemeenten bericht over de invoering van de nieuwe verdeling per 1 januari 2023. Op basis van ontvangen adviezen en de reacties van gemeenten is besloten het 'ingroeipad' te beperken tot drie jaar. Het maximale effect daarvan is circa € 7,50 per inwoner in 2023 en circa € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op circa € 37,50 per inwoner in 2025.

Voor Rotterdam geldt tot en met 2025 een aangepaste ingroei. Dat geldt voor alle gemeenten met relatief veel inwoners met een beperkte financiële draagkracht en een lage sociaaleconomische status. Het maximale negatieve effect voor gemeenten met dit een aangepaste ingroeipad is € 22,50 per inwoner: € 5 per inwoner minder in 2023, € 7,50 per inwoner minder in 2024 en € 10 per inwoner minder in 2025. Dit effect is verwerkt in de begroting 2023.

Het nieuwe systeem is geen eindstation maar vraagt om voortdurend onderhoud. De invoering ervan krijgt een tijdige evaluatie. Op basis hiervan volgt besluitvorming voor de jaren 2026 en verder. De komende jaren vindt onderzoek plaats naar diverse maatstaven en kenmerken, zoals grootstedelijkheid, centrumfunctie, eenpersoonshuishoudens en overige eigen middelen. De uitkomsten van deze onderzoeken kunnen gevolgen hebben voor de verdeling van het gemeentefonds.

## Algemene middelen

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Indicatoren](#)[Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

Het programma Algemene Middelen draagt bij aan de manier waarop het college werkt aan structureel houdbare gemeentefinanciën. De basis voor houdbare gemeentefinanciën is gelegen in een meerjarenbegroting, die structureel en reëel in evenwicht is. Houdbare gemeentefinanciën vergen echter meer dan dat. Zo wil de gemeente in geval van financiële tegenslag voldoende middelen hebben om de eerste klappen op te vangen.

De houdbaarheid van gemeentefinanciën kent twee aspecten:

- Voldoende weerbaarheid. Het betreft de mogelijkheden om op korte termijn financiële tegenvallers op te vangen zonder direct in de begroting en in de beleidsambities te hoeven ingrijpen.
- Voldoende flexibiliteit in de begroting. Het betreft de snelheid waarmee de lasten kunnen worden verlaagd en de baten kunnen worden verhoogd. De flexibiliteit van de begroting (ook wel wendbaarheid genoemd) wordt beperkt door verplichtingen die voor meerdere jaren zijn of worden aangegaan. Het betreft dan verplichtingen als gevolg van schulden (rente en aflossing van opgenomen geldleningen), kapitaallasten van investeringen en om beheer- en onderhoudslasten.

Voor de houdbaarheid van gemeentefinanciën zijn weerbaarheid en flexibiliteit dus belangrijk. Daartoe wordt gestreefd naar:

- Sluitende begroting en meerjarenraming. Wij zorgen dat de structurele lasten niet groter zijn dan de structurele baten.
- Gedegen beheer van deelnemingen en verbonden partijen. De Raad wordt bij de P&C producten en het beheerverslag deelnemingen hierover geïnformeerd.
- Weerstandvermogen van minimaal 1,00 in alle jaren.
- Gedegen treasury- en financieringsfunctie.
- Zorgen voor voldoende en gedegen financiële ruimte om investeringen mogelijk te maken, om samen met andere partijen te kunnen werken aan de toekomst van de stad. De uitdaging is om het beschikbare investerend vermogen zo in te zetten dat we een hefboom creëren om daarmee andere partijen mee te krijgen om samen te investeren.

Wenselijk is dat de gemeenteraad een integraal beeld krijgt van de consequenties van beslissingen voor de houdbaarheid van de begroting. Kengetallen en indicatoren kunnen de gemeenteraad ondersteunen bij het nemen van beslissingen.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Zorgdragen dat de hiervoor geldende indicatoren en kengetallen binnen de geldende wettelijke normen en bestuurlijke kaders en de actuele streefwaarden zoals bepaald door de toezichthouder, de Provincie Zuid-Holland blijven.
- Hierover verantwoording afleggen in de P&C-producten.

## Indicatoren

De volgende kengetallen en indicatoren moeten nog in de tabel opgenomen worden:

- Weerstandsvermogen
- Structurele exploitatieruimte
- Solvabiliteitsrisico
- EMU-saldo (vorderingssaldo)
- Kasgeldlimiet
- Renterisiconorm
- Schatkistbankieren
- Netto schuldquote

## Toelichting indicatoren

Voor verdere informatie zie de paragrafen: [Financiering](#), [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) en [Financiële Kengetallen](#).

# Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 16

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Algemene middelen draagt via het gedegen beheer van bestaande deelnemingen en verbonden partijen, waarmee een verscheidenheid aan publieke belangen wordt gerealiseerd, bij aan de volgende Duurzame ontwikkelingsdoelstelling:

- SDG 17 Partnerschappen om diensten te bereiken

Gedegen beheer van deelnemingen en verbonden partijen is een belangrijke voorwaarde om via partnerschappen doelen - publieke belangen die we via deelname willen behalen als gemeente - te bereiken.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

### Nieuw Stadion Feyenoord

## Nieuw Stadion Feyenoord

In 2017 stelde de gemeenteraad in de Position Paper Feyenoord City voorwaarden voor de bijdrage van de gemeente aan een nieuwe stadion. Tot die bijdrage hoorde onder andere € 40 mln aandelenkapitaal voor het nieuwe stadion. Op 21 april 2022 kondigde de Betaald Voetbal Organisatie (BVO) Feyenoord aan het onverantwoord te vinden om over te gaan tot de bouw van een nieuw stadion. In oktober 2022 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Feyenoord City vernietigd. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente overleg gevoerd met de belangrijkste stakeholders. In dit overleg is geconcludeerd dat BVO Feyenoord en Stadion Feyenoord een nieuw stadion niet op korte termijn kunnen realiseren. Ook over de lange termijn (10 jaar) wordt geen zekerheid verschaft. Het college heeft daarom besloten niet langer middelen en ruimte te reserveren voor het stadion.

De rentelasten met betrekking tot aankoop van aandelen ad € 40 mln in het nieuwe Feyenoord stadion waarvan eerder is uitgegaan, bedragen jaarlijks € 1 mln. Nu de realisatie van een nieuw stadion op middellange termijn niet wordt verwacht, vallen de meerjarig begrote kapitaallasten vrij. Conform de spelregels vloeien deze middelen toe aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM). De vrijval van middelen wordt verwerkt bij de Voorjaarsnota 2023/ Eerste Herziening 2023.

# Financiën

## Financiën

### Overzicht baten en lasten

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Algemene middelen | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking |
|-------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|-----------|
| Baten exclusief reserves                        | 2.002.948                    | 2.258.560                        | 2.287.066          | 28.505    |

|                                        |                  |                  |                  |                 |
|----------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-----------------|
| Bijdragen rijk en medeoverheden        | 1.914.478        | 2.169.135        | 2.195.890        | 26.754          |
| Dividenden                             | 85.699           | 87.143           | 87.080           | -62             |
| Financieringsbaten                     | 2.805            | 2.546            | 4.290            | 1.744           |
| Overige opbrengsten derden             | 12               | 12               | 92               | 79              |
| Overige baten                          | -47              | -276             | -286             | -10             |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>-25.685</b>   | <b>27.184</b>    | <b>23.978</b>    | <b>-3.207</b>   |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>0</b>         | <b>30</b>        | <b>66</b>        | <b>36</b>       |
| Inhuur                                 | 0                | 30               | 66               | 36              |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>0</b>         | <b>48</b>        | <b>47</b>        | <b>-1</b>       |
| Intern resultaat                       | 0                | 48               | 47               | -1              |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>-25.685</b>   | <b>27.106</b>    | <b>23.864</b>    | <b>-3.242</b>   |
| Financieringslasten                    | 20.105           | 14.510           | 13.868           | -642            |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 2.070            | 5.973            | 3.071            | -2.903          |
| Kapitaallasten                         | -48.155          | -43.717          | -43.081          | 637             |
| Overige programmalasten                | 295              | 50.340           | 50.006           | -334            |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 0                | 0                | 0                | 0               |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>2.028.633</b> | <b>2.231.376</b> | <b>2.263.088</b> | <b>31.712</b>   |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>          | <b>800</b>       | <b>0</b>         | <b>0</b>         | <b>0</b>        |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>2.027.833</b> | <b>2.231.376</b> | <b>2.263.088</b> | <b>31.712</b>   |
| <b>Reserves</b>                        | <b>61.704</b>    | <b>-218.610</b>  | <b>-358.193</b>  | <b>-139.583</b> |
| Onttrekking reserves                   | 146.653          | 36.213           | 36.332           | 119             |
| Toevoeging reserves                    | 84.949           | 255.223          | 394.925          | 139.701         |
| Vrijval reserves                       | 0                | 400              | 400              | 0               |
| <b>Saldo</b>                           | <b>2.089.537</b> | <b>2.012.766</b> | <b>1.904.895</b> | <b>-107.871</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Algemene middelen | 2022      | 2023      | 2024      | 2025      | 2026      |
|------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                 | 2.089.537 | 1.904.634 | 1.858.457 | 1.863.217 |           |
| Eerste Herziening 2022                         | 2.088.351 | 1.904.503 | 1.859.837 | 1.865.581 | 1.866.489 |

|                                         |           |           |           |           |           |
|-----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023 | 1.999.228 | 2.027.398 | 2.099.024 | 2.063.397 | 2.020.468 |
| 10-maandsrapportage 2022                | 2.012.766 | 2.027.398 | 2.099.024 | 2.063.397 | 2.020.468 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)           | 1.904.895 |           |           |           |           |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma                           | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|-----------------------------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Decemercirculaire en taakmutaties Gemeentefonds        | 26.754          | 0                | 0                  | 26.754          |
| 2. Financieringsbaten                                     | 1.744           | 0                |                    | 1.744           |
| 3. Financieringslasten                                    | 0               | -642             | 0                  | 642             |
| 4. Rentetoerekening                                       | 0               | 637              | 0                  | -637            |
| 5. Post Onvoorzien                                        | 0               | -600             | 0                  | 600             |
| 6. Vrijval stelpost indexering                            | 0               | -1.368           | 0                  | 1.368           |
| 7. Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) | 0               | 0                | -139.583           | -139.583        |
| 8. Diverse afwijkingen                                    | 7               | -1.233           | 0                  | 1.240           |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                                 | <b>28.505</b>   | <b>-3.207</b>    | <b>-139.583</b>    | <b>-107.871</b> |

Het saldo van het programma Algemene middelen bedraagt € 107,8 mln nadelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Decemercirculaire en taakmutaties Gemeentefonds

Het saldo van het Gemeentefonds bedraagt € 26,7 mln positief. Het Rijk heeft in de decemercirculaire extra geld voor integratie- en decentralisatie-uitkeringen van € 41,8 mln aan Rotterdam toegekend. Dit is zo laat gebeurd, dat de gemeente dit geld, over het algemeen, in 2022 niet meer kon uitgeven. Bij de aandachtspunten en risico's in de 10-maandsrapportage is hiervan al melding gemaakt. Hiertegenover staan lagere ontvangsten van € 15,1 mln aan algemene uitkeringen dan begroot. Er is in de Begroting 2022 rekening gehouden met een tweetal bijdragen van in totaal € 10 mln die de gemeente niet in 2022, maar pas in latere jaren zal ontvangen. Het restant van de eerdergenoemde € 15,1 mln komt door een hogere waarde van de stad dan eerder was begroot. Als regel geldt namelijk: hoe hoger de waarde van de stad, hoe lager de uitkering van het Rijk.

### 2. Financieringsbaten

Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) had bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een krediet afgesloten. De gemeente stond borg voor dit krediet tot een maximum van € 104 mln. Het krediet eindigde op 1 oktober 2020. BNG had eerder al aangegeven geen mogelijkheid tot verlenging te zien. Met BNG en WbR is in 2020 besloten

dat het krediet terugbetaald zou worden door de gemeente op grond van de borgstelling. Door deze betaling heeft de gemeente een vordering op WbR verkregen. De rente die het WbR hierover is verschuldigd is niet betaald, maar verrekend bij de verkoop. Over het boekjaar 2022 bedraagt de wettelijke rente € 1,7 mln.

### **3. Financieringslasten**

De gemeente heeft niet alle geplande investeringen in 2022 gedaan. Het gevolg hiervan is dat de gemeente minder geld heeft geleend en ook minder rente heeft betaald dan was begroot (€ 642.000).

### **4. Rentetoerekening**

In 2022 is er minder geïnvesteerd dan begroot waardoor er minder rente aan programma's en projecten is toegerekend dan was begroot. Per saldo is het resultaat een nadelig effect van € 637.000. Bij de aandachtspunten en risico's in de 10-maandsrapportage is hier reeds melding van gemaakt.

### **5. Post Onvoorzien**

In 2022 behoefde de gemeente de post Onvoorzien (€ 600.000) niet in te zetten.

### **6. Vrijval stelpost indexering**

Voor 2022 was een organisatiebrede stelpost (€ 1,3 mln) voor dekking van personeelskosten en materiële kosten opgenomen. Het bleek niet nodig om deze helemaal in te zetten.

### **7. Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)**

Voor 2022 en 2023 zijn toevoegingen aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM) begroot van baten door erfpachtconversie van twee grote wooncorporaties. Deze erfpachtconversiebatens worden geheel toegevoegd aan de RIM. Dit is gedaan op grond van het raadsbesluit over de afdoening motie Vonk over kaders voor de conversie ([22bb006017](#)). In 2022 is € 139,7 mln meer aan erfpachtpachtconversiebatens ontvangen dan begroot. Dit komt door een versnelling van de conversie. Daardoor ontving de gemeente al in 2022 circa € 71,5 mln aan baten, in plaats van in 2023. Doordat er ook erfpachtconversie is toegepast bij woningen uit het niet-sociale segment is nog eens circa € 68 mln aan extra baten ontvangen. (zie ook [Programma Stedelijke Ontwikkeling](#)). Daarnaast is in 2022 meer onttrokken (€ 119.000) dan begroot voor de kapitaallasten Stedin en Energietransitiefonds Rotterdam (ETF-R).

### **8. Diverse afwijkingen**

De diverse afwijkingen zijn onder andere veroorzaakt door onderbesteding van kosten voor derden en ICT (€ 1 mln), bank- en provisiekosten (€ 149.000) en overige afwijkingen (€ 84.000).

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Het programma Algemene Middelen is, anders dan de overige programma's van deze begroting, relatief beleidsarm te noemen. Zij is eerder het financieel-technische sluitstuk van de begroting. In de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering, Financiële Kengetallen en Verbonden Partijen zijn de inhoudelijke doelstellingen, indicatoren en kengetallen opgenomen.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

#### Wet- en regelgeving

- [Financiële-verhoudingswet](#)
- [Circulaires uitkering Gemeentefonds](#)
- [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#)
- [Burgerlijk Wetboek Boek 2 \(rechtspersonen\)](#)
- [Gemeentewet](#)
- [Financiële-verhoudingswet](#)
- [Wet Financiering decentrale overheden \(Fido\)](#)
- [Code Corporate Governance](#)

#### Beleidskaders

- [Verordening Financiën Rotterdam 2021](#)
- [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#)
- [Verordening leningverstrekking en garantieverlening Rotterdam 2014](#)
- [Treasurystatuut Rotterdam 2021](#)
- [Beleidskader Verbonden Partijen en governance samenwerkingrelaties](#)

#### Monitoring

- [Beheerverslag Deelnemingen 2021](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2020](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2018 - 2019](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2017 - 2018](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2016 - 2017](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2015 - 2016](#)
- [Beheerverslag Deelnemingen 2014](#)

### Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Gemeenschappelijke bezit Evides
- Bank Nederlandse Gemeente
- Royal Group Schiphol

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de paragraaf [Verbonden Partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 20

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Struijvenberg

Wethouder Struijvenberg is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten.

## Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving

Pagina 21

### Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving

Gelijke kansen voor Rotterdammers in een inclusieve samenleving. Daar zet de gemeente zich voor in. Centraal daarbij staan bestaanszekerheid en gelijkwaardigheid. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld nieuwe bewoners en Rotterdammers die moeite hebben met lezen en schrijven. Iedereen moet kansrijk, veilig en gezond kunnen leven.

|                                 |                                    |                                            |
|---------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------|
| Voortgang 2022                  | Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026 | Doel: Minder armoede en schulden           |
| Doel: Verbeteren taalbeheersing | Doel: Een inclusieve samenleving   | Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen       |
| Projecten                       | Financiën                          | Omschrijving, kaders en verbonden partijen |

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

### Taal

#### Aantal taaltrajecten

Realisatie 2021: **5.994** afgeronde trajecten

Streefwaarde 2022: **5.400** afgeronde trajecten

Voorlopige Realisatie 2022: **6.662** afgeronde trajecten.

Deze cijfers zijn nog niet definitief omdat subsidies 2022 nog definitief moeten worden vastgesteld. Ook zijn de aanbieders nog bezig met de laatste afronding van de overeenkomsten 2022. In 2022 is de aanbesteding van de regio voor de komende jaren gerealiseerd.

De gemeenteraad stelde in 2019 [het Beleidskader De Taalspiraal](#) vast. Aan de hand van dit kader wilde het college met 19.000 afgeronde taaltrajecten een trendbreuk realiseren. Begin 2022 waren door de coronamaatregelen fysieke lessen niet mogelijk. Na versoepeling is er in de loop van 2022 een enorme toeloop naar taalcursussen ontstaan. De voorlopige realisatie over 2022 is hoger dan de streefwaarde. De verwachting is dat het aantal afgeronde trajecten nog hoger zal uitvallen na de definitieve vaststelling van de subsidies uit 2022 en na afronding van de overeenkomsten 2022.

## Schulddienstverlening en Armoedebestrijding

In de loop van 2022 kregen meer Rotterdammers te maken met financiële problemen. Die waren het gevolg van de hoge inflatie en stijgende energieprijzen. Om Rotterdammers met een laag inkomen in deze moeilijke tijd extra te ondersteunen, heeft het college het [actieplan Geldzorgen](#) vastgesteld. Dit actieplan bestaat uit kortetermijnmaatregelen, zoals:

- promoteams die Rotterdammers benaderden en bekeken of ze recht hadden op financiële hulp waarvan zij nog geen gebruik maakten,
- boodschappenkaarten, uitgegeven bij acute financiële nood,
- schoolontbijt om te voorkomen dat kinderen met een lege maag in de klas zitten,
- extra formatie bij het Expertiseteam Financiën om Rotterdammers die zich met schulden bij de gemeente melden snel te kunnen helpen.

Met medefinanciering door Stichting De Verre Bergen is daarnaast aan 78.976 Rotterdamse huishoudens met een inkomen tot maximaal 140% van het wettelijk sociaal minimum een energietoeslag van maximaal € 1.300 uitbetaald. Het bereik was 95% van de totale doelgroep.

Om te besparen op de energierekening kunnen sinds 2022 Rotterdammers met een laag inkomen gebruikmaken van energieklassers. Ook is voor deze doelgroep een witgoedregeling gestart. Zij kunnen daarmee witgoed met een hoog energieverbruik vervangen door energiezuinig witgoed.

Het college bood in oktober 2022 aan de gemeenteraad de hoofdlijnen aan van [het nieuwe beleidsplan armoede- en schuldenaanpak](#). Bij de uitwerking van deze hoofdlijnen raadpleegt de gemeente ervaringsdeskundigen, samenwerkingspartners in de stad en wetenschappers. Het college biedt het nieuwe meerjarenbeleidsplan in het voorjaar 2023 aan de gemeenteraad aan.

## Samenleven

De actieprogramma's - 'Relax. Dit is Rotterdam' en 'Rotterdam Tegen Racisme' - lopen op hun einde. Een nieuw beleidskader Samenleven is in de maak. Daartoe zijn stadsgesprekken begonnen over inburgering en diverse vormen van discriminatie op verschillende leefgebieden zoals op de woningmarkt, arbeidsmarkt, in het onderwijs, enzovoort. Rotterdammers brengen in wat er speelt en welke oplossingen zij nodig vinden. In opdracht van de gemeente hebben de Erasmus Universiteit Rotterdam en het Antidiscriminatiebureau RADAR de discriminatie-index ontwikkeld. Deze geeft nieuwe inzichten in discriminatiecijfers van Rotterdam. Alle resultaten zijn openbaar via [www.inclusief010.nl](http://www.inclusief010.nl). Tot het nieuwe beleidskader is vastgesteld, lopen bestaande activiteiten door.

In 2020 verschenen drie studies over het koloniale verleden en het slavernijverleden van Rotterdam. De burgemeester bood in december 2021 namens het college excuses aan voor de betrokkenheid van Rotterdamse stadsbesturen bij kolonialisme en slavernij. In 2022 is het stadsprogramma Koloniaal en Slavernijverleden gestart om de woorden te voorzien van daden. Dit programma loopt tot en met 2024. Het doel is kennisverspreiding, bewustwording stimuleren en dialoogvoering over het verleden van slavernij en kolonialisme, en de doorwerking daarvan in het heden. Er is een onderwijsconferentie gehouden en er is - met subsidie – een brede dialoog in de stad gestart door projecten gericht op kennisdeling, bewustwording, uitingen in theatervorm enzovoort. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor het gedenkjaar 2023.

## Inburgering

Op 1 januari 2022 ging de Wet inburgering (Wi2021) in. Deze wet maakt gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering op het gebied van wonen, taal, werk en inkomen, en onderwijs. Ook geeft de wet de gemeente de regie hierop. De nieuwe wet is bedoeld voor inburgeraars en dit betreffen statushouders als gezin- en overige migranten.

Het laatste kwartaal van 2022 begonnen steeds meer statushouders met een inburgeringscursus in een zogeheten 'leerroute' die past bij hun situatie en leerbaarheid. De eerste maanden van 2022 was er een vertraging bij de landelijke organisatie DUO. Die vertraging is verholpen. Hierdoor kregen gemeenten pas later door welke inburgeraars onder de nieuwe wet vielen en hierdoor kon het proces van inburgeren pas later gestart worden. Daarnaast zijn er binnen de B1 leerroute nu ook lessen in de avond gestart zodat statushouders, die al werken, hun inburgering beter kunnen combineren met werk. Nieuw is de start van een avondgroep voor inburgeraars op B1-taalniveau. Daarmee kunnen inburgeraars taallessen combineren met hun werk.

## Opvang Oekraïense vluchtelingen

Rotterdam heeft snel kunnen handelen toen door de inval van Rusland in Oekraïne in maart vele vluchtelingen naar onze stad kwamen. De eerste opvang was in sporthal de Wielewaal en vervolgens in hotels. Tegelijkertijd is de verbouwing van kantoren en voormalige verzorgingshuizen in gang gezet. De gemeente ging met sociaal begeleiders en schoolbesturen in gesprek over de opvang in bredere zin. Op verzoek van de Oekraïense gemeenschap is eind maart het Oekraïens Huis geopend, een belangrijke informatie- en ontmoetingsplek voor vluchtelingen.

Begin april meerde de Volendam aan in Rotterdam. Daar kregen 1.400 vluchtelingen onderdak. Nadat de Holland America Lijn (HAL) had aangegeven het schip per half september nodig te hebben voor eigen gebruik, is door stad en regio gewerkt aan de herhuisvesting van elk 700 vluchtelingen. Inmiddels heeft Rotterdam 1.000 gemeentelijke plekken voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, op 18 locaties verspreid over de stad. Iedere locatie heeft een accounthouder van de gemeente die de sociale begeleiding aanstuurt. Daarnaast verblijven 1.400 vluchtelingen bij ongeveer 600 gasthuishouders.

## Opvang asielzoekers

Rotterdam heeft in 2022 de noodopvang voor asielzoekers opgehoogd naar 500 plekken, verdeeld over 5 riviercruiseschepen, verspreid over de stad. Er is samenwerking met het COA, Slaapschepen en de stichting Mano om kwalitatief goede, kleinschalige opvang te bieden.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 23

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

## Inclusie en samenleving

Wie in Rotterdam woont is een Rotterdammer en hoort erbij. In Rotterdam staan we open voor alle mensen. Onze gedeelde identiteit als Rotterdammer, dat is waar wij ons op richten, met respect voor de verschillen. De principes uit onze Grondwet en de beginselen van onze rechtsstaat zijn hierbij leidend. In één Rotterdam zijn allen één en worden allen gelijk behandeld. Voor iedereen gelden dezelfde regels in dezelfde mate. Wij verlangen van iedereen om deze principes te kennen en te respecteren.

## Armoede en schulden

In Rotterdam zijn er nog steeds te veel huishoudens die aan het einde van de maand niet kunnen rondkomen. Huishoudens die in armoede leven. Hoewel het allereerst de verantwoordelijkheid van iedere Rotterdammer zelf is om te werken aan zijn of haar ontwikkeling en te zorgen voor voldoende inkomen voor levensonderhoud, weten we dat dit voor veel Rotterdammers niet de realiteit is. De bestrijding van armoede leidt ertoe dat mensen weer mee kunnen doen en leidt ook tot minder stress en minder gezondheidsproblemen.

Voor Rotterdammers die in financiële nood komen, of dreigen te gaan komen, staat de gemeente klaar. Want Rotterdam is een stad waarin we omkijken naar elkaar. Waarin we geen armoede willen accepteren. In de algehele aanpak van armoede en schulden in onze stad hebben wij oog voor ieders eigen verantwoordelijkheid en voor welke maatregelen aantoonbaar werken om de financiële redzaamheid te vergroten door preventie, vroegsignalering en schuldsanering.

## Doel: Minder armoede en schulden

Pagina 24

### Doel: Minder armoede en schulden

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### Wat willen we bereiken?

- Minder kinderen groeien op in armoede, ieder kind dat opgroeit in armoede is er één te veel. We willen met effectief en preventief beleid de intergenerationele 'viciuze armoedecirkel' doorbreken en eraan bijdragen dat deze kinderen en jongeren een beter perspectief krijgen om zich gezond, veilig, kansrijk en als actieve participant aan de samenleving te ontwikkelen.
- Minder Rotterdammers hebben financiële problemen. Deze ambitie bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Minder Rotterdammers hebben problematische schulden
  - Minder Rotterdammers leven in armoede
  - Daar waar oplossen van de problematiek nog niet lukt verzachten we het leven met financiële problemen door middel van ondersteuning.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- In het voorjaar van 2023 wordt het nieuwe beleidsplan armoede en schulden opgeleverd. In dit beleidsplan maken we de uitwerking van de doelen naar acties. Dit doen we samen met ervaringsdeskundigen, organisaties en wetenschappers. Ook gebruiken we het factorenmodel hiervoor als basis.
- De doelen die we nu geformuleerd hebben, maar welke nog met de gemeenteraad besproken moeten worden zijn gericht op preventie van armoede en schulden en het voorkomen van groter worden van geldproblemen en op ondersteuning van Rotterdammers met geldproblemen.
- Wat we in ieder geval gaan doen om de bovenstaande doelen te bereiken:
  - We zetten in op het voorkomen van armoede en schulden door preventie
  - We zetten in op het vergroten van het bereik van inkomensondersteunende voorzieningen
  - We zetten in op vergroten van het bereik van onze schulddienstverlening

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                          | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                                                                                                                                      | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| <b>Collegetarget: In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten</b> |            |           |            |           |        |        |        |
| a) Intakes                                                                                                                                                                                                           |            | nulmeting |            | 4.950     | 5.250  | 5.550  |        |
| b) Gestarte schuldregelingen                                                                                                                                                                                         |            | nulmeting |            | 2.700     | 2.800  | 2.700  |        |

## Toelichting indicatoren

### Collegetarget

In deze collegeperiode vergroten we de instroom in de schuldhulpverlening door in totaal 15.750 intakes af te nemen en pakken we schulden aan door in totaal 8.200 schuldregelingen te starten. De eerste mijlpaal ten aanzien van deze collegetarget vindt in 2023 plaats.

## Doel: Verbeteren taalbeheersing

Pagina 25

### Doel: Taalbeheersing van Rotterdammers verbeteren

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

De taalbeheersing van Rotterdammers verbeteren zodat zij zich in hun dagelijks leven beter kunnen redden.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- Wij zorgen voor kwalitatief goede taaltrajecten en aanvullende (laagdrempelige) taalactiviteiten voor laaggeletterde Rotterdammers waarbij wij streven naar een klanttevredenheid van 80% welke wij jaarlijks meten.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                    | Realisatie | Begroting | Realisatie   | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|--------------------------------|------------|-----------|--------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                | 2021       | 2022      | 2022         | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Aantal gestarte taaltrajecten  | 8.072      | 6.750     | 7.896        | 6.350     | 6.350  | 6.150  | 6.150  |
| Aantal afgeronde taaltrajecten | 5.994      | 5.400     | 6.662        |           |        |        |        |
| Klanttevredenheid              | 88%        | n.v.t.    | bekend in Q2 | 80%       | 80%    | 80%    | 80%    |

## Toelichting indicatoren

De realisatie van de collegetarget is ruimschoots behaald. Vanaf 2023 is er een nieuwe inkoop gaande. Hierdoor zijn de indicatoren anders dan voorheen, waardoor realisatiecijfers opnemen geen juiste vergelijking geeft.

## Doel: Een inclusieve samenleving

Pagina 26

### Doel: Een inclusieve samenleving

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

## Wat willen we bereiken?

### Inburgering

Rotterdamse inburgeraars participeren maximaal in de samenleving (door opleiding <27 jaar of werk >27 jaar) en beheersen zo snel mogelijk de Nederlandse taal.

### Samenleven

We willen discriminatie zoveel mogelijk voorkomen (acceptatie, kansengelijkheid) en de gevolgen bestrijden (mentaal welzijn, emancipatie, empowerment). Rotterdammers zien dat de gemeente een bondgenoot is in de strijd tegen discriminatie.

## Wat gaan we daarvoor doen?

## Inburgering

We voeren de Wet inburgering uit op basis van de Rijksmiddelen die daarvoor beschikbaar zijn. Statushouders uit voorgaande wetten worden zoals alle andere Rotterdamse werkzoekenden begeleid naar werk of een opleiding. Als extra impuls blijven we de Rotterdamse Taalstart aanbieden aan nieuwkomers en begeleiden we gezinsmigranten.

## Samenleven

De doelstellingen op samenleven zijn tijdelijk nog ruim geformuleerd. In het laatste kwartaal van 2022 en begin 2023 wordt er een inclusief participatietraject uitgevoerd om Rotterdammers met verschillende perspectieven te betrekken in de beleidsvorming van samenleven. Het college wil dit proces zuiver en zorgvuldig doorlopen. De gemeente beschrijft wat de eigen rol is om het goede voorbeeld te geven, hoe initiatieven uit de stad worden gefaciliteerd en welke concrete acties er worden ingezet om discriminatie te bestrijden op leefgebieden (woningmarkt, arbeidsmarkt, etc) en waar nodig specifieke inzet is voor verschillende discriminatiegronden (moslimdiscriminatie, LHBTIQA+, anti-zwart racisme, antisemitisme, etc). Op basis van het participatietraject volgt in het voorjaar 2023 een nieuw beleidskader samenleven. Dan worden de begrotingsdoelen verder aangescherpt. Activiteiten van [Relax. Dit is Rotterdam](#), [Rotterdam Tegen Racisme](#) en de [Rotterdamse Aanpak Inburgering](#) lopen intussen uiteraard door. Jaarlijks wordt de raad geïnformeerd door een voortgangsrapportage statushouders, de laatste is de [Monitor statushouders 2021](#).

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                        | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                    | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Bijstandsvolume statushouders                                                                      | 2.180      | -         | 2.377      |           |        |        |        |
| Slagingspercentage inburgering                                                                     |            |           |            |           |        |        |        |
| Omnibus: acceptatie seksuele en gender- diversiteit                                                | 87%        | -         | 87%        |           |        |        |        |
| Omnibus: acceptatie culturele diversiteit                                                          | 75%        | -         | 73%        |           |        |        |        |
| Omnibus: acceptatie religieuze diversiteit                                                         | 75%        | -         | 73%        |           |        |        |        |
| Omnibus: Eens met 'Het is leuk om te wonen in de stad met mensen met verschillende achtergronden'. | 80%        | -         | 78%        |           |        |        |        |
| Wijkprofiel: Zegt géén discriminatie te ervaren in of buiten de eigen woonbuurt                    | 81%        | -         | 80%        |           |        |        |        |
| Discriminatiemonitor:                                                                              | -          | -         | -          |           |        |        |        |
| Aantal meldingen van discriminatie door Rotterdammer bij ADV (over voorval in of buiten Rotterdam) | 674        | -         | 355        |           |        |        |        |
| Aantal meldingen over voorval dat plaatsvond binnen Rotterdam                                      | 240        |           | 248        |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

### Discriminatiemonitor

De cijfers uit 2021 gaan over meldingen in het jaar 2020. In dat jaar was het aantal meldingen incidenteel extra hoog, door een groot aantal meldingen door Aziatische Rotterdammers. Rondom de uitbraak van COVID-19 in Nederland was er een toename van racisme tegen Aziatische (of vermeend Chinese) Nederlanders en onder andere het discriminerende 'coronalied' over Chinese Nederlanders, dat tot veel ophef en meldingen leidde. In het jaar erna is het aantal meldingen weer gestabiliseerd.

Het is niet goed mogelijk om te meten wat het effect is van het beleid van de gemeente op discriminatie en inclusie in de stad. Er zijn wel cijfers uit het Wijkprofiel, Omnibusenquête en de Discriminatieindex die laten zien hoe het leeft in de stad. De Discriminatieindex is nieuw en is ontwikkeld door de gemeente, Erasmus Universiteit en Antidiscriminatiebureau RADAR. Deze staat op [www.inclusief010.nl](http://www.inclusief010.nl).

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 27

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving draagt bij aan de Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 1 Geen armoede, 2 Geen honger, 5 Gendergelijkheid, 10 Ongelijkheid verminderen.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 28

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Armoede, schuldhelpverlening, inburgering en samenleving | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                                                        | <b>15.229</b>                | <b>44.310</b>                    | <b>49.050</b>      | <b>4.740</b>  |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                                                        | 7.279                        | 36.326                           | 41.906             | 5.580         |
| Financieringsbaten                                                                     | 240                          | 402                              | 370                | -31           |
| Overige opbrengsten derden                                                             | 7.711                        | 7.583                            | 6.774              | -808          |
| Overige baten                                                                          | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                                                       | <b>109.492</b>               | <b>229.957</b>                   | <b>241.622</b>     | <b>11.665</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                                                                 | <b>23.834</b>                | <b>29.193</b>                    | <b>31.533</b>      | <b>2.340</b>  |
| Inhuur                                                                                 | 688                          | 2.310                            | 2.016              | -294          |
| Overige apparaatslasten                                                                | 794                          | 766                              | 729                | -38           |
| Personeel                                                                              | 22.351                       | 26.116                           | 28.788             | 2.672         |
| <b>Intern resultaat</b>                                                                | <b>984</b>                   | <b>1.331</b>                     | <b>1.658</b>       | <b>327</b>    |
| Intern resultaat                                                                       | 984                          | 1.331                            | 1.658              | 327           |
| <b>Programmalasten</b>                                                                 | <b>84.674</b>                | <b>199.434</b>                   | <b>208.431</b>     | <b>8.998</b>  |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden                                                    | 23.456                       | 44.048                           | 37.917             | -6.131        |
| Kapitaallasten                                                                         | 0                            | 0                                | -25                | -25           |
| Overige programmalasten                                                                | 89                           | 1.217                            | 1.982              | 765           |
| Sociale uitkeringen                                                                    | 38.900                       | 134.183                          | 148.630            | 14.447        |
| Subsidies en inkomensoverdrachten                                                      | 22.229                       | 19.985                           | 19.928             | -57           |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>                                                 | <b>-94.263</b>               | <b>-185.647</b>                  | <b>-192.572</b>    | <b>-6.925</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>                                                        | <b>-94.263</b>               | <b>-185.647</b>                  | <b>-192.572</b>    | <b>-6.925</b> |
| <b>Reserves</b>                                                                        | <b>0</b>                     | <b>-16.615</b>                   | <b>-17.565</b>     | <b>-950</b>   |

|                      |                |                 |                 |               |
|----------------------|----------------|-----------------|-----------------|---------------|
| Onttrekking reserves | 0              | 3.385           | 2.435           | -950          |
| Toevoeging reserves  | 0              | 20.000          | 20.000          | 0             |
| <b>Saldo</b>         | <b>-94.263</b> | <b>-202.263</b> | <b>-210.138</b> | <b>-7.875</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 2022     | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                                                        | -94.263  | -73.788 | -73.714 | -73.635 |         |
| Eerste Herziening 2022                                                                | -90.790  | -71.067 | -70.993 | -70.914 | -70.914 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023                                               | -196.228 | -94.843 | -93.988 | -93.309 | -93.236 |
| 10-maandsrapportage 2022                                                              | -202.263 | -94.843 | -93.988 | -93.309 | -93.236 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                                                         | -210.138 |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Taal                         | 140             | - 663            | - 450              | 353             |
| 2. Armoedebestrijding           | 7.312           | 15.449           | 0                  | - 8.137         |
| 3. Integratie                   | - 1.898         | - 3.631          | - 500              | 1.233           |
| 4. Diverse afwijkingen          | - 814           | 510              | 0                  | - 1.324         |
| <b>Totaal afwijkingen</b>       | <b>4.740</b>    | <b>11.665</b>    | <b>- 950</b>       | <b>- 7.875</b>  |

Het saldo van het programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving bedraagt € 7,9 mln nadelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Taal

Niet alle geplande trajecten voor Rotterdammers met laaggeletterdheid zijn doorgegaan. Dit komt met name omdat niet alle inburgeraars hun traject hadden afgerond. Zij konden niet allemaal starten in 2022. Dit leidt tot een voordeel van € 353.000.

### 2. Armoedebestrijding

De aanvragen voor het verstrekken van de energietoeslag aan de Rotterdammers met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum inkomen is hoger geweest dan het beschikbare budget door het Rijk. Het Rijk heeft geen rekening gehouden met het aantal huishoudens in een schuldregeling, terwijl dit volgens de Participatiewet wel is

toegestaan. Dit resulteert per saldo in een nadeel van € 8,1 mln. Daarentegen zijn de uitvoeringskosten van de energietoeslag op [programma Werk en inkomen](#) lager.

### 3. Integratie

Als gevolg van de nieuwe Wet inburgering is een grote groep ontstaan die onder de oude Wet inburgering valt. De kosten voor de begeleiding van de bredere groep asielmigranten binnen deze groep zijn lager uitgevallen. De verwachting is dat deze groep in 2023 zal instromen. Daarnaast is vanwege de late toekenning van middelen pas in het najaar gestart met de uitbreiding van personeel. Dit resulteert in een voordeel van € 1,2 mln.

### 4. Diverse afwijkingen

Dit betreft het saldo van diverse kleine afwijkingen.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 30

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Gelijke kansen voor Rotterdammers in een inclusieve samenleving. Daar zet de gemeente zich voor in. Centraal daarbij staan bestaanszekerheid en gelijkwaardigheid. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld nieuwe bewoners en Rotterdammers die moeite hebben met lezen en schrijven. Iedereen moet kansrijk, veilig en gezond kunnen leven.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- Beleidskader [De Taalspiraal](#)
- de Rotterdamse aanpak van armoede '[Uit de knoop](#)'
- '[Reset Rotterdam](#)'
- [Discriminatiemonitor](#)
- '[Relax. Dit is Rotterdam](#)'
- [Voortgang Integratie & Samenleven](#)
- [Rotterdam Tegen Racisme](#)
- [Rotterdamse Aanpak Inburgering](#)
- [Monitor statushouders 2021](#)

### Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Er zijn geen verbonden partijen die worden ingezet voor dit programma.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

---

Pagina 31

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Achbar**

Wethouder Achbar is verantwoordelijk voor de portefeuille Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie.

‘Het is belangrijk dat Rotterdam een stad is waarin iedereen zich thuis voelt en gelijk behandeld wordt.’

#### **Wethouder Yigit**

Wethouder Yigit is verantwoordelijk voor de portefeuille Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening en Taal.

‘Zowel Rotterdammers die al jaren in armoede leven als mensen die acuut financieel in de knel komen bieden we hulp en ondersteuning. Zodat de vicieuze cirkel van armoede doorbroken wordt en alle Rotterdamse kinderen de kans krijgen om hun talenten te ontplooien.’

## Beheer van de stad

---

Pagina 32

### Beheer van de stad

Een schone, hele en veilige buitenruimte die de Rotterdammers en haar bezoekers optimaal kunnen benutten, waarbij wijkgestuurd werken, verduurzaming en circulariteit belangrijk zijn. De opgaven van de stad zoals verdichting en klimaatadaptatie worden innovatief aangepakt.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Schone en circulaire stad

Doel: Veilige en beschikbare  
buitenruimte

Doel: Prettige leefomgeving

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 33

### Voortgang 2022

#### Colleetarget verminderen naastplaatsingen en zwerfafval

**We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.**

Realisatie 2021: **79% niveau B of hoger**

Begroting 2022: **80,25% niveau B of hoger**

Realisatie 2022: **79,77% niveau B of hoger**

De realisatie van het schoonniveau in 2022 wijkt licht af van de ambitie zoals opgenomen in de begroting. Er zijn echter aanzienlijke verschillen tussen de wijken. De uiteenlopende scores benadrukken het belang van een wijkgerichte aanpak.

De **NietRNAast-aanpak** ('runners') heeft tot doel plaatsing van afval naast containers te verminderen. Daarmee vermindert ook het zwerfafval in de stad. De aanpak is in 2022 voor heel Rotterdam ingevoerd. Reinigingsmedewerkers controleren de containers in de wijken. Staat er afval naast, dan melden zij dat met een app. Vervolgens halen ze dat afval weg, samen met medewerkers van Inzameling. Medewerkers van T&H worden ingeschakeld om na te gaan of een boete uitgeschreven kan worden. Twintig reinigers krijgen in 2023 een opleiding tot controleur huisafval, zodat ze zelf boetes kunnen uitschrijven. Analyses van de registraties leiden tot verdere verbetering van het werkproces.

Door de invoering van NietRNAast is er in de tweede helft van 2022 5,57 procentpunt minder afval naast containers gezet. Kijkend naar naastplaatsingen en zwerfafval samen is de gemiddelde verbetering 0,44 procentpunt. Vanaf 2023 komt er, naast de stadsbrede aanpak, maatwerk in de 20 wijken met het meeste zwerfafval. Vooral op plekken waar het vaakst vuilniszakken naast de containers worden neergezet: de

naastplaatsingen. De volgende jaren komen er verschillende maatregelen om zwerfafval en naastplaatsingen verder tegen te gaan.

## Kralingse plas

In 2021 leidden uitgevoerde maatregelen tot een sterke daling van het fosfaatgehalte in de Kralingse Plas. De uitbraak van blauwalg is sindsdien uitgebleven, ondanks de droge en hete zomer van 2022. In 2022 zijn extra maatregelen genomen om de instroom van nieuw fosfaat in de Kralingse Plas te beperken vanuit de Wolvenvallei en de Plaszoom.

## Rotterdams WeerWoord

Het college heeft in december het Programmakader WeerWoord 2030 vastgesteld. Hierin staat hoe we de Rotterdamse aanpak op het gebied van klimaatadaptatie verder gaan ontwikkelen. De eerdere focus die voornamelijk op neerslag en het verminderen wateroverlast bij panden was gericht, is nu uitgebreid naar de opgaven voor alle zes de klimaatthema's. Daarnaast zijn er:

- 9 schoolpleinen aangepakt met meer ruimte voor groen en wateropvang;
- 1000 straten vergroend via Opzoomermee;
- 135.000 tegels gewipt;
- 50.000 tegels opgehaald door de tegeltaxi;
- 11 wijken actief binnen de wijkaanpak Rotterdams WeerWoord;
- 99 gehonoreerde aanvragen voor de subsidieregeling klimaatadaptatie; en
- 700 regentonnen uitgedeeld.

## Biodiversiteit

De analyse van 10 jaar flora en fauna in Rotterdam is in augustus 2022 gedeeld met de Raad. Biodiversiteit is verder in 2022 in toenemende mate onder de aandacht gebracht door het symposium "Ruimte voor rijke Rotterdamse stadsnatuur". Hierbij is samengewerkt met de partners van het Publiek Platform Biodiversiteit. Natuurinclusief Bouwen was het thema van de Rotterdamse architectuurmaand en van de dakendagen. Er is een natuurindicatiekaart opgesteld waarbij de gegevens van 10 jaar een indicatie geven van de biodiversiteit in de verschillende delen van de stad. Bij verschillende stadsprojecten is biodiversiteit als thema meegenomen, zoals bij Reyeroord, Alexanderplein, de Hofbogen en de geveltuinen. Degenen die tegels inleverden bij de Kuip kregen niet alleen een stukje grasmat uitgedeeld, maar ook een bijenhotel waarmee zij de biodiversiteit in hun tuin kunnen vergroten.

## LED-transitie

Het LED-transitieproject loopt vanaf 2020 t/m 2025 waarbij 90.000 armaturen worden vervangen. In 2022 is begonnen met het vervangen van de armaturen langs de doorgaande wegen gevolgd door de specials. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 armaturen vervangen.

## Uitrol wijkcontainers inzameling groente-, fruit- en etensresten (GFE)

In september 2021 is gestart met de plaatsing van wijkcontainers voor gescheiden inzameling van groente-, fruit- en etensresten (gfe) in wijken met veel flats en appartementen. In 2022 zijn er **69 wijkcontainers** gerealiseerd. De snelheid waarmee deze ambitie gerealiseerd wordt, hangt af van tijdige levering van staal en chips, en van beschikbare software-updates. Momenteel is er sprake van vertraagde levering.

## Wijkgerichte en flexibele inzameling grofvuil

In 2022 zijn er **85 pop-up milieuparken** georganiseerd. Daarnaast zijn de openingstijden van de milieuparken verruimd. In september jl. startte een proef met de zondagsopenstelling van milieupark Delfshaven (9:00-13:00 uur). Ook konden inwoners kosteloos elektrische bakfietsen of aanhangwagens lenen. Deze proef was succesvol. Er is dan ook besloten is om hiermee door te gaan.

## Participatie en educatie Schoon

In 2022 waren er **1.368 bewoners** die een container adopteerden. Dat is een toename van 63 ten opzichte van 2021. Via Goedbezit vroegen **629 Rotterdammers** een schoonmaakpakket aan om in hun omgeving zwerfafval op te ruimen. Daarnaast is er een aantal mensen dat een afvalknijper heeft aangevraagd via de wijkconciërges. In 2022 is er ook geëxperimenteerd met een knijperkast in Crooswijk. Deze kast met afvalknijpers en afvalzakken dient vooral een sociaal doel en zorgt ervoor dat de wijkconciërge meer contacten kreeg in de wijk. De kast is positief ontvangen door bewoners en er is goed gebruik van gemaakt, maar mag nog wat meer bekendheid krijgen. Deze proef loopt door in 2023 en krijgt waarschijnlijk een vervolg.

Voor de educatie ontwikkelde de gemeente een menukaart met het lesaanbod voor scholen. Op de menukaart staan 14 activiteiten die zich richten op circulariteit, het voorkomen van zwerfafval en scheiding van afval.

## Zero- emissionvoertuigen

De gemeente wil in 2030 een emissieloos wagenpark. De verduurzaming van personenwagens en bedrijfswagens ligt op schema: personenwagens zijn **76%** emissieloos; doel eind 2023 volledig emissieloos, en lichte

bedrijfsvoertuigen zijn **35%** emissieloos; doel eind 2025 volledig emissieloos. Momenteel is **9%** van de zware bedrijfswagens emissieloos. Het doel dat eind 2030 alle zware bedrijfsvoertuigen emissieloos zijn, staat onder druk. Er zijn nog diverse uitdagingen, zoals voldoende dekking van de meerkosten van deze werkvoertuigen en voldoende laadvoorzieningen op de huisvestingslocaties. Met het oog op de invoering van Zero Emissie Zone Stadslogistiek per 1 januari 2025 is het van groot belang de doelstelling te halen.

## Circulaire projecten

In 2022 hebben diverse circulaire projecten bijgedragen aan bewustwording en gedragsverandering van bewoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Er zijn **25 weggeefkasten** gerealiseerd waaruit bewoners houdbare levensmiddelen en hygiënische producten gratis kunnen meenemen als zij die nodig hebben. Vanwege het grote succes is besloten om in 2023 nogmaals 25 weggeefkasten te plaatsen. Andere projecten waren gericht tegen voedselverspilling in Delfshaven; circulaire ondernemers kregen subsidie, trainingen en een speciaal loket voor vragen over afval.

In oktober was de gemeente Rotterdam onderdeel van de Dutch Design Week in Eindhoven. Daar liet een kunstenaar ontwerpen zien met wol gemaakt van Rotterdamse schapen. Hiermee toonde zij aan dat wol geen afval is, maar een grondstof voor uiteenlopende toepassingen.

Tot slot geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld door circulaire inkoop van kantoormeubilair en het zoeken van plekken voor de opslag van eigen materialen.

## Aanpak plaagdieren

In de zomer van 2022 is in heel Rotterdam een stadsbreed voederverbod ingegaan. Tegelijkertijd is er veel gecommuniceerd over de relatie tussen voedsel op straat en rattenoverlast. Om dit extra aandacht te geven, zijn her en der in de stad op stoepen met milkpaint tijdelijke afbeeldingen aangebracht. Vanaf 2023 is er in iedere wijk een vaste medewerker voor plaagdierbeheersing.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 34

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Investeren in schoon vervoer

Duurzame **bereikbaarheid**, van de stad en van voorzieningen in de stad, draagt bij aan fijn wonen en is een belangrijke voorwaarde voor de beoogde economische groei en vernieuwing. De Roseknoop wordt de

verbindende schakel tussen de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City en Parkstad, de Tweebosbuurt en de Afrikaanderwijk-Oost. De renovatie van de Roseknoop zorgt voor een betere doorstroming van het verkeer. Om te investeren in de toekomst maken we geld vrij voor **de verbetering van het openbaar vervoer tussen Zuid en Noord** via de Maastunnel: Zuidplein Rotterdam Centraal, en de Van Brienenoordbrug: Zuidplein-Stadionpark, Kralingse Zoom. Meer en beter ingerichte P+R-locaties aan de randen van de stad, en aantrekkelijke en veilige fietsroutes bevorderen de mobiliteit en doorstroming van het autoverkeer in de stad.

## Verbeteren luchtkwaliteit

We willen uiterlijk in 2025 voldoen aan de (strengere) normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Door onder meer gerichte verkeersmaatregelen, investeren in schoner vervoer en het uitbreiden van walstroom voor zeeschepen. De afgelopen jaren is de **luchtkwaliteit** in de 15 meest vervuilde straten **verbeterd**, en voldoen ook deze straten aan de Europese gezondheidsnorm. Dat betekent dat mensen langer en gezonder leven.

## Beheren en onderhouden van de openbare ruimte van Rotterdam

We gaan mee met de ritmes van de stad. Elke dag halen we afval op, houden we toezicht en zorgen we ervoor dat het water afgevoerd wordt, riolen werken, bomen groeien en de straten er goed bij liggen. Elk weekend zorgen we ervoor dat de stad na het uitgaan en het feesten weer snel schoon en veilig is. We pieken in de seizoenen. 's Zomers zijn we op de stranden en de parken, in de herfst ruimen we blad en 's winters strooien we op tijd. Als het nodig is staan we paraat na stormschade, overstromingen of rellen. Als het areaal groeit of verandert groeien de exploitatiemiddelen (met dank aan de motie Sies). We zorgen met goed beheer dat onze assets hun levensduur halen en op tijd worden vervangen. Elk vervangingsmoment is daarbij een kans voor vernieuwing.

### Vergroenen

Beheer is meer dan behoud van het bestaande. Beheer is vormgeven van de toekomst door bij te dragen aan de grote transitieopgaven in de stad: we gaan de stad vergroenen, meer klimaatadaptief, meer biodivers maken en we willen steeds meer materialen hergebruiken. 'Werk met werk maken' is hierbij het motto: als we de riolering gaan vervangen vergroenen we meteen en nemen we klimaatmaatregelen. We investeren in waterberging, meer biodivers groen en bomen die voor verkoeling zorgen. We realiseren met onze groene partners 40 ha bijenlandschap en 20 ha extra groen en waterberging.

Het is van belang dat we het (extra) groen en onze parken goed onderhouden. Daarom gaan we daarin extra investeren. Wat dit betekent staat in de volgende nota Kapitaalgoederen (2023).

### Samen

We beheren de stad niet alleen. Samen met bewoners en ondernemers willen we buurten, pleinen en parken nog schoner houden. In de wijken werken we samen met bewoners en wijkraden. In de hoofdstructuren werken we samen met diverse partners zoals de waterschappen, Evides en Stedin.

### Schoonhouden

Ook zorgen we voor schone buurten. Een schone buurt zonder vuil op straat, is een fijne buurt. Een schone en groene omgeving bevordert de verbinding met de wijk en draagt bij aan een veilige, diverse en toekomstbestendige en leefomgeving.

Twee van de grootste ergernissen van Rotterdammers zijn afval naast containers (naastplaatsingen) en zwerfafval. Daarom gaan we:

- meer preventieve maatregelen nemen om de stad schoon te houden;
- bewoners harder aanpakken die er een rotzooi van maken;
- meer investeren in het opruimen en ophalen van (zwerf)afval.

De focus ligt daarbij op de 20 wijken die het slechtst scoren op de beeldmeetlat van naastplaatsingen (de CROW-methodiek). Deze wijken moeten op deze meetlat gemiddeld een 5 procentpunt betere score laten zien.

## Doel: Schone en circulaire stad

Pagina 35

### Schone en circulaire stad

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

In 2050 wil Rotterdam een stad zonder afval zijn. Om dat te bereiken is het van groot belang:

- de totale hoeveelheid afval terug te brengen;
- huishoudelijk afval nog beter te scheiden.

In de Grondstoffennota zijn maatregelen opgenomen om dit te stimuleren.

Rotterdammers willen een zichtbaar schonere stad. Dit betekent dat de stad er voor het oog schoon bij ligt en dat Rotterdammers het schoonniveau van de buitenruimte positief waarderen. De overlast door plaagdieren zoals ratten houden we onder controle door een gebiedsgerichte rattenaanpak.

Rotterdam is daarnaast op weg naar een afvalvrije en grondstoffenrijke samenleving. Daarbij maken we stapsgewijs de omschakeling van een lineaire naar een circulaire economie. Rotterdam Circulair draagt bij aan de transitie naar een groener, duurzamer, veerkrachtiger, gezonder en schoner Rotterdam. Het gehele gemeentelijke wagenpark is in 2030 emissieloos ten behoeve van het klimaat en de gezondheid van de Rotterdammer.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die volgens de CROW-methodiek het slechtst scoren met gemiddeld 5 procentpunt (collegetarget).
- We stellen de Rotterdammers in staat om op een eenvoudige en verantwoorde manier afval te scheiden:

- We verruimen de openingstijden van (een deel van de) milieuparken.
- We stellen leenbakfietsen beschikbaar voor Rotterdammers die niet over een auto beschikken.
- We vergroten het aantal pop-up-milieuparken in de wijk per jaar (minimaal 100 per jaar), zodat Rotterdammers makkelijker hun grofvuil weg kunnen brengen.
- Circulair hergebruik stimuleren we door in te zetten op refuse, repair, reuse, recycling en afvalscheiding.
- Naastplaatsingen pakken we aan onder meer door vaker en strenger te handhaven:
  - Reinigingsmedewerkers leiden we op tot toezichthouder zodat zij kunnen optreden tegen afval naast de container.
  - We maken meer gebruik van gedrag beïnvloedende technieken rondom wijkcontainers.
  - We experimenteren met digitale middelen om afval naast de container beter te herkennen, zodat het ophalen van het afval efficiënter kan worden ingericht.
- We gaan verder met onze aanpak van zwerfafval en het reinigen van de buitenruimte. Dat doen we op een gemiddelde van 90% B-schoonniveau volgens de CROW-methodiek:
  - We zetten de reinigingsteams vaker in, stadsbreed en óók in het weekend. Deze zogenaamde 'runners' gaan elke dag 's ochtends vroeg de wijk in om, los van meldingen, naastplaatsingen weg te halen.
  - We zetten bij de in- en/of uitgang van parken op piekmomenten grote containers neer.
  - We willen ongedierteoverlast op straat tegengaan; daarom maken we afspraken met restaurants en de markten om te voorkomen dat etensresten op straat belanden.
  - We investeren in zogenoemde 'Zakken vullen' acties, waarbij bewoners en schoolkinderen voor een kleine tegenprestatie (koffie, voucher van de lokale supermarkt, etc.) zwerfvuul opruimen.
- We vergroten de bewustwording en kennis over dierenwelzijn. We continueren de acties uit de nota Dierenwelzijn en maken daartoe een nieuw uitvoeringsprogramma. Daarbij zetten we in op gecombineerde acties in overlappende beleidsvelden (o.a. biodiversiteit, groenbeheer, plaagdierbeheersing en evenementen).
- Plaagdierbeheersing zetten we vanaf 2023 gebiedsgericht in samen met alle (gebieds)functionarissen die onmisbaar zijn in de aanpak van rattenoverlast.
- We streven ernaar dat bewoners de buitenruimte als schoon ervaren en de gemeentelijke dienstverlening positief waarderen. De neerwaartse trend van de schoonbeleving uit het Wijkprofiel buigen we om. Voor de waardering van bewoners over de dienstverlening wordt een indicator ontwikkeld.
- De personenwagens in het wagenpark van de gemeente zijn in 2023 volledig emissieloos. De lichte bedrijfsvoertuigen zijn dat in 2025 en het zware segment, machines en gereedschappen in 2030. Daarbij zijn er wel twee randvoorwaarden:
  - Het emissieloos rijden moet aansluiten bij de bedrijfsprocessen;
  - Er moeten voldoende energiepunten (laadvoorzieningen/vulpunten) voorhanden zijn.

Rotterdam Circulair maakt onderdeel uit van een grotere transitie waaraan breder binnen de gemeente gewerkt wordt. Meer toelichting daarover is te lezen in de [paragraaf 'Klimaat'](#) binnen deze jaarstukken. In die paragraaf wordt ingegaan op hoe de transitie naar een circulaire economie bijdraagt aan:

1. een groener en duurzamer Rotterdam.
2. een betaalbaarder en economisch veerkrachtiger Rotterdam.

3. een gezonder en schoner Rotterdam.

## Hoe meten we dat?

| Indicator                                       | Realisatie<br>2021           | Begroting<br>2022        | Realisatie<br>2022       | Begroting<br>2023       | Raming<br>2024           | Raming<br>2025        | Raming<br>2026 |
|-------------------------------------------------|------------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------|--------------------------|-----------------------|----------------|
| <b>Naastplaatsingen en zwerfafval</b>           | <b>79% niveau B of hoger</b> | 80,25% niveau B of hoger | 79,77% niveau B of hoger | 81,5% niveau B of hoger | 82,75% niveau B of hoger | 84% niveau B of hoger |                |
| <b>Restafval per inwoner per jaar</b>           | <b>281 kg</b>                | <b>249 kg</b>            | <b>264 kg</b>            | <b>nmb</b>              | <b>nmb</b>               | <b>nmb</b>            | <b>249 kg</b>  |
| <b>Schoon CROW-indicator norm: 90% niveau B</b> | <b>92% B</b>                 | <b>90% B</b>             | <b>91%B</b>              | <b>90%B</b>             | <b>90%B</b>              | <b>90%B</b>           | <b>90%B</b>    |

## Toelichting indicatoren

### Naastplaatsingen en zwerfafval

De gemeente vermindert naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. In deze collegeperiode is het doel de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt te verhogen. De CROW-score is een standaardscore voor de buitenruimte: straten, pleinen, groenvoorzieningen, singels en zo meer.

Voor de meting van de resultaten op deze collegedoelstelling gebruikt de gemeente:

- Reguliere metingen voor de CROW-indicatoren naastplaatsingen en zwerfafval De realisatie is het gemiddelde van de scores op naastplaatsingen en zwerfafval, waarbij aan beiden een even zwaar gewicht wordt toegekend.

De 20 slechtst scorende wijken zijn benoemd op basis van hun scores over 2021.

### Toelichting resultaat 2022

De CROW-resultaten zijn vooral bij naastplaatsingen veelbelovend. De NietRNAast aanpak lijkt vruchten af te werpen. In 17 van de 20 wijken is er een verbetering van ruim 5 procentpunt op de CROW-score ten opzichte van 2021. Voor zwerfafval is meer aandacht nodig. In de 20 focuswijken is er een gemiddelde afname van ruim 4 procentpunt. Het doel is echter een gemiddelde stijging van 1,25% per jaar. De afname komt deels doordat een aantal maatregelen in 2023 start, waaronder de 20 handhavende reinigers. Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de wijken. De uiteenlopende scores benadrukken het belang van een wijkgerichte aanpak.

### Restafval per inwoner

Huishoudelijk restafval is het totaal aan ongescheiden restafval per inwoner per jaar, inclusief grof huishoudelijk restafval. In de Grondstoffennota 2019-2022 is de streefwaarde voor 2022 opgenomen. De Grondstoffennota 2023-2026 is begin februari 2023 vastgesteld. Hierin staan nieuwe maatregelen voor de vermindering van restafval per inwoner. Er volgen nu jaarlijkse rapportages over het aantal kilo's restafval per inwoner om de voortgang te volgen.

### **Toelichting resultaat 2022**

De realisatie van de indicator vermindering restafval is 264 kg per inwoner (waarvan 244 kg fijn restafval en 20 kg grof restafval). Het totale aanbod afval in Rotterdam is in 2022 flink verminderd. Waarschijnlijk zijn de huidige economische ontwikkelingen hierop van invloed, zoals inflatie, hoge energieprijzen en duurdere grondstoffen. Ook draagt de toegenomen hoeveelheid gescheiden ingezameld GFE bij aan de vermindering van het aantal kilo's restafval.

### **Beeldkwaliteit Schoon**

Sinds 2019 gebruikt de gemeente Rotterdam de landelijke CROW Beeldsystematiek om de kwaliteit van de buitenruimte te monitoren. Voor 'schoon' meet de gemeente volgens de standaardset beeldmeetlatten en meetmethoden uit de landelijke CROW Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte. Rotterdam sluit zo veel mogelijk aan bij deze landelijke standaard.

### **Toelichting resultaat 2022**

De score B of hoger over 2022 is 91%. Er is sprake van een daling van 1% op de score ten opzichte van 2021 waar het percentage nog lag op 92%.

## **Doel: Veilige en beschikbare buitenruimte**

Pagina 36

### **Veilige en beschikbare buitenruimte**

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### **Wat willen we bereiken?**

Een buitenruimte die veilig is en waarvan bewoners gebruik kunnen maken. Bewoners zijn tevreden over het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

### **Wat gaan we daarvoor doen?**

- We stellen eens per 4 jaar een [nota vervangingsinvesteringen](#) en een [nota onderhoud kapitaalgoederen](#) op. Eens per 5 jaar schrijven we het gemeentelijk rioleringsplan ([GRP](#)). In 2023 wordt de nieuwe nota onderhoud kapitaalgoederen (2023-2026) afgerond.

- Het (vervangings-)onderhoud voeren we op tijd uit op basis van de vastgestelde nota's en het GRP. Hierbij nemen we de thema's circulair, duurzaamheid, biodiversiteit, klimaatadaptatie en participatie zoveel als mogelijk mee. Hierdoor is er geen sprake van achterstallig onderhoud.
- We onderhouden ons areaal groen op een gemiddelde beeldkwaliteit van 90% B. Onze verharding onderhouden we met een technische kwaliteit van 85%. We gebruiken hiervoor de normen van de CROW-methodiek.
- In de komende 4 jaar gaan we 40 hectare bijenlandschap realiseren. Hiermee voegen we bijna 10% areaal toe aan het bestaande bloem- en kruidenrijk graslandschap in de stad.
- We voeren het dagelijks beheer uit van de buitenruimte en doen periodieke inspecties.
- Ontploffbare oorlogsresten brengen we in kaart. Waar deze een gevaar vormen, worden ze geruimd. Hierdoor voorkomen we toevallige vondsten van oorlogsresten.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                         | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022                         | Begroting<br>2023                        | Raming<br>2024                           | Raming<br>2025                           | Raming<br>2026                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|
| Beschikbaarheid van de vitale infrastructuur op bruggen en tunnels bedraagt minimaal 95% (Erasmusbrug, Maastunnel). |                    |                   | Minimaal 95%                               | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             |
| Straatverlichting werkt voor minimaal 95% (conform landelijke norm).                                                |                    |                   | Minimaal 95%                               | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             | Minimaal 95%                             |
| Onderhoud groen heeft een gemiddelde beeldkwaliteit van 90% B.                                                      |                    |                   | Gemiddelde beeldkwaliteit<br>87% B         | Gemiddelde beeldkwaliteit<br>90% B       | Gemiddelde beeldkwaliteit<br>90% B       | Gemiddelde beeldkwaliteit<br>90% B       | Gemiddelde beeldkwaliteit<br>90% B       |
| Onderhoud verharding heeft een gemiddelde technische kwaliteit van 85% B.                                           |                    |                   | Gemiddelde technische kwaliteit<br>82,5% B | Gemiddelde technische kwaliteit 85%<br>B | Gemiddelde technische kwaliteit 85%<br>B | Gemiddelde technische kwaliteit 85%<br>B | Gemiddelde technische kwaliteit 85%<br>B |
| Aantal hectare bijenlandschap toegevoegd.                                                                           |                    |                   |                                            |                                          |                                          |                                          | 40                                       |

## Toelichting indicatoren

### Beschikbaarheid van de vitale infrastructuur op bruggen en tunnels

De beschikbaarheid bedraagt minimaal 95%.

Het doel is dat de vitale infrastructuur (Erasmusbrug en Maastunnel) minimaal 95% beschikbaar is. De gemeente stuurt op maximale beschikbaarheid waarbij altijd een afweging is gemaakt tussen weg- en vaarwegverkeer. De aanrijtijden en oplostijden bij ongeplande storingen zijn tijdig opgelost.

### Straatverlichting

Werkt voor minimaal 95%.

Het doel is dat de straatverlichting voor minimaal 95% werkt. Dit doel is in 2022 behaald. De omzetting naar LED verlichting en de ontwikkelingen rondom tele management hebben hier aan bij gedragen.

### Onderhoud groen

Heeft een gemiddelde beeldkwaliteit van 90% B.

Het doel is om minimaal 90% van het groen aan beeldkwaliteitsniveau B (= CROW norm) te laten voldoen. Dit doel is in de eerste kwartalen van 2022 niet behaald, maar in het 4e kwartaal wel.

### Onderhoud verharding

Heeft een gemiddelde technische kwaliteit van 85% B.

De wegen voldeden eind 2022 volgens CROW- meetlat voor 82,5% aan beeldkwaliteit B. De doelstelling van 85% is niet behaald, maar er is wel een stijging ten opzichte van 2021. De oorzaak van deze stijging is uitvoering van groot onderhoud aan de wegen.

### Aantal hectare bijenlandschap

De komende 4 jaar gaan we 40 hectare bijenlandschap realiseren.

In 2022 is verkend welke eerste 10 hectare in 2023 omgevormd kan worden tot bijenlandschap. Tevens is gestart met het opstellen van een strategisch plan voor de overige hectaren.

## Doel: Prettige leefomgeving

Pagina 37

### Doel: Prettige leefomgeving

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### Wat willen we bereiken?

Een mooie, diverse en uitnodigende openbare ruimte met een goed gespreid en toegankelijk recreatief aanbod.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- We initiëren 50 aansprekende klimaatadaptieve projecten in de openbare buitenruimte waarbij we onder andere groen en/of bomen toevoegen en buffers voor regenwater aanleggen. Hiermee beperken we hittestress, droogte en regenwateroverlast. De projecten worden waar mogelijk gekoppeld aan het (riool-) vervangingsprogramma.
- Groot onderhoud aan en vervangingen van areaal wordt zoveel mogelijk gecombineerd en integraal uitgevoerd teneinde de overlast tot een minimum te beperken.

- Bij vervangingsprojecten op speel- en sportplekken en recreatiegebieden wordt, ingezet op een meer divers aanbod voor meerdere doelgroepen. Hierbij realiseren we meer publieke sportvoorzieningen in de buitenruimte waar Rotterdammers gratis kunnen sporten.
- We realiseren jaarlijks 10 extra watertappunten en 50 extra bankjes.
- We investeren in de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mindervalide Rotterdammers. Dit doen we o.a. door jaarlijks 10 slechttoegankelijke plekken in de buitenruimte aan te pakken.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                      | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|--------------------------------------------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                  | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Het realiseren van 50 klimaatadaptieve projecten | 5         | 15     | 30     | 50     |
| Aantal extra geplaatste bankjes                  | 50        | 50     | 50     | 50     |
| Aantal extra geplaatste watertappunten           | 10        | 10     | 10     | 10     |

## Toelichting indicatoren

### Het realiseren van 50 klimaat adaptieve projecten

Er worden 50 klimaat adaptieve projecten in de openbare buitenruimte gerealiseerd waarbij we onder andere groen en/of bomen toevoegen en buffers voor regenwater aanleggen.

In 2022 is een eerste inventarisatie gedaan van mogelijke locaties voor de 50 klimaatadaptieve projecten. Dit zijn projecten die al op de planning staan om extra groene en biodiverse maatregelen te nemen om regenwater vast te houden en hitte te reduceren.

### Aantal extra geplaatste bankjes en watertappunten

Er worden de komende vier jaar 50 extra banken en 10 extra watertappunten per jaar geplaatst.

In 2022 zijn er 24 nieuwe watertappunten in Rotterdam geplaatst. Hiervan zijn 10 watertappunten door de aanvrager gefinancierd. 14 watertappunten zijn met geld van de gemeente van 'Join the pipe' omgezet naar Evides watertappunten.

Wijkraden vragen in hun wijkplannen meerdere watertappunten voor 2023 aan. Bij de uitvoering en het beheer houdt de gemeente rekening met het te verwachten gebruik van het drinkwater, de veiligheid en de kosten. Het totaal aantal watertappunten in januari 2022 was 88.

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 38

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Beheer van de stad draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 6. Schoon water en sanitair , 9. Industrie, innovatie en infrastructuur, 12. Verantwoorde consumptie en productie, 13. Klimaatactie, 14. Leven in het water en 15. Leven op het land.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 39

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

[Lichtmastvervangingsproject Vervoer en Materieel 2018-2022 Gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025 CO<sub>2</sub> reductie door versnelde ombouw straatverlichting naar LED](#)

### Lichtmastvervangingsproject

Het is noodzakelijk om alle lichtmasten uit de jaren '70 en '80 te vervangen. Zo waarborgen we de veiligheid in de openbare ruimte.

In 2021 zijn de meeste lichtmasten in de woonwijken vervangen. In 2022 is begonnen met vervanging van de lantaarnpalen langs de doorgaande wegen, gevolgd door de vervanging van bijzondere masten. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 lantaarnpalen vervangen. De komende jaren worden er gemiddeld 2.300 masten per jaar vervangen. In 2022 was dit minder; toen zijn eerst de oudste lichtmasten aangepakt.

### Vervoer en Materieel 2018-2022

Met het beschikbaar gestelde geld kan het bedrijfsonderdeel Vervoer en Materieel elk jaar voertuigen en middelen van de onderhoudswerkplaats aanschaffen. De kapitaallasten worden gedekt door leasecontracten.

| x € 1.000 |                        |                    |             |                                       |                 |
|-----------|------------------------|--------------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 155.000   | 96.912                 | 18.854             | 24.000      | -5.146                                | 39.234          |

## Gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) biedt een overzicht van de ontwikkelingen in het stedelijk watersysteem van Rotterdam. Kortgezegd bestaat dit systeem uit een samenhangend geheel van het rioolstelsel, de buitenruimte en het oppervlaktewatersysteem. Het onderhoud en beheer van dit systeem betaalt de gemeente uit de exploitatiemiddelen. Vervanging en renovatie van dit systeem betaalt de gemeente uit investeringskredieten: het investeringskrediet Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 en het krediet Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025.

Het streven is om elk jaar circa 40 kilometer te vervangen. In 2022 was het resultaat 32,7 km. Het oppakken van rioolwerkzaamheden samen met andere onderhoudsprojecten en bijvoorbeeld de energietransitie vraagt meer voorbereidingstijd dan gedacht.

In 2022 zijn 10 rioolgemalen voorzien van zonnepanelen. Het doel is uiteindelijk 3000 m<sup>2</sup> aan zonnepanelen aan te leggen, met een jaarlijkse opbrengst van 1 miljoen kWh. Ook draaien 20 gemalen nu voor 100% op zonne-energie.

In 2022 was er een behoorlijke inflatie en daardoor een sterke stijging van energiekosten, materiaalprijzen en verhoging van de uurtarieven van aannemers. In het begin van 2022 liepen eerder afgesloten contracten door; het effect van de inflatie werd pas later in 2022 merkbaar.

| x € 1.000 |                        |                 |             |                                       |                 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 98.512    | 12.224                 | 11.696          | 17.956      | -6.260                                | 74.592          |

## CO<sup>2</sup> reductie door versnelde ombouw straatverlichting naar LED

De gemeente streeft naar zuinige en duurzame openbare verlichting. Daarom gaat de straatverlichting volledig over op LED. Er komt een nieuw telemanagementsysteem. Dit systeem stelt de gemeente in staat om storingen zo snel te signaleren, dat hierbij geen burgermelding meer nodig is. Met de overgang naar LED wordt ca. 30% energie bespaard ten opzichte van het huidige verbruik. Hiermee leveren we een bijdrage aan de energietransitie. De vervanging doen we in stappen, wijk voor wijk.

### Voortgang

De gemeente is op 6 april 2020 begonnen met een grootschalige LED-verlichtingsovergang, waarbij ongeveer 90.000 verlichtingsarmaturen aan de lantaarnpalen in Rotterdam worden vervangen door LED-armaturen. In 2021 zijn de meeste lantaarnpalen in de woonwijken vervangen. In 2022 is begonnen met de vervanging van de lantaarnpalen langs doorgaande wegen, gevolgd door de bijzondere lichtmasten. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 lantaarnpalen vervangen. De verwachting is het project in 2025 af te ronden.

Door de LED-transitie is er in drie jaar al bijna 5 miljoen kWh energie bespaard, wat overeenkomt met het verbruik van ruim 1.700 huishoudens.

| x € 1.000 |                        |                 |             |                                       |                 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 51.000    | 23.164                 | 10.465          | 10.474      | -10                                   | 17.372          |

## Financiën

Pagina 40

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Beheer van de stad | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|--------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                  | <b>254.774</b>               | <b>263.583</b>                   | <b>268.297</b>     | <b>4.713</b>  |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                  | 277                          | 11.800                           | 4.113              | -7.687        |
| Belastingen                                      | 85.584                       | 86.527                           | 86.625             | 98            |
| Overige opbrengsten derden                       | 170.177                      | 165.698                          | 177.199            | 11.501        |
| Overige baten                                    | -1.265                       | -442                             | 360                | 802           |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                 | <b>422.086</b>               | <b>429.987</b>                   | <b>442.529</b>     | <b>12.543</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                           | <b>155.230</b>               | <b>162.768</b>                   | <b>168.847</b>     | <b>6.079</b>  |
| Inhuur                                           | 7.194                        | 9.641                            | 11.360             | 1.719         |
| Overige apparaatslasten                          | 6.148                        | 6.186                            | 6.028              | -159          |
| Personeel                                        | 141.887                      | 146.941                          | 151.459            | 4.518         |
| <b>Intern resultaat</b>                          | <b>-5.619</b>                | <b>-9.149</b>                    | <b>-10.436</b>     | <b>-1.287</b> |
| Intern resultaat                                 | -5.619                       | -9.149                           | -10.436            | -1.287        |

|                                        |                 |                 |                 |               |
|----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|
| <b>Programmalasten</b>                 | 272.476         | 276.368         | 284.119         | 7.751         |
| Financieringslasten                    | 0               | 0               | 23              | 23            |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 170.783         | 173.043         | 181.510         | 8.467         |
| Kapitaallasten                         | 67.411          | 64.835          | 61.712          | -3.123        |
| Overige programmalasten                | 34.120          | 36.234          | 39.057          | 2.822         |
| Sociale uitkeringen                    | 0               | 0               | 0               | 0             |
| Subsidies en inkomstenoverdrachten     | 163             | 2.256           | 1.817           | -438          |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-167.312</b> | <b>-166.403</b> | <b>-174.233</b> | <b>-7.829</b> |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>          | <b>0</b>        | <b>800</b>      | <b>872</b>      | <b>72</b>     |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-167.312</b> | <b>-167.203</b> | <b>-175.105</b> | <b>-7.902</b> |
| <b>Reserves</b>                        | <b>8.282</b>    | <b>13.382</b>   | <b>11.426</b>   | <b>-1.956</b> |
| Onttrekking reserves                   | 8.282           | 14.638          | 8.472           | -6.166        |
| Toevoeging reserves                    | 1.444           | 1.500           | 1.500           | 0             |
| Vrijval reserves                       | 1.444           | 244             | 4.454           | 4.210         |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-159.030</b> | <b>-153.821</b> | <b>-163.679</b> | <b>-9.858</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Beheer van de stad | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     | 2026     |
|-------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                  | -159.030 | -153.061 | -155.147 | -159.997 |          |
| Eerste Herziening 2022                          | -157.174 | -152.169 | -154.029 | -158.968 | -160.979 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023         | -150.293 | -164.927 | -164.443 | -169.963 | -173.624 |
| 10-maandsrapportage 2022                        | -153.821 | -164.927 | -164.443 | -169.963 | -173.624 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                   | -163.679 |          |          |          |          |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma        | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|----------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Beheer en onderhoud openbare ruimte | 4.692           | 10.502           | 0                  | -5.810          |

|                                 |              |               |               |               |
|---------------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|
| 2. Lijkbezorging                | -301         | 1.306         | 0             | -1.607        |
| 3. Inhuur afval inzameling      | 0            | 1.074         | 0             | -1.074        |
| 4. Eenmalige uitkering december | 0            | 1.149         | 0             | -1.149        |
| 5. Programma Circulair          | 0            | 825           | 0             | -825          |
| 6. Bommenregeling               | -1.335       | -1.146        | 0             | -189          |
| 7. Aanpak zwerfafval            | 749          | 749           | 0             | 0             |
| 8. Bestemmingsreserves          | 0            | -1.851        | -1.851        | 0             |
| 9. Afvalstoffenheffing          | 808          | 0             | 0             | 808           |
| 10. Diverse afwijkingen         | 100          | -65           | -105          | 60            |
| <b>Subtotaal afwijkingen</b>    | <b>4.713</b> | <b>12.543</b> | <b>-1.956</b> | <b>-9.858</b> |
| Vennootschapsbelasting          | 0            | 72            | 0             | -72           |
| <b>Totaal afwijkingen</b>       | <b>4.713</b> | <b>12.615</b> | <b>-1.956</b> | <b>-9.858</b> |

Het saldo van het programma bedraagt € 9,9 mln nadelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Beheer en onderhoud openbare ruimte

De conditie van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte vereist intensiever beheer en onderhoud om deze veilig en beschikbaar te houden. Dit resulteert tezamen met significante prijsstijgingen in een forse overbesteding. In 2022 hebben zich ook calamiteiten voorgedaan, waaronder de Lage Erfbrug en de forse stormschade. Verder was er sprake van incidentele beheer- en onderhoudskosten vanwege de realisatie van Baggerdepots en uitvoeringslasten voor derden waar eveneens baten tegenover staan.

### 2. Lijkbezorging

Een nieuw geopend particulier crematorium, minder sociale uitvaarten en een btw-jurisprudentie wijziging resulteren in lagere baten. De hogere lasten worden veroorzaakt door de uitvoering van de wet op de lijkbezorging, forse prijsstijgingen en een aangepast btw-jurisprudentie.

### 3. Inhuur afvalinzameling

De overschrijding is veroorzaakt vanwege extra personele inzet voor het rijden van nieuwe routes in het weekend bij afvalinzameling en de noodzakelijke vervanging van chauffeurs.

### 4. Eenmalige uitkering december

Bij de cao-onderhandelingen 2023 is op initiatief van de werkgevers met medewerking van de vakbonden besloten aan alle medewerkers die onder de Cao Gemeenten vallen en op 1 december 2022 in dienst zijn van de gemeente een eenmalige uitkering toe te kennen ter compensatie van de hogere prijzen. De hieraan verbonden lasten waren niet begroot.

### 5. Programma Circulair

Het programma Circulair heeft veel projecten, experimenten en pilots uitgevoerd. Projecten zijn opgeschaald en

daarnaast zijn nieuwe medewerkers geworven voor het behalen van de doelstellingen om stappen te maken richting een circulaire stad.

## **6. Bommenregeling**

Het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog wordt overeenkomstig het huidige beleid uitgevoerd. Op basis van de bommenregeling worden de kosten voor 68% vergoed door het Rijk. Voor het ruimen van explosieven is in 2022 sprake van zowel lagere baten als lasten. Daarnaast vervult de gemeente een kassiersfunctie tussen het Rijk en derden. Hierbij is ook sprake van zowel lagere baten als lasten.

## **7. Aanpak zwerfafval**

De gemeente Rotterdam heeft extra inzet gepleegd op de preventie en aanpak van zwerfafval door inzet op onder andere gedragsbeïnvloeding, slimmere voorzieningen en participatie van burgers en stakeholders. Hiervoor is € 749.000 aan bijdragen ontvangen van derden.

## **8. Bestemmingsreserves**

Lagere uitvoeringslasten bij de projecten Blauwalg Kralingse plas, Vroesenpark en het Rotterdams weerwoord resulteren in lagere onttrekkingen vanuit de desbetreffende bestemmingsreserves. De uitvoering van de werkzaamheden loopt door en in 2023 wordt het restant van de bestemmingsreserves hiervoor ingezet.

## **9. Afvalstoffenheffing**

Door een toename van het aantal bewoonde en nieuwe woningen in aanbouw is er sprake van hogere baten.

## **10. Diverse afwijkingen**

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen.

# **Omschrijving, kaders en verbonden partijen**

Pagina 41

## **Omschrijving, kaders en verbonden partijen**

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

## **Omschrijving programma**

Het college staat voor een kwaliteit van de buitenruimte die eraan bijdraagt dat:

- alle Rotterdammers fijn kunnen wonen en leven in de stad;
- bezoekers prettig verblijven in onze wereldstad.

Het beheer van de openbare ruimte is daarbij een stuwende kracht. Een functionele, aantrekkelijke en goed beheerde buitenruimte is:

- de motor achter sociale en economische ontwikkelingen;
- een voorwaarde voor de verdichting van de stad en het bevorderen van circulariteit;
- een kans voor het oplossen van effecten van klimaatverandering, het realiseren van de energietransitie en het stimuleren van de ecologische diversiteit binnen de stad;
- een stimulans voor participatie van Rotterdammers, bezoekers en bedrijven;
- een inspiratiebron voor innovaties, (datagestuurde) methoden en technieken.

Wij doen dat met Slim Beheer: samen met de Rotterdammers in een samenhangende, duurzame gebiedsaanpak in Rotterdamse wijken. Wij stimuleren bewoners en bezoekers de openbare ruimte respectvol te gebruiken en treden op waar de regels en algemeen aanvaarde normen worden overtreden.

Daarbij zetten we in op:

- afvalscheiding bevorderen. Dat doen we door het faciliteren van gescheiden inzameling van gfe voor hoogbouw en het organiseren van pop-up- milieuparken;
- meer en strenger handhaven als afval naast de containers wordt gezet. Daartoe gaan we ook medewerkers van Reiniging opleiden tot handhaver specifiek voor naastplaatsingen;
- het verder uitrollen van de NietRNAast-aanpak, gericht op naastplaatsingen;
- meer groen in plaats van steen. Dat maakt Rotterdam mooier en duurzamer en zorgt tegelijk voor wateropvang;
- onderhoud van onze bruggen en wegen. De basis hiervoor is de Nota Onderhoud Kapitaalgoederen Openbare Ruimte Rotterdam (nieuwe nota wordt in 2023 opgesteld);
- onze ambities zoals genoemd in het Urgentiedocument Rotterdams Weerwoord;
- zoveel mogelijk circulaire producten. We gebruiken deze voor de inrichting, gebruikte materialen en het onderhoud van wegen, groen en water;
- een emissieloos wagenpark. We vervangen gemeentelijke voertuigen op natuurlijke momenten door emissieloze opvolgers voor de verbetering van de luchtkwaliteit;
- het bieden van ondersteuning bij evenementen in de stad vanuit onze expertise.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Grondstoffennota 2019 - 2022](#)
- [Programma Circulair 2019 - 2023](#)
- [Afvalstoffenverordening Rotterdam 2009](#)
- [Wet milieubeheer](#)
- [Landelijk Afvalbeheerplan 3](#)
- [Nota straatafval 'Gewoon Schoon' 2019 - 2022](#)
- [Nota Dierenwelzijn Rotterdam 2019-2022](#)
- [Nota Onderhoud Kapitaalgoederen](#)
- [Nota Vervangingsinvesteringen](#)
- [Gemeentelijk Rioleringsplan](#)
- [Meerjarenplan Vervoer & Materieel 2020-2023: Op weg naar een emissieloos wagenpark](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Stedin Groep N.V.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

---

Pagina 42

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Karremans**

Wethouder Karremans is verantwoordelijk voor de portefeuille Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit.

"Komende jaren staan er behoorlijk wat werkzaamheden in de stad op de planning. Voor noodzakelijk onderhoud aan straten en wegen, nieuwe inrichting van gebieden mét vergroening en ook bouwwerkzaamheden. Daarmee ontkomen we niet aan tijdelijke vertraging en omleidingen in het verkeer. We gaan ervoor zorgen dat we hier zo veilig en goed mogelijk doorheen komen. Rotterdam wordt er echt mooier en goed bereikbaar van!"

#### **Wethouder Zeegers**

Wethouder Zeegers is verantwoordelijk voor de portefeuille Klimaat, Bouwen en Wonen.

'Met oog voor de Rotterdammers bouwen we de komende jaren samen met alle partners aan een aantrekkelijke en duurzame stad,'

## Belastingen

---

Pagina 43

## Belastingen

Het programma Belastingen levert een bijdrage aan structureel houdbare gemeentefinanciën. Dit programma omvat de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelasting, roerendezaakbelasting en logiesbelasting), en de daarbij behorende uitvoeringskosten voor onder andere het taxeren en waarderen, de heffing en inning en het afhandelen van bezwaar en beroep.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten: niet van toepassing

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 44

### Voortgang 2022

Het programma Belastingen levert een bijdrage aan structureel gezonde gemeentefinanciën. Het programma omvat de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen, waaronder onroerendezaakbelasting, roerendezaakbelasting en logiesbelasting, en de daarbij behorende uitvoeringskosten voor onder andere, taxatie en waardering, heffing en inning en de afhandeling van bezwaar en beroep.

In 2022 zijn de meeste coronamaatregelen opgeheven. Wel zijn de gevolgen van de corona-uitbraak nog zichtbaar. Zo is het betaalgedrag ten opzichte van 2021 verslechterd. Waar nodig zet de gemeentelijke belastingdienst maatwerk in, zoals het afspreken van betalingsregelingen. Verschillende belastingsoorten brachten in 2022 meer of juist minder op dan voorgaande jaren. Hieronder zijn enkele van deze afwijkingen toegelicht.

### Precariobelasting

Voor het gebruik van openbare gemeentegrond betalen ondernemingen en instellingen precariobelasting. In Rotterdam komen steeds meer gebouwen. Dat leidt tot een toename van het aantal bouwplaatsen. Ondernemers betalen voor deze bouwplaatsen precariobelasting. Het gevolg is een extra precariobelastingopbrengst voor de gemeente in 2022 van € 2,3 mln.

## Onroerendezaakbelasting

Door areaaluitbreiding (oppervlakte uitbreiding) van bebouwde grond en nieuwe inzichten in de waardering van vastgoed, heeft de gemeente meeropbrengsten vanuit de onroerendezaakbelasting voor niet-woningen, namelijk € 10,9 mln in 2022. Deze meeropbrengsten zijn structureel. In de eerste herziening van de begroting 2023 wordt een meerjarige bijstelling verwerkt.

## Logiesbelasting

Na de coronapandemie steeg in 2022 de bezettingsgraad van hotels en vakantiewoningen. Meer toeristen hebben in Rotterdam overnacht dan vooraf was verwacht. Coronamaatregelen zijn dit najaar uitgebleven.

Niet alleen het aantal overnachtingen nam toe. Ook de overnachtingsprijs steeg in 2022, gemiddeld met 15%. Hierdoor viel de opbrengst van de logiesbelasting € 1,8 mln hoger uit dan was begroot. Vanaf 2023 is de begroting in lijn met de jaren voor corona.

## Betaalgedrag

Meer Rotterdammers hebben moeite om hun belastingaanslagen te betalen. Dat is te zien aan het aantal betalingsregelingen. Dat steeg in 2022 steeg met ongeveer 7.500 (9%). Ook het aantal aanmaningen steeg in 2022, en wel met 8%. De gemeente moet nu meer werkzaamheden verrichten om belasting te kunnen innen; in sommige gevallen lukt het innen van belasting niet. Dit leidt tot een groter risico op de inning van alle opgelegde belastingen.

Sinds december 2022 krijgen alle belastingplichtigen eerst een kosteloze herinnering zonder dat de gemeente al extra kosten in rekening brengt. Dit is een van de maatregelen in het kader van armoedebestrijding.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 45

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Sociaal incasseren

De wereldwijd genomen coronamaatregelen hebben grote gevolgen gehad voor zowel ondernemers als bewoners. Nu de meeste maatregelen zijn opgeheven, legt de gemeente op de reguliere manier belastingaanslagen op, zonder tijdelijke opschorting. De huidige inflatie heeft invloed op het betaalgedrag. De gemeente spreekt meer betalingsregelingen af dan in de jaren voor de corona-uitbraak.

De komende jaren houdt de gemeentelijke belastingdienst oog voor de menselijke gevolgen en spant ze zich in om het keurmerk sociaal incasseren te behouden. Waar nodig maakt de gemeente met belastingplichtigen maatwerkafspraken. Daarbij houdt de gemeente rekening met de financiële draagkracht van de belastingplichtige. Dit gebeurt binnen de geldende wet- en regelgeving.

## Cruisebelasting

Tijdens de bestuursperiode 2022 tot 2026 voert de gemeente de cruisebelasting in voor passagiers van cruiseschepen. Momenteel onderzoekt de gemeente de mogelijkheden om deze belasting te heffen en vervolgens te innen. Hierbij houdt het college rekening met de motie 'Logiesbelasting wordt dagbelasting'. De cruisebelasting wordt vanaf 2024 opgelegd.

## Kadernota Lokale Lasten

Een toelichting op de gemeentelijke belastingensoorten staat in de paragraaf Lokale heffingen ([Link](#)) en de kadernota Lokale Lasten 2022-2026 ([Link](#)).

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 46

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Belastingen draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstelling 16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten: niet van toepassing

Pagina 47

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Belastingen | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|-------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>           | <b>302.089</b>               | <b>319.323</b>                   | <b>337.220</b>     | <b>17.896</b> |
| Bijdragen rijk en medeoverheden           | 0                            | 25                               | 386                | 360           |
| Belastingen                               | 282.307                      | 297.807                          | 311.310            | 13.502        |
| Overige opbrengsten derden                | 19.782                       | 21.232                           | 25.265             | 4.033         |
| Overige baten                             | 0                            | 259                              | 259                | 0             |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>          | <b>14.204</b>                | <b>15.306</b>                    | <b>16.794</b>      | <b>1.488</b>  |
| <b>Apparaatslasten</b>                    | <b>19.058</b>                | <b>20.019</b>                    | <b>19.299</b>      | <b>-720</b>   |
| Inhuur                                    | 506                          | 1.203                            | 1.155              | -48           |
| Overige apparaatslasten                   | 665                          | 638                              | 511                | -127          |
| Personeel                                 | 17.888                       | 18.179                           | 17.634             | -545          |
| <b>Intern resultaat</b>                   | <b>-14.750</b>               | <b>-14.620</b>                   | <b>-14.210</b>     | <b>410</b>    |
| Intern resultaat                          | -14.750                      | -14.620                          | -14.210            | 410           |
| <b>Programmalasten</b>                    | <b>9.896</b>                 | <b>9.907</b>                     | <b>11.705</b>      | <b>1.798</b>  |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden       | 3.267                        | 2.750                            | 3.520              | 770           |
| Kapitaallasten                            | 334                          | 334                              | 334                | 0             |
| Overige programmalasten                   | 6.295                        | 6.822                            | 7.851              | 1.029         |
| Sociale uitkeringen                       | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>    | <b>287.885</b>               | <b>304.017</b>                   | <b>320.425</b>     | <b>16.408</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>           | <b>287.885</b>               | <b>304.017</b>                   | <b>320.425</b>     | <b>16.408</b> |

|                      |                |                |                |               |
|----------------------|----------------|----------------|----------------|---------------|
| <b>Reserves</b>      | <b>0</b>       | <b>200</b>     | <b>120</b>     | <b>-80</b>    |
| Onttrekking reserves | 0              | 200            | 120            | -80           |
| <b>Saldo</b>         | <b>287.885</b> | <b>304.217</b> | <b>320.545</b> | <b>16.328</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| <b>Vergelijking begrotingssaldi Belastingen</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
|-------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                  | 287.885     | 290.307     | 292.107     | 292.107     |             |
| Eerste Herziening 2022                          | 288.071     | 290.403     | 292.205     | 292.219     | 292.219     |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023         | 304.217     | 311.194     | 323.286     | 324.036     | 324.548     |
| 10-maandsrapportage 2022                        | 304.217     | 311.194     | 323.286     | 324.036     | 324.548     |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                   | 320.545     |             |             |             |             |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| <b>Overzicht afwijkingen programma</b>   | <b>Afwijking baten</b> | <b>Afwijking lasten</b> | <b>Afwijking reserves</b> | <b>Afwijking saldo</b> |
|------------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|
| 1. Onroerendezaakbelasting niet-woningen | 10.942                 | 0                       | 0                         | 10.942                 |
| 2. Precariobelasting                     | 2.301                  | 0                       | 0                         | 2.301                  |
| 3. Logiesbelasting                       | 1.806                  | 0                       | 0                         | 1.806                  |
| 4. Aanmanings- en vervolgsopbrengsten    | 1.724                  | 0                       | 0                         | 1.724                  |
| 5. Voorziening dubieuze debiteuren       | 0                      | 1.365                   | 0                         | -1.365                 |
| 6. Diverse afwijkingen                   | 1.123                  | <b>123</b>              | -80                       | 920                    |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                | <b>17.896</b>          | <b>1.488</b>            | <b>-80</b>                | <b>16.328</b>          |

Het saldo van het programma Belastingen bedraagt € 16,3 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Onroerendezaakbelasting niet-woningen

Door areaaluitbreiding en nieuwe inzichten in de waardering van vastgoedobjecten is een voordelig resultaat ontstaan van € 10,9 mln op onroerende zaken niet-woningen.

### 2. Precariobelasting

Bedrijven en instellingen maken gebruik van openbare gemeentegrond en betalen hierover precariobelasting. Door de vele (nieuw)bouwprojecten zijn meer bouwplaatsen gecreëerd in Rotterdam. Dit resulteert in een

voordelig resultaat op precariobelasting van € 2,3 mln.

### **3. Logiesbelasting**

Op logiesbelasting is een voordelig resultaat van € 1,8 mln ontstaan door onder andere een gemiddelde prijsstijging van de overnachtingsprijs in 2022 met 15%. Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met de coronagolf in de wintermaanden, welke is uitgebleven.

### **4. Aanmanings- en vervolgoopbrengsten**

Op aanmanings- en vervolgoopbrengsten is een voordelig resultaat van € 1,7 mln ontstaan. In de tweede helft van 2022 was namelijk sprake van een toename in het aantal opgelegde parkeernaheffingen door onder andere uitbreiding van gebieden en betaaltijden. Hierdoor zijn meer aanmaningen en dwangbevelen verstuurd wat resulteert in meeropbrengsten.

### **5. Voorziening dubieuze debiteuren**

Aan de voorziening dubieuze debiteuren is - € 1,4 mln extra gedoteerd door verslechtering van het betaalgedrag van belastingplichtigen. Dit is onder andere te wijten aan de hoge inflatie, de energiecrisis en de mogelijke nasleep van de coronacrisis.

### **6. Diverse afwijkingen**

Dit betreft een saldo van diverse afwijkingen die leiden tot een voordeel van € 920.000, waaronder een voordelig resultaat van € 350.000 op roerendezaakbelasting door nieuwe inzichten in de waardering van objecten. Verder is sprake van een voordelig resultaat van € 370.000 op reclamebelasting. Daarnaast is sprake van een onderbesteding op het project Basisregistratie wettelijke dienstverlening waardoor er minder is onttrokken aan de bestemmingsreserve. Dit heeft geleid tot een nadelig effect van - € 80.000. Tot slot is sprake van overige kleinere afwijkingen van € 280.000.

## **Omschrijving, kaders en verbonden partijen**

Pagina 49

### **Omschrijving, kaders en verbonden partijen**

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### **Omschrijving programma**

Het programma Belastingen levert een bijdrage aan structureel houdbare gemeentefinanciën. Dit programma omvat de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen (onroerendezaakbelasting, roerendezaakbelasting en logiesbelasting), en de daarbij behorende uitvoeringskosten voor onder andere het taxeren en waarderen, de heffing en inning en het afhandelen van bezwaar en beroep.

### **Beleidskaders, monitoren en regelgeving**

- [Wet en uitvoeringsbesluit waardering onroerende zaken \(Wet Woz\)](#)
- [Wet belastingen op milieugrondslag](#)
- [Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken](#)
- [Invorderingswet 1990 \(Iw 1990\)](#)
- [Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen](#)
- [Verordeningen onroerende-zaakbelastingen 2022](#) (jaarlijks)
- [Verordeningen logiesbelasting 2022](#) (jaarlijks)
- [Verordeningen kwijtschelding gemeentelijke belastingen Rotterdam 2022](#) (jaarlijks)
- [Verordeningen belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2022](#) (jaarlijks)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Er zijn geen Verbonden partijen die bijdragen aan het programma Belastingen.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 50

## Verantwoordelijke collegeleden

### Wethouder Struijvenberg

Wethouder Struijvenberg is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten.

## Bestaande stad

Pagina 51

## Bestaande stad

Het doel van het programma Bestaande Stad is het realiseren van een aantrekkelijke en prettige leefomgeving voor alle Rotterdammers met veerkrachtige wijken en een toekomstbestendige gebouwde omgeving. Het

programma waakt over het cultureel erfgoed en beheert en ontwikkelt waar nodig gemeentelijk vastgoed. Het programma stuurt op de integrale ontwikkeling van de Bestaande Stad vanuit de rol van marktmeester, rentmeester en huismeester.

Voortgang 2022                      Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026                      Doel: Instandhouden erfgoed

Doel: Verstedelijken en verbinden                      Doel: Vitale wijken                      Doel: Doelmatige vastgoedportefeuille

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen                      Projecten                      Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden partijen                      Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 52

### Voortgang 2022

### Het zorgen voor een toekomstbestendige gemeentelijke vastgoedportefeuille

#### Verhuur aan maatschappelijke partners

Het belangrijkste onderdeel van de gemeentelijke kernportefeuille Vastgoed is het zogenaamde maatschappelijk vastgoed. Dat zijn gebouwen, die gehuurd worden door en voor maatschappelijke partijen op het terrein van onder meer zorg en welzijn, cultuur, sport en onderwijs. Ook voor dit maatschappelijke vastgoed werd de gemeente in 2022 geconfronteerd met de gevolgen van de economische ontwikkelingen, zoals de stijgende inflatie en hogere kosten voor beheer en onderhoud.

Als gevolg van de inflatie werden de maatschappelijke huurders met hoge jaarlijkse indexeringen geconfronteerd. In juli 2022 bedroeg de indexatie (CPI, alle huishoudens) 9,7% en voor januari 2023 is dat 14,5%. De kosten voor onder meer beheer en onderhoud stegen sterk.

De gemeente heeft besloten bij de maatschappelijke huurders de indexering van juli 2022 door te voeren.

#### Vastgoed voor opvang vluchtelingen Oekraïne

Door de oorlog in de Oekraïne (eind februari 2022) zijn veel Oekraïners gevlucht naar Nederland. Ook in Rotterdam zijn veel vluchtelingen opgevangen. De gemeente heeft ervoor gezorgd dat er snel opvangplekken worden gerealiseerd. Dit doen we door eigen vastgoed geschikt te maken en vastgoed te huren. Maar ook door

tijdelijke noodopvang te creëren door de inzet van (rivier)cruiseschepen. In 2022 zijn zo in totaal 1.027 slaapplekken gerealiseerd. Voor 2023 kijken we wat de structurele vraag is naar opvang voor alle kwetsbare doelgroepen en hoe deze mede vanuit de gemeente gefaciliteerd kan worden.

### **Verduurzamen gemeentelijk vastgoed**

Een belangrijk thema voor Vastgoed is het realiseren van de doelen in het kader van de verduurzamingsopgave bij nieuwbouw en grote renovatieprojecten. Zo vervangt de gemeente met het Integraal huisvestingsplan (IHP) een deel van het maatschappelijk vastgoed. Daarmee bereikt zij gedeeltelijk haar duurzaamheidsambitie. In 2023 wordt het proces rondom de vervanging van het vastgoed verder ingericht. Het IHP Onderwijs fungeert daarbij als voorbeeld voor de andere IHP's.

De bestaande gebouwen worden verduurzaamd met behulp van Duurzame Meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP's). In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om deze DMJOP's in 2023 op te laten stellen. Tot slot bepaalt de gemeente in 2023 welke aanvullende investeringen nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed volledig te verduurzamen. Het gaat dan zowel om nieuwbouw en renovatie als om beheer en onderhoud.

### **Kadernota Vastgoed**

De spelregels voor het omgaan met gemeentelijk Vastgoed (kern en niet-kern portefeuille) staan in de Kadernota Vastgoed. Deze nota is geschreven voor burgers, bestuur en ambtenaren. In 2022 is er hard gewekt aan een nieuwe Kadernota Vastgoed, die de eerste helft van 2023 aan de gemeenteraad ter vaststelling zal worden voorgelegd. De commissie Bouwen Wonen en Buitenruimte heeft hiervoor inhoudelijke input geleverd.

## **Bouw- en woningtoezicht: voor een toekomstbestendige stad**

### **Goed Huren Verhuren en Opkoopbescherming**

Bescherming van de betaalbare particuliere woningvoorraad en de mensen die daarop zijn aangewezen is het hoofddoel van de aanpak Goed Huren en Verhuren. In 2022 is hiertoe een groot aantal acties uitgevoerd. Zo is sinds mei 2022 stadsbreed een [Huurteam](#) beschikbaar om huurders te ondersteunen bij het halen van hun huurrecht bij de Huurcommissie. Ook is een platform Particuliere verhuurders met vertegenwoordiging vanuit de grotere Rotterdamse verhuurders met een gezamenlijk bezit van ca. 11.000 woningen en de gemeente opgericht waar goed verhuurderschap en de verduurzamingsopgave op de agenda staan. Verder zijn voorbereidingen getroffen op de komst van de Wet goed verhuurderschap (verwacht 1 juli 2023). Met deze wet worden toezicht op en handhaving van goed verhuurderschap een kerntaak van de gemeente.

2022 was het eerste jaar van de Opkoopbescherming voor woningen met een WOZ-waarde tot € 355.000.

Hiervoor zijn 16 wijken aangewezen. Van 6 van de 16 wijken zijn in 2022 onderzoeksresultaten bekend gemaakt en is gebleken dat het percentage woningen dat door beleggers is gekocht af is genomen van 69% in 2021 tot 44% in de 1ste helft van 2022. Mensen kregen hierdoor een grotere kans op een eigen woning. In 2023 worden de resultaten bekend gemaakt van alle 16 wijken over 2022.

## **Bouwopgave**

De Omgevingswet treedt door uitstel pas in werking op 1 januari 2024. In 2022 heeft de gemeente de komst van deze wet verder voorbereid, met onder meer het gereed maken van de wettelijke beleidskaders, het vullen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het aanpassen van werkprocessen en systemen van Bouw- en Woningtoezicht. Het nieuwe digitale loket moet het een particulier of ontwikkelaar makkelijker maken een project te starten. Over de periode 2022 zijn er 2.256 omgevingsvergunningen verleend. De bouw gerelateerde vergunningen maken de bouw of transformatie van circa 4.000 woningen mogelijk.

## **Erfgoed en Eigenheid**

In 2022 is gewerkt met de Rotterdamse Erfgoedagenda. In 2022 was er voor wat betreft de beschermde monumenten sprake van 186 aanvragen voor een omgevingsvergunning en zijn er 64 formele vooroverleggen en 76 oriëntatiegesprekken gevoerd. Het aantal en omvang van de initiatieven en aanvragen zit in een stijgende lijn. In 2022 zijn ook de werkzaamheden in het kader van de motie 'Versnelde toekomst voor erfgoed' afgerond. Eind 2022 is de procedure voor de meeste objecten definitief afgerond en zijn nog 7 gemeentelijke monumenten aangewezen. In 2022 is verder vanuit het team Monumenten gewerkt aan de totstandkoming van 10 gebiedsgerichte Cultuurhistorische Verkenningen, waarvan er in het lopende jaar 3 bestuurlijk zijn vastgesteld.

## **Vitale wijken**

### **Wijkgerichte aanpak funderingsproblematiek (aantal woningen)**

In het kader van de wijkgerichte aanpak funderingsonderzoek zijn in 2022 de eigenaren van 5.300 woningen geïnformeerd en bewust gemaakt over funderingsproblemen. Vervolgens is hen de mogelijkheid geboden om gesubsidieerd funderingsonderzoek te laten uitvoeren. In 2022 hebben de eigenaren van 307 woningen funderingsonderzoek uitgevoerd. Voor de eigenaren van 1.778 woningen zijn middelen gereserveerd omdat zij hebben aangegeven voornemens te zijn om funderingsonderzoek uit te voeren.

### **Basiskwaliteit woningen (aantal woningen)**

De gemeente heeft in 2022 vele projecten uitgevoerd om de kwaliteit van de woningen op pijl te houden of te verhogen. Via het programma Steigers op Zuid krijgen kwetsbare eigenaren hulp als ze het onderhoud van hun woningen willen verbeteren. Per collegeperiode gaat het om 3.000 woningen, waarvan er 778 zijn uitgevoerd in 2022.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Zorgen voor een toekomstbestendige gemeentelijke vastgoedportefeuille

Onze missie is om in 2050 een volledig duurzame en betaalbare vastgoedportefeuille te beheren, die aansluit bij de behoeften van onze gebruikers en de inwoners van Rotterdam.

Er wordt gewerkt aan een vernieuwde Kadernota Vastgoed met actualisaties en aanpassingen aan de consequenties van het Didam arrest. Deze staat voor meerdere jaren vast en geeft de hoofdkoers aan, waarin beschreven wordt hoe we met de vastgoedportefeuille omgaan en welke spelregels we daarbij hanteren. Naar verwachting zal deze begin 2023 in vernieuwde vorm aan uw raad worden voorgelegd.

Centraal staan de maatschappelijke portefeuille en een kleine strategische portefeuille met voorlopig nog aan te houden panden. Met deze portefeuille dragen we bij aan een vitale bestaande stad. De maatschappelijke portefeuille wordt kostendekkend verhuurd. Er is geconstateerd bij de bestuursopdracht Vastgoed dat de kostendekkende huur niet alle kosten volledig dekte. Aanvulling vindt tot en met 2024 plaats vanuit Algemene Middelen. Vanaf 2025 zijn de Beleidsdirecties conform afspraak zelf volledig verantwoordelijk voor de benodigde hogere kostendekkende huur.

Jaarlijks ontvangt uw raad het “Meerjarenperspectief Grond en Vastgoed” met een update om de vastgoed ontwikkelingen in zijn algemeenheid (zoals corona, Oekraïne-oorlog, prijsontwikkelingen en capaciteitsproblemen markt bouwwereld, etc.) en de consequenties daarvan voor de gemeentelijke portefeuille aan te geven. We zijn verantwoordelijk voor de instandhouding van ca. 1.100 vastgoedobjecten in de maatschappelijke portefeuille. Doordat een groot deel van deze gebouwen gebouwd is tussen de wederopbouwperiode tot de oliecrisis, voldoen deze veelal niet meer aan de huidige en toekomstige eisen ten aanzien van gebruik en verduurzaming. Deze gebouwen zijn doorgaans aan vernieuwing toe. De Beleidsdirecties hebben voor deze vernieuwing integrale huisvestingsplannen (de IHP's) opgesteld. Hierin is besloten ca. 25% van de objecten in de periode tot 2030 te vernieuwen. Bij de vervangsopgave zal multifunctionaliteit en de bredere waarde van maatschappelijk vastgoed in een wijk een belangrijker onderdeel worden van de ruimtelijke afweging. Ontwerpend ontwikkelen zal daarvoor als instrument meer worden ingezet. Daarnaast worden er ook duurzaamheidsmaatregelen genomen bij de panden die de komende periode nog niet vervangen worden. Dit gebeurt via duurzame meerjarenonderhoudsplannen (Duurzame MJOP's) en op projectenbasis.

De panden die geen beleidsmatig gemeentelijk doel meer dienen, worden verkocht. De uitgangspunten, zoals geformuleerd in de Kadernota Vastgoed, worden daarbij gehanteerd. De planning is dat in 2024 de laatste van de circa nu nog 250 zogenaamde commerciële objecten, zullen worden verkocht.

### Vitale wijken

## Toekomstbestendige woningvoorraad

De gemeentelijke aanpak van de particuliere voorraad is gericht op het wegwerken van achterstanden en het creëren van een toekomstbestendige woningvoorraad. Rotterdam kent heeft een grote woningvoorraad met een stapeling van fysieke uitdagingen. Ook hebben het klimaatakkoord en de toenemende kwaliteitseisen voor de bestaande voorraad die dat tot gevolg heeft én de stijgende energielasten ertoe geleid dat de gemeentelijke inzet verdieping behoeft. Voor de stedelijke vernieuwingsgebieden met een grote stapeling van opgaven in de woningvoorraad en een complexe eigendomssituatie is daarom een ingrijpende aanpak in ontwikkeling met een hoge kwaliteitsambitie die betaalbaar en draagbaar moet zijn voor de bewoners.

## Gedifferentieerde woningvoorraad

Sinds 2019 is in de zeven focuswijken in Rotterdam-Zuid en de Landbouwbuit in Vreewijk een subsidieregeling voor particuliere eigenaren beschikbaar ten behoeve van het samenvoegen en vergroten van woningen. Deze regeling is succesvol, wordt momenteel geëvalueerd en wordt verlengd.

## Goed huren en verhuren

Naar verwachting treedt in 2023 de wet Goed Verhuurderschap in werking. Hiermee krijgen gemeenten de mogelijkheid om gebiedsgericht een verhuurvergunning te introduceren. Ook moeten gemeenten een loket organiseren waar huurders en verhuurders terecht kunnen met vragen over goed verhuurderschap. Als het wetsvoorstel definitief is wordt een voorstel voor invoering en aanpassing van lokale regelgeving aangeboden. Ondertussen wordt actief gelobbyd voor nog adequatere regelgeving. In het nationaal Programma Betaalbaar Wonen is een deel van de gevraagde maatregelen aangekondigd.

Tot die tijd wordt ingezet op de instrumenten die nu beschikbaar zijn. Het actieplan Goed Huren en Verhuren wordt het komende jaar volledig uitgevoerd. Daarna vindt evaluatie en aanpassing van het actieplan plaats.

## Opkoopbescherming

Rotterdam heeft in 2022 als eerste gemeente de opkoopbescherming ingevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal aanscherpingen op plaatselijke regelgeving in Rotterdam nog niet is doorgevoerd. Ten behoeve van de uitvoering van de opkoopbescherming zullen deze technische wijzigingen op de huisvestingsverordening alsnog moeten plaatsvinden. Begin 2023 vindt een brede evaluatie van de opkoopbescherming plaats. Op basis daarvan wordt bepaald of aanpassingen op de huidige uitvoering gewenst zijn.

## Funderingsaanpak

Rotterdam heeft een omvangrijke voorraad woningen met een houten paalfundering waarin zich funderingsproblemen kunnen voordoen. Het funderingsloket voert een actief meersporenbeleid uit dat bestaat uit het informeren, faciliteren, stimuleren en handhaven van particuliere eigenaren met woningbezit in funderingsrisicogebieden. Naast bemensing van het funderingsloket en het op orde houden en ontsluiten van informatie organiseert het funderingsloket jaarlijks enkele wijkgerichte aanpakken in het kader van bewustwording van eigenaren gecombineerd met (deels) gesubsidieerd funderingsonderzoek. Ook wordt aan particuliere

woningeigenaren met een urgente herstelopgave procesbegeleiding geboden en kan bij financieringsproblemen een lening worden verstrekt uit het Landelijk Fonds Funderingsherstel. Evaluatie van de aanpak vindt plaats om te beoordelen of bijsturing noodzakelijk is. Dit kan tot beleidswijzigingen leiden.

### Basiskwaliteit op orde

De gemeente streeft ernaar dat de particuliere woningvoorraad minimaal voldoet aan de eisen uit het Bouwbesluit Bestaande Bouw. In een deel van de Rotterdamse woningvoorraad is de basiskwaliteit niet op orde en is inzet van (verenigingen van) eigenaren noodzakelijk. De gemeente zet hier programmatisch op in en faciliteert door middel van advisering, stimulering en ondersteuning. Omdat de technische en bouwfysische eisen voor de bestaande voorraad de komende jaren zullen toenemen in het kader van energietransitie, maar ook vanwege eisen in het kader van gezondheid - denk aan loden leidingen – vindt een herbezinning op de aanpak basiskwaliteit plaats. Dit kan tot aanpassingen in de aanpak leiden.

### Kennisontwikkeling bestaande voorraad

De komende jaren pakken we data gedreven werken op. Zo wordt het vitaliteitsonderzoek geactualiseerd. Hiermee heeft de gemeente een instrument in handen waardoor de kwaliteit van gebouwde omgeving beter in kaart gebracht kan worden en bepaald kan worden waar ingrepen noodzakelijk zijn.

### Naleving

Jaarlijks stelt het college een Integraal Handhavingsprogramma vast. Dit wordt opgesteld door de gemeente Rotterdam samen met de DCMR en de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Ook vindt preventief inzet plaats door eigenhuis coaches om eigenaren te adviseren over onderhoud en verduurzaming van hun bezit.

## Verstedelijken en verbinden

### Faciliteren bouwopgave

Het college blijft zich deze collegeperiode maximaal inzetten om de bouwproductie te maximaliseren. Participatie bij de totstandkoming van plannen wordt gestimuleerd, met als doel het verkrijgen van een zo groot mogelijk draagvlak en het verminderen van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures.

Bij de totstandkoming van plannen bestaat in veel gevallen de mogelijkheid voor een overleg vooraf. Bij dit omgevingsoverleg krijgt een initiatiefnemer inzicht in wat er bij een plan allemaal nog moet worden gedaan, voordat een haalbare aanvraag voor vergunning kan worden ingediend en kansloze aanvragen achterwege blijven.

Met de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) (mogelijk per 1 januari 2023) ontstaan belangrijke wijzigingen in de vergunningverlening. Een van de belangrijkste wijzigingen betreft de invoering van de Wkb waarbij het toezicht op de technische uitvoering verschuift naar een private

kwaliteitsborger. In eerste instantie betreft dat bouwwerken met een lage risicoklasse. De gemeente blijft bestuurlijk verantwoordelijk en zal zelf moeten kunnen waarnemen, beoordelen en ingrijpen wanneer dat nodig is.

Voor de behandeling van aanvragen om een omgevingsvergunning en de controle tijdens de uitvoering ervan wordt gewerkt met zogenaamde toets- en toezichtsprotocollen. De inzet is hiermee risicogericht. Blijkt tijdens het toezicht dat niet voldaan is of wordt aan de bouwregelgeving, dan is de inzet gericht op gelegenheid geven tot herstel. In het geval dat van deze gelegenheid geen gebruik wordt gemaakt wordt op grond van het handhavingsbeleid opgetreden.

Verder gaan we starten met het digitaliseren en ontsluiten van de papieren bouwdoSSIers.

### Bewaken ruimtelijke kwaliteit

Eén van de kwaliteitskaders waarin de Rotterdamse gemeenteraad haar ambities op het gebied van ruimtelijke kwaliteit heeft vastgesteld is het welstandsbeleid (Welstandsnota Rotterdam, 2012). De gemeente Rotterdam bereidt zich voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet loopt het welstandstoezicht via het omgevingsplan. In het kader daarvan zullen werkzaamheden moeten worden verricht voor het aanpassen van de Welstandsnota Rotterdam. Dat betreft de actualisering van de huidige Welstandsnota Rotterdam, zodat die beter aansluit bij de systematiek van de Omgevingswet.

Naast de Omgevingswet geven politieke wensen aanleiding tot een inhoudelijke actualisering van de Welstandsnota. In het collegeakkoord is aangegeven dat waar duurzaamheidsredenen dit nodig maken, een voorstel voor inhoudelijke aanpassing van de Welstandsnota wordt uitgewerkt.

Tijdens de transitiefase, die tot 31 december 2029 loopt, zal het tijdelijk Omgevingsplan worden uitgewerkt naar een definitief plan, waarvan de te actualiseren versie van de Welstandsnota onderdeel uitmaakt. Een ander onderdeel van de transitiefase is het omzetten van van de huidige gebieds- en projectbestemmingsplannen naar hét Omgevingsplan voor heel Rotterdam (omgevingsplan). Dit omgevingsplan vormt hét nieuwe planologisch-juridisch kader. Op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet vormen de geldende bestemmingsplannen, tijdens de transitiefase, het tijdelijke omgevingsplan.

### Eigenheid en erfgoed

Vanuit het coalitieakkoord “Eén Stad” bestendigen wij het belang van erfgoed. Het (behoud van) cultureel erfgoed wordt door ons college mede van belang geacht voor het verrijken, inspireren en verbinden van de samenleving.

## Doel: Instandhouden erfgoed

Pagina 54

### Doel: Eigenheid en erfgoed

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen?

## Wat willen we bereiken?

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een zichtbare historische gelaagdheid draagt bij aan herkenbaarheid, authenticiteit en aan het karakter van de stad. Onze Erfgoedagenda heeft als doel het gebouwde en aangelegde erfgoed in stand te houden, te koesteren, te laten inspireren en van betekenis te laten zijn bij de ontwikkeling van de stad.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- **Bescherming en instandhouding:** deze programmalijn is gericht op de invulling van wettelijke taken vanuit de landelijke en gemeentelijke regelgeving. We zetten hierbij in op behoud van het gebouwde erfgoed door dit te beschermen met een bijzondere (juridische) status, we treden op als vergunningverlener en houden toezicht bij restauratie, renovatie herbestemming en vernieuwing van cultuurhistorisch erfgoed. Monumenteigenaren en gebruikers spelen een belangrijke rol bij het in stand houden van het gebouwde erfgoed. We begeleiden eigenaren en initiatiefnemers bij de te doorlopen procedures in het kader van vergunningverlening.
- **Kennisontwikkeling en onderzoek:** kennis van de stadsgeschiedenis en inzicht in de ruimtelijke, architectonische en (bouw)historische achtergronden van de bebouwing vormt een basis bij het kunnen ontwikkelen in de stad. We bevorderen en bewerkstelligen daarom specifiek onderzoek hiernaar door middels van Cultuurhistorische Verkenningen, Bouwhistorisch Onderzoek en Waardestellingen. Wij brengen de conclusies uit deze onderzoeken actief in bij planprocessen, transformaties en de ontwikkelingen in de stad. Wij bewerkstelligen in het kader van aanwijzingsprogramma's tevens gericht onderzoek naar voor Rotterdam kenmerkende gebouwtypen, perioden en stromingen.
- **Kennisoverdracht en dialoog:** bijzondere gebouwen en gebieden zijn altijd verbonden met verhalen. Verhalen over het ontstaan, het gebruik en de manier van leven en werken in een bepaalde periode. Verhalen helpen bij het creëren van bewustwording en draagvlak en bij het gesprek over de betekenis en waarde van gebouwen en plekken voor de stad. Gebouwen maken onderdeel uit van de leefomgeving van Rotterdammers. Het gaat ook om hun verhalen die van waarde zijn bij discussies over herontwikkeling of sloop. Wij bevorderen daarom actief de ontsluiting en verspreiding van cultuurhistorische kennis, onder meer door het ontwikkelen van een Erfgoednetwerk ter bevordering van de onderlinge samenwerking tussen cultuurhistorische partners in de stad.

## Doel: Verstedelijken en verbinden

Pagina 55

### Doel: Verstedelijken en verbinden

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)

## Wat willen we bereiken?

Rotterdam werkt met vereende krachten aan de bouwopgave van de stad. Een belangrijk onderdeel daarvan is een efficiënt proces van vergunningverlening. Dat betreft niet enkel de bouwgerelateerde vergunningverlening maar ook de vergunningverlening met een raakvlak met het fysieke domein zoals vergunningen voor standplaatsen, APV, woningvorming en -splitsen. Ook wordt er zorg gedragen voor actuele kaders en voldoende participatie.

Zo dragen we bij aan:

- goede groei van de stad;
- toekomstbestendige stad;
- leefbare wijken.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- **Faciliteren bouwopgave:** het college blijft zich deze collegeperiode inzetten om de bouwproductie te maximaliseren. Participatie bij de totstandkoming van plannen wordt gestimuleerd met als doel het verkrijgen van een zo groot mogelijk draagvlak en het verminderen van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures. Bij de totstandkoming van plannen bestaat de mogelijkheid voor een overleg vooraf. Bij dit omgevingsoverleg krijgt een initiatiefnemer inzicht in wat er bij een plan allemaal nog moet worden gedaan, voordat een haalbare aanvraag voor vergunning kan worden ingediend en kansloze aanvragen achterwege blijven. Met de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) (per 1 januari 2024) ontstaan belangrijke wijzigingen in de vergunningverlening. Een van de belangrijkste wijzigingen betreft de invoering van de Wkb waarbij het toezicht op de technische uitvoering verschuift naar een private kwaliteitsborger. In eerste instantie betreft dat bouwwerken met een lage risicoklasse. De gemeente blijft bestuurlijk verantwoordelijk en zal zelf moeten kunnen waarnemen, beoordelen en ingrijpen wanneer dat nodig is. We zien in 2022 een terugloop in het totaal van aanvragen omgevingsvergunningen. De afname is grotendeels te verklaren door onder andere de toegenomen bouwkosten en rentestijging. Deze ontwikkelingen heeft effect op de legesinkomsten.
- **Bewaken ruimtelijke kwaliteit:** één van de kwaliteitskaders waarin de Rotterdamse gemeenteraad haar ambities op het gebied van ruimtelijke kwaliteit heeft vastgesteld is het welstandsbeleid (Welstandsnota Rotterdam, 2012). Om de ruimtelijke kwaliteit van inpassingen in de bestaande stad te waarborgen, worden aanvragen voor een omgevingsvergunning voor nieuwbouw- én verbouw op grond van de Bouwverordening Rotterdam 2010 getoetst aan het welstandsbeleid. Deze toetsing wordt uitgevoerd door de Commissie voor Welstand en Monumenten (óf in het daarvoor aangewezen gebied, door Q-team Feyenoord City) en gefaciliteerd door het secretariaat van de commissie. De gemeente Rotterdam bereidt zich voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet loopt het welstandstoezicht via het omgevingsplan. In het kader daarvan zullen werkzaamheden moeten worden verricht voor het aanpassen van de Welstandsnota Rotterdam. Dat betreft de actualisering van de huidige Welstandsnota Rotterdam, zodat die beter aansluit bij de systematiek van de Omgevingswet. Naast de Omgevingswet geven politieke wensen aanleiding tot een inhoudelijke actualisering van de Welstandsnota. In het collegeakkoord is aangegeven dat waar duurzaamheidsredenen dit nodig maken, een voorstel voor

inhoudelijke aanpassing van de Welstandsnota wordt uitgewerkt. Tijdens de transitiefase, die tot 31 december 2029 loopt, zal het tijdelijk Omgevingsplan worden uitgewerkt naar een definitief plan, waarvan de te actualiseren versie van de Welstandsnota onderdeel uitmaakt.

- **Faciliteren ruimtelijke ordening:** de bestemmingsplannen vormen het planologische-juridische kader. Op grond van wettelijke voorschriften dienen deze bestemmingsplannen actueel te zijn. Daarnaast worden werkzaamheden verricht voor het aanpassen van deze bestemmingsplannen naar aanleiding van concrete initiatieven en politieke wensen. Een van de onderdelen van de transitie is het omzetten van de huidige gebieds- en projectbestemmingsplannen naar hét Omgevingsplan voor heel Rotterdam (omgevingsplan). Dit omgevingsplan vormt hét nieuwe planologisch-juridisch kader. Op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet vormen de geldende bestemmingsplannen, tijdens de transitiefase, het tijdelijke omgevingsplan.

## Doel: Vitale wijken

Pagina 56

### Doel: Vitale wijken

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

Gezond wonen en een klimaatneutrale gebouwde omgeving zijn uitgangspunten voor een toekomstbestendige stad. De basiskwaliteit van nu is echter het achterstallig onderhoud van morgen. De technische eisen die aan de bestaande woningvoorraad worden gesteld nemen de komende jaren toe. De gemeente levert als toezichthouder op de basiskwaliteit van de bestaande woningvoorraad in toenemende mate een bijdrage aan de toekomstbestendige stad. Dat begint bij een goede fundering.

Door de druk op de woningmarkt en de stijgende energielasten staat de betaalbaarheid van het wonen onder druk. Met de rol als marktmeester op de particuliere verhuurmarkt stuurt de gemeente op goed verhuurderschap.

Om een brede groep Rotterdammers een aantrekkelijke wooncarrière te kunnen bieden is in sommige wijken een grotere differentiatie in de woningvoorraad noodzakelijk.

Concreet willen we het volgende bereiken:

- een toekomstbestendige woningvoorraad doordat investeringen in onderhoud worden gecombineerd met slim stapsgewijs verduurzamen;
- wijken die aantrekkelijk zijn voor diverse doelgroepen met betaalbare en redelijke huurprijzen;
- een goed gefundeerde woningvoorraad waarvan de basiskwaliteit op orde is.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- **Toekomstbestendige woningvoorraad:** de aanpak van de particuliere voorraad is gericht op het wegwerken van achterstanden en het creëren van een toekomstbestendige

woningvoorraad. Een woningvoorraad die aantrekkelijk is voor de huidige bewoners en voor sociale stijgers zodat zij in buurten blijven wonen. Wij stimuleren eigenaren, onder meer in VvE-verband, met het maken van plannen, subsidieaanvragen en uitvoering.

- **Gedifferentieerde woningvoorraad:** een belangrijke ambitie binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) is om meer woningdifferentiatie in de focuswijken in Rotterdam-Zuid te laten ontstaan. Dat is van belang voor de huidige bewoners, én voor nieuwe instroom aan bewoners in het gebied. Gestreefd wordt om binnen de bestaande particuliere woningvoorraad een kwaliteitsslag te maken en woningdifferentiatie, in de vorm van grotere woningen, te realiseren. Rotterdam stimuleert sinds 2012 het samenvoegen in de wijken Oud-Charlois en Oud-Carnisse. Sinds 2019 is er een subsidieregeling voor de zeven focuswijken in Rotterdam-Zuid en de Landbouwbuit in Vreewijk voor het samenvoegen en vergroten van woningen. Woningeigenaren kunnen 35.000 euro subsidie krijgen voor het samenvoegen van woningen en 20.000 euro subsidie voor het vergroten van hun woning. De subsidieregeling Samenvoegen en vergroten is verlengd.
- **Betaalbaar en fijn wonen:** uitvoeren van het [Actieplan Goed Huren en Verhuren in Rotterdam](#). Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage hierover naar de raad gestuurd. Opkoopbescherming: in 2023 wordt een evaluatie van de resultaten van 1 jaar opkoopbescherming opgeleverd. Op basis daarvan wordt de aanpak eventueel aangepast.
- **Aanpak funderingsproblematiek:** Op basis van een gemeentelijk onderzoek uit 2007 hebben naar schatting 8.000 van de circa 50.000 panden met een houten paalfundering een kwetsbare fundering die aandacht behoeft. Het gaat om 10.000 woningen in particulier bezit en 10.000 woningen in bezit van corporaties. De gemeente Rotterdam werkt nauw samen met de corporaties in het kader van de aanpak van deze grootstedelijke problematiek. Het funderingsloket voert een actief meersporenbeleid uit dat bestaat uit het informeren, faciliteren, stimuleren en handhaven van particuliere woningeigenaren met woningbezit in funderingsrisicogebieden. In 2023 wordt de huidige wijkgerichte aanpak met betrekking tot funderingsonderzoek geëvalueerd en wordt een vervolgaanpak ontwikkeld. Basiskwaliteit op orde: de gemeente streeft ernaar dat de particuliere woningvoorraad minimaal voldoet aan de eisen uit het Bouwbesluit Bestaande Bouw. In een deel van de woningvoorraad is de basiskwaliteit nu niet op orde en is actie van (verenigingen van) eigenaren noodzakelijk. De gemeente zet hier programmatisch op in en faciliteert door middel van advisering, stimulering en ondersteuning. Vanaf 2015 tot en met 2022 is inzet vanuit het programma Steigers op Zuid geleverd. Deze aanpak loopt in de huidige collegeperiode door. Vanuit de gemeente worden eigenaren ondersteund in de vorm van een passend financieringsarrangement bestaande uit een subsidie en lening faciliteit en een gratis Groen Meerjaren Onderhoudsplan (Groen MJOP). De eigenaar is aan zet. Handhaving geldt als sluitstuk indien het noodzakelijke onderhoud niet wordt uitgevoerd. Een nieuw programma basiskwaliteit is in ontwikkeling. Dit gaat 2023 van start.
- **Kennisontwikkeling van de bestaande voorraad;** het vitaliteitsonderzoek biedt een instrument waarmee de opgaven in de bestaande woningvoorraad in kaart gebracht zijn. Het is hiermee een startdocument voor projecten, maar ook een kennisbron voor diverse grootschalige subsidieaanvragen zoals het Volkshuisvestigingsfonds. Het vitaliteitsonderzoek wordt in 2023 geactualiseerd.
- **Naleving:** een hoog niveau van naleefgedrag zorgt voor een leefbare, veilige en gezonde woonstad. Het uitgangspunt voor naleving is gebiedsgerichte inzet. Naleving is op verschillende manieren te bereiken. Dit doen we veelal multidisciplinair. Naleving bevorderen of dwingen we in het uiterste geval af door:

- Dienstverlenend (bijvoorbeeld door adviseren van bewoners over onderhoud en verduurzaming van hun woning)
- Reguliere handhaving (hieronder vallen meerdere taken. Waaronder handhaving op strijdigheden met het bestemmingsplan, achterstallig onderhoud, illegaal gebruik van objecten, strijdigheid met de huisvestingsverordening, maar ook inzet bij sociale problematiek zoals bij vervuilde woningen)
- Aanpakken hennep en ondermijning
- Uitvoeringscontrole (toezicht op de bouw)
- Programmatisch handhaven (uitvoering van het Integraal Handhavingsplan)

| Indicatoren                                                  | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|--------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                              | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Wijkgerichte aanpak funderingsproblematiek (aantal woningen) | 12.600     | 5300      | 5300       | 5000*     |        |        |        |
| Basiskwaliteit woningen (aantal woningen)                    | 864        | 778       | 778        | n.n.b.    | n.n.b. | n.n.b. | n.n.b. |

## Toelichting indicatoren

### Wijkgerichte aanpak funderingsproblematiek (aantal woningen)

De indicator kan voor 2022 en 2023 worden ingevuld. In 2024 start een nieuwe aanpak: Bloksgewijze aanpak funderingsproblematiek.

#### Bloksgewijze aanpak funderingsproblematiek (aantal woningen)

Deze aanpak is nog in ontwikkeling en start in 2024.

\*Dit getal is indicatief en is afhankelijk van de projectvoorbereiding in 2023. Er wordt gestreefd om jaarlijks gemiddeld 5.000 woningen in aanpak te nemen.

### Basiskwaliteit woningen (aantal woningen)

Het Uitvoeringsplan Steigers op Zuid 2.0 loopt tot en met 2022. In 2023 wordt het Uitvoeringsplan Aanpak Basiskwaliteit door het college vastgesteld. De wijze van aanwijzen – en daarmee streefwaarden en realisatie – is dan duidelijk. De doelstelling van 3000 woningen in aanpak binnen het UVP Aanpak Basiskwaliteit blijft gehandhaafd.

De weergave van realisatie gegevens komt voort uit de jaarlijkse aanwijzingen van woningen door het college. De weergave betreft het aantal woningen dat in het begrotingsjaar in aanpak wordt genomen.

## Doel: Doelmatige vastgoedportefeuille

Pagina 57

### Doel: Het zorgen voor een toekomstbestendige gemeentelijke vastgoedportefeuille

## Wat willen we bereiken?

- **Doelmatige inzet voor realisatie maatschappelijke doelstellingen:** prioriteit ligt bij inzet voor onderwijs, cultuur, sport en recreatie, zorg, welzijn, parkeren en concernhuisvesting. Bij deze inzet spelen aspecten als duurzaamheid een belangrijke rol. De beleidsprogramma's bepalen het beleid en zorgen voor de benodigde financiële middelen.
- **Afstoten vastgoed:** als er met het oog op korte en lange termijn ontwikkelingen in de stad een object na onderzoek niet meer bijdraagt aan de ondersteuning van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen, verkoopt de gemeente in beginsel dit object conform de Kadernota Vastgoed. Dit tenzij het betreffende vastgoedobject als strategisch bezit wordt aangemerkt. Dan wordt een dergelijk object onderdeel van de strategische portefeuille. Tot aan het verkoopmoment wordt gezocht naar mogelijkheden om de objecten zo goed mogelijk te verhuren. Indien dit niet mogelijk is, dan wordt er leegstandsbeheer geplaatst in de panden. De af te stoten portefeuille bestaat uit objecten, die de gemeente voor haar kerntaken niet meer nodig heeft.
- **Bevorderen van urgente transities in de stad:** energietransitie, groei en ontwikkeling van de stad. Daar waar nog mogelijk stelt de gemeente daken van haar panden ter beschikking voor het plaatsen van zonnepanelen, maar ook worden de mogelijkheden voor groene daken en wateropvang gezien. Via de Integrale Huisvesting Plannen (IHP's) wordt zorggedragen voor vervanging van maatschappelijke panden aan het einde van hun levensduur.
- **Verduurzaming van de portefeuille:** er wordt gestuurd op verduurzaming van gemeentelijke bezittingen om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen en met vergroening en waterberging aan de leefbaarheid in vitale wijken. Met deze aanpak wordt de toekomstbestendigheid van de gemeentelijke objecten geborgd. Onder verduurzaming valt in dit verband niet alleen energiezuinig of neutraal, maar ook circulair qua materiaal gebruik en aangepast aan klimaatveranderingen.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- **Monitoren van de behoefte:** voor het maatschappelijk vastgoed wordt monitord de gemeente de behoefte aan voorzieningen gemonitord en wordt gezien of er overal in de stad in die behoefte wordt voorzien. Wij voeren hier regie op, zodat het voorzieningenniveau op peil is.
- **Onderhoud:** Het goed uitvoeren van het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed en het verduurzamen van de vastgoedportefeuille. Er wordt ernaar gestreefd om over vier jaar de totale portefeuille van een Duurzame MJOP te hebben voorzien.
- **Bijdragen aan de CO2-ambities:** de bijdrage van de concernhuisvestigingsplannen aan de CO2 ambities van de gemeente, wordt met behulp van de CO2 prestatieladder bijgehouden. Omdat de gemeente van veel huurders geen inzicht heeft in het daadwerkelijke energieverbruik, worden voor de energieprestaties van de gebouwen de energielabels bijgehouden. Bij op te leveren nieuwbouw en grote renovaties wordt de BREEAM- (Building Research Establishment Environmental assessment Method) of GPR-score geregistreerd. De CO2 prestatieladder staat al online op [Energie - Duurzaam 010](#).

- **Verkoop van objecten:** De verwachting is dat conform planning in 2024 de laatste van de circa nu nog 250 zogenaamde commerciële objecten worden verkocht.

## Toelichting indicatoren

### Vastgoedprojecten

Om een toekomstbestendige vastgoedportefeuille te behouden, moet de gemeente gebouwen vervangen en renoveren. De raad wordt tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de projecten in dit kader. Dat gebeurt in de [voortgangsrapportage van de Integrale huisvestingsplannen](#).

Doelstelling voor de periode 2022-2026 is om 59 projecten, die in de ontwerp- en uitvoeringsfase zitten, op te leveren. Een uitzondering daarop zijn de grote projecten, die in het begin van de ontwerpfase zitten, zoals Boijmans Van Beuningen en de Centrale Bibliotheek Rotterdam

### Verkoopopgave

Op de begroting van 2021 stonden 145 objecten die de gemeente wil verkopen. Een groot deel van deze objecten is uiteindelijk in 2021 niet verkocht. Redenen waren het zogeheten Didam-arrest en andere kwesties, zoals het niet rond krijgen van een omgevingsvergunning. Er zijn daarom 101 objecten doorgeschoven naar 2022 en verder.

Uiteindelijk zijn er in 2022 107 objecten verkocht en geleverd. Bij 38 objecten was de verkoop begroot, maar zijn ze nog niet geleverd in 2022. Daarvan zijn 36 objecten doorgeschoven naar 2023 en verder. Verder zijn 2 objecten alsnog van de verkooplijst afgehaald en overgedragen naar een portefeuille, waarvoor een beleidsdirectie verantwoordelijk is.

De verkooplijst voor 2023 en 2024 bestaat uit de laatste te verkopen panden. Het gaat om ongeveer 130 zogenoemde objecten uit de niet-kern portefeuille. De planning is dat in 2024 de laatste daarvan worden verkocht. Dit aantal is hoger dan in de tabel is opgenomen. Dat komt omdat er panden uit 2022 zijn doorgeschoven naar latere jaren.

### Verduurzaming en Onderhoud

In 2022 is de leidraad voor het nieuwe Duurzame Meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP's) opgesteld. Samen met ingenieursbureaus is deze leidraad nog verder verbeterd. Ook is voor de eerste 6 objecten een DMJOP in de maak. Vanaf medio 2023 krijgt ook de rest van de portefeuille een DMJOP.

Vanaf 2023 moeten alle kantoorgebouwen voorzien zijn van minimaal energielabel C. Voor concernhuisvesting zijn alle gebouwen intussen al voorzien van een label C of beter.

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Bestaande stad draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 3. Goede gezondheid en welzijn, 11. Duurzame steden en gemeenschappen en 13. Klimaatactie.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 59

### Projecten

[Programma NPRZ-Wonen](#)[Projecten Vastgoedontwikkeling](#)[Integrale Huisvestingsplannen](#)

### Programma NPRZ-Wonen

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) is een samenwerkingsverband van de gemeente Rotterdam, de rijksoverheid, de politie, het Openbaar Ministerie, woningcorporaties, zorginstellingen, onderwijsinstellingen en bedrijven. Het gezamenlijke doel is de leefbaarheid van Rotterdam Zuid te verbeteren. Het programma is in 2011 gestart. Een uitgebreide toelichting staat in de paragraaf NPRZ.

Het doel van het NPRZ is dat het opleidingsniveau, de arbeidsparticipatie en de woonkwaliteit van Zuid in 2030 moet zijn gestegen tot het gemiddelde van Utrecht, Den Haag, Amsterdam en de rest van Rotterdam. Dat gebeurt met maatregelen op het gebied van school, werk en wonen, maar ook door intensief in te zetten op veiligheid en cultuur.

Het programma is nu halverwege zijn looptijd. In de eerste helft van 2022 is daarom een [midterm review](#) uitgevoerd onder leiding van oud-minister Martin van Rijn. Op basis van zijn bevindingen en het debat daarover met de partners en de gemeenteraad, wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 - 2026. Het begrotingsprogramma Bestaande Stad richt zich op de pijler Wonen van het NPRZ.

### Pijler NPRZ-Wonen

In 2018 heeft de raad het werkprogramma NPRZ 2019 - 2022 vastgesteld. Dergelijke projecten kennen echter een lange doorlooptijd. Tussen start en realisatie ligt vaak een periode van 7 tot 10 jaar. Het vraagt namelijk veel tijd om vastgoed te verwerven, participatie te regelen, overeenstemming te bereiken met particuliere eigenaren, de bouwplannen voor te bereiden en te zorgen voor herhuisvesting.

In 2023 zetten we een nieuwe stap in het realiseren van de projecten uit het werkprogramma NPRZ. Deze projecten lopen nog door. Daarnaast werken we aan de ontwikkeling en uitvoering van projecten voor het volgende uitvoeringsplan 2023 - 2026. Dat doen we op basis van de uitkomsten van de midterm review.

## Wijkgericht wonen en participatie van bewoners

Sinds de raadsbrief Stadsvernieuwing 2.0 en de introductie van Wijken aan Zet, zijn wijkgericht werken en participatie van bewoners belangrijke uitgangspunten bij al onze projecten. We werken daarbij langs vier sporen:

1. Basiskwaliteit particuliere voorraad (Steigers op Zuid). Dit programma is gericht op het wegwerken van achterstallig onderhoud in particuliere panden en het activeren van de vve's. Waar mogelijk leggen we een koppeling met verduurzaming. Het streven is om iedere collegeperiode 3000 woningen aan te pakken. In 2023 werken we door aan het programma uit de voorgaande collegeperiode. Het is de verwachting dat in 2023 de laatste woningen worden opgeleverd. Ook starten we in 2023 met het programma voor deze collegeperiode.
2. Grondige aanpak van de particuliere voorraad. Bij dit project gaat het niet alleen om het wegwerken van achterstallig onderhoud, maar om een structurele verbetering van de woningvoorraad. Het doel is dat deze voorraad minimaal 20 jaar in goede staat is. We doen dit via grondige renovatie in combinatie met het samenvoegen en vergroten of sloop/nieuwbouw.  
Het streven is om 700 - 900 woningen aan te pakken. Dat gebeurt in het kader van de regiodeal. Deze projecten zijn bijna allemaal uitgevoerd in 2022. Daarnaast werken we nog aan de aanpak van 600 woningen die voortkomen uit een convenant met de corporaties uit 2016. Deze projecten zijn nu dichtbij realisatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de Mijnskint-blokken in de Tarwewijk. We verwachten deze in 2023 op te leveren. In 2021 hebben we succesvol een aanvraag gedaan voor het Volkshuisvestingsfonds. Hierdoor is budget beschikbaar voor de aanpak van ruim 600 woningen.
3. Corporatievoorraad. De corporaties pakken 12.000 woningen op Zuid aan door deze ingrijpend te renoveren of te kiezen voor sloop/nieuwbouw. Ze financieren dit uit eigen middelen.
4. Woonmilieu. Goed wonen vraagt om meer dan een goede woning. Ook de woonomgeving is van groot belang. We zetten daarom in op verbetering van buitenruimte, winkelstraten en mobiliteit. In de regiodealmiddelen is 23 miljoen gereserveerd voor buitenruimteprojecten. Meerdere buitenruimteprojecten zullen in 2023 worden opgeleverd, zoals de buitenruimte bij de kindercampus Tarwewijk, de Pleinweg, de Walravenbuurt en het Slotboomplein. Ook starten we in 2023 met de buitenruimteprojecten Nijverheidsstraat, Ericaplein en Tarwekracht: een groene verbindingroute in de Tarwewijk tussen het Mijnsheerenplein en het plein bij de Zwartewaalschool. Ook de aanpak van de winkelstraten Katendrechtse Lagedijk/Wolphaersbocht en Beijerlandse laan/Groene Hilledijk draagt bij aan de verbetering van het woonmilieu.

Onder het hoofddoel Vitale wijken is uitgewerkt hoe de gemeente omgaat met de basiskwaliteit van de particuliere voorraad. Ook gaat het hier om de grondige aanpak van de particuliere voorraad voor wat betreft de woningvoorraad die behouden blijft.

## Financiering

In het gemeentelijk coalitieakkoord 2022-2026 zijn nieuwe middelen (€ 80 miljoen) gereserveerd voor de pijler Wonen van NPRZ. Deze middelen staan in de gemeentebegroting en dienen (deels) als cofinanciering bij andere financieringsbronnen. Het uitvoeringsplan 2023 - 2026 wordt naar verwachting in maart 2023 afzonderlijk voorgelegd aan de gemeenteraad. In het uitvoeringsplan staan de plannen voor de komende periode en staat hoe het nieuwe budget wordt besteed.

De gemeente beheert als een goed huisvader het vastgoed dat zij in het kader van NPRZ aankoopt. Het gaat dan vooral om woningen, maar ook om de winkelruimtes aan de Boulevard Zuid. De gemeente onderneemt meteen na de aankoop een aantal acties:

- Woningen krijgen een nieuwe puntentelling en zo nodig wordt de huurprijs naar beneden bijgesteld.
- Er wordt een goed systeem van storingsonderhoud ingesteld.
- De gemeente speelt haar rol in de vve's, waar zij na aankoop lid van wordt.
- Zo nodig gaat een leegstandsbeheerder of een beveiliging het vastgoed beheren. Dit is afhankelijk van de staat van het vastgoed.
- Als het even kan wordt de woning tijdelijk verhuurd, zodat er sprake is van zo min mogelijk leegstand.

| Stijging kapitaallasten 2023 -2027 |       |       |       |        |        |
|------------------------------------|-------|-------|-------|--------|--------|
| x € 1.000                          |       |       |       |        |        |
| Jaar                               | 2023  | 2024  | 2025  | 2026   | 2027   |
| Stijging kapitaallast              | 1.300 | 3.600 | 6.900 | 10.100 | 13.300 |

## Projecten Vastgoedontwikkeling

Vastgoedontwikkeling draagt bij aan een 'fitte' voorraad aan hedendaags vastgoed. Zo maken we 'sterke' plekken, die maximale maatschappelijke en economische impact kunnen realiseren. Onze maatschappelijke partners (van onderwijs- en cultuurinstellingen tot welzijnsorganisaties) kunnen zo bijdragen aan het welzijn van de Rotterdammers en kwalitatief onderwijs bieden. Ook kunnen we via ons vastgoed de stad verduurzamen, de economie versterken door attractieve plekken aan te bieden en de kansengelijkheid vergroten.

Om dit te bereiken heeft de gemeente integrale huisvestingsplannen (IHP's) vastgesteld. Het gaat daarbij om de beleidsprogramma's van:

- Onderwijs (onderwijshuisvesting);
- Sport (sportvelden en gebouwen);
- Cultuur (musea, theaters, et cetera);
- Welzijn & Zorg (Huizen in de wijk, et cetera);
- Concernthuisvesting (huisvesting van de gemeentelijke dienstverlening en het apparaat, en van de Wijkhubs);
- Parkeren (Parkeergarages, fietsparkeren).

Met deze IHP's wil de gemeente ongeveer 25% van de ongeveer 1.100 objecten vernieuwen voor de komende 10 jaar. Dit zijn allemaal projecten in de maatschappelijke portefeuille, onderdeel van de kernportefeuille. De projecten bevinden zich in verschillende fasen. Dat komt doordat een aantal projecten al opgestart is en het IHP Onderwijs al liep.

### Voortgang

De raad wordt tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de projecten. Dat gebeurt aan de

hand van de voortgangsrapportage van de IHP's. De laatste [Voortgangsrapportage projecten integrale huisvestingsplannen](#) is van oktober 2022.

De gemeente stuurt inhoudelijk op de voortgang van het project. Ook kijkt ze naar de financiële uitputting van de ruimte zoals gecreëerd binnen de bestuursopdracht 'Borging Investeringsruimte voor Vervanging restauratie en renovatie van bestaande bezit'. Deze bestuursopdracht onderbouwt de langdurige kapitaallast die nodig is om te komen tot een 'fite' vastgoedvoorraad. Door het investeringsprogramma uit te voeren stijgen de benodigde kapitaallasten. De kosten worden gedekt vanuit de Rotterdam Investeringsmotor (RIM).

## Integrale Huisvestingsplannen

De gemeente voert op dit moment een groot aantal projecten uit vanuit de diverse Integrale Huisvestingsplannen.

- Concernhuisvesting 3
- Kunst en Cultuur 7
- Welzijn en Zorg 2
- Sport 36
- Onderwijs 77

Daarnaast werkt de gemeente aan projecten die voortkomen uit bestuurlijke wensen, zoals opvangvoorzieningen en een dierenasiel. Er wordt drie keer per jaar een interne projectenmonitor opgesteld. Hierin is gedetailleerd terug te vinden om welke projecten het gaat en in welke fase ze zich bevinden.

## Financiën

Pagina 60

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Bestaande stad | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|----------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>              | <b>178.415</b>               | <b>172.835</b>                   | <b>167.071</b>     | <b>-5.764</b> |
| Bijdragen rijk en medeoverheden              | 1.267                        | 1.567                            | 3.867              | 2.300         |
| Financieringsbaten                           | 0                            | 0                                | 215                | 215           |
| Overige opbrengsten derden                   | 177.147                      | 171.268                          | 164.024            | -7.244        |
| Overige baten                                | 0                            | 0                                | -1.035             | -1.035        |

|                                        |                 |                 |                 |                |
|----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>184.366</b>  | <b>170.711</b>  | <b>160.589</b>  | <b>-10.122</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>57.876</b>   | <b>51.116</b>   | <b>43.850</b>   | <b>-7.265</b>  |
| Inhuur                                 | 14.538          | 13.027          | 7.388           | -5.640         |
| Overige apparaatslasten                | 1.111           | 859             | 887             | 28             |
| Personeel                              | 42.228          | 37.229          | 35.575          | -1.654         |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>-109.945</b> | <b>-110.124</b> | <b>-107.238</b> | <b>2.886</b>   |
| Intern resultaat                       | -109.945        | -110.124        | -107.238        | 2.886          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>236.435</b>  | <b>229.720</b>  | <b>223.977</b>  | <b>-5.742</b>  |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 104.435         | 118.364         | 102.691         | -15.673        |
| Kapitaallasten                         | 109.528         | 88.876          | 90.497          | 1.620          |
| Overige programmalasten                | 18.639          | 19.446          | 28.321          | 8.875          |
| Sociale uitkeringen                    | 0               | 0               | 0               | 0              |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 3.834           | 3.034           | 2.469           | -565           |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-5.952</b>   | <b>2.124</b>    | <b>6.482</b>    | <b>4.358</b>   |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>          | <b>0</b>        | <b>1.148</b>    | <b>1.253</b>    | <b>105</b>     |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-5.952</b>   | <b>976</b>      | <b>5.229</b>    | <b>4.253</b>   |
| <b>Reserves</b>                        | <b>12.197</b>   | <b>-76.743</b>  | <b>-83.077</b>  | <b>-6.334</b>  |
| Onttrekking reserves                   | 15.897          | 24.953          | 18.619          | -6.334         |
| Toevoeging reserves                    | 3.700           | 101.700         | 101.700         | 0              |
| Vrijval reserves                       | 0               | 4               | 4               | 0              |
| <b>Saldo</b>                           | <b>6.246</b>    | <b>-75.767</b>  | <b>-77.847</b>  | <b>-2.081</b>  |

## VERGELIJK SALDO

x

| <b>Vergelijking begrotingssaldi Bestaande stad</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
|----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                     | 6.246       | 9.379       | -4.444      | -5.569      |             |
| Eerste Herziening 2022                             | 13.512      | 16.456      | 2.632       | 1.507       | 1.702       |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023            | -85.266     | 18.019      | 14.936      | -3.414      | -3.206      |
| 10-maandsrapportage 2022                           | -75.767     | 18.019      | 14.936      | -3.414      | -3.206      |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Wabo-leges                   | -11.218         | 0                | 0                  | -11.218         |
| 2. Apparaatslasten              | 0               | -7.265           | 0                  | 7.265           |
| 3. Overige opbrengsten          | 9.869           | 0                | 0                  | 9.869           |
| 4. Goed huren en verhuren       | 0               | -1.101           | 0                  | 1.101           |
| 5. Vastgoed verkopen            | -4.415          | -1.092           | 0                  | -3.323          |
| 6. Onderhoudskosten vastgoed    | 0               | -12.836          | -1.224             | 11.612          |
| 7. Schiekadeblok                | 0               | 8.900            | 0                  | -8.900          |
| 8. Huurkosten vastgoed          | 0               | 1.869            | 0                  | -1.869          |
| 9. Afwaardering vastgoed        | 0               | 1.595            | 0                  | -1.595          |
| 10. Diverse afwijkingen         | 0               | -192             | -5.110             | -4.918          |
| <b>Subtotaal Afwijkingen</b>    | <b>-5.764</b>   | <b>-10.122</b>   | <b>-6.334</b>      | <b>-1.976</b>   |
| Vennootschapsbelasting          | 0               | 105              | 0                  | -105            |
| <b>Totaal Afwijkingen</b>       | <b>-5.764</b>   | <b>-10.017</b>   | <b>-6.334</b>      | <b>-2.081</b>   |

Het saldo van programma Bestaande stad bedraagt € 2,1 mln nadelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Wabo-leges

De gerealiseerde baten voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zijn in 2022 € 11,2 mln lager dan begroot. Dit nadeel wordt veroorzaakt door het achterblijven van de aanvragen. Verklaringen hiervoor zijn de gestegen bouwkosten en marktrente, twijfelende investeerders en het inzakken van de verkoop van nieuwbouwwoningen.

### 2. Apparaatslasten

De lasten voor met name inhuur van personeel zijn lager dan begroot door minder aanvragen van bouwplannen.

### 3. Overige opbrengsten

Het voordeel op overige opbrengsten bestaat uit een voordelige opbrengst op legesopbrengsten van voorgaande jaren, baten van derden en huuropbrengsten vastgoed.

#### **4. Goed huren en verhuren**

In 2022 was sprake van onderbesteding vanwege het uitstel van de nieuwe wet Goed verhuurschap. Tevens kon de uitvoering van toezicht en handhaving op opkoopbescherming pas eind 2022 beginnen.

#### **5. Vastgoed verkopen**

Het verkoopresultaat is € 3,3 mln lager dan begroot. Een belangrijke oorzaak hiervoor is dat de uitslagen van Bibob-aanvragen (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) nog niet binnen zijn. Door de Wet Bibob kan gemeente Rotterdam diepgaand onderzoek doen naar de achtergrond van een persoon of marktpartij die een vastgoedtransactie wil doen. Als gevolg hiervan schuift de verkoop van deze objecten door naar 2023.

#### **6. Onderhoudskosten vastgoed**

De onderhoudskosten zijn € 12,8 mln lager dan begroot. De redenen hiervan zijn lange levertijden van materialen en capaciteitsgebrek bij de aannemers. Ook heeft het opstarten van inkoopprocedures voor met name complexe werken in de praktijk meer tijd gekost dan verwacht. Dit heeft ertoe geleid dat er minder is gerealiseerd dan begroot, en heeft ook geleid tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve groot onderhoud (MJOP).

#### **7. Schiekadeblok**

Voor de ontwikkellocatie Schiekadeblok is een aanvullende voorziening gevormd van € 8,9 mln. Dit is noodzakelijk vanwege autonome ontwikkelingen en een gewijzigde ontwikkelstrategie.

#### **8. Huurkosten vastgoed**

In de loop van het jaar zijn nieuwe huurovereenkomsten afgesloten. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden.

#### **9. Afwaardering vastgoed**

Bij waardering van het commercieel vastgoed is er sprake van een afwaardering van de boekwaarde van een tankstation. Ieder jaar wordt een deel van de commerciële vastgoed objecten gewaardeerd. Als de marktwaarde lager is dan de boekwaarde dient er afgewaardeerd te worden tot de marktwaarde.

#### **10. Diverse afwijkingen**

Op diverse budgetten zijn er kleinere afwijkingen, die leiden tot een nadeel van € 4,9 mln. De afwijking op de reserves houdt verband met het doorschuiven van werkzaamheden naar 2023.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Het doel van het programma Bestaande Stad is het realiseren van veerkrachtige wijken met een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle Rotterdammers. Voor deze ambitie wordt de aanpak van de woningvoorraad in de wijken op Zuid, via het NPRZ, doorgezet.

Om de bestaande woningvoorraad in Rotterdam voldoende beschikbaar te houden voor eigen bewoning en de particuliere woningvoorraad die betaalbaar moet zijn betaalbaar te houden treden we op als marktmeester door opkoopbescherming toe te passen en het programma 'Goed Huren en Verhuren' door te zetten.

Bestaande Stad waakt ook over het erfgoed en beheert en ontwikkelt als rentmeester gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed. De verduurzaming van beide is een belangrijke opgave, die komende periode een extra investering vraagt. Het programma stuurt op de integrale ontwikkeling van de Bestaande Stad vanuit de rol van marktmeester, rentmeester en huismeester. Zo dragen we bij aan het versterken van Rotterdam als aantrekkelijke en prettige leefomgeving.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

[Omgevingsvisie Rotterdam 2040](#)

[Woonvisie 2030](#)

[Beleidsplan Naleving Omgevingsrecht](#)

[Beleidskader verkoop huurwoningen](#)

[Meerjarenplan Bouw en Woningtoezicht 2018-2021](#)

[Hoogbouwvisie 2020](#)

[Werkprogramma NPRZ Wonen 2019 -2022](#)

[NPRZ Uitvoeringsplannen](#)

[Steigers op Zuid](#)

[Programma Funderingsaanpak](#)

[Actieplan goed huren en verhuren](#)

[Programma Langer Thuis](#)

[Rotterdam Architectuurstad](#)

Vuistregels voor het bouwen ([Binnenstad](#), [Stadswijken](#), [Uitbreidingswijken](#))

[Welstandsnota | Rotterdam.nl](#)

[Monumenten | Rotterdam.nl](#)

[Kadernota Vastgoed](#)

[Grondprijsbeleid](#)

[Meerjarenperspectief Grond en Vastgoed](#)

[De afzonderlijke Integrale huisvestingsplannen van de beleidsdiensten](#) (zie punt 19)

[Referentiewaarden](#)

[Duurzaamheidskompas](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- VRR
- DCMR
- Havenbedrijf Rotterdam
- RET NV
- Sportbedrijf
- Bibliotheek

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 62

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Karremans**

Wethouder Karremans is verantwoordelijk voor de portefeuille Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit.

'Rotterdam groener maken! Dat staat hoog op de agenda. Groen is niet alleen fijn maar ook nodig. Om de stad af te koelen als het heet is, om regen op te vangen en te zorgen voor schone lucht.'

### **Wethouder Zeegers**

Wethouder Zeegers is verantwoordelijk voor de portefeuille Klimaat, Bouwen en Wonen.

'Met oog voor de Rotterdammers bouwen we de komende jaren samen met alle partners aan een aantrekkelijke en duurzame stad'.

### **Wethouder Simons**

Wethouder Simons is verantwoordelijk voor de portefeuille Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen). Onderdeel hiervan is ook het vastgoed van de gemeente.

## **Bestuur**

Pagina 63

### **Bestuur**

Het programma Bestuur gaat over college, raad en griffie, de Rotterdamse Rekenkamer en de Ombudsman.

Rotterdam wil een transparante, democratische overheid zijn, met oog voor verleden, heden en toekomst. Het openbaar bestuur is betrouwbaar en verloopt in dialoog met de Rotterdamse samenleving. De gemeenteraad is de transparante en democratisch gekozen volksvertegenwoordiging. De raad stelt kaders en controleert het college. Hierbij krijgt de raad goede ondersteuning door de griffie. De gemeenteraad benut de bevindingen van de Rekenkamer en de Ombudsman.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

### Voortgang 2022

#### College

In juni 2022 trad een nieuw college aan. Het presenteerde daarbij het coalitieakkoord 2022 – 2026 'Eén Stad'. De nadruk van dit akkoord ligt op werken voor alle Rotterdammers, op minder beleidsdocumenten en visies, en op méér doen: op straat en in contact met onze bewoners. Tegelijk zijn er grote uitdagingen. De hoge inflatie en de gestegen energiekosten raken grote groepen Rotterdammers. De stijgende kosten raken ook de economie in het algemeen. Het college en de stad zetten zich volop in om de gevolgen hiervan te verzachten. Het college is veel in de wijk te vinden. Daarmee komt de politiek dichterbij de Rotterdammer.

#### Raad en griffie

##### Gemeenteraad en griffie

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente Rotterdam. De leden zijn gekozen door de stemgerechtigde inwoners. De gemeenteraad bestaat in totaal uit 45 leden. Voorzitter is de burgemeester.

De griffie is de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad: van advies tot facilitaire zaken en van communicatie tot de voorbereiding van vergaderingen. De griffiemedewerkers staan onder leiding van de raadsgriffier.

##### Verkiezingen

Op 14, 15 en 16 maart 2022 vonden de verkiezingen plaats voor de gemeenteraad en de wijkraden. Het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen was met 38,94 procent historisch laag.

Op 28 maart nam de gemeenteraad in de oude samenstelling afscheid en op 30 maart vond de installatie plaats van de gemeenteraad in de nieuwe samenstelling. De 45 leden van de gemeenteraad zijn afkomstig uit 14 politieke partijen. Naar de achtergrond van de lage opkomst heeft de gemeenteraad een onderzoek ingesteld; in de loop van 2023 worden de resultaten bekend.

##### Commissies

Tot aan de verkiezingen waren er 7 commissies en 2 subcommissies. Tijdens de vorming van de coalitie waren er 3 tijdelijke commissies actief. De gemeenteraad heeft kort voor het zomerreces, na de presentatie van het coalitieakkoord, 6 nieuwe commissies en 2 subcommissies ingesteld:

- Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid (BOFV)
- Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport (ZWCS)
- Commissie Werk en Inkomen, Onderwijs, Samenleven Schuldhelpverlening, Armoedebestrijding en Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) (WIOSSAN) + Subcommissie Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR)
- Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte (BWB) + Subcommissie Bestemmingsplannen
- Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat (MHEK)
- Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR)

### Fractiekosten

Alle raadsfracties ontvangen een vaste vergoeding. Het aantal gemeenteraadsfracties steeg in 2022 van 13 naar 14. De extra kosten die dit meebracht zijn voor 2022 opgevangen in de lopende begroting.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 65

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Effectief, integer en resultaatgericht bestuur

Het college staat voor een effectief, integer en resultaatgericht bestuur, dat open staat voor iedereen in onze stad. Bij het formuleren van beleid verplaatsen we ons in de beleavingswereld van de Rotterdammer. Rotterdammers moeten invloed hebben op het beleid en op hun directe omgeving. We werken daarom goed samen met de wijkraden: zij zijn onze ogen én oren in de wijken. De wijkraden kunnen (zelf) voorstellen voorleggen aan de gemeenteraad.

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 66

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Bestuur draagt bij aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen 16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten, en 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

Een uitgebreide toelichting staat in de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 67

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

Pagina 68

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Bestuur | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|---------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>       | <b>619</b>                   | <b>11.283</b>                    | <b>11.768</b>      | <b>485</b>    |
| Bijdragen rijk en medeoverheden       | 35                           | 13                               | 13                 | 0             |
| Overige opbrengsten derden            | 536                          | 1.693                            | 1.658              | -35           |
| Overige baten                         | 47                           | 9.576                            | 10.097             | 521           |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>      | <b>18.574</b>                | <b>20.850</b>                    | <b>19.991</b>      | <b>-859</b>   |
| <b>Apparaatslasten</b>                | <b>10.310</b>                | <b>11.399</b>                    | <b>10.388</b>      | <b>-1.012</b> |
| Inhuur                                | 357                          | 177                              | 152                | -26           |

|                                        |                |               |               |              |
|----------------------------------------|----------------|---------------|---------------|--------------|
| Overige apparaatslasten                | 663            | 613           | 642           | 29           |
| Personeel                              | 9.291          | 10.609        | 9.594         | -1.015       |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>580</b>     | <b>597</b>    | <b>739</b>    | <b>142</b>   |
| Intern resultaat                       | 580            | 597           | 739           | 142          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>7.684</b>   | <b>8.853</b>  | <b>8.865</b>  | <b>11</b>    |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 3.539          | 2.955         | 3.027         | 72           |
| Kapitaallasten                         | 34             | 34            | 34            | 0            |
| Overige programmalasten                | 1.910          | 3.003         | 2.960         | -43          |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 2.201          | 2.861         | 2.844         | -17          |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-17.955</b> | <b>-9.568</b> | <b>-8.224</b> | <b>1.344</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-17.955</b> | <b>-9.568</b> | <b>-8.224</b> | <b>1.344</b> |
| <b>Reserves</b>                        | <b>115</b>     | <b>276</b>    | <b>366</b>    | <b>91</b>    |
| Onttrekking reserves                   | 245            | 475           | 713           | 238          |
| Toevoeging reserves                    | 130            | 199           | 346           | 147          |
| Vrijval reserves                       | 0              | 0             | 0             | 0            |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-17.840</b> | <b>-9.292</b> | <b>-7.857</b> | <b>1.435</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Bestuur    | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|-----------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022          | -17.840 | -17.842 | -17.842 | -17.842 |         |
| Eerste Herziening 2022                  | -17.692 | -17.712 | -17.712 | -17.712 | -17.712 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023 | -17.292 | -18.905 | -18.910 | -18.910 | -18.910 |
| 10-maandsrapportage 2022                | -9.292  | -18.905 | -18.910 | -18.910 | -18.910 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)           | -7.857  |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma  | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|----------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Vrijval pensioenvoorzieningen | 521             | 0                | 0                  | 521             |

|                            |            |              |           |              |
|----------------------------|------------|--------------|-----------|--------------|
| 2. Inkoop pensioenpolissen | 0          | - 1.015      | 0         | 1.015        |
| 3. Egalisatiereserves      | 0          | 0            | 91        | 91           |
| 4. ICT-middelen            | 0          | 142          | 0         | - 142        |
| 5. Diversen                | -36        | 14           | 0         | -50          |
| <b>Totaal afwijkingen</b>  | <b>485</b> | <b>- 859</b> | <b>91</b> | <b>1.435</b> |

Het saldo van het programma Bestuur bedraagt € 1,4 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

#### 1. Vrijval pensioenvoorzieningen

De vrijval van de voorziening pensioenen bestuurders en de voorziening pensioenen ex-raadsleden is € 521.000 hoger uitgevallen door de gestegen rente.

#### 2. Inkoop pensioenpolissen

De onderbesteding bedraagt € 900.000 door de naar 2023 uitgestelde inkoop van pensioenpolissen voor ex-raadsleden en door lagere loonkosten van € 115.000 door vacatureruimte.

#### 3. Egalisatiereserves

Door resultaatnemingen zijn er onttrekkingen en toevoegingen aan de egalisatiereserves gedaan.

#### 4. ICT-middelen

Vanwege onvoorziene aanschaf van ICT-middelen is er sprake van een overbesteding.

#### 5. Diversen

Diverse baten en lasten van per saldo € 50.000 nadelig.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 69

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

#### College

- Het uitvoeren van besluiten en afleggen van verantwoording.
- In de uitvoering van besluiten van de gemeenteraad, en van wetten en regelgeving draagt ieder collegelid verantwoordelijkheid voor een eigen portefeuille.
- Het college krijgt bij zijn werkzaamheden ondersteuning van de gemeentelijke ambtenaren.

- Het college legt verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid en neemt zijn besluiten gezamenlijk, in 'collegiaal bestuur'.

## Gemeenteraad

- Goede voorbereiding van raadsbesluiten door een verbeterd en transparant bestuurlijk besluitvormingsproces.
- Controle op de gemeentelijke financiën.
- Betere ontsluiting van informatie die relevant is voor kwalitatief hoogwaardige besluitvorming.

## Griffie

- Betere informatievoorziening aan de gemeenteraad, de Rotterdammers en aan bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- Uitstekende vergaderondersteuning voor de gemeenteraad.
- Betere zichtbaarheid van de gemeenteraad.
- Meer efficiënte en effectieve inrichting van werkprocessen.
- Uitzendingen van de raadsvergaderingen zijn op orde. Dat geldt ook voor voorlichting aan de media en het publiek. Waar nodig communicatietrajecten voor de gemeenteraad vormgeven.
- Ontvangst van gasten van de gemeenteraad.
- Opstellen van het programma Democratie en burgerschap, samen met scholen en jongeren.
- Op basis van de behoefte van de gemeenteraad kennis en informatie verzamelen die ondersteunend zijn voor besluitvorming.

## Rekenkamer

- De Rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.
- Op grond van dit onderzoek het geven van een onafhankelijk oordeel over het functioneren van het gemeentebestuur voor de stad en haar inwoners.
- De Rekenkamer legt de uitkomsten van de onderzoeken vast in rapporten en brieven, en biedt deze aan aan de gemeenteraad, voor politieke behandeling.
- Rapporten en brieven van de Rekenkamer zijn altijd openbaar.
- De Rekenkamer kan toezicht houden, bijvoorbeeld bij de telling van de verkiezingsresultaten.
- De Rekenkamer organiseert waar nodig bijeenkomsten over bepaalde thema's.

## Ombudsman

- De gemeentelijke Ombudsman is onafhankelijk en bevordert dat de gemeente luistert naar de stad, zodat de bewoners zich gehoord en gezien voelen.
- De Ombudsman is er voor burgers, en ook voor bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- De gemeenteraad benoemt samen met de gemeenteraden van enkele omliggende gemeenten de Ombudsman voor een periode van 6 jaar.
- De Ombudsman onderzoekt en beoordeelt klachten over gemeentelijke diensten, gemeenteambtenaren en bestuurders.
- De Ombudsman probeert klachten zo veel mogelijk snel op te lossen. Als dat niet lukt, geeft hij aan de hand van de behoorlijkheidsvereisten een oordeel over het overheidsoptreden, vaak met aanbevelingen.
- Daarnaast doet de ombudsman op eigen initiatief onderzoek naar gemeentelijke afdelingen of structurele problemen binnen de gemeente.
- De Ombudsman beoordeelt, op grond van de Regeling Melding Vermoeden Misstand, in laatste instantie meldingen van Rotterdamse ambtenaren over integriteitsschendingen binnen de gemeente.
- De gemeente leert van klachten van de Rotterdammers en een goede afhandeling van klachten leidt tot herstel van vertrouwen tussen burger en overheid.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Gemeentewet](#)
- [Reglement van orde gemeenteraad](#)
- [Verordening fractieondersteuning](#)
- [Verordening rechtspositie Raads- en Commissieleden Rotterdam 2019](#)
- [Mandaatbesluit presidium en griffier](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De gemeente zet de volgende verbonden partijen in om het doel van het programma Bestuur te realiseren:

- Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Een uitgebreide toelichting hierop staat in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 70

## Verantwoordelijke collegeleden

Wethouder Simons

Wethouder Simons is verantwoordelijk voor de portefeuille Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen).

'Aan de slag in de wijk, dichtbij en samen met Rotterdammers.'

## Cultuur

Pagina 71

### Cultuur

Met het cultuurbeleid willen wij een sterk en dynamisch cultureel klimaat realiseren dat past bij de internationale, innovatieve en diverse stad die Rotterdam is. We streven naar een cultureel aanbod dat alle Rotterdammers bereikt en verrijkt, ook dicht bij de mensen in de wijken en meer cultuuronderwijs op de Rotterdamse scholen. Daarnaast is het beleid erop gericht om de kracht van kunst en cultuur in te zetten bij de opgaves die er leven in de stad.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Cultuur voor alle Rotterdammers

Doel: Evenwichtig cultureel ecosysteem

Doel: Aantrekkelijke, veerkrachtige stad

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 72

### Voortgang 2022

#### Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

In het eerste kwartaal van 2022 kwam een einde aan de coronacrisis. Voor culturele instellingen waren er toen geen restricties meer voor het aantal bezoekers. Eind maart 2022 was de cultuursector dan ook weer volledig 'geopend'. Helaas blijven sindsdien de bezoekersaantallen voor sommige groepen achter. De verwachting is dat 'terug naar normaal' nog tijd nodig heeft.

In de loop van 2022 waren er nieuwe ontwikkelingen die ook stevig ingrijpen op de sector. Denk aan de hoge inflatie, stijgende energieprijzen en huren. Daardoor staat goed werkgeverschap bij instellingen onder druk. De gemeente levert waar mogelijk maatwerk en is coulant met de afspraken over het aantal presentaties en producties dat instellingen moeten leveren.

In 2022 zagen we opnieuw een groot aantal aanvragen voor projectsubsidie, waardoor het beschikbare budget van € 1,6 mln ruimschoots werd overvraagd. Ook de kosten per project stegen als gevolg van hogere lasten en fair pay (redelijke beloning voor verricht werk).

## Herstel en transitie na de coronacrisis

De gemeente wilde de cultuursector na de coronapandemie zo snel mogelijk laten opstarten. In 2022 zijn deze herstartcampagne plus het bijbehorend wijkenprogramma afgerond. Meer informatie over het wijkenprogramma staat in de paragraaf 'Kunst en cultuur in de wijken'.

De herstartcampagne kwam tot stand na aanbevelingen van de Denktank New Deal Cultuur Rotterdam aan het college in het voorjaar van 2021. De aanbevelingen hadden twee doelen:

1. de cultuursector zo lang het nodig was met noodsteun overeind houden;
2. de cultuursector na het einde van de coronapandemie zo snel mogelijk laten herstarten en een transitie mogelijk maken. Het is namelijk van groot belang dat de sector weerbaarder, wendbaarder en veerkrachtiger wordt.

In oktober 2022 vond een werkconferentie plaats met een brede groep makers, kunstenaars en instellingen uit de stad. Deze zijn vervolgens samen met de gemeente begonnen aan de uitwerking van samenhangende 'new deals'. Deze dragen bij aan de transitie van de culturele sector naar een bloeiend geheel. Voor de uitvoering van deze 'new deals' heeft het college voor 2023 ongeveer € 2,3 mln beschikbaar gesteld.

## Kunst en cultuur in de wijken

Naast de stedelijke campagne adviseerde de Denktank ook de activiteiten in de wijken snel te herstarten. Dit wijkenprogramma startte in maart 2022 en bestond uit verschillende initiatieven. Zo heeft er een zogenoemd winterwijkenprogramma gedraaid met 18 shows in 16 wijken en was er een zesdelige serie 'Maak mee in je wijk' op OPEN Rotterdam. Ook konden lokale initiatieven een aanvraag doen voor een eenmalige regeling 'Cultuur Boost'. Vanuit deze regeling kregen vooral jongeren extra aandacht. Tot slot werden er talentenjachten georganiseerd.

De activiteiten in de wijken hebben zwaar geleden onder de coronamaatregelen. Een groot aantal initiatieven is in 2021 gecancelled, afgeschaald of uitgesteld naar 2022. In het grootste deel van de gebieden is daardoor in 2022 het budget voor Lokale Culturele Programmering overschreden. In plaats van de begrote € 1,2 mln werd € 1,4 mln besteed.

## Cultuureducatie

De gemeente wil alle kinderen de kans geven met cultuur in aanraking te komen. Daarom bleef zij ook in 2022 inzetten op structureel en kwalitatief goed cultuuronderwijs met professionele docenten op alle Rotterdamse scholen, waarbij ook de nadruk wordt gelegd op het bevorderen van gelijke kansen en talentontwikkeling.

In 2022 moest 30% van de basisscholen een of meer niveaus gestegen zijn in het Rotterdamse Cultuureducatie Model. Dat was de indicator voor cultuureducatie uit het coalitieakkoord 2018-2022. Het percentage geeft het aantal scholen aan dat een stap heeft gezet in het structureel verankeren van cultuuronderwijs in de school.

Dit streefpercentage is in 2022 ruimschoots behaald: 43% van de scholen is een of meer niveaus gestegen. Na de stagnatie in 2021 door COVID-19, hebben scholen in 2022 een sprong gemaakt. Veel scholen zijn overgegaan van 'aanbod afnemen' naar 'aanbod vormgeven in samenwerking met een culturele partij'. De door de gemeente aangeboden programma's als KunstPakt en de Cultuurcoachregeling hebben hieraan bijgedragen. Er zijn vrijwel geen scholen Primair Onderwijs meer in Rotterdam die niet samenwerken met culturele partners of die geen aanbod afnemen.

## Film, media en bibliotheek

Vanaf 2019 zet de gemeente in op versterking van het Rotterdamse film- en mediaklimaat. In 2022 bleef dit onverminderd de ambitie. De [Film- en Mediavisie \(2019\)](#) vormt hiervoor de beleidscontext. Ook in 2022 waren er weer meer langlopende producties met een Rotterdams verhaal, in een herkenbaar Rotterdams decor.

In juli 2022 is het winnende schetsontwerp van de nieuwe Centrale Bibliotheek bekendgemaakt. Het winnende ontwerpteam heeft tot midden 2023 de tijd om de schets uit te werken tot een voorlopig ontwerp. Naar verwachting beschikt Rotterdam dan rond 2029 over een nieuwe Centrale Bibliotheek die klaar is voor de toekomst. De nieuwe bieb is een visitekaartje voor de stad, een huiskamer voor alle Rotterdammers en een voorbeeld voor de bibliotheekwereld. Tijdens de verbouwing, van 2025 tot en met de oplevering in 2029, krijgt de bibliotheek een tijdelijke huisvesting aan de Librijestee.

## Musea

De musea hebben in het najaar weer meer publiek weten te trekken. Toch zijn de bezoekersaantallen nog niet overal terug op het niveau van vóór de pandemie. Zo zitten een aantal musea eind 2022 grotendeels weer op een bezoekersniveau van voor corona; bij andere musea is het beeld ongunstiger.

In 2021 en de eerste maanden van 2022 is er noodsteun beschikbaar gesteld aan Rotterdamse culturele instellingen, waaronder een aantal musea. De laatste ronde liep in maart 2022 af. De verwachting is dat het herstel enige tijd nodig heeft en langzaam maar zeker zal doorzetten. Intussen zien de musea zich voor nieuwe

problemen gesteld: de inflatie en de fors gestegen energielasten hebben een ongunstig effect op de bedrijfsvoering.

## **Museum Boijmans van Beuningen**

Museum Boijmans van Beuningen is voor renovatie gesloten tot 2029. De gemeente is eigenaar van het gebouw van Museum Boijmans van Beuningen en grotendeels eigenaar van de collectie van het museum. Het museumgebouw bevatte namelijk asbest en voldoet in technisch en functioneel opzicht niet meer aan de eisen. Daarom stemde de gemeenteraad in december 2021 in met een breed gedragen plan voor de renovatie van het museum. Ook moet de vernieuwing het museum meer bezoekers laten trekken. In 2022 is al het asbest uit het gebouw bijna geheel verwijderd.

## **Stadsmuseale functie**

De gemeenteraad heeft het college in 2020 gevraagd een visie te ontwikkelen voor een nieuw stadsmuseum. De visie is gepresenteerd in het rapport '[Ook van Jou! Het verhaal van Rotterdam](#)'. Op verzoek van de gemeenteraad is dit in 2022 verder uitgewerkt in een concreet plan, gepresenteerd in het rapport '[Naar een nieuw stadsmuseum voor Rotterdam](#)', met adviezen voor:

- het inhoudelijke profiel,
- de governance (bestuur, taken en verantwoordelijkheden),
- scenario's voor tijdelijke en definitieve (locaties voor) huisvesting; en
- programmering.

Het college heeft het rapport in december 2022 besproken. In de voorjaarsnota wordt een besluit genomen over tijdelijke en definitieve huisvesting van het museum.

De programmamaker van het museum heeft in 2022 op verschillende plekken in de stad gezorgd voor experimentele programmering en participatie rondom de collectie van het museum.

## **Rotterdamse raad voor kunst en cultuur / Adviesfunctie**

Op 31 mei 2022 heeft het college besloten de Verordening Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) per 1 januari 2023 in te trekken. De evaluatie van de RRKC heeft duidelijk gemaakt dat een fundamentele koerswijziging in de advisering over cultuurbeleid noodzakelijk is. Om nader invulling te geven aan de koerswijziging is in de zomer van 2022 een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd onder een brede groep betrokkenen en experts. De resultaten hebben najaar 2022 geleid tot een rapport waarin de start van een transitieproces als belangrijkste aanbeveling wordt gepresenteerd. Beschreven zijn de stappen om te komen tot een bloeiend samenspel tussen alle partijen die in de cultuur werken én partijen die daarbij in lotsverbondenheid betrokken kunnen worden (het ecosysteem). De gemeente heeft [deze richting omarmd](#) en werkt samen met partijen aan de implementatie van deze transitie. Het langjarige transitieproces wordt niet vermengd met de

organisatie en dynamiek van het komende cultuurplanproces. Voor het Cultuurplan 2025 – 2028 wordt een procedure ingericht, vergelijkbaar met de het vorige periode. Voor de uitvoering wordt na aanbesteding een extern bureau gevraagd commissies van deskundigen in te richten en de beoordeling van alle ingediende initiatieven te organiseren.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 73

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Een dynamisch cultureel klimaat

De gemeente Rotterdam wil een sterk en dynamisch cultureel klimaat realiseren dat past bij het karakter van onze stad. Wij richten het langjarig cultuurbeleid en het lopende Cultuurplan op het stimuleren van drie speerpunten: inclusie, innovatie en interconnectiviteit. We werken vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een belangrijke rol spelen bij het bereiken van stadsbrede doelen op het gebied van o.a. kansengelijkheid, economische ontwikkeling en goede groei van de stad. Daarbij dragen kunst en cultuur bij aan de veerkracht van de stad en haar bewoners en maken de stad aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers.

## Doel: Cultuur voor alle Rotterdammers

Pagina 74

### Doel: Een breed en aantrekkelijk cultuuraanbod voor alle Rotterdammers

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

#### Wat willen we bereiken?

- De stad beschikt over een breed en aantrekkelijk cultureel aanbod voor een divers publiek.
- Cultuur is voor alle Rotterdammers bereikbaar en toegankelijk. Alle Rotterdammers kunnen iets van hun gading vinden en kunnen meedoen.
- Voldoende en kwalitatief goede voorzieningen en passend (laagdrempelig) aanbod in Rotterdamse wijken en een evenwichtige relatie tussen de wijkgerichte en stedelijke voorzieningen.

#### Wat gaan we daarvoor doen?

- Bevorderen dat iedere Rotterdammer kunst en cultuur kan ervaren, beoefenen en beleven; cultuur is toegankelijk voor iedereen. We doen dat door het verlenen van subsidies en door een aanbod van andere faciliteiten voor culturele initiatieven, organisaties en activiteiten.
- Kansengelijkheid: met beleid op Cultuureducatie bevorderen dat alle bewoners de kans krijgen zich artistiek en cultureel te ontwikkelen. Kinderen en jongeren beschikken over de benodigde 21ste-eeuwse

vaardigheden om volwaardig te kunnen deelnemen aan de Rotterdamse samenleving. We doen dat door een aanbod te ontwikkelen voor activiteiten op school en in de vrije tijd. Scholen, instellingen en wijkorganisaties spelen hierbij een belangrijke rol.

- Met een Uitvoeringsagenda Cultuur op Zuid stimuleert en faciliteert de gemeente talent op Zuid, bouwt ze aan een sterke culturele infrastructuur en zorgt ze voor passende, goede voorzieningen op Rotterdam Zuid, die bijdragen aan de veerkracht van dit gebied.
- Evenementenbeleid uitvoeren dat leidt tot een aantrekkelijk aanbod voor alle Rotterdammers, tot een goede balans tussen levendig en leefbaar, en tot versterking van het nationale en internationale profiel van de stad. We doen dit samen met Rotterdam Festivals en andere organisaties. [link naar evenementenbeleid](#)
- Van de structureel gesubsidieerde instellingen wordt een plan van aanpak gevraagd op de 4 p's (programma, publiek, personeel en partners) genoemd in de Code Diversiteit en Inclusie.
- Voor makers en culturele organisaties is er ondersteuning met subsidies:
  - Structurele subsidies:
    - Rotterdamse Culturele Basis
    - Cultuurplan
    - Intermediaire instellingen
    - Culturele instellingen in de gebieden
    - Lokale Omroep
    - Bibliotheek
  - Incidentele subsidies:
    - Projectsubsidies Cultuur
    - Lokale Culturele Programmering
    - Impulsregeling Cultuur
    - Pitcher Perfect
    - Cultuurcoaches
    - Lokale mediaregeling
    - Oproep Eenzaamheid
    - Evenementenfonds
- Makers en culturele organisaties krijgen daarnaast ondersteuning door inzet van andere financiering: Rotterdamse Cultuurlening en Crowdfunding.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |

## Toelichting indicatoren

Beleidsindicator: vergroten aantal scholen (PO, VO en SO) dat cultuureducatie verankerd heeft in hun curriculum. Dit doen we door scholen en culturele partijen te adviseren, te inspireren, en met elkaar te verbinden.

Verankering vindt plaats door te werken aan verschillende pijlers waarop duurzaam cultuuronderwijs rust: visie, deskundigheid, programma, en samenwerking. We leveren een cijfer per schooltype over de gemiddelde groei in scenario's vanaf 2022.

## Doel: Evenwichtig cultureel ecosysteem

Pagina 75

### Doel: Een evenwichtig cultureel ecosysteem

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

#### Wat willen we bereiken?

- De stad beschikt over een compleet en evenwichtig cultureel ecosysteem dat elementen binnen de culturele sector met elkaar verbindt en een stevige meerwaarde heeft voor andere sectoren.
- Een veerkrachtige en weerbare culturele sector. Innovatie is daarbij een sleutelwoord.
- Ruimte voor nieuwe makers, creatieven, kunstenaars en talenten uit de hele stad om zich optimaal te ontplooiën.

#### Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen met de Stichting Kunstaccommodaties Rotterdam (SKAR) werken aan voldoende en slim over de stad verspreide werk- en atelierruimten voor kunstenaars en creatieven. Dat gebeurt op basis van gemeentelijk atelier- en broedplaatsenbeleid.
- Programma's ontwikkelen die zijn gericht op transitie van de cultuursector. Dit maakt de sector weerbaarder, wendbaarder en veerkrachtiger. Innovatie en connectiviteit zijn daarbij sleutelwoorden. Ondernemerschap wordt hierbij gestimuleerd.
- Plusprogramma's uitvoeren voor innovatie binnen de sector, zoveel mogelijk gericht op mogelijkheden om vanuit de cultuur bij te dragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken.
- We stellen een ruimtelijk kader culturele voorzieningen op waarop de bestaande culturele voorzieningen te zien zijn en waarop aanvullende stedelijke voorzieningen een plek krijgen die daarmee een bijdrage kunnen leveren aan het evenwichtige cultureel ecosysteem.

#### Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |

# Doel: Aantrekkelijke, veerkrachtige stad

Pagina 76

## Doel: Aantrekkelijke en veerkrachtige stad

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### Wat willen we bereiken?

- Dat de stad levendig én leefbaar blijft. Dit vraagt om een goede verankering van cultuur in beleidsdomeinen die een relatie hebben met de fysieke groei van de stad, zoals gebieds- en vastgoedontwikkeling.
- Een stad die aantrekkelijk is voor bewoners, bedrijven en bezoekers, zodat Rotterdam nu en op de lange termijn zowel nationaal als internationaal interessant is als werk-, woon- en verblijfplaats, en als toeristische trekpleister.
- Dat Rotterdam nationaal en internationaal zichtbaar is.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Evenementenbeleid uitvoeren dat leidt tot een aantrekkelijk aanbod voor alle Rotterdammers, een goede balans tussen levendig en leefbaar en een sterker nationaal en internationaal profiel van de stad. We doen dit samen met onder meer Rotterdam Festivals.
- Plusprogramma's uitvoeren die zijn gericht op innovatie binnen de sector, zoveel mogelijk gericht op het vanuit cultuur bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken.
- Inzetten op de Rotterdamse popsector met voldoende en kwalitatief goede faciliteiten, een goede arbeidsmarktpositie en voldoende mogelijkheden voor doorstroming.
- Meerjarige architectuuragenda uitvoeren die is gericht op Rotterdamse eigenheid, een krachtige ontwerpsector, goed opdrachtgeverschap en innovatie. Er is daarbij een sterke samenhang tussen de domeinen stedelijke ontwikkeling en maatschappelijke ontwikkeling.
- Jaaragenda's voor creatieve industrie uitvoeren, met als doel de voorzieningen in deze sector te verstevigen, ontwerptalent te stimuleren en ontwerpkracht in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken.
- Film- en mediabeleid uitvoeren door de Rotterdam Film en Media Office als aanspreekpunt. Op die manier investeert de gemeente in talentvolle makers en bindt de gemeente producenten aan de stad. De gemeente werkt hierin samen met diverse partners, waaronder de lokale omroep.
- Integraal Huisvestingsprogramma die de investeringsopgave volledig, gestructureerd en toekomstgericht in beeld brengt.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                      | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                  | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| <b>Aantal film-, tv-, en mediaproducties</b>                                                     |            |           |            |           |        |        |        |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Van Rotterdamse makers</li><li>• Van Rotterdam</li></ul> |            |           |            |           |        |        |        |
| <b>Bibliotheek</b>                                                                               |            |           |            |           |        |        |        |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Aantal vestigingen</li><li>• Aantal leden</li></ul>      |            |           |            |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 77

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Cultuur draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen 3. Goede gezondheid en welzijn, 8. Eerlijk werk en economische groei en 10. Ongelijkheid verminderen.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 78

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

## [Museum Boijmans van Beuningen](#)[Vernieuwing Centrale bibliotheek](#)[Integraal Huisvestingsplan \(IHP\) Cultuur](#)

### Museum Boijmans van Beuningen

In 2022 is gewerkt aan het uitwerken van het renovatie-ontwerp van het museumgebouw, en is gestart met het project voor de herinrichting Museumtuin. Ook zijn er doorlopende projectactiviteiten in het gebouwbeheer en ondersteuning aan de museumprojectorganisatie. De asbestsanering is augustus 2022 opgeleverd, en de restauratie van het G.J. de Jonghmonument zomer 2022 is afgerond. Voor wat betreft de buitenruimte aan de straat Museumpark gaat gewerkt worden aan een integraal plan, waarbij het renovatie-ontwerp van het museumgebouw en de straat elkaar versterken.

| x € 1.000 |                        |                 |             |                                       |                 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 34.800    | 15.416                 | 5.572           | 9.000       | -3.428                                | 13.813          |

### Vernieuwing Centrale bibliotheek

Op 3 februari 2022 heeft de gemeente het besluit (22bb1091) genomen conform het dekkingsvoorstel voor de benodigde financiële dekking. Daaropvolgend is de gemeenteraad op 4 april 2022 geïnformeerd (22bb003024) dat de locatie voor de tijdelijke huisvesting CBR is gevonden. En op 27 juni 2022 dat het winnend ontwerpteam (22bb004619) bekend is gemaakt.

Het winnende ontwerpteam is een Noors-Rotterdams architectencombinatie onder leiding van Powerhouse Company. Zij hebben opdracht hun schetsontwerp uit te werken tot een volwaardig Voorlopig Ontwerp (VO). De totale investering van de vernieuwing van de CBR inclusief de tijdelijke huisvesting zal bij afronding van het VO medio 2023 aan de gemeenteraad worden voorgelegd waarbij gevraagd wordt het definitief benodigde investeringskrediet ter beschikking te stellen conform het vastgestelde dekkingsvoorstel.

| x € 1.000 |                        |                 |             |                                      |                 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|--------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Verschil Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 10.000    | 723                    | 1.272           | 4.126       | -2.853                               | 8.005           |

### Integraal Huisvestingsplan (IHP) Cultuur

Het [Integraal Huisvestingsplan Cultuur](#) geeft een investeringsagenda voor de vervanging en renovatie van bestaande culturele voorzieningen voor 10 jaar, gerekend vanaf de start in 2021. Het huisvestingsplan geeft ook een doorkijk naar de komende 20 tot 25 jaar.

## Financiën

Pagina 79

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Cultuur  | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|----------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>        | <b>176</b>                   | <b>456</b>                       | <b>303</b>         | <b>-153</b>   |
| Bijdragen rijk en medeoverheden        | 0                            | 322                              | 249                | -73           |
| Overige opbrengsten derden             | 176                          | 134                              | 9                  | -125          |
| Overige baten                          | 0                            | 0                                | 45                 | 45            |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>146.885</b>               | <b>153.006</b>                   | <b>148.763</b>     | <b>-4.243</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>4.439</b>                 | <b>4.496</b>                     | <b>4.443</b>       | <b>-53</b>    |
| Inhuur                                 | 165                          | 190                              | 185                | -5            |
| Overige apparaatslasten                | 130                          | 130                              | 57                 | -73           |
| Personeel                              | 4.145                        | 4.176                            | 4.202              | 25            |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>301</b>                   | <b>386</b>                       | <b>48</b>          | <b>-338</b>   |
| Intern resultaat                       | 301                          | 386                              | 48                 | -338          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>142.145</b>               | <b>148.125</b>                   | <b>144.272</b>     | <b>-3.853</b> |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 838                          | 1.169                            | 1.429              | 260           |
| Overige programmalasten                | 97                           | 97                               | 117                | 20            |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 141.210                      | 146.859                          | 142.726            | -4.133        |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-146.709</b>              | <b>-152.550</b>                  | <b>-148.460</b>    | <b>4.090</b>  |

|                                 |                 |                 |                 |              |
|---------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------|
| <b>Saldo voor reserveringen</b> | <b>-146.709</b> | <b>-152.550</b> | <b>-148.460</b> | <b>4.090</b> |
| <b>Reserves</b>                 | <b>0</b>        | <b>5.257</b>    | <b>4.326</b>    | <b>-931</b>  |
| Onttrekking reserves            | 0               | 4.482           | 3.426           | -1.056       |
| Toevoeging reserves             | 0               | 0               | 0               | 0            |
| Vrijval reserves                | 0               | 775             | 900             | 125          |
| <b>Saldo</b>                    | <b>-146.709</b> | <b>-147.293</b> | <b>-144.134</b> | <b>3.160</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| <b>Vergelijking begrotingssaldi Cultuur</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
|---------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Oorspronkelijke begroting 2022              | -146.709    | -145.760    | -145.227    | -142.961    |             |
| Eerste Herziening 2022                      | -147.081    | -145.893    | -145.360    | -143.095    | -142.838    |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023     | -147.293    | -152.428    | -151.864    | -151.123    | -150.847    |
| 10-maandsrapportage 2022                    | -147.293    | -152.428    | -151.864    | -151.123    | -150.847    |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)               | -144.134    |             |             |             |             |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| <b>Overzicht afwijkingen programma</b> | <b>Afwijking baten</b> | <b>Afwijking lasten</b> | <b>Afwijking reserves</b> | <b>Afwijking saldo</b> |
|----------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|
| 1. Resultaat subsidievaststelling      | 0                      | -2.254                  | 0                         | 2.254                  |
| 2. Noodsteun corona                    | 0                      | -1.422                  | -914                      | 508                    |
| 3. BTW Eurovisie Songfestival          | 0                      | -257                    | 125                       | 382                    |
| 4. Diverse afwijkingen                 | -153                   | -310                    | -142                      | 15                     |
| <b>Totaal afwijkingen</b>              | <b>-153</b>            | <b>-4.243</b>           | <b>-931</b>               | <b>3.160</b>           |

Het saldo van het programma Cultuur bedraagt € 3,2 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Resultaat subsidievaststelling

In 2022 zijn een aantal in eerdere jaren toegekende subsidies lager vastgesteld. Voor een groot deel heeft dit te maken met het niet doorgaan van activiteiten door de coronamaatregelen.

## 2. Noodsteun corona

Doordat eerder toegekende subsidies voor corona noodsteun lager zijn vastgesteld, is de onttrekking aan de bestemmingsreserve Noodfonds lager uitgevallen dan begroot.

## 3. BTW Eurovisie Songfestival

Na overleg met de Belastingdienst is vast komen te staan dat de gemeente Rotterdam deels nog recht heeft op compensatie van in rekening gebrachte BTW. Daardoor valt ook het in de bestemmingsreserve aangehouden bedrag ter dekking van het BTW risico vrij.

## 4. Diverse afwijkingen

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen.

# Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 80

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

## Omschrijving programma

Met het cultuurbeleid willen wij een sterk en dynamisch cultureel klimaat realiseren dat past bij de internationale, innovatieve en diverse stad die Rotterdam is. We streven naar een cultureel aanbod dat alle Rotterdammers bereikt en verrijkt. Daarnaast is het beleid erop gericht om de kracht van kunst en cultuur in te zetten bij de opgaves die er leven in de stad.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Cultuurplan 2021-2024](#)
- [Visie Cultuur op Zuid](#)
- [Cultuureducatiebeleid](#)
- [Beleidskader Evenementen 2019](#)
- [Advies Denktank New Deal Cultuur 2021](#)
- [Film- en mediavisie 2019-2022](#)
- [Beleidsvisie Creatieve Industrie](#)
- [Architectuurbeleid](#)
- [Projectsubsidies Cultuur | Rotterdam.nl](#)
- [Impulsregeling Cultuur | Rotterdam.nl](#)
- [Subsidie pitcher perfect 010 | Rotterdam.nl](#)
- [Subsidie jaarlijks amateurverenigingen | Rotterdam.nl](#)
- [Subsidie Lokale Culturele Programmering | Rotterdam.nl](#)

- [Evaluatie Atelier- en broedplaatsenbeleid](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Stadsherstel
- Bibliotheek

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 81

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Kasmi

Wethouder Kasmi is verantwoordelijk voor de portefeuille Onderwijs, Cultuur en Evenementen.

'Ook de komende jaren zet ik mij met onverminderde energie in voor het behoud van een sterke en weerbare cultuursector. Met een divers cultuuraanbod, dicht bij de mensen in de wijken en meer cultuuronderwijs op onze Rotterdamse scholen.'

## Dienstverlening

Pagina 82

### Dienstverlening

De gemeente levert passende, eigentijdse en betrouwbare dienstverlening, met oog voor de menselijke maat. De manier van werken draagt bij aan herstel van het vertrouwen in de overheid. De overheidsinformatie vanuit het Stadsarchief is toegankelijk, bruikbaar en op orde. Dat levert een bijdrage aan een goed werkende democratie.

|                                |                                    |                                            |
|--------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------|
| Voortgang 2022                 | Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026 | Doel: Betrokken overheid                   |
| Doel: Betrouwbaar stadsarchief | Doel: Goed klantcontact            | Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen       |
| Projecten: niet van toepassing | Financiën                          | Omschrijving, kaders en verbonden partijen |

## Voortgang 2022

Pagina 83

### Voortgang 2022

#### De Wijk aan Zet

**Collegetarget Wijk aan Zet: Het college realiseert (in deze collegeperiode) naar het oordeel van de wijkraad 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.**

Er is geen mijlpaal voor 2022. Het proces van het opstellen van de wijkakkoorden loopt volop. De vaststelling van de wijkakkoorden door de Raad staat gepland voor april 2023. Metingen zullen na april 2023 van start gaan.

De invoering van 'Wijk aan Zet' heeft geleid tot de komst van 39 wijkraden. Na de verkiezingen van maart 2022 kreeg iedere wijk een eigen vertegenwoordiging. Hierdoor ontstond een voortdurende dialoog tussen gemeente en de wijk. Centraal staan de samenwerking met de wijk, de vorming van een netwerk en de organisatie van participatie.

Het wijkakkoord vormt de basis van de samenwerking. Eind 2022 waren 38 van de 39 wijkplannen klaar; begin 2023 volgde nummer 39. Het is de bedoeling dat de gemeenteraad de wijkakkoorden in 2023 vaststelt. Tot 2026 vormt het wijkakkoord het uitgangspunt van de samenwerking in de wijk. Hieraan gekoppeld is de collegedoelestelling: 'Het college realiseert in deze collegeperiode 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen'.

In de meeste wijken zijn de wijkraadsleden voortvarend van start gegaan, met ondersteuning van het opleidingsprogramma. In 13 wijken zijn wijkraadsleden gestopt. Als er geen kandidaten voor de opvolging meer zijn, treedt de loting in werking. Dat gebeurde in december voor het eerst, namelijk voor de wijkraad Kralingseveer.

Tot slot zijn in 2022 19 wijkmanagementteams (Wijk-MT) van start gegaan. In het Wijk-MT is elk cluster vertegenwoordigd. De wijkmanager is de voorzitter.

#### Meedenken, meedoen en meebeslissen

In maart 2020 is het uitvoeringsprogramma Betrokken Stad vastgesteld. Dit programma bevat de algemene uitgangspunten voor de participatie. In 2022 zijn er verschillende producten verder ontwikkeld, waaronder de Grote Participatie Samenvatting, een leergang democratisch vakmanschap, de Kinderburgemeester en een Kinderagenda. De tweede helft van 2022 is gewerkt aan de voorbereiding van de volgende fase van de Betrokken stad.

Verschillende programma's en projecten zijn ingezet om de dienstverlening te verbeteren en burgerparticipatie te bevorderen. Dit heeft geleid tot een positieve waardering op het gebied van participatie door bewoners. Rotterdammers waarderen de mate van participatie significant meer dan het jaar ervoor, blijkt uit het Wijkprofiel 2022.

## Mijn Rotterdam

In 2022 is het digitale participatieplatform Mijn Rotterdam van start gegaan: dé digitale plek waar bewoners kunnen meedenken en meebeslissen over plannen in hun wijk. Op het platform zijn sinds 2022 ook bewonersinitiatieven zichtbaar. De gemeente werkt voortdurend aan de verdere uitbreiding van de mogelijkheden van Mijn Rotterdam.

Mijn Rotterdam telde in november 140 actieve projecten, 6.100 bewonersaccounts en 244 ambtenarenaccounts. Het platform zorgt voor een breder bereik dan de klassieke participatie-instrumenten, zoals bewonersavonden. De gebruikers zijn vaker praktisch opgeleid, zijn jonger en er is een evenwichtiger man-vrouwverdeling.

- In ongeveer 6 maanden waren er 63.186 unieke bezoekers:
- 6.264 deden mee aan een poll
- 428 deden mee aan een ranking of meerkeuzevraag
- 603 keer is een reactie of argument in een discussie geplaatst
- en in totaal zijn 278 ideeën ingediend.

In totaal is in 2022 dus 7.573 keer actief meegedaan door bewoners. 32 wijkraden zetten Mijn Rotterdam in om suggesties op te halen voor het wijkplan.

## Wijkhubs

Eind 2022 waren 21 wijkhubs in bedrijf. In het eerste kwartaal van 2023 komen er nog 4 bij en er lopen nog haalbaarheidsonderzoeken en zoekopdrachten. Het is de bedoeling dat elke wijkhub een volwaardige gemeentelijke dienstverleningsplek is.

## Bewonersinitiatieven

In de afhandeling van subsidieaanvragen voor bewonersinitiatieven handelt de wijkmanager kleine initiatieven (minder dan € 2.500) zelf af. Voor grote initiatieven (van € 2.500 t/m € 20.000) waren er twee stemrondes voor bewoners. In totaal is op deze manier € 3,7 mln subsidie uitgekeerd en zijn 1.832 initiatieven gerealiseerd.

Uit evaluatieonderzoek blijkt dat Rotterdammers de regeling voor kleine initiatieven waarderen. Over de regeling

voor grote initiatieven is men kritischer. Op basis daarvan en van de bespreking in de raadscommissie, besloot het college per 1 januari 2023 te stoppen met het stemmen op grote bewonersinitiatieven. Een werkgroep van vertegenwoordigers van de wijkraden, initiatiefnemers en Opzoomer Mee komt met een nieuw voorstel voor de afhandeling van grote bewonersinitiatieven. Het mandaat voor grote bewonersinitiatieven ligt nu tijdelijk bij de wijkmanager.

## CityLab010

In 2022 zijn er 243 ideeën ingediend bij CityLab010. Daarvan is voor 127 initiatieven een startbudget aangevraagd. De Stadsjury van CityLab010 adviseerde 46 initiatiefnemers een startbudget tot € 100.000 toe te kennen. In totaal is er € 3,1 miljoen aan startbudgetten verdeeld in 2022.

## Verkiezingen

In 2022 vonden op 16 maart de gemeenteraadsverkiezing en de verkiezing voor de wijkraden plaats. Deze verkiezingen zijn goed verlopen. Het verkiezingsproces is verder geprofessionaliseerd. In het najaar 2022 begon de voorbereiding van de verkiezingen voor de Provinciale Staten en waterschappen, op 15 maart 2023. De leerpunten uit voorgaande verkiezingen maken deel uit van de aanpak.

## Tevredenheid concerndienstverlening

**Collegetarget tevredenheid concerndienstverlening: We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald.**

| % van de Rotterdammers dat tevreden / ontevreden is over het contact met de gemeente | Realisatie 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2023 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-------------|
| Streefwaarde ontevredenheid                                                          | n.v.t.          | -4%             | -7%         |
| Realisatie ontevredenheid                                                            | n.v.t.          | +15%            | n.t.b.      |
| Algemene tevredenheid                                                                | 86%             | 85%             | 87%         |
| (ontevredenheid)                                                                     | (14%)           | (15%)           | (13%)       |

Halverwege 2022 heeft de gemeente een nieuwe collegedoelelstelling vastgesteld: minder Rotterdammers zijn ontevreden (rapportcijfer 6 of lager) over hun contact met de gemeente. De doelstelling was om eind 2022 een

daling van 4% te realiseren ten opzichte van 2021. Gemiddeld over 2022 bleek 85% van de Rotterdammers tevreden (rapportcijfer 7 of hoger) en 15% ontevreden over het contact met de gemeente. Daarmee was er in plaats van een daling van ontevreden Rotterdammers sprake van een stijging ten opzichte van 2021 (van 12%). De gemeentelijke dienstverlening kreeg gemiddeld een 8. Rotterdammers zijn vooral tevreden over duidelijkheid en vriendelijkheid.

De gemeten ontevredenheid was vooral van maart tot en met mei hoog. Die maanden was het erg druk in de stadswinkels en aan de telefoon. De na-ijleffecten van de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben daar een rol in gespeeld. Uit de analyse komen enkele signalen naar voren die de ontevredenheid kunnen duiden. De drie belangrijkste zijn:

- Rotterdammers vinden dat zij te lang moeten wachten om een afspraak te maken, of om opgeroepen te worden voor een afspraak aan de balie.
- Rotterdammers vinden dat zij aan de telefoon te lang moeten wachten.
- Rotterdammers geven aan dat de gemeente telefonisch gemaakte afspraken te laat, of niet nakomt.

De gemeente wil de stijging van het percentage ontevreden Rotterdammers omzetten in een daling. Wat hier allemaal voor moet gebeuren, heeft de gemeente in 2022 concreet uitgewerkt in 'de Rotterdamse Dienstverlening 2023-2026'. Deze opgave vormt de leidraad voor de doorontwikkeling van de dienstverlening in de komende jaren. De Rotterdammer staat centraal in deze opgave en de gemeente werkt aan een betere dienstverlening van 'buiten naar binnen': persoonlijk, betrouwbaar en eigentijds contact.

## Right 2 Challenge

Right 2 Challenge biedt Rotterdammers de mogelijkheid om gemeentelijke taken over te nemen. Daarvoor stelt de gemeente het geld beschikbaar dat zij op de begroting voor de 'gechallengde' taak heeft staan. Het uitgangspunt is dat actieve Rotterdammers en de gemeente samen tot het beste resultaat komen. In 2022 waren er 4 nieuwe challenges:

- 8 straten prikschoon houden met mensen uit de buurt in de Pupillenbuurt: € 5.000, -.
- Rituele wassing in de sociale uitvaart. Dit is de eerste challenge op een onderaannemer: € 250,- per rituele bewassing.
- Gebied naast Taka Tuka Tuin prikschoonhouden met mensen van Pameijer: € 7.000, -.
- Groenonderhoud en schoonhouden van de Gijsingstraat: € 6.000, -.

Het totaal aantal challenges in Rotterdam staat nu op 15.

Om meer mogelijkheden te bieden, wordt Right 2 Challenge ook in aanbestedingen opgenomen. De mogelijkheid van de challenge is in 2022 opgenomen in de onderstaande opdrachten:

- De welzijnsopdracht
- Instrumenten voor arbeidsontwikkeling voor werkzoekenden
- De sociale uitvaart

## Kleine Kernen Aanpak

In januari 2022 presenteerden de dorpsraden het document 'Nieuwe buitenkansen'. Dit vormt het kader van de aanpak Kleine kernen en bevat maatregelen voor de levensloopbestendigheid van de kernen en een aantrekkelijk en aangenaam woonklimaat. De dorps- en wijkraden zijn hierbij de belangrijkste partners.

De voortgangsrapportage 2022 is besproken met de werkgroepen en dorpsraden uit de Kleine kernen en met de klankbordgroep Kleine kernen.

## Stadsarchief

In 2022 is de toekomstvisie 'Investeren in maatschappelijke meerwaarde' uitgewerkt. Er kwamen onder meer nieuwe teams. De samenwerking met het Noord-Hollands Archief en Erfgoed Leiden & Omstreken is bekrachtigd. Het 165-jarig bestaan van het Stadsarchief is gevierd.

De digitale dienstverlening kreeg de gratis publieksservice 'Digitaliseren op verzoek'. Het stadsarchief werkt vraaggericht en werkt tegelijkertijd aan de digitale toegankelijkheid van archieven. Hierdoor hoeven steeds minder mensen een bezoek aan de Hofdijk te brengen. De service blijkt een groot succes.

De archieven en collecties zijn vaak gebruikt voor tentoonstellingen, onderzoeken en publicaties. Een aansprekend voorbeeld was de viering van 150 jaar Nieuwe Waterweg, met de buitententoonstelling REUZENARBEID in Hoek van Holland. Een mijlpaal in 2022 was verder de mogelijkheid alle passagierslijsten van de Holland-Amerika Lijn (HAL) digitaal op naam te doorzoeken. De afronding van het onderzoek naar slachtoffers van het bombardement op 14 mei 1940, in samenwerking met Stichting Voorouder, maakte het mogelijk om tijdens een herdenking in de Laurenskerk de namen van alle slachtoffers voor te lezen.

## Digitalisering Burgerzakenproducten

Inwoners en ondernemers kunnen steeds meer producten en diensten van burgerzaken 24/7 digitaal regelen en volgen. Het gaat bijvoorbeeld om het doorgeven van een verhuizing of aangifte van een voorgenomen huwelijk. Sinds 2022 kunnen ouders hun kind volledig digitaal laten inschrijven in de gemeentelijke bevolkingsadministratie. Een afspraak is niet meer nodig.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 84

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

## Wijk aan Zet

Met Wijk aan Zet krijgen Rotterdammers meer invloed op wat er gebeurt in hun wijk. Bewoners doen en denken actief mee over de (stedelijke) plannen in hun wijk en kunnen meebepalen waaraan de budgetten voor initiatieven van bewoners worden besteed. Nu de nieuwe wijkraden geïnstalleerd zijn krijgt de komende jaren ook de samenwerking in en met de wijk een andere vorm. De gekozen wijkraden stellen een wijkakkoord op. Dat akkoord is het uitgangspunt voor de samenwerking met de wijk, het wijknetwerk en de gemeente. De ambtelijke samenwerking is geborgd in het wijkmanagementteam (wijk-MT), dat monitort op de uitvoering en voortgang van het wijkakkoord en zorgt dat opgaven integraal worden opgepakt.

Voor het eind van 2023 zijn er 39 wijkhubs. Bewoners kunnen hier binnenlopen met vragen of problemen, en de gemeente en andere organisaties uit de wijk kunnen elkaar hier ontmoeten of samenwerken. De gemeente maakt het makkelijker om een financiële bijdrage aan te vragen voor ideeën en initiatieven voor de wijk. Dat realiseert de gemeente door verschillende regelingen voor bewonersinitiatieven samen te voegen. Op deze manier werkt de gemeente toe naar een sterkere samenwerking in en met de wijken. Het college realiseert tot en met 2025 75% van de door de raad vastgestelde doelen/opgaven in de wijkplannen die onderdeel zijn van het wijkakkoord.

## Doel: Betrokken overheid

Pagina 85

### Doel: Betrokken overheid

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

De gemeente zet zich in om een betrouwbare en betrokken overheid te verwezenlijken voor alle Rotterdammers.

- Grotere betrokkenheid van burgers, ondernemers en instellingen bij het bepalen van het gemeentelijke beleid.
- Betere aansluiting van het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke activiteiten bij de opgaven in de wijken. Zowel bovenstaand punt als dit punt wordt gedaan door middel van de doenvermogenstoets. We voeren een Doenvermogenstoets in om bij de totstandkoming van beleid al rekening te houden met hoe dit beleid neerslaat in de uitvoering.
- Zorgvuldige, betrouwbare en toegankelijke verkiezingen en referenda.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering geven aan [Wijk aan Zet](#)
- Uitvoering van de [Verordening Wijkraden](#), met het onderdeel 'wijkakkoorden'.
- Het organiseren van een inclusief en laagdrempelig, stadsbreed participatieaanbod.
- Regie voeren op een integrale aanpak in de wijken.
- Toegankelijke en betrouwbare verkiezingen organiseren.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                         | Realisatie<br>2021      | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023      | Raming<br>2024            | Raming<br>2025            | Raming<br>2026            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|--------------------|------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| <b>Collegetarget wijk aan Zet:</b>                                                                                                                                                                  |                         |                   |                    |                        |                           |                           |                           |
| Het college realiseert (in deze collegeperiode) 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.                                                                                             |                         |                   |                    | 50%                    | 65%                       | 75%*                      | 75%                       |
| <b>Groei aantal actieve Rotterdammers:</b>                                                                                                                                                          |                         |                   |                    |                        |                           |                           |                           |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Bewoners die stemmen</li> <li>Bezoekers MijnRotterdam.nl</li> <li>Bewoners welke een initiatief indient</li> <li>Aantal reagerende Rotterdammers*</li> </ul> | N.v.t.                  | Nulmeting         | N.n.b.             | Nulmeting<br>+5% groei | Score<br>2023+5%<br>groei | Score<br>2024+5%<br>groei | Score<br>2025+5%<br>groei |
| <b>Meer Rotterdammers hebben vertrouwen in de wijkraden (voorheen deelgemeenten en bestuurscommissies) o.b.v. het Wijkprofiel eens in de twee jaar</b>                                              |                         |                   |                    |                        |                           |                           |                           |
|                                                                                                                                                                                                     | Realisatie<br>2020: 48% | 48%               | 48%                | N.v.t.                 | 49%                       | N.v.t.                    | 50%                       |
| % Toegankelijkheid stembureaus                                                                                                                                                                      | 96%                     | 96%               | 97%                | 96%                    | 96%                       | 96%                       | 96%                       |
| Aantal wijkhubs                                                                                                                                                                                     | 13                      | 30                | 21                 | 39                     | 39                        | 39                        | 39                        |

## Toelichting indicatoren

### Collegetarget Wijk aan zet

Aan de hand van alle behaalde acties uit de voorgangsrapportages van de jaaractieplannen van de 39 wijkraden wordt het percentage bepaald.

\* peildatum 1-11-2025

## Doel: Betrouwbaar stadsarchief

Pagina 86

### Doel: Betrouwbaar stadsarchief

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- Een transparante, democratische overheid met oog voor verleden, heden en toekomst van Rotterdam en de regio.
- Het historisch besef bevorderen door actief de Rotterdamse geschiedenis onder de aandacht te brengen.
- Openbaarheid en toegankelijkheid van overheidsinformatie.
- Bijdragen aan het democratische, culturele, economische en sociale klimaat en het nationale en internationale imago van de stad Rotterdam.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- Via verschillende kanalen beschikbaar blijven stellen van bronnen, met voorrang voor het maatschappelijk debat.
- Wegwerken van achterstanden in de toegankelijkheid van archieven en collecties.
- Toezicht op informatiebeheer gemeenten en aangesloten partijen
- Grootschalige digitaliseringsprojecten, zoals de digitalisering van de bouwtekeningen 1945-1995.
- Actieve verwerving van archieven en collecties die de huidige diverse Rotterdamse samenleving representeren.

## Hoe meten we dat?

- Bezoekerswaardering: De landelijke beroepsvereniging Koninklijke Vereniging Archiefsector Nederland, die de tweejaarlijkse kwaliteitsmonitor organiseert, heeft de coronaperiode gebruikt om de kwaliteitsmonitor te herzien. In 2019 is de laatste monitor uitgevoerd, in het najaar van 2023 wordt de herziene kwaliteitsmonitor uitgevoerd.
- Aantal bezoekers website Stadsarchief: De stijging van het aantal bezoeken aan de website is onder meer te verklaren door de piek in januari (47.668 bezoekers), toen de passagierslijsten van HAL online gingen met veel publiciteit in de landelijke media.
- Aantal bezoeken studiezaal: In de maanden september t/m november was er een stijging in het bezoekersaantal van de studiezaal. Die piek zien we al een aantal jaar in het najaar terug. Het aantal bezoekers is met 5.894 hoger dan in 2021 (3.818) omdat de coronamaatregelen dit jaar minder beperkingen oplegden. Overigens daalt het aantal bezoekers al enige jaren gestaag. Naarmate meer bronnen digitaal toegankelijk zijn, neemt de noodzaak voor een fysiek bezoek aan de studiezaal op de Hofdijk af.
- Aantal scans digitaliseren op verzoek: Digitaliseren op verzoek heeft een vliegende start gemaakt. Er zijn 55.997 scans meer gemaakt dan vooraf voorzien.
- Aantal bereikte leerlingen en volwassenen door educatie: Door de situatie op de arbeidsmarkt heeft het team educatie in 2022 op halve kracht gewerkt. Desondanks zijn er mooie resultaten behaald. Met ingang van 2023 is het team weer op sterkte.

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |

|                                                         |        |         |         |         |         |         |         |
|---------------------------------------------------------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Bezoekerswaardering, norm 8, onderzoek 2-jaarlijks      | N.v.t. | N.v.t.  | N.v.t.  | 8       | N.v.t.  | 8       | N.v.t.  |
| Aantal bezoeken website Stadsarchief                    | N.b.*  | 500.000 | 534.604 | 525.000 | 550.000 | 575.000 | 600.000 |
| Aantal bezoeken studiezaal                              | 3.818  | 7.000   | 5.894   | 7.000   | 6.650   | 6.500   | 6.325   |
| Aantal scans via digitaliseren op verzoek               | N.v.t. | 500.000 | 555.997 | 500.000 | 500.000 | 500.000 | 500.000 |
| Aantal bereikte leerlingen en volwassenen door educatie | 8.998  | 9.898   | 4.978   | 10.888  | 11.976  | 13.174  | 14.491  |

## Toelichting indicatoren

### Bezoekerswaardering

De landelijke beroepsvereniging KVAN die de tweejaarlijkse kwaliteitsmonitor organiseert, heeft de coronaperiode gebruikt om de kwaliteitsmonitor te herzien. In 2019 is de laatste monitor uitgevoerd, in het najaar van 2023 wordt de herziene kwaliteitsmonitor uitgevoerd.

### Aantal bezoeken website Stadsarchief

De stijging van het aantal bezoeken aan de website is onder meer te verklaren door de piek in januari (47.668 bezoekers), toen de passagierslijsten van HAL online gingen met veel publiciteit in de landelijke media.

### Aantal bezoeken studiezaal

In de maanden september t/m november was er een stijging in het bezoekersaantal van de studiezaal. Die piek zien we al een aantal jaar in het najaar terug. Het aantal bezoekers is met 5.894 hoger dan in 2021 (3.818) omdat de coronamaatregelen dit jaar minder beperkingen oplegden. Overigens daalt het aantal bezoekers al enige jaren gestaag. Naarmate meer bronnen digitaal toegankelijk zijn, neemt de noodzaak voor een fysiek bezoek aan de studiezaal op de Hofdijk af.

### Aantal scans via digitaliseren op verzoek

Digitaliseren op verzoek heeft een vliegende start gemaakt. Er zijn 55.997 scans meer gemaakt dan vooraf voorzien.

### Aantal bereikte leerlingen en volwassenen door educatie

Door de situatie op de arbeidsmarkt heeft het team educatie in 2022 op halve kracht gewerkt. Desondanks zijn er door educatie bijna 5.000 leerlingen en volwassenen bereikt. Met ingang van 2023 is het team weer op sterkte.

## Doel: Goed klantcontact

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- Aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 zijn minder Rotterdammers ontevreden over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente met 30% gedaald ten opzichte van 2021. 'Onteovreden' is iedereen die het contact met de gemeente beoordeelt met een rapportcijfers 6 of lager.
- Rotterdammers zijn juist en volledig ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering van de opgave De Rotterdamse Dienstverlening (2023-2026). Deze opgave wordt binnenkort gepresenteerd. De communicatie naar de Rotterdammer moet overzichtelijker en begrijpelijker. De gemeente blijft werken aan eenvoudige formulieren.
- De gemeente werkt aan een logische één-loketgedachte.
- De gemeente werkt gedurende deze bestuursperiode aan één gemeentelijke dienstverleningsapp.
- Voor 2025 zijn er minder én duidelijkere gemeentelijke websites.
- Verbetering van processen en beheersing van risico's Basisregistratie Personen
- Aan de hand van jaarlijkse en maandelijkse controles werken aan verbeteringen voor de BRP (basisregistratie personen).

### Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Realisatie 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Begroting 2023 | Raming 2024  | Raming 2025  | Raming 2026 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|----------------|--------------|--------------|-------------|
| <b>Collegetarget tevredenheid conerndienstverlening: We willen dat aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 minder Rotterdammers ontevreden (kleiner of gelijk aan 6) zijn over hun contact met de gemeente Rotterdam. In 2025 is het percentage Rotterdammers dat ontevreden is over hun contact met de gemeente 30% gedaald ten opzichte van 2021.</b> |                 |                |                 |                |              |              |             |
| Norm Ontevredenheid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                 | - 4%           |                 | - 7%           | -20%         | -30%         | -30%        |
| Realisatie Ontevredenheid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                 |                | 12%             |                |              |              |             |
| Algemene tevredenheid (ontevredenheid)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 86%<br>(14%)    |                | 85%<br>(15%)    | 87%<br>(13%)   | 89%<br>(11%) | 90%<br>(10%) |             |
| De Basisregistratie Personen voldoet aan de wettelijke normen (technische controle)                                                                                                                                                                                                                                                                          |                 | 99,6%          | 99,9%           | 99,6%          | 99,6%        | 99,6%        |             |

## Toelichting indicatoren

De gemeente meet voortdurend de tevredenheid van burgers, ondernemers en bezoekers op de onderdelen algemene tevredenheid, tijdigheid, duidelijkheid en vriendelijkheid. De meting hiervan gebeurt met de methode Netto Promotor Score (NPS), een wereldwijd gebruikte onderzoeksmethode voor klanttevredenheid. De gemeente meet de klanttevredenheid op alle eerstelijns contactopties: website, chat, telefonie, digitale balie en de publiekslocaties voor burgerzakenproducten. De nulmeting is het gemiddelde van 2021. De realisatie betreft het gemiddelde over 2022.

### Rotterdammers zijn minder ontevreden over hun contact met de gemeente

Aan het eind van de collegeperiode 2023-2026 zijn minder Rotterdammers ontevreden over hun contact met de gemeente Rotterdam. Richtpunt: een daling van 30% van het percentage ontevreden (rapportcijfer 6 of lager) Rotterdammers in 2025 ten opzichte van 2021. Basisdienstverlening op orde versterkt het vertrouwen van burgers in de overheid.

Halverwege 2022 heeft de gemeente een nieuwe collegedoelstelling vastgesteld: minder Rotterdammers waarderen hun contact met de gemeente het rapportcijfer 6 of lager. De doelstelling was om eind 2022 een daling van 4% te realiseren ten opzichte van 2021. Gemiddeld over 2022 bleek echter 85% van de Rotterdammers tevreden (rapportcijfer 7 of hoger) en 15% ontevreden over het contact met de gemeente. Daarmee was er in plaats van een daling van ontevreden Rotterdammers sprake van een stijging ten opzichte van 2021 en wel van 13,8%. De gemeentelijke dienstverlening kreeg daarentegen gemiddeld een 8. Rotterdammers zijn vooral tevreden over duidelijkheid en vriendelijkheid.

De gemeten ontevredenheid was vooral van maart tot en met mei hoog. Die maanden was het erg druk in de stadswinkels en aan de telefoon. Dit had verschillende redenen: bekendmaking energietoeslag, komst ontheemden uit Oekraïne, de verkiezingen, versturing van lokale belastingaanslagen. Uit de analyse komen enkele signalen naar voren die de ontevredenheid kunnen duiden. De drie belangrijkste zijn:

- Rotterdammers vinden dat zij te lang moeten wachten om opgeroepen te worden voor een afspraak aan de balie.
- Rotterdammers vinden dat de afhandeltijd na de afspraak aan de balie te lang duurt. Ook vinden ze dat de gemeente hen niet altijd goed op de hoogte houdt.
- Rotterdammers vinden dat zij aan de telefoon te lang moeten wachten. Ook geven ze aan dat de gemeente telefonisch gemaakte afspraken te laat of niet nakomt.

Gerichte acties moeten in 2023 de tevredenheid verbeteren. Deze opgave is in 2022 concreet uitgewerkt in 'de Rotterdamse Dienstverlening 2023-2026'. Deze uitwerking vormt de leidraad voor de ontwikkeling van de dienstverlening in de komende jaren. De Rotterdammer staat centraal en de gemeente werkt aan een betere dienstverlening van 'buiten naar binnen': persoonlijk, betrouwbaar en eigentijds.

## **De Basisregistratie Personen (BRP) voldoet aan de wettelijke normen (technische controle)**

Persoonsgegevens staan opgeslagen in de Basisregistratie Personen (BRP). Voor de manier waarop dat gebeurt zijn voorwaarden en regels. Maandelijks voert de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens een technische controle uit. In 2022 is steeds aan de wettelijke normen voldaan.

### **BRP: Inhoudelijke controle**

Gemeenten zijn verplicht om jaarlijks de zelfevaluatie op de Basisregistratie Personen uit te voeren. Dit onderzoek bestaat uit een vragenlijst over de kwaliteit van de processen en controle op de kwaliteit van de gegevens. Jaarlijks is er een controle van 100 persoonslijsten aan de hand van brondocumenten. Minimaal 80% van de gegevens in deze 100-persoonslijsten moet goed zijn. De meting van 2022 is nog niet afgerond en moet nog worden vastgesteld.

Voor de collegeperiode 2023-2026 zijn er een aantal verbeteracties in gang gezet waaronder het invoeren van een vier-ogen-principe bij de verwerking van aktes in de BRP, trainingen voor medewerkers en inhoudelijke controles bij de Stadswinkel Centrum.

## **Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen**

Pagina 88

### **Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)**

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Dienstverlening draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstelling: 16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## **Projecten: niet van toepassing**

Pagina 89

### **Projecten**

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

## Financiën

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Dienstverlening | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|-----------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>               | <b>9.414</b>                 | <b>11.823</b>                    | <b>11.996</b>      | <b>172</b>    |
| Bijdragen rijk en medeoverheden               | 160                          | 294                              | 886                | 592           |
| Overige opbrengsten derden                    | 9.254                        | 11.529                           | 11.110             | -419          |
| Overige baten                                 | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>              | <b>71.451</b>                | <b>89.351</b>                    | <b>82.529</b>      | <b>-6.822</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                        | <b>46.083</b>                | <b>50.708</b>                    | <b>50.630</b>      | <b>-78</b>    |
| Inhuur                                        | 1.011                        | 1.109                            | 1.181              | 72            |
| Overige apparaatslasten                       | 1.302                        | 1.462                            | 1.216              | -246          |
| Personeel                                     | 43.770                       | 48.136                           | 48.233             | 97            |
| <b>Intern resultaat</b>                       | <b>1.011</b>                 | <b>1.645</b>                     | <b>4.243</b>       | <b>2.598</b>  |
| Intern resultaat                              | 1.011                        | 1.645                            | 4.243              | 2.598         |
| <b>Programmalasten</b>                        | <b>24.357</b>                | <b>36.998</b>                    | <b>27.656</b>      | <b>-9.342</b> |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden           | 16.440                       | 28.864                           | 20.496             | -8.367        |
| Kapitaallasten                                | 91                           | 91                               | 91                 | 0             |
| Overige programmalasten                       | 0                            | -145                             | 5                  | 151           |
| Subsidies en inkomensoverdrachten             | 7.826                        | 8.189                            | 7.064              | -1.125        |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>        | <b>-62.037</b>               | <b>-77.528</b>                   | <b>-70.533</b>     | <b>6.994</b>  |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>               | <b>-62.037</b>               | <b>-77.528</b>                   | <b>-70.533</b>     | <b>6.994</b>  |

|                      |                |                |                |              |
|----------------------|----------------|----------------|----------------|--------------|
| <b>Reserves</b>      | <b>-1.323</b>  | <b>2.822</b>   | <b>1.875</b>   | <b>-947</b>  |
| Onttrekking reserves | 118            | 4.313          | 3.366          | -947         |
| Toevoeging reserves  | 1.441          | 1.491          | 1.491          | 0            |
| Vrijval reserves     | 0              | 0              | 0              | 0            |
| <b>Saldo</b>         | <b>-63.360</b> | <b>-74.706</b> | <b>-68.658</b> | <b>6.047</b> |

## Vergelijk saldo

x

|                                                     |             |             |             |             |             |
|-----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Vergelijking begrotingssaldi Dienstverlening</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
| Oorspronkelijke begroting 2022                      | -63.360     | -60.343     | -56.057     | -56.688     |             |
| Eerste Herziening 2022                              | -66.912     | -61.894     | -57.610     | -58.255     | -58.226     |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023             | -74.765     | -67.999     | -62.866     | -63.085     | -63.145     |
| 10-maandsrapportage 2022                            | -74.706     | -67.999     | -62.866     | -63.085     | -63.145     |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                       | -68.658     |             |             |             |             |

## Toelichting overzicht baten en lasten

|                                        |                        |                         |                           |                        |
|----------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|
| <b>Overzicht afwijkingen programma</b> | <b>Afwijking baten</b> | <b>Afwijking lasten</b> | <b>Afwijking reserves</b> | <b>Afwijking saldo</b> |
| 1. Programma Menselijke Maat           | 0                      | - 1.770                 | 0                         | 1.770                  |
| 2. Participatiebudget Wijkraden        | 0                      | - 1.148                 | 0                         | 1.148                  |
| 3. Handgeld wijkmanagers               | 0                      | - 723                   | 0                         | 723                    |
| 4. Wijk aan Zet                        | 0                      | - 770                   | 0                         | 770                    |
| 5. Verkiezingen                        | 0                      | - 486                   | - 502                     | -16                    |
| 6. Stadswinkel Projecten               | 0                      | - 1.745                 | 0                         | 1.745                  |
| 7. Citylab010                          | 0                      | - 259                   | - 200                     | 59                     |
| 8. Mooi Mooi Middelland                | 0                      | - 125                   | - 125                     | 0                      |
| 9. Diverse afwijkingen                 | 172                    | 204                     | - 120                     | -152                   |
| <b>Totaal afwijkingen</b>              | <b>172</b>             | <b>- 6.822</b>          | <b>- 947</b>              | <b>6.047</b>           |

Het saldo van het programma Dienstverlening bedraagt € 6 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### **1. Programma Menselijke Maat**

In het coalitieakkoord 2022-2026 zijn middelen toegekend voor de versterking van de menselijke maat binnen de dienstverlening aan Rotterdammers. Hiervoor is een programma Menselijke Maat ingericht. Vanuit het programma is in 2022 een uitvraag gedaan voor concrete projectvoorstellen die hieraan een bijdrage kunnen leveren. Deze voorstellen zijn in het laatste kwartaal beoordeeld. Het college van Burgemeesters en Wethouders (B&W) heeft in december een definitief besluit over de verdeling van de middelen genomen. Door dit tijdpad is een groot deel van het voor 2022 beschikbaar gestelde budget niet besteed. Hierdoor is een onderbesteding van € 1,8 mln ontstaan.

### **2. Participatiebudget Wijkraden**

Het participatiebudget van de wijkraden is niet volledig besteed. Begin 2022 waren er ook nog gebiedscommissies, wijkcomités en andere wijkraden actief. In 2022 is de subsidieaanvraagprocedure gewijzigd. Het dalend aantal aanvragen ten opzichte van voorgaande jaren (exclusief 2020-2021 corona) houdt hiermee verband. De onderbesteding bestaat uit € 727.000 Bewonersinitiatieven en € 421.000 Participatie en Representatie.

### **3. Handgeld wijkmanagers**

In 2022 is het handgeld voor het eerst toegekend aan de wijkmanagers voor de inzet in de wijken. In 2022 zijn deze middelen niet volledig besteed. Met de totstandkoming van de wijkakkoorden kan in 2023 en verder beter bepaald worden hoe dit budget ingezet kan worden. Hierdoor is een onderbesteding van € 723.000 ontstaan.

### **4. Wijk aan Zet**

Een deel van de activiteiten loopt door in 2023 en hiervoor zijn al verplichtingen aangegaan. Dit was niet voorzien in 2022. Hierdoor is een onderbesteding van € 770.000 ontstaan.

### **5. Verkiezingen**

De voorbereidingskosten voor de Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen 2023 zijn € 486.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit heeft geresulteerd in een lagere onttrekking uit de reserve van - € 502.000.

### **6. Stadswinkel Projecten**

Vanwege de grote concurrentie op de arbeidsmarkt bleek het lastig om tijdig voldoende, gespecialiseerd personeel binnen te halen of in te huren. Daar komt bij dat de instroom die geworven is, relatief jong is en een lagere inschaling heeft. Door een gebrek aan personele capaciteit is ook een aantal projecten vertraagd op gang gekomen of uitgesteld. Door deze oorzaken is een onderbesteding van € 1,7 mln ontstaan.

### **7. Citylab010**

Een deel van de toegekende subsidies 2022 heeft betrekking op activiteiten in 2023 en volgende jaren. Deze opsplitsing heeft geleid tot lagere lasten in 2022 van € 259.000. Dit heeft geresulteerd in een lagere onttrekking uit de reserve van - € 200.000.

### **8. Mooi Mooi Middelland**

Het projectbudget van Mooi Mooi Middelland is niet volledig besteed in 2022 met als resultaat een onderbesteding van € 125.000. Dit heeft geresulteerd in een lagere onttrekking uit de reserve van - € 125.000. In 2023 loopt het programma af en worden de resterende middelen ingezet.

## 9. Diverse afwijkingen

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen ontstaan.

# Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 91

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

## Omschrijving programma

De gemeente biedt dienstverlening aan Rotterdamse burgers en ondernemers. Dat doet ze via diverse frontoffice-kanalen: fysiek (via locaties), telefonisch (via 14010), digitaal (via Rotterdam.nl) en schriftelijk. Kortom, we leveren passende dienstverlening voor elke Rotterdammer. De gemeente regisseert een eenvoudige en duidelijke dienstverlening volgens het Programma Dienstverlening 2019-2022. Er komt een opvolger van dit programma: Opgave 2023-2026: De Rotterdamse Dienstverlening. Hierin staat de mening van de Rotterdammer centraal en werkt de gemeente aan het verbeteren van de dienstverlening van buiten naar binnen.

Het beheer van de basisregistratie personen (BRP) en het organiseren van verkiezingen en referenda maken ook onderdeel uit van Dienstverlening.

Rotterdam wil voor zijn inwoners een transparante, democratische overheid zijn met oog voor verleden, heden en toekomst.

Deze doelstellingen zijn alle drie gekoppeld aan de programmadoelstelling: Rotterdam wil voor zijn inwoners een transparante, democratische overheid zijn met oog voor verleden, heden en toekomst.

Het doel van verwerving van particuliere archieven en collecties is om een representatief beeld te kunnen bieden van de geschiedenis van de stad Rotterdam, nu en in de toekomst. De afgelopen decennia is de samenstelling van de bevolking van Rotterdam sterk veranderd. Dit moet zich ook gaan vertalen in de collectie. Dit doet eveneens recht aan de toenemende aandacht voor diversiteit en de herkomst en geschiedenis van migranten in de stad.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Programma-Dienstverlening-2019-2022.pdf \(rotterdam.nl\)](#), het Programma Dienstverlening 2023-2026 '010incontact' (wordt in het najaar 2022 aan de raad ter vaststelling aangeboden)
- [Raadsbesluit Wijk aan Zet](#)
- [Implementatieplan Wijk aan Zet](#)
- [Verordening op de Wijkraden](#)
- [Archiefwet](#)

- [Kieswet](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- MultiDiensten Rotterdam B.V.
- Dimpact

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

---

Pagina 92

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Simons**

Wethouder Simons is verantwoordelijk voor de portefeuille Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen).

'Aan de slag in de wijk, dichtbij en samen met Rotterdammers.'

#### **Wethouder Struijvenberg**

Wethouder Struijvenberg is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten.

'We werken aan een gemeente die er is om Rotterdammers altijd slim en snel van dienst te zijn.'

## Economische ontwikkeling

---

Pagina 93

## Economische ontwikkeling

Het begrotingsprogramma Economische ontwikkeling gaat over het 'verdienvermogen' van Rotterdam. Waarmee verdienen onze bedrijven en ondernemers hun geld en waar kunnen Rotterdammers aan het werk? Het programma zorgt voor de juiste omstandigheden zodat bedrijven en ondernemers in Rotterdam hun werk optimaal kunnen doen. Daardoor komen binnen die bedrijven banen beschikbaar voor Rotterdammers en regiobewoners en dragen we bij aan een schone, innovatieve en circulaire Rotterdamse economie.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Toekomstbestendig ondernemerschap

Doel: Excellent ondernemersklimaat

Doel: Meer ruimte voor economie

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten: niet van toepassing

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 94

## Voortgang 2022

## Economische ontwikkelingen

In 2022 bezorgden economische onzekerheden veel ondernemers de nodige hoofdbreken. De mondiale ontwikkelingen hadden invloed op de economie van Rotterdam. Voor 2022 wordt de economische groei in Rijnmond toch nog op ruim 3% geraamd. Veel ondernemers doen het dus goed of hebben het herstel ingezet. Het terugdraaien van de coronabeperkingen bood ondernemers lucht. Desondanks kampt een deel van de ondernemers, zoals in de horeca, nog met een grote schuldenlast uit het coronatijdperk.

Ook de politieke situatie in de wereld heeft invloed op het Rotterdamse bedrijfsleven. De oorlog in Oekraïne raakt belangrijke energie-intensieve sectoren: industrie, vervoer, horeca en retail. De hoge energieprijzen zorgen voor hogere kosten. De energiecrisis vormt een bedreiging voor de Rotterdamse economie. Ze belemmert bedrijven in hun groei en weerhouden ondernemers ervan te investeren. De keerzijde is dat de hoge energiekosten mogelijk bijdragen aan een versnelde circulaire omslag en energietransitie in Rotterdam. Ook de ruimte voor bedrijvigheid in de stad staat onder druk. Dat is het gevolg van ruimteclaims, zoals ruimte voor de energietransitie en voor de woningbouw.

Met een aantal maatregelen speelt Rotterdam in op de gevolgen van de energiecrisis en het herstel van de coronacrisis. Voorbeelden hiervan zijn:

- Uitvoering van de Do-rist campagne om bezoekers naar de stad te trekken
- Betere dienstverlening voor de ondernemers door:
  - de stickeractie op de deuren en de 'koop-lokaal' actie
  - informatiedeling op ondernemen010.nl
  - organisatie van events als BT010 en HartvoordeWinkelstad
- De proef Klusbus Energiebesparing in winkelgebieden: 200 tot 250 kleine ondernemers krijgen hulp bij energiebesparing, een energiescan en een coachgesprek
- Om het vestigingsklimaat in Rotterdam te versterken is in 2022 het Uitvoeringsplan Horeca vastgesteld
- Ook is de Vitale Kernen aanpak in zeven gebieden ingevoerd: West Kruiskade, Hoek van Holland, Winkelboulevard Zuid, Bergse Dorpsstraat, Nieuwe Binnenweg, Delfshaven, Slinge en Zwaanshals

Andere opvallende resultaten in 2022 zijn:

- Rotterdam is uitgeroepen tot Maritime Capital of Europe
- Rotterdam is ook uitgeroepen als 2e maritieme stad van de wereld, achter Singapore (lijst van Menon Economics, gerenommeerd internationaal onderzoeksbureau)
- De Rotterdamse Do-rist campagne is door Columbus Travel Magazine genomineerd als een van de beste toerismecampagnes voor binnenlandse bestemmingen. De campagne is uitgevoerd door Rotterdam Partners en krijgt een reguliere voortzetting
- De gemeente heeft de walstroominstallatie in Rozenburg in gebruik genomen. Andere successen zijn de samenwerking met veel kleine innovatieve bedrijven in en om de haven, de succesvolle topconferentie over waterstof (World Hydrogen Summit) in Rotterdam en de investeringsbeslissingen voor twee grote electrolyzers op de Tweede Maasvlakte. Electrolyzers zetten elektrische energie om in waterstof
- Van 2018 tot 2022 zijn bedrijven gestimuleerd te investeren in de Rotterdamse economie. Dit leverde een totaalbedrag op van ruim € 1.1 miljard aan investeringen en 2.500 nieuwe banen
- Aanzienlijke terugdringen van leegstand op de markt. Het gaat hierbij om marktplaatsen zonder vaste standplaatshouder. Het resultaat is bereikt door in november en december 2022 zoveel mogelijk marktplaatsen als vaste plaats uit te geven. Kramen met nieuwe producten kregen hierbij voorrang.

## Collegetarget bedrijfsruimte

**De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m<sup>2</sup> bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau.**

Nulmeting 2022: **4.269.525 m<sup>2</sup>**

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Rotterdamse ondernemers

De Rotterdamse ondernemers zijn van grote waarde voor de stad en de Rotterdamse economie. Ze dragen bij aan een duurzame en aantrekkelijke stad en haven en zorgen voor banen voor de inwoners van Rotterdam en de regio.

Er zijn op dit moment nog steeds veel onzekerheden voor de Rotterdamse ondernemers. Hoewel het terugdraaien van de verschillende beperkingen vanwege de coronapandemie weer mogelijkheden voor ondernemers biedt, zorgt de nasleep van deze pandemie voor een grote schuldenlast bij een deel van de Rotterdamse ondernemers. Ook blijft het vooruitzicht van de coronapandemie de komende winter onduidelijk en de geopolitieke situatie in de wereld heeft veel impact op Rotterdamse bedrijven. De oorlog in Oekraïne treft belangrijke sectoren door hoge energieprijzen, dreigende gas- en olietekorten, grondstoffenschaarste en lange levertijden. Dit zorgt voor hoge inflatie en rentestijgingen die bedrijven in hun groei belemmeren en ondernemers ervan weerhouden te investeren in verdere toekomstbestendigheid. Wij blijven de ontwikkelingen en de gevolgen die dat heeft voor de Rotterdamse economie actief volgen en gaan over tot actie indien dit nodig is.

Focus in de komende periode ligt op het opstellen en uitvoering geven aan een actieprogramma MKB en ondernemerschap dat zich richt op de doelgroepen bestaand, startend en (snel)groeiend MKB. Met het programma willen we bereiken dat ondernemers optimale gemeentelijke dienstverlening ervaren door minder regels en bureaucratie en het hanteren van een 'ja, mits-houding'. Het succesvolle (corona) loket waar ondernemers snel geholpen worden en die maatwerk levert ontwikkelen we door. Ook gaan we het bestaande MKB ondersteunen in hun proces naar een toekomstbestendig bedrijfsmodel en faciliteren we dat innovatieve en startende groeiende MKB'ers zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Gelet op de terugval van 30% in middelen voor het begrotingsprogramma Economische ontwikkeling in de komende jaren is het noodzakelijk om financieel ruimte te maken om ambities ten aanzien van het MKB tot uitvoering te brengen. Dit betekent dat een aantal bestaande programma's en samenwerkingsverbanden gedeeltelijk worden afgebouwd of helemaal gestopt.

Ook verwachten we dat bedrijven die dat kunnen meedoen en mee investeren in de stad. Bij de uitvoering zetten we waar mogelijk in op co-financiering door externe partijen.

### Transformatie winkelstraten, versterking horeca en spreiding van toerisme

De gemeente zet in op de transformatie van winkelstraten naar aantrekkelijker ontmoetings- en verblijfsgebieden. Dit doen we in samenwerking met winkeliers, wijkraden en klanten. Het gaat om een brede aanpak waar per winkelgebied maatwerk wordt toegepast. In de komende vier jaar starten we een gezamenlijke aanpak in minimaal 25 winkelgebieden.

We realiseren aantrekkelijke Rotterdamse warenmarkten voor de bezoekers en de marktvergunninghouders. Dat doen we door het stimuleren van nieuwe producten en leegstand op de markten tegen te gaan. We streven naar

een hogere bezettingsgraad van de warenmarkten.

We geven ook waar mogelijk meer ruimte aan de horecasector. Denk aan uitbreiding van terrassen, het verkennen van nieuwe locaties voor nachthoreca en een goede mix van horeca en woningen. We stellen gezamenlijk met partijen in de stad een uitvoeringsplan horeca op.

We stimuleren daarnaast de spreiding van bezoekers door samen met ondernemers en bewoners verder te bouwen aan de identiteit en het aanbod van de stad.

## Klimaatneutraal en circulair haven industrieel complex

De gemeente zet in op de transformatie naar een klimaatneutraal en circulair haven-industrieel complex voort door onder meer het opbouwen van een cluster van bedrijven in de waterstofmaakindustrie, ondersteunen van projecten op het gebied van energiebesparing in de industrie, versnelling van de vergunningverlening (Versnellingshuis), en het sturen op de ontwikkeling van infrastructuur om de transitie mogelijk te maken. Op het gebied van walstroom realiseren we in de periode tot en met 2026 walstroomaansluiting aan publieke kades in de stad en leggen we met het Havenbedrijf afspraken vast voor de realisatie van walstroom voor de zeevaart.

## Ruimte voor bedrijvigheid

Met een groeiend aantal inwoners en de economische opgaven waar we voor staan, neemt de ruimtebehoefte door bedrijvigheid toe. Tegelijkertijd is er ruimte nodig voor woningbouw, energietransitie en voorzieningen. Om goede groei te kunnen realiseren in de stad hebben we als doelstelling om de omvang m<sup>2</sup> bvo bedrijfsruimte in de komende vier jaar gelijk aan het huidige niveau gelijk te laten blijven én met een op te stellen actieplan zetten we in op sturing op het juiste bedrijf op de juiste plek.

## Aantrekken van congressen en bedrijven

We versterken de internationale positie van Rotterdam op het gebied van beurzen en congressen door actief zakelijke evenementen aan te trekken die aansluiten bij de ambities van de stad. Dit doen we in samenwerking met de branche en Rotterdam Partners.

We zetten ons daarnaast in om buitenlandse bedrijven naar Rotterdam te halen die bijdragen aan de benodigde verandering naar een digitale, schone, innovatieve en circulaire economie. In de komende vier jaar willen we een miljard aan investeringen uitlokken in Rotterdamse bedrijven en nieuwe vestigers.

## Doel: Ondersteuning van het MKB naar toekomstbestendig en innovatief ondernemerschap

Ondernemers zijn van grote waarde voor Rotterdam. Ze dragen bij aan een duurzame en aantrekkelijke stad en haven, en zorgen voor banen voor de inwoners van Rotterdam en de regio. Het moet voor alle bedrijven en ondernemers - groot en klein, nieuw en bestaand - mogelijk zijn om zich succesvol voor te bereiden op de toekomst. Daarom laat het programma Economische ontwikkeling het brede mkb zich meebewegen naar een schoon, innovatief en circulair ondernemerschap.

Wat wil de gemeente bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat?

### Wat wil de gemeente bereiken?

- Ondernemers ervaren optimale gemeentelijke dienstverlening.
- Bestaande MKB'ers krijgen ondersteuning bij het invoeren van toekomstgerichte bedrijfsvoering en productieprocessen.
- De gemeente faciliteert innovatieve startende en groeiende ondernemers in het MKB zodat ze zich sterk kunnen ontwikkelen.

### Wat gaan we daarvoor doen?

Aansluitend op de aangenomen motie Ondernemend Rotterdam krijgen zowel het bestaande midden- en kleinbedrijf (MKB) als startende en groeiende bedrijven ondersteuning om zich voor te bereiden op de toekomst. Hiervoor komt er het actieprogramma MKB & Ondernemerschap. – waarvoor we in de begroting 2023 financiële ruimte reserveren – en waarmee we ondernemers helpen hun bedrijfsvoering te vernieuwen zodat zij (ook) in de toekomst succesvol kunnen ondernemen.

*Ondernemers ervaren optimale gemeentelijke dienstverlening.*

- De gemeente verbetert de dienstverlening door verdere ontwikkeling van het platform Ondernemen010 (website, nieuwsbrief en social media-kanalen). We versterken de samenwerking in winkelstraten en bedrijventerreinen door inzet van bedrijfscontactfunctionarissen en accountmanagers. De gemeente verbetert de informatievoorziening en organiseert netwerkbijeenkomsten.
- De gemeente zet in op minder regels en bureaucratie en een 'ja, mits-houding'. Het succesvolle bestaande coronaloket krijgt een nieuwe vorm waarbij een gemeentelijk expertteam snel handelt, integraal afweegt in de geest van regelgeving, en maatwerk levert in de facilitering van ondernemers.
- Gemeentelijke plannen worden in de conceptfase via de MKB-toets nader onderzocht op impact op het ondernemersklimaat en waar nodig bijgesteld.

- De gemeente versterkt de wijk economie door goede aansluiting bij de gebiedsgerichte vragen, kansen en mogelijkheden. En we intensiveren de samenwerking met de gebiedsorganisatie op het gebied van de wijk economie.

*Bestaande MKB'ers krijgen ondersteuning bij de invoering van toekomstgerichte bedrijfsvoering en productieprocessen in het MKB.*

- De gemeente ondersteunt bedrijven om toekomstbestendig te ondernemen, zodat ze bijdragen aan een schone, innovatieve, digitale en circulaire economie. Dit gebeurt door de organisatie van activiteiten voor en door ondernemers met als doel ondernemers te informeren, inspireren en activeren.
- De gemeente zet de subsidie voor initiatieven van ondernemerscollectieven op bedrijfsterreinen en in winkelgebieden voort.

*De gemeente faciliteert innovatieve startende en groeiende ondernemers in het MKB zodat ze zich sterk kunnen ontwikkelen.*

- De gemeente ondersteunt innovatieve, startende en groeiende bedrijven bij de financiering, het vinden van talent en aanboren van nieuwe markten. Dit gebeurt met verschillende partners en netwerken in de stad.
- De gemeente investeert in fondsen, zoals IQCapital, UNIIQ, het Energietransitiefonds Rotterdam (uitvoering door InnovationQuarter) en ICOS Cleantech Fund. Bedrijven kunnen bij deze fondsen financiering aanvragen voor de ontwikkeling van vernieuwende producten en diensten die werkgelegenheid voor Rotterdammers creëren.
- De gemeente helpt ondernemers – waaronder uit het MKB - om gebruik te maken van Europese fondsen voor vernieuwing, digitalisering en verduurzaming, met als voorbeelden Kansen voor West (ca. 30 miljoen) en het Just Transition Fund (ca. 60 miljoen). Voor Kansen voor west zijn wij ook de managementautoriteit.
- De gemeente voert gesprekken met regiopartners en het Rijk om het MKB te betrekken bij projecten van het Nationaal Groeifonds
- We zetten de activiteiten van Chief Digital Office voort om digitalisering in de stad te ondersteunen. Inzet van het CDO-office is de stad voor te bereiden op en voorop te lopen in de digitale transformatie. Belangrijke opgaven zijn educatie, armoede en participatie. Het budget voor de CDO zal vanaf 2023 ingezet worden voor de verdere ontwikkeling van digitale inclusie. Dat plan zullen we voor het einde van 2022 ter vaststelling voorleggen aan de raad waarna in de Voorjaarsnota een voorstel voor verschuiving naar het programma waar digitale inclusie het best tot zijn recht komt zal plaatsvinden.
- Kansen benutten van de digitale economie door koplopers te faciliteren en het MKB te helpen mee te komen in de toenemende digitalisering. Ook biedt de gemeente ondersteuning bij de aanleg van een excellente digitale infrastructuur.

## Hoe meten we dat?

Indicator: Spreken met MKB ondernemers, waarbij de mogelijkheden van de nieuwe economie voor hun bedrijfsvoering worden belicht.

Dit is een indicator van het vorige college. In de periode 2018-2022 zijn 5.799 MKB ondernemers gesproken over de mogelijkheden van de nieuwe economie voor hun bedrijfsvoering. Doelstelling was 5.000.

Indicator: Ondernemers 10.000 keer in 4 jaar voorzien van advies of informatie over bedrijfsvraagstukken.

Dit is een nieuwe indicator. Voor deze indicator meet de gemeente het aantal contacten met ondernemers op de ondernemersbalie waarbij ondernemers advies of informatievoorziening krijgen. Ook ondernemers die deelnemen aan bijeenkomsten of workshops vallen onder de indicator. Het gaat om bijvoorbeeld bijeenkomsten over digitalisering, koppeling van ondernemers aan investeerders, en om te netwerken.

Contacten van bedrijfscontactfunctionarissen, accountmanagers en projectmanagers met ondernemers zijn géén onderdeel van deze indicator. De unieke bezoeken aan de website Ondernemen010.nl en de klantcontacten vanuit 14010 tellen ook niet mee. Dat aantal maakt de gemeente wel inzichtelijk.

## Doel: Excellent ondernemersklimaat

Pagina 97

### Doel: Ontwikkeling van een excellent ondernemers- en investeringsklimaat

Rotterdam richt zich op de onderdelen van de economie waarin Rotterdam (internationaal en nationaal) een onderscheidende positie heeft of kan innemen en die bijdragen aan de verandering van de economie. Het gaat om de verandering naar een klimaatneutraal en circulair haven-industrieel complex, invoering van de waterstofeconomie, een sterk Life Science & Health-cluster en de circulaire economie.

Daarnaast is de inzet gericht op het aantrekken van bedrijven, investeerders, congressen, zakelijke en toeristische bezoekers en talent om het investerings- en ondernemersklimaat in de stad te versterken.

Wat wil de gemeente bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat?

### Wat wil de gemeente bereiken?

- Een sterk ondernemersklimaat bevorderen door de inzet op de economische ontwikkeling van kansrijke sectoren
- Versterking en spreiding van toerisme, horeca en hotels in de stad
- Versterken van het investeringsklimaat door het aantrekken van bedrijven, congressen en talent
- Faciliteren circulaire economie en energietransitie in stad en haven

### Wat gaan we daarvoor doen?

*Een sterk ondernemersklimaat bevorderen door de inzet op de economische ontwikkeling van kansrijke sectoren:*

- De gemeente zet in op de opgaven voor de haven en de maritieme economie door de vorming van een coalitie die moet zorgen voor voldoende arbeidskrachten. Verder is de inzet gericht op een sterkere internationale concurrentiepositie van de duurzame maritieme economie door bedrijven ruimte te bieden om aan innovatie te werken. Ook profileren we Rotterdam als leidend duurzame maritieme stad in Europa samen met Rotterdam Partners en InnovationQuarter. Verder brengen we partijen in de regio bij elkaar voor maritieme samenwerking
- De gemeente versterkt het Life Science & Health innovatie- en vestigingsklimaat door netwerkactiviteiten die partijen verbinden, door mee te sturen op een gezamenlijke eenduidige nationale en internationale profilering van de sector en door steun aan de ontwikkeling van de Erasmus MC Campus

*Versterking en spreiding van toerisme, hotels en horeca in de stad:*

- De gemeente geeft waar mogelijk meer ruimte voor de horecasector in de vorm van uitbreiding van terrassen, verkenning van nieuwe locaties voor nachthoreca en een goede mix van horeca en woningen. We stellen gezamenlijk met partijen in de stad een uitvoeringsplan horeca op
- De gemeente stimuleert de spreiding van bezoekers door samen met ondernemers en bewoners verder te bouwen aan de identiteit en het aanbod van de stad. Die identiteit en dat aanbod brengt de gemeente samen met Rotterdam Partners voor het voetlicht. Daarnaast zetten we in op een spreiding van hotels en andere horeca, zodat de stad in zijn geheel aantrekkelijker wordt voor Rotterdammers, bezoekers en ondernemers
- De gemeente faciliteert toeristische marktinitiatieven die bijdragen aan vernieuwing - en waar nodig herstel - van de aantrekkingskracht van de stad en de ontwikkeling van aantrekkelijke gebieden en wijken
- De gemeente werkt aan een toeristische sector die klaar is voor de toekomst, Dat doen we door bezoekers bewust te maken van de mogelijkheden van duurzaam vervoer, zoals trein en ander openbaar vervoer, deelfietsen en zo meer. De gemeente werkt met de sector zelf aan onder meer een verduurzamingstraject voor de hotelsector
- De gemeente geeft mede richting aan marketingcampagnes, zoals die van Rotterdam Partners, om specifieke bezoekersdoelgroepen aan te trekken, in lijn met de visie Toerisme

*Versterking van het investeringsklimaat door het aantrekken van bedrijven, congressen en talent:*

- De gemeente zet zich in om buitenlandse bedrijven naar Rotterdam te halen die bijdragen aan de verandering naar een digitale, schone, innovatieve en circulaire economie. Dat gebeurt door samen met Rotterdam Partners, InnovationQuarter en het Havenbedrijf Rotterdam de vestiging van deze bedrijven actief te ondersteunen
- We versterkende internationale positie van Rotterdam op het gebied van beurzen en congressen. Dit gebeurt door zakelijke evenementen aan te trekken die aansluiten bij de ambities van de stad. Hiertoe werkt de gemeente samen met de branche en Rotterdam Partners

- Samen met bedrijven, onderwijsinstellingen – waaronder de IT-Campus - en andere partijen in de stad versterkt de gemeente lopende uitvoeringsprojecten die zijn gericht op talentontwikkeling en het aantrekken van talent. Dit is een bijdrage aan de oplossing van het tekort op de arbeidsmarkt
- We ondersteunen Rotterdam Partners om de (financiële) betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de activiteiten van Rotterdam Partners te vergroten

#### *Faciliteren van de circulaire economie en energietransitie in stad en haven:*

- Met het programma Energietransitie Haven-Industrieel Complex brengt de gemeente focus aan op zeven thema's: opbouwen van een cluster van bedrijven in de waterstof maakindustrie, ondersteuning van projecten op het gebied van energiebesparing in de industrie, versnelling vergunningverlening (Versnellingshuis), samenwerking met bedrijven en onderwijsinstellingen, werken aan om- en bijscholing van technische personeel, ondersteuning van initiatieven voor versnelling van de grondstoffentransitie, CCU- ontwikkeling (stikstof opslag), vorming van een plastic hub versnellen en tenslotte sturen op de ontwikkeling van infrastructuur om de transitie mogelijk te maken
- De gemeente zet in op activiteiten die nieuwe en bestaande ondernemers ondersteunen in de transitie naar de circulaire economie. Het zwaartepunt ligt hierbij op de chemische maakindustrie in de haven, en op maakbedrijven en consumentendiensten in de stad. We zetten in op dienstverlening aan bedrijven met onder meer het circulair loket en het netwerkactiviteiten die bedrijven informeren en activeren. Bedrijven en andere partners die op circulair gebied vernieuwende producten en diensten ontwikkelen - en zo daarmee ook werkgelegenheid voor Rotterdammers kunnen creëren – , ondersteunen we naast kennis en advies ook mogelijk met maatwerksubsidies.

## Hoe meten we dat?

Indicator: Uitlokken van investeringen in Rotterdamse bedrijven en in bedrijven die zich nieuw vestigen: deze investeringen en nieuwe bedrijven leveren banen op.

In de vorige collegeperiode zijn € 1.170 mln investering (doelstelling € 700 mln) uitgelokt die 222 nieuwe vestigers met 2.500 banen hebben opgeleverd.

In deze collegeperiode is de doelstelling om € 1 miljard aan investeringen uit te lokken die 2.000 banen opleveren. In deze indicator is de financiering inbegrepen van Rotterdamse bedrijven, door fondsen en subsidies. Fondsen zijn onder meer IQCapital, UNIIQ en het Energietransitiefonds Rotterdam. Bij subsidies gaat het om subsidie voor innovatie bij bedrijven. Ook bedrijven die zich in Rotterdam vestigen met begeleiding door InnovationQuarter en/of Rotterdam Partners vallen onder deze indicator.

## Doel: Meer ruimte voor economie

Pagina 98

## Doel: Meer ruimte voor economie en vernieuwend ondernemerschap

Met een groeiend aantal inwoners en de economische opgaven waar we voor staan, neemt de ruimtebehoefte door bedrijvigheid toe. Tegelijkertijd is er ruimte nodig voor woningbouw, energietransitie en voorzieningen. Dit zorgt voor conflicterende ruimteclaims.

De opgave is het behouden en creëren van ruimte voor werk en ondernemingen, en van werklocaties die klaar zijn voor de toekomst. Werklocaties moeten passen bij de eisen van de economie van de toekomst en aansluiten bij de principes van goede groei. Ook moet er een goede combinatie zijn van de ruimte voor bedrijven, voor woningbouw én voor voorzieningen zoals winkelgebieden. Een goede combinatie draagt bij aan een aantrekkelijke stad voor ondernemers, inwoners en bezoekers.

Wat wil de gemeente bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### Wat wil de gemeente bereiken?

- Aantrekkelijke winkelgebieden
- Innovatieve werkgebieden
- Toekomstbestendige werklocaties

### Wat gaan we daarvoor doen?

#### *Aantrekkelijke winkelgebieden*

- De gemeente zet in op de transformatie van winkelstraten naar aantrekkelijkere ontmoetings- en verblijfsgebieden. Hiervoor komt het Fonds vitale kerngebieden beschikbaar. We werken samen met winkeliers, wijkraden en klanten. Het gaat om een brede aanpak per gemeente waar per winkelgebied maatwerk wordt toegepast
- We voeren daarnaast gesprekken met de grote verhuurders van winkelpanden om leegstand, die het gevolg is van hoge huren, te voorkomen
- De gemeente stelt een supermarktbeleid op om de positie van supermarkten te versterken als dragers van de detailhandelsstructuur
- De gemeente realiseert aantrekkelijke Rotterdamse warenmarkten voor bezoekers en marktvergunninghouders. De gemeente gaat leegstand op de markten tegen, stimuleert de verkoop van nieuwe producten en pakt overlast van marktafval aan

#### *Innovatieve werkgebieden*

- De gemeente subsidieert de organisatie Erasmus MC Campus (Stichting Rotterdam Square). Deze stichting is de nieuwe spil die innovaties, wetenschap en bedrijven met elkaar verbindt en zo werkt aan een optimaal health-tech-vestigingsklimaat in Rotterdam
- De gemeente geeft invulling aan de ambitie om M4H te ontwikkelen voor innovatieve maakbedrijven die bijdragen aan de energietransitie, de circulaire economie en digitalisering. Samen met het Havenbedrijf Rotterdam zorgt de gemeente voor de juiste ruimtelijke randvoorwaarden
- De gemeente stimuleert het aanbod aan betaalbare werkruimtes voor innovatieve bedrijven in verschillende werkgebieden in de stad

- De gemeente vernieuwt bedrijventerreinen om ruimte te bieden aan economische vernieuwing en verplaatsing van economische functies uit andere delen van de stad
- We stellen ook integrale kaders voor werklocaties en voorzieningen op in samenhang met andere opgaven zoals wonen. Het doel is een evenwichtige ontwikkeling van werkruimtes in relatie tot de groei van het aantal woningen
- De gemeente voert de subsidieregeling 'Ruimte voor de maakindustrie' uit. Hiermee biedt de gemeente in de Spaanse Polder en het Makersdistrict nieuwe bedrijven de mogelijkheid zich te vestigen in Rotterdam en bestaande bedrijven de mogelijkheid om te groeien. Beide bedrijventerreinen zijn voor de maakindustrie interessant
- De gemeente onderzoekt de inzet van meer sturingsinstrumenten om de beschikbaarheid van bedrijfsruimte te garanderen. Sturingselementen zijn bijvoorbeeld inzet van wet- en regelgeving en van subsidies
- Inzet van de subsidieregeling 'Energievouchers' om ondernemers te ondersteunen die de duurzaamheid van hun bedrijfspand op bedrijventerreinen willen verbeteren
- We hebben als doelstelling om de omvang m2 bvo bedrijfsruimte in de komende vier jaar gelijk aan het huidige niveau gelijk te laten blijven. Met een op te stellen actieplan zetten we in op sturing op het juiste bedrijf op de juiste plek

## Hoe meten we dat?

Indicator: Transformeren en/of onttrekken van m2 vloeroppervlak uit de voorraad kantoren.

Dit is een indicator van het vorige college. In de periode 2018-2021 is 231.000 m2 vloeroppervlak uit de voorraad kantoren getransformeerd en/of onttrokken. Doelstelling was 180.000 m2.

Indicator: Transformatie van winkelpanden.

Dit is een indicator van het vorige college. In de periode 2018-2021 zijn 168 winkelpanden getransformeerd. De doelstelling was 90.

Indicator: Aanpak van 25 winkelstraten om deze om te vormen tot een aantrekkelijke ontmoetings- en verblijfsgebied. Dit is een nieuwe indicator. De gemeente meet de resultaten op basis van de gebiedsgerichte aanpakken in het programma Vitale Kernen. De start van deze aanpak is het maken van een gezamenlijk plan met winkeliers en vastgoedeigenaren.

Indicator: Verhoging van de bezettingsgraad van de marktkramen op de warenmarkten.

Dit is een nieuwe indicator. De coronamaatregelen hadden begin 2022 nog invloed op de markten. Daarom meet de gemeente pas vanaf 2023 de bezettingsgraad. Dat gebeurt door bij alle markten per marktdag te kijken hoeveel marktkramen feitelijk bezet zijn.

| Indicator                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022                                        | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023                                        | Raming<br>2024                                                           | Raming<br>2025                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Collegetarget bedrijfsruimte: De doelstelling voor deze collegeperiode is voldoende bedrijfsruimte door te zorgen dat de omvang m² bedrijfsruimte gelijk blijft aan het huidige niveau én door de werkgelegenheid voor productie-, bouw- en logistieke activiteiten in de stad te handhaven | 4.269.525 m2       | Mijlpaal:<br>Productie: 5%<br>Bouw: 5%<br>Logistiek: 11% | 4.269.525 m2       | Mijlpaal:<br>Productie: 5%<br>Bouw: 5%<br>Logistiek: 11% | 4.269.525 m2<br>Mijlpaal:<br>Productie: 5%<br>Bouw: 5%<br>Logistiek: 11% | 4.269.525 m2<br>Mijlpaal:<br>Productie: 5%<br>Bouw: 5%<br>Logistiek: 11% |
| Aanpak van 25 winkelstraten om deze te transformeren naar aantrekkelijker ontmoetings- en verblijfsgebied                                                                                                                                                                                   |                    |                                                          | 5                  | 12                                                       | 19                                                                       | 25                                                                       |
| Verhogen van de bezettingsgraad van de marktkramen op de warenmarkten *                                                                                                                                                                                                                     |                    |                                                          |                    |                                                          |                                                                          |                                                                          |

## Toelichting indicatoren

### \* Verhogen van de bezettingsgraad van de marktkramen op de warenmarkten:

De doelstelling bij deze indicator komt na uitvoering van de nulmeting in 2023.

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 99

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Economische ontwikkeling draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen 8. Eerlijk werk en economische groei en 9. Industrie, innovatie en infrastructuur.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten: niet van toepassing

Pagina 100

## Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

Pagina 101

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Economische ontwikkeling | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|--------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                        | <b>2.059</b>                 | <b>4.752</b>                     | <b>4.444</b>       | <b>-308</b>   |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                        | 0                            | 2.692                            | 2.492              | -201          |
| Overige opbrengsten derden                             | 2.059                        | 2.059                            | 1.943              | -117          |
| Overige baten                                          | 0                            | 0                                | 10                 | 10            |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                       | <b>39.367</b>                | <b>39.058</b>                    | <b>36.765</b>      | <b>-2.294</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                                 | <b>10.133</b>                | <b>9.930</b>                     | <b>10.481</b>      | <b>552</b>    |
| Inhuur                                                 | 469                          | 235                              | 21                 | -215          |
| Overige apparaatslasten                                | 204                          | 204                              | 174                | -30           |
| Personeel                                              | 9.459                        | 9.491                            | 10.287             | 796           |
| <b>Intern resultaat</b>                                | <b>2.208</b>                 | <b>5.560</b>                     | <b>5.962</b>       | <b>402</b>    |
| Intern resultaat                                       | 2.208                        | 5.560                            | 5.962              | 402           |
| <b>Programmalasten</b>                                 | <b>27.026</b>                | <b>23.568</b>                    | <b>20.321</b>      | <b>-3.247</b> |
| Financieringslasten                                    | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden                    | 15.859                       | 11.499                           | 8.722              | -2.777        |

|                                        |                |                |                |              |
|----------------------------------------|----------------|----------------|----------------|--------------|
| Kapitaallasten                         | 126            | 288            | 293            | 5            |
| Overige programmalasten                | 85             | 85             | 80             | -5           |
| Salariskosten WSW en WIW               | 0              | 0              | 0              | 0            |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 10.956         | 11.696         | 11.226         | -470         |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-37.308</b> | <b>-34.307</b> | <b>-32.321</b> | <b>1.986</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-37.308</b> | <b>-34.307</b> | <b>-32.321</b> | <b>1.986</b> |
| <b>Reserves</b>                        | <b>1.856</b>   | <b>1.319</b>   | <b>524</b>     | <b>-795</b>  |
| Onttrekking reserves                   | 1.856          | 2.059          | 1.264          | -795         |
| Toevoeging reserves                    | 0              | 740            | 740            | 0            |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-35.453</b> | <b>-32.988</b> | <b>-31.797</b> | <b>1.191</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Economische ontwikkeling | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|-------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                        | -35.453 | -30.582 | -24.709 | -23.681 |         |
| Eerste Herziening 2022                                | -36.063 | -28.945 | -23.006 | -21.978 | -21.959 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023               | -32.988 | -33.938 | -30.604 | -27.474 | -26.839 |
| 10-maandsrapportage 2022                              | -32.988 | -33.938 | -30.604 | -27.474 | -26.839 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                         | -31.797 |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma                        | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|--------------------------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Vitale kernen, Maakindustrie en Aantrekkelijke stad | 0               | - 1.128          | 0                  | 1.128           |
| 2. Onttrekking bestemmingsreserves                     | 0               | -795             | -795               | 0               |
| 3. Diverse afwijkingen                                 | -308            | -371             | 0                  | 63              |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                              | <b>-308</b>     | <b>-2.294</b>    | <b>-795</b>        | <b>1.191</b>    |

Het saldo van het programma Economische ontwikkeling bedraagt € 1,2 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Vitale kernen, Maakindustrie en Aantrekkelijke stad

Op diverse projecten is vertraging ontstaan en zijn kosten lager uitgevallen. Dit betreft projecten op het gebied van Maakindustrie, Vitale kernen, Aantrekkelijke stad, Circulaire economie en Digitalisering. Deze vertraging is het gevolg van krapte op de arbeidsmarkt, een lange doorlooptijd van subsidie aanvragen en doordat het opstellen en implementeren van subsidieaanvragen langer duurde dan verwacht. De doelstellingen worden met vertraging gerealiseerd.

### 2. Onttrekking bestemmingsreserves

In 2022 zijn diverse kleinere afwijkingen in de bestemmingsreserves ontstaan. Dit is met name veroorzaakt doordat lasten zijn doorgeschoven naar 2023 of deels konden worden opgevangen binnen de programmalasten van het programma. De afwijkingen deden zich onder meer voor bij de projecten Fresh ventures, Intelligent food en Erasmus Campus.

### 3. Diverse afwijkingen

Dit zijn diverse afwijkingen binnen het programma Economische ontwikkeling.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 102

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Actualiteit](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Waarmee verdienen Rotterdamse bedrijven hun geld? Waar kunnen Rotterdammers aan het werk? Met het programma Economische Ontwikkeling zorgt de gemeente voor goede omstandigheden voor bedrijven. Daardoor zorgen die bedrijven voor banen, voor Rotterdammers en veel van onze regiobewoners.

### Actualiteit

Na het coronatijdperk leidden de stijgende energieprijzen opnieuw tot economische onzekerheid. De gemeente helpt ondernemers waar mogelijk, bijvoorbeeld met het project 'Klusbus' om ondernemers te helpen bij energiebesparing.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Omgevingsvisie Rotterdam](#)

- [Herstel- en vernieuwingsagenda Rotterdamse economie](#)
- [Havenvisie 2030](#)
- [Horecanota Rotterdam 2017-2021](#)
- [Gebiedskoersen](#)
- [Meerjarenperspectief en uitvoeringsprogramma Warenmarkten](#)
- [Plintenstrategie voor de Rotterdamse binnenstad](#)
- [Roadmap Next Economy](#)
- [Visie Toerisme](#)
- Hotelbeleid
- Acquisitiestrategie
- [Visie en strategie Rotterdam Makers District](#)
- [REO Navigator Werklocaties Rotterdam 2015-2025](#)
- [Detailhandelsnota Rotterdam \(2017\)](#)
- [Nota Kantoorruimte \(2019\)](#)
- [Nota bedrijfsruimte \(2019\)](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Glazen Maas Exploitatie B.V.
- Glazen Maas Infrastructuur B.V.
- ICOS Capital Fund 3 C.V.
- ICOS Cleantech Earlystage fund II B.V.
- Innovation Quarter B.V.
- StadshavensOntwikkelingsFonds voor Innovatie & Economie C.V.
- Havenbedrijf Rotterdam N.V.
- Swanbridge Capital B.V.
- Regionale ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 103

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Simons

Wethouder Simons is verantwoordelijk voor de portefeuille Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen).

'Een schone, vernieuwende economie en haven en ondernemerschap maximaal de ruimte geven.'

## Energietransitie

Rotterdam maakt werk van de energietransitie. We werken aan lange termijn oplossingen: toewerken naar een klimaatneutraal en fossielvrij Rotterdam in en na 2050 en per 2040 is het stedelijk verkeer in Rotterdam uitstootvrij van schadelijke stoffen (inclusief mobiele werktuigen). We leveren de Rotterdamse bijdrage aan de landelijke reductienorm van -55% in 2030 en zetten voor het stedelijk gebied in op minimaal -25% CO<sub>2</sub>-reductie in 2025, gemeten ten opzichte van 1990. Voor de haven zorgen we dat de Rijksambities voor voldoende reductie in 2030 worden ondersteund door onze inzet op innovaties. We zullen de plannen richting 2030 strak monitoren op daadwerkelijke voortgang en omvang. Ook meten we de jaarlijkse uitstoot van het gehele Rotterdamse grondgebied. Uiteraard zijn we hierbij afhankelijk van inzet Rijk en EU.

### Voortgang 2022

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Doel: Duurzaam energiesysteem

### Doel: Energietransitie gebouwde omgeving

### Doel: Energietransitie in mobiliteit

### Doel: Duurzame haven en industrie

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

### Projecten

### Financiën

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

### Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

## Voortgang 2022

## CO<sub>2</sub> breed

**Collegetarget CO<sub>2</sub>-reductie: We zetten in op minimaal 25% CO<sub>2</sub>-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.**

Realisatie 2021: **27,2 Mton**

Begroting 2022: Stedelijke CO<sub>2</sub>-uitstoot minimaal **-10% t.o.v. 1990 (3,09 Mton) is 27,8 Mton**

Uit de monitoringsrapportage van de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) van september 2022 blijkt dat de Rotterdamse CO<sub>2</sub>-uitstoot gestaag daalt. Jarenlang was er sprake van een stijging. In 2021 was de totale CO<sub>2</sub>-uitstoot in Rotterdam met 27,2 Mton nog 1,2 Mton (4,5%) hoger dan in 2020. Deze toename komt gedeeltelijk doordat het effect van corona in 2021 minder groot was dan in 2020. De uitstoot ligt echter nog steeds lager dan voor de coronapandemie, namelijk 1,8 Mton (6%) ten opzichte van 2019.

Voorjaar 2023 rekt de DCMR opnieuw de plannen door. Daarmee herijkt de DCMR de voorgaande doorrekening op -55% in 2030. Ook maakt DCMR deze doorrekening specifiek voor het stedelijke doel dat in 2025 de CO<sub>2</sub>-uitstoot met 25% is verminderd.

## Schoon, duurzaam en robuust energiesysteem

### Smart Energy Systems

In 2022 zijn er met de subsidieregeling Smart Energy Systems zeven innovaties voor het energiesysteem gefinancierd. Het programma omvat inmiddels 27 innovatieprojecten. De allereerste projecten, zoals Gradyent en Elestor, zijn inmiddels gegroeid tot grotere innovaties en hebben nieuwe investeerders kunnen aantrekken.

### Zonne-energie

Op het gebied van opgewekte zonne-energie is in 2022 een aantal stappen gezet:

- De ruim 300 bedrijven met een geldige SDE-subsidie (stimulering duurzame energieproductie) zijn benaderd met als resultaat:
  - 51 locaties waar zonnepanelen zijn geplaatst (18 MWp)
  - 39 locaties waar in 2022 nog panelen werden geplaatst (88 MWp)
  - 21 locaties worden ontwikkeld onder begeleiding van een zonne-energie-adviseur (25 MWp)
  - 80 locaties waar plaatsing definitief niet doorgaat (88 MWp).
  - 27 locaties worden door anderen gemonitord
  - 83 locaties (53 MWp) zijn niet bereikbaar of geven geen informatie.
- Ongeveer 3.000 Rotterdamse ondernemers zijn in het tweede kwartaal van 2022 gewezen op beschikbare hulp bij de realisatie van zonnepanelen op het bedrijfsdak. Bijna 40 ondernemers hebben hierop gereageerd.
- In Rotterdam Zuid is met hulp van Energie van Rotterdam (EVR) een energiecoöperatie opgericht. Bewoners kunnen voor een klein bedrag deelnemen aan een collectief zonnedak. Wijk Energie Werkt zorgt voor de montage. Deze organisatie leidt Rotterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt op tot monteur.

## Windenergie

In 2022 werd duidelijk dat de provincie van de gemeente Rotterdam verwacht dat de realisatie van windenergie aan het Beneluxplein en de Uitbreiding Landtong Rozenburg doorgaat.

- Eind 2022 is de vergunningsaanvraag voor Uitbreiding Landtong Rozenburg ingediend.
- Voor het Beneluxplein is onderzoek gestart naar opstelmogelijkheden en turbintypes.
- Voor de Hoekse Baan (Hoek van Holland) en Charloisse Poort is de voorbereiding begonnen van de vergunningsaanvraag en het onderzoek naar de inpassings- en opstelmogelijkheden.
- De 22 turbines van windpark Tweede Maasvlakte - totaalvermogen: 116 MW - zijn in 2022 afgebouwd. Daarna startte het testen en inregelen. Oplevering is in 2023 voorzien.

## Schouders onder de energietransitie in mobiliteit

Er is een samenhangende, brede aanpak nodig om de doelstelling te realiseren voor de CO<sub>2</sub>-reductie voor mobiliteit. Dit 'verschonen van de stedelijke gemotoriseerde mobiliteit' gebeurt via 4 pijlers, volgens de Aanpak Nul Emissie Mobiliteit (NEM):

- Goederenvervoer: Rotterdam bereidt een zero-emissiezone voor voor bestel- en vrachtauto's. Ingangsdatum: 1 januari 2025. In 2022 informeerde de gemeente 21.000 eigenaren van bestelauto's over deze verandering. Er zijn 250 persoonlijke adviesgesprekken met ondernemers gevoerd. Samen met 72 partners ontwikkelt Rotterdam beleid om ondernemers te helpen in de overgang naar slimme en schone logistiek. Dankzij de subsidies van Lab ZES (Zero Emissie Stadslogistiek) startten 18 nieuwe logistieke concepten en is het logistieke hubnetwerk uitgebreid. Het aantal emissievrije bestelauto's in Rotterdam is bijna verdubbeld ten opzichte van een jaar eerder. De voorbereiding van de ZES-zone ligt op schema, conform het Stappenplan ZES.
- Personenvervoer: versnelling van de verschoning vindt plaats via de elektrificatie van deelauto's en gerichte afspraken met specifieke doelgroepen als eigenaren van ov-bussen, doelgroepvervoer en taxi's. Daarnaast werkt de gemeente met werkgevers binnen de Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit. Er zijn 57 grote werkgevers bij aangesloten, die meer dan 90.000 werknemers vertegenwoordigen. Deze werkgevers verbinden zich aan 50% CO<sub>2</sub>-reductie in het zakelijke en woon-werk verkeer. Uitvoering van de afspraken ligt op schema, evenals de ingroei naar 20% schone passages in 2025.
- Het gemeentelijk wagenpark: de gemeente verschoont het eigen wagenpark. Inmiddels is 76% van de personenauto's volledig elektrisch, 35% van de lichte - en 9% van de zware bedrijfsvoertuigen uitstootvrij. Uitvoering loopt conform het meerjarenplan.
- Laadinfrastructuur: volgens de Nationale Aanpak Laadinfrastructuur (NAL) zorgt de gemeente voor een dekkend en groeiend netwerk van laadinfrastructuur. Die moet de overgang naar elektrisch rijden mogelijk maken. In 2022 zijn er 771 openbare laadpunten bijgekomen. Het gebruik daarvan is met 74% toegenomen (uitgedrukt in kWh) ten opzichte van 2021. Bij een gedeelte van de publieke laadpunten is gestart met slim

laden. In 2022 is een aanbesteding voor de realisatie van snelladers gestart en is het eerste snellaadstation voor bestelbussen geopend. De plaatsing van laadinfrastructuur gebeurt op basis van data. Door het wereldwijde chiptekort is een vertraging in de plaatsing ontstaan.

De gemeente werkt ook aan verschoning van mobiele werktuigen. Met diverse proeven is ervaring opgedaan en de markt gestimuleerd voor het gebruik van zero emissie mobiele werktuigen. In grote raamwerkcontracten van de gemeente is stevig ingezet op het werken met zero-emissieapparatuur. Daarnaast is een pilot uitgevoerd waarbij grote apparaten zijn getest. Het blijkt dat hier veel mogelijkheden liggen voor vermindering van de uitstoot van CO2 en andere luchtvervuilende stoffen. Een vervolgaanpak is in voorbereiding.

## Energietransitie in de gebouwde omgeving

In 2022 ging Rotterdam door met bevordering van de energietransitie in de bestaande woningvoorraad. Met 23 Verenigingen van Eigenaren (VVE's) is begonnen met de begeleiding naar een groen meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en duurzame investeringen. Met de begeleiding voor eengezinswoningen zijn 136 woningen overgegaan op verduurzaming. Met verschillende subsidies zijn isolatiemaatregelen in woningen aangebracht. Daarnaast zijn 32.000 dozen met energiebesparende middelen uitgereikt. Medio 2023 is informatie over de voortgang op het gebied van aardgasvrij in 2022 beschikbaar. De voortgang in de gebiedsaanpakken is al wel bekend.

In Heindijk zijn in 2022 volgens planning 300 woningen aangesloten op stadsverwarming. In 2023 volgen de overige 70 woningen en nog een aantal utiliteitsgebouwen. In Pendrecht-Zuid en Reyeroord-West kregen gebouweigenaren het aanbod over te stappen op stadsverwarming. Beide aanpakken stonden in 2022 op pauze vanwege de ontwikkelingen rondom Warmtebedrijf Rotterdam (WbR). In het najaar van 2022 besloot het kabinet om warmtenetten meer publiek te maken. Daardoor krijgt de overheid een grotere rol. Vattenfall reageerde door de aanpak in Pendrecht en Reyeroord tijdelijk te pauzeren. Het bedrijf gaf aan niet zeker te weten of het zijn investering kan terugverdienen. De gemeente overlegt nu met Vattenfall en het ministerie van Economische zaken over het vervolg.

In Bospolder-Tussendijken zijn 436 woningen van Havensteder aangesloten op stadsverwarming. In Prinsenland – Het Lage Land is voortgang geboekt met de aanbesteding van aanleg, beheer en exploitatie van een warmtenet. In Rozenburg is nog niet met de aanbesteding begonnen vanwege de ontwikkelingen rond het Warmtebedrijf Rotterdam. Een verkenning moet uitwijzen of de ontwikkeling van een warmtenet mogelijk is door een meer publiek warmtebedrijf.

In januari 2022 kreeg de gemeente de specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede van het Rijk. Met dit geld betaalt de gemeente projecten om de energierekening van bewoners te verlagen. De uitvoering van verschillende projecten is gestart.

- Sinds de herfst van 2022 kunnen huishoudens met een laag inkomen een energiekusser aanvragen. Deze energiekusser geeft advies en brengt direct kleine energiebesparende maatregelen in de woning aan.
- Oprichting van het Duurzaam Witgoedfonds: Rotterdammers met een laag inkomen kunnen via een hulpverlener, energiekusser of budgetmaatje gratis een energiezuinig apparaat ontvangen.

- Eind december 2022: een convenant is gesloten met woningcorporaties; de corporaties nemen extra maatregelen om de energierekening van hun huurders verlagen.
- Energiebank Rotterdam deed collectieve energiecoaching bij bewonersgroepen.
- OpZoomer hield in het najaar van 2022 een proef waarbij in 5 straten in Feijenoord buurtbewoners in gesprek gingen over energiebesparing. Ze werken hierbij samen met de Energiebank Rotterdam.

In 2022 werkte de gemeente aan een regionale arbeidsmarkt agenda (RAA). De energietransitie, circulaire economie en digitalisering zijn de belangrijkste opgaven. De RAA biedt hierbij een kapstok voor alle acties. Rapporten van TNO dienden als basis voor de RAA. Uit de rapporten bleek dat de werkgelegenheid bij de aanleg van het warmtenet groot en divers is. In een aantal wijken waar nu werkzaamheden lopen voor de aanleg van een warmtenet, startten projecten om mensen uit de wijk op te leiden. In het Energiehuis in Heindijk startte bijvoorbeeld de opleiding voor plaatsing van de warmte-afleversets. Verder is een Kans voor West 3 subsidie toegekend om in verschillende wijken Leer Praktijk Centra op te zetten. Hierbij ligt de nadruk op technische beroepen in de verduurzaming.

In 2022 enthousiasmeerde de interactieve theatervoorstelling Huis van Sarah bedrijven, werkzoekenden en leerlingen om aan de slag te gaan of een opleiding te kiezen in de verduurzaming.

## Duurzame en schone haven en industrie

In 2022 verbruikten de chemische industrie en de aardolie-industrie al 10 tot 20% minder aardgas. Dit is een gevolg van de ontwikkelingen op de internationale energiemarkt. Daar staat een hoger gebruik van kolen tegenover. De gemeente heeft de walstroominstallatie in Rozenburg in gebruik genomen. Andere successen zijn de samenwerking met veel kleine innovatieve bedrijven in en om de haven, de succesvolle World Hydrogen Summit (topconferentie over waterstof) in Rotterdam en de investeringsbeslissingen voor twee grote electrolyzers op de Tweede Maasvlakte. Electrolyzers zetten elektrische energie om in waterstof.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 106

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Energietransitie

Om de aangescherpte landelijke norm van -55% CO<sub>2</sub>-reductie in 2030 te halen, moet Rotterdam meer maatregelen nemen, met name in het stedelijk gebied. We sturen op merkbare effecten van ons beleid:

- We toetsen de doelmatigheid van de huidige programma's en van toekomstige maatregelen om CO2 te reduceren. We investeren in projecten met de hoogste reductie van uitstoot van schadelijke stoffen per bestede euro en het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele bronnen.
- We laten de inzet en doelstellingen monitoren door DCMR, zodat tijdig kan worden bijgestuurd als de dalende trend onvoldoende doorzet om de landelijke norm van -55% CO2 reductie te halen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de verantwoordelijkheden van het Rijk, de haven en de stad.

We zorgen ervoor dat alle bewoners kunnen meedoen aan de energietransitie en daarvan de vruchten kunnen plukken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het helpen van bewoners met schulden en het creëren van lokale banen in de energietransitie. Rioolvervanging en energietransitie trekken samen op om de overlast voor de Rotterdammer zo veel mogelijk te beperken. Daarnaast zetten we in op energiebesparing. Dat wat we niet aan energie gebruiken of grondstoffen, hoeft ook niet opgewekt, geproduceerd of vervoerd te worden. Uiteraard geldt dit ook voor onze gemeentelijke organisatie. We ontzien kwetsbare Rotterdammers bij maatregelen die een financiële inbreng nodig hebben.

## Doel: Duurzaam energiesysteem

Pagina 107

### Doel: Schoon, duurzaam en robuust energiesysteem

In het regeerakkoord is een vermindering opgenomen van 55% op de uitstoot van CO2 op weg naar 2050. Dit betekent dat in 2030 de CO2-uitstoot die samenhangt met de voeding van het landelijk elektriciteitsnet 67% lager ligt dan in 1990. Daarnaast werkt de gemeente Rotterdam aan een robuust, duurzaam energiesysteem dat is aan te passen is aan nieuwe ontwikkelingen. Het elektriciteitsnet is een onderdeel van dit duurzame systeem. Het biedt alternatieven voor de huidige oplossingen bij warmte en kou.

Het energiesysteem moet de groei versnellen van de stad en van de uitvoering van andere ruimtelijke opgaven, zoals vergroening, klimaatadaptatie en rioolvervanging.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

#### In 2026 is 3,2 km<sup>2</sup> zonnepanelen gerealiseerd

Hiervan staat in 2026 ongeveer 2 km<sup>2</sup> aan panelen op daken. Ongeveer 0.3 km<sup>2</sup> staat in 2026 langs wegen en pleinen. De gemeente geeft het goede voorbeeld en stelt alle geschikte publieke gebouwen beschikbaar voor de plaatsing van zonnepanelen.

#### In 2025 is 350 MW windenergie gerealiseerd, waarvan 300 MW in de haven

De gemeente houdt zich aan bestaande afspraken over vijf te realiseren windparken op Rotterdams grondgebied.

## **Rotterdam werkt aan alternatieve warmte - en koudeoplossingen**

De gemeente zet in op duurzame warmte - en koudebronnen voor ruimteverwarming in de gebouwde omgeving.

## **We werken aan een robuust, adaptief en slim energiesysteem van transport, opslag en distributie**

We werken aan een schoon, slim, adaptief en rechtvaardig energiesysteem waarvan het elektriciteitsnet een onderdeel is. Hiervoor werken we samen met verschillende stakeholders, waaronder netbeheerder Stedin. Daarnaast stimuleert de gemeente innovaties in het energiesysteem.

## **Wat gaan we daarvoor doen?**

### **In 2026 is 3,2 km<sup>2</sup> zonnepanelen gerealiseerd**

- Stimuleren Zon op daken (bedrijven, scholen, instellingen, energie coöperaties, VvE's). We maken een kader/leidraad Zon op daken die vallen onder het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO).
- Stimuleren Zon op en langs infrastructuur (snelwegen, gemeentelijke infrastructuur, parkeerplaatsen);
- Uitvoering reeds geplande zonneparken Slufter en Oranjepolder;
- Voor de daken van het gemeentelijk vastgoed met een oppervlakte groter dan 250 m<sup>2</sup> komt er bouwtechnisch onderzoek naar de geschiktheid van het dak voor zonnepanelen. Voor kleinere daken brengen meerjarenonderhoudsplannen de maatregelen in beeld, waarna uitvoering volgt.
- De gemeente stimuleert plaatsing van zonnepanelen op daken van monumenten en gebouwen in beschermde stadsgezichten als de karakteristieke waarden van een monument dat toelaten
- We stimuleren innovatieve technieken voor de opwek, opslag en distributie van zonne-energie.

### **In 2025 is 350 MW windenergie gerealiseerd, waarvan 300 MW in de haven**

- De gemeente ontwikkelt de aangewezen zogenaamde VRM (Visie Ruimte en Leefomgeving)-locaties voor windparken
- Zoals in het coalitieakkoord is afgesproken gaat de gemeente in gesprek met de provincie om te verzoeken of er een andere locatie mogelijk is voor de geplande windmolens op de Landtong en het Beneluxplein. Er komt een onderzoek naar de mogelijke ontwikkeling van een windpark op de strekdam bij Hoek van Holland (zoals vastgelegd in de RES 1.0).
- Ook komt er een nieuw kader voor windparken met duidelijke uitgangspunten zoals afstandsnormen en financiële participatie van bewoners in onder andere energie-coöperaties. Hierbij nemen we de landelijke richtlijnen als uitgangspunt, tenzij we die als Rotterdam kunnen verbeteren.

## **We werken aan alternatieve warmte - en koude oplossingen**

- De gemeente werkt aan een strategie voor warmte- en koudebronnen. Daarmee gaat de gemeente na of restwarmte, geothermie en aquathermie goede alternatieven zijn voor het gebruik van fossiele brandstoffen. Onderdeel hiervan is een verlaging van de temperatuur van het warmtenet van hoogtemperatuur naar middentemperatuur zodat naast restwarmte uit de haven ook andere duurzame bronnen met een lagere temperatuur, zoals geothermie en aquathermie, kunnen worden gebruikt. Het verlagen van de temperatuur zorgt verbeteren van de capaciteit en beperken van het warmteverlies van het warmtenet.
- De WAT-kaart, dit is de kaart die onderdeel uitmaakt van de vastgestelde transitievisie warmte die laat zien per buurt het beste alternatief is voor aardgas, wordt onderdeel van de Rotterdamse warmte-koudestrategie.

## We werken aan een robuust, adaptief en slim energiesysteem van transport, opslag en distributie

- Er komen afspraken met Stedin en andere betrokken organisaties over de benodigde verzwaringen van het elektriciteitsnetwerk. Die verzwaringen moeten een goede groei van de stad en de economie mogelijk maken. Er komen afspraken over het slimmer benutten van netwerken en maken daarvoor afspraken met partners over het delen van data zodat we als gemeente onze regisseursrol beter uit kunnen voeren.
- Het programma Smart Energy Systems koppelt innovaties in het energiesysteem aan economische kansen voor Rotterdam.
- Rotterdam houdt regie op de uitvoering van de Rotterdamse waterstofagenda in stedelijk gebied.
- Als het Rijk bij Rotterdam aanklopt over een kerncentrale in de haven, gaan we daarover met het Rijk in gesprek omdat onderzoek van alternatieve energiebronnen hoort bij de energietransitie.
- We participeren in de RES-regio Rotterdam- Den Haag; uitvoeringsagenda en RES 2.0.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                        | Begroting                                                     | Realisatie         | Begroting                                               | Raming                                                  | Raming                                                        | Raming                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
|                                                                                                                    | 2022                                                          | 2022               | 2023                                                    | 2024                                                    | 2025                                                          | 2026                                                    |
| <b>We zetten in op minimaal 25% CO2-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.</b> | Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -10% t.o.v. 1990 (3,09 Mton) | Bekend najaar 2023 | Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -n.t.b. % t.o. v. 1990 | Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -n.t.b. % t.o. v. 1990 | Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -25% t.o.v. 1990: (2,58Mton) | Stedelijke CO2-uitstoot minimaal -n.t.b. % t.o. v. 1990 |
| <b>In 2026 is 3,2 km2 zonnepanelen gerealiseerd.*</b>                                                              |                                                               |                    |                                                         |                                                         |                                                               | 3,2 km <sup>2</sup>                                     |
| In 2025 is 350 MW windenergie gerealiseerd, waarvan 300 MW in de haven.                                            |                                                               |                    |                                                         |                                                         | 350 MW, waarvan 300 MW in haven                               |                                                         |

## Toelichting indicatoren

### Target CO2

Om Rotterdam te laten aansluiten bij de nationale doelstelling en het beleid voor het terugdringen van CO<sub>2</sub>-uitstoot stelt Rotterdam het volgende doel: *We zetten in op minimaal 25% CO<sub>2</sub>-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990.*

Voor de haven zorgen we dat de Rijksambities voor voldoende reductie in 2030 worden ondersteund door onze inzet op innovaties. We zullen de plannen richting 2030 strak monitoren op daadwerkelijke voortgang en omvang. Ook meten we de jaarlijkse uitstoot van het gehele Rotterdamse grondgebied. Uiteraard zijn we hierbij afhankelijk van inzet Rijk en EU.

Pas na de volgende doorrekening van plannen (voorjaar 2023) zullen de mijlpalen voor 2023 en 2024 beschikbaar zijn. Dit komt door de onzekerheid over de Rijksbijdragen en omdat de middelen Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) nog moeten worden toegekend. Voor 2022 houden we -10% aan gezien de verwachtingen van de DCMR over 2022; met de onzekerheid rond verminderde effecten van COVID-19 en de doorwerking van de oorlog in Oekraïne op die cijfers. Najaar 2023 zijn de realisatiecijfers over uitstoot 2022 bekend.

### Zonnepanelen

\* Er kan alleen gemeten worden in maart (i.v.m. luchtfoto's, omdat er dan geen bladeren aan de bomen hangen). De cijfers volgen dan na analyse van de foto's in de zomer. Over het behalen van de target voor 2026 zal dus pas in de zomer van 2027 kunnen worden geconcludeerd.

## Doel: Energietransitie gebouwde omgeving

Pagina 108

### Doel: Energietransitie in de gebouwde omgeving

Deze opgave beoogt de realisatie van duurzame en toekomstbestendige wijken, woningen en gebouwen. Alle woningen en andere gebouwen moeten in 2050 vrijwel CO<sub>2</sub>-neutraal zijn. De tussenstap is een stevige CO<sub>2</sub>-reductie in 2030. Dit gebeurt in samenhang met andere beleidsterreinen en kosteneffectief. Zoveel mogelijk gaat dit zonder overlast voor de bewoners en ondernemers. Daarom gaan het rioolvervangingsplan en de acties voor energietransitie zoveel mogelijk samen in uitvoering.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- **Energiebesparing en verduurzaming van de woningvoorraad en andere gebouwen**
  - *Bestaande woningen:* Eigenaar-bewoners en VvE's nemen duurzame energiebesparende maatregelen om hun woningen toekomstbestendig te maken. Het streven is om in 2028 geen corporatiewoningen en bezit particuliere verhuurders te hebben met energielabels E, F en G. Rotterdammers met een smalle beurs nemen kleine duurzame energiebesparende maatregelen met hulp van energiekussers.

- *Nieuwbouw*: Rotterdam heeft een ambitieus nieuwbouwprogramma met flinke duurzame ambities. Met het programma Duurzaamheid in Gebiedsontwikkeling (DGO) helpen we planteams en ontwikkelaars om Rotterdamse duurzaamheidsambities concreet te maken en op te nemen in hun projecten. Door duurzaamheid vanaf het begin in het proces mee te nemen houden we bovendien tempo in de bouwopgave en voorkomen we vertraging verderop in het proces.
- *MKB ruimtes, horecagelegenheden en andere gebouwen*: 95% van de kantoren voldoet in 2025 aan energie label C-verplichting. We ondersteunen het MKB met het toepassen van energiebesparende maatregelen.
- **Betaalbaarheid van de energietransitie en tegengaan energie armoede**. De energietransitie moet betaalbaar zijn voor alle Rotterdammers. Alle Rotterdammers moeten kunnen meedoen. We ontzien kwetsbare Rotterdammers bij maatregelen die een financiële inbreng nodig hebben.
- **Geen fossiele energie in woningvoorraad per 2050**. In 2026 heeft Rotterdam minder aardgasaansluitingen dan in 2022. We geven uitvoering aan de Rotterdamse Transitievisie Warmte (RTvW). Voorwaarde is dat hiervoor externe financiële middelen beschikbaar komen. Maatregelen voor de energietransitie stimuleren de werkgelegenheid in deze sector.
- **Faciliteren concernbrede en stadsbrede verduurzaming**. Er komt een organisatiebrede en stadsbrede verduurzaming. Het doel is dat binnen heel Rotterdam, zowel de stad als de ambtelijke organisatie alle duurzaamheidsambities als vanzelf meegaan in het de normale werkzaamheden.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Energiebesparing en verduurzaming van de woningvoorraad en andere gebouwen

#### *Bestaande woningen*

- Hulp aan actieve Rotterdammers die met duurzaamheid aan de slag willen gaan. De behoeftes zijn divers. Daarom komt er waar mogelijk maatwerk en vindt aansluiting plaats bij de ontwikkeling van Wijk aan Zet.
- De gemeente promoot rijksregelingen en het Rotterdamse Energietransitiefonds. We blijven energietransitieleningen beschikbaar stellen voor Rotterdammers, VvE's, ondernemers, scholen en sportverenigingen die hun pand willen verduurzamen. We maken dit zo toegankelijk mogelijk.
- De gemeente maakt in 2023 inzichtelijk in welke buurten/wijken isoleren het leidende principe is en tot welk niveau, hiervoor voegen we 'isolatiewaarden' toe aan de bestaande WAT-kaart. We starten in 2023 ook met het werken aan een nieuwe WANNEER-kaart en (wijk)uitvoeringsplannen.
- We stellen in 2023 de Rotterdamse norm voor energiebesparing vast. Dit is een vertaling van de Standaard & Streefwaarden naar de Rotterdamse situatie,
- We starten in 2023 met gebiedsgerichte aanpakken voor isoleren, ervan uitgaande dat er middelen van het Rijk beschikbaar komen.
- Voortzetting van VvE-010 als hét adviesloket voor VvE's die aan de slag willen met het onderhoud en verduurzaming van hun gebouw.
- Met woningcorporaties komen er prestatieafspraken over de manier en de snelheid van verduurzaming, ook voor aardgasvrij.

#### *Nieuwbouw*

- Concreet duurzaamheidsadvies helpt bij de verduurzaming van nieuwbouw, vanaf het eerste begin van de gebiedsontwikkelingen. Projectteams en ontwikkelaars krijgen instrumenten om zelf met duurzaamheid aan de slag te gaan.
- We lanceren een quickscan waarmee je in 5 minuten en 4 stappen een duurzaam advies op hoofdlijnen krijgt voor een bouwproject.

#### *MKB ruimtes, horecagelegenheden en andere gebouwen*

- Per 1 januari 2023 moeten kantoorpanden energie label C hebben. In 2022 en 2023 wordt vooral ingezet op informatievoorziening en ondersteuning naar de vastgoedeigenaren. In 2024 en 2025 gaat de inzet vooral naar handhaving.
- We bieden het MKB (alle ondernemers in de stad inclusief de horeca) met energiescans inzicht in de meest effectieve aanpassingen om hun energierekening te verlagen, praktische hulp bij de uitvoering van kleine maatregelen en subsidies om verduurzaming van hun pand en/of bedrijventerrein te realiseren.
- We bieden ondernemersverenigingen hulp met een aanpak op bedrijventerreinen om collectieve energiemaatregelen te kunnen uitvoeren. Het gaat om praktische kennis en hulp bij het benutten van subsidies van provincie, Rijk en regio.

#### **Betaalbaarheid van de energietransitie en tegengaan energiearmoede**

- Wij zorgen voor praktische, gratis hulp voor Rotterdammers met een smalle beurs om hun huis energiezuiniger te maken, met kleine energiebesparende producten en hulp bij installatie hiervan. We zetten daarvoor energieklussers in, waaronder mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- We trekken samen op met woningcorporaties aangezien 70% van de Rotterdammers met energiearmoede bij één van hen een woning huurt.

#### **Geen fossiele energie in de woningvoorraad in 2050**

- Bestaande pilots voor aardgasvrije gebieden maakt de gemeente af, waarbij we doorgaan met de acties om lokale banen te creëren volgens het leerwerkakkoord. Er komen gesprekken met het Rijk en met 'Europa' over een betaalbaar aanbod.
- 17.500 Rotterdammers zijn op het warmtenet aangesloten maar koken nog op gas. Hierdoor betalen zij dubbel vastrecht. Zij krijgen informatie over elektrisch koken. We reserveren ruimte voor een toekomstig warmtenet bij projecten (in de ondergrond) waar nog niet gestart kan worden met aardgasvrij.
- De gemeente maakt voor Rotterdammers helder wanneer ze wat ze moeten doen om hun woning goed te isoleren en aardgasvrij te maken. Dit doen we via de Rotterdamse Transitievisie Warmte. De komende jaren gaat de gemeente aan de slag met de implementatie van de Wet gemeentelijk instrumentarium warmtetransitie en Wet collectieve warmtevoorziening. De inwerkingtreding van deze wetten is voorzien op respectievelijk 1 januari 2024 en 1 juli 2024. Tijdig herijken we dan ook de Rotterdamse Transitievisie Warmte zodat deze in lijn komt met deze nieuwe wetgeving en de Omgevingswet
- We starten nieuwe gebiedsaanpakken als er voldoende externe middelen zijn en we een betaalbaar aanbod aan gebouweigenaren kunnen doen zodat alle bewoners kunnen profiteren van duurzame warmte.

#### **Faciliteren concernbrede en stadsbrede verduurzaming**

- We jagen concernbreed verduurzamingsinitiatieven aan. Inhoudelijk leggen we hiervoor verantwoording af via de paragraaf klimaat.
- We zetten extra in op effectieve lobby zodat we het verkrijgen van Rijks- of EU-subsidies voor duurzaamheidsprojecten voor onze gemeente optimaliseren.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                     | Realisatie<br>2022                                                                                                    | Begroting<br>2023      | Raming<br>2024                            | Raming<br>2025          | Raming<br>2026           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------|-------------------------|--------------------------|
| Drie gebiedsgerichte aanpakken isolatie gestart in 2023                                                                                                         |                                                                                                                       | 3**                    | n.t.b. (nog<br>geen<br>budget)            |                         |                          |
| Per jaar traject advies & ondersteuning verduurzaming voor 30 grote VvE's en 20 kleine VvE's***                                                                 |                                                                                                                       | Groot: 30<br>Klein: 20 | Groot: 60<br>Klein: 40                    | Groot: 90<br>Klein: 60  | Groot: 120<br>Klein: 80  |
| Energie label van 8.358 corporatiewoningen met E, F, of G-label verbeterd in 202.                                                                               |                                                                                                                       |                        |                                           |                         | 8.358<br>(in<br>2028)    |
| Aantal huis-aan-huis bezoeken van energiekussers                                                                                                                |                                                                                                                       | 3.500                  | n.t.b. (nog<br>geen<br>budget na<br>2023) |                         |                          |
| Afname aantal aardgas aansluitingen en aantal WEQ dat aardgasvrij is gemaakt (gebruikt geen aardgas meer voor koken, verwarming en bereiding van warm tapwater) | We zijn in overleg met Stedin over een correcte nulmeting en we werken toe naar een goede jaarlijkse monitor hiervoor |                        |                                           |                         | 10.000*                  |
| Afname aardgasgebruik stad in m3                                                                                                                                | We zijn in overleg met Stedin over een correcte nulmeting en we werken toe naar een goede jaarlijkse monitor hiervoor | -10% t.o.<br>v. 2021   | -15% t.o.<br>v. 2021                      | -20% t.<br>o.v.<br>2021 | -25% t.<br>o.v.<br>2021* |

## Toelichting indicatoren

\*De streefwaarden die we hier kunnen hanteren zijn afhankelijk van de middelen die er zijn voor de gebiedsaanpakken.

\*\* Er is voor 2023 Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). Daarna: onder voorbehoud van toekenning middelen vanuit het Rijk, deze worden in mei 2023 aangevraagd.

\*\*\* indien DTB hiervoor wordt toegekend.

## Doel: Schouders onder de energietransitie in mobiliteit

In de stedelijke mobiliteit liggen veel mogelijkheden voor vermindering van de CO<sub>2</sub>-uitstoot. De ontwikkelingen op het gebied van uitstootvrije mobiliteit gaan hard. Door hiervan gebruik te maken, lijkt het haalbaar om al voor 2040 over te schakelen naar een uitstootvrij mobiliteitssysteem in de stad. Daarbij vullen fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit elkaar aan en is het gemotoriseerd verkeer schoon. Dat is goed voor het klimaat én voor schone lucht.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- Per 2040 stoten het stedelijk verkeer en mobiele werktuigen geen schadelijke stoffen meer uit. Voor 2026 is de inzet: 20% schone passages binnen de ring.
- In de collegeperiode 2022 tot 2026 spant de gemeente zich in voor de invoering van de zero-emissiezone voor stadslogistiek binnen de ring van Rotterdam per 2025. Voor een aantal voertuigcategorieën geldt een overgangsregeling tot 2030.
- We verbeteren de laadpaalinfrastructuur en breiden deze uit. We komen met een aanpak voor de komende 10 jaar. Daarin wordt aangegeven waar de laadpalen komen en hoe het energienetwerk dit aan kan. We kijken daarbij naar betere technieken en waar mogelijk dubbel gebruik met andere auto's, andere soorten voertuigen of schepen (walstroom).
- Er komen stappen in de richting van emissievrij personenvervoer in 2040 hieronder vallen taxi's, doelgroepenvervoer, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Daarnaast wordt doelgroepgericht ingezet op verduurzaming, bijvoorbeeld via werkgevers en een nog op te zetten bewonersaanpak.
- Verduurzaming van mobiele werktuigen.
- Het gemeentelijke wagenpark is emissievrij in 2030.

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Conform het nationale klimaatakkoord en de uitvoeringsagenda stadslogistiek spant Rotterdam zich in om 1 januari 2025 een zero-emissiezone voor alle zakelijke bestel- en vrachtauto's in te voeren. Deze inspanningsverplichting heeft het college in 2020 in het Convenant ZES (Zero Emissie Stadslogistiek) vastgesteld. Invoering van de zone gebeurt in samenspraak met de logistieke sector en de partners uit het Convenant ZES. Bijkomende acties, zoals persoonlijk advies en subsidieregelingen, zorgen ervoor dat de zero emissiezone voor iedere ondernemer haalbaar is, van zzp'er tot multinational. Huidige milieuzones worden voortgezet, uitgezonderd de milieuzone stad die vervalt met de invoering van de zero-emissiezone.
- De gemeente stimuleert de versnelling van de aanleg van laadinfrastructuur zodat iedereen in Rotterdam makkelijk kan laden waar en wanneer dat nodig is. Dit betekent meer openbare laadpalen en laadpleinen,

snelladers voor logistiek en taxi, en ondersteuning van bedrijven, VvE's en huurders. Uitbreiding van het laadnetwerk gebeurt in nauwe samenwerking met de netbeheerder en sluit aan bij de energiesysteemvisie van de stad. Invoering van 'slim laden' op alle publieke laadpunten.

- Inzet op minder reizen, meer fietsen en lopen en emissievrije gemotoriseerde voertuigen. De gemeente benadert alle werkgevers in Rotterdam voor de overgang naar duurzame mobiliteit. Kennisdeling en goede voorbeelden versnellen de mobiliteitstransitie in werk gerelateerd verkeer. De gemeente onderzoekt hierbij ook hoe we beter met partijen als Rijkswaterstaat en Havenbedrijf Rotterdam (HbR) op kunnen trekken in onze gezamenlijke ambities.
- Er komt een aanpak voor de verduurzaming van mobiele werktuigen

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                    | Nulmeting 2021 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Raming<br>2024 | Raming<br>2025 | Raming<br>2026 |
|--------------------------------|----------------|--------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|
| Schone passages binnen de ring | 8,6%           |                    |                   |                |                | 20%            |

## Toelichting indicatoren

### Schone passages binnen de ring

Betreft het percentage passages van schone motorvoertuigen (ook vracht) binnen de ring: elektrisch, waterstof en hybride. Het betreft hier geen unieke voertuigen; in praktijk betekent dit dat een voertuig meerdere keren geregistreerd kan worden. Met deze indicator meten we de voortgang van verschoning (lees: elektrificeren) van stedelijke gemotoriseerde mobiliteit als onderdeel van onze subdoelstelling.

## Doel: Duurzame haven en industrie

Pagina 110

## Doel: Duurzame haven en industrie

Tijdens de collegeperiode 2022 tot 2026 stuurt de gemeente binnen de eigen verantwoordelijkheden aan op verduurzaming van gevestigde bedrijven en faciliteiten voor innovaties voor de circulaire haven economie. De huidige uitstoot is nog 24% hoger dan 1990, omdat de Rotterdamse haven de afgelopen decennia is uitgebreid. De benodigde transitie in de haven, zoals sluiting van de kolencentrales, komt van de waterstof economie of afvang van CO<sub>2</sub>, start in de huidige collegeperiode, maar kan pas na 2026 doorgroeien. De transitie is afhankelijk van wereldwijde ontwikkelingen en nationale sturing. De uitstoot bij de kolencentrales nemen toe door de oorlog in Oekraïne en de ambitie om aardgas te besparen. Ondanks deze afhankelijkheid wil Rotterdam voor 2025 sturen op vermindering van uitstoot en gerealiseerde projecten, om het routeplan naar 2030 in te vullen. Dat draagt bij aan de positionering van de haven als waterstof-hub van Europa, en mede daardoor als dé duurzame wereldhaven van de toekomst.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

## Wat willen we bereiken?

### Versnellen walstroom en stimuleren verduurzaming scheepvaart

- Versnelde invoering van walstroom en stimulering van verduurzaming in de scheepvaart. Kades in stedelijk gebied, voor binnenvaart en zeescheepvaart, krijgen deze coalitieperiode walstroom.
- Er komt een generatorverbod op plekken waar generatoren overlast veroorzaken voor bewoners.
- Ondersteuning van innovatie in het varen op elektriciteit voor de binnenvaart en het gebruik van waterstof en groene brandstoffen.
- Doelstellingen - die de gemeente nastreeft zijn: 90% van de roll-on roll-of, offshore, ferry's, 100% van de cruiseschepen gebruikt walstroom en 50% van de grootste containerschepen. Als de EU de ambities omhoog bijstelt doen wij dat ook.

### Elektrificatie, aanlanding Wind op zee en energiebesparing industrie

De gemeente wil zorgen dat:

- Energiebesparing in de grote industrie in de haven wordt aangejaagd en opgevolgd.
- Infrastructuur en innovatie voor elektriciteit en stoom wordt bevorderd.
- Verdere inzet op aanlanding en (land)infrastructuur van grootschalige wind op zee ter bevordering van de elektrificatie van het Haven en Industrieel Complex (HIC) en de lokale productie van groene waterstof.
- Infrastructuur en opslagcapaciteit op orde worden gebracht van zowel elektriciteit als waterstofinfrastructuur.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Versnellen walstroom en stimuleren verduurzaming scheepvaart

- Samen met het Havenbedrijf Rotterdam werken aan walstroomprojecten. De gemeente is aanjager voor de kades in stedelijk gebied. Oplossing van knelpunten, zowel in de ruimtelijke inrichting als financieel. Voor de kades in het havengebied is het Havenbedrijf Rotterdam de voortrekker en helpt de gemeente daarbij.
- Stimuleren van vergroening van de binnenvaart.
- We zorgen dat de grondstoffentransitie en de energietransitie in de haven zoveel mogelijk elkaar versterken.

### Elektrificatie en energiebesparing industrie

- Rotterdam is onderdeel van het Groei door Reductie-project. Daarin krijgen bedrijven ambitieuze energiescans en monitoring van de voortgang die ze maken.
- Samenwerking met DCMR en Deltalinqs voor kennisdeling op het gebied van energiebesparing. Verkenning van de mogelijkheden voor handhaving van de verplichting tot energiebesparing in de industrie.

- De gemeente gaat in gesprek met Stedin, Havenbedrijf en Deltalinqs voor uitbreiding van de infrastructuur voor elektriciteit en stoom en waar nodig faciliteren we aanlanding van windparken op zee in de haven en op de tweede Maasvlakte.

## Hoe meten we dat?

Voor de haven ondersteunt Rotterdam met innovaties de ambities van het Rijk voor voldoende vermindering van uitstoot in 2030. Er komt een strakke monitoring van de plannen voor 2030. De DCMR rekent dit jaarlijks door. Ook komt er een jaarlijkse meting van de uitstoot van schadelijke stoffen voor het gehele Rotterdamse grondgebied.

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                                                  | Nulmeting<br>2022                                    | Begroting<br>2023                                                                                         | Raming<br>2024            | Raming<br>2025              | Raming<br>2026 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|----------------|
| Walstroom 1: Tot en met 2026 komen er walstroomvoorzieningen voor zeeschepen aan de volgende stedelijke kades: een ligplaats voor een cruiseschip aan de Wilhelminakade, zes ligplaatsen aan de Parkkade, vijf ligplaatsen aan de Lloydkade. | Geen walstroom aan de Park- Lloyd- en Wilhelminakade | 6x Parkkade gerealiseerd                                                                                  | 5x Lloydkade gerealiseerd | Cruiseterminal gerealiseerd |                |
| Walstroom 2: Tot en met 2026 komen er walstroomvoorzieningen voor de grootste zeeschepen: drie ligplaatsen voor 'deep sea'-containerschepen, drie ligplaatsen voor ferry's en twee ligplaatsen voor offshore-schepen.                        | 0 van de 8                                           |                                                                                                           | 4 van de 8                | 8 van de 8                  |                |
| Walstroom 3: Voor de overige ligplaatsen komen uitvoeringsplannen voor de periode 2026 tot 2030, volgens de afgesproken doelen in 2030.                                                                                                      | 0% van de plannen                                    | Heatmap, lijst alle ligplaatsen, uitvoeringsplan 1, vouchers, generatorverbod en nieuwe maatwerksubsidies | 50% van de plannen        | 100% van de plannen         |                |

## Toelichting indicatoren

Voor de haven ondersteunt Rotterdam met innovaties de ambities van het Rijk voor voldoende vermindering van uitstoot in 2030. Er komt een strakke monitoring van de plannen voor 2030. DCMR rekent dit jaarlijks door. Ook komt er een jaarlijkse meting van de uitstoot van schadelijke stoffen voor het gehele Rotterdamse grondgebied.

Specifieke versnelling van de aanleg van drie types walstroom, waarbij ook de inzet van Havenbedrijf Rotterdam en partijen in de haven essentieel is:

1. Walstroom 1: Tot en met 2026 komen er walstroomvoorzieningen voor zeeschepen aan de volgende stedelijke kades: een ligplaats voor een cruiseschip aan de Wilhelminakade, zes ligplaatsen aan de Parkkade, vijf ligplaatsen aan de Lloydkade;
2. Walstroom 2: Tot en met 2026 komen er walstroomvoorzieningen voor de grootste zeeschepen: drie ligplaatsen voor 'deep sea'-containerschepen, drie ligplaatsen voor ferry's en twee ligplaatsen voor offshore-schepen. Alle container- en ferryterminals moeten voor 2030 walstroomfaciliteiten hebben en hebben daarom projecten in voorbereiding. Het is nog onzeker welke van deze vóór 2026 worden voorzien en welke tussen 2026 en 2030, maar deze getallen zijn ambitieus doch haalbaar.

3. Walstroom 3: Voor alle ligplaatsen in de Rotterdamse haven komt een Plan van Aanpak versnelling walstroom voor de periode 2024 tot 2030. We stimuleren versnelling van de aanleg met nieuw beleid, een inventarisatie en analyse van alle ligplaatsen in de haven, het selecteren van de ligplaatsen voor het eerste uitvoeringsplan en vervolgens het uitgeven van vouchers voor quickscans, het instellen van generatorverboden - en het opstellen van nieuwe maatwerksubsidies.

*In de uitwerking van het programma Energietransitie zullen we een concrete indicator formuleren op het aantal of de kwaliteit van de vergunningen dat per jaar wordt aangevraagd in het Versnellingshuis*

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 111

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Energietransitie draagt bij aan:

- SDG 1 Geen Armoede
- SDG 3 Goede gezondheid en welzijn
- SDG 7 Betaalbare en duurzame energie
- SDG 8 Waardig werk en economische groei
- SDG 9 Industrie, innovatie en infrastructuur
- SDG 11 Duurzame steden en gemeenschappen
- SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie
- SDG 13 Klimaatactie
- SDG 14 Leven in het water
- SDG 15 Leven op het land
- SDG 17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 112

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Energietransitie | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking      |
|------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                | <b>0</b>                     | <b>6.834</b>                     | <b>4.894</b>       | <b>-1.939</b>  |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                | 0                            | 6.471                            | 4.090              | -2.381         |
| Financieringsbaten                             | 0                            | 12                               | 8                  | -4             |
| Overige opbrengsten derden                     | 0                            | 350                              | 1.481              | 1.131          |
| Overige baten                                  | 0                            | 0                                | -685               | -685           |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>               | <b>25.609</b>                | <b>51.441</b>                    | <b>32.986</b>      | <b>-18.455</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                         | <b>6.337</b>                 | <b>7.867</b>                     | <b>6.431</b>       | <b>-1.436</b>  |
| Inhuur                                         | 42                           | 42                               | 16                 | -27            |
| Overige apparaatslasten                        | 99                           | 114                              | 103                | -11            |
| Personeel                                      | 6.196                        | 7.710                            | 6.312              | -1.399         |
| <b>Intern resultaat</b>                        | <b>3.627</b>                 | <b>7.946</b>                     | <b>9.462</b>       | <b>1.517</b>   |
| Intern resultaat                               | 3.627                        | 7.946                            | 9.462              | 1.517          |
| <b>Programmalasten</b>                         | <b>15.645</b>                | <b>35.629</b>                    | <b>17.093</b>      | <b>-18.535</b> |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden            | 10.013                       | 21.371                           | 12.522             | -8.849         |
| Kapitaallasten                                 | 626                          | 607                              | 607                | 0              |
| Overige programmalasten                        | 0                            | 0                                | 46                 | 46             |
| Subsidies en inkomensoverdrachten              | 5.006                        | 13.651                           | 3.918              | -9.733         |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>         | <b>-25.609</b>               | <b>-44.607</b>                   | <b>-28.092</b>     | <b>16.516</b>  |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>                | <b>-25.609</b>               | <b>-44.607</b>                   | <b>-28.092</b>     | <b>16.516</b>  |

|                      |                |                |                |                |
|----------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Reserves</b>      | <b>11.708</b>  | <b>3.744</b>   | <b>-10.489</b> | <b>-14.233</b> |
| Onttrekking reserves | 11.708         | 23.744         | 9.511          | -14.233        |
| Toevoeging reserves  | 0              | 20.000         | 20.000         | 0              |
| <b>Saldo</b>         | <b>-13.900</b> | <b>-40.864</b> | <b>-38.581</b> | <b>2.283</b>   |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Energietransitie | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|-----------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                | -13.900 | -19.003 | -9.498  | -9.493  |         |
| Eerste Herziening 2022                        | -18.000 | -21.019 | -11.548 | -11.580 | -11.569 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023       | -40.864 | -11.997 | -2.182  | -2.259  | -2.231  |
| 10-maandsrapportage 2022                      | -40.864 | -11.997 | -2.182  | -2.259  | -2.231  |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                 | -38.581 |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma            | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|--------------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Apparaatslasten                         | 0               | -1.436           | 0                  | 1.436           |
| 2. Project nul emissie laadinfra           | 324             | -676             | 0                  | 1.000           |
| 3. Diverse afwijkingen bestemmingsreserves | 0               | -9.826           | -10.010            | -184            |
| 4. Energietransitie                        | 0               | -4.149           | -4.149             | 0               |
| 5. Overige afwijkingen                     | -2.263          | -2.368           | -74                | 31              |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                  | <b>- 1.939</b>  | <b>- 18.455</b>  | <b>- 14.233</b>    | <b>2.283</b>    |

Het saldo van het programma Energietransitie bedraagt € 2,3 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Apparaatslasten

De krapte op de arbeidsmarkt heeft geleid tot het maken van keuzes, waardoor werkzaamheden minder snel zijn uitgevoerd. Hierdoor is sprake van een voordeel van € 1,4 mln.

### 2. Project nul emissie laadinfra

Het project laadinfra heeft als doel het realiseren van een netwerk van laadpunten op straat. Hiermee komen we tegemoet aan de toenemende laadbehoefte als gevolg van de groei van het aantal elektrische voertuigen in Rotterdam. Een bijdrage van € 1,0 mln voor uitvoering van dit project werd pas later in het jaar bekend. Dit is daarom niet meer verwerkt in de begroting.

### 3. Diverse afwijkingen bestemmingsreserves

In 2022 is € 10,0 mln minder onttrokken dan begroot. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

- Vattenfall voert, naar aanleiding van een besluit van het kabinet dat de warmtenetten in Nederland publiek eigendom worden, een impactanalyse uit. Hierdoor zijn alle aanpakken van Vattenfall in Nederland tot eind 2022 on hold gezet. Om die reden is geen subsidie verstrekt en hebben zodoende ook geen onttrekkingen aan de reserve pilots Aardgasvrij (Rotterdamse Investeringsmotor) en Aardgasvrije wijken (€ 9,5 mln) plaatsgevonden.
- De bestemmingsreserve Duurzaam valt € 560.000 lager uit. Dit omdat voor subsidie Stoomintegratie Botlek geen kosten zijn gemaakt in 2022, omdat het project door diverse omstandigheden vertraging heeft opgelopen. De lasten voor Zon op Zuid konden worden opgevangen binnen het programmabudget van Duurzaam.

### 4. Energietransitie

Op het Uitvoeringsplan Energietransitie is € 4,1 mln minder uitgegeven dan begroot. Een aantal subsidies konden niet meer worden vastgesteld, omdat deze nog beoordeeld moesten worden. Deze zullen in 2023 alsnog worden vastgesteld. Een aantal voorbeelden hiervan zijn Programma Walstroom, Vouchers VVE Pendrecht en Emissievrije Stadslogistiek. Daarnaast zijn de lasten op diverse projecten lager uitgevallen, omdat deze (deels) zijn overgeboekt naar andere projecten en/of vertraagd zijn (onder andere door ontwikkelingen rond het Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) en zijn doorgeschoven naar 2023. Voorbeelden hiervan zijn nul emissie laadinfra, Gebiedsaanpakken aardgasvrij en Energiearmoede bestrijden.

### 5. Overige afwijkingen

In 2022 zijn diverse afwijkingen ontstaan die hebben geleid tot een voordeel van € 31.000

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 114

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Omschrijving programma Beleidskaders, monitoren en regelgeving Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

### Omschrijving programma

Rotterdam maakt werk van de energietransitie. We werken aan lange termijn oplossingen: toewerken naar een klimaatneutraal en fossielvrij Rotterdam in en na 2050 en per 2040 is het stedelijk verkeer in Rotterdam uitstootvrij

van schadelijke stoffen (inclusief mobiele werktuigen). Om Rotterdam te laten aansluiten bij de nationale doelstelling en het beleid voor het terugdringen van CO<sub>2</sub>-uitstoot zetten we in op minimaal -25% CO<sub>2</sub>-reductie in 2025 voor het stedelijk gebied, gemeten ten opzichte van 1990. Voor de haven zorgen we dat de Rijksambities voor voldoende reductie in 2030 worden ondersteund door onze inzet op innovaties. We zullen de plannen richting 2030 strak monitoren op daadwerkelijke voortgang en omvang. Ook meten we de jaarlijkse uitstoot van het gehele Rotterdamse grondgebied. Uiteraard zijn we hierbij afhankelijk van inzet Rijk en EU.

We zorgen ervoor dat alle bewoners kunnen meedoen aan de energietransitie en daarvan de vruchten kunnen plukken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het helpen van bewoners met schulden en het creëren van lokale banen in de energietransitie. Rioolvervanging en energietransitie trekken samen op om de overlast voor de Rotterdammer zo veel mogelijk te beperken. Daarnaast zetten we in op energiebesparing. Dat wat we niet aan energie of grondstoffen gebruiken, hoeft ook niet opgewekt, geproduceerd of vervoerd te worden. Uiteraard geldt dit ook voor onze gemeentelijke organisatie. We ontzien kwetsbare Rotterdammers bij maatregelen die een financiële inbreng nodig hebben.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Aanpak Nul emissie mobiliteit](#)
- [Bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam](#)
- [Bouwverordening 2010](#)
- [Convenant ZES - Zero Emissie Stadslogistiek Rotterdam](#)
- [Gemeentelijke visie duurzame biomassa](#)
- [Gemeentelijke visie waterstof](#)
- [Havenvisie](#)
- [Hoogbouwvisie 2019](#)
- [Kader Stedelijke Ontwikkeling](#)
- [Leidraad werkwijze gebiedsaanpakken aardgasvrij](#)
- [Meerjarenplan Bouw en Woningtoezicht 2018-2021](#)
- [Multifunctioneel dakenprogramma](#)
- [Nieuwe energie voor Rotterdam \(Drift rapport\)](#)
- [Omgevingsvisie](#)
- [Raadsakkoord Energietransitie](#)
- [RES 1.0 - Regionale Energiestrategie Rotterdam – Den Haag](#)
- [Roadmap Next Economy](#)
- [Van zooi naar mooi, programma Rotterdam Circulair 2019-2023](#)
- [Rotterdam gaat voor groen](#)
- [Rotterdam Kaart van de Stad - Verkenning ontwikkelkansen lange termijn](#)
- [Rotterdams Duurzaamheidskompas](#)
- [Rotterdamse Energiesysteemvisie](#)
- [Rotterdamse Klimaataanpak](#)
- [Rotterdams Klimaatakkoord](#)
- [Rotterdamse Transitievisie Warmte 1.0 \(2021\)](#)
- [Resilient Rotterdam](#)
- [Rotterdamse Adaptatiestrategie](#)

- [Schone Energiestrategie](#)
- [Staat van de stad 2020](#)
- [Stappenplan aardgasvrije wijken](#)
- [Stappenplan Zero Emissie Stadsdistributie](#)
- [Startnota versnelling windenergie](#)
- [Startnota versnelling zonne-energie](#)
- [Strategie Walstroom Rotterdamse Haven](#)
- [Trend CO2-uitstoot & effect Rotterdamse klimaataanpak](#)
- [Uitvoeringsagenda Biodiversiteit](#)
- [Uitvoeringsplan energietransitie 2019-2020](#)
- [Uitvoeringsplan energietransitie 2020-2022](#)
- [Verhaal van de stad](#)
- [Verordening Bodemenergiesystemen Rotterdam](#)
- [WANNEER-kaart aardgasvrij](#)
- [WAT-kaart aardgasvrij \(update juni 2021\)](#)

•

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Energie Transitie Fonds
- Stedin Groep N.V.
- Warmtebedrijf Holding B.V.
- Havenbedrijf Rotterdam N.V.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 115

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Karremans**

Wethouder Karremans is verantwoordelijk voor de portefeuille Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit.

'Rotterdam groener maken! Dat staat hoog op de agenda. Groen is niet alleen fijn maar ook nodig. Om de stad af te koelen als het heet is, om regen op te vangen en te zorgen voor schone lucht.'

### **Wethouder Simons**

Wethouder Simons is verantwoordelijk voor de portefeuille Haven, Economie, Horeca en Bestuur (wijken en kleine kernen).

'Een schone en vernieuwende economie met een haven die vooroploopt als waterstofcentrum en energie-hotspot stelt toekomstige werkgelegenheid voor Rotterdammers zeker.'

### **Wethouder Zeegers**

Wethouder Zeegers is verantwoordelijk voor de portefeuille Klimaat, Bouwen en Wonen.

'Klimaatverandering stelt onze stad voor een van de grootste uitdagingen van dit moment. Daarom focussen we ons onder andere op het verduurzamen en isoleren van huizen én stimuleren het plaatsen van zonnepanelen.'

## **Onderwijs**

Pagina 116

### **Onderwijs**

Binnen het programma Onderwijs voert de gemeente wettelijke taken uit, zoals leerlingenvervoer, voor- en vroegschoolse educatie (vve), voortijdig schoolverlaten, onderwijs aan kinderen van statushouders en asielzoekers en onderwijshuisvesting. Daarnaast ontwikkelt de gemeente stedelijk onderwijsbeleid waarvoor zowel gemeentelijke als rijksmiddelen worden ingezet.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Goede onderwijshuisvesting

Doel: Verhogen kwaliteit onderwijs

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

## Voortgang 2022

Pagina 117

### Voortgang 2022

#### Onderwijshuisvesting

##### **Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)**

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2023 staat hoe de gemeente de Rotterdamse schoolgebouwen renoveert of vernieuwt. Een uitgebreide toelichting op de voortgang staat in de paragraaf '[projecten](#)'.

##### **Huisvestingsprogramma 2022**

Jaarlijks kunnen schoolbesturen een aanvraag indienen voor huisvestingsvoorzieningen via het gemeentelijk huisvestingsprogramma. Het gaat bijvoorbeeld om uitbreiding, tijdelijke huisvesting, medegebruik en ingebruikname. Schoolbesturen dienden 124 aanvragen in die zijn opgenomen in de uitvoering van het huisvestingsprogramma 2022.

##### **Ventilatie in scholen**

De coronasituatie onderstreepte het belang van goede ventilatie. Het Rijk heeft landelijk € 200 mln beschikbaar gesteld om de ventilatie te verbeteren: de Specifieke Uitkering Ventilatie In Scholen (SUVIS). Gemeenten konden in overleg met schoolbesturen tot 30 april 2022 een aanvraag indienen. Van de ontvangen aanvragen heeft de gemeente er 51 in behandeling genomen. Daarvan zijn er 45 toegekend.

##### **Herontwerp voortgezet onderwijs op Zuid**

Doelen van het convenant 'Voortgezet onderwijs Rotterdam Zuid' zijn betere huisvesting, meer plek voor leerlingen, spreiding van scholen en een betere doorstroming. De nieuwbouwprojecten uit het convenant zijn in voorbereiding. Het Zuider Gymnasium is in het eerste kwartaal van 2022 in gebruik genomen. De verwachte oplevering voor scholen in het Stadionpark is in 2025. De Onderwijslocatie Laan op Zuid is naar verwachting gereed in 2026.

##### **Campus Internationaal onderwijs en sport**

In Rotterdam neemt de behoefte aan internationaal onderwijs toe. De gemeente werkt aan een business case voor een campus internationaal onderwijs en sport.

#### Onderwijsbeleid

Met het onderwijsbeleid 'Gelijke kansen voor elk talent' investeert de gemeente in kansengelijkheid in het onderwijs. Het doel is dat alle Rotterdamse kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen. Door de coronasituatie en het lerarentekort is deze investering harder nodig dan ooit. Een Rotterdams onderzoek naar de gevolgen van twee jaar corona laat een enorme veerkracht onder leerlingen en docenten zien. Rotterdamse scholen laten een herstel zien dat sterker is dan gemiddeld in Nederland. Een resultaat om trots op te zijn!

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is in 2022 voortgezet. Het programma is bedoeld om scholen en leerlingen te helpen om de opgelopen leerachterstanden in te halen en aandacht te geven aan het sociale welzijn van kinderen. Dankzij de rijks gelden uit het programma kon de gemeente 96 extra leerlingenbegeleiders (tutores) inzetten voor rekenen en taal in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De tutores bieden een intensief inhaalprogramma aan voor scholieren die een vertraging hebben opgelopen.

Bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de stad hoort naast het bieden van onderdak een gepast onderwijsaanbod voor de kinderen. Om dit te coördineren heeft Rotterdam in 2022 een tijdelijke onderwijsvoorziening ingezet: Schakelschool De Gaffel. Deze school fungeert als centrale locatie. Sinds de zomer kunnen ouders hun kind aanmelden als leerling. Vervolgens bekijkt de gemeente met de schoolbesturen waar er plek is voor de leerlingen. Via schakelklassen stromen leerlingen vervolgens door naar het Nederlandse onderwijs.

Naast het Nationaal Programma Onderwijs en de inspanning voor Oekraïense kinderen, voert de gemeente het onderwijsbeleid 'Gelijke kansen voor elk talent' uit. Hieronder staat per thema de geboekte voortgang.

### **Kwaliteit en toegankelijkheid**

Voor verbetering van de schoolprestaties en verkleinen van de schoolverschillen zijn afspraken gemaakt met scholen. Er zijn subsidies verstrekt; 226 scholen zetten deze in voor basisvaardigheden taal en rekenen, training en ontwikkeling van personeel, mentorprogramma's, huiswerkondersteuning en ouderbetrokkenheid.

De gemeente heeft de subsidieregeling 'Voorschoolse Educatie' onder de aandacht gebracht bij gezinnen met schuldproblemen. Met de indicatie 'gelijke kansen' hoeven de ouders geen ouderbijdrage te betalen. Dat is van belang want juist deze peuters hebben baat bij deelname aan de voorschoolse educatie. Om het bereik van de voorschool verder te vergroten is in 2022 een tijdelijke actie ingezet om gratis en vrijblijvend kennis te maken met de Rotterdamse Peutergroep: de voorschool.

### **Aansluiting onderwijs en jeugdhulp**

Om te zorgen voor passend onderwijsaanbod of jeugdhulp is in 2022 de aanpak Thuiszitters verfijnd. Het wijkteam sluit nu aan bij de Taskforce Thuiszitters. Daarnaast zet de gemeente in op preventie om te voorkomen dat schoolverzuim leidt tot thuiszitten. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs zijn schoolzorgteams opgestart. Hiermee sluit de inzet van de verschillende zorgprofessionals beter aan bij wat een school nodig heeft. Er zijn 45 schoolzorgteams actief in heel Rotterdam sinds eind 2022.

### **Talentontwikkeling**

Om talenten beter te benutten, werken we in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ) collectief aan tien uur dagprogrammering. Het zijn uren met een aanbod van extra activiteiten voor onder meer taal en rekenen, techniek, loopbaanoriëntatie, sport, cultuur en natuur. Binnen het NPRZ-gebied bieden 36 basisscholen en 8 scholen voor voortgezet onderwijs een dagprogrammering aan: basisscholen tien uur en de scholen in het voortgezet onderwijs zes extra uren per week.

### **Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt**

De gemeente stimuleert activiteiten rond de aansluiting van onderwijs naar arbeidsmarkt. Er is extra aandacht voor kansrijke banen en sectoren. Hiervoor zijn in 2022 33 subsidieaanvragen toegekend. De inzet voor digitale vaardigheden in het onderwijs (IT-campus) en de beroepsbegeleide leerweg (bbl) is voortgezet.

### **Leraren**

De Rotterdamse aanpak leraren is gericht op beperking van het lerarentekort en van de personeelstekorten in de kinderopvang. Hieronder enkele voorbeelden van in 2022 genomen maatregelen:

- Uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen bij de Opleidingsschool van 591 naar 830. In de Opleidingsschool werken lerarenopleidingen en scholen samen om leraren voor te bereiden op de onderwijspraktijk.
- Voortzetting van subsidies voor vermindering van de werkdruk en begeleiding van starters en stagiair(e)s. Alle studenten van de lerarenopleiding kregen mede hierdoor een stageplaats.
- Informeren van potentiële leraren over de mogelijkheden om in het onderwijs aan de slag te gaan via het project 'Leraar van buiten'.
- Scholing gestart voor vakleerkrachten uit de kunst- en cultuursector. Het doel is vakleerkrachten beter inzetbaar te maken in het onderwijs, zodat ze meer uren onderwijs kunnen verzorgen.
- Inzet op voordelen voor leraren: Er zijn 9.980 Rotterdampassen en 510 lerarenbeurzen toegekend aan leraren en medewerkers kinderopvang.

### **Voortijdig schoolverlaten**

- Het programma VSV Rijnmond 2020-2024 (voortijdig schoolverlaten) loopt. Het programmadoel is vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters en meer kansen voor jongeren om talenten te ontplooiën en om een passend diploma te halen.
- Mbo-scholen bieden met gemeentelijke steun extra begeleiding aan hun studenten en werken in en rond de klas nauw samen met zorgorganisaties.
- De regionale pilot VSV-coach (voortijdig schoolverlaten) is op vijf locaties begonnen. De coach benadert jongeren eerder, gaat eventueel op huisbezoek, en biedt begeleiding.
- Het Jongerenloket startte een aanpak voor snelle toeleiding naar werk. Daarvan konden ook voortijdig schoolverlaters gebruikmaken.
- Het projectteam 'Oud VSV' benaderde begin 2022 1.489 oud-voortijdig schoolverlaters en hen is waar nodig een aanbod voor ondersteuning gedaan.

**Collegetafelen Schil om de school: In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet**

onderwijs scholen, met een achterstandsscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen:

- Tutoren
- Mentoren
- Schoolzorgteams
- Preventief Jongerenwerk op school
- Slim organiseren met Kunstvakdocenten
- Expeditie Digitaal

Voor een uitgebreide toelichting op de voortgang van het collegegetarget Schil om de School zie het [Doel: Verhogen kwaliteit onderwijs](#).

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 118

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Gelijke kansen

Iedereen in Rotterdam moet de kans krijgen zich te ontwikkelen en zijn of haar dromen na te jagen. Dat begint met het bieden van dezelfde kansen aan alle kinderen, jongeren en studenten om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Rotterdam investeert in kansengelijkheid in het onderwijs, zodat alle jonge Rotterdammers het beste uit zichzelf kunnen halen

Verbetering van de basiskwaliteit van het onderwijs is de meest duurzame en effectieve oplossing om leerachterstanden weg te werken. Bij scholen die dit het hardste nodig hebben, komen er daarom gerichte maatregelen om de onderwijskwaliteit te verhogen. Daarnaast organiseert de gemeente zorg, welzijn, sport en cultuur dichtbij of in de school. Een sterkere 'schil' van partners om de school leidt tot beter onderwijs en ontzorgt leraren.

De beschikbaarheid en de kwaliteit van leraren is van essentieel belang. Het lerarentekort staat niet op zichzelf. Er is momenteel sprake van een grote krapte op de hele arbeidsmarkt. De grote tekorten maken het vanzelfsprekend dat de gemeente het lerarentekort blijft aanpakken. Daarbij gaat erom hoe Rotterdam leraren naar de stad kan trekken én in de stad kan houden. De gemeente spant zich in om zij-instromers te werven. Ondanks al deze inspanningen kunnen de gemeente en de schoolbesturen het lerarentekort niet alleen oplossen. Daarom vraagt de gemeente het Rijk om structurele maatregelen.

De gemeente voert vanzelfsprekend haar wettelijke taken uit, zoals onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, voor- en vroegschoolse educatie (vve) en de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting investeert de gemeente in een sterk en gevarieerd aanbod aan scholen in de buurt, en in toekomstbestendige schoolgebouwen.

De gemeente werkt daarnaast aan passende zorg en ondersteuning voor leerlingen, de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, dagprogrammering en veiligheid binnen het onderwijs. Bijzondere aandacht is er voor de ontwikkeling van digitale vaardigheden in het onderwijs. Ook gaan we het gesprek aan met onze partners om het aantal stage- en studieplekken te vergroten.

De diverse ambities zijn onder voorbehoud van het nieuwe onderwijsbeleid.

## Doel: Goede onderwijshuisvesting

Pagina 119

### Doel: Voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

#### Wat willen we bereiken?

Het college realiseert voldoende kwalitatief goede onderwijshuisvesting en zorgt voor een evenwichtige spreiding van de onderwijshuisvesting over de stad

#### Wat gaan we daarvoor doen?

- Investeren in voldoende kwalitatief goede onderwijshuisvesting. Dit gebeurt aan de hand van het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2023](#). Via het IHP renoveren en vernieuwen we schoolgebouwen. De verwachting is in 2023 17 projecten – scholen en gymzalen - op te leveren.
- Oplevering in 2023 van het Integraal Huisvestingsplan 2024-2027. Hierin staat hoe de gemeente de komende jaren onderwijsgebouwen renoveert of vernieuwt. Randvoorwaarden hiervoor zijn schoolgebouwen en gymzalen met een gezond leefklimaat, en met schone, groene schoolpleinen.
- Uitvoering van de afspraken uit het convenant '[Voortgezet onderwijs Rotterdam Zuid](#)'. In 2023 start de permanente uitbreiding van Laurens Lyceum, Montessori Lyceum en Rudolf Steiner College.
- Om het vestigingsklimaat voor internationale kenniswerkers te verbeteren onderzoeken we samen met onze partners de mogelijkheden voor een Internationale Campus Onderwijs en Sport.

#### Hoe meten we dat?

De realisatie meten we aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Via de voortgangsrapportage IHP wordt u jaarlijks geïnformeerd over de geboekte voortgang. Onder [Projecten](#) staat hierover ook een korte toelichting.

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

N.v.t.

## Doel: Verhogen kwaliteit onderwijs

Pagina 120

### Doel: Verhogen kwaliteit onderwijs en bevorderen kansengelijkheid

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

#### Wat willen we bereiken?

De gemeente bevordert een hoge kwaliteit van het onderwijs én de kansengelijkheid in het onderwijs. Dat geeft alle Rotterdamse kinderen mogelijkheden om het beste uit zichzelf halen.

#### Wat gaan we daarvoor doen?

- Focus op een hogere onderwijskwaliteit en verkleining van schoolverschillen. Over de inzet van het schoolontwikkelingsbudget worden elk jaar kwaliteitsafspraken gemaakt met scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Het doel: minder scholen lopen risico op het achterblijven in onderwijsprestatie.
- Het aanbod aan voorschoolse educatie blijft in stand, ondanks dat het Rijk hiervoor minder geld beschikbaar stelt. Voorschoolse educatie blijft belangrijk om alle kinderen een goede start op de basisschool te laten maken. Verder is er onverminderde inzet op het bereiken en informeren van ouders, om ervoor te zorgen dat peuters zo veel mogelijk naar de voorschool gaan.
- Beperking van het lerarentekort en de personeelstekorten in de kinderopvang. De gemeente werkt volgens vier actielijnen: 'vergroten instroom', 'beperken uitstroom', 'professionaliseren' en 'anders organiseren'. Hierbij worden maatregelen zo veel mogelijk ingezet waar de tekorten het grootst zijn.
- Voortzetting dagprogrammering, op basis van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). Dagprogrammering (10 uur extra schooltijd) vindt plaats op alle 30 scholen voor primair onderwijs in de Children's Zone. Buiten de Children's Zone doen 6 scholen mee. De pilot voor het voortgezet onderwijs wordt in het schooljaar 2022-2023 voortgezet op 8 scholen.
- Bijzondere aandacht is er voor scholen die ondersteuning nodig hebben. Deze scholen krijgen een sterkere 'schil' van partners om de school heen. Hiervoor wordt zorg, welzijn, sport en cultuur dichtbij of in de school georganiseerd.

- Blijvende investering in het voorkomen van uitval van leerlingen. Voortzetting van het programma Voortijdig Schoolverlaten en bewaking van het regionale verzuimprotocol. Versterking van de ondersteuningstructuur van mbo's, en preventieve acties om uitval te voorkomen.
- We blijven inzetten op leerrecht en werken o.a. verder aan de thuiszittersaanpak en het uitrollen van schoolzorgteams over de stad.
- Leren programmeren is van groot belang om op de toekomst voorbereid te zijn. We bevorderen digitale geletterdheid en mediawijsheid in het primair en voortgezet onderwijs via de dagprogrammering, buitenschoolse programmeerlessen en de IT-campus. Scholen worden toegerust om digitale geletterdheid en mediawijsheid te implementeren.
- De gemeente maakt zich daarnaast ook hard voor een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en veiligheid binnen het onderwijs.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                                            | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                                                                                                                                                        | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Collegetarget schil om school:                                                                                                                                                                                                         | N.v.t.     | N.v.t.    | 61         | 74        | 87     | 100    | 100    |
| In het schooljaar 2025/2026 hebben 100 basisscholen en voortgezet onderwijs scholen, met een achterstandsscore hoger dan 0, een schil om de school waarin minimaal 1 van onderstaande interventies is opgenomen:                       |            |           |            |           |        |        |        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutoren</li> <li>• Mentoren</li> <li>• Schoolzorgteams</li> <li>• Preventief Jongerenwerk op school</li> <li>• Slim organiseren met Kunstvakdocenten</li> <li>• Expeditie Digitaal</li> </ul> |            |           |            |           |        |        |        |
|                                                                                                                                                                                                                                        |            |           |            |           |        |        |        |
|                                                                                                                                                                                                                                        |            |           |            |           |        |        |        |
|                                                                                                                                                                                                                                        |            |           |            |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

### Target: Schil om de school

De 0-meting van het collegetarget is in 2022 uitgevoerd en beschikbaar. Op basis hiervan is de streefwaarde voor de komende jaren bepaald.

De prestatie-indicatoren volgen nadat het nieuwe onderwijsbeleid is vastgesteld.

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Onderwijs draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstelling 4. Kwaliteitsonderwijs.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

#### [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#)

### Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Samen met het Rotterdamse onderwijs is het [Integraal Huisvestingsplan 2020-2023](#) (IHP) opgesteld. Hierin staat hoe Rotterdamse scholen in de komende jaren gerenoveerd of vernieuwd worden. Het IHP kent twee centrale ambities die vooruitkijken naar 2035: een evenwichtiger onderwijsaanbod en een betere kwaliteit van de huisvesting. Zowel projecten uit het IHP als investeringsprojecten uit het Huisvestingsprogramma zijn in uitvoering. Er zijn in 2022 8 nieuwe schoolgebouwen opgeleverd.

Daarnaast is het [IHP voor gymzalen](#) vastgesteld. De gemeente investeert hiermee ruim 93 miljoen euro in de bouw van 55 nieuwe gymzalen voor basisscholen en middelbare scholen. Deze gymzalen zijn nodig als uitbreiding of als vervanging van gymzalen die niet meer voldoen aan de eisen.

Er is ook een start gemaakt om te komen tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan voor 2024-2027. Daartoe is in 2022 een 0-meting uitgevoerd, om te komen tot een nieuwe lijst van panden die in aanmerking komen voor vervangende nieuwbouw of renovatie.

In 2021 is een voortschrijdende indicatieve meerjareninvesteringsplanning ([VIMIP](#)) opgeleverd. Hierin staat jaarlijks een toelichting op de uitputting van het investeringskrediet en de financiële gevolgen van de integrale

huisvestingsplannen onderwijs. Het VIMIP geeft een overzicht van de verwachte oplevering van projecten voor de komende vijf jaar en de uitputting van het investeringskrediet als gevolg van die oplevering. In 2022 is het [VIMIP](#) geactualiseerd.

## Financiën

Pagina 123

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Onderwijs | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking      |
|-----------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>         | <b>68.161</b>                | <b>79.699</b>                    | <b>71.481</b>      | <b>-8.219</b>  |
| Bijdragen rijk en medeoverheden         | 67.279                       | 77.636                           | 69.936             | -7.700         |
| Overige opbrengsten derden              | 881                          | 2.063                            | 1.544              | -519           |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>        | <b>209.747</b>               | <b>220.829</b>                   | <b>208.793</b>     | <b>-12.036</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                  | <b>17.916</b>                | <b>18.268</b>                    | <b>18.074</b>      | <b>-194</b>    |
| Inhuur                                  | 454                          | 663                              | 352                | -312           |
| Overige apparaatslasten                 | 411                          | 305                              | 271                | -34            |
| Personeel                               | 17.051                       | 17.300                           | 17.452             | 152            |
| <b>Intern resultaat</b>                 | <b>59.386</b>                | <b>57.994</b>                    | <b>61.647</b>      | <b>3.654</b>   |
| Intern resultaat                        | 59.386                       | 57.994                           | 61.647             | 3.654          |
| <b>Programmalasten</b>                  | <b>132.445</b>               | <b>144.567</b>                   | <b>129.072</b>     | <b>-15.495</b> |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden     | 13.012                       | 20.199                           | 9.820              | -10.379        |
| Kapitaallasten                          | 0                            | 0                                | 0                  | 0              |
| Overige programmalasten                 | 0                            | 0                                | 10                 | 10             |
| Sociale uitkeringen                     | 14.673                       | 14.673                           | 13.834             | -839           |
| Subsidies en inkomensoverdrachten       | 104.760                      | 109.696                          | 105.409            | -4.287         |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>  | <b>-141.586</b>              | <b>-141.130</b>                  | <b>-137.313</b>    | <b>3.817</b>   |

|                                 |                 |                 |                 |              |
|---------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------|
| <b>Saldo voor reserveringen</b> | <b>-141.586</b> | <b>-141.130</b> | <b>-137.313</b> | <b>3.817</b> |
| <b>Reserves</b>                 | <b>500</b>      | <b>1.088</b>    | <b>941</b>      | <b>-147</b>  |
| Onttrekking reserves            | 435             | 1.023           | 876             | -147         |
| Toevoeging reserves             | 0               | 0               | 0               | 0            |
| Vrijval reserves                | 65              | 65              | 65              | 0            |
| <b>Saldo</b>                    | <b>-141.086</b> | <b>-140.042</b> | <b>-136.372</b> | <b>3.670</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| <b>Vergelijking begrotingssaldi Onderwijs</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
|-----------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                | -141.086    | -137.737    | -136.404    | -136.098    |             |
| Eerste Herziening 2022                        | -140.766    | -137.075    | -136.737    | -136.432    | -136.421    |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023       | -139.691    | -152.059    | -155.876    | -155.155    | -151.626    |
| 10-maandsrapportage 2022                      | -140.042    | -152.059    | -155.876    | -155.155    | -151.626    |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                 | -136.372    |             |             |             |             |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| <b>Overzicht afwijkingen programma</b> | <b>Afwijking baten</b> | <b>Afwijking lasten</b> | <b>Afwijking reserves</b> | <b>Afwijking saldo</b> |
|----------------------------------------|------------------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|
| 1. Onderwijsbeleid                     | -6.393                 | -6.803                  | -147                      | 263                    |
| 2. Onderwijshuisvesting                | 774                    | -1.574                  | 0                         | 2.348                  |
| 3. Nationaal Programma Onderwijs       | -2.600                 | -2.600                  | 0                         | 0                      |
| 4. Regiodeal Rotterdam-Zuid            | 0                      | -1.059                  | 0                         | 1.059                  |
| <b>Totaal afwijkingen</b>              | <b>-8.219</b>          | <b>-12.036</b>          | <b>-147</b>               | <b>3.670</b>           |

Het saldo van het programma Onderwijs bedraagt € 3,7 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Onderwijsbeleid

Door de naweeën van corona en krapte op de arbeidsmarkt bij scholen is het niet gelukt om alle subsidiabele activiteiten uit te voeren. Dit heeft in 2022 voor lagere lasten gezorgd. Deze activiteiten worden grotendeels gefinancierd door rijksmiddelen, waardoor de inzet van deze rijksmiddelen in 2022 ook minder was.

### 2. Onderwijshuisvesting

Bij onderwijshuisvesting zit de grootste afwijking in de uitgaven voor tijdelijke huisvesting. Door vertraging in de aanbesteding van complexe bouwprojecten zijn er minder kosten voor tijdelijke huisvesting gerealiseerd dan begroot. De start van de bouwwerkzaamheden is doorgeschoven.

### 3. Nationaal Programma Onderwijs

Door de krappe arbeidsmarkt zijn niet alle middelen conform oorspronkelijke planning ingezet. Daarnaast heeft de aanpak van een aantal onderdelen een langere aanlooptijd nodig vanwege procedures en capaciteitstekort bij de uitvoerende partijen. Het Rijk heeft daarom besloten de inzet van deze gelden te verlengen tot aan het einde van het schooljaar 2024/2025.

### 4. Regiodeal Rotterdam-Zuid

De afwijking is vooral een gevolg van lagere vaststellingen subsidies uit voorgaande jaren vanwege corona. Daarnaast zijn er voor het lopende schooljaar minder subsidies aangevraagd. Verder zijn er in 2022 vooral online bijeenkomsten georganiseerd in plaats van fysieke bijeenkomsten.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 124

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Binnen het programma Onderwijs voert de gemeente wettelijke taken uit. Daaronder vallen onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, voor- en vroegschoolse educatie (vve), voortijdig schoolverlaten (vsv) en onderwijs aan kinderen van statushouders en asielzoekers.

Voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting investeert de gemeente in toekomstbestendige schoolgebouwen. Het accent ligt bij onderwijshuisvesting op het efficiënt en doelmatig gebruik van onderwijsgebouwen en de beschikbaarstelling van voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs.

Daarnaast ontwikkelt de gemeente stedelijk onderwijsbeleid. Er zijn diverse doelen: betere onderwijsresultaten, meer kansengelijkheid, talentontwikkeling, leerrecht, vermindering van het lerarentekort, vermindering van schooluitval, en de toeleiding van onderwijs naar arbeidsmarkt. Voor dit beleid is zowel gemeentelijk geld als geld van het Rijk beschikbaar. Ook is er stedelijk beleid voor schoolzwemmen.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Gelijke kans voor elk talent - Onderwijsbeleid 2019-2022](#)
- [Subsidieregeling Rotterdams Onderwijsbeleid 2022-2023](#)
- [Aanpak voortijdige schoolverlating: VSV-aanpak 2020-2024](#)

- [Voortgangsrapportage onderwijsbeleid 2019-2022](#)
- [Wet op het primair onderwijs \(WPO\)](#)
- [Wet op het voortgezet onderwijs \(WVO\)](#)
- [Wet op de expertisecentra \(WEC\)](#)
- [Wet educatie en beroepsonderwijs \(WEB\)](#)
- [Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek \(WHO\)](#)
- [Leerplichtwet](#)
- [Jeugdwet](#)
- [Wet passend onderwijs](#)
- [Thuiszittersaanpak](#), in G4-verband (samenwerking van de vier grote steden)
- [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2023](#)
- [Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Rotterdam 2021](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR)

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 125

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Kasmi

Wethouder Kasmi is verantwoordelijk voor de portefeuille Onderwijs, Cultuur en Evenementen.

'Iedereen verdient een goede toekomst. Daarom maak ik mij hard voor gelijke kansen, talentontwikkeling en goed onderwijs voor elk kind in Rotterdam.'

## Overhead

Pagina 126

### Overhead

De uitvoering van de gemeentelijke kerntaken en basisactiviteiten - de 'primaire processen' - krijgen centrale ondersteuning. Deze ondersteuning bestaat uit een variatie aan taken, zoals de ambtelijke voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming, financiën en inkoop, juridische advisering, communicatie, HR, ICT, facilitaire zaken, onderzoek en innovatie, auditing en control.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 127

### Voortgang Bedrijfsvoering 2022

#### HR

##### Formatie & bezetting

Bezetting 31 december 2021: **13.303 fte**

Formatie 2022: **12.802 fte**

Bezetting 31 december 2022: **14.103 fte**

Eind 2022 was de personele bezetting 1.301 fte hoger dan de begrote formatie 2022.

Personeelsbezetting zonder dat daar formatie tegenover staat, wordt meestal betaald met programmageld en ander tijdelijk geld. Daardoor is deze bezetting geen onderdeel van de begrote formatie. Bij vrijwel alle organisatieonderdelen is de bezetting hoger dan de formatie.

##### Arbeidskosten

Realisatie 2021 incl. Programma corona: **€ 1.241 miljoen (excl. € 1.148 miljoen)**

Begroting 2022 incl. Programma corona: **€ 1.321 miljoen (excl. € 1.212 miljoen)**

Realisatie 2022 incl. Programma corona: **€ 1.301 miljoen (excl. € 1.223 miljoen)**

De totale arbeidskosten vielen in 2022 - € 20,3 mln lager uit dan begroot. Programma corona heeft € 30 mln minder besteed aan arbeidskosten. De rest van de gemeentelijke organisatie € 10 mln meer.

##### Financiële beheersing arbeidskosten

Afwijking realisatie ten opzichte van begroting inclusief Programma corona in percentage (excl. staat tussen haakjes)

#### *Loonkosten*

Realisatie 2021: **+0,8% (+0,8%)**

Realisatie 2022: **+1,1% (+1,1%)**

#### *Inhuur*

Realisatie 2021: **+5,8% (-4,2%)**

Realisatie 2022: **-14,6% (-1,6%)**

### **Gemiddelde loonsom per fte**

Realisatie 2021: **€ 77.196**

Realisatie 2022: **€ 80.062**

De gemiddelde loonsom was in 2022 hoger dan in 2021. Dat komt door de stijging van premies en werkgeversbijdrages, en door cao-afspraken.

### **Formatie per 1000 inwoners**

2021: **18,5**

2022: **19,3**

In 2022 is de formatie bijgesteld om te voldoen aan de opgaven voor de stad. In vergelijking met de 4 grote gemeenten in ons land (G4) doet Rotterdam veel uitvoering, handhaving en publiekstaken zelf, met eigen medewerkers. Deze eigen medewerkers maken deel uit van de formatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor een functie als kassier voor de veiligheidsregio en de GGD maar ook voor andere functies waar Rotterdam eerder kiest voor ambtelijk personeel dan voor externe inhuur.

### **Percentage inhuur**

Realisatie 2021: **18,2% (11,6%)**

Begroting 2022: **16,9% (9,4%)**

Realisatie 2022: **15,7% (10,4%)**

De genoemde percentages van de begroting en de realisatie zijn inclusief de inhuur voor het Programma corona. De percentages exclusief deze inhuur staan tussen haakjes. De dalende trend die in 2020 is ingezet, is in 2022 voortgezet. Enerzijds heeft deze daling te maken met de manier waarop Rotterdam omgaat met externe inhuur, namelijk eerder kiezen voor een ambtelijk dienstverband. Anderzijds speelt de krappe arbeidsmarkt een rol, waardoor de inzet van externe inhuur onder druk staat.

## Verzuim

Realisatie 2021: **6,1 %**

Streefwaarde 2022: **5,7%**

Realisatie 2022: **6,8%**

In 2022 is het verzuim gestegen. Ook het jaar ervoor steeg het verzuim. De stijging is vooral merkbaar in het kortdurend en middellang verzuim. Het lang verzuim stijgt relatief gezien minder hard. Op landelijk niveau laat het verzuim een vergelijkbaar patroon zien.

## Stages

Realisatie 2021: **1.177** stagiaires (waarvan **32,5%** op mbo-niveau)

Streefwaarde 2022: **1.000** stagiairs (waarvan **25%** op mbo-niveau)

Realisatie 2022: **1.048** stagiairs (waarvan **27%** op mbo-niveau)

Realisatie 2022: **47** Leer-werk overeenkomsten

De ambitie van 1.000 stages uit het coalitieakkoord is behaald. Ruim een kwart (27%) van de stages is uitgevoerd door mbo studenten.

## Tevredenheid medewerkers

Realisatie 2021: **71**

Realisatie 2022: **71**

Gemiddeld geven de collega's die het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) invulden de gemeente als werkgever het rapportcijfer 7,1. De bevoegenheid blijft hoog; net als in 2021 jaar zegt 83% van de medewerkers enthousiast te zijn over het werk.

## Concernhuisvesting

### Aantal werkplekken per fte totale organisatie

Realisatie 2021: **0,4**

Realisatie 2022: **0,5**

Het aantal werkplekken per fte is gestegen door krimp van de Coronaorganisatie en afschalen van de coronamaatregelen.

## Financiën

### Percentage tijdig betaalde facturen

Realisatie 2021: **91%**

Realisatie 2022: **90%**

### Aantal facturen

2021: **270.735**

2022: **258.750**

De gemeente stuurt nadrukkelijk aan op het tijdig betalen van haar leveranciers. Dat houdt in dat de betaling van een factuur binnen 30 dagen plaatsvindt.

## Juridisch

### Aantal bezwaarschriften

Realisatie 2021: **13.186** waarvan **9%** gegrond verklaard, **23%** tegemoet gekomen

Realisatie 2022: **11.122** waarvan **6%** gegrond verklaard, **20%** tegemoet gekomen

## Informatievoorziening en IT

### ICT-kosten

Realisatie 2021: **€ 159 miljoen**

Begroting 2022: **€ 166 miljoen**

Realisatie 2022: **€ 171 miljoen**

De concernbrede ICT-kosten bedragen € 171 mln. Dit is inclusief € 3 mln. aan geactiveerde arbeidskosten. De ICT-kosten zijn circa € 5 mln. hoger dan de laatste prognose. De hogere kosten zijn te verklaren door project GREAT, waarvoor dekking in de begroting aanwezig is (onttrekking uit de bestemmingsreserve Cloudkosten).

### ICT-kosten per fte

Realisatie 2021: **€ 11.963**

Realisatie 2022: **€ 12.108**

## Volwassenheid Informatiehuishouding

Hybride processen: **23,8%** (norm **<20%**)

Gedigitaliseerde (primaire) processen: **27%** (norm **45%**)

Geactualiseerde processen totaal: **46%** (norm **55%**)

Geactualiseerde processen risicocategorie 3 (high risk): **92%** (norm **100%**)

Hybride processen hebben naast een digitale stroom ook een papierstroom. Het streven is dit aantal te minimaliseren. Het percentage processen vastgelegd InformatieBeheer-proof-systemen, wordt 'digitaliseringsgraad' genoemd. Het aandeel geactualiseerde beschreven processen bepaalt mede de volwassenheid informatiehuishouding. Streven is om alle relevante werkprocessen om te zetten naar digitale dossiers, waarvan de categorie 3 processen (de kritische bedrijfsprocessen) voor 100% zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het Procesplein.

## ICT-dienstverlening

Aantal accounts per 31-12-2022: **19.734**

Beschikbaarheid ICT gemiddelde jan t/m dec: **99,5%** (norm **99,5%**)

ICT-middelen per 31-12-2022: **16.042** smartphones, **12.806** laptops, **6.676** tablets

Het aantal accounts zijn ook de accounts van de Raad, Wijkraden, Commissies en Fracties meegenomen.

## Privacy en AVG

### Aantal datalekken

Realisatie 2021: **253**, waarvan **67** gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Realisatie 2022: **231**, waarvan **60** gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens

Een datalek is een incident waarbij persoonsgegevens in handen – of mogelijk in handen - zijn gekomen van onbevoegden. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren door een verkeerd geadresseerde brief of e-mail.

### Recht van betrokkenen

Realisatie 2021: **336** verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **34%**

Realisatie 2022: **128** verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn is niet bekend

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) biedt burgers de mogelijkheid om de eigen persoonsgegevens in te zien. Het aantal verzoeken daartoe is gedaald sinds 2021.

## Afhandeling Woo-verzoeken

Realisatie 2021: **368** Wob-verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **70%**

Realisatie 2022: **315** Woo-verzoeken, afhandeling binnen de wettelijke termijn: **61%**

In 2022 is procent van de Woo verzoeken (Wet Open Overheid) tijdig afgehandeld. Dat is licht gedaald ten opzichte van 2021 (70 procent). De belangrijkste reden is dat de afhandeltermijn is verkort van 8 naar 6 weken. Deze kortere termijn staat in de Wet open overheid. Deze wet trad op 1 mei 2022 in werking en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De langere afhandeltijd is een landelijke trend. Het streven is om de verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen, daarom is ook een centraal Woo team opgericht om de verzoeken sneller te kunnen afhandelen. Daarnaast wordt met verdere proces optimalisatie d.m.v. automatisering en digitalisering gewerkt om waar mogelijk aan de norm van 6 weken te voldoen.

Voor een uitgebreide toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de [Paragaaf Bedrijfsvoering](#).

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 128

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Wijkhubs

Eind 2023 is er in elke wijk een wijkhub. Dat is een plek waar bewoners zonder afspraak terecht kunnen met vragen en signalen.

#### Stageplaatsen

De gemeente biedt 1.000 stageplekken per jaar aan. Daarvan is een kwart voor mbo-studenten.

#### Organisatieopgave

De ambities voor Rotterdam zijn groot. Tegelijk heeft het college te maken met beperkte financiële mogelijkheden. Scherpe keuzes zijn dus nodig. Voor de organisatie leidt dit tot de taakstelling nog efficiënter te werken. Daarbij is het reëel te kijken naar een bezuiniging op de inhuur van personeel en andere organisatiekosten. Dit mag niet ten koste gaan van de directe dienstverlening aan de Rotterdammers. Daarom geldt de bezuiniging niet voor de medewerkers in de uitvoering. Als uitgangspunt hanteert het college natuurlijk verloop.

## Integriteit

Onze organisatie gaat uit van 'verantwoord vertrouwen'. Integriteit dient vanzelfsprekend te zijn. Het is echter ook een onderwerp dat voortdurend aandacht vraagt van alle betrokkenen. Daarom werkt de organisatie voortdurend aan het bewust bezig zijn met integriteit. De gemeente organiseert dialoogsessies en gaat regelmatig te rade bij de ombudsman, als extern meldpunt integriteit. Zijn bevindingen en aanbevelingen zijn bijzonder waardevol.

## Inclusie

De gemeentelijke organisatie spant zich in om het personeelsbestand een afspiegeling te laten zijn van de brede samenleving. Bij de werving van medewerkers geeft de kwaliteit van de kandidaten de doorslag.

## Algoritmes

Algoritmes van de gemeente krijgen een periodieke check op discriminatie. De gemeente is open over de toepassing van algoritmes. De gemeente past echter geen algoritmes toe die direct of indirect beslissingen baseren op gegevens die terug te voeren zijn naar afkomst. Dit moet situaties als de toeslagenaffaire voorkomen.

## Cybercriminaliteit

Cyber- en ransomware-aanvallen (gijzelsoftware) vormen een reëel en toenemend risico. De gemeentelijke organisatie neemt voldoende maatregelen om de eigen cyberweerbaarheid zo hoog mogelijk te houden.

## Wet open overheid

We gaan actief aan de slag met de Wet open overheid (Woo). Uitgangspunt is dat gemeentelijke data waar mogelijk open en herbruikbaar zijn. Daarbij hanteert de gemeente de volgende internationale FAIR-principes: vindbaar, toegankelijk, uitwisselbaar, herbruikbaar. De gemeente beantwoordt informatieverzoeken snel en inhoudelijk.

## Communicatie

Voor 2025 zijn er minder en duidelijkere gemeentelijke websites.

# Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 129

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Overhead draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstelling 16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 130

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

[Anders werken](#)[Integraal Huisvestingsplan \(IHP\)](#)[Concernhuisvesting](#)[Vervanging ICTData](#)[gedreven werken](#)[Digitale stad](#)[DWARSSGERS](#)[Rotterdamse Digitale Infrastructuur \(RDI\)](#)[GREAT](#)

### Anders werken

Anders Werken is een organisatieverandering met nieuw werkconcept voor de gemeentelijke organisatie na de corona-crisis periode. Digitaal samenwerken heeft de toekomst: het móet niet – het moet wel kúnnen. Plaats- en tijdonafhankelijk werken is werken waar en wanneer een medewerker op zijn of haar best is. De thuiswerkplek is ook een officiële werkplek, maar geen verplichting. 'Het kantoor' is waar medewerkers elkaar ontmoeten en kunnen samenwerken. Dat kan het grote kantoor zijn, maar ook een wijkhubs in de wijk of een horecagelegenheid.

Nieuwe vaardigheden moet de medewerker kunnen leren. Regelingen, zoals vergoedingen, veranderen mee. Anders Werken faciliteert medewerkers om zelf de touwtjes van het werk in handen te nemen om daadwerkelijk die ruimte te pakken, om in te springen op veranderende wensen en behoeften van de Rotterdammer, om onze dienstverlening aan de stad te blijven optimaliseren. We zorgen dat collega's hun werk kunnen blijven doen in een veranderende wereld. Dat doet de gemeente door te faciliteren op de 'harde' kant, met onder andere veranderingen in apparatuur, systemen, processen en huisvesting. En ook op de zachte' kant, met aandacht voor leiderschap, vaardigheden, sociaal contact en een goede werk-privébalans.

Het jaar 2022 was een proefperiode om te onderzoeken wat wel en wat minder goed werkt qua huisvesting en faciliteiten. Aan de 'harde' kant is geïnvesteerd in het aanpassen van Het Timmerhuis om aldaar het ontmoeten en samenwerken te stimuleren, in ICT-voorzieningen en gebruikersondersteuning. In komend jaar is er vooral aandacht voor de verdere inrichting van de gebouwen. De uitbreiding van devices en aanpassingen in de inrichting van de gebouwen worden in 2023 voortgezet. Voor de Rotterdamse Digitale Infrastructuur (RDI) is gekozen voor een cloudtoepassing in plaats van investeringen.

| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| 47.330    | 9.137                  | 6.021           | 6.260       | -239                                  | 32.172          |

## Integraal Huisvestingsplan (IHP) Concernhuisvesting

Het [Integraal huisvestingsplan voor concernhuisvesting](#) geeft inzicht in de huisvestingsopgaven van de gemeentelijke organisatie. Het gaat hierbij om de gemeente als eigenaar of verhuurder, en van de gemeente als huurder en gebruiker. Op basis van dit plan plant de gemeente de nodige vervangingsinvesteringen.

| x € 1.000 |                        |                 |             |                                       |                 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant krediet |
| 17.337    | 73                     | 368             | 1.650       | - 1.282                               | 16.897          |

## Vervanging ICT

Jaarlijks stelt de gemeente een meerjarig investeringsplan (MJIP) op. Daarin is de vervanging opgenomen van de ICT-infrastructuur, en van werkplekapparatuur, mobiele apparaten en organisatiebrede systemen. De vervangingsinvesteringen zijn exclusief de Digitaliseringsagenda. Geplande vervangingen op werkplekapparatuur en concernsystemen zijn vertraagd.

## Datagedreven werken

Het doel van het programma DGW is om de gemeente te transformeren naar een datagedreven organisatie. Door het gebruik van betrouwbare inzichten uit data, wordt het handelen (beleid, besluitvorming, uitvoering) efficiënter en effectiever. We werken binnen de wettelijke en gemeentelijke kaders op het gebied van privacy, informatieveiligheid en ethiek.

Maatschappelijke opgaven staan centraal. In de gemeentelijke datastrategie 'Daden met data' staat de sterk groeiende behoefte genoemd om bij de maatschappelijke opgaven slim gebruik te maken van interne en externe data, en van de mogelijkheden van nieuwe analysetechnieken.

De voortgang van het programma Datagedreven werken is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## Digitale stad

Met 'Digitale stad' bereidt de organisatie zich voor op de stad van de toekomst. Daarin is de digitale werkelijkheid onlosmakelijk verbonden met de sociale en fysieke werkelijkheid. Om deze verbinding te maken, wordt gewerkt aan een Open Urban Platform met 3D Digital Twin. Het werken met 'open standaarden' maakt allerlei databronnen bereikbaar. Die bronnen worden gekoppeld aan het 3D-model van de stad. Daardoor wordt een breed informatieaanbod over de fysieke stad Rotterdam real-time en visueel toegankelijk voor alle Rotterdammers, instellingen en bedrijven.

De voortgang van het programma Digitale stad is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## DWARSS

Eind 2022 is DWARSS (zaakgericht werken) als programma gestopt. De werkzaamheden zijn in de organisatie belegd. De organisatie werkt al met 170 processen dwars door de organisatie aan Rotterdamse samenwerking en service. Eind 2022 is het programma overgedragen aan RAVE (Rotterdamse aanpak vervanging eSuite). RAVE regelt de overgang van het huidige eSuite – het systeem voor zaakgericht werken - naar een platform van dienstverlening op basis van common ground, waarmee gemeenten de informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer inrichten.

In 2023 worden de activiteiten gefinancierd vanuit de digitaliseringsagenda. Dat is afgesproken met de regieraad. RAVE loopt ook na 2023 door, omdat de vervanging in fasen verloopt. De vervanging van alle digitale aanvraagformulieren is het eerst aan de beurt. Dit staat gepland voor het tweede kwartaal van 2023 en loopt een half jaar.

De voortgang van het programma DWARSS is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## GERS

Met Gedigitaliseerde en Rotterdamse Samenwerking (GERS) zorgt de gemeentelijke organisatie voor de digitale dossiervorming. Hiervoor komt 90% van de werkprocessen in aanmerking. GERS beoogt de dossiers papierarm in te richten, op orde te brengen en te centraliseren in het organisatiebrede documentsysteem DIVA.

De invoering van DIVA is in de afrondende fase. Bij DIVA-Bestuurlijke Besluitvorming zijn er nog restpunten, vooral in de koppelingen met de systemen van de gemeenteraad en het college. Zonder die koppelingen wordt het bestuurlijke besluitvormingsproces niet goed digitaal ondersteund. De invoering van DIVA als documentmanagementsysteem blijft doorlopen.

De voortgang van het programma GERS is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## Rotterdamse Digitale Infrastructuur (RDI)

Rotterdam staat voor diverse samenhangende digitale opgaven. Deze zijn beschreven in de datastrategie van de gemeente Rotterdam. Om de digitale ambities te realiseren, is een **toekomstvaste** en schaalbare IT-infrastructuur nodig. De gemeente heeft de ambitie dat medewerkers, bewoners en bedrijven flexibel en digitaal kunnen samenwerken, en informatie met elkaar kunnen delen.

Om dit mogelijk te maken brengt het programma de Rotterdamse Digitale Infrastructuur een aantal veranderingen teweeg. Dat gebeurt via vier sporen: toegang tot systemen, digitale werkomgeving, integratie van data en werkomgevingen, en IT- en datastructuur.

De voortgang van het programma RDI is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## GREAT

Een nieuw systeem, Oracle Cloud, gaat de ondersteuning moderniseren van financiën en inkoop, inclusief de administratie van de gemeentelijke organisatie.

De implementatiefase van dit nieuwe systeem - project GREAT – is in 2022 van start gegaan. Hieraan ging een gedegen voorbereiding en aanbestedingsfase vooraf waarin de 'wat' is bepaald. Deze start heeft vertraging gekend doordat goede personele bezetting lastig te vinden was. Sinds de zomer 2022 ging dit beter en is gewerkt aan de technische vertaling (de 'hoe') van alle eisen en wensen. De projectorganisatie heeft in deze periode alle organisatieonderdelen intensief betrokken, met 'ambassadeurs', leidinggevenden en eindgebruikers. Het is de bedoeling in 2023 eindgebruikers intensief te informeren en hen te trainen voor de live-gang op 1-1-2024.

De voortgang van het project GREAT is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## Financiën

Pagina 131

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Overhead | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking |
|----------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|-----------|
| Baten exclusief reserves               | 7.249                        | 13.081                           | 13.966             | 886       |
| Bijdragen rijk en medeoverheden        | 901                          | 1.395                            | 2.424              | 1.029     |

|                                        |                 |                 |                 |                |
|----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|
| Belastingen                            | 0               | 0               | 0               | 0              |
| Dividenden                             | 0               | 4.681           | 4.681           | 0              |
| Overige opbrengsten derden             | 6.348           | 6.779           | 5.775           | -1.004         |
| Overige baten                          | 0               | 225             | 1.086           | 861            |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>399.533</b>  | <b>428.061</b>  | <b>421.472</b>  | <b>-6.589</b>  |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>274.096</b>  | <b>302.405</b>  | <b>298.851</b>  | <b>-3.554</b>  |
| Inhuur                                 | 20.690          | 32.010          | 36.977          | 4.967          |
| Overige apparaatslasten                | 6.265           | 7.291           | 7.638           | 347            |
| Personeel                              | 247.140         | 263.104         | 254.236         | -8.869         |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>-18.782</b>  | <b>-14.791</b>  | <b>-6.046</b>   | <b>8.745</b>   |
| Intern resultaat                       | -18.782         | -14.791         | -6.046          | 8.745          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>144.219</b>  | <b>140.447</b>  | <b>128.667</b>  | <b>-11.780</b> |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 112.862         | 112.180         | 99.701          | -12.479        |
| Kapitaallasten                         | 26.458          | 24.718          | 24.914          | 196            |
| Overige programmalasten                | 598             | 1.454           | 2.012           | 558            |
| Salariskosten WSW en WIW               | 0               | 0               | 0               | 0              |
| Sociale uitkeringen                    | 0               | 0               | 0               | 0              |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 4.301           | 2.095           | 2.040           | -55            |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-392.283</b> | <b>-414.980</b> | <b>-407.505</b> | <b>7.475</b>   |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-392.283</b> | <b>-414.980</b> | <b>-407.505</b> | <b>7.475</b>   |
| <b>Reserves</b>                        | <b>-212</b>     | <b>7.928</b>    | <b>4.922</b>    | <b>-3.005</b>  |
| Onttrekking reserves                   | 8               | 11.158          | 8.152           | -3.005         |
| Toevoeging reserves                    | 220             | 3.230           | 3.230           | 0              |
| Vrijval reserves                       | 0               | 0               | 0               | 0              |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-392.495</b> | <b>-407.053</b> | <b>-402.583</b> | <b>4.469</b>   |

## VERGELIJK SALDO

x

|                                       |      |      |      |      |      |
|---------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Vergelijking begrotingssaldi Overhead | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---------------------------------------|------|------|------|------|------|

|                                         |          |          |          |          |          |
|-----------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Oorspronkelijke begroting 2022          | -392.495 | -376.551 | -368.637 | -367.371 |          |
| Eerste Herziening 2022                  | -415.042 | -397.814 | -391.469 | -390.725 | -390.821 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023 | -407.053 | -422.346 | -407.659 | -404.340 | -404.578 |
| 10-maandsrapportage 2022                | -407.053 | -422.346 | -407.659 | -404.340 | -404.578 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)           | -402.583 |          |          |          |          |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Personeel                    | 0               | -2.869           | 0                  | 2.869           |
| 2. Inhuur (inclusief dekking)   | 0               | 3.236            | 0                  | -3.236          |
| 3. Huisvestingskosten           | 0               | -3.690           | 0                  | 3.690           |
| 4. Cloudkosten                  | 0               | -1.511           | -2.997             | -1.486          |
| 5. Resultaat Verzekeringen      | -369            | -854             | 0                  | 484             |
| 6. Diverse baten                | 1.255           | 0                | 0                  | 1.255           |
| 7. Overige afwijkingen          | 0               | -901             | -8                 | 893             |
| <b>Totaal afwijkingen</b>       | <b>886</b>      | <b>-6.589</b>    | <b>-3.005</b>      | <b>4.469</b>    |

Het saldo van het programma Overhead bedraagt € 4,5 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Personeel

Afgezien van een verschuiving in de doorbelasting van traineekosten ad € 6 mln aan andere programma's (begroot op interne lasten, gerealiseerd onder personeel), zijn de personele lasten € 2,9 mln lager dan begroot. Dit wordt vooral verklaard door niet of later ingevulde vacatures (deels door de krapte op de arbeidsmarkt en deels om alvast voor te sorteren op de financiële opgave vanaf 2023).

### 2. Inhuur (inclusief dekking)

De (langer) openstaande vacatures in combinatie met een hoger verzuim en de benodigde inzet voor (met name ICT-) projecten hebben geleid tot meer inhuur van personeel dan begroot. Dit is deels terugverdiend door dekking uit tijdschrijven op projecten uit andere programma's.

### 3. Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn lager dan begroot, waaronder met name inrichtingskosten Wijkhubs en overige huisvestingskosten, zoals energie, huur en huurdersonderhoud.

#### 4. Cloudkosten

In de 10-maandsrapportage is aangegeven dat voor GREAT het budget het grootste zorgpunt is in verband met hogere kosten. Een deel daarvan had betrekking op 2022. Daar tegenover staat dat een deel van de (implementatie)kosten doorschuift naar 2023. De onttrekking voor GREAT aan de reserve Cloudkosten is daardoor € 2,1 mln lager dan begroot. Conform eerdere verwachtingen kon het genomen tekort van € 1,5 mln worden opgevangen binnen het programma overhead. Ook van het project Rotterdamse Digitale Infrastructuur (RDI) schuift een deel van de activiteiten en bijbehorende kosten (€ 881.000) door naar 2023. Dit is financieel neutraal omdat de onttrekking aan de bestemmingsreserve evenredig lager is.

#### 5. Resultaat Verzekeringen

Het positieve resultaat bij verzekeringen is vooral het gevolg van een gunstig schadeverloop.

#### 6. Diverse baten

De hogere baten betreffen voornamelijk vergoedingen in verband met ziektegeden, zwangerschappen en uitkeringen uit hoofde van WAO/WIA.

#### 7. Overige afwijkingen

Dit betreft een groot aantal geringe afwijkingen tussen de realisatie en de begroting.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 132

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Omschrijving programma Beleidskaders, monitoren en regelgeving Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

### Omschrijving programma

De uitvoering van de gemeentelijke kerntaken en basisactiviteiten - de 'primaire processen' - krijgen centrale ondersteuning. Deze ondersteuning bestaat uit een variatie aan taken, zoals de ambtelijke voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming, financiën en inkoop, juridische advisering, communicatie, HR, ICT, facilitaire zaken, onderzoek en innovatie, auditing en control.

De samenwerking tussen deze ondersteuning enerzijds, en beleid en uitvoering anderzijds, draagt in belangrijke mate bij aan een kwalitatief hoogwaardige, efficiënt werkende organisatie. Dat is belangrijk voor een goede dienstverlening aan de Rotterdammers en aan de stad, op alle beleidsterreinen en op alle niveaus. Zo draagt het programma bij aan de collegedoelstellingen.

Een uitgebreide toelichting is opgenomen in de paragraaf [bedrijfsvoering](#). Hierin zijn de inhoudelijke doelstellingen, programma's beschreven.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

### Beleidskader

[Visie open data](#)

### Beleidsmonitor

[Vensters voor Bedrijfsvoering](#)

[Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#), de volgende Monitor ICT projecten verschijnt in november.

### Wet- en regelgeving

[Gebruiksvergunning](#)

[ARBO wet](#)

[BHV](#)

[Milieuvergunning](#)

[Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\)](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- SSC FLEX B.V.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 133

## Verantwoordelijke collegeleden

### Wethouder Struijvenberg

Wethouder Struijvenberg is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten.

## Sport en recreatie

Pagina 134

### Sport en recreatie

Veel ruimte voor sporten, spelen en bewegen. Dat staat centraal binnen het programma Sport en recreatie. We zetten erop in dat zoveel mogelijk Rotterdammers gaan en blijven sporten en bewegen. Zo dragen we bij aan een prettig woon- en verblijfsklimaat voor Rotterdammers en de bezoekers van Rotterdam. Ook brengen we hiermee diverse Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) dichterbij. We bereiken deze doelen mede door een hoogwaardig aanbod voor sport, spel en bewegen. Daarnaast besteden we veel aandacht aan natuureducatie en -beleving en een gezonde en duurzame leefstijl.

|                                     |                                            |                                   |
|-------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------|
| Voortgang 2022                      | Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026         | Doel: Stimuleren sport en bewegen |
| Doel: Inspirerende topsport         | Doel: Toekomstbestendige verenigingen      | Doel: Goede sportaccommodaties    |
| Doel: Laagdrempelige natuureducatie | Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen       | Projecten                         |
| Financiën                           | Omschrijving, kaders en verbonden partijen | Verantwoordelijke collegeleden    |

## Voortgang 2022

Pagina 135

### Voortgang 2022

### Stimuleren sport en bewegen

**Collegetarget stimuleren sportdeelname: We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname.**

Realisatie 2021: **60%**

Realisatie 2022: (seizoen 2021-2022): **61%**

Om de sportdeelname te verhogen richt de gemeente zich specifiek op verschillende groepen, zodat:

- mensen die sporten blijven sporten;
- mensen die gestopt zijn met sporten, weer opnieuw gaan sporten;
- mensen die nooit hebben gesport, starten met sporten.

In de eerste maanden van 2022 zijn de coronamaatregelen afgebouwd. De gemeente Rotterdam heeft aan de exploitanten van gemeentelijke sportaccommodaties noodsteun toegekend over januari. De sportsector kon zich vervolgens richten op herstel en uitvoering van de acties uit de [Sportnota 2021+](#). Er is extra ingezet op voldoende en passend sportaanbod voor ouderen en inclusief sporten voor Rotterdammers met een beperking. De European Para Championships 2023 kunnen voor het inclusief sporten als platform dienen. Daarom is besloten dit evenement financieel te steunen.

Halverwege 2022 kreeg de sportsector te maken met de fors stijgende energiekosten. Eind 2022 is besloten om € 1,4 mln toe te kennen voor een steunfonds aan sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen die door de stijgende energiekosten dreigen om te vallen.

Door een wetswijziging moeten basisscholen vanaf schooljaar 2023-2024 2 gymlessuren per week geven. Voor Lekker Fit!-activiteiten die aanvullend zijn op deze wettelijke taak, kunnen Lekker Fit!-basisscholen subsidie aanvragen voor het schooljaar 2023-2024. Inmiddels is het aantal Lekker Fit!-basisscholen ongeveer de helft van alle basisscholen in Rotterdam. Basisscholen die geen Lekker Fit!-school zijn, kunnen subsidie aanvragen voor onderdelen van Lekker Fit!.

Groepen die achterblijven in sportdeelname, vragen om meer inzet. Het zijn de 6- tot 12-jarigen, jongeren in het voortgezet onderwijs, ouderen vanaf 65 jaar en mensen met een beperking. Veel 6- tot 12-jarigen en ouderen zijn gestopt met sporten, bijvoorbeeld door de coronamaatregelen. In april 2022 sportten zij nog steeds veel minder dan vóór corona. Veel jongeren in het voortgezet onderwijs stoppen met sporten bij verenigingen als zij in de pubertijd komen.

## Inspirerende topsport

De sportkalender was met ruim 40 evenementen goed gevuld. Evenementen waren onder meer het eerste NKnl (Nederlandse kampioenschappen van meerdere sporten in 1 stad, in 1 weekend), het Concours Hippique International Officiel (CHIO), de World Police & Fire Games en het WK Volleybal dames. Het eerste Rotterdam Cycling Festival vond plaats als randprogramma bij het bid op de Grand Départ van de Tour de France 2025. De 'Rotterdam Cycling on Tour-truck' kreeg bezoek van leerlingen van de eerste twee klassen van het voortgezet

onderwijs in Rotterdam én in Den Haag, de samenwerkingspartner in de Tour-ambities. Ook bij het WK Volleybal dames is een activatieprogramma georganiseerd. In 2022 is verder het WK Turnen van 2026 aan Rotterdam toegewezen.

De gemeente verstevigde de Rotterdamse betrokkenheid bij Topsport Metropool. Met verschillende sportbonden zijn afspraken gemaakt over de huisvesting van hun landelijke, door NOC\*NSF erkende, TeamNL-topsport- en opleidingsprogramma's in de stad.

In 2022 huisvestte Rotterdam de TeamNL-topsportprogramma's turnen heren en een deel van het programma van turnen dames, boksen en volleybal heren. De gemeente is verdergegaan met de nationale kanosprintploeg op de Willem Alexanderbaan om toe te werken naar de accreditatie door NOC\*NSF. Ook heeft de gemeente het breakdanceprogramma van wereldkampioen Menno van Gorp ondersteund. Het Nationaal Vechtsportcentrum startte in een tijdelijke locatie aan de Sportlaan. Daar trainen nu de nationale selecties van boksen, karate, taekwondo, aikido, sambo en het opleidingsprogramma judo.

## Toekomstbestendige en vitale sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen

Het [Actieprogramma Verenigingen](#) is in 2022 verder uitgevoerd. Acties zijn ingezet voor:

- flexibele lidmaatschappen
- multisportaanbod
- e-sports bij verenigingen
- nieuwe organisatievormen, en
- de inzet van verenigingsconsulenten van Sportsupport.

In het [Vitaliteitsonderzoek 2022](#) van Rotterdam Sportsupport noemt 9 van de 10 verenigingen zichzelf vitaal. De verenigingen scoorden gemiddeld 77 op een schaal van 0 tot 100.

De pilots en acties uit het [Uitvoeringsprogramma Speeltuinverenigingen](#) zijn in 2022 verder uitgewerkt. De stichting Buurt- en Speeltuinwerk Rotterdam (BSW) en het landelijke kennisinstituut van speeltuinen NUSO/LOS werken hierbij samen.

Ook in 2022 hebben basisscholen van Stichting Natuurstad les gekregen over natuur en milieu. Een aantal scholen heeft daarnaast meegedaan aan het programma schooltuinieren. 19 organisaties in Rotterdam hebben andere activiteiten in het kader van NME georganiseerd.

Alle speeltuinverenigingen zijn vitaal op 3 na. Deze 3 kregen hulp van BSW. De speeltuin Hillesluis is in juni opnieuw geopend na herinrichting met groen en ondergrondse wateropvang. Deze speeltuin is nu ook geschikt voor kinderen met een beperking. Als vervolg komt er inzet op het samen spelen door kinderen met en zonder beperking op meer speeltuinen.

## Sportaccommodaties

Voor de sportaccommodaties is de eerste en de tweede tranche uitgevoerd van het [Uitvoeringsprogramma IHP Sport 2021-2025](#). Voor de eerste tranche is 1 project afgerond: de omzetting van de bestaande topsporthal naar een trainingsfaciliteit voor het turnprogramma van TeamNL. Andere acties zijn gestart.

In de tweede tranche zijn twee kunstgrasvelden gerealiseerd en projecten gestart voor bijvoorbeeld renovatie of vervanging van sporthallen en clubgebouwen, en de invoering van ledverlichting.

## **Subsidies**

Binnen de Een-derderegeling (1/3-regeling) zijn subsidies verleend om verenigingen te helpen hun accommodaties te verbeteren en te verduurzamen. In 2022 zijn 19 subsidies verleend, met een totaalbedrag van € 350.000. Verder heeft het Mulier Instituut adviezen gegeven over de toegankelijkheid van Rotterdamse sportaccommodaties. De adviezen krijgen een plek in het beleid en de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport.

## **Optimalisatie bezettingsgraad en gebruik van sportaccommodaties**

Rotterdam wil sportaccommodaties optimaal laten gebruiken. Voor de bezettingsgraad van gymzalen en buitensportaccommodaties zijn prestatieafspraken vastgelegd met Sportbedrijf Rotterdam. De Bouwstenenvisie Sportcomplex van de Toekomst is vastgelegd..

## **Natuur- en milieueducatie (NME)**

De beleidsnota Natuur-en milieueducatie is op hoofdlijnen gereed voor bestuurlijke besluitvorming. Die is voorzien in de eerste helft van 2023.

De bouw van een nieuw dierenasiel aan de Abraham van Stolkweg is gestart. De gebouwen op het terrein zijn hiervoor gesloopt. De overeenkomst voor de wettelijke taak dierenopvang is per 1 juli 2022 ingegaan.

# **Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026**

Pagina 136

## **Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026**

### **Stimuleren sport en bewegen**

Sporten en bewegen zijn belangrijk. Daarom stimuleren we dat iedereen beweegt. Jong of oud, met of zonder beperking. Zo doen minder mensen een beroep op zorg en verbetert hun gezondheid.

Ook stimuleren we dat iedereen sport. Onze doelen in de periode 2022-2026 zijn:

- 10% meer Rotterdammers doen aan sport;
- 10% meer Rotterdammers voldoen aan de landelijke beweegrichtlijn.

We besteden extra aandacht aan het stimuleren van sporten en bewegen door kwetsbare Rotterdammers.

## Inspirerende topsport

We inspireren Rotterdammers meer te bewegen, te sporten en het beste uit zichzelf te halen door topsportevenementen te organiseren. Ook verhogen we met deze evenementen de aantrekkelijkheid van de stad en dragen we bij aan het herstel van de economie en meer specifiek de horeca.

## Toekomstbestendige en vitale sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen

Om Rotterdammers meer te laten sporten zijn sportverenigingen van groot belang. Naast een fijne plek om te sporten vormen zij namelijk een plek voor ontmoeting en sociaal cement in de wijken. Wij ondersteunen sportverenigingen dan ook om toekomstbestendig te worden en te blijven. Daarom helpen wij hen met investeringen in hun accommodaties.

Vanwege de coronacrisis lag de focus vanuit het Actieprogramma Verenigingen in het begin meer op vitaliteit dan op toekomstbestendigheid. Het blijft echter noodzakelijk om in te blijven zetten op toekomstbestendigheid. Ook na afloop van het huidige Actieprogramma (2019-2022) vraagt dit dus om extra aandacht en inzet van middelen. De komende jaren gebruiken we om de acties gericht op toekomstbestendigheid te borgen via de reguliere opdracht aan Rotterdam Sportsupport.

Tot slot zorgen de speeltuinverenigingen ervoor dat kinderen kunnen spelen. Wij helpen de speeltuinverenigingen om vitaal en toekomstbestendig te worden.

## Sportaccommodaties

We zetten in op kwalitatief hoogwaardige en duurzame sportvoorzieningen, die voor iedereen goed bereikbaar zijn en ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. We willen dat alle sportvoorzieningen goed gebruikt worden en aansluiten op de sport- en beweegbehoeften.

Dat betekent dat we ervoor zorgen dat sportaccommodaties en clubgebouwen zo nodig worden vervangen en gerenoveerd. Verder willen we het gebruik van de buitensportcomplexen door Rotterdammers stimuleren. Ook zetten we via het Sportbedrijf beleid op het verhogen van het gebruik van gymzalen en sporthallen.

## Natuur- en milieueducatie

Educatie vormt een belangrijke vorm van preventie. Dat is zo voor veel van de grotere opgaven in de stad. Met Natuur- en milieueducatie maken we de Rotterdammer bewuster van het belang van een goede gezondheid, klimaat, duurzaamheid, circulariteit, dierenwelzijn en een schone stad.

Rotterdam hecht belang aan dierenwelzijn en gaat daarom door met de realisatie van een nieuw dierenasiel. Verder ondersteunen we dierenwelzijnsorganisaties.

## Doel: Stimuleren sport en bewegen

Pagina 137

### Doel: Stimuleren sport en bewegen

[Wat willen we bereiken?Wat gaan we daarvoor doen?Hoe meten we dat?Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

Alle Rotterdammers een leven lang aan het sporten en bewegen krijgen en houden.

### Wat gaan we daarvoor doen?

#### Onderzoek en kennisdeling

De gemeente brengt in kaart hoeveel behoefte wijkbewoners hebben aan sporten en bewegen. Dat gebeurt op basis van onderzoek en wijkanalyses. Deze behoeftes worden naast het bestaande aanbod gezet. Via sportregie stimuleert de gemeente dat het aanbod in de wijk aansluit op de vraag. De gemeente brengt de economische en maatschappelijke waarde van sport in Rotterdam in beeld door onderzoek te doen. Dat onderzoek wordt gebruikt om anderen te inspireren sport als instrument te gebruiken.

#### Samenwerken sportpartners

De gemeente stimuleert jeugd deel te nemen aan sport en begeleid hen naar structureel sporten bij een sportaanbieder. Dat gebeurt onder andere door:

- schoolsportclinics te organiseren;
- programma's aan te bieden op Cruijff Courts en Krajicek Playgrounds;
- de brede regeling combinatiefunctionarissen aan te spreken;
- schoolsportverenigingen op te starten en/of te ondersteunen;
- pilots te organiseren speciaal gericht op het voortgezet onderwijs;
- diverse e-sportsactiviteiten te organiseren.

De gemeente sluit hierbij aan op andere programma's in de stad, zoals dagprogrammering.

#### Samenwerken niet-sportpartners

De basisschool is 1 van de vindplaatsen om Rotterdamse jeugd vroegtijdig kennis te laten maken met sporten. De gemeente zet zich in om de jeugd daar structureel meer te laten bewegen en meer kennis op te doen over gezonde voeding en leefstijl. De Lekker Fit!-subsidie wordt gebruikt om extra in te zetten op scholen en samen te werken met onze uitvoeringspartners op dit thema. Samen met het programma Rotterdam, ouder en wijzer zorgt de gemeente ervoor dat meer ouderen deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Bijvoorbeeld door de Senior Games te organiseren. Daarmee verlagen de drempels die Rotterdammers met een beperking ervaren om te gaan sporten of bewegen. Via SportMee is er de mogelijkheid hen te begeleiden naar een passend sportaanbod. De gemeente helpt sportaanbieders daarnaast bij het opzetten van een inclusief of aangepast aanbod.

## Subsidies

De gemeente voert enkele subsidieregelingen uit voor diverse levensfasen en doelgroepen.

## Impact van Sport

Samenwerking met andere domeinen en partijen in de stad is van groot belang om samen groep volwassen Rotterdammers die weinig beweegt te motiveren meer te gaan bewegen en sporten. Daarnaast heeft dit een positief effect op andere vlakken, zoals gezondheid, eenzaamheid en participatie. Samen met deze andere domeinen stelt de gemeente vooraf doelen, zodat bekend is waar we naartoe werken en welke expertise en inzet nodig zijn.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                                 | Realisatie<br>seizoen<br>'21-'22 | Begroting<br>seizoen<br>'22-'23 | Realisatie<br>seizoen<br>'22-'23 | Begroting<br>seizoen<br>'23-'24 | Raming<br>seizoen<br>'24-'25 | Raming<br>seizoen<br>'25-'26 | Raming<br>seizoen<br>'26-'27 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|---------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| <b>Collegetarget toename sportdeelname:</b><br><br>We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% relatieve toename in de<br>wekelijkse sportdeelname. De wekelijkse sportdeelname zal toenemen van 60% in<br>2022 naar 67%. |                                  |                                 |                                  |                                 |                              |                              |                              |
| a) Wekelijkse sporters                                                                                                                                                                                                      | 61%                              | 62%                             |                                  | 63%                             | 67%                          | 67%                          | 67%                          |

## Toelichting indicatoren

### Target toename sportdeelname

Meting voor collegetarget gaat per sportseizoen, dit is het gemiddelde van een novembermeting plus de aprilmeting van het daaropvolgende jaar. Hiervoor is gekozen omdat de eindwaarde beschikbaar moet zijn bij de eindverantwoording in december 2025. Het gemiddelde van 2025 is dan nog niet beschikbaar.

De collegetarget Sport is vereenvoudigd in een enkelvoudige target, alleen gericht op sportdeelname. Deze luidt als volgt: 'We realiseren in de periode 2022-2026 een 10% relatieve toename in de wekelijkse sportdeelname. De wekelijkse sportdeelname zal toenemen van 60% in 2022 naar 67%. Deze wijziging is op 31 januari 2023 voor akkoord geagendeerd in het college van B en W.'

## Doel: Inspirerende topsport

Pagina 138

### Doel: Inspirerende topsport

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

#### Wat willen we bereiken?

Benutten van de kracht van sportevenementen en topsport.

#### Wat gaan we daarvoor doen?

- Rotterdam vervolgt de inzet voor accreditatie van de nationale kanosprintploeg door NOC\*NSF en bespreekt met andere bonden het huisvesten van hun nationaal team.
- Start met het Nationaal Vechtsportcentrum.
- Faciliteren van de samenwerking tussen breedtesportverenigingen, talentprogramma's, scholen met een sportprofiel, het topsportprogramma en de topsportevenementen op het gebied van turnen.
- Ondersteuning van het bid op de Grand Départ van de Tour de France in 2025 door het bijbehorende randprogramma te organiseren, organisatorische voorbereidingen te treffen en lobby te voeren voor de Tour de France Femmes en de Grand Départ.

#### Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |

#### Toelichting indicatoren

## Doel: Toekomstbestendige verenigingen

Pagina 139

### Doel: Toekomstbestendige en vitale sport-, speeltuin- en scoutingverenigingen

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

## Wat willen we bereiken?

Vitale, toekomstbestendige en toegankelijke speeltuin-, scouting- en sportverenigingen. Deze verenigingen zijn verspreid over de stad en vervullen een maatschappelijke rol in de wijk.

## Wat gaan we daarvoor doen?

De coronacrisis heeft de afgelopen 2,5 jaar veel invloed gehad op de verenigingen en daarmee ook op de uitvoering van het [Actieprogramma Verenigingen](#). Hierdoor is het niet mogelijk gebleken het programma volledig af te ronden in 2022. Daarom is het Actieprogramma Verenigingen met 1 jaar verlengd (2023). Hiermee wordt de inzet van verenigingsconsulenten Sport en Scouting van Sportsupport ook met 1 jaar verlengd. Op deze manier kan 2023 gebruikt worden om de laatste acties vanuit het actieprogramma uit te voeren en te werken aan de evaluatie. De evaluatie dient als input voor de implementatie vanaf 2024.

Het Actieprogramma Verenigingen stimuleert dat de functies van speeltuin-, scouting-, en sportverenigingen meer met elkaar vermengd raken. Dat betekent bijvoorbeeld dat de verschillende verenigingen flexibel gebruikmaken van elkaars ruimten. De gemeente zet pilots en acties in gang om speeltuinverenigingen klaar te maken voor de toekomst. Daarmee onderzoeken we in de praktijk de mogelijkheden om te vernieuwen en vitaal te blijven. Daarbij werken BSW, de landelijke speeltuinorganisatie NUSO/LOS, Rotterdam Sportsupport en de gemeente samen. In 2023 wordt de subsidieregeling speeltuinverenigingen volgens het bijgestelde beleid aangepast.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Raming<br>2024 | Raming<br>2025 | Raming<br>2026 |
|-------------|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|
|             |                    |                   |                    |                   |                |                |                |

## Toelichting indicatoren

## Doel: Goede sportaccommodaties

Pagina 140

## Doel: Sportaccommodaties

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

## Wat willen we bereiken?

Kwalitatief hoogwaardige, duurzame, goed toegankelijke en voldoende sportvoorzieningen, met aandacht voor mensen met een beperking.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering van het [Uitvoeringsprogramma IHP-Sport 2021-2025](#).
- Op een groot aantal veldsportcomplexen worden de clubgebouwen vervangen, kunstgrasvelden aangelegd, ledverlichting aangebracht en beregeningsinstallaties geplaatst. Bij renovatie en nieuwbouw van gemeentelijke sportaccommodaties past de gemeente de beleidsregel 'Basiseisen toegankelijkheid gemeentelijke binnensportaccommodaties' (2014) toe. Daarnaast is de investeringsregeling (de 1/3-regeling) voor sportverenigingen uitgebreid. Zo maakt de gemeente ook grootschalige renovaties dan wel nieuwbouw beter mogelijk. In de 1/3-regeling is opgenomen dat bij investeringen aan de accommodatie rekening gehouden wordt dat een accommodatie toegankelijk en bruikbaar is voor mensen met een beperking.
- Uitvoering van het plan van aanpak Bezettingsgraad sportterreinen tijdens daluren. En inspelen op behoeftes van kansrijke doelgroepen in de gymzalen waar de bezetting het laagst is. Dit afgestemd op de behoeftes in de wijk.
- Sturing geven op (her)inrichting van sportcomplexen bij gebiedsontwikkelingen zodat optimaal gebruik wordt gemaakt van deze ruimte.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
|             |            |           |            |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

## Doel: Laagdrempelige natuureducatie

Pagina 141

### Doel: Natuur- en Milieueducatie

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

Een laagdrempelig aanbod op het gebied van Natuur- en Milieueducatie (NME).

## Wat gaan we daarvoor doen?

Met een nieuwe beleidsnota bepaalt de gemeente hoe de komende jaren vorm te geven aan natuur- en milieueducatie. Deze beleidsnota wordt de eerste helft van 2023 afgerond.

In deze plannen houdt de gemeente rekening met recente ontwikkelingen en trends voor de toekomst.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |

|  |
|--|
|  |
|--|

## Toelichting indicatoren

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 142

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Sport en recreatie draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 1. Geen armoede, 3. Goede gezondheid en welzijn, 4. Kwaliteitsonderwijs, 8. Eerlijk werk en economische groei, 10. Ongelijkheid verminderen en 16. Sterke publieke diensten.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 143

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

### [Integraal Huisvestingsplan \(IHP\) Sport](#)

## Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport

Het [Integraal Huisvestingsplan Sport 2020-2030](#) richt zich op vervanging en renovatie van sportaccommodaties en clubgebouwen van sportverenigingen. De eerste fase is uitgewerkt in de eerste en tweede tranche van het Uitvoeringsprogramma IHP Sport 2021-2025.

Voor de eerste tranche is 1 project afgerond (transformatie bestaande topsporthal naar trainingsfaciliteit voor TeamNL turnprogramma). Daarnaast zijn diverse projecten opgestart. Deze zitten in de voorbereidings-, ontwerp- of uitvoeringsfase.

In de tweede tranche hebben we 2 kunstgrasvelden gerealiseerd en diverse projecten in gang gezet. Denk aan renovatie of vervanging van sporthallen en clubgebouwen en verduurzaming door ledverlichting.

## Financiën

Pagina 144

### Financiën

#### [Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Sport en recreatie | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|--------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                  | <b>4.564</b>                 | <b>5.033</b>                     | <b>4.153</b>       | <b>-880</b>   |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                  | 25                           | 661                              | 734                | 72            |
| Financieringsbaten                               | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| Overige opbrengsten derden                       | 4.540                        | 4.372                            | 3.420              | -952          |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                 | <b>93.785</b>                | <b>97.809</b>                    | <b>92.116</b>      | <b>-5.693</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                           | <b>8.315</b>                 | <b>8.290</b>                     | <b>7.833</b>       | <b>-457</b>   |
| Inhuur                                           | 226                          | 226                              | 133                | -93           |

|                                        |                |                |                |               |
|----------------------------------------|----------------|----------------|----------------|---------------|
| Overige apparaatslasten                | 135            | 137            | 225            | 88            |
| Personeel                              | 7.953          | 7.927          | 7.475          | -453          |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>-2.934</b>  | <b>-2.815</b>  | <b>-1.769</b>  | <b>1.046</b>  |
| Intern resultaat                       | -2.934         | -2.815         | -1.769         | 1.046         |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>88.404</b>  | <b>92.334</b>  | <b>86.052</b>  | <b>-6.282</b> |
| Financieringslasten                    | 0              | 0              | -4             | -4            |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 12.953         | 14.565         | 9.860          | -4.705        |
| Kapitaallasten                         | 290            | 273            | 273            | 0             |
| Overige programmalasten                | 1.108          | 1.112          | 655            | -456          |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 74.053         | 76.385         | 75.268         | -1.117        |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-89.221</b> | <b>-92.776</b> | <b>-87.963</b> | <b>4.813</b>  |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-89.221</b> | <b>-92.776</b> | <b>-87.963</b> | <b>4.813</b>  |
| <b>Reserves</b>                        | <b>1.064</b>   | <b>3.502</b>   | <b>1.598</b>   | <b>-1.905</b> |
| Onttrekking reserves                   | 1.064          | 3.503          | 1.599          | -1.905        |
| Toevoeging reserves                    | 0              | 1              | 1.401          | 1.400         |
| Vrijval reserves                       | 0              | 0              | 1.400          | 1.400         |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-88.157</b> | <b>-89.273</b> | <b>-86.365</b> | <b>2.909</b>  |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Sport en recreatie | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|-------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                  | -88.157 | -87.323 | -86.748 | -86.004 |         |
| Eerste Herziening 2022                          | -88.193 | -87.384 | -86.809 | -86.066 | -86.065 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023         | -89.273 | -91.971 | -90.602 | -89.762 | -89.749 |
| 10-maandsrapportage 2022                        | -89.273 | -91.971 | -90.602 | -89.762 | -89.749 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                   | -86.365 |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|

|                           |             |               |               |              |
|---------------------------|-------------|---------------|---------------|--------------|
| 1. Lekker Fit             | -921        | -2.263        | -393          | 949          |
| 2. Noodsteun COVID-19     | 0           | -1.591        | -1.000        | 591          |
| 3. Diversen               | 41          | -1.839        | -512          | 1.369        |
| <b>Totaal afwijkingen</b> | <b>-880</b> | <b>-5.693</b> | <b>-1.905</b> | <b>2.909</b> |

Het saldo van het programma Sport en recreatie bedraagt € 2,9 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Lekker Fit

Het traject om meer vakleerkrachten in dienst te laten treden van scholen duurt enkele jaren. Dit heeft invloed op de verhouding tussen de baten en lasten van Lekker Fit. De ontstane vacatureruimte wordt normaliter vervuld via loondetachering door SSC Flex, maar door de krappe arbeidsmarkt is dit deels uitgebleven. Derhalve zijn minder kosten gemaakt en is minder onttrokken aan de bestemmingsreserve Afbouw SSC Flex. De inzet en doelstellingen van Lekker Fit blijven ongewijzigd alsmede de totale beschikbare middelen die hierbij horen.

### 2. Noodsteun COVID-19

Door lagere vaststellingen subsidies coronasteun is minder onttrokken aan de hiervoor gevormde bestemmingsreserve Noodfonds. Op 15 december 2022 heeft de raad besloten € 1,4 mln uit de bestemmingsreserve Noodfonds om te zetten naar de bestemmingsreserve Energiekosten Sport.

### 3. Diversen

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen, die per saldo leiden tot een afwijking van € 1,4 mln. Hieronder vallen onder ander de afwijkingen van het Recreatieoord Hoek van Holland (- € 440.000) en apparaatsbudgetten (€ 181.000).

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 145

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Veel ruimte voor sporten, spelen en bewegen. Dat staat centraal binnen het programma Sport en recreatie. We zetten erop in dat zoveel mogelijk Rotterdammers gaan en blijven sporten en bewegen. Zo dragen we bij aan een

prettig woon- en verblijfsklimaat voor Rotterdammers en de bezoekers van Rotterdam. Ook brengen we hiermee diverse Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) dichterbij. We bereiken deze doelen met een hoogwaardig aanbod voor sport, spel en bewegen. Daarnaast besteden we veel aandacht aan natuureducatie en -beleving en een gezonde en duurzame leefstijl.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Visie en actieprogramma voor vitale en toekomstbestendige speeltuinverenigingen](#)
- [Uitvoeringsprogramma speeltuinverenigingen](#)
- [Beleidskader “NME heeft de toekomst – vernieuwing van natuur- en milieueducatie in Rotterdam” \(november 2013\)](#)
- [Sportnota 2021+ Rotterdam, wereldse sportstad](#)
- [Integraal Huisvestingsplan Sport 2020-2030](#)
- [Beleidskader zwemmen](#)
- [Beleidsnota Urban Sport](#)
- Visie Sportcomplex van de toekomst (concept)
- Sportbeleid en activering
- [Lekker Fit! in de wijk](#)
- [Actieprogramma Verenigingen](#)
- Beleidsplan veilig sportklimaat

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Sportbedrijf Rotterdam BV;
- Stichting Natuurstad Rotterdam.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 146

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Achbar**

Wethouder Achbar is verantwoordelijk voor de portefeuille Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie.

'Een lang en gezond leven is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Samen met partners in de stad werken we aan sporten en bewegen voor jong en oud en een gezonder en vitaler Rotterdam.'

## Stedelijke ontwikkeling

Woon of ben je regelmatig in Rotterdam, dan zie je het gebeuren: Rotterdam verandert snel. Samen met het aantal inwoners groeit de stad. Belangrijk is dat iedereen hier fijn kan leven, wonen, werken, leren, bewegen en recreëren. Het programma Stedelijke ontwikkeling wil dit in goede banen leiden.

|                                            |                                    |                                            |
|--------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------|
| Voortgang 2022                             | Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026 | Doel: Integraal ontwikkelen van de stad    |
| Doel: Fijn leven en verblijven in de delta | Doel: Goede groei en verbinding    | Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen       |
| Projecten                                  | Financiën                          | Omschrijving, kaders en verbonden partijen |
| Verantwoordelijke collegeleden             |                                    |                                            |

## Voortgang 2022

### Voortgang 2022

### Openbaar groen

**Collegetarget meer groen: In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026.**

Er is geen mijlpaal voor 2022.

De collegedoelstelling 2018-2022 om ten opzichte van 2018 in 2022 20 hectare groen aan de stad toe te voegen, is behaald. Er is zelfs 21,5 hectare aan groen bijgekomen. Het huidige college heeft deze doelstelling ook opgenomen voor 2022-2026. Voor 2026 is het doel 20 hectare groen méér te realiseren ten opzichte van 2022.

De ecologische verbinding tussen het Eiland van Brienenoord en het park De Twee Heuvels is in 2022 opgeleverd. De twee andere ecologische verbindingen, langs de Heemraadsingel naar het Vroesenspark en de Steilrand (van de Rotte naar de Schie en Landgoed De Tempel) zijn uitgewerkt naar eenvoudig uit te voeren

projecten en moeten leiden tot groenblauwe verbindingen. Uiterlijk 2026 moeten deze klaar zijn. Ook het levendiger, aantrekkelijker en natuurlijker maken van de oevers van de Rotte en de Nieuwe Maas moeten dan gereed zijn.

Ook de stadsprojecten Stadsparken worden verder uitgewerkt en dragen bij aan het ontwikkelen van Groen in de stad.

## Milieu

De inzet op het gebied van luchtkwaliteit, geluid, bodem en omgevingsveiligheid is onverminderd van belang, voor een gezonde leefomgeving. Een succes is dat Rotterdam nu voldoet aan de Europese wettelijke norm voor stikstofdioxide (NO). Vermindering van de luchtverontreiniging blijft nog steeds noodzakelijk. De gemeente zet de maatregelen uit de [Koersnota Schone Lucht 2019-2022](#) door.

## Ruimtelijke ordening

Na de vaststelling van de omgevingsvisie in december 2021 is opdracht gegeven voor een uitvoeringsstrategie en een kader voor monitoring en evaluatie. Een eerste ambtelijke versie van een uitvoeringsagenda bij de omgevingsvisie kwam in maart 2022 gereed, met als titel 'Op weg naar een uitvoeringsstrategie'. Deze was opgesteld als achtergronddocument voor de formatie. In overleg met de verantwoordelijk wethouder wordt een kader voor monitoring en evaluatie en een verdere concretisering van de uitvoeringsstrategie uitgewerkt. Met de [omgevingsvisie 'De Veranderstad](#), werken aan een wereldstad voor iedereen' is ingezet op 'goede groei'. De omgevingsvisie is als juridisch kaderstellend document benut bij de ontwikkeling van diverse gebieden en projecten. Voor drie in de omgevingsvisie genoemde gebieden - Zuid, Binnenstad en A tot Z – komt er een aparte uitwerking van de omgevingsvisie, elk met een eigen inhoud en karakter.

## Mobiliteit

In de eerste maanden van 2022 zijn de coronamaatregelen stapsgewijs opgeheven. Hierna zijn de verplaatsingspatronen in de stad naar een nieuw normaal veranderd. In de laatste maanden van het jaar is zich gaan aftekenen wat dit nieuwe normaal is. Het fietsgebruik in Rotterdam nam toe tot 100-120% in vergelijking met de situatie voor de corona-uitbraak. Het autogebruik in en rond de stad nam licht af, tot ongeveer 90%. Het gebruik van het openbaar vervoer is scherper gedaald en schommelt nu rond de 85%. De RET verwacht groei, maar wel in een lager tempo dan voor de corona-uitbraak. De gemeente blijft de ontwikkelingen monitoren.

In november rondde Rotterdam de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-verkenning (<https://oeververbindingen.nl/app/uploads/Integraal-verkenningenrapport-en-milieueffectrapport.pdf>) af voor de oeververbindingen. Deze verkenning is uitgevoerd met het Rijk, de provincie Zuid-Holland en andere partijen. In

de verkenning is een voorkeursalternatief vastgesteld. In Rotterdam gaat het om een nieuwe stadsbrug over de Nieuwe Maas waarover snel en vaak openbaar vervoer gaat rijden. Ook fietsers, voetgangers en in beperkte mate automobilisten kunnen deze brug gebruiken. Onderdeel van het pakket is een permanent station Stadionpark en aanpassingen aan de A16 Van Brienenoord-corridor en de Algera-corridor. Al deze maatregelen moeten meer woningbouw mogelijk maken in de Oostflank, evenals de verdere ontwikkeling van Rotterdam Zuid.

Het college heeft in maart 2022 de planstudie vastgesteld voor hoogwaardig openbaar vervoer Maastunnelcorridor. Ook het concept voor kortetermijnmaatregelen voor de nieuwe hoogwaardige openbaarvervoerverbinding tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal is vastgesteld. Verder is opdracht gegeven om en alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen om in januari 2024 de versnelde busdienst via het Maastunneltracé te laten starten. Daarnaast is het verkeersbesluit voorbereid waarmee begin 2023 voor meerdere doelgroepen de vrije rijstrook is opengesteld.

We hebben op diverse locaties in de stad betaald parkeren ingevoerd of betaaltijden uitgebreid. De P+R Noorderhelling (500 parkeerplaatsen) is in gebruik genomen. Op 1 december 2022 heeft de gemeenteraad de kaders vastgesteld voor de verdere uitbreiding betaald parkeren inclusief een indicatieve planning van de uitrol van betaald parkeren binnen de ring voor de komende jaren. Dit gaat om nieuwe gebieden en om uitbreiding betaaltijden in al bestaande gebieden.

**Collegetarget verbeteren verkeersveiligheid: We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op de dertig meest verkeersonveilige locaties in de stad.**

Er is geen mijlpaal voor 2022.

Realisatie 2022: **10 blackspots**

De jaarlijkse aanpak van de meest verkeersonveilige locaties heeft in 2022 plaatsgevonden op basis van programmering zoals beschreven in het beleidsplan Rotterdam Veilig Vooruit. Dit heeft op vijftien locaties in de gemeente in verbetermaatregelen op straat geresulteerd. Maatregelen zijn een doelmatige ingreep om het geanalyseerde verkeersveiligheidsprobleem effectief aan te pakken. Bij de verdere uitwerking en rapportage over het collegetarget verkeersveiligheid 2022 – 2026, wordt gekeken welk deel van de aangepakte locaties voldoet aan de eisen van de aanpak van de daadwerkelijk '30 meest verkeersonveilige locaties in de stad'. Met de sanering van 10 blackspots in 2022 liggen we op schema om de collegetarget te halen.

In juli 2022 is een zomeroffensief tegen 'verkeersaso's' gehouden. Hiervoor zijn onder meer zes straten, parkeerterreinen en kades op de juiste momenten afgesloten. Twee extra flitscamera's en een lawaiaflitser zijn geplaatst. Het doel was overlast tegen te gaan van opzettelijk te hard rijden, geluidsoverlast en vervelend rondhangen rond auto's.

## Wonen en bouwen

### Afspraken wonen

Het Rijk, de provincie en de regio leggen sterke nadruk op de bouw van voldoende en betaalbare woningen. Het Rijk streeft naar een sterkere landelijke regie op de realisatie van de woningbouwopgave. Hiervoor zet het Rijk verschillende programma's in, waaronder de programma's 'Woningbouw', 'Een thuis voor iedereen' en 'Betaalbaar wonen'.

In de zomer van 2022 hebben het Rijk, Aedes (vereniging van woningcorporaties), Woonbond en VNG landelijke prestatieafspraken gemaakt. Deze afspraken gaan over de inzet van de beschikbare financiën na afschaffing van de verhuurderheffing.

In oktober van 2022 zijn er samenwerkingsafspraken over de woningbouw gemaakt tussen het Rijk en de provincie Zuid-Holland. Deze afspraken moeten begin 2023 leiden tot regionale woondeals. Daarbij zijn ook gemeenten en woningcorporaties betrokken. Het regioakkoord dat de samenwerkende gemeenten en de woningcorporaties in de regio Rotterdam in maakten, is hiervoor het uitgangspunt. Deze regionale woondeals worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 getekend.

**Collegetarget bouw nieuwe woningen: Het college start de in de komende vier jaar met de bouw van 14.000 – 16.000 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment**

Realisatie 2021: **4.735**

Begroting 2022: **3.500-4.000**

Realisatie 2022: **3.005 (waarvan 10% in het sociale segment, 27% in het middensegment)**

In 2022 is de bouw gestart van 3005 woningen: ongeveer 10% in het sociale segment, 26% in het middensegment, 25% in het hoger segment en 23% in het topsegment. Voor ca 16% van de woningen is het prijsniveau nog niet bekend. Vooral het achterblijven in het betaalbaar segment (sociaal en midden) is zorgelijk en vraagt extra maatregelen. Denkbaar zijn afspraken met corporaties, plaatsing van flexwoningen en verkoop van gemeentegrond voor de bouw van veel betaalbare woningen.

De zich nu snel op elkaar volgende negatieve ontwikkelingen op de woningmarkt hebben grote gevolgen voor de daadwerkelijke bouw van betaalbare woningen. Hoewel het percentage betaalbare woningen over heel 2022 gestegen is ten opzichte van de eerste twee kwartalen van dat jaar, is het gewenste aandeel van 20% sociaal segment en 35% middensegment niet gerealiseerd. Het is nog steeds de verwachting dat de percentages over het geheel van de collegeperiode 2022 tot 2026 behaald worden.

Het aantal woningen waarvoor een vergunning aangevraagd is, is fors lager dan voor 2022 was verwacht. De daadwerkelijke bouw van woningen staat onder druk. Dit komt door een combinatie van oorzaken:

1. Stijgende bouwkosten door de krappe arbeidsmarkt en door schaarste in materialen.
2. Afvlakkende woningmarkt door de sterk gestegen hypotheekrentes en hoge inflatie, die zorgen voor vermindering van de koopkracht. De verkoopsnelheid van woningen is ingezakt, projectontwikkelaars wachten met de bouw op het behalen van voorverkooppercentages.

3. Toenemende voorzichtigheid bij investeerders door de aangekondigde regulering van de vrije sector. Het Rijk geeft geen duidelijkheid hoe deze regulering uitpakt en in welke deze de geplande investeringen in de vrije huursector raakt.

## Erfpacht

Met de woningcorporaties Havensteder en Woonstad is in 2022 een overeenkomst gesloten tot eeuwigdurende afkoop van erfpachtcanonverplichtingen. De hieruit voortvloeiende baten worden verantwoord over de jaren 2022 en 2023. Een deel van de opbrengst heeft in het coalitieakkoord 2022-2026 een bestemming gekregen. Het restant wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor.

Zie ook de [paragraaf grondbeleid](#) voor onder andere een toelichting op de marktontwikkelingen woningbouw en werklocaties en het resultaat op de grondexploitatieportefeuille.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 149

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

### Openbaar Groen

De komende jaren realiseert de gemeente meer groen: er komt nogmaals 20 hectare bij. De gemeente werkt aan klimaatadaptatie in de stad ('Rotterdams WeerWoord'), aan biodiversiteit en aan groenblauwe verbindingen. Daarvoor is een groenagenda met integrale aanpak in ontwikkeling, inclusief de rivieroeveren. [Via het Recreatieschap Rottemeren werkt de gemeente aan realisatie van het Ontwikkelplan Landschapspark de Rotte.](#) Het Landschapspark omvat de hele Rotte, van oorsprong tot dam. De stedelijke Rotte moet beter en levendiger, als groenblauwe verbinding tussen stad en landschap. Het Museumpark ondergaat een metamorfose, in aansluiting op de ontwikkeling van het Depotgebouw met een nieuw Voorplein en de renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen.

### Stadsprojecten

De komende jaren begint de uitvoering van de eerste stadsprojecten. Het doel is de stad mooier, beter en groener te maken, én om meer ruimte te bieden aan cultuur en buitenspelen. Verder zijn de projecten een vliegwiel voor woningbouw en stimuleren de stadsprojecten de lokale economie.

[Bij de stadsprojecten en uitvoering van de Visie op de Openbare Ruimte werken we integraal met andere grote ontwikkelingen, zoals de Groei van de Stad, de energietransitie, klimaatadaptatie \(Rotterdams WeerWoord\) en de groei naar een circulaire economie.](#)

## Milieu

De ambitie om in deze collegeperiode circa 3.500 woningen per jaar te realiseren, maakt het bouwen noodzakelijk bij snel-, spoor- en vaarwegen en industrieterreinen. Op deze locaties liggen grote opgaven op het gebied van luchtkwaliteit, geluid, bodem en externe veiligheid. Vroegtijdige betrokkenheid van milieuperts bij deze ontwikkelingen is daarom van essentieel belang.

## Ruimtelijke Ordening

In 2023 lijkt de Omgevingswet eindelijk in te gaan. Deze wet heeft grote gevolgen voor het ruimtelijk beleid. De invoering van de Omgevingswet is een opgave voor de hele organisatie, gericht op de vier maatschappelijke doelen van de wet. Hierover staat verderop in dit document meer onder de paragraaf Implementatie Omgevingswet. Een belangrijke opgave die hier onder valt is het voorsorteren op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De omgevingsvisie is een levend document. Nieuwe inzichten, trends en ontwikkelingen en de voortgang in de uitvoering vragen om de omgevingsvisie periodiek te actualiseren. Een eerste herziening van de omgevingsvisie wordt voorbereid. De visie voor de ontwikkeling van het gebied A tot Z en de uitkomsten van de MIRT-verkenning oeververbindingen Rotterdam vormen de basis voor deze eerste herziening.

Daarnaast heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om de ruimtelijke stedelijke ambities uit de omgevingsvisie én het coalitieakkoord te vertalen naar concrete, haalbare programma's en projecten voor de periode 2022-2026 en verder en deze vast te leggen in een uitvoeringsstrategie waarmee we bijdragen aan goede groei. Dit vraagt om een proces waarna het als gemeente mogelijk is om op basis van inhoud en financiële middelen prioriteiten te stellen en tot samenhangende pakketten te komen. Tenslotte wordt een kader uitgewerkt voor monitoring en evaluatie van de omgevingsvisie, vast te stellen door de gemeenteraad. Dit helpt om overzicht en regie te houden op de groei van de stad.

## Mobiliteit

In de komende jaren is de inzet op mobiliteit en verkeer, en op vervoer gericht op enkele beslissende stappen die de stad zullen veranderen. De gemeente maakt de drie stadsgebieden Noord (Oude Noorden, Agniesebuurt, Liskwartier), Centrum (Oude Westen) en West (Middelland en Nieuwe Westen) autoluwer, om daarmee de verkeersveiligheid en doorstroming te verbeteren. Binnen de gehele ring komt er betaald parkeren. Met de gemeentelijke partners kiest de gemeente een van de uitvoeringsvarianten van een nieuwe oeververbinding. Met deze stappen komt er meer ruimte in de stad en komen er mogelijkheden voor stedelijke groei en verdichting, zonder dat dit leidt tot meer verkeersopstoppen en de stad verliest aan aantrekkelijkheid.

## Wonen

De woonvisie wordt herzien en aansluitend wordt er een woonakkoord gesloten. Dit is een uitwerking van het coalitieakkoord en legt de nadruk op de uitvoering in de periode 2023 tot 2026. Verwachting is dat de landelijke en provinciale opgaven eind 2022 of begin 2023 leiden tot regionale 'woondeals'. Dit heeft mogelijk ook invloed op Rotterdamse ontwikkelingen.

Bij het woningbeleid gaat het om het creëren van een aantrekkelijk, divers en betaalbaar woningaanbod, in prettige en veilige wijken. Om te voorzien in de enorme vraag naar woonruimte, blijft de gemeente de komende jaren inzetten op het snel starten van nieuwbouw, op de omzetting van bedrijfsgebouwen naar woningen, en op vernieuwbouw. De doelstelling is te beginnen met de bouw van 14.000 tot 16.000 woningen in de periode 2022-2026. De nadruk ligt op woningen voor studenten, sociale stijgers en mensen met een middeninkomen, en ouderen.

De sturing hierop door de gemeente varieert. Er zijn gebiedsontwikkelingen die de gemeente op eigen grond uitvoert, zoals Parkstad, Rijnhaven en Merwe-Vierhavens. Daarnaast ontwikkelen andere organisaties projecten op grond die niet van de gemeente is. In die gevallen faciliteert de gemeente de bouw en stelt de gemeente kaders om een gewenste ontwikkeling te realiseren. Hierbij is de mogelijkheid om te sturen op planning, programma en verschijningsvorm minder groot.

Betaalbaarheid van huur- en koopwoningen wordt steeds belangrijker. Er komen dan ook meer betaalbare nieuwbouwwoningen met de verdeling: 20% sociaal, 35% middensegment, 30% hoger segment en 15% topsegment. Stapsgewijs past de gemeente de verdeling aan van de te bouwen woningen naar 25% sociaal, 40% middensegment, 20% hoger segment en 15% topsegment. Daardoor groeit het aandeel betaalbare woningen van lieverlee naar 65% (nu 50%).

Fijn wonen vraagt om meer dan alleen een woning. Daarom zet de gemeente de omgevingsvisie in op 'goede groei' van de stad. In de te ontwikkelen plannen is er daarom ook aandacht voor voldoende voorzieningen, een fijne buitenruimte, werklocaties, en uiteraard duurzaamheid en aanpassing aan het veranderende klimaat.

## Doel: Integraal ontwikkelen van de stad

Pagina 150

### Doel: Samen met Rotterdammers de stad integraal verder ontwikkelen

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

#### Wat willen we bereiken?

- **Werken met de Omgevingswet en uitvoering geven aan de doelen van de Omgevingsvisie.** In de Omgevingsvisie Rotterdam staan opgaven waar de stad voor staat. De koers en hoofdkeuzes geven richting hoe de gemeente hiermee omgaat. Uitwerken van deze doelen in samenspraak met bewoners, ondernemers en gebruikers van de stad.
- **Een zo gunstig mogelijke balans vinden tussen maatschappelijke opbrengsten en financieel resultaat.** De gemeente krijgt geld door bijvoorbeeld grond te verkopen, erfpacht om te zetten of een

bestemmings- of omgevingsplan aan te passen. Dit geld kan de gemeente gebruiken voor nieuwe plannen. Soms neemt de gemeente met lagere opbrengsten genoegen, als dat een maatschappelijk doel dient, zoals het bouwen meer betaalbare woningen.

- **Vorbereiding en uitvoering geven aan gebiedsontwikkelingen.** Plannen maken voor elk gebied en wijk en waar nodig nieuwe ontwikkelingen voorbereiden. Dit gebeurt samen met bedrijven en andere organisaties. In de wijken komen de opgaven rond wonen, werken en verblijven samen. De uitvoering gebeurt in samenspraak met de stad.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Omgevingswet

- Werken in de geest van de Omgevingswet door het maken van een uitvoeringsstrategie of omgevingsvisie, gekoppeld aan meerjarige investeringen. Medefinanciering zoeken bij andere partners en overheden.
- Actualisatie van de omgevingsvisie, als dat nodig blijkt. Waar nodig trekt de gemeente samen op met provincies en het Rijk.

### Balans maatschappelijke opbrengsten en financieel resultaat

- We starten ruimtelijke ontwikkelingen en sturen daarop door gemeentelijk grondbeleid. Afhankelijk van de situatie is dit verwerving, Wet voorkeursrecht gemeente (Wvg), onteigening, verkoop, sanering, bouwrijp maken en inrichten van gronden. Passieve sturing door contractbeheer en uitdagingen van de markt uit om nieuwe ontwikkelingen te realiseren en te financieren die passend bij de gemeentelijke prioriteiten.
- Vertaling van de gemeentelijke ambities naar grondexploitaties. Sturing via de eigen grondexploitaties op Goede Groei. Veel ontwikkelingen vinden plaats op grond die niet in eigendom is van de gemeente. Daarom stroomlijnt de gemeente deze initiatieven. Samen vormen de gemeentelijke en particuliere ontwikkelingen de verstedelijkingsopgave.
- De gemeenteraad krijgt hierover verschillende rapportages, zoals de Monitor Grondexploitaties.

### Gebiedsontwikkelingen

- Rotterdammers meer betrekken bij de inrichting en leefbaarheid van hun wijk. Ze hebben meer zeggenschap over hun wijk, met buitenruimte en mobiliteit als aandachtspunten.
- Bouwen van 3.500 tot 4.000 woningen per jaar, inclusief circa 400 studentenkamers. Daarbij is de gemeente afhankelijk van bouwondernemingen en andere marktpartijen, en van woningbouwcorporaties.
- Als basis hiervoor: goede monitoring van de woningvoorraad als geheel, naar prijssegment en eigendomssituatie. De prijsontwikkeling binnen de particuliere voorraad huur- en koopwoningen krijgt bijzondere aandacht.
- In samenhang met de woningbouw werken aan voldoende werklocaties (programma Economische Ontwikkeling), groen- en maatschappelijke voorzieningen (programma Maatschappelijke Ontwikkeling) om 'goede groei' mogelijk te maken, bijvoorbeeld door een groennorm op te nemen bij de eisen voor nieuwbouw.
- Een zo integraal mogelijke uitvoering op wijkniveau van de vele verschillende beleidsdoelstellingen van de gemeente.

- Bouw van een nieuwe studentencampus. De gemeente dringt er bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Rotterdamse hogescholen op aan hun verantwoordelijkheid te nemen voor de huisvesting van studenten uit binnen- en buitenland.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                                                             | Realisatie | Begroting | Realisatie                          | Begroting    | Raming         | Raming   | Raming |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-------------------------------------|--------------|----------------|----------|--------|
|                                                                                                                                                                                                                                                         | 2021       | 2022      | 2022                                | 2023         | 2024           | 2025     | 2026   |
| Collegetarget bouw nieuwe woningen: Het college start de in de komende vier jaar met de bouw van 14.000 – 16.000 nieuwe woningen. Van deze woningen (uitgezonderd tijdelijke woningen) behoort 20% tot het sociale segment en 35% tot het middensegment |            | 3.500     | 3.005<br>(10% sociaal - 26% midden) | 7.000 - 8000 | 10.500- 12.000 | 14.000 – | 16.000 |
| 400 studentenkamers                                                                                                                                                                                                                                     |            | 400       | 0                                   | 800          | 1.200          | 1.600    | 1.600  |

## Toelichting indicatoren

### Collegetarget bouw nieuwe woningen

De woningbouwproductie in 2022 is uitgekomen op de startbouw van 3.005 woningen. Hiervan is 10% in het sociale segment gerealiseerd en 26% in het middensegment. Hiermee heeft het college de gewenste tussendoelstelling niet behaald. In 2022 zijn geen studentenwoningen gestart met de bouw, dit was reeds te verwachten op basis van de planvoorraad, de studentenwoningen zijn gepland in de jaren 2023 tot 2026. Op basis van de omvang van de totale planvoorraad blijft het streven om zowel voldoende woningen als voldoende studentenwoningen te realiseren. De opgelopen achterstand wil het college in de komende jaren inlopen.

Sinds de zomer van 2021 kent de bouwopgave een flinke tegenwind, vooral door stijgende bouwkosten, schaarste aan bouwmaterialen, toenemende arbeidsschaarste bij gemeente, adviseurs en bouwbedrijven en verder een oplopende kapitaalrente en een afzwakkende woningmarkt. Zeker de corporaties hebben voor hun sociale woningbouwopgave last van de gestegen bouwkosten en de beschikbaarheid van bouwbedrijven. De planvorming van locaties voor sociale woningbouw ligt voor de komende jaren wel op schema. De verwachting is dan ook dat ook de sociale doelstelling over de gehele collegeperiode gehaald wordt.

Het college werkt met ontwikkelaars, bouwers en beleggers aan een doorbouwakkoord. Daarin staan maatregelen om de huidige tegenwind in de bouwopgave het hoofd te bieden.

## Doel: Fijn leven en verblijven in de delta

Pagina 151

## Doel: Fijn leven en verblijven in de delta

## Wat willen we bereiken?

- **Het realiseren van groene en blauwe verbindingen en het verlevendigen van de rivieroever.** In een steeds drukker stad is een prettige buitenruimte belangrijk. Daarom: betere routes langs de rivieren en verlevendiging van de oevers door functies daaraan toe te voegen. Verbetering en vergroening van verbindingen tussen wijken en door wijken heen, zodat er aantrekkelijke routes ontstaan voor beweging, ontmoeting en recreatie.
- **Ruim baan voor fietsers en voetgangers.** In de hele stad, in het bijzonder in de binnenstad en bij ov-knooppunten, komt er meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het ov. Dit zorgt voor een veiliger gevoel en ruimte voor ondernemers, bijvoorbeeld in de horeca. Daarnaast zorgt dit voor mogelijkheden de stad te verdichten terwijl de gezondheid verbetert en de wijken prettig blijven. Waar nodig en mogelijk de invoering van de maximumsnelheid van 30 kilometer per uur als norm. De ruimte die vrijkomt bij de mobiliteitstransitie kunnen we gebruiken voor kwaliteitsverbetering en vergroening. Dit draagt bij aan biodiversiteit en klimaatadaptatie.
- **Het groener en meer klimaatadaptief maken van parken, straten, pleinen en boulevards.** Om fijn te kunnen leven, maakt de gemeente de stad meer biodivers en groener, zoals beschreven in de uitvoeringsagenda Biodiversiteit. In 'stenige' stadswijken verbetert en vergroent de gemeente de openbare ruimte. Verder: betere pleinen door groeiruimte voor bomen, wateropvang en toevoeging van nieuwe groene locaties. Dit zorgt voor koelere buitenruimte in de zomer, een gezondere leefomgeving en minder kans op wateroverlast bij hevige regenbuien.
- **Verbetering van de (milieu)kwaliteit van de leefomgeving.** De gemeente is verplicht de milieukwaliteit op orde te brengen of te houden, door terugdringing geluidsoverlast, luchtvervuiling en bodemverontreiniging. Zo ontstaat een gezonde en aangename leefomgeving, voor bestaande en toekomstige bewoners. Vinden van de juiste balans tussen rust en reuring, zodat het ondernemen en de haven goed blijven functioneren.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Groene en blauwe verbindingen

- Versterking Nieuwe Maas als centraal park. Verkenning van mogelijkheden voor meer levendige functies, zoals horeca en recreatief gebruik van plekken langs de rivier.
- Versterking van het Rotterdamse deel van Landschapspark De Rotte, van de dam tot de Zevenhuizerplas. Daarbij vooral richten op het recreatieve gebruik op en aan de Rotte. Via het recreatieschap Rottemeren bijdragen aan de ontwikkeling van het landschapspark ten noorden van Rotterdam.
- Versterking groene verbindingen, bijvoorbeeld langs singels en dijken. Uitvoering van nieuwe groene verbindingen, zoals Steilrand. Dat is goed voor recreatie, biodiversiteit en biedt bescherming tegen wateroverlast. Hierover staat meer informatie in het begrotingsprogramma Beheer van de stad.
- De drie stadsprojecten Nelson Mandelapark, Rijnhavenpark en getijdenpark Feijenoord dragen bij aan levendige rivieroever.

### Ruim baan voor fietsers en voetgangers

- Stimulering van actieve mobiliteit voor alle doelgroepen door het aanleggen van fiets- en wandelpaden. Extra aandacht voor scholen en ov-knooppunten.
- Verkeerscirculatieplan voor de hele stad en uitvoeringsstrategie voor een autoluwer binnenstad en het Oude Westen, Nieuwe Westen, Middelland en Oude Noorden.
- Jaarlijks de aanpak van de tien meest verkeersonveilige plekken. Opsporing van asociaal rijgedrag en aanpakken van de daders.
- Voorbereiding op de snelheidsnorm van maximaal 30 km per uur in de stad.

### Groener en klimaatadaptief

- Vergroening door aanleg 20 hectare extra groen. Waar mogelijk de werkzaamheden hiervoor koppelen aan rioolvervanging en andere opgaven in de ondergrond, en met de herinrichting van de openbare ruimte (begrotingsprogramma Beheer van de stad).
- Meer en meer divers groen om de groenstructuur van Rotterdam te versterken. Uitgangspunten: aanpassing aan klimaatverandering en meer biodiversiteit, om bij te dragen aan verkoeling en het tegengaan van overlast bij neerslag en droogte.
- Groenblauwe schoolpleinen.
- Voorbereiding en realisatie van stadsprojecten: Hofbogen, Hofplein, Westblaak, Schouwburgplein en Alexanderplein.

### Verbetering van de leefomgeving

- Per gebied bekijken wat nodig is geluidsoverlast te verminderen en voorkomen, door bijvoorbeeld betere isolatie, stil asfalt of de bouw van kantoren als geluidsschild.
- Betere luchtkwaliteit, onder andere door terugdringing van de uitstoot van het wegverkeer, scheepvaart, industrie en houtstook. De maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren, hangen sterk samen met klimaatbeleid, verduurzaming van mobiliteit en vergroening.
- Bescherming tegen de gevaren van milieubelastende activiteiten door risicobedrijven te clusteren en kwetsbare voorzieningen als ziekenhuizen en scholen te ontzien.
- Aanpak van plekken met loodverontreiniging en van verontreinigingen in het havengebied.
- Maatregelen voor een betere luchtkwaliteit vallen grotendeels samen met de energietransitie en CO2-opgave. Meer informatie daarover staat in het begrotingsprogramma Energietransitie.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                      | Realisatie | Begroting | Realisatie      | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                                                                                  | 2021       | 2022      | 2022            | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Collegetarget: In deze collegeperiode wordt 20 ha groen erbij gerealiseerd of wordt de planvorming afgerond en start de uitvoering ervan uiterlijk in 2026       |            | 0         | Nog niet bekend | 5         | 10     | 15     | 20     |
| Collegetarget: We verbeteren de verkeersveiligheid in Rotterdam door effectieve maatregelen te treffen op de dertig meest verkeersonveilige locaties in de stad. |            |           | 10              | 10        | 10     | 10     |        |

## Toelichting indicatoren

### 20 ha groen erbij

De cijfers voor de realisatie 2022 (de bijdrage aan de realisatie van het collegetarget 2022-2026) zijn nog niet bekend.

Verkeersveiligheid: We hebben tien blackspots gesaneerd. Dat zijn locaties waar de afgelopen drie jaar tenminste drie letselongevallen hebben plaatsgevonden.

## Doel: Goede groei en verbinding

Pagina 152

### Doel: Binnenstedelijk groeien en gebieden aan elkaar verbinden

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

#### Wat willen we bereiken?

- **De stad groeit binnenstedelijk en versterkt daarbij bestaande plekken.** Binnenstedelijke groei ontziet de buitengebieden en geeft daardoor meer draagvlak voor voorzieningen. Dit leidt ook tot verbinding tussen bestaande wijken en de kleine kernen: 'één stad gevoel'. Ander gevolg is toenemende druk op recreatieve voorzieningen in de buitengebieden. Rotterdam bouwt bij voorkeur bij ov-haltes. Behoud en versterking van de karakteristieken van een plek vormen uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen.
- **Er is hoogwaardig ov op stedelijke en regionale schaal beschikbaar.** Opwaardering bestaande netwerk en aanleg van nieuwe verbindingen lost knelpunten op en geeft ruimte voor ontwikkelingen. Betere stedelijke leefkwaliteit en meer kansen op werk, onderwijs en sociale interactie door een modal shift naar ov en snellere, directere verbindingen. Met een nieuwe stadsbrug tussen Kralingen en Feijenoord en IJsselmonde, inclusief hoogwaardig openbaar vervoer, verbeteren de beschikbaarheid van ov. Toegankelijkheid van het ov bevorderen door het ov gratis te maken voor specifieke doelgroepen.
- **Gebieden zijn goed bereikbaar en de doorstroming blijft op peil, met gebruikmaking van nieuwe mobiliteitstechnologie.** Evenwichtige programmering, verdeeld over de verschillende stedelijke centra om goede groei van de stad mogelijk te maken. Verzachten van verwachte verkeershinder door werkzaamheden door het optimaal benutten van beschikbare infrastructuur, mede door koppeling van netwerken en spreiding over verkeerssoorten (fiets, voetganger, auto, ov e.d.), met slimme services en informatie. Daarbij is bereikbaarheid een regionale opgave. Daarom intensieve samenwerking met andere overheden in de regio en het bedrijfsleven.
- **Ruimte verdelen we verstandig, met oog voor minder winstgevende functies en door mobiliteit (inclusief parkeren) anders te organiseren.** Voorkomen van het verdwijnen van sommige functies uit de stad, zoals werklocaties of maatschappelijke voorzieningen. Zorgen voor efficiënt gebruik van schaarse ruimte. De urgentie is hoog doordat Rotterdam werkt aan verschillende transities tegelijk, zoals de

mobiliteitstransitie, de energietransitie en de klimaatopgaven, die allemaal samenkomen in gebiedsontwikkelingen als M4H. Daarnaast draagt een gastvrij betaald parkeersysteem binnen de ring Rotterdam bij aan een optimale verdeling van ruimte voor mobiliteit over alle Rotterdammers en bezoekers.

- **Betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen.** Nieuwe bouwprojecten in de wijken dragen bij aan het in balans houden of brengen van het woonmilieu. Nieuwbouwwoningen in het sociale segment en het middensegment vooral voor studenten, jongeren, ouderen en sociale stijgers.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Binnenstedelijke groei

- Voldoende plannen om een stad te zijn met aantrekkelijke omgeving voor woningen, werklocaties, voorzieningen en groen. Grootste groei in de binnenstad op twee oevers, van Alexanderknoop tot Zuidplein (A tot Z), op Zuid en in M4H.
- Toekomstige planvoorraad bouwprojecten voor de langere termijn, waarvan ook de maatschappelijke en economische functies deel uitmaken.
- Vooral jonge Rotterdammers en mensen met spoed vinden lastig een woning. Daarom werken aan Start' R flexwonen-concept. Verkenning van innovatiemogelijkheden om de woningvoorraad beter te benutten, zoals woningdelen en coöperatieve woonvormen.
- Kwaliteit en beleving van fiets- en looproutes tussen wijken verbeteren om daarmee de reistijd naar voorzieningen te verkorten. Zo profiteren ook bestaande plekken van de groei van de stad. Dit sluit aan op de ambities voor de openbare ruimte voor verblijf en vergroening.
- De groei van de stad zorgt voor een enorme belasting op de ondergrond. De gemeente gebruikt daarom een 3D-orderingsprincipe; dit maakt een goede afweging mogelijk bij keuzes voor de ondergrond.

### Hoogwaardig openbaar vervoer

- Gratis openbaar vervoer voor ouderen en voor kinderen tot 12 jaar. Kleinere barrièrewerking van de rivier door deze te benutten voor personenvervoer over water. Onderzoek naar kansen van verbetering van ov naar Rozenburg en andere kleine kernen.
- Werken aan een nieuwe stadsbrug tussen Kralingen en Feijenoord/IJsselmonde inclusief hoogwaardig openbaar vervoer (tram of metro) tussen Kralingse Zoom en Zuidplein. In deze bestuursperiode zet het college de beslissende stap naar een voorkeursvariant.
- Uitbreiding van capaciteit en frequentie van het bestaande Rotterdamse metronetwerk. Samen met RET en MRDH werken aan hogere kwaliteit van tramlijnen. Opwaardering van de spoorlijn Leiden-Dordrecht met het Rijk en de regio. Daarbij oog houden voor het inlopen van het corona-effect en de ontwikkeling van het personeelstekort bij de RET.
- Inspanning om een snelle, hoogwaardige en vrij liggende busverbinding tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal door de Maastunnel te realiseren.
- Hoogwaardig openbaar vervoer (hov) draagt bij aan de bereikbaarheid van bestaande woon-, werk-, onderwijs- en voorzieningenlocaties en een flink aantal nieuwe gebiedsontwikkelingen, zoals Feijenoord City, Hart van Zuid en Cultuur&Campus.

### Goede bereikbaarheid en doorstroming

- Verkeerslichtinstallaties en verkeersmonitoring up-to-date houden. Gebruikmaken van smart mobility-technologie. Innovatie, bijvoorbeeld door verkeerslichten intelligent te maken en te laten communiceren.
- Uitstekende benutting van beschikbare netwerken om de dagelijkse bereikbaarheid en doorstroming optimaal te houden. Bij incidenten sturing van het verkeer over alternatieve routes en informatie aan de reiziger via diverse kanalen. Afspraken binnen de provincie over beperking van verkeershinder. Bij werkzaamheden bevordering van de overstap op de fiets, het ov of deelmobiliteit.
- Bevordering van smart mobility. Samenwerking met bedrijven en netwerken draagt bij aan een internationaal imago van Rotterdam als innovatieve stad.
- Verkeersmodellering, data-inwinning en databeheer als basis voor regeling van het verkeer en vorming van beleid.

### **Ruimte verstandig verdelen**

- Gebruikmaking van referentiewaarden maatschappelijke voorzieningen bij nieuwe ontwikkelingen. Dit zorgt voor een goede mix van functies en voorkomt dat functies uit de stad verdwijnen die minder winstgevend, maar wel hard nodig zijn.
- Verdeling van de ruimte voor mobiliteit met oog voor natuurvriendelijk bouwen op redelijke afstand van routes voor hoogwaardig openbaar vervoer en verstandige ordening van de ruimte in de ondergrond.
- Parkeerregelgeving en facilitering van parkeerproducten die doel- en klantgericht zijn. Invoering van betaald parkeren binnen de Ring Rotterdam. Groter betaal- en gebruiksgemak van betaald parkeren door innovatie, zoals digitalisering. Bevordering van parkeren in garages en P+R's in plaats van op straat. Verwijzen van deelmobiliteit naar aangewezen plekken. Onderzoek naar plekken voor mobiliteit-'hubs', eventueel in combinatie met inpandig parkeren.
- Doorgaan met het faciliteren van fietsparkeren in bij OV-haltes en publiekstrekkende bestemmingen. Deze voorzieningen komen op logische plekken en passen in de openbare ruimte.
- Ontwikkeling van Merwe-Vierhavens (M4H) tot autoluw gebied, dat het gebied zelf en de omliggende stadsdelen minder belast. Deelmobiliteit en parkeren vinden een plek in collectieve, inpandige hubs.
- Met wijkbewoners nagaan welke behoeften en belemmeringen er zijn om zich te verplaatsen naar werk, onderwijs, zorg of sociale activiteiten. Op basis daarvan terugdringing vervoersarmoede en ervoor zorgen dat iedereen zich prettig en veilig kan verplaatsen.

### **Betaalbare woningen**

- Meer betaalbare woningen in nieuwbouw, inclusief vernieuwbouw en transformaties, met de volgende verdeling: 20% sociaal segment, 35% middensegment, 30% hoger segment en 15% topsegment. Daarbovenop betaalbare flexwoningen voor starters en urgent woningzoekenden. Vanaf 2026 is de verdeling: 25% sociaal segment, 40% middensegment, 20% hoger segment en 15% topsegment. Vooral de realisatie van woningen in het betaalbaar segment - sociaal en midden - is afhankelijk van marktontwikkelingen en rijksbeleid. Meer informatie staat in de paragraaf Grondbeleid.
- Toewijzing van nieuwe betaalbare woningen aan woningzoekenden die daar het meest behoefte aan hebben. Inzet vooral op de doelgroepen studenten, jongeren, ouderen en sociale stijgers. Inzet op specifieke groepen moet zorgen voor doorstroming, zodat ook andere woningzoekenden meer kans maken.
- Voor studenten is de inzet op de bouw van 400 woningen per jaar en op de bouw van een nieuwe studentencampus.

- Samen met belanghebbenden invulling geven aan het Langer Thuis-akkoord, mede om te zorgen dat er meer geschikte woningen voor ouderen komen.
- Herzien van de woonvisie en afsluiten woonakkoorden. Hiervoor komt er een zorgvuldig proces van participatie.
- Statushouders: volgens bestaande afspraak zorgen de woningcorporaties in 2022 voor de huisvesting van statushouders, waarmee Rotterdam aan de taakstelling voldoet.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                            | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Relatieve aandeel actieve en duurzame verplaatsingen       | 60,1%      |           | 63,8%      |           |        |        |        |
| Betalingsgraad bij betaald parkeren                        |            | 90%       | 90%        | 90%       | 91%    | 91%    | 92%    |
| Bezettingsgraad gemeentelijke garages en P+R-voorzieningen |            | 30%       | 30%        | 32%       | 34%    | 36%    | 38%    |

## Toelichting indicatoren

### Relatieve aandeel actieve en duurzame verplaatsingen

We hebben de ambitie van 64,3% niet gehaald. Een mogelijke verklaring kan zijn dat in de berekeningsmethodiek deels getallen uit 2021 zijn gebruikt die vanwege de coronabeperkingen afwijken van het gebruikelijke patroon. Wel is een stijging t.o.v. 2021 gerealiseerd.

### Betalingsgraad bij betaald parkeren

De realisatie 2022 ligt met 90% op koers.

### Bezettingsgraad gemeentelijke garages en P+R-voorzieningen

De realisatie 2022 ligt met 30% nagenoeg op koers ondanks dat de maanden januari en februari 2022 nog coronabeperkingen kenden met een duidelijk lagere bezetting van openbare parkeergarages en P+R.

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 153

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Stedelijke Ontwikkeling draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 9. Industrie, innovatie, 11. Duurzame steden en gemeenschappen en 15. Leven op het land.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Pagina 154

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

[Gebiedsontwikkelingen deels in of richting uitvoering](#)[Diverse Gebiedsuitwerkingen in de Omgevingsvisie](#)[Projecten randvoorwaardelijk voor grote gebiedsontwikkelingen](#)

### Gebiedsontwikkelingen deels in of richting uitvoering

#### Feyenoord City

Feyenoord City is een grote gebiedsontwikkeling met duizenden woningen en een scala aan voorzieningen. Eind 2022 is het bestemmingsplan vernietigd en besloten de gebiedsontwikkeling zonder nieuw stadion door te zetten. De voorbereidingen voor de eerste woningbouwplots gaan door. Voor de rest van het gebied worden nieuwe plannen gemaakt. De financiële effecten hiervan zijn nog niet bekend.

#### Brainpark

In februari 2022 is het Masterplan Brainpark door de gemeenteraad vastgesteld. Vervolgens lag de nadruk op de uitwerking van en besluitvorming over de eerste projecten. Dit heeft in december geleid tot vaststelling van het eerste bestemmingsplan. De basis is gelegd om in 2023 te starten met de bouw van 1.359 woningen.

#### Rijnhaven

De Rijnhaven is een samenhangende gebiedsontwikkeling die bestaat uit een verstedelijkingsprogramma en de aanleg van het Rijnhavenpark. De demping van de haven is in 2022 gestart. Ondertussen lopen de werkzaamheden aan de ontwerputgangspunten voor de bouwblokken en buitenruimte. Binnenkort valt het besluit over het ontwerpbestemmingsplan en begint de marktselectieprocedure voor het eerste bouwblok.

#### Hart van Zuid

In 2022 heeft het project een aantal mijlpalen bereikt: opening van het nieuwe busstation, opening van een nieuwe wandel- en fietsroute tussen het Motorstraatgebied en Zuidplein (door de parkeergarage) en vernieuwing en uitbreiding van het winkelcentrum. Daarnaast is gestart met de bouw van het hotel en de aanleg van de nieuwe inrichting van de Gooilandsingel.

|           |                        |                 |             |                                      |                 | x € 1.000 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|--------------------------------------|-----------------|-----------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking<br>Realisatie -Raming 2022 | Restant krediet |           |
| 159.800   | 138.744                | 4.406           | 7.000       | -2.594                               | 16.650          |           |

## Diverse Gebiedsuitwerkingen in de Omgevingsvisie

### A tot Z

In 2022 is in het Bestuurlijk Overleg MIRT een bestuurlijke afspraak gemaakt over de komst van een nieuwe stadsbrug, tramlijn tussen Kralingse Zoom en Zuidplein en een sprinterstation bij Stadionpark en de realisatie van 30.000 woningen in de zone tussen Alexander en Zuidplein. Deze afspraak werken we in het eerste kwartaal van 2023 verder uit tot de (gedeeltelijke) herziening van de omgevingsvisie Rotterdam.

### Binnenstad op 2 oevers

In 2022 is gewerkt aan het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de periode 2022-2026. Dit uitvoeringsprogramma biedt een overzicht van de doelen die op korte termijn bereikt moeten worden en welke activiteiten daarvoor worden uitgevoerd. Dit kan uiteen lopen van het doen van nader onderzoek tot het realiseren van projecten buiten. Afronding van het uitvoeringsprogramma is voorzien in Q2 2023.

### Toekomstvisie Zuid

Dynamiek en nieuwe opgaven op Zuid vragen om een integrale ruimtelijk-economische koers voor een goede doorontwikkeling van Zuid. Koers op Zuid, de uitwerking Omgevingsvisie, agendeert en zet keuzes in de tijd. Een eerste werkboek (het Verhaal van Zuid, op weg naar de Koers op Zuid 2040) is opgeleverd en onderdeel van een participatieronde. Voor meer informatie: [Koers op Zuid | Rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/koers-op-zuid)

### Merwe-Vierhavens (M4H)

M4H heeft in 2022 aanbestedingen en gunningen afgerond op het gebied van cultuur, getijdemark Keilehaven en de mobiliteit die past bij de gebiedsontwikkeling. Het Rijk heeft subsidies toegekend voor mobiliteit (€ 9,28 mln) en

woningbouw (€ 11 mln) in deelgebied Merwehaven. Vanaf april bood de Merwehaven ruimte voor het cruiseschip De Volendam en vormde daarmee de tijdelijke leefomgeving voor zo'n 1.400 Oekraïense vluchtelingen. Voor meer informatie: zie [www.m4hrotterdam.nl](http://www.m4hrotterdam.nl).

## Projecten randvoorwaardelijk voor grote gebiedsontwikkelingen

### Oeververbinding tussen Kralingen en Feijenoord / IJsselmonde

In het Bestuurlijk Overleg met het Rijk van najaar 2022 is een voorkeursalternatief voor de oeververbinding gekozen: een multimodale stadsbrug met hoogwaardig openbaar vervoer uitgaande van tramkwaliteit, voor voetgangers en fietsers en de auto te gast. Deze afspraken over een nieuwe stadsbrug tussen Kralingen en Feijenoord, een HOV (Hoogwaardig openbaar vervoer)-verbinding van Zuidplein naar Kralingse Zoom en de komst van permanent NS-station Stadionpark zijn gerelateerd aan afspraken over verstedelijking in de Oostflank van Rotterdam ( A tot Z).

Er zijn tevens afspraken gemaakt over bekostiging van dit voorkeursalternatief. Rijk, MRDH en Rotterdam hebben onderling afspraken gemaakt over de bekostiging. Deze afspraken tussen Rijk, provincie, MRDH en gemeente Rotterdam zijn het sluitstuk van de MIRT-verkenning. Deze afspraken, gemaakt in het BO-MIRT, worden planologisch verankerd in de herziening van de Rotterdamse omgevingsvisie, gekoppeld met de herziening voor de ontwikkeling van het gebied A tot Z. Rijk en regio hebben afgesproken om dit voorkeursalternatief via een planuitwerking de komende periode verder uit te werken.

### P+R Meijersplein en P+R Kralingse Zoom

In 2022 heeft de gemeente de haalbaarheidsfase voor de beoogde uitbreiding van de P+R Meijersplein en Kralingse Zoom afgerond. Hierop heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden en dit wordt binnenkort bij het college, ter informatie, voorgelegd. Dit houdt in dat er in 2023 gestart kan worden met de uitwerkingsfase; de fase waarin eerste ideeën worden uitgewerkt tot een definitief ontwerp.

### Roseknoop

Zomer 2022 startte een openbare aanbesteding voor de werkzaamheden aan de Roseknoop. In oktober startten de voorbereidende werkzaamheden, zoals het aanbrengen van keerlussen, rooien van bomen en tijdelijke verkeersmaatregelen. De omgeving van de werkzaamheden heeft een klankbordgroep voor overleg, die is ontstaan door de Roadshow Roseknoop. Het werk startte in januari 2023, direct na de kerstvakantie met veel media-aandacht.

### Metro aan Zee

Het project Metro aan Zee betreft het doortrekken van de Hoekse Lijn naar het strand in Hoek van Holland. In 2022 lag de nadruk op de technische realisatie van de infrastructuur en het verzamelen en geschikt maken van alle ondersteunende documentatie, die benodigd is voor de aanvraag van de indienststellings-vergunning. Deze zal naar verwachting in de eerste helft van 2023 verleend worden.

## A16 Rotterdam

Met de aanleg van de "A16 Rotterdam" zorgt Rijkswaterstaat aan de noordrand van Rotterdam voor een nieuwe snelwegverbinding tussen de A16 bij het Terbregseplein en de A13 bij de Doenkade, wat vanaf eind 2025 zal leiden tot een betere doorstroming en bereikbaarheid van stad en regio. In het Lage Bergse Bos is de ruwbouw van de tunnel bijna gereed, waarna het park weer nieuw ingericht kan gaan worden. Voor de noodzakelijk gebleken vervanging van het bestaande viaduct in de A16 boven de Hoofdweg zijn de voorbereidingen in volle gang, waarbij geprobeerd wordt om hinder voor verkeer, natuur en omgeving zoveel mogelijk te beperken.

## Zeven stadsprojecten

We werken aan de Stadsprojecten. De Stadsprojecten zijn investeringen in de buitenruimte, met een veel breder effect dan alleen een aantrekkelijke buitenruimte: ze dragen ook bij aan de mobiliteitstransitie en klimaatadaptatie, aan de economie van de stad en aan werkgelegenheid. Ze zorgen er ook voor dat er ruimte voor nieuwe woningen ontstaat in de stad. In 2022 zijn er besluiten genomen over de Stadsprojecten Alexanderplein, Hofplein, Rijnhavenpark en Hofbogenpark. De andere Stadsprojecten zijn Westblaak, Schouwburgplein, Getijdenpark Feyenoord en Nelson Mandelapark.

|           |                        |                 |             |                                       |                 | x € 1.000 |
|-----------|------------------------|-----------------|-------------|---------------------------------------|-----------------|-----------|
| Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking<br>Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |           |
| 93.000    | 9.828                  | 9.431           | 11.907      | -2.476                                | 73.741          |           |

## Financiën

Pagina 155

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Stedelijke ontwikkeling | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking      |
|-------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                       | <b>280.435</b>               | <b>678.144</b>                   | <b>817.546</b>     | <b>139.401</b> |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                       | 13.064                       | 18.739                           | 38.177             | 19.437         |
| Financieringsbaten                                    | 0                            | 0                                | 1                  | 1              |
| Overige opbrengsten derden                            | 270.899                      | 705.052                          | 815.772            | 110.720        |
| Overige baten                                         | -3.528                       | -45.647                          | -36.404            | 9.243          |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                      | <b>371.415</b>               | <b>417.445</b>                   | <b>389.143</b>     | <b>-28.302</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                                | <b>145.497</b>               | <b>177.830</b>                   | <b>177.639</b>     | <b>-191</b>    |
| Inhuur                                                | 15.905                       | 35.230                           | 27.159             | -8.070         |
| Overige apparaatslasten                               | 3.100                        | 3.402                            | 3.389              | -12            |
| Personeel                                             | 126.492                      | 139.198                          | 147.090            | 7.892          |
| <b>Intern resultaat</b>                               | <b>8.417</b>                 | <b>-24.142</b>                   | <b>-30.194</b>     | <b>-6.052</b>  |
| Intern resultaat                                      | 8.417                        | -24.142                          | -30.194            | -6.052         |
| <b>Programmalasten</b>                                | <b>217.501</b>               | <b>263.757</b>                   | <b>241.699</b>     | <b>-22.059</b> |
| Financieringslasten                                   | 0                            | 0                                | 0                  | 0              |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden                   | 168.691                      | 215.302                          | 188.407            | -26.895        |
| Kapitaallasten                                        | 17.475                       | 16.502                           | 19.968             | 3.466          |
| Overige programmalasten                               | 4.313                        | 4.619                            | 6.927              | 2.308          |
| Salariskosten WSW en WIW                              | 0                            | 0                                | 0                  | 0              |
| Subsidies en inkomensoverdrachten                     | 27.022                       | 27.334                           | 26.396             | -937           |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>                | <b>-90.979</b>               | <b>260.700</b>                   | <b>428.403</b>     | <b>167.703</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>                       | <b>-90.979</b>               | <b>260.700</b>                   | <b>428.403</b>     | <b>167.703</b> |
| <b>Reserves</b>                                       | <b>104.652</b>               | <b>76.392</b>                    | <b>45.583</b>      | <b>-30.809</b> |
| Onttrekking reserves                                  | 106.577                      | 122.987                          | 92.179             | -30.809        |
| Toevoeging reserves                                   | 1.925                        | 46.925                           | 46.925             | 0              |
| Vrijval reserves                                      | 0                            | 329                              | 329                | 0              |
| <b>Saldo</b>                                          | <b>13.673</b>                | <b>337.092</b>                   | <b>473.986</b>     | <b>136.894</b> |

VERGELIJK SALDO

| Vergelijking begrotingssaldi Stedelijke ontwikkeling | 2022    | 2023    | 2024   | 2025   | 2026   |
|------------------------------------------------------|---------|---------|--------|--------|--------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                       | 13.673  | 7.274   | 20.747 | 21.356 |        |
| Eerste Herziening 2022                               | 31.939  | 19.458  | 33.901 | 34.315 | 34.239 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023              | 351.678 | 158.115 | 47.120 | 48.001 | 56.620 |
| 10-maandsrapportage 2022                             | 337.092 | 158.115 | 47.120 | 48.001 | 56.620 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                        | 473.986 |         |        |        |        |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma   | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|-----------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Erfpacht                       | 146.203         | 7.806            | 0                  | 138.397         |
| 2. Gebiedsexploitatie             | -13.761         | 0                | -1.779             | -15.540         |
| 3. Hogere parkeerbaten            | 2.422           | 0                | 0                  | 2.422           |
| 4. Bijdrage P+R Noorderhelling    | 2.401           | 0                | 0                  | 2.401           |
| 5. Projecten Parkeren             | 0               | -5.165           | 0                  | 5.165           |
| 6. Diverse ruimtelijke plannen    | 0               | -4.200           | 0                  | 4.200           |
| 7. Omgevingswet                   | 0               | -3.686           | 0                  | 3.686           |
| 8. Hoekse lijn                    | -1.282          | -18.330          | -16.956            | 92              |
| 9. A16 Rotterdam                  | 0               | 8.846            | 8.846              | 0               |
| 10. Administratieve correctie RET | 0               | 2.035            | 0                  | -2.035          |
| 11. Diverse afwijkingen           | 3.418           | -15.608          | -20.920            | -1.894          |
| <b>Totaal afwijkingen</b>         | <b>139.401</b>  | <b>-28.302</b>   | <b>-30.809</b>     | <b>136.894</b>  |

Het saldo van het programma Stedelijke ontwikkeling bedraagt € 136,9 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Erfpacht

In 2022 is meer aan erfpachtbaten binnengekomen voor de Woonstad en Havensteder conversies (het omzetten van bestaande contracten in eeuwigdurend erfpacht of vol eigendom). Een deel hiervan is een verschuiving van

verwachte baten in 2023 die al in 2022 zijn gerealiseerd. Dit was mogelijk door verbeteringen in de uitvoering waardoor een versnelde conversie is gerealiseerd. Daarnaast zijn er in de deal met Woonstad ook extra baten gerealiseerd doordat niet alleen woningen uit het sociale segment zijn geconverteerd. Daarnaast was er ook een positief resultaat op de overige conversies en ontheffingsvergoedingen (een vergoeding voor een waardestijging door het wijzigen van de bestemming en/of bebouwing). Tevens is er sprake van een afwijking in baten en lasten vanwege een onderlinge verrekening met MaasWonen.

## **2. Gebiedsexploitatie**

Het resultaat op grondexploitaties over 2022 bedroeg € 25,8 mln negatief. In de laatste begroting stond dit nog op nul. Daarnaast heeft een vrijval van een fondsproject van € 9,9 mln plaatsgevonden. De ontwikkeling van het resultaat op de grondexploitatieportefeuille is in grote mate afhankelijk van de marktontwikkelingen. De resultaatnemingen zijn onder andere afhankelijk van macro-economische ontwikkelingen zoals de sterke stijging van de bouwkosten en rentetarieven. De stijgende hypotheekrente die in het voorjaar van 2022 is ingezet heeft een belangrijk aandeel in een minder harde stijging van prijzen van de bestaande bouw. Doordat de verkoopprijs van bouwgrond residueel (opbrengsten van de bouwgrond minus de kosten van de bouwgrond) bepaald wordt is het resultaat van de grondexploitaties flink onder druk komen te staan. Dit heeft geleid tot dit negatief resultaat.

## **3. Hogere parkeerbaten**

De parkeerbaten zijn € 2,4 mln hoger doordat de opbrengsten bezoekersparkeren op straat in het tweede helft van het jaar weer op het pre-corona niveau zijn. Verder zijn enkele uitbreidingen van parkeertijden (tot 23.00 uur) welke in 2023 waren geraamd, eind 2022 uitgevoerd. Ook is er efficiënter gehandhaafd op betaald parkeren waardoor de opbrengsten naheffingsaanslagen parkeerbelastingen hoger zijn.

## **4. Bijdrage P+R Noorderhelling**

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft een eenmalige bijdrage van € 2,4 mln toegekend ter dekking kosten van P+R Noorderhelling die in 2022 is opgeleverd en in gebruik genomen.

## **5. Projecten Parkeren**

De onderbestedingen komen door projecten die later (vertraagd) of niet zijn uitgevoerd. Voor het uitbreiden van parkeertijden en –gebieden waren minder uitgaven benodigd dan in eerste instantie geraamd. Daarnaast volgen de overige lasten, zoals onderhoudskosten van parkeerautomaten, later in tijd dan de geprognoseerde baten.

## **6. Diverse ruimtelijke plannen**

Voor een aantal ruimtelijke plannen waren voor 2022 middelen beschikbaar gesteld. Hier heeft vertraging op plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van € 4,2 mln ten opzichte van de begroting.

## **7. Omgevingswet**

Van het Rijk is een eenmalige bijdrage ontvangen voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Deze middelen zijn nog niet besteed omdat hiervoor al voldoende financiële middelen beschikbaar waren in de begroting van 2022.

## 8. Hoekse lijn

Een deel van de benodigde vergunningen zijn nog niet verstrekt. Hierdoor schuiven de oplevering en de bijbehorende kosten van de Hoekse lijn en de onttrekking uit de reserve door naar 2023. De totale prognose van het project blijft ongewijzigd.

## 9. A16 Rotterdam

Naar aanleiding van een vervroegde afboeking van een investering in het project A16 Rotterdam worden er in 2022 meer kosten gerealiseerd dan begroot. Dit heeft geen invloed op het resultaat omdat deze kosten betaald worden vanuit de bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor.

## 10. Administratieve correctie RET

Er is een administratieve correctie doorgevoerd van € 2,0 mln op een vordering van de RET.

## 11. Diverse afwijkingen

Op diverse budgetten zijn kleinere afwijkingen die leiden tot een nadeel van € 1,9 mln.

# Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 156

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

## Omschrijving programma

Rotterdam verandert snel. Samen met het aantal inwoners groeit de stad. Belangrijk is dat iedereen fijn kan leven, wonen, werken, leren, bewegen en recreëren. Het programma Stedelijke Ontwikkeling wil dit in goede banen leiden.

Nieuwe ontwikkelingen moeten positief uitpakken voor alle Rotterdammers en gebruikers, en bijdragen aan het erfgoed en identiteit van de stad. Zij moeten ook bijdragen aan de vijf perspectieven van de Rotterdamse Omgevingsvisie:

- Compact
- Inclusief
- Gezond

- Productief
- Duurzaam

Voor deze 'goede groei' werkt de gemeente aan beleid voor wonen, mobiliteit, openbare ruimte, milieu, stedenbouw, planologie, gebiedsexploitatie, gebiedsontwikkeling en duurzaamheid. Het beleid staat niet zichzelf, maar staat altijd in verbinding met de identiteit en de kwaliteiten van een plek. Vanzelfsprekend werkt de gemeente de collegeambities uit in samenhang met alle relevante begrotingsprogramma's. De ruimte in de stad en het beschikbare geld zijn beperkt. Daarom moet de gemeente keuzes maken. Dit begrotingsprogramma maakt deze keuzes inzichtelijk.

Onder dit begrotingsprogramma vallen ook een aantal investeringen die voor 'goede groei' nodig zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor een oeververbinding, of de aanleg van stadsparken.

De omgevingsvisie staat voor dit begrotingsprogramma centraal. Onderdelen van de hoofdkeuzes uit deze visie zijn benut bij het opstellen van de programmadoelen. De taken die de gemeente naast het programma uitvoert, hebben ook een plek in de doelenboom.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

[Aanpak Nul Emissie Mobiliteit](#)

[Actieplan Geluid 2019-2023](#)

[Actieplan Middenhuur](#)

[Actieplan Middenkoop](#)

[Archeologische waarden- en beleidskaart Rotterdam](#)

[Architectuurnota](#)

[Beleidskader Groepsrisico](#)

[Beleidsnota betaald parkeren Rotterdam 2019](#)

[Beleidsregeling Parkeernormen 2018](#)

[Bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam](#)

[Coalitieakkoord 2022 - 2026: Eén Stad](#)

[Fietskoers 2025](#)

[Gebiedsvisie Hoboken 2030](#)

[Gebiedsvisie Nieuw Kralingen](#)

[Gebiedsvisie Rotterdam Central District](#)

[Gebiedsvisie Stadionpark](#)

[Handboek Rotterdamse Stijl](#)

[Hoogbouwvisie 2019](#)

[Ik ga voor groen](#)

[Koersnota Bodemkwaliteit 2021](#)

[Koersnota Schone Lucht 2019-2022](#)

[Langer Thuis-akkoord](#)

[Milieuzone kaart](#)

[Natuurkaart Rotterdam](#)

[Nota Actief Bodem- en Baggerbeheer 2013](#)

[Ontwikkelpplan Landschapspark De Rotte](#)

[OV-Visie Rotterdam 2018-2040](#)

[Programma Rivier als getijdenpark](#)

[Programma Rivieroevers](#)

[Recreatiekader Rottemeren](#)

[Referentiewaarden maatschappelijke voorzieningen 2021](#)

[Resilient Rotterdam](#)

[Rotterdam gaat voor groen](#)

[Rotterdam Loopt 2025](#)

[Rotterdam Veilig Vooruit](#)

[Rotterdammers over Mobiliteit 2020](#)

[Rotterdamse Adaptatiestrategie](#)

[Klimaatopgaven in kaart](#)

[Rotterdamse agenda regionale landschap](#)

[Rotterdamse Mobiliteits Aanpak](#)

[Rotterdamse Omgevingsvisie \(De Veranderstad: werken aan een wereldstad voor iedereen\)](#)

[Rotterdamse Welstandsnota](#)

[Stappenplan Zero Emissie Stadslogistiek 2025](#)

[Stedelijk verkeersplan](#)

[Thuis in Rotterdam: Addendum Woonvisie 2020](#)

[Toekomstperspectief binnenstedelijke Nieuwe Maas](#)

[Toekomstperspectief binnenstedelijke Rotte](#)

[Ontwikkelpplan Landschapspark De Rotte](#)

[Uitvoeringsagenda Biodiversiteit](#)

[Uitvoeringsprogramma Mobiliteit](#)

[Urgentiedocument Rotterdams WeerWoord](#)

[Verordening Bodemenergiesystemen Rotterdam](#)

[Verordening Starterslening](#)

[Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021 \(doelgroepenverordening\)](#)

[Visie Openbare Ruimte 2020-2030](#)

[Vuistregels Bouwen](#)

[Stadsprojecten](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- RET Infrastructuur B.V.
- RET N.V.
- Stedin Groep N.V.
- Stadion Feijenoord
- Stichting Zuid Holland Bereikbaar
- Grondbank RZG Zuidplas
- Nieuw-Reijerwaard
- Instandhouding en Beheer DCMR
- Metropoolregio Rotterdam - Den Haag

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

---

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Karremans

Wethouder Karremans is verantwoordelijk voor de portefeuille Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit.

'We zorgen ervoor dat iedereen zich in de stad op een veilige manier kan verplaatsen. Met het OV, de fiets, de auto of lopend, alle mooie plekken in de stad zijn bereikbaar!'

#### Wethouder Zeegers

Wethouder Zeegers is verantwoordelijk voor de portefeuille Klimaat, Wonen en Bouwen.

'Ik heb Rotterdam zien veranderen van grijs en grijs naar aantrekkelijk, divers en groen. Ik kijk ernaar uit om samen met Rotterdammers verder te bouwen aan de stad.'

## Veilig

---

### Veilig

Wij werken aan een veilige stad waar iedereen zich thuis en welkom voelt.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Veilige stad

Doel: Crisisbeheersing en brandweer

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten: niet van toepassing

Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden  
partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

### Collegetarget Veilig

- De Veiligheidsindex (VI) binnen het Wijkprofiel heeft in 2026 een gemiddelde score die gelijk of hoger is dan de gemiddelde score op de VI in 2022 (110).
- De 5 laagst scorende wijken \*) op de VI van 2022 (Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen) laten in 2026 een stijging van tenminste 5 punten zien t.o.v. 2022. 8) de atypische wijken Zuiderpark/Zuidrand, CS-kwartier, Cool, Zuidplein blijven buiten beschouwing.

|                                 | Realisatie 2022 / nulmeting |
|---------------------------------|-----------------------------|
|                                 | Score Veiligheidsindex 2022 |
|                                 | (gaat over 2021)            |
| Score Veiligheidsindex          | 110                         |
| <b>5 laagst scorende wijken</b> |                             |
| Carnisse                        | 85                          |
| Hillesluis                      | 88                          |
| Tussendijken                    | 89                          |
| Tarwewijk                       | 89                          |
| Lombardijen                     | 90                          |

Vanuit het project Kwetsbare Wijken zetten de stadsmariniers in Bloemhof, Carnisse, Hillesluis en Oude Westen in op de pleinenaanpak, op stewards en op community-events. Op deze events spreken de stadsmariniers met bewoners en ondernemers over de veiligheid en samenhang in de wijk. Buurtpreventieteam kregen hulp van de gemeente. De gemeente voerde in 2022 ook de aanpak High Impact Crimes uit; meer informatie hierover staat bij Doel: Veilige stad. De gemeente voerde in 2022 ook de aanpak High Impact Crimes uit; meer informatie hierover staat bij Doel: Veilige stad. Zo nodig volgt inzet van cameratoezicht ([22bb7638](#)) en mosquito's.

Een belangrijk thema is de veiligheidsbeleving. Om die te vergroten startte een specifiek programma. Onder de naam 'Maak je wijk' sloegen in Pendrecht en Beverwaard bewoners, ondernemers, gemeente, woningbouwcorporaties, politie en wijkorganisaties de handen ineen. In straatgesprekken bespraken zij waar de pijn en waar de kracht zit. De gemeente koppelt hieraan gerichte ingrepen.

### Toezicht en handhaving

## **Wijkhandhavers**

In 2022 is de rol van wijkhandhaver verder ontwikkeld. Deze sluit steeds beter aan op de behoefte van de wijk. Vanuit gastheerschap zijn handhavers zichtbaar en aanspreekbaar. Ze vergroten het veiligheidsgevoel in de wijk, verhogen de leefbaarheid en gaan overlast op straat tegen.

## **Lachgas**

Rotterdam kent veel overlast door het gebruik van lachgas. Sinds 1 juli 2021 is het voor zowel de politie als de gemeentelijke handhavers mogelijk om te handhaven op het verbodsartikel in de Algemene plaatselijke verordening (APV). De gemeentelijke handhavers hebben in 2022 146 keer opgetreden op grond van dit artikel. Sinds 1 januari 2023 geldt een landelijk lachgasverbod.

## **Pilot pool handhavingsreservisten**

De gemeente heeft handhavers nodig die flexibel en slim inzetbaar zijn als de stad daarom vraagt. In Rotterdam is een pilot gestart met een pool van 15 handhavingsreservisten. Er bleek meer aandacht nodig te zijn voor de werving van reservisten. In 2023 komt een organisatiebrede peiling en bij voldoende animo volgt een interne wervingscampagne.

## **Pilot avonddiensten**

Van 1 juli 2022 tot en met 1 oktober 2022 liep een proef met de inzet van handhavers tot 02:00 uur. Zij konden daardoor de uitloop van evenementen begeleiden en overlast op straat tegengaan. Tijdens deze periode is er 2 avonden in de week tot 2 uur 's nachts gehandhaafd. De resultaten van de pilot waren positief. Daarop is besloten om de inzet op vrijdag- en zaterdagavond voort te zetten, met een uitbreiding naar gebieden buiten de 'ring'.

## **Winkelstratenaanpak**

Om steeds terugkerende parkeeroverlast in een aantal winkelstraten tegen te gaan, is er sinds begin juli 2022 intensievere handhaving. Het gaat vooral om overlast door dubbel parkeren. Het gaat om de Nieuwe Binnenweg, Zwart Janstraat, Mathenesserweg en de Vierambachtsstraat. In 2022 zijn sinds juli ruim zeven keer zoveel boetes geschreven in de vier genoemde straten als in 2021. Daarnaast werkt de gemeente aan een duurzame oplossing voor de bewoners, bezoekers en ondernemers. In 2023 volgt een evaluatie van de aanpak. Mogelijk komt er ook gerichte inzet op parkeeroverlast in andere winkelstraten.

## **Toezicht op het water**

Handhavers hebben tijdens het pleziervaartseizoen in de zomer één dag in de week toezicht op het water gehouden. Hoofddoel was de naleving van wet- en regelgeving voor het vaarwater te bevorderen. De handhavers waren zichtbaar op het water aanwezig, hebben personen op het water voorlichting gegeven over de wet- en regelgeving en ze hebben personen op het water aangesproken bij strafbare feiten en ongewenst gedrag. Er is een evaluatie geweest; over de vraag of er een vergelijkbare inzet komt in de zomer van 2023 volgt nog een besluit.

## Woonoverlast

Een wijziging van de Gemeentewet (artikel 151D) stelde de gemeente in 2022 in staat een 'bestuurlijke gedragsaanwijzing' op te leggen aan verhuurders die zich niet inzetten tegen woonoverlast of die dat op een verkeerde manier doen.

In de wijk Kralingen zorgden studenten voor veel overlast. Daar werkte de gemeente nauw samen met bewoners, studenten, politie en handhavers om de overlast te verminderen. Deze aanpak en samenwerking hebben voor vermindering van overlast gezorgd.

Voor de zomer 2023 stuurt het college een jaarverslag woonoverlast over 2022 naar de gemeenteraad.

## Ondermijnende Criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit omvat onder meer drugscriminaliteit en mensenhandel, illegale prostitutie, crimineel vermogen, criminele motorbendes en misstanden in de vastgoedsector. De gemeente pakt de ondermijning energiek aan. Enkele opvallende resultaten in 2022:

- Vaststelling van een nieuw stedelijk drugsbeleid door de gemeenteraad.
- Onderzoek door het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, in opdracht van de gemeente Rotterdam, naar de vermoedelijke aard en omvang van criminele uitbuiting in Rotterdam. Op grond van de aanbevelingen startte de gemeente een pilot. Informatie en ervaringen uit de pilot kunnen leiden tot een stadsbrede aanpak van criminele uitbuiting.
- In 2022 hebben 186 integrale controles van bedrijven plaatsgevonden. Dergelijke controles waren na opheffing van de coronamaatregelen weer mogelijk. De controles droegen bij aan de zichtbare aanwezigheid van de gemeente en de partners in de wijken.

Een goedlopend samenwerkingsverband van publieke en private partners werkt in de Rotterdamse haven al een aantal jaar aan de aanpak van drugscriminaliteit. De ambitie is om een weerbare, integere en veilige haven te creëren waar geen ruimte is voor drugscriminaliteit en corruptie. In 2022 is de aanpak geïntensiveerd. Diverse aanpakken en projecten zijn gestart, zoals de integrale uithalersproblematiek, vertrouwensketen, strategische communicatie en internationale samenwerking.

Het Rijk financierde de aanpak in 2022 met incidentele middelen.

De resultaten en inspanningen van de aanpak van drugscriminaliteit in de haven zijn onderdeel van het Jaarverslag Ondermijnende Criminaliteit 2022. Het verslag verschijnt voor de zomer 2023.

## Digitale criminaliteit

Het aantal meldingen van cyberincidenten is in de afgelopen vijf jaar verdrievoudigd. Daarom zette de gemeente in 2022 in:

- op een grotere bewustwording van cyberveiligheid bij jongeren, ouderen, ondernemers en kwetsbare doelgroepen. Dit is gedaan door een brede bioscoopcampagne, diverse theatervoorstellingen bij mbo-instellingen en een rondgang bij de bovenbouw in het primair onderwijs;
- op voorkoming van daderschap en op het bieden van nazorg aan slachtoffers, in samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en Slachtofferhulp Nederland;
- op het inzichtelijk maken van nieuwe risico's en dreigingen. Dit is gebeurd met partners van de gemeente. Er is ingezet op whatsapp- en bankhelpdeskfraude;
- op vergroting van de weerbaarheid van de stad door bestuurlijke oefeningen op het gebied van cybergevolgbestrijding. Ook hierbij werkte de gemeente samen met diverse partners.

## Jeugdoverlast en criminaliteit

Net als in voorgaande jaren besteedden de gemeente en het jongerenwerk in 2022 meer aandacht aan wat er online gebeurde. Met de partners zijn afspraken gemaakt over opvolging van online signalen. In 2022 zijn trainingen georganiseerd voor de betrokken partners om de groepsaankpak verder te professionaliseren. Het onlinegedrag van de groepen wordt sinds 2022 – voor zover mogelijk - meegenomen in de prioritering en de aankpak van de groepen.

Onder de noemer Preventie met Gezag is bij het ministerie van Justitie en Veiligheid een aanvraag ingediend voor geld om ondermijnende criminaliteit te voorkomen. Deze integrale aanvraag is opgesteld in nauwe samenwerking met partners in zowel het zorg- als het veiligheidsdomein.

De aankpak van jeugdige plegers van wapengeweld, in het bijzonder messengeweld, is in 2022 voortgezet. De campagne Geweldig Rotterdam vroeg op verschillende manieren aandacht voor messengeweld, onder andere via een actie om messen in te leveren en een campagne voor en door jongeren #shanksdown.

## Aankpak Radicalisering, extremisme en polarisatie

De gemeente heeft een hernieuwde aankpak radicalisering, extremisme en polarisatie opgesteld. Hierin zijn aanbevelingen uit het rapport van een externe expertcommissie en de geleerde lessen meegenomen. [De nieuwe aankpak is december 2022 naar de raad verstuurd.](#)

Een aantal opvallende punten uit 2022:

- Op 31 december 2022 hadden 24 personen een persoonsgerichte aankpak in het kader van de Rotterdamse aankpak van radicalisering (PGA RAD) in het Zorg-Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond.

- Er zijn 31 trainingen en 25 voorlichtingen aangeboden over radicalisering en extremisme. Hiermee zijn meer dan 700 professionals bereikt.
- Om de deskundigheid van professionals over polarisatie te vergroten, zijn 12 trainingen georganiseerd. Hieraan namen ongeveer 200 professionals deel.
- Om de weerbaarheid van Rotterdammers te vergroten tegen het 'wij-zij-denken' en tegen radicalisering, zijn verschillende acties ingezet: een theaterproject met kwetsbare jongeren, ouders zijn getraind met de interventie 'Opvoeden in dilemma's'. Leerlingen hebben een project gevolgd over mediawijsheid en groepen kwetsbare jongeren hebben een interventie gevolgd over identiteit, zelfreflectie en kritisch denken. Met deze projecten zijn meer dan 1000 jongeren en ongeveer 100 ouders bereikt.
- Er is een 'serious game' ontwikkeld. Deze game geeft docenten handvatten om om te gaan met polarisatie en radicale denkbeelden in de klas.

## Voortgang 2022 Actieprogramma EU-arbeidsmigranten 2021-2025

Het college rapporteert over de resultaten in 2022 van het programma voor april 2023 aan de gemeenteraad. De gemeenteraad sprak op 15 december 2022 over de resultaten van de aanpak t/m oktober 2022 op basis van de [Voortgangsbrief EU-arbeidsmigranten](#).

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 160

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Wijkveiligheid

Stedelijke veiligheidsopgaven komen samen in de wijk. Een fijne buitenruimte, het hebben van een baan of opleiding, en een sociaal vangnet in de buurt worden wel de 'voorportalen' van veiligheid genoemd. In de wijken is goed zichtbaar hoe belangrijk die voorportalen zijn. Bijzondere aandacht verdient de veiligheidsbeleving. Die blijft in verschillende wijken achter. Het gevoel van veiligheid – de subjectieve veiligheid - wordt beïnvloed door de persoonlijke ervaring met criminaliteit, en door leeftijd, geslacht, gezondheid en sociale status. Een belangrijke rol in de beleefde veiligheid spelen ook de kwaliteit van de buitenruimte, vertrouwen in en zichtbaarheid van de overheid, anonimiteit in de openbare ruimte, berichtgeving in de media en maatschappelijke ontwikkelingen.

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zet de directie van Toezicht en Handhaving volop in op de **werving van extra handhavers**, voornamelijk in de kwetsbare wijken. Het college heeft grote waardering voor onze boa's en verhoogt daarom de inschaling van huidige boa's in het salarishuis van de gemeente. Bovendien maakt het college het met het oog op de krapte op de arbeidsmarkt, aantrekkelijker om als boa in Rotterdam te werken.

De Fietskoers 2025 en de **Fietsparkeerstrategie Binnenstad** zijn gericht op uitbreiding van de fietsparkeervoorzieningen. Het fietsgebruik blijft de komende jaren toenemen. Fietsparkeren kan tot overlast

leiden. De handhavingscapaciteit op fietsparkeren moet daarom toenemen tot 2030, wanneer de fietsparkeercapaciteit op orde is. In de tussentijd is de handhaving flexibel om mee te groeien met de fietsparkeerstrategie.

De evaluatie van het **cameratoezicht** is medio 2022 vastgesteld. In 2023 volgt de uitvoering van de daarin vastgestelde maatregelen en acties, zoals 5 verplaatsingen en 4 bijplaatsingen van cameramasten. Daarnaast verdwijnen er 4 cameraposities.

**Woonoverlast** wordt duurzaam gestopt. Dit doet de gemeente in nauwe samenwerking met partners, melders en de overlastgevers. Persoonlijk contact en huisbezoeken zijn hierbij belangrijk.

## Ondermijnende criminaliteit

In 2023 blijft het college inzetten op de aanpak van ondermijnende criminaliteit in de gemeente Rotterdam en de haven. Hierbij werkt de gemeente nauw samen met een reeks partners, waaronder zoals politie en douane, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, Havenbedrijf Rotterdam en Deltalinqs. De aanpak bestaat signaleren, voorkomen en concrete acties. Bij het voorkomen van ondermijnende criminaliteit gaat het om barrières opwerpen, en bewustwording en weerbaarheid creëren door publiek private samenwerking. Bij de concrete aanpak gaat het om de inzet van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, privaatrechtelijke of fiscaalrechtelijke ingrepen, en door positieve ontwikkelingen te stimuleren.

## Digitale veiligheid

Burgers en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid voor hun digitale veiligheid. Punt is dat ze nog niet altijd de nodige kennis en ervaring in huis hebben. Tot 2024 is voor de aanpak digitale veiligheid extra geld beschikbaar. Het geld is bedoeld voor projecten en campagnes om slachtoffer- en daderschap van digitale criminaliteit tegen te gaan. Een ander doel is bewoners en ondernemers bewust te maken van en weerbaar te maken voor de digitale risico's. Hierbij is specifiek aandacht voor senioren, jongeren, het onderwijs en ondernemers. Een andere inzet is erop gericht de Rotterdamse haven digitaal weerbaarder te maken.

## Grote crises en crisisorganisatie

Landelijke en wereldwijde crises hebben een grote invloed op de veiligheid van Rotterdam. De coronapandemie en de oorlog in Oekraïne met in het verlengde de vluchtelingenopvang maken de inzet van extra mensen en geld noodzakelijk. Ook nationale vraagstukken als het woningtekort en de stikstofcrisis, hebben veel impact op Rotterdam. De gemeente Rotterdam blijft daarom werken aan de gemeentelijke crisisorganisatie en investeren in de samenwerking met crisispartners.

## Radicalisering, extremisme, polarisatie en maatschappelijke onrust

Toename van polarisatie, anti-overheidsincidenten, verharding, toename van intimidatie, openlijk geweld en het oproepen daartoe, en grootschalige incidenten in de stad baren het college zorgen. Ook hebben we blijvend aandacht voor radicalisering en extremisme. Het college wil dan ook continu inzet op het bewaren van rust en vrede in de stad.

De gemeente Rotterdam heeft blijvende aandacht voor bepaalde objecten en groepen in de stad, en waar nodig is er door incidenten extra aandacht voor. De gemeente neemt dan ook beveiligingsmaatregelen als dreiging en risico-inschatting daartoe aanleiding geven. Daarnaast komen er in 2023, net als voorgaande jaren, veiligheidstrainingen voor betrokkenen bij religieuze instellingen.

## Jeugdoverlast en -criminaliteit

Een kleine groep jongeren vertoont grensoverschrijdend gedrag, soms in ernstige mate. Duidelijk zichtbaar is het wapengeweld onder jongeren, en betrokkenheid bij internationale drugshandel en bij overlast in de wijk. Minder zichtbaar, maar niet minder verontrustend, is onlinecriminaliteit. Preventieve acties, gericht op vaak kwetsbare jongeren, is dan ook nodig. Het sluitstuk op de preventieve inzet is een stevige dader- en groepsgerichte aanpak. Het doel daarvan is criminele carrières zo snel mogelijk te stoppen. Dit vraagt om verdere samenwerking tussen de gemeente en de jeugdstrafrechtketen. Naast bestraffing is aandacht nodig voor versterking van beschermende factoren als school, werk of studie. De ambitie is hierbij tweeledig: meer in samenhang én een passender aanbod van interventies.

## Levendige en gastvrije stad

Een uitvoeringsprogramma horeca moet invulling geven aan een levendigere stad. Onderdeel daarvan is het maken van een veiligheidspunt – ‘stadsgarderobe’ - en het via een inschrijving – een tender - uitgeven van een aantal 24-uurs vergunningen. Het doel daarvan is om meer levendigheid in de stad te realiseren. De reguliere vergunningsvoorwaarden blijven gelden.

## Actieprogramma "Werken aan een menswaardig bestaan, EU-arbeidsmigranten 2021-2025"

Met het actieprogramma voor EU-arbeidsmigranten, in april 2021 gelanceerd, wil Rotterdam EU-arbeidsmigranten beter beschermen tegen misstanden. Het integrale programma omvat zes actielijnen: zichtbare overheid, tegengaan van criminaliteit en uitbuiting, registratie, huisvesting en leefbaarheid, maatschappelijke ondersteuning, en bestendige terugkeer. Het is nu zaak om op de ingezette weg door te gaan, en allianties met Rijk, EU en private en publieke partners te smeden. De aanpak van malafide uitzendbureau is een speerpunt, in lijn met het coalitieakkoord.

## Doel: Veilige stad

## Doel: Veilige stad

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

### Wat willen we bereiken?

Rotterdam is een veilige stad zijn waar iedereen zich welkom en thuis voelt. Dit meten we aan de hand van de Veiligheidsindex dat deel uitmaakt van het Wijkprofiel.

### Wat gaan we daarvoor doen?

#### Wijkveiligheid

- Vanuit het project Kwetsbare Wijken inzet van stadsmariniers in Bloemhof, Carnisse, Hillesluis en Oude Westen, op onder meer de pleinenaanpak, inzet stewards, community events, organiseren van bijeenkomsten met bewoners en ondernemers.
- Vervolgen van de aanpak op Veiligheidsbeleving, specifiek op het versterken van de beleefde veiligheid.
- In 2023 meer projecten Intensief Beheer, naast Bloemhof, Hillesluis, Carnisse, Oud-Charlois en Tarwewijk. Dit zijn straataanpakken om misstanden achter de voordeur te achterhalen, uitbuiting en fraude aan te pakken en meer grip te krijgen op goede en slechte verhuurders.
- Bijdragen aan een veilige stad, een groter veiligheidsgevoel en minderen overlast op straat, door inzet van handhavers op plekken en momenten dat de stad daar om vraagt. (Prestatieindicator: totaal aantal handhavers)
- Uitbreiding aantal wijk- en stadshandhavers, voornamelijk in de focuswijken. (Prestatieindicator: totaal aantal handhavers)
- We pakken straatoverlast aan door meer inzet in de nachtelijke uren.
- Inzet van wijkhandhavers en jongerenwerkers tegen seksuele straatintimidatie op hotspots, en een sterkere samenwerking met horecaondernemers en de RET.
- Professionals doen kennis op om hun bewustwording te vergroten van seksuele straatintimidatie. Zij krijgen handvatten voor hun eigen handelen.
- In 2023 komen er 1 à 2 nieuwe cameraprojecten. Naar verwachting gaat het hierbij in totaal om rond de 20 camera's.

#### Woonoverlast

- Het toetreden van meer particuliere verhuurders tot het samenwerkingsverband voor de aanpak van complexe woonoverlast;
- Nog meer benutten van bestuurlijke gedragsaanwijzingen, op grond van de Wet aanpak woonoverlast, zowel voor overlastgevendende huurders als verhuurders die zich niet of onvoldoende inzetten tegen woonoverlast;
- Vergroten van het vertrouwen van de melder in de ketensamenwerking van de aanpak van woonoverlast;
- Betere communicatie met melders over de aanpak van complexe woonoverlast;

- Meer bekendheid geven aan de aanpak woonoverlast en het meldpunt woonoverlast

## Ondermijning

- Op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen (Bibob) onderzoeken uitvoeren bij vergunningaanvragen, vastgoedtransacties en subsidieverstreking, om te voorkomen dat de overheid onbedoeld criminele activiteiten faciliteert.
- In 2023 blijvende inzet, samen met in- en externe partners, op de aanpak van ondermijnende criminaliteit in de gemeente Rotterdam en de haven. Dit gebeurt door signalering (informatiepositie verbeteren), voorkoming (barrières opwerpen, bewustwording en weerbaarheid creëren), en concrete aanpak (inzetten bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, privaatrechtelijke of fiscaalrechtelijke interventies). Ook gaat het hierbij om de publiek private samenwerking en stimulering van positieve ontwikkelingen. Vóór de zomer 2023 krijgt de gemeenteraad een voortgangsrapportage over de aanpak ondermijnende criminaliteit en bestuurlijke handhaving.

## Radicalisering, extremisme, polarisatie en maatschappelijke onrust

- Door preventieve interventies weerbaarheid vergroten van Rotterdammers tegen extremistische ideologieën en 'wij- zij-denken';
- Professionals voorzien van kennis om radicalisering en extremisme te kunnen signaleren en indien nodig te melden;
- Extremistisch gedrag tegengaan door de persoonsgerichte aanpak van radicalisering.
- Adviseren van professionals die te maken kunnen krijgen met gepolariseerde situaties, en handvatten geven om niet onbedoeld bij te dragen aan het vergroten van tegenstellingen. Jaarlijkse rapportage over de aanpak Radicalisering, extremisme, polarisatie en maatschappelijke onrust.

## High Impact Crimes

- Om High Impact Crimes te voorkomen door uitvoering van preventieve acties in de wijken, begeleiding van HIC-daders om herhaling te voorkomen en nazorg aan slachtoffers na een overval.

## Jeugdoverlast en -criminaliteit

- Nieuw actieprogramma aanpak jeugdcriminaliteit, om de ambities uit het coalitieakkoord te realiseren. Inzet risico's op strafbaar gedrag te verkleinen en, om herhaling te voorkomen, jongeren die in aanraking komen met politie en justitie intensiever te ondersteunen.

## Veilig Openbaar Vervoer

- Financiering van de inzet van ov-surveillanten in de metro op woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag vanaf 17.30 uur tot einde dienst, volledig risicogestuurd.
- Opleiden van extra boa's in het ov en inzetten in de metro ('s avonds en 's nachts). In tegenstelling tot ov-surveillanten zijn de boa's opsporingsbevoegd en kunnen zij handhavend optreden.

## Levendige stad

- Uitbreiding team horecastewards van 15 naar 21 stewards. Inzet van stewards uitbreiden van twee naar drie dagen zodat inzet voor de donderdagavond en -nacht mogelijk is.
- Uitbreiding van het team Team Drank & Horeca van 8 fte naar 16 fte. Uitbreiding van de inzet van dit team naar de donderdagavond en –nacht. Naast een veiligere nacht resulteert dit in structureel beter toezicht op de horeca, ook buiten het centrum.
- Uitbreiding van het nachtelijk bikersteam Toezicht en Handhaving. Dit, en meer toezicht en handhaving op de taxibranche, leidt tot een betere aanpak van overlast en een veiligere nacht.

## Programma: Werken aan een menswaardig bestaan, EU-arbeidsmigranten 2021-2025

- Doel: normaliseren van de positie van EU-arbeidsmigranten binnen de Rotterdamse samenleving
- De doelen en acties per actielijn staan vermeld in het [actieprogramma: Actieprogramma EU-arbeidsmigranten](#).
- Het college scherpst de ambitie en actielijndoelen van het programma verder aan. Hierbij vindt een verkenning plaats naar mogelijke prestatie-indicatoren om de voortgang van het actieprogramma te monitoren. De gemeenteraad krijgt jaarlijks een voortgangsrapportage.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                     | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Raming<br>2024 | Raming<br>2025 | Raming<br>2026 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|
| Collegetarget Veilig:<br>De Veiligheidsindex (VI) binnen<br>het Wijkprofiel heeft in 2026 een<br>gemiddelde score die gelijk of | nvt                | nvt               | 110                | nvt               | 110 of hoger   | nvt            | 110 of hoger   |

hoger is dan de gemiddelde  
score op de VI in 2022 (110)

Collegetarget Veilig:

De 5 laagst scorende wijken op

de VI van 2022 (Carnisse,

Hillesluis, Tussendijken,

Tarwewijk, Lombardijen) laten in

2026 een stijging van tenminste

5 punten zien t.o.v. 2022.

|                          |           |           |           |     |    |     |    |
|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----|----|-----|----|
| Carnisse                 | nvt       | nvt       | 85        | nvt | 87 | nvt | 90 |
| Hillesluis               | nvt       | nvt       | 88        | nvt | 90 | nvt | 93 |
| Tussendijken             | nvt       | nvt       | 89        | nvt | 91 | nvt | 94 |
| Tarwewijk                | nvt       | nvt       | 89        | nvt | 91 | nvt | 94 |
| Lombardijen              | nvt       | nvt       | 90        | nvt | 92 | nvt | 95 |
| Totaal aantal handhavers | 400,9 fte | 390,5 fte | 399,9 fte |     |    |     |    |

| Aantal HIC-delicten :<br>per kalenderjaar (jan-dec) | Woninginbraken | Straatroven | Overvallen |
|-----------------------------------------------------|----------------|-------------|------------|
| 2019                                                | 1869           | 460         | 135        |
| 2020                                                | 1447           | 369         | 107        |
| 2021                                                | 1012           | 265         | 80         |
| 2022                                                | 1150           | 304         | 86         |
| Daling 2022 t.o.v. 2019                             | -38,5%         | -33,9%      | -36,3%     |
| Stijging 2022 t.o.v. 2021                           | +13,6%         | +14,7%      | +7,5%      |

## Toelichting indicatoren

### Veiligheidsindex

Over de collegedoelelstelling veiligheid, de veiligheid in de stad en de ontwikkelingen in de stad, rapporteert het college eens per twee jaar aan de gemeenteraad. Dat gebeurt in de vorm van het wijkprofiel. Het wijkprofiel komt iedere twee jaar tot stand, op basis van data van het voorgaande jaar. Het wijkprofiel 2022 is dus gebaseerd op data uit 2021. De Veiligheidsindex is een van de drie pijlers van het wijkprofiel en bestaat uit een subjectieve en een objectieve index.

De 5 laagst scorende wijken \*) op de Veiligheidsindex 2022 zijn Carnisse, Hillesluis, Tussendijken, Tarwewijk, Lombardijen. Doel is dat deze wijken in 2026 een stijging laten zien van tenminste 5 punten ten opzichte van 2022.

\*) hierbij blijven de atypische wijken Zuiderpark/Zuidrand, Cool, en Zuidplein buiten beschouwing. In deze wijken zijn relatief veel bezoekers. De score op de Veiligheidsindex is hierdoor vertekend.

### **Totaal aantal handhavers**

Definitie handhavers: boa's en wijkbeheerders (inclusief inhuur).

### **Aantal HIC-delicten (woninginbraken, straatroven en overvallen)**

De cijfers over 2022 van de High Impact Crimes (HIC) zijn in vergelijking tot de cijfers vóór COVID-19 (2019) nog steeds laag. In 2022 was er sprake van een lichte stijging in de cijfers ten opzichte van de 'coronajaren'. Sinds het loslaten van de coronamaatregelen zijn veel mensen regelmatig van huis. De meeste bedrijven zijn weer toegankelijk. Dit verhoogde de gelegenheid voor bijvoorbeeld woninginbraken, straatroven en overvallen. Dat verklaart de stijging in het afgelopen jaar van de High Impact Crimes. Door het 'donkere-dagen-offensief', het zomeroffensief en andere preventieve stadsbrede maatregelen, draagt de gemeente bij aan bewustwording bij de inwoners van Rotterdam. Deze offensieven zijn onderdeel van de HIC-aanpak. Die bestaat uit drie pijlers: preventie, daderaanpak en nazorg aan slachtoffers.

## **Doel: Crisisbeheersing en brandweer**

Pagina 162

### **Doel: Crisisbeheersing en brandweer**

[Wat willen we bereiken?](#)

### **Wat willen we bereiken?**

Gemeenten zijn op basis van art. 9 van de Wet Veiligheidsregio's verplicht gemeenschappelijke regelingen te treffen om de taken die in deze artikelen staan uit te voeren.

In de Veiligheidsregio Rijnmond (VRR) werken de Regionale Brandweer, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen, Ambulancezorg en de Gemeenschappelijke Meldkamer van politie, brandweer en ambulance intensief samen. Zij bieden professionele hulp en bescherming bij mogelijke risico's en bedreigingen.

De gezamenlijke brandweer is een samenwerkingsverband tussen bedrijven in het haven- en industriegebied en de gemeente Rotterdam. De organisatie verzorgt in dit gebied de brandbestrijding en hulpverlening en heeft daarbij de wettelijke verplichting tot instandhouding van een bedrijfsbrandweer overgenomen van de bedrijven die aangesloten zijn.

Er zijn geen prestatie- of effectindicatoren.

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Veilig draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingl 16. Vrede, justitie en sterke publieke diensten.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten: niet van toepassing

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

### Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

### Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Veilig | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking |
|--------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|-----------|
| Baten exclusief reserves             | 13.943                       | 26.508                           | 22.302             | -4.205    |
| Bijdragen rijk en medeoverheden      | 8.777                        | 21.822                           | 16.212             | -5.610    |

|                                        |                 |                 |                 |                |
|----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|
| Overige opbrengsten derden             | 5.166           | 4.686           | 6.090           | 1.404          |
| Overige baten                          | 0               | 0               | 0               | 0              |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>172.381</b>  | <b>188.318</b>  | <b>179.393</b>  | <b>-8.925</b>  |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>70.429</b>   | <b>77.327</b>   | <b>79.996</b>   | <b>2.670</b>   |
| Inhuur                                 | 1.188           | 2.228           | 2.224           | -4             |
| Overige apparaatslasten                | 2.091           | 2.165           | 2.213           | 48             |
| Personeel                              | 67.149          | 72.934          | 75.559          | 2.625          |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>-135</b>     | <b>-399</b>     | <b>1.575</b>    | <b>1.973</b>   |
| Intern resultaat                       | -135            | -399            | 1.575           | 1.973          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>102.088</b>  | <b>111.390</b>  | <b>97.822</b>   | <b>-13.568</b> |
| Financieringslasten                    | 0               | 0               | 7               | 7              |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 29.554          | 39.191          | 25.951          | -13.241        |
| Kapitaallasten                         | 672             | 351             | 380             | 29             |
| Overige programmalasten                | 138             | 273             | 328             | 56             |
| Sociale uitkeringen                    | 0               | 0               | 17              | 17             |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 71.724          | 71.574          | 71.139          | -436           |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-158.438</b> | <b>-161.810</b> | <b>-157.090</b> | <b>4.720</b>   |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-158.438</b> | <b>-161.810</b> | <b>-157.090</b> | <b>4.720</b>   |
| <b>Reserves</b>                        | <b>0</b>        | <b>1.035</b>    | <b>369</b>      | <b>-666</b>    |
| Onttrekking reserves                   | 0               | 1.035           | 369             | -666           |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-158.438</b> | <b>-160.775</b> | <b>-156.722</b> | <b>4.053</b>   |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Veilig     | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     | 2026     |
|-----------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Oorspronkelijke begroting 2022          | -158.438 | -156.480 | -149.697 | -149.239 |          |
| Eerste Herziening 2022                  | -156.543 | -156.839 | -150.053 | -149.590 | -149.158 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023 | -160.075 | -169.455 | -174.246 | -173.896 | -173.468 |
| 10-maandsrapportage 2022                | -160.775 | -169.455 | -174.246 | -173.896 | -173.468 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)           | -156.722 |          |          |          |          |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma            | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|--------------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Meeropbrengsten                         | 1.982           | 0                | 0                  | 1.982           |
| 2. Diverse lagere programmalasten          | 0               | -1.714           | 0                  | 1.714           |
| 3. Personeelslasten                        | 0               | 1.266            | 0                  | -1.266          |
| 4. Programma Haven                         | -4.610          | -4.610           | 0                  | 0               |
| 5. Regionale Veiligheidsactiviteiten (RVA) | -1.577          | -1.577           | 0                  | 0               |
| 6. Vervanging handhavingssysteem           | 0               | 1.076            | 0                  | -1.076          |
| 7. Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond     | 0               | -2.700           | 0                  | 2.700           |
| 8. Verwarde personen                       | 0               | -666             | -666               | 0               |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                  | <b>-4.205</b>   | <b>-8.925</b>    | <b>-666</b>        | <b>4.053</b>    |

Het saldo van het programma Veilig bedraagt bijna € 4,1 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Meeropbrengsten

De meeropbrengsten bestaan met name uit huisvuilboetes en opbrengsten van leges van horeca- en evenementenvergunningen. Naar aanleiding van corona waren lagere legesopbrengsten begroot dan normaal, maar uiteindelijk is dit meegevallen. Daarnaast waren er niet begrote ziektegecludtingen.

### 2. Diverse lagere programmalasten

In 2022 is er strak gestuurd op een compensatie van de overbezetting bij personeel door onder andere een overschrijding op het materieel budget. Uiteindelijk is er meer dan genoeg overschreden bij vrijwel alle onderdelen om deze overschrijding op te kunnen vangen.

### 3. Personeelslasten

Voor de overschrijding op het personeelsbudget zijn diverse oorzaken aan te wijzen:

- Er is sprake van een structurele overbezetting. In 2022 is er strak gestuurd op een verlaging van deze overbezetting en compensatie van de financiële gevolgen hiervan. Uiteindelijk is er op alle onderdelen van apparaat overschreden (€ 745.000), maar deze overschrijding kon volledig worden opgevangen door overschrijdingen elders.
- Om de formatie voor de uitvoering van de taakaccenten sneller op sterkte te krijgen is inhuurpersoneel in vaste dienst aangenomen. Ook zijn enkele aan het primair proces ondersteunende functies vervuld. Dit leidde ertoe dat de inhuurkosten lager zijn en de personeelslasten juist hoger (€ 521.000). Daarnaast zijn er meerdere medewerkers die vanwege hun jarenlange werkervaring in het maximum van hun salarisschaal zitten, terwijl de begrote loonkosten zijn gebaseerd op een lager normbedrag.

#### 4. Programma Haven

Aan het programma Haven, dat volledig wordt gefinancierd uit Rijksmiddelen, is in het aanloopjaar 2022 fors minder uitgegeven dan was begroot en verwacht. Deze onderschrijding geldt zowel voor de baten als de lasten en zal in 2023 worden ingelopen.

#### 5. Regionale Veiligheidsactiviteiten (RVA)

Bij de Regionale Veiligheidsactiviteiten (RVA) worden diverse activiteiten later uitgevoerd dan verwacht, waardoor zowel de baten als de lasten lager zijn dan verwacht en begroot.

#### 6. Vervanging handhavingssysteem

Het programma vervanging handhavingssysteem, gericht op één toekomstige app waar de handhaver /toezichthouder op straat mee kan werken, wordt op een andere wijze voortgezet. Een deel van de uitgaven kon daardoor niet als investering worden verantwoord en is daarom in 2022 als kosten opgenomen.

#### 7. Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)

De bijdrage aan de VRR is in 2022 fors lager uitgevallen dan verwacht en begroot, met name de afrekening van het functioneel leeftijdsontslag (FLO) is lager uitgevallen.

#### 8. Verwarde personen

Er zijn lagere lasten omdat een deel van de activiteiten rondom verwarde personen pas in 2023 wordt uitgevoerd. Hierdoor is ook minder onttrokken aan de reserve.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 166

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Samen met partners, bewoners en ondernemers werkt het college aan het minimaal handhaven van het huidige veiligheidsniveau en versterking waar het nodig is.

De samenleving verandert snel en wordt complexer. Rotterdam is een grote, internationale stad en gebeurtenissen in de wereld hebben in toenemende mate hier hun impact. Dreiging van terrorisme, gevoelde tegenstellingen tussen groepen, verstoringen in de openbare ruimte, incidenten met verwarde personen, ondermijnende criminaliteit en vuurwapengeweld vormen nieuwe uitdagingen en hebben effect op de veiligheid in de stad en op het gevoel van veiligheid van Rotterdammers. Ontwikkelingen kunnen elkaar bovendien versterken. In combinatie met verregaande digitalisering brengt dit nieuwe risico's met zich mee.

De handhavers van Toezicht en Handhaving dragen bij aan de veiligheid en leefbaarheid in wijken. Vanwege de verdichting van de stad, groeit de druk op de buitenruimte en neemt het belang van het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving toe.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Actieplan Samen tegen woonoverlast 2019-2023](#)
- [Coffeeshopbeleid](#)
- [Wijziging coffeeshopbeleid](#)
- [Beleidsregel 'Wet aanpak woonoverlast in Rotterdam'](#)
- [Jaarverslag aanpak woonoverlast 2021](#)
- [Vuurwerkverkoopbeleid](#)
- [Bibob beleid](#)
- [Veiligheidskoers 2023-2027](#)
- [Hoofdpijnen Veiligheidskoers 2023-2027](#)
- [De Rotterdamse aanpak High Impact Crime 2020-2023](#)
- [Aanpak radicalisering 2018-2022](#)
- [Ondersteuningsplan Horeca](#)
- [Horecanota](#)
- [Burgemeestersbrief 'Voortgang High Impact Crime' \(jaarrapportage 2021\)](#)
- [Collegebrief over Jaarrapportage 2021 Aanpak radicalisering, extremisme en polarisatie 2018-2022](#)
- [Collegebrief over vernieuwde aanpak radicalisering, extremisme en radicalisering](#)
- [Jaarplan seksuele straatintimidatie](#)
- [Collegebrief over Jaarverslag Aanpak Ondernijning en Bestuurlijke Handhaving 2021](#)
- [Jaarverslag Aanpak Ondernijning en Bestuurlijke Handhaving 2021](#)
- [Infographic Aanpak Ondernijning en Bestuurlijke Handhaving 2021](#)
- [Burgemeestersbrief over Evaluatie Cameratoezicht](#)
- [Evaluatie Cameratoezicht](#)

- [Burgemeestersbrief over ontwikkelingen cameratoezicht](#)
- [Voortgangsrapportage 2021 'Werken aan een menswaardig bestaan, EU- arbeidsmigranten 2021-2025'](#)
- [Algemene plaatselijke verordening Rotterdam](#)
- [Afvalstoffenverordening Rotterdam 2009](#)
- [Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften \(Wet 'Mulder'\)](#)
- [Visie Stadswachten Vertrouwd op Straat](#)
- [Programma In de bak. Naastplaatsingen 2019-2022](#)
- [Schoon Genoeg! Rotterdams offensief tegen zwerfvuil](#)
- [Algemene wet bestuursrecht](#)
- [Beleidsregels boa's](#)
- [Domeinlijst boa's](#)
- [Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen](#)
- [Taxiverordening Rotterdam 2013](#)
- [Beleidsplan Naleving Omgevingsrecht 2021-2025](#)
- [Uitvoeringsplan aanpak complexe woonoverlast](#)
- [Fietskoers 2025](#)
- [Fietsparkeerstrategie binnenstad](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De gemeente zet als Verbonden partijen in:

- Glazen Maas
- Havenbedrijf Rotterdam
- Gezamenlijke brandweer voor het haven- en industriegebied van Rotterdam
- Openbaar lichaam Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

### **Burgemeester Aboutaleb**

Burgemeester Aboutaleb is verantwoordelijk voor de portefeuille Openbare Orde en Veiligheid.

'Extremisme en radicalisering hebben telkens een ander gezicht. Daarom moeten we voortdurend alert zijn. Onze belangrijkste taak is om spanningen in de samenleving te signaleren en te voorkomen dat er dreigende situaties ontstaan.'

### **Wethouder Karremans**

Wethouder Karremans is verantwoordelijk voor de portefeuille Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit.

'Onze handhavers zijn onmisbaar in de Rotterdamse straten. We zetten ze daar in waar het nodig is om de rust en veiligheid te vergroten.'

### **Wethouder Versnel**

Wethouder Versnel is verantwoordelijk voor de portefeuille Werk & inkomen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid en EU-arbeidsmigranten.

'Ook al zijn ze hier vaak tijdelijk, EU-arbeidsmigranten horen er ook gewoon bij. We willen dat ook zij een goed leven kunnen hebben in onze stad. Malafide uitzendbureaus die hen uitbuiten, pakken we aan.'

## Volksgezondheid

Het programma volksgezondheid ondersteunt bewegen en gezonde leefstijlen, bevordert een gezonde leefomgeving en verschuift inzet van mensen en middelen van curatie naar preventie, onder andere door vroege signalering van risico's, verbeteren van de preventie-infrastructuur zodat gezondheidsverschillen afnemen. Dit doet de gemeente en de GGD door hulp en ondersteuning beschikbaar te stellen om gezond – of gezonder - te kunnen leven. Ook stimuleert en ondersteunt de gemeente een positieve houding en vaardigheden bijvoorbeeld tegenover drugs alcohol. Daarbij hoort ook dat Rotterdammers oog hebben voor het belang van bewegen voor een gezond leven, en dat de leefomgeving voor Rotterdammers bijdraagt aan een gezond leven.

|                    |                                            |                                                      |
|--------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Voortgang 2022     | Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026         | Doel: GGD RR voert haar wettelijke taken gedegen uit |
| Doel: Gezonde stad | Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen       | Projecten: niet van toepassing                       |
| Financiën          | Omschrijving, kaders en verbonden partijen | Verantwoordelijke collegeleden                       |

## Voortgang 2022

Pagina 169

### Voortgang 2022

#### Gezond 010: het akkoord

In januari 2020 stelde de gemeenteraad '[Gezond010: het akkoord](#)' vast'. Het Rotterdamse preventieakkoord en het lokale gezondheidsbeleid 2020-2024 vormen de basis voor diverse activiteiten van de gemeente en partners in de stad om de gezondheid van Rotterdammers te verbeteren. In 2022 is er met het Rijk, zorgverzekeraars en GGD'en gewerkt aan het landelijke Gezond en Actief Leven akkoord. Dit akkoord biedt gemeenten vanaf 2023 een structurele basis voor investeringen in preventie om daar de volksgezondheid te versterken.

In 2022

- zijn de eerste rookvrije tramhaltes gelanceerd in het belang van een rookvrije generatie
- zijn 247 nieuwe deelnemers ingestroomd in een gezondheidstraject op basis van Prestatie010
- zijn diverse preventieprojecten ondersteund met het preventiebudget van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Onder andere herstelacademies, sociale benadering van dementie, mbo schoolpsycholoog en digitale dagbesteding.

Over de voortgang van de uitvoering van het lokale preventie akkoord en lokale nota volksgezondheid (Gezond 010: het akkoord 2020-2024) vindt jaarlijks rapportage aan de gemeenteraad plaats. [de collegebrief](#), [voortgangsrapportage 010](#) en de [voortgangsrapportage](#) zelf.

## GGD

Het reguliere GGD-werk liep in 2022 gewoon door. Het gaat daarbij om de taken gezondheid en milieu, infectieziektebestrijding, TBC-bestrijding, reizigerszorg, technische hygiënezorg, toezicht kinderopvang en het Centrum Seksuele Gezondheid en het Centrum Seksueel Geweld. In 2022 was er opnieuw veel aandacht voor de infectieziektebestrijding, zowel van 'reguliere' infectieziekten, COVID-19 en van Mpox (voorheen monkeypox/apenpokken genoemd). Mpox komt vooral voor in landen in West-Afrika en Midden-Afrika. In mei 2022 werd de ziekte bij mensen in Europa vastgesteld. De ziekte heeft zich in de voorzomer in Europa, waaronder Nederland, verspreid. In dit gebied komt de ziekte van oorsprong niet veel voor. In de regio Rotterdam-Rijnmond zijn 87 bevestigde gevallen bekend. Hiervoor is bron- en contactonderzoek (BCO) opgestart en hoog risico-contacten zijn gevaccineerd. In augustus 2022 startte de vaccinatiecampagne tegen Mpox voor mensen die een verhoogd risico op besmetting hebben. In het najaar nam het aantal gerapporteerde gevallen van Mpox snel af. De vaccinatiecampagne is eind 2022 afgerond.

De GGD heeft een rol in de publieke gezondheid bij de opvang van vluchtelingen. Voor de opvang van Oekraïners is een aparte financieringsstroom tot 1 april of tot uiterlijk 1 juli 2023, aldus afgesproken binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de regiogemeenten. In gezamenlijkheid met de GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen) borgt de GGD de (tijdelijke) coördinatie van zorg voor vluchtelingen.

De [GGD gezondheidsmonitor](#) verschijnt eens in de vier jaar. De meest recente Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is afgenomen in 2020 (18 jaar en ouder).

## Programmaorganisatie corona

De programmaorganisatie corona helpt bij de bestrijding van het coronavirus op regionaal niveau. De organisatie zorgt voor de nodige wendbaarheid en zorgvuldigheid. Toewerkend naar de einddatum 1 juli 2023 van de huidige opdracht van het ministerie van VWS draagt de programmaorganisatie de verantwoordelijkheden en taken over aan de reguliere organisaties: GGD, Veiligheidsregio/GHOR en de gemeente Rotterdam. Het is op het moment van schrijven van deze rapportage niet bekend of de opdracht een vervolg krijgt. De meerkostenregeling loopt tot 31 december 2023 en geeft VWS de mogelijkheid een opdracht toe te voegen, bijvoorbeeld de herhaalprik corona in het najaar voor ouderen.

## Waarborging kwaliteit kinderopvang

Signalen uit de kinderopvanginstellingen wijzen erop dat het personeelstekort in de kinderopvangsector in Rotterdam nog steeds groot is. Dit leidt ertoe dat organisaties niet altijd kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om het vaste-gezichtencriterium, of de inzet van voldoende gecertificeerd personeel.

In het najaar vroegen de kinderopvangorganisaties in een brandbrief het college om landelijk intensiever te lobbyen voor meer ruimte in de wet- en regelgeving.

Het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in Rotterdam is in 2022 door de GGD uitgevoerd zoals met de gemeente was afgesproken. Alle kinderopvanglocaties in de stad zijn door toezichthouders van de GGD bezocht; een deel kreeg een verkorte inspectie.

De verwachting is dat de personeelsproblematiek leidt tot een toename van het aantal handhavingsadviezen van de GGD. Toezichthouders die overtredingen constateren die te maken hebben met het personeelstekort beschrijven in het inspectierapport nauwkeurig de omstandigheden waaronder de overtreding zich voordeed. De gemeente kan bij de handhaving rekening houden met de beschreven omstandigheden. De verwachting is dat de rapportage over de aantallen handhavingsadviezen in 2022 eind tweede of begin derde kwartaal 2023 volgt.

## **Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026**

Pagina 170

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Gezond 010: het akkoord

In 2023 werken we aan de herijking van het gezondheidsbeleid (het huidige Gezond010: het akkoord) voor de komende periode. De gemeente blijft investeren in de prioriteiten van het landelijk preventieakkoord: obesitas, roken, alcohol en mentale gezondheid. Landelijk worden in 2022 diverse bestuurlijke akkoorden gesloten rond zorg, preventie en gezondheid. Vanaf 2023 zullen deze akkoorden ook doorwerken in het gemeentelijk beleid. 2023 staat daarom in het teken van de herijking van het gezondheidsbeleid, eventuele bijstelling van het lokale preventieakkoord en de verdere versteviging van een preventie infrastructuur waarbij medisch en sociaal domein goed samenwerkt. Wat blijft: de focus op impact, inzet van effectieve maatregelen binnen en buiten het gezondheidsbeleid en het streven om effecten zichtbaar te maken.

## **Doel: GGD RR voert haar wettelijke taken gedegen uit**

Pagina 171

### Doel: GGD RR voert haar wettelijke taken gedegen uit

Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren

## Wat willen we bereiken?

Een robuuste en slagvaardige GGD-organisatie voor Rotterdam en de regio Rijnmond, die ook in geval van crisis in staat is de publieke gezondheid te beschermen en te bevorderen.

## Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD past geleerde lessen vanuit de programmaorganisatie corona toe. De GGD treft voorbereidingen voor een schaalbare crisisorganisatie terwijl het reguliere werk doorloopt. De GGD bereidt zich voor op nieuwe wetgeving waaronder de omgevingswet. De GGD staat klaar voor landelijke ontwikkelingen waaronder de landelijke functionaliteit infectieziekten (LFI), ter voorbereiding op een pandemie in de toekomst.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Raming<br>2024 | Raming<br>2025 | Raming<br>2026 |
|-------------|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|----------------|----------------|----------------|
|             |                    |                   |                    |                   |                |                |                |
|             |                    |                   |                    |                   |                |                |                |
|             |                    |                   |                    |                   |                |                |                |

## Toelichting indicatoren

Eens in de vier jaar verschijnt de [GGD gezondheidsmonitor](#).

## Doel: Gezonde stad

Pagina 172

### Doel: Gezonde stad

[Wat willen we bereiken?](#)[Wat gaan we daarvoor doen?](#)[Hoe meten we dat?](#)[Toelichting indicatoren](#)

## Wat willen we bereiken?

Een leefomgeving die beschermt tegen gezondheidsschade en die uitnodigt tot gezond gedrag

## Wat gaan we daarvoor doen?

De Gemeente werkt vanuit [Gezond010: het akkoord](#) samen met partners aan een gezonde woon- en leefomgeving door het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Dit wordt gedaan door het bewaken van kwaliteitsnormen, het geven van advies en het verbeteren van een gezonder voedselaanbod in diverse plekken in de stad en door onder andere meer plekken in de stad rookvrij te maken.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|             | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |
|             |            |           |            |           |        |        |        |

## Toelichting indicatoren

Over de voortgang van de uitvoering van het lokale preventie akkoord en lokale nota volksgezondheid (Gezond 010: het akkoord 2020-2023) vindt jaarlijks rapportage aan de gemeenteraad plaats.

Eens in de vier jaar verschijnt de [GGD gezondheidsmonitor](#).

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 173

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Volksgezondheid draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 3. Goede gezondheid en welzijn en 11. Duurzame steden en gemeenschappen.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten: niet van toepassing

Pagina 174

### Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

Niet van toepassing.

## Financiën

[Overzicht baten en lasten](#)[Toelichting overzicht baten en lasten](#)

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Volksgezondheid | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking      |
|-----------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>               | <b>56.210</b>                | <b>168.174</b>                   | <b>134.236</b>     | <b>-33.938</b> |
| Bijdragen rijk en medeoverheden               | 52.541                       | 164.827                          | 130.564            | -34.263        |
| Overige opbrengsten derden                    | 3.669                        | 3.347                            | 3.672              | 325            |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>              | <b>92.771</b>                | <b>206.645</b>                   | <b>172.136</b>     | <b>-34.509</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                        | <b>42.493</b>                | <b>130.383</b>                   | <b>99.378</b>      | <b>-31.006</b> |
| Inhuur                                        | 20.835                       | 102.349                          | 71.878             | -30.471        |
| Overige apparaatslasten                       | 539                          | 1.326                            | 1.177              | -149           |
| Personeel                                     | 21.119                       | 26.709                           | 26.323             | -385           |
| <b>Intern resultaat</b>                       | <b>198</b>                   | <b>178</b>                       | <b>4.279</b>       | <b>4.102</b>   |
| Intern resultaat                              | 198                          | 178                              | 4.279              | 4.102          |
| <b>Programmalasten</b>                        | <b>50.081</b>                | <b>76.084</b>                    | <b>68.479</b>      | <b>-7.605</b>  |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden           | 23.329                       | 48.310                           | 41.268             | -7.042         |
| Kapitaallasten                                | 18                           | 18                               | 18                 | 0              |
| Overige programmalasten                       | 0                            | 0                                | 6                  | 6              |
| Sociale uitkeringen                           | 0                            | 0                                | 0                  | 0              |
| Subsidies en inkomensoverdrachten             | 26.734                       | 27.755                           | 27.186             | -569           |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>        | <b>-36.562</b>               | <b>-38.471</b>                   | <b>-37.900</b>     | <b>571</b>     |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>               | <b>-36.562</b>               | <b>-38.471</b>                   | <b>-37.900</b>     | <b>571</b>     |
| <b>Reserves</b>                               | <b>399</b>                   | <b>399</b>                       | <b>399</b>         | <b>0</b>       |
| Onttrekking reserves                          | 399                          | 399                              | 399                | 0              |
| <b>Saldo</b>                                  | <b>-36.163</b>               | <b>-38.073</b>                   | <b>-37.501</b>     | <b>571</b>     |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Volksgezondheid | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026    |
|----------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Oorspronkelijke begroting 2022               | -36.163 | -35.699 | -35.683 | -35.672 |         |
| Eerste Herziening 2022                       | -37.582 | -31.063 | -31.092 | -31.078 | -31.078 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023      | -38.631 | -33.975 | -33.954 | -33.920 | -33.894 |
| 10-maandsrapportage 2022                     | -38.073 | -33.975 | -33.954 | -33.920 | -33.894 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                | -37.501 |         |         |         |         |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Programma corona             | - 33.689        | - 33.689         | 0                  | 0               |
| 2. Diverse afwijkingen          | - 249           | - 820            | 0                  | 571             |
| <b>Totaal afwijkingen</b>       | <b>- 33.939</b> | <b>- 34.509</b>  | <b>0</b>           | <b>571</b>      |

Het saldo van het programma Volksgezondheid bedraagt € 571.000 voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. Programma corona

De Programmaorganisatie corona is in 2022 verantwoordelijk geweest voor de bestrijding van het COVID-19 virus. De lasten zijn vooral veroorzaakt door de vaccinatiecampagne, het testen en het bron- en contactonderzoek. De lasten worden geheel vergoed door het Rijk. De lasten zijn in 2022 lager uitgevallen omdat er een najaarspiek werd verwacht, die niet is gekomen. Dit heeft geleid tot een onderbesteding van € 33,7 mln aan lasten, waardoor we dus ook € 33,7 mln minder baten ontvangen van het Rijk.

### 2. Diverse afwijkingen

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen, die leiden tot een onderbesteding van € 571.000.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 176

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

## Omschrijving programma

Het programma volksgezondheid ondersteunt bewegen en gezonde leefstijlen, bevordert een gezonde leefomgeving en verschuift inzet van mensen en middelen van curatie naar preventie, onder andere door vroege signalering van risico's, verbeteren van de preventie-infrastructuur, zodat gezondheidsverschillen afnemen. Dit doet de gemeente en de GGD door hulp en ondersteuning beschikbaar te stellen om gezond – of gezonder - te kunnen leven. Ook stimuleert en ondersteunt de gemeente een positieve houding en vaardigheden bijvoorbeeld tegenover drugs en alcohol. Daarbij hoort ook dat Rotterdammers oog hebben voor het belang van bewegen voor een gezond leven, en dat de leefomgeving voor Rotterdammers bijdraagt aan een gezond leven.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

De GGD voert wettelijke taken uit voortvloeiend uit de [Wet Publieke gezondheid](#).

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- GGD Rotterdam-Rijnmond

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 177

## Verantwoordelijke collegeleden

### Wethouder Achbar

Wethouder Achbar is verantwoordelijk voor de portefeuille Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie.

'Een lang en gezond leven is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Samen met de partners in de stad werken we aan een gezonder en vitaler Rotterdam.'

## Wethouder Buijt

Wethouder Buijt is verantwoordelijk voor de portefeuille Zorg, Ouderen en Jeugdzorg.

## Werk en inkomen

Pagina 178

### Werk en inkomen

Rotterdammers die niet zelfstandig in een inkomen kunnen voorzien, krijgen een bijstandsuitkering. Deze uitkering geeft de noodzakelijke zekerheid en rust om stappen te zetten in de mens- en arbeidsontwikkeling. Daarbij krijgen deze Rotterdammers steun van de gemeente om hun economische zelfstandigheid naar vermogen te vergroten.

#### Voortgang 2022

#### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Inkomenszekerheid en rechtmatigheid

#### Doel: Iedereen vooruit

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

#### Projecten

#### Financiën

Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Verantwoordelijke collegeleden

## Voortgang 2022

Pagina 179

### Voortgang 2022

### Ontwikkeling bijstandsvolume

**Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand: In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000**

Realisatie 2021: **34.624**

Begroting 2022: **33.375**

Realisatie 2022: **32.975**

Het aantal bijstandsuitkeringen eind 2022 bedroeg 32.975. Dit is een daling van 1.649 uitkeringen ten opzichte van het begin van dat jaar (daling van bijna 5%). Met deze tussenstand ligt Rotterdam op koers om de college­target te halen: 30.000 bijstandsgerechtigden eind 2025.

In 2022 speelden economische onzekerheden, zoals hoge inflatie, en de krapte op de arbeidsmarkt. Het tekort aan personeel bedreigt de economische groei en de voortgang van maatschappelijk cruciale diensten. Tegelijkertijd biedt dit tekort kansen om mensen aan werk te helpen van wie het potentieel lang over het hoofd is gezien. De ambitie blijft om eind 2025 het aantal bijstandsuitkeringen teruggebracht te hebben tot 30.000. Daartoe stimuleert de gemeente onder meer een bestendige uitstroom, aanbod van passend werk, en zorgt ze voor een rechtmatige inkomensvoorziening. In 2022 zijn hiervoor belangrijke stappen gezet ([link naar de strategiebrieﬀ](#)).

## Rechtmatigheid

Realisatie 2021: **421**

Begroting 2022: **240**

Realisatie 2022: **267**

Iedereen die recht heeft op een bijstandsuitkering krijgt die ook. Bijstandsfraude wordt aangepakt. In 2022 is extra ingezet op fraudeonderzoeken: bestuursrechtelijke onderzoeken naar de rechtmatigheid van een uitkering en worden gedaan op basis van een vermoeden naar fraude. In 2022 zijn 267 fraudeonderzoeken afgerond. Daarmee is het doel van 240 onderzoeken in dat jaar behaald. Het aannemen van nieuwe sociaal rechercheurs moet helpen de doelstelling van 700 fraudeonderzoeken in 2023 te behalen.

## Inzet loonkostensubsidie

Realisatie 2021: **928**

Begroting 2022: **1.200**

Realisatie 2022: **1.179**

De Participatiewet biedt met de loonkostensubsidie (LKS) een effectief middel om meer mensen aan de slag te helpen. Met deze subsidie krijgt een werkgever compensatie voor een beperkte arbeidsproductiviteit. Het vaker inzetten van deze subsidie biedt meer kwetsbare werkzoekenden een kans op duurzaam werk. In 2022 zijn daartoe verschillende aanvullende acties uitgevoerd. Een daarvan is de mensen die in aanmerking komen voor loonkostensubsidie vaker vroegtijdig en beter te herkennen. Verder wordt al tijdens de arbeidsontwikkeling gezocht naar een passende baan.

De doelstelling voor 2022 was 1.200 Rotterdammers aan het werk te helpen met een loonkostensubsidie. Dit doel is met 1.179 Rotterdammers bijna gehaald. Voor 2023 is de ambitie een netto groei naar 1.500 banen met LKS. In 2023 moet de invoering van het verbeterde dienstverleningsconcept voor de doelgroep helpen de beoogde groei te bereiken.

## Monitor derde tertaal 2022 Werk en Inkomen

Voor meer informatie over de behaalde resultaten in 2022 wordt verwezen naar de [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022](#).

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 180

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

#### Iedereen is nodig!

Het is één van de grote kwesties van vandaag: personeelstekorten. Veel werkgevers hebben grote moeite om hun vacatures te vervullen. In verschillende sectoren blijft er werk liggen en vallen diensten uit. Tegelijkertijd staan er nog steeds veel mensen aan de kant. Er is een forse mismatch tussen deze werkzoekenden en de vraag van werkgevers. De uitdaging om de krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan en Rotterdammers aan goed werk te helpen, is groot. In deze tijd geldt meer dan ooit: iedereen is nodig. Dat betekent ook dat er kansen liggen voor iedereen.

Werk betekent meer dan het hebben van inkomen. Werk betekent meedoen in de samenleving; werk geeft vrijheid, zelfstandigheid en trots. Ruim 33.500 Rotterdammers staan nu nog langs de kant. Het college wil er alles aan doen om deze Rotterdammers op weg naar werk of een andere nuttige dagbesteding te helpen. Zolang dat nog niet mogelijk is, biedt de gemeente ten minste inkomenszekerheid. Deze stabiele basis is belangrijk om stap voor stap vooruit te komen. Het college gelooft dat iedereen dat kan, hoe klein het stapje ook is.

Sinds 2019 zijn er met de leerwerkakkoorden flinke stappen gezet om, met het bedrijfsleven en onderwijs, Rotterdammers van werk naar werk te helpen, of van school naar werk of opnieuw aan het werk te helpen. In deze bestuursperiode zet het college een volgende stap met het Rotterdam Perspectieffonds (RAP010). Dit fonds wil 6.000 Rotterdammers begeleiden naar een baan met zekerheid en toekomstperspectief. Het gaat specifiek om toekomstbestendige sectoren waar ook tijdens een laagconjunctuur werk is. Daarnaast maakt de gemeente steeds meer gebruik van de loonkostensubsidie (LKS). Die subsidie compenseert werkgevers voor het gedeelte van het werk dat Rotterdammers door hun arbeidsbeperking niet kunnen leveren. Het aantal bijstandsgerechtigden moet terug naar 30.000 eind 2025.

In alles zoekt de gemeente verbinding met werkgevers, onderwijs, sociaal ondernemers en andere instellingen en organisaties in de stad. De opgave vraagt meer dan ooit om een gezamenlijk optrekken en om de schouders eronder zetten. Het goed organiseren van de dienstverlening aan werkgevers is hierbij belangrijk. Rotterdam heeft daarin een voortrekkersrol in de arbeidsmarktregio Rijnmond.

Rotterdam wil dat mensen hun eigen inkomen verdienen, in een goede baan met toekomst. Rotterdam wil dat mensen met een arbeidsbeperking werk kunnen doen waarin ze tot hun recht komen.

Rotterdam wil dat mensen die niet kunnen werken, zich ontwikkelen en op een andere manier van waarde zijn voor hun omgeving.

Rotterdam wil, tot slot, dat onrechtmatigheid niet voorkomt, omdat plichten duidelijk zijn, goed zijn op te volgen. Met fraude komt niemand weg.

Kortom, Rotterdam wil mensen in de bijstand vooruithelpen. Daarom faciliteert de gemeente ontwikkeling, uitstroom, begeleiding en passend werk. Daarbij hoort voortdurend de vraag hoe de werkzoekenden de gemeentelijke dienstverlening ervaart. Dat geeft inzicht om te behouden wat goed werkt en te zoeken naar een nieuwe aanpak als dat nodig is. Passende en professionele dienstverlening, met oog voor de menselijke maat en het welzijn van de Rotterdammer, staat voorop. Het college gelooft in de kracht van Rotterdammers. En daarmee in de kracht van Rotterdam.

De financiële vertaling van de collegeambities en -plannen vindt u in deze begroting. Voor het beleidsprogramma Werk en Inkomen zijn deze onderverdeeld naar de hoofddoelen '[Inkomenszekerheid en rechtmatigheid](#)' en '[Iedereen vooruit!](#)'

## **Doel: Inkomenszekerheid en rechtmatigheid**

Pagina 181

### **Doel: Inkomenszekerheid en rechtmatigheid**

Door het verstrekken van een uitkering wordt inkomenszekerheid geboden die Rotterdammers in staat stelt om mee te doen naar vermogen.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### **Wat willen we bereiken?**

Bijstandsuitkeringen zijn rechtmatig en met oog voor de menselijke maat verstrekt.

### **Wat gaan we daarvoor doen?**

- Behandeling van aanvragen voor een uitkering (bijstand en BBZ) en (digitale) dienstverlening verbeteren
- Deeltijdwerk stimuleren door o.a. verbeterde methode inkomstenverrekening
- Handhaven, uitvoeren van rechtmatigheidsonderzoeken en zo nodig (sociaal) terugvorderen en incasseren.
- Verwijzing naar schulddienstverlening

## Toelichting

De aanvraag en afhandeling van de bijstandsuitkering voor Rotterdammers zijn makkelijker gemaakt. Elke aanvrager heeft één persoonlijk contactpersoon. Die helpt de Rotterdammer bij het aanleveren van de informatie. Uitgangspunt is verantwoord vertrouwen. De gemeente vraagt minder stukken op en bekijkt of hulp nodig is op andere vlakken. Daarnaast zorgt de gemeente ervoor dat de Rotterdammer het besluit van de afwijzing of toekenning begrijpt. Zo biedt de gemeente sneller inkomenszekerheid, vasthoudend aan de hoge kwaliteit van de afhandeling van bijstandsaanvragen. De gemeente luistert voortdurend naar de reacties van Rotterdammers. Aan de hand van deze feedback verbetert de gemeente blijvend de dienstverlening.

Veranderingen die invloed hebben op de hoogte van de bijstandsuitkering, verwerkt de gemeente tijdig en juist. Het is daarbij belangrijk dat bijstandsgerechtigden deze wijzigingen doorgeven. Extra communicatiemiddelen attenderen hen hierop en helpen hierbij. Daarnaast staan gemeentelijke medewerkers bijstandsgerechtigden telefonisch, digitaal en in persoon te woord en beantwoorden zij vragen. De gemeentelijke communicatie is eigentijds door o.a. het gebruik van videobellen en live chat.

Iedereen die recht heeft op een bijstandsuitkering krijgt die ook. Bijstandsfraude wordt aangepakt. De gemeente zet deze collegeperiode extra sociaal rechercheurs in. De kans dat fraude loont, moet zo klein mogelijk zijn. Tegelijk hanteert de gemeente de menselijke maat in de reguliere heronderzoeken. Wie niks verkeers heeft gedaan, hoeft zich geen verdachte te voelen. De gemeente gaat tijdens elk rechtmatigheidsonderzoek zorgvuldig om met de rechtspositie van de betrokken Rotterdammer.

Terugvordering is soms nodig. Er is een landelijke ontwikkeling om anders met deze terugvordering om te gaan. De gemeente Rotterdam incasseert sociaal. Hierbij is er oog voor de situatie en financiële capaciteit van de Rotterdammer. Medewerkers denken met de Rotterdammer mee over betaalmogelijkheden en bieden bij problemen de juiste financiële hulp aan via het ETF: het Expertise Team Financiën. Rotterdammers van 18 tot en met 26 jaar met schulden of geldzorgen kunnen voor hulp terecht bij het Jongerenloket.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                               | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|---------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                           | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| % Rechtmatige verstrekking van bijstand                                   | 99,99%     | > 97%     | NTB*       | > 97%     | > 97%  | > 97%  |        |
| % Besluiten bijstandsaanvraag (levensonderhoud) binnen wettelijke termijn | 95,3%      | > 90%     | 94,1%      | > 90%     | > 90%  | > 90%  |        |
| Aantal afgeronde fraudeonderzoeken                                        | 421        | 240       | 267        | 700       | 800    | 850    |        |
| Aantal ingediende klachten over bejegening                                | 64         | < 60      | 59         | < 60      | < 60   | <60    |        |

\* Volgt (is onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022)

## Toelichting indicatoren

Voor een nadere toelichting over de voortgang van deze indicatoren wordt verwezen naar de [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022](#).

### Doel: Iedereen vooruit

Rotterdammers doen mee naar vermogen op de arbeidsmarkt of in de samenleving.

[Wat willen we bereiken?Hoe meten we dat?Wat gaan we daarvoor doen?Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- Minder Rotterdammers in de bijstand.
- Rotterdamse werkzoekenden zetten een stap in hun mens- en arbeidsontwikkeling.
- Meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag, passend bij hun vermogen en/of eigen ontwikkeling.

### Hoe meten we dat?

### Wat gaan we daarvoor doen?

- Preventie instroom.
- Begeleiden naar duurzaam (deeltijd)werk of ondernemerschap.
- Investeren in de dienstverlening aan werkgevers.
- Inzet op specifieke dienstverlening voor doelgroepen (jongeren, statushouders).
- Wij bieden passende instrumenten voor arbeids- en mensontwikkeling op weg naar zowel regulier als gesubsidieerd werk.
- Waar uitstroom naar betaald werk (nog) niet mogelijk is, zetten we in op maatschappelijke activering.
- Wij bieden werksoorten en arrangementen passend bij de (ontwikkel)capaciteit en inzetbaarheid van mensen (beschut, SW of regulier bij werkgever met LKS).
- Inzetten op professionele, methodische arbeids en mensontwikkeling voor mensen met een arbeidsbeperking die aan de slag zijn binnen beschut, SW of een reguliere werkgever.

### Toelichting

Het verschil tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt kan de gemeente niet zelf oplossen. Wel zorgt de gemeente voor de voorwaarden die het gat tussen vraag en aanbod kleiner kunnen maken. Met werkgevers en onderwijsinstellingen in Rotterdam zorgt de gemeente voor een betere aansluiting tussen de opleidingen en de arbeidsmarkt. Dit maakt het noodzakelijk om extra te investeren in de ontwikkeling van kennis en vaardigheden. De gemeente wil mensen naar werk leiden in vitale sectoren en in 'sectoren van de toekomst'. De huidige arbeidsmarkt biedt die kans. Met partners uit het onderwijs en het bedrijfsleven richt de gemeente het Rotterdams

Arbeidsmarkt Perspectieffonds (RAP010) op, zet arbeidsmarktprojecten die aantoonbaar werken door, en zorgt voor verdere ontwikkeling van de leerwerkakkoorden en het Scholingsfonds. Ook de verdere ontwikkeling van de werkgeversdienstverlening hoort daarbij.

Social Return blijft een belangrijk instrument om te stimuleren dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk kunnen. Met sociaal ondernemers ontwikkelen we nieuwe en vernieuwende ideeën die deze mensen helpen om mee te doen. Bij het Rotterdams Scholingsfonds (RSF) kunnen Rotterdammers met een kwetsbare arbeidsmarktpositie een scholingsvoucher aanvragen. Die voucher geeft hun toegang tot om-, her- of bijscholing die aansluit bij de vraag op de regionale arbeidsmarkt.

Er blijft oog voor mensen met een arbeidsbeperking. Zij verdienen werk waarin zij tot hun recht komen, al dan niet met begeleiding.

Prestatie010 zet in op activering van werkzoekenden en op persoonlijke ontwikkeling van kwetsbare burgers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Om deze Rotterdammers mee te laten doen, is brede dienstverlening nodig. Daarbij is er aandacht voor alle leefgebieden. Door hen te helpen drempels weg te nemen, zoals schulden, taalachterstand of gezondheidsproblemen, ontstaat er ruimte om maatschappelijk actief te zijn en zich persoonlijk te ontwikkelen. We begeleiden deze groep kwetsbare Rotterdammers met het zetten van stappen gericht op maatschappelijke en persoonlijke ontwikkeling en waar mogelijk naar vervolgstappen richting re-integratie en arbeidsmarkt. Dit draagt bij aan Rotterdam met kansen voor iedereen. Prestatie010 is al enige tijd actief met de screening van de doelgroep op het mogelijk benutten van loonkostensubsidie. Na het in kaart brengen van de potentiële doelgroep krijgen zij begeleiding naar vervolgdienstverlening in het kader van deze subsidie.

Het Jongerenloket ondersteunt en begeleidt Rotterdammers van 18 tot en met 26 jaar op weg naar werk en opleiding. Het streven is gericht op een duurzame uitstroom. Waar mogelijk is er inzet op het behalen van een startkwalificatie. De arbeidsmarktpositie van jongeren is relatief dynamisch. De huidige krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat de meeste jongeren hun weg naar werk snel kunnen vinden. Tegelijk is er een aanzienlijke groep die een grote afstand tot de arbeidsmarkt houdt. Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben ondersteuning nodig om de stap te kunnen maken naar een garantiebaan of opleiding. Met de huidige arbeidsmarkt heeft het Jongerenloket voornamelijk met de laatstgenoemde groep jongeren te maken.

Voor wie de stap naar een reguliere baan of opleiding (nog) te groot is worden arbeidsontwikkeltrajecten ingezet van Rotterdam Inclusief, het arbeids- en mensontwikkelbedrijf van gemeente Rotterdam. Binnen deze trajecten zorgen we ervoor dat mensen onder begeleiding werken en zich kunnen ontwikkelen via werk dat past bij hun talenten. Dit betekent dat we coachingsgesprekken voeren om de talenten inzichtelijk te maken en passend werk genereren om deze talenten in te kunnen zetten. Door de talenten te benutten en goede ondersteuning te bieden, zorgen we ervoor dat iedereen volwaardig maatschappelijk mee kan draaien en een bijdrage levert naar vermogen. Medewerkers die belemmeringen ervaren die van invloed zijn op het werk en hun ontwikkeling bieden we een helpende hand aan en leggen we verbinding met andere betrokken partijen.

Loonkostensubsidie is effectief om meer mensen aan de slag te helpen. Met de subsidie krijgt een werkgever compensatie voor een beperkte arbeidsproductiviteit. Vaker inzetten van deze subsidie biedt meer kwetsbare werkzoekenden een kans op duurzaam werk. Inspanningen richten zich op plaatsing bij zowel bij werkgevers in de regio als bij de gemeentelijke organisatie.

| Indicatoren                                                                                                                                          | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                                                                      | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Collegetarget minder Rotterdammers in de bijstand: In deze collegeperiode (eind 2025) daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000 | 34.624     | 33.375    | 32.975     | 32.325    | 31.350 | 30.000 |        |
| Instroom in de bijstand                                                                                                                              | 8.264      | 8.426     | 7.336      | 8.425*    |        |        |        |
| Uitstroom                                                                                                                                            |            |           |            |           |        |        |        |
| - naar werk                                                                                                                                          | 4.649      | 4.675     | 4.101      | 4.825*    |        |        |        |
| - overig                                                                                                                                             | 5.194      | 5.000     | 4.881      | 4.650*    |        |        |        |
| Aantal Rotterdammers aan het werk met loonkostensubsidie (LKS)                                                                                       | 928        | 1.200     | 1.179      | 1.500     | 1.800  | 2.100  |        |
| Aantal gerealiseerde gemeentelijke garantiebannen                                                                                                    | 446        | 505       | 509        | 554       |        |        |        |
| Aantal gerealiseerde banen Nieuw Beschut                                                                                                             | 190        | 265       | 237        | 317       |        |        |        |
| % van de werkzoekenden bij Prestatie010 heeft een geregistreerde tegenprestatie                                                                      | 26,2%      | 50%       | 76%        |           |        |        |        |
| % van de meest kansrijke werkzoekenden bij Prestatie010 zet een vervolgstap in de persoonlijke ontwikkeling                                          | 80%        | 85%       | 33%        |           |        |        |        |

\* Dit zijn ramingen die jaarlijks worden bijgesteld. Leidend hierin is de collegetarget om eind 2025 het aantal bijstandsuitkeringen te laten dalen tot 30.000.

## Toelichting indicatoren

Voor een nadere toelichting over de voortgang van deze indicatoren wordt verwezen naar de [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022](#).

## Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Pagina 183

### Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Werk en inkomen draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen 8. Eerlijk werk en economische groei.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## Projecten

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

### Adidas

## Adidas

In 2020 hebben de vier grote steden (G4) besloten om hun samenwerking in IT-dienstverlening voor onder meer de domeinen Werk en Klantinteractie te stoppen. Voor beide domeinen gaat de gemeente Rotterdam de IT-dienstverlening vervangen door een applicatie genaamd Thomas (project Adidas). Door Thomas kunnen we onze digitale dienstverlening op het gebied van de aanvraag levensonderhoud (ALO) en de uitkering voor oudere werkzoekenden (IOAW), duurzame uitstroom naar werk en begeleide participatie nog beter afstemmen op de specifieke situatie van de Rotterdammers met een bijstandsuitkering.

Het project Adidas is onderdeel van de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De volgende MIP verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober 2022 tot en met januari 2023.

# Financiën

## Financiën

### Overzicht baten en lasten Toelichting overzicht baten en lasten

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Werk en inkomen | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|-----------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|---------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>               | <b>595.504</b>               | <b>549.485</b>                   | <b>569.395</b>     | <b>19.910</b> |
| Bijdragen rijk en medeoverheden               | 578.945                      | 541.589                          | 560.106            | 18.517        |
| Financieringsbaten                            | 0                            | 0                                | 0                  | 0             |
| Overige opbrengsten derden                    | 16.559                       | 7.896                            | 9.327              | 1.431         |
| Overige baten                                 | 0                            | 0                                | -38                | -38           |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>              | <b>837.849</b>               | <b>811.566</b>                   | <b>813.302</b>     | <b>1.736</b>  |

|                                        |                 |                 |                 |               |
|----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|
| <b>Apparaatslasten</b>                 | 172.280         | <b>182.477</b>  | <b>181.869</b>  | <b>-608</b>   |
| Inhuur                                 | 7.685           | 16.827          | 16.548          | -278          |
| Overige apparaatslasten                | 4.317           | 5.346           | 5.310           | -36           |
| Personeel                              | 160.278         | 160.304         | 160.011         | -293          |
| <b>Intern resultaat</b>                | -3.798          | <b>-6.075</b>   | <b>-908</b>     | <b>5.167</b>  |
| Intern resultaat                       | -3.798          | -6.075          | -908            | 5.167         |
| <b>Programmalasten</b>                 | 669.367         | <b>635.165</b>  | <b>632.341</b>  | <b>-2.824</b> |
| Financieringslasten                    | 0               | 0               | -2              | -2            |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 45.025          | 45.136          | 40.975          | -4.161        |
| Kapitaallasten                         | 118             | 16              | 16              | 0             |
| Overige programmalasten                | 330             | 5.658           | -2.874          | -8.532        |
| Salariskosten WSW en WIW               | 55.167          | 49.378          | 48.051          | -1.328        |
| Sociale uitkeringen                    | 560.196         | 523.622         | 535.023         | 11.402        |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 8.531           | 11.354          | 11.153          | -202          |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-242.346</b> | <b>-262.082</b> | <b>-243.907</b> | <b>18.175</b> |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-242.346</b> | <b>-262.082</b> | <b>-243.907</b> | <b>18.175</b> |
| <b>Reserves</b>                        | <b>8.643</b>    | <b>21.020</b>   | <b>15.895</b>   | <b>-5.125</b> |
| Onttrekking reserves                   | 9.423           | 15.945          | 10.820          | -5.125        |
| Toevoeging reserves                    | 780             | 4.627           | 4.627           | 0             |
| Vrijval reserves                       | 0               | 9.703           | 9.703           | 0             |
| <b>Saldo</b>                           | <b>-233.702</b> | <b>-241.062</b> | <b>-228.012</b> | <b>13.050</b> |

## VERGELIJK SALDO

x

| <b>Vergelijking begrotingssaldi Werk en inkomen</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> |
|-----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                      | -233.702    | -225.199    | -214.627    | -212.570    |             |
| Eerste Herziening 2022                              | -233.810    | -225.231    | -214.810    | -212.895    | -212.840    |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023             | -232.632    | -241.207    | -229.015    | -226.661    | -223.781    |
| 10-maandsrapportage 2022                            | -241.062    | -241.207    | -229.015    | -226.661    | -223.781    |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma                          | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|----------------------------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. ESF-subsidie REACT EU                                 | 9.400           | 0                | 0                  | 9.400           |
| 2. Regionaal Bureau Zelfstandigen                        | 1.900           | 2.500            | 0                  | -600            |
| 3. BUIG                                                  | 0               | -900             | -900               | 0               |
| 4. Voorziening dubieuze debiteuren bijstandsgerechtigden | 0               | 2.000            | 0                  | -2.000          |
| 5. Uitvoering Energietoeslag                             | 0               | -3.800           | 0                  | 3.800           |
| 6. Uitvoering TOZO                                       | 500             | 3.900            | 0                  | -3.400          |
| 7. Uitvoering Opvang Vluchtelingen Oekraïne              | 0               | -600             | 0                  | 600             |
| 8. Rotterdam Inclusief                                   | 2.000           | -1.500           | 0                  | 3.500           |
| 9. Arbeidsparticipatie                                   | 300             | -1.800           | -400               | 1.700           |
| 10. Bestemmingsreserve Steun- en Herstelpakket           | 1.800           | -200             | -2.000             | 0               |
| 11. Bestemmingsreserve Statushouders                     | 0               | 0                | -1.000             | -1.000          |
| 12. Toeslagenaffaire                                     | 1.452           | 0                | 0                  | 1.452           |
| 13. Overig                                               | 2.559           | 2.136            | -825               | -402            |
| <b>Totaal afwijkingen</b>                                | <b>19.910</b>   | <b>1.736</b>     | <b>-5.125</b>      | <b>13.050</b>   |

Het saldo van het programma Werk en Inkomen bedraagt € 13,0 mln voordelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

### 1. ESF-subsidie REACT EU

De subsidie REACT EU, bedoeld voor het herstel van de economie als gevolg van de coronapandemie, is € 9,4 mln hoger uitgevallen dan begroot. De subsidie is aangewend voor de re-integratie en arbeidsinpassing in de arbeidsmarktregio Rijnmond. Nederland heeft de gelegenheid gekregen om via deze regeling meer geld uit Europa te ontvangen. Een eerste verhoging, een vergoeding van 100% van de gemaakte kosten in plaats van 75%, werd daardoor mogelijk. Verder is ook het subsidiebedrag vanuit Europa verhoogd. Deze informatie is pas na de Tweede Herziening en de 10-maandsrapportage bekend geworden en kon daardoor niet in de begroting 2022 worden verwerkt.

### 2. Regionaal Bureau Zelfstandigen

Regionaal Bureau Zelfstandigen (RBZ) biedt financiële ondersteuning aan ondernemers die niet voldoende geld uit hun bedrijf kunnen halen om in hun levensonderhoud te voorzien. RBZ werkt regionaal. In 2022 hebben in totaal 3.180 Rotterdamse ondernemers een aanvraag ingediend waarvan er 2.500 zijn toegekend. Uit de regio zijn

2.375 aanvragen ontvangen. De afwijking bij RBZ bestaat uit een drietal posten die optellen tot € 600.000 (nadelig) en die allemaal terug te voeren zijn op de coronapandemie. Door het extra werk dat is verricht voor de regio heeft RBZ een veel hoger bedrag kunnen declareren bij de regio. Daardoor is de behaalde omzet met € 1,9 mln gestegen. Om het grote aantal aanvragen af te kunnen handelen heeft RBZ extra personeel moeten inhuren. De kosten hiervan zijn uitgekomen op € 3,6 mln. Door het extra ingezette personeel zijn niet alleen de aanvragen afgehandeld. De aan ondernemers verstrekte uitkeringen voor levensonderhoud zijn ook verrekend met het bedrijfsresultaat. Tot slot zijn er veel minder reguliere aanvragen ingediend, wat een onderbesteding van trajectkosten oplevert van € 1,1 mln.

### **3. BUIG**

Het saldo op de BUIG is het verschil tussen het ontvangen budget voor bijstandsuitkeringen (BUIG) en de uitgaven aan bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Het BUIG-budget 2022 bedraagt € 523,7 mln. Ten opzichte van de 10-maandsrapportage zijn de uitkeringslasten € 900.000 lager dan eerder werd geraamd. Dit heeft tot gevolg dat de begrote onttrekking ook lager wordt met hetzelfde bedrag. Voor meer informatie over het BUIG-saldo wordt verwezen naar de [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022](#).

### **4. Voorziening dubieuze debiteuren bijstandsgerechtigden**

Om het risico van het niet volledig innen van vorderingen op bijstandsgerechtigden op te kunnen vangen, wordt er jaarlijks door de gemeente een voorziening getroffen. Op basis van het betaalgedrag van het afgelopen jaar blijkt dat de terugbetalingen achterblijven ten opzichte van het gemiddelde in de afgelopen jaren. Dit is niet geheel onverwacht gezien de grotere aandacht voor sociaal incasseren, de naweeën vanuit de coronacrisis en de huidige energiecrisis. In de 10-maandsrapportage is derhalve een extra toevoeging aan deze voorziening gedaan van € 5,5 mln. Bij de jaarrekening is opnieuw de omvang van de benodigde voorziening bepaald. Het voorzieningspercentage is 70,95%. Hieruit blijkt dat, bovenop de eerdere toevoeging, nog een extra toevoeging aan de voorziening van € 2,0 mln nodig is.

### **5. Uitvoering Energietoeslag**

Vanwege de forse stijging van de energieprijzen is de regeling Energietoeslag in 2022 tot stand gekomen. Dit is een tegemoetkoming van de overheid in de energiekosten voor huishoudens met een laag inkomen. Hiervoor is vanuit het Rijk budget vrijgemaakt. Vanuit de ontvangen rijksmiddelen is voor de uitvoeringskosten van de Energietoeslag 2022 € 7,0 mln beschikbaar gesteld. De uitvoeringslasten over het jaar 2022 bedragen € 3,2 mln.

### **6. Uitvoering TOZO**

De regeling Tijdelijke Overbrugging Zelfstandige Ondernemers is in 2020 tot stand gekomen als een tijdelijke regeling voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die door de coronacrisis financieel in de problemen kwamen en niet in hun eigen levensonderhoud konden voorzien. Op totaal niveau zijn de meerjarige uitvoeringskosten binnen het totale beschikbaar gestelde uitvoeringsbudget gebleven. In eerdere jaren was een overschrijding in uitvoeringskosten zichtbaar. Daarvan is een deel in een bestemmingsreserve opgenomen voor doorlopende werkzaamheden en een deel is teruggevloeid naar de algemene middelen. In 2022 is als gevolg van nakomende kosten voorgaande jaren een nadelig saldo van € 3,4 mln ontstaan.

### **7. Uitvoering Opvang Vluchtelingen Oekraïne**

Door het Rijk is als gevolg van de oorlog in Oekraïne budget vrijgemaakt voor de regeling Opvang Vluchtelingen

Oekraïne. Het programma Werk en Inkomen zorgt voor de uitvoering van het verstrekken van de leefgeldten. Het verschil tussen de ontvangen vergoeding en de gerealiseerde uitvoeringslasten bedraagt € 600.000. Dit betreft een verrekening binnen de organisatie die niet was begroot.

## **8. Rotterdam Inclusief**

Het voordelige resultaat van € 3,5 mln bij Rotterdam Inclusief is het gevolg van verschillende factoren. Er zijn meer opbrengsten van € 1,5 mln ontvangen waar ook hogere kosten tegenover staan van € 700.000. Daarnaast zijn de personele lasten lager van bijna € 1,4 mln door een daling van het aantal WSW'ers en indexering op de budgetten ten behoeve van WSW. Verder heeft het UWV dit jaar voor € 500.000 vergoedingen uitgekeerd. Tenslotte is een positief saldo van € 800.000 ontstaan doordat er minder uitgaven zijn gedaan in het kader van de transitie Rotterdam Inclusief en er geen uitgaven zijn gedaan voor de overgang van de medewerkers Nieuw Beschut van SSC Flex naar de gemeente. Deze laatste is vertraagd doordat toestemming om af te wijken van het pensioenfonds ABP pas op 1 januari 2023 is gegeven. De kosten voor de overgang zullen in 2023 komen. Hierover volgt een bestemmingsvoorstel.

## **9. Arbeidsparticipatie**

Het gaat hier om verschillende afwijkingen bij het Jongerenloket en Prestatie010, waaronder extra baten vanuit Europese subsidieregelingen (AMIF) van € 300.000. Uit het Gemeentefonds zijn extra middelen pas beschikbaar gesteld bij de 10-maandsrapportage. Het was niet meer mogelijk om deze middelen van € 1,8 mln in te zetten. Dit heeft tot gevolg dat de hieraan gerelateerde begrote onttrekking van € 400.000 niet nodig was.

## **10. Bestemmingsreserve Steun- en Herstelpakket**

Doordat de activiteiten voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid later zijn opgepakt, zijn de kosten € 2,0 mln lager uitgevallen dan begroot. In de programmalasten is echter ook € 1,8 mln kosten voor de regionale mobiliteitsteams (RMT) opgenomen, welke via declaratie weer worden ontvangen van het UWV. Per saldo € 200.000 onderbesteding van de lasten. De ontvangsten van het UWV waren niet begroot, hierdoor zijn er € 1,8 mln meer baten dan begroot. Aangezien de financiering plaatsvindt vanuit de bestemmingsreserve, is er ook € 2,0 mln minder onttrokken.

## **11. Bestemmingsreserve Statushouders**

Deze reserve is vanuit het rekeningresultaat 2020 gevormd in 2022. De verwachting was dat in 2022 aan deze reserve zou worden onttrokken. Dat is niet nodig gebleken omdat er niet begrote middelen uit Europa (REACT-EU) beschikbaar waren. In 2022 is alleen de toevoeging aan de reserve geboekt, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1,0 mln.

## **12. Toeslagenaffaire**

De toeslagenaffaire (ook wel kinderopvangtoeslagaffaire) is een [Nederlandse politieke affaire](#) als gevolg van onterechte [fraudeverdenkingen](#) met [toeslagen](#) en een streng terugvorderingsbeleid van het Rijk. Burgers die als gevolg hiervan zijn aangemerkt als slachtoffer en die bij de gemeente schulden hebben worden als het ware kwijtgescholden. Hier tegenover staat dat het Rijk 100% risicodragend is.

## **13. Overig**

Het gaat hier om een saldo van verschillende kleine afwijkingen, waaronder:

- Hogere baten: onder andere voor vergoeding medewerkers die een ziektebewaking ontvangen vanwege ziekte of zwangerschap en hogere opbrengsten vanuit de regio voor HalloWerk.
- Hogere lasten: onder andere door technische verrekening met het deelprogramma Arbeidsparticipatie, hogere inzet op diagnose instrumenten en meer kosten aan assessment Statushouders.
- Lagere onttrekking reserves: onder andere door lagere onttrekking voor het Rotterdams Scholingsfonds.

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 186

### Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

### Omschrijving programma

Rotterdammers, die niet zelfstandig in hun inkomen kunnen voorzien, krijgen een bijstandsuitkering. De gemeente ondersteunt deze Rotterdammers om hun economische zelfstandigheid naar vermogen te vergroten. Door inkomen te bieden ontstaat de noodzakelijke zekerheid en rust om stappen te zetten naar mens- en arbeidsontwikkeling. Ook ontstaat de ruimte om zo veel mogelijk zelf de regie te houden. Het hebben van werk biedt naast een inkomen grote maatschappelijke waarde. Dat geldt ook voor het verrichten van een maatschappelijke activiteit. Het levert een bijdrage aan de ontwikkeling en ontplooiing van Rotterdammers, het onderhouden van sociale contacten en het toenemen van zelfvertrouwen, eigenwaarde, gezondheid en zelfstandigheid.

We geven uitvoering aan de missie door inzet op:

- Arbeidsparticipatie: zoveel mogelijk Rotterdammers werken (naar vermogen) en verdienen hun eigen inkomen.
- Arbeidsontwikkeling: versterken van de arbeidsmarktpositie van werkzoekenden. Versterken van de arbeidsmarkt door regionale samenwerking en dienstverlening aan werkgevers.
- Begeleide participatie: bieden van specifieke arrangementen en passend werk aan Rotterdammers met een arbeidsbeperking
- Inkomensregelingen: elke Rotterdammer die daar recht op heeft, ontvangt tijdig een juiste bijstandsuitkering. Elke werkzoekende kan rekenen op passende en betrouwbare dienstverlening.

### Beleidskaders, monitoren en regelgeving

- [Strategiebrief uitvoering Participatiewet 'Iedereen is nodig'](#)
- [Monitor Werk & Inkomen 3e tertaal 2022.](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Wigo4it C.V.

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 187

### Verantwoordelijke collegeleden

#### Wethouder Versnel

Wethouder Versnel is verantwoordelijk voor de portefeuille Werk & Inkomen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid en EU-arbeidsmigranten.

‘We willen zoveel mogelijk Rotterdammers aan het werk en uit de bijstand helpen. En met de grote hoeveelheid vacatures is dit HET moment om daarin flinke stappen vooruit te zetten. We hebben iedereen nodig in onze stad.’

## Zorg, welzijn en wijkteams

Pagina 188

### Zorg, welzijn en wijkteams

Met het programma Zorg, welzijn en wijkteams zet de gemeente in op het beschermen en bevorderen van de gezondheid van Rotterdammers. Ook zet het programma er op in dat Rotterdammers op alle levensterreinen zich zelfstandig kunnen redden, en daarbij zo nodig een beroep kunnen doen op bijvoorbeeld familie, vrienden en bureaus. De gemeente zorgt voor passende ondersteuning en hulp voor Rotterdammers die dat nodig hebben. Verder bevordert de gemeente dat kinderen en jongeren kansrijk, veilig en gezond kunnen opgroeien.

Voortgang 2022

Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Doel: Jongeren zonder achterstand

Doel: Kwetsbaren doen mee

Doel: Ouderen gezond en vitaal

Doel: Gezonde Rotterdammers

Duurzame  
ontwikkelingsdoelstellingen

Projecten

Financiën

## Voortgang 2022

Pagina 189

### Voortgang 2022

#### Nieuw Rotterdams Welzijn

Begin 2021 heeft de raad [het beleidsplan Heel de Stad](#) vastgesteld. Met dit plan heeft de gemeente in februari van 2022 het welzijnswerk in de 14 gebieden van Rotterdam definitief gegund. De nieuwe opdracht is gestart op 1 juni 2022, voor een periode van 5 jaar en 7 maanden. Hierbij is er de mogelijkheid deze 2 keer met 2 jaar te verlengen. Al in de periode vanaf de gunning tot 1 juni heeft de gemeente ingezet op de implementatie van de welzijnsopdracht. In de nieuwe welzijnsopdrachten geeft de gemeente samen met de welzijnspartijen vorm en inhoud aan impact gedreven werken.

De welzijnsopdrachten van het Nieuw Rotterdams Welzijn liepen tot en met 31 mei 2022. De eindverantwoordingen hiervoor zijn ingediend. De gemeente beoordeelt deze, zodat de opdrachten formeel begin 2023 worden afgerond.

#### Evaluatie huisbezoeken 75+

Eind 2021 is begonnen met een evaluatie van de huisbezoeken 75+. De gemeente heeft deze 'gesprekken aan de voordeur' tijdens de coronacrisis ontwikkeld. De uitkomsten zijn gebruikt om de huisbezoeken verder door te ontwikkelen. Zo blijven deze huisbezoeken onderdeel van de dienstverlening om eenzaamheid aan te pakken. Ook is de vragenlijst voor het gesprek omgebouwd tot een onderwerpenlijst. Dit ook mede door een motie die de raad hierover heeft aangenomen.

#### Voorkomen, signaleren en oplossen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld

In 2022 is gewerkt aan de opgaven uit het 'Beleidskader Bouwen aan een toekomst zonder geweld' en het actieprogramma 'Verandertraject huiselijk geweld'. Naast alle doorlopende inzet zijn in 2022 o.a. de volgende belangrijke resultaten behaald:

- De start van het loket Ouders, relatie en scheiding. Dit loket is bedoeld om ouders ondersteuning te bieden bij hun scheiding om daarmee complexe scheidingen te voorkomen.

- De start van de HG-leerwerkplaats uit het Verandertraject Huiselijk geweld. Een belangrijke opgave is het realiseren van een lerende en samenwerkende keten huiselijk geweld. De HG-leerwerkplaats is een initiatief van de organisaties die werken in de aanpak van Huiselijk geweld. In de werkplaats kunnen professionals van en met elkaar én met cliënten leren. Dit gebeurt altijd organisatieoverstijgend, zodat op die manier ook de samenwerking wordt bevorderd.
- De Campagne 'Oordeel niet' gelanceerd. Een campagne tegen online shaming & victim blaming. De campagne is verschenen op social media, op (digitale) bilboards in de stad en op scholen. Om jongeren die slachtoffer worden te steunen en hen de route naar hulp te tonen. Maar vooral om andere jongeren, ouders en professionals, bewust te maken van hun rollen bij het delen én (ver)oordelen.

## Programma Drugs & Alcohol 2019-2022

Met het programma Drugs & Alcohol 2019-2022 werkt de gemeente aan het terugdringen van middelengebruik onder jongeren. Dit is van belang omdat dit de gezondheid, talentontwikkeling en veiligheid van jongeren ondermijnt. Binnen het programma is ook aandacht voor problematisch gamen, lachgas-snusgebruik en het gebruik van social media.

In 2022 is de gemeente gestart met het uitwerken van het nieuwe preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs 2023-2027. Dit nieuwe plan is aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en mede gebaseerd op de evaluatie van het voorgaande programma. Het plan wordt voor de zomer van 2023 aan de raad aangeboden, samen met een overzicht van de gerealiseerde activiteiten en opbrengsten in de periode van 2019 tot 2022.

### Ondermijnende drugscriminaliteit

Publiekscampagne waarmee de recreatieve gebruiker bewust wordt van de bijdrage door gebruik aan de onderliggende ondermijnende drugscriminaliteit. 600 Bezoekers hebben de forensische tent (met beelden en geluid) bezocht. Via reclame en QR-codes op flyers/posters is de campagnewebsite 5.000 keer bezocht. Via social-media kanalen (LinkedIn, twitter, facebook) is er met ruim 11.000 kliks aandacht geweest.

### Snus

In 2021 groeide het aantal meldingen (landelijk en ook in Rotterdam) over snusgebruik en -handel onder jongeren. Op [www.maakjekeus.nl](http://www.maakjekeus.nl) en [www.puberenco.nl](http://www.puberenco.nl) zijn pagina's toegevoegd met informatie over snus. In de onderwijsnieuwsbrief is informatie opgenomen over snusgebruik en staan handvatten wat je kan doen als je gebruik signaleert.

### Publiekscampagne Zien Drinken doet Drinken

Lokaal aandacht voor de landelijke campagne die vooral ouders bewust maakt van het negatieve effect als zij in bijzijn van kinderen alcohol drinken op het drinkgedrag (op latere leeftijd) van hun kind(eren). 1.123 facebook /Instagram kliks, 85.000 Videovertoningen en Stories en reels 100.000 kliks.

## Jongerenhubs gericht op talentontwikkeling

Sinds juni 2022 is de nieuwe welzijnsopdracht gestart, een van de opdrachten is het realiseren van 22 jongerenhubs in de looptijd (van 10 jaar) van de opdracht. Het college akkoord, heeft daarin als extra doelstelling gesteld om 20 jongerenhubs hiervan al te realiseren in de collegeperiode van 2022-2026.

Jongerenhubs die opgebouwd zijn van de tijdelijke middelen vanuit de Herstelaanpak, worden afgebouwd of geborgd als deze binnen Huizen van de wijk of binnen de nieuwe welzijnsopdracht passen. Het tijdelijke programma Herstelaanpak stopt vanwege de afbouw van de landelijke financiering vanuit de corona gelden.

## Passende jeugdhulp, ondersteuning en landelijke ontwikkelingen

**Collegetarget Jeugdpreventie: Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinterventie af.**

Geen mijlpaal 2023.

### Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

In 2022 is op landelijk niveau gewerkt aan twee grote ontwikkelingen in het stelsel. Dit betreffen de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming.

De Hervormingsagenda Jeugd zet middels een set aan maatregelen in op kwaliteitsverbetering van de jeugdhulp en op financiële houdbaarheid van het stelsel. Het is Rijk, gemeenten en andere partners niet gelukt om voor eind 2022 de Hervormingsagenda Jeugd vast te stellen. Binnen de gemeente Rotterdam worden al wel meerdere maatregelen ingezet en ontwikkeld ter voorbereiding op de Hervormingsagenda Jeugd. Om het proces gedegen voort te kunnen zetten, is het nodig dat Rijk en gemeenten tot afspraken komen over passende financieel bestuurlijke verhoudingen en een meerjarig financieel kader.

Het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming zet in op vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen. Eind 2022 is op bestuurlijk niveau een landelijk ontwikkel- en implementatietraject vastgesteld. Hierbij is ook afgesproken om het implementatieproces, vanwege actuele knelpunten in de keten, te versnellen. Het gaat, net als bij de hervormingsagenda Jeugd, ook in dit proces om diverse maatregelen die raken aan taken en uitvoering van wijkteams, Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en andere partijen. In regionaal verband worden voorbereidingen getroffen om de landelijke afspraken te vertalen naar de regio en de stad.

### Wachttijden specialistische Jeugdzorg

In het begin van 2022 was er sprake van verscherpt toezicht door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en interbestuurlijk toezicht van het Rijk op de jeugdhulpregio Rijnmond. Aanleiding waren de wachttijden voor (specialistische) jeugdhulp. Begin 2022 heeft de IGJ het verscherpt toezicht beëindigd en halverwege 2022 is het

interbestuurlijk toezicht afgerond. Wel heeft het Rijk aangegeven de ontwikkeling van wachttijden te zullen blijven volgen. Vanwege het succes wordt de eerdere Doorbraakaanpak gecontinueerd in een brede wachttijdaanpak van de Uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (UO/GRJR), jeugdzorgaanbieders, gemeenten/wijkteams. Een deel van de extra Rijksmiddelen is geïnvesteerd in de wachtlijstaanpak. Zoals is gemeld in de voortgangsbrief

(M2208-9854 - 22bo006003) zijn eind 2022 de wachttijden voor specialistische jeugdhulp teruggebracht tot de Treeknorm (van 14 weken). Zowel het aantal wachtenden als de wachttijd is gestabiliseerd. Ook bij de crisishulp is er sprake van een duidelijke daling in wachttijden. Ondanks dat de extra Rijksmiddelen vanuit de Spuk vervallen, blijven we werken aan het verder terugdringen van de wachttijden, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een regionale sociale kaart en het doorontwikkelen van het zorgbemiddelingsteam (ZBT) naar een regionaal expertisecentrum. Lokaal blijven we ook sturen op de wachttijden. Aandachtspunt daarbij is de casusregie van jeugdbeschermers en wijkteams, met name bij plaatsing op een bed.

Het terugdringen van de wachttijden blijft lastig, omdat onzekerheid in de samenleving (als naweeën van Corona en door de oorlog in Oekraïne) maakt dat de vraag naar jeugdhulp nog onverminderd hoog is. Vandaar dat we het basisbudget voor jeugdhulp hebben opgehoogd. Daarnaast versterken we op verschillende manieren onze sturing op de kwaliteit van zorg en de kosten van jeugdhulp. Dit binnen het kader van onze bestuurlijke opdracht zorg (BOZ) en vooruitlopend op vaststelling van de landelijke hervormingsagenda.

Daar waar de wachttijden voor jeugdhulp een duidelijke verbetering laten zien, zijn er in 2022 bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's) knelpunten ontstaan bij de inzet van hulp en begeleiding. Vanuit de GRJR bestaat een subsidierelatie met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR), de William Schrikker Groep en het Leger des Heils.

In lijn met het landelijke beeld, zien we in de regio bij de GI's, en met name bij JBRR, een landelijke ontwikkeling stevig terug. De GI's kampen met hoge werkdruk door hoog ziekteverzuim, een hoog verloop en de moeizame zoektocht naar nieuwe medewerkers. De negatieve beeldvorming en toegenomen maatschappelijke druk rondom het werk van jeugdbeschermers hebben hier ook invloed op. Het capaciteitsprobleem leidt tot de situatie dat de GI's hun werkwijze hebben aangepast. Door aanpassingen in het werkproces wordt wel ingezet op het voorkomen van wachttijden.

JBRR heeft een plan van aanpak opgesteld met korte en middellange termijn maatregelen. Eind 2022 heeft de GRJR ingestemd met dit plan. Vanuit de GRJR is in 2022 een bijdrage geleverd om meerkosten bij JBRR op te vangen. Ook in 2023 zal de GRJR bijdragen aan het pakket verbetermaatregelen en sturen op het verbeterproces. Doel van de maatregelen is om de kwaliteit van de jeugdbescherming zo snel mogelijk te borgen. Landelijk werkt het ministerie van J&V ook aan een set van maatregelen, waaronder het verlagen van de caseload voor jeugdbeschermers, om de knelpunten bij de GI's op te lossen.

## **Inkoop**

Medio december is de regionale inkoop van specialistische jeugdhulp volledig afgerond. Dat betekent dat we jeugdhulp hebben ingekocht bij zowel systeemaanbieders, prestatieaanbieders als flex-aanbieders. De focus verschuift dus nu van dialooggesprekken naar implementatie van de nieuwe contracten, bijvoorbeeld door

invoering van de handreiking casusregie (met bijbehorend afwegingskader en administratieprotocol). In samenhang met de lokale inkoop hebben we de belangrijkste ontwikkelopgaven gedefinieerd, waar we de komende jaren in partnerschap met de jeugdhulp aanbieders aan werken. Daarnaast wordt bovenregionaal wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de gesloten jeugdhulp en de 3 milieuvoorzieningen.

## Bestuurlijke opdracht Zorg (BOZ)

Al enkele jaren groeit de hulp en ondersteuning aan Rotterdammers. Deze groei leidt tot een steeds grotere druk op zorgmedewerkers, ook vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De groei in aantal cliënten en zorgzwaarte leidt ook tot stijgende zorguitgaven. Het budget dat het Rijk beschikbaar stelt, groeit onvoldoende mee: steeds meer geld uit de begroting van de gemeente Rotterdam wordt aan zorg besteed. Kortom, de houdbaarheid, de uitvoerbaarheid en de betaalbaarheid van de zorg staan onder een toenemende druk.

De zorg kan niet in de huidige vorm en op de huidige manier worden voortgezet; er moeten weloverwogen keuzen worden gemaakt om te garanderen dat Rotterdammers, die zorg het hardst nodig hebben, zorg ook (blijven) krijgen. Hiervoor is eind 2022 een Bestuursopdracht Zorg vastgesteld door het College. De inzet is veelomvattend: een maatregelenpakket, stevige lobby naar het Rijk, onderzoek naar het bekostigingsmodel, datagedreven werken, betere samenwerking met aanpalende domeinen zoals werk, wonen etc.

Er is sprake van een voordelig rekeningresultaat 2022 op het [Programma Zorg, welzijn en wijkteams](#). De bijgestelde prognose was te hoog. Ondanks dit voordelige resultaat is de urgentie voor de BOZ onverminderd:

- De uitgaven in de zorg stijgen ieder jaar t.o.v. het vorige jaar. Tussen 2019 en 2021 zijn de gerealiseerde uitgaven gestegen van € 676 mln naar € 762 mln (uitgaven vóór reserveringen en excl. overhead, COVID-19 en Opvang Vluchtelingen Oekraïne); een stijging van bijna 13%. De voorlopige uitgaven komen in 2022 uit op € 830 mln (+ 9% t.o.v. 2021). De meerjarenbegroting gaat voor 2023 en verder uit van ca. € 912 mln. Er is dus nog ruimte om te groeien in uitgaven t.o.v. 2022. Echter, gelet op het feit dat de gemiddelde groei van ruim 5,5% over de afgelopen jaren is, wordt die grens in 2024 bereikt. Niets doen en doorgroeien is daarmee geen optie.
- De redenen om met de BOZ te beginnen waren niet alleen financieel van aard. De aanbieders hebben eenvoudigweg niet de capaciteit om verder door te groeien. Er zijn onvoldoende zorgmedewerkers om de groeiende zorgvraag uit te voeren. De geluiden uit het veld bevestigen het beeld dat er iets moet veranderen aan de manier waarop nu zorg wordt verleend.

## Inkoop Wmo

Vanwege aflopende contracten heeft de gemeente in 2022 de Wmo-arrangementen opnieuw ingekocht. Er zijn geen veranderingen en vernieuwingen doorgevoerd, omdat er geen tijd was om deze te implementeren. Dat had 2 oorzaken. Ten eerste heeft het aanbestedingstraject vertraging opgelopen door een kort geding eind 2021 en een tarievenonderzoek op basis daarvan. Om toch aan de wettelijke verplichting voor rechtmatige zorgcontinuïteit te kunnen voldoen moest de inkoop uiterlijk eind 2022 zijn gerealiseerd. Per 1 januari 2023 zijn de nieuwe contracten ingegaan. De nieuwe contracten gelden voor één jaar en kunnen nog tweemaal met één jaar verlengd worden.

## Informele zorg en ondersteuning

De stedelijke ondersteuningsstructuur voor informele zorg en ondersteuning (IZO) draait. Daarmee heeft de gemeente haar doelstelling voor 2022 bereikt. Er is inmiddels ervaring opgedaan met de nieuwe instrumenten Mantelfoon, Zorgzaam010, Advies op Maat en cursussen en workshops. Ook zijn de eerste contracten verlengd en zet de gemeente in op het nog beter vindbaar maken van het aanbod. Dit jaar kon de gemeente weer meer aandacht besteden aan de waardering van IZO-verleners. Voorbeelden hiervan zijn het stedelijke vrijwilligersontbijt en de lokale waardering in de wijken. Voor mantelzorgers is daarnaast een keuzemogelijkheid (cadeaubon) toegevoegd als vorm van waardering. Ook is er verbinding gemaakt met welzijn via de nieuwe opdracht. Over de voortgang op IZO staat veel informatie in de [voortgangsbrief](#) van najaar 2022: In 2023 gaat de gemeente met IZO-partijen het bestaande aanbod evalueren en als dat nodig is bijsturen.

## Naar behoefte passende (langdurige) ondersteuning

Uit de Raadsmonitor welzijn, zorg en jeugdhulp over de eerste helft van 2022 blijkt dat het aantal Rotterdammers met een indicatie voor een Wmo-arrangement in de eerste helft van 2022 ten opzichte van het tweede halfjaar 2021 licht is gestegen met 0,18%. Het aantal unieke cliënten is toegenomen van 33.858 cliënten in de tweede helft 2021 naar 33.918 unieke cliënten in de eerste helft van 2022.

De groei van het aantal Rotterdammers met een Wmo-arrangement heeft een directe relatie met de invoering van het Wmo-abonnementstarief in 2019. Hierdoor is de eigen bijdrage voor een Wmo-voorziening niet langer inkomensafhankelijk, maar vastgesteld op maximaal 19 euro per maand. Dit heeft geleid tot een flinke toename van het aantal personen met een indicatie voor huishoudelijke ondersteuning. Hoewel niet vallend onder Wmo-arrangementen, is voorgaand effect ook zichtbaar bij Wmo-woningaanpassingen, bijvoorbeeld voor trapliften. Ook hiervoor geldt het abonnementstarief.

Per 2025 zal, na aanhoudende druk van gemeenten en de VNG, huishoudelijke ondersteuning opnieuw inkomensafhankelijk worden. Over de invulling van deze aanpassing is de VNG namens gemeenten met het Rijk in gesprek.

## Ouderen

Het uitvoeringsprogramma Rotterdam, Ouder en Wijzer van het vorige college is afgerond. Verschillende onderdelen van het programma hebben een plek gekregen in de nieuwe welzijnsopdracht die gestart is op 1 juni 2022 of worden gesubsidieerd vanuit Heel de Stad en daarmee staat er een nieuw Rotterdams ouderenvakket. Veel maatregelen worden daarmee uitgerold over de hele stad, denk hierbij bijvoorbeeld aan de inzet op samen eten, vitale woongemeenschappen, valpreventie, fitfestivals en dementievriendelijkheid.

**Collegetarget woon(zorg)concepten: In de collegeperiode 2022-2026 realiseren we minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen en starten we met de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen.**

Mijlpaal 2022: **1**

Realisatie 2022: **1**

Dit college heeft de ambitie woonzorgconcepten voor ouderen te realiseren, zowel in bestaande wooncomplexen door deze om te vormen naar een Thuisplusflat als in nieuwbouw. De inkoop voor het uitbreiden van het aantal thuisplusflats in de stad is in voorbereiding. Daarnaast wordt er aan een actieagenda voor ouderen gewerkt om de ambities van dit college te realiseren. Het nieuwbouwproject waar in 2022 de eerste paal de grond in is, is het bouwproject Simeon en Anna aan de Veldstraat. De bouw is gestart op 23 september 2022.

## Schoolzorgteams

De gemeente heeft als doel om in 2023 op alle scholen met een hoge tot zeer hoge weging (125 in totaal) een werkend schoolzorgteam te hebben staan. Inmiddels is in 2022 op 45 scholen een Schoolzorgteam geïmplementeerd. De resultaten en effecten van de schoolzorgteams worden gemonitord en in 2023 geëvalueerd. Op basis van deze effectevaluatie t.a.v. het gezond, veilig en kansrijk opgroeien van kinderen wordt door de gemeente bezien hoe de schoolteams voor de langere termijn geborgd kunnen worden in het gemeentelijke jeugd- en onderwijsbeleid. Met deze teams neemt de druk op het zorgstelsel af. De wachttijden voor het wijkteam worden namelijk korter, er is meer direct contact met ouders en er is meer ruimte voor preventie.

## Ketensamenwerking

Ketensamenwerking zorgt voor passende, tijdige en integrale hulp van het lokale wijknetwerk, om zo het beroep op dure gespecialiseerde jeugdhulp te verminderen. De gemeente organiseert hiervoor samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in alle gebieden wijkgerichte bijeenkomsten.

In 2022 is het CJG zich meer gaan richten op de kwetsbare kinderen/gezinnen. Het centrum biedt daarbij maatwerk op basis van de signalen van CJG-professionals en ketenpartners. Ook richt het CJG zich op de 9 maanden-doelgroep in kader van het programma Stevige Start. De geboortecontactpersonen van CJG halen de contacten met verloskundigen verder aan om samen zo vroeg mogelijk signalen van kwetsbaarheid op te kunnen vangen.

## Kinderopvang Plus

Het doel van Kinderopvang Plus is gespecialiseerde begeleiding te bieden aan kinderen met gedragsproblematiek en/of een ontwikkelingsachterstand.

Wat is er bereikt in 2022?

- Er zijn 93 plekken Kinderopvang Plus 0-4 jaar en 60 plekken BSO+ 4-13 jaar gerealiseerd.

- In 2022 draaide de pilot Pact Jonge Kind. Dat pact heeft als doel een sterkere doorgaande lijn te organiseren tussen de reguliere opvang, de Kinderopvang Plus en de Jeugdhulp voor jonge kinderen.

## Herijking schoolmaatschappelijk werk

In februari 2023 hebben de gemeente en de schoolbesturen Primair Onderwijs (PO) een definitief besluit genomen over de herijking van het Schoolmaatschappelijk Werk (SMW) voor de basisscholen en scholen speciaal basisonderwijs in Rotterdam. Daarmee zullen de gemeente en schoolbesturen vanaf 2024 samen één opdracht verstrekken aan de aanbieders Schoolmaatschappelijk Werk voor de uitvoering van Schoolmaatschappelijk Werk op de betreffende scholen op basis van een gezamenlijk opgesteld en vastgesteld kwaliteitskader Schoolmaatschappelijk Werk PO. Het kwaliteitskader wordt opgenomen in het gewijzigde Subsidiekader (V)SMW 2024.

## Programma Volksgezondheid

Kinderen gezond, veilig en kansrijk op laten groeien tot zelfstandige, zelfredzame en participerende burgers. Hoe doen we dat? Rotterdammers werken in de eerste plaats zelf aan hun gezondheid. De gemeente stimuleert, ondersteunt en beschermt hen waar nodig. Voor de bevordering van de gezondheid en het veilig en kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren voert CJG Rijnmond de wettelijke basistaak jeugdgezondheidszorg (JGZ) uit. Naast de onverwachte ondersteuning voor de Oekraïners die naar Nederland gekomen zijn lag in 2022 de prioriteit bij de doelgroep 0-4 en de kwetsbare kinderen en gezinnen. Het gewenste bereik van de leeftijdsgroep 4-18 jaar is niet gehaald. CJG Rijnmond werkt aan het in kaart brengen van mogelijkheden om ook de doelgroep 4-18 jaar meer te kunnen bereiken binnen de bestaande omstandigheden. Dit punt heeft blijvend aandacht van zowel gemeente als CJG. In dit kader zijn er trajecten opgestart op de aansluiting van het CJG bij de School Zorg Teams.

De gemiddelde totale vaccinatiegraad is in 2022 iets afgenomen ten opzichte van de vaccinatiegraad in 2021, namelijk van 83,6% naar 78,8% in 2022. Het CJG beoogt door middel van gerichte aandacht voor de doelgroepen die moeilijk worden bereikt, de vaccinatiegraad te verhogen. Zij doen dit door hun professionals verder te trainen, door te werken met een planbelbureau om mensen te herinneren aan hun afspraken en door cultuur-sensitief te werken. Hiermee zetten zij zich niet alleen in voor niet-westerse gezinnen, maar ook voor gezinnen die op basis van hun geloofs- of levensovertuiging twijfels hebben over vaccineren. In 2022 heeft de GGD daarnaast het CJG een handreiking gedaan om samen te kijken hoe de vaccinatiebereidheid verhoogd kan worden en van elkaar te leren. Er is hiervoor een werkgroep opgezet tussen CJG en GGD.

## Opzoomer mee

Begin 2022 heeft Opzoomer mee een nieuw beleidsplan opgesteld, met de naam Van Onderop gepresenteerd. Daarin presenteert de gemeente de volgende 3 belangrijke voornemens:

- Een vernieuwde programmering van de Opzoomercampagne.

- Lief & Leed en Groen & Schoon (twee Rotterdamse speerpunten) verder door ontwikkelen en verdiepen.
- Bouwen aan een nieuwe ondersteuningsstructuur voor het Opzoomeren, in samenwerking met de welzijnsaanbieders.

In 2022 hebben ruim 2.200 straten meegedaan aan de Opzoomer campagne. Het aantal Lief en Leefstraten bedroeg 963.

## Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

Pagina 190

### Bestuurlijke hoofdlijnen 2023-2026

De bestuurlijke uitdaging voor de komende jaren is om in tijden van schaarste aan mensen en middelen toch de juiste ondersteuning te kunnen bieden aan de kwetsbare Rotterdammers die dat nodig hebben. Dit vraagt om het maken van scherpe keuzes.

### Zorg

Het college heeft de opdracht om met maatregelen te komen die het zorgstelsel van Rotterdam toekomstbestendig te maken. Deze Bestuurlijke Opdracht Zorg moet onder andere leiden tot het oplossen van de tekorten bij de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en het verlenen van Jeugdhulp. We gaan in gesprek met burgers en zorgaanbieders in de jeugdzorg, de thuiszorg en de WMO. In samenspraak met de zorgaanbieders werken we een zorgagenda uit en streven naar een gezamenlijk 'Rotterdams Zorgakkoord' dat toekomstbestendige zorg mogelijk maakt.

### Jeugdzorg

Het is van groot belang om (jeugd)hulp op maat te bieden aan kwetsbare kinderen. In de jeugdzorg is al jaren sprake van oplopende wachtlijsten en een toenemende vraag. Voor de komende jaren zien wij een steeds verder groeiende zorgvraag. Door te snijden in bureaucratie, de keten te stroomlijnen en daarmee integraal de zorgvraag op te pakken, voorkomen we dat deze keuzes ten koste gaan van Rotterdamse jongeren die onze hulp nodig hebben.

### Gezond010: het akkoord

In 2023 werken we aan de herijking van het gezondheidsbeleid (het huidige Gezond010: het akkoord) voor de komende periode. De gemeente blijft investeren in de prioriteiten van het landelijk preventieakkoord: obesitas, roken, alcohol en mentale gezondheid. Landelijk worden in 2022 diverse bestuurlijke akkoorden gesloten rond

zorg, preventie en gezondheid. Vanaf 2023 zullen deze akkoorden ook doorwerken in het gemeentelijk beleid. 2023 staat daarom in het teken van de herijking van het gezondheidsbeleid, eventuele bijstelling van het lokale preventieakkoord en de verdere versteviging van een preventie infrastructuur waarbij medisch en sociaal domein goed samenwerkt. Wat blijft: de focus op impact, inzet van effectieve maatregelen binnen en buiten het gezondheidsbeleid en het streven om effecten zichtbaar te maken.

## Programma Drugs en Alcohol

In het najaar van 2022 wordt het nieuwe verplichte Preventie- en handhavingsprogramma ingericht. Hierin zullen de maatregelen passend zijn bij behaalde resultaten van de afgelopen periode. Daarnaast wordt het programma, dat nu vooral gericht is op jongeren en deels op jongvolwassenen, onderdeel van een breder programma waarbij ook preventieve aandacht komt voor gebruik onder volwassenen. Het voorbeeldgedrag van volwassenen is sterk bepalend voor de successen van preventie richting jongeren!

Uit het rioolwateronderzoek blijkt dat er in Rotterdam enorm veel drugs wordt gebruikt. Per dag worden er 40.000 lijntjes coke, 2000 xtc-pillen, 25.000 dosis speed en 70.000 jointjes gebruikt. Gebruikers zijn niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen gezondheid, maar ook voor de maatschappelijke schade die zij door hun gebruik aanrichten. Ondermijnende drugscriminaliteit krijgt dan ook binnen dit programmaplan een plek. Zonder gebruikers te criminaliseren gaan we ze sterk bewust maken van hun bijdrage aan deze ondermijnende criminaliteit. De precieze invulling van deze aanvullende maatregelen kan momenteel nog niet worden beschreven, maar is onderdeel van het Stedelijk Drugsbeleid. Wel komen er jaarlijks terugkerende publiekscampagnes zoals in juni is gebeurd met [www.bekentenissenvanexdealers.nl](http://www.bekentenissenvanexdealers.nl). Ook waren er tenten geplaatst op het Eendrachtsplein en het Stadhuisplein waar bezoekers naar de verhalen luisterden en in gesprek gingen met medewerkers van Youz. Nog te bepalen concrete preventieactiviteiten die effectief zijn bij de specifieke gebruikersgroepen zullen onderdeel zijn van het genoemde Stedelijk Drugsbeleid. In ieder geval is het noodzakelijk om de normalisering van alcohol- en drugsgebruik bij (jong)volwassenen om te buigen.

## Doel: Jongeren zonder achterstand

Pagina 191

### Doel: De jonge generatie Rotterdammers groeit op zonder achterstand

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

#### Wat willen we bereiken?

- **De jeugd heeft een kansrijk toekomstperspectief**
  - De jeugd is ondersteund in zijn schoolsucces
  - De jeugd is ondersteund in zijn sociaal-emotionele vaardigheden
  - De jeugd groeit op in een positief pedagogische opvoedklimaat
- **De jeugd groeit veilig op**

- De jeugd heeft een veilig thuis met opvoedvaardige ouder(s)/verzorger(s)
- **De jeugd is mentaal gezond**
  - De jeugd wordt vroegtijdig en effectief ondersteund bij mentale problemen
  - De jeugd krijgt die ondersteuning zoveel mogelijk in zijn eigen leefomgeving
  - De jeugd krijgt ondersteuning passend bij de vraag

## Wat gaan we daarvoor doen?

### De jeugd heeft een kansrijk toekomstperspectief

- We investeren in talentontwikkeling van kinderen, tieners en jongeren waarbij ten minste aandacht is voor sport, bewegen, kunst en cultuur.
- We werken met scholen om leerlingen door te leiden richting een positieve vrijetijdsbesteding, overgang PO naar VO en het faciliteren van ruimtes voor het maken van huiswerk.
- We investeren in het vergroten van ouderbetrokkenheid, om opvoedproblematiek te signaleren en faciliteren ruimte voor het aanbod vanuit het subsidiekader jeugdpreventie.
- We hebben voor jonge kinderen met een ontwikkelingsachterstand kinderopvangplus beschikbaar, zodat zij extra ondersteund en gestimuleerd worden met als doel zoveel mogelijk uit te kunnen stromen naar reguliere kinderopvang en een vorm van onderwijs. Daarbij verkorten of voorkomen we verblijf in de jeugdhulp.
- We versterken de sociaal emotionele vaardigheden van kinderen en jongeren en de opvoedvaardigheden van ouders door het aanbieden van goed onderbouwde en effectieve preventie interventies. Dit doen we in alle gebieden en online.
- Centra voor Jeugd en Gezin volgen via de jeugdgezondheidszorg (JGZ) systematisch de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van alle Rotterdamse kinderen van 0-18 jaar.
- We bieden met (V)SMW in de voorschool en in het onderwijs ondersteuning ogv sociaal-emotionele vraagstukken aan leerlingen.

### De Jeugd groeit veilig op

- We reserveren jaarlijks 4 mln euro voor een tegemoetkoming in de kinderopvangkosten voor ouders met forse sociale of medische beperkingen.
- Hiermee kunnen zij tijdelijk gebruik maken van de kinderopvang als veilig en stimulerend tweede leefmilieu, als er geen sprake is van recht op kinderopvangtoeslag vanuit het rijk.
- We betrekken de ouders zoveel mogelijk bij de jeugdhulp.
- We breiden de gezinsarrangementen uit.
- We voorkomen crisissituaties en uithuisplaatsing, dwangmaatregel of een langdurig zorgtraject.
- We verbeteren en versnellen samenwerking tussen wijkteams, jeugdbescherming en -reclassering, Veilig Thuis en zorgaanbieders.

### De jeugd is mentaal gezond

- We investeren jaarlijks 5 miljoen euro in interventies die de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren ondersteunen.

- We creëren passende preventieve interventie/ondersteuning, toegankelijk en bewezen effectief.
- We bevorderen toegankelijke jeugdhulp, passend bij de vraag, en van goede kwaliteit.
- We zorgen voor capabele, efficiënte hulpverleners.

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                                                                                                                                    | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Collegetarget jeugdpreventie: Vanaf 2023 ronden jaarlijks gemiddeld 5.000 kinderen en jongeren (en/of hun ouders/verzorgers) een goed onderbouwde of bewezen effectieve preventieve jeugdinterventie af</b> | Nog niet te meten  | Nog niet te meten | Nog niet te meten  | 5.000             | 5.000             | 5.000             | 5.000             |
| 20 Jongerenhubs gericht op talentontwikkeling                                                                                                                                                                  |                    | 5                 | 5                  |                   |                   |                   | 20                |
| % Van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming (BBV-indicator)                                                                                                                                           |                    |                   |                    |                   |                   |                   |                   |
| Rotterdam                                                                                                                                                                                                      | 1,4%               | 1,8%              | 1,3% (1e           |                   |                   |                   |                   |
| Nederland                                                                                                                                                                                                      | 1,2 %              |                   | half jaar          |                   |                   |                   |                   |
|                                                                                                                                                                                                                |                    |                   | 2022 )             |                   |                   |                   |                   |
|                                                                                                                                                                                                                |                    |                   | 1,1%               |                   |                   |                   |                   |
| % Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering (BBV-indicator)                                                                                                                                   |                    |                   |                    |                   |                   |                   |                   |
| Rotterdam                                                                                                                                                                                                      | 0,7%               | 1%                | 0,6% (1e           |                   |                   |                   |                   |
| Nederland                                                                                                                                                                                                      | 0,3%               |                   | halfjaar           |                   |                   |                   |                   |
|                                                                                                                                                                                                                |                    |                   | 2022)              |                   |                   |                   |                   |
|                                                                                                                                                                                                                |                    |                   | 0,3%               |                   |                   |                   |                   |

## Toelichting indicatoren

### Collegetarget jeugdpreventie

De gemeente subsidieert de uitvoering van kwalitatief hoogwaardige preventieve jeugdinterventies in de stad. Dat doet zij via het subsidiekader Jeugdpreventie Rotterdam Versterken en Voorkomen. Dit zijn individuele trajecten en groepstrainingen (interventies) voor Rotterdamse kinderen, jongeren en/of hun ouders. Om de effectiviteit van interventies te beoordelen maakt de gemeente gebruik van landelijke databanken voor effectieve interventies zoals die van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) en Movisie.

In 2022 zijn in totaal 123 interventies (=soorten trainingen) en 5 innovaties gesubsidieerd. Hiervan zijn ruim 65% erkend als goed onderbouwd of bewezen effectief volgens één van de landelijke databanken. Dit is 15% meer ten opzichte van 2021. In 2022 heeft de gemeente een rapportage- en monitoringsformat geïntroduceerd bij de aanbieders van de preventieve jeugdinterventies. Op die manier kan zij het collegetarget vanaf 2023 op een betrouwbare manier monitoren.

## Jongerenhubs

Een jongerenhub is een plek binnen het Huis van de Wijk van, voor en door jongeren, die binnen het kader van de welzijnsopdrachten worden gerealiseerd. Het is een plek voor ontmoeting en (talent)ontwikkeling, die toegankelijk is voor alle jongeren.

### % Van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming

De gegevens in de bron 'Waar staat je gemeente.nl' worden elk half jaar aangepast. De gegevens over de tweede helft van 2022 zijn nog niet beschikbaar. De percentages in de tabel betreffen dus de eerste helft van 2022.

### % van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming

De tabel beschrijft het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals beschreven in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij:

- psychische, psychosociale en of gedragsproblemen;
- een verstandelijke beperking van de jongere; of
- opvoedingsproblemen van de ouders.

De indicator heeft geen streefwaarde en daarom zijn de jaren 2022 t/m 2026 blanco.

## Doel: Kwetsbaren doen mee

Pagina 192

### Doel: Kwetsbaren doen mee

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

### Wat willen we bereiken?

- Kwetsbare Rotterdammers wonen zoveel mogelijk zelfstandig met ondersteuning in de wijk of thuis
- Veilig opvangen slachtoffers van huiselijk geweld
- Verminderen van het aantal daklozen

## Wat gaan we daarvoor doen?

### Kwetsbare Rotterdammers wonen zoveel mogelijk zelfstandig met ondersteuning in de wijk of thuis

- We bieden integraal professionele ondersteuning door verlenen basishulp en casusregie
- We werken samen met de regio ten aanzien van aanbod beschermd wonen inclusief spreiding
- We gaan differentiëren in woonzorgaanbod (o.a. ontwikkeling semimuraal)
- We creëren goede randvoorwaarden voor zelfstandig wonen mét ondersteuning

### Veilig opvangen slachtoffers van huiselijk geweld

- We zorgen voor snelle toegang tot passende hulp voor slachtoffers van huiselijk geweld en hun kinderen
- We stimuleren de inzet van een tijdelijk huisverbod
- We dragen zorg voor een sterk centrum huiselijk geweld en kindermishandeling (Filomena)
- We werken samen met de regio op het snijvlak zorg en veilig
- We zetten in op een stevige aanpak van seksueel geweld

### Verminderen van het aantal daklozen verminderen

- We maken een kwaliteitsslag in de opvang
- We creëren een stabiele basis en snellere door- en uitstroom uit de opvang
- We zetten innovatieve woonvormen in (zoals Houding first)

## Hoe meten we dat?

| Indicatoren                                                                                     | Realisatie | Begroting | Realisatie | Begroting | Raming | Raming | Raming |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|-----------|--------|--------|--------|
|                                                                                                 | 2021       | 2022      | 2022       | 2023      | 2024   | 2025   | 2026   |
| Toename van aantal meldingen waarbij duur van huiselijk geweld bij melding korter is dan 1 jaar | 78%        | 79%       | 86%        | 79%       | 80%    | 80%    | 81%    |
| Toename aantal gezinnen dat na 1 jaar passende zorg stabiel en veilig is                        | 87%        | 88%       | 88%        | 88%       | 89%    | 89%    | 90%    |

## Toelichting indicatoren

### Toename van aantal meldingen waarbij duur van huiselijk geweld bij melding korter is dan 1 jaar

Deze cijfers worden sinds 2017 in het systeem van Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) geregistreerd. De registratie is sindsdien nauwkeuriger en vollediger geworden. Voor de indicator 'duur geweld', registreert VTRR de duur van het geweld (in maanden) vóór de eerste melding. Cliënten kunnen dit echter niet altijd aangeven. Het percentage is berekend over het aantal casussen waarvan de duur wél bekend is.

### Toename aantal gezinnen dat na 1 jaar passende zorg stabiel en veilig is

Deze cijfers worden sinds 2017 in het systeem van Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) geregistreerd. De registratie is sindsdien nauwkeuriger en vollediger geworden. Voor de indicator 'duurzaam oplossen' wordt bij VTRR geregistreerd of de situatie van de cliënt na 12 maanden stabiel en veilig is. Dit wordt alleen geregistreerd voor de casussen die VTRR in onderzoek heeft genomen.

In 2023 vinden er veranderingen in de registratie plaats en wordt er gewerkt aan een nieuw beleidskader. Mogelijk is dit van invloed op deze indicatoren vanaf 2024.

## Doel: Ouderen gezond en vitaal

Pagina 193

### Doel: Oudere Rotterdammers zijn zo lang mogelijk vitaal

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

#### Wat willen we bereiken?

- **Oudere Rotterdammers zijn zo lang mogelijk vitaal**
  - Meer ouderen omarmen een gezonde leefstijl
  - Minder ouderen zijn eenzaam
- **Oudere Rotterdammers wonen zolang mogelijk zelfstandig**
  - Ouderen kunnen langer zelfstandig blijven wonen
  - Ouderen krijgen passende zorg en ondersteuning
  - Rotterdam is een dementievriendelijke stad

#### Wat gaan we daarvoor doen?

##### **Oudere Rotterdammers zijn zo lang mogelijk vitaal:**

- Inzet op valpreventie, door inzet van de interventies Thuis Onbezorgd Mobiel en Minder vallen door meer bewegen.
- Ouderen sporten en bewegen meer, door inzet van bv laagdrempelig beweegaanbod, walking sports en de Senior games.
- We zetten in op de huisbezoeken 75+'ers en verwijzen naar voorzieningen in de wijk
- Activiteiten rondom zingeving en rouwverwerking, zoals bv. Ouderdom komt met vragen, Rouw en verlies, Zin in Leven en maatjesprojecten.

##### **Oudere Rotterdammers wonen zo lang mogelijk zelfstandig:**

- Ontwikkeling van woon(zorg)concepten voor ouderen. Dit gebeurt zowel in nieuwbouw als in bestaande seniorencomplexen. In bestaande complexen realiseren we, naast de reeds bestaande 6 Thuisplusflats, een Thuisplus-concept
- Wijkgerichte samenwerking en een dementievriendelijke stad
- Organisatie van niet-geïndiceerde dagbesteding en het stimuleren van projecten als bijvoorbeeld DementTalent, voetbalherinneringen en BedtimeStories
- Brede uitvraag naar welke ondersteuning passend is om zelfstandig te kunnen blijven wonen
- Aanbod van passende ondersteuning vanuit wijkteam of Wmo- maatwerkvoorzieningen.

## Hoe meten we dat?

### Indicatoren

|                                                                                                                                                                                                                                                                     | Realisatie<br>2021 | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|--------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Collegetarget woon(zorg)concepten: In de collegeperiode 2022-2026 realiseert de gemeente minimaal 14 Thuisplusflats voor ouderen. Ook gaat de bouw van nieuwe woon(zorg)complexen voor ouderen van start, zodat in totaal 24 voorzieningen beschikbaar komen</b> | N.v.t.             | 1                 | 1                  | 3                 | 16                | 24                | <b>24</b>         |
| <b>Aantal deelnemers valpreventietrainingen</b>                                                                                                                                                                                                                     | 75                 | 288               | 300                | 608               | 608               | 608               | 608               |
| Aantal bezochte ouderen en doorverwijzingen naar voorzieningen in de wijk                                                                                                                                                                                           | 1.288              | 2.500             | 792                | 2.500             | 2.500             | 2.500             | 2.500             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                     | 859                | 625               | 169                | 625               | 625               | 625               | 625               |
| Aantal organisaties in Rotterdam dat het predicaat dementievriendelijk heeft                                                                                                                                                                                        |                    |                   |                    | 4                 | 4                 | 6                 | 2                 |

## Toelichting indicatoren

### Collegetarget woonzorgconcepten

In 2021 zijn 6 bestaande seniorencomplexen omgevormd tot Thuisplusflat. Dit gebeurde op initiatief van de gemeente. In een Thuisplusflat vinden dagelijkse activiteiten plaats, gericht op ontmoeting (het tegengaan van eenzaamheid) en vitaliteit. Ook is een vast zorgteam van één zorgaanbieder in het complex actief. Deze zorgaanbieder levert met een vast en herkenbaar team zorg vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet langdurige zorg (Wlz). Ook de huismeester en/of woonconsulent zijn nauw bij de Thuisplusflat betrokken.

De afgelopen 2 jaar waren de resultaten van de Thuisplusflat positief. Daarom heeft het college een collegetarget opgesteld voor de uitbreiding van het aantal Thuisplusflats in de stad én voor nieuwbouw voor ouderen. Voor de nieuwbouw is het cluster Stadsontwikkeling verantwoordelijk. In 2022 is de gemeente gestart met de voorbereiding op het inkoopproces Thuisplusflats.

Het nieuwbouwproject waar in 2022 de eerste paal de grond in is, is het bouwproject Simeon en Anna aan de Veldstraat. De bouw is gestart op 23 september 2022.

### **Aantal deelnemers valpreventietrainingen**

Er worden valpreventietrainingen Thuis Onbezorgd Mobiel en Minder vallen door meer bewegen gegeven. De indicator hiervoor is het aantal deelnemers. De cijfers betreffen absolute aantallen per jaar (niet cumulatief).

### **Aantal bezochte ouderen en doorverwijzingen naar voorzieningen in de wijk**

Het aantal bezochte ouderen betreft hier de reguliere huisbezoeken. Tijdens zo'n bezoek wordt een 75-plusser bezocht door een getrainde vrijwilliger. Bij de doorverwijzing naar voorzieningen kan gedacht worden aan verwijzing naar een wijkteam, wijknetwerk, Vraagwijzer of welzijnsaanbod. De cijfers betreffen absolute aantallen per jaar (niet cumulatief).

### **Aantal organisaties in Rotterdam dat het predicaat dementievriendelijk heeft**

Het predicaat dementievriendelijk wordt door Alzheimer Nederland uitgereikt aan organisaties die zich inzetten om dementievriendelijk te worden. Om dat te bereiken wil de gemeente zijn medewerkers van Publieksbalies en MOW scholen in het herkennen van dementie en het bejegenen van mensen met dementie. De gemeente stimuleert haar partners dit ook te doen om zo het predicaat te behalen. De cijfers betreffen absolute aantallen per jaar (niet cumulatief).

## **Doel: Gezonde Rotterdammers**

Pagina 194

### **Doel: Gezonde Rotterdammers**

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Hoe meten we dat? Toelichting indicatoren](#)

#### **Wat willen we bereiken?**

- Rotterdammers ontmoeten elkaar in de Huizen van de Wijk doen samen activiteiten.
- Rotterdammers ondersteunen elkaar zoveel mogelijk via vrijwilligerswerk.
- Rotterdammers weten de weg naar passende ondersteuning.
- Rotterdammers ontvangen indien nodig passende ondersteuning.
- Rotterdamse mantelzorgers blijven vitaal en voelen zich ondersteund in hun zorgtaak.
- Rotterdammers zijn digitaalvaardig en maken gebruik van e-health.
- Rotterdammers worden ondersteund in hun 'right to cooperate'.

## Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen voor passend activiteiten aanbod in de Huizen van de Wijk.
- We zorgen ervoor dat Welzijn in ieder gebied gebruikt maakt van Zorgzaam 010 en zowel bewoners als organisaties hiernaar verwijst.
- We zorgen voor een mantelzorgondersteuner in ieder gebied.
- We bieden passende en integrale ondersteuning door verlenen van basishulp en casusregie.
- We gaan meer algemene en flexibele vormen van respijtzorg ontwikkelen.
- We versterken de digitale vaardigheden van Rotterdammers door meer passend aanbod en meer zichtbaarheid.
- We stimuleren het gebruik van e health door meer en meer zichtbaar aanbod, passend bij de specifieke hulpvraag.
- We wijzen Rotterdammers de weg in het ondersteuningslandschap (bijvoorbeeld in de wijk/Wijkteam /zorgaanbieder).

## Hoe meten we dat?

### Indicatoren

|                                                                                     | Realisatie<br>2021 | Begroting/<br>Streefwaarde<br>2022 | Realisatie eerste half<br>jaar 2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------|-------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Aantal cliënten met een maatwerkvoorziening /arrangement</b>                     |                    |                                    |                                     |                   |                   |                   |                   |
| <b>Wmo (BBV indicator)</b>                                                          | <b>86</b>          | <b>n.v.t.</b>                      | <b>78</b>                           |                   |                   |                   |                   |
| <b>Rotterdam</b>                                                                    | <b>Niet</b>        |                                    | <b>64</b>                           |                   |                   |                   |                   |
| <b>Nederland</b>                                                                    | <b>beschikbaar</b> |                                    |                                     |                   |                   |                   |                   |
| <b>% Van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (BBV indicator)</b>                |                    |                                    |                                     |                   |                   |                   |                   |
| <b>Rotterdam</b>                                                                    | <b>8,7%</b>        | <b>13,9 %</b>                      | <b>7,0%</b>                         |                   |                   |                   |                   |
| <b>Nederland</b>                                                                    | <b>13,2%</b>       |                                    | <b>10,7%</b>                        |                   |                   |                   |                   |
| <b>Aantal Rotterdammers dat voor ondersteuning gebruik maakt van de wijkteams</b>   | <b>9.299</b>       | <b>N.v.t.</b>                      | <b>10.071</b>                       |                   |                   |                   |                   |
| <b>Aantal vragen van Mantelzorgers en partners dat bij de Mantelfoon binnenkomt</b> | <b>800</b>         | <b>1.000</b>                       | <b>1.020</b>                        | <b>1.200</b>      | <b>1.400</b>      | <b>1.600</b>      | <b>1.800</b>      |

## Toelichting indicatoren

**Aantal cliënten met een maatwerkvoorziening/arrangement Wmo aantal per 1.000 inwoners (BBV-indicator)**

De gegevens in de bron 'Waar staat je gemeente.nl' worden elk half jaar aangepast. De gegevens over de tweede helft van 2022 zijn nog niet beschikbaar. De aantallen in de tabel betreffen dus de eerste helft van 2022.

#### **Percentage van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (BBV-indicator)**

De gegevens in de bron 'Waar staat je gemeente.nl' worden elk half jaar aangepast. De gegevens over de tweede helft van 2022 zijn nog niet beschikbaar. De percentages in de tabel betreffen dus de eerste helft van 2022.

#### **Aantal Rotterdammers dat voor ondersteuning gebruik maakt van de wijkteams**

De gegevens over de tweede helft 2022 zijn nog niet beschikbaar. Het gaat om het gemiddeld aantal Rotterdammers die in de eerste helft van 2022 door de wijkteams zijn geholpen. De stijging wordt veroorzaakt doordat voortaan ook de Rotterdammers die worden geholpen in het kader van Toeslagen010 worden meegeteld.

#### **Aantal vragen van mantelzorgers en partners die bij de Mantelfoon binnenkomen**

De gemeente blijft zich inzetten om de bekendheid en het bereik van Mantelfoon bij mantelzorgers en partners te vergroten.

## **Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen**

Pagina 195

### **Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen**

Hier wordt aangegeven aan welke duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dit programma bijdraagt.

Het programma Zorg, welzijn en wijkteams draagt bij aan Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen: 3. Goede gezondheid en welzijn en 10. Ongelijkheid verminderen.

Voor een uitgebreide toelichting zie de [paragraaf Sustainable development goals](#).

## **Projecten**

Pagina 196

### **Projecten**

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de belangrijkste projecten die ten behoeve van dit programma worden uitgevoerd.

## Sorga

De gemeente automatiseert de Wmo- en Jeugdwet-processen in de backoffice binnen het project Sorga. Daarbij worden de gebruikers op een zo gebruiksvriendelijke manier ondersteund. Het uiteindelijke doel is dat burgers met een zorgbehoefte zo snel mogelijk deze zorg krijgen. Rotterdam neemt de Sorga-software inclusief bijbehorende ontwikkelaars over en ontwikkelt deze in eigen beheer verder.

De voortgang van het project Sorga is opgenomen in de [Monitor ICT Projecten \(MIP\)](#). De eerstvolgende MIP-rapportage verschijnt in maart en heeft betrekking op de maanden oktober tot en met januari 2023.

## Integraal Huisvestingsplan (IHP) Zorg

De gemeente Rotterdam heeft 16 panden voor maatschappelijke opvang in bezit. Het IHP Zorg geeft een investeringsagenda voor de vervanging en renovatie van deze maatschappelijke opvangvoorzieningen voor de komende 10 jaar (start 2021).

In 2022 is het IHP geactualiseerd. De planning voor de vervanging en renovatie zijn aangepast en er is gewerkt aan nieuwe locaties. In onderstaand overzicht vindt u een korte opsomming.

### Onderhoud en vervanging bestaande locaties in IHP

In totaal is voor de komende 10 jaar een investeringsbedrag van € 9.179.000, - nodig om de bestaande panden in de vastgoedportefeuille Zorg te renoveren en te vervangen. Het gaat om vervanging van beschermde woonlocaties aan de Slinge en de Nassaukade, de renovatie van de opvanglocatie aan de Heer Vrankestraat en renovatie van de dagbestedingslocatie aan de Boszoom. In 2022 zijn de volgende resultaten behaald:

- Voor het zorghotel aan de Charloisse Lagedijk (komende vanuit de Nassaukade) heeft de gemeente nu een pand op het oog waarvoor zij een haalbaarheidsstudie is gestart. De planning in het IHP is daarop aangepast. In 2023 komt het voorbereidingsbudget beschikbaar en voor 2024 staat de verbouwing van het pand op de planning.
- De gemeente onderzoekt vanaf 2022 of het haalbaar is de huidige beschermde woonlocatie op de Slinge in Charlois te vervangen. Ook daarvoor komt in 2023 voorbereidingsbudget beschikbaar. In 2024 staat de verbouwing op de planning.
- Tot slot hebben we in 2022 de verbouwing voor de Heer Vrankestraat (opvangvoorziening in de Agniesebuurt) voorbereid.

### Nieuwe locaties, nog niet in IHP

Naast de panden die al zijn opgenomen in het IHP, heeft de gemeente in 2022 ook gewerkt aan nieuwe panden voor de portefeuille Zorg. Het betreft onderstaande locaties, die worden meegenomen in de herijking van het IHP in 2024/2025:

- In 2022 heeft de gemeente het pand voor maatschappelijke opvang van het Centrum Voor Dienstverlening aan de Lange Hilleweg 256 aangekocht. Antes, voormalig eigenaar van het pand wilde het afstoten. De gemeente heeft het pand door haar aankoop kunnen behouden voor opvang. Dit deed zij vanuit het uitgangspunt in het IHP dat opvang tot de kernportefeuille van de gemeente behoort.
- De gemeente gaat de oude jeugdgevangenis aan de Kralingse Plaslaan transformeren naar een voorziening voor kwetsbare jongvolwassenen. Daarom heeft zij in 2022 gewerkt aan de verbouwing van het pand en de toekomstige functie voorbereid.
- Voor een verouderd schoolgebouw aan de Oude Watering in de Beverwaard heeft de gemeente de verbouwing voorbereid. Het pand wordt in 2023 getransformeerd tot beschermde woonvoorziening voor kwetsbare jongvolwassenen. Het pand wordt geëxploiteerd door de Nico Adriaan Stichting.
- De gemeente werkt aan een nog te (ver)bouwen vaste winteropvanglocatie, in de plaats van de huidige tijdelijke locatie aan de Volkelstraat. Hiervoor heeft zij een ontwerp- en ontwikkeltraject gevolgd.

## Integraal Huisvestingsplan (IHP) Welzijn

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Welzijn geeft een investeringsagenda voor het vervangen en renoveren van bestaande welzijnsvoorzieningen. Het plan beschrijft de investeringen voor 10 jaar (start 2021) en geeft een doorkijk naar 20-25 jaar.

### Voortgang lopende projecten

Vanuit het IHP zijn er 6 panden in de initiatieffase. Van deze 6 panden moeten er 5 vervangen worden:

- Huis van de Wijk Oud-Mathenesse
- Huis van de Wijk Schiebroek-Zuid
- Huis van de Wijk Irene
- Huis van de Wijk de Hoekstee
- Huis van de Wijk Riederkwartier

Voor het zesde pand, het Huis van de Wijk de Banier, loopt een traject om te beoordelen of het vervangen of gerenoveerd moet worden.

## Financiën

Pagina 197

## Financiën

Overzicht baten en lastenToelichting overzicht baten en lasten

## Overzicht baten en lasten

| Overzicht van baten en lasten Zorg, welzijn en wijkteams | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking      |
|----------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|----------------|
| <b>Baten exclusief reserves</b>                          | <b>48.291</b>                | <b>98.603</b>                    | <b>96.285</b>      | <b>-2.318</b>  |
| Bijdragen rijk en medeoverheden                          | 41.753                       | 93.788                           | 92.124             | -1.664         |
| Overige opbrengsten derden                               | 6.538                        | 4.815                            | 2.947              | -1.868         |
| Overige baten                                            | 0                            | 0                                | 1.214              | 1.214          |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>                         | <b>845.400</b>               | <b>957.125</b>                   | <b>902.950</b>     | <b>-54.174</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                                   | <b>99.692</b>                | <b>109.460</b>                   | <b>123.274</b>     | <b>13.814</b>  |
| Inhuur                                                   | 4.718                        | 5.222                            | 10.336             | 5.114          |
| Overige apparaatslasten                                  | 2.225                        | 1.831                            | 2.519              | 688            |
| Personeel                                                | 92.749                       | 102.407                          | 110.419            | 8.012          |
| <b>Intern resultaat</b>                                  | <b>696</b>                   | <b>770</b>                       | <b>10.328</b>      | <b>9.559</b>   |
| Intern resultaat                                         | 696                          | 770                              | 10.328             | 9.559          |
| <b>Programmalasten</b>                                   | <b>745.012</b>               | <b>846.895</b>                   | <b>769.348</b>     | <b>-77.547</b> |
| Financieringslasten                                      | 0                            | 0                                | -1                 | -1             |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden                      | 162.990                      | 200.268                          | 176.519            | -23.749        |
| Kapitaallasten                                           | 761                          | 761                              | 761                | 0              |
| Overige programmalasten                                  | 594                          | 0                                | 221                | 221            |
| Sociale uitkeringen                                      | 347.793                      | 356.359                          | 310.090            | -46.269        |
| Subsidies en inkomensoverdrachten                        | 232.873                      | 289.507                          | 281.758            | -7.749         |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b>                   | <b>-797.109</b>              | <b>-858.522</b>                  | <b>-806.666</b>    | <b>51.856</b>  |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>                          | <b>-797.109</b>              | <b>-858.522</b>                  | <b>-806.666</b>    | <b>51.856</b>  |
| <b>Reserves</b>                                          | <b>-19.635</b>               | <b>17.718</b>                    | <b>-17.199</b>     | <b>-34.916</b> |
| Onttrekking reserves                                     | 6.265                        | 43.618                           | 8.701              | -34.916        |
| Toevoeging reserves                                      | 25.900                       | 25.900                           | 25.900             | 0              |
| <b>Saldo</b>                                             | <b>-816.744</b>              | <b>-840.804</b>                  | <b>-823.864</b>    | <b>16.940</b>  |

## VERGELIJK SALDO

x

| Vergelijking begrotingssaldi Zorg, welzijn en wijkteams | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     | 2026     |
|---------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Oorspronkelijke begroting 2022                          | -816.744 | -692.227 | -692.879 | -699.860 |          |
| Eerste Herziening 2022                                  | -816.223 | -696.714 | -697.348 | -704.333 | -704.068 |
| Tweede Herziening 2022 / Begroting 2023                 | -842.778 | -858.677 | -868.157 | -822.162 | -792.502 |
| 10-maandsrapportage 2022                                | -840.804 | -858.677 | -868.157 | -822.162 | -792.502 |
| Jaarstukken 2022 (realisatie)                           | -823.864 |          |          |          |          |

## Toelichting overzicht baten en lasten

| Overzicht afwijkingen programma         | Afwijking baten | Afwijking lasten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|-----------------------------------------|-----------------|------------------|--------------------|-----------------|
| 1. Wijkteams en Wmo-loketten            | 0               | 3.098            | - 3.393            | - 6.491         |
| 2. Wijkteaminzet Jeugd                  | 1.630           | - 2.590          | - 8.490            | - 4.270         |
| 3. Maatwerkvoorzieningen                | 0               | 1.273            | 0                  | - 1.273         |
| 4. Wmo arrangementen                    | - 3.248         | -39.473          | - 12.860           | 23.365          |
| 5. Eigen bijdrage Wmo                   | - 1.327         | 0                | 0                  | - 1.327         |
| 6. Preventie, welzijn en opgroeien      | 0               | - 6.291          | 0                  | 6.291           |
| 7. Jeugdhulp                            | - 12.158        | -12.332          | - 9.992            | - 9.818         |
| 8. Tegemoetkoming Meerkosten Zorg (TMZ) | 0               | - 1.581          | 0                  | 1.581           |
| 9. Maatschappelijke opvang              | 96              | - 5.868          | - 142              | 5.822           |
| 10. Zorg en veilig                      | 232             | - 1.370          | 0                  | 1.602           |
| 11. Opvang vluchtelingen Oekraïne       | 10.009          | 10.009           | 0                  | 0               |
| 12. Diverse afwijkingen                 | 2.448           | 951              | - 39               | 1.458           |
| <b>Totaal afwijkingen</b>               | <b>-2.318</b>   | <b>- 54.174</b>  | <b>- 34.916</b>    | <b>16.940</b>   |

Het saldo van het programma Zorg, welzijn en wijkteams bedraagt € 16,9 mln voordelig. Dit betreft het saldo na de mutaties in de reserves. Gezien de onderbestedingen op het totaal van het programma zijn er voor diverse activiteiten geen onttrekkingen aan de bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdzorg gedaan. De belangrijkste oorzaken van het voordelige saldo van het begrotingsprogramma zijn:

### **1. Wijkteams en Wmo-loketten**

De lasten van personeel en bedrijfsvoering van de Wijkteams en Wmo-loketten zijn hoger geweest dan begroot. Er is meer gebeld naar het gemeentelijk telefoonnummer 14010, er is meer inzet van tolken geweest en er is extra werk geweest bij de doorontwikkeling van de backoffice systemen. Anderzijds zijn er lagere kosten doordat aanvullende middelen voor basishulp jeugd niet volledig benut zijn. Verder is de onttrekking aan de bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp lager geweest dan begroot.

### **2. Wijkteaminzet Jeugd**

De inzet van zorgaanbieders voor het wegwerken van de werkvoorraden heeft deels niet tot uitvoering geleid. Uit de bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdzorg is minder onttrokken dan begroot.

### **3. Maatwerkvoorzieningen**

De lasten voor woningaanpassingen zijn hoger geweest dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de huidige woningmarkt, waardoor niet altijd een verhuisadvies is afgegeven en soms flinke (en dure) aanpassingen van de huidige woning nodig zijn. Daarnaast is er een sterke stijging van offerteprijzen, zowel bij de woningaanpassingen als bij de hulpmiddelen. De redenen van de stijging van prijzen zijn bekend: stijging grondstoffen, transportkosten en personeelstekort.

### **4. Wmo-arrangementen**

Door lagere productie zijn de declaraties op de voorlopige afrekeningen van de Wmo-arrangementen lager uitgevallen. Uit de bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdzorg is minder onttrokken.

### **5. Eigen bijdrage Wmo**

Er zijn minder eigen bijdragen Wmo ontvangen dan begroot. Dit komt onder andere door een lager instroom van GGZ-cliënten binnen de Wmo dan verwacht.

### **6. Preventie, welzijn en opgroeien**

Er is een onderbesteding op Welzijn en Preventie. Dit komt voornamelijk doordat er in het coalitieakkoord extra middelen beschikbaar zijn gesteld voor initiatieven voor ouderen. De werkzaamheden hiervoor zullen pas in 2023 uitgevoerd worden. Daarnaast zijn, door de krappe arbeidsmarkt en het langer opstarten dan verwacht, dit jaar niet alle geplande welzijns- en preventieve interventies uitgevoerd.

### **7. Jeugdhulp**

Op Jeugdhulp is er sprake van hogere lasten dan begroot. Dit is onder andere te verklaren door een overschrijding op de jaarrekening GRJR (Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond), die in 2021 voor Rotterdam hoger is uitgevallen, en een afrekening van de zogenoemde vlaktaks. De hogere kosten voor gespecialiseerde jeugdhulp hangen samen met onderbesteding op de basishulp binnen de Wijkteams. Uit de bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdzorg is minder onttrokken.

### **8. Tegemoetkoming Meerkosten Zorg (TMZ)**

De lasten voor premiebijdragen in de collectieve polis van het Rotterdampakket zijn lager vanwege minder aanvragen en lagere uitvoeringskosten.

## 9. Maatschappelijke opvang

De afrekening van in 2021 verleende subsidies is lager dan begroot, omdat de activiteiten door de subsidieontvangers tegen lagere kosten zijn uitgevoerd. Ook zijn er extra middelen ontvangen die door late ontvangst niet volledig konden worden ingezet.

## 10. Zorg en veilig

De extra ontvangen middelen voor Vrouwenopvang konden door late ontvangst niet geheel in 2022 worden ingezet.

## 11. Opvang vluchtelingen Oekraïne

Voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne zijn zowel meer lasten gemaakt als begroot en baten ontvangen vanuit het Rijk.

## 12. Diversen afwijkingen

Op diverse budgetten zijn kleine afwijkingen.

# Omschrijving, kaders en verbonden partijen

Pagina 198

## Omschrijving, kaders en verbonden partijen

[Omschrijving programma](#)[Beleidskaders, monitoren en regelgeving](#)[Verbonden partijen die bijdragen aan het programma](#)

## Omschrijving programma

Met het programma Zorg, welzijn en wijkteams zet de gemeente in op het beschermen en bevorderen van de gezondheid van Rotterdammers. Ook zet het programma er op in dat Rotterdammers op alle levensterreinen zich zelfstandig kunnen redden, en daarbij zo nodig een beroep kunnen doen op bijvoorbeeld familie, vrienden en burens. De gemeente zorgt voor passende ondersteuning en hulp voor Rotterdammers die dat nodig hebben. Verder bevordert de gemeente dat kinderen en jongeren kansrijk, veilig en gezond kunnen opgroeien.

## Beleidskaders, monitoren en regelgeving

### Beleidskaders

- [Heel de Stad - Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp 2021-2026](#)
- [Bouwen aan een toekomst zonder geweld](#)

### Beleidsmonitor

- [Raadsmonitor Welzijn, Zorg en Jeugdhulp](#)
- [Wijkprofiel](#)

- [Regionaal Beleidsplan 2018-2020 Beschermd Wonen](#)

#### Wet- en regelgeving

- [Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2018](#)
- [Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018](#)
- [Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018](#)
- [Wmo 2015](#)
- [Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)
- [Wet tijdelijk huisverbod](#)

## Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden partijen worden ingezet om het doel van het programma te realiseren:

- Jeugdhulp Rijnmond

Een uitgebreide toelichting is te vinden in de [paragraaf Verbonden partijen](#).

## Verantwoordelijke collegeleden

Pagina 199

### Verantwoordelijke collegeleden

#### **Wethouder Achbar**

Wethouder Achbar is verantwoordelijk voor de portefeuille Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie.

'Ik zet me in voor één Rotterdam, voor een stad waarin iedere Rotterdammer dezelfde kansen heeft.'

#### **Wethouder Buijt**

Wethouder Buijt is verantwoordelijk voor de portefeuille Zorg, Ouderen en Jeugdzorg.

### Paragrafen

De paragrafen geven een overkoepelend beeld over de programma's. Er zijn paragrafen die vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) zijn voorgeschreven en paragrafen die zijn toegevoegd om een totaal beeld te geven.

Verplichte paragrafen: Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Onderhoud kapitaalgoederen, Financiering, Bedrijfsvoering, Verbonden partijen en Grondbeleid.

Niet verplichte paragrafen: BBV, Financiële kengetallen, Investerings, Klimaat, Nationaal Programma Rotterdam Zuid, Subsidies en Sustainable development goals.

BBV-indicatoren

Bedrijfsvoering

Financiële kengetallen

Financiering

Grondbeleid

Investerings

Klimaat

Lokale heffingen

Nationaal Programma Rotterdam  
Zuid

Onderhoud kapitaalgoederen

Subsidies

Sustainable development goals

Verbonden partijen

Weerstandsvermogen en  
risicobeheersing

## BBV-indicatoren

### BBV-indicatoren

In de paragaaf BBV worden alle verplichte gegevens volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten getoond.

Het besluit dat de gemeenteraad over de Tweede herziening 2022 en de Begroting 2023 neemt is gebaseerd op de in deze paragraaf vermelde financiële gegevens van de begrotingsprogramma's, het overzicht van baten en lasten en de voorgeschreven bijlage taakvelden. Het raadsbesluit voldoet daarmee aan de BBV-voorschriften.

Voor de vergelijkbaarheid tussen gemeenten wordt door het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) een verplichte set aan indicatoren voorgeschreven. De verplichte indicatoren over de laatste 3 jaar zijn hier opgenomen. Op de website [www.waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) vindt u een overzicht van de verplichte indicatoren van alle gemeenten, waarbij ook een vergelijking wordt gemaakt met het gemiddelde over heel Nederland.

| BBV-taakveld                       |                                                        | Definitie                                                       | Bron            | Realisatie | Realisatie | Realisatie | Realisatie |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------|------------|------------|------------|------------|
|                                    |                                                        |                                                                 |                 | 2019       | 2020       | 2021       | 2022       |
| <b>0. Bestuur en ondersteuning</b> |                                                        |                                                                 |                 |            |            |            |            |
| 1                                  | Formatie                                               | Fte per 1.000 inwoners                                          | Eigen gegevens  | 18,0       | 18,4       | 18,8       | 19,3       |
| 2                                  | Bezetting                                              | Fte per 1.000 inwoners                                          | Eigen gegevens  | 17,9       | 19,1       | 20,3       | 21,2       |
| 3                                  | Apparaatskosten                                        | Kosten per inwoner                                              | Eigen begroting | 1.583      | 1.673      | 1.934      | 2.008      |
| 4                                  | Externe inhuur                                         | Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen | Eigen begroting | 13,9       | 14,1       | 18,1       | 15,7       |
| 5                                  | Overhead                                               | % van totale lasten                                             | Eigen begroting | 11,9       | 11,2       | 11,4       | 11,8       |
| <b>1. Veiligheid</b>               |                                                        |                                                                 |                 |            |            |            |            |
| 6                                  | Verwijzingen Halt                                      | Aantal per 1.000 jongeren                                       | Bureau Halt     | 15         | 11         | 8          |            |
| 7                                  | Winkeldiefstallen                                      | Aantal per 1.000 inwoners                                       | CBS             | 4,2        | 3,2        | 3,0        | 3,9        |
| 8                                  | Geweldsmisdrijven                                      | Aantal per 1.000 inwoners                                       | CBS             | 9,3        | 9,0        | 8,9        | 9,3        |
| 9                                  | Diefstallen uit woning                                 | Aantal per 1.000 inwoners                                       | CBS             | 2,9        | 2,2        | 1,6        | 1,8        |
| 10                                 | Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) | Aantal per 1.000 inwoners                                       | CBS             | 8,1        | 9,0        | 8,8        | 8,5        |
| <b>3. Economie</b>                 |                                                        |                                                                 |                 |            |            |            |            |
| 11                                 | Func tiemenging                                        | %                                                               | LISA            | 55,4       | 55,8       | 56,1       |            |
| 12                                 | Vestigingen (van bedrijven)                            | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar     | LISA            | 132,1      | 141,3      | 153,4      |            |
| <b>4. Onderwijs</b>                |                                                        |                                                                 |                 |            |            |            |            |
| 13                                 | Absoluut verzuim                                       | Aantal per 1.000 leerlingen                                     | DUO             | 2,1        | 2,4        | 2,6        |            |
| 14                                 | Relatief verzuim                                       | Aantal per 1.000 leerlingen                                     | DUO             | 58         | 44         | 46         |            |

|    |                                                                |                                          |         |     |     |     |
|----|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------|---------|-----|-----|-----|
| 15 | Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) | % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs | Ingrado | 3,1 | 2,5 | 2,7 |
|----|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------|---------|-----|-----|-----|

## 5. Sport, cultuur en recreatie

|    |               |   |                                   |      |  |  |
|----|---------------|---|-----------------------------------|------|--|--|
| 16 | Niet-sporters | % | Gezondheidsenquête<br>(CBS, RIVM) | 50,2 |  |  |
|----|---------------|---|-----------------------------------|------|--|--|

## 6. Sociaal domein

|    |                                         |                                                                         |                                           |       |       |        |       |
|----|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------|-------|--------|-------|
| 17 | Banen                                   | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar                   | LISA                                      | 873,7 | 888,5 | 906,5  |       |
| 18 | Jongeren met een delict voor de rechter | % 12 t/m 21 jarigen                                                     | Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel | 2     | 2     | 2      |       |
| 19 | Kinderen in uitkeringsgezin             | % kinderen tot 18 jaar                                                  | Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel | 14    | 15    | 14     |       |
| 20 | Netto arbeidsparticipatie               | % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking | CBS                                       | 65,0  | 64,8  | 65,9   | 68,2  |
| 21 | Werkloze jongeren                       | % 16 t/m 22 jarigen                                                     | Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel | 2     | 3     | 2      |       |
| 22 | Personen met een bijstandsuitkering     | Aantal per 10.000 inwoners                                              | CBS                                       | 891,5 | 938,2 | 1001,8 |       |
| 23 | Lopende re-integratievoorzieningen      | Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar                             | CBS                                       | 111,9 | 143,0 | 157,3  | 171,1 |
| 24 | Jongeren met jeugdhulp                  | % van alle jongeren tot 18 jaar                                         | CBS                                       |       |       | 8,7    | 7,0   |
| 25 | Jongeren met jeugdbescherming           | % van alle jongeren tot 18 jaar                                         | CBS                                       |       |       | 1,5    | 1,3   |
| 26 | Jongeren met jeugdreclassering          | % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar                                  | CBS                                       |       |       | 0,8    | 0,6   |
| 27 | Clënten met een maatwerkarrangement WMO | Aantal per 10.000 inwoners                                              | GMSD                                      | 840   | 850   | 860    | 780   |

## 7. Volksgezondheid en Milieu

|    |                                |            |     |      |      |     |
|----|--------------------------------|------------|-----|------|------|-----|
| 28 | Omvang huishoudelijk restafval | Kg/inwoner | CBS | 278  | 297  | 286 |
| 29 | Hernieuwbare elektriciteit     | %          | RWS | 12,0 | 13,3 |     |

## 8. Vhrosv

|    |                                                |                           |                                          |      |      |      |      |
|----|------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------|------|------|------|------|
| 30 | Gemiddelde WOZ waarde                          | Duizend euro              | CBS                                      | 191  | 221  | 245  | 275  |
| 31 | Nieuw gebouwde woningen                        | Aantal per 1.000 woningen | Basisregistratie adressen<br>en gebouwen | 6,4  | 6,4  | 3,4  | 6,6  |
| 32 | Demografische druk                             | %                         | CBS                                      | 58,4 | 58,1 | 57,7 | 57,5 |
| 33 | Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden | In Euro's                 | COELO                                    | 668  | 691  | 707  | 792  |

## Bedrijfsvoering

Pagina 202

### Bedrijfsvoering

In deze paragraaf treft u informatie aan met betrekking tot de bedrijfsvoering van de gemeente.

- [Organisatieontwikkeling](#)
- [Huisvesting en facilitaire zaken](#)
- [HR](#)
- [Communicatie](#)
- [IT en informatievoorziening](#)
- [Openbaarheidsparagraaf](#)
- [Privacy en AVG](#)
- [Juridisch](#)
- [Lokale economie en MKB](#)
- [Rechtmatigheidsverantwoording](#)
- [Frauderisicomanagement](#)
- [Audits en control](#)

## Organisatieontwikkeling

Pagina 203

### Organisatieontwikkeling

#### [Anders Werken](#)

### Anders Werken

Anders Werken is een flexibele benadering van werken. De medewerkers krijgen meer ruimte en vertrouwen om hun werk naar eigen inzicht in te richten. Deze organisatieontwikkeling raakt veel medewerkers en draagt bij aan onder meer opgavegericht werken, duurzame stad, menselijke maat en Wijk aan Zet.

Anders Werken is ontwikkeld om:

- De dienstverlening aan de stad en bewoners te verbeteren
- Met meer werkplezier te werken en betere resultaten te bereiken
- Modern leiderschap en aantrekkelijk werkgeverschap te bevorderen

- De organisatie te verduurzamen

#### Ontwikkelingen in Anders Werken:

- De stad is de plek waar medewerkers elkaar ontmoeten: in kantoorpanden, wijkhubs en horeca.
- Het Timmerhuis is in gebruik genomen als centrale ontmoetingsplek.
- In 2022 is de definitieve kantoorindeling gemaakt. Er is gekeken hoeveel medewerkers een vaste werkplek met speciale voorzieningen nodig hebben. Ook andere wensen en behoeften zijn geïnventariseerd en meegenomen in het huisvestingsconcept.
- Alle benodigde hybride vergadermiddelen zijn ingezet.
- Voor leidinggevendenden is een grote bijeenkomst georganiseerd over 'verbinding'. Kernvraag: 'Hoe houd je als leidinggevende verbinding met je medewerkers in de hybride werkcultuur'.
- Voor de medewerkers is er een leeraanbod om hun digitale vaardigheden te vergroten, om andere vormen van samenwerken te introduceren en om persoonlijk leiderschap te ontwikkelen.
- De gemeente Rotterdam en de vakbonden FNV Overheid, CNV Overheid en CHMF hebben op 18 oktober 2022 een akkoord bereikt over een nieuwe reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer. De aanpassing betekent een verandering in de vergoeding en de manier waarop medewerkers hun reiskosten declareren. De nieuwe regeling geldt voor alle medewerkers met een arbeidsovereenkomst met de gemeente Rotterdam én voor wie de cao-gemeenten geldt.
- In de nieuwe cao is een thuiswerkvergoeding afgesproken van € 2 netto per thuiswerkdag, vanaf 1 januari 2022.

## Huisvesting en facilitair

Pagina 204

### Huisvesting en facilitaire zaken

In 2022 zijn de energieprijzen uitzonderlijk gestegen. De energietarieven van de gemeente stonden het hele jaar vast. Hierdoor had de prijsstijging voor de gemeente een beperkt gevolg. Vanaf 2023 zijn de tarieven aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren. De gemeente zet energiebesparende maatregelen in bij de gebouwen. Dit draagt bij aan verduurzaming en aan een lagere kostenstijging voor energie. In november 2022 is begonnen deze maatregelen in te voeren bij de vijf grootste kantoren.

Na de coronasituatie zijn in 2022 de kantoren volledig in gebruik genomen. De werkomgeving is bovendien aangepast op het concept Anders Werken. Mede hierdoor is er minder gebouwonderhoud geweest en zijn minder huisvestingsinvesteringsprojecten uitgevoerd dan gepland. Leveranciers kampten in 2022 bovendien met leveringsproblemen. Tegelijkertijd stegen de prijzen fors.

In 2022 is er voortdurend gewerkt aan de wijkhubs. Dit gaat zo door totdat er eind 2023 in elke wijk een wijkhub is.

## HR

[Beleid](#)[Verzuim](#)[Inclusieve en diverse organisatie](#)[Integriteit](#)[Medewerkerstevredenheidsonderzoek \(MTO\)](#)[Bemensing Arbeidskosten](#)

## Beleid

De stad is in ontwikkeling. De organisatie beweegt mee. Het personeelsbeleid helpt de gemeentelijke organisatie zodat vakkundige, gezonde en gemotiveerde medewerkers duurzaam in te kunnen zetten. De gemeente Rotterdam wil een organisatie zijn die zorgvuldig omgaat met haar medewerkers en hen ruimte biedt om zich te ontwikkelen. Het is ook een flexibele en wijkgerichte organisatie. De organisatie heeft oog voor de menselijke maat en werkt aan een cultuur waarvan integriteit de basis is. Het ook een organisatie waarin medewerkers zich gerespecteerd, gezien, gehoord en gewaardeerd voelen.

## Arbeidsmarkt en aantrekkelijk werkgeverschap

Het was in 2022 een grote uitdaging om te zorgen voor voldoende menskracht in de organisatie. De krappe arbeidsmarkt speelde hierbij een grote rol. Op een aantal plekken in de organisatie zijn de gevolgen daarvan, ondanks alle inspanningen, merkbaar. Sommige vacatures konden niet worden ingevuld, soms duurden de procedures langer. Zeker waar taken in elkaars verlengde liggen, is de pijn voelbaar. Zo duren bijvoorbeeld bij cluster Stadsontwikkeling, projecten en opgaven langer dan gepland als de nodige capaciteit niet tijdig beschikbaar is.

Arbeidsmarkt en aantrekkelijk werkgeverschap vragen constante aandacht, in de volle breedte van de organisatie. Vinden, binden, boeien en laten groeien van zittende en nieuwe medewerkers vraagt extra inspanning. Hiervoor zijn in 2022 talloze activiteiten ontplooid.

Zo is het noodzakelijk om in de arbeidsmarkt onderscheidend te zijn. Daarvoor is een sterke arbeidsmarktpositie nodig. Een sterk werkgeversmerk is daar de basis van. Het gaat erom nieuwe mensen aan te spreken met de gewenste kennis en deskundigheid én om aantrekkelijk te blijven voor de huidige medewerkers. Bij moeilijk vervulbare functies speelt mee dat de beloning marktconform is. Zo kregen onder andere de handhavers een hogere inschaling. Met eigen opleidingstrajecten speelt de organisatie in op de krapte. Inkoop heeft een traject voor juniorinkopers, voor zowel interne als externe kandidaten. Bij Schone Stad zorgt het onderdeel Reiniging met een eigen training voor nieuwe chauffeurs.

In 2022 startte een gemeentebrede 'onboarding' om nieuwe medewerkers zich snel in onze organisatie te laten thuisvoelen.

Medewerkers die zich kunnen ontwikkelen, hebben meer plezier in hun werk en blijven langer bij dezelfde werkgever. Daarom investeert de organisatie in scholing en vakmanschap.

De noodzaak om medewerkers te binden en interne loopbaanontwikkeling en doorstroom te stimuleren, was in 2022 een speerpunt en dat blijft ook zo in 2023 en verder. In 2022 is er een doe-het-zelf loopbaantraject bij gekomen. Het is een laagdrempelige manier waarmee medewerkers inzicht krijgen in waar ze staan in hun persoonlijke ontwikkeling, hun carrière en hun eventuele mogelijke volgende stap.

Niet alleen het slimmer inzetten van capaciteit en verbreden van (ontwikkel)mogelijkheden voor medewerkers versterken de uitvoeringskracht van de organisatie. Ook investeert de organisatie in technologische vernieuwing en digitalisering. In sommige gevallen is er daardoor een lagere afhankelijkheid van menselijke capaciteit. Het gaat bijvoorbeeld om sensoren in afvalcontainers die de rijroute van een chauffeur bepalen, en om scanauto's voor fiscale parkeercontroles.

Al met al blijft de behoefte aan menskracht vragen om slimme ingrepen om medewerkers te vinden, binden, boeien en te laten groeien.

## Mobiliteitsbeleid

In het coalitieakkoord is onder de pijler 'Wonen en Mobiliteit' opgenomen dat de gemeente werknemers stimuleert zoveel mogelijk gezonde en duurzame vervoersmiddelen te gebruiken. Een gratis ov-mobiliteitskaart voor woon-werkverkeer gaat onderdeel uitmaken van de reiskostenregeling.

In 2022 is dit waargemaakt. Sinds 1 januari 2023 geldt een nieuw mobiliteits- en reiskostenbeleid. Daarmee maakt de gemeente Rotterdam het de medewerkers mogelijk om zoveel mogelijk gezonde en duurzame vervoersmiddelen te gebruiken. Een OV-mobiliteitskaart waarmee onze medewerkers gratis zakelijk kunnen reizen (woon-werkverkeer en dienstreizen) is onderdeel van de nieuwe reiskostenregeling. Naast OV wordt ook fietsen en wandelen naar het werk gestimuleerd.

Met het nieuwe mobiliteitsbeleid geeft Rotterdam als werkgever ook invulling aan het Rotterdamse klimaatakkoord. Het zorgt voor een betere positie op de arbeidsmarkt, draagt bij aan aantrekkelijk werkgeverschap, stimuleert de vitaliteit van de medewerkers en ondersteunt het Anders Werken binnen gemeente Rotterdam.

De gemeente Rotterdam is hiermee voorloper, regionaal en landelijk, in het stimuleren van duurzame mobiliteit en het bereikbaar houden van de stad. Rotterdam won dan ook de BNR 'Spitsbreker van het Jaar'-award voor het nieuwe mobiliteits- en reiskostenbeleid. Spitsbrekers is een competitie van BNR nieuwsradio voor bedrijven die met inspirerende initiatieven hun medewerkers uit de file houden.

## Verzuim

In 2022 steeg het verzuim verder. De stijging is zichtbaar in het kortdurend en middellang verzuim. Het langverzuim stijgt relatief gezien minder hard. Ook de meldingsfrequentie is gestegen van 0,75 in januari naar 1,00 eind december. Deze cijfers hebben effect op het percentage niet-verzuimende medewerkers: eind december 40%, terwijl het in januari 2022 nog 51% was.

Landelijk is er een vergelijkbaar patroon. Toch baart deze ontwikkeling zorgen. Er zijn gevolgen voor de organisatie in kosten en capaciteit, en voor de vitaliteit en weerbaarheid van de medewerkers. Terugdringing van verzuim en bevordering van vitaliteit blijft hoog op de agenda.

In 2022 was er aandacht voor de ontwikkelingen in de maatschappij, zoals naweeën van corona, inflatie, energiecrisis en de oorlog in Oekraïne. Deze ontwikkelingen hebben weerslag op de fysieke en mentale gezondheid, de weerbaarheid van mensen, en voor het werk. Bedrijfsmaatschappelijk werk (BMW) speelt een belangrijke rol. In 2022 zijn er met 889 medewerkers 1-op-1 gesprekken gevoerd. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2021 (871 gesprekken). Ook adviseert BMW over onderwerpen als werkdruk en werkstress, en Anders Werken. BMW werkt proactief door medewerkers met loonbeslag te benaderen en te helpen. Daarvoor werkt BMW samen met andere organisatieonderdelen zoals de Kredietbank Rotterdam (KBR) en het Expertise Team Financiën (ETF).

Door het stijgende verzuim was er in 2022 een grotere vraag naar preventie en vitaliteit. Er is daarom aandacht besteed aan de zichtbaarheid van het interventieaanbod op het opleidingsportaal Sofie en het aanbod vanuit Vitaal010. Verder is in 2022 De Rotterdamse Vitaliteitsschijf gelanceerd. Daarmee krijgen collega's inzicht in wat vitaliteit betekent. Ook wordt vitaliteit benaderd vanuit een breder organisatieperspectief. Dit komt tot uiting op verschillende manieren. Zo is gemeente Rotterdam sinds 16 mei 2022 een rookvrije organisatie. Bij het eindejaarsgeschenk 2022 was er een extra aanbod aan vitaliteit. De bedrijfsrestaurants hebben een gezonder aanbod.

## Inclusieve en diverse organisatie

Vanuit goed werkgeverschap werkt de gemeente aan een inclusieve en diverse samenstelling van de organisatie. De gemeente werkt ook aan een inclusieve stad. Hiervoor was in 2022 het intensiveringsplan 'Rotterdam tegen racisme 2020 - 2022' leidend. De initiatieven in dit plan richten zich op bewustwording, werving en selectie, beleid, leiderschap en inzicht in de mate van inclusie en diversiteit:

Binnen GovLab010, een samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam, onderzoekt de gemeente hoe inclusie gemeengoed kan worden binnen de gemeentelijke organisatie. Het doel is inclusie als vanzelfsprekend mee te nemen in het beleid en de dienstverlening in alle domeinen en niveaus. Dit onderzoek is eind 2022 gestart en loopt door in 2023.

In 2022 is gestart met onderzoeken hoe de gemeente Rotterdam in de werving en selectie op een meer objectieve manier de best gekwalificeerde medewerkers kan binnenhalen. De resultaten volgen in 2023.

Andere initiatieven voor van diversiteit en inclusie zijn:

- Diner 'Kracht van variatie': een gesprek over hoe iedere medewerker kan bijdragen aan een inclusievere organisatie.
- De jaarlijkse Diversity Day, in 2022 op 4 oktober, met een programma voor de medewerkers.
- Start'R, een programma voor nieuwe, jonge medewerkers om de gemeente, zichzelf en hun collega's beter te leren kennen. Dit helpt hen om zich sneller thuis te voelen in de organisatie. Start'R helpt hen een sterkere binding te ontwikkelen met de organisatie.

- Bewustwording bij leidinggevendenden: in samenwerking met de Universiteit Leiden is een leergang voor leidinggevendenden ontwikkeld.
- Deelname aan het internationale evenement One Young World (OYW) 2022 in Manchester. OYW spoort jongeren aan om actie te ondernemen voor een betere en inclusieve wereld. Een delegatie van jonge ambtenaren en jonge ondernemende Rotterdammers vertegenwoordigde Rotterdam.
- Bewustwording van medewerkers en leidinggevendenden is vergroot door masterclasses, bijeenkomsten en workshops.

## Integriteit

De intensivering van het ambtelijk integriteitsbeleid is voortgezet in 2022. Integriteit moet altijd onderdeel zijn van het dagelijks handelen. In het voorjaar van 2022 is de nieuwe ambtseed voor het eerst uitgesproken. De organisatiebrede e-learning Integriteit is door 91% van de medewerkers gevolgd. De collega's zonder computer volgden een persoonlijke training. In 2022 trad het nieuwe kader nevenwerkzaamheden in werking. Daarbij zit een heldere uitleg over welke nevenwerkzaamheden een medewerker moet melden.

Een uitgebreide beschouwing en cijfermatig inzicht is opgenomen in het Jaarverslag ambtelijke integriteit 2022.

## Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

Sinds 2013 meet de organisatie jaarlijks de tevredenheid en betrokkenheid van de medewerkers bij de gemeentelijke organisatie. In 2022 vulde 57% van de medewerkers het MTO in. Dat is minder dan in 2021 (62%). Gemiddeld gaven de collega's de gemeente als werkgever een 7,1.

Enkele bevindingen uit het MTO 2022:

- De bevologenheid blijft hoog; net als in 2021 is 83% van de medewerkers enthousiast over het werk.
- Met de uitzending van BOOS over The Voice, en vergelijkbare gebeurtenissen, was er veel aandacht voor hoe de medewerkers met elkaar omgaan. Dat is terug te zien in de MTO-resultaten. Gemiddeld is 51% van de collega's het eens met de stelling dat minimaal één keer per jaar het eigen team aandacht besteedt aan integriteit. In 2021 was dat nog 43%.
- Meer deelnemers weten hoe ze in contact kunnen komen met een vertrouwenspersoon: in 2022 gemiddeld 79%; in 2021 75%.
- Medewerkers staan klaar om elkaar te helpen in het werk: 93% was het eens met de stelling dat collega's je helpen als je daarom vraagt. Nagenoeg geen van de deelnemers was het oneens met deze stelling.

## Bemensing

### Formatie en bezetting

De formatie van de gemeente groeide in 2022 met 495 fte naar 12.802 fte. Zoals toegelicht in de voorjaarsnota en de tweede begrotingsherziening is de formatie is onder meer uitgebreid bij Stadsontwikkeling (+150 fte) en

Maatschappelijke Ontwikkeling (+77 fte), door de impulsen uit het coalitieakkoord. Ook bij Bestuurs- en concernondersteuning (BCO) was er een toename: 219 fte. Voor de bedrijfsvoeringsfuncties in dit organisatieonderdeel geldt de meebeweegsystematiek: als de organisatie groeit, groeien deze functies mee.

Eind 2022 was de bezetting 1.301 fte hoger dan de formatie. De bezetting is de registratie van het feitelijk aantal ambtelijke medewerkers. Bij vrijwel alle organisatieonderdelen is de bezetting hoger dan de formatie. Er is een aantal verklaringen voor deze bezetting zonder formatie:

- toename in de bezetting zonder formatie door invulling van vacatures voor nieuwe taken of uitbreiding van taken. Een deel van de financiële intensiveringen uit het coalitieakkoord is nog niet verwerkt in de formatiebegroting, terwijl er al wel medewerkers voor zijn aangenomen.
- Rotterdam heeft veel programmagelden en andere incidentele budgetten. Omdat dit tijdelijk geld is, rekent de gemeente medewerkers die ze voor deze incidentele taken werft niet tot de vaste formatie.
- Op diverse plekken in de organisatie is de formatie verkleind vanwege de organisatieontwikkeling maar waar, voor dit moment, nog medewerkers werkzaam zijn die op termijn op een andere plek in de organisatie krijgen.
- De gemeente kiest er waar mogelijk voor om medewerkers via tijdelijke contracten aan te nemen in plaats van hen op inhuurbasis in te zetten. Hiermee voldoet de organisatie aan de motie 'Zeker van een baan bij de gemeente Rotterdam' (19bb14479).
- In beperktere mate is er sprake van vervanging tijdens ziekte, politiek verlof of loopbaantrajecten en een groeiende omvang van de dienstverbanden. In 2018 was het gemiddelde dienstverband nog 0,94 fte, eind 2022 was dit 0,95 fte. Ogenschijnlijk een kleine stijging maar gezien de omvang van het personeelsbestand van gemeente Rotterdam heeft dit wel impact.

## Stages

De ambitie uit het coalitieakkoord om 1.000 stageplaatsen per jaar te realiseren is behaald. In 2022 zijn er 1.042 stageplekken ingevuld. Daarvan is 22% op mbo-niveau; bij 12% van de stages is het opleidingsniveau niet geregistreerd, maar aannemelijk dat zo'n 5% op mbo-niveau is geweest. Daarmee komt het totaal van stages op mbo-niveau op 27%.

## Coronaorganisatie

De coronaorganisatie heeft 2022 afgesloten in afgeslankte vorm met een kleine 600 ingehuurd medewerkers. De verwachte einddatum van de programmaorganisatie is 1 juli 2023.

## Arbeidskosten

De arbeidskosten is het geheel van loonkosten voor medewerkers in gemeentedienst en kosten van externe inhuur.

De totale arbeidskosten vielen in 2022 € 20,3 mln lager uit dan begroot. Dit komt vooral door het programma Corona GGD-GHOR, waarvan de arbeidskosten €30,8 mln lager waren. Ook Belastingen, Bestaande Stad,

Energietransitie en de overhead hebben minder aan personeel besteed dan was begroot. In totaal is er € 46,4 mln minder uitgegeven. Andere programma's hebben juist meer aan arbeidskosten uitgegeven dan begroot: € 26,1 mln hoger uit. Het programma Zorg, welzijn en wijkteams neemt hiervan de helft van voor zijn rekening: € 13,2 mln.

In het algemeen spelen de volgende omstandigheden een rol op de realisatie van de arbeidskosten versus de begrote arbeidskosten:

- Loonkosten en externe inhuur zijn onderling verbonden. Als er vanwege krapte op de arbeidsmarkt kandidaten minder snel kiezen voor een vast of tijdelijk dienstverband bij de gemeente, is er noodzaak medewerkers in te huren.
- Cao-afspraken en premiestijgingen hebben zowel invloed op loonkosten als op kosten externe inhuur.

Vooruitlopend op de cao Gemeenten 2023 besloten werkgevers en vakbonden eind 2022 vanwege de inflatie iets extra's te doen voor de medewerkers. Alle medewerkers die onder de cao Gemeenten of de cao SGO vielen en die op 1 december 2022 in dienst waren, kregen een eenmalige bruto-uitkering. Die bedroeg € 750 voor medewerkers tot en met schaal 8 en € 375 voor de medewerkers vanaf schaal 9. De uitkering is uitgekeerd in december, naar rato van de omvang van het dienstverband. De kosten voor de uitkering - € 8 mln - waren onvoorzien en zaten daardoor niet in de begroting.

| Arbeidskosten (x € 1.000)                                | Oorspr.   | Bijgestelde | Realisatie | Afwijking |
|----------------------------------------------------------|-----------|-------------|------------|-----------|
| Programma                                                | Begroting | Begroting   | 2022       |           |
|                                                          | 2022      | 2022        |            |           |
| Algemene middelen                                        | 0         | 30          | 66         | 36        |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 23.039    | 28.427      | 30.804     | 2.378     |
| Beheer van de stad                                       | 149.081   | 156.582     | 162.819    | 6.237     |
| Belastingen                                              | 18.393    | 19.382      | 18.789     | -593      |
| Bestaande stad                                           | 56.766    | 50.256      | 42.963     | -7.294    |
| Bestuur                                                  | 9.648     | 10.786      | 9.746      | -1.040    |
| Cultuur                                                  | 4.309     | 4.366       | 4.386      | 20        |
| Dienstverlening                                          | 44.781    | 49.246      | 49.414     | 169       |
| Economische ontwikkeling                                 | 9.928     | 9.726       | 10.307     | 581       |
| Energietransitie                                         | 6.238     | 7.753       | 6.327      | -1.425    |
| Onderwijs                                                | 17.505    | 17.963      | 17.803     | -160      |
| Overhead                                                 | 267.831   | 295.114     | 291.213    | -3.901    |
| Sport en recreatie                                       | 8.180     | 8.153       | 7.608      | -545      |

|                            |                  |                  |                  |                |
|----------------------------|------------------|------------------|------------------|----------------|
| Stedelijke ontwikkeling    | 142.397          | 174.428          | 174.249          | -179           |
| Veilig                     | 68.337           | 75.162           | 77.783           | 2.621          |
| Volksgezondheid            | 41.953           | 129.057          | 98.201           | -30.857        |
| Werk en inkomen            | 167.963          | 177.131          | 176.559          | -571           |
| Zorg, welzijn en wijkteams | 97.467           | 107.629          | 120.756          | 13.126         |
| <b>Totaal</b>              | <b>1.133.817</b> | <b>1.321.191</b> | <b>1.299.795</b> | <b>-21.396</b> |

| Loonkosten (x € 1.000)                                   | Oorspr.          | Bijgestelde      | Realisatie       | Afwijking     |
|----------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|---------------|
| Programma                                                | Begroting        | Begroting        | 2022             |               |
|                                                          | 2022             | 2022             |                  |               |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 22.351           | 26.116           | 28.788           | 2.672         |
| Beheer van de stad                                       | 141.887          | 146.941          | 151.459          | 4.518         |
| Belastingen                                              | 17.888           | 18.179           | 17.634           | -545          |
| Bestaande stad                                           | 42.228           | 37.229           | 35.575           | -1.654        |
| Bestuur                                                  | 9.291            | 10.609           | 9.594            | -1.015        |
| Cultuur                                                  | 4.145            | 4.176            | 4.202            | 25            |
| Dienstverlening                                          | 43.770           | 48.136           | 48.233           | 97            |
| Economische ontwikkeling                                 | 9.459            | 9.491            | 10.287           | 796           |
| Energietransitie                                         | 6.196            | 7.710            | 6.312            | -1.399        |
| Onderwijs                                                | 17.051           | 17.300           | 17.452           | 152           |
| Overhead                                                 | 247.140          | 263.104          | 254.236          | -8.869        |
| Sport en recreatie                                       | 7.953            | 7.927            | 7.475            | -453          |
| Stedelijke ontwikkeling                                  | 126.492          | 139.198          | 147.090          | 7.892         |
| Veilig                                                   | 67.149           | 72.934           | 75.559           | 2.625         |
| Volksgezondheid                                          | 21.119           | 26.709           | 26.323           | -385          |
| Werk en inkomen                                          | 160.278          | 160.304          | 160.011          | -293          |
| Zorg, welzijn en wijkteams                               | 92.749           | 102.407          | 110.419          | 8.012         |
| <b>Totaal</b>                                            | <b>1.037.147</b> | <b>1.098.472</b> | <b>1.110.648</b> | <b>12.177</b> |

| Externe inhuur (x € 1.000) | Oorspr.   | Bijgestelde | Realisatie | Afwijking |
|----------------------------|-----------|-------------|------------|-----------|
| Programma                  | Begroting | Begroting   | 2022       |           |
|                            | 2022      | 2022        |            |           |

|                                                          |               |                |                |                |
|----------------------------------------------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|
| Algemene middelen                                        | 0             | 30             | 66             | 36             |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 688           | 2.310          | 2.016          | -294           |
| Beheer van de stad                                       | 7.194         | 9.641          | 11.360         | 1.719          |
| Belastingen                                              | 506           | 1.203          | 1.155          | -48            |
| Bestaande stad                                           | 14.538        | 13.027         | 7.388          | -5.640         |
| Bestuur                                                  | 357           | 177            | 152            | -26            |
| Cultuur                                                  | 165           | 190            | 185            | -5             |
| Dienstverlening                                          | 1.011         | 1.109          | 1.181          | 72             |
| Economische ontwikkeling                                 | 469           | 235            | 21             | -215           |
| Energietransitie                                         | 42            | 42             | 16             | -27            |
| Onderwijs                                                | 454           | 663            | 352            | -312           |
| Overhead                                                 | 20.690        | 32.010         | 36.977         | 4.967          |
| Sport en recreatie                                       | 226           | 226            | 133            | -93            |
| Stedelijke ontwikkeling                                  | 15.905        | 35.230         | 27.159         | -8.070         |
| Veilig                                                   | 1.188         | 2.228          | 2.224          | -4             |
| Volksgesondheid                                          | 20.835        | 102.349        | 71.878         | -30.471        |
| Werk en inkomen                                          | 7.685         | 16.827         | 16.548         | -278           |
| Zorg, welzijn en wijkteams                               | 4.718         | 5.222          | 10.336         | 5.114          |
| <b>Totaal</b>                                            | <b>96.670</b> | <b>222.719</b> | <b>189.146</b> | <b>-33.572</b> |

## Omvang van inhuurlasten op inkoop en uitbestede werkzaamheden

In 2019 informeerde het college de gemeenteraad over de inhuurlasten die de organisatie in de financiële administratie op verschillende categorieën vastlegt (19bb12020). Vrijwel alle categorieën hebben direct te maken met inhuur van medewerkers, zijn direct herleidbaar en worden verantwoord onder de apparaatslasten. Alleen bij de categorie 'inhuurlasten op inkoop en uitbestede werkzaamheden' is dit niet het geval. In deze categorie is deels ook sprake van externe inhuur. De toelichting op deze categorie staat in deze paragraaf van dit jaarverslag. Dit blijft zo in de komende jaarverslagen, totdat hiervoor een duurzame oplossing is gevonden. De inhuurlasten binnen inkoop en uitbestede werkzaamheden bedroegen in 2022 € 17,5 mln.

# Communicatie

[Menselijke maat](#)[Wijkcommunicatie](#)[Duidelijke taal](#)[Rotterdam.nl](#)[Opschonen websites](#)

De afdeling Communicatie maakt echt contact en werkt voor de gemeente Rotterdam aan Rotterdams vertrouwen. En is voor communicatie met effect. In 2022 is daar als volgt aan gewerkt:

1. Menselijke maat
2. Wijkcommunicatie
3. Duidelijke taal
4. Rotterdam.nl
5. Opschonen websites

## Menselijke maat

Naar aanleiding van de toeslagenaffaire maar ook voorbeelden binnen de gemeente Rotterdam, is er fors ingezet om binnen de organisatie bekendheid te geven aan het belang van verder kijken dan de systeemkant van een vraagstuk. In 2022 verscheen een reeks interviews op intranet over dit onderwerp. Er zijn video's van de burgemeester en collega's getoond op verschillende locaties over de betekenis en impact van menselijke maat, om de bewustwording te vergroten. Ook was er aandacht voor dialoog en elkaar ontmoeten op dit thema. Op 1 juni werd 'De dag van de menselijke maat' georganiseerd.

## Wijkcommunicatie

Na de verkiezingen eind maart is team Wijkcommunicatie van start gegaan. In 2022 is een goede basis gelegd. Zo is er een start gemaakt met digitale wijknieuwsbrieven, is de ontwikkeling naar wijkgerichte communicatie steviger geworden door aan te sluiten bij de prioriteiten in de wijkplannen en krijgt de communicatie ondersteuning van de WijkMT's steeds meer vorm.

## Duidelijke taal

Rotterdammers kunnen alleen alle kansen op meedoen krijgen, als ze de gemeentelijke informatie begrijpen. Ook menselijke maat begint met duidelijke en vriendelijke taal. Om die reden investeert de gemeente Rotterdam in duidelijke taal. In 2022 zijn vanuit Communicatie drie workshops gegeven; Duidelijke taal, Duidelijke brieven en e-mails schrijven en Duidelijk, vriendelijk en doelgericht e-mailen. Er zijn algemene workshops, voor een gevarieerde groep collega's en workshops op maat, voor specifieke teams. Ook adviseert Communicatie over duidelijke taal in de training Wet Openbare Overheid. Bij Duidelijke Taal hoort ook het Brievenbureau. Het Brievenbureau heeft ongeveer 200 brieven geredigeerd voor alle clusters.

## Rotterdam.nl

In 2022 is Rotterdam.nl helemaal vernieuwd waarmee de website ook kan voldoen aan de verplichtingen voor overheden zoals toegankelijkheid van de website en aansluit bij de Wet Open Overheid. Meest bijzondere is dat de site is uitgewerkt in samenwerking met de Rotterdammers. Zij hebben een positief beeld van de vernieuwde site en vonden hem: modern, overzichtelijk en toegankelijk.

## Opschonen websites

Rotterdammers snappen niet waarom ze naar verschillende sites gestuurd worden voor informatie en klagen al jaren over een 'oerwoud aan websites. Daarbij moeten overheidswebsites voldoen aan (wettelijke) eisen voor toegankelijkheid, privacy, security en archivering. Veel websites van de gemeente Rotterdam bleken hier (deels) niet aan te voldoen. Om deze reden is dit ook opgenomen in het coalitieakkoord:

*De communicatie naar de Rotterdammer moet overzichtelijker en begrijpelijker. We blijven werken aan eenvoudige formulieren en een één-loketgedachte. Gedurende deze bestuursperiode realiseren we één gemeentelijke dienstverleningsapp. Vóór 2025 zijn er minder én duidelijkere gemeentelijke websites.*

In 2022 zijn daarom alle gemeentelijke externe websites geïnventariseerd. In eerste instantie is de hoeveelheid externe gemeentelijke websites en domeinen teruggebracht van 360 tot 120. Vervolgens zijn die websites beoordeeld op onder andere security, privacy, toegankelijkheid volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) en de Archiefwet. In sommige gevallen worden websites aangepast en in andere gevallen gaat de website uit de lucht. Dit proces loopt door in 2023.

## Informatievoorziening en automatisering

Pagina 207

### Informatievoorziening en automatisering

#### DigitaliseringMonitor ICT projecten (MIP)

Veel medewerkers zijn in 2022 blijven thuiswerken. Betrouwbare ICT-voorzieningen zijn daarbij belangrijk. Er zijn stappen gezet om deze voorzieningen toekomstbestendig te houden en te verbeteren.

Het informatiebeleid loopt tot 2026 en is de basis voor de informatieplannen van de verschillende organisatieonderdelen. In 2021 zijn de uitgangspunten vastgelegd voor de informatietechnologie en informatievoorzieningen van de gemeente.

### Digitalisering

Voor ons college en onze organisatie staan de maatschappelijke opgaven voor de stad centraal. Met digitalisering kan de gemeente haar dienstverlening verbeteren en de collegedoelen sneller en beter realiseren. De ontwikkelingen gaan snel. De manier verandert waarop Rotterdammers werken, leren, wonen, zorg ontvangen, recreëren en zich verplaatsen. De organisatie moet goed toegerust zijn om hierin mee te bewegen. Dit betekent dat de gemeente betrouwbare ICT-voorzieningen heeft, en snel en flexibel inspeelt op nieuwe ontwikkelingen.

De basis hiervoor is de Digitaliseringsagenda. Met de projecten en programma's daarin vernieuwt de organisatie haar dienstverlening en maakt deze gebruiksvriendelijker en efficiënter, in een eigentijdse vormgeving.

In 2022 is er gewerkt aan de volgende punten:

- De Rotterdamse datastrategie 'Daden met data 2021-2025': in 2022 is er besteed aan de ethische aspecten bij het gebruik van data, met hulpmiddelen als de DEDA (De Ethische Data-Assistent) en het IAMA (Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmen).
- Het algoritmeregister is sinds 1 augustus 2022 live. Met het algoritmekader hebben medewerkers ondersteuning bij het inzetten van algoritmen voor besluiten die de gemeente automatisch neemt. Het is voor burgers ook makkelijker daartegen bezwaar te maken. Een externe ethische commissie is sinds augustus 2022 actief, samen met de algoritme-expert. Algoritme toepassingen worden ter advies aan deze groep experts voorgelegd. Dit zijn de oude algoritmes waar de gemeente van wil leren, maar ook nieuwe in ontwikkeling zijnde algoritmes. Dit leidt tot adviezen, die de organisatie bewust maakt en het gebruik van algoritmen zorgvuldiger en transparant.
- Rotterdam is nadrukkelijker gaan samenwerken in VNG-verband en met andere grote gemeenten. Waar mogelijk groeit deze samenwerking toe naar één digitale overheidsarchitectuur en één basisinfrastructuur, met gezamenlijke kaders en gezamenlijke voorzieningen: Common Ground en Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering ('1x ontwikkelen, 350x toepassen'). Rotterdam is met de VNG en andere gemeenten in 2022 gestart met de ontwikkeling van een aantal IT-producten voor alle gemeenten.
- Rotterdam volgt met Europese partners de zich continu ontwikkelende wet- en regelgeving voor Europese subsidieprojecten. Met het Digital Office Europe en Rotterdam als vice chair (vice voorzitter; van 2023 tot 2025) van het Digital Forum van Eurocities (grootstedennetwerk) heeft Rotterdam zijn positie in Europa versterkt.
- Informatiebeveiliging is essentieel en wordt als een continuproces uitgevoerd. Gemeente Rotterdam is verplicht te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)-eisen. Deze zijn vertaald naar concrete uitvoeringsmaatregelen (in het Rotterdam IB Framework - RIF) en ontwikkeld voor de afzonderlijke bedrijfsonderdelen. Aan de hand van diverse risicoanalyses en aanbevelingen voor nieuwe ontwikkelingen bewaakt de gemeente de naleving van de BIO-eisen. Er is voortdurende focus op naleving van het BIO-normenkader doormiddel van ENSIA-audits, penetratietesten en zelfbeoordelingen.
- De awareness-campagne 'Blijf Alert' loopt door in 2023. Er worden diverse activiteiten ondernomen om de bewustwording op meerdere lagen zo hoog mogelijk te houden. Een van die activiteiten was een HACK010 (versie2) event in mei 2022. Dit gaan we nu jaarlijks uitvoeren om eventuele kwetsbaarheden en responsible disclosure proces onder aandacht te brengen. In 2022 is ENSIA-audit uitgevoerd, een verplichte zelfevaluatie van de Informatievoorziening en automatisering beveiliging van de aansluiting op landelijke voorzieningen als DigiD en de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI). Daarnaast zette de organisatie in op professionalisering en ontwikkeling van de gehele securityketen.
- De verdere digitalisering van de dienstverlening aan de Rotterdammers. Een onderdeel hiervan zijn de generieke ICT-voorzieningen, waaronder een veilige publieke WiFi-verbinding (publicroam) en livechat-voorzieningen voor het aanvragen van verschillende diensten. Ook is het ophalen van gegevens verbeterd over bijvoorbeeld subsidies, verhuizingen, bezwaren en vergunningen.

## Monitor ICT projecten (MIP)

De status en voortgang van risicovolle ICT-projecten staan in de Monitor Grote Projecten. De Monitor ICT-projecten is als aparte rapportage beschikbaar.

## Openbaarheidsparagraaf (informatiehuishouding/ Wet open overheid)

[Inleiding](#)[Informatiehuishouding als randvoorwaarde voor openheid en transparantie](#)[Invoering Woo en actieve openbaarmaking](#)[Passieve openbaarmaking](#)

### Inleiding

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf in de jaarverantwoording die voortvloeit uit de Wet open overheid (hierna: Woo). Met ingang van mei 2022 is deze wet in werking getreden. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2022 op de thema's informatiehuishouding (bestaand beleid), de actieve openbaarmaking (nieuw beleid) en de passieve openbaarmaking (bestaande dienstverlening). De Woo beoogt overheden transparanter te maken door overheidsinformatie beter vindbaar en digitaal toegankelijker te maken; met als fundament "informatiehuishouding op orde". Met de collegebrief 22bb131 d.d. 20 januari 2022 bent u hierover geïnformeerd.

## Informatiehuishouding als randvoorwaarde voor openheid en transparantie

Een goede informatiehuishouding is en blijft een randvoorwaarde om informatie te kunnen vinden en ontsluiten. Er wordt een meerjarenplan opgezet om samen met de clusters in het primaire proces de vindbaarheid en volledigheid van informatie op orde te krijgen. Dit moet leiden tot een afname van woo-verzoeken door burgers en journalisten.

De stroom aan digitale en deels nog papieren informatie is heel groot. Zo ook het aantal te beheren IT-systemen en applicaties. Ook de variatie in alle (denkbare) verschijningsvormen is groot: documenten, gegevensbestanden, e-mail, data, sms, audio- en videobeelden etc. Goede informatiehuishouding vraagt om professioneel beheer op alle relevante informatie, in alle verschijningsvormen. Voor een goed beheer en compliancy is bovendien samenhang nodig met openbaarheid, privacybescherming en informatiebeveiliging.

Daarnaast zet onze organisatie in op bewustwording, o.a. via e-learning en voorlichting, zodat medewerkers zorgvuldig met informatie omgaan en zorgen voor juiste dossiervorming. Het volwassenheidsmodel Informatiehuishouding is in 2022 geïntroduceerd aan de hand waarvan in de organisatie het gesprek over de verbetering van de informatiehuishouding wordt gevoerd.

## Invoering Woo en actieve openbaarmaking

Het programma Rotterdam Transparant is ingericht om de organisatie te ondersteunen bij de invoering van de Woo. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het Woo team dat Woo verzoeken in behandeling neemt.

Waar de Wet openbaarheid van bestuur overheden verplichtte informatie op verzoek openbaar te maken, heeft de Wet Open Overheid als insteek om informatie (in specifieke gevallen verplicht) proactief openbaar te maken. Hiervoor is 5 jaar de tijd. Het Rijk draagt ten behoeve van de implementatiekosten bij aan gemeenten.

Met actieve openbaarmaking wordt bedoeld het openbaar maken van de informatie van de elf verplichte informatiecategorieën in de Woo en wat meer nodig is om een transparante organisatie te zijn. De belangrijkste activiteiten om de bewustwording Woo in de organisatie te vergroten en de Woo te implementeren zijn;

- Projecten gericht op concern brede bewustwording, voorlichtingsbijeenkomsten en trainingen.
- Technische aansluiting op een landelijk publicatie platform (wettelijk verplicht); een marktconsultatie is uitgezet.
- Beleids- en kwaliteitskaders m.b.t. het creëren, redigeren en publiceren van documenten passend binnen het vigerend concernbeleid van de Informatiehuishouding.
- Onderzoek naar processen i.k.v. het publiceren documenten.

## Passieve openbaarmaking

Met passieve openbaarmaking bedoelen we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek. Deze mogelijkheid is voor de burger niet gewijzigd door invoering van de Woo (de afdoeningstermijn is evenwel verkort). De maximale wettelijke afhandeltermijn van een Woo-verzoek bedraagt zes weken (standaard vier weken en indien nodig een eenmalige verlenging met twee weken). Het overzicht van de genomen Woo besluiten wordt gepubliceerd op de website. Verder wordt de gemeenteraad via de P&C-cyclus geïnformeerd over de afhandeling van Woo verzoeken (zoals totale aantallen inclusief afhandelingstermijn). Deze manier van informatie vloeit voort uit een op 8 april 2021 aangenomen motie.

Relevant om te melden is ook dat de Rekenkamer Rotterdam begin 2022 een onderzoek heeft gepubliceerd naar de uitvoering van de Wob in Rotterdam. De volgende activiteiten zijn gerealiseerd:

- Afhandeling Wob/ Woo verzoeken. In 2022 waren 315 verzoeken opgenomen in ons zaakstelsel. Er is een toename in aantal en complexiteit/ omvang van verzoeken. De tijdige afhandeling is daarbij een aandachtspunt. Voor 61% van de verzoeken die in het jaar 2022 zijn afgehandeld (dus ook verzoeken over voorgaande jaren) was de afhandeling binnen de wettelijke termijn van vier of zes weken.
- Vorming centraal Woo team. In 2022 is een nieuw centraal team gestart om de organisatie te ondersteunen bij de afhandeling van Woo verzoeken. Het doel hiervan is de tijdige en kwalitatieve afdoening van verzoeken te verbeteren. Hierbij wordt uiteraard ook ingezet op procesbetering, inclusief technische ondersteuning.

De veilige omgang met persoonsgegevens wordt steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel bij de inrichting van werkprocessen. Dat is ook nodig. Want of het nu gaat om cameratoezicht, verlening van horecaverunningen of handhaving van de leerplichtwet: de gemeente verwerkt veel en vaak gevoelige persoonsgegevens, en burgers moeten het vertrouwen hebben dat hun gegevens in veilige handen zijn bij de overheid.

Terugkijkend op 2022 zien we daarin weer vooruitgang ten opzichte van eerdere jaren.

De implementatiefase van de AVG, die in 2018 werd ingevoerd, werd in 2022 afgesloten met de herziening en verbetering van alle wettelijk verplichte AVG-instrumenten, zoals het register van verwerkingen, de verwerkersovereenkomsten met externe partijen, en het DPIA (Data Protection Impact Assessment). Daarmee is het [plan van aanpak](#) voor de implementatiefase afgerond. Tegelijkertijd zijn er ook steeds weer nieuwe uitdagingen.

## Datalekken

In 2022 werden 231 meldingen gedaan waarvan er 60 bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zijn gemeld. Verreweg de meeste datalekken ontstaan doordat een email of post bij de verkeerde ontvanger terechtkomt. In 34 gevallen betrof het financiële gegevens, in 28 gevallen een BSN-nummer en 16 keer ging het om bijzondere persoonsgegevens. Dat zijn gegevens over religie, gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid, lidmaatschap van een politieke partij of vakbond, genetische of biometrische kenmerken. Het aantal datalekken is licht gedaald ten opzichte van 2021 (253).

## Data Protection Impact Assessments (DPIA's)

Dit zijn analyses van processen met een hoog risico voor de privacy van degenen van wie de gemeente gegevens verwerkt. Het DPIA is in die gevallen een wettelijk verplichte analyse. Op basis daarvan bepaalt de gemeente welke maatregelen nodig zijn om het privacy-risico zo klein mogelijk te houden. Eind 2021 was het aantal DPIA's 150 en over 2022 is dat gestegen naar 211 DPIA's.

## Bewustwording (awareness)

Om bewustwording van privacy-risico's bij medewerkers te vergroten worden verschillende interventies ingezet. Eind 2022 heeft 82% van de medewerkers de e-learning Privacy en informatiebeveiliging afgerond. Ook is er een aanbod van mini-modules en inzet van andere communicatiemiddelen.

## Transparantie

Op de website van de gemeente is het [register van verwerkingen](#) te vinden. Daarin staan inmiddels ook de samenvattingen van 73 DPIA's.

Ook is op de website een [register met algoritmes](#) geplaatst. Op deze manier hoopt de gemeente zo transparant mogelijk te zijn over het gebruik van persoonsgegevens en het doel daarvan.

## Recht van betrokkenen

De AVG zorgt ervoor dat je als burger (tot op zekere hoogte) kunt beschikken over je eigen persoonsgegevens. In 2022 hebben burgers 128 keer gebruik gemaakt van hun rechten, tegenover 336 in 2021. Dit is een flinke daling. De meeste aanvragen betroffen een verzoek om inzage in de persoonsgegevens.

## Uitdagingen en risico's

De samenleving digitaliseert in sneltreinvaart. Datatechnologie en algoritmes helpen om data te kunnen analyseren en om beleid en dienstverlening aan burgers en ondernemers te verbeteren. Maar daar zijn ook risico's aan verbonden voor de privacy van burgers. Niet voor niets ligt de focus van de Autoriteit Persoonsgegevens op ['dataprotectie in een digitale samenleving'](#) en is de [AP toezichthouder](#) op het gebruik van algoritmes.

De uitdaging ligt in het vinden van een goede balans tussen privacywetgeving enerzijds en de toenemende inzet van datatechnologie anderzijds.

## Samenwerkingsverbanden

Die uitdaging is er ook bij het delen van gegevens in samenwerkingsverbanden, zoals het sociaal domein en het veiligheidsdomein.

Het staat voorop dat overheden en betrokken organisaties effectief moeten kunnen samenwerken, zonder dat ze daarbij de risico's voor de privacy uit het oog verliezen. Duidelijke kaders en richtlijnen en transparantie dragen bij aan een verantwoord gebruik van datatechnologie.

## Juridisch

Pagina 210

### Juridisch

[Bezwaarbehandeling](#)[Beroepsbehandeling](#)[Advocatuur](#) [Juridische kwaliteitszorg](#) [Bedrijfsvoering](#)

## Bezwaarbehandeling

In 2022 werden er 11.122 bezwaarschriften ontvangen. Dat is minder dan in 2021 (13.186 bezwaarschriften). De uitdaging in 2022 was om de personele capaciteit hierop aan te passen. Zo werd bijvoorbeeld gebruik gemaakt van detachering van juristen bij het Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) dat behoefte heeft aan extra bezwaarbehandelaars. In het aanbod aan werk was in 2022 een verschuiving te zien. De energiecrisis zorgde

voor een hausse aan bezwaren tegen afwijzing van de energietoeslag. Verder ontving JD meer bezwaren tegen kamerbewoning. Inhoudelijk staat de invloed van de menselijke maat nog altijd centraal. JD ontwikkelde een leidraad om zo goed mogelijk invulling te geven aan de uitgangspunten van het gemeentebestuur en de heersende jurisprudentie.

Juridische diensten heeft als belangrijke doelstelling om oplossingsgericht te werken; daar waar dat mogelijk is praktische oplossingen bieden voor problemen van bezwaarmakers. De mate waarin het oplossingsgericht werken succesvol is wordt geregistreerd. Sinds 2019 stijgt dat percentage gestaag, van 29% destijds naar 37% het afgelopen jaar. Het klantwaarderingsonderzoek dat JD doorlopend uitvoert laat ook een lichte stijging van de tevredenheid van bezwaarmakers zien. Daarnaast scheelt het de gemeente kostbare en vaak ingewikkelde juridische procedures.

## Beroepsbehandeling

In 2022 werden bijna 1400 procedures bij de rechter ontvangen. Dat gaat dan onder meer om beroep tegen een beslissing op bezwaar, hoger beroep of het verzoek aan de rechter om een voorlopige voorziening. Dat aantal is een stuk minder dan het jaar ervoor. De afname is met name het gevolg van minder gerechtelijke procedures in het kader van Sociale zekerheid, om meer precies te zijn de Participatiewet. In 2022 werden ruim 1800 juridische procedures afgerond.

Op het terrein van het sociale domein bleef 82% van de zaken in stand. Voor de overige zaken was dat 66%. Ook in de beroepsbehandeling blijft de menselijke maat de trend. De rechtbank draagt meer dan voorheen op om tot een schikking te komen.

## Advocatuur

Team Gemeente Advocaten heeft in 2022 in diverse gecompliceerde en politiek gevoelige juridische procedures wederom mooie resultaten geboekt. Er wordt steeds duidelijker vorm gegeven aan de ambitie om structureel 'aan de voorkant' betrokken te raken bij gecompliceerde dossiers om juridische problemen te voorkomen. De gemeentelijke advocaten zijn in veel dossiers een volwaardig alternatief voor de externe advocaat. Door haar inbedding in de organisatie is er een groter omgevingsbewustzijn dan de externe advocaat. Dat draagt bij aan oplossingsgericht adviseren. Door dossiers intern op te pakken, realiseert het team een besparing op de kosten van externe advocatuur.

## Juridische kwaliteitszorg

Het thema 'jurist in de voorhoede' vormt een belangrijk onderdeel van de juridische functie binnen Rotterdam. Het ziet toe op de wijze waarop activiteiten met een juridische component worden uitgevoerd. Dat begint in de dagelijkse praktijk van de clusters bij het nemen van primaire besluiten. Juridische diensten speelt een belangrijke rol bij juridische deskundigheidsbevordering van niet juridische collega's om de bewustwording te vergroten van de juridische risico's. Denk daarbij aan het belang van een goede dossiervorming en de trainingen die gegeven werden in 2022. Daarmee kunnen financiële en reputatieschade voorkomen dan wel beperkt worden.

Doordat de rol van de juridisch controller verankerd is, is er in een zo vroegtijdig stadium inzicht en overzicht in wat er speelt. Juridische risico's vanuit deze activiteiten kunnen in een vroegtijdig stadium inzichtelijk worden

gemaakt om de organisatie in staat te stellen een bewuste keuze te maken of deze juridische risico's acceptabel zijn of op een bepaalde wijze dienen te worden gemitigeerd.

## Bedrijfsvoering

Juridische diensten is ISO gecertificeerd, een internationaal keurmerk voor kwaliteitsmanagement. In december 2022 werd een tussentijdse externe audit uitgevoerd door certificerende instantie Dekra. Daarbij werd vastgesteld dat het kwaliteitsmanagement van Juridische diensten nog altijd voldoet aan deze norm. Daarnaast heeft een groot deel van het management van eind 2022 de training Lean Six Sigma gevolgd en de green belt behaald. Het vormt een basis om in 2023 de processen te optimaliseren om invulling te geven aan de opgave waar Juridische diensten voor staat.

## Lokale economie en MKB

Pagina 211

### Lokale economie en MKB

Een van de Rotterdamse ambities is het versterken van de regionale en stedelijke economie. De gemeente heeft oog voor de lokale economie en streeft een MKB vriendelijke inrichting van haar offerte aanvragen na. Uiteraard zonder dat dit leidt tot enige vorm van discriminatie van ondernemers.

Zo nodigt de gemeente bij een meervoudig onderhandse offerteaanvraag ook minimaal twee Rotterdamse partijen uit. Belangrijke voorwaarden daarbij zijn dat die partijen geschikt en beschikbaar moeten zijn, dat het past binnen de kaders van geldende wet- en regelgeving en dat de belangen van de gemeente Rotterdam hiermee gediend zijn.

De gemeente is ook voortdurend bezig om ervoor te zorgen dat de Europese aanbestedingen geen onnodige barrières bevatten voor kleinere bedrijven zodat ook zij meer kans maken om in een (Europese) aanbesteding een opdracht te winnen. Concreet gaat dat bijvoorbeeld om het opdelen van een aanbesteding in percelen of het stellen van ervaringseisen waar ook MKB-bedrijven aan kunnen voldoen.

In samenwerking met MKB-Rotterdam Rijnmond organiseert de gemeente regelmatig branchegerichte bijeenkomsten waarin MKB-ondernemers en medewerkers van de gemeente elkaar ontmoeten. Doel hiervan is enerzijds dat ondernemers inzicht krijgen wat de gemeente nodig heeft op hun vakgebied en hoe de inkoop is geregeld en anderzijds dat de gemeente beter inzicht krijgt in de lokale markt in die branche.

In 2022 zijn in het kader van de zorgaanbestedingen diverse sessie gehouden met ondernemers uit de zorg, hebben we een bijdrage geleverd aan een Gemeentelijk Inkoop Platform (GIP) bijeenkomst en was de MKB bijeenkomst "beter duurzaam aanbesteden" een succes.

Ook heeft de gemeente in het inkoopbeleid extra maatregelen genomen om lokale MKB-bedrijven meer kans te geven op een opdracht. Bijvoorbeeld door opdrachten die één op één gegund mogen worden bij voorkeur aan Rotterdamse bedrijven te gunnen.

Per kwartaal wordt de aanbestedingskalender geüpdatet zodat het MKB laagdrempelig en vroegtijdig op [www.Rotterdam.nl](http://www.Rotterdam.nl) kan inzien wat er allemaal door de gemeente aanbesteed gaat worden.

Door deze aanpak hebben we het volgende resultaat bereikt:

- Het aandeel in geld van het inkoopvolume dat naar Rotterdamse MKB-ondernemers binnen de Stadsregio gaat betreft 37%. (2021: 41%)
- Het aandeel in geld van het inkoopvolume dat naar MKB-ondernemingen gaat betreft 81%. (2021: 80%)
- Het aandeel in geld van het inkoopvolume dat naar ondernemingen gaat binnen de Stadsregio betreft 49%. (2021: 56%)

Dit is exclusief de inzet van lokale onderaannemers bij grote opdrachten die aan niet-Rotterdamse bedrijven zijn gegund.

Onderstaande grafiek, geeft de verhoudingen weer zoals hierboven uitgeschreven op basis van uitgaven (€) \*.

## Rechtmatigheidsverantwoording

Pagina 212

### Rechtmatigheidsverantwoording

In september 2022 is het wetsvoorstel 'Wet versterking decentrale rekenkamers' aangenomen waarin wijzigingen zijn opgenomen over de verantwoording van rechtmatigheid in de jaarrekening van gemeenten. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf verslagjaar 2023 verschuift de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de jaarrekening van de externe accountant naar het College. De accountant geeft vanaf het moment van invoeren van de wet alleen nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening; dit omvat ook een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het college van burgemeester en wethouders legt vanaf verslagjaar 2023 door middel van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan de gemeenteraad. Aanvullend daarop wordt in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting gegeven op fouten en onzekerheden boven de door de raad bepaalde rapportagetolerantie.

Als voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per verslagjaar 2023 wordt in deze paragraaf een toelichting opgenomen bij de in 2022 geconstateerde onrechtmatigheden boven de rapportagetolerantie en wordt aangegeven welke acties er worden ondernomen om deze afwijkingen te voorkomen.

[Verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders Conclusie Rechtmatigheid 2022](#)

### Verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders

Het College van Burgemeester en Wethouders geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming

zijn met de bepalingen vermeld in documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving accountantscontrole rekening 2022 vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2022, zoals onder meer de Verordening Financiën Rotterdam 2021, de Regeling Financiën Rotterdam 2021 en de Kadernota accountantscontrole 2017 e. v. (raadsbesluit [22bb008470]).

In de Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) van september 2020 is voorgesteld om een verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1% te hanteren. In de paragraaf bedrijfsvoering kan een toelichting worden gegeven over de oorzaken van de geconstateerde onrechtmatigheden. Het College stelt voor om de rapportagetolerantie voor het toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden te stellen op € 1,7 mln.

In 2023 stelt uw gemeenteraad de rapportagetolerantie, de verantwoordingsgrens en de toe te lichten aspecten vast voor de Rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering.

In deze toelichting op de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden wordt de rapportagetolerantie van € 1,7 mln. gehanteerd. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

## Conclusie Rechtmatigheid 2022

Het College van Burgemeester en Wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

### Toelichting op de afwijkingen

In 2022 zijn er bij 3 processen rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden boven de € 1,7 mln:

1. Aanbesteden fouten ad € 13.670.123;
2. Sociale uitkeringen fouten ad € 8.303.133 en onzekerheden ad € 3,6 mln;
3. Verstrekte subsidies en bijdragen onzekerheden ad € 3.536.850.

Deze fouten en onduidelijkheden worden hieronder toegelicht.

#### 1. Proces Aanbesteden

In het proces Aanbesteden zijn voor € 13.670.123 aan fouten geconstateerd, onderverdeeld in € 5.715.497 vanuit de reguliere controle en € 7.954.626 voor de aanbesteding van het project Noorderhelling.

### *Beschrijving fouten*

- In totaal zijn er vanuit de reguliere controle 35 dossiers onrechtmatig bevonden voor een totaalbedrag van € 5.715.497. Bij 26 dossiers (€ 2.058.033) is de oorzaak van de onrechtmatigheid in 2021 ontstaan. Op deze posten heeft geen extrapolatie van de fout plaatsgevonden. De nieuw geconstateerde fout in de Jaarrekening betreft € 3.657.464 (9 dossiers). Van deze nieuwe dossiers hebben 5 dossiers (€ 665.402) betrekking op systeemgericht gecontroleerde contracten. Omdat de fout in het proces is geconstateerd is er geen extrapolatie toegepast van de fout. De oorzaak van de fout voor de nieuwe dossiers ligt voornamelijk bij opdrachten die niet Europees zijn aanbesteed maar wel de EU-drempel overschrijden.
- Buiten de reguliere steekproef om is er een rechtmatigheidsfout geconstateerd in de aanbesteding van een parkeergarage bij Noorderhelling. De initiële raming van de bouwkosten van het casco deel lag onder de EU-drempel voor het aanbesteden van werken. De aanbesteding is besproken in het Juridisch Escalatie Overleg met de kanttekening dat de EU-drempel niet overschreden mocht worden omdat het dan anders alsnog onrechtmatig is.

### *Oorzaak*

- Naast opdrachten die (in het verleden) gezamenlijk de Europese aanbestedingsgrens overschrijden ligt de oorzaak voornamelijk bij ophoging van de opdracht boven de Europese aanbestedingsgrens of bij niet rechtmatige verlenging. Voor een aantal dossiers loopt de fout door zonder dat daarvoor Europese aanbestedingen plaatsvinden omdat het om een gering bedrag gaat en het daardoor niet proportioneel is om Europees aan te besteden.
- De oorzaak van de onrechtmatigheid voor het project Noorderhelling ligt in het feit dat de bouwkosten van het casco deel alsnog hoger zijn uitgevallen en er daarnaast ook nog een inbouwpakket als opdracht is gegund. Beide onderdelen worden als één opdracht beschouwd waardoor de EU-drempel ruim werd overschreden. De kosten van het cascodeel worden in zijn geheel als fout meegenomen. De totale fout in deze Jaarrekening inclusief het inbouwpakket komt uit op € 7.954.626.

### *Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen*

- Waar mogelijk zal er Europees aanbesteed worden indien dat proportioneel is. Ondanks dat de fout van de reguliere controle in de Jaarrekening 2022 in lijn is met 2021 (2021: € 6,1 mln) en ten opzichte van eerdere jaren (2020: € 14,0 mln) flink lager is, ligt er een uitdaging om de opdrachten die de EU-drempel overschrijden tijdig te herkennen. Doordat de Gemeente Rotterdam grote en diverse bestedingen heeft zal de onrechtmatigheid nooit nul worden en blijft de focus en de uitdaging om het goed of zelfs beter te doen. Het proces is adequaat ingericht en uit het bestaan en de werking blijkt dat het adequaat functioneert.
- Verbeterpunt om een aanbestedingsfout, zoals voor Noorderhelling in de toekomst te voorkomen is een betere opvolging en sturing op het advies vanuit het Juridisch Escalatie Overleg.

## **2. Proces Sociale uitkeringen**

In het proces Sociale uitkeringen zijn voor € 8.303.133 aan fouten geconstateerd.

Hiervan heeft € 2.386.591 betrekking op de kostendelersnorm en € 5.916.542 op overige fouten. Daarnaast zijn er voor € 3.617k aan onzekerheden geconstateerd.

#### *Beschrijving fouten*

- Anticiperend op een landelijke wetswijziging per 1 januari 2023, heeft het college uitvoering gegeven aan de aangenomen motie 'Schoot de gezinsboete op' (21bb14135) door met ingang van 1 juli 2022 inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar (was: 21 jaar) niet langer mee te tellen als kostendeler voor de bijstandsuitkering van huisgenoten. Bij controle van de uitgaven aan bijstandsuitkeringen zijn vanwege afwijking van de toen geldende bepalingen in de Participatiewet vier dossiers onrechtmatig bevonden. In totaal betreft het een rechtmatigheidsfout van € 2.386.591.
- Naast de fout in de kostendelersnorm is in het proces Sociale Uitkeringen voor de BUIG een financiële fout geconstateerd ter hoogte van € 1.037,12. Na extrapolatie bedraagt de financiële fout € 5.746.316. De geconstateerde fout heeft betrekking op een werkzoekende die tijdens de bijstandsuitkering een studie is gaan volgen en diens gevolgde Studiefinanciering toegekend heeft gekregen. De hoogte van de Studiefinanciering was zodanig dat er geen recht meer was op een bijstandsuitkering per 1 maart 2022. De uitkering is echter pas per 1 april 2022 stopgezet. Daarnaast is er een fout van geëxtrapoleerd € 170.206 als gevolg van het niet toepassen van de zoekperiode van 4 weken bij jonge statushouders.

#### *Oorzaak*

- Het aantal huisgenoten telt mee voor de hoogte van een bijstandsuitkering. Als een woning gedeeld wordt met een of meer volwassenen wordt de uitkering daarop aangepast (de zogeheten 'kostendelersnorm'). De kostendelersnorm gold voor huisgenoten vanaf 21 jaar. Tijdens de behandeling van de Begroting 2022 op 11 november 2021 heeft de gemeenteraad de motie 'Schoot de gezinsboete op' (21bb14135) aangenomen. Deze motie riep het college op om een proef te starten waarbij de kostendelersnorm op de uitkering van de hoofdbewoner voor een periode van 6 maanden niet wordt toegepast in het geval de medebewoner de leeftijd heeft van 21 tot 27 jaar. Daarnaast riep de motie op om bij het Rijk te lobbyen voor afschaffing van de kostendelersnorm. Het nieuwe kabinet gaf hoge prioriteit aan een wijziging van de Participatiewet met betrekking tot de kostendelersnorm. Het ministerie van SZW heeft het wetsvoorstel 'Breed offensief' ingediend waardoor inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendeler voor de bijstandsuitkering van huisgenoten. Dit wetsvoorstel is aangenomen en is per 1 januari 2023 ingegaan. Vooruitlopend op deze wetswijziging heeft het college invulling gegeven aan de motie 'Schoot de gezinsboete op' door de leeftijdsgrens met ingang van 1 juli 2022 te verhogen naar 27 jaar. Zie hiervoor collegebrief 'Monitor W&I 3e tartaal 2021' (22bb02635) van 8 maart 2022. Door inwonende jongvolwassenen niet langer als kostendeler te beschouwen, is in voorkomende gevallen de bijstandsuitkering vanaf 1 juli 2022 verhoogd. Deze meerkosten zijn niet rechtmatig, want niet in lijn met de toen geldende bepalingen in de Participatiewet.
- De oorzaak van de fout in de BUIG is dat de proces- en werkinstructies in deze casus niet goed zijn uitgevoerd.

#### *Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen*

- De rechtsmatigheidsfout bij de kostendelersnorm is inherent aan het collegebesluit om vooruit te lopen op een landelijke wetwijziging. Door de wijziging in de Participatiewet per 1 januari 2023 is de uitvoering in Rotterdam weer in lijn met de landelijke wetgeving en is er geen sprake meer van een onrechtmatigheid.
- Voor de fout in de BUIG is er in de betrokken afdeling nogmaals gewezen op het goed toepassen van de proces- en werkinstructies. Binnen de eigen interne controle door kwaliteitsmedewerkers wordt hier tevens aandacht aan gegeven om dergelijke fouten te voorkomen.

Toelichting bij de geconstateerde onzekerheid.

#### *Beschrijving onzekerheden*

- Vanwege de sterk gestegen energieprijzen is besloten om financiële steun te verlenen aan Rotterdammers met een laag inkomen die moeite hebben met het betalen van de hogere energierekening. Voor de toekenning van de energietoeslag is gekozen voor het hanteren van de definitie 'huishouden'. De energietoeslag van 800 euro is automatisch uitgekeerd aan Rotterdammers met een bijstandsuitkering. Daarnaast kon de toelage kon worden aangevraagd door Rotterdamse 'huishoudens' met een inkomen tot 140% van het wettelijk sociaal minimum. De onzekerheid in de rechtmatigheid van € 3,6 mln is ontstaan vanwege het ontbreken van documentatie bij één dossier over de juistheid van de toegepaste norm voor 'huishouden'.

#### *Oorzaak*

- De regeling is een tijdelijke maatregel die met spoed is opgezet om te voorkomen dat de Rotterdammers met een laag inkomen in financiële problemen zouden komen. Bij de controle bleek dat er in 1 geval aan meerdere bewoners van één adres toeslagen zijn verleend. Uit het dossier blijkt onvoldoende of energietoeslag terecht aan beide inwonenden van het adres is toegekend. Twee keer uitkeren op één adres mag volgens de definitie alleen als er sprake is van een gescheiden huishoudens. Dit blijkt onvoldoende uit het dossier. Voor deze post geldt dat de bevinding niet uniek is waardoor de onzekerheid over de hele populatie extrapoleert naar € 3,6 mln.

#### *Verbeterpunten om deze onzekerheden in de toekomst te voorkomen*

- De energietoeslag betreft een speciale regeling voor de jaren 2022 en 2023. In 2023 zal er nogmaals een energietoeslag verstrekt worden aan de burgers, waarbij in de processen en werkwijze aandacht zal komen voor verbetering van de dossiervorming bij de toekenning van de energietoeslag.

### **3. Proces Verstrekte subsidies en bijdragen**

In het proces Verstrekte subsidies en bijdragen is voor €3.536.850 aan onzekerheden geconstateerd.

#### *Beschrijving onzekerheden*

- In het subsidiedeel is in absolute zin voor € 521.102 aan onzekerheden in de rechtmatigheid geconstateerd (5 dossiers). Omdat dit bevindingen uit de steekproefcontrole betreft extrapoleert dit naar een bedrag van €3.536.850. Bij één dossier heeft de gesubsidieerde partij een verantwoording inclusief

accountantsproduct van een andere subsidie ingediend waardoor de onderbouwing voor de subsidievaststelling volledig ontbreekt en het volledige subsidiebedrag als onzeker is aangemerkt. Bij de andere dossiers gaat het om een (klein) deel van de vastgestelde subsidie.

#### *Oorzaak*

- De onzekerheden zijn voor het merendeel ontstaan doordat de gesubsidieerde partijen onvoldoende onderbouwing hebben aangeleverd. De meeste dossiers met bevindingen betreffen omvangrijke subsidieverstrekingen met een veelheid aan prestatieafspraken en uit te voeren activiteiten. Dit maakt ook de verantwoording, de controle daarop en de subsidievaststelling complex.
- In het geval van de onzekerheid vanwege het verkeerde accountantsproduct, had dit bij de beoordeling geconstateerd moeten worden, maar dit is niet gebeurd.

#### *Verbeterpunten om deze onzekerheden in de toekomst te voorkomen*

- Het maken van SMART prestatieafspraken in de verleningsbeschikking, zodat ze een houvast bieden bij de verantwoording en vaststelling blijft een continu punt van aandacht. In werkinstructies, maar ook in de subsidietrainingen komt dit standaard terug.
- In maart 2023 is een subsidie kenniscafé georganiseerd voor beleidsadviseurs. Deze stond in het teken van het kiezen van juiste subsidievorm met bijbehorende verantwoordingsdocumenten tijdens het beoordelen van de subsidieaanvraag en opstellen van de beschikking. Daarnaast ook het juist verdelen van het budget over de subsidieperiode, en tussentijdse bijsturing via tussentijdse rapportage. Deze onderwerpen zijn bewust gekozen, omdat ze een aantal keer zijn teruggekomen in de bevindingen van Financial Audit de afgelopen twee jaar.

## **Frauderisicomanagement**

Pagina 213

### **Frauderisicomanagement**

De gemeente Rotterdam wil een betrouwbare en geloofwaardige organisatie zijn voor burgers, medewerkers, ondernemers, partners en opdrachtgevers. Frauderisicomanagement is onderdeel van integriteitsbeleid.

Onder fraude verstaan we een vorm van bedrog waarbij je jezelf of een ander bevoordeelt middels onrechtmatig handelen.

De gemeente Rotterdam heeft gedragscodes en integriteitscodes ontwikkeld om fraude tegen te gaan. Voor de materieel financieel kritieke processen is per proces een frauderisico-analyse opgesteld. In deze analyse worden risico's vanuit het perspectief druk, gelegenheid en rationalisatie uiteengezet en beheersmaatregelen in kaart gebracht.

Om fraude te voorkomen en tijdig te detecteren wordt ingezet op bewustwording en preventie. Elk cluster heeft voor 2022 een plan van aanpak opgesteld. In dit plan van aanpak zijn de activiteiten, planning en governance beschreven ten aanzien van frauderisicomanagement. Deze activiteiten bestaan uit het beschrijven dan wel actualiseren van risico's en beheersmaatregelen en werksessies binnen het cluster.

Om de bewustwording verder te verhogen lopen er gemeentebrede projecten en activiteiten zoals trainingen, leiderschapsprogramma's met onderdeel Ethisch Leiderschap, intervisiebijeenkomsten, rondetafelgesprekken, het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers, het afleggen van de ambtseed, vragen bij het Medewerkers Tevredenheid Onderzoek en een e-learning integriteit.

Naast de hierboven genoemde hard & soft controls, vormt coördinatie & toetsing de derde pijler van het integriteitsbeleid: toezien op de juiste toepassing van de regelgeving. We hebben hiervoor o.a. een meldregeling en een onderzoeksprotocol.

De verantwoordelijkheid voor het beheersen van frauderisico's ligt bij de eigenaren van de primaire processen. Elk cluster heeft een directeur, die naast zijn of haar reguliere taak, portefeuillehouder Integriteit is. Daarnaast heeft elk cluster een coördinator Integriteit als aanspreekpunt voor integriteitsmeldingen en als adviseur voor de portefeuillehouder. De eigenaren van de primaire processen worden voor het uitvoeren van hun verantwoordelijkheid ondersteund door middel van beleid en formats. Frauderisicomanagement is een vast agendapunt bij de sturingsgesprekken.

Hieronder zijn het aantal meldingen en de aard van de vermoedens van integriteitsschendingen en misstanden opgenomen.

|                                                       | Aangetoond | Niet aangetoond/weerlegd | Anders dan integriteit | Nog in behandeling | Totaal     |
|-------------------------------------------------------|------------|--------------------------|------------------------|--------------------|------------|
| Fraude en corruptie                                   | 7          | 11                       | 3                      | 5                  | 26         |
| Diefstal en verduistering                             | 2          | 5                        | 1                      | 1                  | 9          |
| Geweld en intimidatie                                 | 3          | 5                        | 4                      | 2                  | 14         |
| Belangenverstrengeling                                | 3          | 3                        | 0                      | 2                  | 8          |
| Verspilling en misbruik van gemeentelijke eigendommen | 9          | 3                        | 2                      | 2                  | 16         |
| Misdragingen (binnen en buiten werktijd)              | 15         | 10                       | 11                     | 9                  | 45         |
| Misbruik en manipulatie van informatie                | 7          | 20                       | 9                      | 3                  | 39         |
| Ongeoorloofde afwezigheid                             | 2          | 1                        | 0                      | 0                  | 3          |
| Overig                                                | 6          | 2                        | 8                      | 4                  | 20         |
| <b>Totaal</b>                                         | <b>54</b>  | <b>60</b>                | <b>38</b>              | <b>28</b>          | <b>180</b> |

Indien de uitkomsten van de onderzoeken daar aanleiding toe geven zijn aanpassingen in de bedrijfsvoering doorgevoerd. Voor de nog in behandeling zijnde meldingen is op basis van de huidige informatie beoordeeld of er een risico op een materiële afwijking voor de jaarrekening bestaat. Op dit moment is hier geen indicatie van.

### Audits en control

#### Algemeen

In opdracht van het college of de concerndirectie voert Concern Auditing audits uit op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid van processen, systemen, projecten, programma's en organisatieonderdelen.

Directie Middelen en Control is er om de organisatie en het bestuur te adviseren bij en toe te zien op het sturen, beheersen en verantwoorden, zodat de doelen voor Rotterdam gerealiseerd worden.

#### Doorontwikkeling stuurinformatie en P&C

Voor een goede sturing wordt continue gewerkt aan het verbeteren van de stuurinformatie en de P&C-producten. Voor het verbeteren van de stuurinformatie gaat het om:

- De MijnRapportages-app: een applicatie waarmee automatisch Voortgangsrapportages worden gegeneerd. De eerste voortgangsrapportage die in 2022 in gebruik is genomen is de rapportage MijnFIN voor de afdelingshoofden. In 2022 is ook gewerkt aan een bedrijfsvoeringsrapportage met informatie over financiën, HR en datalekken én een programmarapportage. De implementatie hiervan volgt in 2023.
- Een Concerndashboard waarin dagelijks de bedrijfsvoeringsinformatie t/m de vorige dag beschikbaar is. Het Concerndashboard is sinds begin 2022 live maar wordt nog doorontwikkeld.

Onderdeel van het project is ook het Verbeteren van de P&C producten. De raad wil een overzichtelijke en beleidsmatige website. Met ingang van de Tweede herziening 2022/Begroting 2023 is de opzet van de website hierop aangepast. In overleg met de Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR) wordt de nieuwe opzet in de eerste maanden van 2023 geëvalueerd.

#### Auditprogramma

Concern Auditing voert, in opdracht van het college en/of de concerndirectie, audits uit op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid van processen, systemen, projecten, programma's en beleid.

In 2022 is gerapporteerd over evaluaties naar de crisisorganisatie corona, een periodieke reflectie van Rotterdam Inclusief, een DigiD assessment, het budget energietransitie en project GREAT. Ook zijn er in 2022 projecten opgestart op het gebied van college targets en organisatie reflecties. Deze zullen in 2023 worden afgerond.

## Financiële kengetallen

Voor de sturing op en de verantwoording over de financiële positie van de gemeente wordt gebruikt gemaakt van verschillende financiële kengetallen.

[Beleid](#)[Regulier exploitatiesaldo](#)[Structureel exploitatiesaldo](#)[Weerstandsvermogen](#)[Solvabiliteitsratio](#)  
[Belastingcapaciteit](#)[Netto schuldquote](#)[Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen](#)[Kasgeldlimiet](#)  
[Renterisiconorm](#)[EMU-saldo](#)[Kapitaallastenratio](#)[Kengetal grondexploitaties](#)

## Beleid

De basis voor houdbare gemeentefinanciën is gelegen in een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Houdbare gemeentefinanciën vergen echter meer dan dat. Zo wil de gemeente in geval van financiële tegenslag voldoende mogelijkheden hebben om de eerste klappen op te vangen.

De houdbaarheid van de gemeentefinanciën kent twee aspecten:

- Voldoende weerbaarheid. Het betreft de mogelijkheden om op korte termijn financiële klappen te kunnen incasseren zonder direct in de begroting en daarmee in de beleidsambities te hoeven ingrijpen.
- Voldoende flexibiliteit van de begroting. Het betreft de snelheid waarmee de lasten kunnen worden verlaagd en de baten kunnen worden verhoogd. De flexibiliteit van de begroting (ook wel wendbaarheid genoemd) wordt beperkt door verplichtingen die voor meerdere jaren zijn of worden aangegaan. Het gaat dan om bijvoorbeeld verplichtingen als gevolg van schulden (rente en aflossing van opgenomen geldleningen), kapitaallasten van investeringen, apparaatslasten, beheer- en onderhoudslasten.

Voor de houdbaarheid van de gemeentefinanciën zijn weerbaarheid en flexibiliteit dus belangrijke termen. Wenselijk is dat de gemeenteraad een integraal beeld krijgt van de consequenties van beslissingen voor de houdbaarheid van de begroting. Kengetallen kunnen de gemeenteraad ondersteunen bij het maken van afwegingen. Onderstaande tabel geeft weer welke kengetallen hiervoor worden gebruikt. Met uitzondering van de kapitaallastenratio zijn alle kengetallen wettelijk voorgeschreven. Behoudens de kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn de wettelijk voorgeschreven kengetallen niet van een wettelijke norm voorzien. Wel heeft de provincie Zuid-Holland, in zijn rol van financieel toezichthouder, zogeheten 'signaalwaarden' geïntroduceerd.

### Kengetallen houdbare Rotterdamse gemeentefinanciën

#### Weerbaarheid

- Weerstandsvermogen\*
- Solvabiliteitsratio\*

#### Flexibiliteit: Saldo begroting

- Reguliere exploitatieruimte\*
- Structurele exploitatieruimte\*
- Belastingcapaciteit\*

#### Flexibiliteit: Schuld

- Netto schuldquote\*
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen\*

- Kasgeldlimiet\*
- Renterisiconorm\*

---

#### Flexibiliteit: Investerings

- EMU-saldo\*
  - Kapitaallastenratio
  - Kengetal grondexploitaties\*
- 

*\*Deze kengetallen zijn wettelijk voorgeschreven.*

---

Financiële kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting en de balans. Ze helpen bij de beoordeling van de financiële positie. In dit onderdeel van de jaarstukken is per kengetal de stand per 31 december 2022 weergegeven.

Het is niet wenselijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie. Centraal in de beoordeling staan naar het oordeel van het college het exploitatiesaldo (regulier en structureel) en het weerstandsvermogen. De andere kengetallen zijn zinvolle zijlichten.

De financiële kengetallen tonen dat de financiële positie van de gemeente eind 2022 solide was. Er is in 2022 een positief exploitatiesaldo gerealiseerd, waarbij de structurele lasten volledig werden gedekt door structurele baten. Het EMU-saldo is voldoet aan de referentiewaarde die het Rijk voor de gemeente Rotterdam had bepaald. Er was eind 2022 voldoende weerstandsvermogen. De solvabiliteitsratio lag ruim boven de signaalwaarde die door de Provincie Zuid-Holland als risicovol wordt beschouwd. De netto-schuldquote past in de categorie die door de provincie als 'minst risicovol' wordt beschouwd. We hebben voldaan aan de wettelijke financieringsvoorschriften (i. c. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm), de lokale lastendruk lag vorig jaar in de buurt van het landelijk gemiddelde, de kapitaallastenratio is ten opzicht van eind 2021 licht gedaald en het risico met betrekking tot de grondexploitaties was eind 2022 gering.

De begrotingscijfers 2022 in deze paragraaf zijn meestal ontleend aan de 2e Herziening 2022, omdat dit de laatste keer is geweest waarop een prognose is gemaakt van de balanswaarden die aan het eind van 2022 zouden resulteren. Een uitzondering is gemaakt voor het reguliere en structurele exploitatiesaldo. Voor het reguliere exploitatiesaldo is uitgegaan van de meest actuele begrotingscijfers, die op grond van de 10-maandsrapportage 2022 zijn vastgesteld. Voor het structurele exploitatiesaldo is uitgegaan van de oorspronkelijke begroting voor 2022, omdat dit saldo nadien niet is geactualiseerd.

## Regulier exploitatiesaldo

Het reguliere exploitatiesaldo betreft het verschil tussen de lasten en de baten. In 2022 is een positief exploitatiesaldo van € 73 mln gerealiseerd. In de begroting werd - zoals te doen gebruikelijk - uitgegaan van een exploitatiesaldo van € 0.

|                                   |           |            |          |           |
|-----------------------------------|-----------|------------|----------|-----------|
| Baten exclusief reserves          | 5.239     | 4.077      | 4.712    | 4.871     |
| Lasten exclusief reserves         | 3.948     | 4.152      | 4.557    | 4.388     |
| Onttrekkingen en vrijval reserves | 312       | 193        | 326      | 225       |
| Toevoegingen reserves             | 1.516     | 145        | 482      | 623       |
| <b>Regulier exploitatiesaldo</b>  | <b>86</b> | <b>-27</b> | <b>0</b> | <b>85</b> |

## Structureel exploitatiesaldo

Het structurele exploitatiesaldo geeft inzicht in de mate waarin de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, gedekt zijn door structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Het saldo wordt nominaal weergegeven én als percentage van de totale baten (excl. de onttrekkingen aan de reserves). Er is een licht positief structureel exploitatiesaldo gerealiseerd in 2022.

| Structureel exploitatiesaldo (bedragen x € 1 mln)      | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|--------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Structurele baten exclusief onttrekkingen aan reserves | 3.376         | 3.509         | 3.626          | 3.830         |
| Structurele lasten exclusief toevoegingen aan reserves | 3.114         | 3.294         | 3.742          | 3.761         |
| Structurele onttrekkingen aan reserves                 | 10            | 12            | 0              | 12            |
| Structurele toevoegingen aan reserves                  | 0             | 0             | 0              | 0             |
| <b>Structureel exploitatiesaldo</b>                    | <b>272</b>    | <b>226</b>    | <b>-117</b>    | <b>82</b>     |
| Totale baten (exclusief mutaties reserves)             | 5.239         | 4.077         | 3.840          | 4.871         |
| <b>Structureel exploitatiesaldo (%)</b>                | <b>5,2%</b>   | <b>5,6%</b>   | <b>-3,0%</b>   | <b>1,7%</b>   |

Norm BBV: evenwicht

## Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote financiële tegenvallers op te vangen, zonder de noodzaak om direct te bezuinigen. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald op basis van een inventarisatie en analyse van de risico's die de gemeente loopt. Voor een meer uitgebreide toelichting op dit kengetal wordt verwezen naar de [Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#). In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat het weerstandsvermogen minimaal 1,00 bedraagt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is ultimo 2022 hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt met name door een hogere bestemmingsreserve voor Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp. Als gevolg hiervan is ook het weerstandsvermogen hoger uitgevallen dan begroot. Eind 2022 was er voldoende weerstandsvermogen.

| Weerstandsvermogen (bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar) | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|--------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
|--------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|

|                                                                |             |             |             |             |
|----------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Beschikbare weerstandscapaciteit                               | 288         | 302         | 266         | 274         |
| Benodigde weerstandscapaciteit                                 | 211         | 222         | 182         | 182         |
| <b>Weerstandsvermogen</b>                                      | <b>1,36</b> | <b>1,36</b> | <b>1,46</b> | <b>1,51</b> |
| Norm gemeente Rotterdam o.g.v. Coalitieakkoord 2022-2026: 1,00 |             |             |             |             |

## Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen af te zetten tegen het totale vermogen (i.c. het balanstotaal). Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het (reguliere) exploitatiesaldo.

De solvabiliteitsratio is in 2022 gestegen ten opzichte van 2021. De stijging van de solvabiliteitsratio wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van het eigen vermogen door de bijzondere erfpachtbaten. De solvabiliteitsratio ligt ruim boven de signaalwaarde die door de Provincie Zuid-Holland als risicovol wordt beschouwd (20%).

| Solvabiliteitsratio (in %, bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar) | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Eigen vermogen                                                            | 2.406         | 2.331         | 2.515          | 2.815         |
| Balanstotaal                                                              | 3.972         | 4.162         | 4.438          | 4.396         |
| <b>Solvabiliteitsratio</b>                                                | <b>60,6%</b>  | <b>56,0%</b>  | <b>56,7%</b>   | <b>64,0%</b>  |

## Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in de gemeente Rotterdam zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Het geeft hiermee een indicatie van de ruimte om extra inkomsten uit belastingen te genereren. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden van de gemeente in enig jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar en uit te drukken in een percentage. De Provincie Zuid-Holland beschouwt een belastingcapaciteit hoger dan 105% als risicovol. Tot en met 2021 werd de gemiddelde aanslag OZB-woning berekend voor koop- én huurwoningen tezamen. Vanaf 2022 wordt alleen het gemiddelde voor koopwoningen gepresenteerd. Dit verklaart de stijging tussen 2021 en 2022.

| Belastingcapaciteit (bedragen x € 1)              | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|---------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde   | 189           | 192           | 260            | 260           |
| Afvalstoffenheffing voor een gezin                | 371           | 377           | 384            | 384           |
| Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde | 216           | 226           | 236            | 236           |
| Eventuele heffingskorting                         | 0             | 0             | 0              | 0             |

|                                                               |             |             |             |             |
|---------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde</b> | <b>776</b>  | <b>795</b>  | <b>880</b>  | <b>880</b>  |
| Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in t-1             | 740         | 776         | 868         | 868         |
| <b>Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde in t-1</b>          | <b>105%</b> | <b>102%</b> | <b>101%</b> | <b>101%</b> |

## Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft daarmee een indicatie van de mate waarin de rente en de aflossingen op de exploitatie drukken.

De netto schuldquote is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021. De belangrijkste oorzaak voor de daling van de netto schuldquote zijn de bijzondere erfpachtbaten waardoor er minder externe financiering nodig was. De netto schuldquote past in de categorie 'minst risicovol'.

| Netto schuldquote (in %, bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar) | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Vaste schulden                                                          | 915           | 601           | 826            | 677           |
| Netto vlottende schuld                                                  | 125           | 556           | 421            | 221           |
| Overlopende passiva                                                     | 417           | 570           | 570            | 563           |
| Financiële activa excl. verstrekte leningen en kapitaalverstrekking     | 0             | 0             | 0              | 0             |
| Uitzettingen < 1 jaar                                                   | -395          | -455          | -455           | -509          |
| Liquide middelen                                                        | -0            | 0             | 0              | -14           |
| Overlopende activa                                                      | -295          | -305          | -305           | -369          |
| Saldo                                                                   | 766           | 966           | 1.057          | 569           |
| Totale baten (exclusief mutatie reserves)                               | 5.239         | 4.077         | 4.745          | 4.871         |
| <b>Netto schuldquote (saldo / totale baten)</b>                         | <b>14,6%</b>  | <b>23,7%</b>  | <b>22,3%</b>   | <b>11,7%</b>  |

Signaleringswaarden Provincie Zuid-Holland: <90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, >130% is meest risicovol.

## Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote wordt zowel in- als exclusief doorgeleende gelden gepresenteerd. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de door de gemeente verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldpositie. Het kengetal wordt op dezelfde wijze berekend als de nettoschuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden betrokken. Een aanzienlijk deel van de opgenomen gelden is doorgeleend aan woningcorporaties en deelnemingen. Dit bedrag neemt de komende jaren wel gestaag af.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is, net als de netto schuldquote, lager dan in de begroting voorzien. Ook deze past in de categorie 'minst risicovol'.

| Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (in %, bedragen x € 1 mln,<br>balansstanden ultimo jaar) | Rekening<br>2020 | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Rekening<br>2022 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Vaste schulden                                                                                                   | 915              | 601              | 826               | 677              |
| Netto vlottende schuld                                                                                           | 125              | 556              | 421               | 221              |
| Overlopende passiva                                                                                              | 417              | 570              | 570               | 563              |
| Financiële activa excl. verstrekte leningen en kapitaalverstrekking                                              | -179             | -115             | -97               | -101             |
| Uitzettingen < 1 jaar                                                                                            | -395             | -455             | -455              | -509             |
| Liquide middelen                                                                                                 | -0               | 0                | 0                 | -14              |
| Overlopende activa                                                                                               | -295             | -305             | -305              | -369             |
| Saldo                                                                                                            | 587              | 851              | 960               | 469              |
| Totale baten (exclusief mutatie reserves)                                                                        | 5.239            | 4.077            | 4.745             | 4.871            |
| <b>Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (saldo / totale baten)</b>                            | <b>11,2%</b>     | <b>20,9%</b>     | <b>20,2%</b>      | <b>9,6%</b>      |

Signaleringswaarden Provincie Zuid-Holland: <90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, >130% is meest risicovol.

## Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet betreft een plafond voor de kortlopende schuld van de gemeente, met als doel een te grote gevoeligheid voor rentefluctuaties op de kortlopende schuld te voorkomen. De kasgeldlimiet is wettelijk bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal. Indien de kortlopende schuld van een gemeente voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, dient de gemeente haar toezichthouder hiervan op de hoogte te stellen en een plan voor te leggen om het daaropvolgende kwartaal weer aan de kasgeldlimiet te voldoen.

In 2022 werd in alle kwartalen voldaan aan de limiet.

| Kasgeldlimiet (bedragen x € 1 mln)                    | 2021 Q1    | 2021 Q2    | 2021 Q3    | 2021 Q4    | 2022 Q1  | 2022 Q2    | 2022 Q3    | 2022 Q4    |
|-------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|----------|------------|------------|------------|
| Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting | 3.937      | 3.937      | 3.937      | 3.937      | 4.151    | 4.151      | 4.151      | 4.151      |
| Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,5% van grondslag     | 335        | 335        | 335        | 335        | 353      | 353        | 353        | 353        |
| Gemiddelde korte schuld                               | 117        | 250        | 172        | 215        | 410      | 285        | 69         | 0          |
| Gemiddelde korte middelen                             | -29        | -91        | -78        | -27        | -58      | -77        | -160       | -102       |
| Gemiddelde netto korte schuld                         | 87         | 159        | 94         | 189        | 352      | 208        | -91        | -102       |
| In % begroting                                        | 2,2%       | 4,0%       | 2,4%       | 4,8%       | 8,5%     | 5,0%       | -2,2%      | -2,5%      |
| <b>Ruimte (+) / Overschrijding (-)</b>                | <b>247</b> | <b>175</b> | <b>241</b> | <b>146</b> | <b>0</b> | <b>144</b> | <b>444</b> | <b>455</b> |

## Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om toekomstige renterisico's op de kortlopende schuld te beperken. De renterisico's worden berekend als de som van de aflossingen en de renteherzieningen op de bestaande langlopende schuld. Er geldt een wettelijke norm. Het totale jaarlijkse renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm dwingt daarmee tot spreiding van de aflossingen en renteherzieningen. In 2022 is aan de renterisiconorm voldaan.

| Renterisiconorm (bedragen x € 1 mln)                  | 2020  | 2021  | 2022  | 2023  | 2024  | 2025  | 2026  |
|-------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting | 3.767 | 3.937 | 4.151 | 4.354 | 4.354 | 4.354 | 4.354 |
| Renterisiconorm o.g.v. wet Fido: 20% van grondslag    | 753   | 787   | 830   | 871   | 871   | 871   | 871   |
| Renteherzieningen                                     | 0     | 0     | 0     | 0     | 0     | 0     | 50    |
| Aflossingen                                           | 751   | 415   | 25    | 105   | 175   | 100   | 101   |
| Risicobedrag                                          | 751   | 415   | 25    | 105   | 175   | 100   | 151   |
| In % begroting                                        | 20%   | 11%   | 1%    | 2%    | 4%    | 2%    | 3%    |
| Ruimte (+) / Overschrijding (-)                       | 3     | 373   | 805   | 766   | 696   | 771   | 720   |

## EMU-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. Voor de jaren 2019-2022 is afgesproken dat de gezamenlijke ruimte voor de decentrale overheden 0,4% van het bbp bedraagt. De gezamenlijke ruimte voor de gemeenten bedraagt 0,27% van het bbp. In de Septembercirculaire Gemeentefonds 2021 zijn de individuele referentiewaarden gepubliceerd, die de afzonderlijke gemeenten in 2022 als richtsnoer konden hanteren. De referentiewaarde voor Rotterdam bedroeg - € 133 mln.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert. In 2022 is geen EMU-tekort gerealiseerd.

| EMU-saldo (bedragen x € 1 mln)                                    | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| 1. Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking aan reserves | 1.291         | -75           | 184            | 483           |
| 2. Mutaties (im)materiële vaste activa                            | -111          | -108          | -316           | -123          |

|                                                                 |             |             |            |            |
|-----------------------------------------------------------------|-------------|-------------|------------|------------|
| 3. Mutatie voorzieningen                                        | 8           | -6          | 1          | 16         |
| 4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)         | -31         | -44         | 35         | 21         |
| 5. Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa | -1.290      | 0           | 0          | 0          |
| <b>Berekend EMU-saldo</b>                                       | <b>-132</b> | <b>-232</b> | <b>-96</b> | <b>397</b> |

## Kapitaallastenratio

De kapitaallastenratio wordt berekend door het totaal van rente- en afschrijvingslasten (met betrekking tot schulden en investeringen) af te zetten tegen de totale baten (excl. onttrekkingen aan reserves). Niet alleen het aangaan van schuld leidt tot lasten die de flexibiliteit van de begroting negatief beïnvloeden, hetzelfde geldt voor investeringen. Investerings leiden tot kapitaallasten, die gedurende de afschrijvingstermijn van de investering als last op de begroting drukken, waardoor de flexibiliteit van de begroting afneemt. Er geldt geen wettelijke of andere norm voor deze ratio. Er is op dit moment geen zinvolle signaleringswaarde voor dit kengetal te bepalen op basis van literatuur of de praktijk van andere gemeenten. Voor de beoordeling moet vooral naar de ontwikkeling in de tijd worden gekeken. De ratio is in 2022 zoals in de begroting was voorzien.

| Kapitaallastenratio (bedragen x € 1 mln)  | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Rentelasten                               | 23            | 15            | 15             | 14            |
| Afschrijvingen                            | 122           | 133           | 139            | 145           |
| Saldo                                     | 145           | 148           | 154            | 159           |
| Totale baten (exclusief mutatie reserves) | 5.239         | 4.077         | 4.745          | 4.871         |
| <b>Kapitaallastenratio (%)</b>            | <b>2,8%</b>   | <b>3,6%</b>   | <b>3,2%</b>    | <b>3,3%</b>   |

## Kengetal grondexploitaties

Het kengetal grondexploitaties geeft een indicatie van het financiële risico dat de gemeente loopt in verband met zijn grondportefeuille. Het kengetal wordt berekend door de boekwaarde van de grondexploitaties af te zetten tegen de totale baten van de gemeente (excl. onttrekkingen aan reserves). De boekwaarde van de grondexploitaties is negatief, doordat de gemeente in het verleden verliezen heeft genomen op de grondexploitaties. Een negatief kengetal betekent dat er geen boekwaarde is die moet worden terugverdiend door verkoop van grond. De gemeente loopt dus beperkt risico op zijn voorraden grond.

De waarde van het kengetal grondexploitaties is in 2022 heel licht gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Het valt nog steeds ruimschoots in de categorie die door de Provincie Zuid-Holland als 'minst risicovol' wordt beoordeeld.

| Grondexploitaties (in %, bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar) | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Bouwgronden in exploitatie                                              | -133          | -111          | -146           | -146          |

|                                           |       |       |       |       |
|-------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|
| Totale baten (exclusief mutatie reserves) | 5.239 | 4.077 | 4.745 | 4.871 |
| Ratio grondexploitatie (%)                | -2,5% | -2,7% | -3,1% | -3,0% |

Signaleringsswaarden Provincie Zuid-Holland: < 20% is minst risicovol, 20-35% is neutraal, > 35% is meest risicovol.

## Financiering

Pagina 216

### Financiering

De treasuryfunctie van de gemeente omvat alle activiteiten die voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. De gemeente moet altijd over voldoende geld beschikken om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen: het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, salarissen en facturen van derden. Hiervoor trekt de gemeente op dagelijkse basis korte geldleningen aan. Om investeringen in de stad mogelijk te maken, trekt de gemeente geldleningen aan met een langere looptijd. Het financieringsbeleid is nodig om de rente die de gemeente moet betalen op de aangetrokken leningen te beheersen en de daarmee samenhangende risico's te beperken. Het andere belangrijke aandachtsveld binnen de treasuryfunctie betreft het verstrekken van leningen en het verlenen van garanties door de gemeente bij de uitoefening van haar publieke taak.

[Beleidsontwikkeling financiering](#)[Rente](#)[Wettelijke normen](#)[Renterisicobeheer](#)[Leningverstrekking](#)[Garantieverlening](#)[Kredietrisicobeheer](#)

### Beleid

#### Financiering

De [Wet financiering decentrale overheden \(Wet fido\)](#) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hierbij gelden als wettelijke normen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Het kan voorkomen dat de gemeente in een bepaalde periode overtollig geld heeft. Op dat moment heeft de gemeente meer geld op de bankrekeningen staan dan strikt noodzakelijk is. Als ze dat geld niet uitleent aan medeoverheden en de omvang is hoger dan een bepaald drempelbedrag, dan moet de gemeente dat geld aanhouden in 's Rijks schatkist. Dit wordt 'verplicht schatkistbankieren' genoemd. Ook stelt de Wet fido strenge eisen aan de kredietwaardigheid van tegenpartijen en de te gebruiken instrumenten. Artikel 212 van de [Gemeentewet](#) verplicht de gemeente de gemeentelijke regelgeving voor de financieringsfunctie vast te leggen. Dit heeft de gemeente gedaan in de vigerende [Verordening financiën Rotterdam 2021](#), die verder is uitgewerkt in het [Treasurystatuut Rotterdam 2021](#).

De financiering van de gemeentelijke investeringen vindt plaats met reserves en voorzieningen – de interne financieringsmiddelen – en met extern aangetrokken geldleningen. De gemeente rekent ook rente over de reserves en voorzieningen. De rentevergoeding die wordt toegerekend aan de reserves en voorzieningen wordt

de 'bespaarde rente' genoemd. De bespaarde rente is geen uitgave zoals de werkelijke rente die de gemeente voor opgenomen geldleningen moet betalen, maar blijft binnen de eigen begroting. De bespaarde rente wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Rotterdamse investeringsmotor (RIM).

De totale gemeentelijke financieringskosten bestaan daarmee uit de externe rentelasten over de opgenomen geldleningen en de berekende rentelasten over de interne financieringsmiddelen. De gemeente werkt met een omslagrentemethodiek. Dat wil zeggen dat de gemeentelijke financieringskosten via het [programma Algemene middelen](#) worden toegerekend aan de overige gemeentelijke programma's op basis van de boekwaarde van desbetreffende investeringen op de balans.

In het [Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten \(BBV\)](#) zijn bepalingen en richtlijnen opgesteld voor de berekening van de bespaarde rente, de omslagrente die wordt toegerekend aan de investeringen en de omslagrente die wordt toegerekend aan de bouwgronden in exploitatie (BIE). Jaarlijks worden op basis van de BBV-richtlijnen de verschillende interne rentepercentages berekend. Voor het begrotingsjaar 2022 was de omslagrente investeringen vastgesteld op 1,50%, evenals de bespaarde rente over de reserves en voorzieningen. De bestendige gedragslijn is om beide rentepercentages aan elkaar gelijk te houden. Daarnaast bestaan er rijksregels voor het toerekenen van rente aan de Voorziening pensioenen bestuurders. Aan deze voorziening moet jaarlijks een toevoeging plaatsvinden voor het percentage waartegen de voorziening contant is gemaakt. Volgens voorschriften van het Rijk is de rentetoerekening voor pensioenvoorzieningen voor 2022 gesteld op 0,528%.

De omslagrente, de bespaarde rente en de rente pensioenvoorzieningen bestuurders wijken in 2022 op realisatiebasis niet af van de begroting. Voor de omslagrente BIE vindt volgens de BBV-richtlijnen bij jaarrekening nacalculatie plaats op basis van de werkelijk gerealiseerde rentelasten. De omslagrente BIE wordt bepaald als het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar de verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen. Deze omslagrente BIE komt bij nacalculatie uit op 0,62% en is lager dan begroot (0,8%).

Op grond van deze bepalingen en richtlijnen zijn in de jaarstukken 2022 de volgende rentepercentages te onderscheiden:

- Omslagrente bouwgronden in exploitatie: 0,62%
- Omslagrente investeringen: 1,5%
- Bespaarde rente: 1,5%
- Rentetoerekening pensioenvoorziening bestuurders: 0,528%

### **Leningverstrekking en garantieverlening**

Gemeenten mogen volgens de Wet fido uitsluitend geldleningen verstrekken en garanties verlenen uit hoofde van de publieke taak. We spreken van een publieke taak wanneer overheidsingrijpen noodzakelijk is om een maatschappelijk belang te realiseren. De gemeenteraad bepaalt wat tot de publieke taak behoort en besluit of bij marktfalen overheidsingrijpen noodzakelijk is. Bij het verstrekken van geldleningen en garanties is een motivering van de overwegingen voor dit overheidsingrijpen vereist. De gemeenteraad en de toezichthouder, de provincie

Zuid-Holland, moeten dit kunnen toetsen. Een belangrijke overweging voor de gemeenteraad hierbij is of de te ondersteunen activiteiten direct of indirect van belang zijn voor de eigen inwoners. Daarnaast moet worden overwogen of de gemeente de meest geëigende overheidspartij is om deze activiteiten te ondersteunen.

De [Verordening leningverstrekking en garantieverlening Rotterdam 2014](#) biedt het kader voor het verstrekken van leningen en de verlening van garanties voor rechtspersonen. Bij leningverstrekking of garantieverlening stelt de gemeente zich terughoudend op volgens het "nee, tenzij" principe. In afwijking hiervan worden bepaalde investeringen gestimuleerd via specifieke regelgeving. Daarbij houdt de gemeente nadrukkelijk rekening met wettelijke kaders. De gemeente beheerst en verlaagt de risico's die samenhangen met de leningverstrekking en garantieverlening door toepassing van een actief kredietrisicobeheer.

## Ontwikkeling financiering

De ontwikkeling van de leningenpositie is afhankelijk van de ontwikkeling van de investeringen (inclusief de voorraden) enerzijds en van de ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen en het netto werkkapitaal anderzijds.

### Investeringen

De onderstaande tabel toont de ontwikkelingen van de boekwaarde van de gemeentelijke investeringen. Het gaat hierbij om de investeringen in immateriële, materiële en financiële vaste activa en de voorraden. De immateriële vaste activa hebben betrekking op bijdragen aan activa van derden (bijvoorbeeld bijdragen in Hart van Zuid voor zwembad en kunstenpand) en voorbereidingskosten voor nog niet geactiveerde grondexploitaties. Tot de materiële vaste activa behoren onder andere de terreinen, gebouwen en vervoermiddelen van de gemeente. De financiële vaste activa bestaan voornamelijk uit aandelenkapitaal door deelname in verbonden partijen en verstrekte geldleningen aan derden. De voorraden, die voornamelijk bestaan uit bouwgronden in exploitatie, worden in dit overzicht ook tot de investeringen gerekend.

De boekwaarde van de (im)materiële vaste activa kwam € 192,1 mln lager uit dan begroot. Voor meer informatie over de investeringen in materiële vaste activa, zie de [paragraaf Investerings](#). De boekwaarde van de financiële vaste activa was eind 2022 € 4,9 mln hoger dan geraamd. De boekwaarde van de voorraden bestaat voornamelijk uit bouwgronden in exploitatie en handelsgoederen, waaronder projectmatig aangekochte panden. Deze post kwam € 13,8 mln hoger uit dan geraamd. Zie voor de ontwikkelingen van de voorraden de [balanspagina Voorraden](#). De netto banksaldi zijn in 2022 gestegen naar een saldo van € 1,2 mln. Ten opzichte van de rekening 2021 is dit een stijging van € 11,0 mln. Het [kasstroomoverzicht](#) geeft een nader inzicht in de mutatie van de netto banksaldi.

| Investerings (standen ultimo jaar)                 | Rekening 2019    | Rekening 2020    | Rekening 2021    | Begroting 2022   | Rekening 2022    |
|----------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| <b>Immateriële vaste activa</b>                    | <b>36.190</b>    | <b>43.207</b>    | <b>52.053</b>    | <b>53.588</b>    | <b>47.493</b>    |
| <b>Materiële vaste activa</b>                      | <b>2.643.519</b> | <b>2.747.174</b> | <b>2.846.283</b> | <b>3.160.306</b> | <b>2.974.312</b> |
| Kapitaalverstrekkingen                             | 396.588          | 397.859          | 429.908          | 443.376          | 444.416          |
| Leningen (woningcorporaties en verbonden partijen) | 196.950          | 163.903          | 86.575           | 69.141           | 69.141           |
| Overige financiële vaste activa                    | 13.443           | 15.038           | 28.414           | 27.542           | 31.448           |

|                         |           |           |           |           |           |
|-------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Financiële vaste activa | 606.981   | 576.800   | 544.898   | 540.059   | 545.004   |
| Vorraden                | -116.117  | -85.161   | -41.591   | -76.481   | -62.698   |
| Netto banksaldi         | 5.849     | -5.281    | -9.866    | 0         | 1.157     |
| Totaal investeringen    | 3.176.422 | 3.276.739 | 3.391.777 | 3.677.473 | 3.505.269 |

## Financieringsmiddelen

De investeringen in vaste activa en voorraden worden gefinancierd met interne en externe financieringsmiddelen. De interne financieringsmiddelen worden gevormd door de reserves en voorzieningen. De langlopende schulden bestaan uit lange leningen met een looptijd van 1 jaar of langer en overige vaste schuld. De overige vaste schuld bestaat vooral uit de ontvangen afkoopsommen erfpacht. De gemeente moet deze afkoopsommen als schuld op de balans opnemen en gedurende de oorspronkelijke looptijd van het afgekochte erfpachtcontract jaarlijks laten vrijvallen in het resultaat. De kasgeldleningen zijn externe geldleningen met een looptijd van korter dan 1 jaar. Ten slotte wordt het overig netto werkkapitaal tot de financieringsmiddelen gerekend. Het netto werkkapitaal bestaat uit het saldo van de debiteuren, crediteuren en overlopende posten.

De boekwaarde van het eigen vermogen is eind 2022 € 313,8 mln hoger dan begroot. Naast het rekeningresultaat kwam dit door in 2022 hogere opbrengsten van de erfpachtconversies en door lager dan geraamde onttrekkingen aan diverse reserves, zoals de bestemmingsreserves Rotterdamse Investeringsmotor, Taakmutaties Gemeentefonds, Gebiedsontwikkeling en Energietransitie. Zie voor de ontwikkelingen van de reserves de [balanspagina Reserves](#). Ook de omvang van de voorzieningen was € 23,4 mln hoger dan begroot door een toevoeging aan de verliesvoorziening Grondexploitatie (zie [paragraaf Grondbeleid](#) voor informatie over de grondexploitatie). Voor meer informatie over voorzieningen, zie de [balanspagina Voorzieningen](#).

Vooral de erfpachtconversies en bij begroting achterblijvende investeringen hebben ertoe geleid dat er in 2022 € 188,0 mln minder langlopende leningen zijn aangetrokken dan geraamd. Ook de behoefte aan kasgeld was in 2022 aanmerkelijk lager. Met name een hoger saldo aan kortlopende uitzettingen (zie de [balanspagina uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar](#)) en overlopende activa (zie de [balanspagina overlopende activa](#)) heeft geleid tot een afname van het netto werkkapitaal.

| Financieringsmiddelen (standen ultimo jaar)   | Rekening 2019    | Rekening 2020    | Rekening 2021    | Begroting 2022   | Rekening 2022    |
|-----------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Eigen vermogen                                | 1.115.404        | 2.406.294        | 2.331.061        | 2.486.949        | 2.814.556        |
| Voorzieningen                                 | 101.406          | 109.763          | 104.246          | 96.887           | 120.291          |
| <b>Interne financieringsmiddelen</b>          | <b>1.216.810</b> | <b>2.516.057</b> | <b>2.435.307</b> | <b>2.583.835</b> | <b>2.934.847</b> |
| Obligatieleningen en onderhandse geldleningen | 1.628.760        | 878.092          | 563.426          | 826.698          | 638.658          |
| Overige leningen                              | 36.716           | 36.501           | 37.079           | 35.975           | 38.326           |
| <b>Langlopende schulden</b>                   | <b>1.665.476</b> | <b>914.593</b>   | <b>600.505</b>   | <b>862.673</b>   | <b>676.983</b>   |
| Kasgeldleningen                               | 323.000          | 0                | 425.000          | 300.000          | 60.000           |
| <b>Overig netto werkkapitaal</b>              | <b>-28.864</b>   | <b>-153.911</b>  | <b>-69.036</b>   | <b>-69.036</b>   | <b>-166.562</b>  |

|                                      |           |           |           |           |           |
|--------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Totaal lopende financieringsmiddelen | 3.176.422 | 3.276.739 | 3.391.777 | 3.677.473 | 3.505.269 |
|--------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|

## Ontwikkeling leningenpositie

De bovenstaande ontwikkelingen leidden tot een afname van de schuldpositie ten opzichte van de raming met € 428,0 mln. Vergeleken met de stand per ultimo 2021 is de schuld gedaald met € 289,8 mln.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote zijn verbeterd ten opzichte van de begroting. Voor meer informatie over deze kengetallen, zie de [paragraaf Financiële kengetallen](#).

| Ontwikkeling leningenpositie (standen ultimo jaar) | Rekening 2019    | Rekening 2020  | Rekening 2021  | Begroting 2022   | Rekening 2022  |
|----------------------------------------------------|------------------|----------------|----------------|------------------|----------------|
| Kasgeldleningen                                    | 323.000          | 0              | 425.000        | 300.000          | 60.000         |
| Obligatieleningen en onderhandse geldleningen      | 1.628.760        | 878.092        | 563.426        | 826.698          | 638.658        |
| <b>Totaal korte en lange geldleningen</b>          | <b>1.951.760</b> | <b>878.092</b> | <b>988.426</b> | <b>1.126.698</b> | <b>698.658</b> |

## Rente

In 2022 stonden de financiële markten in het teken van hoge inflatie. Om de inflatie te beteugelen heeft de Europese Centrale Bank (ECB) na een rentepauze van 11 jaar de beleidsrente meerdere malen fors verhoogd en aangegeven dit te blijven doen tot de inflatie de gewenste 2% bereikt. Daar waar de gemeente aan het begin van 2022 nog kort geld leende tegen een rente van -0,5%, is de korte rente tegen het eind van het jaar al opgelopen tot 1,9%. Echter, door de erfpachtafkopen is er veel geld op de gemeentelijke bankrekening binnengekomen en was de leenbehoefte minimaal. De rentestijging heeft in 2022 een beperkt effect gehad op de gemeentelijke financiering.

### Renteresultaat

Het onderstaande renteschema geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de verstrekte leningen, investeringen en grondexploitaties. In 2022 bedroeg het gemiddelde rentepercentage over de opgenomen korte en lange leningen 1,4%. Het percentage dat aan bespaarde rente is toegerekend aan de reserves en voorzieningen was 1,5%. Het percentage van de omslagrente, waarmee de financieringskosten intern zijn toegerekend aan de gemeentelijke programma's, was ook 1,5%.

Een lagere schuldpositie leidde ondanks de stijgende marktrente voor wat betreft de externe rentelasten tot een voordeel van € 0,6 mln ten opzichte van de begroting. De rentebaten op verstrekte leningen kwamen juist door de stijgende marktrente iets hoger uit dan begroot. Hieronder valt ook het geld dat was gestald bij de schatkist. Daarover heeft de gemeente een rentevergoeding ontvangen. De nacalculatie van de toegerekende rente aan bouwgronden in exploitatie van 0,80% naar 0,62% heeft daarnaast geleid tot een rentevoordeel van € 0,3 mln. Uiteindelijk kwamen de totaal toe te rekenen financieringskosten € 1,0 mln lager uit dan geraamd. De realisatie van de nieuwe investeringen bleef achter bij de verwachtingen waardoor € 1,0 mln minder omslagrente kon worden toegerekend. Het renteresultaat kwam iets hoger uit dan begroot.

| Renteschema                                                    | Rekening 2019  | Rekening 2020  | Rekening 2021  | Begroting 2022 | Rekening 2022  |
|----------------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Externe rentelasten korte en lange leningen                    | -37.371        | -22.824        | -15.088        | -14.510        | -13.868        |
| Rentebaten verstrekte leningen                                 | 6.928          | 7.576          | 5.923          | 2.546          | 2.592          |
| <b>Saldo externe rentelasten en rentebaten</b>                 | <b>-30.443</b> | <b>-15.248</b> | <b>-9.165</b>  | <b>-11.964</b> | <b>-11.276</b> |
| Omslagrente bouwgronden in exploitatie (BIE)                   | -1.915         | -1.390         | -1.110         | -1.370         | -1.046         |
| <b>Toe te rekenen externe rente</b>                            | <b>-32.358</b> | <b>-16.638</b> | <b>-10.275</b> | <b>-13.334</b> | <b>-12.322</b> |
| Rente over eigen vermogen (toevoeging RIM)                     | -24.363        | -41.047        | -42.110        | -34.966        | -34.966        |
| Rente over voorzieningen (toevoeging RIM)                      | -338           | -1.017         | -384           | -148           | -148           |
| Rente over pensioenvoorzieningen en vooruitontvangen subsidies | -724           | -147           | -47            | -276           | -286           |
| <b>Totaal toe te rekenen rente</b>                             | <b>-57.783</b> | <b>-58.849</b> | <b>-52.816</b> | <b>-48.724</b> | <b>-47.721</b> |
| Toegerekende omslagrente                                       | 66.193         | 61.381         | 56.916         | 51.227         | 50.267         |
| <b>Renteresultaat</b>                                          | <b>8.410</b>   | <b>2.532</b>   | <b>4.100</b>   | <b>2.503</b>   | <b>2.546</b>   |

## Wettelijke normen

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn drie wettelijke normen opgenomen waaraan de gemeente moet voldoen. Zo moeten tijdelijk overtollige middelen boven een vastgestelde drempel worden aangehouden in 's Rijks schatkist. Bij het aantrekken van korte leningen (met looptijd tot één jaar) mag het gemiddelde saldo de kasgeldlimiet niet langdurig overschrijden. Het saldo aan aflossingen en renteherzieningen op de bestaande portefeuille lange leningen (met looptijd van één jaar of langer) mag in enig jaar niet hoger zijn dan de renterisiconorm.

### Drempel schatkistbankieren

Om de staatsschuld te beperken moeten gemeenten liquide middelen aanhouden in de schatkist bij het Rijk of uitzetten bij medeoverheden. Om te voorkomen dat onverwachte ontvangsten en uitgestelde betalingen direct leiden tot onrechtmatigheid mag er bij gemeenten een beperkt positief saldo op de bankrekeningen aanwezig zijn. Gemiddeld per kwartaal mag dit saldo niet meer zijn dan een vastgesteld drempelbedrag. Het drempelbedrag is gerelateerd aan de omvang van de begroting, 2% over de eerste schijf van € 500 mln en 0,2% over het meerdere daarboven. Voor 2022 kwam het drempelbedrag voor de gemeente Rotterdam uit op € 17,3 mln. Indien de gemiddelde banksaldi boven deze drempel komen, worden deze middelen in de schatkist van het Rijk aangehouden. Dagelijks wordt het saldo op de verschillende bankrekeningen bepaald en een positief saldo wordt overgeboekt naar de schatkistrekening. Door deze strakke sturing op de liquiditeitspositie bleven de gemiddelde banksaldi ruim onder de drempel en is daarmee geheel 2022 voldaan aan deze norm.

| Drempelbedrag schatkistbankieren                      | 2020          | 2021          | 2022          | 2022 Q1       | 2022 Q2       | 2022 Q3       | 2022 Q4       |
|-------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting | 3.767.271     | 3.937.110     | 4.150.519     | 4.150.519     | 4.150.519     | 4.150.519     | 4.150.519     |
| <b>Drempelbedrag o.g.v. wet Fido</b>                  | <b>10.285</b> | <b>13.749</b> | <b>17.301</b> | <b>17.301</b> | <b>17.301</b> | <b>17.301</b> | <b>17.301</b> |

|                                 |       |        |        |        |        |        |       |
|---------------------------------|-------|--------|--------|--------|--------|--------|-------|
| Gemiddelde omvang banksaldi     | 3.230 | 2.898  | 5.003  | 3.204  | 4.515  | 2.963  | 9.331 |
| Ruimte (+) / overschrijding (-) | 7.055 | 10.852 | 12.298 | 14.097 | 12.786 | 14.338 | 7.970 |

## Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld. De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting en bedroeg € 352,8 mln in 2022. De kasgeldlimiet wordt getoetst aan het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schulden en mag niet meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschreden worden. Bij een dreigende structurele overschrijding van de kasgeldlimiet worden nieuwe lange leningen aangetrokken. In 2022 is voldaan aan de vereisten uit de Wet fido met betrekking tot de kasgeldlimiet. Geen enkel kwartaal is de kasgeldlimiet overschreden.

| Kasgeldlimiet                                            | 2021 Q1        | 2021 Q2        | 2021 Q3        | 2021 Q4        | 2022 Q1        | 2022 Q2        | 2022 Q3        | 2022 Q4         |
|----------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|
| Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting    | 3.937.110      | 3.937.110      | 3.937.110      | 3.937.110      | 4.150.519      | 4.150.519      | 4.150.519      | 4.150.519       |
| <b>Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,5% van grondslag</b> | <b>334.654</b> | <b>334.654</b> | <b>334.654</b> | <b>334.654</b> | <b>352.794</b> | <b>352.794</b> | <b>352.794</b> | <b>352.794</b>  |
| Gemiddelde vlottende schulden                            | 116.675        | 250.412        | 172.151        | 215.339        | 410.302        | 284.963        | 69.301         | 62              |
| Gemiddelde vlottende middelen                            | -29.273        | -90.971        | -78.072        | -26.758        | -57.876        | -76.614        | -160.013       | -102.214        |
| <b>Gemiddelde netto vlottende schulden</b>               | <b>87.402</b>  | <b>159.441</b> | <b>94.079</b>  | <b>188.581</b> | <b>352.427</b> | <b>208.349</b> | <b>-90.713</b> | <b>-102.153</b> |
| In % begroting                                           | 2,2%           | 4,0%           | 2,4%           | 4,8%           | 8,5%           | 5,0%           | -2,2%          | -2,5%           |
| Ruimte (+) / overschrijding (-)                          | 247.252        | 175.213        | 240.575        | 146.073        | 367            | 144.445        | 443.507        | 454.947         |

## Renterisiconorm

Bij de structurering van de lange schuld moet de gemeente rekening houden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van herfinanciering van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Het renterisicobedrag wordt volgens de Wet fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting. Het renterisicobedrag op de langlopende schuld kwam in 2022 uit op € 24,8 mln en bleef daarmee ruim onder de gestelde norm. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt er nadrukkelijk rekening mee gehouden dat het risicobedrag ook in de volgende jaren onder de renterisiconorm blijft.

| Renterisiconorm                                           | 2020           | 2021           | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           | 2026           |
|-----------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting     | 3.767.271      | 3.937.110      | 4.150.519      | 4.354.412      | 4.354.412      | 4.354.412      | 4.354.412      |
| <b>Renterisiconorm o.g.v. wet Fido: 20% van grondslag</b> | <b>753.454</b> | <b>787.422</b> | <b>830.104</b> | <b>870.882</b> | <b>870.882</b> | <b>870.882</b> | <b>870.882</b> |
| Renteherzieningen                                         | 0              | 0              | 0              | 0              | 0              | 0              | 50.000         |

|                                        |                |                |                |                |                |                |                |
|----------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Aflossingen                            | 750.668        | 414.666        | 24.769         | 104.736        | 175.074        | 100.277        | 100.587        |
| <b>Risicobedrag</b>                    | <b>750.668</b> | <b>414.666</b> | <b>24.769</b>  | <b>104.736</b> | <b>175.074</b> | <b>100.277</b> | <b>150.587</b> |
| In % begroting                         | 19,9%          | 10,5%          | 0,6%           | 2,4%           | 4,0%           | 2,3%           | 3,5%           |
| <b>Ruimte (+) / overschrijding (-)</b> | <b>2.786</b>   | <b>372.756</b> | <b>805.335</b> | <b>766.146</b> | <b>695.808</b> | <b>770.605</b> | <b>720.295</b> |

## Renterisicobeheer

Bij het afsluiten van nieuwe leningen loopt de gemeente een renterisico. Tevens bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Als onderdeel van het renterisicobeheer maakt de gemeente op beperkte schaal gebruik van renteswaps.

Renteswaps zijn instrumenten waarmee de lange rente kan worden vastgelegd. In 2009 en 2010 heeft de gemeente renteswaps afgesloten om toekomstige renterisico's te beperken. Daarbij zijn de renterisico's van € 185 mln aan onderliggende financieringsbehoefte ingedekt. Ter beperking van tegenpartijrisico's zijn deze swaps alleen afgesloten bij de BNG Bank. Deze bank heeft de hoogste mogelijke kredietwaardigheid. Meerdere ratingbureaus hebben de BNG Bank een AAA-rating toegekend. De rating is een indicatie van de financiële gezondheid en de AAA-rating is de beste categorie. Tegenpartijrisico's bij financiële producten van de BNG Bank zijn daarom extreem laag. Op deze renteswaps drukken geen onderpandverplichtingen. Bij een rentedaling heeft de gemeente dan ook geen verplichting om liquide middelen te storten.

## Leningverstrekking

De Verordening leningverstrekking en garantieverlening Rotterdam 2014 biedt het kader voor het verstrekken van leningen en de verlening van garanties voor rechtspersonen. Bij leningverstrekking en garantieverlening stelt de gemeente zich terughoudend op volgens het "nee, tenzij" principe. In afwijking hiervan worden bepaalde investeringen gestimuleerd via specifieke regelgeving. Zo kan onder de [Regeling Investeringsubsidies breedtesport-, scouting- en speeltuinverenigingen](#) naast een subsidie een aanvullende lening verstrekt worden.

De bestaande portefeuille verstrekte geldleningen heeft een aflopend karakter. Tot 1994 verstrekte de gemeente leningen aan woningbouwcorporaties. In 1994 is de gemeente een overeenkomst aangegaan met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waardoor de leningen van woningbouwcorporaties worden gewaarborgd door het WSW. Sinds dat moment trekken de woningbouwcorporaties zelfstandig hun leningen aan op de kapitaalmarkt en niet meer bij de gemeente. De komende jaren zal de omvang van de aan de woningcorporaties verstrekte leningen verder dalen. Oorspronkelijk was de gemeente ook de financier van RET Infrastructuur BV en RET Railgebonden Voertuigen BV. In 2016 is besloten dat de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) de rol als financier van beide entiteiten overneemt van de gemeente. Slechts een beperkt pakket met leningen bleef achter bij de gemeente. Deze worden in de komende jaren door de RET afgelost volgens het bestaande aflossingsschema en vervolgens geherfinancierd bij de MRDH.

De overige financiële activa betreffen leningen aan sportverenigingen en welzijnsorganisaties. Daarnaast gaat het om leningen voor de economische ontwikkeling. Ook de leningen die lopen via de Kredietbank Rotterdam, het Nationaal Restauratiefonds (NRF) en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN)

vallen onder deze categorie. Het saldo aan via de SVN verstrekte leningen voor onder andere starters en energietransitie is met € 3,5 mln toegenomen.

| Verstrekte leningen (standen ultimo jaar)     | Rekening 2019  | Rekening 2020  | Rekening 2021  | Begroting 2022 | Rekening 2022  |
|-----------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Woningcorporaties                             | 128.199        | 103.933        | 44.075         | 35.141         | 35.141         |
| Deelnemingen                                  | 58.850         | 51.000         | 42.500         | 34.000         | 34.000         |
| Overige verbonden partijen                    | 9.901          | 8.970          | 0              | 0              | 0              |
| <b>Totaal leningen</b>                        | <b>196.950</b> | <b>163.903</b> | <b>86.575</b>  | <b>69.141</b>  | <b>69.141</b>  |
| Sportverenigingen                             | 4.173          | 3.817          | 4.053          | 3.878          | 3.878          |
| Economische ontwikkeling                      | 7.365          | 7.660          | 9.640          | 10.025         | 10.025         |
| Overig                                        | 1.905          | 3.561          | 14.721         | 13.639         | 17.545         |
| <b>Totaal overige financiële vaste activa</b> | <b>13.443</b>  | <b>15.038</b>  | <b>28.414</b>  | <b>27.542</b>  | <b>31.448</b>  |
| <b>Totaal verstrekte leningen</b>             | <b>210.393</b> | <b>178.941</b> | <b>114.989</b> | <b>96.683</b>  | <b>100.589</b> |

## Garantieverlening

Bij de gemeentelijke garantieverlening wordt onderscheid gemaakt tussen de gemeentelijke achtervangpositie bij de waarborgfondsen, garanties voor particulieren en garanties voor rechtspersonen.

### Achtervang waarborgfondsen

De gemeente fungeert als achtervanger bij twee verschillende waarborgfondsen, de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) en de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan de waarborgfondsen als die in liquiditeitsproblemen komen door een te laag fondsvermogen.

Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop. De achtervangfunctie van de gemeente geldt alleen voor hypotheekleningen die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten, daarna is sprake van 100% achtervang van het Rijk. Hierdoor neemt de Rotterdamse achtervangpositie bij WEW jaarlijks verder af.

Het WSW heeft als doel om de toegang tot de kapitaalmarkt voor de deelnemende woningcorporaties te bevorderen. Daarvoor biedt zij zekerheid aan geldgevers van woningcorporaties voor de rente- en aflossingsverplichtingen van de geborgde geldleningen. De woningcorporaties betalen hiervoor een borgstellingsvergoeding aan het WSW. Als de buffers van het WSW op enig moment ontoereikend zijn, kan het WSW de woningcorporaties aanspreken op een obligoverplichting. Dit is een voorwaardelijke verplichting tot liquiditeitssteun. Als deze steun onvoldoende blijkt om de liquiditeitsproblemen van het WSW op te lossen, dan wordt de achtervang van het Rijk en de gemeenten aangesproken. In 2018 is het WSW een strategisch programma gestart om het borgstelsel te versterken. In 2021 zijn de gemaakte afspraken vastgelegd in verschillende overeenkomsten, waaronder ook nieuwe achtervangovereenkomsten met gemeenten. De nieuwe

overeenkomsten bevatten een aantal verbeteringen voor de positie van de gemeente als achtervanger. De versterking van de positie van het WSW heeft onder andere geleid tot de invoering van een direct door het WSW bij de woningcorporaties opvraagbare obligolening en tot betere afspraken over het onderpand dat het WSW heeft op het vastgoed van woningcorporaties. Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt.

In lijn met de voorgaande jaren wordt het risicobedrag in de onderstaande tabel weergegeven als het totaal van de toegerekende borgstellingen die de waarborgfondsen hebben afgegeven op Rotterdams grondgebied. Dit is niet het werkelijke risicobedrag voor de gemeente Rotterdam. Bij aanspraak op alle achtervangers door het WSW voor renteloze leningen wordt het hier gepresenteerde bedrag als verdeelsleutel gehanteerd. Nu het strategisch programma door het WSW voltooid is, is de VNG gevraagd een methodiek te ontwikkelen voor de verslaglegging over de achtervangpositie en de berekening van het risico waarmee de achtervangpositie gepaard gaat.

| Borgstellingen door waarborgfondsen (standen ultimo jaar) | Rekening 2019     | Rekening 2020    | Rekening 2021    | Begroting 2022   | Rekening 2022    |
|-----------------------------------------------------------|-------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| WEW                                                       | 3.382.000         | 2.951.000        | 2.435.000        | 2.235.000        | 2.273.000        |
| WSW                                                       | 6.629.419         | 6.677.957        | 7.068.944        | 7.068.944        | 7.576.507        |
| <b>Totaal borgstellingen door waarborgfondsen</b>         | <b>10.011.419</b> | <b>9.628.957</b> | <b>9.503.944</b> | <b>9.303.944</b> | <b>9.849.507</b> |

### Garanties voor particulieren

De garanties in de volkshuisvesting aan particulieren hebben voornamelijk betrekking op een regeling die gold tot 1995. Volgens deze regeling verstrekke de gemeente garanties voor hypothecaire geldleningen van particulieren. Bij verliezen op grond van deze regeling neemt het Rijk 50% voor zijn rekening. Met de komst van de NHG in 1995 is deze regeling gestopt. Daarnaast heeft de gemeente zich garant gesteld voor door het Nationaal Restauratiefonds (NRF) verstrekte leningen.

| Garanties t.b.v. volkshuisvesting particulieren (standen ultimo jaar) | Rekening 2019 | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Hypotheekgaranties                                                    | 32.680        | 29.957        | 27.233        | 24.510         | 24.510        |
| Garantie NRF-leningen                                                 | 4.034         | 3.930         | 2.900         | 2.100          | 2.329         |
| <b>Totaal garanties t.b.v. volkshuisvesting particulieren</b>         | <b>36.714</b> | <b>33.887</b> | <b>30.133</b> | <b>26.610</b>  | <b>26.839</b> |

### Garanties voor rechtspersonen

In het verleden zijn op verschillende beleidsgebieden garanties voor rechtspersonen verstrekt. Bij de risicobeoordeling van de garanties wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën met hun eigen specifieke kenmerken.

In 2020 is de gemeente aangesproken op de borgstelling die was afgegeven voor een lening van het Warmtebedrijf Rotterdam bij de BNG Bank. De gemeente heeft het openstaande bedrag aan de BNG Bank voldaan. Daarmee verviel de borgstelling en kreeg de gemeente een vordering op het Warmtebedrijf. Deze

vordering is in 2022 afgewikkeld bij de verkoop van het Warmtebedrijf aan Vattenfall. Voor meer informatie, zie de [paragraaf Verbonden Partijen](#).

Enkele geldnemers (onder andere Hefgroep en Zeemanshuis Rotterdam) hebben in 2022 de leningen bij hun financiers afgelost, waarmee de afgegeven garantie is vervallen. In 2022 zijn geen nieuwe garanties voor rechtspersonen verleend. Voor meer toelichting op de garanties, zie de [Niet uit de balans blijvende verplichtingen](#).

| Garanties t.b.v. rechtspersonen (standen ultimo jaar) | Rekening 2019  | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------------------|----------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Energie                                               | 104.000        | 0             | 0             | 0              | 0             |
| Zorg                                                  | 8.074          | 7.202         | 6.322         | 5.509          | 5.272         |
| Sport en recreatie                                    | 3.192          | 2.094         | 1.282         | 827            | 827           |
| Kunst en cultuur                                      | 1.214          | 904           | 730           | 556            | 556           |
| Overig                                                | 787            | 727           | 665           | 601            | 601           |
| <b>Totaal garanties t.b.v. rechtspersonen</b>         | <b>117.267</b> | <b>10.927</b> | <b>8.999</b>  | <b>7.493</b>   | <b>7.257</b>  |

## Kredietrisicobeheer

Bij het verstrekken van leningen en het verlenen van garanties loopt de gemeente het risico dat de betrokken partijen niet aan hun financiële verplichtingen aan de gemeente kunnen voldoen. Daarom neemt de gemeente risicobeperkende maatregelen en voert een actief kredietrisicobeheer. De gemeente berekent de risico's op wanbetaling van de betreffende geldnemers. Dit wordt het kredietrisico genoemd. In 2012 is de kredietrisicoreserve ingesteld om deze risico's te kunnen afdekken. Bij leningverstrekking of garantieverlening dient eenmalig een bijdrage te worden gestort voor de dekking van deze kredietrisico's. Daarnaast betaalt de geldnemer aan de gemeente een renteopslag of garantiepremie, die als voeding dient voor de kredietrisicoreserve. De onderstaande tabel toont per ultimo 2022 de bedragen waarover risico wordt gelopen en het kredietrisico.

Het kredietrisicobedrag voor de achtervangposities in het Waarborgfonds Eigen Woning en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw kan op dit moment nog niet berekend worden en wordt daarom op PM gesteld. Nu het strategisch programma door het WSW voltooid is, kan een methodiek ontwikkeld worden om het kredietrisicobedrag van de achtervangpositie voor gemeenten te kunnen berekenen. Naar verwachting zal de VNG in 2023 met een advies komen hoe het kredietrisicobedrag met betrekking tot de achtervangpositie in het WSW te berekenen.

Voor garanties ten behoeve van volkshuisvesting particulieren baseert de gemeente zich bij het berekenen van het kredietrisicobedrag op bancaire richtlijnen. Met behulp van een kredietrisicomodel zijn de bedragen berekend die minimaal zouden moeten worden gereserveerd om de risico's van de leningverstrekking en de garantieverlening voor rechtspersonen te kunnen opvangen. De kredietrisicoreserve (€ 19,2 mln) is vooralsnog toereikend om het hier berekende totale kredietrisicobedrag te kunnen dekken. Pas als er ook een goede inschatting kan worden gemaakt van de risico's die samenhangen met de achtervang in de waarborgfondsen, kan worden vastgesteld of de kredietrisicoreserve toereikend is.

| Kredietrisicoberekening                         | Uitstaand bedrag | Kredietrisico |
|-------------------------------------------------|------------------|---------------|
| Borgstellingen door waarborgfondsen             | 9.849.507        | PM            |
| Garanties t.b.v. volkshuisvesting particulieren | 26.839           | 751           |
| Garanties t.b.v. rechtspersonen                 | 7.257            | 1.969         |
| Verstrekte leningen                             | 100.588          | 6.509         |
| <b>Totaal</b>                                   | <b>9.984.191</b> | <b>9.230</b>  |

## Grondbeleid

Pagina 217

### Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid geeft de kaders weer voor de ruimtelijke economische ontwikkelingen in de stad. Daarnaast wordt ingegaan op de verwachte marktontwikkelingen voor woningbouw en werklocaties, de financiële uitgangspunten van het grondbeleid en de risico's voor de grondexploitatieportefeuille.

[Beleid](#)[Externe ontwikkelingen](#)[Wijze van uitvoering grondbeleid](#)[Resultaten totale grondexploitatie](#)[Resultaatneming Reserves grondzaken](#)

### Beleid

De gemeente werkt aan een aantrekkelijke woonstad met een sterke economie, zoals vastgelegd in de [Omgevingsvisie Rotterdam](#), en zoals verwoord in het [coalitieakkoord 'Eén Stad'](#). De uitwerking van fijn wonen en leven in een wereldstad richt zich erop dat mensen in allerlei levensfasen en met verschillende inkomens en woonwensen fijn kunnen wonen, werken en verblijven in Rotterdam. Vandaag, morgen en overmorgen.

De ambities voor de toekomst zijn aangescherpt in de Omgevingsvisie Rotterdam: “De Veranderstad, werken aan een wereldstad voor iedereen” (december 2021). Daarin staat dat Rotterdam kiest voor goede groei. Groei die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners, aan een duurzame samenleving en aan economische vooruitgang. Om richting te bepalen bij goede groei wordt gebruik gemaakt van het kompas met de perspectieven: compact, gezond, inclusief, duurzaam en productief. En om goede groei te concretiseren, worden in deze omgevingsvisie vijf hoofdkeuzes gemaakt. Belangrijke hoofdkeuzen voor het grondbeleid zijn daarbij: Verstedelijken & verbinden, Prettig leven in de delta en Schouders onder de energie- en grondstoffentransitie.

Bouwen en ontwikkelen in Rotterdam moet voor nu en voor de lange termijn. Het verlichten van de druk op de woningmarkt blijft daarbij de belangrijkste opgave, met name voor middeninkomens, studenten en ouderen.

De komende jaren wordt ingezet op het jaarlijks starten met de bouw van 3.500 tot 4.000 woningen, zowel vanuit een actieve als een faciliterende rol.

Het thema betaalbaarheid is nadrukkelijk een belangrijk aandachtspunt in deze bouwopgave. Daarnaast spelen duurzaamheid en energiezuinig een grote rol. Dit te realiseren, vraagt om flinke keuzes, maatregelen en investeringen.

De gemeente zet zich in om nieuw investerend en organiserend vermogen voor Rotterdam aan te trekken. Zodoende wil de gemeente innovatieve initiatieven stimuleren en optimaal ruimte bieden.

## Externe ontwikkelingen

### Ontwikkelingen woningbouw

Nu de beperkende maatregelen vanwege de coronapandemie achter ons liggen, hebben we te maken met nieuwe onzekerheden. De leveringsproblemen door de pandemie waren nog niet opgelost of er brak een oorlog in Oekraïne uit, die zorgt voor verdere verstoring van de wereldhandel. Dit heeft een sterke inflatie veroorzaakt, die in Europa in tientallen jaren niet is gezien. Ook hypotheekrentes hebben na een lange periode van historisch lage waarden sinds begin 2022 een zeer snelle stijging doorgemaakt. De vermindering van koopkracht leidt onder andere tot afvlakking van de woningmarkt.

Bij nieuwbouwwoningen zien we partijen nog altijd plannen maken. Echter, de investeringsbereidheid van beleggers in de huursector neemt wel af. Dit komt door onduidelijkheid over (de financiële consequenties van) nieuw rijksbeleid om de woningmarkt betaalbaar te houden. Belangrijkste problemen zijn in de nieuwbouw nog altijd tekorten aan materialen en arbeidskrachten, die tot hogere bouwkosten leiden. Dit vormt een risico voor de daadwerkelijke start bouw, met name in de betaalbare segmenten.

In 2022 is gestart met de bouw van ruim 3.000 woningen, waarvan 10% in het sociale segment, 27% in het middensegment, 27% in het hoger segment en 24% in het topsegment. Voor 12% van de woningen is het prijsniveau nog niet bekend.

Niet alleen marktpartijen hebben last van krapte op de arbeidsmarkt. Ook de beschikbare capaciteit vanuit de gemeente staat onder druk en is niet makkelijk aan te vullen. De krapte op de arbeidsmarkt vraagt om stedelijke prioritering en een continue planning. Het uitgangspunt daarbij is een langjarige bouwstroom, met op korte termijn beperkte mogelijkheden voor nieuwe initiatieven. Waar mogelijk grijpt de gemeente kansen aan om bestaande regelgeving te versimpelen en efficiënter te werken.

De komende periode ligt de focus op het structureel en in hoog tempo uitwerken en (doen) realiseren van voldoende woningen. Daarbij is ook nadrukkelijk aandacht voor het langjarig borgen van de betaalbaarheid.

Zie ook de [toelichting](#) op de voortgang van het programma Stedelijke Ontwikkeling voor de ontwikkelingen woningbouw.

## Ontwikkelingen werklocaties

Door de corona-crisis zijn vraagtekens ontstaan over de aard en omvang van de behoefte aan (ver)nieuwbouw van commercieel vastgoed in Rotterdam in de komende jaren.

Sectoren die versneld worden in hun groei zijn (stedelijke) distributie en ICT. Met name voor de distributie geldt een omvangrijke ruimteclaim die ook specifieke locatiekwaliteiten vergt (met name ontsluiting). Echter sectoren zoals de detailhandel (met name non-food winkels), groothandel en leisure (inclusief hotels) zijn fors geraakt. Vastgoedinvesteerdere richten zich op A-locaties (met name binnenstad) en groeiers, maar merken ook dat bijvoorbeeld de banken voorzichtiger zijn en zich terughoudend opstellen. Ook bij economische krimp blijft er vraag naar kwalitatieve verbetering (onder andere verduurzaming) en zijn er bedrijven die zich aan de malaise weten te onttrekken. Het gaat daarom in de komende jaren onverminderd om vervanging en/of herontwikkeling van verouderd vastgoed en om compensatie bij transformaties.

Het planaanbod is de komende jaren ruim voor de meeste sectoren (kantoren, winkels en hotels). Maar bij met name logistiek en industrieel (bijvoorbeeld circulaire en maakbedrijven) vastgoed blijft het planaanbod fors onder de verwachte marktvraag. De uitbreidings- en vervangingsvraag naar kleinschalig vastgoed kan wellicht deels worden opgelost in bestaand vastgoed (bijvoorbeeld incurante winkels) maar hier is en blijft concurrentie met woningbouw die meer en zekerder rendement oplevert. Om een inclusieve en innovatieve economie te realiseren is behoud en vernieuwing van kleinschalige bedrijfshuisvesting in woongebieden cruciaal. Het keren van deze trend is een opgave voor de komende jaren en dit geldt ook op regionaal niveau omdat hier ook schaarste is ontstaan. In 2023 start in Rotterdam het actieplan Bedrijfsruimte om de collegetarget (saldo-neutrale voorraad in de periode 2022-2026) te kunnen realiseren.

Voor de concurrentiepositie van Rotterdam op langere termijn is het een voorwaarde dat A-kwaliteit vastgoed op A-locaties, op korte termijn, beschikbaar is en komt. De ontwikkeling van mixed-use gebouwen op concentratielocaties (nabij hoogwaardig openbaar vervoer) kan en moet hier voor de kantorensector ook in de komende jaren in voorzien. Uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen blijkt dat de voorraad kantoren jaarlijks krimpt en de transformatie van verouderde kantoren naar wonen zet fors door. Van 2019 tot 2022 is 230.000 m<sup>2</sup> kantoorruimte getransformeerd. Er is inmiddels ook nieuwbouw in ontwikkeling in het centrum. Veelal gaat het om het upgraden van bestaande kantoorgebouwen. Hoewel de corona-crisis tot vertraging heeft geleid bij projecten, zal eind 2023 ruim 20.000 m<sup>2</sup> kantoor in Air Offices (voormalig Hudson Bay pand) worden opgeleverd.

In de retailsector is per saldo geen ruimte voor uitbreiding op stedelijk niveau, maar er geldt wel dat de ontwikkeling van de binnenstad op Zuid in combinatie met de uitbreiding van de woningbouw tot beperkte uitbreiding op nieuwe concentratielocaties (met name Rijnhavenkwartier en Feyenoord City) kan leiden. Voor de overige gebieden is de focus gericht op het verbreden van de functiemix in de vitale kerngebieden. Winkels en andere voorzieningen kunnen elkaar versterken en hierdoor kan de functiemix leegstand voorkomen en de aantrekkelijkheid van gebieden een nieuwe impuls geven.

## Wijze van uitvoering grondbeleid

De gemeente hanteert sinds 2013 de 'normatief residuele methode' voor het tot stand komen van grondprijzen. Hierbij wordt op basis van kengetallen bepaald welk aandeel (grondquote) de grond heeft in de stichtingskosten van het te realiseren vastgoed.

Daarnaast zet de gemeente zich in voor de marktbenadering en aantrekking van investerend vermogen. Specifieke beleidsdoelstellingen vragen om een gerichte aanpak in programma's, zoals het actieplan Middenkoop. Om versnelling in de woningbouwopgave mogelijk te maken wordt het grondbeleid voortdurend vernieuwd en waar mogelijk verruimd of aangescherpt.

Ook in 2023 zal het grondbeleid verder worden herzien, vernieuwd, verruimd en aangescherpt. Hierbij worden de (externe) ontwikkelingen, zoals de omgevingswet/omgevingsvisie en het Didam-arrest, nauwlettend gevolgd zodat wordt geborgd dat het grondbeleid naadloos aansluit en blijft aansluiten bij deze ontwikkelingen.

Het ruimtelijk economisch perspectief, de gemeentelijke rolopvatting en de gewenste sturing op gebiedsontwikkelingen met behulp van het grondinstrumentarium, hebben gevolgen voor de wijze waarop en het tempo waarin gebiedsontwikkelingen tot uitvoering komen. Gebiedsontwikkelingen zijn steeds complexer. Dat komt onder andere door de betrokkenheid van meerdere partijen en het bouwen in de bestaande leefomgeving.

De complexiteit van gebiedsontwikkelingen dwingt de gemeente scherp te zijn op de wijze waarop zij haar schaarse mensen en middelen inzet. De inzet van actief grondbeleid (grondexploitaties) biedt de meeste mogelijkheden om te sturen op de gebiedsontwikkeling. Een andere mogelijkheid is samenwerking met partners aan te gaan, maar er zijn ook veel situaties waarin de gemeente een ontwikkeling alleen faciliteert.

Op basis van actuele marktanalyses en van gemeentelijke ambities, bijvoorbeeld om een aantrekkelijke doelgroep in de gemeente te kunnen huisvesten, stelt de gemeente de eigen lopende grondexploitaties bij op project- en portefeuilleniveau. Voor het ondervangen van projectspecifieke risico's bevat een aantal grondexploitaties een post 'onvoorzien'. Projectoverstijgende risico's, zoals macro-economische effecten en marktontwikkelingen, hebben hun weerslag op het benodigde weerstandsvermogen voor de gemeentelijke begroting.

Voor het inzicht op portefeuilleniveau wordt de gemeenteraad jaarlijks de [Markt-, Grond- en Vastgoedrapportage Rotterdam](#) (MGVR) aangeboden. Voor de MGVR onderzoekt de gemeente de trends en marktontwikkelingen bij woningbouw, werklocaties en maatschappelijke voorzieningen. De analyse van deze ontwikkelingen leidt tot een uiteenzetting van risico's en kansen voor het planaanbod in Rotterdam en een raming van het benodigde weerstandsvermogen.

## Resultaten totale grondexploitatie

### Overzicht grondexploitatieportefeuille

Grondexploitaties worden in principe alleen naar uitvoering gebracht als deze minimaal financieel neutraal kunnen worden uitgevoerd. Wel kan daarvoor een bijdrage uit gemeentelijke middelen nodig zijn, zoals een bijdrage uit een bestemmingsreserve. In 2022 is gestart met de uitvoering van de grondexploitaties Feyenoord City, Carnisse Eiland, Insulindestraat en Tamboer II West. Rekening houdend met het afsluiten van de afgeronde grondexploitaties 2e Carnissestraat, Hillesluis en Zuidelijke Tuinsteden komt het aantal actieve grondexploitaties uit op 76 (ultimo 2021 waren dat er 75).

De gemeentelijke grondexploitatieportefeuille bevat in totaal 10.833 nog te realiseren woningen, 163.374 m<sup>2</sup> bvo (bruto vloeroppervlak) kantoren, 149.863 m<sup>2</sup> bedrijven en 8.303 m<sup>2</sup> bvo winkels in de periode 2023-2040.

## Financieel resultaat

De projectadministratie van de grondexploitatie bevat enerzijds de gerealiseerde kosten en opbrengsten en anderzijds de begroting van nog te maken kosten en voorziene opbrengsten. De gemeente maakt alle posten contant. Gesaldeerd ontstaat daardoor de netto contante waarde (NCW) van het project.

Voor een betrouwbare inschatting van de waardeontwikkeling van de portefeuille zijn verschillende externe factoren van invloed. Door de economische ontwikkelingen kan sprake zijn van prijsdalingen of -stijgingen. In de grondexploitatie rekent de gemeente daarom met langjarige gemiddelde parameters voor kosten- en opbrengstenstijgingen en voor renteontwikkelingen. Een verandering van de langjarige parameters kan grote invloed hebben op de uitkomst van de NCW-berekening.

De lange termijn parameters die worden gehanteerd voor de periode 2023 t/m 2032 zijn:

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| Rente             | 0,8%                   |
| Disconteringsvoet | 2,0%                   |
| Opbrengststijging | 1,0% (2023 + 2024: 0%) |
| Kostenstijging    | 2,0% (2023 + 2024: 5%) |

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft de berekeningswijze voor voor het aan de grondexploitatie toe te rekenen rentepercentage. Langjarig bedraagt dit percentage voor Rotterdam 0,8%.

Voor 2022 is een nacalculatie op het rentepercentage uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een rentepercentage van 0,62% voor 2022.

Daarnaast voert de gemeente jaarlijks een analyse uit om te bepalen of een aanpassing nodig is voor de langjarige indexparameters. Op basis van de analyse komt het percentage voor de opbrengstenstijging meerjarig op 1% uit (met uitzondering van een stijging van 0% in 2023 en 2024). Vanaf 2033 staat de opbrengstenstijging op 0%. Dit is een beheersmaatregel die voortkomt uit het BBV in relatie tot de 10-jaars termijn van de grondexploitatie. Hiermee is duidelijk dat de opbrengstparameter voor de korte termijn meebeweegt met de marktontwikkelingen en voor de lange termijn geleidelijk richting de vastgestelde 0% gaat. Het percentage voor de kostenstijging komt meerjarig op 2% uit (met uitzondering van een stijging van 5% in 2023 en 2024).

## Raming nog te maken kosten en opbrengsten

De ramingen van de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten in de grondexploitatie zijn gebaseerd op de inzichten ultimo 2022 en de daarbij behorende inschatting van de uitgangspunten, de parameters en de risico's. Uiteraard is deze inschatting omgeven door onzekerheden en wordt deze periodiek herzien, waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen.

Afhankelijk van de marktomstandigheden zijn er onzekerheden voor de geraamde afzetmogelijkheden voor woning- en werklocaties en voor de mogelijke uitkomsten daarvan.

| Toekomstige kosten en opbrengsten (nominaal) | Ultimo 2021 | Ultimo 2022 |
|----------------------------------------------|-------------|-------------|
|                                              | (mln)       | (mln)       |
| Apparaatskosten                              | 46          | 55          |
| Verwervingen                                 | 35          | 121         |
| Bouw- en woonrijpmaken                       | 332         | 353         |
| Overige kosten                               | 78          | 130         |
| <b>Totaal kosten</b>                         | <b>491</b>  | <b>659</b>  |
|                                              |             |             |
| Gronduitgiften                               | 505         | 569         |
| Subsidies                                    | 4           | 12          |
| Overige opbrengsten                          | 23          | 24          |
| <b>Totaal opbrengsten</b>                    | <b>531</b>  | <b>605</b>  |

De stijging van de toekomstige kosten en opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de vier grondexploitaties die in 2022 in uitvoering zijn gegaan (Feyenoord City, Carnisse Eiland, Insulindestraat 240-248 en Tamboer II West).

Voor project specifieke risico's die zich in een grondexploitatie kunnen voordoen, wordt in de grondexploitatiebegroting een bedrag 'onzekerheidsreserve' opgenomen. Het totaal van de in de individuele grondexploitaties opgenomen onzekerheidsreserves (als onderdeel van de overige kosten) bedraagt ultimo 2022 € 59,2 mln (ultimo 2021: € 49,2 mln). Dit bedrag komt voort uit een simulatie van voor ieder individueel project geïnventariseerde kansen en risico's die gedurende de looptijd van het betreffende project kunnen voor komen. Als geen rekening gehouden zou worden met kansen, zou dit bedrag hoger worden.

Het verwachte eindresultaat op NCW van alle projecten (positieve en negatieve resultaten) bedraagt € 7,9 mln (ultimo 2021: € 98,2 mln). Het verwachte eindresultaat op eindwaarde (EW) van alle projecten (positieve en negatieve resultaten) bedraagt € 15,7 mln (ultimo 2021: € 122,4 mln).

Het verwachte eindresultaat is gedaald ten opzichte van vorig jaar (2021) vanwege onder andere de hogere bouwkosten en de afvlakking van de woningmarkt. Zo kwam de kostenstijging 2021 (naar prijspeil 1-1-2022) met terugwerkende kracht uit op 11,3% in plaats van de destijds opgenomen 3,0% en bedraagt de kostenstijging 2022 (naar prijspeil 1-1-2023) 12,0%.

## Resultaatneming

De resultaatnemingen op de grondexploitatieportefeuille bestaan uit drie onderdelen, te weten:

### 1. Winstnemingen

- Tussentijdse winstnemingen
  - Terugdraaien van in eerdere jaren genomen winsten
  - Winstnemingen bij afsluiten van een grondexploitatie
2. Mutaties op de voorzieningen
  3. Verliesnemingen

### **Ad 1 Winstnemingen**

De berekeningswijze voor tussentijdse winstnemingen wordt voorgeschreven door het BBV en is gebaseerd op de financiële voortgang van het project in relatie tot het verwachte (positieve) resultaat. In overleg met de accountant is een berekeningswijze tot stand gekomen die voldoet aan de BBV-vereisten en die tevens recht doet aan het onzekere karakter van de grondexploitaties. Naarmate de resterende looptijd van een grondexploitatie langer is, worden de onzekerheden groter. De voorziene grondopbrengsten kunnen in de toekomst bijvoorbeeld fors tegenvallen. Conform de gehanteerde systematiek zijn de project-specifieke risico's verwerkt in de onzekerheidsreserves met als gevolg een drukkend effect op de tussentijdse winstnemingen.

Reeds gerealiseerde winsten worden teruggenomen als de totale winst op basis van de huidige inzichten kleiner is dan de reeds gerealiseerde winst. In de systematiek wordt hier rekening mee gehouden. De basis voor de winstberekening is de eindwaarde.

Bij het afsluiten van een grondexploitatie met een positief saldo wordt het volledige saldo als resultaat genomen.

In 2022 is op de grondexploitaties € 14,8 mln winst genomen (tussentijdse winst en terug gedraaide winst van in eerdere jaren genomen winsten).

### **Ad 2 Voorziening verliesgevende grondexploitaties**

In geval van een negatief NCW-saldo gedurende de looptijd van een project treft de gemeente bij de jaarafsluiting een (verlies)voorziening ter grootte van het negatieve saldo.

Het saldo van een project kan fluctueren gedurende de looptijd. Bij de jaarafsluiting wordt per project bepaald of de benodigde voorziening hoger of lager is dan de bij de vorige jaarrekening getroffen voorziening. Als de benodigde voorziening hoger is, vindt een toevoeging aan de voorziening plaats ter grootte van het verschil. Als de benodigde voorziening lager is, vindt een vrijval plaats ter grootte van het verschil.

De verliesvoorziening ultimo 2022 bedraagt € 123,1 mln op contante waarde (ultimo 2021: € 75,9 mln). Op eindwaarde bedraagt de verliesvoorziening € 142,1 mln (ultimo 2021: € 85,5 mln). Per saldo is de verliesvoorziening toegenomen met € 47,2 mln. Deze toename komt voor € 36,0 mln ten laste van de algemene middelen en € 11,2 mln wordt gedekt vanuit bestemmingsreserve en toegerekende rente.

### **Ad 3 Verliesnemingen**

Verliesnemingen boekt de gemeente in principe alleen bij het afsluiten van een grondexploitatie met een negatief saldo.

In 2022 is op de grondexploitaties € 5,0 mln verlies genomen. Hier staat voor een bedrag van € 3,2 mln aan vrijval van de verliesvoorziening tegenover.

Het negatieve saldo van de resultaatnemingen van € 26,3 mln op de grondexploitatieportefeuille en het positieve resultaat van € 0,5 mln op de resterende ruimtelijke plannen brengt de gemeente ten laste van de algemene middelen.

### Verdienvermogen

Het verdienvermogen van de grondexploitatieportefeuille bedraagt eind 2022 € 130,9 mln (ultimo 2021 bedroeg dit € 174,0 mln). Dit is de som van alle verwachte positieve projectresultaten (NCW) van de grondexploitaties in uitvoering (voor de projecten met een negatief saldo wordt een voorziening getroffen).

| Verloop verdienvermogen                      | Bedragen<br>(mln) |
|----------------------------------------------|-------------------|
| Verdienvermogen ultimo 2021                  | 174,0             |
| Wijzigingen grondexploitaties gedurende 2022 | -28,3             |
| Winstnemingen 2022                           | -14,8             |
| <b>Verdienvermogen per 31 december 2022</b>  | <b>130,9</b>      |

Het verdienvermogen van de grondexploitaties in uitvoering is ten opzichte van 2021 afgenomen met € 43,1 mln. Deze afname (per saldo) komt door:

- Een verslechtering van € 28,3 mln door aanpassingen in de grondexploitaties met een positief saldo. Dit als gevolg van het herzien van grondexploitaties, het in uitvoering nemen van grondexploitaties en aanpassingen van parameters, opbrengstenramingen en kostenramingen.
- Een verslechtering van € 14,8 mln door winstnemingen in 2022. In 2022 zijn conform de spelregels tussentijdse winstnemingen (€ 18,2 mln) op de grondexploitaties geboekt, zijn in het verleden genomen winsten (- € 3,6 mln) teruggedraaid en is bij het afsluiten van grondexploitaties € 0,2 mln winst genomen.

Het totaal van het verdienvermogen wordt voor 30% bepaald door de (verwachte) resultaten van de uitbreidingslocaties Nesselande en Park Zestienhoven. De binnenstedelijke locaties dragen beperkt bij aan het verdienvermogen van de grondexploitatieportefeuille. Uitzonderingen hierop zijn de ontwikkelingen Katendrecht, Parkstad, Nieuw Kralingen en Kop van Zuid (door in het verleden genomen verliezen).

Binnenstedelijke (her)ontwikkeling is complexer en risicovoller dan de ontwikkeling van uitleggebiiden. De kosten voor verwerving zijn bijvoorbeeld hoger en vaak is de grond vervuild. Hoewel dergelijke projecten voor de ruimtelijke ontwikkeling wenselijk zijn, zijn ze zonder de inzet van eigen middelen doorgaans financieel niet

haalbaar als ze traditioneel ontwikkeld worden. Daarom zoekt de gemeente naar andere manieren van ontwikkelen, met als kenmerk meer samenwerking met eindgebruikers en investeerders. Omdat er nauwelijks grondexploitaties met een (groot) positief saldo aan de portefeuille worden toegevoegd en het aantal grondexploitaties vrij stabiel is, zal het verdienvermogen de komende jaren meer onder druk komen te staan.

Het verdienvermogen tegen eindwaarde bedraagt € 157,7 mln (ultimo 2021: 207,7 mln).

## Reserves grondzaken

Afgezien van de onzekerheidsreserve voor projectspecifieke risico's (zie hierboven), wordt voor de project overstijgende risico's de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitatieportefeuille berekend. De weerstandscapaciteit is onderdeel van het weerstandsvermogen van de gemeente Rotterdam. Dit is in lijn met het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing zoals die door de gemeenteraad is vastgesteld op 10 november 2022.

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit wordt met een risicoanalyse voor verschillende scenario's het financiële effect bepaald van risico's die volgen uit de marktanalyse van woon- en werklocaties en van de algemene prijsontwikkelingen. Bij de jaarstukken wordt de benodigde weerstandscapaciteit niet opnieuw berekend. Wel is opgenomen dat het risico ten aanzien van de grondexploitaties zich in 2022 heeft voorgedaan.

Het resultaat op grondexploitaties over 2022 bedroeg € 25,8 mln negatief. In de laatste begroting stond dit nog op nul. De ontwikkeling van het resultaat op de grondexploitatieportefeuille is in grote mate afhankelijk van de marktontwikkelingen. De resultaatnemingen zijn onder andere afhankelijk van macro-economische ontwikkelingen zoals de sterke stijging van de bouwkosten en rentetarieven. De stijgende hypotheekrente die in het voorjaar van 2022 is ingezet heeft een belangrijk aandeel in een minder harde stijging van prijzen van de bestaande bouw. Doordat de verkoopprijs van bouwgrond residueel (opbrengsten van de bouwgrond minus de kosten van de bouwgrond) bepaald wordt is het resultaat van de grondexploitaties flink onder druk komen te staan. Dit heeft geleid tot dit negatief resultaat.

## Investerings

Pagina 218

### Investerings

In deze paragraaf wordt een overzicht van de lopende en onlangs afgeronde investeringen gepresenteerd.

[Beleid](#)[Sturen op projecten](#)[Lopende investeringen](#)[Afgeronde investeringen](#)

### Beleid

Rotterdam groeit, verandert en veroudert. Om hierop in te spelen moet de gemeente investeren. Door te investeren op een wijze die past bij de grote maatschappelijke opgaven van onze tijd, werkt de gemeente doelbewust toe naar een toekomstbestendig Rotterdam, waarin het fijn wonen en werken is.

Om te kunnen investeren, moet de gemeente over investerend vermogen beschikken. Het beleid is erop gericht om dit investerend vermogen te borgen. Er worden drie investeringsruimten onderscheiden:

1. De investeringsruimte voor vervanging, renovatie of restauratie van de gemeentelijke bezittingen;
2. De reguliere investeringsruimte voor nieuwe investeringen, die leiden tot nieuwe bezittingen;
3. Extra investeringsruimte voor nieuwe investeringen, die is ontstaan wegens de verkoop van Eneco.

Met verstandig investeringsbeleid willen we zeker stellen dat deze investeringsruimten nu en in de toekomst voldoende omvang hebben, passend bij de verwachte groei van de stad, de maatschappelijke opgaven waarvoor de stad staat en bij het huidige voorzieningenniveau. Daarnaast wilt de gemeente bevorderen dat de schaarse investeringsruimten weloverwogen en transparant worden ingezet.

De gemeente Rotterdam staat er gelukkig niet alleen voor. De gemeente Rotterdam trekt samen op met inwoners, ondernemers, woningcorporaties, waterschappen, de provincie Zuid-Holland, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), het Rijk, de Europese Unie en andere partijen. Daarbij geldt: hoe meer investerend vermogen van deze partijen wordt aangetrokken, hoe beter dat is voor Rotterdam en voor de Rotterdammers. Het eigen investerend vermogen fungeert daarbij als hefboom voor het aantrekken van extern investerend vermogen.

In de [Beleidsnota-Investeringen-2020](#) is aangegeven hoe we dit beleid vormgeven.

## Sturen op projecten

De raad stuurt vooraf op projecten door het goedkeuren van investeringskredieten en grondexploitaties.

Voor het volgen van projecten zijn er verschillende regelingen en monitoren:

- De Regeling Risicovolle Projecten: de gemeenteraad kan een project aanwijzen als 'risicovol project'. Doel van deze regeling is de raad in staat te stellen om haar controlerende taak uit te oefenen waar het gaat om sturing en beheersing vooraf en tijdens een project. Het gemeentebestuur wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken van de risicovolle projecten. Onder de regeling risicovolle projecten vallen de projecten: Feijenoord City en Renovatie Boijmans van Beuningen.
- De monitor grote projecten (MGP): deze monitor verschijnt vanaf 2020 twee keer per jaar medio mei (stand per 31 maart) en medio november (stand per 30 september) en omvat fysieke projecten, niet zijnde grondexploitaties, met een looptijd langer dan drie jaar en een omvang groter dan € 20 mln. Verder geldt als richtlijn dat het project niet-routinematig is en een hoge mate van (bestuurlijke) complexiteit kent. Projecten met een omvang groter dan € 70 mln komen altijd in aanmerking voor de monitor met uitzondering van de projecten Feijenoord City en Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen, die hun

rapportages aanleveren in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten. Bestuurlijk gevoelige projecten met een omvang kleiner dan € 20 mln kunnen op verzoek aan de MGP toegevoegd worden. Uiteindelijk bepaalt het college in samenspraak met de raad welke projecten in de MGP worden opgenomen. De laatst verschenen monitor is de [Monitor Grote Projecten april t/m september 2022](#).

- De monitor ICT projecten(MIP): deze monitor geeft inzicht in de voortgang van de grootste en meest risicovolle ICT-projecten en -programma's. De monitor ICT projecten wordt 3 keer per jaar opgesteld. De laatst verschenen monitor is de [Monitor ICT Projecten juni t/m september 2022](#). De volgende monitor ICT projecten over oktober 2022 t/m januari 2023 verschijnt in april 2023.
- De monitor Grondexploitaties: geeft inzicht in de stand van zaken van de grondexploitaties in uitvoering. De laatst verschenen monitor is de [Monitor Grondexploitaties 2e herziening 2022](#).
- De Markt, Grond en Vastgoedrapportage Rotterdam verschijnt jaarlijks. Voor deze rapportage onderzoekt de gemeente de trends en marktontwikkelingen bij woningbouw, werklocaties en maatschappelijke voorzieningen. De analyse van deze ontwikkelingen leidt tot inzicht in de risico's en kansen voor het planaanbod in Rotterdam. De laatst verschenen rapportage is de [Markt, Grond en Vastgoedrapportage Rotterdam 2022](#).

Per programma is een korte toelichting opgenomen voor de belangrijkste projecten die ten behoeve van het programma worden uitgevoerd.

## Lopende investeringen

Uit onderstaande tabel blijkt welke investeringen in materiële vaste activa thans worden gedaan. De kredieten voor deze investeringen zijn al door de raad verleend (gevoteerd). Daarmee is aan het college toestemming gegeven om meerjarige investeringsuitgaven te doen en/of verplichtingen aan te gaan. Iedere investering is kort omschreven. Per investering is hieronder meer detailinformatie te vinden door op de (i) knop te klikken.

| Programma                                                                                                                                                                                                                          | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking  | Restant |           |           |            |            |              |           |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|--------|------------|---------|-----------|-----------|------------|------------|--------------|-----------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                    |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie | krediet |           |           |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |        | - Raming   |         |           |           |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |        | 2022       |         |           |           |            |            |              |           |         |
| Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                    | 3.735     | 1.093      | 313        | 694    | -381       | 2.330   |           |           |            |            |              |           |         |
| Vervanging Gemeentelijke                                                                                                                                                                                                           | 1.700     | 0          | 0          | 0      | 0          | 1.700   | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
| Basis Administratie (GBA)                                                                                                                                                                                                          |           |            |            |        |            |         |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            | Raming 2022  |           |         |
| Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                    | 3.735     | 1.093      | 313        | 694    | -381       | 2.330   |           |           |            |            |              |           |         |
| Vervanging Gemeentelijke                                                                                                                                                                                                           | 1.700     | 0          | 0          | 0      | 0          | 1.700   |           |           |            |            |              |           |         |
| Basis Administratie (GBA)                                                                                                                                                                                                          |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |              |           |         |
| Doel krediet: De vervanging van de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) vindt plaats onder de naam Operatie BRP (Basisregistratie Personen). Gemeenten kunnen op termijn aansluiten op deze voorziening met Burgerzakenmodules. |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |              |           |         |

|                                |       |     |     |     |     |     |           | Details                                                                                                                                                                                                                                                                          | Initieel   | Realisatie   | Realisatie |           |              |         |  |
|--------------------------------|-------|-----|-----|-----|-----|-----|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------|------------|-----------|--------------|---------|--|
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | bedrag     | t/m 2021     | 2022       |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0          | 0            | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                             | 0          | 0            | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                | 0          | 0            | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |              |            |           |              |         |  |
| Digitalisering Persoonskaarten | 1.085 | 816 | 313 | 365 | -52 | -43 | Programma | Gevoteerd                                                                                                                                                                                                                                                                        | Realisatie | Realisatie   | Raming     | Afwijking | Restant      |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            | t/m 2021     | 2022       | 2022      | Realisatie - | krediet |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            | Raming 2022  |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3.735      | 1.093        | 313        | 694       | -381         | 2.330   |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Digitalisering                                                                                                                                                                                                                                                                   | 1.085      | 816          | 313        | 365       | -52          | -43     |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Persoonskaarten                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Doel krediet: Het krediet wordt ingezet voor digitalisering van persoonskaarten en akten voor de raadpleging voor onder meer nalatenschapsonderzoeken en informatieverzoeken. Digitalisering is noodzakelijk voor de concernhuisvesting en centrale opslag bij het Stadsarchief. |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Verantwoording: Er zijn minder werkzaamheden verricht dan vooraf begroot, hierdoor vallen de kosten lager uit dan verwacht. Het project is vertraagd door onder andere de coronacrisis.                                                                                          |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Details                                                                                                                                                                                                                                                                          | Initieel   | Realisatie t | Realisatie |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | bedrag     | /m 2021      | 2022       |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1.129      | 816          | 313        |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                             | 0          | 0            | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.129      | 816          | 313        |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            |              |            |           |              |         |  |
| Website Stadsarchief           | 350   | 277 | 0   | 29  | -29 | 73  | Programma | Gevoteerd                                                                                                                                                                                                                                                                        | Realisatie | Realisatie   | Raming     | Afwijking | Restant      |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            | t/m 2021     | 2022       | 2022      | Realisatie - | krediet |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |            | Raming 2022  |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3.735      | 1.093        | 313        | 694       | -381         | 2.330   |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Website Stadsarchief                                                                                                                                                                                                                                                             | 350        | 277          | 0          | 29        | -29          | 73      |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Doel krediet: Het krediet wordt ingezet voor de vernieuwing van de website van het Stadsarchief in het generieke Content Management Systeem (CMS).                                                                                                                               |            |              |            |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Details                                                                                                                                                                                                                                                                          | Initieel   | Realisatie t | Realisatie |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | bedrag     | /m 2021      | 2022       |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                       | 277        | 277          | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                             | 0          | 0            | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                | 277        | 277          | 0          |           |              |         |  |
|                                |       |     |     |     |     |     |           | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                |            |              |            |           |              |         |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|-------------|--------------|---------------|--------------|------------------------|------------------|---------------------|-------------------|---------------|---------------------|------------------|----------------|--|--|
| Stadswinkelprojecten 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 600          | 0            | 0           | 300          | -300          | 600          |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | <b>Programma</b>       | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> |                     | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        | <b>t/m 2021</b>  | <b>2022</b>         | <b>2022</b>       |               | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b>   |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               | <b>Raming 2022</b>  |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | <b>Dienstverlening</b> | <b>3.735</b>     | <b>1.093</b>        | <b>313</b>        | <b>694</b>    |                     | <b>-381</b>      | <b>2.330</b>   |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Stadswinkelprojecten   | 600              | 0                   | 0                 | 300           |                     | -300             | 600            |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | 2022                   |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
| <b>Doel krediet:</b> Stadswinkelprojecten 2022 omvat twee projecten, beide uitgevoerd door de afdeling Uitvoering Klantcontact van cluster dienstverlening. (1) Pasfotocontrole; Dit project heeft betrekking op de controle van de pasfoto en het reisdocument bij het aanvragen van reisdocumenten. (2) Controleren en digitaliseren van buitenlandse brondocumenten; Buitenlandse brondocumenten worden gescand en digitaal gelezen.                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | <b>Details</b>         | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        | <b>bedrag</b>    | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Realisatie             | 0                | 0                   | 0                 |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Bijdragen van derden   | 0                | 0                   | 0                 |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Netto investering      | 0                | 0                   | 0                 |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | (Rotterdams geld)      |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
| <b>Veilig</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>5.230</b> | <b>3.481</b> | <b>-739</b> | <b>1.227</b> | <b>-1.966</b> | <b>2.489</b> |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
| Handhavingssysteem Redline                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1.700        | 1.099        | -970        | 401          | -1.370        | 1.570        | <b>Programma</b>       | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> |                     | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        | <b>t/m 2021</b>  | <b>2022</b>         | <b>2022</b>       |               | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b>   |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               | <b>Raming 2022</b>  |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | <b>Veilig</b>          | <b>5.230</b>     | <b>3.481</b>        | <b>-739</b>       | <b>1.227</b>  |                     | <b>-1.966</b>    | <b>2.489</b>   |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Handhavingssysteem     | 1.700            | 1.099               | -970              | 401           |                     | -1.370           | 1.570          |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Redline                |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
| <b>Doel krediet:</b> Implementatie nieuw Handhavingssysteem.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
| <b>Verantwoording:</b> De afwijking wordt veroorzaakt door het stopzetten van het project Redline. De implementatie van het programma Vervanging Handhavingssystemen is stopgezet per 15 november 2022. De gemeente Rotterdam heeft de leverancier een vaststellingsovereenkomst (VSO) toegestuurd met daarin de boodschap dat de gemeente de implementatie volledig stopt, minus het deel fietshandhaving. Fietshandhaving zal doorgaan met Redline. Er wordt voor de overige handavings- en toezichtsystemen een andere oplossing gezocht. Dit betekent een nieuwe aanbesteding starten, zelf een applicatie ontwikkelen of een combinatie hiervan. Hiervoor wordt het restant krediet aangewend. |              |              |             |              |               |              |                        |                  |                     |                   |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | <b>Details</b>         | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              |                        | <b>bedrag</b>    | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Realisatie             | 130              | 1.099               | -970              |               |                     |                  |                |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |             |              |               |              | Bijdragen van derden   | 0                | 0                   | 0                 |               |                     |                  |                |  |  |

|                   |     |       |      |
|-------------------|-----|-------|------|
| Netto investering | 130 | 1.099 | -970 |
|-------------------|-----|-------|------|

(Rotterdams geld)

|                           |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|---------------------------|--------------|--------------|-------------|--------------|---------------|--------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
| Taakapplicatie Stadszaken | 1.500        | 755          | 148         | 745          | -597          | 597          | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                           |              |              |             |              |               |              |                  | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                           |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |
| <b>Veilig</b>             | <b>5.230</b> | <b>3.481</b> | <b>-739</b> | <b>1.227</b> | <b>-1.966</b> | <b>2.489</b> |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Taakapplicatie            | 1.500        | 755          | 148         | 745          | -597          | 597          |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Stadszaken                |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |

**Doel krediet:** Vervanging applicatie VIS, voor afhandeling vergunningen horeca en evenementen, alsmede het registreren van dossiers voor Ondernijning en interventies.

**Verantwoording:** Met alle investeringen die tot nu toe zijn gedaan t/m 31-12-2022 is het VIS systeem vervangen. Het project loopt echter toch nog door, omdat geprobeerd wordt om binnen het bestaande krediet koppelingen te bouwen met andere systemen. Verwachte einddatum inclusief de te bouwen koppelingen is 31-12-2023.

| Details              | Initieel<br>bedrag | Realisatie t<br>/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| Realisatie           | 903                | 755                     | 148                |
| Bijdragen van derden | 0                  | 0                       | 0                  |
| Netto investering    | 903                | 755                     | 148                |
| (Rotterdams geld)    |                    |                         |                    |

|                             |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|-----------------------------|--------------|--------------|-------------|--------------|---------------|--------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
| Inrijbeperkende maatregelen | 2.030        | 1.626        | 82          | 81           | 1             | 321          | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                             |              |              |             |              |               |              |                  | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                             |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |
| <b>Veilig</b>               | <b>5.230</b> | <b>3.481</b> | <b>-739</b> | <b>1.227</b> | <b>-1.966</b> | <b>2.489</b> |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Inrijbeperkende             | 2.030        | 1.626        | 82          | 81           | 1             | 321          |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
| maatregelen                 |              |              |             |              |               |              |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |

**Doel krediet:** Rotterdam is een aantrekkelijke en toegankelijke stad met verschillende uitgaansgebieden en grote evenementen waar veel publiek op af komt. Rotterdam moet echter door de aanslagen in recente jaren in verschillende Europese steden, extra alert zijn op locaties waar veel mensen bijeen komen. Het college wil deze locaties de nodige bescherming bieden door de fysieke weerbaarheid te vergroten. Uitgangspunt daarbij is dat Rotterdam een aantrekkelijke en toegankelijke stad blijft, en zoveel mogelijk bescherming biedt voor grote groepen mensen die in de stad uitgaan en recreëren.

| Details              | Initieel<br>bedrag | Realisatie t<br>/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| Realisatie           | 1.709              | 1.626                   | 82                 |
| Bijdragen van derden | 0                  | 0                       | 0                  |
| Netto investering    | 1.709              | 1.626                   | 82                 |

(Rotterdams geld)

|                                                                                                     |          |              |            |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|------------|--------|---------|---------|-----------|-------------|------------|------------|--------------|-----------|---------|
| Stedelijke ontwikkeling                                                                             | 271.092  | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481 | 155.771 |           |             |            |            |              |           |         |
| Fietsenstalling Capelsebrug                                                                         | 975      | 615          | 12         | 35     | -23     | 348     | Programma | Gevoteerd   | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
|                                                                                                     |          |              |            |        |         |         |           | t/m 2021    | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                     |          |              |            |        |         |         |           | Raming 2022 |            |            |              |           |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                             | 271.092  | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481 | 155.771 |           |             |            |            |              |           |         |
| Fietsenstalling                                                                                     | 975      | 615          | 12         | 35     | -23     | 348     |           |             |            |            |              |           |         |
| Capelsebrug                                                                                         |          |              |            |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| Doel krediet: Het verhogen van de capaciteit en het service-niveau van fietsenstalling Capelsebrug. |          |              |            |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| Details                                                                                             | Initieel | Realisatie t | Realisatie |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
|                                                                                                     | bedrag   | /m 2021      | 2022       |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| Realisatie                                                                                          | 627      | 615          | 12         |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| Bijdragen van derden                                                                                | 326      | 326          | 0          |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| Netto investering                                                                                   | 301      | 289          | 12         |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                   |          |              |            |        |         |         |           |             |            |            |              |           |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           |              |              |            |        |              |         |         |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------|-------|--------|--------|-----------|--------------|--------------|------------|--------|--------------|---------|---------|--|
| A16 Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 31.625 | 6.433 | -5.370 | 4.346 | -9.716 | 30.562 | Programma | Gevoteerd    | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | t/m 2021     | 2022         | 2022       |        | Realisatie - | krediet |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | Raming 2022  |              |            |        |              |         |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | Stedelijke   | 271.092      | 75.756     | 39.565 | 67.046       | -27.481 | 155.771 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | ontwikkeling |              |            |        |              |         |         |  |
| A16 Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 31.625 | 6.433 | -5.370 | 4.346 | -9.716 | 30.562 |           |              |              |            |        |              |         |         |  |
| Doel krediet: Het betreft de kosten voor de werkzaamheden in het kader van de nieuwe rijksweg tussen A13 en A16. Het betreft specifiek de realisatie van geluidsschermen, recreaduct, meerkosten landtunnel en de verplaatsing Tunnelmond Rotte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |        |       |        |        |           |              |              |            |        |              |         |         |  |
| Verantwoording: In 2022 is per een raming van € 4,3 mln opgenomen voor: Meerkosten landtunnel (€ 2,4 mln), recreaduct (€ 893.000) en wegdekverharding (€ 1,0 mln). Voor het recreaduct is de realisatie € 1,1 mln. Toch is de realisatie op dit investeringsproject uitgekomen op - € 5,4 mln. De realisatie op dit investeringsproject moet conform financiële voorschriften direct als lasten worden geboekt, in plaats van als investering. Doordat ook de realisatie voor 2021 hiervoor is gecorrigeerd, is de realisatie op dit investeringsproject A16 Rotterdam negatief. |        |       |        |       |        |        |           |              |              |            |        |              |         |         |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |        |       |        |        |           |              |              |            |        |              |         |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | Initieel     | Realisatie t | Realisatie |        |              |         |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |        |       |        |        |           | bedrag       | /m 2021      | 2022       |        |              |         |         |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |       |        |       |        |        |           | 1.063        | 6.433        | -5.370     |        |              |         |         |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |       |        |       |        |        |           | 0            | 0            | 0          |        |              |         |         |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |       |        |       |        |        |           | 1.063        | 6.433        | -5.370     |        |              |         |         |  |

(Rotterdams geld)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------|---------------------|-------------------|---------------|-------------------|------------------|---------------------|-------------------|-------------------|---------------------|------------------|--------------------|----------------|--|--|--|--|
| Verkeersmanagementsystemen                                                                                                                                                                                                                                                                             | 16.565                         | 3.237            | 5.158               | 6.000             | -842          | 8.169             |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Programma</b>               | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b>  | <b>Restant</b>   |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       | <b>2022</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>krediet</b>   |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               | <b>- Raming</b>   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               | <b>2022</b>       |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b>   | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>     | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>    | <b>155.771</b>   |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Verkeersmanagementsystemen                                                                                                                                                                                                                                                                             | 16.565                         | 3.237            | 5.158               | 6.000             | -842          | 8.169             |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Doel krediet:</b> Dit krediet wordt ingezet voor het vervangen of verwijderen na einde levensduur van diverse verkeersmanagementsystemen in heel Rotterdam. Daaronder verstaan we verkeersregelinstallaties, verkeersgeleiding en ook de vervanging van benodigde software voor verkeersmanagement. |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Verantwoording:</b> Enkele beoogde projecten zijn later gestart, waardoor hier in 2022 minder kosten op gemaakt zijn.                                                                                                                                                                               |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                | <b>bedrag</b>    | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                | 8.396            | 3.237               | 5.158             |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                | 0                | 0                   | 0                 |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                | 8.396            | 3.237               | 5.158             |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Ovonde Hoek van Holland                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.330                          | 661              | 852                 | 669               | 183           | -183              | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b>    | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b>       | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b>     |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       | <b>2022</b>       | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b>   |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  | <b>Raming 2022</b> |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  | <b>Stedelijke</b>   | <b>271.092</b>    | <b>75.756</b>     | <b>39.565</b>       | <b>67.046</b>    | <b>-27.481</b>     | <b>155.771</b> |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  | <b>ontwikkeling</b> |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Ovonde Hoek van                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1.330                          | 661              | 852                 | 669               | 183           | -183              |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Holland                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Doel krediet:</b> De ovonde is een project in Hoek van Holland en is onderdeel van het investeringsproject Strandboulevard. De ovonde maakt een goede verkeersafwikkeling mogelijk tussen de strandboulevard, Badweg, Strandweg en Paviljoensweg.                                                   |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Verantwoording:</b> De aanbesteding is hoger uitgevallen vanwege stijgende marktprijzen. Verder speelt er nog een geschil met de aannemer. Dit project wordt in 2023 technisch en financieel afgerond.                                                                                              |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                  |                     |                   |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                | <b>bedrag</b>    | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                | 1.513            | 661                 | 852               |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                | 576              | 166                 | 410               |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                | 937              | 495                 | 442               |               |                   |                  |                     |                   |                   |                     |                  |                    |                |  |  |  |  |

(Rotterdams geld)

|                                                                                                                                                                                  |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------|------------|--------|---------|---------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Haltevoorzieningen                                                                                                                                                               | 718      | 305        | 5          | 413    | -408    | 408     | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| personenvervoer over water                                                                                                                                                       |          |            |            |        |         |         |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
| Raming 2022                                                                                                                                                                      |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                          | 271.092  | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481 | 155.771 |           |           |            |            |        |              |         |
| Haltevoorzieningen                                                                                                                                                               | 718      | 305        | 5          | 413    | -408    | 408     |           |           |            |            |        |              |         |
| personenvervoer over                                                                                                                                                             |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| water                                                                                                                                                                            |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Dit betreft de aankoop van haltes voor personenvervoer over water.                                                                                                 |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Verantwoording: De geplande aankopen van de pontons in de Leuvehaven en de Maashaven zijn uitgesteld van 2022 naar 2023. Dit verklaart het verschil tussen raming en realisatie. |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                          | Initieel | Realisatie | Realisatie |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                  | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                       | 310      | 305        | 5          |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                             | 0        | 0          | 0          |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                | 310      | 305        | 5          |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |

|                                                                                                                                         |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------|------------|--------|---------|---------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Stationsomgeving Hoek van<br>Holland Strand                                                                                             | 3.170    | 1.201      | 2.108      | 1.969  | 140     | -140    | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                         |          |            |            |        |         |         |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
| Raming 2022                                                                                                                             |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                 | 271.092  | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481 | 155.771 |           |           |            |            |        |              |         |
| Stationsomgeving Hoek<br>van Holland Strand                                                                                             | 3.170    | 1.201      | 2.108      | 1.969  | 140     | -140    |           |           |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Uitvoering inrichtingsplan eindplein Hoek van Holland Strand.                                                             |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Verantwoording: De aanbesteding is hoger uitgevallen vanwege de stijgende marktprijzen. Ook was er sprake van meerwerk voor beplanting. |          |            |            |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                 | Initieel | Realisatie | Realisatie |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                         | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                                                              | 3.309    | 1.201      | 2.108      |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                    | 1.333    | 328        | 1.005      |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld)                                                                                                  | 1.976    | 873        | 1.103      |        |         |         |           |           |            |            |        |              |         |

|                                             |       |       |     |     |     |    |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|---------------------------------------------|-------|-------|-----|-----|-----|----|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
| Vervanging Verkeersregelininstallaties 2020 | 6.000 | 5.342 | 565 | 658 | -94 | 94 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                                             |       |       |     |     |     |    |                  | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
| Raming 2022                                 |       |       |     |     |     |    |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|                                             |       |       |     |     |     |    |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|-------------------------|------------|------------|------------|---------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | Stedelijke ontwikkeling |            |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | 271.092                 | 75.756     | 39.565     | 67.046     | -27.481 | 155.771      |         |
| Vervanging                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |       |       |        |       | 6.000                   | 5.342      | 565        | 658        | -94     | 94           |         |
| Verkeersregelininstallaties                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Doel krediet: Dit krediet wordt ingezet voor het vervangen of verwijderen na einde levensduur van diverse verkeersmanagementsystemen in heel Rotterdam. Daaronder verstaan we verkeersregelininstallaties en verkeersgeleiding, en ook de vervanging van benodigde software voor verkeersmanagement. |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |        |       | Initieel                | Realisatie | Realisatie |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | bedrag                  | t/m 2021   | 2022       |            |         |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |       |       |        |       | 5.906                   | 5.342      | 565        |            |         |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |       |       |        |       | 4                       | 4          | 0          |            |         |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |        |       | 5.902                   | 5.338      | 565        |            |         |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Fysieke Maatregelen                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5.400  | 2.174 | 2.711 | 3.226 | -515   | 515   | Programma               | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
| Verkeersveiligheid 2020 - 2022                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |       |       |       |        |       |                         |            | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | Raming 2022             |            |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | Stedelijke ontwikkeling |            |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | 271.092                 | 75.756     | 39.565     | 67.046     | -27.481 | 155.771      |         |
| Fysieke Maatregelen                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |       |       |       |        |       | 5.400                   | 2.174      | 2.711      | 3.226      | -515    | 515          |         |
| Verkeersveiligheid 2020 -                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Doel krediet: Met dit krediet worden investeringen gedaan om fysieke maatregelen te treffen aan wegen om de verkeersveiligheid of –doorstroming te verbeteren, waaronder de aanpak van 10 black spots per jaar.                                                                                      |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Verantwoording: Het project Matlingweg-Stuttgartstraat van bijna € 1 mln is doorgeschoven. De subsidie hiervoor was in januari 2022 verleend voor bijna € 0,5 mln. Start uitvoering stond gepland in vierde kwartaal 2022, maar is uitgesteld naar tweede kwartaal 2023.                             |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |        |       | Initieel                | Realisatie | Realisatie |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | bedrag                  | t/m 2021   | 2022       |            |         |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |       |       |        |       | 4.885                   | 2.174      | 2.711      |            |         |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |       |       |       |        |       | 180                     | 42         | 138        |            |         |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |        |       | 4.704                   | 2.132      | 2.573      |            |         |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |        |       |                         |            |            |            |         |              |         |
| Fietspaden 2020 - 2022                                                                                                                                                                                                                                                                               | 14.400 | 3.099 | 3.771 | 6.000 | -2.229 | 7.529 | Programma               | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       |                         |            | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | Raming 2022             |            |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | Stedelijke ontwikkeling |            |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |       |       |       |        |       | 271.092                 | 75.756     | 39.565     | 67.046     | -27.481 | 155.771      |         |

|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|----------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------|-------------------|---------------|---------------------|----------------|-------|
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Fietspaden 2020 -                                                                                                                                                                                                                                                                         | 14.400            | 3.099               | 3.771             | 6.000         |                     | -2.229         | 7.529 |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Doel krediet:</b> Het krediet wordt ingezet voor het aanleggen van fietspaden, het aanbrengen van fietspadverlichting en verbeteringen in het recreatieve knooppunten netwerk.                                                                                                         |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Verantwoording:</b> Een aantal projecten - fietspaden Vasteland (€ 1,2 mln), Welhoeksedijk (€ 200.000), verwijderen obstakels (€ 150.000) en Hoogvlietsekerweg (€ 620.000) - zijn vertraagd. Deze waren wel in de raming meegenomen.                                                   |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Initieel</b>   | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>bedrag</b>     | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                | 6.871             | 3.099               | 3.771             |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                      | 549               | 0                   | 549               |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                         | 6.322             | 3.099               | 3.222             |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                         |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
| Uitbreiding straatparkeren | 997 | 637 | 497 | 360 | 137 | -137 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Raming</b>     |               | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>         | <b>2022</b>       |               | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               | <b>Raming 2022</b>  |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Stedelijke</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>271.092</b>    | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>     | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>      | <b>155.771</b> |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
| Uitbreiding                |     |     |     |     |     |      |                  | 997                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 637               | 497                 | 360               |               | 137                 | -137           |       |
| straatparkeren             |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Doel krediet:</b> Voor 2020 staat invoering van betaald parkeren in Feijenoord, Kleiwegkwartier, Oud Charlois en Vreewijk gepland.                                                                                                                                                     |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Verantwoording:</b> Het krediet is gebruikt voor de aanschaf van parkeerautomaten in gebieden waar in 2022 betaald parkeren is ingevoerd. De uitgaven zijn afhankelijk van uitbreidingen die plaatsvinden gedurende het jaar en het moment waarop deze parkeerautomaten zijn geleverd. |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Initieel</b>   | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>bedrag</b>     | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.134             | 637                 | 497               |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                 | 0                   | 0                 |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1.134             | 637                 | 497               |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                         |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               |                     |                |       |
| Producteninnovatie         | 890 | 1   | 351 | 375 | -24 | 538  | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Raming</b>     |               | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |       |
| straatparkeren             |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>         | <b>2022</b>       |               | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                     |                   |               | <b>Raming 2022</b>  |                |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>Stedelijke</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>271.092</b>    | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>     | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>      | <b>155.771</b> |       |
|                            |     |     |     |     |     |      |                  | <b>ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                     |                   |               |                     |                |       |

| Producteninnovatie                                                                                                                                                                                                                                         | 890             | 1                   | 351             | 375           | -24                                | 538             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|---------------|------------------------------------|-----------------|
| straatparkeren                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                     |                 |               |                                    |                 |
| <p><b>Doel krediet:</b> In het kader van nieuwe ontwikkelingen dienen de Integrale Scan Applicatie (ISA), het door de afdeling Fiscaal gebruikte Handhavingsadministratiesysteem (HAS) en het parkeer managementsysteem Parksaver geupgrade te worden.</p> |                 |                     |                 |               |                                    |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                    | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |               |                                    |                 |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                 | 352             | 1                   | 351             |               |                                    |                 |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                       | 0               | 0                   | 0               |               |                                    |                 |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                        | 352             | 1                   | 351             |               |                                    |                 |
| Uitbreiding aantal fietstrommels                                                                                                                                                                                                                           | 1.504           | 722                 | 143             | 285           | -142                               | 639             |
| Programma                                                                                                                                                                                                                                                  | Gevoteerd       | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022   | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                                                                             | <b>271.092</b>  | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>   | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>                     | <b>155.771</b>  |
| Uitbreiding aantal fietstrommels                                                                                                                                                                                                                           | 1.504           | 722                 | 143             | 285           | -142                               | 639             |
| <p><b>Doel krediet:</b> Het aantal fietstrommels dient deze collegeperiode jaarlijks uitgebreid te worden met 80 nieuwe fietstrommels.</p>                                                                                                                 |                 |                     |                 |               |                                    |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                    | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |               |                                    |                 |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                 | 865             | 722                 | 143             |               |                                    |                 |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                       | 0               | 0                   | 0               |               |                                    |                 |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                        | 865             | 722                 | 143             |               |                                    |                 |
| Bewegwijzering aanbrengen in parkeergarages volgens Rotterdamse huisstijl                                                                                                                                                                                  | 418             | 3                   | 52              | 350           | -298                               | 362             |
| Programma                                                                                                                                                                                                                                                  | Gevoteerd       | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022   | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                                                                             | <b>271.092</b>  | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>   | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>                     | <b>155.771</b>  |
| Bewegwijzering aanbrengen in parkeergarages volgens Rotterdamse huisstijl                                                                                                                                                                                  | 418             | 3                   | 52              | 350           | -298                               | 362             |
| <p><b>Doel krediet:</b> Aanbrengen van bewegwijzering in de parkeergarages zodat bezoekers de uitgang, betaalruimte en/of liften eenvoudig kunnen vinden.</p>                                                                                              |                 |                     |                 |               |                                    |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |                |                         |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----|-----|-----|------|-------|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|----------------|-------------------------|--------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Realisatie                             | 55                 | 3                      | 52                 |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Netto investering (Rotterdams<br>geld) | 55                 | 3                      | 52                 |                |                         |                    |
| Vervangen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.995 | 806 | 267 | 700 | -433 | 4.921 | Programma                              | Gevoteerd          | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie | Restant<br>krediet |
| parkeermanagementsystemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| en toegangscontrolesystemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| van parkeervoorzieningen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Stedelijke ontwikkeling                | 271.092            | 75.756                 | 39.565             | 67.046         | -27.481                 | 155.771            |
| Vervangen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.995 | 806 | 267 | 700 | -433 | 4.921 |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| parkeermanagementsystemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| en toegangscontrolesystemen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| van parkeervoorzieningen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| Doel krediet: Vervangen van de huidige parkeermanagementsystemen en toegangscontrolesystemen in garages en P+R terreinen.                                                                                                                                                                                                                                                             |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Realisatie                             | 1.074              | 806                    | 267                |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Netto investering (Rotterdams<br>geld) | 1.074              | 806                    | 267                |                |                         |                    |
| Brandmeldinstallatie/ CO-LPG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.122 | 829 | 453 | 600 | -147 | 840   | Programma                              | Gevoteerd          | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie | Restant<br>krediet |
| detectie veiligheid in                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| parkeergarages                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Stedelijke ontwikkeling                | 271.092            | 75.756                 | 39.565             | 67.046         | -27.481                 | 155.771            |
| Brandmeldinstallatie/ CO-LPG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.122 | 829 | 453 | 600 | -147 | 840   |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| detectie veiligheid in                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| parkeergarages                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
| Doel krediet: De parkeergarages Schouwburgplein 1, Kralingse Zoom, Meent, Museumpark, Boompjes en Veranda laten voldoen aan de eisen van de veiligheidsregio en NEN-normeringen van het bouwbesluit. LIST bekabeling wordt aangebracht, sprinklerinstallaties vervangen en ventilatiesystemen worden aangepast. Daarnaast moet ook de gas-en LPG detectectiesysteem worden vervangen. |       |     |     |     |      |       |                                        |                    |                        |                    |                |                         |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |     |     |     |      |       | Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |                |                         |                    |

|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
|-------------------------------------------------------|--------|--------|-----|-------|------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Realisatie                                                                                                                   | 1.282     | 829        | 453        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                         | 0         | 0          | 0          |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                          | 1.282     | 829        | 453        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
| Uitbreiding van laadinfra in Parkeergarages           | 4.093  | 1.729  | 824 | 1.170 | -346 | 1.540 | Programma                                                                                                                    | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Raming 2022                                                                                                                  |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                      | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Uitbreiding van laadinfra in Parkeergarages                                                                                  | 4.093     | 1.729      | 824        | 1.170  | -346         | 1.540   |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Doel krediet: Het inrichten van 10% van alle parkeerplaatsen in parkeergarages voor het opladen van elektrische voertuigen.  |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Details                                                                                                                      | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Realisatie                                                                                                                   | 2.553     | 1.729      | 824        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                         | 0         | 0          | 0          |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                          | 2.553     | 1.729      | 824        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
| Uitbreiding van beheer op afstand in stallingsgarages | 305    | 88     | 139 | 217   | -78  | 78    | Programma                                                                                                                    | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Raming 2022                                                                                                                  |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                      | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Uitbreiding van beheer op afstand in stallingsgarages                                                                        | 305       | 88         | 139        | 217    | -78          | 78      |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Doel krediet: Investeren in parkeersystemen en camerasystemen waardoor de stallingsgarages op afstand beheerd kunnen worden. |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Details                                                                                                                      | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Realisatie                                                                                                                   | 228       | 88         | 139        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                         | 0         | 0          | 0          |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                          | 228       | 88         | 139        |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |
| H6-weg Hoek van Holland fase 2                        | 17.991 | 10.855 | 101 | 100   | 1    | 7.034 | Programma                                                                                                                    | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                       |        |        |     |       |      |       | Raming 2022                                                                                                                  |           |            |            |        |              |         |
|                                                       |        |        |     |       |      |       |                                                                                                                              |           |            |            |        |              |         |

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

H6-weg Hoek van 17.991 10.855 101 100 1 7.034

Holland fase 2

**Doel krediet:** Het krediet betreft de aanleg van de H6-weg, aansluitend op de Hoekse Lijn, waarmee Hoek van Holland een tweede (calamiteiten-) ontsluiting krijgt en het dorp wordt ontlast van verkeersdruk.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 10.957          | 10.855              | 101             |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 10.957          | 10.855              | 101             |

Beter Benutten - Bereikbaarheid 2.040 1.620 0 36 -36 419

| Programma | Gevoteerd t/m 2021 | Realisatie 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
|-----------|--------------------|-----------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|
|-----------|--------------------|-----------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

Beter Benutten - 2.040 1.620 0 36 -36 419

Bereikbaarheid

**Doel krediet:** In het coalitieakkoord 2014-2018 waren diverse intensiveringen opgenomen voor het programma Verkeer en Vervoer. Een deel van deze middelen wordt ingezet voor investeringen.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 1.620           | 1.620               | 0               |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 1.620           | 1.620               | 0               |

Beter Benutten - Fietsbeleid 1.532 1.140 0 36 -36 392

| Programma | Gevoteerd t/m 2021 | Realisatie 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
|-----------|--------------------|-----------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|
|-----------|--------------------|-----------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

Beter Benutten - 1.532 1.140 0 36 -36 392

Fietsbeleid

**Doel krediet:** In het coalitieakkoord 2014-2018 zijn diverse intensiveringen opgenomen voor het programma Verkeer en Vervoer. Een deel van deze middelen wordt ingezet voor investeringen.

|                               |       |       |    |     |      |       | Details                                                                                                                                                                                                           | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |        |              |         |
|-------------------------------|-------|-------|----|-----|------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------|--------|--------------|---------|
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   | bedrag    | /m 2021      | 2022       |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                        | 1.140     | 1.140        | 0          |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                              | 96        | 96           | 0          |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                 | 1.045     | 1.045        | 0          |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
| Bushaltetoegankelijkheid 2015 | 5.000 | 3.788 | 11 | 150 | -139 | 1.201 | Programma                                                                                                                                                                                                         | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        | Raming 2022  |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                           | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
| Bushaltetoegankelijkheid      | 5.000 | 3.788 | 11 | 150 | -139 | 1.201 |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
| 2015                          |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Doel krediet: Toegankelijk maken van zoveel mogelijk bushaltes, minimaal 62% conform landelijke wetgeving en afspraken met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.                                                  |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Details                                                                                                                                                                                                           | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                        | 3.799     | 3.788        | 11         |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                              | 343       | 322          | 21         |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                 | 3.456     | 3.466        | -10        |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
| Fysieke Maatregelen           | 3.395 | 3.372 | 14 | 23  | -10  | 10    | Programma                                                                                                                                                                                                         | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Verkeersveiligheid 2016       |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        | Raming 2022  |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                           | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
| Fysieke Maatregelen           | 3.395 | 3.372 | 14 | 23  | -10  | 10    |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
| Verkeersveiligheid 2016       |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Doel krediet: Met dit krediet worden investeringen gedaan om fysieke maatregelen te treffen aan wegen om de verkeersveiligheid of –doorstroming te verbeteren, waaronder de aanpak van tien black spots per jaar. |           |              |            |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Details                                                                                                                                                                                                           | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       |                                                                                                                                                                                                                   | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                        | 3.385     | 3.372        | 14         |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                              | 773       | 773          | 0          |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                 | 2.613     | 2.599        | 14         |        |              |         |
|                               |       |       |    |     |      |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |

|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   |           |            |            |        |              |         |
|--------------------------------|-------|-------|-----|----|-----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Fysieke Maatregelen            | 3.200 | 3.442 | 124 | 0  | 124 | -366 | Programma                                                                                                                                                                                                         | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Verkeersveiligheid 2019        |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                           | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                |       |       |     |    |     |      | Fysieke Maatregelen                                                                                                                                                                                               | 3.200     | 3.442      | 124        | 0      | 124          | -366    |
|                                |       |       |     |    |     |      | Verkeersveiligheid 2019                                                                                                                                                                                           |           |            |            |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Doel krediet: Met dit krediet worden investeringen gedaan om fysieke maatregelen te treffen aan wegen om de verkeersveiligheid of –doorstroming te verbeteren, waaronder de aanpak van tien black spots per jaar. |           |            |            |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Verantwoording: Het krediet is niet opgehoogd met bijkomende bijdragen van derden. Hierdoor is het krediet overschreden.                                                                                          |           |            |            |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Details                                                                                                                                                                                                           | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Realisatie                                                                                                                                                                                                        | 3.566     | 3.442      | 124        |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                              | 425       | 394        | 31         |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                               | 3.141     | 3.047      | 93         |        |              |         |
| Vervanging                     | 4.812 | 4.772 | -2  | 0  | -2  | 42   | Programma                                                                                                                                                                                                         | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Verkeersregelinstallaties 2018 |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                           | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                |       |       |     |    |     |      | Vervanging                                                                                                                                                                                                        | 4.812     | 4.772      | -2         | 0      | -2           | 42      |
|                                |       |       |     |    |     |      | Verkeersregelinstallaties 2018                                                                                                                                                                                    |           |            |            |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Doel krediet: Dit krediet wordt ingezet voor het verwijderen of vervangen van diverse verkeersregelinstallaties op meerdere kruispunten na einde levensduur.                                                      |           |            |            |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Details                                                                                                                                                                                                           | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Realisatie                                                                                                                                                                                                        | 4.770     | 4.772      | -2         |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                              | 0         | 0          | 0          |        |              |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                               | 4.770     | 4.772      | -2         |        |              |         |
| Vervanging                     | 3.900 | 3.877 | 3   | 23 | -20 | 20   | Programma                                                                                                                                                                                                         | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| verkeersregelinstallaties 2019 |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
|                                |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                                                   |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
|                                |       |       |     |    |     |      | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                           | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |

|                  |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                            |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|------------------|-------|-------|-----|----|-----|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------|-------------------|---------------|---------------------|----------------|--|
|                  |       |       |     |    |     |      | Vervanging                                                                                                                                                                                 | 3.900            | 3.877               | 3                 | 23            | -20                 | 20             |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | verkeersregelinstallaties                                                                                                                                                                  |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | 2019                                                                                                                                                                                       |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Doel krediet:</b> Dit krediet wordt ingezet voor het verwijderen of vervangen van diverse verkeersregelinstallaties op meerdere kruispunten na einde levensduur.                        |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Details</b>                                                                                                                                                                             | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                            | <b>bedrag</b>    | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Realisatie                                                                                                                                                                                 | 3.880            | 3.877               | 3                 |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                       | 3                | 3                   | 0                 |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Netto investering                                                                                                                                                                          | 3.877            | 3.874               | 3                 |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                          |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
| Centrum Fiets As | 3.532 | 2.822 | 19  | 10 | 9   | 691  | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                           | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                            |                  | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       | <b>2022</b>   | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Raming 2022</b>                                                                                                                                                                         |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Stedelijke</b>                                                                                                                                                                          | <b>271.092</b>   | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>     | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>      | <b>155.771</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                        |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
| Centrum Fiets As | 3.532 | 2.822 | 19  | 10 | 9   | 691  |                                                                                                                                                                                            |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Doel krediet:</b> Het project Centrum Fiets As heeft als doel verbetering van de bestaande fysieke fietsinfrastructuur.                                                                 |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Details</b>                                                                                                                                                                             | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                            | <b>bedrag</b>    | <b>/m 2021</b>      | <b>2022</b>       |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Realisatie                                                                                                                                                                                 | 2.841            | 2.822               | 19                |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                       | 1.791            | 1.580               | 211               |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | Netto investering                                                                                                                                                                          | 1.050            | 1.242               | -192              |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                          |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
| Fietspaden       | 2.926 | 2.897 | 214 | 28 | 186 | -186 | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                           | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b>   | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      |                                                                                                                                                                                            |                  | <b>t/m 2021</b>     | <b>2022</b>       | <b>2022</b>   | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Raming 2022</b>                                                                                                                                                                         |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Stedelijke</b>                                                                                                                                                                          | <b>271.092</b>   | <b>75.756</b>       | <b>39.565</b>     | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b>      | <b>155.771</b> |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>ontwikkeling</b>                                                                                                                                                                        |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
| Fietspaden       | 2.926 | 2.897 | 214 | 28 | 186 | -186 |                                                                                                                                                                                            |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Doel krediet:</b> Het krediet wordt ingezet voor het aanleggen van circa 20 fietspaden, het aanbrengen van fietspadverlichting en verbeteringen in het recreatieve knooppunten netwerk. |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Verantwoording:</b> Het krediet is niet opgehoogd met bijkomende bijdragen van derden. Hierdoor is het krediet overschreden.                                                            |                  |                     |                   |               |                     |                |  |
|                  |       |       |     |    |     |      | <b>Details</b>                                                                                                                                                                             | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie t</b> | <b>Realisatie</b> |               |                     |                |  |

|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | bedrag               | /m 2021      | 2022       |            |        |              |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-----|---|-----|-----|----------------------|--------------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Realisatie           | 3.111        | 2.897      | 214        |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Bijdragen van derden | 131          | 134        | -3         |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Netto investering    | 2.981        | 2.764      | 217        |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | (Rotterdams geld)    |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Fietspaden 2018                                                                                          | 1.030 | 1.023 | 0   | 0 | 0   | 7   | Programma            | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Raming 2022          |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Stedelijke           | 271.092      | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | ontwikkeling         |              |            |            |        |              |         |
| Fietspaden 2018                                                                                          | 1.030 | 1.023 |     |   |     |     |                      |              | 0          | 0          |        | 0            | 7       |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Het krediet is bedoeld voor het verlengen of verbeteren van vier fietspaden aan: het       |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Terletpad (Rotterdam The Hague Airport), de Argonautenweg/Jasonweg, de Krabbendijkestraat en de Hoge     |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Boezem.                                                                                                  |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                  |       |       |     |   |     |     | Initieel             | Realisatie t | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | bedrag               | /m 2021      | 2022       |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Realisatie           | 1.023        | 1.023      | 0          |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Bijdragen van derden | 663          | 663        | 0          |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Netto investering    | 360          | 360        | 0          |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | (Rotterdams geld)    |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Fietsroutes (restant)                                                                                    | 1.337 | 1.035 | 200 | 0 | 200 | 102 | Programma            | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Raming 2022          |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Stedelijke           | 271.092      | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | ontwikkeling         |              |            |            |        |              |         |
| Fietsroutes (restant)                                                                                    | 1.337 | 1.035 | 200 |   |     |     |                      |              | 200        | 0          |        | 200          | 102     |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Het krediet is bedoeld voor de gefaseerde aanleg van een klein deel van een aantrekkelijke |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| fiets- en looproute voor recreatie en woon- en werkverkeer vanaf de A20 tot aan het centrum (volgens de  |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| door de gemeenteraad op 12 november 2015 aangenomen motie Rotte fietspad).                               |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     |                      |              |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                  |       |       |     |   |     |     | Initieel             | Realisatie t | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | bedrag               | /m 2021      | 2022       |            |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Realisatie           | 1.235        | 1.035      | 200        |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Bijdragen van derden | 0            | 0          | 0          |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | Netto investering    | 1.235        | 1.035      | 200        |        |              |         |
|                                                                                                          |       |       |     |   |     |     | (Rotterdams geld)    |              |            |            |        |              |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                     |                 |              |                        |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|--------------|------------------------|-----------------|
| Oprit verlengde Willemsbrug                                                                                                                                                                                                                           | 168             | 73                  | 0               | 0            | 0                      | 94              |
|                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                     |                 |              |                        |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                       | t/m 2021        | 2022                | 2022            | Realisatie - | krediet                |                 |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                               | 271.092         | 75.756              | 39.565          | 67.046       | -27.481                | 155.771         |
| Oprit verlengde Willemsbrug                                                                                                                                                                                                                           | 168             | 73                  | 0               | 0            | 0                      | 94              |
| <b>Doel krediet:</b> Het project Willemsbrug heeft als doel het verbeteren van de bestaande fysieke fietsinfrastructuur.                                                                                                                              |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                               | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |              |                        |                 |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                            | 73              | 73                  | 0               |              |                        |                 |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                  | 27              | 27                  | 0               |              |                        |                 |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                   | 46              | 46                  | 0               |              |                        |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Buitenruimte Hoek van Holland Haven                                                                                                                                                                                                                   | 8.018           | 7.018               | 229             | 1.000        | -771                   | 771             |
|                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                     |                 |              |                        |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                       | Gevoteerd       | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022  | Afwijking Realisatie - | Restant krediet |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                               | 271.092         | 75.756              | 39.565          | 67.046       | -27.481                | 155.771         |
| Buitenruimte Hoek van Holland Haven                                                                                                                                                                                                                   | 8.018           | 7.018               | 229             | 1.000        | -771                   | 771             |
| <b>Doel krediet:</b> Dit krediet wordt ingezet voor het project buitenruimte en infrastructuur ter hoogte van het station Hoek van Holland Haven. Voor de kapitaallasten die ontstaan ontvangt de gemeente jaarlijkse bijdragen van externe partijen. |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| <b>Verantwoording:</b> In de raming zit de onvoorziene post voor risico's. Deze is veel lager uitgevallen. Dit project wordt in 2023 technisch en financieel afgerond.                                                                                |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                               | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |              |                        |                 |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                            | 7.247           | 7.018               | 229             |              |                        |                 |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                  | 3.092           | 3.092               | 0               |              |                        |                 |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                   | 4.155           | 3.926               | 229             |              |                        |                 |

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

|                  |     |     |     |     |      |     |
|------------------|-----|-----|-----|-----|------|-----|
| Fietsvoorziening | 400 | 119 | 180 | 281 | -101 | 101 |
| Lijnbaan 30      |     |     |     |     |      |     |

**Doel krediet:** Realisatie fietsvoorziening aan de Lijnbaan 30.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 299             | 119                 | 180             |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 299             | 119                 | 180             |

|                                                                        |       |    |     |     |      |     |                  |                  |                            |                        |                    |                             |                        |
|------------------------------------------------------------------------|-------|----|-----|-----|------|-----|------------------|------------------|----------------------------|------------------------|--------------------|-----------------------------|------------------------|
| Mobiliteit ANPR (Automatic Number Plate Recognition-camera's) systemen | 1.000 | 14 | 238 | 350 | -112 | 748 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie t/m 2021</b> | <b>Realisatie 2022</b> | <b>Raming 2022</b> | <b>Afwijking Realisatie</b> | <b>Restant krediet</b> |
|                                                                        |       |    |     |     |      |     |                  |                  |                            |                        |                    | <b>- Raming 2022</b>        |                        |

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

|                                                                        |       |    |     |     |      |     |
|------------------------------------------------------------------------|-------|----|-----|-----|------|-----|
| Mobiliteit ANPR (Automatic Number Plate Recognition-camera's) systemen | 1.000 | 14 | 238 | 350 | -112 | 748 |
|------------------------------------------------------------------------|-------|----|-----|-----|------|-----|

**Doel krediet:** Betreft aanschaf ANPR-systemen Mobiliteit. Deze systemen verzamelen met behulp van Automatic Number Plate Recognition-camera's langs de kant van de weg informatie van passerend verkeer.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 252             | 14                  | 238             |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 252             | 14                  | 238             |

|                                                                        |     |   |    |     |     |     |                  |                  |                            |                        |                    |                             |                        |
|------------------------------------------------------------------------|-----|---|----|-----|-----|-----|------------------|------------------|----------------------------|------------------------|--------------------|-----------------------------|------------------------|
| Herontwerp Ontheffingen Verkeer en Vervoer/Toezicht Verkeer en Vervoer | 500 | 0 | 90 | 150 | -60 | 410 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie t/m 2021</b> | <b>Realisatie 2022</b> | <b>Raming 2022</b> | <b>Afwijking Realisatie</b> | <b>Restant krediet</b> |
|                                                                        |     |   |    |     |     |     |                  |                  |                            |                        |                    | <b>- Raming 2022</b>        |                        |

|                                |                |               |               |               |                |                |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>271.092</b> | <b>75.756</b> | <b>39.565</b> | <b>67.046</b> | <b>-27.481</b> | <b>155.771</b> |
|--------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|----------------|----------------|

|                                                                        |     |   |    |     |     |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|---|----|-----|-----|-----|
| Herontwerp Ontheffingen Verkeer en Vervoer/Toezicht Verkeer en Vervoer | 500 | 0 | 90 | 150 | -60 | 410 |
|------------------------------------------------------------------------|-----|---|----|-----|-----|-----|

**Doel krediet:** Betreft het vervangen van software die nodig is om voor Rotterdamse gebieden met

voertuigrestricties (waaronder milieuzones) 1) een ontheffing aan te vragen en te beoordelen en 2) vast te stellen of een voertuig in overtreding is, afhankelijk van de voertuigrestricties in betreffend gebied.

| Details                             | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|-------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                     | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                          | 90       | 0          | 90         |
| Bijdragen van derden                | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 90       | 0          | 90         |

|                         |       |   |   |   |   |       |                         |           |            |            |        |              |         |
|-------------------------|-------|---|---|---|---|-------|-------------------------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Optimalisatie OV-tracés | 4.500 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.500 | Programma               | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Maastunnel en Van       |       |   |   |   |   |       |                         | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
| Brienoordbrug           |       |   |   |   |   |       |                         |           |            |            |        | Raming       |         |
|                         |       |   |   |   |   |       |                         |           |            |            |        | 2022         |         |
|                         |       |   |   |   |   |       | Stedelijke ontwikkeling | 271.092   | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |
| Optimalisatie OV-tracés | 4.500 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.500 |                         |           |            |            |        |              |         |
| Maastunnel en Van       |       |   |   |   |   |       |                         |           |            |            |        |              |         |
| Brienoordbrug           |       |   |   |   |   |       |                         |           |            |            |        |              |         |

**Doel krediet:** Verbetering van het OV tussen Zuid en Noord op de bestaande oeververbindingen via de Maastunnel (Zuidplein-Rotterdam Centraal) en Van Brienoordbrugcorridor (Zuidplein-Stadionpark-Kralingse Zoom) door versterking kwaliteit, doorstroming, frequentie, betrouwbaarheid en aantrekkelijkheid van (deels) bestaande busverbindingen op deze routes.

| Details                             | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|-------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                     | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                          | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden                | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 0        | 0          | 0          |

|                         |       |         |        |        |        |         |           |           |            |            |              |           |         |
|-------------------------|-------|---------|--------|--------|--------|---------|-----------|-----------|------------|------------|--------------|-----------|---------|
| A16 Rotterdam Vervolg 2 | 5.967 | 0       | 0      | 0      | 0      | 5.967   | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
|                         |       |         |        |        |        |         |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                         |       |         |        |        |        |         |           |           |            |            | Raming 2022  |           |         |
| Stedelijke ontwikkeling |       | 271.092 | 75.756 | 39.565 | 67.046 | -27.481 | 155.771   |           |            |            |              |           |         |
| A16 Rotterdam Vervolg 2 | 5.967 | 0       | 0      | 0      | 0      | 0       | 5.967     |           |            |            |              |           |         |

**Doel krediet:** Het betreft de kosten voor de werkzaamheden in het kader van de nieuwe rijksweg tussen A13 en A16. Het betreft specifiek werkzaamheden die in 2022 en 2023 zullen plaatsvinden aan geluidschermen en wegdekverhardingen.

| Details | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|---------|----------|--------------|------------|
|---------|----------|--------------|------------|

|                            |       |   |     |     |      |       | bedrag                                                       | /m 2021   | 2022         |            |        |              |             |
|----------------------------|-------|---|-----|-----|------|-------|--------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------|--------|--------------|-------------|
|                            |       |   |     |     |      |       | Realisatie                                                   | 0         | 0            | 0          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Bijdragen van derden                                         | 0         | 0            | 0          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Netto investering                                            | 0         | 0            | 0          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | (Rotterdams geld)                                            |           |              |            |        |              |             |
| Inrichting fietsenstalling | 1.200 | 0 | 9   | 150 | -141 | 1.191 | Programma                                                    | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant     |
| Beursgallery               |       |   |     |     |      |       |                                                              |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet     |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              |           |              |            |        |              | Raming 2022 |
|                            |       |   |     |     |      |       | Stedelijke                                                   | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771     |
|                            |       |   |     |     |      |       | ontwikkeling                                                 |           |              |            |        |              |             |
| Inrichting                 | 1.200 | 0 | 9   | 150 | -141 | 1.191 |                                                              |           |              |            |        |              |             |
| fietsenstalling            |       |   |     |     |      |       |                                                              |           |              |            |        |              |             |
| Beursgallery               |       |   |     |     |      |       |                                                              |           |              |            |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Doel krediet: Realisatie fietsvoorziening aan de Hoogstraat. |           |              |            |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Details                                                      | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Realisatie                                                   | 9         | 0            | 9          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Bijdragen van derden                                         | 0         | 0            | 0          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Netto investering                                            | 9         | 0            | 9          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | (Rotterdams geld)                                            |           |              |            |        |              |             |
| Scanunits                  | 1.550 | 0 | 171 | 213 | -42  | 1.380 | Programma                                                    | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant     |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet     |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              |           |              |            |        |              | Raming 2022 |
|                            |       |   |     |     |      |       | Stedelijke                                                   | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771     |
|                            |       |   |     |     |      |       | ontwikkeling                                                 |           |              |            |        |              |             |
| Scanunits                  | 1.550 | 0 | 171 | 213 | -42  | 1.380 |                                                              |           |              |            |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Doel krediet: Uitbreiding en vervanging scanunits.           |           |              |            |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Details                                                      | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              | bedrag    | /m 2021      | 2022       |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Realisatie                                                   | 171       | 0            | 171        |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Bijdragen van derden                                         | 0         | 0            | 0          |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | Netto investering                                            | 171       | 0            | 171        |        |              |             |
|                            |       |   |     |     |      |       | (Rotterdams geld)                                            |           |              |            |        |              |             |
| Bewegwijzering Parkeren    | 1.855 | 3 | 45  | 408 | -363 | 1.806 | Programma                                                    | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant     |
|                            |       |   |     |     |      |       |                                                              |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet     |

## Raming 2022

|                         |         |        |        |        |         |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 271.092 | 75.756 | 39.565 | 67.046 | -27.481 | 155.771 |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|

|                |       |   |    |     |      |       |
|----------------|-------|---|----|-----|------|-------|
| Bewegwijzering | 1.855 | 3 | 45 | 408 | -363 | 1.806 |
|----------------|-------|---|----|-----|------|-------|

|          |  |  |  |  |  |  |
|----------|--|--|--|--|--|--|
| Parkeren |  |  |  |  |  |  |
|----------|--|--|--|--|--|--|

**Doel krediet:** Het investeringskrediet is bedoeld voor de realisatie bewegwijzering parkeren.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 49              | 3                   | 45              |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 49              | 3                   | 45              |

|                                  |       |   |   |   |   |       |
|----------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|
| SO GO Buitenruimte A16 Rotterdam | 6.462 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6.462 |
|----------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - | Restant krediet |
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------|-----------------|
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------|-----------------|

## Raming 2022

|                         |         |        |        |        |         |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 271.092 | 75.756 | 39.565 | 67.046 | -27.481 | 155.771 |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|

|                                  |       |   |   |   |   |       |
|----------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|
| SO GO Buitenruimte A16 Rotterdam | 6.462 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6.462 |
|----------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|

**Doel krediet:** Het betreft de kosten voor de werkzaamheden in het kader van de nieuwe rijksweg A16. Het betreft werkzaamheden die tussen 2022 en 2025 zullen plaatsvinden zoals herinrichting gebied, vergroening parken, en fiets/wandelpaden in de buitenruimte in Terbregseveld en Schiebroeksepark.

| Details                             | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |
|-------------------------------------|-----------------|---------------------|-----------------|
| Realisatie                          | 0               | 0                   | 0               |
| Bijdragen van derden                | 0               | 0                   | 0               |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 0               | 0                   | 0               |

|                   |       |   |   |     |      |       |
|-------------------|-------|---|---|-----|------|-------|
| So GO Brainpark I | 3.600 | 0 | 0 | 200 | -200 | 3.600 |
|-------------------|-------|---|---|-----|------|-------|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - | Restant krediet |
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------|-----------------|
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------|-----------------|

## Raming 2022

|                         |         |        |        |        |         |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 271.092 | 75.756 | 39.565 | 67.046 | -27.481 | 155.771 |
|-------------------------|---------|--------|--------|--------|---------|---------|

|                   |       |   |   |     |      |       |
|-------------------|-------|---|---|-----|------|-------|
| So GO Brainpark I | 3.600 | 0 | 0 | 200 | -200 | 3.600 |
|-------------------|-------|---|---|-----|------|-------|

**Doel krediet:** Aanleg/herinrichting van openbare ruimte, infrastructuur en geluidschermen gekoppeld aan de herontwikkeling van Brainpark I (van kantoorgebied naar woon-werkmilieu).

|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Details                                                                                         | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |        |              |         |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|----|-------|------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------|--------|--------------|---------|--|
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 | bedrag    | /m 2021      | 2022       |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Realisatie                                                                                      | 0         | 0            | 0          |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Bijdragen van derden                                                                            | 0         | 0            | 0          |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Netto investering                                                                               | 0         | 0            | 0          |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | (Rotterdams geld)                                                                               |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| SO GO                                                                                                     | 1.325 | 0 | 38 | 325   | -286 | 1.286 | Programma                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                 |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |  |
| toekenning vrijval 2021                                                                                   |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        | Raming       |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        | 2022         |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                         | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |  |
| SO GO                                                                                                     |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 | 1.325     | 0            | 38         | 325    | -286         | 1.286   |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                 |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| toekenning vrijval 2021                                                                                   |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Doel krediet: Toekenningen aan projecten in de openbare ruimte vanuit gebiedsontwikkelingsfonds |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Details                                                                                         | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Realisatie                                                                                      | 38        | 0            | 38         |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Bijdragen van derden                                                                            | 0         | 0            | 0          |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Netto investering (Rotterdams                                                                   | 38        | 0            | 38         |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | geld)                                                                                           |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| SO GO                                                                                                     | 5.000 | 0 | 26 | 1.000 | -974 | 4.974 | Programma                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                 |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |  |
| toekenning juli 2022                                                                                      |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        | Raming       |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        | 2022         |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling                                                                         | 271.092   | 75.756       | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771 |  |
| SO GO                                                                                                     |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 | 5.000     | 0            | 26         | 1.000  | -974         | 4.974   |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                 |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| toekenning juli 2022                                                                                      |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Doel krediet: Toekenningen aan projecten in de openbare ruimte vanuit gebiedsontwikkelingsfonds |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| Verantwoording: Op het moment van de kredietaanvraag moest er nog definitieve invulling van de            |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| projecten plaatsvinden. Op dit moment is het krediet grotendeels gealloceerd naar projecten. De raming is |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| op basis van een ruwe schatting opgevoerd met de aanname dat een deel besteed zou worden. In de           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| realisatie is maar op één project geboekt ( investerinsproject Agniesebuurt Oost). De uitgaven van de     |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| overige projecten gaat plaatsvinden in 2023 en verder. In de actualisatie van ramingen zal hiermee        |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
| rekening worden gehouden.                                                                                 |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       |                                                                                                 |           |              |            |        |              |         |  |
|                                                                                                           |       |   |    |       |      |       | Details                                                                                         | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |  |

|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | bedrag                  |              | t/m 2021   | 2022       |        |              |          |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|-------|-------|------|-------|-------------------------|--------------|------------|------------|--------|--------------|----------|--|
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | Realisatie              | 26           | 0          | 26         |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | Bijdragen van derden    | 0            | 0          | 0          |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | Netto investering       | 26           | 0          | 26         |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | (Rotterdams geld)       |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| SO GO                                                                                                                                                          | 5.000 | 0 | 146   | 500   | -354 | 4.854 | Programma               | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant  |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie   | krediet  |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                                                                      |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              | - Raming |  |
| toekenning november 2022                                                                                                                                       |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              | 2022     |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling | 271.092      | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771  |  |
| SO GO                                                                                                                                                          | 5.000 | 0 | 146   | 500   | -354 | 4.854 |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Gebiedsontwikkelingsfonds                                                                                                                                      |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| toekenning november 2022                                                                                                                                       |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Doel krediet: Toekenningen aan projecten in de openbare ruimte vanuit gebiedsontwikkelingsfonds                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Details                                                                                                                                                        |       |   |       |       |      |       | Initieel                | Realisatie   | Realisatie |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | bedrag                  | t/m 2021     | 2022       |            |        |              |          |  |
| Realisatie                                                                                                                                                     |       |   |       |       |      |       | 146                     | 0            | 146        |            |        |              |          |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                           |       |   |       |       |      |       | 0                       | 0            | 0          |            |        |              |          |  |
| Netto investering (Rotterdams                                                                                                                                  |       |   |       |       |      |       | 146                     | 0            | 146        |            |        |              |          |  |
| geld)                                                                                                                                                          |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| SO MOB Pontons                                                                                                                                                 | 3.025 | 0 | 2.175 | 3.025 | -850 | 850   | Programma               | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant  |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet  |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        | Raming 2022  |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | Stedelijke ontwikkeling | 271.092      | 75.756     | 39.565     | 67.046 | -27.481      | 155.771  |  |
| SO MOB Pontons                                                                                                                                                 | 3.025 | 0 | 2.175 | 3.025 | -850 | 850   |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Doel krediet: Het betreft de overdracht van Pontons vanuit het havenbedrijf naar de gemeente Rotterdam.                                                        |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| De pontons worden overgenomen voor een bedrag van 3 miljoen euro. Dit zijn pontons die worden gebruikt door bijvoorbeeld de Waterbus, Watertaxi en partyvaart. |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Verantwoording: De werkzaamheden aan de pontons zijn in 2022 voor € 2,2 mln uitgevoerd. Echter, een deel van de werkzaamheden is doorgeschoven naar 2023.      |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       |                         |              |            |            |        |              |          |  |
| Details                                                                                                                                                        |       |   |       |       |      |       | Initieel                | Realisatie t | Realisatie |            |        |              |          |  |
|                                                                                                                                                                |       |   |       |       |      |       | bedrag                  | /m 2021      | 2022       |            |        |              |          |  |
| Realisatie                                                                                                                                                     |       |   |       |       |      |       | 2.175                   | 0            | 2.175      |            |        |              |          |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                           |       |   |       |       |      |       | 0                       | 0            | 0          |            |        |              |          |  |
| Netto investering                                                                                                                                              |       |   |       |       |      |       | 2.175                   | 0            | 2.175      |            |        |              |          |  |

[illegible]

|                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |     |       |           |             |              |            |              |           |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|-----|-----|-----|-------|-----------|-------------|--------------|------------|--------------|-----------|---------|
| SO GO vergroeningsopgave                                                                                                                                                                                                                                                       | 3.191 | 0 | 644 | 500 | 144 | 2.547 | Programma | Gevoteerd   | Realisatie   | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |     |       |           | t/m 2021    | 2022         | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |     |       |           | Raming 2022 |              |            |              |           |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                        |       |   |     |     |     |       |           | 271.092     | 75.756       | 39.565     | 67.046       | -27.481   | 155.771 |
| SO GO vergroeningsopgave                                                                                                                                                                                                                                                       |       |   |     |     |     |       |           | 3.191       | 0            | 644        | 500          | 144       | 2.547   |
| Doel krediet: Binnen de reserve Gebiedsontwikkeling is geld gereserveerd voor programma extra vergroening. Een deel van de bijdragen is bestemd voor projecten die al gestart waren voor 2021. Die kosten blijven in de exploitatie landen en worden gedekt vanuit de reserve. |       |   |     |     |     |       |           |             |              |            |              |           |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |   |     |     |     |       |           | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |     |       |           | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |           |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                     |       |   |     |     |     |       |           | 644         | 0            | 644        |              |           |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                           |       |   |     |     |     |       |           | 0           | 0            | 0          |              |           |         |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |     |     |     |       |           | 644         | 0            | 644        |              |           |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |   |   |       |        |       |           |             |              |            |              |           |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|---|-------|--------|-------|-----------|-------------|--------------|------------|--------------|-----------|---------|
| Aankoop opvanglocatie de Hille                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2.310 | 0 | 0 | 2.310 | -2.310 | 2.310 | Programma | Gevoteerd   | Realisatie   | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |   |   |       |        |       |           | t/m 2021    | 2022         | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |   |   |       |        |       |           | Raming 2022 |              |            |              |           |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |   |   |       |        |       |           | 271.092     | 75.756       | 39.565     | 67.046       | -27.481   | 155.771 |
| Aankoop opvanglocatie de Hille                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |   |       |        |       |           | 2.310       | 0            | 0          | 2.310        | -2.310    | 2.310   |
| Doel krediet: De opvanglocatie aan de Lange Hilleweg 256 is in eigendom bij zorgpartij Antes en wordt al jaren verhuurd aan zorgpartij Centrum voor Dienstverlening (CvD). Ter versterking van haar liquiditeitspositie en ter uitvoering van haar beleid moet Antes het pand afstoten. Dat levert voor de gemeente en huurder grote onzekerheid op over het behoud van de opvanglocatie. Het pand is in gebruik als opvang (30 bedden nachtopvang, 60 plaatsen dagbesteding en 29 plekken BW / sociaal pension). Het betreft een goede locatie voor deze functie voor nu en de toekomst. |       |   |   |       |        |       |           |             |              |            |              |           |         |
| Verantwoording: Vanwege een administratieve fout is de realisatie van dit project onjuist verantwoord.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |   |   |       |        |       |           |             |              |            |              |           |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |   |   |       |        |       |           | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |   |   |       |        |       |           | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |           |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |   |       |        |       |           | 0           | 0            | 0          |              |           |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |   |   |       |        |       |           | 0           | 0            | 0          |              |           |         |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |   |   |       |        |       |           | 0           | 0            | 0          |              |           |         |

[illegible]

herontwikkeling op de Abraham van Stolkweg 33. De bestuurlijke opdrachtgever is wethouder is Vincent Karremans

**Verantwoording:** Het project heeft vertraging opgelopen doordat de vergunningsaanvragen later dan verwacht zijn gedaan.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 923      | 0            | 923        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 923      | 0            | 923        |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                                                               |        |        |        |        |     |        |           |           |            |            |            |           |         |
|---------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-----|--------|-----------|-----------|------------|------------|------------|-----------|---------|
| CO2 reductie door versnelde ombouw straatverlichting naar LED | 51.000 | 23.164 | 10.465 | 10.474 | -10 | 17.372 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming     | Afwijking | Restant |
|                                                               |        |        |        |        |     |        |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       | Realisatie | krediet   |         |
|                                                               |        |        |        |        |     |        |           |           |            |            | - Raming   |           |         |
|                                                               |        |        |        |        |     |        |           |           |            |            | 2022       |           |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                                                                     |        |        |        |        |     |        |
|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-----|--------|
| CO2 reductie door versnelde<br>ombouw straatverlichting naar<br>LED | 51.000 | 23.164 | 10.465 | 10.474 | -10 | 17.372 |
|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|-----|--------|

**Doel krediet:** In 6 jaar een versnelde ombouw van de armaturen (lampen) in led realiseren zodat een reductie van ca. 4,4 kton CO2 uitstoot per jaar wordt gerealiseerd en ca. 30% energie wordt bespaard ten opzichte van het huidige verbruik.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 33.628   | 23.164     | 10.465     |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams<br>geld) | 33.628   | 23.164     | 10.465     |

|                             |       |     |   |   |   |     |           |           |            |            |        |              |         |
|-----------------------------|-------|-----|---|---|---|-----|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Werkplaatssysteem Vervoer & | 1.000 | 866 | 0 | 0 | 0 | 134 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Materieel                   |       |     |   |   |   |     |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |
|                             |       |     |   |   |   |     |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                                          |       |     |   |   |   |     |
|------------------------------------------|-------|-----|---|---|---|-----|
| Werkplaatssysteem<br>Vervoer & Materieel | 1.000 | 866 | 0 | 0 | 0 | 134 |
|------------------------------------------|-------|-----|---|---|---|-----|

**Doel krediet:** Nieuw software systeem (Combipac) ten behoeve van de werkplaatsen, ter vervanging van het huidige systeem (Dolas).

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Details              | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |         |              |         |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|----------------------|-----------|--------------|------------|---------|--------------|---------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Realisatie           | 866       | 866          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Bijdragen van derden | 0         | 0            | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Netto investering    | 866       | 866          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | (Rotterdams geld)    |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
| Rijksmonument Crooswijk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 800    | 315    | 303    | 385    | -82    | 182    | Programma            | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         | Raming 2022  |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Rijksmonument        | 800       | 315          | 303        | 385     | -82          | 182     |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Crooswijk            |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
| Doel krediet: Diverse restauratiewerkzaamheden aan het rijksmonument Crooswijk, zoals de restauratie van de gevels en het damestoilet van de kapel, de entree van de begraafplaats Crooswijk (aanpassen linker poortgebouw) en diverse herstel en renovatie werkzaamheden aan de kapel.                                                                                                                                           |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Details              | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      | bedrag    | /m 2021      | 2022       |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Realisatie           | 618       | 315          | 303        |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Bijdragen van derden | 0         | 0            | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Netto investering    | 618       | 315          | 303        |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | (Rotterdams geld)    |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
| Gemeentelijk Rioleringsplan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 98.512 | 12.224 | 11.696 | 17.956 | -6.260 | 74.592 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |  |
| 2021-2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |        |        |        |                      |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         | Raming 2022  |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Gemeentelijk         | 98.512    | 12.224       | 11.696     | 17.956  | -6.260       | 74.592  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Rioleringsplan 2021- |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | 2025                 |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
| Doel krediet: Dit krediet betreft de vervanging van kapitaalgoederen vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 als gevolg van economische veroudering of slijtage.                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
| Verantwoording: Het evenredige begrotingsritme komt niet overeen met het uitvoeringsritme van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het merendeel van de uitvoering ligt in de laatste jaren van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Vanwege administratieve redenen is het GRP krediet 2016-2020 niet afgesloten. Derhalve dient voor de financiële vergelijking ook rekening te worden gehouden met de realisatie op het GRP 4 krediet. |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      |           |              |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        | Details              | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |        |        |        |                      | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |         |              |         |  |

|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|------------------------------|---------|--------|--------|--------|--------|---------|----------------------|-----------|------------|------------|--------|-----------|--------------|-------------|--------|--------|
|                              |         |        |        |        |        |         | Realisatie           |           |            |            |        |           |              | 23.920      | 12.224 | 11.696 |
|                              |         |        |        |        |        |         | Bijdragen van derden |           |            |            |        |           |              | 0           | 0      | 0      |
|                              |         |        |        |        |        |         | Netto investering    |           |            |            |        |           |              | 23.920      | 12.224 | 11.696 |
|                              |         |        |        |        |        |         | (Rotterdams geld)    |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
| Vervanging vrijverval riolen | 185.043 | 29.036 | 39.631 | 45.157 | -5.526 | 116.376 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Restant      |             |        |        |
| 2021-2025                    |         |        |        |        |        |         |                      |           |            | t/m 2021   | 2022   | 2022      | Realisatie - | krediet     |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              | Raming 2022 |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |
|                              |         |        |        |        |        |         |                      |           |            |            |        |           |              |             |        |        |

Dit betreft de 2 parkeergarages; Kipstraat en Zoomstraat. Verder is de aanbesteding van de dakvervang-  
ing met een gelijktijdig vergroening van Schouwburgplein 25, mislukt en doorgeschoven.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 8.338    | 3.786      | 4.552      |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 8.338    | 3.786      | 4.552      |

|                           |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        |              |         |
|---------------------------|-------|---|---|---|---|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Schiebruggen CE-Markering | 8.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8.000 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                           |       |   |   |   |   |       |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                           |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                           |       |   |   |   |   |       |
|---------------------------|-------|---|---|---|---|-------|
| Schiebruggen CE-Markering | 8.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 8.000 |
|---------------------------|-------|---|---|---|---|-------|

**Doel krediet:** Realisering van CE-Markering van de Schiebruggen.

| Details                                | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|--------------|------------|
|                                        | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie                             | 0        | 0            | 0          |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 0        | 0            | 0          |

|                                                                   |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        |              |         |
|-------------------------------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Beweegbare objecten, modernisering, centralisering & CE-Markering | 4.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.000 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                   |       |   |   |   |   |       |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                   |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        | - Raming     |         |
|                                                                   |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        | 2022         |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                                                                   |       |   |   |   |   |       |
|-------------------------------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|
| Beweegbare objecten, modernisering, centralisering & CE-Markering | 4.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.000 |
|-------------------------------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|

**Doel krediet:** Modernisering van de elektrotechnische installaties, ombouw naar afstandsbediening en realisering van CE-Markering van beweegbare bruggen en sluisen.

| Details                       | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|-------------------------------|----------|------------|------------|
|                               | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                    | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden          | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams | 0        | 0          | 0          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|------|--------|----------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|---------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | geld)                |           |            |            |         |              |         |  |
| Urgente                                                                                                                                                                                                                                                                      | 19.921 | 1.354 | 1.487 | 1.811 | -325 | 17.081 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |  |
| Vervangingsinvesteringen                                                                                                                                                                                                                                                     |        |       |       |       |      |        |                      | t/m 2021  | 2022       | 2022       |         | Realisatie - | krediet |  |
| kademuren                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         | Raming 2022  |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |  |
| Urgente                                                                                                                                                                                                                                                                      | 19.921 | 1.354 | 1.487 | 1.811 | -325 | 17.081 |                      |           |            |            |         |              |         |  |
| Vervangingsinvesteringen                                                                                                                                                                                                                                                     |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
| kademuren                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
| Doel krediet: Inspectie en Monitoring heeft aangetoond dat bij een aantal kademuren levensduurverlengende maatregelen getroffen moeten worden. Het betreft de kademuren Rijnhaven Oostzijde, Parkhaven Oostzijde, Hertekade en Kreeksehaven.                                 |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        |                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Realisatie           | 2.840     | 1.354      | 1.487      |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Netto investering    | 2.840     | 1.354      | 1.487      |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |              |         |  |
| Conservering grote stalen en                                                                                                                                                                                                                                                 | 10.000 | 0     | 0     | 0     | 0    | 10.000 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |  |
| betonnen bruggen                                                                                                                                                                                                                                                             |        |       |       |       |      |        |                      | t/m 2021  | 2022       | 2022       |         | Realisatie - | krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         | Raming 2022  |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |  |
| Conservering grote stalen                                                                                                                                                                                                                                                    | 10.000 | 0     | 0     | 0     | 0    | 10.000 |                      |           |            |            |         |              |         |  |
| en betonnen bruggen                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
| Doel krediet: Inspectie en monitoring heeft aangetoond dat bij een aantal bruggen levensduurverlengende maatregelen getroffen moeten worden. Met deze maatregelen wordt de achteruitgang van de constructieve kwaliteit voorkomen (roestvorming, schade, materiaalreductie). |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        |                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Realisatie           | 0         | 0          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Netto investering    | 0         | 0          | 0          |         |              |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |              |         |  |
| Digitaliseren Onderhoud                                                                                                                                                                                                                                                      | 342    | 255   | 10    | 87    | -77  | 77     | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |  |
| Management Systeem                                                                                                                                                                                                                                                           |        |       |       |       |      |        |                      | t/m 2021  | 2022       | 2022       |         | Realisatie - | krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        |                      |           |            |            |         | Raming 2022  |         |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |      |        | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |  |

|                            |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|----------------------------|--------|--------|-------|-------|------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|----------------|---------------------|----------------|--|
|                            |        |        |       |       |      |      | Digitaliseren Onderhoud                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 342              | 255               | 10                | 87             | -77                 | 77             |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Management Systeem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Doel krediet:</b> Software om het onderhoudsproces te kunnen ondersteunen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>bedrag</b>    | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>       |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 265              | 255               | 10                |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                | 0                 | 0                 |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 265              | 255               | 10                |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
| Inzamelmiddelen Containers | 23.570 | 16.065 | 7.909 | 7.505 | 404  | -404 | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b>  | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |  |
| 2018 t/m 2022              |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>       | <b>2022</b>    | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Raming 2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Beheer van de stad</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>1.514.118</b> | <b>731.695</b>    | <b>133.194</b>    | <b>166.479</b> | <b>-33.285</b>      | <b>649.229</b> |  |
| Inzamelmiddelen            | 23.570 | 16.065 | 7.909 | 7.505 | 404  | -404 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
| Containers 2018 t/m        |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
| 2022                       |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Doel krediet:</b> Krediet wordt ingezet voor nieuwe containers en het vervangen van bestaande ondergrondse containers (binnenbakken), Rotterdambakken, containers milieuparken en containers voor containerservice.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Verantwoording:</b> In 2022 is bovenop de reguliere plaatsing en vervanging van containers opnieuw een slag gemaakt in het vervangen van half verdiepte containers voor ondergrondse containers. Ondergrondse containers hebben dubbele opslagcapaciteit ten opzichte van half verdiepte containers en zorgen daardoor voor minder naastplaatsingen. Hierdoor zijn er meer bodemonderzoeken, werkzaamheden door de aannemer, materiaal voor de putten en eventueel het verleggen van kabels en leidingen vereist. Daarnaast is 2022 ook een jaar geweest met hoge prijsstijgingen zowel in de grondstoffen voor containers als in uitvoeringskosten die hun doorwerking hebben gehad op het resultaat. |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Details</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Initieel</b>  | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>bedrag</b>    | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>       |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 23.974           | 16.065            | 7.909             |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                | 0                 | 0                 |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 23.974           | 16.065            | 7.909             |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
| Vervanging Prullenbakken   | 4.765  | 2.458  | 1.892 | 2.307 | -415 | 415  | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b>  | <b>Afwijking</b>    | <b>Restant</b> |  |
|                            |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  | <b>t/m 2021</b>   | <b>2022</b>       | <b>2022</b>    | <b>Realisatie -</b> | <b>krediet</b> |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Raming 2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
|                            |        |        |       |       |      |      | <b>Beheer van de stad</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>1.514.118</b> | <b>731.695</b>    | <b>133.194</b>    | <b>166.479</b> | <b>-33.285</b>      | <b>649.229</b> |  |
| Vervanging                 | 4.765  | 2.458  | 1.892 | 2.307 | -415 | 415  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |
| Prullenbakken              |        |        |       |       |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                  |                   |                   |                |                     |                |  |

|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  | <b>Doel krediet:</b> Krediet heeft als doel het aantal prullenbakken uit te breiden en waar nodig te vervangen. |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                 |  |  |  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         |              |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|-------|-------|--------|--------|--|----------------------|-----------|--------------|------------|---------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Bijdragen van derden | 0         | 0            | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Netto investering    | 51.968    | 51.968       | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | (Rotterdams geld)    |           |              |            |         |              |         |
| Vervanging civiele kunstwerken                                                                                                                                                                                                                                                                              | 48.982  | 47.975  | 5     | 0     | 5      | 1.003  |  | Programma            | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         | Raming 2022  |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |
| Vervanging civiele kunstwerken                                                                                                                                                                                                                                                                              | 48.982  | 47.975  |       |       | 5      | 0      |  |                      |           |              |            |         | 5            | 1.003   |
| Doel: Dit gaat om het doorlopende krediet voor de uitvoering van noodzakelijke maatregelen aan stedelijke kapitaalgoederen, waaronder:<br><br>- sluisen en beweegbare bruggen;<br><br>- vervanging van de rijksmonumentale roltrappen van het Maastunnelcomplex;<br><br>- bruggen, kademuren en glooiingen. |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Details              | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      | bedrag    | /m 2021      | 2022       |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Realisatie           | 47.979    | 47.975       | 5          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Bijdragen van derden | 0         | 0            | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Netto investering    | 47.979    | 47.975       | 5          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | (Rotterdams geld)    |           |              |            |         |              |         |
| Maastunnel renovatie                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 205.561 | 188.594 | 1.859 | 5.600 | -3.741 | 15.107 |  | Programma            | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         | Raming 2022  |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Beheer van de stad   | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |
| Maastunnel renovatie                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 205.561 | 188.594 | 1.859 | 5.600 | -3.741 | 15.107 |  |                      |           |              |            |         |              |         |
| Doel krediet: Dit krediet is bedoeld voor de voorbereidingsfase en de uitvoeringsfase van de renovatie van de Maastunnel.                                                                                                                                                                                   |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         |              |         |
| Verantwoording: Na de renovatie van de twee tunnelbuizen worden eveneens de vluchtdeuren van de Maastunnel gerenoveerd. De uitvoeringsperiode hiervan is reeds opgestart maar gaat in 2023 volop door.                                                                                                      |         |         |       |       |        |        |  |                      |           |              |            |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Details              | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  |                      | bedrag    | /m 2021      | 2022       |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Realisatie           | 190.454   | 188.594      | 1.859      |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Bijdragen van derden | 1.871     | 1.871        | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | Netto investering    | 188.583   | 186.723      | 1.859      |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |         |       |       |        |        |  | (Rotterdams geld)    |           |              |            |         |              |         |
| Openbare verlichting 2017-2022                                                                                                                                                                                                                                                                              | 11.979  | 8.304   | 3.528 | 3.676 | -147   | 147    |  | Programma            | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | t/m 2021    | 2022         | 2022       | Realisatie - | krediet |              |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|----|---|----|-------|-------------|--------------|------------|--------------|---------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | Raming 2022 |              |            |              |         |              |         |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |       |    |   |    |       | 1.514.118   | 731.695      | 133.194    | 166.479      | -33.285 | 649.229      |         |
| Openbare verlichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |       |    |   |    |       | 11.979      | 8.304        | 3.528      | 3.676        | -147    | 147          |         |
| 2017-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |       |    |   |    |       |             |              |            |              |         |              |         |
| <b>Doel krediet:</b> Dit krediet is bedoeld voor de vervangingsopgave van lichtmasten en armaturen in de periode 2017-2020. Rotterdam hanteert voor lichtmasten een technische levensduur van 30 jaar. Na 30 jaar wordt het lichtontwerp van een straat herzien en worden masten eventueel vervangen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |       |    |   |    |       |             |              |            |              |         |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |       |    |   |    |       | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |         |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |       |    |   |    |       | 11.832      | 8.304        | 3.528      |              |         |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |       |    |   |    |       | 27          | 13           | 14         |              |         |              |         |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |       |    |   |    |       | 11.805      | 8.291        | 3.514      |              |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       |             |              |            |              |         |              |         |
| Assetbeheersysteem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.015 | 108   | 0  | 0 | 0  | 907   | Programma   | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie   | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       |             |              | t/m 2021   | 2022         | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | Raming 2022 |              |            |              |         |              |         |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |       |    |   |    |       | 1.514.118   | 731.695      | 133.194    | 166.479      | -33.285 | 649.229      |         |
| Assetbeheersysteem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |       |    |   |    |       | 1.015       | 108          | 0          | 0            | 0       | 907          |         |
| <b>Doel krediet:</b> Voor het beheer van de stad is behoefte aan een nieuw integraal assetbeheersysteem (beheer van waardevolle bedrijfsmiddelen). Enerzijds komt deze behoefte voort uit het bereiken van het eind van de technische levensduur van een deel van de huidige assetbeheersystemen of uit het nog onder de oude legacy-omgeving draaien van het systeem. Anderzijds is de verwachting dat de overgang op één nieuw assetbeheersysteem de verdere invoering van de gebiedsgerichte aanpak en de integrale manier van beheren, sterk positief zal beïnvloeden. Bij het integraal beheer gebruiken alle afdelingen dezelfde systemen. |       |       |    |   |    |       |             |              |            |              |         |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |       |    |   |    |       | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |         |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |       |    |   |    |       | 108         | 108          | 0          |              |         |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |       |    |   |    |       | 0           | 0            | 0          |              |         |              |         |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |       |    |   |    |       | 108         | 108          | 0          |              |         |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       |             |              |            |              |         |              |         |
| Blauwe verbinding fase 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 7.026 | 4.441 | 19 | 0 | 19 | 2.566 | Programma   | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie   | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       |             |              | t/m 2021   | 2022         | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |       |    |   |    |       | Raming 2022 |              |            |              |         |              |         |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |       |    |   |    |       | 1.514.118   | 731.695      | 133.194    | 166.479      | -33.285 | 649.229      |         |

|                   |       |       |    |   |    |       |
|-------------------|-------|-------|----|---|----|-------|
| Blauwe verbinding | 7.026 | 4.441 | 19 | 0 | 19 | 2.566 |
|-------------------|-------|-------|----|---|----|-------|

fase 2

**Doel krediet:** Dit krediet is bestemd voor de aanleg van de 'Blauwe Verbinding'. De Blauwe Verbinding is een recreatief bevaarbare route tussen het Zuiderpark in Rotterdam, het toekomstige landschapspark 'Het Buitenland' van Rhoon en de Zuidpolder in Barendrecht. Deze bijzondere verbinding zorgt ook voor schoon water, functioneert als een waterberging en legt een ecologische verbinding tussen de verschillende groengebieden in en rond de stad.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie t<br>/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 4.460              | 4.441                   | 19                 |
| Bijdragen van derden                   | 3.613              | 3.613                   | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 847                | 828                     | 19                 |

|                                             |       |     |     |   |     |    |                  |                  |                                |                            |                        |                                                   |                            |
|---------------------------------------------|-------|-----|-----|---|-----|----|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|
| Begraafplaatsen en<br>Crematorium 2016-2019 | 1.000 | 958 | -15 | 0 | -15 | 57 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie<br/>t/m 2021</b> | <b>Realisatie<br/>2022</b> | <b>Raming<br/>2022</b> | <b>Afwijking<br/>Realisatie -<br/>Raming 2022</b> | <b>Restant<br/>krediet</b> |
|---------------------------------------------|-------|-----|-----|---|-----|----|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|

|                           |                  |                |                |                |                |                |
|---------------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Beheer van de stad</b> | <b>1.514.118</b> | <b>731.695</b> | <b>133.194</b> | <b>166.479</b> | <b>-33.285</b> | <b>649.229</b> |
|---------------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|

|                                             |       |     |     |   |     |    |
|---------------------------------------------|-------|-----|-----|---|-----|----|
| Begraafplaatsen en<br>Crematorium 2016-2019 | 1.000 | 958 | -15 | 0 | -15 | 57 |
|---------------------------------------------|-------|-----|-----|---|-----|----|

**Doel krediet:** Volgens het beleidsplan Begraven en Cremeren 2016-2019 pleegt de gemeente noodzakelijke investeringen in voorzieningen op actieve begraafplaatsen en het crematorium. Dit krediet is bedoeld voor de restauratie van de aula van de monumentale begraafplaats in Crooswijk (de kapel is een rijksmonument). Verder bleek uit een inspectie dat de totale kapel voor renovatie in aanmerking moet komen. Dit betekent dat een gedeelte van de investering ook nodig zal zijn om het rijksmonument in het geheel te restaureren.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 943                | 958                    | -15                |
| Bijdragen van derden                   | 60                 | 60                     | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 884                | 899                    | -15                |

|                    |        |        |   |   |   |     |                  |                  |                                |                            |                        |                                                   |                            |
|--------------------|--------|--------|---|---|---|-----|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|
| Bruggen en tunnels | 33.925 | 33.796 | 0 | 0 | 0 | 129 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie<br/>t/m 2021</b> | <b>Realisatie<br/>2022</b> | <b>Raming<br/>2022</b> | <b>Afwijking<br/>Realisatie -<br/>Raming 2022</b> | <b>Restant<br/>krediet</b> |
|--------------------|--------|--------|---|---|---|-----|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|

|                           |                  |                |                |                |                |                |
|---------------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Beheer van de stad</b> | <b>1.514.118</b> | <b>731.695</b> | <b>133.194</b> | <b>166.479</b> | <b>-33.285</b> | <b>649.229</b> |
|---------------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|

|                    |        |        |   |   |   |     |
|--------------------|--------|--------|---|---|---|-----|
| Bruggen en tunnels | 33.925 | 33.796 | 0 | 0 | 0 | 129 |
|--------------------|--------|--------|---|---|---|-----|

**Doel krediet:** Dit krediet wordt ingezet om reeds bestaande kapitaalgoeden bij einde levensduur te

vervangen of herstellen.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 33.796   | 33.796       | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 33.796   | 33.796       | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

Thema vak natuur begraven op 1.384 1.311 0 0 0 73

begraafplaats Hofwijk

| Programma          | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|--------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|---------|
|                    |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
| Raming 2022        |           |            |            |         |              |         |
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |

Thema vak natuur 1.384 1.311 0 0 0 73

begraven op begraafplaats

Hofwijk

**Doel krediet:** Dit krediet is bestemd voor de aanleg van een themavak natuurbegraven, om een nieuwe begraafmogelijkheid op begraafplaats Hofwijk te realiseren.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 1.311    | 1.311      | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 1.311    | 1.311      | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

Wastemanagementsysteem 2.038 1.575 340 0 340 123

| Programma          | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|--------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|---------|
|                    |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
| Raming 2022        |           |            |            |         |              |         |
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |

Wastemanagementsysteem 2.038 1.575 340 0 340 123

**Doel krediet:** Dit krediet is bedoeld voor de aanschaf en invoering van een ICT-systeem (Wastemanagement-systeem). Het doel is efficiënter en minder arbeidsintensief werken in het primaire proces en bij de administratieve ondersteuning van Inzameling & Hergebruik.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 1.915    | 1.575      | 340        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 1.915    | 1.575      | 340        |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

[illegible]

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                     |        |        |        |        |     |      |
|---------------------|--------|--------|--------|--------|-----|------|
| Investeringskrediet | 27.362 | 13.626 | 14.508 | 13.736 | 772 | -772 |
|---------------------|--------|--------|--------|--------|-----|------|

Groen 2019 - 2022

**Doel krediet:** Het investeringskrediet is bedoeld voor alle te activeren investeringsuitgaven die in de periode 2019-2022 voor de asset 'Groen' worden gedaan.

**Verantwoording:** De weersomstandigen in het plantseizoen waren optimaal. Dit is investeringen in groen en bomen ten goede gekomen. In 2022 is er ook geïnvesteerd in groenherstel vanwege de stormen die hebben plaatsgevonden.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 28.134             | 13.626                 | 14.508             |
| Bijdragen van derden                   | 130                | 79                     | 51                 |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 28.004             | 13.547                 | 14.458             |

|                                       |       |       |       |       |        |       |
|---------------------------------------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|
| Investeringskrediet Water 2019 - 2022 | 9.750 | 1.909 | 3.803 | 7.841 | -4.038 | 4.038 |
|---------------------------------------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                     |       |       |       |       |        |       |
|---------------------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|
| Investeringskrediet | 9.750 | 1.909 | 3.803 | 7.841 | -4.038 | 4.038 |
|---------------------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|

Water 2019 - 2022

**Doel krediet:** Het investeringskrediet is bedoeld voor alle te activeren investeringsuitgaven die voor de asset "Water" in de periode 2019-2022 worden gedaan.

**Verantwoording:** De aanvraag van het investeringsbudget was gebaseerd op basis van een theoretische onderhoudsbehoefte van duikers. Na uitgebreid veldonderzoek bleek het aantal gevallen waarin volledige vervanging noodzakelijk is beperkt te zijn. Kleine ingrepen zoals levensduurverlengende maatregelen of correctieve maatregelen bleken vaak voldoende effectief te zijn.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 5.712              | 1.909                  | 3.803              |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 5.712              | 1.909                  | 3.803              |

|                                        |       |       |       |       |      |     |
|----------------------------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|
| Investeringskrediet Spelen 2019 - 2022 | 7.373 | 5.020 | 1.979 | 2.353 | -373 | 373 |
|----------------------------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                     |       |       |       |       |      |     |
|---------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|
| Investeringskrediet | 7.373 | 5.020 | 1.979 | 2.353 | -373 | 373 |
|---------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|

Spelen 2019 - 2022

**Doel krediet:** Het investeringskrediet is bedoeld voor alle te activeren investeringsuitgaven die in de periode 2019-2022 voor de asset "Spelen" worden gedaan.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 7.000    | 5.020      | 1.979      |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 7.000    | 5.020      | 1.979      |

|                            |       |       |     |       |      |     |           |           |            |            |        |              |         |
|----------------------------|-------|-------|-----|-------|------|-----|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Eiland van Brienoord, brug | 5.231 | 3.926 | 642 | 1.305 | -663 | 663 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Zuiddiepje                 |       |       |     |       |      |     |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                            |       |       |     |       |      |     |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                 |       |       |     |       |      |     |
|-----------------|-------|-------|-----|-------|------|-----|
| Eiland van      | 5.231 | 3.926 | 642 | 1.305 | -663 | 663 |
| Brienoord, brug |       |       |     |       |      |     |
| Zuiddiepje      |       |       |     |       |      |     |

**Doel krediet:** Met dit krediet wordt de brug Zuiddiepje vervangen. Dit maakt onderdeel uit van de uitvoering van het project Getijdenpark Eiland van Brienoord.

**Verantwoording:** Vanwege een dispuut met de aannemer is er sprake van vertraging. Dit project wordt in 2023 gecontinueerd.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 4.568    | 3.926      | 642        |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 4.568    | 3.926      | 642        |

|                            |        |       |       |       |        |        |           |           |            |            |        |              |         |
|----------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|--------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Modernisering Schiebruggen | 18.437 | 3.368 | 1.115 | 3.422 | -2.307 | 13.955 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                            |        |       |       |       |        |        |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                            |        |       |       |       |        |        |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|               |        |       |       |       |        |        |
|---------------|--------|-------|-------|-------|--------|--------|
| Modernisering | 18.437 | 3.368 | 1.115 | 3.422 | -2.307 | 13.955 |
| Schiebruggen  |        |       |       |       |        |        |

**Doel krediet:** Modernisering en centralisering Schiebruggen, levensduurverlengend onderhoud aan de elektrotechnische installaties en ombouw naar afstandbediening van 17 bruggen en sluisen op en rond de Schie. Uitvoering verloopt in delen vanaf 2019 t/m 2023.

**Verantwoording:** Mede vanwege capaciteitsbeperkingen is de renovatie aan het bediengebouw, update van bedientafels en serverruimtes doorgeschoven naar 2023.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 4.483    | 3.368        | 1.115      |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 4.483    | 3.368        | 1.115      |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

| Maastunnel Roltrappen 2.0 | 3.500 | 310 | 2.077 | 3.190 | -1.114 | 1.114 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|---------------------------|-------|-----|-------|-------|--------|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                           |       |     |       |       |        |       |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                           |       |     |       |       |        |       |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                |       |     |       |       |        |       |
|----------------|-------|-----|-------|-------|--------|-------|
| Maastunnel     | 3.500 | 310 | 2.077 | 3.190 | -1.114 | 1.114 |
| Roltrappen 2.0 |       |     |       |       |        |       |

**Doel krediet:** In de afgelopen jaren heeft een ingrijpende renovatie/restauratie plaatsgevonden van vier roltrappen van het rijksmonument Maastunnel.

**Verantwoording:** De meeste werkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd. De levering van de laatste materialen heeft in het vierde kwartaal vertraging opgelopen waardoor het resterende werk in 2023 wordt voortgezet.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 2.386    | 310          | 2.077      |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 2.386    | 310          | 2.077      |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

| Assetgroep Civiele kunstwerken 2023-2026 | 4.900 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.900 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                          |       |   |   |   |   |       |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                          |       |   |   |   |   |       |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                                          |       |   |   |   |   |       |
|------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|
| Assetgroep Civiele kunstwerken 2023-2026 | 4.900 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4.900 |
|------------------------------------------|-------|---|---|---|---|-------|

**Doel krediet:** Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Civiele kunstwerken in de periode 2023 tot en met 2026.

| Details    | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|------------|----------|------------|------------|
|            | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie | 0        | 0          | 0          |

|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------|---|----|---|----|--------|---------------------------|--------------|------------|------------|---------|--------------|---------|
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Bijdragen van derden      | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Netto investering         | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | (Rotterdams geld)         |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Assetgroep Wegen                                                                                                                           | 2023-2026 | 89.783 | 0 | 99 | 0 | 99 | 89.684 | Programma                 | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Raming 2022               |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Beheer van de stad        | 1.514.118    | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Assetgroep                | 89.783       | 0          | 99         | 0       | 99           | 89.684  |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Wegen 2023-2026           |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Wegen in de periode 2023 tot en met 2026.          |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Details                                                                                                                                    |           |        |   |    |   |    |        | Initieel                  | Realisatie t | Realisatie |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | bedrag                    | /m 2021      | 2022       |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Realisatie                | 99           | 0          | 99         |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Bijdragen van derden      | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Netto investering         | 99           | 0          | 99         |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | (Rotterdams geld)         |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Assetgroep Groen en bomen                                                                                                                  | 2023-2026 | 29.100 | 0 | 0  | 0 | 0  | 29.100 | Programma                 | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Raming 2022               |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Beheer van de stad        | 1.514.118    | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Assetgroep Groen en bomen | 29.100       | 0          | 0          | 0       | 0            | 29.100  |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | 2023-2026                 |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Groen en bomen in de periode 2023 tot en met 2026. |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Details                                                                                                                                    |           |        |   |    |   |    |        | Initieel                  | Realisatie   | Realisatie |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | bedrag                    | t/m 2021     | 2022       |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Realisatie                | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Bijdragen van derden      | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Netto investering         | 0            | 0          | 0          |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | (Rotterdams geld)         |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              |            |            |         |              |         |
| Assetgroep Oppervlaktewater                                                                                                                | 2023-2026 | 12.161 | 0 | 0  | 0 | 0  | 12.161 | Programma                 | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        |                           |              | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Raming 2022               |              |            |            |         |              |         |
|                                                                                                                                            |           |        |   |    |   |    |        | Beheer van de stad        | 1.514.118    | 731.695    | 133.194    | 166.479 | -33.285      | 649.229 |

|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------|------------|---|---|--------|-----------|----------------------------------------------------|------------|------------|--------------|-----------|---------|---------|
| Assetgroep                                                                                                                                                | 12.161   | 0          | 0          | 0 | 0 | 12.161 |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Oppervlaktewater 2023-                                                                                                                                    |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| 2026                                                                                                                                                      |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Oppervlaktewater in de periode 2023 tot en met 2026.              |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Details                                                                                                                                                   | Initieel | Realisatie | Realisatie |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Realisatie                                                                                                                                                | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                      | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Netto investering                                                                                                                                         | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                         |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Assetgroep Beeldende kunst en monumenten 2023-2026                                                                                                        | 790      | 0          | 0          | 0 | 0 | 790    | Programma | Gevoteerd                                          | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | t/m 2021                                           | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Raming                                             |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | 2022                                               |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Beheer van de stad                                 | 1.514.118  | 731.695    | 133.194      | 166.479   | -33.285 | 649.229 |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Assetgroep Beeldende kunst en monumenten 2023-2026 | 790        | 0          | 0            | 0         | 0       | 790     |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Beeldende kunst en monumenten in de periode 2023 tot en met 2026. |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Details                                                                                                                                                   | Initieel | Realisatie | Realisatie |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Realisatie                                                                                                                                                | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                      | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Netto investering                                                                                                                                         | 0        | 0          | 0          |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                         |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Assetgroep Openbare verlichting 2023-2026                                                                                                                 | 10.941   | 0          | 0          | 0 | 0 | 10.940 | Programma | Gevoteerd                                          | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | t/m 2021                                           | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Raming 2022                                        |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Beheer van de stad                                 | 1.514.118  | 731.695    | 133.194      | 166.479   | -33.285 | 649.229 |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           | Assetgroep Openbare verlichting 2023-2026          | 10.941     | 0          | 0            | 0         | 0       | 10.940  |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Openbare verlichting in de periode 2023 tot en met 2026.          |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           |          |            |            |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
| Details                                                                                                                                                   | Initieel | Realisatie | Realisatie |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |
|                                                                                                                                                           | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |   |   |        |           |                                                    |            |            |              |           |         |         |

|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           |              |            |         |           |              |         |
|--------------------------------|--------|----|-----|-----|------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------|---------|-----------|--------------|---------|
|                                |        |    |     |     |      |        | Realisatie                                                                                                                                      | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Bijdragen van derden                                                                                                                            | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Netto investering                                                                                                                               | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                               |           |              |            |         |           |              |         |
| Assetgroep Spelen 2023-2026    | 17.400 | 0  | 0   | 0   | 0    | 17.400 | Programma                                                                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking | Restant      |         |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    |           | Realisatie - | krediet |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           |              |            |         |           | Raming 2022  |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Beheer van de stad                                                                                                                              | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 |           | -33.285      | 649.229 |
| Assetgroep Spelen              | 17.400 |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 | 0         | 0            | 0          |         | 0         | 17.400       |         |
| 2023-2026                      |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           |              |            |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de assetgroep Spelen in de periode 2023 tot en met 2026.              |           |              |            |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Details                                                                                                                                         | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 | bedrag    | /m 2021      | 2022       |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Realisatie                                                                                                                                      | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Bijdragen van derden                                                                                                                            | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Netto investering                                                                                                                               | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                               |           |              |            |         |           |              |         |
| Begraven en Cremeren 2023-2026 | 3.475  | 0  | 160 | 700 | -540 | 3.315  | Programma                                                                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking | Restant      |         |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           | t/m 2021     | 2022       | 2022    |           | Realisatie - | krediet |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           |              |            |         |           | Raming 2022  |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Beheer van de stad                                                                                                                              | 1.514.118 | 731.695      | 133.194    | 166.479 |           | -33.285      | 649.229 |
| Begraven en                    | 3.475  |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 | 0         | 160          | 700        |         | -540      | 3.315        |         |
| Cremeren 2023-2026             |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 |           |              |            |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de vervangingsinvesteringen van de begraafplaatsen en crematorium in de periode 2023 tot en met 2026. |           |              |            |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Verantwoording: De opstartfase en voorbereiding is iets vertraagd. De uitvoering wordt in 2023 gecontinueerd en gerealiseerd.                   |           |              |            |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Details                                                                                                                                         | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        |                                                                                                                                                 | bedrag    | /m 2021      | 2022       |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Realisatie                                                                                                                                      | 160       | 0            | 160        |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Bijdragen van derden                                                                                                                            | 0         | 0            | 0          |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | Netto investering                                                                                                                               | 160       | 0            | 160        |         |           |              |         |
|                                |        |    |     |     |      |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                               |           |              |            |         |           |              |         |
| Leiding Ingravingen Systeem    | 510    | 36 | 487 | 474 | 13   | -13    | Programma                                                                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming  | Afwijking | Restant      |         |

(LIS)

t/m 2021 2022 2022 Realisatie - krediet

Raming 2022

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

Leiding Ingravingen 510 36 487 474 13 -13

Systeem (LIS)

**Doel krediet:** De vervanging van de huidige applicatie Leges Informatie Systeem (LIS).

**Verantwoording:** In 2022 is er geïnvesteerd in het realiseren van de applicatie vergunningen gebruik van de weg. Dit heeft geresulteerd in een zeer geringe overbesteding van het beschikbare budget. Bij de eerste bestuursrapportage 2023 wordt een budgetophoging voorgesteld om het resterende deel van LIS te realiseren.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 523      | 36           | 487        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 523      | 36           | 487        |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

Inzamelmiddelen 2023-2026 58.190 0 0 0 0 58.190

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

Inzamelmiddelen 58.190 0 0 0 0 58.190

2023-2026

**Doel krediet:** Krediet wordt ingezet voor nieuwe containers en het vervangen van bestaande containers, afvalbakken, rolcontainers, containers milieuparken en containers voor containerservice.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 0        | 0            | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 0        | 0            | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

Forza - MOR 1.991 0 489 353 136 1.502

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

Forza - MOR 1.991 0 489 353 136 1.502

**Doel krediet:** Het programma Forza - MOR heeft tot doel de dienstverleningsketen Meldingen Openbare

Ruimte te verbeteren.

| Details              | Initieel | Realisatie t | Realisatie |
|----------------------|----------|--------------|------------|
|                      | bedrag   | /m 2021      | 2022       |
| Realisatie           | 489      | 0            | 489        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0            | 0          |
| Netto investering    | 489      | 0            | 489        |
| (Rotterdams geld)    |          |              |            |

Voertuigen/Werktuigen 2023 t/m 2026

| Programma | Gevoteerd | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|

|                    |           |         |         |         |         |         |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Beheer van de stad | 1.514.118 | 731.695 | 133.194 | 166.479 | -33.285 | 649.229 |
|--------------------|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|

|                           |         |   |   |   |   |         |
|---------------------------|---------|---|---|---|---|---------|
| Voertuigen                | 104.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 104.000 |
| /Werktuigen 2023 t/m 2026 |         |   |   |   |   |         |

**Doel krediet:** Dit krediet is bestemd voor de jaarlijkse aanschaf van voertuigen en middelen van de onderhoudswerkplaats door de afdeling Vervoer & Materieel. De kapitaallasten die voortvloeien uit de jaarlijks terugkerende investering wordt terugverdiend vanuit de exploitatie van Vervoer & Materieel.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 0        | 0          | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

Bestaande stad

Hart van Zuid

| Programma | Gevoteerd | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022 | Afwijking Realisatie - Raming 2022 | Restant krediet |
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|
|-----------|-----------|---------------------|-----------------|-------------|------------------------------------|-----------------|

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

|               |         |         |       |       |        |        |
|---------------|---------|---------|-------|-------|--------|--------|
| Hart van Zuid | 159.800 | 138.744 | 4.406 | 7.000 | -2.594 | 16.650 |
|---------------|---------|---------|-------|-------|--------|--------|

**Doel krediet:** Het project Hart van Zuid, het gebied rond Ahoy, Zuidplein en Vaanweg-Pleinweg en het Motorstraatgebied, vindt zijn oorsprong in de gemeentelijke Stadsvisie 2030 en in het Pact op Zuid. Met het Hart van Zuid zet de gemeente zich samen met externe partijen en andere overheden in voor een kwaliteitsimpuls om zo de sociale, culturele en economische positie van het gebied binnen wijk, stad en regio te versterken.

**Verantwoording:** De laatste grote investeringsopgaven in het basispakket bevinden zich in de laatste fase. Een deel van de werkzaamheden en kosten vallen in 2023. Daarnaast is er ook een opdracht aangegaan

voor de aanpassing van de bewegwijzering in en naar het gebied. Deze grote opdracht is nog niet uitgevoerd en zal derhalve in de begroting doorschuiven naar 2023.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 143.150  | 138.744    | 4.406      |
| Bijdragen van derden | 12.382   | 10.178     | 2.204      |
| Netto investering    | 130.768  | 128.566    | 2.202      |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

| Gymlokalen Lekker Fit | 5.900 | 5.614 | 0 | 0 | 0 | 286 | Programma             | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
|-----------------------|-------|-------|---|---|---|-----|-----------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|
|                       |       |       |   |   |   |     |                       |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |
|                       |       |       |   |   |   |     |                       |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                       |       |       |   |   |   |     | Bestaande stad        | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                       |       |       |   |   |   |     | Gymlokalen Lekker Fit | 5.900     | 5.614      | 0          | 0       | 0            | 286       |

**Doel krediet:** Dit krediet is beschikbaar gesteld om de doelen van het programma Lekker Fit te kunnen realiseren. Het gaat om een uitbreiding van het aantal gymlokalen.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 5.614    | 5.614      | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 5.614    | 5.614      | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

| Vernieuwing Centrale Bibliotheek Rotterdam | 10.000 | 723 | 1.272 | 4.126 | -2.853 | 8.005 | Programma                                  | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
|--------------------------------------------|--------|-----|-------|-------|--------|-------|--------------------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|
|                                            |        |     |       |       |        |       |                                            |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |
|                                            |        |     |       |       |        |       |                                            |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                                            |        |     |       |       |        |       | Bestaande stad                             | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                                            |        |     |       |       |        |       | Vernieuwing Centrale Bibliotheek Rotterdam | 10.000    | 723        | 1.272      | 4.126   | -2.853       | 8.005     |

**Doel krediet:** Voor de vernieuwing van de Centrale Bibliotheek Rotterdam is een krediet toegekend. Met het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet wordt de architectenselectie voor de ontwerpopgave voor het maatschappelijke vastgoed (Bibliotheek, openbare fietsenstalling en optioneel de stadsmuseale functie), de buitenruimte en de tijdelijke huisvesting opgestart en wordt een voorlopig ontwerp uitgewerkt.

**Verantwoording:** De onderschrijving t.o.v. de raming heeft te maken met de opdracht van het ontwerpteam die medio 2022 uitgegeven had moeten zijn. Echter, het contract is pas begin 2023 getekend waardoor de opdracht later verstrekt kon worden. Als gevolg hiervan zijn de kosten verplaatst van 2022 naar 2023. Daarnaast zijn er minder uren geschreven op het project en heeft de bibliotheek met vertraging hun kosten gedeclareerd, waardoor de kosten nu in 2023 vallen.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |            |            |         |              |           | <table><tr><th>Details</th><th>Initieel</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th></tr><tr><th></th><th>bedrag</th><th>t/m 2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Realisatie</td><td>1.995</td><td>723</td><td>1.272</td></tr><tr><td>Bijdragen van derden</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Netto investering</td><td>1.995</td><td>723</td><td>1.272</td></tr><tr><td>(Rotterdams geld)</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  | Details   | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        | bedrag    | t/m 2021 | 2022 | Realisatie | 1.995    | 723  | 1.272 | Bijdragen van derden | 0       | 0           | 0   | Netto investering | 1.995 | 723 | 1.272 | (Rotterdams geld) |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|-----------|-----------|------------|------------|--------|-----------|----------|------|------------|----------|------|-------|----------------------|---------|-------------|-----|-------------------|-------|-----|-------|-------------------|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|---------------------------|-------|-----|-----|-----|------|-------|
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1.995     | 723        | 1.272      |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1.995     | 723        | 1.272      |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Groen-blauw dak de Doelen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 459       | 213        | 503        | 246     | 257          | -257      | <table><tr><th>Programma</th><th>Gevoteerd</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th><th>Raming</th><th>Afwijking</th><th>Restant</th></tr><tr><td></td><td></td><th>t/m 2021</th><th>2022</th><th>2022</th><th>Realisatie -</th><th>krediet</th></tr><tr><td colspan="7">Raming 2022</td></tr><tr><td>Bestaande stad</td><td>2.156.812</td><td>655.265</td><td>123.206</td><td>261.882</td><td>-138.676</td><td>1.378.341</td></tr><tr><td>Groen-blauw dak de Doelen</td><td>459</td><td>213</td><td>503</td><td>246</td><td>257</td><td>-257</td></tr></table> |  |  |  |  |  |  | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Restant  |      |            | t/m 2021 | 2022 | 2022  | Realisatie -         | krediet | Raming 2022 |     |                   |       |     |       |                   | Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 | Groen-blauw dak de Doelen | 459   | 213 | 503 | 246 | 257  | -257  |
| Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Groen-blauw dak de Doelen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 459       | 213        | 503        | 246     | 257          | -257      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| <p><b>Doel krediet:</b> In het kader van de vergroening van de stad en het benutten van daken wordt een groenblauw dak op de Doelen aangelegd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| <p><b>Verantwoording:</b> De overschrijding heeft te maken met aanvullende en onvoorziene werkzaamheden voor brandveiligheid en vluchtwegen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |            |            |         |              |           | <table><tr><th>Details</th><th>Initieel</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th></tr><tr><th></th><th>bedrag</th><th>t/m 2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Realisatie</td><td>716</td><td>213</td><td>503</td></tr><tr><td>Bijdragen van derden</td><td>268</td><td>0</td><td>268</td></tr><tr><td>Netto investering</td><td>448</td><td>213</td><td>235</td></tr><tr><td>(Rotterdams geld)</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>                                                                                                                      |  |  |  |  |  |  | Details   | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        | bedrag    | t/m 2021 | 2022 | Realisatie | 716      | 213  | 503   | Bijdragen van derden | 268     | 0           | 268 | Netto investering | 448   | 213 | 235   | (Rotterdams geld) |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 716       | 213        | 503        |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 268       | 0          | 268        |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 448       | 213        | 235        |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Baroeg                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2.400     | 0          | 249        | 500     | -251         | 2.151     | <table><tr><th>Programma</th><th>Gevoteerd</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th><th>Raming</th><th>Afwijking</th><th>Restant</th></tr><tr><td></td><td></td><th>t/m 2021</th><th>2022</th><th>2022</th><th>Realisatie -</th><th>krediet</th></tr><tr><td colspan="7">Raming 2022</td></tr><tr><td>Bestaande stad</td><td>2.156.812</td><td>655.265</td><td>123.206</td><td>261.882</td><td>-138.676</td><td>1.378.341</td></tr><tr><td>Baroeg</td><td>2.400</td><td>0</td><td>249</td><td>500</td><td>-251</td><td>2.151</td></tr></table>                  |  |  |  |  |  |  | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Restant  |      |            | t/m 2021 | 2022 | 2022  | Realisatie -         | krediet | Raming 2022 |     |                   |       |     |       |                   | Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 | Baroeg                    | 2.400 | 0   | 249 | 500 | -251 | 2.151 |
| Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Baroeg                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2.400     | 0          | 249        | 500     | -251         | 2.151     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| <p><b>Doel krediet:</b> Om Baroeg zijn nationale plek als poppodium te laten behouden is er een investering nodig. Hiermee kan Baroeg in de toekomst meer eigen inkomsten generen. Investeren in het backstage gedeelte, vergroting van de capaciteit en geluidsisolatie zijn hiervoor noodzakelijk. De raad van cultuur onderschrijft in het onlangs gepresenteerde cultuurplan advies de zorg over de huidige slechte kwaliteit van huisvesting. Het college is akkoord gegaan met het doen van de investering in Baroeg om het poppodium weer huisvesting te geven die het verdient.</p> |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |            |            |         |              |           | <table><tr><th>Details</th><th>Initieel</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th></tr><tr><th></th><th>bedrag</th><th>t/m 2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Realisatie</td><td>249</td><td>0</td><td>249</td></tr></table>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |  |  |  |  | Details   | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        | bedrag    | t/m 2021 | 2022 | Realisatie | 249      | 0    | 249   |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 249       | 0          | 249        |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |        |           |          |      |            |          |      |       |                      |         |             |     |                   |       |     |       |                   |                |           |         |         |         |          |           |                           |       |     |     |     |      |       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|--------|--------|----------------------|------------|------------|-------------|---------|--------------|-----------|--|--|--|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | Bijdragen van derden | 0          | 0          | 0           |         |              |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | Netto investering    | 249        | 0          | 249         |         |              |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | (Rotterdams geld)    |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Voorplein Depotgebouw                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 6.500 | 1.771 | -176  | 2.702 | -2.878 | 4.905  | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie  | Raming  | Afwijking    | Restant   |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        |                      |            | t/m 2021   | 2022        | 2022    | Realisatie - | krediet   |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         | Raming 2022  |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206     | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |
| Voorplein                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 6.500 | 1.771 | -176  | 2.702 | -2.878 | 4.905  |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Depotgebouw                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Doel krediet: Herinrichting van de directe omgeving (het Voorplein) van het Depotgebouw Boijmans Van Beuningen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Verantwoording: De kredieten voorplein depotgebouw en vergroeningsopgave museumpark zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden vanwege de aanpalende ligging en levering van natuursteen voor de geplande werkzaamheden buitenruimte. De uitgaven voor natuursteen zijn verantwoord op de vergroeningsopgave en leidt daar tot een overschrijding. Kijkend op het totaal van beide kredieten is sprake van een onderschrijding van € 600.000 met name als gevolg van vertraging levering materialen door o.a. Covid. |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |       |       |       |        |        | Initieel             | Realisatie | Realisatie |             |         |              |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |       |       |       |        |        | 1.595                | 1.771      | -176       |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |       |       |       |        |        | 0                    | 0          | 0          |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |       |       |        |        | 1.595                | 1.771      | -176       |             |         |              |           |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Vergroeningsopgaaf                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 9.759 | 6.861 | 4.202 | 1.959 | 2.243  | -1.304 | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie  | Raming  | Afwijking    | Restant   |  |  |  |  |
| Museumpark                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |       |       |       |        |        |                      |            | t/m 2021   | 2022        | 2022    | Realisatie - | krediet   |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        |                      |            |            | Raming 2022 |         |              |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206     | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |
| Vergroeningsopgaaf                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 9.759 | 6.861 | 4.202 | 1.959 | 2.243  | -1.304 |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Museumpark                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Doel krediet: Realiseren van een betere verblijfskwaliteit en een groenere omgeving bij het Museumpark voor zowel bezoekers als bewoners. Ook wordt een betere aansluiting van het Museumpark op de omgeving beoogd.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Verantwoording: Als gevolg van vertraging levering materialen door o.a. Covid is er een onderschrijding op het krediet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |       |       |       |        |        |                      |            |            |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |       |       |       |        |        | Initieel             | Realisatie | Realisatie |             |         |              |           |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |       |       |       |        |        | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |             |         |              |           |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |       |       |       |        |        | 11.063               | 6.861      | 4.202      |             |         |              |           |  |  |  |  |

|                       |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|-----------------------|--------|-------|-------|--------|--------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|--|--|--|--|--|--|
|                       |        |       |       |        |        |        | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0         | 0          | 0          |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Overige ontvangsten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2.128     | 1.920      | 209        |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 8.934     | 4.941      | 3.994      |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
| Gebiedontwikkeling    | 6.700  | 5.626 | 102   | 0      | 102    | 972    | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |  |  |  |  |  |  |
| Merwehaven            |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |  |  |
| Gebiedontwikkeling    | 6.700  | 5.626 | 102   | 0      |        | 972    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
| Merwehaven            |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Doel krediet: Strategische verwerving gronden/panden Korte Vaarpier binnen de Merwehaven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5.728     | 5.626      | 102        |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1.124     | 0          | 1.124      |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 4.604     | 5.626      | -1.022     |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
| IHP Sport 2020        | 14.890 | 590   | 2.670 | 10.000 | -7.330 | 11.629 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |  |  |  |  |  |  |
| voorbereidingskrediet |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |  |  |
| IHP Sport 2020        | 14.890 | 590   | 2.670 | 10.000 | -7.330 | 11.629 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
| voorbereidingskrediet |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Doel krediet: Op basis van de eerder vastgestelde IHP Sport, Onderwijs en Cultuur worden de investeringskredieten voor het Onderdeel Sport aangevraagd. Voor de voorbereidingskosten van vastgestelde urgente projecten waaronder de vervanging Zwembad Overschie en Sporthal Schuttersveld wordt krediet aangevraagd.                                                                                                                                                                                                                                          |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Verantwoording: Het krediet IHP sport 2020 is ondergebracht in 2-tal kredieten in het kader van het project Sparta Nieuw ter Bregge. Het gaat om € 4,49 mln bestemd voor het voorbereidingskrediet IHP Sport en € 10,6 mln aanvullend krediet. Deze kredieten zijn toegekend en ondergebracht in twee projecten. De achterstand heeft te maken met de vertraging dat de bouw heeft opgelopen waarbij het volledige bedrag in 2023 volledig wordt gerealiseerd. Betaling richting uitvoering, maar ook de overname kosten zijn doorgeschoven van 2022 naar 2023. |           |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |  |  |  |  |  |  |
|                       |        |       |       |        |        |        | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3.261     | 590        | 2.670      |         |              |           |  |  |  |  |  |  |

|                         |       |   |   |       |        |       |           |           |            |            |        |              |         |
|-------------------------|-------|---|---|-------|--------|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Voetbalvelden Overschie | 1.400 | 0 | 0 | 1.200 | -1.200 | 1.400 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Kleiweg                 |       |   |   |       |        |       |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |

|                     |       |   |   |       |        |       |
|---------------------|-------|---|---|-------|--------|-------|
| Voetbalvelden       | 1.400 | 0 | 0 | 1.200 | -1.200 | 1.400 |
| Overschiese Kleiweg |       |   |   |       |        |       |

**Verantwoording:** De herontwikkeling van dit gebied is nog niet gestart. Deze is vertraagd omdat de vererving van de gronden en opstellen nog niet is afgerond. Volgens de huidige stand van zaken zullen het bestemmingsplan en de grondexploitatie eind kwartaal 2 of begin kwartaal 3 worden vastgesteld.

|               |       |     |       |   |       |       |           |           |            |            |        |              |         |
|---------------|-------|-----|-------|---|-------|-------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Vastgoed 2021 | 3.000 | 384 | 1.130 | 0 | 1.130 | 1.486 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|               |       |     |       |   |       |       |           | t/m 2021  | 2022       | 2022       |        | Realisatie - | krediet |

**Doel krediet:** Om kleine en onverwachte investeringen in gebouwen of voorzieningen te realiseren wordt jaarlijks een vast investeringskrediet aangevraagd. Deze investeringen kunnen worden gedekt uit de huur die de gemeente bij gebruikers in rekening brengt.

**Verantwoording:** Met dit krediet is de realisatie van de herinrichting Terbregge Sparta en bergruimte Olympia gerealiseerd. Er is hiervoor geen bedrag geraamd, omdat destijds nog niet bekend was dat de realisatie van deze projecten middels dit krediet zou lopen.

Pagina 473 van 1085

|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               |                  |                |
|-----------------------------|-------|-----|-----|-------|--------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
|                             |       |     |     |       |        |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.514            | 384               | 1.130             |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Vloercoating parkeergarages | 3.650 | 855 | 413 | 0     | 413    | 2.382 | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.156.812        | 655.265           | 123.206           | 261.882       | -138.676         | 1.378.341      |
| Vloercoating parkeergarages |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Doel krediet: Het voorzien van een antislip-beschermlaag in een viertal parkeergarages.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                  |                   |                   |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Initieel         | Realisatie        | Realisatie        |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | bedrag           | t/m 2021          | 2022              |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1.268            | 855               | 413               |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0                | 0                 | 0                 |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.268            | 855               | 413               |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Kantoorpanden label C       | 855   | 0   | 189 | 225   | -36    | 666   | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.156.812        | 655.265           | 123.206           | 261.882       | -138.676         | 1.378.341      |
| Kantoorpanden label C       |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Doel krediet: Conform wet- en regelgeving moeten alle kantoorpanden per 1-1-2023 beschikken over minimaal energielabel C en per 2030 over energielabel A. Door het doorvoeren van deze verplichting worden kantoorgebouwen energiezuiniger en daalt de CO2 uitstoot. Noodzakelijk is het investeren in 5 panden, waarbij het gaat om een totaal investeringsbedrag van € 0,8 mln. Voor locaties waarbij een sloop /nieuwbouw of herhuisvestingsvraagstuk speelt, volgen op een later moment aparte kredietaanvragen. |                  |                   |                   |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Initieel         | Realisatie        | Realisatie        |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | bedrag           | t/m 2021          | 2022              |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 189              | 0                 | 189               |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0                | 0                 | 0                 |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 189              | 0                 | 189               |               |                  |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |                   |                   |               |                  |                |
| Buitenruimte Leuvehaven     | 4.333 | 487 | 314 | 1.700 | -1.386 | 3.532 | <b>Programma</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                             |       |     |     |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |
|                             |       |     |     |       |        |       | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.156.812        | 655.265           | 123.206           | 261.882       | -138.676         | 1.378.341      |

|              |       |     |     |       |        |       |
|--------------|-------|-----|-----|-------|--------|-------|
| Buitenruimte | 4.333 | 487 | 314 | 1.700 | -1.386 | 3.532 |
|--------------|-------|-----|-----|-------|--------|-------|

Leuvehaven

**Doel krediet:** Herinrichting van de buitenruimte rondom het nieuw te bouwen Leuvehavenpaviljoen aan de Leuvehaven.

**Verantwoording:** In de besteksfase kwam naar voren dat de materiaalkosten zo sterk stegen dat het plan niet meer betaald kon worden. Hierdoor is de uitvoering in de vertraging gekomen. Alle inzet is besteed aan steeds weer nieuwe bezuiningsopties onderzoeken. Helaas is de conclusie dat de prijzen vele malen harder stijgen dan er bezuinigd kan worden. Er is bij het GO-fonds extra budget aangevraagd voor een mogelijke doorstart.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 802      | 487        | 314        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 802      | 487        | 314        |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                           |        |   |   |   |   |        |
|---------------------------|--------|---|---|---|---|--------|
| Huisvesting voor- en      | 10.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10.000 |
| vroegschoolse educatie in |        |   |   |   |   |        |
| scholen                   |        |   |   |   |   |        |

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                           |        |   |   |   |   |        |
|---------------------------|--------|---|---|---|---|--------|
| Huisvesting voor- en      | 10.000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10.000 |
| vroegschoolse educatie in |        |   |   |   |   |        |
| scholen                   |        |   |   |   |   |        |

**Doel krediet:** Het uitbreiden van scholen in het basisonderwijs voor voor- en vroegschoolse educatie voor peuters, om zo de integratie tussen de voor- en vroegschoolse educatie en scholen te optimaliseren.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 0        | 0          | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                               |       |     |     |     |     |       |
|-------------------------------|-------|-----|-----|-----|-----|-------|
| Herinrichting Plein 't Landje | 6.000 | 103 | 164 | 250 | -86 | 5.734 |
|-------------------------------|-------|-----|-----|-----|-----|-------|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                        |       |     |     |     |     |       |
|------------------------|-------|-----|-----|-----|-----|-------|
| Herinrichting Plein 't | 6.000 | 103 | 164 | 250 | -86 | 5.734 |
| Landje                 |       |     |     |     |     |       |

**Doel krediet:** Herinrichting van Plein 't Landje inclusief wateropvang en vergroening en het ontwikkelen van voorzieningen voor de huidige en toekomstige bewoners.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 266      | 103        | 164        |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 266      | 103        | 164        |

Bijdrage aan de herinrichting van het Lage Bergse Bos

4.035

0

15

0

15

4.020

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

|                                                       |       |   |    |   |    |       |
|-------------------------------------------------------|-------|---|----|---|----|-------|
| Bijdrage aan de herinrichting van het Lage Bergse Bos | 4.035 | 0 | 15 | 0 | 15 | 4.020 |
|-------------------------------------------------------|-------|---|----|---|----|-------|

**Doel krediet:** Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Rottemeren voor de realisatie van de herinrichting van het Lage Bergse Bos tot een aantrekkelijk park. Het park ligt direct tegen Rotterdam aan en wordt veel gebruikt door Rotterdammers.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 15       | 0          | 15         |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 15       | 0          | 15         |

Pilot aardgasvrij (gemeentelijk vastgoed)

6.300

69

92

63

29

6.139

| Programma | Gevoteerd | Realisatie  | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|-------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021    | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           | Raming 2022 |            |        |              |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

|                                           |       |    |    |    |    |       |
|-------------------------------------------|-------|----|----|----|----|-------|
| Pilot aardgasvrij (gemeentelijk vastgoed) | 6.300 | 69 | 92 | 63 | 29 | 6.139 |
|-------------------------------------------|-------|----|----|----|----|-------|

**Doel krediet:** In het coalitieakkoord zijn vijf wijken aangewezen die 'van het gas af' gaan of daarop voorbereid worden: Prinsenland / Lage Land, Bospolder Tussendijken, Reyeroord (IJsselmonde), Rozenburg en Pendrecht. Het doel is om de vijf wijken voor 2030 geheel aangesloten te hebben op stadsverwarming of een ander aardgasvrij alternatief. In de vijf wijken bevinden zich in totaal 98 maatschappelijke vastgoedobjecten.

| Details | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|---------|----------|------------|------------|
|---------|----------|------------|------------|



een reeks investeringskredieten waarvan de intentie is dat jaarlijks in het investeringsvoorstel zal worden opgevoerd, om de totale voorgenomen investering van € 233 mln. in de 7 stadsprojecten financieel mogelijk te maken.

**Verantwoording:** De Stadsprojecten bevinden zich in de voorbereidingsfase. Realisatie is lager uitgevallen dan geraamd omdat voor een aantal projecten minder uren zijn besteed aan de voorbereiding van het ontwerp dan op voorhand verwacht.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 19.259   | 9.828      | 9.431      |
| Bijdragen van derden                   | 346      | 0          | 346        |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 18.913   | 9.828      | 9.085      |

Huis van de Wijk t Steiger t.b.v  
planontwikkeling Schalm  
/Katendrecht

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking  | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie | krediet |
|           |           |            |            |        | - Raming   |         |
|           |           |            |            |        | 2022       |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

Huis van de Wijk t Steiger t.b.  
v planontwikkeling Schalm  
/Katendrecht

**Doel krediet:** Voorbereidingskosten voor een welzijnsvastgoedontwikkeling als vervanging voor Het Steiger.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 87       | 49         | 38         |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams<br>geld) | 87       | 49         | 38         |

Energieplan de Doelen  
2.769  
1  
229  
1.561  
-1.332  
2.539

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

Energieplan de  
Doelen

**Doel krediet:** Het verduurzamen van De Doelen door een functionele verbetering in het binnenklimaat met een warmte koude opslag (WKO).

**Verantwoording:** In overleg met de Doelen en assetmanagement is afgesproken de bulk werkzaamheden

in mei t/m oktober 2023 uit te laten voeren omdat het Juriaanse kwartier dan voor 5 maanden dicht moet en de gehele de Doelen gedurende 2 weken helemaal uit de lucht gaat. De totale realisatie zal in 2023 plaatsvinden.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 230                | 1                      | 229                |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 230                | 1                      | 229                |

|                     |           |          |         |                |              |           |
|---------------------|-----------|----------|---------|----------------|--------------|-----------|
| Gebiedsontwikkeling | 22.700    | 0        | 0       | 7.500          | -7.500       | 22.700    |
| Schiekadeblok       |           |          |         |                |              |           |
|                     |           | t/m 2021 | 2022    | Raming<br>2022 | Afwijking    | Restant   |
|                     |           |          |         |                | Realisatie - | krediet   |
|                     |           |          |         |                |              |           |
| Bestaande stad      | 2.156.812 | 655.265  | 123.206 | 261.882        | -138.676     | 1.378.341 |
| Gebiedsontwikkeling | 22.700    | 0        | 0       | 7.500          | -7.500       | 22.700    |
| Schiekadeblok       |           |          |         |                |              |           |

**Doel krediet:** Aankoop panden en gronden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling Schiekadeblok.

**Verantwoording:** Voor 2022 waren verwervingen voorzien voor een bedrag van € 7,5 mln. Om te kunnen verwerven zijn is de gemeente afhankelijk van externe ontwikkelingen. Dit heeft er toe geleid dat de verwervingen nog niet hebben kunnen plaatsvinden. De verwerving van de panden en gronden zal naar verwachting in 2023 plaatsvinden.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 0        | 0          | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                           |        |       |       |        |         |        |                     |           |            |            |         |              |           |
|---------------------------|--------|-------|-------|--------|---------|--------|---------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|
| Gebiedsontwikkeling Nieuw | 45.070 | 1.044 | 3.279 | 20.910 | -17.631 | 40.747 | Programma           | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
| Kralingen                 |        |       |       |        |         |        |                     | t/m 2021  | 2022       | 2022       |         | Realisatie - | krediet   |
|                           |        |       |       |        |         |        |                     |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                           |        |       |       |        |         |        | Bestaande stad      | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                           |        |       |       |        |         |        | Gebiedsontwikkeling | 45.070    | 1.044      | 3.279      | 20.910  | -17.631      | 40.747    |
|                           |        |       |       |        |         |        | Nieuw Kralingen     |           |            |            |         |              |           |

**Doel krediet:** Het realiseren van milieuparken.

**Verantwoording:** De onderschrijding t.o.v. de raming wordt verklaard doordat er minder is uitgegeven vanwege vertraging in het project en het afwachten van een omgevingsvergunning.

| Details | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|---------|----------|------------|------------|
|---------|----------|------------|------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | bedrag                  |           |             |            |         |              | t/m 2021 |           | 2022 |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|-------|--------|-------------------------|-----------|-------------|------------|---------|--------------|----------|-----------|------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Realisatie              |           | 4.323       |            | 1.044   |              | 3.279    |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Bijdragen van derden    |           | 0           |            | 0       |              | 0        |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Netto investering       |           | 4.323       |            | 1.044   |              | 3.279    |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | (Rotterdams geld)       |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
| Vorbereidingskrediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 11.000 | 7.578 | 5.586 | 3.422 | 2.164 | -2.164 | Programma               | Gevoteerd | Realisatie  | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant  |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           | t/m 2021    | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet  |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           | Raming 2022 |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Bestaande stad          |           | 2.156.812   | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676 | 1.378.341 |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Vorbereidingskrediet    |           | 11.000      | 7.578      | 5.586   | 3.422        | 2.164    | -2.164    |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Grondexploitaties (IVA) |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
| Doel krediet: Tijdelijk activeren van voorbereidinskosten voor grondexploitatie als materiele vaste activa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
| Verantwoording: Van een aantal voorbereidingsprojecten was de verwachting dat deze in 2022 tot een grondexploitatie zouden leiden en de kosten in 2022 daarmee niet ten laste van het krediet zouden komen. De besluitvorming hierover vraagt echter meer tijd dan eerder ingeschat, waardoor de kosten 2022 wel ten laste van het krediet komen en het krediet hierdoor wordt overschreden. In 2023 zal een verzoek voor ophoging van het krediet worden ingediend. De verwachting is dat de besluitvorming over het in uitvoering nemen van de betreffende grondexploitaties in 2023 zal plaatsvinden. |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Details                 | Initieel  | Realisatie  | Realisatie |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         | bedrag    | t/m 2021    | 2022       |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Realisatie              |           | 13.164      | 7.578      | 5.586   |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Bijdragen van derden    |           | 0           | 0          | 0       |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Netto investering       |           | 13.164      | 7.578      | 5.586   |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | (Rotterdams geld)       |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
| Rotterdam Climate Proof (RCP)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 7.600  | 6.975 | -168  | 94    | -261  | 793    | Programma               | Gevoteerd | Realisatie  | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant  |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           | t/m 2021    | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet  |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           | Raming 2022 |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Bestaande stad          |           | 2.156.812   | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676 | 1.378.341 |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Rotterdam Climate Proof |           | 7.600       | 6.975      | -168    | 94           | -261     | 793       |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | (RCP) Groene Daken      |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
| Doel krediet: Dit krediet is bedoeld voor de aanleg van groene daken om extra waterberging te creëren en tegelijkertijd bij te dragen aan een aantrekkelijkere stad.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         |           |             |            |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Details                 | Initieel  | Realisatie  | Realisatie |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        |                         | bedrag    | t/m 2021    | 2022       |         |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Realisatie              |           | 6.807       | 6.975      | -168    |              |          |           |      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |       |       |       |       |        | Bijdragen van derden    |           | 0           | 0          | 0       |              |          |           |      |  |

|                               |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|-------------------------------|---------|---------|--------|--------|---------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|--------------|-----------|-----------|--|--|--|--|--|--|
|                               |         |         |        |        |         |         | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6.807     | 6.975      | -168       |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
| Rotterdam Climate Proof (RCP) | 10.500  | 5.345   | 25     | 887    | -861    | 5.130   | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant   |  |  |  |  |  |  |
| Waterpleinen                  |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | t/m 2021  | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882      | -138.676  | 1.378.341 |  |  |  |  |  |  |
| Rotterdam Climate             | 10.500  | 5.345   | 25     | 887    | -861    | 5.130   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
| Proof (RCP)                   |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
| Waterpleinen                  |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Doel krediet: Dit krediet is bedoeld voor slimme ontwerpen van de buitenruimte. De slimme ontwerpen zijn bedoeld voor extra waterberging, in combinatie met extra kwaliteit van de buitenruimte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Verantwoording: Diverse projecten waaronder Bospolderplein, Schouwburgplein, Hofplein en diverse projecten van Bospolder-Tussendijk hebben om diverse redenen vertraging opgelopen (o.a. ontwerp nog niet duidelijk of overige financierig nog niet rond). Voor Kunstdepot is nog niet zeker of het project doorgaat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Initieel  | Realisatie | Realisatie |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5.370     | 5.345      | 25         |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0         | 0          | 0          |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 5.370     | 5.345      | 25         |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
| Onderwijshuisvesting          | 516.214 | 213.449 | 47.929 | 95.039 | -47.110 | 254.836 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant   |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | t/m 2021 2022 2022 Realisatie - krediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882      | -138.676  | 1.378.341 |  |  |  |  |  |  |
| Onderwijshuisvesting          | 516.214 | 213.449 | 47.929 | 95.039 | -47.110 | 254.836 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Doel krediet: Dit krediet is bedoeld om te investeren in onderwijshuisvesting in Rotterdam. In het meerjarenplan Onderwijshuisvesting 2015-2019 staat de ambitie om de achterstanden in de onderwijshuisvesting aan te pakken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Verantwoording: De middelen per project zijn nodig, echter gaan de uitgaven trager dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de huidige economische toestand waardoor aanbestedingen vertragen en discussies over prijzen spelen. Er wordt bij ieder project uitgegaan van een ideale planning, incidenteel lukt dit maar over het gehele programma niet, waardoor de uitgaven structureel achterlopen. Tot slot bestaat nog de afhankelijkheid van de schoolbesturen voor het aanleveren van de nodige documenten. Zonder compleet dossier wordt namelijk niet uitgekeerd. Ook dit proces verloopt moeizaam waardoor de uitgaven achterblijven |           |            |            |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Initieel  | Realisatie | Realisatie |              |           |           |  |  |  |  |  |  |
|                               |         |         |        |        |         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |              |           |           |  |  |  |  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        |                      |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-------|-------|--------|--------|----------------------|--------------------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Realisatie           | 261.378            | 213.449                | 47.929             |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Bijdragen van derden | 400                | 0                      | 400                |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Netto investering    | 260.978            | 213.449                | 47.529             |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | (Rotterdams geld)    |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
| Onderwijshuisvesting -<br>regiodeal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 44.400 | 0      | 326   | 1.660 | -1.333 | 44.074 | Programma            | Gevoteerd          | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Bestaande stad       | 2.156.812          | 655.265                | 123.206            | 261.882        | -138.676                                 | 1.378.341          |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Onderwijshuisvesting | 44.400             | 0                      | 326                | 1.660          | -1.333                                   | 44.074             |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | - regioideal         |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
| <b>Doel krediet:</b> Krediet is bedoeld voor onderwijshuisvesting waarmee uitvoering wordt gegeven aan de regio-deal Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NRPZ). Het Rijk draagt hier € 14 mln aan bij.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |       |       |        |        |                      |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
| <b>Verantwoording:</b> De middelen per project zijn nodig, echter gaan de uitgaven trager dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de huidige economische toestand waardoor aanbestedingen vertragen en discussies over prijzen spelen. Er wordt bij ider project uitgegaan van een ideale planning, incidenteel lukt dit maar over het gehele programma niet, waardoor de uitgaan structureel achterlopen. Tot slot bestaat nog de afhankelijkheid van de schoolbesturen voor het aanleveren van de nodige documenten. Zonder compleet dossier wordt namelijk niet uitgekeerd. Ook dit proces verloopt moeizaam waardoor de uitgaven achterblijven. |        |        |       |       |        |        |                      |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Details              | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Realisatie           | 326                | 0                      | 326                |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Bijdragen van derden | 0                  | 0                      | 0                  |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Netto investering    | 326                | 0                      | 326                |                |                                          |                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | (Rotterdams geld)    |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
| Coolsingel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 47.500 | 36.413 | 2.723 | 4.210 | -1.486 | 8.364  | Programma            | Gevoteerd          | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Bestaande stad       | 2.156.812          | 655.265                | 123.206            | 261.882        | -138.676                                 | 1.378.341          |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |        |       |       |        |        | Coolsingel           | 47.500             | 36.413                 | 2.723              | 4.210          | -1.486                                   | 8.364              |  |
| <b>Doel krediet:</b> De Coolsingel verandert van een drukke verkeersweg in een fraai vormgegeven stadsboulevard met allure, met meer ruimte voor voetganger en fietser.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |        |       |       |        |        |                      |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |
| <b>Verantwoording:</b> De Coolsingel is sinds april 2021 geheel functioneel, maar aan de westzijde voor een groot deel bestraat met grijs betonsteen. Vanwege de coronapandemie en de lockdown in India kon niet al het geplande natuursteen, dat daar geproduceerd wordt, op tijd geleverd worden.<br><br>De vervangingsopgave van betonsteen naar natuursteen in cirkelpatronen is begin 2022 gestart, afgestemd met de ondernemers en zal naar verwachting afgerond zijn in juni 2023. De werkelijke kosten 2022 zijn                                                                                                                             |        |        |       |       |        |        |                      |                    |                        |                    |                |                                          |                    |  |

lager dan geraamd. Een flink deel van deze kosten zal gemaakt worden in 2023. Het vervangen van de betontegels door het natuursteen zal doorgaan in 2023.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 39.136   | 36.413     | 2.723      |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 39.136   | 36.413     | 2.723      |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                        |           |         |         |         |          |           |           |           |            |            |        |              |         |
|------------------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Mobiliteitsmaatregelen | 28.643    | 5.137   | 436     | 365     | 72       | 23.070    | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Feyenoord City         |           |         |         |         |          |           |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                        |           |         |         |         |          |           |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
| Bestaande stad         | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |           |           |            |            |        |              |         |
| Mobiliteitsmaatregelen | 28.643    | 5.137   | 436     | 365     | 72       | 23.070    |           |           |            |            |        |              |         |
| Feyenoord City         |           |         |         |         |          |           |           |           |            |            |        |              |         |

**Doel krediet:** Bij de raadsbesluitvorming Feyenoord City is het mobiliteitsplan Feyenoord City als basis voor de verdere uitwerking vastgesteld. Met dit krediet worden de te activeren investeringen gerealiseerd. In het krediet zijn geen projecten opgenomen die in opdracht van derden worden uitgevoerd en geen gemeentelijke investering zijn. Het krediet bevat wel de bijdragen van derden aan gemeentelijke projecten.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 5.573    | 5.137      | 436        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 5.573    | 5.137      | 436        |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                |           |         |         |         |          |           |           |           |            |            |        |           |              |         |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|--------|-----------|--------------|---------|
| NPRZ Wonen     | 104.204   | 85.557  | 8.742   | 9.194   | -452     | 9.905     | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Realisatie - | Restant |
|                |           |         |         |         |          |           |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   |           | Raming 2022  | krediet |
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |           |           |            |            |        |           |              |         |
| NPRZ           | 104.204   | 85.557  | 8.742   | 9.194   | -452     | 9.905     |           |           |            |            |        |           |              |         |
| Wonen          |           |         |         |         |          |           |           |           |            |            |        |           |              |         |

**Doel krediet:** Vanuit het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) verwerft de gemeente particuliere woningen voor een grondige aanpak. Dit krediet is bedoeld voor wooneenheden die de gemeente projectmatig verwerft en vervolgens doorverkoopt aan een samenwerkingspartner die de woningen in beheer neemt.

**Verantwoording:** De realisatie van het krediet valt in vergelijking met de eerdere opgaven lager uit. Dit krediet bestaat namelijk tevens uit een deelkrediet dat gebruikt wordt voor de verwerving van

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |

voorraadgoederen. Hierbij is geen sprake van een investering in een kapitaalgoed (MVA) met een meerjarig nut, waardoor de realisatie van dit deeltkrediet dus ook niet (meer) wordt meegeteld.

Raming 2022

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

**Verantwoording:** De realisatie van het krediet valt in vergelijking met de eerdere opgaven lager uit. Dit

krediet bestaat namelijk tevens uit een deeltkrediet dat gebruikt wordt voor de verwerving van

voorraadgoederen. Hierbij is geen sprake van een investering in een kapitaalgoed (MVA) met een meerjarig nut, waardoor de realisatie van dit deeltkrediet dus ook niet (meer) wordt meegeteld.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 94.299             | 85.557                 | 8.742              |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |
| Overige ontvangsten                    | 38.072             | 29.372                 | 8.700              |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 56.227             | 56.185                 | 43                 |

|                                                       |        |       |       |       |        |       |
|-------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|
| Nieuwbouw Hazelaarweg 50 -<br>Rijndam oplevering 2020 | 13.318 | 3.522 | 1.623 | 6.231 | -4.608 | 8.173 |
|-------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|

| Programma | Gevoteerd<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |
|-----------|-----------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|
|-----------|-----------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

|                                                          |        |       |       |       |        |       |
|----------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|
| Nieuwbouw Hazelaarweg<br>50 - Rijndam oplevering<br>2020 | 13.318 | 3.522 | 1.623 | 6.231 | -4.608 | 8.173 |
|----------------------------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|

**Doel krediet:** Dit krediet is bedoeld om in Rozenburg een multifunctioneel centrum te realiseren. De locatie Hazelaarweg 50 is aangewezen als vestigingslocatie voor scholen voor mytyl- en tytylonderwijs in Rotterdam. Het gaat om onderwijs voor meervoudig gehandicapte kinderen. De volledige investering wordt gedekt door de inkomsten uit de toekomstige huursommen.

**Verantwoording:** De middelen per project zijn nodig, echter gaan de uitgaven trager dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de huidige economische toestand waardoor aanbestedingen vertragen en discussies over prijzen spelen. Er wordt bij ieder project uitgegaan van een ideale planning, incidenteel lukt dit maar over het gehele programma niet, waardoor de uitgaan structureel achterlopen. Tot slot bestaat nog de afhankelijkheid van de schoolbesturen voor het aanleveren van de nodige documenten. Zonder compleet dossier wordt namelijk niet uitgekeerd. Ook dit proces verloopt moeizaam waardoor de uitgaven achterblijven.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 5.145              | 3.522                  | 1.623              |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 5.145              | 3.522                  | 1.623              |

|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |            |            |         |              |           |
|-----------------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|
| Nieuwbouw Argonautenweg - Sport en Zorg | 465    | 0     | 0     | 188   | -188   | 465   | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | t/m 2021  |            | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Nieuwbouw                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 465       | 0          | 0          | 188     | -188         | 465       |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Argonautenweg - Sport en Zorg                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |            |            |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | <p><b>Doel krediet:</b> Dit krediet is bedoeld als investeringskrediet om in Rozenburg een multifunctioneel centrum te realiseren. In het Integraal Huisvestings Plan (IHP) is een nieuwbouwproject voor onderwijs in combinatie met sport en zorg opgenomen. In het IHP is budget beschikbaar voor het onderwijsdeel. Dit krediet betreft het deel van sport en zorg. Deze investering wordt gedekt via de huur die de gebruikers betalen.</p>                                                                                                                                                  |           |            |            |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0         | 0          | 0          |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0         | 0          | 0          |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0         | 0          | 0          |         |              |           |
| Schieveen                               | 9.700  | 5.108 | 1.212 | 2.392 | -1.181 | 3.380 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | t/m 2021  |            | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Schieveen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 9.700     | 5.108      | 1.212      | 2.392   | -1.181       | 3.380     |
|                                         |        |       |       |       |        |       | <p><b>Doel krediet:</b> Dit krediet is bestemd voor investeringen die worden gedaan in de polder Schieveen voor de inrichting als natuur- en recreatiegebied. De goedkeuring door de raad van investeringen voor het project Project Mainport Rotterdam (PMR) 150ha verliep tot en met 2017 via het jaarlijkse krediet voor de grondexploitatieportefeuille. Vanaf 2018 vindt dit voor de grondexploitaties plaats via de begroting. Dit project is door de aanpassing van de projectscope geen grondexploitatie dus is voor deze investeringen vanaf 2018 tot einde looptijd krediet nodig.</p> |           |            |            |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | <p><b>Verantwoording:</b> Een deel van de geraamde kosten is doorgeschoven in de tijd. Daarnaast is sprake geweest van meevallende uitvoeringskosten op de lopende projecten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |            |            |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 6.320     | 5.108      | 1.212      |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 125       | 164        | -39        |         |              |           |
|                                         |        |       |       |       |        |       | Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6.195     | 4.944      | 1.251      |         |              |           |
| Project Mainport Rotterdam              | 19.700 | 8.542 | 2.753 | 3.533 | -781   | 8.405 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |

## Raming 2022

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                  |        |       |       |       |      |       |
|------------------|--------|-------|-------|-------|------|-------|
| Project Mainport | 19.700 | 8.542 | 2.753 | 3.533 | -781 | 8.405 |
|------------------|--------|-------|-------|-------|------|-------|

|                        |  |  |  |  |  |  |
|------------------------|--|--|--|--|--|--|
| Rotterdam (PMR) 150 ha |  |  |  |  |  |  |
|------------------------|--|--|--|--|--|--|

|                |  |  |  |  |  |  |
|----------------|--|--|--|--|--|--|
| (Vlinderstrik) |  |  |  |  |  |  |
|----------------|--|--|--|--|--|--|

**Doel krediet:** Dit krediet wordt aangevraagd voor investeringen die worden gedaan in de Zuid- en

Schiebroekse polder (Vlinderstrik) en de Schiezone, beide voor de inrichting als natuur- en recreatiegebied.

De goedkeuring door de raad van investeringen voor het Project Mainport Rotterdam (PMR) 150ha verliep

tot en met 2017 via het jaarlijkse krediet voor de grondexploitatieportefeuille. Vanaf 2018 vindt dit voor de

grondexploitaties plaats via de begroting. Het PMR 150ha is door de aanpassing van de projectscope geen

grondexploitatie meer. Daarom wordt voor deze investeringen vanaf 2018 krediet nodig.

**Verantwoording:** Een beperkt deel van de geraamde kosten is doorgeschoven in de tijd. Daarnaast is

sprake geweest van meevallende uitvoeringskosten op de lopende projecten.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 11.295             | 8.542                  | 2.753              |
| Bijdragen van derden                   | 5.447              | 2.269                  | 3.177              |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 5.848              | 6.273                  | -425               |

|                      |        |       |       |       |      |       |
|----------------------|--------|-------|-------|-------|------|-------|
| Top 6 parkeergarages | 16.600 | 6.112 | 1.621 | 2.420 | -799 | 8.867 |
|----------------------|--------|-------|-------|-------|------|-------|

| Programma | Gevoeteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie - | Restant<br>krediet |
|-----------|------------|------------------------|--------------------|----------------|---------------------------|--------------------|
|-----------|------------|------------------------|--------------------|----------------|---------------------------|--------------------|

## Raming 2022

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|       |        |       |       |       |      |       |
|-------|--------|-------|-------|-------|------|-------|
| Top 6 | 16.600 | 6.112 | 1.621 | 2.420 | -799 | 8.867 |
|-------|--------|-------|-------|-------|------|-------|

|                |  |  |  |  |  |  |
|----------------|--|--|--|--|--|--|
| parkeergarages |  |  |  |  |  |  |
|----------------|--|--|--|--|--|--|

**Doel krediet:** Op 21 juni 2016 heeft het college van B&W het Parkeerplan 2016-2018 'Parkeren in

beweging' vastgesteld en aangeboden aan de gemeenteraad. Tegelijkertijd heeft het college een aantal

besluiten genomen over de parkeeropdracht en is het college akkoord gegaan met de uitwerking van de

bestuursopdracht parkeren. Er is geconstateerd dat bij zes parkeerobjecten (Veranda, Schouwburgplein,

Museumpark, Sint Jacobsplaats, Beverwaard en Markthal) bouwkundige gebreken zijn. Deze zijn

veroorzaakt door verkeerde detailleringsbeslissingen tijdens de ontwerp- en uitvoeringsfase. Dit krediet

wordt ingezet om deze gebreken te verhelpen.

**Verantwoording:** De uitvoeringsfase van de renovatie van het dak van het Museumpark loopt uit. De

oplevering staat nu gepland in juni 2023.

| Details    | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie | 7.733              | 6.112                  | 1.621              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         |              |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|----|-----|------|-------|----------------------|----------------------|------------|------------|---------|--------------|--------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | Bijdragen van derden | 3.724      | 3.724      | 0       |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | Netto investering    | 4.009      | 2.388      | 1.621   |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | (Rotterdams geld)    |            |            |         |              |                    |
| Leuvehaven Paviljoen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 6.100  | 5.913  | 32 | 153 | -121 | 155   | Programma            | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         | Raming 2022  |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676 1.378.341 |
| Leuvehaven                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 6.100  | 5.913  | 32 | 153 | -121 | 155   |                      |                      |            |            |         |              |                    |
| Paviljoen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         |              |                    |
| <p><b>Doel krediet:</b> In het Maritiem District wordt het Leuvehavenpaviljoen ontwikkeld. Het paviljoen biedt onderdak aan het Maritiem Museum, het HIP (Haveninformatiepunt) en horeca.</p>                                                                                                                                                                                                            |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Details              | Initieel             | Realisatie | Realisatie |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Realisatie           | 5.945                | 5.913      | 32         |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Bijdragen van derden | 0                    | 0          | 0          |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Netto investering    | 5.945                | 5.913      | 32         |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | (Rotterdams geld)    |                      |            |            |         |              |                    |
| Gymzaal Heijplaat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2.917  | 2.592  | 17 | 150 | -132 | 307   | Programma            | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         | Raming 2022  |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676 1.378.341 |
| Gymzaal Heijplaat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2.917  | 2.592  | 17 | 150 | -132 | 307   |                      |                      |            |            |         |              |                    |
| <p><b>Doel krediet:</b> Deze kredietaanvraag is bestemd voor de bouw van een gymzaal in het Nieuwe Dorp te Heijplaat. De gemeente treedt actief op bij de gymzaal omdat de gemeente wettelijk verplicht is om een gymaccommodatie beschikbaar te stellen aan een basisschool. De gemeente zal deze gymzaal geheel volgens gemeentelijk beleid en het Programma van Eisen ontwikkelen en exploiteren.</p> |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Details              | Initieel             | Realisatie | Realisatie |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Realisatie           | 2.610                | 2.592      | 17         |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Bijdragen van derden | 0                    | 0          | 0          |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | Netto investering    | 2.610                | 2.592      | 17         |         |              |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       | (Rotterdams geld)    |                      |            |            |         |              |                    |
| Erasmus University College                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 20.300 | 13.068 | 0  | 0   | 0    | 7.232 | Programma            | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         | Raming 2022  |                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |    |     |      |       |                      |                      |            |            |         |              |                    |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                    |        |        |   |   |   |       |
|--------------------|--------|--------|---|---|---|-------|
| Erasmus University | 20.300 | 13.068 | 0 | 0 | 0 | 7.232 |
| College            |        |        |   |   |   |       |

**Doel krediet:** Dit krediet dient voor het verbouwen en geschikt maken van het pand aan Nieuwemarkt 1a voor de vestiging van het Erasmus University College.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 13.068   | 13.068     | 0          |
| Bijdragen van derden                   | 2.565    | 2.565      | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 10.503   | 10.503     | 0          |

|                       |       |       |     |   |     |     |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|-----------------------|-------|-------|-----|---|-----|-----|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
| Vastgoedbeheersysteem | 4.356 | 4.447 | -45 | 0 | -45 | -45 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                       |       |       |     |   |     |     |                  | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                       |       |       |     |   |     |     |                  |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                       |       |       |     |   |     |     |
|-----------------------|-------|-------|-----|---|-----|-----|
| Vastgoedbeheersysteem | 4.356 | 4.447 | -45 | 0 | -45 | -45 |
|-----------------------|-------|-------|-----|---|-----|-----|

**Doel krediet:** Dit project gaat om de aanbesteding en invoering van een nieuw vastgoedbeheersysteem voor het commercieel en maatschappelijk vastgoed van de gemeente Rotterdam, inclusief bijbehorende koppelingen met andere systemen, waaronder het boekhoudsysteem Oracle. Het doel is om een professioneel beheer uit te voeren van al het vastgoed van de gemeente.

**Verantwoording:** Het negatief bedrag wordt veroorzaakt door twee inkoop orders die ten onrechte gekoppeld waren aan het project. Medio december is dit gecorrigeerd.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 4.401    | 4.447      | -45        |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 4.401    | 4.447      | -45        |

|                           |     |     |     |   |     |     |                  |                  |                   |                   |               |                  |                |
|---------------------------|-----|-----|-----|---|-----|-----|------------------|------------------|-------------------|-------------------|---------------|------------------|----------------|
| Verbouwing Spinozaweg 300 | 500 | 164 | -13 | 0 | -13 | 350 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Raming</b> | <b>Afwijking</b> | <b>Restant</b> |
|                           |     |     |     |   |     |     |                  | t/m 2021         | 2022              | 2022              |               | Realisatie -     | krediet        |
|                           |     |     |     |   |     |     |                  |                  |                   |                   |               | Raming 2022      |                |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                |     |     |     |   |     |     |
|----------------|-----|-----|-----|---|-----|-----|
| Verbouwing     | 500 | 164 | -13 | 0 | -13 | 350 |
| Spinozaweg 300 |     |     |     |   |     |     |

**Doel krediet:** Het pand aan de Spinozaweg 300 (IJsselmonde), waarin poppodium Baroeg is gevestigd, voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Op basis van een gezamenlijke verkenning tussen stichting

poppodium Baroeg en de gemeente Rotterdam is gekozen voor een renovatie. De dekking van de  
bijbehorende kapitaalslasten is geborgd in de kostprijs dekkende huur.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 150      | 164        | -13        |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 150      | 164        | -13        |

Zonnepanelen vastgoed3.7501.919-139700-8391.970

| Programma | Gevoteerd | Realisatie  | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|-------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021    | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           | Raming 2022 |            |        |              |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

Zonnepanelen3.7501.919-139700-8391.970  
vastgoed

**Doel krediet:** Dit krediet is bestemd voor het aanbrengen van circa 12.000 zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed. De kapitaallasten worden gedekt uit de besparing op energiekosten en een toegekende subsidie vanuit de Rijksoverheid.

**Verantwoording:** Medio 2022 is er een leverancier na aanbesteding gecontracteerd. De voorbereiding van de plaatsing van ongeveer 2500 panelen kost meer tijd en kon niet in 2022, maar zal in 2023 worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er op dit nummer onderzoekskosten geboekt die tot doel hadden te bepalen op welke panden panelen kunnen worden geplaatst. Veel kosten zijn gemaakt voor onderzoek aan panden die uiteindelijk niet geschikt zijn voor panelen. Dit is de verklaring voor het negatieve bedrag.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 1.780    | 1.919      | -139       |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 1.780    | 1.919      | -139       |

Huis op Zuid33.2006.1215.71314.320-8.60721.366

| Programma | Gevoteerd | Realisatie  | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|-------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021    | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           | Raming 2022 |            |        |              |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

Huis op Zuid33.2006.1215.71314.320-8.60721.366

**Doel krediet:** Het Huis op Zuid bestaat uit ongeveer 24 appartementen in de vrije sector, een zwembad van 25 meter en een instructiebad, een sporthal met drie zaaldelen en sportgerelateerde horeca, en de

basisschool 'Nelson Mandela'. Dit geheel is gebouwd om het zwembad Afrikaanderwijk, de Afrikaanderhal en de huidige basisschool te vervangen. Het Huis op Zuid heeft een sleutelfunctie in het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). Het verbindt de Afrikaanderwijk en de Kop van Zuid met elkaar.

**Verantwoording:** De nieuwbouw is in uitvoering en de oplevering was eind juni 2023 voorzien. Er is echter een aanzienlijke vertraging in de uitvoering en de oplevering wordt nu december 2023 voorzien. Een half jaar vertraging in de uitvoering en dus ook in de facturering.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 11.834   | 6.121      | 5.713      |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 11.834   | 6.121      | 5.713      |

|                                                                |        |        |       |   |       |        |           |           |            |            |        |              |         |
|----------------------------------------------------------------|--------|--------|-------|---|-------|--------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Sportvoorzieningen<br>(kunstgrasvelden<br>/sportaccommodaties) | 17.134 | 16.396 | 1.893 | 0 | 1.893 | -1.155 | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                |        |        |       |   |       |        |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                |        |        |       |   |       |        |           | Raming    |            |            |        |              |         |
|                                                                |        |        |       |   |       |        |           | 2022      |            |            |        |              |         |

|                |           |         |         |         |          |           |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|
| Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 |
|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|

|                                                                |        |        |       |   |       |        |
|----------------------------------------------------------------|--------|--------|-------|---|-------|--------|
| Sportvoorzieningen<br>(kunstgrasvelden<br>/sportaccommodaties) | 17.134 | 16.396 | 1.893 | 0 | 1.893 | -1.155 |
|----------------------------------------------------------------|--------|--------|-------|---|-------|--------|

**Doel krediet:** In februari 2018 is de gemeenteraad akkoord gegaan met een investeringskrediet van € 17,1 mln voor de intensivering van budgetten voor sportvoorzieningen. In het besluit wordt gerefereerd naar de aangenomen motie Verzelfstandiging in goede staat. Een maatregel die in deze motie is genoemd, is de kwaliteitsslag van sportcomplexen, met de wens om gemeentelijke sportvoorzieningen in een goede staat van onderhoud over te dragen aan het Sportbedrijf.

**Verantwoording:** De overschrijding is veroorzaakt door de stijgende bouwkosten voor het deelproject LMO de zwerfers en andere onvoorzien zaken. De investering wordt gedekt door een hogere kostendekkende huur.

| Details                                | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                             | 18.289   | 16.396     | 1.893      |
| Bijdragen van derden                   | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 18.289   | 16.396     | 1.893      |

|                                  |        |        |       |       |        |        |           |             |            |            |        |              |         |
|----------------------------------|--------|--------|-------|-------|--------|--------|-----------|-------------|------------|------------|--------|--------------|---------|
| Museum Boijmans Van<br>Beuningen | 34.800 | 15.416 | 5.572 | 9.000 | -3.428 | 13.813 | Programma | Gevoteerd   | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                  |        |        |       |       |        |        |           |             | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                  |        |        |       |       |        |        |           | Raming 2022 |            |            |        |              |         |

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                 |        |        |       |       |        |        |
|-----------------|--------|--------|-------|-------|--------|--------|
| Museum Boijmans | 34.800 | 15.416 | 5.572 | 9.000 | -3.428 | 13.813 |
| Van Beuningen   |        |        |       |       |        |        |

**Doel krediet:** In december 2017 heeft de gemeenteraad een voorbereidingskrediet vastgesteld van € 2,9 mln voor de renovatie van museum Boijmans van Beuningen. De kosten die gepaard gaan met de planvoorbereiding en planuitwerking van de renovatiemaatregelen, betaalt de gemeente uit het voorbereidingskrediet. Het gaat dan om kosten voor onder meer een verkennend onderzoek, een vervolgonderzoek, inschakeling van extra adviseurs en ambtelijke inzet vanuit de gemeente. In december 2018 heeft de gemeenteraad een aanvullend voorbereidingskrediet vastgesteld van € 23,9 mln (als onderdeel van het investeringsbudget) om te starten met de definitiefase waarin een Programma van Eisen, Voorlopig Ontwerp, Definitief Ontwerp en een Bestek worden opgesteld.

**Verantwoording:** De reden voor een lagere realisatie t.o.v. de raming heeft te maken doordat het project vertraging heeft opgelopen. Er was voorzien om het VO in Q3 2022 op te leveren. Gezien de ingewikkeldheid van het proces is er echter vertraging ontstaan. Het VO ligt op het kritieke pad, waardoor volgende stappen eenzelfde vertraging oplopen. Dit heeft tot gevolg de kosten die in 2022 voorzien waren pas later gemaakt zullen worden.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 20.987             | 15.416                 | 5.572              |
| Bijdragen van derden                   | 305                | 0                      | 305                |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 20.682             | 15.416                 | 5.266              |

|                                                     |        |    |       |       |        |       |                  |                  |                                |                            |                        |                                                   |                            |
|-----------------------------------------------------|--------|----|-------|-------|--------|-------|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|
| Verzamelkrediet kleinschalige gebiedsontwikkelingen | 10.000 | 94 | 1.129 | 3.000 | -1.871 | 8.777 | <b>Programma</b> | <b>Gevoteerd</b> | <b>Realisatie<br/>t/m 2021</b> | <b>Realisatie<br/>2022</b> | <b>Raming<br/>2022</b> | <b>Afwijking<br/>Realisatie -<br/>Raming 2022</b> | <b>Restant<br/>krediet</b> |
|-----------------------------------------------------|--------|----|-------|-------|--------|-------|------------------|------------------|--------------------------------|----------------------------|------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------|

|                       |                  |                |                |                |                 |                  |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|
| <b>Bestaande stad</b> | <b>2.156.812</b> | <b>655.265</b> | <b>123.206</b> | <b>261.882</b> | <b>-138.676</b> | <b>1.378.341</b> |
|-----------------------|------------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|

|                                                     |        |    |       |       |        |       |
|-----------------------------------------------------|--------|----|-------|-------|--------|-------|
| Verzamelkrediet kleinschalige gebiedsontwikkelingen | 10.000 | 94 | 1.129 | 3.000 | -1.871 | 8.777 |
|-----------------------------------------------------|--------|----|-------|-------|--------|-------|

**Doel krediet:** Het gebiedsontwikkelingsfonds is een investeringskrediet dat bedoeld is voor middelgrote investeringen in de openbare ruimte, al dan niet gekoppeld aan een gebiedsontwikkeling. Het doel van de bijdrage is dat daarmee de kwaliteit van de openbare ruimte

**Verantwoording:** Op het moment van de kredietaanvraag moest er nog definitieve invulling van de projecten plaatsvinden. Op dit moment is het krediet grotendeels gealloceerd naar projecten. De raming is op basis van een ruwe schatting opgevoerd met de aanname dat een deel besteed zou worden. Op een groot deel van de projecten is geboekt (oa Herinrichting Hertekade-Boompjes, Prins Hendrikkade en Oude dorp Heijlplaat)). De uitgaven van de projecten gaat verder plaatsvinden in 2023 en verder. In de actualisatie van ramingen zal hiermee rekening worden gehouden.

|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Details              |            | Initieel   | Realisatie | Realisatie   |           |             |  |
|--------------------------------|-------|-------|-----|-----|------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------|------------|------------|--------------|-----------|-------------|--|
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Realisatie           | 1.223      | 94         | 1.129      |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Bijdragen van derden | 0          | 0          | 0          |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Netto investering    | 1.223      | 94         | 1.129      |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | (Rotterdams geld)    |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |            |            |            |              |           |             |  |
| Aanpassing theater Oude Luxor  | 2.090 | 1.654 | 845 | 436 | 409  | -409 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming     | Afwijking    | Restant   |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |            |            |            |              |           | Raming 2022 |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2.156.812            | 655.265    | 123.206    | 261.882    | -138.676     | 1.378.341 |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Aanpassing theater                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2.090                | 1.654      | 845        | 436        | 409          | -409      |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Oude Luxor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Doel krediet: Het theater wil in de na-coronaperiode in het Oude Luxor langdurige producties draaien.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Hiervoor wordt samengewerkt met een theaterproducent (v.d. Ende). Om hiervoor succesvol in de nationale markt te kunnen draaien moet capaciteit worden verhoogd naar 1006 stoelen.                                                                                                                                                                                                                 |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Verantwoording: Voor dit krediet is er een overschrijding van € 409.000. Met het theater Oude Luxor is afgesproken dat zij een bijdrage leveren voor alle kosten boven het gevoteerd krediet. De factuur hiervoor moet door de gemeente nog opgesteld worden.                                                                                                                                      |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      | Initieel   | Realisatie | Realisatie |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | t/m 2021             | 2022       |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.499                | 1.654      | 845        |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                    | 0          | 0          |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.499                | 1.654      | 845        |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |            |            |            |              |           |             |  |
| Uitbreiding P+R Kralingse Zoom | 750   | 0     | 0   | 529 | -529 | 750  | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming     | Afwijking    | Restant   |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |            |            |            |              |           | Raming 2022 |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2.156.812            | 655.265    | 123.206    | 261.882    | -138.676     | 1.378.341 |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Uitbreiding P+R                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 750                  | 0          | 0          | 529        | -529         | 750       |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Kralingse Zoom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Doel krediet: Uitbreiden P+R Kralingse Zoom met drie lagen, totaal 525 extra plaatsen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                      |            |            |            |              |           |             |  |
|                                |       |       |     |     |      |      | Verantwoording: Het gevoteerde krediet betreft een voorbereidingskrediet voor de uitvoering na realisatie van de haalbaarheidsstudies. De haalbaarheidsstudies zijn het 1e kwartaal van 2023 afgerond, waarna de voorbereidingsfase kan worden uitgevoerd. Deze fase zou in beginsel gestart zijn in 2022, maar had een langere voorbereidingstijd nodig. De kosten zullen in 2023 gemaakt worden. |                      |            |            |            |              |           |             |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|----|-------|--------|-------|----------------------|------------|------------|------------|---------|--------------|-----------|--|--|--|--|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | Realisatie           | 0          | 0          | 0          |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | Bijdragen van derden | 0          | 0          | 0          |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | Netto investering    | 0          | 0          | 0          |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | (Rotterdams geld)    |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Uitbreiding P+R Meijersplein                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 880   | 0 | 0  | 528   | -528   | 880   | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         | krediet      |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         | Raming 2022  |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |  |
| Uitbreiding P+R                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | 880                  | 0          | 0          | 528        | -528    | 880          |           |  |  |  |  |  |
| Meijersplein                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Uitbreiding capaciteit P+R Meijersplein. Realiseren extra parkeerplaatsen op P+R Meijersplein met 500 plaatsen.                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: Het gevoteerde krediet betreft een voorbereidingskrediet voor de uitvoering na realisatie van de haalbaarheidsstudies. De haalbaarheidsstudies zijn het 1e kwartaal van 2023 afgerond, waarna de voorbereidingsfase kan worden uitgevoerd. Deze fase zou in beginsel gestart zijn in 2022, maar had een langere voorbereidingstijd nodig. De kosten zullen in 2023 gemaakt worden.         |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |   |    |       |        |       | Initieel             | Realisatie | Realisatie |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | 0                    | 0          | 0          |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |   |    |       |        |       | 0                    | 0          | 0          |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |   |    |       |        |       | 0                    | 0          | 0          |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Flexibele Huinvesting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3.025 | 3 | 81 | 2.275 | -2.194 | 2.941 | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         | krediet      |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         | Raming 2022  |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |  |  |  |  |  |
| Flexibele Huinvesting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |   |    |       |        |       | 3.025                | 3          | 81         | 2.275      | -2.194  | 2.941        |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Tijdelijke huisvesting voor jongeren en kwetsbare doelgroepen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: Deze subsidie is bestemd voor verschillende deelprojecten(locaties). Onder andere Deelproject flexwonen Hoogvliet heeft vertraging opgelopen doordat de financiële haalbaarheid onder druk kwam te staan. Hierdoor zijn de werkzaamheden vertraagd en is er dus vooralsnog minder uitgegeven dan geraamd en de Locatie Vreewijk is afgefallen om (milieu)technische en financiële redenen. |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      |            |            |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |   |    |       |        |       | Initieel             | Realisatie | Realisatie |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |         |              |           |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | 84                   | 3          | 81         |            |         |              |           |  |  |  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----|-----|------|-----|-----------|----------------------|------------|------------|---------|--------------|--------------|-----------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Bijdragen van derden |            | 0          | 0       | 0            |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Netto investering    |            | 84         | 3       | 81           |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | (Rotterdams geld)    |            |            |         |              |              |           |  |
| Odeon                                                                                                                                                                                                                                               | 700 | 678 | 38 | 0   | 38   | -16 | Programma | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant      |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           |                      |            | t/m 2021   | 2022    | 2022         | Realisatie - | krediet   |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Raming 2022          |            |            |         |              |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676     | 1.378.341 |  |
| Odeon                                                                                                                                                                                                                                               | 700 | 678 | 38 | 0   | 38   | -16 |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Doel krediet: Aankoop van kinderdagverblijf bij Odeon om woningbouwontwikkeling mogelijk te maken                                                                                                                                                   |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Verantwoording: De overschrijding is ontstaan doordat de kosten voor tijdelijk beheer ten onrechte ten laste van het krediet zijn gebracht. Dit wordt in 2023 hersteld.                                                                             |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |     |      |     |           | Initieel             | Realisatie | Realisatie |         |              |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |         |              |              |           |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                          |     |     |    |     |      |     |           | 716                  | 678        | 38         |         |              |              |           |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                |     |     |    |     |      |     |           | 0                    | 0          | 0          |         |              |              |           |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                   |     |     |    |     |      |     |           | 716                  | 678        | 38         |         |              |              |           |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                   |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Vervanging koelmachines                                                                                                                                                                                                                             | 600 | 0   | 0  | 0   | 0    | 600 | Programma | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant      |           |  |
| Nieuwe Luxor                                                                                                                                                                                                                                        |     |     |    |     |      |     |           |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet      |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Raming 2022          |            |            |         |              |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Bestaande stad       | 2.156.812  | 655.265    | 123.206 | 261.882      | -138.676     | 1.378.341 |  |
| Vervanging                                                                                                                                                                                                                                          | 600 | 0   | 0  | 0   | 0    |     |           |                      | 600        | 0          | 0       | 0            | 600          |           |  |
| koelmachines Nieuwe                                                                                                                                                                                                                                 |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Luxor                                                                                                                                                                                                                                               |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Doel krediet: Aansluiting van Nieuwe Luxor (gemeentelijk vastgoed) op maaskoeling door het koudenet van Eneco. Deze huidige koelmachines zijn in 2021 aan vervanging toe en dus is dit een natuurlijk vervangingsmoment en kans om te verduurzamen. |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |     |      |     |           | Initieel             | Realisatie | Realisatie |         |              |              |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |         |              |              |           |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                          |     |     |    |     |      |     |           | 0                    | 0          | 0          |         |              |              |           |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                |     |     |    |     |      |     |           | 0                    | 0          | 0          |         |              |              |           |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                   |     |     |    |     |      |     |           | 0                    | 0          | 0          |         |              |              |           |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                   |     |     |    |     |      |     |           |                      |            |            |         |              |              |           |  |
| Uitbreiding atletiekcomplex                                                                                                                                                                                                                         | 850 | 0   | 0  | 170 | -170 | 850 | Programma | Gevoteerd            | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant      |           |  |
| Langepad                                                                                                                                                                                                                                            |     |     |    |     |      |     |           |                      | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet      |           |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |     |      |     |           | Raming 2022          |            |            |         |              |              |           |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|-----|-----|------|-------|--------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | <div>Bestaande stad2.156.812655.265123.206261.882-138.6761.378.341</div> |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | Uitbreiding85000170-170850                                               |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | atletiekcomplex                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | Langepad                                                                 |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Uitbreiding naar een 8-baans atletiekbaan.                                                                                                                                                                                                         |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                          |       |   |     |     |      |       | Initieel                                                                 | Realisatie | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | bedrag                                                                   | t/m 2021   | 2022       |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                       |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                             |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Vastgoed 2022                                                                                                                                                                                                                                                    | 3.000 | 0 | 0   | 325 | -325 | 3.000 | Programma                                                                | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | Raming 2022                                                              |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | <div>Bestaande stad2.156.812655.265123.206261.882-138.6761.378.341</div> |            |            |            |        |              |         |
| Vastgoed 2022                                                                                                                                                                                                                                                    |       |   |     |     |      |       | 3.000                                                                    | 0          | 0          | 325        | -325   | 3.000        |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Om kleine en onverwachte investeringen in gebouwen of voorzieningen te realiseren wordt jaarlijks een vast investeringskrediet aangevraagd. Deze investeringen kunnen worden gedekt uit de huur die de gemeente bij gebruikers in rekening brengt. |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                          |       |   |     |     |      |       | Initieel                                                                 | Realisatie | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | bedrag                                                                   | t/m 2021   | 2022       |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                       |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                             |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |      |       | 0                                                                        | 0          | 0          |            |        |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Fundatievervanging                                                                                                                                                                                                                                               | 135   | 0 | 131 | 135 | -4   | 4     | Programma                                                                | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| kunstgrasveld vv de Spartaan                                                                                                                                                                                                                                     |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | Raming 2022                                                              |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | <div>Bestaande stad2.156.812655.265123.206261.882-138.6761.378.341</div> |            |            |            |        |              |         |
| Fundatievervanging                                                                                                                                                                                                                                               |       |   |     |     |      |       | 135                                                                      | 0          | 131        | 135        | -4     | 4            |         |
| kunstgrasveld vv de                                                                                                                                                                                                                                              |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Spartaan                                                                                                                                                                                                                                                         |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Vervangen van de lava/rubber fundatielaag tbv een nieuw kunstgras toplaag                                                                                                                                                                          |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       |                                                                          |            |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                          |       |   |     |     |      |       | Initieel                                                                 | Realisatie | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |   |     |     |      |       | bedrag                                                                   | t/m 2021   | 2022       |            |        |              |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-----|-----|------|-------|----------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Realisatie           | 131       | 0          | 131        |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Netto investering    | 131       | 0          | 131        |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
| Aankoop pand Kralingse Plaslaan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.740 | 1.779 | 220 | 594 | -375 | 5.742 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              | Raming 2022 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Bestaande stad       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341   |
| Aankoop pand Kralingse Plaslaan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.740 | 1.779 | 220 | 594 | -375 | 5.742 |                      |           |            |            |         |              |             |
| <b>Doel krediet:</b> Aankoop en verbouwing van de Kralingse Plaslaan van tot een semi-murale opvangvoorziening voor de doelgroep kwetsbare jongeren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           | bedrag     | t/m 2021   | 2022    |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Realisatie           | 1.998     | 1.779      | 220        |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Netto investering    | 1.998     | 1.779      | 220        |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
| Cultuurcampus Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.000 | 0     | 7   | 600 | -593 | 4.993 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              | Raming 2022 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Bestaande stad       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341   |
| Cultuurcampus Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.000 | 0     | 7   | 600 | -593 | 4.993 |                      |           |            |            |         |              |             |
| <b>Doel krediet:</b> Binnen de Regiodeal Rotterdam Zuid 2019-2022 is de aanpak van de woonomgeving als onderdeel van het programma opgenomen. Daarom is binnen het werkprogramma NPRZ - Wonen 2019-2022 (uitwerking van de Regiodeal) een buitenruimte programma opgenomen. Het doel van het buitenruimte programma is om de komende jaren aantrekkelijke woonmilieus te creëren. Bij een aantrekkelijk woonmilieu hoort kwalitatieve buitenruimte. Een woonomgeving die aantrekkelijk en groen is. Buitenruimte die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen, verblijven en verbinden. |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
| <b>Verantwoording:</b> In 2022 vindt er geen realisatie plaats vanwege vertragingen in de planning. Vanaf 2023 zullen er kosten worden gemaakt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           |            |            |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       |                      |           | bedrag     | t/m 2021   | 2022    |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Realisatie           | 7         | 0          | 7          |         |              |             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |       |     |     |      |       | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |              |             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----|-----|-------|--------|--------|-------------------|------------|------------|------------|--------------|-----------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | Netto investering | 7          | 0          | 7          |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | (Rotterdams geld) |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| NPRZ - Verzamelkrediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 16.260 | 321 | 912 | 1.700 | -788   | 15.027 | Programma         | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
| Programma Buitenruimte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |     |     |       |        |        |                   | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | Raming 2022       |            |            |            |              |           |         |
| Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |     |     |       |        |        | 2.156.812         | 655.265    | 123.206    | 261.882    | -138.676     | 1.378.341 |         |
| NPRZ - Verzamelkrediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |     |     |       |        |        | 16.260            | 321        | 912        | 1.700      | -788         | 15.027    |         |
| Programma Buitenruimte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Doel krediet: Woningbouw in M4H levert een bijdrage aan het verminderen van het woningbouwtekort. Ten behoeve van de aanvraag 3e Tranche Woningbouwimpus M4H is cofinanciering door gemeente noodzakelijk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Verantwoording: De realisatie is lager dan geraamd door het later realiseren van de co-financieringsbijdrage aan Park Maashaven en een planwijziging voor een onderliggend project.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |     |     |       |        |        | Initieel          | Realisatie | Realisatie |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | bedrag            | t/m 2021   | 2022       |            |              |           |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |     |     |       |        |        | 1.233             | 321        | 912        |            |              |           |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |     |     |       |        |        | 47                | 0          | 47         |            |              |           |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |     |     |       |        |        | 1.186             | 321        | 865        |            |              |           |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Verzamelkrediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 4.114  | 1   | 372 | 1.500 | -1.128 | 3.741  | Programma         | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |
| Gebiedsontwikkeling 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |     |     |       |        |        |                   | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | Raming 2022       |            |            |            |              |           |         |
| Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |     |     |       |        |        | 2.156.812         | 655.265    | 123.206    | 261.882    | -138.676     | 1.378.341 |         |
| Verzamelkrediet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | 4.114             | 1          | 372        | 1.500      | -1.128       | 3.741     |         |
| Gebiedsontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Doel krediet: Het gebiedsontwikkelingsfonds is een investeringskrediet dat bedoeld is voor middelgrote investeringen in de openbare ruimte, al dan niet gekoppeld aan een gebiedsontwikkeling. Het doel van de bijdrage is dat daarmee de kwaliteit van de openbare ruimte verbetert.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Verantwoording: Op het moment van de kredietaanvraag moest er nog definitieve invulling van de projecten plaatsvinden. Op dit moment is het krediet grotendeels gealloceerd naar projecten. De raming is op basis van een ruwe schatting opgevoerd met de aanname dat een deel besteed zou worden. In de realisatie is op drie projecten geboekt (Buitenruimte tamboerlocatie, Hofbogen en Waterside 1 vergroening kade). De uitgaven van de overige projecten gaat plaatsvinden in 2023 en verder. In de actualisatie van ramingen zal hiermee rekening worden gehouden. |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        |                   |            |            |            |              |           |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |     |     |       |        |        | Initieel          | Realisatie | Realisatie |            |              |           |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |     |     |       |        |        | bedrag            | t/m 2021   | 2022       |            |              |           |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         |              |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|-------|-------|--------|---------|-------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Realisatie                    | 373       | 1          | 372        |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Bijdragen van derden          | 0         | 0          | 0          |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Netto investering             | 373       | 1          | 372        |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | (Rotterdams geld)             |           |            |            |         |              |           |
| Integraal Huisvestingsplan (IHP)                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 592.331 | 0 | 1.019 | 6.900 | -5.881 | 591.312 | Programma                     | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         |                               |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         | Raming 2022  |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Bestaande stad                | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Integraal                     | 592.331   | 0          | 1.019      | 6.900   | -5.881       | 591.312   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Huisvestingsplan              |           |            |            |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | (IHP)                         |           |            |            |         |              |           |
| Doel krediet: In een IHP worden vervangingsinvesteringen van gemeentelijke vastgoedobjecten voor de komende 10 jaar (2021-2030) in beeld gebracht, die nodig zijn voor kosten efficiënte (toekomstgerichte) instandhouding van de vastgoedportefeuille                                                                                        |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         |              |           |
| Verantwoording: Vanwege een langer voorbereidingstraject voor de projecten zijn de kosten lager uitgevallen dan verwacht.                                                                                                                                                                                                                     |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Details                       | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         |                               | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Realisatie                    | 1.019     | 0          | 1.019      |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Bijdragen van derden          | 0         | 0          | 0          |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Netto investering             | 1.019     | 0          | 1.019      |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | (Rotterdams geld)             |           |            |            |         |              |           |
| Verbouwing locatie Beverwaard                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1.500   | 0 | 139   | 1.350 | -1.211 | 1.361   | Programma                     | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |
| voor de opvang van de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |   |       |       |        |         |                               |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie   | krediet   |
| doelgroep jongeren 18+                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         | - Raming     |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         | 2022         |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Bestaande stad                | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Verbouwing locatie            | 1.500     | 0          | 139        | 1.350   | -1.211       | 1.361     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | Beverwaard voor de opvang     |           |            |            |         |              |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |   |       |       |        |         | van de doelgroep jongeren 18+ |           |            |            |         |              |           |
| Doel krediet: Verbouwing locatie Beverwaard voor de opvang van de doelgroep jongeren 18+                                                                                                                                                                                                                                                      |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         |              |           |
| Verantwoording: In het proces na de aanbesteding van Steadyrocks is de gemeente begonnen met de aanvraag omgevingsvergunning. Dit is waar het grotendeels stuk liep. Het contact met de bouwinspecteur verliep slecht en daardoor verliepen de eerste 2 termijnen van de vergunningsaanvraag zonder dat de gemeente tijdig een signaal kreeg. |         |   |       |       |        |         |                               |           |            |            |         |              |           |

Hierdoor is het vergunningsproces meerdere keren doorlopen wat vertragend en kostenverhogend heeft gewerkt. Daarnaast vroeg de bouwinspecteur extra onderzoeken waardoor er een extra opdracht verstrekt moest worden t.b.v. brandveiligheid, constructie en installaties.

| Details                             | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|-------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                     | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                          | 139      | 0          | 139        |
| Bijdragen van derden                | 140      | 0          | 140        |
| Netto investering (Rotterdams geld) | -1       | 0          | -1         |

|                         |       |   |     |       |      |     |           |                |            |            |              |           |          |           |  |
|-------------------------|-------|---|-----|-------|------|-----|-----------|----------------|------------|------------|--------------|-----------|----------|-----------|--|
| Kunstgrasveld Rozenburg | 1.005 | 0 | 777 | 1.005 | -228 | 228 | Programma | Gevoteerd      | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant  |           |  |
|                         |       |   |     |       |      |     |           | t/m 2021       | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |          |           |  |
|                         |       |   |     |       |      |     |           | Raming 2022    |            |            |              |           |          |           |  |
|                         |       |   |     |       |      |     |           | Bestaande stad | 2.156.812  | 655.265    | 123.206      | 261.882   | -138.676 | 1.378.341 |  |
|                         |       |   |     |       |      |     |           | Kunstgrasveld  | 1.005      | 0          | 777          | 1.005     | -228     | 228       |  |
|                         |       |   |     |       |      |     |           | Rozenburg      |            |            |              |           |          |           |  |

**Doel krediet:** Realisatie kunstgrasveld V.V. Rozenburg

| Details                             | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|-------------------------------------|----------|------------|------------|
|                                     | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie                          | 777      | 0          | 777        |
| Bijdragen van derden                | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering (Rotterdams geld) | 777      | 0          | 777        |

|           |        |   |       |       |     |        |           |                |            |            |              |           |          |           |
|-----------|--------|---|-------|-------|-----|--------|-----------|----------------|------------|------------|--------------|-----------|----------|-----------|
| Roseknoop | 17.500 | 0 | 3.043 | 2.500 | 543 | 14.457 | Programma | Gevoteerd      | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant  |           |
|           |        |   |       |       |     |        |           | t/m 2021       | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |          |           |
|           |        |   |       |       |     |        |           | Raming 2022    |            |            |              |           |          |           |
|           |        |   |       |       |     |        |           | Bestaande stad | 2.156.812  | 655.265    | 123.206      | 261.882   | -138.676 | 1.378.341 |
|           |        |   |       |       |     |        |           | Roseknoop      | 17.500     | 0          | 3.043        | 2.500     | 543      | 14.457    |

**Doel krediet:** Aanpakken verkeersknooppunt om kwalitatieve aansluiting op de (woningbouw) ontwikkelingen in Parkstad, Hillesluis en Feyenoord City te realiseren.

**Verantwoording:** De voorbereiding en start realisatie verlopen voorspoedig. Materialen zijn eerder dan was aangenomen besteld en hierdoor blijkt de eerdere schatting van € 2,5 mln in 2022 te laag te zijn geweest tov de daadwerkelijke realisaties.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 3.043    | 0          | 3.043      |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |

|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-----|-----|------|--------|----------------------|-----------|------------|------------|---------|-----------|--------------|---------|---|-------|--|--|
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Netto investering    |           |            |            |         |           |              | 3.043   | 0 | 3.043 |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| Sportcampus en Park De Twee Heuvels                                                                    | 61.800 | 28.001 | 130 | 317 | -187 | 33.669 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking | Restant      |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      |           |            | t/m 2021   | 2022    | 2022      | Realisatie - | krediet |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Raming 2022          |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Bestaande stad       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676  | 1.378.341    |         |   |       |  |  |
| Sportcampus en Park                                                                                    | 61.800 | 28.001 | 130 | 317 | -187 | 33.669 |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| De Twee Heuvels                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| Doel krediet: Het sportcomplex Varkenoord wordt omgevormd naar een sportcampus. Dit stimuleert een     |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| grotere diversiteit aan sporten en het ongeorganiseerd sporten. Dit is bedoeld om de bewoners van Zuid |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| meer aan het bewegen te krijgen. Door de omzetting naar sportcampus ontstaat ook ruimte voor een       |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| aanvullend vastgoedprogramma: onderwijs, retail en commerciële sportvoorzieningen. Rotterdammers       |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| maken nog te weinig gebruik van het Park de Twee Heuvels. Dit park kan een veel belangrijkere plek     |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| innemen in de recreatie van vooral de bewoners van IJsselmonde. Daartoe krijgt het Park de komende     |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| jaren een nieuwe inrichting, en een betere programmering.                                              |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Realisatie           | 28.131    | 28.001     | 130        |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Bijdragen van derden | 13        | 13         | 0          |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Netto investering    | 28.118    | 27.988     | 130        |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| M4H - woningbouwimpuls                                                                                 | 5.000  | 0      | 0   | 0   | 0    | 5.000  | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking | Restant      |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      |           |            | t/m 2021   | 2022    | 2022      | Realisatie - | krediet |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Raming 2022          |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Bestaande stad       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676  | 1.378.341    |         |   |       |  |  |
| M4H -                                                                                                  | 5.000  | 0      | 0   | 0   | 0    |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| woningbouwimpuls                                                                                       |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| Doel krediet: Woningbouw in M4H levert een bijdrage aan het verminderen van het woningbouwtekort. Ten  |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| behoefte van de aanvraag 3e Tranche Woningbouwimpus M4H is cofinanciering door gemeente                |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
| noodzakelijk.                                                                                          |        |        |     |     |      |        |                      |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Details              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        |                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Realisatie           | 0         | 0          | 0          |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Bijdragen van derden | 0         | 0          | 0          |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | Netto investering    | 0         | 0          | 0          |         |           |              |         |   |       |  |  |
|                                                                                                        |        |        |     |     |      |        | (Rotterdams geld)    |           |            |            |         |           |              |         |   |       |  |  |

Pagina 501 van 1085

|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Integraal huisvestingsplan -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |  |  |  |           | 13.462    | 0          | 0          | 2.376      | -2.375    | 13.462  |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|---------|--------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|-----------|-----------|------------|------------|------------|-----------|---------|----------|------|------------|------|------|--------------|----------------------|---|---|---|-------------------------------------|---|-------------|---|----------------|-----------|---------|---------|---------|----------|-----------|------------------------------------------------------|-------|---|---|-----|------|-------|
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Concernhuisvesting (IHP-CHV)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Doel krediet:</b> Vervangingsinvesteringen voor inrichting van concernhuisvestingslocaties, die zijn opgenomen in het IHP-CHV 2021-2030 met startdatum 2021 en 2022.                                                                                                                                                                                                         |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Verantwoording:</b> Er heeft t.o.v. de raming geen realisatie plaatsgevonden op het investeringskrediet, omdat het budget herverdeeld zal worden onder de verschillende locaties.                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <table><tr><th>Details</th><th>Initieel</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th></tr><tr><td></td><th>bedrag</th><th>t/m 2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Realisatie</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bijdragen van derden</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Netto investering (Rotterdams geld)</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr></table> |  |  |  |  |  |  |           | Details   | Initieel   | Realisatie | Realisatie |           | bedrag  | t/m 2021 | 2022 | Realisatie | 0    | 0    | 0            | Bijdragen van derden | 0 | 0 | 0 | Netto investering (Rotterdams geld) | 0 | 0           | 0 |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Details                                              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Realisatie                                           | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bijdragen van derden                                 | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Netto investering (Rotterdams geld)                  | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Digitalisering bouwdoossier                          | 300       | 0          | 0          | 0       | 0            | 300       | <table><tr><th>Programma</th><th>Gevoteerd</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th><th>Raming</th><th>Afwijking</th><th>Restant</th></tr><tr><td></td><td></td><th>t/m 2021</th><th>2022</th><th>2022</th><th>Realisatie -</th><th>krediet</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><th>Raming 2022</th><td></td></tr><tr><td>Bestaande stad</td><td>2.156.812</td><td>655.265</td><td>123.206</td><td>261.882</td><td>-138.676</td><td>1.378.341</td></tr><tr><td>Digitalisering bouwdoossier</td><td>300</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>300</td></tr></table>                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming     | Afwijking | Restant |          |      | t/m 2021   | 2022 | 2022 | Realisatie - | krediet              |   |   |   |                                     |   | Raming 2022 |   | Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 | Digitalisering bouwdoossier                          | 300   | 0 | 0 | 0   | 0    | 300   |
| Programma                                            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         | Raming 2022  |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bestaande stad                                       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Digitalisering bouwdoossier                          | 300       | 0          | 0          | 0       | 0            | 300       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Doel krediet:</b> Het doel van het krediet is om de hard- en software aan te schaffen (scanners etc.) voor de digitalisering van de bouwdoSSIers.                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <table><tr><th>Details</th><th>Initieel</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th></tr><tr><td></td><th>bedrag</th><th>t/m 2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>Realisatie</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Bijdragen van derden</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Netto investering (Rotterdams geld)</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr></table> |  |  |  |  |  |  |           | Details   | Initieel   | Realisatie | Realisatie |           | bedrag  | t/m 2021 | 2022 | Realisatie | 0    | 0    | 0            | Bijdragen van derden | 0 | 0 | 0 | Netto investering (Rotterdams geld) | 0 | 0           | 0 |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Details                                              | Initieel  | Realisatie | Realisatie |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Realisatie                                           | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bijdragen van derden                                 | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Netto investering (Rotterdams geld)                  | 0         | 0          | 0          |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bewaakte fietsenstalling OV-knooppunt Kralingse Zoom | 1.133     | 0          | 0          | 680     | -680         | 1.133     | <table><tr><th>Programma</th><th>Gevoteerd</th><th>Realisatie</th><th>Realisatie</th><th>Raming</th><th>Afwijking</th><th>Restant</th></tr><tr><td></td><td></td><th>t/m 2021</th><th>2022</th><th>2022</th><th>Realisatie -</th><th>krediet</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><th>Raming 2022</th><td></td></tr><tr><td>Bestaande stad</td><td>2.156.812</td><td>655.265</td><td>123.206</td><td>261.882</td><td>-138.676</td><td>1.378.341</td></tr><tr><td>Bewaakte fietsenstalling OV-knooppunt Kralingse Zoom</td><td>1.133</td><td>0</td><td>0</td><td>680</td><td>-680</td><td>1.133</td></tr></table> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming     | Afwijking | Restant |          |      | t/m 2021   | 2022 | 2022 | Realisatie - | krediet              |   |   |   |                                     |   | Raming 2022 |   | Bestaande stad | 2.156.812 | 655.265 | 123.206 | 261.882 | -138.676 | 1.378.341 | Bewaakte fietsenstalling OV-knooppunt Kralingse Zoom | 1.133 | 0 | 0 | 680 | -680 | 1.133 |
| Programma                                            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming  | Afwijking    | Restant   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           | t/m 2021   | 2022       | 2022    | Realisatie - | krediet   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         | Raming 2022  |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bestaande stad                                       | 2.156.812 | 655.265    | 123.206    | 261.882 | -138.676     | 1.378.341 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
| Bewaakte fietsenstalling OV-knooppunt Kralingse Zoom | 1.133     | 0          | 0          | 680     | -680         | 1.133     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Doel krediet:</b> De bouw en inrichting van een bewaakte openbare fietsenstalling bij P+R Kralingse Zoom                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |
|                                                      |           |            |            |         |              |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Verantwoording:</b> Vanwege vertraging in de uitvoering is de realisatie lager dan verwacht.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |  |           |           |            |            |            |           |         |          |      |            |      |      |              |                      |   |   |   |                                     |   |             |   |                |           |         |         |         |          |           |                                                      |       |   |   |     |      |       |

|                               |        |       |        |        |        |        | Details                                                                                                                                                                                                                                                               | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |
|-------------------------------|--------|-------|--------|--------|--------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------|--------|--------------|---------|
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                            | 0         | 0            | 0          |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                  | 0         | 0            | 0          |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                     | 0         | 0            | 0          |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                     |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Overhead                      | 92.808 | 9.161 | 14.689 | 20.439 | -5.749 | 68.958 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Meldkamer fysieke beveiliging | 1.435  | 174   | 35     | 266    | -231   | 1.226  | Programma                                                                                                                                                                                                                                                             | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                               |        |       |        |        |        |        | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                           |           |              |            |        |              |         |
| Overhead                      | 92.808 | 9.161 | 14.689 | 20.439 | -5.749 | 68.958 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Meldkamer fysieke             | 1.435  | 174   | 35     | 266    | -231   | 1.226  |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| beveiliging                   |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Concernhuisvesting            |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Doel krediet: Inrichten van een centrale meldkamer (CMK) voor de fysieke beveiliging van gemeentelijke werklocaties. Betreft het 24/7 monitoren van locaties, openen en sluiten van objecten en verificatie van alarmen m.b.t. inbraak-, brand -en storingsmeldingen. |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Details                                                                                                                                                                                                                                                               | Initieel  | Realisatie   | Realisatie |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       | bedrag    | t/m 2021     | 2022       |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                            | 209       | 174          | 35         |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                  | 0         | 0            | 0          |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                     | 209       | 174          | 35         |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                     |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Businesscase Anders Werken    | 47.330 | 9.137 | 6.021  | 6.260  | -239   | 32.172 | Programma                                                                                                                                                                                                                                                             | Gevoteerd | Realisatie   | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           | t/m 2021     | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                               |        |       |        |        |        |        | Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                           |           |              |            |        |              |         |
| Overhead                      | 92.808 | 9.161 | 14.689 | 20.439 | -5.749 | 68.958 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Businesscase                  | 47.330 | 9.137 | 6.021  | 6.260  | -239   | 32.172 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
| Anders Werken                 |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Doel krediet: Anders werken in en met de stad. Investerings in voorzieningen om flexibeler te kunnen werken en meer te ontmoeten.                                                                                                                                     |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Verantwoording: Het aandeel van ICT in de realisatie 2022 is € 4,5 mln en voor dit onderdeel is er sprake van een overschrijding € 300.000. door een hogere investering op Ipads en Smartphones.                                                                      |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Concernhuisvesting heeft een onderschrijding van € 500.000 door verschuiven van uitvoering en inkopen naar 2023                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |              |            |        |              |         |
|                               |        |       |        |        |        |        | Details                                                                                                                                                                                                                                                               | Initieel  | Realisatie t | Realisatie |        |              |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | bedrag               |              | /m 2021    | 2022       |        |              |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----|-----|-------|--------|--------|----------------------|--------------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | Realisatie           | 15.158       | 9.137      | 6.021      |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | Bijdragen van derden | 0            | 0          | 0          |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | Netto investering    | 15.158       | 9.137      | 6.021      |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | (Rotterdams geld)    |              |            |            |        |              |         |
| Vernieuwing Rotterdam.nl                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 544    | 78 | 68  | 504   | -435   | 398    | Programma            | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        |                      |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        | Raming 2022  |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | Overhead             | 92.808       | 9.161      | 14.689     | 20.439 | -5.749       | 68.958  |
| Vernieuwing Rotterdam.nl                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 544    | 78 | 68  | 504   | -435   | 398    |                      |              |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Het project vernieuwing Rotterdam.nl levert een vernieuwde corporate gemeentelijke website (www.rotterdam.nl). We besteden een systeem en de ontwikkeling en implementatie van de website aan. De nieuwe website biedt bewoners en ondernemers verbeterde digitale dienstverlening in heldere taal, volgens de laatste wettelijke kaders op het gebied van privacy, security, toegankelijkheid en archivering. Doel is het verbeteren van de gebruikersvriendelijkheid, helderheid en vindbaarheid van de digitale dienstverlening en informatievoorziening via rotterdam.nl. Naast de Producten en Dienstencatalogus (PDC) vindt de bezoeker informatie over nieuws, de gebieden, collegeprioriteiten en andere stads-gerelateerde content op de site. |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |    |     |       |        |        | Initieel             | Realisatie t | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | bedrag               | /m 2021      | 2022       |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |    |     |       |        |        | 146                  | 78           | 68         |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |    |     |       |        |        | 0                    | 0            | 0          |            |        |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |    |     |       |        |        | 146                  | 78           | 68         |            |        |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        |              |         |
| Vervangingsinvesteringen IHP-CHV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 17.337 | 73 | 368 | 1.650 | -1.282 | 16.897 | Programma            | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        |                      |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        | Raming 2022  |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | Overhead             | 92.808       | 9.161      | 14.689     | 20.439 | -5.749       | 68.958  |
| Vervangingsinvesteringen IHP-CHV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 17.337 | 73 | 368 | 1.650 | -1.282 | 16.897 |                      |              |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Vervangingsinvesteringen voor inrichting van concernhuisvestingslocaties, die zijn opgenomen in het IHP-CHV 2021-2030 met startdatum 2021 en 2022.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        |              |         |
| Verantwoording: Uitvoering IHP-projecten vertraagd, door kostenstijgingen heroverwegingen en prioritering nodig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |    |     |       |        |        |                      |              |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |    |     |       |        |        | Initieel             | Realisatie   | Realisatie |            |        |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |    |     |       |        |        | bedrag               | t/m 2021     | 2022       |            |        |              |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|-------|--------|--------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|--------------|-----------|---------|------------|-----|----|-----|--|--|--|----------------------|---|---|---|--|--|--|-------------------|-----|----|-----|--|--|--|-------------------|--|--|--|--|--|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        |                          | <table><tr><td>Realisatie</td><td>441</td><td>73</td><td>368</td><td colspan="3"></td></tr><tr><td>Bijdragen van derden</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td colspan="3"></td></tr><tr><td>Netto investering</td><td>441</td><td>73</td><td>368</td><td colspan="3"></td></tr><tr><td>(Rotterdams geld)</td><td colspan="6"></td></tr></table> |            |            |            |              |           |         | Realisatie | 441 | 73 | 368 |  |  |  | Bijdragen van derden | 0 | 0 | 0 |  |  |  | Netto investering | 441 | 73 | 368 |  |  |  | (Rotterdams geld) |  |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 441    | 73   | 368   |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0      | 0    | 0     |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 441    | 73   | 368   |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Vervangingsinvesteringen ICT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 16.059 | -300 | 8.103 | 11.159 | -3.056 | 8.256                    | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Raming 2022              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Overhead                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 92.808     | 9.161      | 14.689     | 20.439       | -5.749    | 68.958  |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Vervangingsinvesteringen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 16.059     | -300       | 8.103      | 11.159       | -3.056    | 8.256   |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| ICT 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| <p><b>Doel krediet:</b> Jaarlijks wordt een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen vervangen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen. Voor de geraamde vervangingsinvesteringen 2022 gaat het om een krediet van € 13,45 mln. De dekking van de bijbehorende kapitaallasten zijn meerjarig begroot binnen de ICT-serviceorganisatie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| <p><b>Verantwoording:</b> De onderschrijding op de vervangingsinvesteringen 2022 bedraagt 8 mln. Voor circa 1 mln. komt dit door een onderbesteding op werkplekapparatuur. Verder is er een onderbesteding van circa 1,2 mln. op concernsystemen, dit betreft met name DWH en Implementatie topdesk. Voor de vervanging van het financieel administratief systeem (project GREAT) is een krediet aangevraagd van 2,61 mln, voor de jaren 2022 en 2023. Op het krediet voor 2022 is er een onderbesteding van 0,9 mln. vanwege vertraging en uitloop in de planning. In 2022 is het Meerjareninvesteringsplan opgesteld en daaruit is gebleken dat het aangevraagde krediet in het voorgaand jaar te hoog was ingeschat met 4 mln.</p> |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |      |       |        |        |                          | Initieel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Realisatie | Realisatie |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        |                          | bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | t/m 2021   | 2022       |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |      |       |        |        |                          | 7.803                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -300       | 8.103      |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |      |       |        |        |                          | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0          | 0          |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |      |       |        |        |                          | 7.803                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -300       | 8.103      |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Vervangingsinvesteringen ICT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 7.750  | 0    | 0     | 0      | 0      | 7.750                    | Programma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| 2023 (INV Krediet)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | t/m 2021   | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Raming 2022              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Overhead                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 92.808     | 9.161      | 14.689     | 20.439       | -5.749    | 68.958  |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        | Vervangingsinvesteringen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.750      | 0          | 0          | 0            | 0         | 7.750   |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| ICT 2023 (INV Krediet)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| <p><b>Doel krediet:</b> Jaarlijks wordt een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen vervangen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |      |       |        |        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |            |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |      |       |        |        |                          | Initieel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Realisatie | Realisatie |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |      |       |        |        |                          | bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | t/m 2021   | 2022       |            |              |           |         |            |     |    |     |  |  |  |                      |   |   |   |  |  |  |                   |     |    |     |  |  |  |                   |  |  |  |  |  |  |

|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|----|-------|--------|-------|----------------------|-------------|--------------|------------|--------------|-----------|---------|--------|
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | Realisatie           | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | Bijdragen van derden | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | Netto investering    | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       | (Rotterdams geld)    |             |              |            |              |           |         |        |
| DA RAVE 2023                                                                                                                                                    | 1.153 | 0 | 0  | 0     | 0      | 1.153 | Programma            | Gevoteerd   | Realisatie   | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | t/m 2021    | 2022         | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | Raming 2022 |              |            |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | Overhead    | 92.808       | 9.161      | 14.689       | 20.439    | -5.749  | 68.958 |
| DA RAVE 2023                                                                                                                                                    | 1.153 |   |    |       |        |       |                      | 0           | 0            | 0          |              | 0         | 1.153   |        |
| Doel krediet: Het programma DA RAVE uit de Digitaliseringsagenda heeft een investeringscomponent.                                                               |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Verantwoording: De onderschrijding ad. € 0,5mln. is met name veroorzaakt vanwege vertraging en uitloop in de planning.                                          |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Details                                                                                                                                                         |       |   |    |       |        |       |                      | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |           |         |        |
| Realisatie                                                                                                                                                      |       |   |    |       |        |       |                      | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
| Netto investering                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| DWH GREAT 2022/2023                                                                                                                                             | 1.200 | 0 | 94 | 600   | -506   | 1.106 | Programma            | Gevoteerd   | Realisatie   | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | t/m 2021    | 2022         | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | Raming 2022 |              |            |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | Overhead    | 92.808       | 9.161      | 14.689       | 20.439    | -5.749  | 68.958 |
| DWH GREAT 2022                                                                                                                                                  | 1.200 |   |    |       |        |       |                      | 0           | 94           | 600        |              | -506      | 1.106   |        |
| /2023                                                                                                                                                           |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Doel krediet: Data Warehouse-aanpassingen in het kader van het project GREAT.                                                                                   |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Verantwoording: De onderschrijding van € 0,5 mln is met name veroorzaakt vanwege vertraging en uitloop in de planning waardoor de kosten verschuiven naar 2023. |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Details                                                                                                                                                         |       |   |    |       |        |       |                      | Initieel    | Realisatie t | Realisatie |              |           |         |        |
|                                                                                                                                                                 |       |   |    |       |        |       |                      | bedrag      | /m 2021      | 2022       |              |           |         |        |
| Realisatie                                                                                                                                                      |       |   |    |       |        |       |                      | 94          | 0            | 94         |              |           |         |        |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                            |       |   |    |       |        |       |                      | 0           | 0            | 0          |              |           |         |        |
| Netto investering                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      | 94          | 0            | 94         |              |           |         |        |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                               |       |   |    |       |        |       |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Onderwijs                                                                                                                                                       | 4.430 | 0 | 0  | 3.500 | -3.500 | 4.430 |                      |             |              |            |              |           |         |        |
| Toekomstbestendige                                                                                                                                              | 4.430 | 0 | 0  | 3.500 | -3.500 | 4.430 | Programma            | Gevoteerd   | Realisatie   | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |        |

|           |       |   |   |       |        |       |
|-----------|-------|---|---|-------|--------|-------|
| Onderwijs | 4.430 | 0 | 0 | 3.500 | -3.500 | 4.430 |
|-----------|-------|---|---|-------|--------|-------|

|                    |       |   |   |       |        |       |
|--------------------|-------|---|---|-------|--------|-------|
| Toekomstbestendige | 4.430 | 0 | 0 | 3.500 | -3.500 | 4.430 |
|--------------------|-------|---|---|-------|--------|-------|

digitalisering primair

/voortgezet onderwijs

**Doel krediet:** Brede investering in economie door digitale infrastructuur en vaardigheden voor primair en voortgezet onderwijs toekomstbesteding te maken.

**Verantwoording:** De verwachte realisatie op dit krediet heeft niet plaatsgevonden. De subsidie aan de IT campus is voortgezet. Hierin zijn nadere afspraken gemaakt over het digitaliseren van jonge rotterdamers en docenten. Deze lasten kunnen niet geactiveerd worden

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 0                  | 0                      | 0                  |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                      | 0                  |
| Netto investering (Rotterdams<br>geld) | 0                  | 0                      | 0                  |

|                            |        |   |        |        |        |       |
|----------------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | 19.000 | 0 | 10.773 | 12.000 | -1.227 | 8.227 |
|----------------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|

|                     |        |   |        |        |        |       |
|---------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|
| OVO Transitiekosten | 19.000 | 0 | 10.773 | 12.000 | -1.227 | 8.227 |
|---------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|

| Programma | Gevoteerd | Realisatie<br>t/m 2021 | Realisatie<br>2022 | Raming<br>2022 | Afwijking<br>Realisatie -<br>Raming 2022 | Restant<br>krediet |
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|
|-----------|-----------|------------------------|--------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------|

|                               |        |   |        |        |        |       |
|-------------------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|
| Zorg, welzijn en<br>wijkteams | 19.000 | 0 | 10.773 | 12.000 | -1.227 | 8.227 |
|-------------------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|

|                     |        |   |        |        |        |       |
|---------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|
| OVO Transitiekosten | 19.000 | 0 | 10.773 | 12.000 | -1.227 | 8.227 |
|---------------------|--------|---|--------|--------|--------|-------|

**Doel krediet:** Ombouwen van panden naar opvangplekken voor Ontheemden uit Oekraïne.

**Verantwoording:** Het krediet OVO Transitiekosten wordt gebruikt voor het realiseren van opvangpanden voor Oekraïense Ontheemden. Het krediet heeft een initiële waarde van € 19 mln om 2.000 duurzame opvangplekken te realiseren. Hiervoor zijn tot nu toe 10 panden gerealiseerd. De verwachting was dat de investeringen sneller gerealiseerd zouden worden. De verwachting is dat een groot deel in 2023 wordt ingehaald.

| Details                                | Initieel<br>bedrag | Realisatie t<br>/m 2021 | Realisatie<br>2022 |
|----------------------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|
| Realisatie                             | 10.773             | 0                       | 10.773             |
| Bijdragen van derden                   | 0                  | 0                       | 0                  |
| Netto investering<br>(Rotterdams geld) | 10.773             | 0                       | 10.773             |

|        |           |           |         |         |          |           |
|--------|-----------|-----------|---------|---------|----------|-----------|
| TOTAAL | 4.067.224 | 1.476.450 | 321.001 | 533.267 | -212.266 | 2.269.773 |
|--------|-----------|-----------|---------|---------|----------|-----------|

Voor een overzicht van de kapitaalverstrekkingen wordt verwezen naar het overzicht dat wordt gepresenteerd in de [paragraaf Verbonden Partijen](#).

Voor een overzicht van de verstrekte leningen wordt verwezen naar de [paragraaf Financiering](#).

## Afgeronde investeringen

Uit onderstaande tabel blijkt welke investeringen het afgelopen jaar zijn afgerond. Het gevoteerde krediet wordt afgesloten.

In de tabel is per krediet een beschrijving van het doel van het krediet, een verantwoording over de realisatie van het krediet en een overzicht met detailinformatie opgenomen. Per investering is hieronder meer detailinformatie te vinden door op de (i) knop te klikken.

| Programma                                                                                              | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking  | Restant |           |           |            |            |        |              |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|------------|--------|------------|---------|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                                                                                                        |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie | krediet |           |           |            |            |        |              |         |
|                                                                                                        |           |            |            |        | - Raming   |         |           |           |            |            |        |              |         |
|                                                                                                        |           |            |            |        | 2022       |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                | 18.823    | 15.086     | 1.065      | 830    | 234        | 2.672   |           |           |            |            |        |              |         |
| Inrichten P&R                                                                                          | 4.167     | 2.793      | 977        | 656    | 321        | 397     | Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
| Noorderhelling                                                                                         |           |            |            |        |            |         |           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                        |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                | 18.823    | 15.086     | 1.065      | 830    | 234        | 2.672   |           |           |            |            |        |              |         |
| Inrichten P&R                                                                                          | 4.167     | 2.793      | 977        | 656    | 321        | 397     |           |           |            |            |        |              |         |
| Noorderhelling                                                                                         |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Doel krediet: Het inrichten van het (toekomstige) P&R-terrein Noorderhelling.                          |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Verantwoording: P+R noorderhelling is inclusief inrichting in 2022 gerealiseerd en in gebruik genomen. |           |            |            |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Details                                                                                                | Initieel  | Realisatie | Realisatie |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
|                                                                                                        | bedrag    | t/m 2021   | 2022       |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Realisatie                                                                                             | 3.770     | 2.793      | 977        |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                   | 805       | 259        | 546        |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |
| Netto investering                                                                                      | 2.964     | 2.275      | 431        |        |            |         |           |           |            |            |        |              |         |

|                          |       |   |   |    |     |       |
|--------------------------|-------|---|---|----|-----|-------|
| Toegangscontrolesystemen | 1.248 | 0 | 0 | 50 | -50 | 1.248 |
| stallingsgarages         |       |   |   |    |     |       |
| moderniseren             |       |   |   |    |     |       |

| Programma                | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|--------------------------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|                          | t/m 2021  |            | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|                          |           |            |            |        | Raming       |         |
|                          |           |            |            |        | 2022         |         |
| Stedelijke ontwikkeling  | 18.823    | 15.086     | 1.065      | 830    | 234          | 2.672   |
| Toegangscontrolesystemen | 1.248     | 0          | 0          | 50     | -50          | 1.248   |
| stallingsgarages         |           |            |            |        |              |         |
| moderniseren             |           |            |            |        |              |         |

**Doel krediet:** Moderniseren van het toegangscontrolesystemen (TCS) van stallingsgarages.

**Verantwoording:** Het doel was om met dit krediet de toegangscontrolesystemen van wijkstallingsgarages aan te passen zodat ook externen, zijnde niet-bewoners en bedrijven in directe omgeving, gebruik kunnen maken van deze garages. Door externe ontwikkelingen is de parkeerdruk op straat toegenomen en is de ruimte in de stallingsgarages benodigd voor bewoners en bedrijven in de directe omgeving. Aanpassing van de systemen is niet benodigd en daarom kan het krediet worden afgesloten.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 0        | 0          | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |

|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|----|----|-----|-----|-------------------|--------------|------------|------------|--------|--------------|-----|---------|-------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     | Netto investering |              |            |            | 0      | 0            | 0   |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     | (Rotterdams geld) |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Telefoniedekking in                                                                                                                                                                                         | 570 | 495 | 88 | 74 | 13  | -13 | Programma         | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    |     | Restant |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Parkeergarages                                                                                                                                                                                              |     |     |    |    |     |     |                   |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - |     | krediet |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | Raming 2022  |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | Stedelijke   | 18.823     | 15.086     | 1.065  | 830          | 234 |         | 2.672 |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | ontwikkeling |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Telefoniedekking in                                                                                                                                                                                         | 570 | 495 | 88 | 74 | 13  | -13 |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Parkeergarages                                                                                                                                                                                              |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Parkeergarages aansluiten op het mobiele netwerk.                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: In de gemeentelijke parkeergarages is mobiel bereik gerealiseerd waardoor bezoekers kunnen bellen en internetten. Door iets hogere aanschafkosten is het krediet met € 13.000 overschreden. |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |    |     |     |                   | Initieel     | Realisatie | Realisatie |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | bedrag       | t/m 2021   | 2022       |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                  |     |     |    |    |     |     |                   | 583          | 495        | 88         |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                        |     |     |    |    |     |     |                   | 0            | 0          | 0          |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                           |     |     |    |    |     |     |                   | 583          | 495        | 88         |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                           |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Uitbreiding fietsparkeren                                                                                                                                                                                   | 408 | 8   | 0  | 50 | -50 | 399 | Programma         | Gevoteerd    | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    |     | Restant |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| inpandig                                                                                                                                                                                                    |     |     |    |    |     |     |                   |              | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - |     | krediet |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | Raming 2022  |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | Stedelijke   | 18.823     | 15.086     | 1.065  | 830          | 234 |         | 2.672 |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | ontwikkeling |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Uitbreiding                                                                                                                                                                                                 | 408 | 8   | 0  | 50 | -50 | 399 |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| fietsparkeren                                                                                                                                                                                               |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| inpandig                                                                                                                                                                                                    |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Het realiseren van fietsenstallingen in parkeergarages en deze voorzien van een toegangscontrolesysteem en camerabeveiliging.                                                                 |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: Voor fietsenstallingen in parkeergarages worden aparte kredieten aangevraagd wanneer dit benodigd zal zijn. Dit krediet kan daarom worden afgesloten.                                       |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                     |     |     |    |    |     |     |                   | Initieel     | Realisatie | Realisatie |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                             |     |     |    |    |     |     |                   | bedrag       | t/m 2021   | 2022       |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                  |     |     |    |    |     |     |                   | 8            | 8          | 0          |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                        |     |     |    |    |     |     |                   | 0            | 0          | 0          |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Netto investering                                                                                                                                                                                           |     |     |    |    |     |     |                   | 8            | 8          | 0          |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                           |     |     |    |    |     |     |                   |              |            |            |        |              |     |         |       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |

Pagina 511 van 1085

Pagina 512 van 1085

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|-----------------|---------------------|-----------------|--------------|------------------------|-----------------|
| Fietsvoorziening OV haltes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 469     | 526    | 0      | 0      | 0      | -57    | Programma | Gevoteerd       | Realisatie          | Realisatie      | Raming       | Afwijking              | Restant         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |        |        |        |        |        |           | t/m 2021        | 2022                | 2022            | Realisatie - | krediet                |                 |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 18.823  | 15.086 | 1.065  | 830    |        |        |           |                 |                     |                 | 234          | 2.672                  |                 |
| Fietsvoorziening OV haltes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 469     | 526    | 0      | 0      |        |        |           |                 |                     |                 | 0            | -57                    |                 |
| Doel krediet: In samenwerking met de RET en Metropoolregio Rotterdam Den Haag worden er fietsparkeervoorzieningen gerealiseerd ter hoogte van OV haltes. Deze ontwikkeling past binnen het vastgestelde Fietsplan.                                                                                                                                                                                                                      |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Verantwoording: Het krediet is in 2019 niet opgehoogd met bijkomende bijdragen van de MRDH (Metropoolregio Rotterdam Den Haag). Hierdoor is het krediet overschreden. Overigens is dit investeringsproject in in 2022 administratief afgerond.                                                                                                                                                                                          |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |         |        |        |        |        |        |           | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |              |                        |                 |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |         |        |        |        |        |        |           | 526             | 526                 | 0               |              |                        |                 |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |         |        |        |        |        |        |           | 504             | 504                 | 0               |              |                        |                 |
| Netto investering (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |         |        |        |        |        |        |           | 22              | 22                  | 0               |              |                        |                 |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 156.250 | 97.453 | 19.182 | 24.685 | -5.504 | 39.615 |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Vervoer en Materieel 2018 - 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 155.000 | 96.912 | 18.854 | 24.000 | -5.146 | 39.234 | Programma | Gevoteerd       | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 | Raming 2022  | Afwijking Realisatie - | Restant krediet |
| Raming 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 156.250 | 97.453 | 19.182 | 24.685 | -5.504 | 39.615 |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Vervoer en Materieel 2018 - 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 155.000 | 96.912 | 18.854 | 24.000 | -5.146 | 39.234 |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Doel krediet: Dit krediet is bestemd voor de jaarlijkse aanschaf van voertuigen en middelen van de onderhoudswerkplaats door het bedrijfssonderdeel Vervoer en Materieel. De kapitaallasten die voortvloeien uit de jaarlijks terugkerende investering worden terugverdiend vanuit de exploitatie van Vervoer en Materieel.                                                                                                             |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Verantwoording: Dit krediet is gebruikt voor de jaarlijkse aanschaf van voertuigen en middelen van de onderhoudswerkplaats van Vervoer & Materieel. De kapitaallasten die voortvloeien uit de jaarlijks terugkerende investering worden terugverdiend vanuit de exploitatie van Lease. Het verschil tussen de raming en de realisatie 2022 van de investeringen bij V&M kan worden verklaard door vertragingen in de toeleveringsketen. |         |        |        |        |        |        |           |                 |                     |                 |              |                        |                 |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |         |        |        |        |        |        |           | Initieel bedrag | Realisatie t/m 2021 | Realisatie 2022 |              |                        |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|------|-----|------|----------|----------------------|--------------------|------------|--------------|--------------|-----------|---------|--------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Realisatie           | 115.766            | 96.912     | 18.854       |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Bijdragen van derden | 0                  | 0          | 0            |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Netto investering    | 115.766            | 96.912     | 18.854       |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | (Rotterdams geld)    |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Voertuigbeheersysteem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 500 | 144 | -144 | 333 | -477 | 500      | Programma            | Gevoteerd          | Realisatie | Realisatie   | Raming       | Afwijking | Restant |        |  |
| Vervoer & Materieel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |     |      |     |      |          |                      | t/m 2021           | 2022       | 2022         | Realisatie - | krediet   |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      | Raming 2022        |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      | Beheer van de stad | 156.250    | 97.453       | 19.182       | 24.685    | -5.504  | 39.615 |  |
| Voertuigbeheersysteem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 500 | 144 | -144 | 333 | -477 | 500      |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Vervoer & Materieel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Doel krediet: Dit krediet is bedoeld om een verouderd IT-systeem te vervangen door een toekomstbestendige applicatie waarmee alle noodzakelijke werkzaamheden in het primair proces ondersteund worden. De nieuwe applicatie leidt tot een meer digitale en moderne bedrijfsvoering en maakt het mogelijk om datagedreven te werken. |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Verantwoording: Het krediet voor de vervanging van het voertuigbeheersysteem zal niet worden aangesproken als investeringskrediet. Er is gekozen voor standaard software welke geen eigen actief is.                                                                                                                                 |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Details              | Initieel           | Realisatie | Realisatie   |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | bedrag               | t/m 2021           | 2022       |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Realisatie           | 0                  | 144        | -144         |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Bijdragen van derden | 0                  | 0          | 0            |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Netto investering    | 0                  | 144        | -144         |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | (Rotterdams geld)    |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Vervanging technische installatie wasplaatsen                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 750 | 398 | 471  | 352 | 119  | -119     | Programma            | Gevoteerd          | Realisatie | Realisatie   | Raming       | Afwijking | Restant |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      | t/m 2021 |                      | 2022               | 2022       | Realisatie - | krediet      |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      | Raming 2022        |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      | Beheer van de stad | 156.250    | 97.453       | 19.182       | 24.685    | -5.504  | 39.615 |  |
| Vervanging technische installatie wasplaatsen                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 750 | 398 | 471  | 352 | 119  | -119     |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Doel krediet: Het vervangen van technische installaties, het plaatsen van twee wasborden en een rollover wasstraat.                                                                                                                                                                                                                  |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
| Verantwoording: Het leidingwerk voor het Kleinpolderplein en Laagjes bleken complexer. Op de Laagjes is er vertraging opgelopen doordat het grondwater te hoog stond en extra maatregelen nodig waren. Op het Kleinpolderplein is gekozen om de wanden te voorzien van kunststof panelen.                                            |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          |                      |                    |            |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Details              | Initieel           | Realisatie | Realisatie   |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | bedrag               | t/m 2021           | 2022       |              |              |           |         |        |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |      |     |      |          | Realisatie           | 869                | 398        | 471          |              |           |         |        |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------|------------|------------|--------|-------|----------------------|-----------|------------|------------|--------------|--------------|---------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | Bijdragen van derden |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | 0                    |           | 0          |            | 0            |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | Netto investering    |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | 869                  |           | 398        |            | 471          |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | (Rotterdams geld)    |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Overhead                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 60.730 | 46.749   | 4.767      | 5.876      | -1.109 | 9.214 |                      |           |            |            |              |              |         |
| Vervangingsinvesteringen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 12.190 | 6.721    | -49        | -84        | 35     | 5.518 | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking    | Restant |
| ICT 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |          |            |            |        |       |                      | t/m 2021  |            | 2022       | 2022         | Realisatie - | krediet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | Raming 2022          |           |            |            |              |              |         |
| Overhead                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 60.730 | 46.749   | 4.767      | 5.876      | -1.109 | 9.214 |                      |           |            |            |              |              |         |
| Vervangingsinvesteringen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 12.190 | 6.721    | -49        | -84        | 35     | 5.518 |                      |           |            |            |              |              |         |
| ICT 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Doel krediet: Jaarlijks wordt een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen vervangen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen. De dekking van de bijbehorende kapitaallasten zijn meerjarig begroot binnen de ICT-serviceorganisatie.                                                                                                           |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Verantwoording: Jaarlijks wordt een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen vervangen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen. De dekking van de bijbehorende kapitaallasten zijn meerjarig begroot binnen de ICT-serviceorganisatie. Vervangingen zijn volgens het meerjarig investeringsplan uitgevoerd. Het restantkrediet kan vrijvallen. |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        | Initieel | Realisatie | Realisatie |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        | 6.672    | 6.721      | -49        |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Bijdragen van derden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        | 0        | 0          | 0          |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Netto investering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        | 6.672    | 6.721      | -49        |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| (Rotterdams geld)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Digitaliseringsagenda 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 10.795 | 6.406    | 4.424      | 4.389      | 35     | -35   | Programma            | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking    | Restant |
| & 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |          |            |            |        |       | t/m 2021             |           | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet      |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       | Raming 2022          |           |            |            |              |              |         |
| Overhead                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 60.730 | 46.749   | 4.767      | 5.876      | -1.109 | 9.214 |                      |           |            |            |              |              |         |
| Digitaliseringsagenda                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 10.795 | 6.406    | 4.424      | 4.389      | 35     | -35   |                      |           |            |            |              |              |         |
| 2021 & 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Doel krediet: Twee programma's uit de Digitaliseringsagenda hebben een investeringscomponent. Dit betreft de programma's Digitaal Werken Aan Rotterdamse Samenwerking en Service (DWARSS) en Gedigitaliseerde en Rotterdamse Samenwerking (GERS).                                                                                                                                                            |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |
| Verantwoording: Binnen de Digitaliseringsagenda zijn er twee programma's met een investeringscomponent, namelijk de programma's Digitaal Werken Aan Rotterdamse Samenwerking en Service (DWARSS) en Gedigitaliseerde en Rotterdamse Samenwerking (GERS). De geringe overschrijding op het investeringskrediet is veroorzaakt doordat het afronden van een aantal DWARSS processen meer tijd heeft gekost.    |        |          |            |            |        |       |                      |           |            |            |              |              |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | Details              | Initieel                 | Realisatie | Realisatie |              |           |         |       |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|------|-----|------|-------|----------------------|--------------------------|------------|------------|--------------|-----------|---------|-------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | bedrag                   | t/m 2021   | 2022       |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | Realisatie           | 10.830                   | 6.406      | 4.424      |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | Bijdragen van derden | 0                        | 0          | 0          |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | Netto investering    | 10.830                   | 6.406      | 4.424      |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | (Rotterdams geld)    |                          |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
| Investeringen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1.450  | 1.137  | 294  | 313 | -19  | 19    | Programma            | Gevoteerd                | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |       |  |
| concernhuisvesting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |      |     |      |       |                      | t/m 2021                 | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Raming 2022              |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Overhead                 | 60.730     | 46.749     | 4.767        | 5.876     | -1.109  | 9.214 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Investeringen            | 1.450      | 1.137      | 294          | 313       | -19     | 19    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | concernhuisvesting       |            |            |              |           |         |       |  |
| <p><b>Doel krediet:</b> Door het aflopen en/of opzeggen van huurcontracten zal concernhuisvesting investeringen moeten doen om de inrichting van vervangende locaties op orde te brengen. Het investeringskrediet betreft de vervangsinvesteringen voor 2020, de kapitaallasten worden gedekt binnen de begroting.</p>                                                                                                     |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
| <p><b>Verantwoording:</b> In 2022 is de verplaatsing van het wijkreinigingsteam Centrum naar het Kleinpolderplein afgerond. Het restant krediet kan vrijvallen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                        |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Details                  | Initieel   | Realisatie | Realisatie   |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      |                          | bedrag     | t/m 2021   | 2022         |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Realisatie               | 1.431      | 1.137      | 294          |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Bijdragen van derden     | 0          | 0          | 0            |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | Netto investering    | 1.431                    | 1.137      | 294        |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       | (Rotterdams geld)    |                          |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
| Vervangingsinvesteringen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 14.020 | 11.273 | -101 | 208 | -309 | 2.848 | Programma            | Gevoteerd                | Realisatie | Realisatie | Raming       | Afwijking | Restant |       |  |
| ICT 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |      |     |      |       |                      | t/m 2021                 | 2022       | 2022       | Realisatie - | krediet   |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Raming 2022              |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Overhead                 | 60.730     | 46.749     | 4.767        | 5.876     | -1.109  | 9.214 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Vervangingsinvesteringen | 14.020     | 11.273     | -101         | 208       | -309    | 2.848 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | ICT 2020                 |            |            |              |           |         |       |  |
| <p><b>Doel krediet:</b> Jaarlijkse vervanging van een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen.</p>                                                                                                                                                                                                                  |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
| <p><b>Verantwoording:</b> Jaarlijks wordt een deel van de ICT-infrastructuur, werkplekapparatuur en concernbrede systemen vervangen. Dit gebeurt vanwege de technische levensduur en functionele eisen. De dekking van de bijbehorende kapitaallasten zijn meerjarig begroot binnen de ICT-serviceorganisatie. Vervangingen zijn volgens het meerjarig investeringsplan uitgevoerd. Het restantkrediet kan vrijvallen.</p> |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      |                          |            |            |              |           |         |       |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |      |     |      |       |                      | Details                  | Initieel   | Realisatie | Realisatie   |           |         |       |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|---|-----|------|-----|----------------------|------------|------------|------------|--------|-----------|--------------|---------|--|--|--|--|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Realisatie           | 11.172     | 11.273     | -101       |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Bijdragen van derden | 0          | 0          | 0          |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Netto investering    | 11.172     | 11.273     | -101       |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | (Rotterdams geld)    |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Digitaliseringsagenda 2019 & 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10.903 | 10.891 | 0 | 0   | 0    | 12  | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Restant      |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     |                      |            | t/m 2021   | 2022       | 2022   |           | Realisatie - | krediet |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           | Raming 2022  |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Overhead             | 60.730     | 46.749     | 4.767      | 5.876  |           | -1.109       | 9.214   |  |  |  |  |  |
| Digitaliseringsagenda 2019 & 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10.903 | 10.891 |   |     |      |     |                      |            |            |            |        | 0         | 12           |         |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Realiseren van de investeringscomponent uit de Digitaliseringsagenda. Dit betreft de programma's Netwerksegmentatie, Digitaal Werken Aan Rotterdamse Samenwerking en Service (DWARSS) en Gedigitaliseerde en Rotterdamse Samenwerking (GERS).                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: De programma's Netwerksegmentatie, Digitaal Werken Aan Rotterdamse Samenwerking en Service (DWARSS) en Gedigitaliseerde en Rotterdamse Samenwerking (GERS) zijn afgerond. Het restantkrediet kan vrijvallen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Details                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |   |     |      |     | Initieel             | Realisatie | Realisatie |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | bedrag               | t/m 2021   | 2022       |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Realisatie           | 10.891     | 10.891     | 0          |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Bijdragen van derden | 0          | 0          | 0          |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Netto investering    | 10.891     | 10.891     | 0          |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | (Rotterdams geld)    |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Projectplan Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 9.205  | 8.351  | 0 | 854 | -854 | 854 | Programma            | Gevoteerd  | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking | Restant      |         |  |  |  |  |  |
| Businesscase Gebieden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |   |     |      |     |                      |            | t/m 2021   | 2022       | 2022   |           | Realisatie - | krediet |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           | Raming 2022  |         |  |  |  |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     | Overhead             | 60.730     | 46.749     | 4.767      | 5.876  |           | -1.109       | 9.214   |  |  |  |  |  |
| Projectplan Realisatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 9.205  | 8.351  |   |     |      |     |                      |            |            |            |        | -854      | 854          |         |  |  |  |  |  |
| Businesscase Gebieden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Doel krediet: Dit krediet is bedoeld om de Businesscase Gebieden uit te kunnen voeren. Deze Businesscase, behandeld en vastgesteld door de gemeenteraad in november 2015, beoogt een zo efficiënt mogelijke huisvesting te organiseren voor de gebiedscommissies, voor de dienstverlening in de servicecentra en voor de medewerkers uit de clusters die in 'de gebieden' hun werk doen. De locaties krijgen volgens het Stedelijke kader Doorontwikkeling Rotterdamse Dienstverlening de naam Servicecentra. Dit geldt niet voor het Ondernemersplein. |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |
| Verantwoording: Met het krediet zijn afgelopen jaren 12 Servicecentra gerealiseerd voor gebiedscommissies, dienstverlening in de servicecentra en voor de medewerkers uit de clusters die in de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |   |     |      |     |                      |            |            |            |        |           |              |         |  |  |  |  |  |

gebieden werken. In 2022 zijn de laatste activeringen voltooid en kan het krediet worden afgesloten.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 8.351    | 8.351      | 0          |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 8.351    | 8.351      | 0          |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|                  |       |       |     |     |   |    |
|------------------|-------|-------|-----|-----|---|----|
| Toegangscontrole | 2.167 | 1.971 | 199 | 196 | 3 | -3 |
| gebouwen         |       |       |     |     |   |    |

| Programma | Gevoteerd | Realisatie | Realisatie | Raming | Afwijking    | Restant |
|-----------|-----------|------------|------------|--------|--------------|---------|
|           |           | t/m 2021   | 2022       | 2022   | Realisatie - | krediet |
|           |           |            |            |        | Raming 2022  |         |
| Overhead  | 60.730    | 46.749     | 4.767      | 5.876  | -1.109       | 9.214   |

|                  |       |       |     |     |   |    |
|------------------|-------|-------|-----|-----|---|----|
| Toegangscontrole | 2.167 | 1.971 | 199 | 196 | 3 | -3 |
| gebouwen         |       |       |     |     |   |    |

**Doel krediet:** Met de aanvraag van dit krediet treft de gemeente diverse maatregelen voor de toegangscontrole en uitbreiding van de concerpas. Dit doet de gemeente op basis van het rapport van de Rekenkamer Rotterdam over informatiebeveiliging. Het doel van de maatregelen is om nog beter te voorkomen dat mensen ongeautoriseerd toegang tot de gemeentelijke panden kunnen verkrijgen.

**Verantwoording:** In 2022 zijn de laatste werkzaamheden afgerond op het gebied van toegangscontrole en uitbreiding van de concerpas om nog meer te voorkomen dat mensen ongeautoriseerd toegang tot de gemeentelijke panden kunnen verkrijgen. Het krediet kan worden afgesloten en het restant kan vrijvallen.

| Details              | Initieel | Realisatie | Realisatie |
|----------------------|----------|------------|------------|
|                      | bedrag   | t/m 2021   | 2022       |
| Realisatie           | 2.169    | 1.971      | 199        |
| Bijdragen van derden | 0        | 0          | 0          |
| Netto investering    | 2.169    | 1.971      | 199        |
| (Rotterdams geld)    |          |            |            |

|        |         |         |        |        |        |        |
|--------|---------|---------|--------|--------|--------|--------|
| TOTAAL | 235.802 | 159.289 | 25.013 | 31.392 | -6.379 | 51.500 |
|--------|---------|---------|--------|--------|--------|--------|

## Klimaat

Pagina 219

### Klimaat

De gemeente werkt aan zowel de energietransitie als aan de transitie naar een circulaire economie en tegelijkertijd creëren we een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. Deze vier ambities zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar in de uitvoering. Zo werken we aan goede

groei van de stad en creëren we een robuust pad naar een gezond, groen en schoon Rotterdam met een duurzame toekomst. In deze paragraaf verantwoorden we onze integrale inspanningen en transitiebudgetten voor duurzaamheid. In de begrotingsprogramma's verantwoorden we de inspanningen en targets.

[Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Prestatie-indicator Voortgang 2022](#)

## Wat willen we bereiken?

### **Samenwerking met en stimuleren van de verduurzaming van de stad**

Om onze klimaatdoelen te halen, hebben we de inzet van de hele stad nodig. De afgelopen periode zijn veel initiatieven ontwikkeld, netwerken ontstaan en afspraken gemaakt. Nu is het van belang meer naar uitvoering en opschaling te gaan. Hier willen we samen met de partners en de Rotterdamse samenleving de schouders onder zetten.

- De focus komt te liggen op de uitvoering en opschaling
- We trekken samen op in lobby richting het Rijk en de EU
- We blijven stevig sturen op CO2 impact, waarbij DCMR jaarlijks monitort op effect (terugkijkend) en op doorrekenen van de targets: liggen er voldoende plannen en ambities om de lange termijn doelen te halen. Daarbij houden we naast de directe CO2-reductie ook rekening met het effect op het grondstoffen- en energieverbruik in de gehele keten.

### **We betrekken bewoners in het verduurzamen van de stad**

Rotterdamers weten wat zij zelf kunnen doen om een bijdrage te leveren aan het verduurzamen van hun leefomgeving en dus de stad. We ondersteunen effectieve bewonersinitiatieven waar nodig en mogelijk en laten hun stem meewegen in onze besluitvorming bijvoorbeeld via het Burgerberaad.

### **Stimuleren verduurzaming stad en haven door het Duurzaamheidstransitiebudget en het Energietransatiefonds**

We willen de juiste innovaties in de regio versnellen en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdamers bevorderen. En het mogelijk maken dat VvE's, kleine bedrijven, maatschappelijke organisaties en woningeigenaren voldoende en juiste financieringsmogelijkheden hebben voor het verbeteren en verduurzamen van hun panden.

### **Het goede voorbeeld geven door een duurzame bedrijfsvoering**

Rotterdam is een betrouwbare, geloofwaardige en inspirerende gemeente. Daarom geven we zelf het goede voorbeeld en zijn we transparant over wat we zelf doen op het gebied van duurzaamheid. Want goed voorbeeld

doet goed volgen. We stellen prioriteiten en richten onze aandacht op onderdelen waar we het grootste verschil kunnen maken op het gebied van energiebesparing, CO2-reductie en grondstoffenreductie in onze bedrijfsvoering én in de keten. Daarnaast benutten we kansen voor synergie tussen verschillende initiatieven.

We maken jaarlijks ons energieverbruik en CO2-uitstoot openbaar, rapporteren over de maatregelen, communiceren intern en extern over ons interne verduurzamingsbeleid en nemen actief deel aan keteninitiatieven.

## Wat gaan we daarvoor doen?

### **Samenwerking met en stimuleren van de verduurzaming van de stad**

Voor elke sector uit het landelijke Klimaatakkoord zijn doelen geformuleerd. Per sector werken we samen met onze partners een aanpak uit om de CO2 reductiedoelstellingen te halen. Ook maken we afspraken over de uitvoering. De gemeente coördineert de voortgang van de uitvoering en monitort het effect op de doelstellingen.

- We betrekken de verschillende sectoren, zoals de Haven en Industrie, Circulair, de gezondheidszorg bij de opgave.
- De gemeente maakt een concreet actieprogramma voor circulair en werken hierin nauw samen met de partners in de stad. De tafel richt zich vooral op voedselconsumptie, textiel, elektronica en verpakkingen.

### **We betrekken bewoners in het verduurzamen van de stad**

We organiseren een Rotterdams Burgerberaad voor het klimaat: een gelote groep Rotterdammers wordt gevraagd welke klimaatmaatregelen zij voorstellen om de klimaatdoelen voor 2030 te realiseren. In 2023 zal het eerste Burgerberaad georganiseerd worden en worden de eerste plannen voorgelegd aan de Raad.

### **Stimuleren verduurzaming stad en haven door het Duurzaamheidstransitiebudget en het Energietransitiefonds**

We vormen een Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) van €100 mln. Het fonds wordt ingezet voor het versnellen van innovatie, het bevorderen van het verdienvermogen en werkgelegenheid, de vergroening van de Rotterdam, het verduurzamen van de energie-opwekking, de transitie naar een circulaire economie voor Rotterdam. Daarnaast willen we ook het energiegebruik van bewoners en ondernemingen reduceren, als ook dat van de gemeente zelf. We investeren in projecten met de hoogste reductie van uitstoot van schadelijke stoffen per bestede euro en de grootste vermindering van de afhankelijkheid van fossiele bronnen.

We zetten het Energietransitiefonds (ETF) voort in samenwerking met Innovation Quarter en ondersteunen hiermee de financiering van innovatieve bedrijven en grote duurzame projecten die bijdragen aan de Rotterdamse energietransitie en circulaire economie. De middelen van het Energietransitiefonds worden revolverend ingezet, via leningen of aandelenkapitaal. We streven ernaar om ten minste drie deals per jaar af te sluiten, die nauw aansluiten bij onze doelen voor de energie- en grondstoffentransitie. Daarbij dienen deze projecten/investeringen bij te dragen aan nevelendoelen, zoals werkgelegenheid en milieu. Daarnaast verstrekken we energietransitieleningen voor verduurzaming en verbetering van panden aan VvE's, kleine bedrijven,

maatschappelijke organisaties en woningeigenaren. Dit doen wij samen met Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

### **Het goede voorbeeld geven door een duurzame bedrijfsvoering**

We geven het goede voorbeeld als gemeentelijke organisatie. Daarbij richten we onze aandacht op processen binnen onze bedrijfsvoering waar we het grootste verschil kunnen maken. De verantwoording over de doelstellingen en afspraken vindt plaats via diverse programma's:

- Meerjarenplan 'Op weg naar een emissie loos wagenpark' (2030)
- Energiebesparing gemeentelijke vastgoedportefeuille en concernhuisvesting
- Energiebesparing assets openbare ruimte (gemaal van de toekomst, led transitie openbare verlichting e.d.)
- Verschoning zakelijke reizen (mobiliteitspas)
- Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)
- We richten een stuurcyclus in op basis van het 'Plan, Do, Check, Act'-principe (PDCA-cyclus) volgens de CO2-Prestatieladder, zodat een systeem ontstaat waarbij sprake is van continue verbetering. We starten met het in kaart brengen van de CO2 voetafdruk van ons eigen energie en brandstoffenverbruik en de zakelijke kilometers. En we maken een actieplan energiebesparing voor het gehele concern (aansluiten bij de landelijke Rijksoverheid campagne 'Zet ook de knop om'). Beide publiceren we op onze website. Het systeem wordt jaarlijks getoetst door een externe audit
- We verbreden onze scope naar ketenemissies van gemeentelijke opdrachten en projecten. Onze focus ligt op activiteiten en sectoren met de grootste uitstoot én potentiële invloed van de gemeente om een reductie-aanpak door te voeren.

### **Prestatie-indicator**

- CO2 bewust certificaat trede 3 (2022/2023) behaald in februari 2023.
- Impact analyse concern inkoop in februari 2023 afgerond; CO2 bewust certificaat trede 4 (2023/2024), trede 5 (2024/2025).

### **Voortgang 2022**

#### **Rotterdams Klimaatakkoord**

In september 2022 besloot wethouder Zeegers om het Rotterdams Klimaatakkoord om te zetten in een vervolgprogramma: de Rotterdamse Klimaataanjagers. De basis hiervoor is eind 2022 gelegd. Het college wil met alle partners in de stad aan de slag en samen meer maatregelen nemen, concrete projecten uitvoeren en innovaties mogelijk maken die bijdragen aan de klimaatopgave. De Klimaataanjagers creëren randvoorwaarden, zodat partners in de stad projecten kunnen uitvoeren die bijdragen aan de klimaatdoelstellingen en reductie van CO2-uitstoot. De eerste klimaataanjagers starten op de thema's Zorg, Circulair en Haven & Industrie.

In 2021 investeerde de gemeente Rotterdam in het bedrijf Umincorp dat PET-afval recyclet tot een hoogwaardige grondstof voor nieuwe plastics. De fabriek opende in november 2022 aan de Keileweg (Merwe-Vierhavens).

Daarnaast werden in 2022 twee nieuwe investeringen gedaan vanuit het Energietransitiefonds:

- Het Rotterdamse bedrijf Bargemaster ontwikkelde met succes een beweging-compenserende oplossing voor windmolens op zee. Door middel van deze oplossing kan er op open zee met grote golfslag toch nauwkeurig en veilig worden gewerkt. Deze activiteiten dragen bij aan de verdere ontwikkeling van de offshore-industrie binnen het Rotterdamse havengebied.
- RIFT ontwikkelde een circulaire brandstof-technologie voor industriële productieprocessen en elektriciteitscentrales. Deze technologie kan bijdragen aan het terugdringen van de CO2 en NOx uitstoot in het Rotterdamse havengebied. Ook kan de Rotterdamse haven een rol spelen in de handel en transport van de brandstof.

### **De energietransitieleningen voor verduurzaming en verbetering van panden (Energietransitiefonds-Gebouwen/ ETF-G)**

De energietransitieleningen voor verduurzaming en verbetering van panden zijn sinds 2021 beschikbaar. De communicatie hierover verliep onder andere door de Power voor Rotterdam campagne. Tot eind 2022 ontvingen en/of behandelden we ongeveer 350 aanvragen (het doel was 300). In totaal zijn 160 leningen toegekend en gebruikt.

### **Energietransitiebudget (ETB)**

Het Uitvoeringsplan Energietransitie 2020-2022 (Energietransitiebudget/ETB) eindigde eind 2022. De gemeente heeft € 68,2 mln beschikbaar gesteld voor projecten die een bijdrage leveren aan de energietransitie. Met dit budget:

- Vergrootten we het aantal zonnepanelen in de stad en verstrekten we de subsidie Smart Energy Systems om innovaties van slimme energiesystemen te versnellen.
- Stimuleerden we het oprichten van lokale energiecoöperaties en zetten we energiecoaches in om energiearmoede te bestrijden.
- Leverden we bijdragen aan de verduurzaming van bedrijventerreinen, de realisatie van walstroomvoorzieningen en gaven we energievouchers voor ondernemers uit.
- Droegen we bij aan het verduurzamen van VvE's, vooral gericht op de kleinere mindere draagkrachtige VvE's. Ook deelden we energiebespaarpakketten (energievouchers) voor huurders uit.
- Voerden we diverse verkeersexperimenten Schone Lucht uit, leverden een bijdrage aan het programma Zero Emissie Stadslogistiek (ZES) en investeerden we in laadinfrastructuur ter bevordering van emissieloze mobiliteit.
- Leverde de gemeente onder meer een bijdrage aan het MKB voor innovaties ten behoeve van de energietransitie en zijn diverse maatregelen rondom circulariteit genomen.

## **Duurzaamheidstransitie budget (DTB)**

Met het vaststellen van het coalitieakkoord is besloten tot de inrichting van een Duurzaamheidstransitiebudget ter grootte van € 100 mln, welke tot op heden gevuld is met 20 miljoen. Eind 2022 heeft de raad het toetsingskaders vastgesteld voor het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB), die gebruikt wordt om te komen tot een beoordeling en advies welke projecten toe te kennen. Het DTB kan gezien worden als opvolger van het Energietransitiebudget (ETB).

Voor 2023 en 2024 zijn de volgende veertien projecten toegekend:

- 0% lening voor verduurzaming VvE's
- Rotterdams Burgerberaad
- Rotterdam Circulair
- Toekomstbestendig MKB – Duurzaam ondernemen
- Gebiedsgerichte aanpakken isoleren koopwoningen
- Toekomstbestendig MKB – Circulair ondernemerschap
- Laadinfrastructuur
- Toekomstbestendig MKB – Groeiversnelling MKB
- Smart Energy Systems
- Verduurzaming VvE's
- Inzet Haven en Industrieel Cluster –aanvraag walstroom
- Werkgeversaanpak Mobiliteit
- Zero Emissie Stadslogistiek
- Programma Zon

## **Goede voorbeeld**

In 2022 startte het implementatieproces van de CO2 Prestatieladder trede 3. Hiervoor bracht de gemeente de emissies in kaart van processen die zij beheert of in eigendom heeft zoals het eigen elektriciteits- en gasverbruik, het wagenpark en zakelijke dienstreizen. De gemeente stelde het CO2- en Energiemanagement Plan 2022-2023 vast met als doel de CO2-uitstoot van de eigen bedrijfsvoering in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 2019. Ten opzichte van het referentiejaar is er tot en met 2021 een reductie van 15% behaald. De totale organisatie footprint over 2022 wordt later dit jaar vastgesteld.

De aandacht voor duurzaamheid bij gemeentelijke opdrachten is versterkt door het programma Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkoop. CE Delft analyseerde de impact van Rotterdamse opdrachten op CO2 uitstoot, grondstoffenuitputting, internationale arbeidsomstandigheden en werkgelegenheid. Van de geanalyseerde € 1,5 miljard aan uitgaven, bleek dat het inkoopsegment 'Grond-, Weg- en Waterbouw' ('GWW') de grootste bijdrage levert aan de klimaatimpact en grondstoffenuitputting. Bij de onderhoudsovereenkomsten openbare ruimte selecteerde de gemeente leveranciers en aannemers die materialen gebruiken met een lage milieukostenindicator (MKI), emissievrije voertuigen inzetten evenals emissievrije bouwmachines tijdens de aanleg.

## Lokale heffingen

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de samenstelling van het pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen in 2022; de relatieve druk van de lokale belastingen en heffingen; en de stand van zaken en de voornemens voor het begrotingsjaar rondom een aantal beleidsitems. Tot slot wordt ingegaan op het kwijtscheldingsbeleid.

[BeleidInkomstenKostendekkendheid tarievenLokale lastendrukKwijtscheldingsbeleid](#)

## Beleid

Inwoners en ondernemers in Rotterdam betalen lokale heffingen. Hiermee dragen zij bij aan het welzijn, de leefbaarheid en voorzieningen in onze stad. Deze lokale heffingen zijn een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente.

Belastingheffing is een ingrijpende bevoegdheid van overheden in relatie tot de belastingbetalers. Dat vraagt om helderheid over de besteding van het belastinggeld, maar evenzeer om een correcte benadering van de belastingbetaler. Voor de relatie overheid - belastingbetaler gelden de volgende uitgangspunten:

- Rechtmatigheid
- Rechtszekerheid
- Rechtsgelijkheid
- Doelmatigheid
- Doeltreffendheid

De Kadernota Lokale Lasten 2022-2026 bevat het Rotterdamse beleid op het gebied van lokale heffingen. Dit beleidskader geeft antwoord op vragen als: welke lokale lasten worden in Rotterdam geheven, op grond waarvan, wie betalen deze lasten, wat zijn de opbrengsten, en welke beleidsuitgangspunten gelden hierbij? Daarmee stelt de gemeenteraad de kaders voor het door het college te voeren lokale lastenbeleid voor de komende jaren vast. En daarover legt het college periodiek verantwoording af aan de raad. De kadernota 2022-2026 is tijdens de begrotingsbehandeling van 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Omdat het hier gaat om de realisatie van 2022, hebben de hoofdstukken in deze paragraaf nog betrekking op de vorige Kadernota Lokale Lasten 2018-2022. Voor de realisatie van 2022 van algemene belastingsoorten en de bedrijfsvoering rondom heffing en inning daarvan, wordt verwezen naar het programma Belastingen.

## Inkomsten

In onderstaande tabel staat een specificatie van de opbrengsten van de belangrijkste belasting- en heffingssoorten.

| Inkomsten lokale heffingen    | Bijgest. Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking    |
|-------------------------------|----------------------------|--------------------|--------------|
| Onroerende zaakbelasting      | 288.950                    | 300.295            | 11.344       |
| Logiesbelasting               | 8.731                      | 10.537             | 1.806        |
| Reclame- en precariobelasting | 10.791                     | 13.461             | 2.669        |
| Algemene parkeerbelasting     | 111.408                    | 112.743            | 1.335        |
| Leges omgevingsvergunningen   | 32.746                     | 22.574             | -10.172      |
| Rioolheffing                  | 86.527                     | 86.625             | 98           |
| Bedrijfsreinigingsrecht       | 4.230                      | 4.249              | 19           |
| Afvalstoffenheffing           | 101.673                    | 102.460            | 786          |
| <b>Totaal</b>                 | <b>645.056</b>             | <b>652.943</b>     | <b>7.887</b> |

## Kostendekkendheid tarieven

Tijdens de begrotingsbehandeling 2022 zijn door de gemeenteraad ook de belastingverordeningen 2022 (inclusief de tarieven 2022) vastgesteld. Op grond van het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten (BBV) dient in de paragraaf Lokale Heffingen van de jaarstukken de gemeente zich te verantwoorden of en in welke mate de tarieven voor heffingsjaar 2022 kostendekkend zijn geweest. Deze bepaling geldt overigens alleen voor tarieven waarvoor uitsluitend maximaal kostendekkende tarieven mogen worden geheven (zoals riool- en afvalstoffenheffing, leges publiekszaken, lijkbezorgingsrechten en omgevingsvergunningen) en niet voor algemene belastingen (waaronder onroerendezaakbelasting (OZB), precario- en reclamebelasting, precario standplaatsen, liggeld woonschepen en parkeerregulering en -belastingen). De algemene belastingen worden derhalve in deze paragraaf verder buiten beschouwing gelaten. De kostendekkendheid wordt berekend op basis van de methode die vastgesteld is in de Kadernota Lokale Lasten 2022-2026. De realisatiecijfers over heffingsjaar 2022 worden daarbij afgezet tegen de begrote cijfers uit de primaire begroting 2022 die de raad in november 2021 heeft vastgesteld. Deze begrotingscijfers gelden namelijk als onderbouwing van de geraamde kostendekkendheid van de vastgestelde tarieven 2022. Per verordening wordt de gerealiseerde kostendekkendheid toegelicht aan de hand van de totaal begrote en totaal gerealiseerde kosten en baten toegeschreven aan de tarieven 2022.

| Naam verordening | Begrote<br>kostendekkendheid | Gerealiseerde<br>kostendekkendheid |
|------------------|------------------------------|------------------------------------|
| 2022             | 86%                          | 85%                                |
| Algemene         |                              |                                    |
| Naam verordening | Begrote kostendekkendheid    | Gerealiseerde kostendekkendheid    |

2022

|                  |     |     |
|------------------|-----|-----|
| Algemene         | 86% | 85% |
| legesverordening |     |     |

**Berekening kostendekkendheid Algemene legesverordening**

|                            |               |               |
|----------------------------|---------------|---------------|
| Personeelskosten           | 5.557         | 5.445         |
| Specifieke                 | 148           | 143           |
| automatiseringskosten      |               |               |
| Materiële kosten           | 1.151         | 1.327         |
| Overhead (eigen            | 785           | 774           |
| cluster)                   |               |               |
| Overhead (concern)         | 2.632         | 2.636         |
| <b>Totale kosten</b>       | <b>10.273</b> | <b>10.325</b> |
| <b>Opbrengst heffingen</b> | <b>8.785</b>  | <b>8.790</b>  |
| <b>Dekkingspercentage</b>  | <b>86%</b>    | <b>85%</b>    |

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:** Op het totaalniveau van deze verordeningen wijken de gerealiseerde lasten niet significant af van de begrote lasten. Uit onderstaande tabel per hoofdstuk van deze verordening blijkt onder meer dat tegenover meer personeelskosten en overhead door meer aanvragen gebruiksvergunningen en dienstverlening Stadsarchief er minder personeelskosten en overhead zijn gerealiseerd door minder aanvragen milieuzonering en door onderbezetting behandeling aanvragen Drank en horeca.

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:** Op totaalniveau van deze verordening wijken de gerealiseerde baten niet significant af van de begrote baten. Uit onderstaande tabel per hoofdstuk van deze verordening blijkt onder meer dat tegenover minder gerealiseerde baten door minder aanvragen milieuzonering, taxivergunningen, gebruiksvergunningen en door beperkende coronamaatregelen, er meer gerealiseerde baten staan door een versnelde aanleg van glasvezel.

Afvalstoffenheffing

83%

86%

| Naam verordening                                        | Begrote kostendekkendheid | Gerealiseerde kostendekkendheid |
|---------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------|
| <b>2022</b>                                             |                           |                                 |
| Afvalstoffenheffing                                     | 83%                       | 86%                             |
| <b>Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing</b> |                           |                                 |
| Personeelskosten                                        | 22.514                    | 24.520                          |
| Materiële kosten                                        | 95.564                    | 89.225                          |
| Overhead (eigen                                         | 668                       | 1.161                           |
| cluster)                                                |                           |                                 |
| Overhead (concern)                                      | 4.141                     | 4.223                           |
| <b>Totale kosten</b>                                    | <b>122.887</b>            | <b>119.129</b>                  |
| <b>Opbrengst heffingen</b>                              | <b>101.673</b>            | <b>102.460</b>                  |
| <b>Dekkingspercentage</b>                               | <b>83%</b>                | <b>86%</b>                      |

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:** De oorzaak van het verschil is voornamelijk te vinden in de personeelskosten, specifiek inhuur. De redenen zijn onder andere dat voor het inzamelen van afval nieuwe routes in het weekend worden gereden en meer beladers zijn ingehuurd vanwege ziekteverzuim.

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:** Als gevolg van nieuwe objecten in aanbouw en een toename van bewoonde objecten is sprake van een hogere opbrengst ten op zichte van de begroting.

|                         |     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                  |                                        |
|-------------------------|-----|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------|
| Bedrijfsreinigingsrecht | 99% | 94% | <b>Naam verordening</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Begrote kostendekkendheid</b> | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                         |     |     | <b>2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                  |                                        |
|                         |     |     | Bedrijfsreinigingsrecht                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 99%                              | 94%                                    |
|                         |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid Bedrijfsreinigingsrecht</b>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                  |                                        |
|                         |     |     | Personeelskosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 942                              | 967                                    |
|                         |     |     | Materiële kosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 3.047                            | 3.197                                  |
|                         |     |     | Overhead (eigen cluster)                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 29                               | 74                                     |
|                         |     |     | Overhead (concern)                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 264                              | 269                                    |
|                         |     |     | <b>Totale kosten</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>4.282</b>                     | <b>4.507</b>                           |
|                         |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>4.230</b>                     | <b>4.249</b>                           |
|                         |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>99%</b>                       | <b>94%</b>                             |
|                         |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>                                                                                                                                                                                                                                                             |                                  |                                        |
|                         |     |     | De totale lasten voor verzamelen en verwerking huishoudelijk en bedrijfsafval zijn in 2022 meer dan begroot. In het raster Afvalstoffenheffing is hiervoor reeds een verklaring gegeven. Het grootste deel van deze totale kosten wordt toegerekend aan de afvalstoffenheffing; het restant aan bedrijfsreinigingsrecht. |                                  |                                        |
|                         |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                  |                                        |
|                         |     |     | Geen bijzonderheden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                  |                                        |

|              |     |     |                                                  |                                  |                                        |
|--------------|-----|-----|--------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------|
| Rioolheffing | 95% | 96% | <b>Naam verordening 2022</b>                     | <b>Begrote kostendekkendheid</b> | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|              |     |     | Rioolheffing                                     | 95%                              | 96%                                    |
|              |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid Rioolheffing</b> |                                  |                                        |
|              |     |     | Personeelskosten                                 | 17.705                           | 17.566                                 |
|              |     |     | Specifieke automatiseringskosten                 | 765                              | 665                                    |
|              |     |     | Materiële kosten                                 | 59.687                           | 59.686                                 |
|              |     |     | Overhead (eigen cluster)                         | 4.056                            | 4.024                                  |
|              |     |     | Overhead (concern)                               | 8.323                            | 8.257                                  |
|              |     |     | <b>Totale kosten</b>                             | <b>90.536</b>                    | <b>90.198</b>                          |
|              |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                       | <b>85.584</b>                    | <b>86.625</b>                          |

|                                                                           |     |     |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|-----|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
|                                                                           |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                    | <b>95%</b>                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>96%</b>                             |
|                                                                           |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b> | Een aanbesteding inzake specifieke automatisering moest volledig opnieuw. De verloren tijd heeft erin geresulteerd dat er uiteindelijk minder lasten zijn verantwoord dan geraamd.                                                                                 |                                        |
|                                                                           |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>  | Als gevolg van nieuwe objecten in aanbouw en een toename van bewoonde objecten is sprake van een hogere opbrengst ten op zichte van de begroting.                                                                                                                  |                                        |
| Rechten Markten                                                           | 52% | 47% | <b>Naam verordening</b>                                      | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
| <b>2022</b>                                                               |     |     |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
|                                                                           |     |     | Rechten Markten                                              | 52%                                                                                                                                                                                                                                                                | 47%                                    |
| <b>Berekening kostendekkendheid Rechten Markten</b>                       |     |     |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
|                                                                           |     |     | Personeelskosten                                             | 1.347                                                                                                                                                                                                                                                              | 1.384                                  |
|                                                                           |     |     | Specifieke automatiseringskosten                             | 23                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2                                      |
|                                                                           |     |     | Materiële kosten                                             | 1.362                                                                                                                                                                                                                                                              | 1.480                                  |
|                                                                           |     |     | Overhead (eigen cluster)                                     | 321                                                                                                                                                                                                                                                                | 271                                    |
|                                                                           |     |     | Overhead (concern)                                           | 517                                                                                                                                                                                                                                                                | 533                                    |
|                                                                           |     |     | <b>Totale kosten</b>                                         | <b>3.569</b>                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>3.670</b>                           |
|                                                                           |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                                   | <b>1.866</b>                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>1.736</b>                           |
|                                                                           |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                    | <b>52%</b>                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>47%</b>                             |
|                                                                           |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b> | De gerealiseerde lasten zijn hoger dan begroot door hogere kosten voor onderhoud elektravoorzieningen en kosten corona en de getroffen beperkende maatregelen (o.a. dranghekken) die in het eerste kwartaal van het jaar zijn gemaakt.                             |                                        |
|                                                                           |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>  | De lagere opbrengsten uit marktelden worden veroorzaakt doordat tot mei 2022 nog sprake was van een gewijzigde marktkraam opstelling vanwege corona en de getroffen beperkende maatregelen. Er waren hierdoor minder plaatsen beschikbaar voor vaste plaatshouders |                                        |
| Retributieverordening                                                     | 52% | 60% | <b>Naam verordening 2022</b>                                 | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                                                                           |     |     | Retributieverordening                                        | 52%                                                                                                                                                                                                                                                                | 60%                                    |
|                                                                           |     |     | Openbare Werken                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
| <b>Berekening kostendekkendheid Retributieverordening Openbare Werken</b> |     |     |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
|                                                                           |     |     | Personeelskosten                                             | 122                                                                                                                                                                                                                                                                | 140                                    |
|                                                                           |     |     | Materiële kosten                                             | 116                                                                                                                                                                                                                                                                | 52                                     |
|                                                                           |     |     | Overhead (eigen cluster)                                     | 28                                                                                                                                                                                                                                                                 | 32                                     |
|                                                                           |     |     | Overhead (concern)                                           | 57                                                                                                                                                                                                                                                                 | 66                                     |

|                                                                                                                                                                                                       |            |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| <b>Totale kosten</b>                                                                                                                                                                                  | <b>323</b> | <b>290</b> |
| <b>Opbrengst heffingen</b>                                                                                                                                                                            | <b>166</b> | <b>173</b> |
| <b>Dekkingspercentage</b>                                                                                                                                                                             | <b>52%</b> | <b>60%</b> |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>                                                                                                                                          |            |            |
| Door een toename van het aantal aan te leggen parkeerplaatsen kon efficiënter worden gewerkt. Hierdoor zijn de gerealiseerde lasten per aangelegde parkeerplaats lager dan de oorspronkelijk begroot. |            |            |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>                                                                                                                                           |            |            |
| Geen bijzonderheden.                                                                                                                                                                                  |            |            |

|                       |     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                  |                                        |
|-----------------------|-----|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------|
| Lijkbezorgingsrechten | 94% | 79% | <b>Naam verordening</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Begrote kostendekkendheid</b> | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                       |     |     | <b>2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                        |
|                       |     |     | Lijkbezorgingsrechten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 94%                              | 79%                                    |
|                       |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                  |                                        |
|                       |     |     | Personeelskosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1.937                            | 2.422                                  |
|                       |     |     | Materiële kosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3.060                            | 3.319                                  |
|                       |     |     | Omslagrente                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 145                              | 144                                    |
|                       |     |     | Overhead (eigen cluster)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 452                              | 564                                    |
|                       |     |     | Overhead (concern)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 911                              | 1.138                                  |
|                       |     |     | <b>Totale kosten</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>6.505</b>                     | <b>7.587</b>                           |
|                       |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>6.087</b>                     | <b>5.986</b>                           |
|                       |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>94%</b>                       | <b>79%</b>                             |
|                       |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                  |                                        |
|                       |     |     | De hogere personeelslasten dan begroot worden veroorzaakt door een grotere omvang van de gemeentelijke taken op het gebied van lijkschouw en lijkschouw en lijkschouw. Deze taken vloeien voort uit de Wet op de lijkbezorging. Verder is sprake geweest van significante prijsstijgingen, waaronder voor energie, dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. |                                  |                                        |
|                       |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                        |
|                       |     |     | Geen bijzonderheden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                  |                                        |
| Leges                 | 72% | 73% | <b>Naam verordening</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Begrote kostendekkendheid</b> | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
| Publieksrechten       |     |     | <b>2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                        |
|                       |     |     | Leges                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 72%                              | 73%                                    |
|                       |     |     | Publieksrechten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                  |                                        |
|                       |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid Leges Publieksrechten</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                  |                                        |
|                       |     |     | Personeelskosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 4.066                            | 4.883                                  |
|                       |     |     | Materiële kosten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 4.203                            | 5.436                                  |

|                            |               |               |
|----------------------------|---------------|---------------|
| Overhead (eigen cluster)   | 927           | 1.087         |
| Overhead (concern)         | 2291          | 2.802         |
| <b>Totale kosten</b>       | <b>11.486</b> | <b>14.208</b> |
| <b>Opbrengst heffingen</b> | <b>8211</b>   | <b>10.384</b> |
| <b>Dekkingspercentage</b>  | <b>72%</b>    | <b>73%</b>    |

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:** Door de hogere vraag naar legesproducten zijn ook de kosten hoger uitgevallen dan begroot. Zo was er 14 fte meer personele inzet benodigd (€ 900.000) en waren de afdrachten leges € 1,3 mln hoger dan begroot. Dit laatste verklaart het verschil tussen begroting en realisatie op de post materiele kosten. Door de hogere personele inzet voor leges is er ook meer overhead toegerekend. Bij de 2e herziening 2022 zijn de verwachte kosten op basis van voortschrijdend inzicht bijgesteld.

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:** De gerealiseerde baten zijn € 2,1 mln hoger dan begroot doordat het aantal afgegeven reisproducten en rijbewijzen veel hoger is uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. In totaal gaat het om ca. 40.000 extra producten. Dit heeft vooral te maken met een inhaalslag in de eerste helft van 2022 als gevolg van uitstel van aanvragen in de afgelopen twee jaar door de corona en de getroffen beperkende maatregelen. Bij de 2e Herziening 2022 zijn de verwachte opbrengsten op basis van voortschrijdend inzichten bijgesteld.

|                     |     |     |                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                        |
|---------------------|-----|-----|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Leges               | 98% | 83% | <b>Naam verordening</b>                                       | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
| Omgevingsvergunning |     |     | <b>2022</b>                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                        |
|                     |     |     | Leges                                                         | 98%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 83%                                    |
|                     |     |     | Omgevingsvergunning                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                        |
|                     |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid Leges Omgevingsvergunning</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                        |
|                     |     |     | Personeelskosten                                              | 18.922                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 15.670                                 |
|                     |     |     | Specifieke automatiseringskosten                              | 447                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 519                                    |
|                     |     |     | Materiële kosten                                              | 8.627                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 5.969                                  |
|                     |     |     | Overhead (eigen cluster)                                      | 183                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 161                                    |
|                     |     |     | Overhead (concern)                                            | 7.928                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6.632                                  |
|                     |     |     | <b>Totale kosten</b>                                          | <b>36.108</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>28.951</b>                          |
|                     |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                                    | <b>35.324</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>23.924</b>                          |
|                     |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                     | <b>98%</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>83%</b>                             |
|                     |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>  | De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot. Hoofdzakelijke reden hiervoor is dat er in 2022 minder aanvragen bouwvergunningen zijn ingediend dan geraamd. Hierdoor zijn de personeelskosten en overhead lager dan begroot. De automatiseringskosten zijn echter hoger dan begroot door extra onderhoud en beheer van de bestaande |                                        |

applicaties. Verder zijn de materiele kosten lager dan begroot door minder inzet voor welstandcommissie, Feyenoord City (presentiegelden externen), door vertraging in het project digitalisering bouwdoSSIers en door lagere BTW-kosten.

**Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:** De gerealiseerde baten zijn lager dan begroot omdat er in 2022 minder aanvragen bouwvergunningen zijn ingediend dan geraamd. Daardoor zijn ook de gerealiseerde baten lager dan begroot. De belangrijkste redenen voor minder aanvragen zijn o.a. de gestegen bouwkosten, de gestegen marktrente en twijfelende inverteerders door het inzakken van de verkoop van nieuwbouwwoningen.

## Kostendekkendheid per hoofdstuk

De Algemene legesverordening bestaat uit hoofdstukken die de tarieven van een veelheid van uiteenlopende dienstverlening regelt. In onderstaande tabel wordt per hoofdstuk de gerealiseerde kostendekkendheid toegelicht.

| Hoofdstuk Algemene                                                      | Begrote                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Gerealiseerde     |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Legesverordening                                                        | kostendekkendheid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | kostendekkendheid |
| 2022                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| 2.                                                                      | 83%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 65%               |
| Gebruikersvergunningen                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| <b>Legesverordening</b>                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| <b>2022</b>                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| 2.                                                                      | 83%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 65%               |
| Gebruikersvergunningen                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 2. Gebruikersvergunningen</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
| Personeelskosten                                                        | 258                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 567               |
| Materiële kosten                                                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 4                 |
| Overhead (eigen cluster)                                                | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6                 |
| Overhead (concern)                                                      | 113                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 261               |
| <b>Totale kosten</b>                                                    | <b>378</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>838</b>        |
| <b>Opbrengst heffingen</b>                                              | <b>315</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>545</b>        |
| <b>Dekkingspercentage</b>                                               | <b>83%</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>65%</b>        |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>            | Vanaf juli 2021 zijn de regels aangepast voor kamerverhuur vanaf 3 personen. Voor bestaande situaties waar al werd verhuurd aan 3 personen liep er tot 1 september 2022 een overgangsregeling kamerververhuur, zodat alsnog een vergunning aangevraagd kon worden. De legeskosten binnen deze overgangsregeling zijn vastgesteld op € 50. Als gevolg van de afhandeling van meer aanvragen kamerverhuur dan begroot, zijn ook de gerealiseerde personeelskosten en overhead hoger dan begroot. |                   |
| <b>Toelichting verschil begrote en</b>                                  | De gerealiseerde baten zijn hoger dan begroot doordat er meer aanvragen splitsingsvergunning en aanvragen kamerverhuur zijn ontvangen dan begroot.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |

|                          |     |     | gerealiseerde baten:                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|--------------------------|-----|-----|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 3. Drank en Evenementen  | 68% | 54% | Hoofdstuk                                                       | Begrote kostendekkendheid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Gerealiseerde kostendekkendheid |
|                          |     |     | Algemene                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | Legesverordening                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | 2022                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | 3. Drank en Evenementen                                         | 68%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 54%                             |
|                          |     |     | Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 3. Drank en Evenementen  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | Personeelskosten                                                | 1.073                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 947                             |
|                          |     |     | Specifieke automatiseringskosten                                | 65                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 53                              |
|                          |     |     | Materiële kosten                                                | 411                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 399                             |
|                          |     |     | Overhead (eigen cluster)                                        | 28                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 26                              |
|                          |     |     | Overhead (concern)                                              | 557                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 553                             |
|                          |     |     | Totale kosten                                                   | 2.135                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1.978                           |
|                          |     |     | Opbrengst heffingen                                             | 1.442                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1.059                           |
|                          |     |     | Dekkingspercentage                                              | 68%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 54%                             |
|                          |     |     | Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:           | Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde kosten is voornamelijk gelegen in de personeelskosten. Bij het vertrek van medewerkers binnen de afdeling konden de vacante posities niet zo snel opgevuld worden (gezien de krapte op de arbeidsmarkt) als gewenst en nodig, waardoor de personeelskosten lager uit zijn gevallen dan begroot.                                |                                 |
|                          |     |     | Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:            | De periode tot mei 2022 stond (nog steeds) in het tekenen van corona en de bijbehorende beperkende maatregelen. Rond het voorjaar zijn deze maatregelen eerst afgebouwd en later helemaal opgeheven. De horeca- en evenementenbranche is hierna weer gaan opleven, al is het her en der met enige vertraging geweest. Dit verklaart de lagere gerealiseerde baten dan begroot. |                                 |
| 4. Horeca en Evenementen | 32% | 21% | Hoofdstuk Algemene                                              | Begrote kostendekkendheid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Gerealiseerde kostendekkendheid |
|                          |     |     | Legesverordening 2022                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | 4. Horeca en Evenementen                                        | 32%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 21%                             |
|                          |     |     | Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 4. Horeca en Evenementen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                 |
|                          |     |     | Personeelskosten                                                | 286                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 253                             |
|                          |     |     | Specifieke automatiseringskosten                                | 17                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 14                              |
|                          |     |     | Materiële kosten                                                | 110                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 106                             |
|                          |     |     | Overhead (eigen cluster)                                        | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 7                               |
|                          |     |     | Overhead (concern)                                              | 148                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 147                             |

|                         |     |      |                                                                       |                                                                                                                                     |                                        |
|-------------------------|-----|------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
|                         |     |      | <b>Totale kosten</b>                                                  | <b>569</b>                                                                                                                          | <b>527</b>                             |
|                         |     |      | <b>Opbrengst heffingen</b>                                            | <b>183</b>                                                                                                                          | <b>112</b>                             |
|                         |     |      | <b>Dekkingspercentage</b>                                             | <b>32%</b>                                                                                                                          | <b>21%</b>                             |
|                         |     |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>          | Voor een toelichting op het verschil tussen begrote en gerealiseerde kosten zie toelichting op hoofdstuk 3. Drank en evenementen.   |                                        |
|                         |     |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>           | Voor een toelichting op het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten zie toelichting op hoofdstuk 3. Drank en evenementen. |                                        |
| 5. Wet op de Kansspelen | 8%  | 7%   | <b>Hoofdstuk Algemene Legesverordening 2022</b>                       | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                    | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                         |     |      | 5. Wet op de Kansspelen                                               | 8%                                                                                                                                  | 7%                                     |
|                         |     |      | <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 5. Wet op de Kansspelen</b> |                                                                                                                                     |                                        |
|                         |     |      | Personeelskosten                                                      | 73                                                                                                                                  | 63                                     |
|                         |     |      | Specifieke automatiseringskosten                                      | 4                                                                                                                                   | 4                                      |
|                         |     |      | Materiële kosten                                                      | 27                                                                                                                                  | 27                                     |
|                         |     |      | Overhead (eigen cluster)                                              | 2                                                                                                                                   | 2                                      |
|                         |     |      | Overhead (concern)                                                    | 37                                                                                                                                  | 37                                     |
|                         |     |      | <b>Totale kosten</b>                                                  | <b>142</b>                                                                                                                          | <b>132</b>                             |
|                         |     |      | <b>Opbrengst heffingen</b>                                            | <b>12</b>                                                                                                                           | <b>9</b>                               |
|                         |     |      | <b>Dekkingspercentage</b>                                             | <b>8%</b>                                                                                                                           | <b>7%</b>                              |
|                         |     |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>          | Voor een toelichting op het verschil tussen begrote en gerealiseerde kosten zie toelichting op hoofdstuk 3. Drank en evenementen.   |                                        |
|                         |     |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>           | Voor een toelichting op het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten zie toelichting op hoofdstuk 3. Drank en evenementen. |                                        |
| 7. Verkeer en Vervoer   | 92% | 109% | <b>Hoofdstuk Algemene Legesverordening 2022</b>                       | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                    | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                         |     |      | 7. Verkeer en Vervoer                                                 | 92%                                                                                                                                 | 109%                                   |
|                         |     |      | <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 7. Verkeer en Vervoer</b>   |                                                                                                                                     |                                        |
|                         |     |      | Personeelskosten                                                      | 402                                                                                                                                 | 257                                    |
|                         |     |      | Specifieke automatiseringskosten                                      | 62                                                                                                                                  | 73                                     |
|                         |     |      | Materiële kosten                                                      | 54                                                                                                                                  | 25                                     |
|                         |     |      | Overhead (eigen                                                       | 13                                                                                                                                  | 9                                      |

cluster)

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |             |
|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Overhead (concern)                                           | 229                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 139         |
| <b>Totale kosten</b>                                         | <b>760</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>503</b>  |
| <b>Opbrengst heffingen</b>                                   | <b>702</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>546</b>  |
| <b>Dekkingspercentage</b>                                    | <b>92%</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>109%</b> |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b> | De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot doordat er met name minder aanvragen milieuzonering ontvangen zijn dan geraamd. Daardoor zijn de gerealiseerde personele kosten en overhead lager dan begroot en zijn ook de materiële kosten lager dan begroot, omdat er minder dossiers voor advies aangeboden behoeften te worden.                                                                                                                                                                                      |             |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>  | De gerealiseerde baten zijn lager dan begroot. Reden hiervan is dat met ingang van 2022 de toegangseis van de milieuzone is aangescherpt. Bij het opstellen van de verordening 2022 (medio 2021) is een inschatting gedaan hoe bedrijven zouden gaan reageren op deze aanscherping. Eind 2022 blijkt dat bedrijven meer 'schone' vrachtauto's hebben ingezet dan eerder ingeschat. Daarentegen zijn er meer parkeeronthefingen aangevraagd dan begroot, hetgeen geleid heeft tot hogere baten dan hiervoor begroot waren. |             |

|                    |      |      |                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|--------------------|------|------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| 8. Dienstverlening | 100% | 99%  | <b>Hoofdstuk Algemene</b>                                                     | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
| Stadsarchief       |      |      | <b>Legesverordening 2022</b>                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|                    |      |      | 8. Dienstverlening                                                            | 100%                                                                                                                                                                                                                                                | 99%                                    |
|                    |      |      | Stadsarchief                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|                    |      |      | <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 8. Dienstverlening Stadsarchief</b> |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|                    |      |      | Personeelskosten                                                              | 166                                                                                                                                                                                                                                                 | 170                                    |
|                    |      |      | Materiële kosten                                                              | 97                                                                                                                                                                                                                                                  | 151                                    |
|                    |      |      | <b>Totale kosten</b>                                                          | <b>263</b>                                                                                                                                                                                                                                          | <b>321</b>                             |
|                    |      |      | <b>Opbrengst heffingen</b>                                                    | <b>263</b>                                                                                                                                                                                                                                          | <b>319</b>                             |
|                    |      |      | <b>Dekkingspercentage</b>                                                     | <b>100%</b>                                                                                                                                                                                                                                         | <b>99%</b>                             |
|                    |      |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>                  | De gerealiseerde lasten zijn hoger dan geraamd. Reden hiervan is dat het aantal nieuwe en gewijzigde contracten alsook het aantal verkopen opslag archief hoger zijn gebleken dan geraamd. Dit heeft geleid tot hogere materiaalkosten dan begroot. |                                        |
|                    |      |      | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>                   | Door een hoger aantal nieuwe en gewijzigde contracten alsook een hoger aantal verkopen opslag archief dan geraamd, zijn de gerealiseerde baten hoger dan begroot.                                                                                   |                                        |
| 9. Leges Leidingen | 98%  | 103% | <b>Hoofdstuk Algemene</b>                                                     | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
|                    |      |      | <b>Legesverordening 2022</b>                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|                    |      |      | 9. Leges Leidingen                                                            | 98%                                                                                                                                                                                                                                                 | 103%                                   |
|                    |      |      | <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 9. Leges Leidingen</b>              |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                        |
|                    |      |      | Personeelskosten                                                              | 3.180                                                                                                                                                                                                                                               | 3.160                                  |

|                                                              |                                                                                                                                                                                               |              |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Materiële kosten                                             | 446                                                                                                                                                                                           | 615          |
| Overhead (eigen cluster)                                     | 729                                                                                                                                                                                           | 724          |
| Overhead (concern)                                           | 1.495                                                                                                                                                                                         | 1.486        |
| <b>Totale kosten</b>                                         | <b>5.850</b>                                                                                                                                                                                  | <b>5.985</b> |
| <b>Opbrengst heffingen</b>                                   | <b>5.704</b>                                                                                                                                                                                  | <b>6.161</b> |
| <b>Dekkingspercentage</b>                                    | <b>98%</b>                                                                                                                                                                                    | <b>103%</b>  |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b> | De gerealiseerde lasten zijn hoger dan waarmee in de begroting rekening was gehouden vanwege significante prijsstijgingen, waaronder voor bouwmaterialen.                                     |              |
| <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>  | De ontwikkeling op het gebied van de aanleg van glasvezel, de toename in bouwvolume en de energietransitie gaan sneller dan voorzien. De gerealiseerde baten zijn daardoor hoger dan begroot. |              |

|                          |     |     |                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
|--------------------------|-----|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| 10. Overige              | 93% | 95% | <b>Hoofdstuk Algemene</b>                                                                       | <b>Begrote kostendekkendheid</b>                                                                                                                                                                                          | <b>Gerealiseerde kostendekkendheid</b> |
| commerciële activiteiten |     |     | <b>Legesverordening 2022</b>                                                                    |                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
| buitenruimte             |     |     |                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
|                          |     |     | 10. Overige commerciële                                                                         | 93%                                                                                                                                                                                                                       | 95%                                    |
|                          |     |     | activiteiten buitenruimte                                                                       |                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
|                          |     |     | <b>Berekening kostendekkendheid hoofdstuk 10. Overige commerciële activiteiten buitenruimte</b> |                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
|                          |     |     | Personeelskosten                                                                                | 120                                                                                                                                                                                                                       | 28                                     |
|                          |     |     | Materiële kosten                                                                                | 2                                                                                                                                                                                                                         | 0                                      |
|                          |     |     | Overhead (eigen cluster)                                                                        | 1                                                                                                                                                                                                                         | 0                                      |
|                          |     |     | Overhead (concern)                                                                              | 53                                                                                                                                                                                                                        | 13                                     |
|                          |     |     | <b>Totale kosten</b>                                                                            | <b>176</b>                                                                                                                                                                                                                | <b>41</b>                              |
|                          |     |     | <b>Opbrengst heffingen</b>                                                                      | <b>164</b>                                                                                                                                                                                                                | <b>39</b>                              |
|                          |     |     | <b>Dekkingspercentage</b>                                                                       | <b>93%</b>                                                                                                                                                                                                                | <b>95%</b>                             |
|                          |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde kosten:</b>                                    | De gerealiseerde lasten zijn lager dan begroot omdat er in 2022 geen aanvragen vergunning toegelaten taxiorganisatie en deelmobiliteit zijn ingediend, waardoor er lagere personele- en overheadkosten gerealiseerd zijn. |                                        |
|                          |     |     | <b>Toelichting verschil begrote en gerealiseerde baten:</b>                                     | De gerealiseerde baten zijn lager dan begroot omdat er in 2022 geen aanvragen vergunning toegelaten taxiorganisatie en deelmobiliteit ingediend zijn.                                                                     |                                        |

## Lokale lastendruk

De onroerendezaakbelasting, afvalstofheffing en rioolheffing die de gemeente aan Rotterdammers oplegt, vormen samen de gemeentelijke woonlasten. Voor een beeld van de lokale lastendruk volgt hierna een schets van de recente tarievenontwikkeling in de gemeente. Bedragen zijn in hele euro's tenzij anders vermeld.

## Ontwikkeling woonlasten 2021 – 2023

In tabel hieronder is een verdeling van de gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden naar jaar weergegeven, uitgesplitst per belastingsoort. Het bedrag dat bij OZB is vermeld, betreft het gemiddelde aanslagbedrag voor koopwoningen.

| Woonlasten meerpersoonshuishouden | 2021       | 2022       | 2023       |
|-----------------------------------|------------|------------|------------|
| Onroerendezaakbelasting           | 255        | 260        | 282        |
| Afvalstoffenheffing               | 377        | 384        | 384        |
| Rioolheffing                      | 226        | 236        | 259        |
| <b>Totaal</b>                     | <b>858</b> | <b>880</b> | <b>925</b> |

## Vergelijking G4-niveau

De lokale lastendruk verschilt ook per gemeente. In de onderstaande tabellen maken wij een vergelijking voor een meerpersoonshuishoudens in Rotterdam en de andere G4-gemeenten. Hiervoor gebruiken we de cijfers van de COELO.

In de tabel hieronder zie je de vergelijking voor een meerpersoonshuishouden voor 2022. De bedragen die bij OZB zijn vermeld, betreffen de aanslagbedragen per gemeente bij een WOZ-waarde van € 371.000 (gemiddelde WOZ-waarde koopwoningen in Rotterdam voor 2022). Merk op: deze vergelijking met G4-gemeenten staat los van het gemiddelde aanslagbedrag in andere gemeenten aangezien de gemiddelde WOZ-waarde per koopwoning per gemeente verschilt.

| Gemeenten (2022) | OZB-tarief | RIO-tarief | ASH-tarief | Totaal     |
|------------------|------------|------------|------------|------------|
| Utrecht          | 283        | 228        | 354        | <b>865</b> |
| Amsterdam        | 156        | 154        | 440        | <b>750</b> |
| Rotterdam        | 260        | 236        | 384        | <b>880</b> |
| 's-Gravenhage    | 180        | 155        | 385        | <b>720</b> |

*Bron: COELO – Kerngegevens belastingen grote gemeenten*

In de tabel hieronder zie je de vergelijking voor een meerpersoonshuishouden voor 2023. De bedragen die bij OZB zijn vermeld, betreffen de aanslagbedragen per gemeente bij een WOZ-waarde van € 433.000 (gemiddelde WOZ-waarde koopwoningen in Rotterdam voor 2023). Merk op: deze vergelijking met G4-gemeenten staat los van het gemiddelde aanslagbedrag in andere gemeenten aangezien de gemiddelde WOZ-waarde per koopwoning per gemeente verschilt.

| Gemeenten (2023) | OZB-tarief | RIO-tarief | ASH-tarief | Totaal |
|------------------|------------|------------|------------|--------|
| Utrecht          | 342        | 237        | 366        | 945    |
| Amsterdam        | 187        | 160        | 459        | 806    |
| Rotterdam        | 282        | 259        | 384        | 925    |
| 's-Gravenhage    | 220        | 177        | 460        | 857    |

Bron: COELO – Kerngegevens belastingen grote gemeenten

## Kwijtscheldingsbeleid

Voor het heffingsjaar 2022 bedroeg het maximale kwijtscheldingspercentage 76,5% van de aanslag afvalstoffenheffing.

In 2022 is in ongeveer 37.000 gevallen kwijtschelding verleend, waarvan in circa 24.200 gevallen sprake is van automatische kwijtschelding. Ten opzichte van 2021 is een daling te zien. In 2021 is in 39.000 gevallen kwijtschelding verleend, waarvan 24.700 automatische kwijtschelding. Het toekenningspercentage was vorig jaar 36%. Dit is gelijk gebleven ten opzichte van 2021.

## Nationaal Programma Rotterdam Zuid

Pagina 221

### Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)

In deze paragraaf treft u meer informatie aan over de activiteiten binnen de Regiodeal van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ).

[Wat willen we bereiken? Wat hebben we gedaan in 2022? Wat heeft het gekost in 2022?](#)

In het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ), werken Rijk, de gemeente Rotterdam, corporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, bedrijfsleven, politie en Openbaar Ministerie aan een gezonde toekomst voor Rotterdam Zuid. Samen zorgen deze partners dat de kansen van Zuiderlingen worden vergroot zodat opleidingsniveau, arbeidsparticipatie en woonkwaliteit in 20 jaar stijgen naar het gemiddelde van de vier grote steden in Nederland. Naast maatregelen op het gebied van school, werk en wonen, moet intensieve inzet op veiligheid en cultuur de kwaliteit van leven van Rotterdammers op Zuid verhogen. De gemeente Rotterdam is dus één van de partners binnen het NPRZ. De wethouder NPRZ is één van de bestuursleden van het NPRZ en legt aan de gemeenteraad verantwoording af over de gemeentelijke inzet binnen het programma.

Deze integrale aanpak loopt inmiddels tien jaar en heeft op verschillende plekken in Nederland navolging gekregen. Omdat het programma nu over de helft is, is in de eerste helft van 2022 een Midtermreview uitgevoerd o.l.v. oud-Minister Martin van Rijn. Op basis van zijn bevindingen en het gesprek daarover met de partners, de wijkraden en de gemeenteraad is een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 – 2027.

Voor de periode 2019 tot en met 2025 is door de rijksoverheid € 130 mln beschikbaar gesteld: de gemeente Rotterdam heeft dit aangevuld met nogmaals € 130 mln. Deze cofinanciering is afgesproken met het Rijk in de Regio Deal Rotterdam Zuid. Voor veel activiteiten uit het programma lopen de middelen in 2023 al af. In het najaar van 2022 zijn er gesprekken gevoerd tussen de gemeente en het Rijk over de financiering voor de periode tot en met 2026. Deze gesprekken zijn nog niet afgerond en worden voortgezet in 2023.

In de eerste tien jaar van het programma NPRZ is ca. 25% van de ambitie gerealiseerd. Om de resterende 75% van de ambitie van het programma te realiseren is een extra financiële impuls nodig. Bij de coalitie onderhandelingen is daarom voor de pijler Wonen € 80 mln en voor de pijler School (dagprogrammering) € 18 mln extra beschikbaar gesteld, boven op de budgetten die reeds in de begroting waren opgenomen voor NPRZ. In totaal bedraagt daarmee de gemeentelijke inzet € 265 mln voor de periode 2023-2026.

De verantwoording in deze paragraaf is gebaseerd op de lopende Regio Deal en behandelt daarmee School, Werk, Wonen en Cultuur. In het kader van de Regiodeal worden deze thema's pijlers genoemd. Omdat de gelden met betrekking tot Veiligheid geen onderdeel van de Regiodeal zijn, worden deze in andere delen van de begroting behandeld.

Onder de kop 'wat willen we bereiken?' zijn de doelen per pijler benoemd en gedefinieerd. Deze volgen door een inhoudelijke toelichting op de activiteiten onder 'wat hebben we bereikt in 2022?' en de financiële tabellen en toelichting hierop onder 'wat heeft het gekost?'

## Wat willen we bereiken?

In de periode 2019 tot en met 2025 vindt een versnelling plaats op vijf thema's, waarvoor een integrale aanpak wordt nagestreefd om tot het grootste maatschappelijk effect te komen. De te behalen doelen van deze thema's zijn in de regiodeal als volgt vastgesteld:

- School: het aanpakken van onderwijsachterstanden, het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen en het toerusten van jongeren voor de arbeidsmarkt met name richting Techniek en Zorg. Hiertoe wordt onder meer de verlengde schooltijd in Rotterdam Zuid uitgebreid naar andere wijken buiten de Children's Zone en investeren we in onderwijshuisvesting van het voortgezet onderwijs.
- Werk: het vergroten van de arbeidsparticipatie van bewoners van Rotterdam Zuid, waardoor het aantal mensen dat structureel afhankelijk is van de bijstand wordt verminderd.
- Wonen: ingrepen in de verouderde woningvoorraad van Rotterdam Zuid moeten ervoor zorgen dat gemengde woonmilieus gerealiseerd worden, zodat woonruimte beschikbaar komt voor sociale stijgers uit Zuid. Bij dit alles is verduurzaming een belangrijk uitgangspunt.
- Veiligheid: het effectiever signaleren, voorkomen en aanpakken van ondermijnende activiteiten.

- Cultuur: het verhogen van het voorzieningenniveau en het gebruik ervan, ter bevordering van de cultuurparticipatie, de aantrekkelijkheid van de leefomgeving en van de economische activiteit in Rotterdam Zuid.

De te behalen resultaten zijn als volgt gedefinieerd:

- School: de huidige achterstand in onderwijsresultaten (Primair Onderwijs (PO)/Voortgezet Onderwijs (VO) op Zuid ten opzichte van het gemiddelde van de G4 is in 2022 relatief kleiner geworden. Verschil in cito-eindtoets groep 8 t.o.v. G4 wordt verder ingelopen tot de helft van het verschil in 2011, dus 531,9 in 2022 (2015/16: 530,8). Omdat deze toets steeds minder representatief is, zal worden overgegaan op een nieuwe indicator zodra die beschikbaar is.
- Werk: een absolute daling van het aantal mensen in de bijstand op Zuid (c.q. van 15.200, stand maart 2018 naar 11.200 (streefwaarde eind 2031) en een trendbreuk in de bijstandsontwikkeling op Zuid: van disproportioneel (40% van de totale Rotterdamse bijstandspopulatie woont op Zuid, terwijl 31% van het aantal inwoners van Rotterdam op Zuid woont) naar evenredig (31%) in 2031 (tussen waarde 37,4% eind 2022).
- Wonen: ingrepen in de verouderde woningvoorraad die vooral bestaat uit kleine woningen moeten ervoor zorgen dat gemengde woonmilieus gerealiseerd worden, zodat woonruimte beschikbaar komt voor sociale stijgers uit Zuid en nieuwe bewoners met midden- en hoge inkomens. Bij dit alles is verduurzaming een belangrijk uitgangspunt.
- Veiligheid: de veiligheid in Rotterdam Zuid is in 2022 verbeterd door het versterken van een integrale aanpak van de problematiek. Belangrijke elementen daarin zijn het creëren van nieuwe/uitbreiden van bestaande (bestuurlijke) mogelijkheden, innovatie van de aanpak in de vorm van concrete pilots en het adresseren/wegnemen van knelpunten die daarbij naar voren komen.
- Cultuur: verhoging van de cultuurparticipatie en verbetering van het aanbod van culturele voorzieningen op Rotterdam Zuid, o.a. door het toewerken naar een nieuw beeldbepalend cultuur(wetenschappelijk) instituut.

Onder de verschillende beleidsprogramma's in deze jaarrekening is de realisatie van de verschillende indicatoren opgenomen. Hierin zijn de indicatoren terug te vinden die ook betrekking hebben op het Nationaal Programma Rotterdam Zuid, met uitzondering van het thema Veiligheid. In de tabel hieronder zijn deze indicatoren overzichtelijk opgenomen.

### **Toelichting Cultuur effectindicatoren**

Monitoring cultuurparticipatie is niet mogelijk geweest in 2020-2022 in verband met Coronalockdown en herstel /herstart sector. Effectmeting zal plaatsvinden in 2023.

### **Toelichting School effectindicatoren**

Bij de jaarstukken 2021 was aangegeven dat we geleidelijk zouden gaan werken met een andere indicator, de

referentieniveaus (fundamenteel en streefniveau) taal, lezen en rekenen. De referentieniveaus van taal, lezen en rekenen geven een beeld van het percentage leerlingen dat het streefniveau behaalt. De referentieniveaus worden bepaald aan de hand van de eindtoetsen, afhankelijk van de weging van de school.

In schooljaar 2019-2020 is geen eindtoets afgenomen en in schooljaar 2020-2021 hebben de uitslagen geen officiële status. In het schooljaar 2021-2022 zijn weer eindtoetsen afgenomen bij leerlingen van groep 8. Door de impact van corona en de verschillen in status van de eindtoetsen van afgelopen jaren is het moeilijk met elkaar te vergelijken en te duiden. Daarnaast is nog steeds de impact van corona terug te zien in de cijfers.

Verder wordt op verzoek van het onderwijsveld gewerkt aan betere vergelijkbaarheid op de referentieniveaus tussen de scholen binnen NPRZ en vergelijkbare scholen in overig Rotterdam, de G4 en Nederland. Dit gebeurt vanaf schooljaar 2021-2022 op basis van de schoolweging. De resultaten over 2022 zijn onlangs beschikbaar gekomen en worden nog geanalyseerd ten behoeve van de diverse monitoren voor NPRZ. Deze informatie over 2022 komt dus pas op een later moment in 2023 beschikbaar en zal dan ook worden gepubliceerd.

| Effectindicatoren                                                    |                  | 2018   | 2019   | 2020   | 2021   | 2022   | 2023 | 2024 |
|----------------------------------------------------------------------|------------------|--------|--------|--------|--------|--------|------|------|
| School                                                               |                  |        |        |        |        |        |      |      |
| Een hogere gemiddelde score op de Centrale Eindtoets scholen op Zuid | Streefwaarde     |        |        |        | 531,9  | 531,9  |      |      |
|                                                                      | Referentiewaarde |        |        |        |        |        |      |      |
| Werk                                                                 |                  |        |        |        |        |        |      |      |
| Trendbreuk in bijstandontwikkeling op Zuid                           | Streefwaarde     | 38,9%  | 38,4%  | 37,9%  | 37,4%  | 37,4%  |      |      |
|                                                                      | Referentiewaarde | 40,3%  | 40,1%  | 40,2%  | 40,36% | 40,31% |      |      |
| Absolute ontwikkeling bijstandspopulatie op Zuid                     |                  |        |        |        |        |        |      |      |
|                                                                      | Referentiewaarde | 14.203 | 13.507 | 14.567 | 13.974 | 13.291 |      |      |
| Uitstroom naar werk op Zuid                                          |                  |        |        |        |        |        |      |      |
|                                                                      | Streefwaarde     | 2.100  | 2.200  | 2.200  | 2.200  | 2.200  |      |      |
|                                                                      | Referentiewaarde | 1.909  | 1.854  | 1.423  | 1.919  | 1.740  |      |      |
| Wonen                                                                |                  |        |        |        |        |        |      |      |
| Steigers op Zuid                                                     | Streefwaarde     |        | 750    | 1.500  | 2.250  | 3.000  |      |      |
|                                                                      | Referentiewaarde |        | 780    | 1.956  | 2.820  | 3.598  |      |      |
| Cultuur                                                              |                  |        |        |        |        |        |      |      |
| Verhoging cultuurparticipatie en nieuw beeldbepalend instituut       | PM               |        |        |        |        |        |      |      |

## Wat hebben we gedaan in 2022?

In de onderstaande paragrafen wordt toegelicht wat er binnen de verschillende pijlers is gedaan in 2022. Overkoepelend geldt dat met de aanpak Wijk aan Zet het afgelopen jaar is ingezet op aansluiten bij wat de wijk nodig heeft en Rotterdammers meer zeggenschap te geven over hun directe omgeving.

### Pijler school

#### *Dagprogrammering*

Om gelijke kansen te realiseren en de talenten van de kinderen beter te benutten werken wij in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid met de scholen en vele partners aan tien uur extra schooltijd, de Dagprogrammering. In deze uren bieden de scholen extra activiteiten aan op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotioneel leren, sport en gezondheid, kunst en cultuur, wetenschap en techniek, ICT en media, natuur en milieu, burgerschap en loopbaanoriëntatie.

Alle negenentwintig scholen voor primair onderwijs (po) in de Children's Zone (CZ) bieden Dagprogrammering aan en zes scholen buiten deze CZ wijken. Hiermee komt het totaal aantal basisscholen dat op Zuid Dagprogrammering aanbiedt op vijfendertig. Daarnaast bieden ook acht scholen voor voortgezet onderwijs (vo) op Rotterdam-Zuid Dagprogrammering aan. Zij doen dit in de vorm van zes extra uren per week voor 33% van de leerlingen. In 2022 nemen de acht vo scholen met hun Dagprogrammering nog deel aan de pilotfase. Deze tweejarige pilot Dagprogrammering vo loopt eind schooljaar 2022-2023 af en in het nieuwe uitvoeringsplan NPRZ is met de huidige acht vo scholen afgesproken dat ze in vijf jaar groeien van 33% naar 50% deelname van de leerlingen aan Dagprogrammeringsactiviteiten, mits eerst de 33% wordt gehaald.

Het aanbieden van de extra uren via Dagprogrammering is na de coronasluitingen van de afgelopen jaren in 2022 weer opgepakt. In het po zijn 8.402 po leerlingen bereikt met Dagprogrammerings-activiteiten en in het vo 1.247 leerlingen.

In 2022 is de eerste tranche van de Schouw Dagprogrammering afgerond zodat we meer inzicht krijgen in de relatie tussen de doelen, de inzet en de opbrengsten van Dagprogrammering. Hiervoor zijn op zes scholen met verschillende betrokkenen binnen de Dagprogrammering gesprekken gevoerd. Naar aanleiding van de conclusies uit de Schouw:

- Organiseren we vervolgschouwen in het po en vo om een nog breder beeld te schetsen van de Dagprogrammering.
- Organiseren we een brede gespreksronde over flexibiliteit binnen de kaders van Dagprogrammering.
- Versterken we de kwaliteit van de (vak)leerkrachten.
- Verhogen we de uurprijs per leerling van 3,73 naar 5 euro per leerling.

Op 8 maart jongstleden is de commissie WIOSSAN geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek *Dagprogrammering Rotterdam in 2022* met de uitkomsten van de Schouw. ([Link naar de brief](#))

#### *Huisvesting*

In 2018 is het convenant 'Herontwerp voortgezet onderwijs Rotterdam Zuid' afgesloten tussen de drie grote schoolbesturen BOOR, LMC-VO, CVO en de gemeente Rotterdam. In dit kader zijn afspraken gemaakt dat het

onderwijs op Zuid over enkele jaren gevarieerder en beter is afgestemd op de behoefte van leerlingen en hun ouders. En dat leerlingen beter kunnen doorstromen naar verschillende onderwijsniveaus bij hen in de buurt. Er komt hiermee meer plek voor meer leerlingen en huisvesting van scholen wordt verbeterd. Met deze plannen moet het onderwijsaanbod op Zuid breder, veelzijdiger en toekomstbestendig worden komen er verder drie clusters van onderwijs:

- Stadionpark, rond de Kuip, de sportcampus en het nieuwe stadion
- Hart van Zuid, rond Ahoy en het Motorstraatgebied
- Kop van Zuid/Katendrecht

In Stadionpark en op de Kop van Zuid worden 3 nieuwe scholen gebouwd, waarvan de opening voorzien is in 2024. Voorbereidingsprocedures hiervoor zijn gaande.

In de afgelopen jaren is een deel van de bouwplannen al gerealiseerd. Begin 2022 is het Zuider Gymnasium verhuist naar haar nieuwe schoolgebouw, het Poortgebouw van het voormalig Zuiderziekenhuis.

Verder hebben de gemeente Rotterdam, de Hogeschool Rotterdam en stichting BOOR op 3 februari 2022 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om de Onderwijslocatie Laan op Zuid te ontwikkelen tot één nieuwe onderwijslocatie. Hierin worden het instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie (CMI) van de Hogeschool Rotterdam en de nieuwe Hugo de Groot (vo) van BOOR gehuisvest. Het CMI gaat zich vestigen met circa 3.000 studenten en Hugo de Groot met circa 800 havo- en vwo-leerlingen. Het nieuwe schoolgebouw de Onderwijslocatie Laan op Zuid is naar verwachting in 2026 klaar.

De verwachte oplevering voor scholen in het Stadionpark is in 2025.

#### *Aanpak Beste Leraren*

De huidige Rotterdamse aanpak 'Beste leraren' richt zich op het tegengaan van het lerarentekort en het professionaliseren en binden van onderwijzend personeel. Het lerarentekort op Zuid in het primair onderwijs (po) is in 2022 (peildatum 1 oktober 2022) 194 fte (14,9%).

In schooljaar 2019-2020 is gestart met extra investeren vanuit de NPRZ-regiodealmiddelen op de 30 scholen voor primair en speciaal onderwijs in de Children's Zone en de scholen voor speciaal gespecialiseerd onderwijs. De scholen hebben subsidie ontvangen voor initiatieven ten behoeve van het verminderen werkdruk, het ontzorgen van schoolteams, het binden en begeleiden van starters en stagiaires, en het anders organiseren van het onderwijs. In de NPRZ-voortgangsrapportage 2022 die later dit jaar wordt opgeleverd, treft u uitgebreidere informatie aan over 2022.

#### **Pijler Werk**

Door de corona-crisis nam het aantal mensen aanspraak moest maken op de bijstand snel toe. De meesten van hen hebben inmiddels hun weg terug naar werk gevonden. De bijstandspopulatie op Zuid is in de loop van 2022 weer onder het niveau van voor de pandemie gezakt. De grote krapte op de arbeidsmarkt draagt eraan bij dat het merendeel van de mensen die kan werken, dat ook doet. De uitstroom naar werk is door de krapte vaker duurzaam. Werkgevers willen hun nieuwe medewerkers graag aan hen binden, waardoor mensen minder vaak terugvallen in de uitkering.

In 2022 maakte de uitstroom naar werk van mensen vanuit de bijstand in het NPRZ-gebied 42,1% uit van het Rotterdamse totaal. Dat is circa 2% meer dan op basis van de omvang van het bijstandsbestand op Zuid (40,36% eind 2021, 40,31% eind 2022) verwacht mag worden.

Juist op Zuid blijft de groep mensen in de bijstand die niet op een eenvoudige manier kan uitstromen naar regulier werk echter groot. Deze groep is al langere tijd van een uitkering afhankelijk en ervaart vaak problemen in hun leefsituatie (op het gebied van gezondheid, wonen, schulden, taal, opvoeden) die het lastig maken om werk te zoeken, te vinden en te behouden. Daarom is in 2019, met behulp van een financiële impuls uit de Regiodeal, het programma Samen voor Zuid ingericht. Om de belemmeringen om te kunnen werken zoveel mogelijk weg te nemen of beheersbaar te maken, is de caseload van de medewerkers van de gemeente aanzienlijk verlaagd. Zo kunnen de consulent en de werkzoekende samen, met het perspectief op werk, gerichte aandacht besteden aan de aanpak van de belemmeringen. Dat vergt tijd, ruimte en vertrouwen. Vooral om de eerste stappen in de ontwikkeling naar werk te kunnen zetten is het dan belangrijk om in de wijk leerwerktrajecten te kunnen volgen. Daarom zijn het afgelopen jaar in samenwerking met sociaal ondernemers, betrokken werkgevers en een woningcorporatie diverse Leerpraktijkcentra geopend (bijvoorbeeld in Carnisse en in IJsselmonde).

Met de diverse Rotterdamse Leerwerkakkoorden (LWA) die in 2019 en 2020 gesloten zijn, wilden gemeente, bedrijfsleven en onderwijsveld de dynamiek op de arbeidsmarkt vergroten, door de aansluiting van school naar werk, van werk naar werk en vanuit een uitkeringssituatie naar werk te verbeteren. Deze werkwijze is in de pijler Werk van NPRZ vervlochten. In NPRZ-verband wordt daarbij de focus vooral gelegd op sectoren die een duurzaam perspectief op werk bieden: techniek/bouw, haven/logistiek en zorg. In 2022 is aan de hand van het coalitie-akkoord 'Eén Stad' en de aanbevelingen uit de mid-termreview NPRZ gestart met een herijking van de samenwerking. Het vergroten van de weerbaarheid van de beroepsbevolking van Zuid bij crises, de economische structuurversterking van Zuid en het aanpakken van personeelstekorten in sectoren die cruciaal zijn voor het Rotterdamse verdienvermogen nu en in de toekomst staan daarbij voorop.

Het onderzoeks- en professionaliseringsprogramma KNAF'RZ, dat de gemeente Rotterdam, flankerend aan het programma Samen voor Zuid samen met de Erasmus Universiteit, de Hogeschool Rotterdam en SEOR heeft opgezet is in 2022 gecontinueerd. Medio 2023 wordt de eindevaluatie afgerond.

## **Pijler Wonen**

De middelen in de pijler dragen bij aan de fysieke doelstellingen van het NPRZ-programma. De projecten zijn concreet opgezet om invulling te geven aan de gemeentelijke opgave binnen het NPRZ of dienen ter ondersteuning en facilitering van de opgave van derden (zoals woningcorporaties).

### *Basisaanpak Particuliere voorraad - Steigers op Zuid:*

In 2018 heeft het college het Uitvoeringsplan Steigers op Zuid 2.0 vastgesteld waarmee de aanpak voor de volgende 3.000 woningen is gegarandeerd. Eigenaren van woningen in de wijken op Zuid worden gestimuleerd onderhoudsachterstanden weg te werken en worden verleid om door middel van 'slim onderhoud' de eerste verduurzamingsstappen te zetten en ook een duurzaam meerjaren onderhoudsplan (groen MJOP) op te stellen. Door de jaarlijkse aanwijzingen binnen Steigers op Zuid 2 kan worden ingespeeld op lopende programma's of wensen uit de wijk. De realisatie van het programma ligt op de helft van de doelstelling. De eerste drie rondes zijn gestart, het aanbestedingstraject voor het aantrekken van adviesbureaus voor de uitvoering van de 4e ronde is eind 2022 afgerond.

De negatieve effecten van crises zijn nog steeds duidelijk merkbaar in projecten. Eigenaren hebben meer tijd nodig om de financiering voor onderhoud en verbeteringen rond te krijgen en krapte bij bouwbedrijven, hoge kosten van bouwmaterialen en arbeid en druk bij beheerkantoren gelden nog steeds.

Met de vaststelling van de laatste ronde zijn binnen Steigers op Zuid 3.598 woningen aangewezen. Binnen de gestarte rondes heeft inmiddels ongeveer de helft van de eigenaren (1.510) het gratis groene MJOP ontvangen die door ruim 800 eigenaren is vastgesteld. Er is subsidie en gunstige lening producten beschikbaar voor aangewezen adressen. Tot nu toe hebben 826 eigenaren gebruik gemaakt van de subsidiemogelijkheid.

#### *Toekomstperspectieven*

Mede naar aanleiding van de herdefiniëring van het project Fazantstraat is in 2021 gestart met de formulering van een Toekomstperspectief Carnisse. Het proces is in nauwe samenspraak met bewoners uit de wijk doorlopen. Op 29 november 2022 heeft het college van B&W het "Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2023" goedgekeurd. In een Raadsbrief is de Raad in december geïnformeerd over het Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse. Voor de Tarwewijk is in 2022 door de gemeente gestart met het opstellen van een toekomstperspectief Tarwewijk met opgavenkaart (handelingsperspectief) om de ambities voor de wijk in beeld te brengen. Daarnaast is in 2022 een participatieadviseur ingehuurd voor de participatie met bewoners en andere stakeholders. Het voornemen is om het toekomstperspectief Tarwewijk in 2023 bestuurlijk te laten vaststellen.

#### *Grondige aanpak particuliere voorraad: sloop- nieuwbouw*

In 2022 zijn een aantal herstructureringsprojecten vanuit de regiodeal in uitvoering nadat een participatietraject heeft plaatsgevonden (onder andere de projecten Groningerstraat, Carnisse Poort).

Voor project Fazantstraat fase 2 heeft de gemeenteraad in december 2020 het voorstel afgewezen voor de combinatieaanpak waarbij een deel van de voorraad werd samengevoegd, een deel van de voorraad werd gesloopt om plaats te maken voor andersoortige woningen en de buitenruimte werd vergroend en autovrij gemaakt. De raad wees de combinatieaanpak af omdat sloop ongewenst was voor een deel van de bestaande bewoners van de Fazantstraat.

De raad besloot wel de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) voor het gebied te vestigen en opdracht te geven om in samenspraak met de bewoners een nieuw plan te maken voor het samenvoegen van woningen, portiekaanpak, woningverbetering en aanpak van de omliggende buitenruimte. Naar verwachting zal medio 2023 een projectplan worden vastgesteld waarna met de daadwerkelijke aanpak kan worden gestart.

Voor de projecten Texelsestraat, Robbenoordplein en Pleinweg-Goereesestraat heeft het college van BenW in 2022 een startbesluit genomen dan wel neemt deze in 2023. De start van de fysieke projectwerkzaamheden wordt verwacht in 2023 en 2024.

Voor de Kop van Carnisse zijn in 2022 een visiedocument voor de toekomst (tot ca. 2030) en nota's van uitgangspunten opgesteld. Na uitwerking van het visiedocument in een stedenbouwkundig en buitenruimteplan starten de fysieke werkzaamheden in 2023.

Grondige aanpak particuliere voorraad: transformatie bestaande voorraad (programma samenvoegen en vergroten)

Er zijn meerdere woonblokken in de focuswijken geselecteerd waar het de ambitie is om zoveel mogelijk woningen samen te (laten) voegen. Het gaat dan onder meer om de woningen rondom Carnisse Poort, de

Boulevard Zuid, in projectgebied Oud Carnisse en in het project Utrechtsestraat. Op deze locaties worden woningeigenaren benaderd door een gemeentelijke samenvoegadviseur die hen informeert en adviseert over de (subsidie)mogelijkheden. De Subsidieregeling Samenvoegen en Vergroten is in 2022 door het college verlengd met vier jaar.

In project Swiego (Van Swietenlaan/Goereesestraat) worden de woningen door de gemeente Rotterdam vrij op de markt aangekocht, waarna de woningen met een samenvoeg-/vergrootverplichting of als samengevoegde kluswoning of als opgeknapt woning worden verkocht aan particulieren met zelfbewoningsplicht. In 2022 zijn 56 woningen aangekocht en heeft de aanbesteding voor samenvoegen/vergroten en verduurzaming van 24 woningen plaatsgevonden. In 2023 vindt de realisatie van de aanbesteding en de verkoop van de gerealiseerde samengevoegde kluswoningen plaats.

In 2020 is de uitvoeringsovereenkomst met Stichting Wijkverbetering Rotterdam Zuid ondertekend, waarna de stichting in twee pakketten totaal 32 woningen van de gemeente overgenomen om deze vervolgens grondig te verbeteren en in het middensegment te verhuren. Begin 2023 wordt door de stichting en de gemeente Rotterdam de aanpak geëvalueerd en naar verwachting aangepast, waarbij de verduurzaming van de woningen als prestatie-element zal worden toegevoegd.

In de Zegenstraat (Oud-Charlois) zijn na aankoop van de panden in 2020, de voormalige huurders in 2021 geherhuisvest en is de fundering van deze panden hersteld. De woningen zijn verkocht aan een ontwikkelaar met de verplichting tot samenvoegen en te verkopen aan nieuwe eigenaren-bewoners. De eerste woningen zijn medio 2022 door de nieuwe bewoners in gebruik genomen.

Vanwege de gestegen vastgoedprijzen en bouwkosten is het aannemelijk geworden dat de doelstelling van 1.400 woningen in de grondige aanpak t/m 2030 niet behaald zal worden. In 2022 is met het rijk afgesproken dat de target voor de grondige aanpak van de particuliere voorraad neerwaarts is bijgesteld naar 700 tot 900 aan te pakken woningen t/m 2030, waarbij de ambitie hoger moet liggen. Een aantal van 700 woningen is de absolute ondergrens. Nader overleg is gewenst over de eisen voor de verduurzaming van de woningen, gezien de vve problematiek waarbij de zeggenschap niet exclusief bij de gemeente ligt en de verplichting wel.

#### *Verbetering woonmilieus en buitenruimte*

Voor verbetering van de buitenruimte zijn in 2022 diverse projecten gestart met de uitvoering, zoals de herinrichting van de stenige Nijverheidsstraat en vergroening van de Schilperoortstraat, de Charloisse Kerksingel en het Zuidhoekpark. Op verzoek van bewoners staat er nu een pannakooi op de Immobilialaan, is er een parcours op de Grote Lindtstraat en is er onderzoek gedaan naar verkeersveiligheid in Oud-Charlois.

Op de Boulevard Zuid zet de Alliantie Hand in Hand zich in de periode 2019-2029 in voor een sterke lokale economie en een aantrekkelijke woonomgeving op de Beijerlandse laan en Groene Hilledijk. In de Alliantie Hand in Hand werken de gemeente Rotterdam, het NPRZ, ondernemers, vastgoedeigenaren, veiligheidspartners en andere belangrijke partijen in het gebied samen. Het programma NPRZ Wonen levert een belangrijke bijdrage aan de fysieke pijler van het programma Hand in Hand (zowel buitenruimte, gebiedsontwikkeling en vastgoedaanpak).

Fase 1 en 2 van het puin- en gevelherstel op de Beijerlandse laan & Groene Hilledijk zijn afgerond, Fase 3 is momenteel in volle uitvoering. Op de winkelboulevard zijn door de gemeente totaal ca. 65 winkelpanden aangekocht ten behoeve van samenvoegen, transformatie en vernieuwbouw.

De inzet op ondermijning werpt zijn vruchten af. Volgens de actualisatie van de 'UrbanMonitor' is er een algehele verbetering te zien op de Boulevard Zuid. Bezoekers zijn positief over de invulling van de branchering. De samenwerking met BIZ-eigenaren wordt versterkt door middel van de brancheringscommissie voor de invulling van de winkelruimtes. De aanpak van de Roseknoop geeft momenteel overlast voor de ondernemers en vanuit het programma is hierover nauw contact met de ondernemers.

Ook in Charlois zet de gemeente in op verbetering van het winkelgebied aan de Katendrechtse Lagedijk en Wolphaertsbocht (KatWol). In 2022 zijn er in dit gebied 19 panden na intensieve begeleiding vanuit het project fysiek opgeknapt, waarvan 13 zijn getransformeerd van een slecht draaiende-/uitziende winkel tot een woning. Voor 2023 wordt gestreefd naar het opknappen van nog minimaal 10 panden, nu vooral in Carnisse. Via de in 2022 gestarte subsidieregeling voor complexe winkelpanden zijn 6 panden verbeterd in 2022 en staat de aanpak van 11 panden gepland in 2023.

#### *Regionale spreiding*

In 2021 heeft de gemeente Rotterdam een bijdrage van € 1 mln verleend als cofinanciering voor de door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland vastgestelde subsidieregeling "Spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam" (totaal subsidiebudget € 5 mln). Met deze substantiële bijdrage vanuit de Rotterdamse NPRZ-middelen wordt meebetaald aan een positieve financiële prikkel (€7.500,- per extra door een woningcorporatie gestarte sociale woning in een Rotterdamse randgemeente) voor de betere spreiding van de sociale woningvoorraad over de Rotterdamse regio.

In totaal is er voor 666 woningen subsidiebudget beschikbaar en t/m 2022 is er voor 628 woningen subsidie aangevraagd door 7 randgemeenten in 12 projecten. Daarmee is ruim 94% van het subsidiebudget belegd. Aanvragen kunnen door de randgemeenten worden ingediend tot 1 januari 2024.

### **Pijler Cultuur**

In 2022 zijn de geformuleerde speerpunten (culturele programmering, talentontwikkeling en planvorming NCWI / Cultuur&Campus) doorontwikkeld en waar mogelijk duurzaam verankerd. Culturele programmering, ondersteuning van talenten en cultuurplekken op Zuid zijn zichtbaar en aantoonbaar toegenomen. Met deze intensivering is ook in 2022 bijgedragen aan een hogere cultuurparticipatie van Rotterdammers (op Zuid).

#### *Culturele programmering*

In 2022 is de ingezette versterking van de culturele infrastructuur voor Rotterdam Zuid en aansluitende programmering voortgezet. Vanuit nieuwe ankerpunten op Zuid is intensiever en meer doelgroepgericht geprogrammeerd.

- Het Kunstenpand op Zuid (Theater Zuidplein en Bibliotheek Rotterdam) fungeert inmiddels als bestemming voor een heel divers publiek. Een plek voor ontmoeting en kruisbestuiving. Een plek voor Rotterdammers uit de directe omgeving maar ook daarbuiten, makers, jongeren, gezinnen, evenementen. Ondanks dat het gebied Zuidplein nog in ontwikkeling is, is de toestroom van bezoekers naar het theater en de bibliotheek groot.
- De jongerenhub in het Theater is in 2022 doorontwikkeld naar een tweewekelijks terugkerende Zuidplein Lounge met ruimte voor eigen programmering en talentenpodia. De lounge is een plek voor en door jongeren op Zuid.
- Ook in 2022 is zijn er weer nieuwe culturele locaties geopend op Zuid of zijn nog in ontwikkeling. De NPRZ

RegioDeal is een impuls gebleken voor een beweging naar meer cultureel initiatief op Zuid. Zuid is steeds meer in trek als vestigingslocatie voor nieuwe makers, vernieuwend aanbod en met programmering in partnerschappen.

- In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor het evenement op Zuid. Met een Open Call zijn initiatiefnemers gevraagd een plan in te dienen voor de Zomer op Zuid 2023. De voorbereiding, voorgesprekken, themabijeenkomsten hebben bijgedragen aan het versterken van het culturele netwerk op Zuid. Gezamenlijk met circa 50 instellingen, initiatiefnemers en makers van Zuid wordt gewerkt aan het programma voor 2023 waarin talent en initiatief op Zuid zichtbaar wordt.

### *Talentontwikkeling*

Binnen de RegioDeal is gestart met de extra inzet om talent op Zuid te ontsluiten en mogelijkheden te bieden zich verder te ontwikkelen. Met bestaande en nieuwe instrumenten wordt gewerkt aan een duurzaam en sterke keten om talent de ruimte te geven. Van jong tot oud. De ingezette lijnen om talent te ontsluiten zijn in 2022 voortgezet:

- Het IMPACT-impulsprogramma heeft tijdens de pandemie in Podium Islemunda in IJsselmonde talent op de kaart gezet met veel nieuwe makers, coaches en partners. In twee jaar tijd zijn 23 makers begeleid, 200 workshops en coachingssessies georganiseerd, is er samengewerkt met 36 coproducten en nieuw werk gepresenteerd op 17 podia. In 2022 heeft IMPACT haar programma verbreed. Met 'IMPACT-Community' is de opgedane kennis binnen het programma en het netwerk toegankelijk gemaakt voor een breder segment creatief talent op Zuid.
- PitcherPerfect010 (een laagdrempelige regeling, waarbij het verhaal en de impact centraal staat) versterkt en faciliteert het grassrootsklimaat, biedt makers met een positieve beoordeling een subsidie en begeleidingstraject van IMPACT Rotterdam. In 2022 heeft PitcherPerfect wederom tweemaal plaatsgevonden op Zuid. Tweemaal 20 makers mochten pitchen voor hun project. Tweemaal 10 makers kregen vervolgens de kans en hulp om deze projecten te realiseren. Deze laagdrempelige regeling heeft ook in 2022 gezorgd voor een grotere toestroom van talent uit Zuid, nieuw en vernieuwend aanbod uit Zuid; meer aanbod dat aansluit bij de belangstelling van Rotterdammers op Zuid specifiek.
- Naast de ingezette lijnen zijn er in 2022 weer nieuwe initiatieven ontstaan vanuit Zuid. Zij bieden een alternatief platform voor ontwikkeling en inbedding van talent in een netwerk.

### *Nieuw ankerpunt voor Rotterdam: Cultuur&Campus op Zuid*

Met verschillende partijen (onderwijs en cultuur) binnen en buiten Rotterdam (waaronder het Rijk) is het idee van een nationaal cultureel wetenschappelijk instituut in Rotterdam verder uitgewerkt tot het concept Cultuur&Campus (in 2019 en 2021). Hoger onderwijs, meer cultuur en toerisme op zuid: dat zijn de doelen van Cultuur&Campus.

Gemeente, Codarts, Hogeschool Rotterdam en Erasmus Universiteit Rotterdam hebben in juni 2020 een convenant gesloten. Cultuur&Campus wordt met deze partijen ontwikkeld als groeimodel. In 2021 en 2022 is gewerkt aan het masterplan voor de huisvesting van het hoger onderwijs en culturele invulling. De campus wordt een cultuursplek doordat het culturele programma, als platform voor cultuuraanbieders en als ontmoetingsplek van studenten, bewoners, docenten, kunstenaars, toeristen en onderzoekers zal dienen. De culturele programmering ambieert op termijn zowel buurtbewoners als (inter)nationale bezoekers te trekken.

Cultuur&Campus zal onderdeel zijn van een grotere gebiedsontwikkeling die Zuid een stevige impuls zal geven. In 2022 is gestart met het inrichten van een experimenteerhub/ living lab aan de Putselaan in Feijenoord. Daar krijgt de concrete samenwerking en het programma van Cultuur&Campus de komende jaren vorm. Buurtbewoners en de TU Delft zijn er als partners bij betrokken. Het inrichten van een gezamenlijke experimenteerhub is geselecteerd als Lighthouse project for the New European Bauhaus. Op grond daarvan is een Europese subsidie

toegekend.

## Wat heeft het gekost in 2022?

In onderstaande tabel is op het niveau van de Regiodeal het totaal van realisatie en begroting opgenomen. In de laatste kolom wordt ook het gerealiseerde bedrag aan cofinanciering vanuit de gemeente gepresenteerd. Na deze tabel volgt per pijler meer inzicht.

| Pijlers       | Totale<br>rijksbijdrage | Begroting<br>2022 | Realisatie 2022 | Verplichtingen<br>2022 | Afwijking begroting<br>realisatie 2022 | Totale realisatie<br>ultimo 2022 | Totale cofinanciering<br>ultimo 2022 |
|---------------|-------------------------|-------------------|-----------------|------------------------|----------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|
| School        | 44                      | 8,50              | 8,40            | 0,00                   | 0,10                                   | 29,09                            | 30,46                                |
| Werk          | 24                      | 6,00              | 5,70            | 0,00                   | 0,30                                   | 21,64                            | 24,90                                |
| Wonen         | 60                      | 3,23              | 3,51            | 0,00                   | -0,28                                  | 28,48                            | 26,37                                |
| Cultuur       | 2                       | 0,00              | 0,22            | 0,04                   | -0,22                                  | 1,80                             | 0,74                                 |
| <b>Totaal</b> | <b>130</b>              | <b>17,73</b>      | <b>17,83</b>    | <b>0,04</b>            | <b>-0,10</b>                           | <b>81,01</b>                     | <b>82,48</b>                         |

## Pijler school

| School                                        | Totale<br>rijksbijdrage | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Verplichtingen<br>2022 | Afwijking begroting<br>realisatie 2022 | Totale realisatie<br>ultimo 2022 | Totale cofinanciering<br>ultimo 2022 |
|-----------------------------------------------|-------------------------|-------------------|--------------------|------------------------|----------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|
| 1 Children's Zone                             | 18,1                    | 4,1               | 5,3                | 0,0                    | -1,20                                  | 19,78                            | 22,85                                |
| 2. Dagprogrammering buiten<br>Children's Zone | 2,0                     | 1,0               | 1,0                | 0,0                    | 0,00                                   | 1,67                             | 1,46                                 |
| 3. Herstructurering VO                        | 14,0                    | 0,0               | 0,0                | 0,0                    | 0,00                                   | 0,0                              | 0,0                                  |
| 4. Leraren                                    | 6,8                     | 2,0               | 0,8                | 0,0                    | 1,20                                   | 4,89                             | 5,3                                  |
| 5. Cultuurcampus                              | 2,5                     | 1,0               | 0,8                | 0,95                   | 0,20                                   | 2,01                             | 0,06                                 |
| 6. Dagprogrammering VO                        | 0,4                     | 0,4               | 0,5                | 0,0                    | -0,10                                  | 0,74                             | 0,79                                 |
| <b>Totaal</b>                                 | <b>44,0</b>             | <b>8,50</b>       | <b>8,40</b>        | <b>0,0</b>             | <b>0,10</b>                            | <b>29,09</b>                     | <b>30,46</b>                         |

### 1. Children's Zone

Alle dertig scholen voor primair onderwijs (po) in de Children's Zone (CZ) bieden Dagprogrammering aan. Het aanbieden van de extra uren via Dagprogrammering is na de coronasluitingen van de afgelopen jaren in 2022 weer opgepakt. Om te voldoen aan de afgesproken cofinanciering over de jaren heen is op dit onderdeel in 2022 meer rijks geld ingezet dan oorspronkelijk begroot.

### 2. Dagprogrammering buiten Children's Zone

Buiten de Children's Zone (CZ) bieden zes scholen Dagprogrammering aan. Het aanbieden van de extra uren via

Dagprogrammering is na de coronasluitingen van de afgelopen jaren in 2022 weer opgepakt. De middelen zijn volledig conform begroting ingezet.

### 3. Herstructurering VO (Betreft DUK 2018)

Met betrekking tot de Herstructurering VO is de verwachting dat de projecten hiervoor in 2023 en 2024 tot uitvoering worden gebracht.

### 4. Leraren

Door corona zijn er in 2021 minder activiteiten tot uitvoering gebracht waardoor subsidies lager zijn vastgesteld in 2022. Daarnaast zijn er voor het lopende schooljaar minder subsidies aangevraagd.

### 5. Cultuurcampus

Het vrijmaken van de locatie duurde veel langer dan gepland hierdoor konden de activiteiten op het gebied van placemaking en programmering geen doorgang vinden. Ook COVID heeft lange tijd programmeringsmogelijkheden in de weg gestaan. In 2023 en 2024 zal een tijdelijke proeftuin voor Cultuur&Campus worden ingericht aan de Putselaan. Voor deze tijdelijke experimenteerruimte is een EU-subsidie (NEB) toegekend.

### 6. Dagprogrammering VO Scholen (Pilot)

Als pilot bieden acht scholen voor voortgezet onderwijs (vo) op Rotterdam-Zuid Dagprogrammering aan. De middelen zijn nagenoeg conform begroting ingezet.

## Pijler werk

| Werk                                                                                            | Totale<br>rijksbijdrage | Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Verplichtingen<br>2022 | Afwijking<br>begroting<br>realisatie 2022 | Totale<br>realisatie<br>ultimo 2022 | Totale<br>cofinanciering<br>ultimo 2022 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|--------------------|------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------|
| 1. Inzet op de vraagkant; Matching op Werk                                                      | 4,0                     | 1,0               | 1,9                | 0,0                    | -0,9                                      | 5,5                                 | 1,96                                    |
| 2. Aanpak Versterking Aanbodkant; Tegenprestatie                                                | 8,0                     | 2,0               | 2,0                | 0,0                    | 0,0                                       | 8,0                                 | 11,55                                   |
| 3. Aanpak versterking Aanbodkant                                                                | 6,0                     | 0,80              | 1,5                | 0,0                    | -0,7                                      | 5,9                                 | 4,3                                     |
| 4. LeerWerkakkoord                                                                              | 4,0                     | 2,10              | 0,3                | 0,0                    | 1,8                                       | 2,1                                 | 7,09                                    |
| 5. Onderzoek, monitoring, evaluatie, methodiek-ontwikkeling, professionalisering, communicatie. | 2,0                     | 0,1               | 0,0                | 0,0                    | 0,1                                       | 0,19                                | 0,00                                    |
| <b>Totaal</b>                                                                                   | <b>24,0</b>             | <b>6,0</b>        | <b>5,7</b>         | <b>0,0</b>             | <b>0,30</b>                               | <b>21,64</b>                        | <b>24,09</b>                            |

De gerealiseerde bestedingen bij de pijler Werk zijn vrijwel in overeenstemming met de begroting. Het bijstandsvolume in NPRZ-gebied is in 2022 gedaald van 13.973 naar 13.291. In absolute aantallen werd medio 2022 het niveau van voor de uitbraak van COVID-19 in maart 2020 weer bereikt. De daling zette in de tweede helft van 2022 door.

Er is sprake van aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks deze gunstige situatie is het voor werkzoekenden in de bijstand op Zuid door hun kwetsbare uitgangspositie (o.a. qua opleidingsniveau, taalbeheersing, sociaal netwerk, schulden, gezondheid) naar verhouding moeilijker om werk te vinden en te behouden. De corona-pandemie, de energie-crisis en oplopende inflatie hebben de kwetsbaarheid vergroot. Via het programma Samen voor Zuid is daarom extra inzet op de matching op werk gepleegd (punt 1 uit de tabel: inzet op de vraagkant) en zijn meer consultants aangesteld (punten 2 en 3: aanpak versterking aanbodkant) om mensen in de bijstand op Zuid meer aandacht te kunnen geven, zodat problemen in hun leefsituatie kunnen worden aangepakt en de stap richting duurzaam werk met vertrouwen wordt gezet. Tijdens de pandemie konden scholings- en leer/werktrajecten, die ook een belangrijke plek innemen in de uitvoering van de diverse Leerwerkakkoorden (o.a. voor Zorg, Haven, Bouw en Techniek, zie punt 4 in de tabel) vrijwel niet worden ingezet. In 2022 is daarop een inhaalslag gemaakt. De kosten hiervan zijn echter niet gedeclareerd op de regio deal, aangezien op de andere thema's meer kosten zijn gemaakt. In 2022 is het onderzoeks- en professionaliseringsprogramma KNAP'RZ, dat de gemeente uitvoert samen met de EUR en de Hogeschool Rotterdam gecontinueerd (punt 5 uit de tabel). Het eindrapport is medio 2023 voorzien.

## Pijler wonen

| Wonen                                                                                           | Totale<br>Rijksbijdrage | Begroting<br>2022 | Realisatie 2022 | Verplichtingen<br>2022 | Afwijking<br>begroting<br>realisatie<br>2022 | Totale<br>realisatie<br>ultimo<br>2022 | Totale<br>cofinanciering<br>ultimo 2022 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|-----------------|------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------|
| 1 Grondige aanpak particuliere voorraad: sloop<br>/nieuwbouw + transformatie bestaande voorraad | 46,7                    | 1,85              | 2,07            | 0,0                    | -0,22                                        | 22,63                                  | 21,15                                   |
| 2 Woonmilieus: buitenruimte + winkelstraten                                                     | 12,3                    | 1,38              | 1,44            | 0,0                    | -0,06                                        | 5,85                                   | 4,82                                    |
| 3. Regionale Spreiding                                                                          | 1,0                     | 0,0               | 0,0             | 0,0                    | 0,0                                          | 0,0                                    | 0,40                                    |
| <b>Totaal</b>                                                                                   | <b>60,0</b>             | <b>3,23</b>       | <b>3,51</b>     | <b>0,0</b>             | <b>-0,28</b>                                 | <b>28,48</b>                           | <b>26,37</b>                            |

De regiodeal-middelen worden gebruikt als dekking voor projecten in de focuswijken, tuinsteden en tuindorpen in Rotterdam Zuid, die bijdragen aan de fysieke doelstellingen van het NRPZ. De projecten zijn concreet opgezet om invulling te geven aan de gemeentelijke opgave binnen het NPRZ of dienen ter ondersteuning en facilitering van de opgave van derden (zoals woningcorporaties).

In bovenstaande tabel worden de middelen verantwoord die worden ingezet voor de drie thema's die zijn opgenomen in de regiodeal Rotterdam Zuid voor de pijler Wonen. De opgenomen verplichtingen en bestedingen hebben betrekking op de rijksmiddelen uit de regiodeal en op de gemeentelijke cofinanciering. De term verplichting zoals die in bovenstaande tabel is gebruikt, betreft de binnen de projecten aangegane verplichtingen met derden, zoals die in de concernadministratie zijn opgenomen (financieel administratief verplicht, conform definitie SISA). Deze term heeft hier dus geen betrekking op de intern aangegane verplichtingen die via formeel afgegeven verleningsbesluiten zijn verplicht.

Voor **thema 1 (Grondige aanpak particuliere voorraad: sloop/nieuwbouw en samenvoegen)** wordt een groot deel van de regiodeal middelen voor de pijler Wonen van het NPRZ ingezet ten behoeve van de grondige aanpak van de bestaande particuliere woningvoorraad. Hiertoe wordt een groot aantal projecten uitgevoerd van sloop /nieuwbouw, transformatie en samenvoegen van woningen. In 2022 is niets financieel administratief verplicht. Wel zijn er binnen dit thema voor € 0,86 mln aan formele verleningsbesluiten afgegeven (juridisch verplicht) voor vier ontwikkellocaties in Carnisse (Robbenoordplein, Goereesestraat, Texelsestraat en Amelandseplein). In 2022 is € 2,1 mln aan bestedingen gerealiseerd ten behoeve van de grondexploitaties Groningerstraat en Carnisse Poort.

De sloop/nieuwbouw projecten worden grotendeels binnen grondexploitaties uitgevoerd, en deze hebben meestal een looptijd van 10 jaar. Binnen transformatie- en samenvoeg-projecten is een belangrijk onderdeel het aankopen van (aangrenzende) woningen hetgeen en langjarige inspanning vergt. Om deze reden heeft de gemeente Rotterdam richting het Rijk aangegeven dat de looptijd van de specifieke uitkering regiodeal NPRZ (nu 2019 t/m 2025) voor de pijler Wonen een te korte periode is om de afgesproken prestatiedoelen te kunnen realiseren en verlengd zou moeten worden tot 15 jaar. Daarom is op aangeven van Rotterdam in de rijks beschikking voor de specifieke uitkering regiodeal NPRZ (van 10 december 2019) de mogelijkheid opgenomen om de looptijd voor de pijler Wonen te verlengen (art 3.3). In de stuurgroep Rijk-Regio van 28 oktober 2021 is met het Rijk de principeafpraak gemaakt om de looptijd voor de pijler wonen na 2025 te verlengen, waarbij in 2024 de concrete looptijd-verlenging zal worden bepaald en vastgelegd.

Voor **thema 2 (woonmilieus: buitenruimte en winkelstraten)** is in 2022 niets financieel administratief verplicht. Wel zijn er binnen dit thema voor € 1,87 mln aan formele verleningsbesluiten afgegeven (juridisch verplicht) voor de projecten Transformatie winkelstraten Boulevard Zuid en de buitenruimteprojecten Nijverheidsstraat, IP Oud Carnisse, IP Carnisselaan en Carnisse Goereesestraat. In 2022 is € 1,4 mln aan bestedingen gerealiseerd ten behoeve van het project Beijerlandse laan / Groene Hilledijk, het luifelplan en de buitenruimte van Goereesestraat.

Dat er voor de Grondige aanpak particuliere voorraad (thema 1) en Woonmilieus onderdeel winkelstraten (thema 2) in 2022 minder middelen zijn besteed dan oorspronkelijk was begroot wordt vooral veroorzaakt door prijsstijgingen van koopwoningen in het NPRZ-gebied. Daardoor werden er in 2022 minder verwervingen uitgevoerd ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Daarom is in de loop van 2022 de begroting fors neerwaarts bijgesteld voor de thema's 1 en 2. Omdat uiteindelijk in 2022 toch iets meer verwervingen zijn gerealiseerd is sprake van enige overbesteding ten opzichte van de bijgestelde begroting.

Voor **thema 3 (regionale spreiding)** is in 2021 een bijdrage van € 1 mln formeel verleend als cofinanciering door de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland vastgestelde subsidieregeling "Spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam" (totaal subsidiebudget € 5 mln). Met deze substantiële bijdrage vanuit de Rotterdamse NPRZ-middelen wordt meebetaald aan een positieve financiële prikkel (€ 7.500,- per extra door een woningcorporatie gestarte sociale woning in een Rotterdamse randgemeente) voor de betere spreiding van de sociale woningvoorraad over de Rotterdamse regio. Tegelijkertijd met het afgeven van het formele commitment is een voorschot (50%) aan de provincie betaald.

Eind 2022 is er voor 628 woningen subsidie aangevraagd door 7 randgemeenten in 12 projecten. Daarmee is ruim 94% van het subsidiebudget belegd. Aanvragen kunnen door de randgemeenten worden ingediend bij de provincie tot 1 januari 2024. Na provinciale vaststelling van de subsidies ontvangt de gemeente Rotterdam in 2024 een eindverantwoording van de regeling en zal het verschuldigde restbedrag van de bijdrage door Rotterdam worden betaald aan de provincie.

## Pijler cultuur

| Cultuur                            | Totale<br>rijksbijdrage | Begroting<br>2022 | Realisatie 2022 | Verplichtingen<br>2022 | Afwijking begroting<br>realisatie 2022 | Totale realisatie<br>ultimo 2022 | Totale cofinanciering<br>ultimo 2022 |
|------------------------------------|-------------------------|-------------------|-----------------|------------------------|----------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|
| 1 Culturele<br>Programmering       | 0,9                     | 0,00              | -0,01           | 0,04                   | 0,10                                   | 0,97                             | 0,05                                 |
| 2 Talentontwikkeling               | 1,0                     | 0,00              | 0,23            | 0,00                   | -0,23                                  | 0,72                             | 0,62                                 |
| 3 Planvorming NCWI en<br>onderzoek | 0,1                     | 0,00              | 0,00            | 0,00                   | 0,00                                   | 0,12                             | 0,08                                 |
| <b>Totaal</b>                      | <b>2,0</b>              | <b>0,00</b>       | <b>0,22</b>     | <b>0,04</b>            | <b>-0,22</b>                           | <b>1,80</b>                      | <b>0,74</b>                          |

### 1. Culturele programmering

Het betreft hier subsidiering van culturele programmering Theater Zuidplein ter ondersteuning van de ontwikkeling van het kunstenpand. Er is een onderbesteding in 2022 in verband met het wegvallen van programmering door COVID-19 in 2020 en 2021. Programmeringsbudgetten zijn in deze jaren doorgeschoven naar respectievelijk 2022 en 2023. Hierdoor is in 2022 minder gerealiseerd dan aanvankelijk begroot. De resterende rijksbijdrage voor culturele programmering wordt in 2023 besteed. De gemeentelijke cofinancieringsbijdrage van de RegioDeal 2018 (periode 2019-2025) zal grotendeels plaatsvinden in 2023 met de programmering van het Evenement op Zuid. Deze cofinanciering zal zichtbaar zijn in de jaarrekening van 2023.

### 2. Talentontwikkeling

In 2022 is opgenomen de subsidiering van diverse talentenprogramma's en platforms, waaronder IMPACT-DIY. Het resterende deel van de rijksbijdrage wordt besteed in 2023.

De gemeentelijke cofinancieringsbijdrage is geleverd middels PitcherPerfect010.

### 3. Planvorming NCWI en onderzoek

In 2022 is de ontwikkeling van Cultuur&Campus voortgezet. In dit jaar is geen rijksbijdrage ingezet.

## Onderhoud kapitaalgoederen

Pagina 222

## Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente reserveerde in 2022 circa € 445 mln voor (onderhoud en investeringen) kapitaalgoederen en realiseerde in 2022 circa € 310 mln. Kapitaalgoederen moeten zo lang mogelijk gebruikt kunnen worden voor het doel waarvoor zij zijn aangeschaft of vervaardigd. Hiervoor vindt gedurende de levensduur van de kapitaalgoederen het benodigde onderhoud plaats. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats wanneer deze hun einde levensduur hebben bereikt.

## [BeleidFinanciële consequenties](#)

### Beleid

#### Beleidsmatig en financieel kader

De gemeente heeft veel onderhoudsgevoelige kapitaalgoederen: wegen, groen en bomen, oppervlaktewater, civiele kunstwerken, openbare verlichting, spelen, beeldende kunst en monumenten, parkeervoorzieningen, containers en gebouwen. Het beleid hiervoor is opgenomen in 2 nota's;

- Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022
- Kadernota Vastgoed (2018)

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen geeft een beeld van de technische staat van de kapitaalgoederen in de Rotterdamse buitenruimte waarbij de conclusie tweeledig is. Enerzijds zijn de Rotterdamse kapitaalgoederen in de openbare ruimte veilig en beschikbaar voor de gebruikers. Anderzijds zijn er achterstanden. Hiervoor heeft het college eerder extra middelen beschikbaar gesteld, vanuit het Coalitieakkoord 2018. Voor het gemeentelijk vastgoed is de Kadernota Vastgoed van kracht.

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen maakt financieel onderdeel uit van de programma's Beheer van de stad. De Kadernota Vastgoed maakt financieel onderdeel uit van het programma Bestaande Stad.

Riolering heeft een eigen financiering en beleidskader. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 5 (2021-2025) is in het eerste kwartaal 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.

In 2022 is gestart met het opstellen van de nieuwe nota onderhoud kapitaalgoederen (2023-2026). De nieuwe nota onderhoud kapitaalgoederen wordt begin 2023 aan het bestuur voorgelegd. De daaruit voortvloeiende financiële consequenties worden na besluitvorming in de gemeentelijke begroting verwerkt.

### Financiële consequenties

#### Exploitatie

Hieronder is een tabel opgenomen met de financiële omvang van de begrote en gerealiseerde lasten voor wat betreft onderhoud van kapitaalgoederen in de exploitatie.

| Onderdeel (product) (bedragen x € 1 mln) | Begroting 2022 | Begrotingsmutaties | Bijgestelde begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil |
|------------------------------------------|----------------|--------------------|----------------------------|-----------------|----------|
| Wegen                                    | 41,8           | -0,9               | 40,9                       | 51,3            | -10,4    |

|                               |              |            |              |              |            |
|-------------------------------|--------------|------------|--------------|--------------|------------|
| Groen en bomen                | 39,0         | -0,5       | 38,5         | 39,4         | -0,9       |
| Oppervlaktewater              | 5,7          | 2,4        | 8,1          | 8,3          | -0,2       |
| Civiele kunstwerken           | 25,7         | -0,2       | 25,5         | 21,0         | 4,5        |
| Openbare verlichting          | 6,3          | 0,0        | 6,3          | 6,1          | 0,2        |
| Spelen                        | 3,5          | 0,0        | 3,5          | 3,7          | -0,2       |
| Beeldende kunst en monumenten | 2,0          | 0,0        | 2,0          | 2,0          | 0,0        |
| Parkeervoorzieningen          | 1,1          | 0,0        | 1,1          | 1,2          | -0,1       |
| Containers                    | 2,0          | 0,0        | 2,0          | 1,2          | 0,8        |
| Vastgoed                      | 37,6         | 3,8        | 41,4         | 28,6         | 12,8       |
| <b>Totaal</b>                 | <b>164,7</b> | <b>4,6</b> | <b>169,3</b> | <b>162,8</b> | <b>6,5</b> |

## Toelichting

Het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen gebeurt door middel van risicogestuurd assetmanagement waarbij conditie en urgentie een belangrijke rol spelen. Met het beschikbare budget wordt continu afgewogen welke assets op welke wijze te onderhouden. De financiële jaarverantwoording vindt uiteindelijk plaats op programmaniveau waarbij overschrijdingen binnen een programma gecompenseerd kunnen worden door onderschrijdingen binnen hetzelfde programma.

De gesaldeerde financiële afwijking ten opzichte van de bijgestelde begroting bedraagt € 6,5 mln. Voor wegen was extra inspanning benodigd om verdere verslechtering van het areaal te voorkomen. Deze overschrijding wordt deels gecompenseerd door de onderbesteding van civiele kunstwerken. De onderbesteding bij vastgoed bedragende € 12,8 mln wordt verklaard door lange levertijden van materialen en capaciteitsgebrek bij de aannemers. Ook heeft het opstarten van inkoopprocedures voor met name complexe werken in de praktijk meer tijd gekost dan verwacht. Dit heeft ertoe geleid dat er minder is gerealiseerd dan begroot en tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve groot onderhoud (MJOP).

## Wegen

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. De gemeente Rotterdam hanteert de volgende richtlijn voor de technische kwaliteit verharding:

- minimaal 85% in de categorie A+, A en B
- maximaal 15% in de categorie C en D

De technische kwaliteit verhardingen scoort over de hele stad 83% niveau B of beter. Hiermee voldoet het areaal net niet aan de Rotterdamse norm van minimaal 85% niveau B of beter. De overschrijding van het budget 2022 is het gevolg van extra uitgevoerd onderhoud aan de meest slechte wegen, waaronder voetpaden (niveau C en D). Wanneer deze extra inzet niet was uitgevoerd had de wegenkwaliteit er slechter uitgezien.

| Areaal wegen                                         | Areaal m2  |
|------------------------------------------------------|------------|
| Rijbaan (hoof- en verzamelwegen)                     | 1.800.000  |
| Rijbaan (overige wegen)                              | 7.900.000  |
| Parkeerruimte                                        | 2.500.000  |
| Fietspad                                             | 1.700.000  |
| Voetpad                                              | 10.200.000 |
| Overig (o.a. verharde bermen, inritten en bushaltes) | 1.000.000  |

## Groen en bomen

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. Verdere uitwerking staat in diverse beheerplannen; beheeraanpak openbaar groen, bomenstructuurvisie Rotterdam, leidraad gedragscode bestendig groenbeheer en uitvoeringsagenda biodiversiteit. In 2022 is er derhalve wederom volop onderhoud aan groen en bomen uitgevoerd. Noemenswaardig hierbij waren de stormen in 2022 wat resulteerde in divers herstelonderhoud aan bomen en bosplantsoen.

Het Rotterdamse doel is tevens om minimaal 90% van het groen aan beeldkwaliteitsniveau B (= CROW norm) te laten voldoen. Dit doel is in de eerste kwartalen van 2022 niet behaald. De meting in het laatste kwartaal 2022 resulteerde in een uitkomst van 92% waarmee de doelstelling van 90% is behaald.

| Areaal Groen en bomen     | Areaal (m2) |
|---------------------------|-------------|
| Gazon                     | 8.520.000   |
| Bloemrijk gras            | 6.855.000   |
| Moeras en oevertvegetatie | 253.000     |
| Bosplantsoen              | 5.311.000   |
| Bodembedekkers            | 148.000     |
| Hagen                     | 198.000     |
| Heesters                  | 1.152.000   |
| Sierbeplanting            | 131.000     |

**Totaal****23.988.000**

Bomen

167.251

## Oppervlaktewater

De beleidsmatige uitgangspunten staan in het Waterplan 2. Het onderhoud in 2022 betrof baggeren (in overleg met waterschappen), reinigen van duikers, maaien, krozen en vuilvissen. In het kader van de bestrijding van blauwalg in de Kralingse Plas is in november 2021 Phoslock toegediend. Uit intensieve monitoring bleek dat de concentratie fosfaat volgens verwachting sterk verlaagd is (ca. 90%). Een jaar na toepassing van Phoslock blijkt dat de concentratie fosfaat nog steeds zeer laag is. Ondanks gunstige omstandigheden voor blauwalg om te groeien, was er in 2022 geen sprake van een blauwalg uitbraak. Dit in tegenstelling tot veel anderen wateren in de regio.

| Areaal oppervlaktewater | Aantal |
|-------------------------|--------|
| Hoofdwaterwegen         | 140 km |
| Overige waterwegen      | 250 km |
| Beschoeiing             | 425 km |
| Duikers                 | 2.025  |

## Civiele kunstwerken

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. Met de uitvoering van het meerjarenprogramma voor civiele kunstwerken wordt door tijdig en planmatig inspectie en onderhoud voorkomen dat deze onveilig en niet beschikbaar zijn. Naast beschikbaarheid zijn imago, veiligheid, milieu en gezondheid, wet- en regelgeving en weerbaarheid belangrijke kernwaarden voor het areaal.

In 2022 is de reparatie aan de Lage Erfbrug uitgevoerd waarbij de draaipunten met dikke ijzeren platen zijn versterkt. De brug werd in geopende stand gerepareerd zodat het scheepvaartverkeer kon blijven doorstromen. De Schie is namelijk een belangrijk route voor zandtransport en afvoer van huisvuil.

Uit inspecties en onderzoek aan de 1e Coolhavenbrug blijkt dat alle vier de draaipunten vervangen moeten worden. In 2022 is de brug opengezet en gefixeerd waarna de herstelwerkzaamheden zijn opgestart. De verwachting is dat de werkzaamheden in het tweede kwartaal van 2023 worden afgerond.

| Areaal Civiele kunstwerken    | Aantal |
|-------------------------------|--------|
| Beweegbare bruggen en sluizen | 45     |

|                                          |       |
|------------------------------------------|-------|
| Sluizen                                  | 11    |
| Vaste bruggen, fiets- of voetgangersbrug | 713   |
| Vaste bruggen, verkeersbrug              | 301   |
| Viaducten                                | 44    |
| Onderdoorgangen incl. Maastunnel-tracé   | 48    |
| Maastunnel-tracé                         | 1     |
| Keermuren                                | 15 km |
| Vlonders en steiger                      | 185   |
| Kademuren en glooiingen                  | 49 km |
| Overig havenmeubilair                    | 76    |

## Openbare verlichting

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. In november 2019 is gestart met de LED transitie waarbij alle conventionele armaturen worden vervangen door led-armaturen uitgerust met telemanagement. Het nieuwe telemanagementsysteem maakt het mogelijk om storingen proactief te signaleren, zonder dat hierbij een burgermelding nodig is. In 2021 zijn de meeste armaturen in de woonwijken vervangen voor LED. In 2022 is begonnen met het vervangen van de armaturen langs de doorgaande wegen gevolgd door de specials. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 armaturen vervangen. De verwachting is dat het project in 2025 kan worden afgerond.

| Areaal Openbare verlichting                     | Aantal  |
|-------------------------------------------------|---------|
| Lichtmasten                                     | 93.000  |
| Armaturen                                       | 106.900 |
| Grondspots (sierverlichting)                    | 2.200   |
| Electriciteitskast voor eigen electriciteitsnet | 40      |
| Wegwijzers met verlichting                      | 542     |
| Wegwijzers zonder verlichting                   | 2.448   |
| Portalen voor wegwijzers                        | 43      |
| (Historische) klokken                           | 50      |

## Spelen

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. De Rotterdamse norm buitenspeelruimte regelt voldoende ruimte, inrichting van speelplekken en schrijft kwalitatieve voorwaarden voor een goed functionerende buitenspeelruimte voor, zoals: veiligheid, bescherming, maatvoering en variatie. In 2022 heeft het reguliere onderhoud plaatsgevonden. De komende jaren zullen meerdere speelobjecten worden vervangen.

| Areaal Spelen             | Aantal |
|---------------------------|--------|
| Verblijfsplekken          | 1.319  |
| Speel- en sporttoestellen | 6.209  |

## Beeldende kunst en monumenten

De Nota Onderhoud Kapitaalgoederen 2019-2022 gaat ervan uit dat assets veilig en beschikbaar zijn. In 2022 heeft het reguliere beheer- en onderhoud plaatsgevonden.

| Areaal Beeldende kunst en monumenten           | Aantal |
|------------------------------------------------|--------|
| Beeldende kunst - Topcollectie                 | 105    |
| Beeldende kunst - A-collectie                  | 88     |
| Beeldende kunst - B-collectie                  | 53     |
| Beeldende kunst - C-collectie                  | 41     |
| Beeldende kunst - D-collectie                  | 24     |
| Beeldende kunst - Gedenktekens                 | 77     |
| Monumenten - Torens                            | 7      |
| Monumenten - Poorten en pleinen                | 6      |
| Monumenten - Monumentale fonteinen             | 3      |
| Monumenten - Overige                           | 6      |
| Bijzondere voorzieningen - Fonteinen           | 119    |
| Bijzondere voorzieningen - Watertappunten      | 61     |
| Bijzondere voorzieningen - Toiletvoorzieningen | 33     |
| Bijzondere voorzieningen - Overige             | 15     |

## Investerings

Hieronder is een tabel opgenomen met de financiële omvang van de begrote en gerealiseerde lasten voor wat betreft onderhoud van kapitaalgoederen als investeringen.

| Onderdeel (taakveld) (bedragen x € 1 mln) | Begroting 2022 | Begrotings mutaties | Aangepaste begroting 2022 | Realisatie 2022 | Vershil      |
|-------------------------------------------|----------------|---------------------|---------------------------|-----------------|--------------|
| Wegen                                     | 25,4           | 6,4                 | 31,8                      | 24,5            | 7,3          |
| Groen en bomen                            | 8,7            | 5,0                 | 13,7                      | 14,6            | -0,9         |
| Oppervlaktewater                          | 7,2            | 0,6                 | 7,8                       | 4,9             | 2,9          |
| Civiele Kunstwerken                       | 15,4           | 0,0                 | 15,4                      | 7,2             | 8,2          |
| Openbare verlichting                      | 3,4            | 0,3                 | 3,7                       | 3,6             | 0,1          |
| Spelen                                    | 1,8            | 0,5                 | 2,4                       | 2,1             | 0,3          |
| Containers                                | 2,9            | 4,6                 | 7,5                       | 7,9             | -0,4         |
| Vastgoed                                  | 149,6          | 45,0                | 194,6                     | 82,0            | 112,6        |
| <b>Totaal</b>                             | <b>214,4</b>   | <b>62,5</b>         | <b>276,9</b>              | <b>146,8</b>    | <b>130,1</b> |

## Toelichting

De financiële afwijking ten opzichte van de begroting 2022 bedraagt gesaldeerd € 130,1 mln waarvan € 113 mln toe te schrijven is aan vastgoed.

De onderbesteding van vastgoed is het gevolg van de huidige economische situatie waarbij aanbestedingen zijn vertraagd, diverse discussie omtrent prijsontwikkelingen- worden gevoerd en werkzaamheden door aannemers vertraagd zijn opgestart. In 2023 worden de werkzaamheden voortgezet.

De onderbesteding van assetgroep wegen wordt voornamelijk veroorzaakt vanwege het integrale karakter met de rioolvervanging. Complexiteit vanwege diverse transitieopgaven resulteerden in minder rioolvervanging wat ook een effect heeft gehad op de vervangingsinvesteringen wegen.

Het oorspronkelijk investeringsbudget van de asset oppervlaktewater was toenertijd bepaald op basis van een theoretische onderhoudsbehoefte van duikers. na uitgebreid veldonderzoek bleek het aantal gevallen waarin volledige vervanging noodzakelijk is beperkt te zijn. Kleine ingrepen zoals levensduur verlengende maatregelen of correctieve maatregelen bleken vaak voldoende effectief te zijn. Dit resulteert derhalve in een onderbesteding van € 2,9 mln.

De onderbesteding van civiele kunstwerken bedragende € 7,2 mln wordt voornamelijk veroorzaakt door de maastunnelrenovatie. Het volledige budget is begroot in 2022 terwijl de werkzaamheden aan de vluchtdeuren en roltrappen worden voortgezet in 2023.

In 2022 is bovenop het regulier plaatsen en vervangen van containers opnieuw een slag gemaakt in het vervangen van half verdiepte containers door ondergrondse containers. De capaciteit van ondergrondse containers is twee keer zo groot wat bijdraagt aan minder naastplaatsingen. Dit vergt extra werkzaamheden zoals bodemonderzoek, materialen en het verleggen van kabels en leidingen. Dit gecombineerd met prijsstijgingen resulteert in een geringe overbesteding van het budget.

## Subsidies

Pagina 223

### Subsidies

Subsidies zijn financiële bijdragen aan burgers of organisaties voor activiteiten die bijdragen aan de realisatie van een door de gemeenteraad vastgesteld beleidsdoel.

[BeleidSubsidielijst](#)

### Beleid

De gemeentelijke [Subsidieverordening Rotterdam 2014](#) bevat de spelregels voor subsidieverlening. De verordening bepaalt dat er twee subsidievormen zijn: eenmalige subsidies en jaarlijkse subsidies. Een eenmalige subsidie verstrekt de gemeente voor één of meer prestaties of activiteiten die in beginsel van bepaalde duur zijn. Een jaarlijkse subsidie verstrekt de gemeente per kalender- of boekjaar.

De subsidielijst geeft een overzicht van de subsidielasten in 2022. In de lijst staan ook negatieve subsidiebedragen. Dit kunnen teruggevorderde subsidies zijn, die in voorgaande jaren zijn betaald aan de burgers of organisaties. De bedragen in de onderstaande lijst zijn in euro's (geen duizendtallen) afgerond.

### Subsidielijst

#### Subsidielijst

| Gesubsidieerde instelling                                | Realisatie 2022 |
|----------------------------------------------------------|-----------------|
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 9.804.555       |
| Alsare B.V.                                              | 22.550          |
| Apna Dharma Stichting                                    | 24.600          |
| Artishock Productions B.V.                               | 120.937         |
| B.V. Recreatiecentrum Oostervant                         | 34.523          |

|                                                                          |         |
|--------------------------------------------------------------------------|---------|
| Bergkristal                                                              | 13.611  |
| Diverse subsidies privé personen                                         | 231.534 |
| DIVERSION Holding B.V.                                                   | 99.800  |
| Dona Daria, Centrum voor Vrouwen en Emancipatie                          | 110.836 |
| EchtNederlands B.V.                                                      | 31.445  |
| Eros-Tediro-Combinatie                                                   | 13.500  |
| Het Nederlandse Rode Kruis                                               | 39.400  |
| Interculturele Stichting Salaam                                          | 49.990  |
| Manon van Hoeckel                                                        | -1.384  |
| Money Start                                                              | 49.500  |
| Natuurspeeltuin De Speeldernis                                           | -4.000  |
| NCB Opleidingen B.V.                                                     | 32.257  |
| Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC Rotterdam | 23.500  |
| OpenEmbassy                                                              | 66.970  |
| Roze Kameraden                                                           | 14.700  |
| Stichting "Hulp- en Ontmoetingscentrum Portland"                         | 46.400  |
| Stichting Anders Rotterdam                                               | 49.900  |
| Stichting Bibliotheek Rotterdam                                          | 100.392 |
| Stichting Black Achievement Month                                        | 10.000  |
| Stichting BLEND Bloemhof                                                 | 5.250   |
| Stichting Blijgift                                                       | 21.850  |
| Stichting Buddy to Buddy Nederland                                       | 35.173  |
| Stichting Camping Onbestemd                                              | 3.560   |
| Stichting Colours of Impact                                              | 16.000  |
| Stichting Community & Voedselsurplus                                     | 80.000  |
| Stichting De Muren hebben Oren                                           | 10.000  |
| Stichting De Schuilplaats Hoek van Holland                               | 9.000   |
| Stichting Diversiteitsland                                               | 18.265  |
| Stichting DOCK Rotterdam                                                 | 299.371 |
| Stichting Dress for Success Rotterdam                                    | 103.565 |

|                                                        |           |
|--------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting EDUVO                                        | 222.473   |
| Stichting Eerst Denken Dan Doen (E3D)                  | 6.970     |
| Stichting Empowerment Foundation                       | 42.734    |
| Stichting Gaarkeuken van Rotterdam                     | 35.000    |
| Stichting Gedeeld Verleden Gezamenlijke Toekomst       | 57.713    |
| Stichting Geloven in de Wijk                           | 29.600    |
| Stichting Giovanni van Bronckhorst Foundation          | 50.000    |
| Stichting Goud van Noord                               | 25.000    |
| Stichting Happy Motion                                 | 25.300    |
| Stichting Herdenking 15 augustus 1945 regio Rotterdam  | 14.000    |
| Stichting Hertog Zout                                  | 32.030    |
| Stichting Het Fort                                     | 20.000    |
| Stichting House of Hope                                | 35.225    |
| Stichting Humanitas                                    | 517.456   |
| Stichting Ik Geef                                      | 8.420     |
| Stichting Inclusia                                     | 18.600    |
| Stichting Jarige Job                                   | 82.593    |
| Stichting Jeugdeducatiefonds                           | 290.417   |
| Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur Rotterdam         | 2.413.800 |
| Stichting Jeugdvakantieland Rotterdam                  | 155.124   |
| Stichting Jong Rotterdam                               | -29.157   |
| Stichting Jongeren en Migranten Omroep Rotterdam       | 24.500    |
| Stichting KLAUW Collective                             | 35.450    |
| Stichting Kledingbank Rotterdam                        | 50.000    |
| Stichting Kledingbank Rotterdam Zuid                   | 5.512     |
| Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg | -8.790    |
| Stichting Letterhaven                                  | 4.000     |
| Stichting LUSU                                         | 23.500    |
| Stichting Maanta                                       | 27.170    |
| Stichting MAIT (Mijn Administratie is Top)             | 49.900    |

|                                                                             |           |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Mano                                                              | 409.581   |
| Stichting Mara                                                              | 25.000    |
| Stichting Me & Society, Bureau voor Diversiteitmanagement                   | 186.610   |
| Stichting Meedoen in Rotterdam                                              | 1.458.154 |
| Stichting Modelink.nl                                                       | 85.419    |
| Stichting Mixblik                                                           | 19.865    |
| Stichting Ondersteuning Kind En Huisdier Omgeving Rotterdam                 | 40.000    |
| Stichting Passion&Skillz                                                    | 23.070    |
| Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (S.P.I.O.R.)          | 53.550    |
| Stichting Present Rotterdam                                                 | 49.500    |
| Stichting Queer Rotterdam                                                   | 35.949    |
| Stichting Radar WMO diensten                                                | 8.125     |
| Stichting Rotterdam Pride                                                   | 177.305   |
| Stichting Rotterdamse Uitdaging                                             | 30.000    |
| Stichting SABI                                                              | 65.299    |
| Stichting SAMEN010                                                          | 17.500    |
| Stichting Samenwerkende Kerken in Nederland-Rotterdam                       | 44.800    |
| Stichting Socialdebt                                                        | 49.750    |
| Stichting Sosurwo Fonds                                                     | 15.160    |
| Stichting There Will Be Film                                                | 24.000    |
| Stichting Thuis in West                                                     | 21.000    |
| Stichting Verborgten Stad                                                   | 24.700    |
| Stichting Verhalenhuis Belvedere                                            | 22.625    |
| Stichting Vers Beton                                                        | 13.530    |
| Stichting Vitaal Pendrecht                                                  | 49.725    |
| Stichting VluchtelingenWerk Nederland                                       | 167.826   |
| Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland                              | 8.275     |
| Stichting Voedselbanken Nederland, Regio Rotterdam                          | 140.000   |
| Stichting Voedseltuin Rotterdam                                             | 6.000     |
| Stichting Voice of Afghan Women - Educational and Cultural Peace Foundation | 160.660   |

|                                        |                |
|----------------------------------------|----------------|
| Stichting Waardenhuis                  | 15.000         |
| Stichting Warm Rotterdam               | 57.505         |
| Stichting Welmoede                     | 49.990         |
| Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West | 37.000         |
| Stichting Wilskracht Werkt             | 22.843         |
| Tulp Training B.V.                     | 65.040         |
| Van Veldhuizen Stichting               | 41.666         |
| Stichting HotspotHutspot               | 35.000         |
| <b>Beheer van de stad</b>              | <b>989.928</b> |
| Allseas Engineering BV                 | 25.000         |
| BlueCity010 B.V.                       | 172.600        |
| Buro Walden                            | 5.000          |
| Buurman Groep B.V.                     | 5.000          |
| CoCreate Good Life                     | 32.500         |
| Coöperatie Ondergrond U.A.             | -4.225         |
| Creatief Beheer                        | 111.500        |
| Custodian Vesteda Fund I B.V.          | 31.490         |
| De Fabriek                             | 45.153         |
| De Hillevliet V.O.F.                   | 9.812          |
| De Middellander B.V.                   | 0              |
| Diverse subsidies privé personen       | 101.693        |
| Eigendraads B.V.                       | 46.400         |
| Eversilly                              | 5.000          |
| Mimi Productions                       | 5.000          |
| Obs Dakpark                            | -29.730        |
| ONZE stichting                         | 41.322         |
| Piet van Veelen Beheer B.V.            | 5.151          |
| Sneakerbar                             | 5.000          |
| Stichting BOOR                         | 23.916         |
| Stichting Boost                        | -3.835         |

|                                                                                      |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Stichting Clean Climber                                                              | 5.000              |
| Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (stichting voor christelijk primair onderwijs) | 130.000            |
| Stichting Opzoomer Mee Rotterdam                                                     | -21.529            |
| Stichting Stadskwekerij De Kas                                                       | 3.566              |
| Stichting Voedseltuin Rotterdam                                                      | 3.100              |
| Stichting Woonstad Rotterdam                                                         | 5.000              |
| Stichting Zwerfkatten Rijnmond                                                       | 40.000             |
| Tauw B.V.                                                                            | 10.000             |
| Vereniging van Eigenaars De Calypso te Rotterdam                                     | -15.000            |
| Vroesepaviljoen                                                                      | 6.045              |
| Waterweg                                                                             | 5.000              |
| Wijkwerkcoöperatie U.A.                                                              | 185.000            |
| <b>Bestaande stad</b>                                                                | <b>2.027.017</b>   |
| BVL Bouwadvies B.V.                                                                  | 64.488             |
| De Funderingswinkel                                                                  | 16.726             |
| De Funderingswinkel B.V.                                                             | 20.629             |
| Diverse subsidies privé personen                                                     | 1.515.588          |
| Sandra Lobbe                                                                         | 22.069             |
| Steenvlinder B.V.                                                                    | 150.000            |
| Stichting Funderingsonderzoek                                                        | 49.030             |
| Stichting het Rotterdams-Joodse Hulpfonds                                            | 85.000             |
| Stichting Open Monumentendag Rotterdam                                               | 49.999             |
| Stichting Open Rotterdam                                                             | 9.866              |
| Stichting Platform Wederopbouw Rotterdam                                             | 5.000              |
| Stichting Wijkverbetering Rotterdam Zuid                                             | 30.000             |
| Techniek & Methode B.V.                                                              | 8.621              |
| <b>Cultuur</b>                                                                       | <b>142.467.621</b> |
| Stichting World Police & Fire Games Rotterdam 2022                                   | 170.000            |
| Afdeling Rotterdam en Omstreken van de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst    | 8.500              |
| Afrikaanderwijk Coöperatief U.A.                                                     | 175.100            |

|                                                      |         |
|------------------------------------------------------|---------|
| Alexander Kamerkoor                                  | 2.000   |
| Buitenplaats Brienenoord                             | 34.675  |
| Bureau Vermaeck B.V.                                 | 60.000  |
| Calandkoor                                           | 1.500   |
| Capella Rotterdam                                    | 2.000   |
| Chabotgroep                                          | 1.000   |
| Chapeau                                              | 1.500   |
| Christelijk Fanfarekorps IJsselmonde                 | 2.000   |
| Christelijk gemengd koor "Canticum Novum"            | 1.500   |
| Christelijk Gemengd Koor Delfshaven                  | 1.500   |
| Christelijk Gemengd Koor Zanglust                    | 1.500   |
| Christelijk Jongerenkoor Joy                         | 1.500   |
| Christelijke Muziekvereniging "Door Eendracht Sterk" | 2.000   |
| Cooperatief Plan B met U.A.                          | 8.250   |
| Corps d' Esprit                                      | 2.000   |
| Couleurs Vocales                                     | 1.500   |
| De Creatieve Coalitie                                | 59.460  |
| De Zwarte Hond B.V.                                  | 99.936  |
| Delftsestraat Exploitatie B.V.                       | 140.680 |
| Diverse subsidies privé personen                     | 729.637 |
| Dockyard Mannenkoor                                  | 1.500   |
| Echter ontwerp                                       | 32.420  |
| Eerste Hoekse Accordeonvereniging                    | 1.000   |
| Encore                                               | 2.860   |
| Erasmus Dance Society                                | 1.500   |
| Erasmus Studentenkoor Rotterdamsch Schoon            | 500     |
| Folkhouse Matrix                                     | 11.000  |
| Henk, het Nieuwe Koor                                | 2.000   |
| HipHopHuis Holland                                   | 830.200 |
| Hoogvliets Smartlappenkoor Tranen met Tuiten         | 1.500   |

|                                                   |           |
|---------------------------------------------------|-----------|
| In-Soo Productions B.V.                           | 4.000     |
| Kaapse Koppen                                     | 1.500     |
| Kamerkoor Rotterdam                               | 2.000     |
| Kamerkoor Voci Volanti                            | 2.000     |
| Kamerorkest Ars Musica                            | 2.000     |
| Kindercantorij Open Hof                           | 1.500     |
| Klein Rotterdams Toneel                           | 1.000     |
| Koala Concepts                                    | 4.000     |
| Koor Fortissimo                                   | 1.500     |
| Koor Hemelsbreed                                  | 2.000     |
| Koor Van de Rotterdamse Opera                     | 1.500     |
| Make Way Film B.V.                                | 3.000     |
| Mundo Kinderopvang B.V.                           | 51.000    |
| Muziekvereniging Rotterdam aan Zee                | 5.000     |
| OBK Gebouw                                        | 16.237    |
| Oecumenisch Koor Together                         | 1.500     |
| Oudere- Jongerenkoor O. Jee                       | 1.500     |
| Ouderenkoor Pernis                                | 1.154     |
| Poet Farmer Services B.V.                         | 1.600     |
| Popkoor Paper Moon                                | 1.500     |
| Popkoor Puur Zang Enzo                            | 1.500     |
| R.A.V. Scala                                      | 1.000     |
| Rauwkost-Collective                               | 12.500    |
| Revolt Evenementen B.V.                           | 65.524    |
| Rib Art Space                                     | 62.500    |
| Rotterdam Festivals                               | 7.557.711 |
| Rotterdam Yurtan Sesler Korosu (R.Y.S.K.)         | 4.500     |
| Rotterdams Majoretten Peloton                     | 1.000     |
| Rotterdams Smartlappenkoor "Mag Geen Naam Hebben" | 2.750     |
| Rotterdams Symfonisch Blaasorkest                 | 3.150     |

|                                                            |            |
|------------------------------------------------------------|------------|
| Rotterdamse Accordeonvereniging Progressio-Marinucci       | 1.000      |
| Rotterdamse Kunststichting                                 | 698.500    |
| Rotterdamse Poppenspelers Coöperatieve Vereniging U.A.     | 23.000     |
| Rozenburgs Dameskoor                                       | 1.500      |
| Rozenburgse Harmonievereniging Uitspanning door Inspanning | 2.000      |
| Russisch-Oekraïns Zang- en Dansensemble Kalinka            | 4.000      |
| Scapino Ballet Rotterdam                                   | 1.246.000  |
| Schilder en Tekenclub Rotterdam                            | 1.000      |
| Semper Cantantes                                           | 1.500      |
| Smartlappenkoor Hoekse Tranentrekkers                      | 1.500      |
| Stichting Cultuur Concreet                                 | 2.797.965  |
| Stichting "Conny Janssen Danst"                            | 582.900    |
| Stichting "Hans en Koor"                                   | 2.000      |
| Stichting "Machinist Live"                                 | 10.000     |
| Stichting (A)WAKE                                          | 10.000     |
| Stichting A Tale of a Tub                                  | 97.800     |
| Stichting Afrovibes                                        | 15.000     |
| Stichting Altstadt Rotterdam                               | 53.000     |
| Stichting Archiklas                                        | 17.500     |
| Stichting Architectuur Filmfestival Rotterdam              | 11.500     |
| Stichting Architectuur Instituut Rotterdam (AIR)           | 585.060    |
| Stichting Arminius                                         | 223.764    |
| Stichting Art Studio                                       | 218.500    |
| Stichting Artertainment                                    | -2.500     |
| Stichting AVL Mundo                                        | 173.100    |
| Stichting Bewegend Beeld                                   | 5.000      |
| Stichting Bibliotheek Rotterdam                            | 21.134.375 |
| Stichting BIG IDEA                                         | 2.000      |
| Stichting Big Salsa Band                                   | 2.000      |
| Stichting Boom Snap Clap                                   | 13.420     |

|                                               |           |
|-----------------------------------------------|-----------|
| Stichting Brugwachtershuisjes                 | 5.250     |
| Stichting Buddy Film Foundation               | 9.000     |
| Stichting Buma Cultuur                        | 25.000    |
| Stichting C-010                               | 97.900    |
| Stichting Cafetheaterfestival                 | 9.000     |
| Stichting Centrum Beeldende Kunst             | 3.473.000 |
| Stichting Charlois aan het Water              | 39.525    |
| Stichting CineNoord                           | 15.000    |
| Stichting Circus Rotjeknor                    | 185.900   |
| Stichting CLUB GEWALT                         | 118.900   |
| Stichting Coal Harbour                        | 10.000    |
| Stichting Collectief de Transmissie           | 5.000     |
| Stichting Concert- en congresgebouw De Doelen | 7.017.750 |
| Stichting Cult North.                         | 10.000    |
| Stichting Culture Unlimited                   | 5.000     |
| Stichting CultuurRijk Overschie               | 31.500    |
| Stichting Cultuurwerkplaats IJsselmonde       | 651.245   |
| Stichting Dansateliers                        | 375.500   |
| Stichting Dansers voor Dans                   | 5.000     |
| Stichting de Bende / Hotel Modern             | 259.900   |
| Stichting De Bezetting Speelt                 | 23.500    |
| Stichting De Dependance                       | 95.000    |
| Stichting De Geheime Tuin                     | 22.000    |
| Stichting De Gloed                            | 9.000     |
| Stichting De Nieuwe Lichting                  | 187.300   |
| Stichting De Rotterdam Connectie              | 27.000    |
| Stichting De Schrijfschool                    | 7.500     |
| Stichting De Vrolijke Brigade                 | 25.000    |
| Stichting De zoek naar schittering            | 17.224    |
| Stichting Designplatform                      | 131.100   |

|                                                  |         |
|--------------------------------------------------|---------|
| Stichting Dig It Up                              | 122.800 |
| Stichting Digital Playground                     | 282.200 |
| Stichting DOCK Rotterdam                         | -13.312 |
| Stichting Doelenensemble                         | 202.300 |
| Stichting Domestica Rotterdam                    | 18.000  |
| Stichting Dutch Dance League                     | 25.000  |
| Stichting Ensemble Modelo62                      | 6.000   |
| Stichting Epitome Entertainment                  | 180.500 |
| Stichting Escola Portatil de Musica Holanda      | 3.000   |
| Stichting Extra Extra                            | 181.500 |
| Stichting F.U.N.                                 | 12.000  |
| Stichting Film Platform Rotterdam                | 49.750  |
| Stichting Fratsen                                | 6.000   |
| Stichting Frontaal Podium                        | 51.900  |
| Stichting Future Vintage                         | 5.000   |
| Stichting Garage Rotterdam                       | 58.900  |
| Stichting GARDEN                                 | 24.000  |
| Stichting Goud van Noord                         | 5.500   |
| Stichting Groenemorgen                           | 9.000   |
| Stichting Grondvesten                            | 92.998  |
| Stichting Grote of Sint-Laurenskerk te Rotterdam | 15.387  |
| Stichting Hendrik Chabot                         | 169.500 |
| Stichting het Makershuis                         | 10.000  |
| Stichting Het Nieuwe Instituut                   | 75.500  |
| Stichting Het Speelhuis                          | 2.500   |
| Stichting HIJS                                   | 248.400 |
| Stichting HipSick                                | 55.000  |
| Stichting Historisch Charlois                    | 3.000   |
| Stichting hogeDRUKgebied                         | 2.000   |
| Stichting House of Knowledge                     | 131.800 |

|                                                          |           |
|----------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting House of Urban Arts                            | 214.915   |
| Stichting Hraunmosi                                      | 10.000    |
| Stichting IKBENWIJ                                       | 18.645    |
| Stichting IMPACT-DIY                                     | 60.000    |
| Stichting Independent School for the City                | 82.478    |
| Stichting International Conducting Competition Rotterdam | 2.500     |
| Stichting International Film Festival Rotterdam          | 1.320.650 |
| Stichting INTERNATIONALE ARCHITECTUUR BIENNALE ROTTERDAM | 185.600   |
| Stichting Ja-Room                                        | 94.300    |
| Stichting Jazz International Rotterdam                   | 42.500    |
| Stichting Jazzpodium Rotterdam                           | 301.200   |
| Stichting Jeugdtheater Hofplein                          | 2.288.598 |
| Stichting John 106                                       | 7.500     |
| Stichting Karavaan Exceptionel                           | 6.000     |
| Stichting Ken Je Stad, Maak Je Stad                      | 35.000    |
| Stichting Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam        | 1.828.134 |
| Stichting Kito Events                                    | 49.475    |
| Stichting Klassiek op Zuid                               | 11.000    |
| Stichting Kongsj                                         | 8.000     |
| Stichting Koorprojekten Rotterdam                        | 2.000     |
| Stichting Krea                                           | 8.631     |
| Stichting Kunstaccommodatie Rotterdam                    | 565.500   |
| Stichting Kunsthal Rotterdam                             | 3.244.500 |
| Stichting Kunstinstituut Melly                           | 716.400   |
| Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam                 | 8.723.902 |
| Stichting Laurenscontorij                                | 202.100   |
| Stichting Leeway for Arts                                | 3.500     |
| Stichting Levels                                         | 10.000    |
| Stichting LIBI                                           | 10.000    |
| Stichting Live at Rotown                                 | 348.100   |

|                                             |           |
|---------------------------------------------|-----------|
| Stichting Lloydscompany                     | 161.100   |
| Stichting Luxor Theater Rotterdam           | 3.484.169 |
| Stichting Maas theater en dans              | 1.930.750 |
| Stichting Maasstedelijk Kamerkoor           | 2.000     |
| Stichting Maasstedelijk Meisjeskoor         | 1.500     |
| Stichting Maasstedelijk Senior Kamerkoor    | 2.000     |
| Stichting Madeleine Berkhemer Foundation    | 20.000    |
| Stichting Maritiem District                 | 1.500     |
| Stichting Maritiem Museum Rotterdam         | 5.640.312 |
| Stichting Melopee                           | 2.500     |
| Stichting MiMa                              | 28.200    |
| Stichting Misiconi                          | 60.000    |
| Stichting Mooi Weer & Zo                    | 173.900   |
| Stichting Moois Media                       | 18.125    |
| Stichting Motel Mozaique                    | 413.500   |
| Stichting Moving Futures                    | 7.500     |
| Stichting Murals Inc.                       | 12.500    |
| Stichting Museum Rotterdam                  | 1.739.322 |
| Stichting Music Matters                     | 311.400   |
| Stichting Mutua Amicitia Intorno            | 1.000     |
| Stichting Muzekamer                         | 750       |
| Stichting Muziek in Kralingen Crooswijk     | 4.500     |
| Stichting Muziektent Pernis                 | 5.504     |
| Stichting Muziektheater De Ontmoeting       | 5.000     |
| Stichting My Breath My Music                | 5.000     |
| Stichting n Bries                           | 2.000     |
| Stichting Nanoek                            | 17.500    |
| Stichting Natuurhistorisch Museum Rotterdam | 862.800   |
| Stichting Nederlands Fotomuseum             | 1.105.300 |
| Stichting Nederlands Studenten Kamerkoor    | 2.500     |

|                                                                |         |
|----------------------------------------------------------------|---------|
| Stichting Oda                                                  | 24.850  |
| Stichting Office for Metropolitan Information                  | 121.500 |
| Stichting Onder Het Buro                                       | 12.500  |
| Stichting Onderwater Producties                                | 43.000  |
| Stichting Open Monumentendag Rotterdam                         | 15.000  |
| Stichting Open Rotterdam                                       | 735.500 |
| Stichting Opera Rotterdam                                      | 280.000 |
| Stichting Operator Radio                                       | 84.600  |
| Stichting Passionate Bulkboek                                  | 373.120 |
| Stichting Playgrounds                                          | 20.000  |
| Stichting Poetry International                                 | 295.500 |
| Stichting Poeziebus                                            | 5.000   |
| Stichting Poidou                                               | 12.500  |
| Stichting Poppodium Baroeg                                     | 443.400 |
| Stichting Popunie                                              | 468.200 |
| Stichting Popwaarts                                            | 10.000  |
| Stichting POW WOW NL                                           | 20.000  |
| Stichting Prinses Christina Concours                           | 12.000  |
| Stichting Public Art Squad-Environmental Art for Public Spaces | 307.900 |
| Stichting Punkrock Headquarters                                | 0       |
| Stichting Punt 5                                               | 95.500  |
| Stichting RBO Sinfonia                                         | 2.000   |
| Stichting Red Tulip                                            | 6.225   |
| Stichting ReNEWd                                               | 10.000  |
| Stichting Roffa Mon Amour                                      | 50.000  |
| Stichting RoMeO                                                | 66.800  |
| Stichting Roodkapje                                            | 266.900 |
| Stichting Root Rotterdam                                       | 9.460   |
| Stichting Rotown Magic                                         | 108.100 |
| Stichting Rotterdam Chamber Music Society                      | 10.000  |

|                                              |           |
|----------------------------------------------|-----------|
| Stichting Rotterdam Topsport                 | 130.500   |
| Stichting Rotterdam Woont                    | 10.000    |
| Stichting Rotterdams Jazz Orkest             | 12.000    |
| Stichting Rotterdams Philharmonisch Orkest   | 7.570.000 |
| Stichting Rotterdams Volkstheater            | 149.500   |
| Stichting Rotterdams Wijktheater             | 568.900   |
| Stichting Rotterdamse Dakendagen             | 250.000   |
| Stichting Sahne                              | 7.200     |
| Stichting SANNE                              | 1.500     |
| Stichting Sarmad                             | 7.000     |
| Stichting SAZ                                | 1.500     |
| Stichting Silbersee                          | 7.500     |
| Stichting Silver Line                        | 120.000   |
| Stichting Sinfonia Rotterdam                 | 509.900   |
| Stichting Solar Biennale                     | 50.000    |
| Stichting SpraakuhlooS                       | 195.000   |
| Stichting Stadspodium Rotterdam              | 54.000    |
| Stichting Streekarchief Eiland IJsselmonde   | 3.300     |
| Stichting Strotbrock Industri                | 7.500     |
| Stichting Studio Figur                       | 10.000    |
| Stichting Symfonieorkest Rijnmond            | 2.000     |
| Stichting Taal en Theater Studio de Bakkerij | 283.767   |
| Stichting Tailors & Wearers                  | 6.050     |
| Stichting Talentz Skool                      | 30.000    |
| Stichting Tall Tales Company                 | 118.900   |
| Stichting Tango Arts Academy International   | 4.500     |
| Stichting Tante Nino                         | 2.000     |
| Stichting Teddy shouldn't smoke              | 62.500    |
| Stichting TG De Klassieken                   | -7.500    |
| Stichting The Mystifiers                     | 6.750     |

|                                                              |            |
|--------------------------------------------------------------|------------|
| Stichting The Writer's Guide (to the Galaxy)                 | 123.200    |
| Stichting Theater Babel Rotterdam                            | 449.638    |
| Stichting Theater Lantaren Venster                           | 1.567.500  |
| Stichting Theater Rotterdam                                  | 9.610.100  |
| Stichting theater 't Kapelletje                              | 65.500     |
| Stichting Theatergroep Knars                                 | 6.000      |
| Stichting There Will Be Film                                 | 11.000     |
| Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam | 13.098.800 |
| Stichting Transistor                                         | 184.200    |
| Stichting TROMPSTER                                          | 12.500     |
| Stichting Turks Volksdansen                                  | 5.000      |
| Stichting Uit op Zuid                                        | 49.392     |
| Stichting Urland                                             | 184.200    |
| Stichting V2_, Instituut voor de instabiele media            | 398.500    |
| Stichting Verhalenhuis Belvedere                             | 328.118    |
| Stichting Vessel 11                                          | 63.500     |
| Stichting voordekunst                                        | 64.500     |
| Stichting Vrienden Koor Op Zuid                              | 1.500      |
| Stichting WArd/waRD                                          | 60.000     |
| Stichting WAT WE DOEN                                        | 160.100    |
| Stichting Watch That Sound                                   | 109.300    |
| Stichting We Are Concerned                                   | 13.560     |
| Stichting Wereldmuseum Rotterdam                             | 5.471.000  |
| Stichting Wereldmuziek in Nederland                          | 25.000     |
| Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West                       | 1.500      |
| Stichting Women Connected                                    | 35.000     |
| Stichting Woonwerkplaats Piet Roovershuis                    | 10.000     |
| Stichting Woordnacht                                         | 12.750     |
| Stichting Worm                                               | 855.800    |
| Stichting Xclusiv                                            | 269.600    |

|                                                 |           |
|-------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Zuidtopia                             | 5.000     |
| Stout&Smits                                     | 4.000     |
| Studio Adams B.V.                               | 23.595    |
| Studio ID Eddy                                  | 2.000     |
| Studio Verter                                   | 4.150     |
| Tamboer- & Trompetterkorps Euro-Band            | 4.500     |
| That's It, koor voor lichte muziek              | 1.500     |
| The Gents Mainport Barbershop Singers Rotterdam | 1.500     |
| The Skyline Sisters                             | 1.500     |
| Theater Walhalla                                | 549.000   |
| Theater Zuidplein                               | 3.685.146 |
| Theatercollectief Macabre                       | 75.000    |
| Toonkunstkoor Leiden e.o.                       | 500       |
| V.Z.O.D.                                        | 1.000     |
| Varia                                           | 8.483     |
| Verenigd Schouwburgplein                        | 180.000   |
| Vereniging Drumfanfare Excelsior Rotterdam      | 1.000     |
| Vereniging MultiCulti Koor Rotterdam Noord      | 1.500     |
| Vereniging Ondersteboven                        | 1.500     |
| Vereniging Rotterdams Barok Ensemble            | 3.500     |
| Vereniging Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest     | 44.000    |
| Vereniging Sambalanco                           | 1.000     |
| Vereniging Turks Klassieke Muziek Koor          | 4.000     |
| Vereniging van Amateur Kamermusici in Rotterdam | 2.000     |
| Villa Zebra                                     | 577.969   |
| Visionaires                                     | 5.000     |
| VIVID vormgeving                                | 22.625    |
| Vocaal Ensemble Tiramisu                        | 2.000     |
| Vocalgroup-WE                                   | 1.500     |
| Volksdansgroep La Popoldancantoj                | 1.500     |

|                                                   |                  |
|---------------------------------------------------|------------------|
| Volva Films B.V.                                  | 16.396           |
| Vrouwenkoor Mixed Voices                          | 1.500            |
| Willem de Kooning Stichting                       | 22.500           |
| World music & Dance Centre                        | 317.700          |
| Zanggroep "AFTER EIGHT"                           | 1.500            |
| Zijspoor B.V.                                     | 65.873           |
| <b>Dienstverlening</b>                            | <b>7.715.895</b> |
| Bewonersorganisatie vereniging Terbregge's Belang | 3.620            |
| Bewonersorganisatie Vreewijk                      | 13.850           |
| Bewonersplatform DWL                              | 8.550            |
| Bewonersvereniging Kralingen-Oost                 | 5.000            |
| Biomi-Farming B.V.                                | 99.937           |
| blendIN technology B.V.                           | 75.000           |
| Byewaste B.V.                                     | 100.000          |
| Cafe-Restaurant Wilskracht                        | 20.000           |
| Circospin B.V.                                    | 81.600           |
| Circulaire Tuin BV                                | 29.933           |
| Digi Surfer B.V.                                  | 90.000           |
| Diverse subsidies privé personen                  | 221.692          |
| Dr. L.M. Silva - Kinderarts                       | 22.500           |
| Eros-Tediro-Combinatie                            | 22.350           |
| Fungi to Bee B.V.                                 | 76.500           |
| iKapitein                                         | 12.106           |
| In4Art B.V.                                       | 99.000           |
| KRSolar B.V.                                      | 29.895           |
| MplX Urban Sports B.V.                            | 100.000          |
| Natuurspeeltuin De Speeldernis                    | 44.555           |
| Ontmoetingscentrum Prinsenhof                     | 11.237           |
| Organiq B.V.                                      | 67.000           |
| Peloris                                           | 25.000           |

|                                                        |         |
|--------------------------------------------------------|---------|
| Speaksee B.V.                                          | 76.000  |
| Spider City NL B.V.                                    | 98.800  |
| SQJ B.V.                                               | 3.971   |
| Stichting Actief Leren                                 | 19.554  |
| Stichting Bewonersondersteuning Prinsenland            | 39.800  |
| Stichting Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier (B.O.K.) | 12.670  |
| Stichting Bewonersorganisatie Ommoord                  | 11.664  |
| Stichting Bewonersorganisatie Zevenkamp (BOZ)          | 15.897  |
| Stichting BikeParkRotterdam                            | 98.500  |
| Stichting BurgerPanel                                  | 52.046  |
| Stichting Buurtlab                                     | 69.085  |
| Stichting Cities of Things                             | 70.114  |
| Stichting Clean Climber                                | 77.267  |
| Stichting Cult North.                                  | 23.358  |
| Stichting Dansh Urban Sports                           | 94.600  |
| Stichting de Speelfabriek                              | 90.000  |
| Stichting Floating Students                            | 50.000  |
| Stichting Future Factory                               | 45.000  |
| Stichting Geluk                                        | 20.000  |
| Stichting Groenemorgen                                 | 59.040  |
| Stichting gro-up Buurtwerk                             | 30.000  |
| Stichting Hogeschool Rotterdam                         | 122.634 |
| Stichting iHUB Onderwijs                               | 54.388  |
| Stichting JAN                                          | 35.407  |
| Stichting JobOn                                        | 70.000  |
| Stichting Kunstfestival Schiebroek-Hillegersberg       | 13.750  |
| Stichting Like je Wijk                                 | -5.866  |
| Stichting Mano                                         | 42.500  |
| Stichting Mesh                                         | 45.000  |
| Stichting Missie 010                                   | 3.000   |

|                                                       |                   |
|-------------------------------------------------------|-------------------|
| Stichting Natuurhistorisch Museum Rotterdam           | 17.925            |
| Stichting Opzoomer Mee Rotterdam                      | 4.364.000         |
| stichting platform katendrecht                        | 52.968            |
| Stichting Ronde van Kralingen                         | 17.500            |
| Stichting Samenwerkende Kerken in Nederland-Rotterdam | 11.500            |
| Stichting Seniorenraad Kralingen-Crooswijk            | 7.168             |
| Stichting STC-Group                                   | -15.000           |
| Stichting STORE Schools & Projects                    | 9.831             |
| Stichting Urban Reef                                  | 100.000           |
| Stichting Vitaal Pendrecht                            | 14.760            |
| Stichting Vrienden van Hoogvliet                      | 22.500            |
| Stichting Werkplaatsen De Makerij Rotterdam           | 100.000           |
| Stichting Wijkorgaan Stadsdriehoek                    | 20.000            |
| Studio Roosegaarde B.V.                               | 100.000           |
| VanHier Design B.V.                                   | 90.000            |
| WEAR B.V.                                             | 90.000            |
| WijkPlatform LikeJeWijk                               | 15.241            |
| <b>Economische ontwikkeling</b>                       | <b>11.226.411</b> |
| 12 TO ZERO TECHNOLOGY B.V.                            | 49.500            |
| Asbeter Holding B.V.                                  | 100.000           |
| Asbetter Acids B.V.                                   | 25.000            |
| Bloemenstudio Helleborus                              | 5.000             |
| by Maureen                                            | 15.000            |
| Circular Maritime Technologies International B.V.     | 100.000           |
| Clean Tech Delta                                      | 1.846             |
| Deep Branch B.V.                                      | 15.000            |
| Diverse subsidies privé personen                      | 58.383            |
| Efficiator B.V.                                       | 0                 |
| FNsteel B.V.                                          | 33.050            |
| Fresh Ventures Studio B.V.                            | 35.000            |

|                                                                |         |
|----------------------------------------------------------------|---------|
| Hardt B.V.                                                     | 150.000 |
| Havenbedrijf Rotterdam N.V.                                    | 49.500  |
| Hydrocat Technology B.V.                                       | 6.400   |
| InnovationQuarter                                              | 30.000  |
| Intelligent Food Holding B.V.                                  | 24.000  |
| Ioniqa Technologies B.V.                                       | -11.254 |
| iTanks B.V.                                                    | 9.000   |
| KuneVerda BV                                                   | -6.212  |
| La Buvette B.V.                                                | 8.450   |
| Lyondell Chemie Nederland B.V.                                 | -14.596 |
| N.V. HVC                                                       | 5.000   |
| OBBOTEC B.V.                                                   | 50.000  |
| Ondernemersvereniging Hoek van Holland                         | 7.583   |
| Ondernemersvereniging Nesselande                               | 5.000   |
| Ondernemersvereniging Overschie                                | 10.525  |
| Ondernemingsvereniging Kruiskade Rotterdam                     | 5.667   |
| Plant One Rotterdam B.V.                                       | -34.000 |
| Rainmaker Holland B.V.                                         | -40.000 |
| RALBACO                                                        | 30.000  |
| ReDo B.V.                                                      | -95.000 |
| Salon The Art Of Style                                         | 5.000   |
| Stichting Albeda                                               | 30.000  |
| Stichting Awaerness Kollektif                                  | 24.000  |
| Stichting Bedrijven Investeringszone gebruikers Mahokwartier   | 20.000  |
| Stichting Bedrijven Investeringszone Lusthofstraat e.o.        | 5.000   |
| Stichting Bedrijven Investeringszone WittedeWithkwartier       | 6.210   |
| Stichting BIZ Eigenaren West Kruiskade e.o.                    | 5.300   |
| Stichting BIZ Gebruikers en eigenaren Boulevard Kralingen e.o. | 4.185   |
| Stichting BIZ Gebruikers West Kruiskade e.o.                   | 27.358  |
| Stichting BIZ Gebruikers Winkelboulevard Zuid                  | 17.500  |

|                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting BIZ Hillergersberg                                     | 20.000    |
| Stichting BIZ Hoek van Holland Centrum                           | 16.093    |
| Stichting BIZ Hoogkwartier                                       | 2.500     |
| Stichting BIZ Hoogvliet Gadering                                 | 15.060    |
| Stichting BIZ Kleiwegkwartier                                    | 4.380     |
| Stichting Biz Middelland                                         | 5.000     |
| Stichting BIZ Nieuwe Binnenweg Delfshaven                        | 24.937    |
| Stichting BIZ Pothof                                             | 21.644    |
| Stichting BIZ Schiebroek                                         | 2.550     |
| Stichting BIZ Winkelcentrum Schiebroek                           | 20.000    |
| Stichting BIZ Winkelgebied Plein '53                             | 4.229     |
| Stichting Erasmus MC Campus                                      | 384.226   |
| Stichting Erasmus Trustfonds (SET)                               | 20.000    |
| Stichting Greenport Westland Oostland                            | 15.000    |
| Stichting IT Campus Rotterdam                                    | 16.704    |
| Stichting Nederland Maritiem Land                                | 30.000    |
| Stichting Rotterdam Partners                                     | 8.174.627 |
| Stichting Rotterdam The Hague Innovation Airport                 | 490.377   |
| Stichting Tech Netherlands Advocates                             | 15.000    |
| Stichting Venture Café Rotterdam                                 | 300.000   |
| Stichting Voor Goed                                              | 500.000   |
| Stichting Zwaanshalskwartier                                     | 9.809     |
| THRIVE Institute B.V.                                            | 53.500    |
| Verenigde Ondernemers Scheepvaartkwartier                        | 1.600     |
| Vereniging Rotterdam Central District                            | 15.000    |
| Vereniging van Winkeliers in het Winkelcentrum Groot IJsselmonde | 27.410    |
| Vereniging Winkel Promenade Lijnbaan en omgeving                 | 2.547     |
| Vereniging Winkelcentrum Hoogvliet                               | 20.000    |
| Wiedouw Horeca Rotterdam                                         | 10.570    |
| Winkelcentrum Beverwaard                                         | 5.000     |

|                                                                         |                  |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Winkeliers Vereniging Hartje Pernis                                     | 4.856            |
| Winkeliersvereniging "Koopcentrum Delfshaven Van Kolk Tot Marconiplein" | 3.450            |
| Winkeliersvereniging Centrum Boulevard-Meent Enomstreken                | 5.000            |
| Winkeliersvereniging Componistenwijk                                    | 5.000            |
| Winkeliersvereniging De Binnenhof                                       | 18.294           |
| Winkeliersvereniging EMR                                                | 15.550           |
| Winkeliersvereniging Plaza Rotterdam                                    | 15.000           |
| Winkeliersvereniging Zevenkamp                                          | 5.000            |
| Xycle Europoort B.V.                                                    | 150.850          |
| Zucka B.V.                                                              | 3.255            |
| <b>Energietransitie</b>                                                 | <b>3.842.929</b> |
| A. Rietveld Boekbinderij                                                | 700              |
| A.C. van de Grijp B.V.                                                  | 700              |
| A.P.K. Keuringstation Jet                                               | 700              |
| A.R.B. Automaten B.V.                                                   | 700              |
| A.T. Gym                                                                | 700              |
| Aannemingsbedrijf Rip B.V.                                              | 700              |
| A-K Metaalbewerking                                                     | 700              |
| Aktalan Holding B.V.                                                    | 1.400            |
| Aktifnet B.V.                                                           | 700              |
| Allround Koeriers B.V.                                                  | 700              |
| Alupui B.V.                                                             | 700              |
| Autobedrijf A & A VOF                                                   | 700              |
| Autobedrijf F1 Rotterdam                                                | 700              |
| Autobedrijf Gashi                                                       | 700              |
| Autobedrijf Jan Brinkman                                                | 700              |
| Autobedrijf Peter Braun                                                 | 700              |
| Autobedrijf Spiering B.V.                                               | 700              |
| Autobedrijf Stout V.O.F.                                                | 700              |
| Autodemontagebedrijf Aktas                                              | 700              |

|                                        |         |
|----------------------------------------|---------|
| B.S.B. Reclame                         | 1.400   |
| Badkamerhuis Rotterdam                 | 700     |
| Bassant Accountants en Adviseurs B.V.  | 700     |
| Bike4travel                            | 700     |
| Blockchain Fieldlab B.V.               | 48.000  |
| Bobo Verhuur                           | 1.400   |
| Both Techniek                          | 700     |
| Bruynzeel Keukens B.V.                 | 6.500   |
| C.F. Pijpers Meubel Import             | 700     |
| Carwash & Go Maassluis B.V.            | 700     |
| Castor Ventures B.V.                   | 700     |
| CePeBe B.V.                            | 700     |
| Ceraniq Interieur B.V.                 | 700     |
| CET Logistics B.V.                     | 700     |
| ChrissFit                              | 700     |
| Cimbi B.V.                             | 700     |
| CM Hoisting Services B.V.              | 700     |
| CT - AV Vision                         | 700     |
| Cultieflex Afdichtingsbedrijf B.V.     | 700     |
| Curdin Trading B.V.                    | 700     |
| Cyclops Security B.V.                  | 700     |
| De Bouwdienst B.V.                     | 2.100   |
| Deltalinqs                             | 340.000 |
| Demis Onderhoudsbedrijf v.o.f.         | 700     |
| Diesel Injection Vliegtuig B.V.        | 700     |
| Diverse subsidies privé personen       | 160.130 |
| Donker Fuel B.V.                       | 4.200   |
| Doolaard Bedrijfswagens Hoogvliet B.V. | 1.400   |
| Dordtse Bazar Verhuur                  | 1.400   |
| Dunk Tankcleaning Services B.V.        | 700     |

|                                                            |         |
|------------------------------------------------------------|---------|
| E.M.C. B.V.                                                | 700     |
| Electrotechnisch Installatiebureau H.P. van der Kooi B.V.  | 700     |
| Elestor B.V.                                               | 50.000  |
| Energie van Rotterdam B.V.                                 | 638.500 |
| Energy Dock B.V.                                           | 360.000 |
| EnerTrans B.V.                                             | 75.000  |
| Erik Don Beheer B.V.                                       | 700     |
| Europoort Groep Holding B.V.                               | 700     |
| Feelgood2GO B.V.                                           | 700     |
| Fer-Et                                                     | 700     |
| Fits All                                                   | 700     |
| Gadering Onroerend Goed B.V.                               | 700     |
| Garage Kurt                                                | 700     |
| Glasgroothandel en -industrie Schieglas Rotterdam B.V.     | 700     |
| Glazenwasserij- en Schoonmaakbedrijf E. & C. de Groot B.V. | 1.400   |
| Glazenwassersbedrijf van Elten                             | 700     |
| Gonca B.V                                                  | 700     |
| Göreme Foods B.V.                                          | 700     |
| Gradyent                                                   | 14.208  |
| Greenchoice B.V.                                           | 21.882  |
| Handelsonderneming Scherpenberg B.V.                       | 400     |
| Henley 360 507 B.V.                                        | 2.800   |
| Hofland-Electronica B.V.                                   | 700     |
| Hond op School B.V.                                        | 700     |
| Hubbel                                                     | 50.000  |
| Installatie Groep Spijkenisse B.V.                         | 700     |
| Intertek Nederland B.V.                                    | 1.400   |
| Intrica B.V.                                               | 700     |
| iPartstrade B.V.                                           | 700     |
| iSupports B.V.                                             | 56.365  |

|                                                           |        |
|-----------------------------------------------------------|--------|
| J.A. Jonker Schilders- en Onderhoudsbedrijf B.V.          | 1.400  |
| J.N.R. Wijnen & Gedistilleerd B.V.                        | 700    |
| Jan van de Graaf jr. B.V.                                 | 700    |
| Jules Dock Development B.V.                               | 35.000 |
| Kelvin Hughes (Nederland) B.V.                            | 700    |
| Kershof B.V.                                              | 700    |
| Konecranes B.V.                                           | 1.400  |
| Koru Rijnmond B.V.                                        | 1.400  |
| KRSolar B.V.                                              | 71.572 |
| Leefflang Cleaning & Transport B.V.                       | 700    |
| Lessgo B.V.                                               | 50.000 |
| LOHMANN GROEP B.V.                                        | 700    |
| Loodgieters- en installatiebedrijf Beaujean & de Vos B.V. | 700    |
| M&E Autoglas                                              | 700    |
| M.J. de Waard B.V.                                        | 700    |
| Machinefabriek Heijnen B.V.                               | 700    |
| Magic Carwash                                             | 700    |
| Mammoet Groente & Fruit                                   | 700    |
| Maran Beheer B.V.                                         | 700    |
| mateco B.V.                                               | 700    |
| Mattenloods.nl                                            | 700    |
| Meesterbakker Uljee B.V.                                  | 700    |
| Melody Congres- en Partycentre B.V.                       | 1.400  |
| methetnet B.V.                                            | 49.947 |
| MF Vonkverspaning B.V.                                    | 700    |
| Möller Autoschade Noord B.V.                              | 700    |
| MOM Assurantiën                                           | 700    |
| Mondzorg Briljant B.V.                                    | 700    |
| Mulcoflex B.V.                                            | 700    |
| Ned Cleaning Services B.V.                                | 700    |

|                                                      |         |
|------------------------------------------------------|---------|
| Onze Zaak 010 B.V.                                   | 700     |
| Oscar Circulair B.V.                                 | 50.000  |
| Oskam Beveiliging                                    | 700     |
| Patriot Memory B.V.                                  | 700     |
| Phone Sentrix B.V.                                   | 700     |
| Pike Delivery B.V.                                   | 24.477  |
| PMR Projectstofferings B.V.                          | 700     |
| Pols, A. van der                                     | 5.600   |
| R&S Cleaning en Zn.                                  | 400     |
| Reclame Kanjers                                      | 700     |
| Recycling Combinatie REKO B.V.                       | -20.000 |
| Rentabattery B.V.                                    | 50.000  |
| Rijnmond Air Services B.V.                           | 1.400   |
| Roozenburg, F.M.                                     | 8.400   |
| Rotork B.V.                                          | 700     |
| RV Koelcellen                                        | 700     |
| S M. de Jong h/o Autotaalglas Hoogvliet              | 1.400   |
| S.B.R. Vloeren en Interieur B.V.                     | 700     |
| S4 Energy Nederland B.V.                             | 85.000  |
| Sahan Horeca B.V.                                    | 700     |
| Saltrans Verkoop en Verhuur B.V.                     | 700     |
| Satex B.V.                                           | 700     |
| Schildersbedrijf Niels van der Ham B.V.              | 700     |
| Schildersbedrijf Termijn                             | 700     |
| Schoonmaakbedrijf van Os B.V.                        | 700     |
| SDC Verifier Holding B.V.                            | 34.881  |
| Sjoko Autobedrijf                                    | 700     |
| Skoon Energy B.V.                                    | 43.500  |
| Snijders Adviesburo Transportzaken-Douaneagenten B.V | 700     |
| Spares in Motion B.V.                                | 700     |

|                                                                          |         |
|--------------------------------------------------------------------------|---------|
| Sproeibedrijf van Hattem B.V.                                            | 700     |
| Starke Energy B.V.                                                       | 27.475  |
| Steon Engineering Plastics                                               | 700     |
| Steven's Gym                                                             | 700     |
| Stichting Bedrijven Investeringszone Lusthofstraat e.o.                  | 2.320   |
| Stichting De Ketting                                                     | 700     |
| Stichting HubKlup                                                        | 82.000  |
| Stichting Pauw                                                           | 60.782  |
| Stichting STC-Group                                                      | 40.000  |
| Stichting Textielmakers Groefabriek                                      | 700     |
| Stichting VvE Netwerk Rotterdam                                          | 7.000   |
| Stichting VvE-010                                                        | 374.500 |
| Supra Solutions B.V.                                                     | 2.100   |
| Thermo Kling Transportkoeling B.V.                                       | 700     |
| TopSport-Coaching                                                        | 700     |
| Trital Safety B.V.                                                       | 1.400   |
| TYR Boxing B.V.                                                          | 700     |
| V.O.F. Autobedrijf Ketting en Zn.                                        | 700     |
| Van Rooy & Co's Draadproducten B.V.                                      | 700     |
| Veldhoven Gerechtsdeurwaarders B.V.                                      | 700     |
| Verenfabriek Dek a B.V.                                                  | 700     |
| Vereniging FME                                                           | 835.000 |
| Vereniging van Eigenaars Adrien Milderstraat 92 abc                      | 7.500   |
| Vereniging van Eigenaars Azaleastraat 22a en b te Rotterdam              | 2.988   |
| Vereniging van Eigenaars Bergpolderstraat 47 tot en met 49 te Rotterdam  | 9.000   |
| Vereniging van eigenaars Bergselaan 91-AB                                | 765     |
| Vereniging van eigenaars Beukelsdijk 62 te Rotterdam                     | 3.000   |
| Vereniging van Eigenaars Boergoensevliet 18/Pendrechtstraat 54 Rotterdam | 3.000   |
| Vereniging van Eigenaars Breitnerstraat 38 A/B/C te Rotterdam            | 4.500   |
| Vereniging van Eigenaars Burgemeester Meineszlaan 37-ABC te Rotterdam    | 4.500   |

|                                                                                     |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Vereniging van Eigenaars Cleyburchstraat 33/35 te Rotterdam                         | 9.000 |
| Vereniging van Eigenaars Cleyburchstraat 36 en 38 te Rotterdam                      | 9.000 |
| Vereniging van Eigenaars De Quackstraat 28abc te Rotterdam                          | 4.500 |
| Vereniging van Eigenaars Doedesstraat 77 te Rotterdam                               | 3.000 |
| Vereniging van eigenaars Erasmussingel 6-A en 6-B                                   | 621   |
| Vereniging van eigenaars Essenburgsingel 134ab te Rotterdam                         | 4.500 |
| Vereniging van Eigenaars flatgebouw Honingerdijk 111 te Rotterdam                   | 4.405 |
| Vereniging van Eigenaars Flatgebouw Nolensstraat 29 te Rotterdam                    | 4.500 |
| Vereniging van Eigenaars Flatgebouw Statenweg 59 te Rotterdam                       | 5.800 |
| Vereniging van Eigenaars flatgebouw Statenweg 93 te Rotterdam                       | 6.000 |
| Vereniging van Eigenaars Flatgebouw Zuidhoek 166 a en b                             | 4.500 |
| Vereniging van eigenaars gebouw Sonmansstraat 114ab te Rotterdam                    | 4.500 |
| Vereniging van eigenaars gebouw Willem Buytewechstraat 90 te Rotterdam              | 6.000 |
| Vereniging van Eigenaars Hofstedestraat 6 3022RE te Rotterdam                       | 4.500 |
| Vereniging van eigenaars Honingerdijk 31ab te Rotterdam                             | 4.500 |
| Vereniging van Eigenaars Lisbloemstraat 14 te Rotterdam                             | 3.000 |
| Vereniging van Eigenaars Noorderhavenkade 35a, 35b en 35c te Rotterdam              | 6.000 |
| Vereniging van Eigenaars Oostmaaslaan 119abc                                        | 2.349 |
| Vereniging van eigenaars Parkstraat 8                                               | 6.000 |
| Vereniging van Eigenaars Prinses Margrietlaan 19                                    | 3.000 |
| Vereniging van Eigenaars Schilperootstraat 68 te Rotterdam                          | 4.500 |
| Vereniging van Eigenaars Sicheemstraat 3a, b en c en 4a, b en c te Rotterdam        | 9.000 |
| Vereniging van Eigenaars Sonmansstraat 132 te Rotterdam                             | 4.023 |
| Vereniging van Eigenaars Stationssingel 51C, 51B, 51A, 53C, 53B en 53A te Rotterdam | 9.000 |
| Vereniging van Eigenaars van het Flatgebouw Saffierstraat 20 ab te Rotterdam        | 3.000 |
| Vereniging van Eigenaars van het gebouw Bergselaan 46 en 48 te Rotterdam            | 9.000 |
| Vereniging van Eigenaren De Savornin Lohmanstraat 77 te Rotterdam                   | 1.232 |
| Vereniging van Eigenaren Flat Bijlwerffstraat 34abc/36abc te Rotterdam              | 9.000 |
| Vereniging van eigenaren flatgebouw Honingerdijk 33A-B te Rotterdam                 | 4.500 |
| Vereniging van eigenaren Nolensstraat 57A,57B,57C,59A,59B en 59C te Rotterdam       | 9.000 |

|                                                                             |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Vereniging van eigenaren Van Den Hoonaardstraat 14ABC te Rotterdam          | 6.000             |
| Vers Vlees Centrum Rotterdam B.V.                                           | 700               |
| Victoria Park B.V.                                                          | 4.200             |
| VIP Cars                                                                    | 700               |
| Vleesgroothandel van der Pijl                                               | 700               |
| VVE Burg. Meineszlaan 41ab                                                  | 3.000             |
| VvE Ceintuurbaan 151-161                                                    | 9.000             |
| VvE Grote Visserijstraat 81AB                                               | 4.500             |
| VVE Nieuwenhoornstraat 43AB                                                 | -126              |
| VVe Schieweg 148                                                            | 6.000             |
| Water en Energy solutions bv                                                | 25.000            |
| We smeren zelf wel B.V.                                                     | 700               |
| Weska B.V.                                                                  | 1.400             |
| WL Techniek B.V.                                                            | 700               |
| Xuan Ye International B.V.                                                  | 1.400             |
| Yeplly Netherlands B.V.                                                     | 700               |
| Zakkencentrale B.V.                                                         | 232               |
| Zeilmakerij J. Schoots B.V.                                                 | 700               |
| ZZ_Stichting Vestia                                                         | -261.000          |
| <b>Onderwijs</b>                                                            | <b>94.307.920</b> |
| Alsare B.V.                                                                 | -18.141           |
| Avant sanare B.V.                                                           | 450.205           |
| BLOS Kinderopvang 2 B.V.                                                    | -11.551           |
| BLOS Kinderopvang B.V.                                                      | 104.585           |
| De Droomplaats Holding B.V.                                                 | 343.134           |
| De Kralingsche School                                                       | 53.748            |
| de Passie, stichting voor Evangelisch Bijbelgetrouw Onderwijs               | 81.509            |
| De Vereniging De van Oldenbarneveltschool voor Neutraal Bijzonder Onderwijs | 52.604            |
| Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC)                 | 16.822            |
| Gereformeerd Scholengemeenschap Randstad                                    | 52.605            |

|                                                                        |           |
|------------------------------------------------------------------------|-----------|
| GSR - Vereniging voor Gereformeerd Voortgezet Onderwijs in de Randstad | 36.781    |
| Het Randstadje Noord B.V.                                              | 90.821    |
| Het Randstadje West B.V.                                               | 92.021    |
| Hoornbeeck College                                                     | 34.369    |
| Islamitische Basisschool Noen                                          | 1.864.251 |
| Jinc                                                                   | 576.212   |
| Kiddoozz B.V.                                                          | 453.567   |
| Kiddoozz Rotterdam B.V.                                                | 218.871   |
| Kinder Service Hotels B.V.                                             | 142.175   |
| Kindercentrum Prinses Amalia B.V.                                      | -41.774   |
| Kinderdagverblijf & BSO De Groene Tuin Slinge B.V.                     | 148.274   |
| Kinderdagverblijf De Groene Tuin                                       | 82.703    |
| Kinderdagverblijf De Maan Rotterdam B.V.                               | 129.316   |
| Kinderdagverblijf De Zeebaboe B.V.                                     | 183.881   |
| Kinderdagverblijf in de Wolken                                         | 50.610    |
| Kinderdagverblijf Satu                                                 | 25.686    |
| KindeRdam Groep Holding B.V.                                           | 3.509.005 |
| KindeRdam Kinderopvang B.V.                                            | 409.541   |
| Kindernet B.V.                                                         | -7.308    |
| Kinderopvang BijDeHand B.V.                                            | 2.246.431 |
| Kinderopvang de Speelboom B.V.                                         | 89.795    |
| Kinderopvang Het Steigertje B.V.                                       | -74.812   |
| Kinderopvang KidzGlobe                                                 | 14.298    |
| Kinderopvang Smurfenland B.V.                                          | 59.337    |
| Komkids Kinderopvang B.V.                                              | 111.542   |
| KSH Kindercentra B.V.                                                  | 15.214    |
| LEV Scholengroep West-Nederland (LEV-WN)                               | 75.708    |
| Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs       | 75.370    |
| Montessorischool, Vereniging De Rotterdamse                            | 55.076    |
| Mundo Kinderopvang B.V.                                                | 325.908   |

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Norlandia Kinderopvang Rotterdam B.V.                                                | 261.386    |
| Oberon B.V.                                                                          | 41.032     |
| Partou B.V.                                                                          | 55.025     |
| Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs                                      | 6.065.303  |
| Rudolf Steiner College                                                               | 69.676     |
| Samenwerkingsverband Koers VO                                                        | 452.516    |
| Seva Kinderopvang Rotterdam B.V.                                                     | 29.496     |
| Small Kidz Bredestraat B.V.                                                          | 33.229     |
| Smallsteps B.V.                                                                      | 381.005    |
| St. voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs te R'dam e.o. | 3.700.347  |
| Stichting Albeda                                                                     | 645.708    |
| Stichting Bibliotheek Rotterdam                                                      | -21.935    |
| Stichting BOOR                                                                       | 16.089.926 |
| Stichting CED-Groep                                                                  | 174.834    |
| Stichting CJG Rijnmond                                                               | 363.064    |
| Stichting Digital Playground                                                         | 40.842     |
| Stichting Educatief Informatie Centrum                                               | 69.649     |
| Stichting Enver                                                                      | 83.927     |
| Stichting Geloven in de Wijk                                                         | 103.546    |
| Stichting Grafisch Lyceum Rotterdam                                                  | 153.228    |
| Stichting GroeiBriljant                                                              | 4.545.606  |
| Stichting Groos                                                                      | 23.123     |
| Stichting gro-up Buurtwerk                                                           | 87.376     |
| Stichting Het Mediateam                                                              | -42.399    |
| Stichting Het Talentencollege                                                        | 302.265    |
| Stichting Hindoe Onderwijs                                                           | 122.426    |
| Stichting Hogeschool Rotterdam                                                       | 479.136    |
| Stichting Hout- en Meubileringscollege                                               | 46.587     |
| Stichting Huiswerkklass Oude Westen                                                  | 25.000     |
| Stichting Humankind                                                                  | 277.182    |

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Stichting iHUB Groep                                                                 | -318.263   |
| Stichting iHUB Onderwijs                                                             | 336.487    |
| Stichting Interregionaal Onderwijs Zaanstad                                          | 277.659    |
| Stichting IT Campus Rotterdam                                                        | 508.333    |
| Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Rotterdam                                   | 73.900     |
| Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam en omstreken                             | 7.100.825  |
| Stichting Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam                                    | 608.333    |
| Stichting Kiddoozz Peuteropvang                                                      | 442.426    |
| Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (stichting voor christelijk primair onderwijs) | 3.125.168  |
| Stichting Kindercentrum Het Kompas                                                   | 246.779    |
| Stichting Kinderopvang Frida Dida                                                    | 83.759     |
| Stichting Koninklijke Visio, expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen     | 30.416     |
| Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam                                             | 375.000    |
| Stichting Lentiz Onderwijsgroep, samenwerkingsstichting voor BVE en VO               | 20.207     |
| Stichting Meestert!                                                                  | 14.790     |
| Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep                                          | 233.558    |
| Stichting Onderwijsgroep EduMare                                                     | 100.926    |
| Stichting Passionate Bulkboek                                                        | 38.889     |
| Stichting Petje af Rotterdam-Noord                                                   | 17.500     |
| Stichting Peuter&Co                                                                  | 15.904.367 |
| Stichting Peuterspeelzalen Hindoe Onderwijs                                          | 87.398     |
| Stichting Prokino Kinderopvang                                                       | 175.889    |
| Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg Schiebroek, Emmaschool     | 112.752    |
| Stichting Protestants-Christelijk Onderwijs Hillegersberg-Schiebroek                 | 683.918    |
| Stichting Rijnmond Multicultureel Centrum                                            | 32.530     |
| Stichting Rotterdamse Schoolvereniging                                               | 16.438     |
| Stichting Rotterdamse Vereniging van Katholiek Onderwijs                             | 791.398    |
| Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland                                    | 97.251     |
| Stichting Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee       | 18.228     |
| Stichting Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten-Rozenburg                            | 62.930     |

|                                                                                                      |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Nieuwe Waterweg Noord                            | 60.326         |
| Stichting Scholengemeenschap Montessori Lyceum Rotterdam                                             | 230.340        |
| Stichting School Maatschappelijk Werk Rijnmond (SMWR)                                                | 13.527         |
| Stichting STC-Group                                                                                  | 244.015        |
| Stichting Studentmentoren Rotterdam                                                                  | 447.837        |
| Stichting Van Brienoordschool                                                                        | 640.873        |
| Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op Reformatorische Grondslag Driestar-Wartburg       | 102.018        |
| Stichting voor Educatie en Beroepsonderwijs Zadkine                                                  | 549.388        |
| Stichting voor Interconfessioneel Basisonderwijs te Rotterdam en omstreken                           | 115.077        |
| Stichting voor Interconfessioneel Basisonderwijs te Rotterdam eo                                     | 132.475        |
| Stichting voor Islamitisch Voortgezet Onderwijs in Rotterdam e.o.                                    | 639.170        |
| Stichting voor Protestants-Christelijk Basis en Orthopedagogisch Onderwijs                           | 9.100.685      |
| Stichting voor Rooms-Katholiek Voorbereidend Hoger en Middelbaar Onderwijs voor Noordelijk Rotterdam | 63.897         |
| Stichting Vrijescholen Zuidwest Nederland                                                            | 91.333         |
| Stichting Wereld op Zuid                                                                             | 5.000          |
| Stichting Yulius Onderwijs                                                                           | 121.463        |
| Stichting Zomercampus Rotterdam                                                                      | 11.700         |
| Stichting ZuiderLokaal                                                                               | 103.890        |
| Van Veldhuizen Stichting                                                                             | 517.970        |
| VCO de Kring                                                                                         | 0              |
| Vereniging De Pupillen                                                                               | 22.000         |
| Vereniging Montessorischool Kralingen (MSK)                                                          | 41.450         |
| Vereniging tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag                              | 25.025         |
| Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving                            | 2.730.750      |
| ZZ_Beregoed Kinderdagverblijf                                                                        | 77.598         |
| ZZ_Kinderdagverblijf Kind van Zuid B.V.                                                              | -22.486        |
| ZZ_Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op Reformatorische Grondslag "De Wartburg"        | 131.729        |
| ZZ_Vriendjeskring Kinderopvang                                                                       | 34.582         |
| <b>Overhead</b>                                                                                      | <b>203.661</b> |
| Stichting Herdenking 14 mei 1940                                                                     | 28.021         |

|                                                                    |                   |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Stichting LOKAAL Rotterdam                                         | 161.840           |
| Stichting Rotterdams Comité ter Behartiging van Nationale Belangen | 13.800            |
| <b>Sport en recreatie</b>                                          | <b>27.517.480</b> |
| Abdel-Kwan Rotterdam                                               | 49.005            |
| Algemene Sport Vereniging Indus '67                                | 10.304            |
| B.V. Recreatiecentrum Oostervant                                   | 941.901           |
| Buurt- en Speeltuin Vereniging Kralingseveer                       | 9.202             |
| Buurt en Speeltuinver Terbregge                                    | 9.202             |
| Buurt en Speeltuinvereniging "De Klimroos"                         | 18.403            |
| Buurt- en Speeltuinvereniging "De Vuurklip"                        | 9.202             |
| Buurt en Speeltuinvereniging "Het Lage Land"                       | 15.336            |
| Buurt- en Speeltuinvereniging Bodelo                               | 18.403            |
| Buurt en Speeltuinvereniging Levenslust                            | 9.202             |
| Buurt- en Speeltuinvereniging N.H.V.O.                             | 12.269            |
| Buurt- en Speeltuinvereniging Zalmplaat                            | 9.202             |
| De Kralingsche Troep groep X                                       | 6.332             |
| Diverse subsidies privé personen                                   | 1.176             |
| Eros-Tediro-Combinatie                                             | 34.380            |
| Exploitatie Topsportcentrum B.V                                    | 308.071           |
| Exploitiemaatschappij Oostelijk Zwembad B.V.                       | 470.118           |
| Free to Move                                                       | 3.996             |
| Hockey Club Feijenoord                                             | 10.000            |
| Hockeyvereniging Delfshaven                                        | 6.000             |
| Hoekse Watersportvereniging                                        | 7.219             |
| Honkbalvereniging Portland Poema's                                 | 2.249             |
| IBN Battuta                                                        | 2.500             |
| Klaas Kittengroep                                                  | 2.004             |
| Korfbalvereniging Nikantes                                         | 15.737            |
| Lawn Tennis Club "Hoogvliet"                                       | 8.097             |
| Maasgroep 18                                                       | 1.872             |

|                                                                 |         |
|-----------------------------------------------------------------|---------|
| Natuurspeeltuin De Speeldernis                                  | 172.298 |
| Omnivereniging De Pont                                          | 7.151   |
| Optisport Exploitaties B.V.                                     | 730.180 |
| Overkanters Zuiden Combinatie OZC                               | 38.345  |
| R.K.C. W.I.O.N.                                                 | 3.758   |
| R.L.T.V. Deuce-Again                                            | 1.700   |
| Racing Club                                                     | 12.844  |
| Recreatiecentrum Zevenkampse Ring B.V.                          | 758.595 |
| RIS, Rotterdamse vereniging voor aangepast sporten              | 10.000  |
| Rotterdam Marathon B.V.                                         | 405.166 |
| Rotterdamse Atletiek Vereniging Pro Patria A.L.O. Combinatie    | 1.970   |
| Rotterdamse Rugby Club                                          | -2.883  |
| Rotterdamse Studenten Voetbalvereniging "Antibarbari"           | -701    |
| Rotterdamse Voetbalvereniging Transvalia                        | 9.468   |
| Rozenburgse Badminton Club Sobat-Waterweg                       | 6.430   |
| Rozenburgse Vrijwillige Brigade tot het Redden van Drenkelingen | 10.224  |
| Schaatsbaan Rotterdam B.V.                                      | -12.587 |
| Scouting Albert Schweitzergroep                                 | 1.932   |
| Scouting Brownseagroep 66                                       | 2.055   |
| Scouting De Spoorzoekers                                        | 4.320   |
| Scouting Dorus Rijkers Nesselande                               | 2.065   |
| Scouting Hoogvliet                                              | 1.902   |
| Scouting Impeesa Rotterdam                                      | 849     |
| Scouting Margrietengroep                                        | 1.759   |
| Scouting Olivier van Noort                                      | 2.137   |
| Scouting Starrenburg Groep 38                                   | 1.881   |
| Scoutinggroep Hillegersberg                                     | 1.871   |
| Sociëteit gevestigd in de Rotterdamsche Manège 'De Jockey Club' | 55.984  |
| Speeltuin en Ontspanningsvereniging Kralingen                   | 9.202   |
| Speeltuin Vereniging "Het Westen"                               | 12.268  |

|                                                |           |
|------------------------------------------------|-----------|
| Speeltuin Vereniging Crooswijk                 | 18.403    |
| Speeltuin Vereniging Pernis                    | 9.202     |
| Speeltuinvereniging Afrikaanderplein           | 18.403    |
| Speeltuinvereniging "De Driehoek"              | 20.903    |
| Speeltuinvereniging "Het Noorden"              | 12.269    |
| Speeltuinvereniging "Hoek van Holland"         | 23.681    |
| Speeltuinvereniging "Schiewijk"                | 9.202     |
| Speeltuinvereniging Charlois                   | 14.500    |
| Speeltuinvereniging De Hoeve                   | 9.202     |
| Speeltuinvereniging de Torteltuin              | 15.336    |
| Speeltuinvereniging De Waal                    | 12.269    |
| Speeltuinvereniging Hillesluis                 | 18.403    |
| Speeltuinvereniging Jeugdveld                  | 12.269    |
| Speeltuinvereniging Katendrecht                | 9.202     |
| Speeltuinvereniging Meeuwenplaat               | 9.202     |
| Speeltuinvereniging Millinx                    | 12.000    |
| Speeltuinvereniging Neeltje Jans               | 12.269    |
| Speeltuinvereniging Ommoord                    | 15.336    |
| Speeltuinvereniging Vreewijk De Vaan           | 18.403    |
| Spinn Events B.V.                              | 4.250     |
| Sportbedrijf Rotterdam B.V.                    | -709.177  |
| Sportfondsen Rotterdam Noord N.V.              | 1.026.999 |
| Sportvereniging Atomium '61                    | 3.806     |
| Sportvereniging Victoria                       | -8.833    |
| Stichting "Clubhuizen Albert Schweitzer Groep" | 2.086     |
| Stichting Ambition by Sport Foundation         | 31.164    |
| Stichting B.E.K.A. '66                         | 21.179    |
| Stichting Bewonersorganisatie 110-Morgen       | 9.202     |
| Stichting Buurt- en Speeltuinwerk Rotterdam    | 1.493.004 |
| Stichting Buurtlab                             | 151.818   |

|                                                      |           |
|------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Calandtroep                                | 1.513     |
| Stichting Circus Rotjeknor                           | 15.000    |
| Stichting CJG Rijnmond                               | -2.535    |
| Stichting Confetti                                   | 12.268    |
| Stichting De Betrokken Spartaan                      | 33.467    |
| Stichting de Botanische Tuin Afrikaanderwijk         | 18.802    |
| Stichting De Zandtuin                                | 12.268    |
| Stichting Excelsior4All                              | 80.000    |
| Stichting Feijenoord OldStars                        | -6.920    |
| Stichting Game Changers                              | 50.000    |
| Stichting Gehandicapten Tennis Alexanderstad         | 2.500     |
| Stichting GroenGoed                                  | 23.061    |
| Stichting gro-up Buurtwerk                           | 156.999   |
| Stichting Het Startblok                              | 2.500     |
| Stichting House of Esports Gamers in de Maatschappij | 60.000    |
| Stichting Integrale Yoga Nederland                   | 2.960     |
| Stichting Kinderboerderij "De Heij"                  | 10.342    |
| Stichting Kinderboerderij Pernis                     | 10.224    |
| stichting kinderen in de speeltuinen van IJsselmonde | 296.392   |
| Stichting Koninklijke Rotterdamse Diergaarde         | 879.700   |
| Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam             | 57.200    |
| Stichting Lekker Groen                               | 23.487    |
| Stichting MEE Rotterdam Rijnmond                     | 167.607   |
| Stichting Milieu Dichterbij                          | 9.713     |
| Stichting Misiconi                                   | 2.500     |
| Stichting n Bries                                    | 6.205     |
| Stichting Natuurstad Rotterdam                       | 9.594.229 |
| Stichting Odilia                                     | 16.860    |
| Stichting Radar WMO diensten                         | 48.600    |
| Stichting Roeiaccommodatie Crooswijksebocht          | 20.323    |

|                                                                     |           |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Roeivalidatie                                             | 2.500     |
| Stichting Rotterdam Sportsupport                                    | 4.884.224 |
| Stichting Rotterdam Topsport                                        | 3.449.051 |
| Stichting Rotterdams Milieucentrum (RMC)                            | 16.872    |
| Stichting Rotterdamse Munt                                          | 24.651    |
| Stichting Rozenburg Bloeit                                          | 111.431   |
| Stichting Scouting De Argonauten                                    | 20.537    |
| Stichting Scouting Schout bij Nacht Doorman - MOVO                  | 1.314     |
| Stichting Scoutingregio Rond de Rotte                               | 50.000    |
| Stichting Skateland Rotterdam                                       | 34.422    |
| Stichting Speelcentrum Weena                                        | 183.475   |
| Stichting Speeltuin "Ali Baba"                                      | 12.268    |
| Stichting Speeltuin De Feijenoordse Middenstip                      | 12.269    |
| Stichting Speeltuin Oude Dijk                                       | 12.269    |
| Stichting Speeltuin Oudeland                                        | 9.202     |
| Stichting Starrenburggroep                                          | 3.710     |
| Stichting Stella Maris                                              | 2.050     |
| Stichting TG De Klassieken                                          | 13.800    |
| Stichting Thuis op Straat                                           | 16.667    |
| Stichting tot behartiging van de belangen van de Prins Hendrikgroep | 2.035     |
| Stichting Trompenburg Tuinen & Arboretum                            | 10.500    |
| Stichting Urban Culture Lab                                         | 120.000   |
| Stichting Villa Vonk                                                | 15.500    |
| Stichting Vogelasiel De Houtsnip                                    | 4.600     |
| Stichting Vogelklas Karel Schot                                     | 145.757   |
| Stichting Vrienden van XerxesDZB                                    | 4.994     |
| Stichting WIFFEL WAFFEL                                             | 12.268    |
| Stichting Wildlife Film Festival Rotterdam                          | 5.000     |
| Stichting Zeeverkenners te Hillegersberg                            | 1.381     |
| Stichting Zwemgym                                                   | 2.500     |

|                                                                                      |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Tafeltennisvereniging "De Beer"                                                      | 1.636            |
| Tennisclub Nedlloyd Rotterdam                                                        | 14.480           |
| The Rangers Rotterdam                                                                | 1.554            |
| V.V.O.R. Voetbalvereniging Oost Rotterdam                                            | 22.140           |
| Vereniging Binnenste Buiten                                                          | 12.268           |
| Vereniging Cornelis Tromp Groep 14                                                   | 1.534            |
| Vereniging Scouting Sint Patrick groep                                               | 1.759            |
| Voetbalvereniging Alexandria '66                                                     | 1.000            |
| Voetbalvereniging Pernis                                                             | 20.723           |
| Voetbalvereniging Rozenburg                                                          | 23.412           |
| Watersportvereniging Aegir                                                           | 23.500           |
| Wijk- en Speeltuinvereniging Bospolder- tussen Dijken                                | 30.671           |
| Wijk- en Speeltuinvereniging Tarwewijk                                               | 12.269           |
| Zwemvereniging De Zeehond '73                                                        | 22.506           |
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b>                                                       | <b>1.131.482</b> |
| Buurt-Vereniging Rijwielstalling Mathenesserdijk                                     | 1.919            |
| Vereniging Rijwielstalling Mathenesserweg                                            | 5.500            |
| B.I.K. Bouw B.V.                                                                     | -2.940           |
| Cordeel Nederland B.V.                                                               | 30.446           |
| De Klaver, Carnisse chr school voor basisonderwijs/Het Kleine Klavertje              | 74.000           |
| Diverse subsidies privé personen                                                     | -7.500           |
| Dura Vermeer Bouw Heyma B.V.                                                         | -47.448          |
| Gülcan Home                                                                          | 7.000            |
| Havenbedrijf Rotterdam N.V.                                                          | 54.033           |
| Stichting BOOR                                                                       | 74.000           |
| Stichting Buzz010                                                                    | 150.456          |
| Stichting Droomstraat Atjehstraat                                                    | -3.250           |
| Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (stichting voor christelijk primair onderwijs) | 52.000           |
| Stichting Rotterdamse Vereniging van Katholiek Onderwijs                             | 200.000          |
| Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland                              | 523.267          |

|                                                                                              |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Watertaxi Rotterdam B.V.                                                                     | 20.000           |
| <b>Veilig</b>                                                                                | <b>5.322.785</b> |
| Nederlandse Moslim Stichting (Shani Moestefa Ahle Soenah)                                    | 9.000            |
| Ahmadiyya Anjuman Isha'at Islam Rotterdam                                                    | 9.486            |
| Luvenis Veldwerk & Preventie                                                                 | 45.000           |
| Dona Daria, Centrum voor Vrouwen en Emancipatie                                              | -570             |
| Feyenoord Rotterdam N.V.                                                                     | 41.963           |
| iHUB Zorg B.V.                                                                               | 247.925          |
| Islam Stg. Ned. Merkez Camii Hoogvliet                                                       | 8.228            |
| Islamitisch Cultureel Centrum Alexander                                                      | 10.000           |
| Islamitische Stichting Nederland Kocatepe Rotterdam                                          | 10.000           |
| Marokkaans-Islamitisch Sociaal Culturele Vereniging Oud-Crooswijk en Kralingen, Masjid Ocman | 9.651            |
| Rotterdamse Elektrische Tram N.V., afgekort R.E.T. N.V.                                      | 3.443.591        |
| Stichting Archell Thompson Foundation                                                        | 14.850           |
| Stichting Buurt- en Speeltuinwerk Rotterdam                                                  | 118.872          |
| Stichting Centrum de Middenweg                                                               | 10.000           |
| Stichting Centrum voor Cultuur en Participatie Rotterdam                                     | 10.000           |
| Stichting Citysteward Rotterdam                                                              | 25.600           |
| Stichting FERM                                                                               | 25.000           |
| Stichting Formaat, Werkplaats voor Participatief Drama                                       | 51.975           |
| Stichting Havensteder                                                                        | 197.655          |
| Stichting Inclusia                                                                           | 90.115           |
| Stichting JOZ                                                                                | 612.250          |
| Stichting Laureus Foundation the Netherlands                                                 | 120.000          |
| Stichting Milli Gorus Birlik                                                                 | 8.585            |
| Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam                                                       | 4.755            |
| Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (S.P.I.O.R.)                           | 3.650            |
| Stichting Turning Point                                                                      | 25.000           |
| Stichting Woonstad Rotterdam                                                                 | 91.825           |
| Vereniging voor Ettaouhid (Eenheid)                                                          | 3.500            |

|                                                                                      |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| ZZ_Stichting De Nieuwe Kans                                                          | -37.925           |
| ZZ_Stichting Vestia                                                                  | 112.803           |
| <b>Volksgezondheid</b>                                                               | <b>25.720.870</b> |
| Antes Zorg B.V.                                                                      | 25.001            |
| B&A WMO Diensten B.V.                                                                | 65.485            |
| Boba Levensloopbegeleiding B.V.                                                      | 11.170            |
| Gezonde Leefstijl Company B.V.                                                       | 70.029            |
| Huisartsenpraktijk Feijenoord B.V.                                                   | 39.903            |
| MOB Maatschappelijk Ondersteuningsbureau B.V.                                        | 24.628            |
| Regionaal Instituut voor Dyslexie B.V.                                               | 29.168            |
| SOL Sociaal BV                                                                       | 55.875            |
| Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels                                          | 47.308            |
| Stichting Albeda                                                                     | 22.917            |
| Stichting Centrum voor Vrijwillige en Professionele Maatschappelijke Dienstverlening | 16.726            |
| Stichting CJG Rijnmond                                                               | 23.884.374        |
| Stichting DOCK Rotterdam                                                             | 51.188            |
| Stichting gro-up Buurtwerk                                                           | 63.912            |
| Stichting Humanitas                                                                  | 10.477            |
| Stichting Laurens                                                                    | 24.620            |
| Stichting Lelie Zorggroep                                                            | 25.001            |
| Stichting Mano                                                                       | 30.000            |
| Stichting Me & Society, Bureau voor Diversiteitmanagement                            | 5.000             |
| Stichting MEE Rotterdam Rijnmond                                                     | 330.057           |
| Stichting Migrant Moeder en Kind                                                     | 24.750            |
| Stichting Ontmoeting                                                                 | 24.859            |
| Stichting Pameijer                                                                   | 24.979            |
| Stichting Profila Zorg                                                               | 16.664            |
| Stichting Radar WMO diensten                                                         | 249.377           |
| Stichting Rotterdam Sportsupport                                                     | 322.427           |
| Stichting SOL Samen Ondernemend Leren                                                | 186.210           |

|                                                               |                    |
|---------------------------------------------------------------|--------------------|
| Stichting Wilskracht Werkt                                    | 27.300             |
| Tzorg                                                         | 4.200              |
| ZONBOOG Gezondheidscentrum Beverwaard B.V.                    | 7.266              |
| <b>Werk en inkomen</b>                                        | <b>2.943.321</b>   |
| iHUB Zorg B.V.                                                | 39.680             |
| Reakt B.V.                                                    | 231.093            |
| Rotterdamse Douwers                                           | 345.000            |
| Stichting De Heilige Boontjes                                 | 248.256            |
| Stichting Excelsior4All                                       | 45.000             |
| Stichting Nidos                                               | 200.000            |
| Stichting ONSbank                                             | 45.000             |
| Stichting Opboxen                                             | 144.000            |
| Stichting Maaszicht                                           | 50.000             |
| De Jonge Krijger B.V.                                         | 2.500              |
| Diverse subsidies privé personen                              | 1.440.182          |
| Stichting Albeda                                              | 10.000             |
| Stichting MKB-Rotterdam                                       | 75.000             |
| Stichting voor Educatie en Beroepsonderwijs Zadkine           | 2.500              |
| Stichting Voor Goed                                           | 62.610             |
| Zorgcampus Rotterdam B.V.                                     | 2.500              |
| <b>Zorg, welzijn en wijkteams</b>                             | <b>104.801.572</b> |
| Antes Zorg B.V.                                               | 4.907.494          |
| Avant sanare B.V.                                             | 1.783.802          |
| B&A WMO Diensten B.V.                                         | -532               |
| Bewonersorganisatie vereniging Terbregge's Belang             | 5.678              |
| Bewonersorganisatie Vreewijk                                  | 41.106             |
| Christelijke Jongeren Club Time Out                           | 3.400              |
| Citade B.V.                                                   | -3.000             |
| De Huischmeesters BV                                          | 15.973             |
| de Passie, stichting voor Evangelisch Bijbelgetrouw Onderwijs | 12.757             |

|                                                             |           |
|-------------------------------------------------------------|-----------|
| Dignus, Stichting Vrienden van Antonius IJsselmonde         | 10.000    |
| Diverse subsidies privé personen                            | 2.964.032 |
| Dona Daria, Centrum voor Vrouwen en Emancipatie             | 295.414   |
| Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC) | 511.505   |
| iHUB Zorg B.V.                                              | 2.110.338 |
| Indigo B.V.                                                 | 1.686.344 |
| KBO-PCOB                                                    | 13.850    |
| Kindercentrum Prinses Amalia B.V.                           | -35.431   |
| Kinderdam Kinderopvang B.V.                                 | 671.954   |
| Kinderopvang BijDeHand B.V.                                 | 85.660    |
| Knokken zonder Vechten                                      | 56.250    |
| Kwintessens                                                 | 47.725    |
| Leer- & Veerkracht                                          | 49.850    |
| Leids Universitair Medisch Centrum LUMC                     | 480.000   |
| Monteiro Gym Rotterdam                                      | 10.750    |
| Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten               | 118.400   |
| Oberon B.V.                                                 | 60.985    |
| On the job B.V.                                             | 22.053    |
| Ontmoetingscentrum Prinsenhof                               | 222.846   |
| P.I. Research B.V.                                          | 58.842    |
| Parnassia Groep B.V.                                        | 3.741.993 |
| Praktijk4kids                                               | 249.229   |
| Reakt B.V.                                                  | 893.706   |
| Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam    | 84.000    |
| SOL Sociaal BV                                              | 1.388.262 |
| SOS jeugd/jongerenwerk                                      | 15.000    |
| Stadstrainers B.V.                                          | 43.750    |
| Stichting Adelaida                                          | 42.500    |
| Stichting Albeda                                            | 891.689   |
| Stichting Alexander, jongeren actief in onderzoek en beleid | -11.880   |

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Stichting Archell Thompson Foundation                                                | 7.543      |
| Stichting Atlas Feijenoord                                                           | 14.847     |
| Stichting B For You                                                                  | 72.937     |
| Stichting Back to Basics Rotterdam                                                   | 32.400     |
| Stichting Bewonersondersteuning Prinsenland                                          | 5.060      |
| Stichting Bewonersorganisatie 110-Morgen                                             | 18.050     |
| Stichting Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier (B.O.K.)                               | 12.126     |
| Stichting Bewonersorganisatie Ommoord                                                | 4.844      |
| Stichting Bibliotheek Rotterdam                                                      | 223.320    |
| STICHTING BIG BROTHERS BIG SISTERS OF ROTTERDAM                                      | 300.000    |
| Stichting BIZ Gebruikers West Kruiskade e.o.                                         | 10.000     |
| Stichting BLEND Bloemhof                                                             | 5.250      |
| Stichting BOOR                                                                       | 70.384     |
| Stichting Brede Raad Rotterdam                                                       | 605.190    |
| Stichting Buurtlab                                                                   | 54.800     |
| Stichting CED-Groep                                                                  | -137.990   |
| Stichting Centrum voor Levensvragen voor Rotterdam en Omstreken                      | 395.000    |
| Stichting Centrum voor Vrijwillige en Professionele Maatschappelijke Dienstverlening | 10.335.605 |
| Stichting Chris en Voorkom!                                                          | 17.886     |
| Stichting Circus Rotjeknor                                                           | 9.000      |
| Stichting Cysteward Rotterdam                                                        | 278.747    |
| Stichting CJG Rijnmond                                                               | 1.489.447  |
| Stichting CJV Kampwerk Pernis                                                        | 1.260      |
| Stichting Creative Action Now                                                        | 92.000     |
| Stichting De Roodkapjes                                                              | 11.335     |
| Stichting de Verbinding                                                              | 60.358     |
| Stichting DOCK Rotterdam                                                             | 291.168    |
| Stichting Enver                                                                      | 3.973.113  |
| Stichting Excelsior4All                                                              | 94.250     |
| Stichting Eye-opener Foundation                                                      | 3.100      |

|                                                                                      |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Fatusch                                                                    | 12.500    |
| Stichting Formaat, Werkplaats voor Participatief Drama                               | 42.000    |
| Stichting FYNDR FOUNDATION                                                           | 20.380    |
| Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Delfland                                       | 342.704   |
| Stichting GeNeRo                                                                     | 11.662    |
| Stichting Goud van Noord                                                             | 26.300    |
| Stichting GroenGoed                                                                  | 31.747    |
| Stichting gro-up Buurtwerk                                                           | 19.350    |
| Stichting Havensteder                                                                | 6.319     |
| Stichting Het Fort                                                                   | 5.776     |
| Stichting Het Kinderparadijs Meidoorn                                                | 568.782   |
| Stichting Het Wijkpaleis                                                             | 200.000   |
| Stichting Hogeschool Leiden                                                          | 67.500    |
| Stichting Hogeschool Utrecht                                                         | -65.846   |
| Stichting House of Hope                                                              | 223.625   |
| Stichting Hout- en Meubileringscollege                                               | 95.045    |
| Stichting Humanitas                                                                  | 3.807.805 |
| Stichting I-CU                                                                       | -6.451    |
| Stichting IMC Weekendschool                                                          | 30.000    |
| Stichting Inloophuis Rotterdam                                                       | 120.000   |
| Stichting InMovement                                                                 | 97.083    |
| Stichting JAN                                                                        | 5.000     |
| STICHTING JEUGDBESCHERMING ROTTERDAM RIJNMOND                                        | 2.992.695 |
| Stichting Jeugdformaat                                                               | 21.593    |
| Stichting JIJ                                                                        | 20.575    |
| Stichting Jong010                                                                    | 110.000   |
| Stichting Joods Maatschappelijk Werk                                                 | 38.766    |
| Stichting Kanjertraining                                                             | -5.000    |
| Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (stichting voor christelijk primair onderwijs) | 11.614    |
| Stichting Kinder- en Jongeren Rechtswinkel Rotterdam                                 | 1.750     |

|                                                           |            |
|-----------------------------------------------------------|------------|
| Stichting Kleine Helden Huis                              | 56.250     |
| Stichting Kunst en Vliegfabriek Charlois                  | 16.128     |
| Stichting Kwadraad                                        | 61.694     |
| Stichting Laurens                                         | 81.423     |
| Stichting Laureus Foundation the Netherlands              | 79.333     |
| Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg    | 12.392.402 |
| Stichting Lelie Zorggroep                                 | -56.223    |
| Stichting Link2Work                                       | 20.000     |
| Stichting LOKAAL Rotterdam                                | 127.090    |
| Stichting MaasWonen                                       | 55.235     |
| Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Rijnmond Plus  | 452.776    |
| Stichting MadeBy                                          | 12.200     |
| Stichting MAEH                                            | 10.000     |
| Stichting MAIT (Mijn Administratie is Top)                | 45.100     |
| Stichting Mano                                            | 213.733    |
| Stichting Mara                                            | 22.516     |
| Stichting Me & Society, Bureau voor Diversiteitmanagement | 53.743     |
| Stichting MEE Rotterdam Rijnmond                          | 1.524.118  |
| Stichting Mens Centraal                                   | 100.100    |
| Stichting Minters                                         | 42.583     |
| STICHTING MOV                                             | 27.050     |
| Stichting Move - verzamel je kracht!                      | 47.000     |
| Stichting Netwerk Nieuw Rotterdam                         | 60.000     |
| Stichting NL Cares                                        | 20.849     |
| Stichting Ontmoeting                                      | 1.357.740  |
| Stichting Opa's en Oma's Passen Op Een Huisdier           | 27.500     |
| Stichting Opzoomer Mee Rotterdam                          | 2.665.805  |
| Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam                    | 50.000     |
| Stichting Pameijer                                        | 4.143.158  |
| Stichting Peuter&Co                                       | 48.888     |

|                                                                              |           |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (S.P.I.O.R.)           | 309.882   |
| stichting platform katendrecht                                               | 15.000    |
| Stichting Present Rotterdam                                                  | 57.500    |
| Stichting Prokino Kinderopvang                                               | 41.521    |
| Stichting Radar WMO diensten                                                 | 774.214   |
| Stichting RiF010                                                             | -547.000  |
| Stichting Rivierduinen                                                       | 1.000.000 |
| Stichting Rotterdam in Koor                                                  | 8.500     |
| Stichting Rotterdam Sportsupport                                             | 0         |
| Stichting Rotterdams Handwerk                                                | 15.350    |
| Stichting Samen Ondernemend Leren Jeugd                                      | 485.466   |
| Stichting SAMEN010                                                           | 76.051    |
| Stichting Samenwerking Christelijke Maatschappelijke Activering te Rotterdam | 731.341   |
| Stichting School Maatschappelijk Werk Rijnmond (SMWR)                        | 1.027.074 |
| Stichting Sensor de landelijke luisterlijn                                   | -32.970   |
| Stichting SOL Samen Ondernemend Leren                                        | 121.970   |
| Stichting STC-Group                                                          | 169.286   |
| Stichting Steensoep                                                          | 22.000    |
| Stichting Super-Actief                                                       | 26.500    |
| Stichting Team Toekomst                                                      | 98.887    |
| Stichting Theater Babel Rotterdam                                            | 100.000   |
| Stichting Theaterwerkplaats voor Ouwe Rotten (TOR)                           | 15.000    |
| Stichting Thuis op Straat                                                    | 118.045   |
| Stichting UitJezelf                                                          | 20.500    |
| Stichting Unie van Vrijwilligers                                             | 630.882   |
| Stichting United 010                                                         | 8.250     |
| Stichting Urban Skillsz                                                      | 68.100    |
| Stichting VanHarte                                                           | 46.998    |
| Stichting Villa Pinedo                                                       | 12.790    |
| Stichting Villa Vonk                                                         | 31.660    |

|                                                                                              |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Stichting Vitaal Pendrecht                                                                   | 42.118  |
| Stichting VluchtelingenWerk Nederland                                                        | 45.146  |
| Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland                                               | -8.011  |
| Stichting Voedseltuin Rotterdam                                                              | 31.700  |
| Stichting Voice of Afghan Women - Educational and Cultural Peace Foundation                  | 84.503  |
| Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op Reformatische Grondslag Driestar-Wartburg | 46.670  |
| Stichting voor Educatie en Beroepsonderwijs Zadkine                                          | 701.078 |
| Stichting voor Interconfessioneel Basisonderwijs te Rotterdam en omstreken                   | 27.532  |
| Stichting voor Protestants-Christelijk Basis en Orthopedagogisch Onderwijs                   | 390.066 |
| Stichting Vrijwilligerswinkel                                                                | 408.747 |
| Stichting VU                                                                                 | 18.773  |
| Stichting We Are Concerned                                                                   | 17.008  |
| Stichting Welzijn Doven Rotterdam e.o.                                                       | 20.866  |
| Stichting Wijkalliantie IJsselmonde (SWI)                                                    | 9.027   |
| Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West                                                       | 69.340  |
| Stichting Wilskracht Werkt                                                                   | 219.858 |
| Stichting Woonbron                                                                           | 81.947  |
| Stichting Woonstad Rotterdam                                                                 | 20.000  |
| Stichting Yulius                                                                             | 926.667 |
| Stichting ZuiderLokaal                                                                       | -60.647 |
| Tao of Care B.V.                                                                             | 216.250 |
| Van Veldhuizen Stichting                                                                     | 976.455 |
| Vereniging De Pupillen                                                                       | 49.750  |
| Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving                    | 520.135 |
| Verus, Vereniging voor katholieke en christelijke onderwijs                                  | 13.580  |
| Villa Zebra                                                                                  | -3.255  |
| Voor-lichting4You                                                                            | 23.660  |
| Wereldwijs                                                                                   | 13.035  |
| WijkPlatform LikeJeWijk                                                                      | 26.900  |
| WorkLab B.V.                                                                                 | 139.837 |

|                                                            |          |
|------------------------------------------------------------|----------|
| ZZ_Stichting De Nieuwe Kans                                | -314.550 |
| ZZ_Stichting Vestia                                        | 150.000  |
| Stichting Cultur.@11                                       | 16.508   |
| Stichting Corridor Dienstverlening                         | 762.640  |
| Stichting Spirit 55+                                       | 6.045    |
| Stichting Vrienden van het Klooster (VK)                   | 328.050  |
| Stichting Wijkbus Feijenoord                               | 60.840   |
| Vereniging Wijkbus Groot IJsselmonde                       | 69.372   |
| Stichting Wijkbus Alexander                                | 81.989   |
| Stichting Wijkbus Hoogvliet/Pernis                         | 66.770   |
| Stichting Wijkbus Overschie                                | 8.390    |
| Stichting Tussentuin                                       | 8.640    |
| Stichting HotspotHutspot                                   | 10.000   |
| Stichting De Uil                                           | 8.000    |
| Stichting Steunpunt Ontmoeting Educatie en Recreatie       | 643      |
| Vereniging Bewonersorganisatie Overschie                   | 8.777    |
| Bewonersvereniging Provenierswijk                          | 18.850   |
| Stichting Wijkvervoer Hillegersberg/Schiebroek             | 23.248   |
| Stichting Wijkbus Charlois                                 | 46.048   |
| Stichting BVK                                              | 16.365   |
| Vereniging Het Buurtatelier, Zwaerdecroonstraat, Rotterdam | 242.532  |
| Stichting Schiezicht.info                                  | 24.800   |
| Stichting Dakpark Rotterdam                                | 15.000   |
| RIO - 010                                                  | 66.170   |
| Stichting Creatief Welzijn Senioren                        | -3.750   |
| Stichting Careyn                                           | 20.657   |
| Stichting Beheer De Nieuwe Nachtegaal                      | 93.161   |
| Stichting Dames van Nu                                     | 20.565   |
| JAS                                                        | 13.576   |
| Stichting Seinpost Slinge Maatschappelijk                  | 20.000   |

|                                                  |                    |
|--------------------------------------------------|--------------------|
| Stichting De Veerkrachtige Gemeenschap           | 25.150             |
| Stichting Groene Oase Carnissetuin               | 22.000             |
| Stichting de Huiskamer 2.0                       | 24.000             |
| Stichting KOCO Rotterdam                         | 10.000             |
| Thuismakers Collectief                           | 26.128             |
| Stichting Gezana                                 | 23.329             |
| ZZ_Stichting Arosa                               | 3.427.366          |
| Stichting Rotterdams Ogedocumenteerden Steunpunt | 150.726            |
| Stichting Slachtofferhulp Nederland              | 214.882            |
| Nico Adriaans Stichting (NAS)                    | 6.174.474          |
| Stichting Maaszicht                              | 124.258            |
| Stichting Timon                                  | 201.991            |
| Stichting Fier                                   | 2.975.743          |
| Stichting Exodus Zuid-Holland                    | 61.024             |
| Stichting Prokino Zorg                           | 429.979            |
| Stichting Goedwerk Foundation                    | 56.751             |
| Stichting Zorgbelang Inclusief                   | 821.781            |
| Stichting De Haven                               | 52.417             |
| Stichting Hospice Rotterdam                      | 4.000              |
| Stichting deRotterdamseZorg.nl                   | 500.000            |
| Stichting HABION                                 | 97.000             |
| Stichting Hospice De Liefde                      | 7.000              |
| Theater in Feite                                 | 98.645             |
| Stichting De Forensische Zorgspecialisten        | -16.008            |
| Stichting Confro                                 | 189.725            |
| Stichting Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond        | 2.071.438          |
| Stichting Who Am I ?!                            | 88.119             |
| SVZV (Stichting Zijwaarts)                       | 20.000             |
| <b>Totaal</b>                                    | <b>440.023.446</b> |

## Paragraaf Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals)

Geen armoede (SDG 1) en geen honger (SDG 2) Goede gezondheid en welzijn (SDG 3) Kwaliteitsonderwijs (SDG 4) Schoon water en sanitair (SDG 6) Betaalbare en duurzame energie (SDG 7) Eerlijk werk en economische groei (SDG 8) Innovatie en duurzame infrastructuur (SDG 9) Ongelijkheid verminderen (SDG 10), gendergelijkheid (SDG 5), Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11) Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12) Klimaatactie (SDG 13) Leven op het land (SDG 14) en leven in het water (SDG 15) Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten (SDG 16) Partnerschappen om de doelen te bereiken (SDG 17)

## Duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals: SDG's)

De duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals, SDG's) zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De duurzame ontwikkelingsdoelen (voortaan SDG's) zijn afgesproken door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties (VN), waaronder Nederland. Ook Rotterdam heeft de SDG's omarmd en heeft zich aangesloten bij de VNG-campagne '[Gemeenten 4 Global Goals](#)'. In beleid en plannen zoals het Rotterdams Weerwoord, 'Uit de Knoop', Gezond010 en Veilig@Rotterdam zijn doelen en indicatoren opgesteld die een duidelijke relatie hebben met de SDG's. Ook bedrijven en organisaties in Rotterdam waaronder de Erasmus Universiteit, Hogeschool Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam, Unilever en Verstegen hebben de SDG's doorgevoerd in hun bedrijfsvoering.

Crisissen op het gebied van wonen, energie, klimaat en verdeling van de samenleving leggen extra druk op het realiseren van de ambities van onze stad. De SDG's kunnen dienen als gemeenschappelijke stip op de horizon voor alle partijen, in Rotterdam maar ook regionaal en (inter)nationaal, en bieden een gedeelde taal en helpen de krachten van partijen te bundelen. Zo versterken we de samenwerking met onze partners én vergroten we de kansen van Rotterdam om meer Europese subsidies te verwerven om samen te bouwen aan de toekomst van de stad.

### Uitnodiging aan de stad

In navolging van vele steden wereldwijd verschijnt in het voorjaar 2023 een Rotterdamse 'Voluntary Local Review' (VLR): een overzicht dat laat zien hoe Rotterdam ervoor staat op elk van de zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen, wat de aanpak is om de situatie verder te verbeteren en welke inspirerende praktijkvoorbeelden van werken met SDG's er in de stad te vinden zijn. Met de nadrukkelijke uitnodiging aan bedrijven en organisaties in de stad om hier samen mee aan de slag te gaan.

Ook in de Staat van de Stad, een onderzoek dat elke 2 jaar wordt uitgevoerd, legt gemeente Rotterdam een link naar de SDG's en het brede welvaartsbegrip: we brengen niet alleen de welvaart van de stad in kaart, maar juist ook het welzijn, alles wat mensen van waarde vinden. En dat niet alleen nu en hier, maar ook 'elders' en 'later'.

We willen de negatieve consequenties van onze keuzes niet afwentelen op latere generaties of op plekken elders in de wereld. Zo geven we richting aan beleid en uitvoering en vertalen we een abstract en mondiaal verhaal, naar een Rotterdams verhaal met concrete doelen voor de stad.

## Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) en de begroting van gemeente Rotterdam

In onderstaande dwarsdoorsnede van de begroting treft u een rapportage over SDG's aan de hand van bestaand en voorgenomen beleid. Bij elke SDG wordt aangegeven in welk begrotingsprogramma het bestaande beleid is beschreven en welke bestaande targets en indicatoren relevant zijn.

## Geen armoede (SDG 1) en geen honger (SDG 2)

In de loop van 2022 hebben meer Rotterdammers door de hoge inflatie en stijgende energieprijzen te maken gekregen met financiële problemen. Om Rotterdammers met een laag inkomen extra in deze moeilijke tijd te ondersteunen heeft het college van B en W na de zomer van 2022 het actieplan Geldzorgen gelanceerd. Hierin zijn kortetermijnmaatregelen opgenomen om armoede en honger te dempen, zoals het verstrekken van boodschappenkaarten en het verzorgen van schoolontbijten. Ook is ingezet op snellere hulp voor Rotterdammers die zich met schulden bij de gemeente melden. Voor Rotterdammers met een inkomen tot 140% van het wettelijk sociaal minimum was een energietoeslag van maximaal €1.300 beschikbaar. Deze regeling had een bereik van 95%.

Voor de lange termijn heeft het college in oktober 2022 de hoofdlijnen van het nieuwe beleidsplan armoede- en schuldenaangepak aan de gemeenteraad aangeboden. Deze hoofdlijnen vormen de basis voor het beleidsplan dat in mei 2023 wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

**Begrotingsprogramma's:** Armoede, schuldhulpverlening, integratie en samenleving, Sport en recreatie, Energietransitie

**Indicatoren:** Collegetarget [ondersteuning aanpak schulden](#)

## Goede gezondheid en welzijn (SDG 3)

Rotterdammers kunnen met hun vraag voor hulp en ondersteuning terecht bij de VraagWijzer, de stedelijke loketten (Centraal Onthaal Volwassenen, Centraal Onthaal Jongeren en Centraal Onthaal Gezinnen) of bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

De Vraagwijzer werkt aan een eenduidige, snellere, effectievere manier van werken en een grotere zichtbaarheid in de wijken. In 2022 was er, naast de reguliere informatie over zorg en ondersteuning, vanuit de Vraagwijzer specifiek aandacht voor de energiecrisis. De Vraagwijzer en wijkteams hebben afgelopen jaar ook zorg en ondersteuning geboden aan Oekraïners die in Rotterdam werden opgevangen. De wijkteams zijn bovendien volop betrokken bij het Hulpteam Toeslagen 010 om de Rotterdamse gedupeerden van de toeslagenaffaire te helpen.

Het aandeel 65-plussers onder de Rotterdammers neemt langzaam maar gestaag toe. Daarmee groeit ook de vraag om zorg en ondersteuning van ouderen. De inzet daarbij is hen zo lang mogelijk thuis in hun vertrouwde

omgeving te laten wonen. De ervaren gezondheid wordt door ouderen mede daardoor ook beter gewaardeerd. Voor ouderen die alleen wonen heeft de coronacrisis echter een bijzonder negatieve uitwerking gehad. Ze voelden zich vaker eenzaam en minder gezond. Daarbij is de toegankelijkheid van ondersteuning en zorg door de stijgende zorgkosten, de schaarste aan personeel en de wissel die de Covid pandemie op de zorg trok, onder druk komen te staan. Met innovatieve combinaties van wonen en zorg, en met behulp van eHealth zoeken we naar nieuwe effectieve en efficiënte vormen van hulp.

Ook voor jongeren heeft de coronacrisis impact gehad. Het verlies van perspectief en sociale contacten heeft hun mentale gezondheid aangedaan. Met de herstel aanpak 'Rotterdam sterker door jongeren' en met extra middelen voor de jeugdhulp is in 2022 meer laagdrempelige ondersteuning gerealiseerd, onder meer via de huisarts en zogenaamde jongerenhubs.

Daarnaast bevorderen we een gezonde leefstijl: meer bewegen, gezond eten, minder alcoholgebruik en roken, zodat Rotterdammers langer gezond en actief blijven. Zo is er aanpak van overgewicht in de wijken en zijn er activiteiten op scholen om alcoholgebruik en roken tegen te gaan.

We zijn bovendien steeds alert op gezondheidsrisico's. De GGD adviseert over milieuvraagstukken in relatie tot gezondheid, en geeft ook een adequate reactie op nieuwe infectieziekten als mpox – tot voor kort bekend onder de naam apenpokken of monkeypox -en schurft, zodat ze onder controle blijven.

Tussen 2022 en 2026 is jaarlijks 1% van het Wmo budget voor preventie gereserveerd. Dit komt neer op een bedrag van €2,1 miljoen. Daarmee willen we de vitaliteit en de zelfredzaamheid van de Rotterdammers vergroten, zodat een beroep op Wmo-maatwerkvoorzieningen wordt voorkomen, uitgesteld of verminderd. In 2022 zijn middelen ingezet voor o.a. herstelacademies GGZ, sociale benadering dementie en de wijkpreventieketen.

**Begrotingsprogramma's:** Volksgezondheid, Sport en recreatie, Cultuur, Zorg, welzijn en wijkteams, Bestaande stad en Energietransitie

#### **Indicatoren:**

- Collegetarget toename sportdeelname
- Collegetarget realisatie woonzorgconcepten
- Collegetarget jeugdpreventie

## **Kwaliteitsonderwijs (SDG 4)**

Met het onderwijsbeleid 'Gelijke kansen voor elk talent' investeert de gemeente in kansengelijkheid in het onderwijs, zodat alle Rotterdamse kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen. Het aandeel basisscholen dat van de Inspectie van het Onderwijs het hoogste oordeel 'goed' krijgt, steeg in elk geval tot en met het schooljaar 2020-2021 jaarlijks. Leerlingen krijgen in groep 8 mede daardoor vaker een advies voor havo of vwo.

Ook hier geldt echter dat corona het voor veel leerlingen lastig heeft gemaakt. Met name kinderen die slecht behuist waren en over weinig (digitale) faciliteiten beschikten was het moeilijk. Daarom is er extra geïnvesteerd om die opgelopen achterstand in te halen.

**Begrotingsprogramma:** Onderwijs, Sport en recreatie

**Indicatoren:** Collegetarget Een schil om de School

## Schoon water en sanitair (SDG 6)

Doel is toegang tot sanitatie voor iedereen en een duurzaam beheer van de waterketen. De gemeentelijke riolering beheren en onderhouden gebeurt zodanig (d.m.v. assetmanagement) dat deze robuust, betrouwbaar en klimaatbestendig is en blijft. De aanpak is in een Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) vastgelegd. Alle assets binnen het stedelijk watersysteem, waaronder de riolering, gemalen, persleidingen en kolken, worden aan de hand van inspecties, risicoanalyses en (rendements)berekeningen gemonitord en indien nodig gereinigd. Rotterdam werkt in de afvalwaterketen nauw samen met de waterschappen aan het stedelijk watersysteem van de toekomst, klimaatbestendig en circulair. Waterschappen dragen formeel zorg voor de kwaliteit en kwantiteit van de binnenwateren, Rijkswaterstaat doet dat voor de Maas.

In 2022 is 32,7 km riolering vervangen. Het streven was ca. 40 km, maar het samen oppakken van rioolwerkzaamheden samen met andere onderhoudswerkzaamheden en bijvoorbeeld de energietransitie heeft meer voorbereidingstijd gevraagd dan vooraf gedacht.

**Begrotingsprogramma:** Beheer van de stad

**Indicatoren:** n.v.t.

## Betaalbare en duurzame energie (SDG 7)

De doelstelling is dat iedereen toegang heeft tot betaalbare en duurzame energie. De Rotterdamse ambities voor de energietransitie sluiten hier goed op aan, waarbij de focus ligt op een betaalbaar, schoon, adaptief en duurzaam energiesysteem en op het tegengaan van energiearmoede.

Als meer processen in de haven en de stad elektrificeren en we steeds meer elektrisch vervoer gebruiken, neemt de vraag naar elektriciteit fors toe. Er is dus veel schone elektriciteit nodig, daarom stellen we ambitieuze doelen voor zonne- en windenergie. In 2022 zijn ruim 300 bedrijven met een geldige SDE-subsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie) benaderd met onder meer als resultaat dat op 39 locaties nog panelen werden geplaatst (88 MWp) en 21 locaties worden ontwikkeld onder begeleiding van een zonne-energie-adviseur (25 MWp). Verder zijn ongeveer 3.000 Rotterdamse ondernemers in het tweede kwartaal van 2022 gewezen op beschikbare hulp bij de realisatie van zonnepanelen op het bedrijfsdak. Bijna 40 ondernemers hebben hierop gereageerd.

In Rotterdam Zuid is met hulp van Energie van Rotterdam (EVR) een energiecoöperatie opgericht. Bewoners kunnen voor een klein bedrag deelnemen aan een collectief zonnedak. Wijk Energie Werkt zorgt voor de montage. Deze organisatie leidt Rotterdammers met een afstand tot de arbeidsmarkt op tot monteur.

Om windenergie te realiseren is eind 2022 de vergunningsaanvraag voor Uitbreiding Landtong Rozenburg ingediend. Voor het Beneluxplein is onderzoek gestart naar opstelmogelijkheden en turbintypes. Voor de Hoekse Baan (Hoek van Holland) en Charloisse Poort is de voorbereiding begonnen van de vergunningsaanvraag en het onderzoek naar de inpassings- en opstelmogelijkheden. De 22 turbines van windpark Tweede Maasvlakte - totaalvermogen: 116 MW - zijn in 2022 afgebouwd. Daarna startte het testen en inregelen. Oplevering is in 2023 voorzien.

Voor de verduurzaming van de haven en zwaar transport zijn de ontwikkelingen op het gebied van waterstof essentieel. De Gemeentelijke visie op waterstof biedt een helder kader voor de inzet van waterstof.

### **Begrotingsprogramma:** Energietransitie

#### **Indicatoren:**

- In 2025 is 350 MW windenergie gerealiseerd, waarvan 300 MW in de haven
- In 2026 is 3,2 km<sup>2</sup> zonnepanelen gerealiseerd

## **Eerlijk werk en economische groei (SDG 8)**

We dragen bij aan het verdienvermogen van onze stad door een inclusieve en duurzame economische groei en waardig werk voor iedereen. Dit doen we bijvoorbeeld door het MKB te ondersteunen om een toekomstgerichte en sociale bedrijfsvoering te realiseren, en door de ontwikkeling van de circulaire economie en de energietransitie in stad en haven maximaal te faciliteren. Ook zorgen we ervoor dat er in de stad voldoende betaalbare ruimte voor bedrijven- en werklocaties blijft, afgestemd op de lokale economische agenda en arbeidsmarkt.

In 2022 speelden economische onzekerheden, zoals hoge inflatie, en de krapte op de arbeidsmarkt. Het tekort aan personeel bedreigt de economische groei en de voortgang van maatschappelijk cruciale diensten. Tegelijkertijd biedt dit tekort kansen om mensen aan werk te helpen van wie het potentieel lang over het hoofd is gezien. De ambitie blijft om eind 2025 het aantal bijstandsuitkeringen teruggebracht te hebben tot 30.000. Daartoe stimuleert de gemeente onder meer een bestendige uitstroom, aanbod van passend werk, en zorgt ze voor een rechtmatige inkomensvoorziening. In 2022 zijn hiervoor belangrijke stappen gezet.

Het aantal bijstandsuitkeringen eind 2022 bedroeg 32.975. Dit is een daling van 1.649 uitkeringen ten opzichte van het begin van dat jaar (daling van bijna 5%). Met deze tussenstand ligt Rotterdam op koers om de collegetarget te halen: 30.000 bijstandsgerechtigden eind 2025.

**Begrotingsprogramma's:** Werk en inkomen, Economische Ontwikkeling, Energietransitie, Sport en recreatie, Cultuur

**Indicatoren:**

- Collegetarget naar 30.000 bijstandsgerechtigden
- Collegetarget handhaven bedrijfsruimte
- Op basis van het op te stellen actieprogramma MKB en ondernemerschap wordt een indicator geformuleerd op het aantal MKB'ers dat per jaar een vorm van ondersteuning heeft gehad. Ook komt er op basis van een nulmeting een indicator op de klanttevredenheid van ondernemers over de gemeentelijke dienstverlening.
- Uitlokken van 1 miljard aan investeringen in Rotterdamse bedrijven en nieuwe vestigers, zoals start-ups en sociaal ondernemers, die 2.000 banen opleveren.

## Innovatie en duurzame infrastructuur (SDG 9)

Er wordt hard gewerkt aan het verbeteren van mobiliteit en infrastructuur in de stad, om zo bij te dragen aan de goede groei van de stad.

Een goede bereikbaarheid maakt de economische positie van Rotterdam aantrekkelijker. Met de aanleg van een nieuwe oeververbinding wordt de beschikbaarheid van ov verbeterd. Deze verbinding kan ook de filedruk verlagen. Er zijn belangrijke stappen gezet.

In november rondde Rotterdam de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-verkenning (<https://oeververbindingen.nl/app/uploads/Integraal-verkenningenrapport-en-milieueffectrapport.pdf>) af voor de oeververbindingen. Deze verkenning is uitgevoerd met het Rijk, de provincie Zuid-Holland en andere partijen. In de verkenning is een voorkeursalternatief vastgesteld. In Rotterdam gaat het om een nieuwe stadsbrug over de Nieuwe Maas waarover snel en vaak openbaar vervoer gaat rijden. Ook fietsers, voetgangers en in beperkte mate automobilisten kunnen deze brug gebruiken. Onderdeel van het pakket is een permanent station Stadionpark en aanpassingen aan de A16 Van Brienenoord-corridor en de Algera-corridor. Al deze maatregelen moeten meer woningbouw mogelijk maken in de Oostflank, evenals de verdere ontwikkeling van Rotterdam Zuid.

Het college heeft in maart 2022 de planstudie vastgesteld voor hoogwaardig openbaar vervoer Maastunnelcorridor. Ook het concept voor kortetermijnmaatregelen voor de nieuwe hoogwaardige openbaarvervoerverbinding tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal is vastgesteld. Verder is opdracht gegeven om alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen om in januari 2024 de versnelde busdienst via het Maastunneltracé te laten starten. Daarnaast is het verkeersbesluit voorbereid waarmee begin 2023 voor meerdere doelgroepen de vrije rijstrook is opengesteld.

Mobiliteit en infrastructuur in de stad worden ook verbeterd door meer ruimte te geven aan fietsers en voetgangers. Zo kunnen zij op steeds meer plekken veilig en efficiënt bewegen door de stad. Tegelijkertijd levert dit milieuwinst op: als meer mensen fietsen en lopen is er minder geluids- en stankoverlast voor omwonenden. Dat komt hun gezondheid ten goede.

Zo hebben we bijvoorbeeld verbeteringen van de fietsinfrastructuur doorgevoerd op o.a. de Scheepstimmermanslaan, Eendrachtsplein, Walenburgerweg en Kromme Zandweg. De twee laatstgenoemde straten zijn namelijk belangrijke schoolroutes. Ook hebben we het hele jaar gratis openbaar vervoer aangeboden aan AOW'ers en kinderen tot 12 jaar.

We hebben tien blackspots gesaneerd en we hebben een zomeroffensief gevoerd tegen asociaal rijgedrag met de inzet van extra handhaving, plaatsing van flitspalen en afsluiting in de avonduren en weekenden van enkele straten.

Met de aanpak Nul Emissie Mobiliteit werken we aan het verschonen van de stedelijke gemotoriseerde mobiliteit. Rotterdam bereidt een zero-emissiezone voor voor bestel- en vrachtauto's per 1 januari 2025.

- In 2022 informeerde de gemeente 21.000 eigenaren van bestelauto's over deze verandering. Het aantal emissievrije bestelauto's in Rotterdam is bijna verdubbeld ten opzichte van een jaar eerder.
- Versnelling van de verschoning vindt plaats via de elektrificatie van deelauto's en gerichte afspraken met specifieke doelgroepen als eigenaren van ov-bussen, doelgroepvervoer en taxi's.
- Daarnaast werkt de gemeente met werkgevers binnen de Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit. Er zijn 57 grote werkgevers bij aangesloten, die meer dan 90.000 werknemers vertegenwoordigen. Deze werkgevers verbinden zich aan 50% CO2-reductie in het zakelijke en woon-werk verkeer.
- De gemeente verschoont het eigen wagenpark. Inmiddels is 76% van de personenauto's volledig elektrisch, 35% van de lichte - en 9% van de zware bedrijfsvoertuigen uitstootvrij.
- Volgens de Nationale Aanpak Laadinfrastructuur (NAL) zorgt de gemeente voor een dekkend en groeiend netwerk van laadinfrastructuur. Die moet de overgang naar elektrisch rijden mogelijk maken. In 2022 zijn er 771 openbare laadpunten bijgekomen. Het gebruik daarvan is met 74% toegenomen (uitgedrukt in kWh) ten opzichte van 2021. Het eerste snellaadstation voor bestelbussen is geopend.

De goede groei van de stad wordt ook ondersteund door een betrouwbare en duurzame (digitale) infrastructuur, het bevorderen van inclusieve en duurzame industrialisering én van digitale innovatie. Ook het stimuleren van innovatie voor duurzame ontwikkelingen, het verduurzamen van de haven en de circulaire economie dragen hieraan bij.

**Begrotingsprogramma's:** Stedelijke ontwikkeling, Economische ontwikkeling, Beheer van de stad, Energietransitie

**Indicatoren:**

- Realisatie drie toonaangevende projecten autoluw
- 20% schone passages (elektrische, waterstof en hybride motorvoertuigen) binnen de ring in 2026

- De gemeente wil in 2030 een emissieloos wagenpark.

## Ongelijkheid verminderen (SDG 10), gendergelijkheid (SDG 5),

Het aantal meldingen van discriminatie is sinds 2021 toegenomen. De belangrijkste grond voor discriminatie is herkomst en huidskleur. Maar in 2021 speelde ook corona een belangrijke rol: mensen die op grond van vermeend besmettingsgevaar worden buitengesloten. In 2022 is de campagne 'Zie het. Zeg het. Meld het.' gelanceerd. Daarmee hebben we het thema extra aandacht gegeven om de meldingsbereidheid van discriminatie verder te vergroten. In 2022 zijn er acties geweest tegen discriminatie op de arbeidsmarkt, de woningmarkt en in de (nacht)horeca. Daarnaast dragen dialogen in de wijk over taboeonderwerpen bij aan de verbinding en de cohesie tussen Rotterdammers.

**Begrotingsprogramma's:** Zorg, welzijn en wijkteams, Sport en recreatie, Cultuur

## Duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11)

Doel is de realisatie van veerkrachtige wijken met een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle Rotterdammers.

Voor deze ambitie wordt de aanpak van de woningvoorraad in de wijken op Zuid, via het NPRZ, doorgezet en vindt stadsbreed inzet plaats.

In 2022 zijn vele projecten uitgevoerd om de basiskwaliteit van woningen op peil te houden of te verbeteren. Vanuit programma Steigers op Zuid krijgen eigenaren en verenigingen van eigenaren in NPRZ-gebied hiertoe advies en ondersteuning. In 2022 is van 778 woningen de aanpak gestart.

Ook heeft in 2022 wijkgerichte aanpak van funderingsproblemen plaatsgevonden. De eigenaren van 5.300 woningen geïnformeerd over de risico's van funderingsproblemen, hoe zij hier zicht op kunnen krijgen en wat eraan is te doen. In 2022 hebben 307 eigenaren gesubsidieerd onderzoek laten uitvoeren naar de staat van hun fundering. Nog eens 1.778 eigenaren hebben aangegeven gesubsidieerd onderzoek te willen uitvoeren.

Voor bescherming van het cultuurhistorisch erfgoed is gewerkt volgens de Rotterdamse Erfgoedagenda. In 2022 zijn voor wat betreft beschermde monumenten 186 omgevingsvergunningen aangevraagd. In 2022 zijn zeven gemeentelijke monumenten aangewezen. Er zijn tien gebiedsgerichte cultuurhistorische verkenningen uitgevoerd, waarvan er drie in het lopende jaar bestuurlijk zijn vastgesteld.

Om ervoor te zorgen dat er voldoende bestaande woningvoorraad in Rotterdam is en de particuliere woningvoorraad die betaalbaar moet zijn ook betaalbaar blijft, is de gemeente marktmeester door opkoopbescherming toe te passen en te handhaven. 2022 was het eerste jaar van de Opkoopbescherming voor woningen met een WOZ-waarde tot € 355.000. In de 16 aangewezen wijken voor deze bescherming nam het

percentage woningen dat door beleggers is gekocht af van 69% in 2021 tot 44% in 2022. Bewoners kregen hierdoor een grotere kans op een eigen woning.

Bescherming van de betaalbare particuliere woningvoorraad en de mensen die daarop zijn aangewezen gebeurt ook door de aanpak Goed Huren en Verhuren. In 2022 is hiertoe een groot aantal acties uitgevoerd. Zo is sinds mei 2022 stads breed een Huurteam beschikbaar om huurders te ondersteunen bij het halen van hun huurrecht bij de Huurcommissie. Ook is een platform Particuliere verhuurders opgericht met vertegenwoordiging vanuit de grotere Rotterdamse verhuurders met een gezamenlijk bezit van ca. 11.000 woningen en de gemeente, waar goed verhuurderschap en de verduurzamingsopgave op de agenda staan.

Iedere Rotterdammer moet toegang hebben tot een woning die past bij zijn/haar inkomen. Behalve door middel van de bestaande voorraad wordt dit ook gestimuleerd door nieuwe woningen te bouwen in verschillende prijssegmenten en bijvoorbeeld afspraken te maken met woningbouwcorporaties. Zo wordt ongewild vertrek van starters, ouderen of sociale stijgers uit de stad voorkomen. In oktober 2022 zijn er samenwerkingsafspraken over de woningbouw gemaakt tussen Rijk en provincie Zuid-Holland. Deze afspraken moeten begin 2023 leiden tot regionale woondeals waarbij ook gemeenten en woningcorporaties zijn betrokken.

In 2023 is de bouw gestart van 3005 woningen: ongeveer 10% in het sociale segment, 26% in het middensegment, 25% in het hoger segment en 23% in het topsegment. Voor ca 16% van de woningen is het prijsniveau nog niet bekend. Vooral het achterblijven in het betaalbaar segment (sociaal en midden) is zorgelijk en vraagt extra maatregelen. Denkbaar zijn afspraken met corporaties, plaatsing van flexwoningen en verkoop van gemeentegrond voor de bouw van veel betaalbare woningen. Het is nog steeds de verwachting dat de percentages over het geheel van de collegeperiode 2022 tot 2026 behaald worden.

In 2050 wil Rotterdam een stad zonder afval zijn. Om dat te bereiken is het van groot belang: de totale hoeveelheid afval terug te brengen door huishoudelijk afval nog beter te scheiden. In de Grondstoffennota zijn maatregelen opgenomen om dit te stimuleren. In 2022 zijn er 85 pop-up milieuparken georganiseerd. Daarnaast zijn de openingstijden van de milieuparken verruimd. In september jl. startte een proef met de zondagsopenstelling van milieupark Delfshaven (9:00-13:00 uur). Ook konden inwoners kosteloos elektrische bakfietsen of aanhangwagens lenen. Deze proef was succesvol. Er is dan ook besloten is om hiermee door te gaan.

In 2022 hebben diverse circulaire projecten bijgedragen aan bewustwording en gedragsverandering van bewoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Er zijn 25 weggeefkasten gerealiseerd waaruit bewoners houdbare levensmiddelen en hygiënische producten gratis kunnen meenemen als zij die nodig hebben. Andere projecten waren gericht tegen voedselverspilling in Delfshaven; circulaire ondernemers kregen subsidie, trainingen en een speciaal loket voor vragen over afval.

De CROW-resultaten zijn vooral bij naastplaatsingen veelbelovend. De NietRNAast aanpak ('runners') lijkt vruchten af te werpen. In 17 van de 20 wijken is er een verbetering van ruim 5 procentpunt op de CROW-score ten opzichte van 2021. Voor zwerfafval is meer aandacht nodig. In de 20 focuswijken is er een gemiddelde afname van ruim 4 procentpunt. Het doel is echter een gemiddelde stijging van 1,25% per jaar. Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de wijken. De uiteenlopende scores benadrukken het belang van een wijkgerichte aanpak.

Het LED-transitieproject loopt vanaf 2020 t/m 2025 waarbij 90.000 armaturen worden vervangen. In 2022 is begonnen met het vervangen van de armaturen langs de doorgaande wegen gevolgd door de specials. Er zijn nu totaal 60.000 van de 90.000 armaturen vervangen. De verwachting is dat het project in 2025 kan worden afgerond.

Biodiversiteit: de analyse van 10 jaar flora en fauna in Rotterdam is in augustus 2022 gedeeld met de Raad. Biodiversiteit is verder in 2022 in toenemende mate onder de aandacht gebracht door het symposium "Ruimte voor rijke Rotterdamse stadsnatuur. Hierbij is samengewerkt met de partners van het Publiek Platform. Natuurinclusief Bouwen was het thema van de Rotterdamse architectuurmaand en van de Dakendagen. Er is een natuurindicatiekaart opgesteld waarbij de gegevens van 10 jaar data een indicatie geven van de biodiversiteit in de verschillende delen van de stad. Bij verschillende stadsprojecten is biodiversiteit als thema meegenomen, zoals bij Reyeroord, Alexanderplein, de Hofbogen en de geveltuinen.

De ambitie is de komende 4 jaar 40 hectare bijenlandschap te realiseren. Hiermee voegen we bijna 10% areaal toe aan het bestaande bloem- en kruidenrijk graslandschap in de stad. In 2022 is verkend welke eerste 10 hectare in 2023 omgevormd kan worden tot bijenlandschap. Tevens is gestart met het opstellen van een strategisch plan voor de overige hectaren.

Er worden 50 klimaat adaptieve projecten in de openbare buitenruimte gerealiseerd waarbij we onder andere groen en/of bomen toevoegen en buffers voor regenwater aanleggen. In 2022 is een eerste inventarisatie gedaan van mogelijke locaties. Dit zijn projecten die al op de planning staan om extra groene en biodiverse maatregelen te nemen om regenwater vast te houden en hitte te reduceren.

**Begrotingsprogramma's:** Bestaande stad, Energietransitie, Stedelijke ontwikkeling en Volksgezondheid

#### **Indicatoren:**

- Collegetarget woningbouw: start bouw van 14.000 – 16.000 nieuwe woningen
- Indicator basiskwaliteit woningen: (aantal) wordt nog ingevuld
- Collegetarget we verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Doel in deze collegeperiode is een stijging van de CROW-score op naastplaatsingen en zwerfafval met gemiddeld 5 procentpunt.
- Groen: het doel is om minimaal 90% van het groen aan beeldkwaliteitsniveau B (= CROW norm) te laten voldoen. Dit doel is in de eerste kwartalen van 2022 niet behaald, maar in het 4e kwartaal wel: 92%.
- Verharding: CROW, gemiddelde beeldkwaliteit, ambitie 2022: 90% B. Realisatie 91% B
- Straatverlichting: werkt voor minimaal 95% conform landelijk norm: gerealiseerd in 2022
- Biodiversiteit: realisatie van 40 hectare bijenlandschap in komende 4 jaar.
- Er worden 50 klimaat adaptieve projecten in de openbare buitenruimte gerealiseerd waarbij we onder andere groen en/of bomen toevoegen en buffers voor regenwater aanleggen.

## **Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12)**

We dragen bij aan en verantwoorde productie door de inzet op een circulair havenindustriële complex (HIC) en op de circulaire en duurzame economie. Daarvoor wordt het HIC gepositioneerd als de (internationaal) erkende proeftuin voor kennisontwikkeling en innovatieprojecten op vernieuwende duurzame gebieden zoals waterstof, CCU, de energieswitch van fossiel naar duurzaam opgewekte energie en circulariteit (o.a. plastics, textiel, batterijen).

Huishoudelijk restafval is het totaal aan ongescheiden restafval per inwoner per jaar, inclusief grof huishoudelijk restafval. In de Grondstoffennota 2019-2022 is de streefwaarde voor 2022 opgenomen. De Grondstoffennota 2023-2026 is begin februari 2023 vastgesteld. Het totale aanbod afval in Rotterdam is in 2022 flink verminderd. Waarschijnlijk zijn de huidige economische ontwikkelingen hierop van invloed, zoals inflatie, hoge energieprijzen en duurdere grondstoffen. Ook draagt de toegenomen hoeveelheid gescheiden ingezameld GFE bij aan de vermindering van het aantal kilo's restafval.

In de beleidsnota "Van Zooi naar Mooi" en de grondstoffennota worden maatregelen benoemd waarmee Rotterdam de transitie naar de circulaire economie gaat maken. De Grondstoffennota 2023-2026 is in ontwikkeling. Hierin worden nieuwe maatregelen vastgelegd en nieuwe doelstellingen worden geformuleerd. Waarbij reductie van de hoeveelheid restafval per inwoner opnieuw het uitgangspunt is.

In 2050 wil Rotterdam volledig circulair zijn. Circulaire economie is een middel om de negatieve effecten van onze manier van produceren en consumeren terug te dringen en meer waarde toe te voegen voor mens, milieu en economie. Het programma Rotterdam Circulair focust zich ook hierop.

De samenwerking met partijen in de stad door verschillende subsidieregelingen, regionale afspraken en akkoorden met de industrie leidt tot meer verantwoorde productie en consumptie.

**Begrotingsprogramma's:** Beheer van de stad, Economische ontwikkeling, Energietransitie

**Indicatoren:**

- Omvang huishoudelijk restafval: ambitie 2022 was 249 kg per inwoner per jaar, realisatie is 264 kg.

## Klimaatactie (SDG 13)

Het stimuleren van innovatie voor duurzame ontwikkelingen, het verduurzamen van de haven en de circulaire economie, gekoppeld aan samenwerking met partijen in de stad, regionale afspraken en akkoorden met de industrie dragen allemaal bij aan Klimaatactie. Dit wordt versterkt doordat het vergezeld gaat van brede communicatie en informatie richting Rotterdammers.

In 2022 verbruikten de chemische industrie en de aardolie-industrie al 10 tot 20% minder aardgas. Dit is een gevolg van de ontwikkelingen op de internationale energiemarkt. Daar staat een hoger gebruik van kolen tegenover. Verder heeft de gemeente de walstroominstallatie in Rozenburg in gebruik genomen.

Verenigingen van Eigenaren (VvE's) worden ondersteund bij verduurzaming in de vorm van een passend financieringsarrangement bestaande uit subsidie, een lening faciliteit en een gratis Groen Meerjarenonderhoudsplan (Groen MJOP).

Met 23 Verenigingen van Eigenaren (VvE's) is begonnen met de begeleiding naar een groen meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en duurzame investeringen.

In januari 2022 kreeg de gemeente de specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede van het Rijk. Met dit geld betaalt de gemeente projecten om de energierekening van bewoners te verlagen door energiebesparende maatregelen te treffen. De uitvoering van verschillende projecten is gestart.

Met de begeleiding voor eengezinswoningen zijn 136 woningen overgegaan op verduurzaming.

In 2022 startte het implementatieproces van de CO2 Prestatieladder trede 3. De gemeente stelde het CO2- en Energiemanagement Plan 2022-2023 vast met als doel de CO2-uitstoot van de eigen bedrijfsvoering in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 1990. Bij de onderhoudsovereenkomsten openbare ruimte selecteerde de gemeente leveranciers en aannemers die materialen gebruiken met een lage milieukostenindicator (MKI), emissievrije voertuigen inzetten evenals emissievrije bouwmachines tijdens de aanleg.

**Begrotingsprogramma's:** Energietransitie, Bestaande stad en Beheer van de stad

**Indicatoren:**

- We zetten in op minimaal 25% CO2-reductie in 2025 voor het stedelijke gebied, gemeten ten opzichte van 1990. Uit de monitoringsrapportage van de DCMR van september 2022 blijkt dat de Rotterdamse CO2-uitstoot gestaag daalt. De CO2-uitstoot van 2022 is bekend in het najaar van 2023.

## Leven op het land (SDG 14) en leven in het water (SDG 15)

De collegedoelestelling 2018-2022 om ten opzichte van 2018 in 2022 20 hectare groen aan de stad toe te voegen, is behaald. Er is zelfs 21,5 hectare aan groen bijgekomen.

De ecologische verbinding tussen het Eiland van Brienenoord en park De Twee Heuvels is in 2022 opgeleverd. De twee andere ecologische verbindingen, langs de Heemraadsingel naar Vroesepark en de Steilrand (van de Rotte naar de Schie en Landgoed De Tempel) zijn uitgewerkt naar eenvoudig uit te voeren projecten en moeten leiden tot groenblauwe verbindingen (gereed uiterlijk 2026). Ook het levendiger, aantrekkelijker en natuurlijker maken van de oevers van de Rotte en de Nieuwe Maas moeten dan gereed zijn. De verder uit te werken stadsprojecten Stadsparken dragen eveneens bij aan het ontwikkelen van Groen in de stad.

Een gezonde leefomgeving is essentieel voor de Rotterdammers. Dankzij maatregelen uit de Koersnota Schone Lucht 2019-2022 is de luchtkwaliteit verbeterd. Maatregelen zijn bijvoorbeeld meer ruimte voor de fietser en wandelaar in de binnenstad (en minder rijbanen voor de auto). Een ander voorbeeld zijn de Rotterdamse campagnes over luchtverontreiniging door houtstook.

De gemeente wil de Rotterdammer zo veel mogelijk beschermen tegen de gevaren van milieubelastende activiteiten van bedrijven. Bij woningbouwplannen werd en wordt daarom rekening gehouden met risico's van bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen of vervoerders daarvan. Daarnaast vonden ook in 2022 stelselmatig inspecties plaats bij dat soort bedrijven.

Met het programma Energietransitie in de gebouwde omgeving wordt gewerkt aan duurzame en toekomstbestendige wijken, woningen en gebouwen. Het doel? Geen fossiele energie in de woningvoorraad per 2050. In Heindijk zijn in 2022 volgens planning 300 woningen aangesloten op stadsverwarming. In Bospolder-Tussendijken zijn 436 woningen van Havensteder aangesloten op stadsverwarming. In de uitvoering beperken we overlast: rioolvervanging en energietransitie trekken daarom zoveel mogelijk samen op.

**Begrotingsprogramma's:** Stedelijke ontwikkeling, Energietransitie en Beheer van de stad

**Indicatoren:**

- Collegetarget 20 hectare meer groen

## Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten (SDG 16)

Rotterdam laat de laatste jaren een sterke verbetering zien op gebied van veiligheid. Het wijkprofiel van Rotterdam laat in 2022 een dalende trend zien van criminaliteit. Het collegetarget 2018 – 2022 is voor 93% behaald. Het meetbare veiligheidsniveau voor de stad is in zijn geheel in 2022 hoger dan vier jaar geleden en de perioden hiervoor. Zie ook het rapport '[Tijd voor targets](#)' (target 13: veiligheid) van de Rekenkamer Rotterdam. De komende jaren blijven we inzetten op het vasthouden van deze positieve lijn en investeren we fors in het vergroten van de veiligheidsbeleving.

In 2022 is het nieuwe veiligheidsbeleid van Rotterdam voor de periode 2023-2026 ontwikkeld en vastgesteld. Met dit veiligheidsbeleid wordt meer de relatie gelegd met andere grootstedelijke opgaven (en SDG's). Want veiligheid is verbonden aan het individuele leven en welzijn van Rotterdammers, de straat, stad en wereld waarin zij wonen. Het raakt meerdere beleidsterreinen. Samenwerking is daarom een belangrijk uitgangspunt voor de realisatie van SDG 16 na 2022.

Door het college en de gemeenteraad zijn in 2022 daarom de volgende vijf opgaven vastgesteld in de Veiligheidskoers 2023-2027:

Met deze uitgangspunten staan de komende jaren vijf veiligheidsopgaven centraal:

1. Bouwen aan veilige wijken
2. Voorkomen van jeugdcriminaliteit

3. Bestrijden van ondermijnende criminaliteit
4. Omgaan met polarisatie en tegengaan van extremisme
5. Bestrijden van cybercriminaliteit en criminaliteit met grote impact.

De gemeente staat voor sterke publieke diensten en goede dienstverlening voor al haar bewoners. Als organisatie streven we ernaar om zoveel mogelijk een afspiegeling te zijn van de bevolking zodat herkenbaarheid groter wordt. We vinden het belangrijk dat Rotterdammers de gemeente zien en ervaren als betrouwbaar en toegankelijk in het bieden van dienstverlening en ondersteuning.

In 2022 is hard gewerkt aan het vergroten van de betrokkenheid en invloed van Rotterdammers op het beleid. Dit hebben we o.a. gedaan door uitvoering te geven aan het programma Betrokken Stad, waarbij er verschillende producten zijn (door)ontwikkeld, zoals de Grote Participatie Samenvatting, een eerste leergang democratisch vakmanschap, de verkiezing van een Kinderburgemeester, en het opstellen van een Kinderagenda. In 2022 is ook het platform Mijn Rotterdam live gegaan. Op dit platform kunnen Rotterdammers meebeslissen over plannen en projecten die van invloed zijn op hun wijk.

Daarnaast is in 2022 het nieuwe bestuursmodel “Wijk aan Zet” van start gegaan. Met dit nieuwe bestuursmodel hebben bewoners meer zeggenschap over hun eigen wijk. In maart 2022 heeft de eerste wijkraadsverkiezing plaatsgevonden. Er zijn in totaal 39 wijkraden gekozen, die voortdurend in contact staan met de gemeente en bewoners. De wijkraad verbindt, onderhoudt en activeert het netwerk in de wijk en vertegenwoordigt dit netwerk richting de gemeenteraad en het college. Na de installatie van de wijkraden is begonnen met het maken van wijkakkoorden, die de basis vormen voor deze samenwerking. De wijkraden geven ook advies over het betrekken van bewoners, ondernemers en partners en zien toe op de participatie in de voorbereiding en uitvoering van beleid en plannen in de wijk, voor in ieder geval: de buitenruimte, welzijnspartijen en hun activiteiten in de wijk, de bereikbaarheid van de wijk en de sociale veiligheid in de wijk.

Goed contact en goede dienstverlening zijn belangrijke pijlers om het vertrouwen van burgers in de overheid te verbeteren. In 2022 heeft de gemeente daarom een nieuwe collegetarget vastgesteld. Met deze collegetarget ambieert de gemeente dat minder Rotterdammers ontevreden (rapportcijfer 6 of lager) zijn over hun contact met de gemeente. Voor 2022 was de doelstelling om een daling van 4% te realiseren ten opzichte van de score in 2021. Deze daling is helaas niet gehaald. Gemiddeld over 2022 is 85% van de Rotterdammers tevreden (rapportcijfer 7 of hoger) over het contact met de gemeente. Gemiddeld over 2022 bleek 15,4% van de Rotterdammers ontevreden te zijn over hun contact met de gemeente. In plaats van de gewenste daling was er sprake van een stijging ten opzichte van de score in 2021 (13,8%). Wel geven Rotterdammers de gemeentelijke dienstverlening gemiddeld een 8. Vooral duidelijkheid en vriendelijkheid worden als positieve aspecten genoemd.

De gemeente biedt ondersteuning en hulp aan diegenen die dat nodig hebben. We zetten erop in om dat laagdrempelig en goed bereikbaar te doen, met oog voor de omstandigheden van de Rotterdammer(s) die we voor ons hebben staan. Dat doen we waar mogelijk fysiek in de Vraagwijzers en anders digitaal of schriftelijk in begrijpelijke taal.

Indicatoren:

- Collegetarget Veilig
- Collegetarget tevredenheid concerndienstverlening
- Collegetarget Wijk aan Zet: Het college realiseert (in deze collegeperiode) 75% van de acties die opgenomen zijn in de wijkplannen.

## Partnerschappen om de doelen te bereiken (SDG 17)

Samenwerken gebeurt al sinds vele tientallen jaren in diverse nationale en internationale samenwerkingsverbanden op de in voorgaande hoofdstukken aan de orde gekomen beleidsterreinen. Rotterdam is geen eiland: samenwerking is onmisbaar om de beleidsdoelstellingen en doorbraken te realiseren. Daarom wordt beleid gezamenlijk of in samenspraak met veel verschillende bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden gemaakt. Ook de uitvoering vindt vaak samen plaats.

Zo wordt binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid ingezet op verdere verbetering van het onderwijs, het ondersteunen van werkzoekenden en het verminderen van het aantal mensen in de bijstand, voor meer cultuuraanbod en het verbeteren van de woningvoorraad, zodat sociale stijgers ook op Zuid blijven wonen.

In het kader van het Rotterdams Klimaatakkoord zijn in de beginperiode aan de klimaattafels 49 deals gesloten voor de aanpak van de klimaatverandering en energietransitie en er komen nog steeds nieuwe deals bij. Met maatschappelijke instellingen wordt gewerkt aan de aanpak van armoede en eenzaamheid, enzovoorts.

We starten ook met het maken van een Rotterdams Zorgakkoord in navolging van het landelijke zorgakkoord.

Op regionaal niveau wordt o.a. samengewerkt op milieugebied (DCMR), werkgelegenheid (de Arbeidsmarktregio), Veiligheid (VRR, veiligheidshuis), openbaar vervoer en economisch vestigingsklimaat (Metropoolregio Rotterdam Den Haag), groene ruimte (recreatiegebieden), jeugd, (jeugdhulp Rotterdam Rijnmond) en gezondheid (GGD Rotterdam Rijnmond).

Op hoger schaalniveau vindt de samenwerking plaats o.a. in G4 verband en als lid van de VNG en de VZHG (Vereniging Zuid-Hollandse gemeenten). Internationale samenwerking zit in de genen van onze havenstad. Rotterdam heeft al jaren een actief internationaal programma en onderhoudt wereldwijd contacten en relaties en behartigt daarbij onze belangen. Onder andere bij de Europese Unie. Rotterdam volgt de beleidsontwikkelingen over de rol en het belang van de SDG's voor het Europees beleid op, zoals vertaald in de reflectiepaper over een duurzaam Europa van de EU-commissie (juni 2019), en de Green Deal van de nieuwe EU-commissie (2020-2027)) en past ze toe in haar eigen beleidsontwikkelingen. Verder werken we samen met zuster- en partnersteden, in netwerken als Eurocities (ontstaan in 1986 in Rotterdam), het Comité van de Regio's, ICLEI, Global Resilient Cities, C40, U20, EFUS (veiligheid) en TDA (transport decarbonisation alliance). Naast bestuurlijke inzet is Rotterdam ook op ambtelijk niveau (internationaal) actief en wordt Rotterdam als koploper op tal van terreinen (mobiliteit, klimaatadaptatie) gezien en gewaardeerd.

## Verbonden partijen

De paragraaf Verbonden Partijen geeft inzicht in de belangrijkste beleidsvoornemens en ontwikkelingen van rechtspersonen waarin de gemeente Rotterdam een financieel én bestuurlijk belang heeft. Deze rechtspersonen worden ook wel de 'verbonden partijen' genoemd. De beleidsvoornemens gaan over gemeentelijke deelname in nieuwe verbonden partijen, over het beheer en over de beëindiging van gemeentelijke deelname in bestaande verbonden partijen door liquidatie, afstoting of verkoop van een verbonden partij. Daarnaast biedt de paragraaf inzicht in de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen, waaronder die te maken hebben met de borging van het Rotterdamse publieke belang en de belangrijkste risico's. Tot slot geeft de paragraaf de ontwikkelingen weer van de vermogensposities en de nettoresultaten van alle verbonden partijen.

[Opbouw paragraaf Verbonden Partijen](#)[Beleid](#)[Beleidsuitgangspunten en kaders](#)[Lijst van verbonden partijen](#)

## Opbouw paragraaf Verbonden Partijen

Voor de Jaarstukken 2022 is de paragraaf Verbonden Partijen als volgt opgebouwd, waarbij waar nodig onderscheid gemaakt wordt qua type verbonden partij:

1. **Beleid en kaders**; geeft inzicht in de definiëring van verbonden partijen, de kaders vanuit het BBV en de beleidsuitgangspunten ten aanzien van enkele verbonden partijen die prominent voor de Rotterdamse publieke belangen zijn;
2. **Lijst van verbonden partijen**, waar de kwalitatieve en kwantitatieve kerngegevens voor de Jaarstukken 2022 per verbonden partijen worden weergegeven.

Daarna wordt nader ingegaan op de verschillende type verbonden partijen die de gemeente Rotterdam kent.

1. *vennootschappen*: overzicht van de nieuwe, te continueren en te beëindigen vennootschappen en de verwachte dividendstromen richting de gemeente Rotterdam;
2. *stichtingen*: overzicht van de nieuwe, te continueren en te beëindigen stichtingen;
3. *verenigingen*: overzicht van de nieuwe, te continueren en te beëindigen verenigingen;
4. *gemeenschappelijke regelingen*: overzicht van de nieuwe, te continueren en te beëindigen gemeenschappelijke regelingen.

## Beleid

### Wettelijk kader - BBV

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het college van burgemeester en wethouders verplicht om de gemeenteraad inzicht te geven in de relaties met rechtspersonen. Dit biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om haar toezichthoudende rol te vervullen. Gemeentelijke deelname aan rechtspersonen is een manier om het publiek belang te dienen of een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Als de gemeente zowel een *bestuurlijk* als een *financieel* belang heeft bij een bepaalde privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon, dan is sprake van een verbonden partij. Daarnaast kan ook het college van burgemeester en wethouders besluiten een publiek of privaatrechtelijke organisatie als verbonden partij aan te merken. Bij privaatrechtelijke personen gaat het om deelnemingen, zoals een vennootschap, en bij publiekrechtelijke personen gaat het bijvoorbeeld om gemeenschappelijke regelingen.

Het BBV (in artikel 1, lid 1c en 1d) specificeert de begrippen bestuurlijk en financieel belang als volgt:

- *bestuurlijk belang*: zeggenschap door vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van een organisatie, bijvoorbeeld in directie, Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur of Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het kan ook gaan om zeggenschap in de vorm van stemrecht;
- *financieel belang*: bij het financiële belang van de gemeente gaat het meestal om een gestort aandelenkapitaal, bijdragen aan bijvoorbeeld een fonds, verstrekte leningen of verleende garanties. De gemeente loopt financieel risico als ze zo'n beschikbaar gesteld bedrag niet terugkrijgt, bijvoorbeeld als de verbonden partij failliet gaat en daardoor niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Als het financieel belang uitsluitend bestaat uit een subsidierelatie, dan is die rechtspersoon geen verbonden partij, maar een gesubsidieerde instelling.

De gemeente Rotterdam kent eind 2022 in totaal 37 verbonden partijen. Het gaat hierbij om 22 deelnemingen, 4 stichtingen, 2 verenigingen (allemaal privaatrechtelijke rechtspersonen) en 9 gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijke rechtspersonen). Een majeure ontwikkeling in 2022 omtrent verbonden partijen betreft de verkoop van deelneming Warmtebedrijf Rotterdam, dat de gemeente Rotterdam samen met medeaandeelhouder Provincie Zuid-Holland per 1 november 2022 heeft verkocht. Per type verbonden partij wordt nader toegelicht welke relaties worden aangegaan of verbroken.

## Het BBV als kader voor de paragraaf

Voor het opstellen van de paragraaf hanteert de gemeente het BBV als kader voor de te presenteren informatie over de verbonden partijen. Conform artikel 15 van het BBV is de gemeente verplicht inzage te bieden in:

### 1

- a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen;

### 2

In de lijst van verbonden partijen wordt tenminste de volgende informatie opgenomen:

- a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het publiek belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk gemeente.

## Beleidsuitgangspunten en kaders

### Beleidsuitgangspunten

De algemene beleidsdoelstelling van verbonden partijen is de behartiging van het publiek belang van de gemeente Rotterdam door een organisatie met een private of publieke rechtsvorm. De gemeente verbindt zich daaraan door bijvoorbeeld kapitaal te storten of zeggenschap te krijgen. Bij verbonden partijen gelden de volgende voorwaarden:

- de financiële en beleidsmatige risico's die de gemeente loopt, staan in redelijke verhouding tot het publiek belang;
- de deelneming is het efficiëntste en effectiefste instrument om het beoogde beleidsdoel te bereiken;
- het publiek belang en het toezicht daarop is niet al op een andere manier volledig geborgd.

### Kaders

Deze voorwaarden zijn afgeleid van bepalingen in het gemeentelijke Beleidskader Verbonden Partijen en governance samenwerkingsrelaties 2022-2026 dat in 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld (voorheen vigeerde het Beleidskader Verbonden Partijen dat in 2020 was vastgesteld). Het beleidskader omvat een nadrukkelijk kader omtrent (investerings-) fondsen. Deze vorm wordt vaker toegepast bij de in- en oprichting van verbonden partijen. Om de verbonden partijen te beheren gebruikt de gemeente een relatie-classificatiemodel. In dit model worden organisaties op basis van criteria ingedeeld en wordt per categorie uitgewerkt op welke wijze de invulling van het toezicht vanuit de gemeente concreet vorm krijgt. Daarnaast is uitgewerkt op welke wijze dit instrument behulpzaam kan zijn bij de wijze waarop accounthouders binnen de gemeente Rotterdam invulling geven aan hun toezichthoudende rol.

Samen met het Burgerlijk Wetboek Boek 2 en de Code Corporate Governance vormen voornoemde bepalingen de belangrijkste richtlijnen voor het beleid ten aanzien van verbonden partijen - zo wordt er in het beleidskader ingegaan op de relatie tussen en bevoegdheden voor de Raad vis-a-vis de verbonden partijen. De uitvoering van de algemene beleidsdoelstelling is onder te verdelen in:

- de gemeentelijke deelname in nieuwe verbonden partijen;

- het beheer en de evaluatie van gemeentelijke deelname in bestaande verbonden partijen;
- de wijziging en beëindiging van gemeentelijke deelname in bestaande verbonden partijen.

Bij het aangaan van een nieuwe verbonden partij heeft de gemeenteraad op basis van de Gemeentewet het recht om wensen en bedenkingen te uiten. Dit betekent dat het college pas kan besluiten tot het oprichten of participeren in een nieuwe verbonden partij nadat de gemeenteraad in de positie is geweest om haar wensen en bedenkingen te uiten.

Voor het beheer en afstoten bepaalt de Gemeentewet dat in principe het college verantwoordelijk is voor de uitvoering en besluitvorming rondom verbonden partijen en dat de gemeenteraad wordt geïnformeerd. In de praktijk blijkt echter dat wanneer er sprake is van grote belangen voor de gemeente zoals de strategie van het Havenbedrijf de gemeenteraad juist voorafgaand aan de besluitvorming wordt betrokken.

Als het gaat om het beheer van een verbonden partij dan betekent dit dat de gemeente als aandeelhouder van een vennootschap of lid van een vereniging of gemeenschappelijke regeling gedurende het jaar onder andere betrokken is bij het opstellen en vaststellen van begrotingen en jaarrekeningen, de strategie of jaarplan, majeure investeringsbeslissingen en benoemingen van bestuurders, toezichthouders alsmede commissarissen van een verbonden partij. De basis hiervoor zijn vaak de statuten, overeenkomsten of wetgeving afhankelijk van het type verbonden partij.

Daarnaast informeert het college de gemeenteraad bij een voornemen een verbonden partij te verzelfstandigen. Eenzelfde rol vervult het college bij uittreding en beëindiging van de gemeentelijke deelname of het liquideren van bestaande verbonden partijen.

### **Koppeling met Coalitieakkoord Rotterdam 2022-2026: Eén Stad**

In het Coalitieakkoord staan de beleidsvoornemens en uitgangspunten van het college om de uitdagingen die Rotterdam kent het hoofd te bieden en van Rotterdam een nog betere stad te maken. Ook de gemeentelijke verbonden partijen spelen hierbij een rol. Zo zijn onder andere het Havenbedrijf, Stedin en het Energietransitiefonds, waarvan de gemeente Rotterdam aandeelhouder is, belangrijke partners voor de gemeente in de energietransitie, maar ook in kwesties van arbeidsgelegenheid. Zo wordt er bijvoorbeeld met bedrijven in de Rotterdamse haven samengewerkt aan de om- en bijscholing van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of oudere werkzoekenden.

Uit het Coalitieakkoord volgt ook dat de gemeente, indien als onderdeel van de afspraken met Stedin een kapitaalstorting noodzakelijk is, hiervoor de opbrengsten uit de verkoop van de deelneming ENECO inzet. Als uitwerking van eerdere Rotterdamse besluitvorming noemt dit Coalitieakkoord daarnaast dat de afwikkeling van de Rotterdamse deelname in het Warmtebedrijf wordt afgerond. Dit heeft plaatsgevonden eind 2022.

Ook zal de gemeente onderzoeken hoe de governance en betrokkenheid bij instellingen die het gemeentelijk cultuurbezit beheren, transparanter en verstevigd kan worden.

Daarnaast is eind 2022 gebleken dat het realiseren van het plan voor een nieuw stadion voor Feyenoord City in de huidige marktomstandigheden niet haalbaar is. Dit begrijpt het bestuur van de gemeente Rotterdam. De

gemeente Rotterdam beziet daarnaast of haar aandeel in het huidige stadion nog voldoet aan het vigerende beleidskader; of er nog een duidelijk publiek belang is dat de gemeente Rotterdam middels dit aandeel borgt.

### **Belangrijkste beleidsvoornemens & beleid voor verbonden partijen met "verhoogd risico"**

De beleidsvoornemens voor de verbonden partijen worden opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. Aan het einde van het boekjaar legt het college vervolgens verantwoording af over dit gevoerde beleid in de gelijknamige paragraaf van de jaarstukken.

Ook wordt jaarlijks door het college het Beheerverslag Deelnemingen aan de gemeenteraad aangeboden. Doel van het Beheerverslag is om de gemeenteraad van Rotterdam grondiger te informeren over de ontwikkelingen binnen de deelnemingenportefeuille en de individuele deelnemingen, gelet op de grote publieke en financiële belangen die zijn gemoeid met deze deelnemingen.

Daarnaast zijn met betrekking tot de verbonden partijen voor 2022 belangrijke ontwikkelingen te benoemen van enkele omvangrijke verbonden partijen van de gemeente Rotterdam.

#### **1. Havenbedrijf**

Havenbedrijf Rotterdam (HbR) werkt continue aan het ontwikkelen van de haven om de efficiëntie en betrouwbaarheid van de Rotterdamse haven te vergroten.

Financieel gezien heeft het Havenbedrijf in 2022 een goed jaar gehad. Uit de (nog niet vastgestelde) jaarcijfers volgt dat het bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen steeg naar € 318 mln (2021: € 273 mln). Het resultaat na belastingen is €247 mln.

Het succes en bestaansrecht van de haven op de lange termijn wordt bepaald door haar bijdrage aan het maatschappelijke belang. Zo heeft het Havenbedrijf een belangrijke taak in het bestrijden van de klimaatcrisis door, onder andere, te werken aan CO<sub>2</sub>-reductie in het havenindustriële complex (HIC). Het Havenbedrijf werkt aan verscheidene projecten op het gebied van de energietransitie. De doelstelling voor CO<sub>2</sub> reductie in het HIC is in 2021 (cijfers lopen één jaar achter) echter niet gehaald. Dit vraagt de bijzondere aandacht van de aandeelhouders, gezien de impact van het HIC op de gemeentelijke en landelijke doelstellingen op het gebied van CO<sub>2</sub>-reductie.

#### **2. Stedin**

De grote netbeheerders van Nederland, waaronder ook de Rotterdamse deelneming Stedin kennen een significante groei van investeringen. Dit wordt voornamelijk gedreven door de energietransitie. Verdere elektrificatie van ons energiesysteem o.a. door de installatie van meer zonnepanelen, laadpalen voor elektrische auto's en de realisatie van windparken betekent dat het elektriciteitsnet uitgebreid moet worden om de duurzaam opgewerkte stroom te kunnen blijven leveren aan burgers en bedrijven. In vergelijking met eerdere jaren betekent dit dat Stedin niet alleen onderhoud- en vervangingsinvesteringen pleegt, maar ook aanzienlijk investeert in de uitbreiding van haar infrastructuur. Die investeringen zullen tot aan 2030 circa € 700 mln tot 1 miljard per jaar gaan

bedragen. Deze investeringen moeten echter ook worden gefinancierd. Dat gegeven leidt bij Stedin tot een zekere kapitaalbehoefte- voor de komende jaren.

In 2021 hebben de aandeelhouders - waaronder Rotterdam - de vermogenspositie van Stedin versterkt met een kapitaalbijdrage van € 200 mln. Rotterdam investeerde € 64 mln, wat naar rato was van haar aandelenbelang (31,69% van € 200 mln). Dit was voor de korte termijn (tot 2023).

Stedin heeft de afgelopen periode haar kapitaalbehoefte herijkt voor de lange termijn (tot 2030) op grond van nieuwe financiële prognoses. Stedin's kapitaalbehoefte komt thans uit op € 1,8 miljard tot 2030. Hiermee wenst Stedin invulling te geven aan haar investeringsprogramma om de energienetten zowel qua kwaliteit als capaciteit geschikt te houden in de komende jaren van de energietransitie. De bestaande aandeelhouders hebben niet de financiële positie om gezamenlijk deze kapitaalvraag te voldoen. Voor het versterken van het vermogen hebben Stedin en Rotterdam als lid van de Aandeelhouderscommissie ingezet op kapitaalversterking door nieuwe aandeelhouders (Rijk, niet aandeelhoudende gemeenten en provincies uit Stedin's verzorgingsgebied). Mede vanwege de wettelijk aan gemeenten gegeven regie bij de energietransitie is het een logische gedachte dat alle gemeenten en provincies die in Stedin's verzorgingsgebied liggen, ook aandeelhouder van Stedin zijn. Ook niet-aandeelhoudende gemeenten en provincies hebben immers baat bij een sterke netbeheerder. De bestaande aandeelhouders – waaronder Rotterdam - zijn een laatste remedie als voornoemde traject niet tot voldoende versterking van het vermogen leidt.

Eind 2022 zijn hierin twee belangrijke stappen gezet voor het invullen van Stedin's kapitaalvraag. Enerzijds doordat het Rijk € 500 mln in de Miljoenennota heeft gereserveerd om Stedin's kapitaalvraag te reduceren. Daarnaast is een zogenaamd Afsprakenkader tussen het Rijk, Stedin en andere netbeheerders en vertegenwoordigers van de aandeelhouders overeengekomen. In dit kader met afspraken tussen het Rijk en (energie)netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin is vastgelegd hoe verzoeken aan het Rijk om toe te treden als aandeelhouder van de netwerkbedrijven is vastgelegd met als doel het versterken van de vermogenspositie en het verminderen van de kapitaalbehoeften van de netwerk- bedrijven.

De verwachting is dat het Rijk in 2023 middels een kapitaalstorting van € 500 mln zal toetreden als aandeelhouder. Daaropvolgend zullen met de bestaande aandeelhouders, de Staat en lokale overheden die nog geen aandeelhouder zijn, de gesprekken worden gecontinueerd over de invulling van de resterende kapitaalbehoefte.

De Rotterdamse gemeenteraad zal over de voortgang van dit proces worden geïnformeerd.

### 3. RET

De RET heeft in 2022 te maken gehad met de nasleep van de Covid-19 maatregelen, in de vorm van het een permanent aangepast reizigerspatroon, wat er voornamelijk toe leidt dat het aantal reizigers fors minder is dan vóór de Covid-pandemie. Daarnaast heeft de RET in 2022, net zoals de gehele Openbaar Vervoer (OV) sector in Nederland, te kampen met een grote arbeidskrapte in combinatie met een hoog ziekteverzuim, wat er toe leidt dat het herinvoeren van de dienstregeling vóór de Covid-pandemie geen makkelijke opgave is, nog los van het feit dat dit qua verminderde aantal reizigers geen optimale keuze zou zijn.

De toekomst zal sterk worden bepaald door het bepalen van nieuwe reizigerspatronen die zijn ontstaan sinds de Covid-pandemie, maar ook door nieuwe ontwikkelingen rondom onder andere de energieprijzen en

personeelskosten. Al deze factoren hebben grote gevolgen het exploitatieresultaat van de RET. Daartoe zijn de aandeelhouders van de RET (Gemeente Rotterdam en de MRDH) in gesprek met de RET, waarbij de MRDH ook de rol van concessie-verlener bekleedt, omtrent hoe te komen tot een toekomstperspectief voor de RET dat aansluit bij de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Daarnaast zijn er gesprekken tussen meerdere vervoerders, vervoersautoriteiten en het Rijk omtrent de gevolgen van de nieuwe reizigerspatronen, gestegen energiekosten en de verdere toekomst van het OV-landschap. Vooralsnog heeft dit geen effect op de waardering van de deelneming RET N.V.; de financiële risico's zijn belegd in de vervoersconcessies tussen RET en Metropoolregio Rotterdam - Den Haag (MRDH).

#### 4. Evides

Na de droge zomers van 2018, 2019, 2020 én 2022 staan droogte, zoetwaterbeschikbaarheid en waterbesparing hoog op de politieke en bestuurlijke agenda's. Evides neemt bestuurlijk deel aan de regionale/lokale activiteiten in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Klimaatadaptatie waarvan droogte (naast wateroverlast, overstromingen en hitte) onderdeel uitmaakt.

In 2022 is Evides een onderzoek gestart naar de drinkwaterzuivering van de toekomst, omdat de huidige installaties voor drinkwaterzuivering over een aantal jaren moet worden vervangen. In november 2022 zijn de nieuwe tarieven voor drinkwater voor 2023 gepubliceerd. De tarieven stijgen 8% (voor een tweepersoonshuishouden met een gemiddeld waterverbruik). Dit komt door gestegen kosten van energie, materialen en grondstoffen.

#### 5. Warmtebedrijf Rotterdam

Wat betreft de (voormalige) deelneming Warmtebedrijf Rotterdam heeft 2022 vooral in het teken gestaan rondom de uitwerkingen van het WHOA-traject (wet Homologatie Onderhands Akkoord), waarbij met betrokken stakeholders is gekeken naar een akkoord rondom de toekomst van het Warmtebedrijf. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de verkoop van het Warmtebedrijf eind 2022 aan Vattenfall. Daartoe zal het Warmtebedrijf in 2023 en verder niet meer opgenomen worden in de lijst van Verbonden Partijen van Gemeente Rotterdam. De verkoop is afgerond binnen de daartoe gestelde budgettaire kaders en getroffen voorzieningen die zijn opgenomen in de begroting 2022. Hierdoor is er geen effect op het financieel resultaat over 2022. Voor de afwikkeling van onze deelname in WbR (verkoop en afschrijvingen) was een bedrag van € 195,5 mln benodigd. Hiervoor was reeds € 147,4 mln aan voorzieningen getroffen. Het totaal financieel resultaat ten laste van boekjaar 2022 bedraagt daarmee € 48,2 mln. Bij Tweede Herziening 2022 zijn hiertoe afdoende middelen uit de inkomsten erfpachtconversie vrijgemaakt.

## **Beleidskaders, beleidsmonitoren en wet- en regelgeving**

[Burgerlijk Wetboek Boek 2 \(rechtspersonen\)](#)

[Besluit begroting en verantwoording \(BBV\)](#)

[Code Corporate Governance](#)

[Beleidskader Verbonden Partijen en governance samenwerkingrelaties \(2022-2026\)](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2021](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2020](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2018-2019](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2017-2018](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2016-2017](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2015-2016](#)

[Beheerverslag Deelnemingen 2014](#)

## Lijst van verbonden partijen

### Vennootschappen

| Verbonden partij                                    | Taakveld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Soort        | Status         |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------|
| Bank Nederlandse Gemeenten N.V.                     | Treasury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Vennootschap | Te continueren |
| <b>Verbonden partij</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |                |
| Bank                                                | Treasury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Vennootschap | Te continueren |
| Nederlandse Gemeenten N.V.                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |                |
| <b>Algemene gegevens</b>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |                |
| Vestigingsplaats:                                   | Den Haag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |                |
| Publiek belang:                                     | De BNG is opgericht (1914) om de kredietwaardigheid van gemeenten te versterken. De BNG kan gezien worden als een inkoopcombinatie van geld namens de gemeenten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |                |
| Bestuurlijk belang:                                 | Door vertegenwoordiging van het college van B en W in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |                |
| Financieel belang:                                  | 321.555 aandelen met een nominale waarde van 2,50 euro. BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen die het maatschappelijk belang dienen. De bank heeft toegang tot financieringsmiddelen tegen relatief scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Hier kleven weinig risico's aan. BNG Bank is afhankelijk van de marktomstandigheden, gezien de aanhoudende volatiliteit in de markt acht de bank het daarom niet verantwoord een uitspraak te doen over de resultaatsprognose over 2022 en verder. |              |                |
| Ontwikkelingen                                      | Het jaarverslag over 2022 is bij schrijven nog niet gepubliceerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |                |

en behaalde

resultaten in

2022:

| Financiële gegevens | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022* | Jaarrekening 2022* |
|---------------------|------------------------------------|-----------------|--------------------|
| * Jaarrekening      |                                    |                 |                    |
| 2022 nog niet       |                                    |                 |                    |
| beschikbaar,        |                                    |                 |                    |
| cijfers van         |                                    |                 |                    |
| begroting 2022      |                                    |                 |                    |
| gehanteerd.         |                                    |                 |                    |
| Boekwaarde          | 97                                 | 97              | 97                 |
| Netto resultaat:    | 236.000                            | 236.000         | 236.000            |
| Eigen vermogen      | 5.062.000                          | 5.062.000       | 5.062.000          |
| per 31/12:          |                                    |                 |                    |
| Vreemd              | 143.995.000                        | 143.995.000     | 143.995.000        |
| vermogen per 31     |                                    |                 |                    |
| /12:                |                                    |                 |                    |

|                       |              |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |
|-----------------------|--------------|--------------|-------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------|
| Energietransitiefonds | Milieubeheer | Vennootschap | Te          | Verbonden partij                                    | Taakveld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Soort          | Status                           |
|                       | - Duurzaam,  |              | continueren | Energietransitiefonds                               | Milieubeheer - Duurzaam, bodem, geluid en handhaving                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Vennootschap   | Te continueren                   |
|                       | bodem,       |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |
|                       | geluid en    |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |
|                       | handhaving   |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |
|                       |              |              |             | Algemene gegevens                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |
|                       |              |              |             | Vestigingsplaats:                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                | Rotterdam                        |
|                       |              |              |             | Publiek belang:                                     | Verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de                                                                                                                                                                                                                                                            |                | circulaire economie in Rotterdam |
|                       |              |              |             | Bestuurlijk belang:                                 | Het college is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |                                  |
|                       |              |              |             | Financieel belang:                                  | De gemeente heeft € 100 mln aan kapitaal toegezegd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                |                                  |
|                       |              |              |             | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | Het risico op afwaardering staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd' vanwege de aard van de activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en/of risicodragend participeren) van dit specifieke type deelnemingen. In de investeringsstrategie zijn de kaders vastgelegd waarbinnen het fondsmanagement investeringen mag verrichten |                |                                  |
|                       |              |              |             | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | In 2022 heeft het energietransitiefonds twee investering gedaan, in Bargemaster en RIFT.                                                                                                                                                                                                                                                                  |                |                                  |
|                       |              |              |             | Financiële gegevens                                 | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022*               |
|                       |              |              |             | * Jaarrekening 2022 nog                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |                                  |

niet beschikbaar, cijfers

van begroting 2022

gehanteerd.

|                        |       |        |        |
|------------------------|-------|--------|--------|
| Boekwaarde             | 4.083 | 13.753 | 18.683 |
| Netto resultaat:       | -58   |        |        |
| Eigen vermogen per 31  | 3.160 | 13.753 | 13.753 |
| /12:                   |       |        |        |
| Vreemd vermogen per 31 | 38    | 38     | 38     |
| /12:                   |       |        |        |

|                                                                                  |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                |                                      |                 |                           |                |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------------------------|-----------------|---------------------------|----------------|
| Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE)                                             | Treasury | Vennootschap                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Te continueren | <b>Verbonden partij</b>              | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b>              | <b>Status</b>  |
|                                                                                  |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                | Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE) | Treasury        | Vennootschap              | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b>                                                         |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                |                                      |                 |                           |                |
| Vestigingsplaats:                                                                |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                | Rotterdam                            |                 |                           |                |
| Publiek belang:                                                                  |          | De deelneming is voortgekomen uit het Drinkwaterleidingbedrijf Rotterdam (1874). Evides wint, zuivert en levert veilig en schoon drink- en industriewater aan 2,5mln euro consumenten en bedrijven in Zuid-Holland- Zuid, Zeeland en op de Brabantse Wal. Daarnaast maakt Evides zich sterk voor het hergebruik van afvalwater, als dat kan.          |                |                                      |                 |                           |                |
| Bestuurlijk belang:                                                              |          | Het college van B en W is vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De waterkwaliteit is landelijk geregeld.                                                                                                                                                                                                                    |                |                                      |                 |                           |                |
| Financieel belang:                                                               |          | De gemeente Rotterdam bezit 936.398 aandelen tegen een nominale waarde van 0,05 euro.                                                                                                                                                                                                                                                                 |                |                                      |                 |                           |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                              |          | GBE BV is houder van 50% aandelen in Evides NV. Onze gemeente heeft een belang van 50,6% in GBE. De hoogte van de solvabiliteit (ruim 40%) en de hoogte van het eigen vermogen is ruimschoots voldoende (ten opzichte van de gemeentelijke boekwaarde) om het financieel risico af te dekken. Het financieel risico voor de gemeente is zeer beperkt. |                |                                      |                 |                           |                |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                   |          | Jaarverslag 2022 is nog niet beschikbaar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |                                      |                 |                           |                |
| <b>Financiële gegevens</b>                                                       |          | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                | <b>Begroting 2022</b>                |                 | <b>Jaarrekening 2022*</b> |                |
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                |                                      |                 |                           |                |
| Boekwaarde                                                                       |          | 848                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                | 848                                  |                 | 848                       |                |
| Netto resultaat:                                                                 |          | 44.900                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                | 52.500                               |                 | 55.600                    |                |
| Eigen vermogen per 31                                                            |          | 538.000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                | 572.700                              |                 | 592.600                   |                |

/12:

|                     |         |         |         |
|---------------------|---------|---------|---------|
| Vreemd vermogen per | 767.000 | 851.927 | 805.042 |
|---------------------|---------|---------|---------|

31/12:

|                                                                                  |                          |                                           |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                           |               |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|---------------|
| Glazen Maas Exploitatie B.V.                                                     | Economische ontwikkeling | Vennootschap                              | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Taakveld</b>          | <b>Soort</b>              | <b>Status</b> |
|                                                                                  |                          |                                           |               | Glazen Maas Exploitatie B.V.                                                                                                                                                                                                                                                                  | Economische ontwikkeling | Vennootschap              | Te beëindigen |
| <b>Algemene gegevens</b>                                                         |                          |                                           |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                           |               |
| Vestigingsplaats:                                                                |                          |                                           |               | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                           |               |
| Publiek belang:                                                                  |                          |                                           |               | Verdere stimulering van de open breedband markt in Rotterdam en daaraan gerelateerde bedrijvigheid in Rotterdam. Inmiddels heeft het college van B en W besloten dat ter borging van dit publieke belang, gemeentelijke betrokkenheid via het aandeelhouderschap niet langer noodzakelijk is. |                          |                           |               |
| Bestuurlijk belang:                                                              |                          |                                           |               | Omdat de gemeente aandelen heeft, vertegenwoordigt het college van B en W de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Ambtelijke vertegenwoordigers vormen de statutaire directie.                                                                                             |                          |                           |               |
| Financieel belang:                                                               |                          |                                           |               | Kapitaalstorting van € 25.000 bij oprichting van de vennootschap.                                                                                                                                                                                                                             |                          |                           |               |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                              |                          |                                           |               | De boekwaarde van Glazen Maas Exploitatie B.V. is beperkt en de aansprakelijkheid van de gemeente als aandeelhouder strekt niet verder dan dit bedrag. Het risico voor de gemeente is daarmee laag.                                                                                           |                          |                           |               |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                   |                          |                                           |               | In 2022 is gewerkt aan de Strategie Infrastructuur om in 2023 te kunnen besluiten welke onderdelen van de Deelneming Glazen Maas Exploitatie en Glazen Maas Infrastructuur te afgestoten/ beëindigd worden.                                                                                   |                          |                           |               |
| <b>Financiële gegevens</b>                                                       |                          | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b> |               | <b>Begroting 2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          | <b>Jaarrekening 2022*</b> |               |
| * jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |                          |                                           |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                           |               |
| Boekwaarde                                                                       |                          | 25                                        |               | 25                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          | 25                        |               |
| Netto resultaat:                                                                 |                          | -                                         |               | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          | 10                        |               |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                        |                          | 45                                        |               | 60                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          | 60                        |               |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                                       |                          | 70                                        |               | 50                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          | 50                        |               |

|                                 |                          |              |               |                               |                          |              |               |
|---------------------------------|--------------------------|--------------|---------------|-------------------------------|--------------------------|--------------|---------------|
| Glazen Maas Infrastructuur B.V. | Economische ontwikkeling | Vennootschap | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b>       | <b>Taakveld</b>          | <b>Soort</b> | <b>Status</b> |
|                                 |                          |              |               | Glazen Maas Infrastructuur B. | Economische ontwikkeling | Vennootschap | Te beëindigen |

V.

#### Algemene gegevens

Vestigingsplaats: Rotterdam

Publiek belang: Verdere stimulering van de open breedband markt in en daaraan gerelateerde bedrijvigheid in Rotterdam. Inmiddels heeft het college van B en W besloten dat ter borging van dit publieke belang, gemeentelijke betrokkenheid via het aandeelhouderschap niet langer noodzakelijk is.

Bestuurlijk belang: Omdat de gemeente aandelen heeft, vertegenwoordigt het college van B en W de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Ambtelijke vertegenwoordigers vormen de statutaire directie.

Financieel belang: Omvang van de gedane kapitaalstorting van € 395.000 bij oprichting van de vennootschap.

Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) De boekwaarde van Glazen Maas Infrastructuur B.V. is beperkt en de aansprakelijkheid van de gemeente als aandeelhouder strekt niet verder dan dit bedrag. Het risico voor de gemeente is daarmee laag.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: In 2022 is gewerkt aan de Strategie Infrastructuur om in 2023 te kunnen besluiten welke onderdelen van de Deelneming Glazen Maas Exploitatie en Glazen Maas Infrastructuur te afgestoten/ beëindigd worden.

| Financiële gegevens | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|---------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
|---------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|

\* Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd.

|                            |     |     |     |
|----------------------------|-----|-----|-----|
| Boekwaarde                 | 125 | 125 | 125 |
| Netto resultaat:           | 0   | -14 | -14 |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 380 | 376 | 376 |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 2   | 2   | 2   |

|                             |          |              |                |                                                                                                                                                |                 |              |                |
|-----------------------------|----------|--------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|----------------|
| Havenbedrijf Rotterdam N.V. | Treasury | Vennootschap | Te continueren | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                        | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b> | <b>Status</b>  |
|                             |          |              |                | Havenbedrijf Rotterdam N.V.                                                                                                                    | Treasury        | Vennootschap | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b>    |          |              |                |                                                                                                                                                |                 |              |                |
| Vestigingsplaats:           |          |              |                | Rotterdam                                                                                                                                      |                 |              |                |
| Publiek belang:             |          |              |                | Borgen van de continuïteit en kwaliteit van de havenvoorzieningen en invloed op de ontwikkeling van het havenindustriële complex.              |                 |              |                |
| Bestuurlijk belang:         |          |              |                | Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en benoeming van de leden van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen. |                 |              |                |
| Financieel                  |          |              |                | De boekwaarde van de uitgezette middelen (gestort agio en aandelenkapitaal) ter waarde van € 327 mln.                                          |                 |              |                |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                          |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------|
| belang:                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                          |
| Risico-<br>inschatting<br>(BBV, art. 11<br>eerste lid, sub b) | Havenbedrijf Rotterdam N.V. is een financieel robuust bedrijf met een stabiele kasstroom.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |                          |
| Ontwikkelingen<br>en behaalde<br>resultaten in<br>2022:       | <p>Havenbedrijf Rotterdam (HbR) werkt continue aan het ontwikkelen van de haven om de efficiëntie en betrouwbaarheid van de Rotterdamse haven te vergroten.</p> <p>Financieel gezien heeft het Havenbedrijf in 2022 een goed jaar gehad. Het bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen steeg naar €318 mln (2021: €273 mln). Het resultaat na belastingen is €247 mln.</p> <p>Het succes en bestaansrecht van de haven op de lange termijn wordt bepaald door haar bijdrage aan het maatschappelijke belang. Zo heeft het Havenbedrijf een belangrijke taak in het bestrijden van de klimaatcrisis door, onder andere, te werken aan CO2 -reductie in het HIC. Het Havenbedrijf werkt aan verscheidene projecten op het gebied van de energietransitie. De doelstelling voor CO2 reductie in het HIC is in 2021 (cijfers lopen één jaar achter) echter niet gehaald. Dit vraagt de bijzondere aandacht van de aandeelhouders, gezien de impact van het HIC op de gemeentelijke en landelijke doelstellingen op het gebied van CO2-reductie.</p> |                       |                          |
| <b>Financiële gegevens</b>                                    | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Begroting 2022</b> | <b>Jaarrekening 2022</b> |
| Boekwaarde                                                    | 327.144                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 327.144               | 327.144                  |
| Netto resultaat:                                              | 247.231                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 230.000               | 247.243                  |
| Eigen vermogen<br>per 31/12:                                  | 4.313.882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 4.400.000             | 4.450.328                |
| Vreemd<br>vermogen per<br>31/12:                              | 1.906.753                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.950.000             | 1.651.123                |
| ICOS Capital Fund 3 C.V.                                      | Economische<br>ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Vennootschap          | Te<br>continueren        |
| <b>Verbonden partij</b>                                       | <b>Taakveld</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Soort</b>          | <b>Status</b>            |
| ICOS Capital Fund<br>3 C.V.                                   | Economische ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Vennootschap          | Te continueren           |
| <b>Algemene gegevens</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                          |
| Vestigingsplaats:                                             | Hoofddorp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |                          |
| Publiek belang:                                               | <p>Voorzien in de regionale behoefte aan een innovatiefonds met ruime investeringscapaciteit voor bestaande bedrijven met groeipotentie om zo bij te dragen aan de doorontwikkeling van kansrijke cleantech ontwikkelingen in Rotterdam.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |                          |
| Bestuurlijk belang:                                           | <p>Vertegenwoordiging van het college van B en W in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.</p> <p>aandeelhouders.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                       |                          |

Financieel belang: De gemeente Rotterdam heeft € 4 mln toegezegd. Het bedrag wordt per investering in delen opgevraagd en de kosten van het fonds worden per kwartaal opgevraagd.

Risico-inschatting Het risico op afwaardering staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd' vanwege de aard van de (BBV, art. 11 eerste activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en/of risicodragend participeren) van dit specifieke lid, sub b) type deelnemingen.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten Het fonds heeft in 2022 onder andere geïnvesteerd in CarbonOrO en PEF Technologies.  
in 2022:

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022* | Jaarrekening 2022    |
|----------------------------|------------------------------------|-----------------|----------------------|
| Boekwaarde                 | 2.776                              | 3.000           | 3.130                |
| Netto resultaat:           | Nog niet beschikbaar               |                 | Nog niet beschikbaar |
| Eigen vermogen per 31/12:  | Nog niet beschikbaar               |                 | Nog niet beschikbaar |
| Vreemd vermogen per 31/12: | Nog niet beschikbaar               | 0               | Nog niet beschikbaar |

|                                        |                          |              |                |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                           |
|----------------------------------------|--------------------------|--------------|----------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------------------|
| ICOS Cleantech Earlystage fund II B.V. | Economische ontwikkeling | Vennootschap | Te continueren | <b>Verbonden partij</b>                             | <b>Taakveld</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Soort</b>          | <b>Status</b>             |
|                                        |                          |              |                | ICOS Cleantech Earlystage fund II B.V.              | Economische ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                                                | Vennootschap          | Te continueren            |
| <b>Algemene gegevens</b>               |                          |              |                |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Vestigingsplaats:                                   | Badhoevedorp                                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Publiek belang:                                     | Ontwikkeling en stimulering van cleantechbedrijven (aanbieden van technologische oplossingen die gericht zijn op een schonere en veilige leefomgeving en daarmee een transitie faciliteren naar een duurzame economiesector) in het Clean Tech Delta-gebied (Rijnmond en Drechtsteden). |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Bestuurlijk belang:                                 | Vertegenwoordiging van het college van B en W in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                            |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Financieel belang:                                  | Deze deelneming vertegenwoordigd een boekwaarde van circa € 2,2 mln op de gemeentelijke balans.                                                                                                                                                                                         |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | Het risico op afwaardering staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd' vanwege de aard van de activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en/of risicodragend participeren) van dit specifieke type deelnemingen.                                                 |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | De investeringsperiode is geëindigd en de ondernemingen moeten voldoende groeien om verkocht te kunnen worden. Sluiting van dit fonds hangt daarom mede af van marktomstandigheden.                                                                                                     |                       |                           |
|                                        |                          |              |                | <b>Financiële gegevens</b>                          | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Begroting 2022</b> | <b>Jaarrekening 2022*</b> |
| * Jaarrekening 2022 nog niet           |                          |              |                |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                       |                           |

beschikbaar, cijfers van

begroting 2022

gehanteerd.

|                            |       |       |       |
|----------------------------|-------|-------|-------|
| Boekwaarde                 | 2.161 | 2.161 | 2.187 |
| Netto resultaat:           | 17    | 17    | 17    |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 2.676 | 2.700 | 2.700 |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 4.248 | 4.250 | 4.250 |

|                        |                                                                                  |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        |                          |                    |                |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------|--------------------|----------------|
| InnovationQuarter B.V. | Economische ontwikkeling                                                         | Vennootschap | Te continueren                                                                                                                                                                                                                                                                   | Verbonden partij       | Taakveld                 | Soort              | Status         |
|                        |                                                                                  |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | InnovationQuarter B.V. | Economische ontwikkeling | Vennootschap       | Te continueren |
|                        | Algemene gegevens                                                                |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        |                          |                    |                |
|                        | Vestigingsplaats:                                                                |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        | Den Haag                 |                    |                |
|                        | Publiek belang:                                                                  |              | De gemeente Rotterdam wil op deze wijze de regionale economie stimuleren, in het bijzonder op het gebied van innovatie.                                                                                                                                                          |                        |                          |                    |                |
|                        | Bestuurlijk belang:                                                              |              | De gemeente heeft aandelen en zodoende vertegenwoordigt het college van B en W de gemeente Rotterdam in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                              |                        |                          |                    |                |
|                        | Financieel belang:                                                               |              | Kapitaalstorting van € 3 mln en een jaarlijkse exploitatiebijdrage. De gemeente heeft een extra kapitaalstorting toegezegd van € 7,68 mln vanuit de Eneco-middelen; deze kapitaalstorting zal in 2022 en 2023 geëffectueerd worden.                                              |                        |                          |                    |                |
|                        | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                              |              | Het risico op afwaardering staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd' vanwege de aard van de activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en/of risicodragend participeren) van dit specifieke type deelnemingen.                                          |                        |                          |                    |                |
|                        | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                   |              | De inzet van IQ is gericht op acquisitie, innovatie en investeringen in innovatieve bedrijven. Dit draagt bij aan de doelstellingen van zoals verwoord in de Roadmap Next Economy en de herstel en vernieuwingsagenda en daarmee aan de versterking van de Rotterdamse economie. |                        |                          |                    |                |
|                        | Financiële gegevens                                                              |              | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                                                               |                        | Begroting 2022           | Jaarrekening 2022* |                |
|                        | * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        |                          |                    |                |
|                        | Boekwaarde                                                                       |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        | 2.954                    | 10.634             | 6.793          |
|                        | Netto resultaat:                                                                 |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        | -3.623                   | -1.576             | -1.576         |
|                        | Eigen vermogen per 31/12:                                                        |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        | 48.885                   | 111.777            | 111.777        |
|                        | Vreemd vermogen per 31/12:                                                       |              |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        | 8.000                    | 8.000              | 8.000          |

|                              |             |              |               |                         |                 |              |               |
|------------------------------|-------------|--------------|---------------|-------------------------|-----------------|--------------|---------------|
| MultiDiensten Rotterdam B.V. | Burgerzaken | Vennootschap | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b> | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b> | <b>Status</b> |
|------------------------------|-------------|--------------|---------------|-------------------------|-----------------|--------------|---------------|

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|
| MultiDiensten                                       | Burgerzaken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Vennootschap   | Te beëindigen     |
| Rotterdam B.V.                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |                   |
| Algemene gegevens                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |                   |
| Vestigingsplaats:                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Rotterdam      |                   |
| Publiek belang:                                     | Er is door de gemeenteraad geen publiek belang vastgesteld voor MDR. Wel monitort de aandeelhouder (college) nadrukkelijk de twee publieke doelen van dochtermaatschappij Ro!Entree:<br><br>(1) Het bieden van betaalde arbeid voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt om zo werkervaring op te doen en<br><br>(2) Ro!Entree fungeert als het telefonisch klantcontactcentrum van de gemeente Rotterdam (14010).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                   |
| Bestuurlijk belang:                                 | Multidiensten Rotterdam B.V. (MDR) is een besloten vennootschap waar de gemeente Rotterdam voor 100% aandeelhouder van is. MDR heeft één dochtermaatschappij Ro!Entree B.V. Er is geen RvB maar een bestuur, met 3 statutaire directeur-bestuurders: mevrouw A.C. Bots (clustercontroller dienstverlening), mevrouw A.M.C. de Rotte (directeur dienstverlening) en R.W.J. Schalkwijk (directeur Werk & Inkomen).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                |                   |
| Financieel belang:                                  | € 90.000 maatschappelijk kapitaal, waarvan € 18.151 geplaatst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |                   |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | Er zijn geen risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |                   |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | Met het beleidsplan 'koerswijziging Ro!Entree 2022-2024' komt de nadruk te liggen op een professioneel telefonisch klantcontactcentrum. Het begrotingsvolume van Ro!Entree neemt toe vanaf 2022. De toename komt door een 'inhaalslag' van de arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers en een verhoging van de capaciteit. De toename van noodzakelijke capaciteit is nodig om de servicelevel en de college target (minder ontevreden klanten) te realiseren. Ro!Entree werkt hard aan het zelfstandig kunnen afhandelen van binnenkomende vragen. Het % transferring (doorverbinden van calls naar de gemeente) was in de jaren voor 2022 circa 30%. In 2022 was het % transferring 20% en voor 2023 wordt een % lager dan 20 verwacht. Vanaf 2022 beginnen medewerkers als junior en kunnen doorgroeien naar medior en senior. Het gemiddeld bruto uurloon was voor 2022 op of net boven het wettelijk minimumloon, vanaf 2022 is het bijna € 15,-. In 2022 is het aantal medewerkers klantenservice gegroeid van 100 fte naar 138 fte. In 2023 en verder zal bovenstaande ontwikkeling worden voortgezet, aangevuld met een nauwkeuriger forecast van calls, overleg met de gemeentelijke onderdelen om het call-aanbod in de tijd beter te spreiden. Parallel aan deze ontwikkeling wordt ook uitgewerkt de B.V. Ro!Entree te liquideren en onder te brengen bij de gemeente (dienstverlening / klantcontact). |                |                   |
| Financiële gegevens                                 | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
| Boekwaarde                                          | 18                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 18             | 18                |
| Netto resultaat:                                    | -437                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 375            | 700               |
| Eigen vermogen                                      | 690                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.065          | 1.390             |

|                           |              |              |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                           |                       |                          |
|---------------------------|--------------|--------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------|--------------------------|
|                           |              |              |            | per 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Vreemd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 977                                       | 1.000                 | 1.000                    |
|                           |              |              |            | vermogen per                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                           |                       |                          |
| Ontwikkelingsmaatschappij | Begeleide    | Vennootschap | Te         | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Taakveld</b>                           | <b>Soort</b>          | <b>Status</b>            |
| Rijnmond B.V.             | participatie |              | beëindigen | Ontwikkelingsmaatschappij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Begeleide participatie                    | Vennootschap          | Te beëindigen            |
|                           |              |              |            | Rijnmond B.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | <b>Algemene gegevens</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Vestigingsplaats:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                           |                       | Rotterdam                |
|                           |              |              |            | Publiek belang: Het werkgelegenheidsbeleid van de gemeente Rotterdam uitvoeren en, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar regulier werk, buiten of binnen de vennootschap. Daarbij houdt de vennootschap rekening met de belangen van haar aandeelhouder, binnen het kader van een evenwichtig beleid.                                                                                                 |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Bestuurlijk belang: Omdat de gemeente aandelen heeft, vertegenwoordigt het college van B en W de gemeente Rotterdam in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                         |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Financieel belang: De gemeente Rotterdam heeft de aandelen verkregen voor een waarde van € 1,00 . De gemeente houdt 4.000 gewone aandelen tegen een nominale waarde van €4,50 per aandeel. Daarnaast zijn door de gemeente Rotterdam aanloopkosten gemaakt als gevolg van de aandelenoverdracht ter hoogte van ongeveer € 750.000.                                                                                         |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) Aangezien er nog steeds sprake is van een negatief exploitatieresultaat heeft het cluster Werk en Inkomen ook in 2021 liquiditeitssteun geboden ter hoogte van het bedrag van het netto resultaat. Voorts was er een aanvullende bijdrage nodig om aan openstaande verplichtingen uit 2020 te kunnen voldoen en is er een bijdrage voor overname van activa ontvangen. |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: De vennootschap is 2022 geliquideerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | <b>Financiële gegevens</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b> | <b>Begroting 2022</b> | <b>Jaarrekening 2022</b> |
|                           |              |              |            | Boekwaarde                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0                                         | nvt                   | nvt                      |
|                           |              |              |            | Netto resultaat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -394                                      | nvt                   | nvt                      |
|                           |              |              |            | Eigen vermogen per 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 18                                        | nvt                   | nvt                      |
|                           |              |              |            | Vreemd vermogen per 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 231                                       | nvt                   | nvt                      |
| Regionale                 | Treasury     | Vennootschap | Te         | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Taakveld</b>                           | <b>Soort</b>          | <b>Status</b>            |
| Ontwikkelingsmaatschappij |              |              | beëindigen | Regionale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Treasury                                  | Vennootschap          | Te beëindigen            |
| Drechtsteden Beheer N.V.  |              |              |            | Ontwikkelingsmaatschappij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                           |                       |                          |
|                           |              |              |            | Drechtsteden Beheer N.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                           |                       |                          |

**Algemene gegevens**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vestigingsplaats:                                   | Dordrecht                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Publiek belang:                                     | De ROM-D Beheer N.V. is uitsluitend opgericht voor het beheer van andere vennootschappen, waaronder Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden C.V. Kil III.                                                                                                                                                                      |
| Bestuurlijk belang:                                 | Het college van B en W vertegenwoordigt de gemeente Rotterdam in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                            |
| Financieel belang:                                  | Kapitaalstorting van € 561.155.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | ROM-D Beheer loopt geen commerciële risico's, waardoor het risico voor de gemeente beperkt is. De gemeente ontvangt geen dividend vanuit de vennootschap dus er is geen risico op missende dividendbaten. Voort is de boekwaarde met EUR 6.000 beperkt te noemen en wordt er op basis van de huidige inzichten geen afboeking verwacht. |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | De resultaten van ROM-D Beheer worden bepaald door de ontwikkelingen binnen de twee in beheer zijnde vennootschappen, waaronder Kil III C.V. Zie toelichting aldaar.                                                                                                                                                                    |

| Financiële gegevens                                                             | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd |                                    |                |                    |
| Boekwaarde                                                                      | 6                                  | 6              | 6                  |
| Netto resultaat:                                                                | 8                                  | 28             | 28                 |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                       | 55                                 | 82             | 82                 |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                                      | 227                                | 350            | 350                |

|                                                                       |                       |               |                                                                                                                                                 |                 |              |               |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|---------------|
| Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Dordtse Kil III C.V. | Treasury Vennootschap | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                         | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b> | <b>Status</b> |
|                                                                       |                       |               | Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Dordtse Kil III C.V.                                                                           | Treasury        | Vennootschap | Te beëindigen |
| <b>Algemene gegevens</b>                                              |                       |               |                                                                                                                                                 |                 |              |               |
| Vestigingsplaats:                                                     |                       |               | Dordrecht                                                                                                                                       |                 |              |               |
| Publiek belang:                                                       |                       |               | Ontwikkeling van de bedrijfsterreinen optimaal op elkaar af te stemmen en de betrokkenheid van de aanpalende regio bij de plannen te vergroten. |                 |              |               |
| Bestuurlijk belang:                                                   |                       |               | De directie van ROM-D C.V. wordt gevormd door ROM-D Beheer N.V. College van B en W wordt vertegenwoordigd bij de vergadering van vennoten.      |                 |              |               |
| Financieel belang:                                                    |                       |               | Kapitaalstorting van €561.155.                                                                                                                  |                 |              |               |

Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) Het financiële risico voor de gemeente Rotterdam is gering en beperkt tot de boekwaarde van € 0,5 min. Op dit moment zijn er geen indicatoren waartoe tot afboeking van deze boekwaarde zou moeten worden besloten. Naar inzicht van de vennootschap is de marktwaarde en de verwachte totale opbrengsten van de gronden en het daarvan afgeleide belang van het door de gemeente gehouden belang groter dan de boekwaarde.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: De belangrijkste doelstelling van de ROM-D is het meewerken aan het behoud en de creatie van werkgelegenheid, door via gebiedsontwikkeling werklocaties te ontwikkelen in de regio van Dordrecht. Dit betreffen veelal ontwikkelingen en herontwikkelingen van bedrijfsterreinen. Ook in 2022 was er voldoende belangstelling voor de uitgifte van de resterende kavels en is er goede voortgang geboekt. Van de 458.000 m2 in beheer is 88% verkocht, is 10% in optie geplaatst en is nog 2% vrij beschikbaar. De verwachting is dat in de nieuwe collegeperiode alle kavels zullen zijn uitgegeven. De gemeente blijft met de vennootschap in dialoog op welke termijn zij kan uittreden of kan worden uitgekocht, de verwachting o.b.v. de laatste inzichten is rond 2025.

| Financiële gegevens                                                             | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd |                                    |                |                    |
| Boekwaarde                                                                      | 561                                | 561            | 561                |
| Netto resultaat:                                                                | 1.739                              | 5.564          | 5.564              |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                       | 11.643                             | 17.207         | 17.207             |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                                      | 4.967                              | 1.500          | 1.500              |

|                                                     |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |              |                |
|-----------------------------------------------------|----------|--------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|----------------|
| RET Infrastructuur B.V.                             | Treasury | Vennootschap | Te          | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Taakveld | Soort        | Status         |
|                                                     |          |              | continueren | RET Infrastructuur B.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Treasury | Vennootschap | Te continueren |
| Algemene gegevens                                   |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |              |                |
| Vestigingsplaats:                                   |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |              | Rotterdam      |
| Publiek belang:                                     |          |              |             | Verzelfstandiging van de RET werd bij wet gevorderd (Wp2000 in relatie tot openbare aanbesteding vervoersconcessies). Daarbij is het economisch eigendom in een aparte vennootschap ondergebracht, vanwege het publieke belang van de OV-infrastructuur en aan deze infrastructuur verbonden metro- en tramvoertuigen.. |          |              |                |
| Bestuurlijk belang:                                 |          |              |             | Het college van B en W heeft aandeelhoudersbevoegdheden, waaronder benoeming en ontslag van de directeur van RET Infrastructuur B.V.                                                                                                                                                                                    |          |              |                |
| Financieel belang:                                  |          |              |             | Inbrengwaarde (boekwaarde) railinfrastructuur en strategische activa (metrostations).                                                                                                                                                                                                                                   |          |              |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |          |              |             | De vennootschap werkt met een nulresultaat, waarbij de kosten van beheer en onderhoud worden gedekt door een separate concessievergoeding van MRDH. Het risico blijft beperkt tot het ingebrachte eigen vermogen.                                                                                                       |          |              |                |

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: De investeringen in beheer en onderhoud van de OV-infrastructuur en de railvoertuigen zijn volgens de voorwaarden van MRDH uitgevoerd.

| Financiële gegevens                                                | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| <i>*Dit betreft concept-cijfers, die nog niet zijn vastgesteld</i> |                                    |                |                    |
| Boekwaarde                                                         | 0                                  | 0              | 0                  |
| Netto resultaat:                                                   | 0                                  | 0              | 0                  |
| Eigen vermogen per 31/12:                                          | 14                                 | 14             | 14                 |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                         | 712.807                            | 675.000        | 680.040            |

|                                                     |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |              |                |
|-----------------------------------------------------|----------|--------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|----------------|
| RET N.V.                                            | Treasury | Vennootschap | Te          | Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Taakveld | Soort        | Status         |
|                                                     |          |              | continueren | partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |              |                |
|                                                     |          |              |             | RET N.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Treasury | Vennootschap | Te continueren |
| Algemene gegevens                                   |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |              |                |
| Vestigingsplaats:                                   |          |              |             | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |              |                |
| Publiek belang:                                     |          |              |             | Verzelfstandiging van de RET werd bij wet gevorderd (Wp2000 in relatie tot openbare aanbesteding vervoersconcessies). Het publieke belang betreft een betrouwbaar, veilig en optimaal uitgevoerd (bereikbaar, tijdig) openbaar vervoer met een hoge kwaliteitsbeoordeling door de reiziger.                                                                                                                                                                                                                                                     |          |              |                |
| Bestuurlijk belang:                                 |          |              |             | De gemeente Rotterdam is vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |          |              |                |
| Financieel belang:                                  |          |              |             | De gemeente heeft 99,2% van het geplaatste aandelenkapitaal tegen een totale waarde van €7,5 mln euro.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |              |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |          |              |             | RET geeft in opdracht van de MRDH uitvoering aan de Rail- en busconcessie Rotterdam e.o. De exploitatie van de vervoersconcessies wordt periodiek herijkt volgens de concessievoorwaarden. Voor de gemeente Rotterdam blijft het financieel risico beperkt tot de inbreng bij de verzelfstandiging.                                                                                                                                                                                                                                             |          |              |                |
|                                                     |          |              |             | Ten gevolge van de COVID-19-pandemie is het reizigerspatroon structureel veranderd, wat er toe leidt dat er vooralsnog structureel minder reizigersbewegingen worden gemaakt middels de RET-services in 2022. Dit vertaalt zich direct tot een lagere omzet. RET, samen met concessie-verlener MRDH voorzien een structureel lager reizigersvolume de komende jaren. RET heeft daartoe maatregelen genomen in 2022 om de financiële gevolgen hiervan op te vangen, zijnde interne besparingen als ontvangst van externe subsidie-stromen van o. |          |              |                |
|                                                     |          |              |             | a. het Rijk en de MRDH.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |              |                |

Omtrent de verdere aanpak van de RET n.a.v. de ontwikkelingen in het reizigerspatroon is RET in gesprek met

MRDH (Concessieverlener en aandeelhouder) en de gemeente Rotterdam (aandeelhouder)

Ontwikkelingen In 2022 heeft de RET te maken gehad met de gevolgen van COVID-19. Het reizigersvolume is fors en behaalde teruggevallen, wat leidde tot teruglopende omzet. Het omzetverlies is grotendeels (95%) vergoed door het Rijk. resultaten in De RET ervaaarde gedurende het jaar licht positieve trend qua reizigersaantallen, echter is het basisniveau aan 2022: reizigers circa 10% structureel lager dan vóór de COVID-19 pandemie en nóg lager dan voorheen begroot was (pré-corona) voor het jaar 2022.

Desalniettemin heeft de RET in 2022 doelstellingen bereikt op onder andere het klanttevredenheidsniveau; dat is opgelopen tot een 8 gemiddeld (uit een maximale score van 10), wat een unieke prestatie is gegeven de nasleep van de COVID-19 pandemie.

| Financiële gegevens                                                | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| <i>*Dit betreft concept-cijfers, die nog niet zijn vastgesteld</i> |                                    |                |                    |
| Boekwaarde                                                         | 7.500                              | 7.500          | 7.500              |
| Netto resultaat:                                                   | 1.217                              | Nihil          | 1.732              |
| Eigen vermogen per 31/12:                                          | 149.499                            | 148.282        | 151.230            |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                         | 336.572                            | 315.000        | 398.071            |

|                          |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |                         |                                                      |                          |                |
|--------------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------|----------------|
| Royal Schiphol Group NV  | Treasury | Vennootschap                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Te continueren | <b>Verbonden partij</b> | <b>Taakveld</b>                                      | <b>Soort</b>             | <b>Status</b>  |
|                          |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                | Royal Schiphol Group NV | Treasury                                             | Vennootschap             | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b> |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |                         |                                                      |                          |                |
| Vestigingsplaats:        |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |                         |                                                      | Schiphol, Haarlemmermeer |                |
| Publiek belang:          |          | Als nationale (Schiphol) en regionale (Rotterdam The Hague Airport) luchthaven Nederlandse en Rotterdamse burgers optimaal en duurzaam blijven verbinden met de rest van de wereld en op een verantwoorde wijze (rekening houdend met stakeholders, omwonenden en natuur) een bijdrage te leveren aan de welvaart en welzijn van Nederland en Rotterdam. |                |                         |                                                      |                          |                |
| Bestuurlijk belang:      |          | Het college van B&W is vertegenwoordigd in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                         |                                                      |                          |                |
| Financieel               |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                |                         | 4.099 aandelen A tegen een nominale waarde van €454. |                          |                |

belang:

Risico- inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) Als gevolg van de COVID-19 pandemie was Royal Schiphol Group (hierna: RSG) in 2021 maar ook in 2022 niet in staat dividend uit te keren. In 2022 heeft Schiphol bijna volledig kunnen draaien. Door maatregelen voor 2023 en verder te nemen heeft het vennootschap kunnen aangegeven dat zij vanaf 2026 (over 2025) weer dividend te uit te geven. De relatief beperkte omvang van de boekwaarde van RSG maakt dat de gemeente een afboeking op dit moment niet als een reeel risico ziet gegeven de nog altijd solide financiële positie en kredietwaardigheid van RSG.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: Royal Schiphol Group In 2022 ontving de Royal Schiphol Group (hierna: RSG) meer passagiers dan in 2021 en kwam het totaal uit op 61 miljoen passagiers. Dit totaal ligt bijna op het niveau van voor de pandemie (80 miljoen passagiers). In 2021 waren er 454.002 (in 2021: 295.026) vliegtuigbewegingen op Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven. Ook hier gaat het aantal vliegbewegingen richting het niveau van voor de pandemie (2019: 554.947 vliegtuigbewegingen).

Het onderliggende genormaliseerde resultaat over 2022 is een verlies van €28 miljoen maar wel een verbetering ten opzichte van vorig jaar (2020: een verlies van €287 miljoen ). De omzet is met 83% gestegen tot €1.491 miljoen euro (2021: €816 miljoen ) wat verklaarbaar is door de stijging in passagiers en positief effect heeft op de verschillende Schiphol-onderdelen zoals de luchthaventarieven, concessies en parkeergelden.

Rotterdam The Hague Airport In totaal vervoerde dochtermaatschappij Rotterdam The Hague Airport (hierna: RthA) in 2022 2,1 miljoen passagiers (in 2021: 0.8 miljoen.). Het totaal aantal vliegtuigbewegingen is sterk gestegen van ca. 6.300 naar 15.800. Voornoemde resultaten zijn net als bij RSG een gevolg van een toename in het aantal passagiers en minder langdurige restricties t.a.v. COVID-19.

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|----------------|-------------------|
| Boekwaarde                 | 1.164                              | 1.164          | 1.164             |
| Netto resultaat:           | 103.712                            | 150.000        | -77.000           |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 3.530.837                          | 3.700.000      | 3.506.000         |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 6.359.978                          | 5.400.000      | 5.365.000         |

|                             |          |              |                |                             |          |              |                |
|-----------------------------|----------|--------------|----------------|-----------------------------|----------|--------------|----------------|
| Sportbedrijf Rotterdam B.V. | Treasury | Vennootschap | Te continueren | Verbonden partij            | Taakveld | Soort        | Status         |
|                             |          |              |                | Sportbedrijf Rotterdam B.V. | Treasury | Vennootschap | Te continueren |

| Algemene gegevens                                       |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                    |  |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--|
| Vestigingsplaats:                                       |                                    | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                    |  |
| Publiek belang:                                         |                                    | Uitvoering van de taken op het gebied van sportvoorzieningen en van sport- en recreatieve programmering (hoofddlijnenbesluit College).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                    |  |
| Bestuurlijk belang:                                     |                                    | De gemeente Rotterdam is enig (100%) aandeelhouder. College van B&W is vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                    |  |
| Financieel belang:                                      |                                    | Kapitaalstorting van de gemeente Rotterdam ter waarde van €4,7 mln                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                    |  |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)     |                                    | Gezien de langdurige sluiting van veel van de locaties van het Sportbedrijf ondervindt het Sportbedrijf aanzienlijk negatieve (financiële) consequenties van de coronamaatregelen. Het Sportbedrijf heeft maatregelen getroffen, zowel intern als extern (o.a. steunprogramma's vanuit de Rijksoverheid) om de consequenties zo veel mogelijk te mitigeren. De financiële positie van het Sportbedrijf is voorsnog van voldoende omvang om de tegenslagen van de coronamaatregelen te trotseren.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |  |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:          |                                    | Het Sportbedrijf heeft als missie om sport en beweging in Rotterdam te faciliteren met toegankelijke, schone en veilige sportvoorzieninge en voorziet in programmering om mensen (inwoners van Rotterdam en omgeving) in beweging te krijgen en te houden. 2021 was wederom een lastig jaar voor de organisatie; veel van haar locaties moesten vanwege de coronamaatregelen (deels) gesloten worden en veel van de diensten de het Sportbedrijf aanbiedt konden niet, of slechts in afgezwakte vorm, doorgang vinden. Het resultaat van het Sportbedrijf Rotterdam lijkt zich daarom te hebben ontwikkeld conform de prognose. Het verlies van omzet door de coronamaatregelen is zo veel mogelijk gecompenseerd door gemeentelijke subsidies, Rijkssubsidies en (incidentele) besparingen. |                    |  |
| Financiële gegevens                                     | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Jaarrekening 2022* |  |
| * Betreft concept cijfers die nog niet zijn vastgesteld |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                    |  |
| Boekwaarde                                              | 6.551                              | 6.551                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 6.551              |  |
| Netto resultaat:                                        | 1.126                              | 200                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0                  |  |
| Eigen vermogen per 31/12:                               | 9.238                              | 7.500                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 10.843             |  |
| Vreemd vermogen per 31/12:                              | 12.837                             | 10.800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10.800             |  |

| SSC FLEX B.V.     | Overhead | Vennootschap | Te beëindigen | Verbonden partij | Taakveld | Soort | Status |
|-------------------|----------|--------------|---------------|------------------|----------|-------|--------|
| SSC FLEX B.V.     | Overhead | Vennootschap | Te beëindigen |                  |          |       |        |
| Algemene gegevens |          |              |               |                  |          |       |        |

Vestigingsplaats: Rotterdam

Publiek belang: SSC Flex werd door de gemeente ingezet voor het realiseren van haar doelstellingen richting een meer flexibele personele inrichting van haar organisatie. SSC Flex verzorgt via payrolling de inzet van flexibele arbeidskrachten voor de gemeente voor (tijdelijke) piekwerkzaamheden en projecten. De gemeente heeft besloten zo min mogelijk gebruik te maken van het instrument payrolling. Hieruit voortvloeiend zullen de werkzaamheden van SSC Flex geheel worden afgebouwd.

Bestuurlijk belang: De gemeente houdt 100% van de aandelen. Het college van B&W vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang: De boekwaarde bij de gemeente van het belang van 100 procent in SSC Flex bedraagt € 36.000.

Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) SSC Flex bouwt haar werkzaamheden af. Tegelijkertijd moet de administratie en dienstverlening op peil blijven totdat het laatste contract is afgelopen. Dit vergt continue aandacht van de directie. Op basis van meerjarenbegroting 2022 - 2025 blijkt het eigen vermogen voldoende om de vereffening van de vennootschap te realiseren.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: In 2022 heeft verdere verdere afbouw van de activiteiten plaatsgevonden waarbij medewerkers naar andere werkgevers zijn overgegaan. In 2022 zijn ook de interne medewerkers boventallig verklaard. In 2023 wordt de overgang van de laatste groepen medewerkers zorgvuldig uitgevoerd. Op basis van arbeidsrechtelijke bepalingen is de planning dat de overgang van medewerkers uiterlijk in 2025 afgerond is.

| Financiële gegevens                                            | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| <i>* Betreft concept cijfers die nog niet zijn vastgesteld</i> |                                    |                |                    |

|                            |        |             |           |
|----------------------------|--------|-------------|-----------|
| Boekwaarde                 | 36     | 36          | 36        |
| Netto resultaat:           | 4.681  | minus 280 * | minus 100 |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 10.819 | 5.858       | 6.038     |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 7.105  | 550         | 3.400     |

|                                                              |                          |              |                |                                                                                  |                          |              |                |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------|----------------|
| StadshavensOntwikkelingsFonds voor Innovatie & Economie C.V. | Economische ontwikkeling | Vennootschap | Te continueren | <b>Verbonden partij</b>                                                          | <b>Taakveld</b>          | <b>Soort</b> | <b>Status</b>  |
|                                                              |                          |              |                | StadshavensOntwikkelingsFonds voor Innovatie & Economie C.V.                     | Economische ontwikkeling | Vennootschap | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b>                                     |                          |              |                |                                                                                  |                          |              |                |
| Vestigingsplaats:                                            |                          |              |                | Rotterdam                                                                        |                          |              |                |
| Publiek belang:                                              |                          |              |                | Bijdragen aan een duurzame gebiedsontwikkeling van het Stadshavensgebied, met de |                          |              |                |

structuurvisie als grondslag. Gezien het karakter van het fonds en in het licht van de Europese betrokkenheid zullen de projecten aantoonbaar maatschappelijke effecten genereren.

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bestuurlijk belang:                                 | De gemeente heeft zeggenschap binnen de Commanditaire Vennootschap uit hoofde van de gesloten samenwerkingsovereenkomst en heeft zeggenschap door zittingname in het toezichthoudende Investeringscomité.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Financieel belang:                                  | De gemeente heeft een bijdrage (inbrengverplichting) verstrekt van €2,25 mln ten behoeve van de fondsactiviteiten. Dit is gerealiseerd door de rijkssubsidie van Nota Ruimte - gelabeld voor Stadshavens - in te zetten als cofinanciering voor de Europese middelen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | Net als voorgaande jaren, zijn de juridische risico's voor de gemeente Rotterdam, gezien de gekozen juridische constructie, minimaal. Daarbij spelen er geen dossiers/actualiteiten die noemenswaardig zijn. Omdat het fondsvermogen is gevoed met Europese subsidiemiddelen i. p.v. kapitaalstortingen is de gemeentelijke boekwaarde nihil. Negatieve fondsresultaten raken de gemeentelijke financiën daarmee niet.                                                                                                                                                                                                       |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | Gezien de moeizame verstrekking van leningen, doordat het rijk veel subsidieregelingen in het leven heeft geroepen, is besloten om de € 2,25 mln provinciale (EFRO) middelen, bedoeld voor de warmtenetten, uit het fonds te onttrekken. Dit gaat terug naar Kansen voor West en wordt ingezet als traditionele subsidie. Verder zijn er niet veel leningen weggezet naar nieuwe projecten. Tevens is in 2022 onderzoek gedaan naar toekomstige scenario's voor het fonds, daar in 2023 formeel de managementovereenkomst met beheerder SVn eindigt. Hiertoe zullen begin 2023 gesprekken worden gevoerd binnen de gemeente. |

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|----------------|-------------------|
| Boekwaarde                 | 0                                  | 0              | 0                 |
| Netto resultaat:           | -94                                | -531           | -581              |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 11.274                             | 17.501         | 11.550            |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 449                                | 0              | 0                 |

|                         |                                                                                                                                                                                                              |              |             |                |          |              |                |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|----------------|----------|--------------|----------------|
| Stadsherstel Historisch | Treasury                                                                                                                                                                                                     | Vennootschap | Te          | Verbonden      | Taakveld | Soort        | Status         |
| Rotterdam N.V.          |                                                                                                                                                                                                              |              | continueren | partij         |          |              |                |
|                         |                                                                                                                                                                                                              |              |             | Stadsherstel   | Treasury | Vennootschap | Te continueren |
|                         |                                                                                                                                                                                                              |              |             | Historisch     |          |              |                |
|                         |                                                                                                                                                                                                              |              |             | Rotterdam N.V. |          |              |                |
| Algemene gegevens       |                                                                                                                                                                                                              |              |             |                |          |              |                |
| Vestigingsplaats:       |                                                                                                                                                                                                              |              |             |                |          |              | Rotterdam      |
| Publiek belang:         | Stadsherstel Historisch Rotterdam NV heeft tot doel het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aankopen, renoveren, en exploiteren van monumentale en beeldbepalende gebouwen in Rotterdam. |              |             |                |          |              |                |
| Bestuurlijk belang:     | Het college van B en W is vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en heeft het benoemingsrecht voor een van de zes commissarissen.                                                    |              |             |                |          |              |                |

Financieel 15.470 aandelen van elk nominaal € 100.

belang:

Risico- inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) Stadsherstel laat al jaren een stabiel positief financieel resultaat zien. Ten opzichte van de doelstelling van de vennootschap en in relatie tot de activiteiten, is de risicobeheersing met name gericht op de bezettingsgraden van het onroerend goed, solvabiliteit, kwaliteit van restauratieprojecten en regelgeving. De directie is van mening dat genoemde risico's in voldoende mate worden beheerst. Deze risico's worden ook elk kwartaal door de raad van commissarissen gemonitord. De solvabiliteit heeft als streven 60% en dient niet onder 50% te geraken. De solvabiliteit bedroeg aan het eind van 2022 meer dan 60%.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: De organisatie is in 2022 verder gegaan met het meer publiekstoegankelijk maken van het voormalige Heinekenkantoor aan de Crooswijksesingel. Op 22 april 2022 is het eerste deel van dit project feestelijk geopend door burgemeester Aboutaleb. Sindsdien kunnen Rotterdammers en geïnteresseerden van buiten de stad het deel van het gebouw bezoeken dat al als museum en vergaderlocatie is ingericht. In de maanden na de opening is hard verder gewerkt aan het indienen van de bestemmingsplanwijziging en de omgevingsvergunning voor de volgende grote fase van het project. Hierbij is het de wens om ook een bij het gebouw passende en aansprekende nieuwbouw te realiseren aan de Noordpleinzijde.

Daarnaast is er weer een aantal beelden behorend bij buitenplaats De Tempel gerestaureerd en zijn er diverse werkzaamheden uitgevoerd in de gebouwen aan het Piet Heynsplein ten behoeve van de exploitatie van de Dubbelde Palmboom.

Tevens zijn er diverse (groot)onderhoudswerkzaamheden aan de erfgoedportefeuille uitgevoerd, waaronder het restaureren van de balie en het rietwerk van molen De Ster aan de Kralingse Plas.

Op financieringsgebied is de impact van de gestegen rente beperkt, omdat een flink deel van de hypothecaire leningen begin 2021 voor 10 jaar is gefinancierd tegen een rente van 2 %. Voor de financiering van nieuwe projecten zal er in de komende periode met de huidige relatief hoge rente getracht worden om meer eigen vermogen aan te wenden.

Afgezien van de ruimtes in het voormalige Heinekenkantoor aan de Crooswijksesingel, die leeg worden gehouden in voorbereiding op de komende projectwerkzaamheden, is het aandeel verhuurde vierkante meters ten opzichte van de leegstand nog steeds erg hoog (circa 95 %).

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|----------------|-------------------|
| Boekwaarde                 | 1.547                              | 1.547          | 1.547             |
| Netto resultaat:           | 478                                | 470            | 502               |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 18.468                             | 18.500         | 18.995            |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 11.976                             | 12.000         | 11.779            |

|                          |          |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |                |
|--------------------------|----------|--------------|-------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------|
| Stedin Groep N.V.        | Treasury | Vennootschap | Te          | Verbonden                                           | Taakveld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Soort        | Status         |
|                          |          |              | continueren | partij                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |                |
|                          |          |              |             | Stedin Groep N. V.                                  | Treasury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Vennootschap | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b> |          |              |             |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |                |
|                          |          |              |             | Vestigingsplaats:                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              | Rotterdam      |
|                          |          |              |             | Publiek belang:                                     | Het bezit is voortgekomen uit de fusie van het voormalig Rotterdamse Gemeentelijk Energie Bedrijf (GEB, opgericht 1879). met energie- en netwerkbedrijven van andere (omliggende) gemeenten. Het publiek belang is dat Stedin zorg draagt voor het aanleggen, beheren en onderhouden van de gas- en elektriciteitsnetten. Ook minimaliseert Stedin de uitval of onderbreking van de gas- en elektriciteitstoevoer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |                |
|                          |          |              |             | Bestuurlijk belang:                                 | Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en voorzitterschap van de Aandeelhouderscommissie van Stedin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |                |
|                          |          |              |             | Financieel belang:                                  | De gemeente Rotterdam bezit 1.575.145 aandelen met elk een nominale waarde van € 100. Daarnaast heeft de gemeente Rotterdam 131.852 cumulatief preferente aandelen met elk een nominale waarde van € 100. Het aandeelhoudersbelang van de gemeente Rotterdam is 31,69%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |                |
|                          |          |              |             | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | De boekwaarde van Stedin op de financiële balans van de gemeente is € 63,9 mln. Het risico op waardevermindering (afboeking) van de gemeentelijke boekwaarde is nihil. Reden hiertoe is dat de reële marktwaarde van Stedin hoger is dan de gemeentelijke boekwaarde. Daarnaast kent Stedin een degelijke financiële- en vermogenspositie, hetgeen een afboeking niet waarschijnlijk maakt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |                |
|                          |          |              |             |                                                     | Een risico voor de gemeente treedt op wanneer Stedin gegeven haar vermogenspositie of tegenvallende resultaten een lager dividend uitkeert dan in de begroting van de gemeente is opgenomen. In het licht van de mogelijke toetreding van de Staat en lokale overheden uit Stedin's verzorgingsgebied die nog geen aandeelhouders zijn wordt =door de bestaande aandeelhouders en Stedin gesproken over het herijken van het dividendbeleid. op grond van deze besprekingen en een mogelijk nieuw dividendbeleid zullen de gemeentelijke ramingen worden bijgesteld. Dit zal in de loop van 2023 plaatsvinden.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |                |
|                          |          |              |             | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | Stedin Groep behaalde over 2023 een positieve nettowinst van € 44 miljoen (2021 € 21 miljoen). Dit resultaat is hoger dan vorig jaar. Het bedrijfsresultaat dus de som van de omzet en de bedrijfskosten is ca. € 40 miljoen lager doordat de transportopbrengsten en meetdiensten minder hard stegen dan de bedrijfskosten, o.a. voor inhuur van personeel. Doordat Stedin in 2021 dure leningen had afgelost kende Stedin in 2022 significant lagere rentelasten waardoor uiteindelijk een beter netto resultaat kon worden gepresenteerd. De investeringen in materiële en immateriële vaste activa bedroegen in 2022 € 712 miljoen, een stging van 4% (2021: € 687 miljoen). Naast het reguliere beheer en onderhoud, ook betrekking op de aanleg en aansluitingen van nieuwe netten, bijvoorbeeld door de aanhoudende woningbouw, verduurzaming en werkzaamheden op aanvraag van de overheid. |              |                |
|                          |          |              |             |                                                     | Om alle investeringen in de energietransitie te kunnen blijven doen en Stedins netten te onderhouden is versterking van het eigen vermogen van Stedin nodig. Om die reden hebben Stedin en de 42 aandeelhouders de dialoog met de Staat en lokale overheden die nog geen aandeelhouder zijn geïntensiveerd over de wijze waarop de vermogenspositie van Stedin kan worden versterkt. Voor de Staat heeft dit eind 2022 geleid tot een                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |                |

set aan afspraken en dat €500 miljoen in de Miljoenennota van de Staat is gereserveerd. De verwachting is dat de toetreding van de Staat als aandeelhouder en het beschikbaar stellen van het kapitaal aan Stedin in 2023 zal worden geëffectueerd.

Wanneer we meer naar Rotterdam kijken zijn er de volgende noemenswaardige ontwikkelingen. De transportschaarste op het hoogspanningsnet van TenneT voor het grootschalig afnemen van elektriciteit, raakt ook grootverbruikklanten in Stedin-gebied. Nieuwe aanvragen van klanten in het Rotterdamse havengebied komen op een wachtlijst zolang het onderzoek door TenneT naar congestiemanagement loopt. Stedin en de gemeente werken op dit dossier samen met TenneT. Verder heeft Stedin de nodige zwaar verouderde brosse (gietijzer en asbesthoudende) leidingen vervangen. Daarnaast zijn verdere voorbereidingen getroffen voor uitbreiding van het stoompijpnetwerk in de Botlek om meer bedrijven aan te sluiten. Een andere positieve ontwikkeling is dat Stedin heeft bijgedragen in de ondersteuning van de Energiebank. De Energiebank De Energiebank heeft als doel om energie als eerste levensbehoefte beschikbaar te houden voor huishoudens, die te weinig geld hebben om hun energierekening te betalen. De hulp van Stedin zit zowel in mensen als in middelen.

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022* | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|-----------------|-------------------|
| Boekwaarde                 | 63.916                             | 63.916          | 63.916            |
| Netto resultaat:           | 21.000                             | 0               | 44.000            |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 3.270.000                          | 3.525.000       | 3.342.000         |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 4.912.000                          | 5.100.000       | 5.178.000         |

|                                                     |              |               |                                                                                                                                                                                                                         |                 |              |               |
|-----------------------------------------------------|--------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|---------------|
| Stadion Feijenoord                                  | Vennootschap | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                                                                                                 | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b> | <b>Status</b> |
|                                                     |              |               | Stadion Feijenoord                                                                                                                                                                                                      |                 | Vennootschap | Te beëindigen |
| <b>Algemene gegevens</b>                            |              |               |                                                                                                                                                                                                                         |                 |              |               |
| Vestigingsplaats:                                   |              |               | Rotterdam                                                                                                                                                                                                               |                 |              |               |
| Publiek belang:                                     |              |               | Het aandeelhouderschap is ontstaan vanuit de conversie van een achtergestelde lening uit 1994 ten behoeve van de renovatie van De Kuip. De gemeente ziet geen publiek belang in het aandeelhouderschap van het stadion. |                 |              |               |
| Bestuurlijk belang:                                 |              |               | De gemeente heeft als houder van één aandeel in beperkte mate zeggenschap in de aandeelhoudersvergadering (0,02%).                                                                                                      |                 |              |               |
| Financieel belang:                                  |              |               | Aan het preferente aandeel van de gemeente is een agioreserve van € 7,9 mln verbonden.                                                                                                                                  |                 |              |               |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |              |               | Eind 2022 is duidelijk geworden dat Stadion Feijenoord op de korte termijn geen nieuw stadion kan realiseren. Vanwege de financiële impact hiervan op Feijenoord Stadion N.                                             |                 |              |               |

V. heeft de gemeente een voorziening getroffen voor de boekwaarde van haar aandeel.

Ontwikkelingen en behaalde  
resultaten in 2022:

Eind 2022 is duidelijk geworden dat Stadion Feijenoord op de korte termijn geen nieuw stadion kan realiseren. De gemeente heeft daarop besloten de beoogde locatie niet meer te reserveren voor een nieuw stadion.

| Financiële gegevens | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|---------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
|---------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|

\* Cijfers gebaseerd op het jaarverslag

2021-2022 (Stadion Feijenoord werkt

met een gebroken boekjaar)

|                            |         |        |         |
|----------------------------|---------|--------|---------|
| Boekwaarde                 | 7.941   | 13.391 | 7.941   |
| Netto resultaat:           | -3.327  | -2.000 | 734     |
| Eigen vermogen per 31/12:  | -17.542 | -6.064 | -16.808 |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 32.569  | 70.000 | 39.102  |

|                                                     |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
|-----------------------------------------------------|----------|--------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------|----------------|
| Swanbridge Capital B.V.                             | Treasury | Vennootschap | Te          | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Taakveld       | Soort              | Status         |
|                                                     |          |              | continueren | Swanbridge Capital B.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Treasury       | Vennootschap       | Te continueren |
| Algemene gegevens                                   |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
| Vestigingsplaats:                                   |          |              |             | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                |                    |                |
| Publiek belang:                                     |          |              |             | De gemeente hecht aan het innovatieklimaat in de stad, in het bijzonder rond de medische zorg. De gemeente ondersteunt de Life Science- sector door voldoende investeringskapitaal beschikbaar te stellen voor start-ups in een vroege fase van productontwikkeling, via Swanbridge Capital levert de gemeente hier zijn bijdrage aan. |                |                    |                |
| Bestuurlijk belang:                                 |          |              |             | Vertegenwoordiging van het college van B en W in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en het benoemingsrecht van één lid van de Investor Board.                                                                                                                                                                                  |                |                    |                |
| Financieel belang:                                  |          |              |             | Het totale gemeentelijke commitment bedraagt €1 mln; met dit bedrag bezit de gemeente 24,69% van de aandelen.                                                                                                                                                                                                                          |                |                    |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |          |              |             | Het risico op afwaardering is voor alle investeringsfondsen 'licht verhoogd' vanwege de aard van de activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en/of risicodragend participeren) van dit specifieke type deelnemingen. Het meest recente kwartaalrapport geeft geen aanleiding tot afwaardering.                            |                |                    |                |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      |          |              |             | Het fonds heeft in 2022 voor de eerste maal een participatie succesvol verkocht (Allero Therapeutics).                                                                                                                                                                                                                                 |                |                    |                |
| Financiële gegevens*                                |          |              |             | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |                |
| * Jaarrekening 2022                                 |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
| nog niet beschikbaar,                               |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
| cijfers van begroting                               |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
| 2022 gehanteerd                                     |          |              |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                    |                |
| Boekwaarde                                          |          |              |             | 600                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 700            | 327                |                |

|                            |          |              |               |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       |                          |
|----------------------------|----------|--------------|---------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------|
|                            |          |              |               | Netto resultaat:                                    | -125                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | -120                  | -120                     |
|                            |          |              |               | Eigen vermogen per 31                               | 671                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 750                   | 750                      |
|                            |          |              |               | /12:                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       |                          |
|                            |          |              |               | Vreemd vermogen per                                 | 1311                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1400                  | 1400                     |
|                            |          |              |               | 31/12:                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       |                          |
| Warmtebedrijf Holding B.V. | Treasury | Vennootschap | Te beëindigen | <b>Verbonden partij</b>                             | <b>Taakveld</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Soort</b>          | <b>Status</b>            |
|                            |          |              |               | Warmtebedrijf Holding B.V.                          | Treasury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Vennootschap          | Te beëindigen            |
|                            |          |              |               | <b>Algemene gegevens</b>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       |                          |
|                            |          |              |               | Vestigingsplaats:                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                       | Rotterdam                |
|                            |          |              |               | Publiek belang:                                     | De gemeente heeft het Warmtebedrijf opgericht om industriële restwarmte te kunnen benutten voor de verwarming van woningen en bedrijfspanden in de gemeente Rotterdam. De restwarmte wordt afgenomen van de afvalverbrandingsinstallatie (AVI) Rozenburg. In het verleden werd deze restwarmte niet benut. Het publieke belang betreft een meer duurzame energiebenutting door levering van restwarmte aan eindgebruikers in de stad. De warmtelevering komt in de plaats van verbruik van fossiele brandstoffen voor verwarming en warm water. Daarmee verbetert bijvoorbeeld ook de luchtkwaliteit, omdat de uitstoot van schadelijke stoffen navenant daalt. Dit zijn allemaal stappen richting een schone stad. |                       |                          |
|                            |          |              |               | Bestuurlijk belang:                                 | College van B en W is vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |                          |
|                            |          |              |               | Financieel belang:                                  | De boekwaarde van WBR bedraagt € 40,9 mln euro in 2021. De gemeente heeft daarnaast een vordering op WBR. Deze vordering is ontstaan door aflossing van een lening bij BNG onder de borg. Per 1 januari 2022 bedroeg de lening inclusief uitstaande rente €104,1 mln.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                       |                          |
|                            |          |              |               | Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | In 2022 heeft de Rotterdamse raad besloten WBR te verkopen - hierdoor wordt de gemeentelijke relatie met WBR verbroken. De verkoop van WbR is gerealiseerd in november 2022, waarmee de gemeente Rotterdam haar aandelen heeft verkocht aan Vattenfall. Hierbij heeft de gemeente Rotterdam haar lening volledig moeten afschrijven, dat deels is gecompenseerd vanuit de verkoopwinst van de aandelen. De gemeente Rotterdam is sinds november 2022 geen aandeelhouder meer in het WbR.                                                                                                                                                                                                                            |                       |                          |
|                            |          |              |               | Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      | I.v.m. de verkoop van WbR zijn er geen ontwikkelingen/beleidsdoelen vanuit het WbR geformuleerd - WbR wordt immers overgenomen door de kopende partij. Wel heeft de gemeente Rotterdam met de kopende partij afspraken gemaakt over het publieke belang, wat eerst geborgd werd door aandeelhouderschap in WbR, zodat deze geborgd blijven zelfs na verkoop van WbR.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                       |                          |
|                            |          |              |               | <b>Financiële gegevens</b>                          | <b>Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Begroting 2022</b> | <b>Jaarrekening 2022</b> |
|                            |          |              |               | Boekwaarde                                          | 40.853                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | nvt                   | nvt                      |
|                            |          |              |               | Netto resultaat:                                    | -17.786                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | nvt                   | nvt                      |
|                            |          |              |               | Eigen vermogen                                      | 8.413                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | nvt                   | nvt                      |

per 31/12:

|              |         |     |     |
|--------------|---------|-----|-----|
| Vreemd       | 126.652 | nvt | nvt |
| vermogen per |         |     |     |
| 31/12:       |         |     |     |

Vennootschappen kennen verschillende vormen: een besloten, naamloze of commanditaire vennootschap. Als de gemeente aandelen in een vennootschap heeft, neemt de gemeente op die manier deel in het aandelenkapitaal. Een dergelijk financieel belang met een derde rechtspersoon is pas een verbonden partij als de gemeente tevens een bestuurlijk belang heeft. Dit kan door een vertegenwoordiging in het bestuur of de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, het hebben van stemrecht en zo meer.

In de tabel hierboven wordt nadere informatie gegeven voor de vennootschappen waarin de gemeente Rotterdam een aandeelhouderschap kent. De tabel biedt per vennootschap inzicht in de naam, vestigingsplaats, en in de publieke, bestuurlijke en financiële belangen zowel als de risico's voor de gemeente Rotterdam. Conform artikel 15 van het BBV biedt de tabel daarnaast inzicht in de ontwikkeling van de boekwaarden, het eigen en vreemd vermogen en het nettoresultaat.

Hieronder volgt een korte uiteenzetting over de:

1. Te continueren gemeentelijke deelname in vennootschappen, inclusief indicatieve dividend raming;
2. Gemeentelijke deelname in nieuw op te richten vennootschappen of nieuwe deelname in bestaande vennootschappen;
3. Te beëindigen gemeentelijke deelname in vennootschappen.

### **Te continueren gemeentelijke deelname in vennootschappen, inclusief ontvangen dividend**

De gemeente (per 31/12/2022) is aandeelhouder in 22 vennootschappen, waarbij de intentie is om haar deelname in 15 vennootschappen te continueren en in 7 vennootschappen te beëindigen.

De vennootschappen Bank Nederlandse Gemeenten Bank NV (BNG Bank), Gemeenschappelijk Bezit Evides BV, Havenbedrijf Rotterdam NV, Sportbedrijf Rotterdam, Stedin Groep NV en de Royal Schiphol Group NV zijn enkele verbonden partijen die bij een positief nettoresultaat een deel van de winst als dividend uitkeren aan de gemeente als aandeelhouder. Dat deel hangt af van de pay-out ratio: de procentueel aan aandeelhouders uitgekeerde winst. De verwachte dividendopbrengst voor 2022 is circa € 92 mln (zie tabel) .

### **Gemeentelijke deelname in nieuw op te richten vennootschappen of een nieuwe gemeentelijke deelname in bestaande vennootschappen**

Niet van toepassing in 2022

### **Te beëindigen gemeentelijke deelname in vennootschappen**

Per 31 december 2022 heeft de gemeente de intentie om deelname in 7 vennootschappen te beëindigen door als aandeelhouder uit te treden, de verbonden partij te verkopen of te liquideren - voor enkele partijen loopt

dit proces reeds. Dit betreft de volgende deelnemingen: Glazen Maas Exploitatie B.V. & Glazen Maas Infrastructuur B.V., ROM-D Beheer N.V., ROM-D Kil III C.V., SSC Flex B.V., Multidiensten Rotterdam B.V. en Stadion Feijenoord N.V..

- Deelname in de vennootschappen Warmtebedrijf Rotterdam en Ontwikkelingsmaatschappij Rijnmond is gedurende 2022 reeds gestopt.

Relevant om te vermelden is dat de gemeente bij de beëindiging van deelnemingen afhankelijk is van derden waaronder de deelneming zelf, maar bijvoorbeeld ook besluitvorming bij andere aandeelhouders of in geval van het liquideren van deelnemingen ook de opstelling van bestaande crediteuren en debiteuren of de belastingdienst. In de lijst van verbonden partijen van deze paragraaf is een nadere toelichting opgenomen over de status van de beëindiging van de gemeentelijke deelname in voornoemde verbonden partijen.

## Overzicht begroting/realisatie dividend 2021-2022

### Stichtingen

| Verbonden partij                                                                 | Taakveld                           | Soort          | Status                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Stichting Bestuur openbaar onderwijs Rotterdam                                   | Onderwijs en leerlingzaken         | Stichting      | Te continueren                                                                                                                                                                                                                                            |
| Algemene gegevens                                                                |                                    |                |                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Vestigingsplaats:                                                                |                                    |                | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Publiek belang:                                                                  |                                    |                | Goede uitvoering en spreiding van het openbaar onderwijs in Rotterdam.                                                                                                                                                                                    |
| Bestuurlijk belang:                                                              |                                    |                | De gemeenteraad is toezichhouder van de stichting BOOR. De gemeenteraad keurt de strategische beleidskoers, de begroting en de jaarrekening goed. Daarnaast benoemt zij de leden van het college van bestuur, waarvan specifiek de voorzitter in functie. |
| Financieel belang:                                                               |                                    |                | n.v.t.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                              |                                    |                | n.v.t.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                   |                                    |                | n.v.t.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Financiële gegevens                                                              | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022*                                                                                                                                                                                                                                        |
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |                                    |                |                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                            |        |        |        |
|----------------------------|--------|--------|--------|
| Netto resultaat:           | 2.148  | -2.555 | -2.555 |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 46.812 | 32.419 | 32.419 |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 87.763 | 99.986 | 99.986 |

|                                                     |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |             |          |           |                |
|-----------------------------------------------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|----------|-----------|----------------|
| Stichting                                           | Media | Stichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Te          | Verbonden   | Taakveld | Soort     | Status         |
| Bibliotheek                                         |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | continueren | partij      |          |           |                |
| Rotterdam                                           |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             | Stichting   | Media    | Stichting | Te continueren |
|                                                     |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             | Bibliotheek |          |           |                |
|                                                     |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             | Rotterdam   |          |           |                |
| Algemene gegevens                                   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |             |          |           |                |
| Vestigingsplaats:                                   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             | Rotterdam   |          |           |                |
| Publiek belang:                                     |       | Gezien de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de openbare bibliotheek, en de nauwe verwevenheid tussen bibliotheekwerk en democratie, is gekozen voor een constructie als verbonden partij.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |             |          |           |                |
| Bestuurlijk belang:                                 |       | Statutaire bevoegdheden als aangesloten instelling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |             |          |           |                |
| Financieel belang:                                  |       | De inbrengwaarde van de activa (collectie, inventaris).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |             |             |          |           |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |       | <p>Bibliotheek Rotterdam kampt niet met actuele risico's. Bibliotheek Rotterdam heeft in de eerste maanden van 2022 last gehad van de COVID-maatregelen. Voor de langere termijn zijn er risico's in de vorm van een teruglopend aantal betalende leden en de mogelijkheid van een lager subsidieniveau. Bibliotheek Rotterdam heeft voor het genereren van eigen inkomsten een contributiemodel, volwassen leden betalen een contributie voor lidmaatschap van de bibliotheek (leden &lt;18 zijn gratis lid). Landelijk staat dit model onder druk, door het teruglopen van het aantal betalende leden. Het eerste jaar na COVID is de daling in ledenaantallen gestabiliseerd en omgedraaid in zelfs een lichte stijging.</p> <p>Naast een terugloop van eigen inkomsten is de terugloop van subsidie een risico voor Bibliotheek Rotterdam. Het grootste deel van de inkomsten van de bibliotheek is afkomstig van subsidies. Zowel een terugloop in subsidieniveau als een ontoereikende indexatie leidt tot een risico in het op niveau houden van de aanwezigheid in de stad en de kwaliteit van de dienstverlening. Het hoge inflatiepercentage en de hoge energiekosten in 2022 maken dit een reëel risico.</p> <p>Bibliotheek Rotterdam is nu en in de toekomst in toenemende mate afhankelijk van de samenwerkingen met diverse partners in de stad, geldt een terugloop in subsidie bij partners ook als risico, die het behalen van de doelstellingen van Bibliotheek Rotterdam kunnen belemmeren.</p> <p>In oktober 2022 manifesteerde zich een cyberrisico, toen de bibliotheek slachtoffer werd van een aanval met gijzelsoftware. Hier zijn maatregelen op getroffen. In 2023 wordt rapportage over risico's en mitigerende maatregelen vast onderdeel in de kwartaalrapportages.</p> <p>Ten aanzien van de Centrale Bibliotheek aan de Hoogstraat, heeft de gemeenteraad op 26 november 2020 besloten het traject tot een Voorlopig Ontwerp voort te zetten. Eind 2022 is het ontwerpteam geselecteerd dat het ingediende schetsontwerp uitwerkt tot een Voorlopig Ontwerp. Het Voorlopig Ontwerp wordt medio 2023 verwacht.</p> |             |             |          |           |                |
| Ontwikkelingen                                      |       | Bibliotheek Rotterdam help Rotterdammers bewust, kritisch en actief deel te nemen aan de samenleving. Dit doet de bibliotheek door                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             |             |          |           |                |

en behaalde enerzijds een uitgebreide programmering aan te bieden waarin Rotterdammers kennis en vaardigheden aangereikt krijgen om mee te resultaten in kunnen doen. Anderzijds doet de bibliotheek dit door het aanbod laagdrempelig en in de nabijheid van Rotterdammers aan te bieden. 2022:

Bibliotheek Rotterdam biedt een laagdrempelig en toegankelijk netwerk aan bibliotheekvestigingen, met een aanbod dat is afgestemd op de samenstelling en behoeften van het gebied. De bibliotheek vormt een hoeksteen in het oplossen van sociaal-maatschappelijke problemen waar Rotterdam mee kampt. In het bijzonder het terugdringen van laaggeletterdheid, het ontwikkelen van (digitale) basisvaardigheden en het voorkomen van eenzaamheid (in het bijzonder onder ouderen). De programmering van de bibliotheek is afgestemd op deze uitdagingen.

Januari 2021 betekende voor de bibliotheek de aftrap van een nieuwe beleidsplanperiode van het, door het College vastgestelde, Meerjarenbeleid 2021-2024 (MJB 2021 – 2024) en de daarbij behorende beleidsdoelen. Echter, de coronapandemie heeft verstrekende gevolgen gehad voor de dienstverlening van de bibliotheek op verschillende gebieden. In 2022 mocht de bibliotheek na twee coronajaren vanaf eind januari weer volledig haar deuren openen voor de Rotterdammers en kon ze haar aanbod weer in alle verschijningsvormen vanuit de missielijnen aanbieden. Op alle vlakken heeft Bibliotheek Rotterdam de draad weer opgepakt: van de jongste Rotterdammers via de BoekStart koffertjes, de basisscholen met het programma dBos (de Bibliotheek op School), het middelbaar onderwijs met pilotcollecties en begeleiding van docenten, het helpen van jongeren in hun persoonlijke ontwikkeling vanuit Zuidplein en in de Centrale Bibliotheek en tenslotte de volwassenen met de versterking van hun basisvaardigheden op taal- en digitaal gebied.

In 2023 ambieert Bibliotheek Rotterdam, zoals ook benoemd in het MJB 2021-2024 en het jaarplan 2023, via de missielijnen bij te dragen aan leesplezier, het terugdringen van laaggeletterdheid, het vergroten van digitale vaardigheden en het bevorderen van burgerschap door activiteiten en educatieve programma's, gebruikmakend van een diverse en pluriforme collectie. Het netwerk van 21 locaties als gastvrije, neutrale en sfeervolle ontmoetingsplekken wordt weer ten volle benut.

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|----------------|-------------------|
| Netto resultaat:           | 1.084                              | -2             | -913              |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 9.384                              | 8.307          | 8.428             |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 6.095                              | 5.617          | 6.518             |

| Stichting         | Openbaar                       | Stichting | Te          | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                              | Taakveld                                | Soort     | Status         |
|-------------------|--------------------------------|-----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|----------------|
| Natuurstad        | groen en (openlucht) recreatie |           | continueren | Stichting Natuurstad                                                                                                                                                                                                          | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | Stichting | Te continueren |
| Algemene gegevens |                                |           |             |                                                                                                                                                                                                                               |                                         |           |                |
| Vestigingsplaats: |                                |           |             | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                     |                                         |           |                |
| Publiek belang:   |                                |           |             | Het bevorderen van kennis en waardering voor natuur en milieu in Rotterdam onder meer door de exploitatie van kinderboerderijen en educatieve tuinen en het aanbieden van lesprogramma's over natuur, milieu en duurzaamheid. |                                         |           |                |
| Bestuurlijk       |                                |           |             | Benoeming van alle leden van de raad van toezicht, benoemingsrecht voor de directeur, informatierecht voor alle benodigde informatie                                                                                          |                                         |           |                |

belang:

Financieel

Jaarlijkse subsidie van € 9,5 mln.

belang:

Risico-

Stichting Natuustad functioneert bestuurlijk en financieel naar behoren. Risico laag.

inschatting (BBV,

art. 11 eerste lid,

sub b)

Ontwikkelingen

Begin 2022 werd nog ingeboet op bezoekersaantallen en groepen voor NME lessen vanwege de Covid-maatregelen, maar ook

en behaalde

bezoekersbereidheid. Verwachting is daarom dat de aantallen wellicht lager uitvallen dan de afgesproken resultaten. V.w.b.

resultaten in

toegankelijkheid/openstelling van de locaties lijkt het dat dit volgens afspraak kon worden uitgevoerd.

2022:

**Financiële**

**Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)**

**Begroting 2022**

**Jaarrekening 2022**

**gegevens**

Netto resultaat:

0

0

0

Eigen vermogen

1.137

1.387

1.525

per 31/12:

Vreemd

2.239

1.976

1.948

vermogen per 31

/12:

|                                                     |            |           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |              |               |
|-----------------------------------------------------|------------|-----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|---------------|
| Stichting                                           | Mobiliteit | Stichting | Te          | <b>Verbonden partij</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Taakveld</b> | <b>Soort</b> | <b>Status</b> |
| Zuid-                                               |            |           | continueren | Stichting Zuid-Holland bereikbaar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Mobiliteit      | Stichting    | Te            |
| Holland                                             |            |           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |              | continueren   |
| bereikbaar                                          |            |           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |              |               |
| <b>Algemene gegevens</b>                            |            |           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |              |               |
| Vestigingsplaats:                                   |            |           |             | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |              |               |
| Publiek belang:                                     |            |           |             | Het publiek belang is gelegen in het kunnen uitvoeren van een gezamenlijk programma van mobiliteitsmaatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid en ter bevordering van duurzame gedragsverandering in de regio op de korte termijn. In dit programma worden deel- en gezamenlijk belangen van de moederorganisaties geïntegreerd. Via de stichting kunnen aanbestedingen worden gedaan ter uitvoering van dit programma. |                 |              |               |
| Bestuurlijk belang:                                 |            |           |             | De wethouder Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit is lid van de stuurgroep, die de jaarplannen, met daarin de strategische doelen, en de begroting vaststelt. De stichting kent een Raad van Toezicht, de leden waarvan door de stuurgroep zijn benoemd.                                                                                                                                                                    |                 |              |               |
| Financieel belang:                                  |            |           |             | De gemeente betaalt een vaste jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 272.000. Daarnaast kan de gemeente werkbudgetten, aanbestedingen en projecten mede-bekostigen op basis van het jaarplan.                                                                                                                                                                                                                                   |                 |              |               |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |            |           |             | Door de directe aansturing vanuit de stuurgroep heeft de stichtingsbestuurder een strikt mandaat, dat met waarborgen is omkleed, zodat er geen bijzondere financiële risico's voor de moedersorganisaties zijn.                                                                                                                                                                                                               |                 |              |               |

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:

In 2022 is doorgepakt op de werkgeversaanpak Duurzame Mobiliteit , die in 2021 was gestart. Hierbij wordt samengewerkt met het Rotterdamse bedrijfsleven en afspraken gemaakt over halvering van de CO2 uitstoot van woon-werkverkeer en zakelijk verkeer. Inmiddels zijn ruim 50 grote bedrijven, goed voor een kwart van het Rotterdamse werkgelegenheid, aangesloten bij de Alliantie Duurzame Mobiliteit. Tevens is de aanpak voor de komende jaren gericht op de andere bedrijven voorbereid en zijn hiervoor tools ontwikkeld, om bedrijven te faciliteren in aanpassen van hun mobiliteitskeuzen. Hiermee zal de komende jaren de CO2 uitstoot van personenmobiliteit belangrijk verminderd worden, maar ook een stevige bijdrage aan de bereikbaarheid geleverd

| Financiële gegevens                                | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) *ZHB is opgericht in januari 2022 | Begroting | Jaarrekening |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|
| *Stichting Zuid-Holland Bereikbaar (ZHB) heeft     | en heeft dus geen jaarrekening 2021                                  | 2022*     | 2022*        |
| geen winstoogmerk - eventueel batig saldo vloeit   |                                                                      |           |              |
| jaarlijks terug naar partners. Feitelijk is het    |                                                                      |           |              |
| resultaat nihil. Vanuit deze beschikt ZHB ook niet |                                                                      |           |              |
| over een eigen vermogen. De financiering van       |                                                                      |           |              |
| ZHB bestaat uit exploitatie-, werk- en             |                                                                      |           |              |
| projectbudgetten afkomstig van de                  |                                                                      |           |              |
| samenwerkingspartners; er is geen sprake van       |                                                                      |           |              |
| vreemd vermogen.                                   |                                                                      |           |              |
| Netto resultaat:                                   | N.v.t.                                                               | 985       | 985          |
| Eigen vermogen per 31/12:                          | N.v.t.                                                               | *         | *            |
| Vreemd vermogen per 31/12:                         | N.v.t.                                                               | *         | *            |

Een verbonden partij kan een stichting zijn. Stichtingen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft, of waartoe het College expliciet besloten vallen onder de term verbonden partij. Dit geldt alleen als er geen sprake is van een subsidierelatie. Als de gemeente een stichting in overwegende mate subsidie geeft, valt die stichting onder 'gesubsidieerde instellingen' en is het geen verbonden partij.

Eind 2022 kent de gemeente Rotterdam 4 stichtingen die zich classificeren als verbonden partij. Al deze stichtingen worden in 2023 gecontinueerd.

## Gemeentelijke deelname in nieuw op te richten stichtingen of nieuwe gemeentelijke deelname in bestaande stichtingen

Geen.

## Te beëindigen gemeentelijke deelname in stichtingen

Geen.

# Verenigingen

| Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Taakveld                           | Soort          | Status             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                |                    |
| Wigo4It C. V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Inkomensregelingen                 | Vereniging     | Te continueren     |
| Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                |                    |
| partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                |                    |
| Wigo4It C.V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |                |                    |
| Inkomensregelingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |                |                    |
| Vereniging                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                |                    |
| Te continueren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |                |                    |
| Algemene gegevens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |                |                    |
| Vestigingsplaats:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |                |                    |
| Den Haag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |                |                    |
| Publiek belang: Zonder winstoogmerk de ICT-functie ten behoeve van het Inkomensdomein (aanvragen en verstrekken uitkering) voor de sociale diensten van de G4 te verzorgen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                |                    |
| Bestuurlijk belang: In 2022 is de governancestructuur van de verbonden partij gewijzigd. De belangrijkste reden voor deze wijziging was de wens van de vier grote steden om de coöperatie op een zakelijkere manier aan te sturen. De statuten en alle onderliggende documentatie zijn hierop aangepast en opgesteld in overleg met de G4. De coöperatie heeft een onafhankelijke directie en hiërarchisch daarboven geplaatste raad van commissarissen die door de G4 worden benoemd. De beleidskaders verbonden partijen van de verschillende steden zijn als leidraad genomen om te komen tot een robuuste gewijzigde governance. Vertegenwoordiging door het college van B en W (vakwethouder) in de algemene leden vergadering. De gebruikersraad heeft een adviesrol richting de directie over de kwaliteit en doelmatigheid van de dienstverlening, de functionaliteit van de producten en de roadmap voor productontwikkeling. |                                    |                |                    |
| Financieel belang: In het deelnemersconvenant staat dat elke deelnemer € 25.000 in het eigen vermogen van de Coöperatie Wigo4it U.A. stort. Daarnaast is er een jaarlijkse bijdrage. De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam is in 2022 € 8,1 mln.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |                |                    |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) Indien van toepassing, worden risico's afgedekt door het vormen van een voorziening binnen de corporatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |                |                    |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: De organisatie wordt aangepast naar een Fit For Purpose organisatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                    |                |                    |
| Financiële gegevens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
| Netto resultaat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 322                                | -3.078         | -2.563             |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 9.986                              | 5.200          | 5.796              |
| Vreemd vermogen per                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 11.931                             | 12.000         | 10.603             |

| Dimpact                                                                         | Inkomensregelingen | Vereniging | Te          | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                               | Taakveld              | Soort                     | Status         |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------------------|----------------|
|                                                                                 |                    |            | continueren | Dimpact                                                                                                                                                                                                                        | Inkomensregelingen    | Vereniging                | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b>                                                        |                    |            |             |                                                                                                                                                                                                                                |                       |                           |                |
| Vestigingsplaats:                                                               |                    |            |             | Enschede                                                                                                                                                                                                                       |                       |                           |                |
| Publiek belang:                                                                 |                    |            |             | Volgens artikel 2 van de statuten fungeert de coöperatie fungeert als een katalysator voor gestandaardiseerde, integrale gemeentelijke informatievoorziening ten behoeve van de (digitale) dienstverlening en bedrijfsvoering. |                       |                           |                |
| Bestuurlijk belang:                                                             |                    |            |             | Stemrecht over onder meer besluiten over de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage, de benoeming van de raad van commissarissen, de begroting en jaarrekening en wijziging van de statuten van de coöperatie.                        |                       |                           |                |
| Financieel belang:                                                              |                    |            |             | Een jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage (gering)                                                                                                                                                                                  |                       |                           |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                             |                    |            |             | Geen gegevens beschikbaar.                                                                                                                                                                                                     |                       |                           |                |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                  |                    |            |             | Geen gegevens beschikbaar.                                                                                                                                                                                                     |                       |                           |                |
| <b>Financiële gegevens*</b>                                                     |                    |            |             | <b>Jaarrekening 2021</b>                                                                                                                                                                                                       | <b>Begroting 2022</b> | <b>Jaarrekening 2022*</b> |                |
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd |                    |            |             | (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                               |                       |                           |                |
| Netto resultaat:                                                                |                    |            |             | 172                                                                                                                                                                                                                            | 3.450                 | 3.450                     |                |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                       |                    |            |             | 2.335                                                                                                                                                                                                                          | 1.840                 | 1.840                     |                |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                                      |                    |            |             | 3.218                                                                                                                                                                                                                          | 3.200                 | 3.200                     |                |

Ook een coöperatieve vereniging kan een verbonden partij zijn. Een coöperatieve vereniging heeft als doel in bepaalde materiële behoeften van de leden te voorzien. In tegenstelling tot een gewone vereniging kan een coöperatieve vereniging de aansprakelijkheid van de leden beperken of helemaal uitsluiten.

Zo is de gemeente Rotterdam bijvoorbeeld lid van de vereniging "Wigo4it". Dit is een coöperatie die in dienst van én samen met de 4 grote gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) - integrale ICT- oplossingen ontwikkelt voor het aanvragen en verstrekken van uitkeringen, het begeleiden van mensen naar werk en het aanvragen en verstrekken van zorg.

### Te continueren gemeentelijke deelname in verenigingen

De gemeente continueert haar deelname in de verenigingen Wigo4it en Dimpact.

### Gemeentelijke deelname in nieuw op te richten verenigingen of nieuwe gemeentelijke deelname in bestaande verenigingen

Geen.

Te beëindigen gemeentelijke deelname in verenigingen

Geen.

Gemeenschappelijke regelingen

| Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Taakveld        | Soort              | Status      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|-------------|
| partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                    |             |
| GGD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Volksgezondheid | Gemeenschappelijke | Te          |
| Rotterdam-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                 | Regeling           | continueren |
| Rijnmond                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                    |             |
| Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                    |             |
| Taakveld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                    |             |
| Soort                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |                    |             |
| Status                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                 |                    |             |
| Algemene gegevens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                    |             |
| Vestigingsplaats:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                 |                    |             |
| Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                    |             |
| Publiek belang:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |                    |             |
| De lichamelijke gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen beschermen en bevorderen, en daarnaast ziekten onder de bevolking voorkomen of vroegtijdig opsporen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                 |                    |             |
| Bestuurlijk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                    |             |
| De gemeente Rotterdam heeft één lid en één plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                 |                    |             |
| belang:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                    |             |
| Financieel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                 |                    |             |
| Rotterdam voert deze regeling uit. Uitgaven voor de uitvoering van deze wettelijke taken en inkomsten vanuit regiogemeenten (inwonerbijdragen) zijn onderdeel van de gemeentebegroting. Voor het complete verzorgingsgebied Rotterdam-Rijnmond is het budget in 2022 in totaal €10,1 mln. € 5,1 mln komt hiervan voor rekening van de gemeente Rotterdam.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                 |                    |             |
| Risico-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                 |                    |             |
| Ook in 2022 zijn er nog extra kosten gemaakt via de aparte corona organisatie van GGD-GHOR. Conform de Bestuurlijke en financiële afspraken met het ministerie van VWS worden alle meerkosten Corona vergoed. Er wordt geen financiële afrekening gevoerd op het basistakenpakket van de GGD omdat het overwegend gaat om capaciteitstaken waarbij een bepaalde formatie nodig is om de taak voor het werkgebied uit te voeren dan wel voorbereid te zijn op uitbraken en incidenten. Alleen het product kinderopvanginspecties is afhankelijk van het aantal kinderopvanglocaties en aantal en soort inspecties in een gemeente. De bedragen hiervoor worden uiteindelijk afgerekend op het werkelijke aantal verrichte inspecties.  |                 |                    |             |
| Ontwikkelingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                 |                    |             |
| Ook in 2022 is de coronaorganisatie nog het hele jaar actief geweest voor de uitvoering van vaccinatiecampaagnes en herhaalcampaagnes. Veelal is ook geprobeerd om door wijkgerichte inzet waar mogelijk zoveel mogelijk de vaccinatiegraad te verhogen. De meerkosten voor corona werden ook in 2022 door de rijksoverheid vergoed. De uitvoering van het basistakenpakket is in 2022 weer zoveel mogelijk opgepakt. Omdat de begroting 2024 al in het voorjaar van 2023 vastgesteld moet worden en er zorgen zijn over de uitvoering van de wettelijke basistaken werd vanaf de zomer in het bestuur uitvoerig gesproken over de noodzakelijk basisversterking van de GGD. Door toenemende wettelijke regelgeving op het gebied van |                 |                    |             |

privacy en patiëntengegevens en andere wetswijzigingen alsmede door de toegenomen infectieziektedruk en de toevoeging van ziekten waarvoor een wettelijke meldplicht geldt is de druk op de GGD enorm toegenomen. Doordat de meerkostenregeling in het nieuwe jaar affloopt ontstaat er een acuut probleem. Het AB is in die discussie meegenomen ter voorbereiding van het begrotingstraject. Ook de ronde langs alle bestuurders van de DPG stond in het teken van de begrotingsproblematiek. In het afgelopen jaar werd ook duidelijk dat rijksfinanciering om de ambities van GGD3.0 te realiseren niet aan GGD-en zal worden toegekend. Dat vraagt in samenhang met de middelen die wel komen via SPUK en GALA om een herbezinning op de ambities van GGD3.0.

|                     |                 |                    |             | Financiële                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022              | Jaarrekening 2022 |
|---------------------|-----------------|--------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|-------------------|
|                     |                 |                    |             | gegevens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             | Netto resultaat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | N.v.t.                             | N.v.t.                      | N.v.t.            |
|                     |                 |                    |             | Eigen vermogen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | N.v.t.                             | N.v.t.                      | N.v.t.            |
|                     |                 |                    |             | per 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             | Vreemd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | N.v.t.                             | N.v.t.                      | N.v.t.            |
|                     |                 |                    |             | vermogen per                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             | 31/12:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| Grondbank           | Wonen en bouwen | Gemeenschappelijke | Te          | Verbonden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Taakveld                           | Soort                       | Status            |
| RZG Zuidplas        |                 | Regeling           | continueren | partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             | Grondbank                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Wonen en bouwen                    | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren    |
|                     |                 |                    |             | RZG Zuidplas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| Algemene gegevens   |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             | Vestigingsplaats:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Den Haag                           |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| Publiek belang:     |                 |                    |             | Het behartigen van het belang van de gemeente Rotterdam in het ontwikkelingsgebied van de Zuidplas voor wat betreft de ontwikkeling van de woningbouw, bedrijventerreinen en het waarborgen van voldoende hoogwaardige plankwaliteit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| Bestuurlijk belang: |                 |                    |             | De gemeente Rotterdam heeft één lid in het dagelijks bestuur lid, die tevens tweede vice-voorzitter is en een vervanger. Daarnaast heeft de gemeente Rotterdam twee leden in het algemeen bestuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| Financieel belang:  |                 |                    |             | De gemeente Rotterdam draagt naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling en is voor 40% deelnemer. De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam bedraagt in 2020 € 0,9 mln.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                             |                   |
|                     |                 |                    |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |                             |                   |
| dcmr                |                 |                    |             | Op 19 mei 2021 is door de gemeenteraad Zuidplas het masterplan Middengebied Zuidplaspolder vastgesteld ten behoeve van de ontwikkeling van o.a. een nieuw "Vijfde Dorp" van 8.000 woningen. Op 1 juli 2021 is er een bestuurlijke overeenkomst gesloten tussen de Grondbank RZG Zuidplaspolder, Provincie Zuid-Holland en de gemeente Zuidplas. Het doel van deze overeenkomst is om intenties, uitgangspunten en randvoorwaarden van de integrale gebiedsontwikkeling alsmede de rolverdeling van de partijen en de daarbij behorende taken en verantwoordelijkheden vast te leggen. In de bestuurlijke overeenkomst wordt ook bevestigd dat de Grondbank vóór 2025 wordt beëindigd. Op 1 juli 2021 zijn de Grondbank RZG Zuidplaspolder en de gemeente Zuidplas een koopovereenkomst overeengekomen voor de overdracht van alle gronden van de Grondbank. Deze koopovereenkomst is gesloten onder de ontbindende voorwaarde dat het bestemmingsplan |                                    |                             |                   |

voor de functies wonen en werken onherroepelijk wordt. Het risico dat het bestemmingsplan niet onherroepelijk wordt is klein. Enkel in dat worst case scenario zal er nog sprake zijn van afboeking van de waarde van de gronden en een verliesneming voor de deelnemers. Uitvoering van de koopovereenkomst zal voor de Grondbank leiden tot een budgetneutrale afsluiting.

|                |                         |
|----------------|-------------------------|
| Ontwikkelingen | Zie risico- inschatting |
| en behaalde    |                         |
| resultaten in  |                         |
| 2022:          |                         |

| Financiële gegevens | Jaarrekening 2021<br>(geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|---------------------|---------------------------------------|----------------|-------------------|
| Netto resultaat:    | 21.515                                | 11.000         | -                 |
| Eigen vermogen      | 4.262                                 | -              | -                 |
| per 31/12:          |                                       |                |                   |
| Vreemd              | 93.025                                | 93.000         | 92.500            |
| vermogen per        |                                       |                |                   |
| 31/12:              |                                       |                |                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------------|-----------|----------|-------|----------|
| Instandhouding                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Milieubeheer                                                                                            | Gemeenschappelijke          | Te             | Verbonden | Taakveld | Soort | Status   |
| en Beheer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                         | Regeling                    | continueren    | partij    |          |       |          |
| DCMR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Instandhouding                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Milieubeheer                                                                                            | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |           |          |       |          |
| en Beheer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| DCMR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Algemene gegevens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Vestigingsplaats:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                         |                             |                |           |          |       | Schiedam |
| Publiek belang: De milieuproblemen in de regio Rijnmond worden aangepakt door intensieve samenwerking tussen betrokken overheden. Rotterdam heeft een groot deel van de uitvoering van de milieutaken neergelegd bij de DCMR Milieudienst Rijnmond. Die geeft bijvoorbeeld milieuvergunningen af, voert controles uit, begeleidt bodemsaneringen of laat milieumetingen uitvoeren. De dienst stelt ook milieup expertise beschikbaar en adviseert rond het beleid van de gemeente Rotterdam. |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Bestuurlijk De wethouder Milieu zit in Dagelijks Bestuur, de wethouders Milieu en Financiën zitten in het Algemeen belang: Bestuur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Financieel De gemeente Rotterdam draagt jaarlijkse naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling. belang: De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam bedraagt in 2022 € 20,3 mln.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Risico- DCMR kent een systeem van risicomanagement. Voor in beeld zijnde risico's zijn bestemmingsreserves inschatting gevormd. Daarnaast wordt een ratio weerstandsvermogen aangehouden van 1,0< x <1,4. Mochten er zich (BBV, art. 11 risico's voordoen waar niet in voorzien is, en waarvoor ook het weerstandsvermogen ontoereikend is, dan kan eerste lid, sub b) Rotterdam uit hoofde van deelname in de gemeenschappelijke regeling voor ca 1/3 worden aangesproken.                  |                                                                                                         |                             |                |           |          |       |          |
| Ontwikkelingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ook in 2022 lag de aandacht binnen het werkpakket van de GR DCMR op de wettelijke vergunningverlenings- |                             |                |           |          |       |          |

en behaalde , toezichts- en handhavingstaken. Daarnaast lag de nadruk op de advisering bij complexe vraagstukken op resultaten in het gebied van gezondheid en leefomgevingskwaliteit bij de woningbouwopgave, alsmede op de 2022: voorbereidingen voor de implementatie van de Omgevingswet.

| Financiële gegevens        | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022 |
|----------------------------|------------------------------------|----------------|-------------------|
| Netto resultaat:           | 0                                  | 0              | 0                 |
| Eigen vermogen per 31/12:  | 3.200                              | 4.134          | 3.634             |
| Vreemd vermogen per 31/12: | 10.000                             | 10.700         | 10.700            |

|                                                     |                                    |                             |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                         |                             |                |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|----------------|
| Jeugdhulp                                           | Maatwerkdienstverlening            | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren    | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Taakveld                | Soort                       | Status         |
| Rijnmond                                            |                                    |                             |                   | Jeugdhulp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Maatwerkdienstverlening | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |
|                                                     |                                    |                             |                   | Rijnmond                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                         |                             |                |
| Algemene gegevens                                   |                                    |                             |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                         |                             |                |
| Vestigingsplaats:                                   |                                    |                             |                   | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |                             |                |
| Publiek belang:                                     |                                    |                             |                   | Een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van jeugdhulp in het Rijnmondgebied van de gemeenschappelijke regeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                         |                             |                |
| Bestuurlijk belang:                                 |                                    |                             |                   | Elke deelnemende gemeente wijst vanuit haar College van B en W een vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur aan, alsmede een plaatsvervanger.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |                             |                |
| Financieel belang:                                  |                                    |                             |                   | De gemeente draagt naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling en is voor ongeveer 53% deelnemer. De deelnemersbijdrage van de gemeente is in 2021 €137,1 mln, waarvan € 9,9 mln voor VTRR en € 4,0 mln voor aanpak wachtlijsten (financiering: Rijksgelden aanpak problematiek jeugdzorg) . De gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond is een inkoopcombinatie van vijftien gemeenten voor de inzet van jeugdhulp en kent slechts een klein eigen vermogen (ongeveer 1,0%) en geen vreemd vermogen. Ze sluit geen financieringen af (schulden/vreemd vermogen). Bij een eventueel tekort dragen de gemeenten naar rato bij en bij een overschot (nettoresultaat) ontvangen zij naar rato. |                         |                             |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) |                                    |                             |                   | Er is een risico op verhoging van de bijdragen van gemeenten, dit betekent dat Rotterdam de bijdrage moet verhogen, als er een naheffing komt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |                             |                |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:      |                                    |                             |                   | Gedurende het jaar is de begroting opgehoogd om de wachtlijsten te kunnen verlagen. Of deze intensivering voldoende is geweest, wordt pas bekend als de definitieve jaarrekening 2022 van de GRJR beschikbaar is. De huidige inschatting is dat niet het geval is. Hier wordt in de eerste herziening van de begroting 2023 rekening mee gehouden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                         |                             |                |
| Financiële gegevens                                 | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022              | Jaarrekening 2022 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                         |                             |                |

**gegevens**

|                  |          |                             |                |
|------------------|----------|-----------------------------|----------------|
| Netto resultaat: | 0        | 0                           | 0              |
| Eigen vermogen   | 0        | -                           | 0              |
| per 31/12:       |          |                             |                |
| Vreemd           | N.v.t.   | -                           | N.v.t.         |
| vermogen per     |          |                             |                |
| 31/12:           |          |                             |                |
| Metropoolregio   | Overhead | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |
| Rotterdam -      |          |                             |                |
| Den Haag         |          |                             |                |

**Algemene****gegevens**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vestigingsplaats:                                   | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Publiek belang:                                     | De samenwerking tussen de gemeenten bevorderen met het oog op het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid in de metropoolregio Rotterdam Den Haag.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Bestuurlijk belang:                                 | Burgemeester en portefeuillehouders Verkeer & Vervoer en Economie & Werkgelegenheid nemen zitting in Algemeen Bestuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Financieel belang:                                  | De gemeente Rotterdam draagt naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling voor het onderdeel Economisch Vestigingsklimaat. De overige bijdrage is afkomstig uit Rijksmiddelen (BDU Verkeer en Vervoer). De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam bedraagt in 2022 € 1,81 mln ( € 2,77 per inwoner).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) | In 2016 besloot het Algemeen Bestuur van de MRDH om zowel de bestaande als de toekomstige financiering van RET en HTM over te nemen van de gemeenten Rotterdam resp. Den Haag. Behalve de gemeente Albrandswaard hebben alle gemeenten een instemmende zienswijze ingediend voorafgaande aan voorgenemd besluit. (hiermee is de balanspositie ultimo 2022 € 1,04 miljard euro). De voornaamste reden voor deze overname was, dat hiermee per jaar tenminste € 6 miljoen meer voor de bekostiging van de door de MRDH uit te voeren wettelijke taak t.a.v. verkeer en vervoer beschikbaar is. De hieraan verbonden risico's zijn beperkt, o.a. omdat de MRDH zelf zorg draagt voor de integrale bekostiging van rente en afschrijving van alle door haar goedgekeurde railinvesteringen in het OV. Voor de afdekking van het resterende risico heeft de MRDH een risicoreserve ingesteld.<br><br>Ook heeft het algemeen bestuur van de MRDH na zienswijze door de regiogemeenten op 21 december 2017 de Verordening bussenleningen vastgesteld. De belangrijkste overweging voor het instellen van deze verordening is het faciliteren van adequate en goedkopere financieringsmogelijkheden voor vervoerbedrijven ten behoeve van de gewenste transitie naar zero emissie busvervoer. Voor elke verstrekte lening wordt een toereikende risicoreservering opgebouwd als onderdeel van het eigen vermogen van de MRDH. |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in            | Het afgelopen jaar is er gezamenlijk gewerkt aan het actualiseren van de Strategische Agenda van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Eind 2022 is de ontwerp Strategische Agenda voor een zienswijze aan de deelnemende gemeenten aangeboden. Deze ontwerp Strategische Agenda is het resultaat van een                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

2022: periode van consultatie van gemeenteraadsleden, bestuurders, ambtenaren, stakeholders en omliggende regio's waar gesproken is over de concrete invulling van de koers van de MRDH. De Agenda formuleert zes opdrachten voor het versterken van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid:

Opdracht 1 - Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren

Opdracht 2 - Toekomstbestendige economie stimuleren

Opdracht 3 - Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren

Opdracht 4 - Vernieuwen van werklocaties

Opdracht 5 - Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk

Opdracht 6 - Herstellen van het OV-systeem

In het voorjaar van 2023 wordt deze Strategische Agenda vastgesteld.

| Financiële gegevens                                               | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| * Jaarrekening                                                    |                                    |                |                    |
| 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |                                    |                |                    |
| Netto resultaat:                                                  | 2.302                              | -119           | -119               |
| Eigen vermogen per 31/12:                                         | 32.508                             | 30.180         | 30.180             |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                        | 1.435.141                          | 1.380.574      | 1.380.574          |

| Nieuw-Reijerwaard                 | Wonen en bouwen | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren | Verbonden partij  | Taakveld        | Soort                                                                                                                                                                                                                                                  | Status         |
|-----------------------------------|-----------------|-----------------------------|----------------|-------------------|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|                                   |                 |                             |                | Nieuw-Reijerwaard | Wonen en bouwen | Gemeenschappelijke Regeling                                                                                                                                                                                                                            | Te continueren |
| <b>Algemene gegevens</b>          |                 |                             |                |                   |                 |                                                                                                                                                                                                                                                        |                |
| Vestigingsplaats:                 |                 |                             |                |                   |                 | Gemeente Ridderkerk                                                                                                                                                                                                                                    |                |
| Publiek belang:                   |                 |                             |                |                   |                 | De GR Nieuw Reijerwaard heeft tot doel en als belang het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van minimaal 90 hectare bedrijventerrein op de locatie Nieuw Reijerwaard met de daarbij horende ontsluiting en het daarbij horende groen. |                |
| Bestuurlijk belang:               |                 |                             |                |                   |                 | Benoeming twee leden en twee plaatsvervangende leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.                                                                                                                                                |                |
| Financieel belang:                |                 |                             |                |                   |                 | De gemeente Rotterdam draagt naar rato risico in deze gemeenschappelijke regeling.                                                                                                                                                                     |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11) |                 |                             |                |                   |                 | In 2021 laat de ontwikkeling van de Monte Carlo Analyse een positieve trend zien: meer                                                                                                                                                                 |                |

|                                                                                  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                 |  |                |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------|--------------------|
| eerste lid, sub b)                                                               |  |  |  | winstgevende uitkomsten en minder grote bandbreedte dan in voorgaand jaar door aanzienlijke gerealiseerde grondverkopen en aanbesteding van het grootste civiel technische werk in het project. |  |                |                    |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                                   |  |  |  | Aanzienlijke hoeveelheden gronden verkocht in 2022 waardoor boekwaarde grondexploitatie flink is afgenomen.                                                                                     |  |                |                    |
| Financiële gegevens                                                              |  |  |  | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                              |  | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
| * Jaarrekening 2022 nog niet beschikbaar, cijfers van begroting 2022 gehanteerd. |  |  |  |                                                                                                                                                                                                 |  |                |                    |
| Netto resultaat:                                                                 |  |  |  | 0                                                                                                                                                                                               |  | 0              | 0                  |
| Eigen vermogen per 31/12:                                                        |  |  |  | 0                                                                                                                                                                                               |  | 0              | 0                  |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                                       |  |  |  | 133.801                                                                                                                                                                                         |  | 136.720        | 136.720            |

|                                                                         |                               |                             |                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                               |                             |                |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|----------------|
| Gezamenlijke brandweer voor het haven- en industriegebied van Rotterdam | Crisisbeheersing en brandweer | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren | Verbonden partij                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Taakveld                      | Soort                       | Status         |
|                                                                         |                               |                             |                | Gezamenlijke brandweer voor het haven- en industriegebied van Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Crisisbeheersing en brandweer | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |
| Algemene gegevens                                                       |                               |                             |                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                               |                             |                |
| Vestigingsplaats:                                                       |                               |                             |                | Rotterdam-Europort                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                               |                             |                |
| Publiek belang:                                                         |                               |                             |                | De Gezamenlijke Brandweer is een samenwerkingsverband tussen bedrijven in het haven- en industriegebied van Rotterdam en de Gemeente Rotterdam. De organisatie verzorgt in dit gebied de brandbestrijding en hulpverlening en heeft daarbij de verplichting tot het instand houden van een bedrijfsbrandweer (Wet veiligheidsregio's) overgenomen van de bedrijven die aangesloten zijn bij de CIBUA.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                               |                             |                |
| Bestuurlijk belang:                                                     |                               |                             |                | Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam en de bedrijven en wordt voorgezeten door de burgemeester van Rotterdam.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                               |                             |                |
| Financieel belang:                                                      |                               |                             |                | De gemeente Rotterdam draagt naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling. De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam bedraagt in 2022 €10,2 mln.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                               |                             |                |
| Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b)                     |                               |                             |                | Door aanzienlijke (naar voren gehaalde) kosten in verband met de FLO-regeling (=vroegpensioenregeling voor brandweerpersoneel) waren de nettoresultaten in 2020 en 2021 dermate negatief, dat daarmee het boekjaar 2021 (na resultaatbestemming) werd afgesloten met een negatieve algemene reserve (circa € 257.000). Door de verschillende bestemmingsreserves was het eigen vermogen per saldo op dat moment nog wel positief. Het boekjaar 2022 geeft een heel ander beeld: het behaalde positieve resultaat leidt ertoe dat het weerstandsvermogen weer (ruim) boven het minimaal gewenste niveau ligt. De positieve algemene reserve (€ 2,1 mln) en de eveneens ten opzichte van 2021 toegenomen bestemmingsreserves zorgen voor een toename van het eigen vermogen tot € 4,7mln. Tegelijkertijd zijn de langlopende schulden op 31-12-2022 met € 4 mln |                               |                             |                |

(16%) afgenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. Geconcludeerd kan worden dat de financiële positie van de GB in 2022 aanzienlijk versterkt is; de noodzaak om in de jaren vanaf 2023 nog een overschot te begroten is hiermee komen te vervallen.

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: | Het positieve financiële resultaat over 2022 is voor een groot deel te verklaren door lagere personeelskosten dan oorspronkelijk begroot, waarbij de voornaamste factoren de niet ingevulde vacatures en lagere pensioenpremies (dan begroot) waren. Daarnaast heeft de GB aanvullende dienstverlening voor aangesloten bedrijven geleverd, wat tot meeropbrengsten heeft geleid. Ook op andere onderdelen van de begroting is onderbesteding gerealiseerd, m.n. bij de opleidings- en trainingskosten en kosten in relatie tot voertuigen.                                                                                                                                                                  |
|                                                | Voor de haalbaarheid van de begroting 2023 vormen de uitkomsten van de CAO-onderhandelingen, alsmede de effecten van de sterk gestegen inflatie een risico: ten tijde van het opstellen van deze begroting kon de mate van stijging niet worden voorzien. Daarnaast is de GB, in overleg met de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling, eind 2022 gestart met de transitie van fluorhoudend naar fluorvrij blusschuim, wat op diverse onderdelen van de begroting een (soms aanzienlijke) impact heeft; deze kosten zijn niet opgenomen in de huidige begroting 2023. Indien noodzakelijk biedt het weerstandsvermogen echter de ruimte om tot op zekere hoogte een kostenoverschrijding op te vangen. |

| Financiële gegevens                                                    | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022 | Jaarrekening 2022* |
|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|--------------------|
| <i>* Dit betreft concept-cijfers die nog moeten worden vastgesteld</i> |                                    |                |                    |
| Netto resultaat:                                                       | -946                               | 1.994          | 2.428              |
| Eigen vermogen per 31/12:                                              | 1.410                              | 3.306          | 4.697              |
| Vreemd vermogen per 31/12:                                             | 28.290                             | 26.260         | 24.232             |

| Openbaar lichaam Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond | Crisisbeheersing en brandweer | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren | Verbonden partij                                                                                         | Taakveld                      | Soort                       | Status         |
|------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|----------------|
|                                                      |                               |                             |                | Openbaar lichaam Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond                                                     | Crisisbeheersing en brandweer | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |
| Algemene gegevens                                    |                               |                             |                |                                                                                                          |                               |                             |                |
| Vestigingsplaats:                                    |                               |                             |                |                                                                                                          |                               |                             | Rotterdam      |
| Publiek belang:                                      |                               |                             |                | Gemeenten zijn op basis van art. 9 van de Wet Veiligheidsregio's verplicht gemeenschappelijke regelingen |                               |                             |                |

te treffen om de taken die in deze artikelen staan uit te voeren.

In de VRR werken de Regionale Brandweer, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen, Ambulancezorg en de Gemeenschappelijke Meldkamer van politie, brandweer en ambulance intensief samen. Zij bieden professionele hulp en bescherming bij mogelijke risico's en bedreigingen.

|                     |                                                                                                                               |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bestuurlijk belang: | De burgemeester van Rotterdam is voorzitter van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Financieel belang: De inwonerbijdrage van de gemeente Rotterdam aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is 57,6% van de totale inwonersbijdragen van de regiogemeenten voor crisisbeheersing en rampenbestrijding. De deelnemersbijdrage van de gemeente is in 2022 € 54,5 mln (excl IOV gelden, DVO+ en FLO € 49,97 mln)

Risico-inschatting (BBV, art. 11 eerste lid, sub b) De opgenomen risico's in het conceptjaarverslag 2022 zijn risico's die effect op het weerstandsvermogen kunnen hebben vanaf 2024 en 2025. Het gaat dan om de risico's deeltijdregeling vrijwilligers en alarmering bevolking. De overige risico's voor 2022 hebben zich niet voorgedaan of zijn verwerkt in de exploitatie.

Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022: Dit jaar was voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een druk en divers jaar. De corona crisis verdween het afgelopen jaar langzaam naar de achtergrond en vervolgens kregen wij te maken met de vluchtelingenstroom uit Oekraïne en opvang van asielzoekers uit andere landen. Voor de opvang is eerst een projectteam aangesteld en later is dit team ondergebracht in het brede programma opvang. Tijdens deze crisis heeft het Multi Interdisciplinaire Centre (MIC) een grote toegevoegde waarde gehad door het ontwikkelen van een goed informatiebeeld Opvang en Oekraïne.

Verder is bij de brandweer een visie op toekomstige incidentbestrijding ontwikkeld, wordt er gekeken naar een organisatiemodel, zodat de brandweer ook in de toekomst slagvaardig en strategisch kan opereren en is het operationeel plan brandweezorg gepresenteerd.

Bij de Ambulancedienst is veel aandacht gegaan naar het werven van zorgpersoneel, is een nieuwe opkomstlocatie in gebruik genomen en zijn de voorbereidingen getroffen om vanaf 2023 te kunnen starten met een landelijke opleidingssystematiek.

In het kader van de komst van de omgevingswet is een breed omgevingsbeleid opgesteld, zodat bij het inwerkingtreden van deze wet met een integrale blik invulling gegeven kan worden aan de adviestaken.

Naast al deze ontwikkelingen heeft de VRR zoals altijd hulp geboden bij een verscheidenheid aan incidenten. Een aantal voorbeelden hiervan zijn, hulp bij de gevolgen van de storm Eunice, een schrootbrand met veel rook en stankoverlast en een aanvaring van de Spido rondvaartboot met een watertaxi.

| Financiële gegevens                     | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd) | Begroting 2022* | Jaarrekening 2022** |
|-----------------------------------------|------------------------------------|-----------------|---------------------|
| *Betreft oorspronkelijke begroting 2022 |                                    |                 |                     |

**\*\*Betreft concept**

*jaarrekening 2022*

|                  |        |        |         |
|------------------|--------|--------|---------|
| Netto resultaat: | -196   | -279   | 978     |
| Eigen vermogen   | 5.085  | 11.296 | 6.150   |
| per 31/12:       |        |        |         |
| Vreemd           | 96.225 | 71.009 | 106.921 |
| vermogen per 31  |        |        |         |
| /12:             |        |        |         |

|                                                                 |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |                  |                 |                             |                |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------|-----------------|-----------------------------|----------------|
| Recreatieschap                                                  | Ruimte en wonen | Gemeenschappelijke                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Te          | Verbonden partij | Taakveld        | Soort                       | Status         |
| Rottemeren                                                      |                 | Regeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | continueren | Recreatieschap   | Ruimte en wonen | Gemeenschappelijke Regeling | Te continueren |
|                                                                 |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             | Rottemeren       |                 |                             |                |
| Algemene gegevens                                               |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |                  |                 |                             |                |
| Vestigingsplaats:                                               |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             | Schiedam         |                 |                             |                |
| Publiek belang:                                                 |                 | Het behartigen van het gemeenschappelijk belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.                                      |             |                  |                 |                             |                |
| Bestuurlijk belang:                                             |                 | De gemeente Rotterdam heeft één zetel in het Dagelijks Bestuur en drie zetels in het Algemeen Bestuur.                                                                                                                                                                                                                  |             |                  |                 |                             |                |
| Financieel belang:                                              |                 | De gemeente Rotterdam draagt naar rato bij aan deze gemeenschappelijke regeling. De deelnemersbijdrage van de gemeente Rotterdam bedraagt in 2022 € 3,7 mln.                                                                                                                                                            |             |                  |                 |                             |                |
| Risico-inschatting                                              |                 | Recreatieschap Rottemeren kent een systeem van risicomanagement. Voor in beeld zijnde risico's zijn (BBV, art. 11 bestemmingsreserves gevormd. Daarnaast wordt een weerstandsvermogen aangehouden.                                                                                                                      |             |                  |                 |                             |                |
| eerste lid, sub b)                                              |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |                  |                 |                             |                |
| Ontwikkelingen en behaalde resultaten in 2022:                  |                 | Het Ontwikkelplan voor Landschapspark de Rotte is in 2021 vastgesteld. Het recreatieschap werkt dit uit in een uitvoeringsagenda. Eind 2022 is budget toegekend voor de eerste projecten. Ook wordt onderzocht hoe de begroting structureel dekkend gemaakt kan worden en wat de ambities uit het Ontwikkelplan kosten. |             |                  |                 |                             |                |
| Financiële gegevens                                             |                 | Jaarrekening 2021 (geactualiseerd)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             | Begroting 2022   |                 | Jaarrekening 2022*          |                |
| * Dit betreft concept-cijfers die nog moeten worden vastgesteld |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |                  |                 |                             |                |
| Netto resultaat:                                                |                 | 20                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             | 0                |                 | 230                         |                |
| Eigen vermogen                                                  |                 | 12.704                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |             | 10.071           |                 | 12.730                      |                |
| per 31/12:                                                      |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |                  |                 |                             |                |

De Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) biedt overheden de mogelijkheid een deel van hun bestuurstaken te verplaatsen naar een openbaar lichaam. Dit wordt 'verlengd lokaal bestuur' genoemd. Gemeenten kunnen dan een openbaar lichaam instellen. Zo'n openbaar lichaam is een rechtspersoon en kent drie organen: een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Dit hoofdstuk gaat alleen in op de gemeenschappelijke regelingen die een 'verbonden partij' zijn. Daaronder vallen niet de zogeheten lichte regelingen, omdat in deze regelingen geen sprake is van een bestuurlijk onderdeel. Het zijn samenwerkingsverbanden zonder bestuursorganen.

### **Te continueren gemeentelijke deelname in gemeenschappelijke regelingen**

De gemeente continueert in 2023 haar deelname in 9 gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn: Metropoolregio Rotterdam - Den Haag, GGD Rotterdam-Rijnmond, Grondbank RZG Zuidplas, DCMR, Jeugdhulp Rijnmond, Nieuw Reijerwaard, Openbaar Lichaam Gezamenlijke Brandweer, Openbaar lichaam Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond en het Recreatieschap Rottemeren.

### **Gemeentelijke deelname in nieuw op te richten gemeenschappelijke regelingen of nieuwe gemeentelijk deelname in bestaande gemeenschappelijke regelingen**

Geen

### **Te beëindigen deelname in gemeenschappelijke regelingen**

Geen

## **Weerstandvermogen en risicobeheersing**

Pagina 226

### **Weerstandvermogen en risicobeheersing**

De paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van het weerstandvermogen, waarbij de financiële risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit die beschikbaar is om ze op te vangen.

[Beleidsrisico's Beschikbare weerstandscapaciteit Weerstandvermogen Wettelijk voorgeschreven kengetallen](#)

### **Beleids**

De gemeente Rotterdam wil voorkomen dat elke niet begrote, financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen, zonder dat hiertoe een onnodig hoge, financiële buffer wordt aangehouden. Hiertoe wordt periodiek geïnventariseerd welke majeure financiële risico's (groter dan € 1,0 mln) de gemeente loopt, waarvoor geen beheersmaatregelen of voorzieningen zijn getroffen en geen verzekering is afgesloten. Op basis hiervan wordt door middel van risico-simulatie de benodigde weerstandscapaciteit bepaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Het beleid is erop gericht om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (i.c. het weerstandsvermogen) ten minste 1,00 te laten zijn.

## Risico's

In de Begroting 2023 zijn de voornaamste financiële risico's gepresenteerd die voor het jaar 2022 werden voorzien. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen kwantificeerbare en niet-kwantificeerbare risico's. Op grond hiervan is met behulp van een risico-simulatiemodel de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 182 mln.

De risico's welke meegenomen worden in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit van 182 miljoen zijn opgenomen in [de tweede herziening 2022](#).

Belangrijke risico's hebben betrekking op grondexploitaties, inkomensregeling BUIG en tweedelijns WMO. Het risico met betrekking tot de grondexploitaties wordt buiten het model gehouden, maar wel meegenomen in de totale benodigde weerstandscapaciteit.

De volgende risico's hebben zich in 2022 daadwerkelijk voorgedaan:

- De uitkering uit het Gemeentefonds is in 2022 ca. € 15 mln lager uitgevallen dan begroot. Enerzijds leidde mutaties op waarden van de maatstaven tot een nadeel van ca. € 21 mln voor Rotterdam. Anderzijds was er een meevaller als gevolg van overschrijding van het door het Rijk beheerde BTW Compensatiefonds van ca. € 6 mln.
- Het resultaat op grondexploitaties over 2022 bedroeg € 25,8 mln negatief. In de laatste begroting stond dit nog op nul. De ontwikkeling van het resultaat op de grondexploitatieportefeuille is in grote mate afhankelijk van de marktontwikkelingen. De resultaatnemingen zijn onder andere afhankelijk van macro-economische ontwikkelingen zoals de sterke stijging van de bouwkosten en rentetarieven. De stijgende hypotheekrente die in het voorjaar van 2022 is ingezet heeft een belangrijk aandeel in een minder harde stijging van prijzen van de bestaande bouw. Doordat de verkoopprijs van bouwgrond residueel (opbrengsten van de bouwgrond minus de kosten van de bouwgrond) bepaald wordt is het resultaat van de grondexploitaties flink onder druk komen te staan. Dit heeft geleid tot dit negatief resultaat.
- In 2022 was er sprake van stijgende energieprijzen, vanwege toenemende vraag, lagere beschikbaarheid gas, stijgende emissierechten en geo-politieke ontwikkelingen. In 2022 waren de effecten nog beperkt omdat de gemeente in 2021 al leveringstarieven voor 2022 had ingekocht. Daarnaast zijn er in het najaar diverse initiatieven gestart om het energieverbruik te beperken en kostenstijgingen te dempen.

In 2022 is een voorziening getroffen voor het risico dat de gemeente vennootschapsbelasting moet betalen over de gerealiseerde opbrengsten uit reclame-concessies over de jaren 2016 tot en met 2022. Voor de vennootschapsbelasting op de opbrengsten uit de veiling brandstofverkooppunten (ca. € 22 mln) is dit risico niet

afgedekt. Dit besluit is gebaseerd op de inschatting dat - ondanks de voor Rotterdam ongunstige uitspraak van de rechtbank in augustus 2022 - de gemeente Rotterdam in hoger beroep alsnog in het gelijk zal worden gesteld.

Vanwege toekomstige pensioenverplichtingen van (oud-)collegeleden heeft de gemeente een pensioenvoorziening. De benodigde hoogte is grotendeels afhankelijk van de rentestand en wordt periodiek berekend. Een hogere rente leidt tot een lagere benodigde voorziening. De tussentijdse opgaven van de pensioenverzekeraar over de benodigde hoogte van de voorziening Pensioenen Bestuurders liet een overschot zien. De uiteindelijke vrijval over 2022 was € 9,8 mln.

## Beschikbare weerstandscapaciteit

Bij de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gerekend met de volgende bestanddelen:

- De algemene reserve;
- De bestemmingsreserves die zijn gevormd om een specifiek financieel risico af te dekken (kortweg aangeduid als: de risicoreserves);
- De wettelijk verplichte stelpost voor onvoorziene lasten (kortweg aangeduid als: stelpost onvoorzien).

Hiermee wordt aangesloten bij het primaire doel van het weerstandsvermogen: het opvangen van plotselinge, niet begrote financiële tegenvallers, zonder dat er direct moet worden bezuinigd. Het beleid is er daarbij op gericht om de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit ten minste 1,00 te laten zijn.

| Beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar) | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|----------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Kredietrisicoreserve                                                             | 22            | 19            | 19             | 19            |
| Bestemmingsreserve BUIG meerjarig                                                | 36            | 36            | 25             | 19            |
| Bestemmingsreserve Decentralisatie AWBZ                                          | 1             | 1             | 1              | 1             |
| Bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp                                  | 32            | 32            | 23             | 58            |
| <b>Risicoreserves</b>                                                            | <b>91</b>     | <b>88</b>     | <b>69</b>      | <b>98</b>     |
| Algemene reserve                                                                 | 197           | 214           | 197            | 176           |
| Stelpost onvoorzien                                                              | 0             | 1             | 1              | 1             |
| <b>Beschikbare weerstandscapaciteit</b>                                          | <b>288</b>    | <b>302</b>    | <b>266</b>     | <b>274</b>    |

## Weerstandsvermogen

Conform coalitieakkoord wordt met ingang van de nieuwe bestuursperiode gestuurd op een weerstandsvermogen van minimaal 1,00, passend bij de financiële risico's die de gemeente loopt. Dit houdt in dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om de financiële risico's op te vangen. Met andere woorden: de beschikbare weerstandscapaciteit is tenminste gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt met name door een hogere bestemmingsreserve voor Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp. Als gevolg hiervan is ook het weerstandsvermogen hoger uitgevallen dan begroot.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bij de jaarstukken niet opnieuw berekend. Het benodigd weerstandsvermogen wordt geactualiseerd bij de eerste herziening en de tweede herziening. De daling van de benodigde weerstandscapaciteit van €182 mln in 2022 ten opzichte van € 222 mln in 2021 is in belangrijke mate te verklaren door het vervallen van het risico rondom het WBR in de eerste herziening 2022.

| Weerstandsvermogen (bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar)            | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Beschikbare weerstandscapaciteit                                              | 288           | 302           | 266            | 274           |
| Benodigde weerstandscapaciteit                                                | 211           | 222           | 182            | 182           |
| <b>Weerstandsvermogen</b>                                                     | <b>1,36</b>   | <b>1,36</b>   | <b>1,46</b>    | <b>1,51</b>   |
| Norm gemeente Rotterdam op grond van coalitieakkoord 2022-2026: minimaal 1,00 |               |               |                |               |

## Wettelijk voorgeschreven kengetallen

Onderstaand worden uitsluitend de financiële kengetallen weergegeven die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden vermeld in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het complete overzicht van alle door de gemeente Rotterdam gehanteerde financiële kengetallen, inclusief toelichting, is terug te vinden in het onderdeel [Financiële Kengetallen](#).

| Verplichte financiële kengetallen o.g.v. BBV                 | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Rekening 2022 |
|--------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Netto schuldquote                                            | 14,6%         | 23,7%         | 22,3%          | 11,7%         |
| Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen | 11,2%         | 20,9%         | 20,2%          | 9,6%          |
| Solvabiliteitsratio                                          | 60,6%         | 56,0%         | 56,7%          | 64,0%         |
| Structurele exploitatiesaldo                                 | 5,2%          | 5,6%          | -3,0%          | 1,7%          |
| Grondexploitatie                                             | -2,5%         | -2,7%         | -3,1%          | -3,0%         |
| Belastingcapaciteit                                          | 105%          | 102%          | 101%           | 101%          |

Dit onderdeel bevat de Jaarrekening volgens het BBV artikel 24 lid 3. Het overzicht van baten en lasten bevat de gerealiseerde baten en lasten per programma.

Grondslagen

Balans

Overzicht van baten en lasten

Verantwoording WNT

SiSa-verantwoording

## Grondslagen

Pagina 228

### Grondslagen

Als basis voor het opstellen van de begroting en de jaarstukken zijn diverse algemene grondslagen van toepassing, waaronder verschillende bepalingen vanuit de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording (BBV), de begrotingscirculaire vanuit de provincie Zuid-Holland, de Verordening financiën Rotterdam en Regeling financiën Rotterdam. Daarnaast zijn er verschillende specifieke kaders en uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de paragrafen. In dit onderdeel worden enkele algemene principes toegelicht die voor alle programma's gelden.

[Algemene grondslagen](#)[Aanpassingen in hiërarchieën](#)[Waarderingsgrondslagen](#)[Grondslagen voor resultaatbepaling](#)  
[Overige grondslagen](#)

### Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

### Aanpassingen in hiërarchieën

De programma-indeling van de begroting 2022 is bij de tweede herziening van de begroting 2022 gewijzigd. De gemeenteraad heeft dat op 23 juni 2022 besloten. De wijziging van de indeling bestaat uit twee aanpassingen. Met de eerste aanpassing heeft de begroting, en daarmee de verantwoording, een platte structuur gekregen. Deze platte structuur bestaat uit uitsluitend de begrotingsprogramma's. De onderliggende zogenoemde Rotterdamse taakvelden worden niet meer als tweede (detail-)niveau weergegeven. De tweede aanpassing bestaat uit de uitbreiding van de begroting van 14 naar 18 begrotingsprogramma's, die beter aansluiten bij de interne sturing.

De programmaverantwoording is overeenkomstig deze nieuwe indeling opgesteld. De vergelijkende cijfers van de oorspronkelijke begroting zijn aangepast naar de nieuwe indeling.

## Waarderingsgrondslagen

### Vaste activa

#### *Immateriële vaste activa*

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden verantwoord onder de immateriële vaste activa. Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd als zij voldoen aan de bepalingen van artikel 61 BBV. Waardering gebeurt tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur is maximaal de afschrijvingstermijn (gebruiksduur) van het betreffende actief bij de derde.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden niet geactiveerd, met uitzondering van kosten voor toekomstige grondexploitaties.

De kosten voor toekomstige grondexploitaties worden gedurende 5 jaar geactiveerd. Als na het 5e jaar nog geen overgang naar een actieve grondexploitatie heeft plaatsgevonden worden de geactiveerde kosten uit het eerste jaar afgeschreven. Voor de voorbereidingskosten voor grondexploitaties geldt dat de plannen tot ontwikkeling van de grond hiervoor bestuurlijke instemming moeten hebben.

#### *Materiële vaste activa met economisch nut*

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen registratiewaarde gewaardeerd.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

De overige investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Ontvangen specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij duurzame waardevermindering van een bestaand actief wordt de boekwaarde gecorrigeerd via een te treffen voorziening indien waardeherstel nog kan optreden.

Investerings met een meerjarig economisch nut worden slechts geactiveerd als het bruto investeringsbedrag € 0,1 miljoen of meer bedraagt, ongeacht de levensduur van het actief.

#### *Materiële vaste activa in de openbare ruimte met maatschappelijk nut*

De investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut (bruggen, tunnels, wegen, viaducten, sluizen, monumenten, kunst, kademuren en glooiingen) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs – of vervaardigingsprijs. Deze investeringen worden geactiveerd als het bruto investeringsbedrag € 0,1 miljoen of meer bedraagt, ongeacht de levensduur van het actief. Investerings in gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De vervaardigingsprijs omvat ook een deel van de toerekenbare indirecte vervaardigingskosten en de rentekosten over het vervaardigingstijdvak die aan de geactiveerde investering toegerekend kunnen worden.

#### *Overhead*

De aan investeringen verbonden overheadkosten worden als onderdeel van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen in de waardering van vaste activa en van bouwgronden in exploitatie.

#### *Afschrijvingen*

Slijtende investeringen worden afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijving gebeurt op lineaire basis, met uitzondering van voor verhuur bestemde bedrijfsgebouwen.

De bedrijfsgebouwen die zijn bestemd voor de verhuur worden niet lineair maar annuïtair afgeschreven naar gelang de verwachte gebruiksduur met een maximum van 40 jaar. Hiervoor is gekozen vanaf 2010, zodat de huuropbrengsten gelijklopen met de kapitaallasten (afschrijving en rente). Op vastgoedobjecten en materiële vaste activa, die als onderdeel van gebiedsontwikkeling zijn vervaardigd kan (in het geval ze zijn samengesteld uit meerdere componenten) één gezamenlijk afschrijvingstermijn worden gehanteerd. Deze afschrijvingstermijn is niet langer dan de afschrijvingstermijn van de component met de langste afschrijvingstermijn.

#### **Gehanteerde afschrijvingstermijnen in hoofdlijnen (jaren)**

|                     |         |
|---------------------|---------|
| Gebouwen            | 10 - 40 |
| Infrastructuur      | 10 - 50 |
| Installaties        | 5 - 20  |
| Voer- en vaartuigen | 5 - 30  |
| Hulpmateriaal       | 5 - 15  |

Een nadere specificatie van de afschrijvingstermijnen staat in de afschrijvingstabel in de Verordening financiën Rotterdam 2021.

De afschrijving start in het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. Voor de 'Vervoermiddelen' (leaseauto's) geldt dat afschrijving direct bij ingebruikname plaatsvindt. Dit houdt verband met het feit dat in de leasetermijnen (opbrengst) ook het afschrijvingsdeel is gedekt. Door deze systematiek zijn de afschrijvingskosten gelijk aan de dekking die in de leasetermijnen zit.

Voor software geldt een afschrijvingstermijn van vijf jaar. De concernbrede bedrijfsvoeringssystemen hebben echter een langere afschrijvingstermijn van tien jaar, omdat zij door hun complexiteit niet binnen een termijn van vijf jaar buiten gebruik zullen worden gesteld.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is. Als waardeherstel nog mogelijk is, wordt de waarde gecorrigeerd via een voorziening. Bij de waardering van de commerciële vastgoedportefeuille is het uitgangspunt dat de koper de grond in eigendom verkrijgt en daarom geen erfpacht van toepassing is.

#### *Financiële vaste activa*

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waar van toepassing is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van nv's en bv's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats.

#### **Vlottende activa**

##### *Vorraden*

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

##### *Bouwgronden in exploitatie*

De 'Bouwgronden in exploitatie' zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of tegen de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Voor bouwgronden in exploitatie met een looptijd langer dan 10 jaar zijn risico-beperkende maatregelen toegepast (op project- of portefeuilleniveau). Deze risico-beperkende maatregelen zijn:

- Per grondexploitatie is een actuele en goed onderbouwde raming van de uitgaven en inkomsten beschikbaar
- Investerings worden zoveel mogelijk afgestemd op het genereren van inkomsten ten einde het financieringsrisico te beperken
- Een realistisch, op de marktvraag afgestemd uitgifteprogramma (zowel qua planning als typologie); Door middel van de portefeuillesturing wordt tweemaal per jaar het in de portefeuille opgenomen uitgifteprogramma afgezet tegen de voorziene marktvraag (aantallen, fasering en typologie)
- Een adequate beheersing van de grondexploitatieportefeuille (zoals monitoring van marktontwikkelingen en periodieke confrontatie van opgenomen programma versus marktvraag op gebiedsniveau, dit mede op basis van provinciale kaders omtrent de programmering)
- De parameter 'opbrengstenstijging', waarmee de geraamde grondopbrengsten in de NCW-berekening geïndexeerd wordt, wordt na het 10e jaar verlaagd naar 0,0%. Met deze maatregel wordt voorzichtigheid in de financiële uitkomsten van de grondexploitatie betracht

De richtlijnen voor het nemen van winsten en verliezen uit de grondexploitaties zijn opgenomen in de grondslagen voor resultaatbepaling. Genomen resultaten zijn in de waardering verdisconteerd. In het geval een voorziening voor een verwacht verlies leidt tot een negatieve stand van een grondexploitatie, wordt de voorziening voor de hoogte van dit negatieve bedrag credit op de balans gepresenteerd.

#### *Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa*

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van vorderingen verrekend.

#### *Liquide middelen*

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

### **Vaste passiva**

#### *Eigen vermogen*

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgens het overzicht van baten en lasten. Van bestemmingsreserves die niet met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, valt het (restant)saldo van een bestemmingsreserve zonder voorafgaand raadsbesluit ten gunste van het 'resultaat na bestemming' vrij als:

- a. het doel waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd vervalt; of
- b. gedurende drie jaren niets aan de bestemmingsreserve is onttrokken of toegevoegd.

#### *Voorzieningen*

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook opgenomen de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'.

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorziening bouwgronden in exploitatie is echter tegen contante waarde gewaardeerd. Ook de pensioenverplichting voor wethouders is echter tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

#### *Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Vooruit ontvangen afkoopsommen erfpacht vallen naar voortgang van de afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

### **Vlottende passiva**

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

### **Buiten balanstelling**

#### *Borg- en garantstellingen*

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

### **Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen**

#### *Renteswaps*

De gemeente gaat derivaten aan om renterisico's af te dekken in overeenstemming met Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De gemeente gaat alleen volledige effectieve hedges aan en op grond daarvan worden de derivaten verantwoord onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen. De marktwaarde van de derivaten wordt bepaald als de contante waarde van alle vaste en verwachte variabele cashflows. Bij de berekening van de marktwaarde wordt gebruik gemaakt van de relevante Interest Rate Swap curve.

# Grondslagen voor resultaatbepaling

## Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

## Algemene uitkering

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen overeenkomstig de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

## Dividend

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

## Erfpacht

De vooruit ontvangen afkoopsommen bij tijdelijk in erfpacht uitgegeven gronden vallen vrij ten gunste van het resultaat naar gelang de looptijd van het erfpachtcontract.

## Resultaatsneming grondexploitatie

### *Winstneming op bouwgronden in exploitatie*

Voor het bepalen van de tussentijdse winstnemingen hanteert de gemeente de Percentage of Completion methode, rekening houdend met onzekerheden in de projecten. De winstneming wordt hierbij bepaald op basis van de voortgang van de realisatie van de grondexploitatiebegroting. In individuele gevallen kan op basis van planspecifieke omstandigheden beargumenteerd worden afgeweken.

Als winstnemingsformule geldt: het percentage voortgang in de opbrengsten, vermenigvuldigd met het percentage in de voortgang in de kosten, vermenigvuldigd met de verwachte winst (gecorrigeerd voor onzekerheden).

### *Verliesneming op bouwgronden in exploitatie*

Bij actieve grondexploitaties met een verwacht negatief resultaat wordt een voorziening getroffen ter hoogte van dit negatieve verwachte resultaat. De voorziening is afzonderlijk zichtbaar onder de balanspost Voorraden /onderhanden werk. In het geval de voorziening groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond in exploitatie, is het restant van de voorziening aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen gepresenteerd. Het voorzienbare verlies wordt bij afsluiten van het complex als gerealiseerd resultaat in de grondexploitatie verwerkt.

### *Parameters grondexploitaties*

In de grondexploitaties wordt gerekend met langjarige gemiddelde parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en renteontwikkelingen. Uitzonderingen op deze algemene lijn zijn de parameters in de grondexploitaties Nesselande en Feyenoord City. Dit wordt in de paragraaf Grondbeleid toegelicht.

| Langjarige parameters grondexploitaties | 2022  | 2023 e.v.                                  |
|-----------------------------------------|-------|--------------------------------------------|
| Rente                                   | 0,62% | 0,8%                                       |
| Opbrengstenstijging                     | 1,5%  | 2023-2024: 0%; 2025-2032 1%; 2033 e.v.: 0% |
| Kostenstijging                          | 12%   | 2023-2024: 5%; 2025 e.v.: 2%               |
| Disconteringsvoet                       | 2%    | 2%                                         |

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft de berekeningswijze voor het rentepercentage voor.

Het te hanteren percentage is een gewogen gemiddelde rente over de gemeentelijke leningenportefeuille, berekend naar de verhouding vreemd vermogen versus totaal vermogen.

Voor de toekomstige jaren is de uitkomst van de berekening 0,8%. Het gerealiseerde percentage over 2022 bedraagt 0,62%.

De te hanteren discontovoet is, in overeenstemming met de voorschriften van de commissie BBV, gelijk aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone. Deze bedraagt 2,0%.

### **Gebruik van schattingen**

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het college van burgemeester en wethouders schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

## Overige grondslagen

## Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Het CAK is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo die het CAK int voor de gemeente. Op grond van de kadernota Rechtmatigheid melden wij: "Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht."

## Balans

Pagina 229

### Balans

De vaste activa bestaan uit de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa. De vlottende activa bestaan uit voorraden, debiteuren (uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar), liquide middelen en overlopende activa. De vaste passiva bestaat uit eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De vlottende passiva bestaan uit crediteuren (netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar) en overlopende passiva. In onderstaande tabel wordt in de kolom 31-12-2021 de cijfers voor resultaatbestemming getoond en in de kolom 01-01-2022 de cijfers na resultaatbestemming.

### Overige onderdelenKasstroomoverzichtGebeurtenissen na balansdatum

| VASTE ACTIVA                                                   | 31-12-2021       | 01-01-2022       | 31-12-2022       |
|----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| <b>Immateriële vaste activa</b>                                |                  |                  |                  |
| Bijdragen aan activa in eigendom van derden                    | 44.464           | 44.464           | 36.066           |
| Onderzoek en ontwikkeling                                      | 7.589            | 7.589            | 11.427           |
| <b>Subtotaal Immateriële vaste activa</b>                      | <b>52.053</b>    | <b>52.053</b>    | <b>47.493</b>    |
| <b>Materiële vaste activa</b>                                  |                  |                  |                  |
| Investerings met een economisch nut                            | 1.999.163        | 1.999.163        | 2.030.712        |
| Investerings met een economisch nut met heffing                | 196.182          | 196.182          | 217.961          |
| Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut | 650.938          | 650.938          | 725.638          |
| <b>Subtotaal Materiële vaste activa</b>                        | <b>2.846.283</b> | <b>2.846.283</b> | <b>2.974.312</b> |
| <b>Financiële vaste activa</b>                                 |                  |                  |                  |
| Kapitaalverstrekkings                                          | 429.908          | 429.908          | 444.416          |
| Leningen                                                       | 86.575           | 86.575           | 69.141           |

|                                                                                            |                   |                   |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Overige langlopende leningen                                                               | 28.414            | 28.414            | 31.448            |
| Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Subtotaal Financiële vaste activa</b>                                                   | <b>544.898</b>    | <b>544.898</b>    | <b>545.004</b>    |
| <b>TOTAAL VASTE ACTIVA</b>                                                                 | <b>3.443.234</b>  | <b>3.443.234</b>  | <b>3.566.809</b>  |
|                                                                                            |                   |                   |                   |
| <b>VLOTTENDE ACTIVA</b>                                                                    | <b>31-12-2021</b> | <b>01-01-2022</b> | <b>31-12-2022</b> |
| <u>Voorraden</u>                                                                           | -41.591           | -41.591           | -62.698           |
| <u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>                     | 455.101           | 455.101           | 509.001           |
| <u>Liquide middelen</u>                                                                    | 217               | 217               | 14.402            |
| <u>Overlopende activa</u>                                                                  | 304.951           | 304.951           | 368.616           |
| <b>Totaal vlottende activa</b>                                                             | <b>718.678</b>    | <b>718.678</b>    | <b>829.321</b>    |
|                                                                                            |                   |                   |                   |
| <b>TOTAAL ACTIVA</b>                                                                       | <b>4.161.912</b>  | <b>4.161.912</b>  | <b>4.396.130</b>  |
|                                                                                            |                   |                   |                   |
| <b>BUITEN BALANSTELLING</b>                                                                | <b>31-12-2021</b> | <b>01-01-2022</b> | <b>31-12-2022</b> |
| <u>Niet uit balans blijvende rechten:</u>                                                  |                   |                   |                   |
| BTW - compensatie gratis openbaar vervoer: bezwaar terug te vorderen compensabele BTW 2016 | 370               | 370               | 370               |
| BTW-compensatie gratis openbaar vervoer; bezwaar terug te vorderen compensabele BTW 2022   | 0                 | 0                 | 419               |
| Naheffing BCF 2022; project RREW                                                           | 0                 | 0                 | 12                |
| Baten erfpachtconversies                                                                   | 0                 | 0                 | 59.448            |
|                                                                                            |                   |                   |                   |
| <b>VASTE PASSIVA</b>                                                                       | <b>31-12-2021</b> | <b>01-01-2022</b> | <b>31-12-2022</b> |
| <u>Eigen vermogen</u>                                                                      |                   |                   |                   |
| Algemene reserve                                                                           | 240.484           | 154.402           | 175.747           |
| <u>Bestemmingsreserves</u>                                                                 | 2.117.554         | 2.176.659         | 2.553.493         |
| Gerealiseerd resultaat                                                                     | -26.977           |                   | 85.316            |
| <b>Subtotaal Eigen vermogen</b>                                                            | <b>2.331.061</b>  | <b>2.331.061</b>  | <b>2.814.556</b>  |
|                                                                                            |                   |                   |                   |
| <u>Voorzieningen</u>                                                                       | 104.246           | 104.246           | 120.291           |
| <u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>                | 600.505           | 600.505           | 676.983           |

|                                                                                                 |                   |                   |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Subtotaal Voorzieningen en Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer | 704.751           | 704.751           | 797.275           |
| <b>Totaal vaste passiva</b>                                                                     | <b>3.035.813</b>  | <b>3.035.813</b>  | <b>3.611.830</b>  |
|                                                                                                 |                   |                   |                   |
| <b>VLOTTENDE PASSIVA</b>                                                                        | <b>31-12-2021</b> | <b>01-01-2022</b> | <b>31-12-2022</b> |
| <a href="#">Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</a>     | 555.625           | 555.625           | 220.829           |
| <a href="#">Overlopende passiva</a>                                                             | 570.474           | 570.474           | 563.471           |
| <b>Totaal vlottende passiva</b>                                                                 | <b>1.126.099</b>  | <b>1.126.099</b>  | <b>784.300</b>    |
|                                                                                                 |                   |                   |                   |
| <b>TOTAAL PASSIVA</b>                                                                           | <b>4.161.912</b>  | <b>4.161.912</b>  | <b>4.396.130</b>  |
|                                                                                                 |                   |                   |                   |
| <b>BUITEN BALANSTELLING</b>                                                                     | <b>31-12-2021</b> | <b>01-01-2022</b> | <b>31-12-2022</b> |
| <a href="#">Niet uit balans blijvende verplichtingen:</a>                                       |                   |                   |                   |
| Borgstellingen waarborgfondsen met achtervang gemeente Rotterdam                                | 9.503.944         | 9.503.944         | 9.849.507         |
| Garanties volkshuisvesting particulieren                                                        | 30.133            | 30.133            | 26.839            |
| Garanties ten behoeve van rechtspersonen                                                        | 8.999             | 8.999             | 7.257             |
| Indirecte garantstellingen uit hoofde van gemeenschappelijke regelingen                         | 70.954            | 70.954            | 64.833            |

## Overige onderdelen

## Kasstroomoverzicht

[Kasstroomoverzicht](#)

## Gebeurtenissen na balansdatum

[Gebeurtenissen na balansdatum](#)

## Immateriële vaste activa

Pagina 230

## Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn niet-tastbare activa die over een langere periode van economische waarde zijn.

| Immateriële vaste activa                    | 31-12-2021    | Correctie/ overboeking | Vermeerdering | Afschrijving | 31-12-2022    |
|---------------------------------------------|---------------|------------------------|---------------|--------------|---------------|
| Bijdragen aan activa in eigendom van derden | 44.464        | 0                      | 0             | 8.398        | 36.066        |
| Onderzoek en ontwikkeling                   | 7.589         | -1.758                 | 5.596         | 0            | 11.427        |
| <b>Totaal</b>                               | <b>52.053</b> | <b>-1.758</b>          | <b>5.597</b>  | <b>8.398</b> | <b>47.493</b> |

## Toelichting verloopstaat

### Bijdragen aan activa in eigendom van derden

De beginbalans van de bijdragen aan activa in eigendom van derden heeft betrekking op de boekwaarden van het Zwembad en Kunstenpand Hart van Zuid, Calandkanaal, bijdrage Turnhal Topsportcentrum Rotterdam en bijdrage aan de aanleg van de A13/A16 (Meerkosten Landtunnel en Verplaatsen Tunnelmond Rotte).

#### Afschrijving

Het bedrag van € 8,4 mln heeft voor € 6,4 mln betrekking op de overboeking van de bijdrage aan de aanleg van de A13/A16 naar de exploitatie en voor € 2 mln op reguliere afschrijvingen.

### Onderzoek en ontwikkeling

Onder onderzoek en ontwikkeling zijn de voorbereidingskosten voor (toekomstige) grondexploitaties opgenomen.

#### Correctie/overboeking

De volgende voorbereidingskosten grondexploitaties zijn voor € 1,8 mln overgeboekt naar bouwgronden in exploitatie onder Voorraden:

- Feyenoord City € 1,4 mln;
- Insulindestraat 240 € 243.000;
- Tamboer II West € 123.000.

#### Vermeerdering

De vermeerdering van de voorbereidingskosten € 5,6 mln betreft:

- Merwehaven € 982.000;
- Schiekadeblok € 921.000;
- Cultuurcampus € 826.000;
- Parkhaven € 558.000;

- Overige < € 500.000 € 2,3 mln.

Daarmee komt de stand van de eindbalans op € 11,4 mln:

- Merwehaven € 2,9 mln;
- Schiekadeblok € 2,5 mln;
- Schiehaven noord € 1,5 mln;
- Overige < € 1 mln € 4,5 mln.

## Materiële vaste activa

Pagina 231

### Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn de geactiveerde materiële tastbare bezittingen die de gemeente langdurig inzet voor de realisatie van beleidsdoelen en bedrijfsvoering. In onderstaande tabel wordt het verloop weergegeven per subcategorie en de totalen per hoofdcategorie. Onder de tabel is per subcategorie toegelicht waar de posten betrekking op hebben.

#### Toelichting verloopstaat

| Materiële vaste activa                      | 31-12-<br>2021 | Correctie/<br>overboeking | Investing | Desinvestering | Afschrijving | Bijdrage<br>van<br>derden | Duurzame<br>waardevermin-<br>dering | 31-12-<br>2022 |
|---------------------------------------------|----------------|---------------------------|-----------|----------------|--------------|---------------------------|-------------------------------------|----------------|
| <b>Investerings met een economisch nut:</b> |                |                           |           |                |              |                           |                                     |                |
| Gronden en terreinen                        | 17.048         | 266                       | 0         | 0              | 102          | 73                        | 8.970                               | 8.169          |
| Gronden en terreinen in erfpacht            | 157.756        | 985                       | 3.708     | 5.818          | 0            | 0                         | 0                                   | 156.631        |
| Bedrijfsgebouwen                            | 1.522.020      | 83.653                    | 0         | 37             | 52.194       | 5.134                     | 1.691                               | 1.546.617      |
| Grond-, weg- en waterbouwkundige werken     | 273            | 0                         | 0         | 0              | 38           | 0                         | 0                                   | 235            |
| Vervoermiddelen                             | 85.577         | 7.032                     | 19.105    | 1.604          | 20.479       | 0                         | 0                                   | 89.632         |
| Machines, apparaten en installaties         | 7.729          | 4.318                     | 0         | 0              | 1.059        | 283                       | 0                                   | 10.704         |
| Overige materiële vaste activa              | 75.939         | 22.869                    | 0         | 0              | 22.667       | 0                         | 0                                   | 76.141         |

|                                                     |         |          |         |   |   |       |   |         |
|-----------------------------------------------------|---------|----------|---------|---|---|-------|---|---------|
| Materiële vaste activa in uitvoering<br>(projecten) | 132.822 | -132.183 | 145.372 | 0 | 0 | 3.426 | 0 | 142.583 |
|-----------------------------------------------------|---------|----------|---------|---|---|-------|---|---------|

|                                                       |                  |                |                |              |               |              |               |                  |
|-------------------------------------------------------|------------------|----------------|----------------|--------------|---------------|--------------|---------------|------------------|
| <b>Subtotaal investeringen met een economisch nut</b> | <b>1.999.163</b> | <b>-13.060</b> | <b>168.185</b> | <b>7.459</b> | <b>96.539</b> | <b>8.916</b> | <b>10.661</b> | <b>2.030.712</b> |
|-------------------------------------------------------|------------------|----------------|----------------|--------------|---------------|--------------|---------------|------------------|

**Investerings met een economisch nut met heffing:**

|                                                     |         |         |        |   |       |        |   |         |
|-----------------------------------------------------|---------|---------|--------|---|-------|--------|---|---------|
| Gronden en terreinen                                | 138     | 0       | 0      | 0 | 11    | 0      | 0 | 126     |
| Bedrijfsgebouwen                                    | 7.966   | 0       | 0      | 0 | 461   | 0      | 0 | 7.505   |
| Grond-, weg- en waterbouwkundige werken             | 153.243 | 56.339  | 0      | 0 | 6.792 | 33.605 | 0 | 169.184 |
| Machines, apparaten en installaties                 | 14.951  | 0       | 0      | 0 | 3.569 | 0      | 0 | 11.382  |
| Overige materiële vaste activa                      | 14.567  | 372     | 0      | 0 | 1.520 | 0      | 0 | 13.418  |
| Materiële vaste activa in uitvoering<br>(projecten) | 5.318   | -56.710 | 67.914 | 0 | 0     | 177    | 0 | 16.345  |

|                                                                   |                |          |               |          |               |               |          |                |
|-------------------------------------------------------------------|----------------|----------|---------------|----------|---------------|---------------|----------|----------------|
| <b>Subtotaal investeringen met een economisch nut met heffing</b> | <b>196.182</b> | <b>0</b> | <b>67.914</b> | <b>0</b> | <b>12.353</b> | <b>33.782</b> | <b>0</b> | <b>217.961</b> |
|-------------------------------------------------------------------|----------------|----------|---------------|----------|---------------|---------------|----------|----------------|

**Investerings in de openbare ruimten met een maatschappelijk nut:**

|                                                     |         |         |         |    |        |       |   |         |
|-----------------------------------------------------|---------|---------|---------|----|--------|-------|---|---------|
| Gronden en Terreinen                                | 14.651  | 82      | 0       | 0  | 959    | 0     | 0 | 13.774  |
| Grond-, weg- en waterbouwkundige werken             | 546.427 | 53.320  | 0       | 0  | 20.838 | 2.344 | 0 | 576.566 |
| Overige materiële vaste activa                      | 52.660  | 23.269  | 0       | 0  | 5.937  | 0     | 0 | 69.992  |
| Materiële vaste activa in uitvoering<br>(projecten) | 37.200  | -76.672 | 111.193 | 40 | 0      | 6.375 | 0 | 65.306  |

|                                                                             |                  |                |                |              |                |               |               |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------|----------------|--------------|----------------|---------------|---------------|------------------|
| <b>Subtotaal invest. in de openbare ruimten met een maatschappelijk nut</b> | <b>650.938</b>   | <b>0</b>       | <b>111.193</b> | <b>40</b>    | <b>27.734</b>  | <b>8.719</b>  | <b>0</b>      | <b>725.638</b>   |
| <b>Totaal materiële vaste activa</b>                                        | <b>2.846.283</b> | <b>-13.060</b> | <b>347.293</b> | <b>7.499</b> | <b>136.627</b> | <b>51.417</b> | <b>10.661</b> | <b>2.974.312</b> |

## Toelichting verloopstaat

### Correctie/overboeking

In de kolom Correctie/overboeking worden de overboekingen vanuit de Materiële vaste activa in uitvoering (projecten) naar de diverse categorieën opgenomen (activeringen). Ook worden in deze kolom interne overboekingen van/naar andere balanscategorieën in vermeld.

Het saldo van de kolom Correctie/overboeking - € 13,1 mln onder Investerings economisch nut heeft betrekking op:

- overboekingen van boekwaarden naar Voorraad Woningen (Gereed product en handelsgoederen) - € 267.000;
- overboekingen naar Voorraad intentie verkoop (Gereed product en handelsgoederen) - € 12,9 mln;
- overboeking boekwaarde van Pijperstraat 37 naar Voorraden (Bouwgronden in exploitatie) - € 379.000;
- overboeking grondwaarde Jacominastraat 64 (Leeuwenkuil) vanuit Voorraden (Bouwgronden in exploitatie) naar materiële vaste activa € 525.000.

Investerings met een economisch nut

Gronden en terreinen

Het bedrag van € 266.000 in de kolom Correctie/overboeking heeft betrekking op de activering van inrichting P&R Noorderhelling. Hiermee verband houdend is er in 2022 een bijdrage van derden ontvangen van € 73.000. De duurzame waardevermindering van € 9 mln heeft betrekking op de toevoeging aan de voorziening Schiekadeblok. De boekwaarde van het Schiekadeblok (minus de voorziening) is ultimo 2022 € 6,3 mln.

Gronden en terreinen in erfpacht

In 2022 is voor € 3,7 mln grond uitgegeven in erfpacht, waarvan € 2,6 mln niet-afkoop (canon) en € 1,1 mln (eeuwigdurend) afkoop. De afschrijvingen voor verkopen erfpachtrecht gronduitgiften bedragen € 4,8 mln. Claes de Vrieselaan 72 is verkocht. Hiermee is ook het economisch eigendom eeuwigdurend erfpacht overgedragen. Het bedrag hiervan € 985.000 en het bedrag van de afschrijvingen € 4,8 mln zijn verantwoord onder desinvestering.

Bedrijfsgebouwen

Het bedrag van € 83,7 mln in de kolom Correctie/overboeking heeft voor € 97,8 mln betrekking op activeringen, - € 13,1 mln op interne overboekingen vanuit en naar Voorraad (zie toelichting "Correctie/overboeking") en - € 985.000 op een correctie naar Gronden en terreinen in erfpacht. Hieronder een specificatie van de geactiveerde bedragen:

- Paviljoens Coolsingel 191-201 en 207-231 € 21,4 mln;

- Catullusweg 440, basisschool Het Open Venster € 12,3 mln;
- Groene Hilledijk 493, renovatie Zuidergymnasium € 10,5 mln;
- Heindijk 20, nieuwbouw KC IJsselmonde € 9,6 mln;
- Nansenplaats 4, Fridtjof Nansenschool € 6,7 mln;
- Smeetslandseweg 11-15, LMO/Zwervers gebouw sportvoorz. € 6,2 mln;
- Jan Steenstraat 30, Albert Schweitzerschool € 5,9 mln;
- Transitiekosten panden opvang Oekraïners € 4,8 mln;
- Overige € 20,4 mln.

Het bedrag van € 37.000 onder Desinvestering heeft betrekking op

- Baden Powellaan 2 € 29.000;
- Gouwstraat 13 € 8.000.

De in 2022 ontvangen bijdragen van derden € 5,1 mln die verband houden met activeringen, zijn verantwoord in de gelijknamige kolom, waaronder € 4,8 mln voor de transitiekosten panden opvang Oekraïners.

Onder duurzame waardevermindering is een bedrag opgenomen van € 1,7 mln. Dit bedrag heeft betrekking op

- Colosseumweg 470 € 1,6 mln;
- Eudokiaplein 30 € 96.000.

#### Vervoermiddelen

De vervoermiddelen betreffen voertuigen in eigen beheer. Het gaat om gemeentelijke voertuigen, waaronder afval inzamelwagens en voertuigen voor externe klanten. De voertuigen worden na afloop van de leaseperiode vervangen. Er is een continue stroom van vervanging, waardoor de balanswaarde stabiel is.

Het bedrag van € 7 mln in de kolom Correctie/overboeking heeft betrekking op de overboeking van de beginstand van de vervoermiddelen niet gereed product vanuit Materiële vaste activa in uitvoering (projecten). Er zijn dit jaar vervoermiddelen aangeschaft voor een totaalbedrag van € 19,1 mln en de kosten als gevolg van buitengebruikstellingen waren € 1,6 mln.

#### Machines, apparaten en installaties

Er is voor € 4,3 mln geactiveerd.

Hieronder volgt een specificatie van de activeringen groter dan € 500.000.

- Inrichting P&R Noorderhelling € 1,5 mln;
- Vervanging technische installatie wasplaatsen € 829.000;
- Laadinfra in parkeergarages, uitbreiding € 788.000.
- Overige € 1,2 mln.

Voor de inrichting P&R Noorderhelling is voor € 283.000 in 2022 aan bijdragen van derden ontvangen.

#### Overige materiële vaste activa

In 2022 is voor een bedrag van € 22,9 mln geactiveerd.

Hieronder volgt een specificatie van de activeringen groter dan € 2 mln.

- Werkplek applicaties en mobiele devices € 4,9 mln;
- Digitaliseringsagenda € 4,3 mln;
- ICT infrastructuur € 2,3 mln;
- Verbetering Vastgoed Informatie & Beheer € 2,3 mln;
- Overige € 9,1 mln.

#### Materiële vaste activa in uitvoering (projecten)

Het totaalbedrag van de nog niet in gebruik genomen activa is € 142,6 mln

De bijdrage van derden van € 3,4 mln heeft betrekking op

- Transitiekosten panden opvang Oekraïners € 1,4 mln;
- Gebiedsontwikkeling Merwehaven € 1,1 mln;
- Overige € 935.000.

#### Investerings met een economisch nut met heffing

#### Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

In 2022 is voor totaal € 56,3 mln geactiveerd waarvan hieronder een specificatie.

- Rioolvervanging € 38,2 mln;

- Gemeentelijk rioleringsplan € 11,1 mln;
- Rotterdams Weerwoord € 6,8 mln;
- Overige € 242.000.

Het bedrag van € 33,6 mln onder bijdragen van derden heeft betrekking op

- Voorziening rioolvervangning € 32,7 mln;
- In mindering gebracht positief resultaat product riolen en gemalen als bijdrage op rioolvervangning € 918.000.

Overige materiële vaste activa

In 2022 is € 372.000 geactiveerd voor Containerisatie.

Materiële vaste activa in uitvoering (projecten)

Het totaalbedrag van de nog niet in gebruik genomen activa is € 16,3 mln.

Investerings in de openbare ruimten met een maatschappelijk nut

Gronden en terreinen

Het bedrag van € 82.000 heeft betrekking op weerbaarheidsmaatregelen Meent/Witte de Withstraat.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Het totaal van de activeringen in 2022 is € 53,3 mln. Hieronder een specificatie van de activeringen groter dan € 3 mln.

- Wegen 2022 € 22,3 mln;
- CO2 reductie, ombouw straatverlichting naar LED € 6,1 mln;
- Drijvende delen WHK fase 1 stadsproject Rijnhaven € 4,2 mln;
- Water 2022 € 3,7 mln;
- Openbare verlichting € 3,5;
- Overige € 13,5 mln.

- 

De in 2022 ontvangen bijdragen van derden € 2,3 mln, hebben betrekking op

- Stationsomgeving Hoek van Holland strand € 1 mln;
- Fietspaden € 549.000;
- Ovonde Hoek van Holland strand € 410.000;
- Overige € 380.000.

Overige materiële vaste activa

Er is voor € 23,3 mln geactiveerd, waarvan hieronder een specificatie van de activeringen

- Groen 2022 € 13,4 mln;
- Verkeersmanagementsystemen € 5,1 mln;
- Spelen 2022 € 1,9 mln;
- Overige € 2,9 mln.

Materiële vaste activa in uitvoering (projecten)

Het totaalbedrag van de nog niet in gebruik genomen activa is € 65,3 mln.

De bijdrage van derden van € 6,4 mln heeft betrekking op

- Mainport Rotterdam (PMR) 150ha (Vlinderstr) € 3,2 mln;
- Busstation Hart van Zuid € 1,9 mln;
- Zeven stadsprojecten € 346.000;
- Openbare ruimte Hart van Zuid € 330.000;
- Overige € 648.000.

## Financiële vaste activa

Pagina 232

### Financiële vaste activa

De Financiële vaste activa geeft inzicht in de kapitaalverstrekkingen, de leningen en de overige financiële vaste activa.

#### Toelichting verloopstaat

|                                               | 1-1-<br>2022   | Vermeerdering | Verminderen en<br>aflossingen | Buitengewone<br>waardevermindering | 31-12-<br>2022 |
|-----------------------------------------------|----------------|---------------|-------------------------------|------------------------------------|----------------|
| <b>Correctie</b>                              |                |               |                               |                                    |                |
| <b>Kapitaalverstrekkingen aan:</b>            |                |               |                               |                                    |                |
| Deelnemingen                                  | 421.830        | 0             | 61.801                        | 46.813                             | 436.819        |
| Overige verbonden partijen                    | 8.078          | 0             | 0                             | 481                                | 7.597          |
| <b>Totaal kapitaalverstrekkingen</b>          | <b>429.908</b> | <b>0</b>      | <b>61.801</b>                 | <b>47.294</b>                      | <b>444.416</b> |
| <b>Leningen aan:</b>                          |                |               |                               |                                    |                |
| Woningbouwcorporaties                         | 44.075         | 0             | 0                             | 0                                  | 35.141         |
| Deelnemingen                                  | 42.500         | 0             | 0                             | 0                                  | 34.000         |
| Overige verbonden partijen                    | 0              | 0             | 0                             | 0                                  | 0              |
| <b>Totaal leningen</b>                        | <b>86.575</b>  | <b>0</b>      | <b>0</b>                      | <b>0</b>                           | <b>69.141</b>  |
| <b>Overige financiële vaste activa:</b>       |                |               |                               |                                    |                |
| Overige langlopende leningen                  | 28.414         | 0             | 8.492                         | -141                               | 31.448         |
| <b>Totaal overige financiële vaste activa</b> | <b>28.414</b>  | <b>0</b>      | <b>8.492</b>                  | <b>-141</b>                        | <b>31.448</b>  |

|                                |         |   |        |        |        |         |
|--------------------------------|---------|---|--------|--------|--------|---------|
| Totaal financiële vaste activa | 544.898 | 0 | 70.293 | 23.033 | 47.153 | 545.004 |
|--------------------------------|---------|---|--------|--------|--------|---------|

## Toelichting verloopstaat

### Kapitaalverstrekkingen

#### *Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen*

Het beginsaldo van de post deelnemingen bestaat voornamelijk uit de reeds gedane kapitaalverstrekkingen aan het Havenbedrijf Rotterdam NV (€ 327,1 mln) en Stedin Holding (€ 63,4 mln). Daarnaast heeft er een kapitaalstorting plaatsgevonden aan de Rotterdamse Elektrische Tram (RET) van € 7,5 mln als onderdeel van een afspraak tussen Metropoolregio Rotterdam Den Haag, RET en de gemeente over de verdeling van de financiële consequenties van de vertraagde oplevering van de Hoekse Lijn. Ook wordt hier de deelname in het aandelenkapitaal van Stadion Feijenoord NV (€ 7,9mln) en het Sportbedrijf Rotterdam

(€ 6,6 mln) verantwoord. In 2022 is de deelneming in het Warmtebedrijf Rotterdam verkocht. De verkoop heeft geleid tot een vermeerdering en buitengewone waardevermindering van 46,8 miljoen. Daarnaast heeft er onder andere uitbreiding bij de deelnemingen Energietransitiefonds (€ 14,6 mln) en ICOS Capital Fund III (€ 353.000) plaatsgevonden.

#### *Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen*

Dit zijn kapitaalverstrekkingen aan voormalige gemeentelijke instellingen. Per 1 januari 2022 was de boekwaarde € 8 mln. In 2022 is hierop € 481.000 afgeschreven.

### Leningen

#### *Leningen aan woningcorporaties*

Tot begin jaren '90 heeft de gemeente leningen verstrekt aan de woningcorporaties voor de bouw en renovatie van woningen. Voor deze leningen betalen de woningcorporaties jaarlijks rente en aflossing. In 2022 is een bedrag van € 8,9 mln afgelost.

## *Leningen aan deelnemingen*

Per 1 januari 2007 is de Rotterdamse Elektrische Tram (RET) verzelfstandigd. Na de verzelfstandiging is de gemeente de RET blijven financieren tot de Metropoolregio Rotterdam Den Haag het grootste deel van de portefeuille overnam in 2017 en 2018. Er resteren nu nog enkele leningen aan RET Infrastructuur BV en RET Railgebonden voertuigen BV. In 2022 is € 8,5 mln afgelost op deze leningen.

## **Overige financiële vaste activa**

### *Overige langlopende leningen*

Het betreft onder andere leningen aan sportverenigingen en kunst- en welzijnsorganisaties om investeringen te kunnen financieren, maar ook leningen voor economische ontwikkeling. In 2016 is een leningfaciliteit verstrekt aan Cambridge Innovation Center (CIC) om de economische ontwikkeling en het innovatie- en ondernemersklimaat in Rotterdam te versterken. Het CIC verzorgt de huisvesting en ondersteuning van start-ups en innovatieve ondernemers in het Groothandelsgebouw. In 2022 is volgens de afspraken in de leningovereenkomst de opgelopen rente van € 386.000 toegevoegd aan de hoofdsom. De totale hoofdsom van de lening komt daarmee uit op € 10,0 mln.

In 2010 heeft de gemeente een lening verstrekt aan de Hippische Alliantie Rotterdam (HAR) voor de totstandkoming van een permanent tribunegebouw. De HAR is een samenwerkingsverband van het CHIO (een jaarlijks hippisch topsportevenement), de Rotterdamse Manege en de hazelaar voor mindervalide ruiters. In 2021 heeft een herstructurering van deze lening plaatsgevonden omdat de HAR door de coronacrisis in financiële problemen was gekomen. Als onderdeel van deze herstructurering wordt de rente tot en met 2024 opgeteld bij de hoofdsom. Na toevoeging van € 41.000 aan rente komt de hoofdsom van de lening uit op € 2,4 mln.

In totaal is er in 2022 door de kunst -en welzijnsorganisaties voor € 1,1 mln afgelost op de openstaande leningen.

In 2022 is er via SVN voor € 4,7 mln aan nieuwe leningen verstrekt. Daarnaast is er door leningnemers voor € 712.000 afgelost op openstaande leningen bij het SVN. Het totaal aan de via de SVN verstrekte leningen komt daarmee op € 12,4 mln. Het saldo van de via NRF verstrekte leningen is in 2022 met € 671.000 afgenomen tot € 2,9 mln.

Onder de overige langlopende leningen vallen ook de leningen die de Kredietbank Rotterdam (KBR) heeft verstrekt. Ultimo 2022 bedroeg het saldo van deze leningen € 4,2 mln.

Er is in 2022 voor € 3,1 mln afgelost op deze leningen en voor € 3,0 mln aan nieuwe leningen verstrekt.

Het saldo van de door de gemeente betaalde waarborgsommen is toegenomen met € 430.000 tot € 860.000.

De buitengewone waardevermindering (€ -141.000) betreft en vrijval voorziening Lantarenvenster (-€ 45.000) en een vermindering van de voorziening KBR (-€ 96.000).

## Vorraden

Pagina 233

### Vorraden

De voorraden bestaan uit aanwezige materialen, grondexploitaties en handelsgoederen. Onder de tabel zijn de onderdelen nader toegelicht. Tevens is hier een toelichting gegeven op de geraamde kosten, opbrengsten en eindresultaat van de bouwgronden in exploitatie.

#### Toelichting verloopstaat

| Vorraden                                                                    | 31-12-<br>2021  | Correctie /<br>overboeking | Rente         | Investering   | Desinvestering | Niet<br>Gemeentelijke<br>bijdrage | Genomen<br>resultaat/<br>mutatie<br>voorziening | 31-12-<br>2022  |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------|---------------|---------------|----------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------|
| <b>Grond- en hulpstoffen</b>                                                |                 |                            |               |               |                |                                   |                                                 |                 |
| Grond- en hulpstoffen                                                       | 4.799           | 0                          | 0             | 589           |                | 0                                 | 0                                               | 5.388           |
| <b>Subtotaal grond- en hulpstoffen</b>                                      | <b>4.799</b>    | <b>0</b>                   | <b>0</b>      | <b>589</b>    | <b>0</b>       | <b>0</b>                          | <b>0</b>                                        | <b>5.388</b>    |
| <b>Onderhanden werk, waaronder<br/>bouwgronden in exploitatie</b>           |                 |                            |               |               |                |                                   |                                                 |                 |
| Bouwgronden in exploitatie                                                  | -77.556         | -2.037                     | -441          | 90.394        | 98.323         | 12.741                            | 9.747                                           | -90.958         |
| Voorziening BIE                                                             | -33.803         | 26.371                     | -605          | 0             | 0              | 0                                 | -46.709                                         | -54.745         |
| <b>Subtotaal onderhanden werk, waaronder<br/>bouwgronden in exploitatie</b> | <b>-111.359</b> | <b>24.334</b>              | <b>-1.046</b> | <b>90.394</b> | <b>98.323</b>  | <b>12.741</b>                     | <b>-36.962</b>                                  | <b>-145.703</b> |

| Gereed product en handelsgoederen                  |               |               |          |               |               |          |          |               |
|----------------------------------------------------|---------------|---------------|----------|---------------|---------------|----------|----------|---------------|
| Gereed product en handelsgoederen                  | 64.969        | 16.855        | 0        | 20.846        | 25.053        | 0        | 0        | 77.617        |
| Voorziening handelsgoederen                        | 0             | 0             | 0        | 0             | 0             | 0        | 0        | 0             |
| <b>Subtotaal gereed product en handelsgoederen</b> | <b>64.969</b> | <b>16.855</b> | <b>0</b> | <b>20.846</b> | <b>25.053</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>77.617</b> |
| Totaal voorraden                                   |               |               |          |               |               |          |          |               |
|                                                    | -41.591       | 41.189        | -1.046   | 111.828       | 123.376       | 12.741   | -36.962  | -62.698       |

## Toelichting verloopstaat

### Grond- en hulpstoffen

Per saldo zijn de magazijnmutaties in 2022 toegenomen met € 589.000.

Bedrag eindbalans van € 5,4 mln bestaat uit:

- Magazijnen Materiaalvoorziening € 3,2 mln
- Schone Stad € 389.000
- Zuidlaardermeer € 502.000
- Vervoer en Materieel (lease) € 1 mln
- Kwekerij Bomen en Planten € 328.000.

### Bouwgronden in exploitatie

Grondexploitaties zijn gronden die worden omgevormd van in bezit zijnde grond met eventuele opstallen tot bouwrijpe grond. Het doel is om deze grond (opnieuw) te bebouwen. Deze grondexploitaties en de voorziening daarop maken deel uit van het programma Stedelijke Ontwikkeling, Grondexploitaties.

### Correctie/overboeking

De correctie/overboeking - € 2 mln heeft betrekking op de volgende interne overboekingen

- voorbereidingskosten vanuit Immateriële vaste activa naar de grondexploitaties Feyenoord City € 1,4 mln, Insulindestraat 240 € 243.000 en Tamboer II West € 123.000;
- boekwaarde Pijperstraat 37 vanuit Materiële vaste activa € 379.000;
- grondwaarde Jacominastraat 64 (Leeuwenkuil) naar Materiële vaste activa - € 525.000;
- ontwikkellocatie Schaatsbaan 33 (parkeergarage) - € 3,7 mln naar Gereed product en handelsgoederen binnen Voorraden (intentie verkoop).

### Rente

De rente op de bouwgronden in exploitatie en voorziening BIE - € 1,0 mln wordt, conform het Besluit Ruimtelijke Ordening (BRO), verantwoord onder onderhanden werk.

### ***Investering***

De investeringen in de bouwgronden in exploitatie van € 90,4 mln bestaan voor € 31,3 mln uit verwervingskosten, € 27,6 mln kosten voor het bouw- en woonrijp maken, € 23,7 mln voor de kosten voor ureninzet, € 4,4 mln voor overige verrekeningen en € 3,4 mln voor overige kosten.

### ***Desinvestering***

De desinvesteringen van € 98,3 mln bestaan uit de uitgaven van bouwrijpe en/of woonrijpe grond. De grond wordt uitgegeven in volle eigendom of in erfpacht. De grootste gronduitgaven betreffen de Parkstad € 12 mln, Tweebosbuurt € 12 mln, Park Zestienhoven € 7,9 mln, Grote Beer € 6,2 mln, Vierhavenstrip € 4,8 mln, Park Zestienhoven € 4,7 mln, Lloydkwartier € 4,7 mln en Bramanteplein € 4,6 mln. Het restant is verdeeld over meerdere projecten en heeft betrekking op gronduitgaven kleiner dan € 4 mln.

### ***Niet-gemeentelijke bijdrage***

De niet-gemeentelijke bijdragen van € 12,7 mln bestaan voor € 6,3 mln uit ontvangen subsidies (Urkersingel, Carnissepoort en Groningerstraat), voor € 2,9 mln uit investeringsbijdragen en voor € 3,5 mln overige opbrengsten (bijdragen derden in het kader van samenwerkingsovereenkomsten).

### ***Genomen resultaat/mutatie voorziening***

Het genomen resultaat van € 9,7 mln bestaat uit tussentijdse winstnemingen op de actieve bouwgronden in exploitatie € 14,8 mln en verliesnemingen van € 5,1 mln. De mutatie verliesvoorziening grondexploitatie is € 46,7 mln. In de paragraaf grondbeleid worden de resultaatnemingen nader gespecificeerd.

De ramingen van de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten in de grondexploitatie zijn gebaseerd op de inzichten ultimo 2022 en de daarbij behorende inschatting van de uitgangspunten, de parameters en de risico's. Uiteraard is deze inschatting omgeven door onzekerheden en wordt deze periodiek herzien, waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Afhankelijk van de marktomstandigheden zijn er onzekerheden voor de geraamde afzetmogelijkheden voor woning- en werklocaties en voor de mogelijke uitkomsten daarvan. De geraamde nog te maken kosten bedragen € 658,8 mln (nominaal). Deze raming is onder te verdelen in geraamde kosten voor bouw- en woonrijp maken € 353,8 mln, apparaat € 54,5 mln, verwervingen € 120,8 mln en overige kosten € 129,7 mln. De geraamde opbrengsten bedragen € 604,5 mln. Deze raming is onder te verdelen in geraamde opbrengsten voor gronduitgaven € 568,4 mln, subsidies € 11,9 mln en overige opbrengsten € 24,2 mln. In de paragraaf Grondbeleid zijn de uitgangspunten, parameters, risico's etc. nader uitgewerkt.

| Voorzieningen BIE                | 31-12-2021     | Correctie / overboeking | rente       | Genomen resultaat/ mutatie voorziening | 31-12-2022     |
|----------------------------------|----------------|-------------------------|-------------|----------------------------------------|----------------|
| Voorziening negatieve GU-plannen | -33.803        | 26.371                  | -605        | -46.709                                | -54.745        |
| <b>Totaal voorzieningen BIE</b>  | <b>-33.803</b> | <b>26.371</b>           | <b>-605</b> | <b>-46.709</b>                         | <b>-54.745</b> |

### **Voorziening negatieve GU-plannen**

Voor de bouwgronden in exploitatie met een negatieve netto contante waarde is een verliesvoorziening getroffen. De voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd. Per 31-12-2022 bedraagt de verliesvoorziening - € 54,7 mln. Conform het BBV mag maximaal de boekwaarde van het onderhanden werk van de betreffende grondexploitatie als een waardecorrectie op de post bouwgronden in exploitatie worden gepresenteerd. In het geval dat de te treffen voorziening hoger is dan de boekwaarde, wordt het restant gepresenteerd aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen. Op basis van de boekwaarden van de negatieve grondexploitaties wordt € 54,7 mln als waardecorrectie op de bouwgronden in exploitatie (eindstand 31-12-2022) gepresenteerd en € 68,5 mln onder de voorzieningen. De correctie overboeking € 26,4 mln betreft het effect reclassificatie BIE 2021 - € 42,1 mln en 2022 € 68,5 mln.

### **Gereed product en handelsgoederen**

Deze post betreft projectmatig aangekochte woningen voor het Nationaal Plan Rotterdam Zuid (NPRZ) en voorraad objecten Vastgoed (intentie verkoop).

De correctie/overboeking kolom bevat de overboeking vanuit en naar Materiële Vaste Activa voor een bedrag van € 16,9 mln. Investerings bedrag € 20,8 mln. De desinvestering van € 25,1 mln heeft betrekking op de verkoop van panden.

### **Correctie/overboeking**

De correctie/overboeking € 16,9 mln heeft betrekking op de volgende interne overboekingen

- ontwikkellocatie Schaatsbaan 33 (parkeergarage) vanuit Bouwgronden in exploitatie (intentie verkoop) € 3,7 mln;
- overboekingen vanuit Materiële vaste activa (intentie verkoop) € 12,9 mln;
- overboekingen vanuit Materiële vaste activa (NPRZ) € 267.000.

### **Investerings**

In 2022 zijn in het kader van NPRZ woningen aangekocht voor € 20,8 mln.

### **Desinvestering**

Het bedrag van € 25,1 mln heeft betrekking op

- verkopen objecten intentie verkoop € 13,8 mln;
- verkopen objecten NPRZ € 11,3.

## Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Pagina 234

### Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

In onderstaande tabel zijn de kortlopende vorderingen weergegeven volgens de voorgeschreven onderverdeling naar vorderingen op overheidslichamen, rekening-courant verhoudingen en overige vorderingen. De posten zijn onder de tabel afzonderlijk toegelicht, waarbij de overige vorderingen nog verder zijn gespecificeerd.

#### Toelichting verloopstaat

|                                                                | 31-12-2021     | Nominaal bedrag | Voorziening oninbaarheid | 31-12-2022     |
|----------------------------------------------------------------|----------------|-----------------|--------------------------|----------------|
| Vorderingen op openbare lichamen                               | 203.676        | 237.304         |                          | 237.304        |
| Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen | 14.145         | 14.805          |                          | 14.805         |
| Overige vorderingen                                            | 237.280        | 385.848         | 128.955                  | 256.893        |
| <b>Totaal uitzettingen</b>                                     | <b>455.101</b> | <b>637.957</b>  | <b>128.955</b>           | <b>509.001</b> |

### Toelichting verloopstaat

#### **Vorderingen op openbare lichamen:**

De vorderingen op openbare lichamen bestaat voor het grootste gedeelte uit een vordering van €168,1 mln op het BTW- compensatiefonds en op het Gemeentefonds van € 38,8 mln. Het restant van € 30,4 mln heeft met name betrekking op ministeries, provincies, gemeenten, belastingen en waterschappen.

#### **Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen:**

De post rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen heeft voor € 5,7 mln betrekking op het NRF (Nationaal Restauratiefonds), en voor € 8,6 mln op het SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) en € 460.000 ETF-regeling (Energietransitiefonds).

#### **Overige vorderingen:**

Onder de balanspost overige vorderingen is een grote verscheidenheid aan vorderingen opgenomen, waarvan onderstaand de grootste posten (na aftrek voorziening) zijn toegelicht.

|                                                      | 31-12-2021     | 31-12-2022     |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Uitzettingen in Rijks Schatkist met looptijd <1 jaar | 85.000         | 78.000         |
| Belastingaanslagen                                   | 30.480         | 57.744         |
| Bijstandsvorderingen                                 | 49.983         | 33.320         |
| Parkeren                                             | 14.284         | 16.452         |
| Huren en exploitatiekosten                           | 9.937          | 8.624          |
| Vergunningen en toezicht                             | 6.520          | 8.039          |
| Grond                                                | 2.902          | 6.146          |
| Overige vorderingen kleiner dan € 5 mln              | 38.173         | 48.568         |
| <b>Totaal</b>                                        | <b>237.280</b> | <b>256.893</b> |

### Uitzettingen in RijksSchatkist met looptijd < 1jaar:

Schatkistbankieren Rijk € 78 mln, volgens de regeling schatkistbankieren. Gemeenten zijn gehouden aan deze regeling om hun overtollige liquidemiddelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Afloop van het saldo van schatkistbankieren ligt aan de liquiditeitspostie van de gemeente Rotterdam.

### Belastingaanslagen:

Opgelegde gemeentelijke belastingaanslagen van € 74,8 mln verminderd met de voorziening die is gevormd van € 17,1 mln voor oninbaarheid.

### Bijstandsvorderingen:

De vorderingen bedragen in totaal € 114,4 mln (inclusief Tozo vorderingen van € 20,9 mln) waarvan € 81,1 mln als oninbaar is voorzien (aandeel Tozo in de voorziening bedraagt € 14,7 mln).

### Parkeren:

Het betreft hier door de gemeente Rotterdam opgelegde parkeerboetes en uitgegeven abonnementen, bezoekerspassen en vergunningen. Het gepresenteerde bedrag is verminderd met de voorziening voor oninbaarheid van € 19,2 mln.

### Huren en exploitatiekosten:

Binnen de gemeente Rotterdam zijn vastgoed objecten in beheer die verhuurd of verkocht worden aan diverse partijen. Het gepresenteerde bedrag is verminderd met de voorziening voor oninbaarheid van € 2,7 mln.

### Vergunningen en Toezicht:

Het betreft hier o.a.vergunningen vanuit Bouw en Woningtoezicht (BWT). Het gepresenteerde bedrag is verminderd met de voorziening voor oninbaarheid € 1,9 mln.

### Grond:

Vorderingen met betrekking tot Verkoop perceel € 6,1 mln. Facturatie in december 2022.

### Overige vorderingen kleiner dan € 5 mln:

De overige vorderingen zijn niet toe te rekenen aan een specifieke soort vordering, maar wel te categoriseren naar taakvelden. De grootste taakvelden hebben een aandeel van € 22,3 mln in het saldo. Afval-Grondstoffen € 3,6 mln, Wonen en Bouwen € 3,3 mln, Samenkracht en Burgerparticipatie € 3,3 mln, Erfpacht € 2,8 mln, Afval-Grondstoffen bedrijfsreinigingsrecht € 2,2 mln, , Openbaar groen en (openlucht) recreatie € 1,8 mln, Arbeidsparticipatie-Werk 1,4 mln, Sport en Recreatie Sportbeleid € 1,4 mln, Participatie en Armoedebestrijding € 1,4 mln, Verkeer en Vervoer € 1,1 mln.

### Voorziening oninbaarheid:

Deze voorziening is getroffen op basis van de vastgestelde kaders voor dubieuze debiteuren.

## Liquide middelen

Pagina 235

### Liquide middelen

Onder liquide middelen vallen de bank- en kasgelden van het concern.

|                                | 31-12-2021 | 31-12-2022    |
|--------------------------------|------------|---------------|
| Bank                           | 0          | 14.059        |
| Kas                            | 217        | 343           |
| <b>Totaal liquide middelen</b> | <b>217</b> | <b>14.402</b> |

## Overlopende activa

Pagina 236

## Overlopende activa

In onderstaande tabellen zijn de nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen opgenomen. Deze zijn volgens de voorschriften onderverdeeld in de categorieën overheidslichamen en overige bedrijven of instellingen. Beide categorieën zijn in deze paragraaf verder gespecificeerd en nader toegelicht.

| Overlopende activa                                                                                                                                                      | 31-12-<br>2021 | 31-12-<br>2022 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. | 72.222         | 74.825         |
| Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.                                                                  | 232.729        | 293.790        |
| <b>Totaal overlopende activa</b>                                                                                                                                        | <b>304.951</b> | <b>368.616</b> |

Verdeling van te ontvangen bedragen van overheidslichamen naar herkomst:

| Verdeling overheidslichamen naar herkomst | 31-12-2021    | Correctie/ overboeking | Toevoegingen   | Ontvangen bedragen | 31-12-2022    |
|-------------------------------------------|---------------|------------------------|----------------|--------------------|---------------|
| Overige Nederlandse overheidslichamen     | 12.963        | -2.308                 | 11.881         | 4.031              | 18.505        |
| Europese overheidslichamen                | 342           | -29                    | 1.052          | 347                | 1.017         |
| Het Rijk                                  | 58.917        | -3.086                 | 210.767        | 211.294            | 55.304        |
| <b>Totaal</b>                             | <b>72.222</b> | <b>-5.423</b>          | <b>223.699</b> | <b>215.673</b>     | <b>74.825</b> |

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

| Regeling                                                                           | 31-12-<br>2021 | Correctie/<br>overboeking | Toevoegingen | Ontvangen<br>bedragen | 31-12-<br>2022 | Categorie |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------|---------------------------|--------------|-----------------------|----------------|-----------|
| Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne                                    | 0              | 0                         | 64.585       | 49.007                | 15.578         | Rijk      |
| Subsidieregeling ESF 2014-2020                                                     | 6.570          | 2.297                     | 13.786       | 9.425                 | 13.230         | Rijk      |
| Subsidieverordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag           | 7.300          | -1.387                    | 9.674        | 2.511                 | 13.075         | Overige   |
| Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek | 1.122          | 0                         | 8.253        | 1.025                 | 8.350          | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering kwijtschelding schulden SZW                          | 5.373          | 0                         | 1.452        | 0                     | 6.824          | Rijk      |

|                                                                                                                                                                              |        |        |         |         |       |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|---------|---------|-------|---------|
| Corona organisatie                                                                                                                                                           | 1.645  |        | 118.178 | 114.324 | 5.499 | Rijk    |
| IBS Provincie Zuid-Holland Verlenging Hoekse Lijn                                                                                                                            | 3.819  | 0      | 0       | 0       | 3.819 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen                                                                                                       | 1.189  | 0      | 593     | 0       | 1.782 | Rijk    |
| Besluit compensatie schuldentrajecten en Belastingdienst (KOTA)                                                                                                              | 3.784  | 0      | 1.107   | 3.784   | 1.107 | Rijk    |
| Bommenregeling                                                                                                                                                               | 1.181  | 0      | 1.105   | 1.181   | 1.105 | Rijk    |
| Bedrijvenregeling                                                                                                                                                            | 572    | 0      | 1.078   | 572     | 1.078 | Rijk    |
| LIFE 2014-2020                                                                                                                                                               | 312    | 0      | 1.052   | 347     | 1.017 | EU      |
| Uitvoeringsovereenkomst Leuvekolk HbR, RWS en HHSK 2018                                                                                                                      | 675    | 0      | 0       | 0       | 675   | Rijk    |
| Subsidieregeling gebiedsprogramma's groen Zuid-Holland 2016                                                                                                                  | 365    | 0      | 114     | 0       | 479   | Overige |
| Subsidieverordening Verkeer en Vervoer 2012                                                                                                                                  | 245    | 0      | 215     | 0       | 460   | Overige |
| Uitvoeringsregeling POP-3 Zuid-Holland                                                                                                                                       | 467    | -79    | 0       | 0       | 387   | Overige |
| BBZ Bedrijfskredieten                                                                                                                                                        | 0      | 0      | 52      | 0       | 52    | Rijk    |
| Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten Zuid-Holland 2013                                                                                                               | 0      | -254   | 305     | 0       | 51    | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW Maatschappelijke diensttijd                                                                                                                          | 182    | 0      | 342     | 476     | 48    | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW Interne monitoring en Social Trials                                                                                                                  | 0      | -160   | 200     | 0       | 40    | Overige |
| Interreg Vlaanderen Nederland 2014-2020                                                                                                                                      | 36     | 0      | 0       | 0       | 36    | Overige |
| Subsidieregeling cofinanciering EFRO                                                                                                                                         | 27     | 0      | 0       | 0       | 27    | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMw Ethiek en Gezondheid 3                                                                                                                               | 0      | -35    | 61      | 0       | 26    | Overige |
| Begeleid ex-gedetineerden wonen werk                                                                                                                                         | 26     | 0      | 240     | 242     | 24    | Rijk    |
| Interreg 2 Zeeën 2014-2020                                                                                                                                                   | 0      | -183   | 866     | 661     | 23    | Overige |
| URBACT III                                                                                                                                                                   | 0      | 29     | 63      | 70      | 22    | Overige |
| Europe for Citizens 2014-2020                                                                                                                                                | 0      | -10    | 17      | 0       | 7     | Overige |
| City Deal Lokale Weerbaarheid Cybercrime                                                                                                                                     | 0      | 0      | 20      | 16      | 4     | Overige |
| Algemene Subsidie Verordening PZH (ASV)                                                                                                                                      | 0      | 1      | 0       | 1       | 1     | Overige |
| Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)                                                                                                              | 31.149 | 0      | 0       | 31.149  | 0     | Rijk    |
| MIRT oeververbinding                                                                                                                                                         | 2.537  | -2.537 | 0       | 0       | 0     | Rijk    |
| Subsidie ESF                                                                                                                                                                 | 2.297  | -2.297 | 0       | 0       | 0     | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering voor gemeenten in verband met de versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021 | 547    | -547   | 0       | 0       | 0     | Rijk    |
| Subsidieregeling AMIF en ISF 2014-2020                                                                                                                                       | 249    | 0      | 338     | 586     | 0     | Rijk    |

|                                                                                                  |               |               |                |                |               |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|----------------|---------------|---------|
| IBS Provincie Zuid-Holland Eurovisie Songfestival                                                | 200           | 0             | 0              | 200            | 0             | Overige |
| Afvalfonds Verpakkingen                                                                          | 147           | -147          | 0              | 0              | 0             | Overige |
| Bijdrageregeling versterking economisch vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2020 | 83            | -83           | 0              | 0              | 0             | Overige |
| IBS RR 750 jaar                                                                                  | 50            | 0             | 0              | 50             | 0             | Overige |
| Bijdrageregeling versterking economisch vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2015 | 37            | 0             | 1              | 38             | 0             | Overige |
| URBACT III                                                                                       | 29            | -29           | 0              | 0              | 0             | EU      |
| IBS ZonMW Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met Verward Gedrag                      | 6             | 0             | 2              | 8              | 0             | Overige |
| Rivier als Getijddepark 2019-2021                                                                | 2             | -2            | 0              | 0              | 0             | Rijk    |
| <b>Totaal</b>                                                                                    | <b>72.222</b> | <b>-5.423</b> | <b>223.699</b> | <b>215.673</b> | <b>74.825</b> |         |

### *Correctie / Overboeking*

De kolom correctie/overboeking heeft betrekking op overboekingen tussen overlopende activa en passiva medeoverheden, al naar gelang de debet- of creditstand per 31 december 2021 van de betreffende regeling. Daarnaast worden jaarlijks de benamingen van de regelingen en de categorie beoordeeld. In de situatie dat (een deel van) het saldo van een regeling onder een nieuwe naam wordt gepresenteerd, is met behulp van de correctie /overboeking kolom het saldo overgeboekt. De correcties met betrekking tot voorgaande jaren zijn eveneens in de kolom Correcties/Overboekingen vermeld. De toevoegingen betreffen de daadwerkelijke uitgaven. De kolom ontvangen bedragen bevat de de nog te ontvangen bedragen na afrekening met de subsidieverstrekkers. Per saldo zijn de uitgaven hoger dan de reeds van subsidieverstrekkers ontvangen bedragen. Daarom zijn deze regelingen aan de activakant gepresenteerd. Hieronder volgt een beschrijving van de subsidieregelingen met een eindbedrag groter dan € 1,025 mln:

### *Subsidieregeling ESF 2014-2020*

Op grond van de Subsidieregeling ESF 2014-2020 kan subsidie worden verstrekt voor activiteiten gericht op de re-integratie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en voor activiteiten gericht op het bevorderen van duurzame arbeidsinzet van werkenden. Het betreft ontvangsten naar aanleiding van gerealiseerde opbrengsten voor de arbeidsparticipatie van langdurig werklozen. Een deel betreft doorbetalingen aan partners met wie gemeente Rotterdam samenwerkt.

### *Subsidieverordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag*

Op grond van de Subsidieverordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag kan subsidie worden verstrekt aan verkeers- en vervoersprojecten. Het gaat om subsidies voor de aanleg van infrastructuur, het beïnvloeden van rij- en reisgedrag, de exploitatie van het openbaar vervoer en voor sommige pilots. Deze

subsidies worden voornamelijk bekostigd vanuit de BDU-gelden (wet Brede Doel Uitkeringen verkeer en vervoer). Een voorwaarde voor het verkrijgen van een subsidie is dat het een regionaal doel moet bevorderen of dienen, zoals beschreven in de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid (UAB). De vrijgevallen bedragen betreffen de verrekeningen van de subsidiabele kosten die verantwoord zijn op de uitvoeringsprojecten met de bijbehorende fondsprojecten

#### *Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Financiën voor het bekostigen van gemeentelijke hulp ten behoeve van gedupeerden toeslagenproblematiek. Dit betreft de opbrengst voor de gerealiseerde kosten van gemeente Rotterdam voor de ondersteuning van de gedupeerden van de toeslagen problematiek.

#### *Regeling specifieke uitkering kwijtschelding schulden SZW*

Een specifieke uitkering verstrekt door de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor de bekostiging van de door de colleges kwijtgescholden of gerestitueerde schulden binnen het SZW-domein van gedupeerden en toeslagpartners en de kosten die samenhangen met de uitvoering van deze kwijtschelding en restitutie door het college.

#### *IBS Provincie Zuid-Holland Verlenging Hoekse Lijn*

Een subsidie verstrekt door de provincie Zuid-Holland voor de aanleg van een verlengde metroverbinding van Hoek van Holland naar een nieuw te realiseren station aan het Noordzeestrand. Er zijn geen werkzaamheden verricht aan de Hoekse Lijn die betrekking hebben op de beschikking voor PZH. De kosten worden in 2023 volledig afgerekend.

#### *Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de kwijtschelding van verschuldigde gemeentelijke belastingen van gedupeerden van de kindertoeslagaffaire en toeslagpartners en de kosten die samenhangen met de uitvoering van deze kwijtschelding.

#### *Belastingdienst (KOTA)*

Sociale Banken Nederland (SBN) is de uitvoeringsorganisatie waarbij 23 kredietbanken zijn aangesloten. SBN biedt hulp bij het oplossen van schulden, onder meer aan de gedupeerden van de problemen met de kinderopvangtoeslag. In opdracht van de Belastingdienst.

### *Bommenregeling*

Bijdrage van het Rijk voor de opsporing en ruiming van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog in het kader van de openbare orde en veiligheid. De vergoeding loopt via het gemeentefonds en is 68 procent van de daadwerkelijke gemaakte directe kosten. Voor het niet gesubsidieerde deel (32 procent) wordt in de begroting rekening gehouden. Het niet gesubsidieerde deel van de projecten van derden wordt door deze derden zelf gedekt.

### *Bedrijvenregeling*

Een subsidie van de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu op grond van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering. Hierin zijn meerdere subsidieregelingen voor de aanpak van ernstige bodemverontreiniging uitgewerkt. Op grond van de Bedrijvenregeling kan subsidie verstrekt worden aan eigenaren en erfpachters van in gebruik zijnde en blijvende bedrijfsterreinen, met bodemverontreiniging die is ontstaan voor 1975. Dit betreft de opbrengst voor de door gemeente Rotterdam gerealiseerde kosten voor bodemsanering.

| Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen               | 31-12-2021     | 31-12-2022     |
|------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Vooruitbetaalde bedragen                                   | 74.593         | 107.319        |
| Nog te ontvangen bedragen                                  | 158.136        | 186.472        |
| <b>Totaal vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen</b> | <b>232.729</b> | <b>293.790</b> |

| Vooruitbetaalde bedragen                   | 31-12-2021 | 31-12-2022 |
|--------------------------------------------|------------|------------|
| Tussenrekening betalingen onderweg         | 0          | 30.164     |
| Vooruitbetaalde ICT kosten                 | 22.655     | 21.900     |
| Verbinding rijksweg A13/A16                | 23.115     | 21.040     |
| Vooruitbetaalde subsidies                  | 10.890     | 17.433     |
| Vooruitbetaalde huren en servicekosten     | 7.235      | 7.014      |
| Overige vooruitbetaalde bedragen < € 5 mln | 10.698     | 9.769      |

*Vooruitbetaalde ICT kosten*

Deze kosten hebben betrekking op onderhoud, service en licenties over de jaren 2023 tot en met 2025.

*Verbinding Rijksweg A13/A16*

Vooruitbetaling aan Rijkswaterstaat voor nog te realiseren onderdelen van dit project, zoals verplaatsing tunnelmond, geluidsschermen, recreaduct en meerkosten landtunnel.

*Vooruitbetaalde subsidies*

In deze post is voor € 14,4 mln vooruitbetalingen 2023 via de subsidiemodule opgenomen. € 2 mln heeft betrekking op subsidie ID-banen, € 500.000 voor subsidieregeling woningbouw Rotterdam. Restant van € 500.000 bevat diverse kleine subsidieposten.

*Vooruitbetaalde huren en servicekosten*

Voor € 6,7 mln betreft dit vooruitbetaalde kosten 2023. Een voorschot voor de onderhoudskosten van het Timmerhuis van € 310.000 loopt in de komende jaren af.

*Overige vooruitbetaalde bedragen*

Van dit bedrag heeft € 7,7 mln betrekking op vooruitbetaalde facturen in 2023, Suvis-regeling heeft een aandeel van € 4,6 mln, € 4 mln voor project Herinrichting Lage Bergse Bos, afrekening Regiogemeenten is opgenomen voor een bedrag van € 3,8 mln. Voor doorontwikkeling informatievoorziening is € 1,1 mln opgenomen. BTW herziening niet economische activiteiten is opgenomen voor een bedrag van € 841.000, voor Stichting Boor € 819.000 als vooruitbetaalde baat opgenomen en diverse vooruitontvangen posten voor totaal € 790.000. Tevens is er ook voor - € 13,9 mln presentatiewijziging geboekt ivm herrubricering (reclassificatie).

| Nog te ontvangen bedragen                          | 31-12-2021 | 31-12-2022 |
|----------------------------------------------------|------------|------------|
| Gemeentebelastingen                                | 74.232     | 74.039     |
| Nog te factureren mbt opvang Oekrainers aan derden | 0          | 19.081     |
| Wabo Leges                                         | 19.366     | 14.086     |
| Pintransacties Parkeren                            | 10.424     | 14.034     |

|                                             |                |                |
|---------------------------------------------|----------------|----------------|
| Dividendbelasting                           | 14.223         | 13.655         |
| Projectensaldi                              | 13.695         | 10.409         |
| Afkoopsom Havenbedrijf                      | 0              | 10.000         |
| Nog te verdelen kosten crediteuren          | 5.431          | 7.299          |
| Te ontvangen rente en aflossing             | 3.580          | 2.401          |
| Overige nog te ontvangen bedragen < € 5 mln | 17.185         | 21.467         |
| <b>Totaal nog te ontvangen bedragen</b>     | <b>158.136</b> | <b>186.472</b> |

### *Gemeentebelastingen*

Deze post is ultimo 2022 opgenomen voor de nog op te leggen aanslagen. Het aandeel Onroerende Zaakbelasting (OZB) omvatte per 31 december 2022

€ 60,6 mln, Precario € 3,8 mln, Reclame en Logies € 6,3 mln en het restant van € 3,3 mln betreft Afvalstoffenheffing en Rioolheffing.

### *Nog te factureren m.b.t. opvang Oekraïens aan derden*

Betreft nog te factureren kosten met betrekking tot opvang van Oekrainers aan COA € 15,5 mln en en Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond voor € 3,6 mln. De kosten bestaan uit opvang, beveiliging, catering, huisvesting e.d.

### *Wabo leges*

Het betreft hier nog te factureren leges op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Mutatie betreft afwikkeling 2021 en opboeking nieuwe posten 2022.

### *Pintransacties Parkeren*

Het saldo heeft betrekking op individuele pintransacties Parkeren. Deze worden begin 2023 door de banken afgerekend.

### *Dividendbelasting*

Van het saldo is € 11,9 mln voor Havenbedrijf Rotterdam, € 801.000 voor BV Gemeenschappelijke Bezit Evides, SSC Flex BV is opgenomen voor een bedrag van € 702.000. Stedin Holding NV heeft een aandeel van € 174.000.

### *Projectensaldi*

Dit zijn presentatiewijzigingen in verband met herrubricering (reclassificatie) van projecten met een creditsaldo naar de overlopende activa.

### *Afkoopsom Havenbedrijf*

Deze post heeft betrekking op nog door te belasten afkoopsom aan Havenbedrijf NV voor beheer en onderhoud van de overgedragen kademuren.

### *Nog te verdelen kosten crediteuren*

Totale saldo heeft betrekking op nog te verdelen kosten crediteuren over het jaar 2022.

### *Te ontvangen rente en aflossing*

Bestaat uit overlopende rente van de vervaldatum van leningen tot ultimo 2022 en rente en aflossing van leningen met een vervaldatum van 31 december 2022 die begin 2023 zullen worden verrekend.

### *Overige nog te ontvangen bedragen < € 5 mln*

Totaalsaldo is opgebouwd uit nog te factureren aan Stichting Verre Bergen € 3,8 mln, nog te ontvangen facturen Zorg Jeugd en Volwassenen € 3,2 mln, nog te factureren mbt MIRT project 2,8 mln, te vorderen BTW over het jaar 2022 € 2,2 mln, reclame afdracht JC Decaux € 1,3 mln, nog te ontvangen creditnota's met betrekking tot Regio Gemeenten 1,1 mln, 1 mln nog te ontvangen baten vanuit UWV en nog te ontvangen van ministerie Justitie en Veiligheid in het kader van project RIEC € 500.000. Rest nog € 5,6 mln voor diverse kleinere posten.

## **Eigen vermogen**

Pagina 237

### **Eigen vermogen**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

Vermogensspecificatie reserves  
Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)  
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling (GO)  
Bestemmingsreserve NPRZ  
Bestemmingsreserve Energietransitiebudget (ET)

|                         |                  |          |                  |                |                |               |                  |
|-------------------------|------------------|----------|------------------|----------------|----------------|---------------|------------------|
| Algemene reserve        | 240.484          | -86.082  | 154.402          | 21.344         | 0              | 0             | 175.747          |
| Bestemmingsreserves     | 2.117.554        | 59.105   | 2.176.659        | 601.441        | 207.352        | 17.255        | 2.553.493        |
| Gerealiseerde resultaat | -26.977          | 26.977   | 0                | 85.316         | 0              | 0             | 85.316           |
| <b>Totaal</b>           | <b>2.331.061</b> | <b>0</b> | <b>2.331.061</b> | <b>708.102</b> | <b>207.352</b> | <b>17.255</b> | <b>2.814.556</b> |

## Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als buffer voor tegenvallers. Het betreft de vrij aanwendbare middelen die de gemeente inzet wanneer zich onvoorziene financiële risico's voordoen. De algemene reserve maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Het totale overzicht van de weerstandscapaciteit is opgenomen bij Weerstandsvermogen en risicobeheersing het hoofdstuk Financiën.

## Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waar aan de gemeenteraad een specifieke bestemming heeft gegeven. De toevoegingen en onttrekkingen zijn geoorloofd voor zover de Raad hiertoe heeft besloten. Onttrekkingen aan bestemmingsreserves zijn uitsluitend toegestaan wanneer dit past binnen het specifieke doel van de reserve.

## Gerealiseerde resultaat

Het saldo op 31-12-2021 betreft het gerealiseerde resultaat over het boekjaar 2021.

De resultaat bestemming is medio 2022 door de Raad bepaald en verdeeld over de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Het saldo op 31-12-2022 betreft het gerealiseerde resultaat over het boekjaar 2022 en zal in 2023 verdeeld worden over de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

## Vermogensspecificatie reserves

Navigeer hier naar een nadere specificatie van de [bestemmingsreserves](#).

| Bestemmingsreserves                                   | 31-12-<br>2021 | Mutatie | 1-1-2022  | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | 31-12-<br>2022 |
|-------------------------------------------------------|----------------|---------|-----------|------------|-------------|---------|----------------|
| Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor      | 1.708.359      | 2.648   | 1.711.007 | 353.253    | 92.811      | 0       | 1.971.448      |
| Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid | 73.011         | 5.677   | 78.688    | 104.000    | 24.013      | 0       | 158.674        |
| Bestemmingsreserve Tweedelijns WMO en Jeugdhulp       | 32.195         | 200     | 32.395    | 25.900     | 67          | 0       | 58.229         |
| Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling                | 57.353         | 0       | 57.353    | 587        | 18.986      | 744     | 38.211         |
| Bestemmingsreserve Bodem                              | 38.178         | 0       | 38.178    | 0          | 3.811       | 0       | 34.367         |

|                                                            |        |       |        |        |        |       |        |
|------------------------------------------------------------|--------|-------|--------|--------|--------|-------|--------|
| Bestemmingsreserve Taakmutatie Gemeentefonds               | 22.658 | 304   | 22.962 | 3.627  | 1.445  | 0     | 25.144 |
| Segmentering Bouwplannen                                   | 0      | 0     | 0      | 25.000 | 0      | 0     | 25.000 |
| Bestemmingsreserve Energietransitie                        | 42.805 | 0     | 42.805 | 0      | 15.548 | 4.210 | 23.047 |
| Bestemmingsreserve Autoluw fonds                           | 0      | 0     | 0      | 20.000 | 0      | 0     | 20.000 |
| Duurzaamheidsbudget                                        | 0      | 0     | 0      | 20.000 | 0      | 0     | 20.000 |
| Bestemmingsreserve BUIG (uitkeringen Participatiewet e.d.) | 35.529 | 0     | 35.529 | 0      | 6.385  | 9.703 | 19.441 |
| Kredietrisicoreserve                                       | 18.845 | 0     | 18.845 | 367    | 0      | 0     | 19.211 |
| Bestemmingsreserve Armoedefonds                            | 0      | 0     | 0      | 20.000 | 1.100  | 0     | 18.900 |
| Bestemmingsreserve Rivierahal Blijdorp                     | 0      | 0     | 0      | 18.000 | 0      | 0     | 18.000 |
| Bestemmingsreserve Regio Deal Onderwijs                    | 14.000 | 0     | 14.000 | 0      | 0      | 0     | 14.000 |
| Bestemmingsreserve Blokhuismiddelen                        | 9.778  | 8.093 | 17.871 | 0      | 5.604  | 0     | 12.267 |
| Bestemmingsreserve Stimulering bouwproductie               | 5.768  | 0     | 5.768  | 1.000  | 436    | 0     | 6.331  |
| Bestemmingsreserve Cloudkosten                             | 8.584  | 0     | 8.584  | 3.230  | 6.471  | 0     | 5.343  |
| Bestemmingsreserve Evenementenfonds                        | 6.973  | 250   | 7.223  | 0      | 1.015  | 900   | 5.308  |
| Bestemmingsreserve Doorlopende werkzaamheden Tozo-regeling | 3.336  | 3.317 | 6.653  | 0      | 1.723  | 0     | 4.931  |
| Bestemmingsreserve Armoedebeleid                           | 0      | 5.850 | 5.850  | 0      | 1.321  | 0     | 4.529  |
| Bestemmingsreserve Noodfonds                               | 27     | 7.935 | 7.962  | 0      | 2.966  | 1.400 | 3.596  |
| Bestemmingsreserve Gemeentelijk schuldenbeleid             | 570    | 2.397 | 2.967  | 0      | 0      | 0     | 2.967  |
| Bestemmingsreserve Menselijke Maat                         | 0      | 2.593 | 2.593  | 0      | 0      | 0     | 2.593  |
| Bestemmingsreserve Stadsinitiatief                         | 2.253  | 0     | 2.253  | 0      | 0      | 0     | 2.253  |
| WABO-leges                                                 | 3.237  | 0     | 3.237  | 0      | 1.043  | 0     | 2.194  |
| Bestemmingsreserve Convenant ID-banen                      | 2.392  | 0     | 2.392  | 0      | 304    | 0     | 2.088  |
| Bestemmingsreserve Duurzaam                                | 1.807  | 0     | 1.807  | 0      | 0      | 0     | 1.807  |
| Bestemmingsreserve Afbouw SSC Flex (suppletiereregelingen) | 0      | 2.000 | 2.000  | 0      | 484    | 0     | 1.516  |
| Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing                     | 0      | 0     | 0      | 1.500  | 0      | 0     | 1.500  |
| Bestemmingsreserve Citylab                                 | 1.431  | 0     | 1.431  | 0      | 0      | 0     | 1.431  |
| Bestemmingsreserve Middensegment Huur                      | 2.395  | 0     | 2.395  | 0      | 968    | 0     | 1.427  |
| Noodsteun Energiekosten Sport                              | 0      | 0     | 0      | 1.400  | 0      | 0     | 1.400  |
| Bestemmingsreserve Funderingen                             | 1.558  | 100   | 1.658  | 0      | 300    | 0     | 1.358  |
| Bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas                 | 1.269  | 0     | 1.269  | 0      | 0      | 0     | 1.269  |

|                                                                               |       |       |       |       |       |   |       |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|---|-------|
| Bestemmingsreserve Groot Onderhoud (MJOP)                                     | 233   | 2.887 | 3.120 | 0     | 1.853 | 0 | 1.267 |
| Bestemmingsreserve Cofinanciering Europese Subsidies                          | 1.163 | 0     | 1.163 | 0     | 0     | 0 | 1.163 |
| Bestemmingsreserve Decentralisatie AWBZ                                       | 1.128 | 0     | 1.128 | 0     | 0     | 0 | 1.128 |
| Bestemmingsreserve Friciekosten op afstand zetten LCC's                       | 1.094 | 0     | 1.094 | 0     | 0     | 0 | 1.094 |
| Begeleiding naar werk voor Statushouders                                      | 0     | 0     | 0     | 1.000 | 0     | 0 | 1.000 |
| Bestemmingsreserve Actieplan Luchtkwaliteit                                   | 1.395 | 0     | 1.395 | 0     | 402   | 0 | 993   |
| Bestemmingsreserve Jaaroverstijgende Cultuursubsidies                         | 0     | 931   | 931   | 0     | 0     | 0 | 931   |
| Bestemmingsreserve Sport Gebieden                                             | 920   | 0     | 920   | 0     | 0     | 0 | 920   |
| Bestemmingsreserve Doorontwikkeling Organisatie                               | 842   | 0     | 842   | 0     | 20    | 0 | 822   |
| Bestemmingsreserve Taal volwasseneneducatie                                   | 800   | 0     | 800   | 0     | 0     | 0 | 800   |
| Bestemmingsreserve Masterplan ouderen                                         | 773   | 0     | 773   | 0     | 0     | 0 | 773   |
| Bestemmingsreserve Muziekkoepel                                               | 788   | 0     | 788   | 0     | 36    | 0 | 752   |
| Bestemmingsreserve Uitvoeringskosten Kwijtschelding Toeslagenaffaire          | 0     | 812   | 812   | 0     | 124   | 0 | 688   |
| Bestemmingsreserve Investerings Rozenburg                                     | 745   | 0     | 745   | 0     | 69    | 0 | 677   |
| Bestemmingsreserve ZVHRR versterken dv personen met verward gedrag            | 0     | 1.005 | 1.005 | 0     | 350   | 0 | 655   |
| Bestemmingsreserve Breed Offensief                                            | 0     | 1.189 | 1.189 | 0     | 605   | 0 | 584   |
| Bestemmingsreserve Verkiezingen                                               | 1     | 0     | 1     | 1.441 | 940   | 0 | 503   |
| Bestemmingsreserve Transitiekosten                                            | 0     | 0     | 0     | 500   | 0     | 0 | 500   |
| Bestemmingsreserve Economiesubsidies                                          | 0     | 240   | 240   | 240   | 0     | 0 | 480   |
| Ondernemersinitiatieven gericht op herstart                                   | 450   | 0     | 450   | 0     | 0     | 0 | 450   |
| Bestemmingsreserve Toeslagenaffaire Belastingen                               | 0     | 443   | 443   | 0     | 0     | 0 | 443   |
| Bestemmingsreserve Kwaliteitsborging                                          | 0     | 439   | 439   | 0     | 0     | 0 | 439   |
| Bestemmingsreserve Impuls baankansen speciaal voortgezet onderwijs            | 431   | 0     | 431   | 0     | 0     | 0 | 431   |
| Bestemmingsreserve Luchtsingel                                                | 447   | 0     | 447   | 0     | 45    | 0 | 402   |
| Bestemmingsreserve WerkLocaties                                               | 370   | 0     | 370   | 0     | 0     | 0 | 370   |
| Bestemmingsreserve Economie Gebieden                                          | 344   | 0     | 344   | 0     | 0     | 0 | 344   |
| Bestemmingsreserve Brexit                                                     | 332   | 0     | 332   | 0     | 0     | 0 | 332   |
| Bestemmingsreserve Herinrichten instrument Hallo Werk t.b.v. Pro VSO jongeren | 0     | 310   | 310   | 0     | 0     | 0 | 310   |
| Bestemmingsreserve Wijkpaleis                                                 | 0     | 500   | 500   | 0     | 200   | 0 | 300   |
| Bestemmingsreserve Maatschappelijke Participatie Gebieden                     | 294   | 0     | 294   | 0     | 0     | 0 | 294   |

|                                                                    |       |     |       |     |       |   |     |
|--------------------------------------------------------------------|-------|-----|-------|-----|-------|---|-----|
| Bestemmingsreserve B&W Fonds                                       | 365   | 0   | 365   | 69  | 165   | 0 | 269 |
| Bestemmingsreserve Scoren met Energie                              | 260   | 0   | 260   | 0   | 0     | 0 | 260 |
| Bestemmingsreserve Verkeer en Vervoer 2011                         | 380   | 0   | 380   | 0   | 125   | 0 | 255 |
| Bestemmingsreserve Voorbereidingskosten IHP's MV                   | 0     | 255 | 255   | 0   | 0     | 0 | 255 |
| Egalisatiereserve Raad/Griffie                                     | 213   | 0   | 213   | 147 | 110   | 0 | 250 |
| Bestemmingsreserve Saneringskosten Van der Gaag Dossier            | 267   | 0   | 267   | 0   | 19    | 0 | 248 |
| Bestemmingsreserve Groot onderhoud MBVB                            | 328   | 0   | 328   | 0   | 98    | 0 | 230 |
| Bestemmingsreserve Herstelmaatregelen Corona korte termijn         | 789   | 0   | 789   | 0   | 586   | 0 | 203 |
| Bestemmingsreserve Kwaliteitsverbetering BRP                       | 0     | 170 | 170   | 0   | 0     | 0 | 170 |
| Bestemmingsreserve Commissiereizen                                 | 100   | 0   | 100   | 55  | 0     | 0 | 155 |
| Bestemmingsreserve Bouw Nieuw Dierenasiel                          | 395   | 0   | 395   | 0   | 241   | 0 | 154 |
| Bestemmingsreserve Maatwerkvoorzieningen Wmo                       | 0     | 147 | 147   | 0   | 0     | 0 | 147 |
| Bestemmingsreserve Voorlichting / communicatie verkiezingen        | 274   | 0   | 274   | 75  | 203   | 0 | 145 |
| Bestemmingsreserve Herinrichting Driehoeksplein                    | 0     | 95  | 95    | 50  | 6     | 0 | 139 |
| Egalisatiereserve Rekenkamer                                       | 242   | 0   | 242   | 0   | 103   | 0 | 139 |
| Bestemmingsreserve Mooi Mooi Middelland                            | 281   | 0   | 281   | 0   | 156   | 0 | 126 |
| Resilience                                                         | 125   | 0   | 125   | 0   | 0     | 0 | 125 |
| Bestemmingsreserve project BAG WOZ                                 | 116   | 0   | 116   | 0   | 0     | 0 | 116 |
| Bestemmingsreserve Upgrade voor the skate!                         | 0     | 113 | 113   | 0   | 0     | 0 | 113 |
| Bestemmingsreserve Regio Deal Cultuur                              | 102   | 0   | 102   | 0   | 0     | 0 | 102 |
| Basisregistratie wettelijke dienstverlening                        | 200   | 0   | 200   | 0   | 120   | 0 | 80  |
| Bestemmingsreserve Achterstanden Stadsarchief                      | 0     | 75  | 75    | 0   | 0     | 0 | 75  |
| Bestemmingsreserve Duurzaamheid gebieden                           | 37    | 0   | 37    | 0   | 0     | 0 | 37  |
| Bestemmingsreserve Gemeentelijke klokkenluidersregeling            | 34    | 0   | 34    | 0   | 0     | 0 | 34  |
| Egalisatiereserve Ombudsman Derdengelden                           | 20    | 0   | 20    | 0   | 0     | 0 | 20  |
| Bestemmingsreserve Stedelijk Bereikbaarheid (Waaronder Maastunnel) | 3.857 | 0   | 3.857 | 0   | 3.839 | 0 | 18  |
| Egalisatiereserve Ombudsman                                        | 133   | 0   | 133   | 0   | 131   | 0 | 2   |
| Bestemmingsreserve Kansrijke Wijken                                | 0     | 0   | 0     | 0   | 0     | 0 | 0   |
| Bestemmingsreserve Bestrijding Eenzaamheid Ouderen                 | 0     | 561 | 561   | 0   | 561   | 0 | 0   |
| Bestemmingsreserve Kwaliteitsslag Sportcomplexen                   | 0     | 0   | 0     | 0   | 0     | 0 | 0   |

|                                                                |                  |               |                  |                |                |               |                  |
|----------------------------------------------------------------|------------------|---------------|------------------|----------------|----------------|---------------|------------------|
| Bestemmingsreserve CHV Huurdersonderhoud                       | 0                | 1.174         | 1.174            | 0              | 1.174          | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Renovatie Museum Boijmans van Beuningen     | 10               | 2.185         | 2.195            | 0              | 2.195          | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Masterplan Dienstverlening                  | 51               | 0             | 51               | 0              | 51             | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve RCP Groene Daken                            | 212              | 0             | 212              | 0              | 212            | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Infrastructuur                              | 229              | 0             | 229              | 0              | 0              | 229           | 0                |
| Bestemmingsreserve Vakmanschap in zorg, haven en techniek      | 259              | 0             | 259              | 0              | 194            | 65            | 0                |
| Bestemmingsreserve Vastgoed Gebieden                           | 4                | 0             | 4                | 0              | 0              | 4             | 0                |
| Bestemmingsreserve Spaarsaldo Participatiebudget               | 76               | 0             | 76               | 0              | 76             | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Aanloopkosten Depot Collectiegebouw         | 194              | 0             | 194              | 0              | 194            | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Vervoer over Water                          | 64               | 0             | 64               | 0              | 64             | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Vrouwenopvang en mensenhandel               | 825              | 0             | 825              | 0              | 825            | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Compensatie Joodse gemeenschap in Rotterdam | 0                | 2.000         | 2.000            | 0              | 2.000          | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Subsidie gebiedscommissie                   | 0                | 25            | 25               | 0              | 25             | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Vergoeding meerkosten Corona zorg           | 0                | 1.245         | 1.245            | 0              | 1.245          | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve niet gesprongen explosieven                 | 0                | 700           | 700              | 0              | 700            | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve coulanceregeling                            | 0                | 240           | 240              | 0              | 240            | 0             | 0                |
| Bestemmingsreserve Kwaliteitsslag Sportaccommodaties           | 251              | 0             | 251              | 0              | 251            | 0             | 0                |
| <b>Totaal bestemmingsreserves</b>                              | <b>2.117.554</b> | <b>59.105</b> | <b>2.176.659</b> | <b>601.441</b> | <b>207.352</b> | <b>17.255</b> | <b>2.553.493</b> |

## Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)

### Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)

De gemeenteraad heeft november 2020 ingestemd met het raadsvoorstel "Herijking Investeringsfonds Rotterdam; Oprichting van de Rotterdamse Investeringsmotor". Hiermee is besloten om vanaf 2021 het IFR, dat investeringsprojecten in het kader van de "Stadsvisie 2030" dekt, af te schaffen en de daarbij horende dekkingsmiddelen over te hevelen naar de RIM. Naast de middelen uit het IFR zijn de opbrengsten van de verkoop van Eneco toegevoegd aan de RIM.

De RIM is opgebouwd uit acht verschillende cilinders, elk met een specifieke, transparante functie.

## Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling (GO)

### Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

De middelen in deze bestemmingsreserve dienen ter dekking van de materiële lasten van buitenruimteprojecten. Het betreft projecten gekoppeld aan de gebiedsontwikkeling en projecten gekoppeld aan vergroening. In deze

bestemmingsreserve is met een Raadsbesluit de bestemmingsreserve ISV-3 en de bestemmingsreserve Investeringsplannen zonder gronduitgifte opgenomen.

## Bestemmingsreserve NPRZ

### Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) bestaat uit de pijlers Onderwijs, Werk, Cultuur, Veiligheid en Wonen. De bestemmingsreserve NPRZ-wonen wordt gebruikt als dekking van projecten binnen de pijler Wonen van het NPRZ. De middelen in de bestemmingsreserve worden gebruikt als dekking voor projecten in de focuswijken, tuinsteden en tuindorpen in Rotterdam Zuid, die bijdragen aan de fysieke doelstellingen van het NPRZ-programma. De projecten zijn concreet opgezet om invulling te geven aan de gemeentelijke opgave binnen het NPRZ of dienen ter ondersteuning en facilitering van de opgave van derden (zoals woningcorporaties).

## Bestemmingsreserve Energietransitiebudget (ET)

### Bestemmingsreserve Energietransitie

De bestemmingsreserve Energietransitiebudget wordt gebruikt als dekking voor projecten die bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen voor een duurzaam, energiezuinig Rotterdam, met een betere luchtkwaliteit met alle ruimte voor innovaties.

## Toelichting

Hieronder volgt een toelichting van de bestemmingsreserves met een eindsaldo groter dan € 5 mln. Een nadere toelichting op de bestemmingsreserves is terug te vinden in de paragraaf Vermogensspecificaties reserves.

### **Bestemmingsreserve Tweedelijns Wmo en Jeugdhulp**

De bestemmingsreserve is gevormd om schommelingen in de zorguitgaven op te vangen bij de Wmo en Jeugdhulp.

### **Bestemmingsreserve Bodem**

Uit het oogpunt van efficiënt beheer en verantwoording wordt voorgesteld om de bestemmingsreserve Bodemsanering per 1 januari 2019 in te stellen en het betreffende saldo vanuit de bestemmingsreserve 'Taakmutatie Gemeentefonds' over te hevelen. Aan deze reserve worden gelden onttrokken ten behoeve van uitgaven voor bodemsanering en wordt gevoed vanuit ontvangen rijksmiddelen.

### **Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds**

De bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds is gevormd voor ontvangen Rijksmiddelen uit het Gemeentefonds waarvan besteding nog niet heeft plaatsgevonden. In een aantal gevallen zijn doeluitkeringen in

jaarschijven uitgekeerd. Over het algemeen loopt in verband met de planontwikkeling de feitelijke realisatie minimaal een jaar achter op deze jaarschijven. De gemeente vangt dit met deze bestemmingsreserve op.

### **Segmentering Bouwplannen**

Het doel van deze reserve is de gewenste segmentering (sociaal / midden / hoog / top) van de woningbouwproductie te realiseren zoals vastgelegd in het coalitieakkoord 2022 – 2026.

### **Bestemmingsreserve Energietransitie**

De bestemmingsreserve is gevormd om de continuïteit van de energietransitie te waarborgen.

### **Bestemmingsreserve Autoluw Fonds**

Het doel van de reserve is om het centrum en de wijken Oude Westen, Nieuwe Westen, Middelland en Oude Noorden zoveel mogelijk autoluwer te maken.

### **Bestemmingsreserve Duurzaamheidsbudget**

De bestemmingsreserve Duurzaamheidsbudget is gevormd om de juiste innovaties in de regio te versnellen en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen. Het fonds wordt ingezet voor de vergroening van de leefomgeving, duurzame opwek en opslag van zonne- en windenergie, waterstofproductie, de transitie naar een circulaire economie en het reduceren van energiegebruik

### **Bestemmingsreserve BUIG (uitkeringen Participatiewet e.d.)**

De bestemmingsreserve BUIG is gevormd ter dekking van eventuele toekomstige tekorten op het WWB-inkomensdeel en de (verlaagde) rijksuitkering. Jaarlijks actualiseert de gemeente de reserve bij de kaderbrief op basis van de uitkomsten van de jaarrekening en de verwachting naar de komende twee jaar.

### **Kredietrisicoreserve**

De kredietrisicoreserve dient als buffer voor de risico's op wanbetaling op door de gemeente verstrekte of gegarandeerde geldleningen. Toename van deze reserve gebeurt door storting van solvabiliteitsbeslag bij verstrekken van nieuwe leningen, garanties en ontvangen renteopslagen en door garantiopremies gedurende de looptijd van de verstrekte leningen en garanties.

**Bestemmingsreserve Armoedefonds**

Bestemmingsreserve gevormd voor de bestrijding van armoede. Ondersteunen van Rotterdammers die de noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen.

**Bestemmingsreserve Rivierahal Blijdorp**

Bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de kosten met betrekking tot de restauratie van de Rivierahal in diergaarde Blijdorp.

**Bestemmingsreserve Regio Deal Onderwijs**

De bestemmingsreserve is gevormd voor investeringen in onderwijshuisvesting (Schuif op Zuid). Dit is onderdeel van de Regio-deal NPRZ.

**Bestemmingsreserve Blokhuismiddelen**

De bestemmingsreserve is gevormd voor extra middelen in het kader van de brede aanpak van dak- en thuisloosheid.

**Bestemmingsreserve Stimulering Bouwproductie**

De bestemmingsreserve is gevormd om de bouwproductie te stimuleren.

**Bestemmingsreserve Cloudkosten**

De bestemmingsreserve is gevormd als dekking voor verwachte kapitaallasten met betrekking tot de Cloud kosten.

**Bestemmingsreserve Evenementenfonds**

De bestemmingsreserve Evenementenfonds is gevormd voor het financieren van toekomstige evenementen.

**Bestemmingsreserves Grondexploitaties (Grexa)**

Hieronder volgt de verloopstaat van bestemmingsreserves die dienen ter dekking van de grondexploitaties (Grexen). Deze zijn voor het gepresenteerde bedrag opgenomen in de genoemde reserve in de tabel van de bestemmingsreserves hierboven.

Voor de grondexploitaties worden de middelen in de bestemmingsreserves ingezet ter dekking van de te treffen verliesvoorziening. In 2022 hebben onttrekkingen plaatsgevonden aan de bestemmingsreserves ten behoeve van (de mutaties in) de verliesvoorziening van de volgende grondexploitaties.

Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor RIM: Sportcampus Rotterdam (€ 593.000);

Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling: Motorstraatgebied (€ 450.000);

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid: Tweebosbuurt en Carnisse Eiland (€ 9,2 mln);

Bestemmingsreserve Stimulering Bouwproductie: Vierhavenstrip (€ 200.000)

Bestemmingsreserve Middenhuur: Vierhavenstrip (€ 280.700);

Totale dekking uit bestemmingsreserves: € 10,7 mln

| Bestemmingsreserves grexen                            | 31-12-2021    | Mutatie       | 1-1-2022      | Toevoeging | Onttrekking   | Vrijval  | 31-12-2022   |
|-------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|------------|---------------|----------|--------------|
| Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor      | 2.621         | -965          | 1.656         | 0          | 593           | 0        | 1.063        |
| Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling                | 0             | 450           | 450           | 0          | 450           | 0        | 0            |
| Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid | 5.714         | 4.594         | 10.308        | 0          | 9.175         | 0        | 1.133        |
| Bestemmingsreserve Stimulering Bouwproductie          | 5.768         | -4.568        | 1.200         | 0          | 200           | 0        | 1.000        |
| Bestemmingsreserve Middensegment Huur                 | 2.395         | -1.429        | 965           | 0          | 281           | 0        | 685          |
| <b>Totaal bestemmingsreserves grexen</b>              | <b>16.498</b> | <b>-1.919</b> | <b>14.579</b> | <b>0</b>   | <b>10.699</b> | <b>0</b> | <b>3.880</b> |

## Vermogensspecificaties reserves

Pagina 238

### Reserves

Hieronder het overzicht van de reserves van de gemeente Rotterdam. Door op het informatie-icoontje te klikken krijg je de verloopstaat en een algemene toelichting over de betreffende reserve. Daarnaast worden de mutaties aan de bestemmingsreserves en afwijkingen tussen de realisatie en begroting toegelicht.

| Realisatie          | Beginstand | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand  |
|---------------------|------------|------------|-------------|---------|------------|
| bestemmingsreserves | 1-1-2022   |            |             |         | 31-12-2022 |

|                   |           |         |        |   |           |
|-------------------|-----------|---------|--------|---|-----------|
| Algemene middelen | 1.907.216 | 378.591 | 94.256 | 0 | 2.191.550 |
|-------------------|-----------|---------|--------|---|-----------|

|                    |        |       |       |   |        |
|--------------------|--------|-------|-------|---|--------|
| Bestemmingsreserve | 22.962 | 3.627 | 1.445 | 0 | 25.144 |
| Taakmutaties       |        |       |       |   |        |
| Gemeentefonds      |        |       |       |   |        |

| Realisatie | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

#### bestemmingsreserves

|                    |           |         |        |   |           |
|--------------------|-----------|---------|--------|---|-----------|
| Algemene middelen  | 1.907.216 | 378.591 | 94.256 | 0 | 2.191.550 |
| Bestemmingsreserve | 22.962    | 3.627   | 1.445  | 0 | 25.144    |
| Taakmutaties       |           |         |        |   |           |
| Gemeentefonds      |           |         |        |   |           |

| Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                 | 22.962              | 3.627      | 1.445       | 0       | 25.144               |
| Begroting 2022                  | 22.962              | 3.627      | 8.453       | 0       | 18.137               |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                   | 0          | -7.007      | 0       | 7.007                |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2006 (einddatum niet van toepassing)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve betreft nog niet door de uitvoerende clusters geclaimde of ingedaalde rijksmiddelen met een specifieke doelstelling / taakstelling die bij Beheer Algemene Middelen gereserveerd zijn voor latere jaren.

Toelichting Realisatie 2022: Behalve de begrote onttrekkingen voor de onderdelen "Verhoogde asielinstroom", "Aardgasvrije wijken", "Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit" en "Crisisdienstverlening (COVID-19) bestrijden werkloosheid" is de onttrekking conform planning uitgevoerd.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: Het verschil tussen begroting en realisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door:

1. Verhoogde asielinstroom (€ 0,5 mln), in de loop van 2022 zijn er bijkomende middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld in het kader van de verhoogde asielinstroom. Eerst zijn deze middelen ingezet alvorens een onttrekking aan de reserve plaatsvindt.
2. Aardgasvrije wijken (€ 3,5 mln), alle aanpakken van Vattenfall in Nederland zijn tot eind 2022 on hold gezet wegens het uitvoeren van een impactanalyse naar aanleiding van een besluit van het kabinet dat de warmtenetten in Nederland publiek eigendom worden. Om die reden is geen subsidie verstrekt en heeft dus ook geen onttrekking aan de reserve Aardgasvrije wijken plaatsgevonden.
3. Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (€ 0,6 mln), de lasten en daarmee de onttrekkingen zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat

besluitvorming ertoe heeft geleid om geen aanvullend beleid in te voeren voor het project 'houtstook'. Er wordt ingezet op een herhaling van de zomer- en wintercampagne houtstook. De pilot voor het project 'eisen bij aanbesteden' is vertraagd vanwege het ontbreken van voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet voor het opladen van het materieel. De pilot wordt in 2023 uitgevoerd.

4. Crisisdienstverlening (COVID-19) bestrijden werkloosheid (€ 1,9 mln), deze reserve is ondergebracht bij Rotterdam en is bestemd voor de arbeidsmarktregio waarvan Rotterdam centrumgemeente is. De inkoop wordt eerst middels een ambtelijk overleg binnen de arbeidsmarktregio afgestemd en vervolgens ook door het Juridisch Escalatie Overleg (JEO). Daar wordt bepaald of het mogelijk is om zonder aan te besteden een opdracht te gunnen, pas daarna kan een contract beoordeeld worden. In 2022 bleek dat de contracten een andere opzet hebben dan het bestaande patroon waardoor dit, in combinatie met de tussenstap richting het JEO, voor vertraging heeft gezorgd.

|                      |         |        |   |   |         |                                 |                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
|----------------------|---------|--------|---|---|---------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Kredietrisicoreserve | 18.845  | 367    | 0 | 0 | 19.211  | <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b>     |
|                      |         |        |   |   |         | <b>bestemmingsreserves</b>      | <b>2022</b>                                                                                                      |                   |                    |                | <b>2022</b>                 |
|                      |         |        |   |   |         | Algemene middelen               | 1.907.216                                                                                                        | 378.591           | 94.256             | 0              | 2.191.550                   |
|                      |         |        |   |   |         | Kredietrisicoreserve            | 18.845                                                                                                           | 367               | 0                  | 0              | 19.211                      |
|                      |         |        |   |   |         | <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b>     |
|                      |         |        |   |   |         |                                 | <b>2022</b>                                                                                                      |                   |                    |                | <b>2022</b>                 |
|                      |         |        |   |   |         | Realisatie 2022                 | 18.845                                                                                                           | 367               | 0                  | 0              | 19.211                      |
|                      |         |        |   |   |         | Begroting 2022                  | 18.845                                                                                                           | 367               | 0                  | 0              | 19.211                      |
|                      |         |        |   |   |         | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
|                      |         |        |   |   |         | <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Raadsbesluit:                   | Begroting 2012 (einddatum niet van toepassing)                                                                   |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve dient ten behoeve van de risico's met betrekking tot de leningen- en garantieportefeuille. |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Toelichting Realisatie 2022:    | Realisatie toevoeging betreft solvabiliteitsbeslag.                                                              |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Toelichting Verschil            | De toevoeging is conform begroting.                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Realisatie - Begroting          |                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
| Algemene Reserve     | 154.402 | 21.344 | 0 | 0 | 175.747 | <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                       | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                      |         |        |   |   |         | <b>bestemmingsreserves</b>      |                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
|                      |         |        |   |   |         | Algemene middelen               | 1.907.216                                                                                                        | 378.591           | 94.256             | 0              | 2.191.550                   |
|                      |         |        |   |   |         | Algemene Reserve                | 154.402                                                                                                          | 21.344            | 0                  | 0              | 175.747                     |
|                      |         |        |   |   |         | <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                       | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                      |         |        |   |   |         | Realisatie 2022                 | 154.402                                                                                                          | 21.344            | 0                  | 0              | 175.747                     |

|                              |                                                                                                                                                                                                         |        |   |   |         |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---|---|---------|
| Begroting 2022               | 154.402                                                                                                                                                                                                 | 21.344 | 0 | 0 | 175.747 |
| Verschil Realisatie -        | 0                                                                                                                                                                                                       | 0      | 0 | 0 | 0       |
| Begroting                    |                                                                                                                                                                                                         |        |   |   |         |
| <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                                                                                                                                                         |        |   |   |         |
| Raadsbesluit:                | Doorlopend                                                                                                                                                                                              |        |   |   |         |
| Doel Reserve:                | De algemene reserve behoort tot het weerstandsvermogen, hetgeen vrij aanwendbare middelen zijn, die worden ingezet om het begrotingsbeeld sluitend te houden en voor onvoorziene financiële risico's.   |        |   |   |         |
| Toelichting Realisatie 2022: | Het begrote concernresultaat wordt per saldo verrekend met de Algemene Reserve. De onttrekking of toevoeging vindt plaats na de vaststelling van de 10maandsrapportage, de laatste begrotingswijziging. |        |   |   |         |
| Toelichting Verschil         | De toevoeging is conform begroting.                                                                                                                                                                     |        |   |   |         |
| Realisatie - Begroting       |                                                                                                                                                                                                         |        |   |   |         |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve           | 1.711.007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 353.253           | 92.811             | 0              | 1.971.448                   |
| Rotterdamse                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Investeringsmotor            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Algemene middelen            | 1.907.216                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 378.591           | 94.256             | 0              | 2.191.550                   |
| Bestemmingsreserve           | 1.711.007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 353.253           | 92.811             | 0              | 1.971.448                   |
| Rotterdamse                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Investeringsmotor            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Verlooptstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022              | 1.711.007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 353.253           | 92.811             | 0              | 1.971.448                   |
| Begroting 2022               | 1.711.007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 213.551           | 112.358            | 0              | 1.812.200                   |
| Verschil Realisatie -        | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 139.701           | -19.546            | 0              | 159.248                     |
| Begroting                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:                | November 2020 (einddatum niet van toepassing)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:                | Het op een transparante wijze dekken van investeringslasten die niet worden gedekt uit de bestaande begroting, w.o. de lasten die voorheen werden gedekt uit het IFR en de lasten die voortvloeien uit de aanwending van de verkoopopbrengst Eneco                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie 2022: | De toevoeging betreft bespaarde rente (€ 35,1 mln) over de reserves en voorzieningen, toevoeging voor intensiveringen (€ 29,5 mln) en overige toevoegingen (€ 20,8 mln) van activeringen voor dekking toekomstige kapitaallasten. Daarnaast is vanuit de conversie erfpachtbaten de extra opbrengst (€ 267,6 mln) toegevoegd<br><br>De onttrekking betreft dekking voor de kapitaallasten geactiveerde projecten en de onrendabele top (out of pockets). |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Verschil         | Het verschil tussen begroting en realisatie op de toevoegingen wordt voornamelijk veroorzaakt door meeropbrengst van de conversie erfpacht van € 139,7 mln. Voor de                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |                    |                |                             |
| Realisatie - Begroting       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |

onttrekkingen geldt een onderbesteding. Dit vanwege enerzijds geen gedeclareerde kosten geweest zijn en anderzijds worden eerst de middelen vanuit cofinanciering ingezet alvorens onttrekking aan de reserve plaatsvindt. Zie de toelichtingen onder de centrale reserves.

|                            |       |        |       |   |        |
|----------------------------|-------|--------|-------|---|--------|
| Armoede,                   | 9.617 | 20.000 | 2.421 | 0 | 27.196 |
| schuldhulpverlening,       |       |        |       |   |        |
| inburgering en samenleving |       |        |       |   |        |

|                    |       |   |   |   |       |
|--------------------|-------|---|---|---|-------|
| Bestemmingsreserve | 2.967 | 0 | 0 | 0 | 2.967 |
| Gemeentelijk       |       |   |   |   |       |
| schuldenbeleid     |       |   |   |   |       |

| Realisatie                 | Beginstand 1-1- | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12- |
|----------------------------|-----------------|------------|-------------|---------|------------------|
| bestemmingsreserves        | 2022            |            |             |         | 2022             |
| Armoede,                   | 9.617           | 20.000     | 2.421       | 0       | 27.196           |
| schuldhulpverlening,       |                 |            |             |         |                  |
| inburgering en samenleving |                 |            |             |         |                  |

|                             |       |   |   |   |       |
|-----------------------------|-------|---|---|---|-------|
| Bestemmingsreserve          | 2.967 | 0 | 0 | 0 | 2.967 |
| Gemeentelijk schuldenbeleid |       |   |   |   |       |

| Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1- | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12- |
|---------------------------------|-----------------|------------|-------------|---------|------------------|
|                                 | 2022            |            |             |         | 2022             |
| Realisatie 2022                 | 2.967           | 0          | 0           | 0       | 2.967            |
| Begroting 2022                  | 2.967           | 0          | 0           | 0       | 2.967            |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0               | 0          | 0           | 0       | 0                |

| Toelichting Reserve                                                                                                                                                      |  |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2025)                                                                                                                   |  |  |  |  |  |
| Doel Reserve: Deze extra middelen zijn bestemd om de inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen gelet op de voorziene toename van de schuldenproblematiek. |  |  |  |  |  |
| Toelichting Realisatie 2022: Niet van toepassing                                                                                                                         |  |  |  |  |  |
| Toelichting Verschil Niet van toepassing                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
| Realisatie - Begroting                                                                                                                                                   |  |  |  |  |  |

|                         |     |   |   |   |     |
|-------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Taal | 800 | 0 | 0 | 0 | 800 |
| volwasseneneducatie     |     |   |   |   |     |

| Realisatie           | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| bestemmingsreserves  |                     |            |             |         |                      |
| Armoede,             | 9.617               | 20.000     | 2.421       | 0       | 27.196               |
| schuldhulpverlening, |                     |            |             |         |                      |
| inburgering en       |                     |            |             |         |                      |
| samenleving          |                     |            |             |         |                      |

|                     |     |   |   |   |     |
|---------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve  | 800 | 0 | 0 | 0 | 800 |
| Taal                |     |   |   |   |     |
| volwasseneneducatie |     |   |   |   |     |

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                            |     |   |      |   |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---|------|---|-----|
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                                                            | 800 | 0 | 0    | 0 | 800 |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                                             | 800 | 0 | 450  | 0 | 350 |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                                            | 0   | 0 | -450 | 0 | 450 |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                                                 |     |   |      |   |     |
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                                                                     |     |   |      |   |     |
| Doel Reserve: Vanwege de coronamaatregelen is een vertraging en verschuiving van afronding taaltrajecten 2020 naar 2021 ontstaan. De bestemmingsreserve wordt aangewend om de afronding van deze trajecten in 2021 te financieren.                         |     |   |      |   |     |
| Toelichting Realisatie 2022: Geen onttrekking in 2022 vanwege vertraging in de taaltrajecten.                                                                                                                                                              |     |   |      |   |     |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: In 2022 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden vanwege latere start van de taaltrajecten. De kosten worden in 2023 en 2024 verwacht. De verwachting is dat het hogere bedrag in 2023 gerealiseerd wordt. |     |   |      |   |     |

|                                                                                                                                                                                                                            |       |        |       |   |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------|-------|---|--------|
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                                         | 5.850 | 0      | 1.321 | 0 | 4.529  |
| Armoedebeleid                                                                                                                                                                                                              |       |        |       |   |        |
| Realisatie                                                                                                                                                                                                                 |       |        |       |   |        |
| Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                        |       |        |       |   |        |
| Toevoeging                                                                                                                                                                                                                 |       |        |       |   |        |
| Onttrekking                                                                                                                                                                                                                |       |        |       |   |        |
| Vrijval                                                                                                                                                                                                                    |       |        |       |   |        |
| Eindstand 31-12-2022                                                                                                                                                                                                       |       |        |       |   |        |
| bestemmingsreserves                                                                                                                                                                                                        |       |        |       |   |        |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving                                                                                                                                                                   | 9.617 | 20.000 | 2.421 | 0 | 27.196 |
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                                         | 5.850 | 0      | 1.321 | 0 | 4.529  |
| Armoedebeleid                                                                                                                                                                                                              |       |        |       |   |        |
| Verloopstaat Reserve                                                                                                                                                                                                       |       |        |       |   |        |
| Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                        |       |        |       |   |        |
| Toevoeging                                                                                                                                                                                                                 |       |        |       |   |        |
| Onttrekking                                                                                                                                                                                                                |       |        |       |   |        |
| Vrijval                                                                                                                                                                                                                    |       |        |       |   |        |
| Eindstand 31-12-2022                                                                                                                                                                                                       |       |        |       |   |        |
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                            | 5.850 | 0      | 1.321 | 0 | 4.529  |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                                             | 5.850 | 0      | 1.345 | 0 | 4.505  |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                            | 0     | 0      | -24   | 0 | 24     |
| Toelichting Reserve                                                                                                                                                                                                        |       |        |       |   |        |
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2024)                                                                                                                                                                     |       |        |       |   |        |
| Doel Reserve: Ondersteunen van Rotterdammers die de noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen                                                                                                                          |       |        |       |   |        |
| Toelichting Realisatie 2022: De kosten hebben betrekking op het Actieplan 2022 of noodzakelijke kosten bij armoede en schulden voor € 1,1 mln. Voor € 200.000 heeft de onttrekking te maken met de Uitvoeringskosten TONK. |       |        |       |   |        |
| Toelichting Verschil: Het verschil tussen de begroting en realisatie heeft te maken met lagere uitvoeringskosten TONK.                                                                                                     |       |        |       |   |        |

|                                                          |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      |                      |  |
|----------------------------------------------------------|-------|--------|-------|---|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|-------------|----------------------|----------------------|--|
| Bestemmingsreserve                                       | 0     | 20.000 | 1.100 | 0 | 18.900 | Realisatie bestemmingsreserves                                                                                                                                                                                                                       | Beginstand 1-       | Toevoeging  | Onttrekking | Vrijval              | Eindstand            |  |
| Armoedefonds                                             |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      | 1-2022              |             |             |                      | 31-12-               |  |
|                                                          |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      | 2022                 |  |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving |       |        |       |   |        | 9.617                                                                                                                                                                                                                                                | 20.000              | 2.421       | 0           | 27.196               |                      |  |
| Bestemmingsreserve Armoedefonds                          |       |        |       |   |        | 0                                                                                                                                                                                                                                                    | 20.000              | 1.100       | 0           | 18.900               |                      |  |
| Verloopstaat Reserve                                     |       |        |       |   |        | Beginstand 1-                                                                                                                                                                                                                                        | Toevoeging          | Onttrekking | Vrijval     | Eindstand            |                      |  |
|                                                          |       |        |       |   |        | 1-2022                                                                                                                                                                                                                                               |                     |             |             |                      | 31-12-               |  |
|                                                          |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      | 2022                 |  |
| Realisatie 2022                                          |       |        |       |   |        | 0                                                                                                                                                                                                                                                    | 20.000              | 1.100       | 0           | 18.900               |                      |  |
| Begroting 2022                                           |       |        |       |   |        | 0                                                                                                                                                                                                                                                    | 20.000              | 1.100       | 0           | 18.900               |                      |  |
| Verschil Realisatie - Begroting                          |       |        |       |   |        | 0                                                                                                                                                                                                                                                    | 0                   | 0           | 0           | 0                    |                      |  |
| Toelichting Reserve                                      |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      |                      |  |
| Raadsbesluit:                                            |       |        |       |   |        | Coalitieakkoord 2022 - 2026 (einddatum 31-12-2024)                                                                                                                                                                                                   |                     |             |             |                      |                      |  |
| Doel Reserve:                                            |       |        |       |   |        | Armoedebestrijding                                                                                                                                                                                                                                   |                     |             |             |                      |                      |  |
| Toelichting Realisatie 2022:                             |       |        |       |   |        | De kosten hebben volledig betrekking op gezinsaanpak kinderen in armoede.                                                                                                                                                                            |                     |             |             |                      |                      |  |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting              |       |        |       |   |        | De begrote onttrekking is in 2022 volledig gerealiseerd.                                                                                                                                                                                             |                     |             |             |                      |                      |  |
| Beheer van de stad                                       | 2.416 | 1.500  | 745   | 0 | 3.171  |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      |                      |  |
| Bestemmingsreserve                                       | 1.269 | 0      | 0     | 0 | 1.269  | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                           | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging  | Onttrekking | Vrijval              | Eindstand 31-12-2022 |  |
| Blauwalg Kralingse Plas                                  |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      | bestemmingsreserves |             |             |                      |                      |  |
| Beheer van de stad                                       |       |        |       |   |        | 2.416                                                                                                                                                                                                                                                | 1.500               | 745         | 0           | 3.171                |                      |  |
| Bestemmingsreserve                                       |       |        |       |   |        | 1.269                                                                                                                                                                                                                                                | 0                   | 0           | 0           | 1.269                |                      |  |
| Blauwalg Kralingse Plas                                  |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      |                      |  |
| Verloopstaat Reserve                                     |       |        |       |   |        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging          | Onttrekking | Vrijval     | Eindstand 31-12-2022 |                      |  |
| Realisatie 2022                                          |       |        |       |   |        | 1.269                                                                                                                                                                                                                                                | 0                   | 0           | 0           | 1.269                |                      |  |
| Begroting 2022                                           |       |        |       |   |        | 1.269                                                                                                                                                                                                                                                | 0                   | 1.269       | 0           | 0                    |                      |  |
| Verschil Realisatie - Begroting                          |       |        |       |   |        | 0                                                                                                                                                                                                                                                    | 0                   | -1.269      | 0           | 1.269                |                      |  |
| Toelichting Reserve                                      |       |        |       |   |        |                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |             |             |                      |                      |  |
| Raadsbesluit:                                            |       |        |       |   |        | Voorjaarsnota 2019 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                                                                            |                     |             |             |                      |                      |  |
| Doel Reserve:                                            |       |        |       |   |        | "In de motie 'structurele oplossing blauwalg Kralingse plas' wordt verzocht voor de jaarlijks terugkerende blauwalgoverlast in de Kralingse Plas een structurele oplossing te vinden die leidt tot een plas die structureel zomer- en zwemklaar is." |                     |             |             |                      |                      |  |

Hiervoor is bij de VJN 2017 voor de jaren 2018 en 2019 een budget toegekend van € 5

mln (incl. € 1,5 bijdrage waterschap en provincie).

In verband met nader onderzoek naar de te treffen maatregelen is de uitvoering

opgeschoven naar 2020 en 2021.

Om het/niet benutte budget in 2018 niet terug te laten vloeien in de algemene middelen

is er een bestemmingsreserve voorgesteld en bij de VJN 2019 ook toegekend.

|                        |                                                                                |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Realisatie | Er heeft in 2022 geen onttrekking vanuit de bestemmingsreserve plaatsgevonden. |
| 2022:                  |                                                                                |

|                        |                                                                                       |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Verschil   | Het project bestrijding blauwalg Kralingse Plas krijgt dekking vanuit verschillende   |
| Realisatie - Begroting | financieringsbronnen. De kosten over 2022 ( € 355.000) zijn gedekt door bijdrages van |
|                        | de Provincie Zuid-Holland en het Waterschap.                                          |

|                         |     |   |     |   |   |                                   |                                                                       |                   |                    |                |                         |
|-------------------------|-----|---|-----|---|---|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve Niet | 700 | 0 | 700 | 0 | 0 | <b>Realisatie</b>                 | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| gesprongen explosieven  |     |   |     |   |   | <b>bestemmingsreserves</b>        | <b>2022</b>                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                         |     |   |     |   |   | Beheer van de stad                | 2.416                                                                 | 1.500             | 745                | 0              | 3.171                   |
|                         |     |   |     |   |   | Bestemmingsreserve Niet           | 700                                                                   | 0                 | 700                | 0              | 0                       |
|                         |     |   |     |   |   | gesprongen explosieven            |                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | <b>Verloopstaat Reserve</b>       | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                         |     |   |     |   |   |                                   | <b>2022</b>                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                         |     |   |     |   |   | Realisatie 2022                   | 700                                                                   | 0                 | 700                | 0              | 0                       |
|                         |     |   |     |   |   | Begroting 2022                    | 700                                                                   | 0                 | 700                | 0              | 0                       |
|                         |     |   |     |   |   | Verschil Realisatie - Begroting   | 0                                                                     | 0                 | 0                  | 0              | 0                       |
|                         |     |   |     |   |   | <b>Toelichting Reserve</b>        |                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | Raadsbesluit:                     | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)                              |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | Doel Reserve:                     | Voldoen van de aangegane verplichting                                 |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | Toelichting Realisatie 2022:      | Medio 2022 zijn 2 panden aan de Cleas de Vriesselaan aangekocht. Deze |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   |                                   | kosten zijn gedekt vanuit de bestemmingsreserve.                      |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | Toelichting Verschil Realisatie - | Niet van toepassing                                                   |                   |                    |                |                         |
|                         |     |   |     |   |   | Begroting                         |                                                                       |                   |                    |                |                         |

|                     |   |       |   |   |       |                             |                            |                   |                    |                |                             |
|---------------------|---|-------|---|---|-------|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve  | 0 | 1.500 | 0 | 0 | 1.500 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Afvalstoffenheffing |   |       |   |   |       | <b>bestemmingsreserves</b>  |                            |                   |                    |                |                             |
|                     |   |       |   |   |       | Beheer van de stad          | 2.416                      | 1.500             | 745                | 0              | 3.171                       |
|                     |   |       |   |   |       | Bestemmingsreserve          | 0                          | 1.500             | 0                  | 0              | 1.500                       |
|                     |   |       |   |   |       | Afvalstoffenheffing         |                            |                   |                    |                |                             |
|                     |   |       |   |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                     |   |       |   |   |       | Realisatie 2022             | 0                          | 1.500             | 0                  | 0              | 1.500                       |
|                     |   |       |   |   |       | Begroting 2022              | 0                          | 1.500             | 0                  | 0              | 1.500                       |

|                        |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|------------------------|---------------------|---|-----|---|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|--|------|
| Verschil Realisatie -  |                     |   |     |   |     | 0                                                                                                                                                                                                                                  | 0                                                                                                                                | 0          | 0           | 0       |                      |  |      |
| Begroting              |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Toelichting Reserve    |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Raadsbesluit:          |                     |   |     |   |     | 2e herziening 2022 (einddatum niet van toepassing)                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Doel Reserve:          |                     |   |     |   |     | Doel van de reserve is om meevallende baten van de heffing in te zetten voor verevening binnen de afvalstoffenheffing (ASH). De reserve draagt daarmee bij aan een stabielere meerjarig begrotingsproces en een bestendiger tarief |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Toelichting Realisatie |                     |   |     |   |     | Geen realisatie in 2022.                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| 2022:                  |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Toelichting Verschil   |                     |   |     |   |     | Betreft een nieuwe reserve. Tijdens de 8M is hier € 1,5 mln op gedoteerd.                                                                                                                                                          |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Realisatie - Begroting |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Bestemmingsreserve     | 447                 | 0 | 45  | 0 | 402 | Realisatie                                                                                                                                                                                                                         | Beginstand 1-1-2022                                                                                                              | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |  |      |
| Luchtsingel            | bestemmingsreserves |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Beheer van de stad                                                                                                                                                                                                                 | 2.416                                                                                                                            | 1.500      | 745         | 0       | 3.171                |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                                                 | 447                                                                                                                              | 0          | 45          | 0       | 402                  |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Luchtsingel                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Verloopstaat Reserve                                                                                                                                                                                                               | Beginstand 1-1-2022                                                                                                              | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                                    | 447                                                                                                                              | 0          | 45          | 0       | 402                  |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                     | 447                                                                                                                              | 0          | 45          | 0       | 402                  |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Verschil Realisatie -                                                                                                                                                                                                              | 0                                                                                                                                | 0          | 0           | 0       | 0                    |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Begroting                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Toelichting Reserve                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Raadsbesluit:                                                                                                                                                                                                                      | Jaarrekening 2016 (einddatum 31-12-2031)                                                                                         |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Doel Reserve:                                                                                                                                                                                                                      | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van kosten inzake de onderhoudsplicht van de Luchtsingel, die in 2016 is afgekocht. |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Toelichting Realisatie                                                                                                                                                                                                             | De jaarlijkse onttrekking (1/15e deel) heeft plaatsgevonden.                                                                     |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | 2022:                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Toelichting Verschil                                                                                                                                                                                                               | Niet van toepassing                                                                                                              |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Belastingen            | 759                 | 0 | 120 | 0 | 639 |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |
| Bestemmingsreserve     | 116                 | 0 | 0   | 0 | 116 | Realisatie                                                                                                                                                                                                                         | Beginstand 1-1-                                                                                                                  | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-     |  |      |
| project BAG WOZ        |                     |   |     |   |     |                                                                                                                                                                                                                                    | bestemmingsreserves                                                                                                              | 2022       |             |         |                      |  | 2022 |
|                        |                     |   |     |   |     | Belastingen                                                                                                                                                                                                                        | 759                                                                                                                              | 0          | 120         | 0       | 639                  |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | Bestemmingsreserve project                                                                                                                                                                                                         | 116                                                                                                                              | 0          | 0           | 0       | 116                  |  |      |
|                        |                     |   |     |   |     | BAG WOZ                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                  |            |             |         |                      |  |      |

| Verloopstaat Reserve                        |  | Beginstand 1-1-                                                                                | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12- |
|---------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|------------------|
|                                             |  | 2022                                                                                           |            |             |         | 2022             |
| Realisatie 2022                             |  | 116                                                                                            | 0          | 0           | 0       | 116              |
| Begroting 2022                              |  | 116                                                                                            | 0          | 0           | 0       | 116              |
| Verschil Realisatie - Begroting             |  | 0                                                                                              | 0          | 0           | 0       | 0                |
| Toelichting Reserve                         |  |                                                                                                |            |             |         |                  |
| Raadsbesluit:                               |  | 10m bestuursrapportage 2018 (einddatum t/m nader te bepalen)                                   |            |             |         |                  |
| Doel Reserve:                               |  | De bestemmingsreserve is gevormd om de kosten voor het vertraagde project<br>BAG WOZ te dekken |            |             |         |                  |
| Toelichting Realisatie 2022:                |  | Niet van toepassing. Het project BAG-WOZ wordt in 2023 voortgezet                              |            |             |         |                  |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |  | Niet van toepassing                                                                            |            |             |         |                  |

|                                             |     |   |     |   |    |
|---------------------------------------------|-----|---|-----|---|----|
| Basisregistratie wettelijke dienstverlening | 200 | 0 | 120 | 0 | 80 |
|---------------------------------------------|-----|---|-----|---|----|

| Realisatie                                  | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------|----------------------|
| bestemmingsreserves                         |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Belastingen                                 | 759                 | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 120         | 0       | 639                  |
| Basisregistratie wettelijke dienstverlening | 200                 | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 120         | 0       | 80                   |
| Verloopstaat Reserve                        |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Beginstand 1-1-2022                         |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Toevoeging                                  |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Onttrekking                                 |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Vrijval                                     |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Eindstand 31-12-2022                        |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Realisatie 2022                             | 200                 | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 120         | 0       | 80                   |
| Begroting 2022                              | 200                 | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 200         | 0       | 0                    |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | -80         | 0       | 80                   |
| Toelichting Reserve                         |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |         |                      |
| Raadsbesluit:                               |                     | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |             |         |                      |
| Doel Reserve:                               |                     | Vormen van een toekomstbestendige organisatie door onder andere een structurele aanpak van werkvoorraden, strategische analyses, het structureel lean maken van processen en kwaliteitsverbeteringen van processen.De bestemmingsreserve Doorlopende werkzaamheden Tozo-regeling is bestemd voor het dekken van de uitvoeringskosten van doorlopende werkzaamheden die gestart zijn in 2020 en nog doorlopen in volgende jaren. |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                |                     | De onttrekking is ingezet voor het wegwerken van achterstanden bij inhuur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |                     | De inhuurlasten zijn lager uitgevallen in 2022 (ca. € 80.000), dit heeft geleid tot lagere onttrekking van de bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             |         |                      |

|                     |        |         |        |   |         |                        |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|---------------------|--------|---------|--------|---|---------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Bestemmingsreserve  | 443    | 0       | 0      | 0 | 443     | Realisatie             | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Toeslagenaffaire    |        |         |        |   |         | bestemmingsreserves    |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Belastingen         |        |         |        |   |         | Belastingen            | 759                                                                                                                                                                                             | 0          | 120         | 0       | 639                  |
|                     |        |         |        |   |         | Bestemmingsreserve     | 443                                                                                                                                                                                             | 0          | 0           | 0       | 443                  |
|                     |        |         |        |   |         | Toeslagenaffaire       |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Belastingen            |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Verloopstaat Reserve   | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                     |        |         |        |   |         | Realisatie 2022        | 443                                                                                                                                                                                             | 0          | 0           | 0       | 443                  |
|                     |        |         |        |   |         | Begroting 2022         | 443                                                                                                                                                                                             | 0          | 0           | 0       | 443                  |
|                     |        |         |        |   |         | Verschil Realisatie -  | 0                                                                                                                                                                                               | 0          | 0           | 0       | 0                    |
|                     |        |         |        |   |         | Begroting              |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Toelichting Reserve    |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Raadsbesluit:          | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                        |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Doel Reserve:          | Het dekken van uitvoeringskosten in 2022 ev.                                                                                                                                                    |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Toelichting Realisatie | De betreffende reserve meerjarig ingediend. De verwachting is dat het afhandelen van de dossiers de komende jaren zal gebeuren. Tot op heden is nog geen vergoeding uitgekeerd vanuit het Rijk. |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Toelichting Verschil   | Niet van toepassing                                                                                                                                                                             |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Realisatie - Begroting |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Bestaande stad      | 90.319 | 122.000 | 29.634 | 0 | 182.684 |                        |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Bestemmingsreserve  | 78.688 | 104.000 | 24.013 | 0 | 158.674 | Realisatie             | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Nationaal Programma |        |         |        |   |         | bestemmingsreserves    |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Rotterdam Zuid      |        |         |        |   |         | Bestaande stad         | 90.319                                                                                                                                                                                          | 122.000    | 29.634      | 0       | 182.684              |
|                     |        |         |        |   |         | Bestemmingsreserve     | 78.688                                                                                                                                                                                          | 104.000    | 24.013      | 0       | 158.674              |
|                     |        |         |        |   |         | Nationaal Programma    |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Rotterdam Zuid         |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Verloopstaat Reserve   | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                     |        |         |        |   |         | Realisatie 2022        | 78.688                                                                                                                                                                                          | 104.000    | 24.013      | 0       | 158.674              |
|                     |        |         |        |   |         | Begroting 2022         | 78.688                                                                                                                                                                                          | 104.000    | 28.435      | 0       | 154.252              |
|                     |        |         |        |   |         | Verschil Realisatie -  | 0                                                                                                                                                                                               | 0          | -4.422      | 0       | 4.422                |
|                     |        |         |        |   |         | Begroting              |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Toelichting Reserve    |                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Raadsbesluit:          | Jaarrekening 2012 (doorlopend)                                                                                                                                                                  |            |             |         |                      |
|                     |        |         |        |   |         | Doel Reserve:          | De vorming van de bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid heeft plaatsgevonden ter dekking van de lasten Nationaal Programma Rotterdam Zuid.                                      |            |             |         |                      |

|                        |                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Realisatie | In 2022 is vanuit de bestemmingsreserve NPRZ pijler wonen € 24 mln aangewend. De                                                                                                                          |
| 2022:                  | hoogste uitgaven hebben betrekking op Carnisse eiland, Tweebosbuurt, Mijntbuurt, Capaciteit NPRZ, Basisaanpak Particuliere Voorraad en een aantal kleinere projecten.                                     |
| Toelichting Verschil   | In 2022 is er totaal € 4,4 mln minder onttrokken dan begroot door onder andere vertraging                                                                                                                 |
| Realisatie - Begroting | /verschuiving van werkzaamheden van projecten (bijv. Mijntbuurt blok 1+2 en particuliere Woningvoorraad Steigers op Zuid) naar 2023 en verder en financiering uit andere bronnen, zoals bijdrages derden. |

|                                                    |     |   |     |   |   |
|----------------------------------------------------|-----|---|-----|---|---|
| Bestemmingsreserve                                 | 194 | 0 | 194 | 0 | 0 |
| Aanloopkosten depot                                |     |   |     |   |   |
| Collectiegebouw                                    |     |   |     |   |   |
| <b>Realisatie</b>                                  |     |   |     |   |   |
| <b>bestemmingsreserves</b>                         |     |   |     |   |   |
| <b>Bestaande stad</b>                              |     |   |     |   |   |
| <b>Bestemmingsreserve</b>                          |     |   |     |   |   |
| <b>Aanloopkosten depot</b>                         |     |   |     |   |   |
| <b>Collectiegebouw</b>                             |     |   |     |   |   |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                        |     |   |     |   |   |
| <b>Raadsbesluit:</b>                               |     |   |     |   |   |
| <b>Doel Reserve:</b>                               |     |   |     |   |   |
| <b>Toelichting Realisatie 2022:</b>                |     |   |     |   |   |
| <b>Toelichting Verschil Realisatie - Begroting</b> |     |   |     |   |   |

|                                                    |       |   |       |   |       |
|----------------------------------------------------|-------|---|-------|---|-------|
| Bestemmingsreserve groot                           | 3.120 | 0 | 1.853 | 0 | 1.267 |
| onderhoud (MJOP)                                   |       |   |       |   |       |
| <b>Realisatie</b>                                  |       |   |       |   |       |
| <b>bestemmingsreserves</b>                         |       |   |       |   |       |
| <b>Bestaande stad</b>                              |       |   |       |   |       |
| <b>Bestemmingsreserve groot</b>                    |       |   |       |   |       |
| <b>onderhoud (MJOP)</b>                            |       |   |       |   |       |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                        |       |   |       |   |       |
| <b>Raadsbesluit:</b>                               |       |   |       |   |       |
| <b>Doel Reserve:</b>                               |       |   |       |   |       |
| <b>Toelichting Realisatie 2022:</b>                |       |   |       |   |       |
| <b>Toelichting Verschil Realisatie - Begroting</b> |       |   |       |   |       |

|                        |       |   |       |   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |                   |                    |                |                             |
|------------------------|-------|---|-------|---|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
|                        |       |   |       |   |       | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Raadsbesluit: Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2047)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Doel Reserve: "Met het vormen van deze reserve wordt getracht om toekomstige pieken in onderhoud op te vangen. De afdeling Vastgoed gaat in de kostendekkende huur per object uit van een gemiddelde onderhoudsbehoefte over een periode van vijftig jaar. Op dit moment lukt het nog om de pieken per object op te vangen in de totale onderhoudsbegroting van de afdeling Vastgoed, omdat er ook objecten zijn waarbij binnen de onderhoudsbegroting minder dan het gemiddelde uitgevoerd hoeft te worden. |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Toelichting Realisatie 2022: Met de middelen in de reserve is het vanuit 2021 doorgeschoven onderhoud betaald.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Toelichting Verschil Er is minder gerealiseerd dan begroot. De reden hiervoor is capaciteitsgebrek en                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Realisatie - Begroting levertijden bij leveranciers. De werkzaamheden die in 2022 niet zijn uitgevoerd worden doorgeschoven naar 2023.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve     | 1.658 | 0 | 300   | 0 | 1.358 | <b>Realisatie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Funderingen            |       |   |       |   |       | <b>bestemmingsreserves</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | <b>Bestaande stad</b> 90.319 122.000 29.634 0 182.684                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Bestemmingsreserve 1.658 0 300 0 1.358                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Funderingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b> <b>Beginstand 1-1-2022</b> <b>Toevoeging</b> <b>Onttrekking</b> <b>Vrijval</b> <b>Eindstand 31-12-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Realisatie 2022 1.658 0 300 0 1.358                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Begroting 2022 1.658 0 300 0 1.358                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Verschil Realisatie - 0 0 0 0 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Raadsbesluit: Jaarrekening 2017 (doorlopend)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd om de continuïteit van de funderingsaanpak in Rotterdam te waarborgen. Het betreft meerjarige wijkgerichte participatieprojecten in het kader van gesubsidieerd funderingsonderzoek en urgent bloksgewijs funderingsherstel.                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Toelichting Realisatie 2022: De kosten zijn gemaakt voor de langlopende verplichtingen voor funderingsaanpak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Toelichting Verschil De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       | Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                        |       |   |       |   |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve     | 2.195 | 0 | 2.195 | 0 | 0     | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Renovatie museum       |       |   |       |   |       | <b>2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                             |
| Boijmans van Beuningen |       |   |       |   |       | <b>Bestaande stad</b> 90.319 122.000 29.634 0 182.684                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                            |                   |                    |                |                             |

|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
|---------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------|----------------------|---|
|                                             |                     | 2.195                                                                                                                                                                                                 | 0           | 2.195   | 0                    | 0 |
| museum Boijmans van Beuningen               |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-     | Toevoeging                                                                                                                                                                                            | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-        |   |
|                                             | 2022                |                                                                                                                                                                                                       |             |         | 12-2022              |   |
| Realisatie 2022                             | 2.195               | 0                                                                                                                                                                                                     | 2.195       | 0       | 0                    |   |
| Begroting 2022                              | 2.195               | 0                                                                                                                                                                                                     | 2.195       | 0       | 0                    |   |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                   | 0                                                                                                                                                                                                     | 0           | 0       | 0                    |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Reserve                         |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Raadsbesluit:                               |                     | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                              |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Doel Reserve:                               |                     | Deze extra middelen zijn bestemd voor niet-activeerbare kosten, die verband houden met de renovatie van museum Boijmans van Beuningen                                                                 |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Realisatie 2022:                |                     | De vanuit 2021 doorgeschoven asbestwerkzaamheden zijn in 2022 volledig uitgevoerd.                                                                                                                    |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |                     | De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                                                   |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| WABO-leges                                  | 3.237               | 0                                                                                                                                                                                                     | 1.043       | 0       | 2.194                |   |
| Realisatie                                  | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging                                                                                                                                                                                            | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |   |
| bestemmingsreserves                         |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Bestaande stad                              | 90.319              | 122.000                                                                                                                                                                                               | 29.634      | 0       | 182.684              |   |
| WABO-leges                                  | 3.237               | 0                                                                                                                                                                                                     | 1.043       | 0       | 2.194                |   |
| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging                                                                                                                                                                                            | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |   |
| Realisatie 2022                             | 3.237               | 0                                                                                                                                                                                                     | 1.043       | 0       | 2.194                |   |
| Begroting 2022                              | 3.237               | 0                                                                                                                                                                                                     | 1.770       | 0       | 1.468                |   |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                   | 0                                                                                                                                                                                                     | -727        | 0       | 727                  |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Reserve                         |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Raadsbesluit:                               |                     | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2024)                                                                                                                                                              |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Doel Reserve:                               |                     | Dekking van de kosten voor extra benodigde capaciteit en behandelkosten in 2021 voor de in 2020 in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ingediende plannen in de hoogste categorie |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Realisatie 2022:                |                     | De realisatie heeft betrekking op kosten voor bouwplannen.                                                                                                                                            |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |                     | In 2022 hebben aantal bouwprojecten vertraging opgelopen waardoor de behandelkosten opschuiven.                                                                                                       |             |         |                      |   |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Bestemmingsreserve                          | 788                 | 0                                                                                                                                                                                                     | 36          | 0       | 752                  |   |
| Muziekkoepel                                |                     |                                                                                                                                                                                                       |             |         |                      |   |
| Realisatie bestemmingsreserves              | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging                                                                                                                                                                                            | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |   |

|                                             |                        |                   |                                                                             |                |                      |
|---------------------------------------------|------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------|
| Bestaande stad                              | 90.319                 | 122.000           | 29.634                                                                      | 0              | 182.684              |
| Bestemmingsreserve Muziekkoepeel            | 788                    | 0                 | 36                                                                          | 0              | 752                  |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                 | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b>                                                          | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                                             | <b>2022</b>            |                   |                                                                             |                | <b>12-2022</b>       |
| Realisatie 2022                             | 788                    | 0                 | 36                                                                          | 0              | 752                  |
| Begroting 2022                              | 788                    | 0                 | 400                                                                         | 0              | 388                  |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                      | 0                 | -364                                                                        | 0              | 364                  |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                        |                   |                                                                             |                |                      |
| Raadsbesluit:                               |                        |                   | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2023)                                    |                |                      |
| Doel Reserve:                               |                        |                   | Renovatie van de Muziekkoepeel Heijplaat                                    |                |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                |                        |                   | In 2022 is de realisatie besteed aan de renovatie.                          |                |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |                        |                   | Door vertraging van de renovatie zijn er minder kosten gemaakt dan begroot. |                |                      |

|                    |     |   |   |   |     |                                   |                 |                                                 |                                          |                      |               |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|-----------------------------------|-----------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------|---------------|
| Bestemmingsreserve | 439 | 0 | 0 | 0 | 439 | Realisatie bestemmingsreserves    | Beginstand 1-1- | Toevoeging                                      | Onttrekking                              | Vrijval              | Eindstand 31- |
| Kwaliteitsborging  |     |   |   |   |     |                                   | 2022            |                                                 |                                          |                      | 12-2022       |
|                    |     |   |   |   |     | Bestaande stad                    | 90.319          | 122.000                                         | 29.634                                   | 0                    | 182.684       |
|                    |     |   |   |   |     | Bestemmingsreserve                | 439             | 0                                               | 0                                        | 0                    | 439           |
|                    |     |   |   |   |     | Kwaliteitsborging                 |                 |                                                 |                                          |                      |               |
|                    |     |   |   |   |     | Verloopstaat Reserve              | Beginstand 1-1- | Toevoeging                                      | Onttrekking                              | Vrijval              | Eindstand 31- |
|                    |     |   |   |   |     |                                   | 2022            |                                                 |                                          |                      | 12-2022       |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie 2022                   | 439             | 0                                               | 0                                        | 0                    | 439           |
|                    |     |   |   |   |     | Begroting 2022                    | 439             | 0                                               | 0                                        | 0                    | 439           |
|                    |     |   |   |   |     | Verschil Realisatie - Begroting   | 0               | 0                                               | 0                                        | 0                    | 0             |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Reserve               |                 |                                                 |                                          |                      |               |
|                    |     |   |   |   |     | Raadsbesluit:                     |                 |                                                 | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2025) |                      |               |
|                    |     |   |   |   |     | Doel Reserve:                     |                 | Dekking voor kosten voor de voorbereiding op de | invoering Wet                            |                      |               |
|                    |     |   |   |   |     |                                   |                 |                                                 |                                          | Kwaliteitsborging    |               |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Realisatie 2022:      |                 |                                                 |                                          | Niet van toepassing. |               |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Verschil Realisatie - |                 |                                                 |                                          | Niet van toepassing. |               |
|                    |     |   |   |   |     | Begroting                         |                 |                                                 |                                          |                      |               |

|                     |   |        |   |   |        |                                |                 |            |             |         |               |
|---------------------|---|--------|---|---|--------|--------------------------------|-----------------|------------|-------------|---------|---------------|
| Bestemmingsreserve  | 0 | 18.000 | 0 | 0 | 18.000 | Realisatie bestemmingsreserves | Beginstand 1-1- | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31- |
| Rivierahal Blijdorp |   |        |   |   |        |                                | 2022            |            |             |         | 12-2022       |
|                     |   |        |   |   |        | Bestaande stad                 | 90.319          | 122.000    | 29.634      | 0       | 182.684       |
|                     |   |        |   |   |        | Bestemmingsreserve Rivierahal  | 0               | 18.000     | 0           | 0       | 18.000        |

| Verloopstaat Reserve                                                                                                    | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                                                                                                         | 0                   | 18.000     | 0           | 0       | 18.000               |
| Begroting 2022                                                                                                          | 0                   | 18.000     | 0           | 0       | 18.000               |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                         | 0                   | 0          | 0           | 0       | 0                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                              |                     |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit: Coalitieakkoord 2022 - 2026 (einddatum t/m nader te bepalen)                                              |                     |            |             |         |                      |
| Doel Reserve: Restauratie van de Rivierahal Blijdorp                                                                    |                     |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022: Voor de restauratie van de Rivierahal in Blijdorp is een toevoeging aan de reserve gedaan. |                     |            |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: De realisatie is conform begroting.                                        |                     |            |             |         |                      |

|         |       |     |     |   |       |
|---------|-------|-----|-----|---|-------|
| Bestuur | 1.381 | 346 | 713 | 0 | 1.014 |
|---------|-------|-----|-----|---|-------|

|                   |     |   |     |   |     |
|-------------------|-----|---|-----|---|-----|
| Egalisatiereserve | 242 | 0 | 103 | 0 | 139 |
| Rekenkamer        |     |   |     |   |     |

| Realisatie                 | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b> |                     |            |             |         |                      |

|         |       |     |     |   |       |
|---------|-------|-----|-----|---|-------|
| Bestuur | 1.381 | 346 | 713 | 0 | 1.014 |
|---------|-------|-----|-----|---|-------|

|                   |     |   |     |   |     |
|-------------------|-----|---|-----|---|-----|
| Egalisatiereserve | 242 | 0 | 103 | 0 | 139 |
| Rekenkamer        |     |   |     |   |     |

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |     |   |     |   |     |
|-----------------|-----|---|-----|---|-----|
| Realisatie 2022 | 242 | 0 | 103 | 0 | 139 |
|-----------------|-----|---|-----|---|-----|

|                |     |   |    |   |     |
|----------------|-----|---|----|---|-----|
| Begroting 2022 | 242 | 0 | 80 | 0 | 162 |
|----------------|-----|---|----|---|-----|

|                                 |   |   |    |   |     |
|---------------------------------|---|---|----|---|-----|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 23 | 0 | -23 |
|---------------------------------|---|---|----|---|-----|

|           |  |  |  |  |  |
|-----------|--|--|--|--|--|
| Begroting |  |  |  |  |  |
|-----------|--|--|--|--|--|

|                            |  |  |  |  |  |
|----------------------------|--|--|--|--|--|
| <b>Toelichting Reserve</b> |  |  |  |  |  |
|----------------------------|--|--|--|--|--|

|                                              |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| Raadsbesluit: Jaarrekening 1999 (doorlopend) |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|--|--|--|--|--|

|                                                                                                                   |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| Doel Reserve: Dit is een egalisatiereserve met als doel de onderzoeken van de Rekenkamer Rotterdam te waarborgen. |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|

|                                                                                                                          |  |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| Toelichting Realisatie 2022: De realisatie 2022 wordt geboekt zodra het financiële resultaat van het boekjaar bekend is. |  |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|

|                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: Het verschil tussen de realisatie en begroting zal geboekt worden zodra het boekjaar is afgesloten en het jaarresultaat bekend is. |  |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|

|                   |     |   |     |   |   |
|-------------------|-----|---|-----|---|---|
| Egalisatiereserve | 133 | 0 | 131 | 0 | 2 |
| Ombudsman         |     |   |     |   |   |

| Realisatie                 | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b> |                     |            |             |         |                      |

|                                 |                                                                                                           |                   |                    |                |                         |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| <b>Bestuur</b>                  | <b>1.381</b>                                                                                              | <b>346</b>        | <b>713</b>         | <b>0</b>       | <b>1.014</b>            |
| Egalisatiereserve               | 133                                                                                                       | 0                 | 131                | 0              | 2                       |
| Ombudsman                       |                                                                                                           |                   |                    |                |                         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                    | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                                 | <b>2022</b>                                                                                               |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Realisatie 2022                 | 133                                                                                                       | 0                 | 131                | 0              | 2                       |
| Begroting 2022                  | 133                                                                                                       | 0                 | 0                  | 0              | 133                     |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                         | 0                 | 131                | 0              | -131                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                           |                   |                    |                |                         |
| Raadsbesluit:                   | Jaarrekening 2014 (doorlopend)                                                                            |                   |                    |                |                         |
| Doel Reserve:                   | Dit betreft een egalisatiereserve met als doel de werkzaamheden van de Ombudsman Rotterdam te waarborgen. |                   |                    |                |                         |
| Toelichting Realisatie 2022:    | De realisatie kan dan geboekt worden zodra het boekjaar is afgesloten en het jaarresultaat bekend is.     |                   |                    |                |                         |
| Toelichting Verschil            | Niet van toepassing                                                                                       |                   |                    |                |                         |
| Realisatie - Begroting          |                                                                                                           |                   |                    |                |                         |

|                        |    |   |   |   |    |                                             |                                                                                                    |                   |                    |                |                      |
|------------------------|----|---|---|---|----|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|----------------------|
| Egalisatiereserve      | 20 | 0 | 0 | 0 | 20 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>       | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                             | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
| Ombudsman derdengelden |    |   |   |   |    |                                             | <b>2022</b>                                                                                        |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
|                        |    |   |   |   |    | <b>Bestuur</b>                              | <b>1.381</b>                                                                                       | <b>346</b>        | <b>713</b>         | <b>0</b>       | <b>1.014</b>         |
|                        |    |   |   |   |    | Egalisatiereserve Ombudsman                 | 20                                                                                                 | 0                 | 0                  | 0              | 20                   |
|                        |    |   |   |   |    | derdengelden                                |                                                                                                    |                   |                    |                |                      |
|                        |    |   |   |   |    | <b>Verloopstaat Reserve</b>                 | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                             | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                        |    |   |   |   |    |                                             | <b>2022</b>                                                                                        |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
|                        |    |   |   |   |    | Realisatie 2022                             | 20                                                                                                 | 0                 | 0                  | 0              | 20                   |
|                        |    |   |   |   |    | Begroting 2022                              | 20                                                                                                 | 0                 | 0                  | 0              | 20                   |
|                        |    |   |   |   |    | Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                  | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
|                        |    |   |   |   |    | <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                    |                   |                    |                |                      |
|                        |    |   |   |   |    | Raadsbesluit:                               | Afspraak d.d. 23 maart 2005 tussen Ombudsman en gemeenteraad (doorlopend)                          |                   |                    |                |                      |
|                        |    |   |   |   |    | Doel Reserve:                               | Dit betreft een egalisatiereserve met als doel te waarborgen dat de derdengelden gewaarborgd zijn. |                   |                    |                |                      |
|                        |    |   |   |   |    | Toelichting Realisatie 2022:                | Niet van toepassing                                                                                |                   |                    |                |                      |
|                        |    |   |   |   |    | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Niet van toepassing                                                                                |                   |                    |                |                      |
| Bestemmingsreserve     | 34 | 0 | 0 | 0 | 34 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>       | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                             | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |

|                                             |                                                                                                                             |                   |                    |                |                      |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|----------------------|
| Bestuur                                     | 1.381                                                                                                                       | 346               | 713                | 0              | 1.014                |
| Bestemmingsreserve                          | 34                                                                                                                          | 0                 | 0                  | 0              | 34                   |
| Gemeentelijke<br>klokkenluidersregeling     |                                                                                                                             |                   |                    |                |                      |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                 | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                      | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                                             | <b>2022</b>                                                                                                                 |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
| Realisatie 2022                             | 34                                                                                                                          | 0                 | 0                  | 0              | 34                   |
| Begroting 2022                              | 34                                                                                                                          | 0                 | 0                  | 0              | 34                   |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                           | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                             |                   |                    |                |                      |
| Raadsbesluit:                               | Besluit van College van B&W d.d. 2-10-2007 (doorlopend)                                                                     |                   |                    |                |                      |
| Doel Reserve:                               | Deze bestemmingsreserve dient voor het dekken van eventuele juridische kosten benodigd om de klokkenluider te ondersteunen. |                   |                    |                |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                | Niet van toepassing                                                                                                         |                   |                    |                |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Niet van toepassing                                                                                                         |                   |                    |                |                      |

Bestemmingsreserve B&W 365 69 165 0 269  
Fonds

|                                 |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>      |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Bestuur                         | 1.381                                                                                                                                                                                                    | 346               | 713                | 0              | 1.014                       |
| Bestemmingsreserve              | 365                                                                                                                                                                                                      | 69                | 165                | 0              | 269                         |
| B&W Fonds                       |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022                 | 365                                                                                                                                                                                                      | 69                | 165                | 0              | 269                         |
| Begroting 2022                  | 365                                                                                                                                                                                                      | 69                | 170                | 0              | 264                         |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                                                        | 0                 | -5                 | 0              | 5                           |
| <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:                   | Begroting 2019 (doorlopend)                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve is gevormd voor het doen van relatief kleine uitgaven voor doeleinden met een ideëel of charitatief karakter. Het budget is afkomstig uit vrijval van de gelijknamige voorziening. |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie 2022:    | De onttrokken gelden zijn aangewend voor vluchtelingen hulp aan Gdansk (€ 100.000) en Coronahulp aan Suriname (€ 50.000) Daarnaast zijn er diverse kleine donaties gedaan (€ 15.000)                     |                   |                    |                |                             |

Toelichting Verschil Er wordt jaarlijks standaard een bedrag van € 20 begroot. De realisatie kan hiervan zowel  
 Realisatie - Begroting positief als negatief van afwijken. In 2022 zijn er door bijzondere oorzaken meer uitgaven  
 gedaan.

|                    |     |    |   |   |     |                              |                                                                                                                |                   |                    |                |                         |
|--------------------|-----|----|---|---|-----|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve | 100 | 55 | 0 | 0 | 155 | <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                         | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| Commissiereizen    |     |    |   |   |     | <b>bestemmingsreserves</b>   | <b>2022</b>                                                                                                    |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                    |     |    |   |   |     | Bestuur                      | 1.381                                                                                                          | 346               | 713                | 0              | 1.014                   |
|                    |     |    |   |   |     | Bestemmingsreserve           | 100                                                                                                            | 55                | 0                  | 0              | 155                     |
|                    |     |    |   |   |     | Commissiereizen              |                                                                                                                |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b>  | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                         | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                    |     |    |   |   |     |                              | <b>2022</b>                                                                                                    |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                    |     |    |   |   |     | Realisatie 2022              | 100                                                                                                            | 55                | 0                  | 0              | 155                     |
|                    |     |    |   |   |     | Begroting 2022               | 100                                                                                                            | 55                | 0                  | 0              | 155                     |
|                    |     |    |   |   |     | Verschil Realisatie -        | 0                                                                                                              | 0                 | 0                  | 0              | 0                       |
|                    |     |    |   |   |     | Begroting                    |                                                                                                                |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                                                                |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | Raadsbesluit:                | 10m bestuursrapportage 2018 (doorlopend)                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | Doel Reserve:                | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de kosten inzake commissiereizen over de gehele raadsperiode. |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | Toelichting Realisatie 2022: | In 2022 is de jaarlijkse bijdrage van € 55.000 geboekt.                                                        |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | Toelichting Verschil         | Niet van toepassing                                                                                            |                   |                    |                |                         |
|                    |     |    |   |   |     | Realisatie - Begroting       |                                                                                                                |                   |                    |                |                         |

|                           |     |    |     |   |     |                                 |                                                                 |                   |                    |                |                         |
|---------------------------|-----|----|-----|---|-----|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve        | 274 | 75 | 203 | 0 | 145 | <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-</b>                                          | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| Voorlichting /            |     |    |     |   |     | <b>bestemmingsreserves</b>      | <b>2022</b>                                                     |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| communicatie verkiezingen |     |    |     |   |     | Bestuur                         | 1.381                                                           | 346               | 713                | 0              | 1.014                   |
|                           |     |    |     |   |     | Bestemmingsreserve              | 274                                                             | 75                | 203                | 0              | 145                     |
|                           |     |    |     |   |     | Voorlichting / communicatie     |                                                                 |                   |                    |                |                         |
|                           |     |    |     |   |     | verkiezingen                    |                                                                 |                   |                    |                |                         |
|                           |     |    |     |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b>                                          | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                           |     |    |     |   |     |                                 | <b>2022</b>                                                     |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                           |     |    |     |   |     | Realisatie 2022                 | 274                                                             | 75                | 203                | 0              | 145                     |
|                           |     |    |     |   |     | Begroting 2022                  | 274                                                             | 75                | 225                | 0              | 124                     |
|                           |     |    |     |   |     | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                               | 0                 | -22                | 0              | 22                      |
|                           |     |    |     |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                 |                   |                    |                |                         |
|                           |     |    |     |   |     | Raadsbesluit:                   | 10m bestuursrapportage 2018 (doorlopend)                        |                   |                    |                |                         |
|                           |     |    |     |   |     | Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de kosten voor |                   |                    |                |                         |

|                                   |                                                                         |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Realisatie 2022:      | In 2022 is de jaarlijkse bijdrage van € 75.000 geboekt.                 |
| Toelichting Verschil Realisatie - | De onttrekking in 2022 is afhankelijk van de werkelijk gemaakte kosten. |
| Begroting                         |                                                                         |

Egalisatiereserve Raad 213 147 110 0 250

/Griffie

| Realisatie                                  | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b>                  |                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Bestuur                                     | 1.381                                                                                                                                           | 346        | 713         | 0       | 1.014                |
| Egalisatiereserve Raad                      | 213                                                                                                                                             | 147        | 110         | 0       | 250                  |
| /Griffie                                    |                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Realisatie 2022                             | 213                                                                                                                                             | 147        | 110         | 0       | 250                  |
| Begroting 2022                              | 213                                                                                                                                             | 0          | 0           | 0       | 213                  |
| Verschil Realisatie -                       | 0                                                                                                                                               | 147        | 110         | 0       | 37                   |
| Begroting                                   |                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit:                               | 10 M raadsbesluit 2021 (doorlopend)                                                                                                             |            |             |         |                      |
| Doel Reserve:                               | De bestemmingsreserve dient om eventuele positieve jaarresultaten beschikbaar te houden voor mogelijk toekomstige Raads opdrachten/onderzoeken. |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                | De realisatie kan dan geboekt worden zodra het boekjaar is afgesloten en het jaarresultaat bekend is.                                           |            |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Niet van toepassing                                                                                                                             |            |             |         |                      |

Cultuur 16.546 0 4.079 2.300 10.167

Bestemmingsreserve 7.223 0 1.015 900 5.308

Evenementenfonds

| Realisatie                 | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b> |                     |            |             |         |                      |
| Cultuur                    | 16.546              | 0          | 4.079       | 2.300   | 10.167               |
| Bestemmingsreserve         | 7.223               | 0          | 1.015       | 900     | 5.308                |
| Evenementenfonds           |                     |            |             |         |                      |
| Verloopstaat Reserve       | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Realisatie 2022            | 7.223               | 0          | 1.015       | 900     | 5.308                |
| Begroting 2022             | 7.223               | 0          | 1.368       | 775     | 5.080                |
| Verschil Realisatie -      | 0                   | 0          | -353        | 125     | 228                  |
| Begroting                  |                     |            |             |         |                      |
| <b>Toelichting Reserve</b> |                     |            |             |         |                      |

Raadsbesluit: Jaarrekening 2012 (einddatum t/m niet van toepassing)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve Evenementenfonds is gevormd voor het financieren van toekomstige evenementen.

Toelichting Realisatie 2022: De realisatie is aangewend voor dekking van evenementen die in 2022 hebben plaatsgevonden. De vrijval houdt verband met het vervallen van claims en risico's bij de afwikkeling van het Eurovisie Songfestival.

Toelichting Verschil: De lagere onttrekking houdt verband met het niet doorgaan van voorziene activiteiten.

Realisatie - Begroting: Door verdere afname van afwikkelingsrisico's kon de vrijval uiteindelijk hoger uitvallen dan eerder begroot.

|                                         |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve Groot onderhoud MBVB | 328                        | 0                 | 98                 | 0              | 230                         |
| <b>Realisatie</b>                       | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>              |                            |                   |                    |                |                             |

|         |        |   |       |       |        |
|---------|--------|---|-------|-------|--------|
| Cultuur | 16.546 | 0 | 4.079 | 2.300 | 10.167 |
|---------|--------|---|-------|-------|--------|

|                                         |     |   |    |   |     |
|-----------------------------------------|-----|---|----|---|-----|
| Bestemmingsreserve Groot onderhoud MBVB | 328 | 0 | 98 | 0 | 230 |
|-----------------------------------------|-----|---|----|---|-----|

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |     |   |    |   |     |
|-----------------|-----|---|----|---|-----|
| Realisatie 2022 | 328 | 0 | 98 | 0 | 230 |
|-----------------|-----|---|----|---|-----|

|                |     |   |    |   |     |
|----------------|-----|---|----|---|-----|
| Begroting 2022 | 328 | 0 | 98 | 0 | 230 |
|----------------|-----|---|----|---|-----|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2016 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van planvorming- en onderzoekskosten inzake de renovatie van het museum Boymans van Beuningen.

Toelichting Realisatie 2022: Het bedrag is ingezet voor het beheer van het gebouw.

Toelichting Verschil: Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

|                                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|-------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve Jaaroverstijgende Cultuursubsidies | 931                        | 0                 | 0                  | 0              | 931                         |
| <b>Realisatie</b>                                     | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>                            |                            |                   |                    |                |                             |

|         |        |   |       |       |        |
|---------|--------|---|-------|-------|--------|
| Cultuur | 16.546 | 0 | 4.079 | 2.300 | 10.167 |
|---------|--------|---|-------|-------|--------|

|                                                       |     |   |   |   |     |
|-------------------------------------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Jaaroverstijgende Cultuursubsidies | 931 | 0 | 0 | 0 | 931 |
|-------------------------------------------------------|-----|---|---|---|-----|

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |     |   |   |   |     |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|
| Realisatie 2022 | 931 | 0 | 0 | 0 | 931 |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Begroting 2022              | 931                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0                 | 0                  | 0              | 931                         |
| Verschil Realisatie -       | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
| Begroting                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| <b>Toelichting Reserve</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:               | Vaststelling 1e Herziening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:               | De bestemmingsreserve wordt (bij de bestemming van het jaarresultaat) gebruikt voor subsidies waarbij de realisatie van de gesubsidieerde activiteiten in een later jaar plaatsvindt dan begroot. Hiermee wordt voorkomen dat kosten niet toegerekend worden aan de periode dat zij zijn gemaakt.                                                  |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie      | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                |                             |
| 2022:                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Verschil        | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                |                             |
| Realisatie - Begroting      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve          | 102                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0                 | 0                  | 0              | 102                         |
| Regiodeal cultuur           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Cultuur                     | 16.546                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0                 | 4.079              | 2.300          | 10.167                      |
| Bestemmingsreserve          | 102                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0                 | 0                  | 0              | 102                         |
| Regiodeal cultuur           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022             | 102                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0                 | 0                  | 0              | 102                         |
| Begroting 2022              | 102                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0                 | 102                | 0              | 0                           |
| Verschil Realisatie -       | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0                 | -102               | 0              | 102                         |
| Begroting                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| <b>Toelichting Reserve</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:               | 2e herziening 2019 (einddatum 31-12-2025)                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:               | De Regio Deal bevat een samenhangende aanpak van Rijk en regio om de verschillende opgaven in Rotterdam Zuid aan te pakken. Met de Regio Deal Rotterdam Zuid vindt continuering en versnelling op diverse thema's in het kader van het NPRZ plaats. De reserve is nodig om de specifieke middelen voor het thema 'Cultuur' inzichtelijk te houden. |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie      | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                |                             |
| 2022:                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Verschil        | De activiteiten waarvoor de onttrekking is bedoeld, zijn niet in 2022 uitgevoerd.                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
| Realisatie - Begroting      | Onttrekking aan de reserve blijft dit jaar daarmee achterwege.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve          | 7.962                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0                 | 2.966              | 1.400          | 3.596                       |
| Noodfonds                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |

| Cultuur                                     | 16.546                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                                               | 4.079       | 2.300   | 10.167               |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------|---------|----------------------|
| Bestemmingsreserve                          | 7.962                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0                                               | 2.966       | 1.400   | 3.596                |
| Noodfonds                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Toevoeging                                      | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Realisatie 2022                             | 7.962                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0                                               | 2.966       | 1.400   | 3.596                |
| Begroting 2022                              | 7.962                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0                                               | 4.880       | 0       | 3.082                |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                                               | -1.914      | 1.400   | 514                  |
|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
| Raadsbesluit:                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Resultaatbestemming 2019 (einddatum 31-12-2022) |             |         |                      |
| Doel Reserve:                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | De bestemmingsreserve is gevormd als noodfonds. |             |         |                      |
|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                | De onttrekking omvat de toegekende en vastgestelde subsidies voor corona noodsteun aan culturele organisaties. De vrijval houdt verband met het niet aangewende deel voor ondersteuning aan organisaties op het gebied van sport.                                                                                                                                                           |                                                 |             |         |                      |
|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Door lagere vaststelling van eerder toegekende subsidies aan culturele organisaties, kon worden volstaan met een lager dan begrote onttrekking aan de reserve. Doordat aanwending van de reserve voor sportorganisaties niet nodig bleek, is een groot deel van de reserve uiteindelijk vrijgevalen. Het nu in de reserve resterende bedrag zal worden betrokken bij de Voorjaarsnota 2023. |                                                 |             |         |                      |

|                 |       |       |       |   |       |
|-----------------|-------|-------|-------|---|-------|
| Dienstverlening | 4.129 | 1.491 | 3.177 | 0 | 2.443 |
|-----------------|-------|-------|-------|---|-------|

|                                 |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
|---------------------------------|----------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve              | 51                         | 0                 | 51                                                                                                 | 0              | 0                           |
| Masterplan Dienstverlening      |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b>                                                                                 | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>      |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
| Dienstverlening                 | 4.129                      | 1.491             | 3.177                                                                                              | 0              | 2.443                       |
| Bestemmingsreserve              | 51                         | 0                 | 51                                                                                                 | 0              | 0                           |
| Masterplan                      |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
| Dienstverlening                 |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b>                                                                                 | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022                 | 51                         | 0                 | 51                                                                                                 | 0              | 0                           |
| Begroting 2022                  | 51                         | 0                 | 51                                                                                                 | 0              | 0                           |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                          | 0                 | 0                                                                                                  | 0              | 0                           |
| <b>Toelichting Reserve</b>      |                            |                   |                                                                                                    |                |                             |
| Raadsbesluit:                   |                            |                   | 2008 (einddatum 31-12-2022)                                                                        |                |                             |
| Doel Reserve:                   |                            |                   | De bestemmingsreserve is gevormd voor dekking van éénmalige uitgaven kadernotitie dienstverlening. |                |                             |

Toelichting Realisatie Ter dekking van de gemaakte kosten voor het project 1000021148 PR2760 Digitale  
2022: toegankelijkheid is € 51.000 aan de bestemmingsreserve onttrokken. Het onttrokken  
bedrag betreft de gemaakte kosten voor 2022

Toelichting Verschil Verschil is nihil. Geen bijzonderheden.

Realisatie - Begroting

|                    |   |       |     |   |     |                             |                                                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|--------------------|---|-------|-----|---|-----|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 1 | 1.441 | 940 | 0 | 503 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                   | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Verkiezingen       |   |       |     |   |     | <b>bestemmingsreserves</b>  |                                                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Dienstverlening             | 4.129                                                                                                                                                                                                        | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
|                    |   |       |     |   |     | Bestemmingsreserve          | 1                                                                                                                                                                                                            | 1.441             | 940                | 0              | 503                         |
|                    |   |       |     |   |     | Verkiezingen                |                                                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                   | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                    |   |       |     |   |     | Realisatie 2022             | 1                                                                                                                                                                                                            | 1.441             | 940                | 0              | 503                         |
|                    |   |       |     |   |     | Begroting 2022              | 1                                                                                                                                                                                                            | 1.441             | 1.441              | 0              | 1                           |
|                    |   |       |     |   |     | Verschil Realisatie -       | 0                                                                                                                                                                                                            | 0                 | -502               | 0              | 502                         |
|                    |   |       |     |   |     | Begroting                   |                                                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>  |                                                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Raadsbesluit:               | Jaarrekening 2013 (einddatum niet van toepassing)                                                                                                                                                            |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Doel Reserve:               | De bestemmingsreserve is gevormd voor het opvangen van fluctuaties in de jaarrekening door kosten Verkiezingen.                                                                                              |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Toelichting Realisatie      | De toevoeging betreft de jaarlijkse dotatie aan de reserve € 1,3 mln + dotatie bijdrage                                                                                                                      |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | 2022:                       | Rijk Waterschapsverkiezingen 2023 € 109.000. De onttrekking is ingezet ter dekking van de projectkosten Gemeenteraadsverkiezingen 2022 en voorbereidende kosten Provinciale- en Waterschapverkiezingen 2023. |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Toelichting Verschil        | De voorbereidingskosten voor de Provinciale Staten en Waterschapsverkiezingen 2023                                                                                                                           |                   |                    |                |                             |
|                    |   |       |     |   |     | Realisatie - Begroting      | vielen in 2022 lager uit. Dit heeft geleid tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve verkiezingen.                                                                                                |                   |                    |                |                             |

|                    |       |   |   |   |       |                             |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-------|---|---|---|-------|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 1.431 | 0 | 0 | 0 | 1.431 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Citylab            |       |   |   |   |       | <b>bestemmingsreserves</b>  |                            |                   |                    |                |                             |
|                    |       |   |   |   |       | Dienstverlening             | 4.129                      | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
|                    |       |   |   |   |       | Bestemmingsreserve          | 1.431                      | 0                 | 0                  | 0              | 1.431                       |
|                    |       |   |   |   |       | Citylab                     |                            |                   |                    |                |                             |
|                    |       |   |   |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                    |       |   |   |   |       | Realisatie 2022             | 1.431                      | 0                 | 0                  | 0              | 1.431                       |
|                    |       |   |   |   |       | Begroting 2022              | 1.431                      | 0                 | 200                | 0              | 1.230                       |
|                    |       |   |   |   |       | Verschil Realisatie -       | 0                          | 0                 | -200               | 0              | 200                         |
|                    |       |   |   |   |       | Begroting                   |                            |                   |                    |                |                             |

|                                             |                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                                                                             |
| Raadsbesluit:                               | Jaarrekening 2015 (einddatum 31-12-2024)                                                                                                                                                                    |
| Doel Reserve:                               | De bestemmingsreserve is gevormd als dekking voor juridische verplichtingen projecten Citylab.                                                                                                              |
| Toelichting Realisatie 2022:                | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                         |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Het budget 2022 was toereikend doordat een deel van de toegekende subsidies 2022 betrekking had op activiteiten in 2023 en volgende jaren. Deze opsplitsing heeft geleid tot een lagere realisatie in 2022. |

|                         |                            |   |     |   |     |                                 |                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
|-------------------------|----------------------------|---|-----|---|-----|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve Mooi | 281                        | 0 | 156 | 0 | 126 | <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                      | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Mooi Middelland         | <b>bestemmingsreserves</b> |   |     |   |     |                                 |                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Dienstverlening                 | 4.129                                                                                                           | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
|                         |                            |   |     |   |     | Bestemmingsreserve              | 281                                                                                                             | 0                 | 156                | 0              | 126                         |
|                         |                            |   |     |   |     | Mooi Mooi Middelland            |                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                      | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                         |                            |   |     |   |     | Realisatie 2022                 | 281                                                                                                             | 0                 | 156                | 0              | 126                         |
|                         |                            |   |     |   |     | Begroting 2022                  | 281                                                                                                             | 0                 | 281                | 0              | 0                           |
|                         |                            |   |     |   |     | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                               | 0                 | -125               | 0              | 125                         |
|                         |                            |   |     |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Raadsbesluit:                   | 10m bestuursrapportage 2018 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                    |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve is gevormd voor het dekken van de verplichtingen uit het programma Mooi Mooier Middelland |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Toelichting Realisatie 2022:    | De onttrekking is ingezet ter dekking van de projectkosten Mooi Mooi Middelland.                                |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Toelichting Verschil            | Lagere bestedingen 2022 hebben geleid tot een lagere onttrekking aan de                                         |                   |                    |                |                             |
|                         |                            |   |     |   |     | Realisatie - Begroting          | bestemmingsreserve Mooi Mooi Middelland. Het saldo wordt in 2023 ingezet.                                       |                   |                    |                |                             |

|                          |       |   |       |   |   |                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------------|-------|---|-------|---|---|---------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve       | 2.000 | 0 | 2.000 | 0 | 0 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Compensatie Joodse       |       |   |       |   |   |                                       |                            |                   |                    |                |                             |
| gemeenschap in Rotterdam |       |   |       |   |   |                                       |                            |                   |                    |                |                             |
|                          |       |   |       |   |   | Dienstverlening                       | 4.129                      | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
|                          |       |   |       |   |   | Bestemmingsreserve Compensatie Joodse | 2.000                      | 0                 | 2.000              | 0              | 0                           |
|                          |       |   |       |   |   | gemeenschap in Rotterdam              |                            |                   |                    |                |                             |
|                          |       |   |       |   |   | <b>Verloopstaat Reserve</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |

|                                             |       |       |       |   |       | 2022                                                       |
|---------------------------------------------|-------|-------|-------|---|-------|------------------------------------------------------------|
|                                             |       |       |       |   |       |                                                            |
| Realisatie 2022                             |       |       |       |   |       | 2.000 0 2.000 0 0                                          |
| Begroting 2022                              |       |       |       |   |       | 2.000 0 2.000 0 0                                          |
| Verschil Realisatie - Begroting             |       |       |       |   |       | 0 0 0 0 0                                                  |
| Toelichting Reserve                         |       |       |       |   |       |                                                            |
| Raadsbesluit:                               |       |       |       |   |       | Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)         |
| Doel Reserve:                               |       |       |       |   |       | Compensatie Joodse gemeenschap in Rotterdam                |
| Toelichting Realisatie 2022:                |       |       |       |   |       | Financiële compensatie inzake het Joods rechtsherstel.     |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |       |       |       |   |       | Niet van toepassing                                        |
|                                             |       |       |       |   |       |                                                            |
| Bestemmingsreserve                          | 170   | 0     | 0     | 0 | 170   |                                                            |
| Kwaliteitsverbetering BRP                   |       |       |       |   |       |                                                            |
| Realisatie bestemmingsreserves              |       |       |       |   |       |                                                            |
| Beginstand 1-1- 2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Toevoeging                                  |       |       |       |   |       |                                                            |
| Onttrekking                                 |       |       |       |   |       |                                                            |
| Vrijval                                     |       |       |       |   |       |                                                            |
| Eindstand 31-12-2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Dienstverlening                             | 4.129 | 1.491 | 3.177 | 0 | 2.443 |                                                            |
| Bestemmingsreserve                          | 170   | 0     | 0     | 0 | 170   |                                                            |
| Kwaliteitsverbetering BRP                   |       |       |       |   |       |                                                            |
| Verloopstaat Reserve                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Beginstand 1-1- 2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Toevoeging                                  |       |       |       |   |       |                                                            |
| Onttrekking                                 |       |       |       |   |       |                                                            |
| Vrijval                                     |       |       |       |   |       |                                                            |
| Eindstand 31-12-2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Realisatie 2022                             | 170   | 0     | 0     | 0 | 170   |                                                            |
| Begroting 2022                              | 170   | 0     | 0     | 0 | 170   |                                                            |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0     | 0     | 0     | 0 | 0     |                                                            |
| Toelichting Reserve                         |       |       |       |   |       |                                                            |
| Raadsbesluit:                               |       |       |       |   |       | Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)         |
| Doel Reserve:                               |       |       |       |   |       | Kwaliteitsverbetering BRP                                  |
| Toelichting Realisatie 2022:                |       |       |       |   |       | Niet van toepassing. Dit project wordt in 2023 voortgezet, |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |       |       |       |   |       | Niet van toepassing                                        |
|                                             |       |       |       |   |       |                                                            |
| Bestemmingsreserve                          | 75    | 0     | 0     | 0 | 75    |                                                            |
| Achterstanden Stadsarchief                  |       |       |       |   |       |                                                            |
| Realisatie bestemmingsreserves              |       |       |       |   |       |                                                            |
| Beginstand 1-1-2022                         |       |       |       |   |       |                                                            |
| Toevoeging                                  |       |       |       |   |       |                                                            |
| Onttrekking                                 |       |       |       |   |       |                                                            |
| Vrijval                                     |       |       |       |   |       |                                                            |
| Eindstand 31-12-2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Dienstverlening                             | 4.129 | 1.491 | 3.177 | 0 | 2.443 |                                                            |
| Bestemmingsreserve                          | 75    | 0     | 0     | 0 | 75    |                                                            |
| Achterstanden                               |       |       |       |   |       |                                                            |
| Stadsarchief                                |       |       |       |   |       |                                                            |
| Verloopstaat Reserve                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Beginstand 1-1-2022                         |       |       |       |   |       |                                                            |
| Toevoeging                                  |       |       |       |   |       |                                                            |
| Onttrekking                                 |       |       |       |   |       |                                                            |
| Vrijval                                     |       |       |       |   |       |                                                            |
| Eindstand 31-12-2022                        |       |       |       |   |       |                                                            |
| Realisatie 2022                             | 75    | 0     | 0     | 0 | 75    |                                                            |
| Begroting 2022                              | 75    | 0     | 75    | 0 |       |                                                            |

|                              |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
|------------------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Verschil Realisatie -        |    | 0                                                                                                                                                                                                        | 0                 | -75                | 0              | 75                          |
| Begroting                    |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Toelichting Reserve</b>   |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:                |    | Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:                |    | Financieren van mensen welke inschakeld zijn om achterstanden in archivering in te lopen                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie 2022: |    | Dit betreft de kosten inleen personeel ten behoeve van het weg werken van de achterstanden van de archieven.                                                                                             |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Verschil         |    | In 2022 is minder personeel ingehuurd of aangenomen voor deze specifieke werkzaamheden. Het staatsarchief zit momenteel in een organisatieontwikkeling en zal deze activiteiten in 2023 verder oppakken. |                   |                    |                |                             |
| Realisatie - Begroting       |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve           | 95 | 50                                                                                                                                                                                                       | 6                 | 0                  | 139            |                             |
| Herinrichting Driehoeksplein |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>            |    | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>   |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Dienstverlening              |    | 4.129                                                                                                                                                                                                    | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
| Bestemmingsreserve           |    | 95                                                                                                                                                                                                       | 50                | 6                  | 0              | 139                         |
| Herinrichting                |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Driehoeksplein               |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>  |    | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022              |    | 95                                                                                                                                                                                                       | 50                | 6                  | 0              | 139                         |
| Begroting 2022               |    | 95                                                                                                                                                                                                       | 50                | 6                  | 0              | 139                         |
| Verschil Realisatie -        |    | 0                                                                                                                                                                                                        | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
| Begroting                    |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Toelichting Reserve</b>   |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Raadsbesluit:                |    | Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
| Doel Reserve:                |    | Financieren van een plein tezamen met andere partijen                                                                                                                                                    |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Realisatie 2022: |    | Toevoeging heeft betrekking op uitgestelde werkzaamheden die in 2023 worden uitgevoerd. De onttrekking heeft betrekking op een subsidie die in 2022 is verleend en uitbetaald.                           |                   |                    |                |                             |
| Toelichting Verschil         |    | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                      |                   |                    |                |                             |
| Realisatie - Begroting       |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Bestemmingsreserve           | 25 | 0                                                                                                                                                                                                        | 25                | 0                  | 0              |                             |
| Subsidie gebiedscommissie    |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| <b>Realisatie</b>            |    | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>   |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |
| Dienstverlening              |    | 4.129                                                                                                                                                                                                    | 1.491             | 3.177              | 0              | 2.443                       |
| Bestemmingsreserve           |    | 25                                                                                                                                                                                                       | 0                 | 25                 | 0              | 0                           |
| Subsidie                     |    |                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                |                             |

gebiedscommissie

| Verloopstaat Reserve                                                                                                                                                                                                                                          | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                                                               | 25                  | 0          | 25          | 0       | 0                    |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                                                | 25                  | 0          | 25          | 0       | 0                    |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                                               | 0                   | 0          | 0           | 0       | 0                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                                                    |                     |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                                                                                                                                                              |                     |            |             |         |                      |
| Doel Reserve: Financiering subsidie verstrekt door gebiedscommissie, prestatie is geleverd                                                                                                                                                                    |                     |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022: Dit betreft een subsidie 2021 van de gebiedscommissie GC Kralingen-Crooswijk welke betaald is ten laste van het budget 2022. Bij de jaarrekening 2021 is een claim ingediend. Dit bedrag is inmiddels uit betaald en onttrokken. |                     |            |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Niet van toepassing                                                                                                                                                                                               |                     |            |             |         |                      |

|                          |       |     |   |   |       |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|
| Economische ontwikkeling | 2.899 | 740 | 0 | 0 | 3.639 |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|

|                    |     |   |   |   |     |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 370 | 0 | 0 | 0 | 370 |
| WerkLocaties       |     |   |   |   |     |

| Realisatie                 | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b> |                     |            |             |         |                      |
| Economische ontwikkeling   | 2.899               | 740        | 0           | 0       | 3.639                |
| Bestemmingsreserve         | 370                 | 0          | 0           | 0       | 370                  |
| WerkLocaties               |                     |            |             |         |                      |

| Verloopstaat Reserve                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 370                 | 0          | 0           | 0       | 370                  |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 370                 | 0          | 50          | 0       | 320                  |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0                   | 0          | -50         | 0       | 50                   |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit: Tweede bestuursrapportage 2014 (einddatum 31-12-2023)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                     |            |             |         |                      |
| Doel Reserve: De bestemmingsreserve Werklocaties is gevormd omdat in het collegeprogramma "kendoe 2014-2018" is opgenomen, dat drie winkelgebieden samen met de partijen in die gebieden, vitaler gemaakt dienen te worden. De winkelgebieden Boulevard Zuid, Noorderboulevard en Plein 1953 zijn geselecteerd. In 2015 is samen met de partijen in de winkelgebieden voor elk van de drie gebieden een plan van aanpak voor de periode 2016-2018 opgesteld. Die plannen worden samen met de partijen in de drie winkelgebieden uitgevoerd. |                     |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |            |             |         |                      |

2022:

Toelichting Verschil Door een combinatie van middelen in subsidieregelingen die nog niet zijn/waren  
Realisatie - Begroting aangevraagd, verstrekte subsidies die pas in 2023 worden afgerekend en vertraging in  
de uitvoering is er niets onttrokken.

|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 344 | 0 | 0 | 0 | 344 | <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Economie gebieden  |     |   |   |   |     | <b>bestemmingsreserves</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Economische ontwikkeling        | 2.899                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 740               | 0                  | 0              | 3.639                       |
|                    |     |   |   |   |     | Bestemmingsreserve              | 344                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 344                         |
|                    |     |   |   |   |     | Economie gebieden               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie 2022                 | 344                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 344                         |
|                    |     |   |   |   |     | Begroting 2022                  | 344                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 344                         |
|                    |     |   |   |   |     | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
|                    |     |   |   |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Raadsbesluit:                   | Inzake invlechting Deelgemeenten (einddatum 31-12-2025)                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve Economie gebieden is gevormd in verband met de opheffing van de Deelgemeenten in 2014. Deze reserve is overgekomen naar Economie en is bestemd voor gebiedsontwikkeling, ondernemersondersteuning en economische visie in de voormalig Deelgemeenten Feijenoord (€ 881), Charlois (€ 20),Kralingen-Crooswijk (€ 10) en Hoek van Holland (€ 55). |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Realisatie          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | 2022:                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Verschil            | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie - Begroting          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |                    |                |                             |

|                                   |       |   |   |   |       |                                   |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------------|-------|---|---|---|-------|-----------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve                | 1.163 | 0 | 0 | 0 | 1.163 | <b>Realisatie</b>                 | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Cofinanciering Europese subsidies |       |   |   |   |       | <b>bestemmingsreserves</b>        |                            |                   |                    |                |                             |
|                                   |       |   |   |   |       | Economische ontwikkeling          | 2.899                      | 740               | 0                  | 0              | 3.639                       |
|                                   |       |   |   |   |       | Bestemmingsreserve                | 1.163                      | 0                 | 0                  | 0              | 1.163                       |
|                                   |       |   |   |   |       | Cofinanciering Europese subsidies |                            |                   |                    |                |                             |
|                                   |       |   |   |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b>       | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                                   |       |   |   |   |       | Realisatie 2022                   | 1.163                      | 0                 | 0                  | 0              | 1.163                       |
|                                   |       |   |   |   |       | Begroting 2022                    | 1.163                      | 0                 | 0                  | 0              | 1.163                       |

|                       |   |   |   |   |   |
|-----------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|-----------------------|---|---|---|---|---|

Begroting

**Toelichting Reserve**

|               |                                                    |
|---------------|----------------------------------------------------|
| Raadsbesluit: | 10m bestuursrapportage 2016 (einddatum 31-12-2027) |
|---------------|----------------------------------------------------|

Doel Reserve: De bestemmingsreserve Cofinanciering Europese subsidies is gevormd voor de cofinanciering van projecten in samenwerking met andere internationale partijen voor economische projecten in de gemeente Rotterdam. Een project wat hiervoor in aanmerking komt is het project "BRIDGE".

|                        |                      |
|------------------------|----------------------|
| Toelichting Realisatie | Niet van toepassing. |
|------------------------|----------------------|

2022:

|                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| Toelichting Verschil | Niet van toepassing. |
|----------------------|----------------------|

Realisatie - Begroting

|                           |     |   |   |   |     |
|---------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Brexit | 332 | 0 | 0 | 0 | 332 |
|---------------------------|-----|---|---|---|-----|

| Realisatie          | Beginstand 1-1- | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12- |
|---------------------|-----------------|------------|-------------|---------|------------------|
| bestemmingsreserves | 2022            |            |             |         | 2022             |

|                          |       |     |   |   |       |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|
| Economische ontwikkeling | 2.899 | 740 | 0 | 0 | 3.639 |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|

|                           |     |   |   |   |     |
|---------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Brexit | 332 | 0 | 0 | 0 | 332 |
|---------------------------|-----|---|---|---|-----|

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1- | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12- |
|----------------------|-----------------|------------|-------------|---------|------------------|
|                      | 2022            |            |             |         | 2022             |

|                 |     |   |   |   |     |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|
| Realisatie 2022 | 332 | 0 | 0 | 0 | 332 |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|

|                |     |   |   |   |     |
|----------------|-----|---|---|---|-----|
| Begroting 2022 | 332 | 0 | 0 | 0 | 332 |
|----------------|-----|---|---|---|-----|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

**Toelichting Reserve**

|               |                                                    |
|---------------|----------------------------------------------------|
| Raadsbesluit: | 10m bestuursrapportage 2018 (einddatum 31-12-2022) |
|---------------|----------------------------------------------------|

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd als buffer om kosten die volgen vanuit de Brexit te kunnen dekken.

|                              |                      |
|------------------------------|----------------------|
| Toelichting Realisatie 2022: | Niet van toepassing. |
|------------------------------|----------------------|

|                                   |                      |
|-----------------------------------|----------------------|
| Toelichting Verschil Realisatie - | Niet van toepassing. |
|-----------------------------------|----------------------|

Begroting

|                         |     |   |   |   |     |
|-------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Ondernemersinitiatieven | 450 | 0 | 0 | 0 | 450 |
|-------------------------|-----|---|---|---|-----|

gericht op herstart

| Realisatie          | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| bestemmingsreserves |                     |            |             |         |                      |

|                          |       |     |   |   |       |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|
| Economische ontwikkeling | 2.899 | 740 | 0 | 0 | 3.639 |
|--------------------------|-------|-----|---|---|-------|

|                         |     |   |   |   |     |
|-------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Ondernemersinitiatieven | 450 | 0 | 0 | 0 | 450 |
|-------------------------|-----|---|---|---|-----|

gericht op herstart

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                    |     |     |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                       |                     |             |             |                      |                      |
|--------------------|-----|-----|---|---|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|-------------|----------------------|----------------------|
| Bestemmingsreserve | 240 | 240 | 0 | 0 | 480 | Realisatie                                                                                                                                                                                                                                            | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging  | Onttrekking | Vrijval              | Eindstand 31-12-2022 |
| Economiesubsidies  |     |     |   |   |     | bestemmingsreserves                                                                                                                                                                                                                                   |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Economische                                                                                                                                                                                                                                           | 2.899               | 740         | 0           | 0                    | 3.639                |
|                    |     |     |   |   |     | ontwikkeling                                                                                                                                                                                                                                          |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                                                                    | 240                 | 240         | 0           | 0                    | 480                  |
|                    |     |     |   |   |     | Economiesubsidies                                                                                                                                                                                                                                     |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Verloopstaat Reserve                                                                                                                                                                                                                                  |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                   | Toevoeging          | Onttrekking | Vrijval     | Eindstand 31-12-2022 |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Realisatie 2022                                                                                                                                                                                                                                       | 240                 | 240         | 0           | 0                    | 480                  |
|                    |     |     |   |   |     | Begroting 2022                                                                                                                                                                                                                                        | 240                 | 240         | 240         | 0                    | 240                  |
|                    |     |     |   |   |     | Verschil Realisatie -                                                                                                                                                                                                                                 | 0                   | 0           | -240        | 0                    | 240                  |
|                    |     |     |   |   |     | Begroting                                                                                                                                                                                                                                             |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Toelichting Reserve                                                                                                                                                                                                                                   |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                                                                |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Doel Reserve: Deze bestemmingsreserve is ter dekking van reeds aangegane verplichtingen voor subsidies die jaar overstijgend zijn.                                                                                                                    |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Toelichting Realisatie 2022: Toevoeging betreft subsidiekosten voor Fresh Ventures, Intelligent Food en Erasmus campus.                                                                                                                               |                     |             |             |                      |                      |
|                    |     |     |   |   |     | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: De onttrekking voor Erasmus campus wordt doorgeschoven naar 2023. Voor Fresh Ventures en Intelligent food zijn de kosten opgevangen binnen het eigen programma en heeft geen onttrekking plaatsgevonden. |                     |             |             |                      |                      |

Pagina 753 van 1085

|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
|---------------------------------------------|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------|----------------------|
| Economische ontwikkeling                    | 2.899               | 740                                                                                                                                                                       | 0           | 0       | 3.639                |
| Bestemmingsreserve                          | 0                   | 500                                                                                                                                                                       | 0           | 0       | 500                  |
| Transitiekosten                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging                                                                                                                                                                | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Realisatie 2022                             | 0                   | 500                                                                                                                                                                       | 0           | 0       | 500                  |
| Begroting 2022                              | 0                   | 500                                                                                                                                                                       | 0           | 0       | 500                  |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                   | 0                                                                                                                                                                         | 0           | 0       | 0                    |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Toelichting Reserve                         |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Raadsbesluit:                               |                     | Coalitieakkoord 2022 – 2026 (einddatum 31-12-2026)                                                                                                                        |             |         |                      |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Doel Reserve:                               |                     | Het opvangen van transitie/frictiekosten die gepaard gaan met het beëindigen of beperken van subsidie- en samenwerkingsrelaties als gevolg van het nieuwe coalitieakkoord |             |         |                      |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                |                     | De bestemmingsreserve Transitiekosten is ingesteld voor dekking van mogelijke transitiekosten als gevolg van aflopende subsidies en programma's uit het coalitieakkoord.  |             |         |                      |
|                                             |                     |                                                                                                                                                                           |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |                     | De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                       |             |         |                      |

|                  |        |        |        |       |        |
|------------------|--------|--------|--------|-------|--------|
| Energietransitie | 44.824 | 20.000 | 15.760 | 4.210 | 44.854 |
|------------------|--------|--------|--------|-------|--------|

|                                 |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------|---------|----------------------|--------|
| Bestemmingsreserve              | 1.807                                                                                                                                                      | 0          | 0                                        | 0       | 1.807                |        |
| Duurzaam                        |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| bestemmingsreserves             |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Energietransitie                | 44.824                                                                                                                                                     | 20.000     | 15.760                                   | 4.210   |                      | 44.854 |
| Bestemmingsreserve              | 1.807                                                                                                                                                      | 0          | 0                                        | 0       |                      | 1.807  |
| Duurzaam                        |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
|                                 |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                        | Toevoeging | Onttrekking                              | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |        |
| Realisatie 2022                 | 1.807                                                                                                                                                      | 0          | 0                                        | 0       |                      | 1.807  |
| Begroting 2022                  | 1.807                                                                                                                                                      | 0          | 560                                      | 0       |                      | 1.247  |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                          | 0          | -560                                     | 0       |                      | 560    |
|                                 |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Toelichting Reserve             |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Raadsbesluit:                   |                                                                                                                                                            |            | Jaarrekening 2008 (einddatum 31-12-2025) |         |                      |        |
|                                 |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Doel Reserve:                   | De vorming van reserve Duurzaam heeft plaatsgevonden ter dekking van de lasten voor de uitvoering van activiteiten ten behoeve van het programma Duurzaam. |            |                                          |         |                      |        |
|                                 |                                                                                                                                                            |            |                                          |         |                      |        |
| Toelichting Realisatie          | De middelen zijn dit jaar ingezet op projectsubsidie stoomintegratie Botlek, maar door de                                                                  |            |                                          |         |                      |        |

|                        |                                                                                                                                                   |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2022:                  | diverse omstandigheden een vertraging opgelopen. Start vindt plaats in 2023. Voor het project Zon op Zuid zijn minder kosten gemaakt dan begroot. |
| Toelichting Verschil   | Vanwege vertraging op projectsubsidie Stoomintegratie Botlek zijn dit jaar geen kosten                                                            |
| Realisatie - Begroting | gemaakt. Voor het project Zon op Zuid zijn minder kosten gemaakt en er heeft geen onttrekking plaatsgevonden.                                     |

|                        |     |   |     |   |   |                             |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|------------------------|-----|---|-----|---|---|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve RCP | 212 | 0 | 212 | 0 | 0 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                          | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Groene Daken           |     |   |     |   |   | <b>bestemmingsreserves</b>  |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Energietransitie            | 44.824                                                                                                                                              | 20.000            | 15.760             | 4.210          | 44.854                      |
|                        |     |   |     |   |   | Bestemmingsreserve          | 212                                                                                                                                                 | 0                 | 212                | 0              | 0                           |
|                        |     |   |     |   |   | RCP Groene Daken            |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                          | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                        |     |   |     |   |   | Realisatie 2022             | 212                                                                                                                                                 | 0                 | 212                | 0              | 0                           |
|                        |     |   |     |   |   | Begroting 2022              | 212                                                                                                                                                 | 0                 | 212                | 0              | 0                           |
|                        |     |   |     |   |   | Verschil Realisatie -       | 0                                                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
|                        |     |   |     |   |   | Begroting                   |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | <b>Toelichting Reserve</b>  |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Raadsbesluit:               | Jaarrekening 2008 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                            |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Doel Reserve:               | De reserve impuls RCP Groene Daken heeft plaatsgevonden, ter dekking van het onderzoek en monitoring met betrekking tot de aanleg van groene daken. |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Toelichting Realisatie      | De middelen zijn ingezet op project Multifunctionele daken.                                                                                         |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | 2022:                       |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Toelichting Verschil        | De realisatie is conform begroting.                                                                                                                 |                   |                    |                |                             |
|                        |     |   |     |   |   | Realisatie - Begroting      |                                                                                                                                                     |                   |                    |                |                             |

|                    |        |   |        |       |        |                             |                                           |                   |                    |                |                             |
|--------------------|--------|---|--------|-------|--------|-----------------------------|-------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 42.805 | 0 | 15.548 | 4.210 | 23.047 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Energietransitie   |        |   |        |       |        | <b>bestemmingsreserves</b>  |                                           |                   |                    |                |                             |
|                    |        |   |        |       |        | Energietransitie            | 44.824                                    | 20.000            | 15.760             | 4.210          | 44.854                      |
|                    |        |   |        |       |        | Bestemmingsreserve          | 42.805                                    | 0                 | 15.548             | 4.210          | 23.047                      |
|                    |        |   |        |       |        | Energietransitie            |                                           |                   |                    |                |                             |
|                    |        |   |        |       |        | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                    |        |   |        |       |        | Realisatie 2022             | 42.805                                    | 0                 | 15.548             | 4.210          | 23.047                      |
|                    |        |   |        |       |        | Begroting 2022              | 42.805                                    | 0                 | 26.013             | 0              | 16.792                      |
|                    |        |   |        |       |        | Verschil Realisatie -       | 0                                         | 0                 | -10.465            | 4.210          | 6.255                       |
|                    |        |   |        |       |        | Begroting                   |                                           |                   |                    |                |                             |
|                    |        |   |        |       |        | <b>Toelichting Reserve</b>  |                                           |                   |                    |                |                             |
|                    |        |   |        |       |        | Raadsbesluit:               | 2e herziening 2019 (einddatum 31-12-2025) |                   |                    |                |                             |

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd om de continuïteit van de Energietransitie te waarborgen. Jaarlijks wordt een bestedingsvoorstel voorgelegd aan de Raad. Een deel van de bestemmingsreserve wordt in eerste instantie gevuld vanuit een lening uit het IFR vooruitlopend op de verkoop van ENECO.

Toelichting Realisatie 2022: Deze middelen zijn uitgegeven aan 41 programma's en projecten op het gebied van Haven en Industrie, Gebouwde omgeving, Emissieloze Mobiliteit, Schone Energie, Nieuwe economie en Lokale initiatieven. Daarnaast is er nog € 4,2 mln vrijgevalen. Dit betreft het project Verduurzamen Wagenpark. Dit budget is overgeheveld naar bestemmingsreserve RIM.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Een groot gedeelte van het verschil is te verklaren door de € 4,2 miljoen vrijval. € 4,2 miljoen is als onttrekking begroot. Daarnaast is bij een aantal subsidiebeschikkingen en vaststellingen niet meer gelukt om deze in 2022 af te ronden. Deze activiteiten schuiven door naar 2023. Een aantal voorbeelden hiervan zijn Programma Walstroom, Stimuleren slimme bouwlogistiek en Vouchers VVE Pendrecht.

Duurzaamheidsbudget 0 20.000 0 0 20.000

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

**bestemmingsreserves**

|                  |        |        |        |       |        |
|------------------|--------|--------|--------|-------|--------|
| Energietransitie | 44.824 | 20.000 | 15.760 | 4.210 | 44.854 |
|------------------|--------|--------|--------|-------|--------|

|                     |   |        |   |   |        |
|---------------------|---|--------|---|---|--------|
| Duurzaamheidsbudget | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
|---------------------|---|--------|---|---|--------|

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

|                 |   |        |   |   |        |
|-----------------|---|--------|---|---|--------|
| Realisatie 2022 | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
|-----------------|---|--------|---|---|--------|

|                |   |        |   |   |        |
|----------------|---|--------|---|---|--------|
| Begroting 2022 | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
|----------------|---|--------|---|---|--------|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Coalitieakkoord 2022 - 2026 (einddatum 31-12-2026)

Doel Reserve: Het doel van de reserve is om het centrum en de wijken Oude Westen, Nieuwe Westen, Middelland en Oude Noorden zoveel mogelijk autoluw te maken.

Toelichting Realisatie 2022: Om de juiste innovaties in de regio te versnellen en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen is een Duurzaamheidstransitiebudget ingesteld.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting De realisatie is conform begroting.

Onderwijs 16.652 0 498 65 16.088

Bestemmingsreserve 259 0 194 65 0

Vakmanschap in zorg

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand**

**bestemmingsreserves**

**31-12-**

**2022**

|           |        |   |     |    |        |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|
| Onderwijs | 16.652 | 0 | 498 | 65 | 16.088 |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|

|                    |     |   |     |    |   |
|--------------------|-----|---|-----|----|---|
| Bestemmingsreserve | 259 | 0 | 194 | 65 | 0 |
|--------------------|-----|---|-----|----|---|

Vakmanschap in zorg

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |     |   |     |    |   |
|-----------------|-----|---|-----|----|---|
| Realisatie 2022 | 259 | 0 | 194 | 65 | 0 |
|-----------------|-----|---|-----|----|---|

|                |     |   |     |    |   |
|----------------|-----|---|-----|----|---|
| Begroting 2022 | 259 | 0 | 194 | 65 | 0 |
|----------------|-----|---|-----|----|---|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2012 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd ter financiering van het project Opleiden en Kiezen voor Vakmanschap in de Zorg, Haven en Techniek, als onderdeel van het uitvoeringplan Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) 2012-2014.

Toelichting Realisatie 2022: Onttrekking ter dekking van verleende subsidie.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: Niet van toepassing.

|                      |        |   |   |   |        |
|----------------------|--------|---|---|---|--------|
| Bestemmingsreserve   | 14.000 | 0 | 0 | 0 | 14.000 |
| Regio deal onderwijs |        |   |   |   |        |

| Realisatie | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

#### bestemmingsreserves

|           |        |   |     |    |        |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|
| Onderwijs | 16.652 | 0 | 498 | 65 | 16.088 |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|

|                    |        |   |   |   |        |
|--------------------|--------|---|---|---|--------|
| Bestemmingsreserve | 14.000 | 0 | 0 | 0 | 14.000 |
|--------------------|--------|---|---|---|--------|

Regio deal onderwijs

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |        |   |   |   |        |
|-----------------|--------|---|---|---|--------|
| Realisatie 2022 | 14.000 | 0 | 0 | 0 | 14.000 |
|-----------------|--------|---|---|---|--------|

|                |        |   |   |   |        |
|----------------|--------|---|---|---|--------|
| Begroting 2022 | 14.000 | 0 | 0 | 0 | 14.000 |
|----------------|--------|---|---|---|--------|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2018 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: "De Regio Deal bevat een samenhangende aanpak van Rijk en regio om de verschillende opgaven in Rotterdam Zuid aan te pakken. Met de Regio Deal Rotterdam Zuid vindt continuering en versnelling van op diverse thema's in het kader van het NPRZ plaats. De reserve is nodig om de specifieke middelen voor de thema 'School' als cofinanciering inzichtelijk te houden en behouden. De inzet van de reserve is tweeledig:

- De reserve is enerzijds bestemd voor de Herstructurering van het onderwijsaanbod

""voor huidige en toekomstige leerlingen op Rotterdam Zuid. (Eindresultaat reserve voor

14mln)

- Anderzijds is de reserve bestemd voor Dagprogrammering binnen en buiten de Children'

s Zone, Aanpak van het lerarentekort. (Periodieke reserve voor het restant bedrag) "

Toelichting Realisatie Niet van toepassing.

2022:

Toelichting Verschil Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

|                    |       |   |     |   |       |
|--------------------|-------|---|-----|---|-------|
| Bestemmingsreserve | 2.392 | 0 | 304 | 0 | 2.088 |
| Convenant ID-banen |       |   |     |   |       |

| Realisatie bestemmingsreserves | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|--------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|--------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|           |        |   |     |    |        |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|
| Onderwijs | 16.652 | 0 | 498 | 65 | 16.088 |
|-----------|--------|---|-----|----|--------|

|                              |       |   |     |   |       |
|------------------------------|-------|---|-----|---|-------|
| Bestemmingsreserve Convenant | 2.392 | 0 | 304 | 0 | 2.088 |
|------------------------------|-------|---|-----|---|-------|

ID-banen

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |       |   |     |   |       |
|-----------------|-------|---|-----|---|-------|
| Realisatie 2022 | 2.392 | 0 | 304 | 0 | 2.088 |
|-----------------|-------|---|-----|---|-------|

|                |       |   |     |   |       |
|----------------|-------|---|-----|---|-------|
| Begroting 2022 | 2.392 | 0 | 329 | 0 | 2.064 |
|----------------|-------|---|-----|---|-------|

|                                 |   |   |     |   |    |
|---------------------------------|---|---|-----|---|----|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | -25 | 0 | 25 |
|---------------------------------|---|---|-----|---|----|

Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: Dekking verplichting afgesloten convenant instroom/doorstroombanen (ID-banen) t/m 2036

Toelichting Realisatie 2022: Onttrekking voor gemaakte lasten convenant Id-banen.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Er zijn minder kosten gemaakt omdat er mensen zijn uitgestroomd.

|          |        |       |       |   |       |
|----------|--------|-------|-------|---|-------|
| Overhead | 11.389 | 3.230 | 8.251 | 0 | 6.368 |
|----------|--------|-------|-------|---|-------|

|                    |     |   |    |   |     |
|--------------------|-----|---|----|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 842 | 0 | 20 | 0 | 822 |
| Doorontwikkeling   |     |   |    |   |     |
| Organisatie        |     |   |    |   |     |

bestemmingsreserves

|          |        |       |       |   |       |
|----------|--------|-------|-------|---|-------|
| Overhead | 11.389 | 3.230 | 8.251 | 0 | 6.368 |
|----------|--------|-------|-------|---|-------|

|                    |     |   |    |   |     |
|--------------------|-----|---|----|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 842 | 0 | 20 | 0 | 822 |
|--------------------|-----|---|----|---|-----|

Doorontwikkeling

Organisatie

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |     |   |    |   |     |
|-----------------|-----|---|----|---|-----|
| Realisatie 2022 | 842 | 0 | 20 | 0 | 822 |
|-----------------|-----|---|----|---|-----|

|                |     |   |    |   |     |
|----------------|-----|---|----|---|-----|
| Begroting 2022 | 842 | 0 | 28 | 0 | 814 |
|----------------|-----|---|----|---|-----|

|                       |   |   |    |   |   |
|-----------------------|---|---|----|---|---|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | -8 | 0 | 8 |
|-----------------------|---|---|----|---|---|

Begroting

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Eerste bestuursrapportage 2015 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor de frictiekosten, gemoeid met de doorontwikkeling van de organisatie in de periode 2016 / 2022. De frictiekosten zijn zowel bedoeld voor de loonkosten (en personeelsgerelateerde kosten) van boventallige medewerkers (hpk'ers) die niet betaald kunnen worden uit de begroting van de clusters, als voor kosten die voortkomen uit arrangementen om medewerkers te stimuleren vrijwillig uit dienst te gaan.

Toelichting Realisatie 2022: Voor 2022 is € 20.000 onttrokken voor de plaatsing van een medewerker bij Ruimte Wonen en Milieu (cluster SO), voor cluster BCO was € 8.000 begroot, dit was niet meer gerealiseerd in 2022. Voor 2023 zullen mogelijk kosten ivm project Great onttrokken worden.

Toelichting Verschil Voor cluster BCO was € 8.000 begroot, dit is niet gerealiseerd in 2022.

Realisatie - Begroting

|                                 |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve              | 789                                                                                                                                                                          | 0                 | 586                | 0              | 203                     |
| Herstelmaatregelen              |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
| Corona korte termijn            |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
| <b>Realisatie</b>               | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                                                                       | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b>      | <b>2022</b>                                                                                                                                                                  |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Overhead                        | 11.389                                                                                                                                                                       | 3.230             | 8.251              | 0              | 6.368                   |
| Bestemmingsreserve              | 789                                                                                                                                                                          | 0                 | 586                | 0              | 203                     |
| Herstelmaatregelen Corona       |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
| korte termijn                   |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                                                                       | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                                 | <b>2022</b>                                                                                                                                                                  |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Realisatie 2022                 | 789                                                                                                                                                                          | 0                 | 586                | 0              | 203                     |
| Begroting 2022                  | 789                                                                                                                                                                          | 0                 | 666                | 0              | 123                     |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                            | 0                 | -79                | 0              | 79                      |
| <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |
| Raadsbesluit:                   | "Resultaatbestemming 2019 (doorlopend)"                                                                                                                                      |                   |                    |                |                         |
|                                 | "                                                                                                                                                                            |                   |                    |                |                         |
| Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve is gevormd om de herstelmaatregelen veroorzaakt door Corona op korte termijn te kunnen financieren                                                     |                   |                    |                |                         |
| Toelichting Realisatie 2022:    | Het betreft de lasten die gemaakt zijn voor terrasvlonders en de activiteiten "ken je stad", de uitgifte van rotterdampassen, culturele activiteiten en diverse onderzoeken. |                   |                    |                |                         |
| Toelichting Verschil            | Er is minder gerealiseerd omdat er minder aanvragen ingediend zijn voor de terrasvlonders en omdat een deel van de activiteiten in 2023 uitgevoerd wordt.                    |                   |                    |                |                         |
| Realisatie - Begroting          |                                                                                                                                                                              |                   |                    |                |                         |

|                        |       |       |       |   |       |                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|------------------------|-------|-------|-------|---|-------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Bestemmingsreserve     | 8.584 | 3.230 | 6.471 | 0 | 5.343 | Realisatie                                  | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Cloudkosten            |       |       |       |   |       | bestemmingsreserves                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Overhead                                    | 11.389                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 3.230      | 8.251       | 0       | 6.368                |
|                        |       |       |       |   |       | Bestemmingsreserve                          | 8.584                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3.230      | 6.471       | 0       | 5.343                |
|                        |       |       |       |   |       | Cloudkosten                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                        |       |       |       |   |       | Realisatie 2022                             | 8.584                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3.230      | 6.471       | 0       | 5.343                |
|                        |       |       |       |   |       | Begroting 2022                              | 8.584                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3.230      | 9.468       | 0       | 2.346                |
|                        |       |       |       |   |       | Verschil Realisatie -                       | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0          | -2.997      | 0       | 2.997                |
|                        |       |       |       |   |       | Begroting                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Toelichting Reserve                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Raadsbesluit:                               | 2e Herziening 2020 (einddatum niet van toepassing)                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Doel Reserve:                               | De bestemmingsreserve is gevormd als dekking voor verwachte kapitaallasten die toch in de realisatie moesten worden geboekt.                                                                                                                                                                                                                    |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Toelichting Realisatie 2022:                | De toevoeging aan de reserve was bestemd voor diverse RDI (Cloud)projecten. De onttrekkingen hebben betrekking op het project GREAT en op diverse RDI (Cloud) projecten voor bijvoorbeeld implementatiekosten en ureninzet. Deze kosten zijn lager dan verwacht, wegens uitloop van de projecten en het doorschuiven van bestedingen naar 2023. |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Het verschil in gerealiseerde onttrekking versus begrote onttrekking ad € 3,0 mln valt uiteen in lagere onttrekking voor GREAT ad € 2,1 mln en lagere onttrekking voor RDI ad € 0,9 mln. In de reserve resteert voor GREAT nog € 4,5 mln en voor de RDI projecten nog € 0,9 mln.                                                                |            |             |         |                      |
| Bestemmingsreserve CHV | 1.174 | 0     | 1.174 | 0 | 0     | Realisatie                                  | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Huurdersonderhoud      |       |       |       |   |       | bestemmingsreserves                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Overhead                                    | 11.389                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 3.230      | 8.251       | 0       | 6.368                |
|                        |       |       |       |   |       | Bestemmingsreserve                          | 1.174                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0          | 1.174       | 0       | 0                    |
|                        |       |       |       |   |       | CHV                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Huurdersonderhoud                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                        |       |       |       |   |       | Realisatie 2022                             | 1.174                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0          | 1.174       | 0       | 0                    |
|                        |       |       |       |   |       | Begroting 2022                              | 1.174                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0          | 1.174       | 0       | 0                    |
|                        |       |       |       |   |       | Verschil Realisatie -                       | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0          | 0           | 0       | 0                    |
|                        |       |       |       |   |       | Begroting                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Toelichting Reserve                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |             |         |                      |
|                        |       |       |       |   |       | Raadsbesluit:                               | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2023)                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |            |             |         |                      |

Doel Reserve: Aangegane juridische verplichtingen

Toelichting Realisatie In 2021 zijn de opdrachten voor huurders-onderhoud voor een locatie uit de  
2022: leegstandsportefeuille met achterstallig onderhoud verstrekt aan leveranciers, de  
uitvoering van deze opdrachten is in 2022 volledig afgerond. De reserve is reeds volledig  
benut en de onttrekking is volledig verricht.

Toelichting Verschil Niet van toepassing

Realisatie - Begroting

|                    |       |       |       |   |       |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|
| Sport en recreatie | 9.032 | 1.400 | 4.815 | 0 | 5.617 |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|

|                                   |                            |                   |                    |                |                   |
|-----------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------|
| Bestemmingsreserve Sport gebieden | 920                        | 0                 | 0                  | 0              | 920               |
| <b>Realisatie</b>                 | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>bestemmingsreserves</b>        |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |

|                    |       |       |       |   |       |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|
| Sport en recreatie | 9.032 | 1.400 | 4.815 | 0 | 5.617 |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|

|                                   |     |   |   |   |     |
|-----------------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Sport gebieden | 920 | 0 | 0 | 0 | 920 |
|-----------------------------------|-----|---|---|---|-----|

|                             |                            |                   |                    |                |                   |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
|                             |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |

|                                 |     |   |      |   |     |
|---------------------------------|-----|---|------|---|-----|
| Realisatie 2022                 | 920 | 0 | 0    | 0 | 920 |
| Begroting 2022                  | 920 | 0 | 200  | 0 | 720 |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0   | 0 | -200 | 0 | 200 |

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Inzake invlechting Deelgemeenten (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd voor de realisatie van de beoogde doelen waarvoor  
deelraden van voormalige deelgemeenten bestemmingsreserves hadden gevormd op  
onderwerpen die te maken hebben met sport.

Toelichting Realisatie Deze reserve wordt niet onttrokken.  
2022:

Toelichting Verschil Er wordt dit jaar geen gebruik

Realisatie - Begroting gemaakt van deze reserve.

|                                                                     |                            |                   |                    |                |                   |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------|
| Bestemmingsreserve stedelijke bereikbaarheid (waaronder Maastunnel) | 3.857                      | 0                 | 3.839              | 0              | 18                |
| <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>                               | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
|                                                                     |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |

|                    |       |       |       |   |       |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|
| Sport en recreatie | 9.032 | 1.400 | 4.815 | 0 | 5.617 |
|--------------------|-------|-------|-------|---|-------|

|                                                         |       |   |       |   |    |
|---------------------------------------------------------|-------|---|-------|---|----|
| Bestemmingsreserve stedelijke bereikbaarheid (waaronder | 3.857 | 0 | 3.839 | 0 | 18 |
|---------------------------------------------------------|-------|---|-------|---|----|

Maastunnel)

| Verloopstaat Reserve                        | Beginstand 1-1-2022                                                                                                            | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand  |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|------------|
|                                             |                                                                                                                                |            |             |         | 31-12-2022 |
| Realisatie 2022                             | 3.857                                                                                                                          | 0          | 3.839       | 0       | 18         |
| Begroting 2022                              | 3.857                                                                                                                          | 0          | 3.839       | 0       | 18         |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                              | 0          | 0           | 0       | 0          |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                |            |             |         |            |
| Raadsbesluit:                               | Jaarrekening 2016 (einddatum 31-12-2022)                                                                                       |            |             |         |            |
| Doel Reserve:                               | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van niet activeerbare kosten van de renovatie van de Maastunnel.                  |            |             |         |            |
| Toelichting Realisatie 2022:                | De middelen zijn ingezet voor de stedelijke bereikbaarheid, de Rotterdamse Mobiliteitsaanpak Experimenten en de metro aan zee. |            |             |         |            |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | De realisatie is conform begroting.                                                                                            |            |             |         |            |

|                         |       |   |   |   |       |
|-------------------------|-------|---|---|---|-------|
| Bestemmingsreserve      | 1.094 | 0 | 0 | 0 | 1.094 |
| Friciekosten op afstand |       |   |   |   |       |
| zetten LCC's            |       |   |   |   |       |

| Realisatie                           | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|--------------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b>           |                     |            |             |         |                      |
| Sport en recreatie                   | 9.032               | 1.400      | 4.815       | 0       | 5.617                |
| Bestemmingsreserve                   | 1.094               | 0          | 0           | 0       | 1.094                |
| Friciekosten op afstand zetten LCC's |                     |            |             |         |                      |

| Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|---------------------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                 | 1.094               | 0          | 0           | 0       | 1.094                |
| Begroting 2022                  | 1.094               | 0          | 0           | 0       | 1.094                |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                   | 0          | 0           | 0       | 0                    |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |  |  |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| <b>Toelichting Reserve</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |  |  |
| Raadsbesluit:              | Begroting 2018 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |
| Doel Reserve:              | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van personele lasten in 2018 en 2019 als gevolg van het afstoten per 1-1-2018 van locaties Sport en Cultuur. Conform de vastgestelde regelingen moet voor 2 jaar kosten worden betaald voor medewerkers die werkzaam zijn in de FSK 1-3 en die de HPK status krijgen. Afgesproken is dat deze medewerkers worden begeleid vanuit programma W&I. Het budget voor de te dekken kosten (loon- opleiding- en begeleidingskosten) is afkomstig van het programma Cultuur, sport en recreatie. |  |  |  |  |
| Toelichting Realisatie     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |

2022:

Toelichting Verschil Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

|                        |     |   |     |   |     |                              |                                                                          |                   |                    |                |                   |
|------------------------|-----|---|-----|---|-----|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------|
| Bestemmingsreserve -   | 395 | 0 | 241 | 0 | 154 | <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| Bouw nieuw dierenasiel |     |   |     |   |     | <b>bestemmingsreserves</b>   |                                                                          |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |
|                        |     |   |     |   |     | <b>Sport en recreatie</b>    | 9.032                                                                    | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617             |
|                        |     |   |     |   |     | Bestemmingsreserve - Bouw    | 395                                                                      | 0                 | 241                | 0              | 154               |
|                        |     |   |     |   |     | nieuw dierenasiel            |                                                                          |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | <b>Verloopstaat Reserve</b>  | <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
|                        |     |   |     |   |     |                              |                                                                          |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |
|                        |     |   |     |   |     | Realisatie 2022              | 395                                                                      | 0                 | 241                | 0              | 154               |
|                        |     |   |     |   |     | Begroting 2022               | 395                                                                      | 0                 | 395                | 0              | 0                 |
|                        |     |   |     |   |     | Verschil Realisatie -        | 0                                                                        | 0                 | -154               | 0              | 154               |
|                        |     |   |     |   |     | Begroting                    |                                                                          |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                          |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | Raadsbesluit:                | Voorjaarsnota 2019 (einddatum 31-12-2022)                                |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | Doel Reserve:                | De bestemmingsreserve is gevormd voor de bouw van een nieuw dierenasiel. |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | Toelichting Realisatie 2022: | Onttrekking van ontwikkelkosten dierenasiel.                             |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | Toelichting Verschil         | Rest bedrag was niet nodig voor 2022. De                                 |                   |                    |                |                   |
|                        |     |   |     |   |     | Realisatie - Begroting       | kosten worden in 2023 verwacht.                                          |                   |                    |                |                   |

|                    |     |   |     |   |   |                             |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-----|---|-----|---|---|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 251 | 0 | 251 | 0 | 0 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| kwaliteitsslag     |     |   |     |   |   | <b>bestemmingsreserves</b>  |                            |                   |                    |                |                             |
| sportaccomodaties  |     |   |     |   |   | <b>Sport en recreatie</b>   | 9.032                      | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617                       |
|                    |     |   |     |   |   | Bestemmingsreserve          | 251                        | 0                 | 251                | 0              | 0                           |
|                    |     |   |     |   |   | kwaliteitsslag              |                            |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |     |   |   | sportaccomodaties           |                            |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |     |   |   | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|                    |     |   |     |   |   | Realisatie 2022             | 251                        | 0                 | 251                | 0              | 0                           |
|                    |     |   |     |   |   | Begroting 2022              | 251                        | 0                 | 251                | 0              | 0                           |
|                    |     |   |     |   |   | Verschil Realisatie -       | 0                          | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |
|                    |     |   |     |   |   | Begroting                   |                            |                   |                    |                |                             |
|                    |     |   |     |   |   | <b>Toelichting Reserve</b>  |                            |                   |                    |                |                             |

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd omdat de subsidieregeling liep tot eind 2018.

Aanvragen konden t/m 31 december 2018 ingediend worden, waardoor verlening van de subsidie en de realisatie vaak in 2019 plaatsvindt

Toelichting Realisatie Deze reserve wordt niet

2022: onttrokken.

Toelichting Verschil De activiteiten waarvoor de onttrekking is bedoeld, zijn niet in 2022 uitgevoerd.

Realisatie - Begroting Onttrekking aan de reserve blijft dit jaar achterwege.

|                            |                        |                   |                    |                |                         |
|----------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve         | 260                    | 0                 | 0                  | 0              | 260                     |
| Scoren met Energie         |                        |                   |                    |                |                         |
| <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b> | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Sport en recreatie         | 9.032                  | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617                   |
| Bestemmingsreserve Scoren  | 260                    | 0                 | 0                  | 0              | 260                     |
| met Energie                |                        |                   |                    |                |                         |

|                                 |                        |                   |                    |                |                         |
|---------------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                                 | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Realisatie 2022                 | 260                    | 0                 | 0                  | 0              | 260                     |
| Begroting 2022                  | 260                    | 0                 | 0                  | 0              | 260                     |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                       |

#### Toelichting Reserve

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd ter garantstelling aan sportsupport. Deze garantstelling duurt tot 2028.

Toelichting Realisatie 2022: Niet van toepassing.

Toelichting Verschil Realisatie Niet van toepassing.

- Begroting

|                                       |                        |                   |                    |                |                      |
|---------------------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|----------------------|
| Bestemmingsreserve                    | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
| Kwaliteitsslag                        |                        |                   |                    |                |                      |
| sportcomplexen                        |                        |                   |                    |                |                      |
| <b>Realisatie bestemmingsreserves</b> | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                                       | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
| Sport en recreatie                    | 9.032                  | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617                |
| Bestemmingsreserve Kwaliteitsslag     | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
| sportcomplexen                        |                        |                   |                    |                |                      |

|                                 |                        |                   |                    |                |                      |
|---------------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|----------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                                 | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
| Realisatie 2022                 | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
| Begroting 2022                  | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                      | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |

|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                |                         |
|-------------------------|-------|-------|-----|---|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
|                         |       |       |     |   |       | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                      |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Raadsbesluit: 10m bestuursrapportage 2018 (van 20-12-2018 t/m nader te bepalen)                                 |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd voor de onvoorziene werkzaamheden rondom Sportpark Noordrand     |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Toelichting Realisatie 2022: Niet van toepassing.                                                               |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Niet van toepassing.                                                |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                |                         |
| Bestemmingsreserve      | 2.000 | 0     | 484 | 0 | 1.516 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>                                                                           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>        |
| Afbouw SSC Flex         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>           |
| (suppletieregelingen)   |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                         |       |       |     |   |       | Sport en recreatie                                                                                              | 9.032                      | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617                   |
|                         |       |       |     |   |       | Bestemmingsreserve Afbouw SSC                                                                                   | 2.000                      | 0                 | 484                | 0              | 1.516                   |
|                         |       |       |     |   |       | Flex (suppletieregelingen)                                                                                      |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                     | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>        |
|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>           |
|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                         |       |       |     |   |       | Realisatie 2022                                                                                                 | 2.000                      | 0                 | 484                | 0              | 1.516                   |
|                         |       |       |     |   |       | Begroting 2022                                                                                                  | 2.000                      | 0                 | 1.000              | 0              | 1.000                   |
|                         |       |       |     |   |       | Verschil Realisatie - Begroting                                                                                 | 0                          | 0                 | -516               | 0              | 516                     |
|                         |       |       |     |   |       | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                      |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2024)                                                          |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Doel Reserve: Inzet frictiekosten                                                                               |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Toelichting Realisatie 2022: In rekening gebrachte frictiekosten zijn onttrokken uit deze reserve.              |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Minder uitstroom dan verwacht waardoor de frictiekosten lager zijn. |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 |                            |                   |                    |                |                         |
| Bestemmingsreserve      | 0     | 1.400 | 0   | 0 | 1.400 | <b>Realisatie</b>                                                                                               | <b>Beginstand 1-1-</b>     | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| noodsteun energiekosten |       |       |     |   |       | <b>bestemmingsreserves</b>                                                                                      | <b>2022</b>                |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| sport                   |       |       |     |   |       | Sport en recreatie                                                                                              | 9.032                      | 1.400             | 4.815              | 0              | 5.617                   |
|                         |       |       |     |   |       | Bestemmingsreserve noodsteun                                                                                    | 0                          | 1.400             | 0                  | 0              | 1.400                   |
|                         |       |       |     |   |       | energiekosten sport                                                                                             |                            |                   |                    |                |                         |
|                         |       |       |     |   |       | <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                     | <b>Beginstand 1-1-</b>     | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                         |       |       |     |   |       |                                                                                                                 | <b>2022</b>                |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                         |       |       |     |   |       | Realisatie 2022                                                                                                 | 0                          | 1.400             | 0                  | 0              | 1.400                   |
|                         |       |       |     |   |       | Begroting 2022                                                                                                  | 0                          | 0                 | 0                  | 0              | 0                       |
|                         |       |       |     |   |       | Verschil Realisatie - Begroting                                                                                 | 0                          | 1.400             | 0                  | 0              | 1.400                   |

|                         |         |        |        |     |         |  |                                                                                                                                                             |                            |                   |                    |                |                      |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|----------------------|
|                         |         |        |        |     |         |  | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Raadsbesluit: Besluit van 15 december 2022 (einddatum t/m nader te bepalen)                                                                                 |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Doel Reserve: Middelen voor het Noodfonds energiekosten verenigingen en speeltuinen                                                                         |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Toelichting Realisatie 2022: In december heeft de Raad besloten om € 1,4 mln uit de reserve Noodfonds te halen om deze bestemmingsreserve te vormen.        |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Raadsbesluit is in december genomen waardoor het niet meer verwerkt kon worden in de begroting.                 |                            |                   |                    |                |                      |
| Bestemmingsreserve      | 255     | 0      | 0      | 0   | 255     |  | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b>                                                                                                                       | <b>Beginstand 1-1-</b>     | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
| Vorbereidingskosten     |         |        |        |     |         |  |                                                                                                                                                             | <b>2022</b>                |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
| IHP's MV                |         |        |        |     |         |  | <b>Sport en recreatie</b>                                                                                                                                   | <b>9.032</b>               | <b>1.400</b>      | <b>4.815</b>       | <b>0</b>       | <b>5.617</b>         |
|                         |         |        |        |     |         |  | Bestemmingsreserve                                                                                                                                          | 255                        | 0                 | 0                  | 0              | 255                  |
|                         |         |        |        |     |         |  | Vorbereidingskosten IHP's MV                                                                                                                                |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                                                                 | <b>Beginstand 1-1-</b>     | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-</b> |
|                         |         |        |        |     |         |  |                                                                                                                                                             | <b>2022</b>                |                   |                    |                | <b>12-2022</b>       |
|                         |         |        |        |     |         |  | Realisatie 2022                                                                                                                                             | 255                        | 0                 | 0                  | 0              | 255                  |
|                         |         |        |        |     |         |  | Begroting 2022                                                                                                                                              | 255                        | 0                 | 74                 | 0              | 181                  |
|                         |         |        |        |     |         |  | Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                             | 0                          | 0                 | -74                | 0              | 74                   |
|                         |         |        |        |     |         |  | <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                      |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Doel Reserve: Vorbereidingskosten IHP's MV                                                                                                                  |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Toelichting Realisatie 2022: Geen kosten zijn onttrokken.                                                                                                   |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | Toelichting Verschil Realisatie - Begroting De activiteiten waarvoor de onttrekking is bedoeld, zijn niet in 2022 uitgevoerd. Deze worden in 2023 verwacht. |                            |                   |                    |                |                      |
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |  |                                                                                                                                                             |                            |                   |                    |                |                      |
| Bestemmingsreserve      | 229     | 0      | 0      | 229 | 0       |  | <b>Realisatie</b>                                                                                                                                           | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
| Infrastructuur          |         |        |        |     |         |  | <b>bestemmingsreserves</b>                                                                                                                                  |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                         |         |        |        |     |         |  | <b>Stedelijke ontwikkeling</b>                                                                                                                              | <b>109.279</b>             | <b>46.587</b>     | <b>25.100</b>      | <b>978</b>     | <b>129.788</b>       |
|                         |         |        |        |     |         |  | Bestemmingsreserve                                                                                                                                          | 229                        | 0                 | 0                  | 229            | 0                    |
|                         |         |        |        |     |         |  | Infrastructuur                                                                                                                                              |                            |                   |                    |                |                      |
|                         |         |        |        |     |         |  | <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                                                                 | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
|                         |         |        |        |     |         |  |                                                                                                                                                             |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                         |         |        |        |     |         |  | Realisatie 2022                                                                                                                                             | 229                        | 0                 | 0                  | 229            | 0                    |
|                         |         |        |        |     |         |  | Begroting 2022                                                                                                                                              | 229                        | 0                 | 0                  | 229            | 0                    |
|                         |         |        |        |     |         |  | Verschil Realisatie -                                                                                                                                       | 0                          | 0                 | 0                  | 0              | 0                    |

# Begroting

## Toelichting Reserve

Raadsbesluit: 2002 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: De vorming van reserve Infrastructuur heeft plaatsgevonden in boekjaar 2002 en wordt aangewend ten behoeve van grootschalige infrastructurele projecten. De reserve is specifiek bestemd voor de dekking van de ontwikkeling van Rotterdam CS.

Toelichting Realisatie 2022: Deze reserve valt vrij omdat deze al meer dan drie jaar niet is aangewend en ook niet meer aangewend zal worden. Deze reserve had betrekking op de buitenruimte van het centraal station.

Toelichting Verschil Er is geen sprake van een verschil tussen realisatie en

Realisatie - Begroting begroting, deze is bij de 8M opgevoerd.

Bestemmingsreserve 745 0 69 0 677

Investerings Rozenburg

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand**  
**bestemmingsreserves** **31-12-2022**

Stedelijke ontwikkeling 109.279 46.587 25.100 978 129.788

Bestemmingsreserve 745 0 69 0 677

Investerings

Rozenburg

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand**  
**31-12-2022**

Realisatie 2022 745 0 69 0 677

Begroting 2022 745 0 352 0 393

Vershil Realisatie - 0 0 -283 0 283

Begroting

## Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Raadsbesluit 'financiële afwikkeling herindeling Rozenburg' 2011 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd voor investeringen in Rozenburg.

Toelichting Realisatie 2022: Realisatie heeft betrekking op lokale Economie en maatschappij en het Penta college.

Toelichting Verschil Een deel van de projecten verschuift naar 2023 qua uitvoering en worden tevens

Realisatie - Begroting investeringskredieten. Onder andere Laan van Nieuw Blankenburg en Camperplaatsen. Dit in lijn met de beleidswijziging investeren Maatschappelijk Nut.

Bestemmingsreserve 380 0 125 0 255

Verkeer en Vervoer 2011

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**  
**bestemmingsreserves**

Stedelijke ontwikkeling 109.279 46.587 25.100 978 129.788

Bestemmingsreserve 380 0 125 0 255

2011

| Verloopstaat Reserve                                                    | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                            | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Realisatie 2022                                                         | 380                                                                                                                                                                                                                            | 0          | 125         | 0       | 255                  |
| Begroting 2022                                                          | 380                                                                                                                                                                                                                            | 0          | 125         | 0       | 255                  |
| Verschil Realisatie - Begroting                                         | 0                                                                                                                                                                                                                              | 0          | 0           | 0       | 0                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                              |                                                                                                                                                                                                                                |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit: Tweede bestuursrapportage 2011 (einddatum t/m 31-12-2025) |                                                                                                                                                                                                                                |            |             |         |                      |
| Doel Reserve:                                                           | De reserve Verkeer & Vervoer vormt de dekking van de gemeentelijke kosten voor verkeerseducatie, die niet op andere wijze begroot zijn. Op deze wijze is er vooralsnog dekking beschikbaar voor deze noodzakelijke activiteit. |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                                            | De begrote gelden zijn volledig ingezet ter verbetering van de verkeerseducatie in Rotterdam.                                                                                                                                  |            |             |         |                      |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting                             | De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                                                                            |            |             |         |                      |

Bestemmingsreserve 37 0 0 0 37

Duurzaamheid gebieden

| Realisatie                                                            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                          | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| <b>bestemmingsreserves</b>                                            |                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
| Stedelijke ontwikkeling                                               | 109.279                                                                                                                                                                                      | 46.587     | 25.100      | 978     | 129.788              |
| Bestemmingsreserve                                                    | 37                                                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 37                   |
| Duurzaamheid gebieden                                                 |                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                                           |                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
| Realisatie 2022                                                       | 37                                                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 37                   |
| Begroting 2022                                                        | 37                                                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 37                   |
| Verschil Realisatie - Begroting                                       | 0                                                                                                                                                                                            | 0          | 0           | 0       | 0                    |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                            |                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
| Raadsbesluit: Inzake invlechting Deelgemeenten (einddatum 31-12-2022) |                                                                                                                                                                                              |            |             |         |                      |
| Doel Reserve:                                                         | De bestemmingsreserve Duurzaamheid gebieden is gevormd ter dekking van de lasten van specifieke activiteiten/projecten op het gebied van duurzaamheid in de voormalige deelgemeentegebieden. |            |             |         |                      |
| Toelichting Realisatie 2022:                                          | Niet van toepassing                                                                                                                                                                          |            |             |         |                      |
| Toelichting Verschil                                                  | Niet van toepassing                                                                                                                                                                          |            |             |         |                      |

|                                                                                                                                                                                                    |         |        |        |     |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                 | 4       | 0      | 0      | 4   | 0       |
| Vastgoed gebieden                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>Realisatie</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>bestemmingsreserves</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| <b>31-12-2022</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                            | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                 | 4       | 0      | 0      | 4   | 0       |
| Vastgoed gebieden                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                                                                                                        |         |        |        |     |         |
| <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| <b>Toevoeging</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>Onttrekking</b>                                                                                                                                                                                 |         |        |        |     |         |
| <b>Vrijval</b>                                                                                                                                                                                     |         |        |        |     |         |
| <b>Eindstand</b>                                                                                                                                                                                   |         |        |        |     |         |
| <b>31-12-2022</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                    | 4       | 0      | 0      | 4   | 0       |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                     | 4       | 0      | 0      | 4   | 0       |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                    | 0       | 0      | 0      | 0   | 0       |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| Raadsbesluit: Inzake invlechting Deelgemeenten (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                              |         |        |        |     |         |
| Doel Reserve: De bestemmingsreserve Vastgoed gebieden is gevormd ter dekking van de lasten van specifieke activiteiten/projecten op het gebied van vastgoed in de voormalige deelgemeentegebieden. |         |        |        |     |         |
| Toelichting Realisatie 2022: De resterende middelen van de reserve waren niet meer nodig voor het doel en zijn vrijgevallen.                                                                       |         |        |        |     |         |
| Toelichting Verschil: De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                          |         |        |        |     |         |
| Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                             |         |        |        |     |         |
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                 | 2.253   | 0      | 0      | 0   | 2.253   |
| Stadsinitiatief                                                                                                                                                                                    |         |        |        |     |         |
| <b>Realisatie</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>bestemmingsreserves</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| <b>2022</b>                                                                                                                                                                                        |         |        |        |     |         |
| <b>12-2022</b>                                                                                                                                                                                     |         |        |        |     |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                                            | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
| Bestemmingsreserve                                                                                                                                                                                 | 2.253   | 0      | 0      | 0   | 2.253   |
| Stadsinitiatief                                                                                                                                                                                    |         |        |        |     |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                                                                                                                                        |         |        |        |     |         |
| <b>Beginstand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| <b>Toevoeging</b>                                                                                                                                                                                  |         |        |        |     |         |
| <b>Onttrekking</b>                                                                                                                                                                                 |         |        |        |     |         |
| <b>Vrijval</b>                                                                                                                                                                                     |         |        |        |     |         |
| <b>Eindstand 31-12-2022</b>                                                                                                                                                                        |         |        |        |     |         |
| Realisatie 2022                                                                                                                                                                                    | 2.253   | 0      | 0      | 0   | 2.253   |
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                     | 2.253   | 0      | 0      | 0   | 2.253   |
| Verschil Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                    | 0       | 0      | 0      | 0   | 0       |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                         |         |        |        |     |         |
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2016 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                                             |         |        |        |     |         |
| Doel Reserve: Deze bestemmingsreserve is ter dekking van reeds aangegane verplichtingen omtrent RIF010.                                                                                            |         |        |        |     |         |

Toelichting Realisatie 2022: Niet van toepassing

Toelichting Verschil Realisatie - Niet van toepassing

Begroting

|                          |       |   |     |   |     |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------------|-------|---|-----|---|-----|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve       | 1.395 | 0 | 402 | 0 | 993 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Actieplan Luchtkwaliteit |       |   |     |   |     | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                         |         |        |        |     |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|

|                    |       |   |     |   |     |
|--------------------|-------|---|-----|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 1.395 | 0 | 402 | 0 | 993 |
|--------------------|-------|---|-----|---|-----|

Actieplan Luchtkwaliteit

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |       |   |     |   |     |
|-----------------|-------|---|-----|---|-----|
| Realisatie 2022 | 1.395 | 0 | 402 | 0 | 993 |
|-----------------|-------|---|-----|---|-----|

|                |       |   |     |   |     |
|----------------|-------|---|-----|---|-----|
| Begroting 2022 | 1.395 | 0 | 894 | 0 | 501 |
|----------------|-------|---|-----|---|-----|

|                       |   |   |      |   |     |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | -492 | 0 | 492 |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|

Begroting

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Tweede bestuursrapportage 2016 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van kosten inzake het verbeteren van de luchtkwaliteit voor de Rotterdammers. Hiervoor is de Koersnota Lucht in 2015 vastgesteld door de raad. De belangrijkste prioriteiten zijn het versneld laten afnemen van de uitstoot van elementair koolstof met 40% in deze collegeperiode (t.o.v. 2014) en het gemeentelijke wagenpark is in 2018 25% 'schoner'.

Toelichting Realisatie 2022: Realisatie heeft betrekking op de fietsenstalling Conradstraat, Stedelijke Bereikbaarheid, HOV Maastunnel, de projecten houtstook, aanscherpen eisen bij uitbesteden en actieplan luchtkwaliteit

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting De realisatie is lager uitgevallen dan begroot in verband met lagere kosten voor de fietsenstalling Conradstraat.

|                    |        |   |       |   |        |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|--------|---|-------|---|--------|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 38.178 | 0 | 3.811 | 0 | 34.367 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Bodem              |        |   |       |   |        | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                         |         |        |        |     |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|

|                    |        |   |       |   |        |
|--------------------|--------|---|-------|---|--------|
| Bestemmingsreserve | 38.178 | 0 | 3.811 | 0 | 34.367 |
|--------------------|--------|---|-------|---|--------|

Bodem

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |        |   |       |   |        |
|-----------------|--------|---|-------|---|--------|
| Realisatie 2022 | 38.178 | 0 | 3.811 | 0 | 34.367 |
|-----------------|--------|---|-------|---|--------|

|                |        |   |       |   |        |
|----------------|--------|---|-------|---|--------|
| Begroting 2022 | 38.178 | 0 | 6.000 | 0 | 32.178 |
|----------------|--------|---|-------|---|--------|

|                       |   |   |        |   |       |
|-----------------------|---|---|--------|---|-------|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | -2.189 | 0 | 2.189 |
|-----------------------|---|---|--------|---|-------|

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: 2e Herziening 2019 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve wordt gevoed met rijksmiddelen voor bodemsanering. Aan deze reserve worden gelden onttrokken ten behoeve van meerjarige uitgaven voor bodemsanering.

Toelichting Realisatie 2022: De realisatie heeft betrekking op de bodemprogramma's Spoed, Gasfabrieken en Gebiedsgericht beheer.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Binnen het programma Bodem vallen de totale lasten en onttrekkingen aan de reserve in 2022 met € 2,2 mln lager uit dan begroot. De afwijking wordt veroorzaakt door een onderbesteding van € 1,1 mln op het deelprogramma 'spoed', een onderbesteding van € 0,9 mln op het deelprogramma 'gas' en een onderbesteding van € 110.000 op het deelprogramma Gebiedsgerichte Aanpak. Dit wordt met name verklaard doordat de aanpak van 2 spoedlocaties in 2022 was gepland, terwijl de uitvoering van deze aanpak in 2023 plaats vindt. Daarnaast zijn in 2022 kosten geraamd voor een deelsanering op de voormalige gasfabriek Feijenoord. In afwachting van de definitieve plannen van de ontwikkelaar heeft sanering nog niet kunnen plaatsvinden

Bestemmingsreserve 57.353 587 18.986 744 38.211  
Gebiedsontwikkeling

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**  
**bestemmingsreserves**

Stedelijke ontwikkeling 109.279 46.587 25.100 978 129.788

Bestemmingsreserve 57.353 587 18.986 744 38.211  
Gebiedsontwikkeling

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

Realisatie 2022 57.353 587 18.986 744 38.211

Begroting 2022 57.353 587 28.607 744 28.590

Verschil Realisatie - 0 0 -9.621 0 9.621  
Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Jaarrekening 2016 (einddatum t/m nader te bepalen)len)

Doel Reserve: De middelen in deze bestemmingsreserve dienen ter dekking van de materiële lasten van buitenruimteprojecten. Het betreft zowel projecten gekoppeld aan de gebiedsontwikkeling als projecten gekoppeld aan vergroening.

Toelichting Realisatie 2022: In 2022 is er voor € 18,9 mln aan middelen aangewend voor onder andere de projecten Het Park, Rondje Stadionpark buitenrijk, Leisure Plot Hart van Zuid en Programma extra vergroening. Daarnaast is een deel van de middelen vanuit het GO fonds overgeheveld naar de reserve Rotterdamse investeringsmotor voor dekking kapitaallasten project Voorplein Depotgebouw Boijmans van Beuningen.

Toelichting Verschil In 2022 is er totaal € 9,6 mln minder onttrokken dan begroot onder andere door vertraging

Realisatie - Begroting /verschuiving van werkzaamheden van projecten naar 2023 en verder. Daarnaast waren er capaciteitsproblemen om projecten te kunnen uitvoeren en was er sprake van financiering uit andere bronnen, zoals bijdrages derden.

|                                             |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-----|---------|
| Bestemmingsreserve                          | 5.768                                                                                                                                                    | 1.000  | 436    | 0   | 6.331   |
| Stimulering bouwproductie                   |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Realisatie</b>                           |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Bestemmingsreserves</b>                  |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Stedelijke ontwikkeling                     | 109.279                                                                                                                                                  | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
| Bestemmingsreserve                          | 5.768                                                                                                                                                    | 1.000  | 436    | 0   | 6.331   |
| Stimulering                                 |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| bouwproductie                               |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                 |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Realisatie 2022                             | 5.768                                                                                                                                                    | 1.000  | 436    | 0   | 6.331   |
| Begroting 2022                              | 5.768                                                                                                                                                    | 1.000  | 2.474  | 0   | 4.294   |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                                                        | 0      | -2.038 | 0   | 2.038   |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Raadsbesluit:                               | "Resultaatbestemming 2019 (einddatum 31-12-2022)"                                                                                                        |        |        |     |         |
| Doel Reserve:                               | De bestemmingsreserve is gevormd om de bouwproductie te stimuleren                                                                                       |        |        |     |         |
| Toelichting Realisatie 2022:                | Vanuit de reserve is gedoteerd aan de verliesvoorziening en er is onttrokken vanwege werkzaamheden bij voetbalvereniging Pernis en project flexwonen.    |        |        |     |         |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | Door capaciteitsproblemen is de grondexploitatie Pompenburg nog niet in uitvoering genomen, hierdoor schuiven de werkzaamheden door naar volgende jaren. |        |        |     |         |
| Bestemmingsreserve                          | 2.395                                                                                                                                                    | 0      | 968    | 0   | 1.427   |
| Middensegment Huur                          |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Realisatie</b>                           |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Bestemmingsreserves</b>                  |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Stedelijke ontwikkeling                     | 109.279                                                                                                                                                  | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
| Bestemmingsreserve                          | 2.395                                                                                                                                                    | 0      | 968    | 0   | 1.427   |
| Middensegment Huur                          |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                 |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Realisatie 2022                             | 2.395                                                                                                                                                    | 0      | 968    | 0   | 1.427   |
| Begroting 2022                              | 2.395                                                                                                                                                    | 0      | 1.231  | 0   | 1.164   |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                                                        | 0      | -263   | 0   | 263     |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                          |        |        |     |         |
| Raadsbesluit:                               | "Resultaatbestemming 2019 (einddatum 31-12-2022)"                                                                                                        |        |        |     |         |

|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|-----------|------------|
|                    |     |   |   |   |     | Doel Reserve:                   | De bestemmingsreserve is gevormd om huurwoningen in het middensegment te realiseren.                                                                          |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Realisatie 2022:    | Vanuit de reserve is voor grondexploitatie Vierhavenstrip gedoteerd aan de verliesvoorziening en de reserve is gebruikt voor project kinderdagverblijf Odeon. |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Verschil            | Een deel van de onttrekking is niet gerealiseerd omdat                                                                                                        |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie - Begroting          | werkzaamheden doorschuiven naar 2023.                                                                                                                         |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
| Resilience         | 125 | 0 | 0 | 0 | 125 | Realisatie                      | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                           | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |            |
|                    |     |   |   |   |     | bestemmingsreserves             |                                                                                                                                                               |            |             |         |           | 31-12-2022 |
|                    |     |   |   |   |     | Stedelijke ontwikkeling         | 109.279                                                                                                                                                       | 46.587     | 25.100      | 978     | 129.788   |            |
|                    |     |   |   |   |     | Resilience                      | 125                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 125       |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                           | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           | 31-12-2022 |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie 2022                 | 125                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 125       |            |
|                    |     |   |   |   |     | Begroting 2022                  | 125                                                                                                                                                           | 0          | 125         | 0       | 0         |            |
|                    |     |   |   |   |     | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                             | 0          | -125        | 0       | 125       |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Reserve             |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Raadsbesluit:                   | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2022)                                                                                                                      |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Doel Reserve:                   | Het concernbreed structureel werken aan weerbaarheid en veerkracht van de stad.                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Realisatie 2022:    | De middelen zijn niet aangewend in 2022.                                                                                                                      |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Toelichting Verschil            | De activiteiten zijn door de diverse omstandigheden uitgesteld naar                                                                                           |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie - Begroting          | 2023. Hierdoor zijn de middelen niet aangewend.                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
| Bestemmingsreserve | 113 | 0 | 0 | 0 | 113 | Realisatie                      | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                           | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |            |
|                    |     |   |   |   |     | bestemmingsreserves             |                                                                                                                                                               |            |             |         |           | 31-12-2022 |
|                    |     |   |   |   |     | Stedelijke ontwikkeling         | 109.279                                                                                                                                                       | 46.587     | 25.100      | 978     | 129.788   |            |
|                    |     |   |   |   |     | Bestemmingsreserve              | 113                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 113       |            |
|                    |     |   |   |   |     | Upgrade voor the skate!         |                                                                                                                                                               |            |             |         |           |            |
|                    |     |   |   |   |     | Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                           | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |            |
|                    |     |   |   |   |     |                                 |                                                                                                                                                               |            |             |         |           | 31-12-2022 |
|                    |     |   |   |   |     | Realisatie 2022                 | 113                                                                                                                                                           | 0          | 0           | 0       | 113       |            |
|                    |     |   |   |   |     | Begroting 2022                  | 113                                                                                                                                                           | 0          | 113         | 0       | 0         |            |

|                       |   |   |      |   |     |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | -113 | 0 | 113 |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|

Begroting

**Toelichting Reserve**

|               |                                          |
|---------------|------------------------------------------|
| Raadsbesluit: | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022) |
|---------------|------------------------------------------|

|               |                                                                                                                                    |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Doel Reserve: | De bestemmingsreserve wordt aangewend ter dekking van de kosten voortvloeiend uit de aangenomen motie 'Een upgrade voor de skate'. |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                        |                              |
|------------------------|------------------------------|
| Toelichting Realisatie | In 2022 geen kosten gemaakt. |
|------------------------|------------------------------|

2022:

|                      |                               |
|----------------------|-------------------------------|
| Toelichting Verschil | In 2022 geen uitgaven geweest |
|----------------------|-------------------------------|

|                        |                      |
|------------------------|----------------------|
| Realisatie - Begroting | m.b.t. deze reserve. |
|------------------------|----------------------|

|                    |     |   |     |   |   |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-----|---|-----|---|---|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 240 | 0 | 240 | 0 | 0 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| coulanceregeling   |     |   |     |   |   | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                         |         |        |        |     |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|

|                    |     |   |     |   |   |
|--------------------|-----|---|-----|---|---|
| Bestemmingsreserve | 240 | 0 | 240 | 0 | 0 |
|--------------------|-----|---|-----|---|---|

coulanceregeling

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |     |   |     |   |   |
|-----------------|-----|---|-----|---|---|
| Realisatie 2022 | 240 | 0 | 240 | 0 | 0 |
|-----------------|-----|---|-----|---|---|

|                |     |   |     |   |   |
|----------------|-----|---|-----|---|---|
| Begroting 2022 | 240 | 0 | 240 | 0 | 0 |
|----------------|-----|---|-----|---|---|

|                       |   |   |   |   |   |
|-----------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|-----------------------|---|---|---|---|---|

Begroting

**Toelichting Reserve**

|               |                                          |
|---------------|------------------------------------------|
| Raadsbesluit: | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022) |
|---------------|------------------------------------------|

|               |                  |
|---------------|------------------|
| Doel Reserve: | Coulanceregeling |
|---------------|------------------|

|                        |                                                                                                                                                             |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Realisatie | De realisatie betreft de tweede fase van de coulanceregeling waarbij kwijtschelding van de huur mee wordt gedekt. Dit vanwege de nieuwe lockdown eind 2021. |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                      |                          |
|----------------------|--------------------------|
| Toelichting Verschil | De realisatie is conform |
|----------------------|--------------------------|

|                        |            |
|------------------------|------------|
| Realisatie - Begroting | begroting. |
|------------------------|------------|

|                    |   |        |   |   |        |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|---|--------|---|---|--------|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Autoluw fonds      |   |        |   |   |        | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                         |         |        |        |     |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|

|                    |   |        |   |   |        |
|--------------------|---|--------|---|---|--------|
| Bestemmingsreserve | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
|--------------------|---|--------|---|---|--------|

Autoluw fonds

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                                 |   |        |   |   |        |
|---------------------------------|---|--------|---|---|--------|
| Realisatie 2022                 | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
| Begroting 2022                  | 0 | 20.000 | 0 | 0 | 20.000 |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0      | 0 | 0 | 0      |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Coalitieakkoord 2022 - 2026 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: We vormen een Duurzaamheidstransitiebudget (€ 100 mln)1 om de juiste innovaties in de regio te versnellen en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen. Het fonds wordt ingezet voor de vergroening van de leef[1]omgeving, duurzame opwek en opslag van zonne- en windenergie, waterstofproductie, de transitie naar een circulaire economie en het reduceren van energiegebruik.

Toelichting Realisatie 2022: Voor de realisatie van de doelstelling uit het coalitieakkoord om de stad autoluw te maken is een toevoeging aan de reserve gedaan.

Toelichting Verschil De realisatie is conform

Realisatie - Begroting begroting.

Segmentering 0 25.000 0 0 25.000

Bouwplannen

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

#### bestemmingsreserves

|                         |         |        |        |     |         |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|
| Stedelijke ontwikkeling | 109.279 | 46.587 | 25.100 | 978 | 129.788 |
|-------------------------|---------|--------|--------|-----|---------|

Segmentering 0 25.000 0 0 25.000

Bouwplannen

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

Realisatie 2022 0 25.000 0 0 25.000

Begroting 2022 0 25.000 0 0 25.000

Verschil Realisatie - Begroting 0 0 0 0 0

Begroting

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Coalitieakkoord 2022 – 2026 (einddatum 31-12-2030)

Doel Reserve: Het doel van deze reserve is de gewenste segmentering (sociaal / midden / hoog / top) van de woningbouwproductie te realiseren zoals vastgelegd in het coalitieakkoord 2022 – 2026.

Toelichting Realisatie 2022: We ontwikkelen de woningvoorraad op een dergelijke manier dat we nu én in de toekomst de juiste woningen ontwikkelen voor de juiste doelgroepen. Dat betekent dat we dus meer betaalbare (koop)woningen gaan bouwen. Hiervoor is een toevoeging aan de reserve gedaan.

Toelichting Verschil De realisatie is conform begroting.

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-----|---|---------|
| Bestemmingsreserve                                      | 64                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0      | 64     | 0   | 0 |         |
| Vervoer over water                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Realisatie</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>beginstand 1-1-2022</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toevoeging</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Onttrekking</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Vrijval</b>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Eindstand 31-12-2022</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>bestemmingsreserves</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Stedelijke ontwikkeling                                 | 109.279                                                                                                                                                                                                                                                                           | 46.587 | 25.100 | 978 |   | 129.788 |
| Bestemmingsreserve                                      | 64                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0      | 64     | 0   |   | 0       |
| Vervoer over water                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>beginstand 1-1-2022</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toevoeging</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Onttrekking</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Vrijval</b>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Eindstand 31-12-2022</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Realisatie 2022                                         | 64                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0      | 64     | 0   |   | 0       |
| Begroting 2022                                          | 64                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0      | 64     | 0   |   | 0       |
| Verschil Realisatie -                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0      | 0      | 0   |   | 0       |
| Begroting                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toelichting Reserve</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Raadsbesluit: Jaarrekening 2016 (einddatum 31-12- 2022) |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Doel Reserve:                                           | In het kader van het project Vervoer over Water zijn lang lopende afspraken gemaakt met de Verkeersonderneming en diverse participanten. Deze afspraken lopen door tot en met 2020. Om in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen is deze bestemmingsreserve gevormd. |        |        |     |   |         |
| Toelichting Realisatie                                  | De bestemmingsreserve is aangewend om de dekkingsverschillen over de jaren heen op te vangen. De verstrekte subsidies voor Vervoer over Water lopen namelijk niet gelijk over de jaren.                                                                                           |        |        |     |   |         |
| Toelichting Verschil                                    | De realisatie is conform begroting.                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |     |   |         |
| Realisatie - Begroting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Veilig                                                  | 1.272                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0      | 369    | 0   |   | 904     |
| Bestemmingsreserve                                      | 267                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0      | 19     | 0   |   | 248     |
| Saneringskosten Van der Gaag dossier                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Realisatie</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>beginstand 1-1-2022</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toevoeging</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Onttrekking</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Vrijval</b>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Eindstand 31-12-2022</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Veilig                                                  | 1.272                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0      | 369    | 0   |   | 904     |
| Bestemmingsreserve                                      | 267                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0      | 19     | 0   |   | 248     |
| Saneringskosten Van der Gaag dossier                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>beginstand 1-1-2022</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toevoeging</b>                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Onttrekking</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Vrijval</b>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Eindstand 31-12-2022</b>                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| Realisatie 2022                                         | 267                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0      | 19     | 0   |   | 248     |
| Begroting 2022                                          | 267                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0      | 30     | 0   |   | 237     |
| Verschil Realisatie -                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0      | -11    | 0   |   | 11      |
| Begroting                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |
| <b>Toelichting Reserve</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |     |   |         |

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van saneringskosten van Overschiese Kleiweg e.d. met betrekking tot Van der Gaag dossier. De sanering start in 2018, maar exacte datum afronding is nog onduidelijk.

Toelichting Realisatie 2022: In 2022 is er € 19.000 onttrokken uit deze reserve voor juridische ondersteuning op dit langlopende dossier. Dit is € 11.000 minder dan begroot.

Toelichting Verschil Dit is een zeer langlopend juridisch proces, waarvoor we jaarlijks €3 0.000 reserveren

Realisatie - Begroting voor advocaatkosten. In het jaar 2022 waren de kosten echter lager namelijk € 19.000.

|                            |                        |                   |                    |                |                         |
|----------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve         | 1.005                  | 0                 | 350                | 0              | 655                     |
| ZVHRR versterken dv        |                        |                   |                    |                |                         |
| personen met verward       |                        |                   |                    |                |                         |
| gedrag                     |                        |                   |                    |                |                         |
| <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| <b>bestemmingsreserves</b> | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| <b>Veilig</b>              | <b>1.272</b>           | <b>0</b>          | <b>369</b>         | <b>0</b>       | <b>904</b>              |
| Bestemmingsreserve ZVHRR   | 1.005                  | 0                 | 350                | 0              | 655                     |
| versterken dv personen met |                        |                   |                    |                |                         |
| verward gedrag             |                        |                   |                    |                |                         |

|                                 |                        |                   |                    |                |                         |
|---------------------------------|------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                                 | <b>2022</b>            |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Realisatie 2022                 | 1.005                  | 0                 | 350                | 0              | 655                     |
| Begroting 2022                  | 1.005                  | 0                 | 1.005              | 0              | 0                       |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                      | 0                 | -655               | 0              | 655                     |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: Versterken dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag (DU)

Toelichting Realisatie 2022: Begroot was dat de reserve van € 1 mln geheel in 2022 onttrokken zou worden, maar door vertraging in de aanloop is dit niet gelukt. Het openstaand saldo € 655.000 zal in 2023 worden onttrokken.

Toelichting Verschil Begroot was dat de reserve van € 1 mln geheel in 2022 onttrokken zou worden,

Realisatie - Begroting maar door vertraging in de aanloop is dit niet gelukt. Het openstaand saldo € 655.000 zal in 2023 worden onttrokken.

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                              |                            |                   |                    |                |                   |
|------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------|
| Bestemmingsreserve BUIG      | 35.529                     | 0                 | 6.385              | 9.703          | 19.441            |
| (uitkeringen Participatiewet |                            |                   |                    |                |                   |
| e.d.)                        |                            |                   |                    |                |                   |
| <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>bestemmingsreserves</b>   |                            |                   |                    |                | <b>31-12-2022</b> |
| <b>Werk en inkomen</b>       | <b>45.001</b>              | <b>1.000</b>      | <b>8.912</b>       | <b>9.703</b>   | <b>27.385</b>     |
| Bestemmingsreserve           | 35.529                     | 0                 | 6.385              | 9.703          | 19.441            |
| BUIG (uitkeringen            |                            |                   |                    |                |                   |
| Participatiewet e.d.)        |                            |                   |                    |                |                   |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>  | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |

|                                 |        |   |       |          |        |
|---------------------------------|--------|---|-------|----------|--------|
| Realisatie 2022                 | 35.529 | 0 | 6.385 | 9.703    | 19.441 |
| Begroting 2022                  | 35.529 | 0 | 7.233 | 9702,912 | 18.593 |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0      | 0 | -848  | 0        | 848    |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Eerste bestuursrapportage 2015 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd om een eventueel toekomstig tekort te dekken op de WWB-inkomensdeel en de (verlaagde) rijksuitkering.

Toelichting Realisatie 2022: O.b.v. de cijfers jaar 2022 heeft onttrekking plaatsgevonden.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: Het BUIG-saldo is het verschil tussen het ontvangen budget voor bijstandsuitkeringen (BUIG) en de uitgaven aan bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Het BUIG-budget in 2022 bedraagt € 523,7 mln en de uitkeringslasten € 526,4 mln. Dit betekent dus een tekort van € 2,7 mln ten opzichte van de 10-maandrapportage zijn de uitkeringslasten € 0,9 mln lager dan eerder werd geraamd. Dit heeft tot gevolg dat de begrote onttrekking ook lager wordt met hetzelfde bedrag.

|                    |    |   |    |   |   |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|----|---|----|---|---|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 76 | 0 | 76 | 0 | 0 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Spaarsaldo         |    |   |    |   |   | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |
| Participatiebudget |    |   |    |   |   |                            |                            |                   |                    |                |                             |

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                    |    |   |    |   |   |
|--------------------|----|---|----|---|---|
| Bestemmingsreserve | 76 | 0 | 76 | 0 | 0 |
|--------------------|----|---|----|---|---|

Spaarsaldo

Participatiebudget

|                                 |                            |                   |                    |                |                             |
|---------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b>     | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022                 | 76                         | 0                 | 76                 | 0              | 0                           |
| Begroting 2022                  | 76                         | 0                 | 76                 | 0              | 0                           |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                          | 0                 | 0                  | 0              | 0                           |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2014 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve Spaarsaldo Participatiebudget is ontstaan, doordat de BBV regels voor het meenemen van het participatiebudget in 2014, zijn gewijzigd. Voorheen nam de gemeente niet-bestede participatiemiddelen (spaarsaldo) op de balans mee om die in volgende jaren te kunnen inzetten. Vanaf eind 2014 mag de gemeente dit niet meer op deze wijze presenteren op de overlopende passiva. Het zijn dus rijksmiddelen

Participatiebudget van voorgaande jaren die de gemeente inzet voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein. Dit saldo kan gesplitst worden in € 355 voor Regionale Werkbedrijven en € 607 voor SROI.

Toelichting Realisatie De realisatie betreft de verplichtingen welke in 2021 waren aangegaan, maar waar in 2022: 2022 pas realisatie op heeft plaatsgevonden.

Toelichting Verschil Niet van toepassing

Realisatie - Begroting

|                     |     |   |   |   |     |                                       |                            |                   |                    |                |                  |
|---------------------|-----|---|---|---|-----|---------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| Bestemmingsreserve  | 431 | 0 | 0 | 0 | 431 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
| Impuls baankansen   |     |   |   |   |     |                                       |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
| speciaal voortgezet |     |   |   |   |     |                                       |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

onderwijs

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                                |     |   |   |   |     |
|--------------------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve Impuls      | 431 | 0 | 0 | 0 | 431 |
| baankansen speciaal voortgezet |     |   |   |   |     |
| onderwijs                      |     |   |   |   |     |

|                             |                            |                   |                    |                |                  |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
|                             |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
|                             |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

|                 |     |   |   |   |     |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|
| Realisatie 2022 | 431 | 0 | 0 | 0 | 431 |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|

|                |     |   |     |   |   |
|----------------|-----|---|-----|---|---|
| Begroting 2022 | 431 | 0 | 431 | 0 | 0 |
|----------------|-----|---|-----|---|---|

|                                 |   |   |      |   |     |
|---------------------------------|---|---|------|---|-----|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | -431 | 0 | 431 |
|---------------------------------|---|---|------|---|-----|

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: 10m bestuursrapportage 2018 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd om de rijksbijdrage ten behoeve van het praktijk en speciaal onderwijs te verantwoorden.

Toelichting Realisatie 2022: Activiteiten worden verwacht in 2023.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Activiteiten worden verwacht in 2023.

|                    |       |   |       |   |       |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-------|---|-------|---|-------|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 6.653 | 0 | 1.723 | 0 | 4.931 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Doorlopende        |       |   |       |   |       | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

werkzaamheden Tozo-

regeling

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                    |       |   |       |   |       |
|--------------------|-------|---|-------|---|-------|
| Bestemmingsreserve | 6.653 | 0 | 1.723 | 0 | 4.931 |
|--------------------|-------|---|-------|---|-------|

Doorlopende

werkzaamheden Tozo-

regeling

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |       |   |       |   |       |
|-----------------|-------|---|-------|---|-------|
| Realisatie 2022 | 6.653 | 0 | 1.723 | 0 | 4.931 |
|-----------------|-------|---|-------|---|-------|

|                                                                                                                                                                                                                            |       |   |                                                               |                     |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|---------------------------------------------------------------|---------------------|-------|
| Begroting 2022                                                                                                                                                                                                             | 6.653 | 0 | 1.759                                                         | 0                   | 4.894 |
| Verschil Realisatie -                                                                                                                                                                                                      | 0     | 0 | -37                                                           | 0                   | 37    |
| Begroting                                                                                                                                                                                                                  |       |   |                                                               |                     |       |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                                                                                                                                                                 |       |   |                                                               |                     |       |
| Raadsbesluit:                                                                                                                                                                                                              |       |   | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2026)                      |                     |       |
| Doel Reserve: De bestemmingsreserve Doorlopende werkzaamheden Tozo-regeling is bestemd voor het dekken van de uitvoeringskosten van doorlopende werkzaamheden die gestart zijn in 2020 en nog doorlopen in volgende jaren. |       |   |                                                               |                     |       |
| Toelichting Realisatie                                                                                                                                                                                                     |       |   | O.b.v. de cijfers jaar 2022 heeft onttrekking plaatsgevonden. |                     |       |
| 2022:                                                                                                                                                                                                                      |       |   |                                                               |                     |       |
| Toelichting Verschil                                                                                                                                                                                                       |       |   |                                                               | Verschil is gering. |       |
| Realisatie - Begroting                                                                                                                                                                                                     |       |   |                                                               |                     |       |

|                            |       |       |     |   |       |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
|----------------------------|-------|-------|-----|---|-------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Begeleiding naar werk voor | 0     | 1.000 | 0   | 0 | 1.000 | Realisatie             | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Statushouders              |       |       |     |   |       | bestemmingsreserves    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Werk en inkomen        | 45.001                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.000      | 8.912       | 9.703   | 27.385               |
|                            |       |       |     |   |       | Begeleiding naar werk  | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.000      | 0           | 0       | 1.000                |
|                            |       |       |     |   |       | voor Statushouders     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Verloopstaat Reserve   | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                            |       |       |     |   |       | Realisatie 2022        | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.000      | 0           | 0       | 1.000                |
|                            |       |       |     |   |       | Begroting 2022         | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 1.000      | 1.000       | 0       | 0                    |
|                            |       |       |     |   |       | Verschil Realisatie -  | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0          | -1.000      | 0       | 1.000                |
|                            |       |       |     |   |       | Begroting              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Toelichting Reserve    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Raadsbesluit:          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         | 0                    |
|                            |       |       |     |   |       | Doel Reserve:          | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking kosten voor de begeleiding naar werk en inzet van instrumenten t.b.v. statushouders in 2022. Het rijk heeft de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor 2021 voor de gemeente Rotterdam verhoogd naar 1.000 statushouders. Dit brengt extra kosten met zich mee. Vanuit de onderbesteding in 2020 is een bestemmingsreserve gevormd, die in 2022 zal worden ingezet om de dip in de budgetten voor de statushouders op te kunnen vangen. |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Toelichting Realisatie | Doordat de toevoeging aan de reserve onjuist in de begroting 2021 was opgenomen, heeft de feitelijke toevoeging van de reserve pas in 2022 plaatsgevonden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Toelichting Verschil   | Het verschil tussen de realisatie en begroting wordt veroorzaakt doordat in 2022 geen onttrekking heeft plaatsgevonden. Het reguliere budget rondom de apparaatslasten was reeds afdoende dekkend.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |             |         |                      |
|                            |       |       |     |   |       | Realisatie - Begroting |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |             |         |                      |
| Bestemmingsreserve         | 1.189 | 0     | 605 | 0 | 584   | Realisatie             | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Onttrekking | Vriival | Eindstand            |

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                    |       |   |     |   |     |
|--------------------|-------|---|-----|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 1.189 | 0 | 605 | 0 | 584 |
|--------------------|-------|---|-----|---|-----|

Breed Offensief

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|-----------|
|                      |                     |            |             |         | 31-12-    |
|                      |                     |            |             |         | 2022      |

|                 |       |   |     |   |     |
|-----------------|-------|---|-----|---|-----|
| Realisatie 2022 | 1.189 | 0 | 605 | 0 | 584 |
|-----------------|-------|---|-----|---|-----|

|                |       |   |     |   |     |
|----------------|-------|---|-----|---|-----|
| Begroting 2022 | 1.189 | 0 | 884 | 0 | 305 |
|----------------|-------|---|-----|---|-----|

|                       |   |   |      |   |     |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | -279 | 0 | 279 |
|-----------------------|---|---|------|---|-----|

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: De bestemmingsreserve is gevormd om de kosten voor Breed Offensief uit te dekken.

Hiervoor zijn specifieke Rijksgelden voor ontvangen.

Toelichting Realisatie 2022: De gelden zijn ingezet voor de herinrichting en implementatie van Keten LKS.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: De onttrekking is lager uitgevallen door vertraging in de opstartfase. Het project loopt ook langer door in 2023, maar wellicht in een andere opzet.

|                    |     |   |   |   |     |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 310 | 0 | 0 | 0 | 310 |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|

Herinrichten instrument

Hallo Werk t.b.v. Pro VSO

jongeren

| Realisatie | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

**bestemmingsreserves**

|                 |        |       |       |       |        |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Werk en inkomen | 45.001 | 1.000 | 8.912 | 9.703 | 27.385 |
|-----------------|--------|-------|-------|-------|--------|

|                    |     |   |   |   |     |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|
| Bestemmingsreserve | 310 | 0 | 0 | 0 | 310 |
|--------------------|-----|---|---|---|-----|

Herinrichten instrument

Hallo Werk t.b.v. Pro VSO

jongeren

| Verloopstaat Reserve | Beginstand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
|----------------------|---------------------|------------|-------------|---------|----------------------|

|                 |     |   |   |   |     |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|
| Realisatie 2022 | 310 | 0 | 0 | 0 | 310 |
|-----------------|-----|---|---|---|-----|

|                |     |   |   |   |     |
|----------------|-----|---|---|---|-----|
| Begroting 2022 | 310 | 0 | 0 | 0 | 310 |
|----------------|-----|---|---|---|-----|

|                       |   |   |   |   |   |
|-----------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|-----------------------|---|---|---|---|---|

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: In 2021 heeft Wenl van een fonds een bedrag van 310K ontvangen om het instrument HalloWerk toegankelijk te maken voor ProVSO jongeren. Mede door Corona is er in

2021 niet gestart met het werk. Het gaat hier dus om van derden ontvangen geld.

Toelichting Realisatie In 2023 zullen er werkzaamheden worden gedaan in het kader van ProVSO. Er zijn 2022: geen kosten geboekt in 2022.

Toelichting Verschil Niet van toepassing

Realisatie - Begroting

|                    |     |   |     |   |     |                                       |                            |                   |                    |                |                  |
|--------------------|-----|---|-----|---|-----|---------------------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| Bestemmingsreserve | 812 | 0 | 124 | 0 | 688 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
| Uitvoeringskosten  |     |   |     |   |     |                                       |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
| kwijtschelding -   |     |   |     |   |     |                                       |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

|                                    |  |  |  |  |  |                        |               |              |              |              |               |
|------------------------------------|--|--|--|--|--|------------------------|---------------|--------------|--------------|--------------|---------------|
| Toeslagenaffaire                   |  |  |  |  |  | <b>Werk en inkomen</b> | <b>45.001</b> | <b>1.000</b> | <b>8.912</b> | <b>9.703</b> | <b>27.385</b> |
| Bestemmingsreserve                 |  |  |  |  |  | 812                    | 0             | 124          | 0            | 688          |               |
| Uitvoeringskosten kwijtschelding - |  |  |  |  |  |                        |               |              |              |              |               |
| Toeslagenaffaire                   |  |  |  |  |  |                        |               |              |              |              |               |

|                             |                            |                   |                    |                |                  |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
|                             |                            |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
|                             |                            |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

|                                 |     |   |     |   |     |
|---------------------------------|-----|---|-----|---|-----|
| Realisatie 2022                 | 812 | 0 | 124 | 0 | 688 |
| Begroting 2022                  | 812 | 0 | 124 | 0 | 688 |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0   | 0 | 0   | 0 | 0   |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum t/m nader te bepalen)

Doel Reserve: Het dekken van uitvoeringskosten in 2022 ev.

Toelichting Realisatie 2022: O.b.v. de cijfers jaar 2022 heeft onttrekking plaatsgevonden.

Toelichting Verschil Realisatie - Onttrekking heeft in zijn

Begroting geheel plaatsgevonden.

|                            |        |        |       |   |        |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | 58.331 | 25.900 | 8.501 | 0 | 75.730 |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                      |       |   |   |   |       |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|----------------------|-------|---|---|---|-------|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve   | 1.128 | 0 | 0 | 0 | 1.128 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Decentralisatie AWBZ |       |   |   |   |       | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                            |        |        |       |   |        |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | 58.331 | 25.900 | 8.501 | 0 | 75.730 |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                      |       |   |   |   |       |
|----------------------|-------|---|---|---|-------|
| Bestemmingsreserve   | 1.128 | 0 | 0 | 0 | 1.128 |
| Decentralisatie AWBZ |       |   |   |   |       |

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                       |       |   |   |   |       |
|-----------------------|-------|---|---|---|-------|
| Realisatie 2022       | 1.128 | 0 | 0 | 0 | 1.128 |
| Begroting 2022        | 1.128 | 0 | 0 | 0 | 1.128 |
| Verschil Realisatie - | 0     | 0 | 0 | 0 | 0     |

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit:

Jaarrekening 2012 (einddatum 31-12-2024)

Doel Reserve:

De bestemmingsreserve is ter dekking van investeringskosten om het nieuwe stelsel zorg & welzijn (na de decentralisaties AWBZ en Jeugdwet per 1-1-2015) stevig neer te zetten en om de grootste onzekerheden in de kosten en rijksbudgetten voor tweedelijnsondersteuning Wmo en specialistische jeugdhulp te kunnen opvangen. De onzekerheden in de kosten hebben te maken met het open-eindekarakter van de tweedelijnsondersteuning Wmo en met de toeleiding tot specialistische jeugdhulp die we voor een belangrijk deel niet zelf in de hand hebben (verloopt via de huisartsen). Om de risico's op de inkoop van tweedelijnszorg hanteren we een reserve van 5% van het inkoopbudget van € 340 mln.

Toelichting Realisatie

Niet van toepassing.

2022:

Toelichting Verschil

Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

Bestemmingsreserve 294 0 0 0 294

Maatschappelijke

Participatie gebieden

**Realisatie**

**Beginstand 1-1-2022**

**Toevoeging**

**Onttrekking**

**Vrijval**

**Eindstand 31-12-2022**

**bestemmingsreserves**

Zorg, welzijn en  
wijkteams

58.331

25.900

8.501

0

75.730

Bestemmingsreserve

294

0

0

0

294

Maatschappelijke

Participatie gebieden

**Verloopstaat Reserve**

**Beginstand 1-1-2022**

**Toevoeging**

**Onttrekking**

**Vrijval**

**Eindstand 31-12-2022**

Realisatie 2022

294

0

0

0

294

Begroting 2022

294

0

0

0

294

Verschil Realisatie -

0

0

0

0

0

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit:

Inzake invlechting Deelgemeenten (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve:

De bestemmingsreserve is gevormd voor de realisatie van de beoogde doelen waarvoor deelraden van voormalige deelgemeenten bestemmingsreserves hadden gevormd op onderwerpen die te maken hebben met Maatschappelijke Participatie.

Toelichting Realisatie

Niet van toepassing.

2022:

Toelichting Verschil

Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

|                    |        |        |    |   |        |                              |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|--------------------|--------|--------|----|---|--------|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-------------------------|
| Bestemmingsreserve | 32.395 | 25.900 | 67 | 0 | 58.229 | <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| tweedelijns WMO en |        |        |    |   |        | <b>bestemmingsreserves</b>   | <b>2022</b>                                                                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
| Jeugdhulp          |        |        |    |   |        | Zorg, welzijn en wijkteams   | 58.331                                                                                                                | 25.900            | 8.501              | 0              | 75.730                  |
|                    |        |        |    |   |        | Bestemmingsreserve           | 32.395                                                                                                                | 25.900            | 67                 | 0              | 58.229                  |
|                    |        |        |    |   |        | tweedelijns WMO en           |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Jeugdhulp                    |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | <b>Verloopstaat Reserve</b>  | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                    |        |        |    |   |        |                              | <b>2022</b>                                                                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                    |        |        |    |   |        | Realisatie 2022              | 32.395                                                                                                                | 25.900            | 67                 | 0              | 58.229                  |
|                    |        |        |    |   |        | Begroting 2022               | 32.395                                                                                                                | 25.900            | 34.801             | 0              | 23.494                  |
|                    |        |        |    |   |        | Verschil Realisatie -        | 0                                                                                                                     | 0                 | -34.735            | 0              | 34.735                  |
|                    |        |        |    |   |        | Begroting                    |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Raadsbesluit:                | Voorjaarsnota 2017 (einddatum t/m niet van toepassing)                                                                |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Doel Reserve:                | De bestemmingsreserve is gevormd om schommelingen in de zorguitgaven op te vangen bij de Wmo en Jeugdhulp.            |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Toelichting Realisatie 2022: | Onttrekking was dit jaar nauwelijks nodig.                                                                            |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Toelichting Verschil         | Vanwege de lagere realisatie op programma Zorg, Welzijn en Wijkteams is besloten                                      |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Realisatie - Begroting       | om geen onttrekking aan de Bestemmingsreserve plaats te laten vinden.                                                 |                   |                    |                |                         |
| Bestemmingsreserve | 773    | 0      | 0  | 0 | 773    | <b>Realisatie</b>            | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
| Masterplan ouderen |        |        |    |   |        | <b>bestemmingsreserves</b>   | <b>2022</b>                                                                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                    |        |        |    |   |        | Zorg, welzijn en wijkteams   | 58.331                                                                                                                | 25.900            | 8.501              | 0              | 75.730                  |
|                    |        |        |    |   |        | Bestemmingsreserve           | 773                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 773                     |
|                    |        |        |    |   |        | Masterplan ouderen           |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | <b>Verloopstaat Reserve</b>  | <b>Beginstand 1-1-</b>                                                                                                | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-</b> |
|                    |        |        |    |   |        |                              | <b>2022</b>                                                                                                           |                   |                    |                | <b>2022</b>             |
|                    |        |        |    |   |        | Realisatie 2022              | 773                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 773                     |
|                    |        |        |    |   |        | Begroting 2022               | 773                                                                                                                   | 0                 | 0                  | 0              | 773                     |
|                    |        |        |    |   |        | Verschil Realisatie -        | 0                                                                                                                     | 0                 | 0                  | 0              | 0                       |
|                    |        |        |    |   |        | Begroting                    |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | <b>Toelichting Reserve</b>   |                                                                                                                       |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Raadsbesluit:                | 10m bestuursrapportage 2018 (einddatum t/m 31-12-2026)                                                                |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Doel Reserve:                | De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de kosten uit het Masterplan Ouderen Social Trial Dementie 2020-2021 |                   |                    |                |                         |
|                    |        |        |    |   |        | Toelichting Realisatie 2022: | Niet van toepassing.                                                                                                  |                   |                    |                |                         |

|                               |        |   |       |   |        |                                 |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|-------------------------------|--------|---|-------|---|--------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|---------|----------------------|
| Bestemmingsreserve            | 17.871 | 0 | 5.604 | 0 | 12.267 | Realisatie                      | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                     | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Blokhuismiddelen              |        |   |       |   |        | bestemmingsreserves             |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Zorg, welzijn en wijkteams      | 58.331                                                                                                                                                                                                  | 25.900     | 8.501       | 0       | 75.730               |
|                               |        |   |       |   |        | Bestemmingsreserve              | 17.871                                                                                                                                                                                                  | 0          | 5.604       | 0       | 12.267               |
|                               |        |   |       |   |        | Blokhuismiddelen                |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                     | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                               |        |   |       |   |        | Realisatie 2022                 | 17.871                                                                                                                                                                                                  | 0          | 5.604       | 0       | 12.267               |
|                               |        |   |       |   |        | Begroting 2022                  | 17.871                                                                                                                                                                                                  | 0          | 5.746       | 0       | 12.125               |
|                               |        |   |       |   |        | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                                                       | 0          | -142        | 0       | 142                  |
|                               |        |   |       |   |        | Toelichting Reserve             |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Raadsbesluit:                   | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2024)                                                                                                                                                                |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Doel Reserve:                   | De gemeente Rotterdam heeft een aanvraag ingediend voor extra middelen in het kader van de brede aanpak van dak- en thuisloosheid.                                                                      |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Toelichting Realisatie 2022:    | Realisatie is ondergebracht bij diverse projecten binnen de zorg programma's.                                                                                                                           |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Toelichting Verschil            | Er zijn mindere kosten gemaakt, mede door lagere vaststellingen. Ook is er een verband met het niet doorgaan van voorziene activiteiten. Hierdoor is er € 142.000 minder onttrokken dan eerder begroot. |            |             |         |                      |
| Bestemmingsreserve            | 825    | 0 | 825   | 0 | 0      | Realisatie bestemmingsreserves  | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                     | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
| Vrouwenopvang en mensenhandel |        |   |       |   |        | Zorg, welzijn en wijkteams      | 58.331                                                                                                                                                                                                  | 25.900     | 8.501       | 0       | 75.730               |
|                               |        |   |       |   |        | Bestemmingsreserve              | 825                                                                                                                                                                                                     | 0          | 825         | 0       | 0                    |
|                               |        |   |       |   |        | Vrouwenopvang en mensenhandel   |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Verloopstaat Reserve            | Beginstand 1-1-2022                                                                                                                                                                                     | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand 31-12-2022 |
|                               |        |   |       |   |        | Realisatie 2022                 | 825                                                                                                                                                                                                     | 0          | 825         | 0       | 0                    |
|                               |        |   |       |   |        | Begroting 2022                  | 825                                                                                                                                                                                                     | 0          | 825         | 0       | 0                    |
|                               |        |   |       |   |        | Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                                                       | 0          | 0           | 0       | 0                    |
|                               |        |   |       |   |        | Toelichting Reserve             |                                                                                                                                                                                                         |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Raadsbesluit:                   | Jaarrekening 2020 (einddatum 31-12-2026)                                                                                                                                                                |            |             |         |                      |
|                               |        |   |       |   |        | Doel Reserve:                   | Betreffende middelen zijn bestemd voor de onderdelen van Centrum Huiselijk                                                                                                                              |            |             |         |                      |

Toelichting Realisatie 2022: Realisatie conform begroting.

Toelichting Verschil Realisatie - Niet van toepassing.

Begroting

Bestemmingsreserve 147 0 0 0 147

Maatwerkvoorzieningen

Wmo

**Realisatie bestemmingsreserves** **Beginstand 1-1-** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand**

**2022**

**31-12-2022**

Zorg, welzijn en wijkteams 58.331 25.900 8.501 0 75.730

Bestemmingsreserve 147 0 0 0 147

Maatwerkvoorzieningen Wmo

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand**

**2022**

**31-12-2022**

Realisatie 2022 147 0 0 0 147

Begroting 2022 147 0 0 0 147

Verschil Realisatie - Begroting 0 0 0 0 0

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2023)

Doel Reserve: Subsidie scootmobielstallingen 2021

Toelichting Realisatie 2022: Niet van toepassing.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting: Niet van toepassing.

Bestemmingsreserve 500 0 200 0 300

Wijkpaleis

**Realisatie** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

**bestemmingsreserves**

Zorg, welzijn en wijkteams 58.331 25.900 8.501 0 75.730

Bestemmingsreserve 500 0 200 0 300

Wijkpaleis

**Verloopstaat Reserve** **Beginstand 1-1-2022** **Toevoeging** **Onttrekking** **Vrijval** **Eindstand 31-12-2022**

Realisatie 2022 500 0 200 0 300

Begroting 2022 500 0 200 0 300

Verschil Realisatie - 0 0 0 0 0

Begroting

**Toelichting Reserve**

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: Behoud Wijkpaleis voor wijk en Mooi Mooier Middelland

Toelichting Realisatie Realisatie conform begroting. De reserve is ter dekking van een tweejarige subsidie. In 2022: 2023 zal het restant van de reserve geheel besteed worden.

Toelichting Verschil Niet van toepassing.

Realisatie - Begroting

|                       |       |   |       |   |   |                                       |                      |                   |                    |                |                  |
|-----------------------|-------|---|-------|---|---|---------------------------------------|----------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| Bestemmingsreserve    | 1.245 | 0 | 1.245 | 0 | 0 | <b>Realisatie bestemmingsreserves</b> | <b>Beginstand 1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
| Vergoeding meerkosten |       |   |       |   |   |                                       | <b>1-2022</b>        |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
| Corona zorg           |       |   |       |   |   |                                       |                      |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

|                            |        |        |       |   |        |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | 58.331 | 25.900 | 8.501 | 0 | 75.730 |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                                                      |       |   |       |   |   |
|------------------------------------------------------|-------|---|-------|---|---|
| Bestemmingsreserve Vergoeding meerkosten Corona zorg | 1.245 | 0 | 1.245 | 0 | 0 |
|------------------------------------------------------|-------|---|-------|---|---|

|                             |                      |                   |                    |                |                  |
|-----------------------------|----------------------|-------------------|--------------------|----------------|------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b> |
|                             | <b>1-2022</b>        |                   |                    |                | <b>31-12-</b>    |
|                             |                      |                   |                    |                | <b>2022</b>      |

|                 |       |   |       |   |   |
|-----------------|-------|---|-------|---|---|
| Realisatie 2022 | 1.245 | 0 | 1.245 | 0 | 0 |
|-----------------|-------|---|-------|---|---|

|                |       |   |       |   |   |
|----------------|-------|---|-------|---|---|
| Begroting 2022 | 1.245 | 0 | 1.245 | 0 | 0 |
|----------------|-------|---|-------|---|---|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022)

Doel Reserve: Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)

Toelichting Realisatie 2022: Realisatie conform begroting.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting Niet van toepassing.

|                    |       |   |   |   |       |                            |                            |                   |                    |                |                             |
|--------------------|-------|---|---|---|-------|----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| Bestemmingsreserve | 2.593 | 0 | 0 | 0 | 2.593 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
| Menselijke Maat    |       |   |   |   |       | <b>bestemmingsreserves</b> |                            |                   |                    |                |                             |

|                            |        |        |       |   |        |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | 58.331 | 25.900 | 8.501 | 0 | 75.730 |
|----------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                    |       |   |   |   |       |
|--------------------|-------|---|---|---|-------|
| Bestemmingsreserve | 2.593 | 0 | 0 | 0 | 2.593 |
|--------------------|-------|---|---|---|-------|

Menselijke Maat

|                             |                            |                   |                    |                |                             |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|
| <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Beginstand 1-1-2022</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand 31-12-2022</b> |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|--------------------|----------------|-----------------------------|

|                 |       |   |   |   |       |
|-----------------|-------|---|---|---|-------|
| Realisatie 2022 | 2.593 | 0 | 0 | 0 | 2.593 |
|-----------------|-------|---|---|---|-------|

|                |       |   |   |   |       |
|----------------|-------|---|---|---|-------|
| Begroting 2022 | 2.593 | 0 | 0 | 0 | 2.593 |
|----------------|-------|---|---|---|-------|

|                                 |   |   |   |   |   |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|
| Verschil Realisatie - Begroting | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
|---------------------------------|---|---|---|---|---|

#### Toelichting Reserve

Doel Reserve:

Het versterken van de gemeentelijke dienstverlening

Toelichting Realisatie

Het Rijk heeft de gemeente Rotterdam via de decembercirculaire 2021 zogenoemde

2022: incidentele POK-gelden (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag)

toegekend tot en met 2026. Met deze gelden worden enerzijds het tijdelijke

programmamateam Menselijke Maat gefinancierd en anderzijds concrete projectvoorstellen

vanuit de gehele organisatie die een bijdrage leveren aan de versterking van de

menselijke maat. Voor deze projecten heeft in de 2e helft van 2022 een uitvraag in de

organisatie plaatsgevonden. Na beoordeling van deze projectvoorstellen is vanuit het

programma een voorstel voor verdeling gedaan aan het college van Burgemeester en

Wethouders. Deze heeft eind december de verdeling goedgekeurd waardoor uitnutting

van de beschikbaar gestelde budgetten pas vanaf 2023 plaats gaat vinden.

Toelichting Verschil

Niet van toepassing

Realisatie - Begroting

|                                             |     |   |     |   |   |                                |                                          |            |             |         |           |
|---------------------------------------------|-----|---|-----|---|---|--------------------------------|------------------------------------------|------------|-------------|---------|-----------|
| Bestemmingsreserve                          | 561 | 0 | 561 | 0 | 0 | Realisatie bestemmingsreserves | Beginstand 1-1-                          | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |
| Bestrijding eenzaamheid                     |     |   |     |   |   |                                | 2022                                     |            |             |         | 31-12-    |
| ouderen                                     |     |   |     |   |   |                                |                                          |            |             |         | 2022      |
| Zorg, welzijn en wijkteams                  |     |   |     |   |   |                                | 58.331                                   | 25.900     | 8.501       | 0       | 75.730    |
| Bestemmingsreserve Bestrijding              |     |   |     |   |   |                                | 561                                      | 0          | 561         | 0       | 0         |
| eenzaamheid ouderen                         |     |   |     |   |   |                                |                                          |            |             |         |           |
| Verloopstaat Reserve                        |     |   |     |   |   |                                | Beginstand 1-1-                          | Toevoeging | Onttrekking | Vrijval | Eindstand |
|                                             |     |   |     |   |   |                                | 2022                                     |            |             |         | 31-12-    |
|                                             |     |   |     |   |   |                                |                                          |            |             |         | 2022      |
| Realisatie 2022                             |     |   |     |   |   |                                | 561                                      | 0          | 561         | 0       | 0         |
| Begroting 2022                              |     |   |     |   |   |                                | 561                                      | 0          | 561         | 0       | 0         |
| Verschil Realisatie - Begroting             |     |   |     |   |   |                                | 0                                        | 0          | 0           | 0       | 0         |
| Toelichting Reserve                         |     |   |     |   |   |                                |                                          |            |             |         |           |
| Raadsbesluit:                               |     |   |     |   |   |                                | Jaarrekening 2021 (einddatum 31-12-2022) |            |             |         |           |
| Doel Reserve:                               |     |   |     |   |   |                                | Bestrijding eenzaamheid ouderen          |            |             |         |           |
| Toelichting Realisatie 2022:                |     |   |     |   |   |                                | Realisatie conform begroting.            |            |             |         |           |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting |     |   |     |   |   |                                | Niet van toepassing.                     |            |             |         |           |
| Totaal                                      |     |   |     |   |   |                                | 2.331.061                                | 622.785    | 207.352     | 17.255  | 2.729.240 |

## Bestemmingsreserve Rotterdamse Investeringsmotor (RIM)

De gemeenteraad heeft in november 2020 ingestemd met het raadsvoorstel "Herijking Investeringsfonds Rotterdam; Oprichting van de Rotterdamse Investeringsmotor".

Hiermee is besloten om vanaf 2021 het IFR, dat investeringsprojecten in het kader van de "Stadsvisie 2030" dekt, af te schaffen en de daarbij horende dekkingsmiddelen over te hevelen naar de RIM.

Naast de middelen uit het IFR zijn de opbrengsten van de verkoop van Eneco toegevoegd aan de RIM.

De gemeenteraad heeft in 2022 besloten om het restant van het niet bestemde deel van de baten van twee grote erfpachtconversies onder te brengen in een aparte cilinder binnen de RIM.

De RIM is opgebouwd uit negen verschillende cilinders, elk met een specifieke, transparante functie.

### Verloopstaat RIM cilinders

## Verloopstaat RIM cilinders

| Realisatie                | Beginstand | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Eindstand |                           |                |            |             |              |                  |
|---------------------------|------------|------------|-------------|--------------|-----------|---------------------------|----------------|------------|-------------|--------------|------------------|
| bestemmingsreserves       | 1-1-2022   |            |             |              | 31-12-    |                           |                |            |             |              |                  |
| (RIM cilinders)           |            |            |             |              | 2022      |                           |                |            |             |              |                  |
| Totaal cilinders          | 1.711.007  | 353.253    | 92.812      | 0            | 1.971.448 |                           |                |            |             |              |                  |
| RIM cilinder 0: Allocatie | 26.145     | 353.253    | 26.901      | -324.067     | 28.430    | Realisatie                | Beginstand     | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Eindstand        |
| investeringsmiddelen      |            |            |             |              |           | bestemmingsreserves       | 1-1-2022       |            |             |              | 31-12-2022       |
|                           |            |            |             |              |           | (RIM cilinders)           |                |            |             |              |                  |
|                           |            |            |             |              |           | Totaal cilinders          | 1.711.007      | 353.253    | 92.812      | 0            | 1.971.448        |
|                           |            |            |             |              |           | RIM cilinder 0: Allocatie | 26.145         | 353.253    | 26.901      | -324.067     | 28.430           |
|                           |            |            |             |              |           | investeringsmiddelen      |                |            |             |              |                  |
|                           |            |            |             |              |           | Verloopstaat Reserve      | Stand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Stand 31-12-2022 |
|                           |            |            |             |              |           | Realisatie 2022           | 26.145         | 353.253    | 26.901      | -324.067     | 28.430           |
|                           |            |            |             |              |           | Begroting 2022            | 26.145         | 213.551    | 26.901      | -63.835      | 148.960          |
|                           |            |            |             |              |           | Verschil Realisatie -     | 0              | 139.702    | 0           | -260.232     | -120.530         |
|                           |            |            |             |              |           | Begroting                 |                |            |             |              |                  |
|                           |            |            |             |              |           | Toelichting Reserve       |                |            |             |              |                  |
|                           |            |            |             |              |           | Raadsbesluit:             |                |            |             |              | November 2020    |
|                           |            |            |             |              |           | Doel Reserve:             |                |            |             |              |                  |
|                           |            |            |             |              |           |                           |                |            |             |              |                  |

Cilinder 0 is de allocatiecilinder van de RIM. Alle bedragen die aan de RIM worden toegevoegd, zoals bespaarde rente, bijzondere verkoopopbrengsten en incidentele of

structurele stortingen vanuit de begroting, worden in eerste instantie in deze cilinder gestort. Zo behouden we het overzicht. Vervolgens worden ze naar de andere cilinders overgeheveld. De overhevelingen blijken uit de kolom 'Actualisatie'. Alleen het bedrag dat is gereserveerd voor het geleidelijk opvangen van het structurele begrotingsknelpunt dat bij de verkoop van Eneco is ontstaan wegens het wegvallen van inkomsten uit dividend, blijft in deze cilinder achter, samen met de begrote overboeking van WBI aan bestemmingsreserve NPRZ.

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Realisatie | De bestemmingsreserve IFR is in 2021 verdeeld over cilinders 1 en 2. Het bedrag dat                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2022:                  | ultimo 2020 in de bestemmingsreserve Verkoopopbrengst Eneco zat, is in 2021 in zijn geheel opgenomen in cilinder 7.                                                                                                                                                                                                   |
|                        | Alle ontvangsten voor de RIM zijn op cilinder 0 geboekt, en zijn herverdeeld onder de andere cilinders.                                                                                                                                                                                                               |
|                        | De onttrekking betreft een overheveling van de gemeentelijke bijdrage aan de Regiodeal, capaciteit en woningbouwimpuls naar de bestemmingsreserve NPRZ (20,5 mln), en de gedeeltelijke dekking van het begrotingsknelpunt dat wegens het wegvallen van dividend bij de verkoop van Eneco is ontstaan (2022: 6,4 mln). |
|                        | Het bedrag dat resteert voor dividendderiving, € 17,1 mln, zal conform raadsbesluit aflopend tot en met 2028 worden gebruikt om dit begrotingsknelpunt te helpen opvangen. Het restant van het saldo betreft de gelden NPRZ woningbouwimpuls.                                                                         |
| Toelichting Verschil   | De toevoeging is € 139,7 mln. hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een                                                                                                                                                                                                                                       |
| Realisatie - Begroting | versnelling van de erfpachtconversie in 2022.                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                         |         |   |        |        |         |                             |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
|-------------------------|---------|---|--------|--------|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------------|
| RIM cilinder 1: Dekking | 297.599 | 0 | 12.431 | 30.558 | 315.726 | <b>Realisatie</b>           | <b>Beginstand</b>                                                                                                                                     | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Eindstand</b>        |
| afgeronde investeringen |         |   |        |        |         | <b>bestemmingsreserves</b>  | <b>1-1-2022</b>                                                                                                                                       |                   |                    |                     | <b>31-12-2022</b>       |
|                         |         |   |        |        |         | <b>(RIM cilinders)</b>      |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | <b>Totaal cilinders</b>     | <b>1.711.007</b>                                                                                                                                      | <b>353.253</b>    | <b>92.812</b>      | <b>0</b>            | <b>1.971.448</b>        |
| RIM cilinder 1: Dekking | 297.599 | 0 | 12.431 | 30.558 | 315.726 |                             |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
| afgeronde investeringen |         |   |        |        |         |                             |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | <b>Verloopstaat Reserve</b> | <b>Stand 1-1-2022</b>                                                                                                                                 | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Stand 31-12-2022</b> |
|                         |         |   |        |        |         | Realisatie 2022             | 297.599                                                                                                                                               | 0                 | 12.431             | 30.558              | 315.726                 |
|                         |         |   |        |        |         | Begroting 2022              | 297.599                                                                                                                                               | 0                 | 13.781             | 30.558              | 314.376                 |
|                         |         |   |        |        |         | Verschil Realisatie -       | 0                                                                                                                                                     | 0                 | -1.350             | 0                   | 1.350                   |
|                         |         |   |        |        |         | Begroting                   |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | <b>Toelichting Reserve</b>  |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | Raadsbesluit:               |                                                                                                                                                       |                   |                    |                     | November 2020           |
|                         |         |   |        |        |         | Doel Reserve:               | Cilinder 1 dekt kapitaallasten van investeringen in materiële vaste activa uit het IFR, het Investeringsplan en de middelen uit de erfpachtconversie. |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | Toelichting Realisatie      | Dekking van ingebruik genomen investeringen in (im)materiële vaste activa, zoals                                                                      |                   |                    |                     |                         |
|                         |         |   |        |        |         | 2022:                       | vastgoed, wegen, bruggen en parken. De boekwaarde van cilinder 1 representeerd de                                                                     |                   |                    |                     |                         |

investering IFR en Erfpachtconversie. De omslagrente wordt gedekt uit de bespaarde

rente.

Voor de kapitaallasten voor de investeringen uit het nieuwe investeringsplan, vindt

overboeking van de volledige kapitaallasten plaats vanuit cilinder 4.

|                        |                                                                                 |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Verschil   | De onttrekking voor de dekking van kapitaallasten is € 1.350 lager dan begroot, |
| Realisatie - Begroting | veroorzaakt door een onderbesteding van de investeringenbudgetten.              |

|                                                                                     |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|---|--------|-----|---------|----------------------------|-------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------|
| RIM cilinder 2: Dekking                                                             | 191.106 | 0 | 50.383 | 249 | 140.972 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Eindstand</b>  |
| lopende investeringen                                                               |         |   |        |     |         | <b>bestemmingsreserves</b> | <b>1-1-2022</b>   |                   |                    |                     | <b>31-12-2022</b> |
| <b>(RIM cilinders)</b>                                                              |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Totaal cilinders                                                                    |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| RIM cilinder 2: Dekking                                                             |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| lopende investeringen                                                               |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Verloopstaat Reserve</b>                                                         |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Stand 1-1-2022</b>                                                               |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Toevoeging</b>                                                                   |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Onttrekking</b>                                                                  |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Actualisatie</b>                                                                 |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Stand 31-12-2022</b>                                                             |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Realisatie 2022                                                                     |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Begroting 2022                                                                      |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Verschil Realisatie -                                                               |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Begroting                                                                           |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Toelichting Reserve</b>                                                          |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Raadsbesluit:                                                                       |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| November 2020                                                                       |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Doel Reserve:                                                                       |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Cilinder 2 dekt uitgaven van investeringsprojecten, maar niet mogen worden          |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| geactiveerd.                                                                        |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Toelichting Realisatie                                                              |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| 2022:                                                                               |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Bij de vorming van de RIM op 1 januari 2021 is de boekwaarde van de investeringen   |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| die met behulp van het voormalige IFR zijn of nog worden gerealiseerd naar deze     |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| cilinder overgeheveld. Hiermee worden de niet-activeerbare lasten van               |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| investeringsprojecten gedekt.                                                       |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| De bijkomende kosten van investeringsprojecten uit het nieuwe investeringsbeleid    |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| worden gedekt, nadat deze uit cilinder 4 zijn overgeboekt.                          |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Toelichting Verschil                                                                |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| De realisatie van de out-of-pocketprojecten zijn achtergebleven. Dit was vooral het |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Realisatie - Begroting                                                              |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| geval bij de projecten Pilot aardgasvrij en de Hoekse IJn.                          |         |   |        |     |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |

|                             |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
|-----------------------------|---------|---|-------|--------|---------|----------------------------|-------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------|
| RIM cilinder 3: Dekking     | 272.738 | 0 | 3.089 | 10.604 | 280.253 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Eindstand</b>  |
| financiële activa           |         |   |       |        |         | <b>bestemmingsreserves</b> | <b>1-1-2022</b>   |                   |                    |                     | <b>31-12-2022</b> |
| <b>(RIM cilinders)</b>      |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Totaal cilinders            |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| RIM cilinder 3: Dekking     |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| financiële activa           |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Verloopstaat Reserve</b> |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Stand 1-1-2022</b>       |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Toevoeging</b>           |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Onttrekking</b>          |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Actualisatie</b>         |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Stand 31-12-2022</b>     |         |   |       |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |        |        |         |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--------|--------|---------|
| Realisatie 2022                             | 272.738                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0 | 3.089  | 10.604 | 280.253 |
| Begroting 2022                              | 272.738                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0 | 5.164  | 961    | 268.535 |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0 | -2.075 | 9.643  | 11.718  |
| <b>Toelichting Reserve</b>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |        |        |         |
| Raadsbesluit:                               | November 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |        |        |         |
| Doel Reserve:                               | <p>Cilinder 3 staat garant voor het risico, het saldo en rentelasten van toegewezen projecten uit de verkoopopbrengst Eneco (cilinder 7).</p> <p>Projecten worden door een Adviescommissie beoordeeld op drie voorwaarden:</p> <p>bezit-voor-bezit; financiering en revolverendheid.</p> <p>Na afloop van het project wordt het resultaat weer teruggestort in cilinder 7.</p> |   |        |        |         |
| Toelichting Realisatie 2022:                | Voor een overzicht en toelichting van alle investeringen die met behulp van de verkoopopbrengst zijn gedaan, wordt verwezen naar onderstaande tabellen.                                                                                                                                                                                                                        |   |        |        |         |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | <p>De onttrekking is lager door onderbesteding bij het Scholingsfonds en WBI Noorrand Zuiderpark.</p> <p>De actualisatie betreft het afwikkelen van een lening aan Ahoy en toekennen van het project Walstroom.</p>                                                                                                                                                            |   |        |        |         |

|                                 |       |   |   |        |        |
|---------------------------------|-------|---|---|--------|--------|
| RIM cilinder 4:                 | 7.950 | 0 | 0 | 28.947 | 36.897 |
| Egalisatie nieuwe investeringen |       |   |   |        |        |

| Realisatie                      | Beginstand                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Eindstand        |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|--------------|------------------|
| bestemmingsreserves             | 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |             |              | 31-12-2022       |
| <b>(RIM cilinders)</b>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |             |              |                  |
| Totaal cilinders                | 1.711.007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 353.253    | 92.812      | 0            | 1.971.448        |
| RIM cilinder 4:                 | 7.950                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0          | 0           | 28.947       | 36.897           |
| Egalisatie nieuwe investeringen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |             |              |                  |
| Verloopstaat Reserve            | Stand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Stand 31-12-2022 |
| Realisatie 2022                 | 7.950                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0          | 0           | 28.947       | 36.897           |
| Begroting 2022                  | 7.950                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            | 0           | 30.021       | 37.971           |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0          | 0           | -1.074       | -1.074           |
| <b>Toelichting Reserve</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |             |              |                  |
| Raadsbesluit:                   | November 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |             |              |                  |
| Doel Reserve:                   | <p>Cilinder 4 bevat de investeringsruimte die wordt gebruikt voor nieuwe investeringen die samenhangen met de groei of modernisering van de stad.</p> <p>Het nieuwe investeringsbeleid dekt de kosten die de gemeente moet maken voor deze investeringen – voor zover deze niet financieel rendabel zijn – voor een belangrijk deel uit de extra inkomsten, die voortvloeien uit de groei van het aantal inwoners en bedrijven in de gemeente. Dit principe heet groei-met-groei systematiek.</p> |            |             |              |                  |

De begrote kapitaallasten en projectuitgaven worden eerst overgeboekt aan cilinder 1

en 2.

Toelichting Realisatie De begrote investeringsruimte is toegevoegd vanuit cilinder 0, en de gedekte lasten  
2022: zijn overgeboekt naar resp. cilinder 1 en 2.

Toelichting Verschil Het verschil wordt veroorzaakt door een onderbesteding van investeringsprojecten.  
Realisatie - Begroting

|                             |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
|-----------------------------|---|---|---|-------|-------|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------------|
| RIM cilinder 5: Dekking     | 0 | 0 | 0 | 2.250 | 2.250 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Eindstand</b>        |
| vervanging, renovaties      |   |   |   |       |       | <b>bestemmingsreserves</b> | <b>1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     | <b>31-12-2022</b>       |
| en restauraties             |   |   |   |       |       | <b>(RIM cilinders)</b>     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
| <b>Totaal cilinders</b>     |   |   |   |       |       |                            | <b>1.711.007</b>                                                                                                                                                                                                                                                | <b>353.253</b>    | <b>92.812</b>      | <b>0</b>            | <b>1.971.448</b>        |
| RIM cilinder 5: Dekking     |   |   |   |       |       |                            | 0                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                 | 0                  | 2.250               | 2.250                   |
| vervanging, renovaties      |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
| en restauraties             |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
| <b>Verloopstaat Reserve</b> |   |   |   |       |       |                            | <b>Stand 1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Stand 31-12-2022</b> |
| Realisatie 2022             |   |   |   |       |       |                            | 0                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                 | 0                  | 2.250               | 2.250                   |
| Begroting 2022              |   |   |   |       |       |                            | 0                                                                                                                                                                                                                                                               |                   | 0                  | 2.250               | 2.250                   |
| Vershil Realisatie -        |   |   |   |       |       |                            | 0                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                 | 0                  | 0                   | 0                       |
| Begroting                   |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
| <b>Toelichting Reserve</b>  |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |
| Raadsbesluit:               |   |   |   |       |       |                            | November 2020                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |                    |                     |                         |
| Doel Reserve:               |   |   |   |       |       |                            | Cilinder 5 dekt de kapitaallasten van vervangingsinvesteringen, renovaties of restauraties voortvloeiende, voor zover deze niet uit de staande begroting en meerjarenraming kunnen worden opgevangen.                                                           |                   |                    |                     |                         |
| Toelichting Realisatie      |   |   |   |       |       |                            | Voor zover de bedragen die in 2022 zijn toegevoegd aan cilinder 0 niet dienden ter dekking van vervangingsinvesteringen, renovaties of restauraties, zijn ze overgeheveld naar cilinder 4. Vervolgens zijn ze naar behoefte overgeheveld naar cilinders 1 en 2. |                   |                    |                     |                         |
| 2022:                       |   |   |   |       |       |                            | Conform begroting uitgevoerd                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                     |                         |
| Toelichting Verschil        |   |   |   |       |       |                            | N.v.t.                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                     |                         |
| Realisatie - Begroting      |   |   |   |       |       |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                     |                         |

|                         |         |   |   |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
|-------------------------|---------|---|---|--------|---------|----------------------------|-------------------|-------------------|--------------------|---------------------|-------------------|
| RIM cilinder 7:         | 915.469 | 0 | 8 | -8.842 | 906.619 | <b>Realisatie</b>          | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Onttrekking</b> | <b>Actualisatie</b> | <b>Eindstand</b>  |
| Verkoopopbrengst        |         |   |   |        |         | <b>bestemmingsreserves</b> | <b>1-1-2022</b>   |                   |                    |                     | <b>31-12-2022</b> |
| Eneco                   |         |   |   |        |         | <b>(RIM cilinders)</b>     |                   |                   |                    |                     |                   |
| <b>Totaal cilinders</b> |         |   |   |        |         |                            | <b>1.711.007</b>  | <b>353.253</b>    | <b>92.812</b>      | <b>0</b>            | <b>1.971.448</b>  |
| RIM cilinder 7:         |         |   |   |        |         |                            | 915.469           | 0                 | 8                  | -8.842              | 906.619           |
| Verkoopopbrengst        |         |   |   |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |
| Eneco                   |         |   |   |        |         |                            |                   |                   |                    |                     |                   |

| Verloopstaat Reserve            | Stand 1-1-2022 | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Stand 31-12-2022 |
|---------------------------------|----------------|------------|-------------|--------------|------------------|
| Realisatie 2022                 | 915.469        | 0          | 8           | -8.842       | 906.619          |
| Begroting 2022                  | 915.469        |            | 45          | 45           | 915.469          |
| Verschil Realisatie - Begroting | 0              | 0          | -37         | -8.887       | -8.850           |

#### Toelichting Reserve

Raadsbesluit: November 2020

Doel Reserve: Een adviescommissie doet voorstellen voor het bestemmen van dit geld, waarbij de omvang van de verkoopopbrengsten Eneco zoveel mogelijk in stand blijft. Bestemmingen worden binnen de RIM verplaatst naar cilinder 0 voor dekking van de begroting en cilinder 3 voor dekking van de exploitatielasten en risico's van fondsen, leningen en deelnemingen. Cilinder 7 is gevuld met de opbrengst die in 2020 werd gerealiseerd als gevolg van de verkoop van aandelen Eneco. De verkoopopbrengst wordt aangewend voor investeringen voldoen aan de voorwaarden bezit-voor-bezit, revolveren en tenminste 50% cofinanciering genereren. Daarmee is het geld bij uitstek geschikt voor investeringen in financiële vaste activa (zie cilinder 3). Door te investeren in activa en projecten die revolveren, wordt de verkoopopbrengst op de lange termijn in stand gehouden, waardoor ook toekomstige generaties over deze investeringsruimte kunnen beschikken. Tot en met 2028 wordt volgens een aflopende reeks, in totaal 30,9 mln gebruikt voor het geleidelijk opvangen van het structurele begrotingsknelpunt dat bij de verkoop van Eneco is ontstaan wegens het wegvallen van inkomsten uit dividend. Dit is overgeboekt naar cilinder 0.

Toelichting Realisatie 2022: In 2022 is één project door Eneco commissie beoordeeld en goedgekeurd, het gaat om het project Walstroombestemmingen, waarbij aangemeerde cruiseschepen worden voorzien van electriciteit aan de Wilhelminapier. Op grond hiervan zijn de benodigde middelen (€ 11,25 mln.) overgeheveld naar cilinder 3. De onttrekking betreft de dekking van de benodigde middelen voor dit project. Voor een overzicht van alle investeringen die met behulp van de verkoopopbrengst zijn gedaan, wordt verwezen naar één van de onderstaande tabellen.

Toelichting Verschil Realisatie - Begroting De onttrekking voor de lasten is € 37k lager dan begroot. De onttrekking betreft lagere gerealiseerde kosten van de adviescommissie Eneco wegens een beperkt aanbod van projecten voor advisering.

|                   |   |   |   |         |         |
|-------------------|---|---|---|---------|---------|
| RIM cilinder 8:   | 0 | 0 | 0 | 260.301 | 260.301 |
| Verkoopopbrengst  |   |   |   |         |         |
| erfpachtconversie |   |   |   |         |         |

| Realisatie          | Beginstand | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie | Eindstand  |
|---------------------|------------|------------|-------------|--------------|------------|
| bestemmingsreserves | 1-1-2022   |            |             |              | 31-12-2022 |
| (RIM cilinders)     |            |            |             |              |            |
| Totaal cilinders    | 1.711.007  | 353.253    | 92.812      | 0            | 1.971.448  |
| RIM cilinder 8:     | 0          | 0          | 0           | 260.301      | 260.301    |

Verkoopopbrengst

erfpachtconversie

| Verloopstaat Reserve                        | Stand 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Toevoeging | Onttrekking | Actualisatie   | Stand 31-12-2022 |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------|----------------|------------------|
| Realisatie 2022                             | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0          | 0           | 260.301        | 260.301          |
| Begroting 2022                              | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |            | 0           | 532            | 532              |
| Verschil Realisatie - Begroting             | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0          | 0           | 261.806        | 259.769          |
| Toelichting Reserve                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |            |             |                |                  |
| Raadsbesluit:                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |            |             | September 2022 |                  |
| Doel Reserve:                               | Cilinder 8 dekt de kapitaallasten van nieuwe investeringen, voor zover deze niet uit de staande begroting en meerjarenraming kunnen worden opgevangen. De erfpachtbaten worden aangewend voor investeringen voldoen aan de voorwaarden bezit-voor-bezit en zonder noodzaak tot vervanging, renovatie of restauratie (leidt niet voor de gemeente tot structurele lasten). |            |             |                |                  |
| Toelichting Realisatie 2022:                | In de actualisatie is de erfpachtconversie voor 2022 (€ 267,6 mln) en de overboeking van dekking vanuit investeringsvoorstel 2023 naar cilinder 1 (€ 7,3 mln) weergegeven.                                                                                                                                                                                                |            |             |                |                  |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting | N.v.t.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |             |                |                  |

|        |           |         |        |   |           |
|--------|-----------|---------|--------|---|-----------|
| Totaal | 1.711.007 | 353.253 | 92.812 | 0 | 1.971.448 |
|--------|-----------|---------|--------|---|-----------|

## Toevoegingen

In 2022 € 353,3 mln toegevoegd aan de RIM, waarvan € 35,1 mln aan bespaarde rente en € 267,6 mln aan erfpachtconversie.

Alle middelen die toegevoegd worden aan de Rotterdamse Investeringsmotor (RIM), komen in cilinder 0 (Allocatie investeringsmiddelen) terecht. Vanuit deze cilinder wordt het geld herverdeeld over de overige cilinders.

Cilinder 6, Investeringsmiddelen genererend vermogen, wordt niet gebruikt, en is daarom niet opgenomen in de overzichten.

Cilinder 8, Verkoopopbrengst erfpachtconversie is een nieuwe cilinder en bevat de erfpachtbaten van verkoop erfpachtsgronden door twee grote wooncorporaties. Op grond van het raadsbesluit over afdoening motie Vonk, zijn deze middelen toegevoegd aan deze cilinder.

## Onttrekkingen

De onttrekking aan cilinder 0 heeft betrekking op een overdracht aan bestemmingsreserve NPRZ van € 20,5 mln voor Woningbouwimpuls, capaciteit en Regiodeal.

Daarnaast is € 6,4 mln onttrokken voor het begrotingsevenwicht vanwege de dividendderving bij de verkoop van de deelneming Eneco.

De onttrekking aan cilinder 1 betreft de dekking van kapitaallasten, voornamelijk van investeringen uit het IFR.

Cilinder 2 dekt de lasten van de investeringsprojecten die niet geactiveerd mogen worden. Dit zijn lasten in de exploitatie, zoals out of pocket, uren en subsidies. Zie hiervoor de tabel onderaan deze pagina.

Cilinder 3 bevat alle bestemde middelen vanuit cilinder 7, Verkoopopbrengst Eneco. Dit cilinder garandeert risico's en dekt bijkomende exploitatielasten. In dit cilinder zijn vooral fondsen, aandelenkapitaal, subsidies en leningen opgenomen. Wanneer binnen cilinder 3 geld beschikbaar komt, door verkoop, aflossing of einde project, vloeit het restant terug naar cilinder 7. Op deze wijze wordt zoveel als mogelijk voldaan aan de wens om de omvang van de verkoopopbrengst Eneco in stand te houden.

Aan cilinder 4 wordt jaarlijks vanuit de exploitatie middelen toegevoegd, ter dekking van het nieuwe investeringsplan. Bij activering van deze investeringsprojecten, wordt jaarlijks de kapitaallasten overgebracht naar cilinder 1, of de dekking van de overige exploitatielasten naar cilinder 2.

Extra kapitaallasten voor investeringen bij vervanging, renovaties en restauraties worden geregeld binnen cilinder 5. Voeding vindt plaats door jaarlijkse toevoeging vanuit de begroting en vrijval van kapitaallasten.

In cilinder 7 zijn de middelen opgenomen die nog niet bestemd zijn vanuit de verkoopopbrengst Eneco. Er wordt niet rechtstreeks onttrokken aan dit cilinder. Dit cilinder communiceert met cilinder 3.

Aan cilinder 8, Verkoopopbrengst erfpachtconversie, is in 2022 het restant van de opbrengsten van twee grote wooncorporaties (€ 267,6 mln) toegevoegd. Vanuit het investeringsplan is vervolgens € 7,3 mln overgebracht naar cilinder 1.

## Enecomiddelen

Bijzonder aandacht voor de opbrengst van de verkoop Eneco. Na verkoop van aandelen Eneco in 2020 is € 1,2 mld toegevoegd aan RIM cilinder 7.

Een adviescommissie doet voorstellen voor het bestemmen van dit geld, waarbij de omvang van de verkoopmiddelen zoveel mogelijk in stand blijft.

Bestemmingen worden binnen de RIM verplaatst naar cilinder 3 voor dekking van de exploitatielasten, garantie van fondsen, leningen en deelnemingen.

In 2022 is één project goedgekeurd door de Enecommissie, namelijk Walstroom voor cruiseschepen aan de Wilhelminakade voor € 11,3 mln. Het bedrag van dit project is overgeboekt naar cilinder 3 voor dekking van deze exploitatielasten.

|               | Toegekend in | Realisatie t/m | Stand 31-12-2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Stand 31-12-2022 |
|---------------|--------------|----------------|------------------|----------------|-----------------|------------------|
|               | 2021 en 2022 | 2021           |                  |                |                 |                  |
| Enecomiddelen | 286.394      | 2.407          | 272.737          | 3.582          | 3.735           | 280.253          |

|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
|----------------------|--------|-------------------------------|--------|-------|-----|--------|-------------------|-----------|
| Rotterdams           | 14.000 | 842                           | 13.159 | 1.683 | 631 | 12.527 | Toegekend in 2021 | Realisati |
| Scholingsfonds (RSF) |        |                               |        |       |     |        | en 2022           |           |
| Enecomiddelen        |        | 286.394                       |        |       |     |        |                   |           |
| Rotterdams           | 14.000 |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Scholingsfonds       |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| (RSF)                |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Project omschrijving |        | Rotterdammers ondersteunen in |        |       |     |        |                   |           |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Voorwaarden          |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Enecomiddelen:       |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| 1. Bezit voor bezit: |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| 2. Revolverendheid:  |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| 3. Cofinanciering:   |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Raadsbesluit:        |        | 2021                          |        |       |     |        |                   | Plan      |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
| Toelichting          |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |
|                      |        |                               |        |       |     |        |                   |           |

|                                        |       |         |     |     |     |   |                      |           |
|----------------------------------------|-------|---------|-----|-----|-----|---|----------------------|-----------|
| DigiDeal010                            | 1.964 | 1.565   | 399 | 399 | 399 | 0 | Toegekend in 2021 en | Realisati |
|                                        |       |         |     |     |     |   |                      | 2022      |
| Enecomiddelen                          |       | 286.394 |     |     |     |   |                      |           |
| DigiDeal010                            | 1.964 |         |     |     |     |   |                      |           |
| Project                                |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| De gemeente Rotterdam zet zich         |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| omschrijving                           |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| verbeteren en de zorgkosten beheersbaa |       |         |     |     |     |   |                      |           |
|                                        |       |         |     |     |     |   |                      |           |
|                                        |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| Voorwaarden                            |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| Enecomiddelen:                         |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| 1. Bezit voor                          |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| bezit:                                 |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| 2.                                     |       |         |     |     |     |   |                      |           |
| Revolverendheid:                       |       |         |     |     |     |   |                      |           |

3. Cofinanciering:

**Raadsbesluit:** 2021 **Plar**

**Toelichting** Drieëntwintig Rotterdamse project

**Energietransitiefonds** 25.000 - 25.000 - - 25.000 **Toegekend in** **Realisati**

**1: particulieren**

**2021 en 2022**

**Enecomiddelen** 286.394

**Energietransitiefonds** 25.000

**1: particulieren**

**Project omschrijving** Voor het Energietransitiefonds reg

Rotterdammers worden le

Het Stimuleringsfonds Volkshuisvest

De RIM staat garant voor me

**Voorwaarden**

**Enecomiddelen:**

1. Bezit voor bezit:

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

**Raadsbesluit:** 2021 **Plar**

**Toelichting** Ultimo 2022 zijn

**Energietransitiefonds** 6.500 - 6.500 - - 6.500 **Toegekend in** **Realisati**

**3: vve's en MKB**

**2021 en 2022**

**Enecomiddelen** 286.394

**Energietransitiefonds** 6.500

### 3: vve's en MKB

**Project omschrijving** Voor het Energietransitiefonds reg  
Rotterdammers worden le  
verduurzaming en verbeteri  
Het Stimuleringsfonds Volkshuisvest  
De RIM staat garant voor mog

#### Voorwaarden

#### Enecomiddelen:

1. Bezit voor bezit:

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

**Raadsbesluit:** 2021 **Plar**

**Toelichting** Ultimo 20

|                       |         |   |         |   |   |         |  |  |  |
|-----------------------|---------|---|---------|---|---|---------|--|--|--|
| Energietransitiefonds | 100.000 | - | 100.000 | - | - | 100.000 |  |  |  |
|-----------------------|---------|---|---------|---|---|---------|--|--|--|

4: ETF-R

2021 en 2022

|                      |                |
|----------------------|----------------|
| <b>Enecomiddelen</b> | <b>286.394</b> |
|----------------------|----------------|

|                              |         |
|------------------------------|---------|
| <b>Energietransitiefonds</b> | 100.000 |
|------------------------------|---------|

4: ETF-R

**Project omschrijving** Voor het Energietransitiefonds rege  
financierii  
De middelen worden voor een loo  
Het fondsbeheer en -management  
De RIM staat garant voor mog

#### Voorwaarden

#### Enecomiddelen:

1. Bezit voor bezit:

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

**Raadsbesluit:** 2021 **Plar**

**Toelichting** Ultimo 2022 was € 14  
In 2022 is € 1

|                         |        |   |        |   |   |        |                             |                  |
|-------------------------|--------|---|--------|---|---|--------|-----------------------------|------------------|
| <b>Kapitaalstorting</b> | 63.380 | - | 63.380 | - | - | 63.380 | <b>Toegekend in 2021 en</b> | <b>Realisati</b> |
| <b>Stedin</b>           |        |   |        |   |   |        | <b>2022</b>                 |                  |

**Enecomiddelen** 286.394

**Kapitaalstorting** 63.380

**Stedin**

**Project omschrijving** Het kopen van (preferente) aandek  
Stedin gebruikt deze middelen voor

De RIM staat garant voor dez

**Voorwaarden**

**Enecomiddelen:**

1. Bezit voor bezit:

2.

Revolverendheid:

3. Cofinanciering: De gemeente Rotterdam participeert v

**Raadsbesluit:** 2021 **Plar**

**Toelichting** Over het aandelenk

|                        |       |   |       |   |   |       |                          |                  |
|------------------------|-------|---|-------|---|---|-------|--------------------------|------------------|
| <b>Sociaal Impact</b>  | 2.500 | - | 2.500 | - | - | 2.500 | <b>Toegekend in 2021</b> | <b>Realisati</b> |
| <b>Fonds Rotterdam</b> |       |   |       |   |   |       | <b>en 2022</b>           |                  |

(SIFR)

|                      |                                       |         |
|----------------------|---------------------------------------|---------|
| Enecomiddelen        |                                       | 286.394 |
| Sociaal Impact       |                                       | 2.500   |
| Fonds Rotterdam      |                                       |         |
| (SIFR)               |                                       |         |
| Project              | In coproductie tussen gemeente en Soc |         |
| omschrijving         |                                       |         |
|                      |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| Voorwaarden          |                                       |         |
| Enecomiddelen:       |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| 1. Bezit voor bezit: |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| 2. Revolverendheid:  |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| 3. Cofinanciering:   |                                       |         |
|                      |                                       |         |
|                      |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| Raadsbesluit:        | 2021                                  | Plar    |
|                      |                                       |         |
|                      |                                       |         |
| Toelichting          |                                       |         |
|                      |                                       |         |

|                       |       |   |       |   |   |       |                      |           |
|-----------------------|-------|---|-------|---|---|-------|----------------------|-----------|
| Groeisteun            | 7.700 | - | 7.700 | - | - | 7.700 | Toegekend in 2021 en | Realisati |
| innovatieve bedrijven |       |   |       |   |   |       | 2022                 |           |

|                      |                                          |         |
|----------------------|------------------------------------------|---------|
| Enecomiddelen        |                                          | 286.394 |
| Groeisteun           |                                          | 7.700   |
| innovatieve          |                                          |         |
| bedrijven            |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| Project              | Op rijksniveau is er € 31,8 mln. aan inv |         |
| omschrijving         |                                          |         |
|                      | Deze investering maakt onderdeel u       |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| Voorwaarden          |                                          |         |
| Enecomiddelen:       |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| 1. Bezit voor bezit: |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| 2.                   |                                          |         |
| Revolverendheid:     |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |
| 3. Cofinanciering:   |                                          |         |
| <hr/>                |                                          |         |

|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|----------------------------------|-------|---|-------|---|-----|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Raadsbesluit:</b>             | 2021                                                                              | <b>Plar</b>      |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Toelichting</b>               |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
| <b>Uniiq</b>                     | 3.000 | - | 3.000 | - | -   | 3.000                            | <b>Toegekend in 2021 en 2022</b>                                                  | <b>Realisati</b> |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Enecomiddelen</b>             | 286.394                                                                           |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Uniiq</b>                     | 3.000                                                                             |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Project omschrijving</b>      | Innovatie en nieuw ondernemersschap (L sneller naar de markt te brengen. Wij bied |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Voorwaarden</b>               |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Enecomiddelen:</b>            |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | 1. Bezit voor bezit:             |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | 2. Revolverendheid:              |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | 3. Cofinanciering:               |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Raadsbesluit:</b>             | 2021                                                                              | <b>Plar</b>      |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Toelichting</b>               |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  |                                                                                   |                  |
| <b>Fonds Vitale kerngebieden</b> | 9.000 | - | 9.000 | - | 189 | 8.811                            | <b>Toegekend in 2021 en 2022</b>                                                  | <b>Realisati</b> |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Enecomiddelen</b>             | 286.394                                                                           |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Fonds Vitale kerngebieden</b> | 9.000                                                                             |                  |
|                                  |       |   |       |   |     | <b>Project omschrijving</b>      | Het Fonds Vitale kerngebieden heeft                                               |                  |
|                                  |       |   |       |   |     |                                  | • Het voorkomen van m                                                             |                  |

|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|----|--|--|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------|--|--|
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <b>Voorwaarden</b>                    |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <b>Enecomiddelen:</b>                 |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | 1. Bezit voor bezit:                  |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | 2.                                    |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | Revolverendheid:                      |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | 3. Cofinanciering:                    |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <b>Raadsbesluit:</b> 2021 <b>Plar</b> |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  | <b>Toelichting</b>                    |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
|    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |
| </ |  |  |  |  |  |  |  |  |  |                                       |  |  |

|                      |                |
|----------------------|----------------|
| <b>Enecomiddelen</b> | <b>286.394</b> |
|----------------------|----------------|

|                         |        |
|-------------------------|--------|
| <b>Woningbouwimpuls</b> | 15.000 |
|-------------------------|--------|

**Noordrand****Zuiderpark**

|                             |                                                                                                    |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Project omschrijving</b> | Het betreft de eigen middelen die h<br>ruim 2.500 (grotendeels betaalbare)<br>en € 25 mln gemeente |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Voorwaarden****Enecomiddelen:**

|                      |                                     |
|----------------------|-------------------------------------|
| 1. Bezit voor bezit: | Het versnellen van de bouw van beta |
|----------------------|-------------------------------------|

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

|                      |      |            |
|----------------------|------|------------|
| <b>Raadsbesluit:</b> | 2021 | <b>Pla</b> |
|----------------------|------|------------|

|                    |                                        |
|--------------------|----------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | In 2022 zijn voor diverse projecten de |
|--------------------|----------------------------------------|

|                         |        |   |        |   |   |        |                          |                  |
|-------------------------|--------|---|--------|---|---|--------|--------------------------|------------------|
| <b>Woningbouwimpuls</b> | 13.000 | - | 13.000 | - | - | 13.000 | <b>Toegekend in 2021</b> | <b>Realisati</b> |
| <b>Schiedam-Noord</b>   |        |   |        |   |   |        | <b>en 2022</b>           |                  |

|                      |                |
|----------------------|----------------|
| <b>Enecomiddelen</b> | <b>286.394</b> |
|----------------------|----------------|

|                         |        |
|-------------------------|--------|
| <b>Woningbouwimpuls</b> | 13.000 |
|-------------------------|--------|

**Schiedam-Noord**

|                             |                                                                   |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Project omschrijving</b> | Woni<br>Doel: Impuls aan woningbouw op d<br>Met rijkssubsidie van |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------|

**Voorwaarden****Enecomiddelen:**

|                      |                                     |
|----------------------|-------------------------------------|
| 1. Bezit voor bezit: | Het versnellen van de bouw van beta |
|----------------------|-------------------------------------|

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

Raadsbesluit: 2021 Plar

Toelichting

Woningbouwimpuls 3.700 - 3.700 - - 3.700 Toegekend in 2021 Realisati  
Alexanderknoop en 2022

Enecomiddelen 286.394

Woningbouwimpuls 3.700

Alexanderknoop

Project omschrijving Wonit

Doel: Impuls aan woningbouw op d

Met rijkssubsidie van

Voorwaarden

Enecomiddelen:

1. Bezit voor bezit: Het versnellen van de bouw van beta

2. Revolverendheid:

3. Cofinanciering:

Raadsbesluit: 2021 Plar

Toelichting

Walstroom 11.250 - - - - 11.250 Toegekend in 2021 Realisati  
en 2022

Enecomiddelen 286.394

Walstroom 11.250

Project 1

omschrijving

|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|-------------|-------|---|-------|---|-------|---|-----------------------|-------------------------|
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Voorwaarden</b>    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Enecomiddelen:</b> |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 1. Bezit voor bezit:  |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 2. Revolverendheid:   |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 3. Cofinanciering:    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Raadsbesluit:</b>  | <b>2022</b> <b>Plan</b> |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Toelichting</b>    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
| Lening Ahoy | 2.400 | - | 2.400 | - | 2.400 | - | Toegekend in 2021     | Realisati               |
|             |       |   |       |   |       |   | en 2022               |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Enecomiddelen</b>  | <b>286.394</b>          |
|             |       |   |       |   |       |   | Lening Ahoy           | 2.400                   |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Project</b>        |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | omschrijving          |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Voorwaarden</b>    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Enecomiddelen:</b> |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 1. Bezit voor bezit:  |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 2. Revolverendheid:   |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | 3. Cofinanciering:    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Raadsbesluit:</b>  | <b>2021</b> <b>Plan</b> |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |
|             |       |   |       |   |       |   | <b>Toelichting</b>    |                         |
|             |       |   |       |   |       |   |                       |                         |

Hieronder wordt per project inzicht gegeven in de projectomschrijving, de inhoudelijke toelichting op hetgeen in 2022 is gerealiseerd en een financiële toelichting op het verschil tussen de begroting en realisatie.

| Budget | Realisatie | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant  |
|--------|------------|-----------|------------|----------|----------|
| RIM    | t/m 2021   | 2022      | 2022       |          | per 1-1- |

| 2023                       |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|----------------------------|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------------------|---------|---------|--------------------|---------------------|----------------|-----------------|--------|
| Algemene middelen          | 364.952 | 206.169                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 66.465 | 50.383            | -16.083 | 108.400 |                    |                     |                |                 |        |
| IFR - Stadshavens:         | 20.660  | 19.345                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1.143  | 1.013             | -130    | 302     | Budget RIM         | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2023 |        |
| M4H                        |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|                            |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         | Algemene middelen  | 364.952             | 206.169        | 66.465          | 50.383 |
|                            |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         | IFR - Stadshavens: | 20.660              | 19.345         | 1.143           | 1.013  |
|                            |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         | M4H                |                     |                |                 |        |
| <b>Algemene informatie</b> |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
| Project omschrijving       |         | Transformatie in havengebied nabij de stad naar een meer stedelijke economie. De middelen worden ingezet voor de realisatie van de aanpak van de water en de ontwikkeling van het gebied.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
| Gebied                     |         | Noord                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
| Planning                   |         | 2011                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        | tot               |         | 2023    |                    |                     |                |                 |        |
| Dekking                    |         | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        | Gemeente (overig) |         | Derden  |                    | Tot                 |                |                 |        |
|                            |         | 20.660                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        | 0                 |         | 0       |                    | 20.660              |                |                 |        |
| Toelichting                |         | Dit project loopt af in 2022, voorstel om resterende middelen nog in te zetten in 2023.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
| Toelichting                |         | Het Ruimtelijk Raamwerk Merwe-Vierhavens vormt de basis voor de inrichting van het gebied. Om de ambitie van het Ruimtelijk Raamwerk te realiseren is een bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan M4H en het bijbehorende MilieuEffectRapportage (MER) vormen de planologische kader voor de bouw van 2.700 woningen in de Merwehaven en de verdere ontwikkeling van het gebied. Begin 2022 is het voorontwerpbestemmingsplan afgerond en heeft er vooroverleg plaatsgevonden met de Provincie en het Hoogheemraadschap. Vanaf mei 2022 zijn de reacties uit het vooroverleg verwerkt en is het plan verder afgerond. Er is veel aandacht besteedt aan het geluid-, stikstof- en verkeersonderzoek. 21 februari 2022 heeft het college van B&W de mobiliteitsstrategie M4H vastgesteld. Hierin zijn ook een aantal maatregelen vastgesteld waaronder het deelonderzoek Financieel-Organisatorisch model. Met de uitvoering van het plan wordt er al volop in gezet om de ambitie van het Ruimtelijk Raamwerk te realiseren. Het Marconiplein is de herinrichting van het Marconiplein geagendeerd als een van de prioriteiten. Het Marconiplein is ingebracht als casus in de ontwerpstudie Stad x Ruimte. Begin 2022 is een aantal studies in de stedelijke prioriteiten opgenomen. |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
| Uitvoering (inhoudelijk)   |         | - Het Marconiplein: in het Ruimtelijk Raamwerk is de herinrichting van het Marconiplein geagendeerd als een van de prioriteiten. Het Marconiplein is ingebracht als casus in de ontwerpstudie Stad x Ruimte. Begin 2022 is een aantal studies in de stedelijke prioriteiten opgenomen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|                            |         | - - Marconikwartier: Voor het Marconikwartier is gestart met een haalbaarheidsstudie. Deze is in opbouw. Het doel is om van het afstemmen van de mogelijkheden voor het Marconikwartier in relatie tot de bestemmingen van het gebied.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|                            |         | - Voor het Inrichtingsplan (IP) Marconistraat is een rijkssubsidie (versnellingsgelden mobiliteit) aangevraagd. De cofinanciering is geregeld De IP-1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|                            |         | - Personenvervoer over water. Vanaf 1 januari 2022 nam Watertaxi Rotterdam de bestaande Waterbuslijnen over. De nieuwe verbinding RDM/Heijplaat naar M4H Marconistraat en het daarbij behorende deelfietsstelsel is in aanbouw. De route naar de halte is ook aangepakt om een betere en veilige doorstroming te realiseren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |
|                            |         | - Voor het Keilekwartier is gewerkt aan een haalbaarheidsstudie. Afgelopen jaar heeft in het kader van de MER procedure mogelijkheden voor het Keilekwartier in relatie tot de bestemmingsplan en MER-procedure M4H. Daarna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |                   |         |         |                    |                     |                |                 |        |

- Het IP Keileweg is gerealiseerd. Het eerste openbare ruimte project voor de transformatie van het gebied  
verkeer naar het gebied, waar het langzaam verkeer vrij liggende stroken heeft om zich veilig te v

|              |                                                                                                            |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting  | De uitwerking van het bestemmingsplan heeft het afgelopen jaar de hoogste prioriteit gehad. Dit planologis |
| Verschil     | per deelgebied mogelijk te maken. De beschikbare capaciteit is vooral hiervoor ingezet waardoor de uitwe   |
| realisatie - | minder                                                                                                     |
| begroting    |                                                                                                            |
| (financieel) |                                                                                                            |

|               |                     |
|---------------|---------------------|
| Bedrag        | Niet van toepassing |
| herbestemming |                     |

|               |
|---------------|
| Toelichting   |
| herbestemming |

IFR - Coolsingel 9.140 7.004 859 560 -299 1.577

Budget RIM Realisatie t/m 2021 Begroting 2022 Realisatie 2022

|                   |         |         |        |        |
|-------------------|---------|---------|--------|--------|
| Algemene middelen | 364.952 | 206.169 | 66.465 | 50.383 |
|-------------------|---------|---------|--------|--------|

|                  |       |       |     |     |
|------------------|-------|-------|-----|-----|
| IFR - Coolsingel | 9.140 | 7.004 | 859 | 560 |
|------------------|-------|-------|-----|-----|

|                     |
|---------------------|
| Algemene informatie |
|---------------------|

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Reconstructie van de Coolsingel naar een boulevard met allure. De Coolsingel krijgt een nieuw profiel van de Schilderstraat/Witte de Withstraat. Het nieuwe profiel zorgt voor goede verbindingen tussen het Lijn<br>Het profiel wordt opnieuw ingedeeld met meer ruimte en comfort voor voetgangers en fietsers.<br>hoogwaardige bestrating die aansluit op de monumentale gevels. Door de inrichting met bijzondere v<br>verblijf o |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|        |         |
|--------|---------|
| Gebied | Centrum |
|--------|---------|

|          |       |                   |        |        |
|----------|-------|-------------------|--------|--------|
| Planning | 2015  | tot               | 2025   |        |
| Dekking  | IFR   | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 9.140 | 0                 | 0      | 9.140  |

#### Toelichting

|               |                                                                                                                    |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | De Coolsingel is sinds april 2021 geheel functioneel, maar aan de westzijde voor een groot deel be                 |
| Uitvoering    | coronapandemie en de lockdown in India kon niet al het geplande natuursteen, dat daar gepr                         |
| (inhoudelijk) | De vervangingsopgave van betonsteen naar natuursteen naar natuursteen in cirkelpatronen is begin 2022 gestart, afg |

Ook zal in 2025 de buitenruimte voor het Postkantoor en de strook voor de bouwplaats van Coolsingel 75  
tijdelijk gebruikte beton

|             |                                                                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting | De werkelijke kosten 2022 zijn lager dan geraamd. Een flink deel van deze kosten zal gemaakt worden in |
| Verschil    | do                                                                                                     |

Pagina 809 van 1085



Project omschrijving Coalitieakkoord: "Sportaccommodaties worden verduurzaamd om energiezuiniger te kunnen op  
hierbij helpen." Met een bijdrage uit het IFR worden sportaccommodaties verduurzaam  
subsidiebudget ten behoeve van energiebesparende maatregelen voor breedtesportvereniging  
initiatieven met sportverenigingen. Bij onderbenutting door de verenigingen worden uit het bi

|                        |                                                                                                    |                   |        |        |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied                 |                                                                                                    |                   |        |        |
| Planning               | 2021                                                                                               | tot               |        | 2030   |
| Dekking                | IFR                                                                                                | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|                        | 1.600                                                                                              | 0                 | 0      | 1.60   |
| Toelichting            |                                                                                                    |                   |        |        |
| Toelichting            | Met deze financiële aanvulling op de kwaliteitsslag sportcomplexen zijn twee extra kunstgrasvelden |                   |        |        |
| Uitvoering             | rvv Neptunus-Schiebroek aan de Hazelaarweg en één op het door FC Pretoria en De Egelantier Bo      |                   |        |        |
| (inhoudelijk)          | Eerstgenoemde is opgeleverd in augustus 2020, laatstgenoemde in augustus 2021. Het budget wor      |                   |        |        |
|                        | die met deze investeringen gepaard ga                                                              |                   |        |        |
| Toelichting Verschil   |                                                                                                    |                   |        |        |
| realisatie - begroting |                                                                                                    |                   |        |        |
| (financieel)           |                                                                                                    |                   |        |        |
| Bedrag                 | Niet van toepassing                                                                                |                   |        |        |
| herbestemming          |                                                                                                    |                   |        |        |
| Toelichting            | Niet van toepassing                                                                                |                   |        |        |
| herbestemming          |                                                                                                    |                   |        |        |

|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|----------------------|-----|---|-----|-----|------|-----|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Rondje Stadionpark - | 447 | 0 | 347 | 118 | -229 | 329 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| De Kreek             |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |
|                      |     |   |     |     |      |     |            |                     |                |                 |

| Toelichting                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-------|---|--------|-------|
| Toelichting                                                                                                 | In 2021 is het definitieve inrichtingsplan gereed gekomen en heeft Rondje Stadionpark de Loop Award                                                                                     |   |       |   |        |       |
| Uitvoering                                                                                                  | aanbesteding gegund. Daarna bleek materiaal voor in het specifieke asfalt van Rondje Stadionpark niet                                                                                   |   |       |   |        |       |
| (inhoudelijk)                                                                                               | augustus is gestart. Een groot deel van de werkzaamheden zijn uitgevoerd. De oplevering                                                                                                 |   |       |   |        |       |
| Toelichting                                                                                                 | Doordat een deel van het materiaal niet leverbaar was in de eerste helft van het jaar, zijn de werkzaa                                                                                  |   |       |   |        |       |
| Verschil                                                                                                    | name de seizoensgebonden werk                                                                                                                                                           |   |       |   |        |       |
| realisatie -                                                                                                |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| begroting                                                                                                   |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| (financieel)                                                                                                |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Bedrag                                                                                                      | Niet van toepassing                                                                                                                                                                     |   |       |   |        |       |
| herbestemming                                                                                               |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Toelichting                                                                                                 | Niet van toepassing                                                                                                                                                                     |   |       |   |        |       |
| herbestemming                                                                                               |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
|                                                                                                             |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| IFR - Pilots                                                                                                | 6.400                                                                                                                                                                                   | 0 | 5.900 | 0 | -5.900 | 6.400 |
| aardgasvrij                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Budget RIMRealisatie t/m 2021Begroting 2022Realisatie 2022                                                  |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Algemene middelen364.952206.16966.46550.383                                                                 |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| IFR - Pilots6.40005.9000                                                                                    |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| aardgasvrij                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Algemene informatie                                                                                         |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Project omschrijving                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Gebied                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Planning2021tot2030                                                                                         |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| DekkingIFRGemeente (overig)DerdenTotaal                                                                     |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| 6400006400                                                                                                  |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Toelichting                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Toelichting                                                                                                 | Pendrecht Zuid. Woningeigenaren hebben april 2021 een financieel voorstel ontvangen om over te                                                                                          |   |       |   |        |       |
| Uitvoering                                                                                                  | ontwikkelingen heeft Va                                                                                                                                                                 |   |       |   |        |       |
| (inhoudelijk)                                                                                               | (1) Ontwikkelingen bij Warmtebedrijf Rotterdam waardoor het lange tijd onzeker was wie de n<br>betekenen voor de warmte inkoop tarieven. Oktober 2022 is Warmtebedrijf Rotterdam verkoc |   |       |   |        |       |
| (2) Oktober 2022 heeft het Kabinet besloten dat warmtenetten in de toekomst met een meerderhe               |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Daarop heeft Vattenfall in geheel Nederland de gebiedsontwikkelingen stopgezet, dus ook in Per              |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| een in                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Pendrecht Noord. Voor dit gebied is de businesscase tijdelijk stopgezet door dezelfde factor                |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| verwachting za                                                                                              |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| Toelichting VerschilNaar verwachting volgt in 2023 een FID waardoor dit geld in de periode 2023 - 2030 worc |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |
| realisatie - begroting                                                                                      |                                                                                                                                                                                         |   |       |   |        |       |

Pagina 813 van 1085

Project In het Coolhavengebied in Delfshaven, achter Waaldijk en Oostkousdijk, ligt een terrein met daarop een (g)roen gebied. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

omschrijving Grond en loods zijn eigendom van gemeente Rotterdam. Gelet op de staat van de loods was sloop ook in 2011 niet mogelijk. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

loods was onbruikbaar, gevaarlijk en vervallen; opknappen was geen optie. Na de sloop moest het terrein worden herbested. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

|               |                                                                                                                   |                   |        |        |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied        |                                                                                                                   |                   |        |        |
| Planning      | 2021                                                                                                              | tot               | 2023   |        |
| Dekking       | IFR                                                                                                               | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|               | 150                                                                                                               | 0                 | 0      | 150    |
| Toelichting   |                                                                                                                   |                   |        |        |
| Toelichting   | De sloop van de loods is gereed. Nu is het zaak de grond in beheer uit te kunnen geven aan Stadsbeheer Rotterdam. |                   |        |        |
| Uitvoering    |                                                                                                                   |                   |        |        |
| (inhoudelijk) |                                                                                                                   |                   |        |        |
| Toelichting   | Kosten voor 2022 zijn iets hoger dan begroot.                                                                     |                   |        |        |
| Verschil      |                                                                                                                   |                   |        |        |
| realisatie -  |                                                                                                                   |                   |        |        |
| begroting     |                                                                                                                   |                   |        |        |
| (financieel)  |                                                                                                                   |                   |        |        |
| Bedrag        | Niet van toepassing                                                                                               |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                                   |                   |        |        |
| Toelichting   | Niet van toepassing                                                                                               |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                                   |                   |        |        |

|                    |     |     |     |    |     |    |                    |            |                     |                |                 |
|--------------------|-----|-----|-----|----|-----|----|--------------------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| IFR -              | 400 | 281 | 119 | 36 | -83 | 83 |                    | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| Sportaccommodaties |     |     |     |    |     |    |                    |            |                     |                |                 |
|                    |     |     |     |    |     |    | Algemene middelen  | 364.952    | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| verduurzaming      |     |     |     |    |     |    |                    |            |                     |                |                 |
|                    |     |     |     |    |     |    | IFR -              | 400        | 281                 | 119            | 36              |
|                    |     |     |     |    |     |    | Sportaccommodaties |            |                     |                |                 |
|                    |     |     |     |    |     |    | verduurzaming      |            |                     |                |                 |

#### Algemene informatie

Project omschrijving Coalitieakkoord: "Sportaccommodaties worden verduurzaamd om energiezuiniger te kunnen op- en af te bouwen." Met een bijdrage uit het IFR worden sportaccommodaties verduurzaamd. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

subsidiebudget ten behoeve van energiebesparende maatregelen voor breedtesportvereniging. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

initiatieven met sportverenigingen. Bij onderbenutting door de verenigingen worden uit het bi- Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie. Het gebied is in 2011 in gebruik genomen als sportaccommodatie.

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |      |                   |        |        |
| Planning | 2021 | tot               | 2026   |        |
| Dekking  | IFR  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 400  | 0                 | 0      | 400    |

|                   |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
|-------------------|-------|-----|-----|----|------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
|                   |       |     |     |    |      |       | <b>Toelichting</b>                                                                              |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting                                                                                     |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Project uitgevoerd in het kader van vermindering g                                              |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Uitvoering                                                                                      |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | (inhoudelijk)                                                                                   |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting Verschil                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Door extra tijd te nemen voor het opstellen van een nieuw programma 'Duurzaamheid en Sport-, sc |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | realisatie - begroting                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | uitgaven en                                                                                     |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | (financieel)                                                                                    |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Bedrag                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Niet van toepassing                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | herbestemming                                                                                   |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting                                                                                     |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Niet van toepassing                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | herbestemming                                                                                   |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
| IFR - Bestaande   | 1.228 | 262 | 220 | 68 | -152 | 898   |                                                                                                 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| Voorraad (oud)    |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Algemene middelen                                                                               |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 364.952                                                                                         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 206.169                                                                                         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 66.465                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 50.383                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | IFR - Bestaande Voorraad                                                                        |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 1.228                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 262                                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 220                                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 68                                                                                              |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | (oud)                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | <b>Algemene informatie</b>                                                                      |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Project omschrijving                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Het programma Bestaande Voorraad is in de collegeperiode 2006-2010 in gang gezet. Het r         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | nemen van 5.000 woningen. De daadwerkelijke verbetering van won                                 |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Gebied                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Planning                                                                                        |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 2006                                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | tot                                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 2023                                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Dekking                                                                                         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | IFR                                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Gemeente (overig)                                                                               |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Derden                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Totaal                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 1.228                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 0                                                                                               |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 0                                                                                               |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 1.228                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | <b>Toelichting</b>                                                                              |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting Uitvoering                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Doel van 5000 bouwkundig                                                                        |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | (inhoudelijk)                                                                                   |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting Verschil                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Voor Bouw- en Woningtoezicht is het project financieel afgerond. Het restantbudget word         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | realisatie - begroting                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | (financieel)                                                                                    |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Bedrag herbestemming                                                                            |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Niet van toepassing                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Toelichting herbestemming                                                                       |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Niet van toepassing                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
| IFR -             | 2.800 | 49  | 336 | 0  | -336 | 2.751 |                                                                                                 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| Blankenburgtunnel |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
| (inpassing)       |       |     |     |    |      |       |                                                                                                 |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Algemene                                                                                        |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 364.952                                                                                         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 206.169                                                                                         |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 66.465                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 50.383                                                                                          |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | IFR -                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 2.800                                                                                           |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 49                                                                                              |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 336                                                                                             |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | 0                                                                                               |            |                     |                |                 |
|                   |       |     |     |    |      |       | Blankenburgtunnel                                                                               |            |                     |                |                 |

(inpassing)

**Algemene  
informatie**

Project omschrijving De doelstelling van het project 'Blankenburgverbinding' is het realiseren van een robuuste ontsluiting (HIC) en de Greenport/Westland. De Rotterdamse inzet is gericht op de realisatie van de Kwaliteitsprogramma. Doelstelling van de gemeentelijke inzet is dat in het planproces en de Rotterdamse belangen worden geborgd. Door realisatie van het kwaliteitsprogramma zal de ruimtelijke kwaliteit van de Groene Gordel van Rozenburg, in vergelijking

Gebied

| Planning | 2019  | tot               | 2024   |        |
|----------|-------|-------------------|--------|--------|
| Dekking  | IFR   | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 2.800 | 0                 | 0      | 2.800  |

**Toelichting**

Toelichting De vergunningen voor het nieuwe dijklichaam en de grondwal aan de oostkant van Rozenburg zijn verleend. De uitvoering eind 2021 gestart met de uitvoering. Voor de latere herinrichting van de oostzijde zal in 2022 een project (inhoudelijk) verdere kwaliteitsverbetering van de Groene Gordel zal zich concentreren op het middengebied "Zeehond". in 2022 zal hiervoor

Toelichting Door een herijking van de scope voor het IP Groene Gordel en nader ecologisch onderzoek is minder Verschil realisatie - begroting (financieel)

Bedrag Niet van toepassing  
herbestemming

Toelichting Niet van toepassing  
herbestemming

IFR - Kansrijke wijken 2.088 1.309 202 156 -46 624

|                        | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|------------------------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Algemene middelen      | 364.952    | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| IFR - Kansrijke wijken | 2.088      | 1.309               | 202            | 156             |

**Algemene  
informatie**

Project omschrijving In het programma "kansrijke wijken" zijn negen wijken benoemd waar te weinig grote woningen zijn en te weinig woningen met een kleine tuin. Het doel van het programma is om de gehele wijk op dit punt meer in balans te krijgen. Na gesprekken met woningeigenaren

zijn er projecten geïdentificeerd die als katalysator voor de drie wijken Oude Noorden, Nieuwe Westen en de Nieuwe Kijk kunnen zorgen voor de juiste investeringen door marktpartijen en woningcorporaties, maar te gro

|               |                                                                                                            |                   |        |        |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied        |                                                                                                            |                   |        |        |
| Planning      | 2016                                                                                                       | tot               |        | 2024   |
| Dekking       | IFR                                                                                                        | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|               | 2.088                                                                                                      | 0                 | 0      | 2.088  |
| Toelichting   |                                                                                                            |                   |        |        |
| Toelichting   | Project Tuin van Noord is al opgeleverd. De resterende bijdrage vanuit Kansrijke Wijken betreft de re      |                   |        |        |
| Uitvoering    | gebied door een pand aan de Zwartjanstraat. Dit kan pas plaatsvinden als de huurder is vertrokke           |                   |        |        |
| (inhoudelijk) | bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is. Het bestemmingsplan is de grondslag voor huuropzeg             |                   |        |        |
|               | voorbereidingskosten.                                                                                      |                   |        |        |
|               | bijdrage vanuit Kansrijke wijken voor de Pupillenbuurt betreft de uitvoering van het Buurtverbeterplar     |                   |        |        |
|               | onderverdeeld zijn onder de thema's Wonen en Buitenruimte, Sociaal, Ondernemen en Veiligheid/Jaap          |                   |        |        |
|               | aanvoering van twee buurtprojectleiders, de wijkmanager en wijknetwerker in samenwerking met ve            |                   |        |        |
|               | Woonbron uitgevoerd. Tot nu toe is er flink wat werk verzet. Zo is er op het gebied van W                  |                   |        |        |
|               | - De Van der Hilt                                                                                          |                   |        |        |
|               | - de balkons aan de Ruilstraat zijn opgeknapt en gesprekken met Woonbron zijn gestart over de renovati     |                   |        |        |
|               | -er is een start gemaakt met het plaatsen van mooie kunstwerken op gevels van gebouwen. Het eerste k       |                   |        |        |
|               | - Vergroeningfase 1 is afgerond. De bewonersparticipatie voor fase 2                                       |                   |        |        |
|               | C                                                                                                          |                   |        |        |
|               | - De pool van buurtcontactpersonen die maandelijks voor de verspreiding van de nieuwsbrieven zor           |                   |        |        |
|               | - Ook is er veel energie aanwezig om buurtacti                                                             |                   |        |        |
|               | - De samenwerking met de welzijnsaanbieder WMO Radar resulteert in mooie activiteiten zoals het org        |                   |        |        |
|               | van vrouwen uit de buurt aan                                                                               |                   |        |        |
|               | Het Jaap Valkhoffplein staat er beter bij dan anderhalf jaar terug en met de inzet van Civitas is er       |                   |        |        |
|               | gymzaal en het pandje aan de Pupillenstraat. o.a. sportactiviteiten en individuele coaching. En tot slot 2 |                   |        |        |
|               | verbeteringen te zien. Zo kan er op de Mathenesserlaan veilig overgestoken worden en is de sch             |                   |        |        |
|               | aangepast. Op het gebied van sociale veiligheid is er een actieve beheercommissie (en beheerconvenar       |                   |        |        |
| Toelichting   | Deze realisatie van de poort/doorbraak tot Tuin van Noord zal in 2024 voltooid worden want het du          |                   |        |        |
| Verschil      |                                                                                                            |                   |        |        |
| realisatie -  |                                                                                                            |                   |        |        |
| begroting     |                                                                                                            |                   |        |        |
| (financieel)  |                                                                                                            |                   |        |        |
| Bedrag        | Niet van toepassing                                                                                        |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                            |                   |        |        |
| Toelichting   | Niet van toepassing                                                                                        |                   |        |        |

|                                      |        |        |       |       |      |     | herbestemming            |                                                                                                        |                     |                |                 |
|--------------------------------------|--------|--------|-------|-------|------|-----|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|
| IFR - Hoek van                       | 1.438  | 0      | 1.438 | 1.438 | 0    | 0   |                          | Budget RIM                                                                                             | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 20   |
| Holland - buitenruimte               |        |        |       |       |      |     | Algemene middelen        | 364.952                                                                                                | 206.169             | 66.465         | 50.3            |
| en                                   |        |        |       |       |      |     | IFR - Hoek van Holland - | 1.438                                                                                                  | 0                   | 1.438          | 1.4             |
| verkeersaanpassingen                 |        |        |       |       |      |     | buitenruimte en          |                                                                                                        |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     | verkeersaanpassingen     |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Algemene informatie                  |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Project omschrijving                 |        |        |       |       |      |     |                          | Betreft werkzaamheden kruising Strandweg                                                               |                     |                |                 |
| Gebied                               |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Planning                             |        |        |       |       |      |     |                          | 2022                                                                                                   | tot                 | 2022           |                 |
| Dekking                              |        |        |       |       |      |     |                          | IFR                                                                                                    | Gemeente (overig)   | Derden         | Tota            |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | 1.438                                                                                                  | 0                   | 0              | 1.4             |
| Toelichting                          |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Toelichting Uitvoering (inhoudelijk) |        |        |       |       |      |     |                          | Betreft een herverdeling beschikbare middelen over de jaren voor Kruising Strandweg                    |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | en een aantal fietspaden waaronder Badweg ten noorden sp                                               |                     |                |                 |
| Toelichting Verschil realisatie -    |        |        |       |       |      |     |                          | Niet van toepassing                                                                                    |                     |                |                 |
| begroting (financieel)               |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Bedrag herbestemming                 |        |        |       |       |      |     |                          | Niet van toepassing                                                                                    |                     |                |                 |
| Toelichting herbestemming            |        |        |       |       |      |     |                          | Niet van toepassing                                                                                    |                     |                |                 |
| IFR - Buitenruimte                   | 79.891 | 79.496 | 365   | 226   | -139 | 168 |                          | Budget RIM                                                                                             | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| Binnenstad                           |        |        |       |       |      |     | Algemene middelen        | 364.952                                                                                                | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
|                                      |        |        |       |       |      |     | IFR -                    | 79.891                                                                                                 | 79.496              | 365            | 226             |
|                                      |        |        |       |       |      |     | Buitenruimte             |                                                                                                        |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     | Binnenstad               |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Algemene informatie                  |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Project omschrijving                 |        |        |       |       |      |     |                          | Doel van het programma "Visie openbare ruimte binnenstad" is het totstandbrengen van een kwalitatief h |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | bezoekers en bewoners aangenaam toeven is (zgn. City Lounge gedachte). Dit wordt tot stand gebr        |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | openbaar groen beter in te richten en aangename (loop-)routes tussen die plekken te maken. Vastgeste   |                     |                |                 |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | centrum stijl, het verkeersplan, het groenplan, en h                                                   |                     |                |                 |
| Gebied                               |        |        |       |       |      |     |                          |                                                                                                        |                     |                |                 |
| Planning                             |        |        |       |       |      |     |                          | 2008                                                                                                   | tot                 | 2023           |                 |
| Dekking                              |        |        |       |       |      |     |                          | IFR                                                                                                    | Gemeente (overig)   | Derden         | Totaal          |
|                                      |        |        |       |       |      |     |                          | 79.891                                                                                                 |                     |                | 79.891          |

| Toelichting                                           |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                           | Fase 1 van het project Jacobus/Mauritsstraat is uitgevoerd. Na renovate Woonstad zal fase 2 starten. ^                                                                                                                                                |
| Uitvoering<br>(inhoudelijk)                           | fase 2. De herinrichting van het voorplein wijkpark Oude Westen is uitgevoerd. Daarnaast zijn er verspreid omgeving parkeerplaatsen onttrokken en getransformeerd naar fietsvoorziening, terras of trottoir. Tijden zijn 20 parkeerplaatsen tijdelijk |
| Toelichting                                           | Vanwege vertraging in de financiële afhandeling is er een verschil in realisatie en begroting                                                                                                                                                         |
| Verschil<br>realisatie -<br>begroting<br>(financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Bedrag<br>herbestemming                               | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                   |
| Toelichting<br>herbestemming                          | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                   |

| IFR - Buitenruimte               | 4.460                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3.128 | 50                | 84   | 34     | 1.248 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------|------|--------|-------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Timmerhuis                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |                   |      |        |       |            |                     |                |                 |
| Algemene middelen                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |                   |      |        |       | 364.952    | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| IFR - Buitenruimte<br>Timmerhuis |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |                   |      |        |       | 4.460      | 3.128               | 50             | 84              |
| <b>Algemene informatie</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |                   |      |        |       |            |                     |                |                 |
| Project omschrijving             | De binnenstad rondom het Stadhuis, Timmerhuis en voormalig Postkantoor fungeert als visitekaartje van de gemeente. Het project is opgeleverd, het Stadhuis is geheel gerenoveerd en de Meent is opnieuw ingericht. Daarop aan de buitenruimte: Stadhuisstraat, het Doelwater, Raamplein, Rode Zand, Noordmolenwerf, Sint-Jacobstraat. |       |                   |      |        |       |            |                     |                |                 |
| Gebied                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |                   |      |        |       |            |                     |                |                 |
| Planning                         | 2015                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tot   |                   | 2026 |        |       |            |                     |                |                 |
| Dekking                          | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       | Gemeente (overig) |      | Derden |       | Totaal     |                     |                |                 |
|                                  | 4.460                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |                   |      | 0      |       | 4.460      |                     |                |                 |

| Toelichting                 |                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                 | De laatste straten uit dit project worden heringericht. In 2022 heeft de gemeente gewerkt aan een plan van aanpak voor de herinrichting van de straten.                                                                            |
| Uitvoering<br>(inhoudelijk) | Jacobstraat (stuk tussen Noordmolenwerf en Binnenrotte). In 2023 wordt het ontwerp gemaakt voor de herinrichting van de straat. Het resterende budget is niet voldoende om het hele plan te realiseren. Er wordt op 2024 gerekend. |
| Toelichting                 | Het plan is in 2022 uitgebreid met de Sint Jacobstraat en met extra onderhoudswerkzaamheden. Hierin is een bedrag van 10.000,- toegevoegd aan de begroting.                                                                        |
| Verschil                    |                                                                                                                                                                                                                                    |

|                     |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|---------------------|--------|--------|-----|-----|-----|-------|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|
| realisatie -        |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| begroting           |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| (financieel)        |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| Bedrag              |        |        |     |     |     |       | Niet van toepassing                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| herbestemming       |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| Toelichting         |        |        |     |     |     |       | Niet van toepassing                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| herbestemming       |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| IFR - Buitenruimte  | 18.876 | 16.973 | 100 | 47  | -53 | 1.856 |                                                          | Budget RIM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| Laurenskwartier     |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| (Binnenrotte,       |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| Markthal, Blaak 31) |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Algemene middelen                                        | 364.952                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
|                     |        |        |     |     |     |       | IFR - Buitenruimte                                       | 18.876                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 16.973              | 100            | 47              |
|                     |        |        |     |     |     |       | Laurenskwartier (Binnenrotte,                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Markthal, Blaak 31)                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Algemene informatie                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Project omschrijving                                     | Het realiseren van een hoogwaardige buitenruimte in de omgeving van IFR - Buitenruimte. Hiermee wordt aangesloten bij grote bouwprojecten en wordt invulling gegeven aan de gebiedsontwikkeling.                                                                                                                                                    |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Gebied                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Planning                                                 | 2010                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | tot                 | 2027           |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Dekking                                                  | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Gemeente (overig)   | Derden         | Totaal          |
|                     |        |        |     |     |     |       |                                                          | 18.876                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0                   | 0              | 18.876          |
|                     |        |        |     |     |     |       | Toelichting                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Toelichting Uitvoering                                   | Het project focust zich op dit moment alleen nog op de buitenruimte tussen de Markthal en de Markthal. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met de gemeente en de provincie.                                                                                                                                                                |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | (inhoudelijk)                                            | er een concept Programma van Eisen. Na vaststelling zal er een ontwerp gemaakt worden van de buitenruimte.                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Toelichting Verschil realisatie - begroting (financieel) | Door onzekerheid over de start van de realisatie van RottaNova (i.v.m. procedure bij de provincie) is er een verschil ontstaan in de begroting van de realisatie van de buitenruimte project. Deze kosten zijn toegevoegd aan het buitenruimte project. Deze kosten zijn toegevoegd aan de begroting van de realisatie van de buitenruimte project. |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Bedrag herbestemming                                     | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Toelichting herbestemming                                | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       |                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
| IFR - Schieveen     | 8.427  | 0      | 317 | 283 | -34 | 8.143 |                                                          | Budget RIM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Algemene middelen                                        | 364.952                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
|                     |        |        |     |     |     |       | IFR - Schieveen                                          | 8.427                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                   | 317            | 283             |
|                     |        |        |     |     |     |       | Algemene informatie                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Project omschrijving                                     | Het realiseren van een natuur- en recreatiegebied in de omgeving van de Markthal.                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Gebied                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |
|                     |        |        |     |     |     |       | Planning                                                 | 2018                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | tot                 | 2025           |                 |



|                          |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
|--------------------------|--------|--------|-------|-------|------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|--------|
| Verschil                 |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| realisatie -             |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| begroting                |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| (financieel)             |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| Bedrag                   |        |        |       |       |      |        | Het resterende bedrag is nodig voor de verdere uitvoering van de Sportcampus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                |                 |        |
| herbestemming            |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| Toelichting              |        |        |       |       |      |        | Het project is een langjarig project.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |        |
| herbestemming            |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
|                          |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| IFR - Hart van Zuid      | 77.395 | 33.493 | 4.074 | 3.741 | -333 | 40.160 | Budget RIM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |        |
|                          |        |        |       |       |      |        | Algemene middelen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 364.952             | 206.169        | 66.465          | 50.383 |
|                          |        |        |       |       |      |        | IFR - Hart van Zuid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 77.395              | 33.493         | 4.074           | 3.741  |
|                          |        |        |       |       |      |        | Algemene informatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                |                 |        |
| Project omschrijving     |        |        |       |       |      |        | Het project Hart van Zuid vindt zijn oorsprong in de gemeentelijke Stadsvisie 2030. In de Stadsvisie 2030 (november 2007) is het gebied rond Ahoy, Zuidplein en Vaanweg-Pleinweg opgenomen als VIP-gebied. Het gebied wordt de zogenaamde "dubbelslag op Zuid": het wegwerken van achterstanden en het benutten van kansen. In 2016 is de out-of-pocket bijdrage van het IFR zijn ter (a) dekking van het contractbudget (onderdeel periodieke bijdrage) van Zuid, waarvoor door de ontwikkelende partij deze gebiedsontwikkeling wordt uitgevoerd; (b) de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Rotterdam. |                     |                |                 |        |
| Gebied                   |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| Planning                 |        |        |       |       |      |        | 2016                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | tot                 | 2033           |                 |        |
| Dekking                  |        |        |       |       |      |        | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gemeente (overig)   | Derden         | Totaal          |        |
|                          |        |        |       |       |      |        | 77.395                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                     |                | 77.395          |        |
|                          |        |        |       |       |      |        | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                |                 |        |
| Toelichting              |        |        |       |       |      |        | Terugblikkend op de afgelopen jaren van uitvoering zien we dat het contract enerzijds robuust is gebleken en anderzijds samenwerkende partners ruimte te vinden voor oplossingen en kansen die ten goede komen van de regio.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                |                 |        |
| Uitvoering (inhoudelijk) |        |        |       |       |      |        | De realisatie van de nieuwe zwembad opgeleverd, is de renovatie van de Hallen van Ahoy afgerond, het oude zwembad is opgeleverd. Daarnaast is het RACC opgeleverd en is het merendeel van de buitenruimte binnen het gebied opgeleverd. Het busstation en de uitbreiding van het winkelcentrum gereed gekomen.. Het project is te volgen op de website van de ontwikkelende partij.                                                                                                                                                                                                                          |                     |                |                 |        |
| Toelichting              |        |        |       |       |      |        | De out of pocket kosten zijn iets lager gebleken dat begroot. Ook zijn er wat inkomsten binnen gekomen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |        |
| Verschil                 |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| realisatie -             |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| begroting                |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| (financieel)             |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |
| Bedrag                   |        |        |       |       |      |        | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                |                 |        |
| herbestemming            |        |        |       |       |      |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |        |

|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|--------------------|-------|-------|-----|-----|---|---|---------------|---------------------|---------------------|----------------|-----------------|
|                    |       |       |     |     |   |   | Toelichting   | Niet van toepassing |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   | herbestemming |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
| IFR - Buitenruimte | 2.000 | 1.664 | 336 | 336 | 0 | 0 |               | Budget RIM          | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |
|                    |       |       |     |     |   |   |               |                     |                     |                |                 |

| Toelichting            |                                                                                                 |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Uitvoering | De ecologische onderzoeken zijn afgerond. Daarna is de kapvergunning aangevraagd                |
| (inhoudelijk)          | gesprekken gevoerd over tijdelijke maatregelen t.b.v. het oplossen van de overlast met parkeren |
| Toelichting Verschil   | Vanwege het ontbreken van een projectmanager en de landschapper zijn er minder middelen         |
| realisatie - begroting | De middelen blijven                                                                             |
| (financieel)           |                                                                                                 |
| Bedrag herbestemming   | Niet van toepassing                                                                             |
| Toelichting            | Niet van toepassing                                                                             |
| herbestemming          |                                                                                                 |

|                         |     |     |    |   |     |    |            |                     |                |               |
|-------------------------|-----|-----|----|---|-----|----|------------|---------------------|----------------|---------------|
| IFR - Blue City - Field | 325 | 293 | 33 | 0 | -33 | 33 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 20 |
|-------------------------|-----|-----|----|---|-----|----|------------|---------------------|----------------|---------------|

|     |                             |  |  |  |  |  |         |         |        |      |
|-----|-----------------------------|--|--|--|--|--|---------|---------|--------|------|
| Lab | Algemene middelen           |  |  |  |  |  | 364.952 | 206.169 | 66.465 | 50.3 |
|     | IFR - Blue City - Field Lab |  |  |  |  |  | 325     | 293     | 33     |      |

#### Algemene informatie

Project omschrijving Transformatie van de kelderruimte van het gebouw (voormalig Tropicana) tot ca. 1.150 m<sup>2</sup>  
Het 'openen' van de gevel richting de Nie

Gebied

Planning 2017 tot 2022

| Dekking | IFR | Gemeente (overig) | Derden | Tot |
|---------|-----|-------------------|--------|-----|
|         | 325 | 0                 | 0      | 3   |

#### Toelichting

Toelichting Uitvoering Hefboombudget  
(inhoudelijk)

Toelichting Verschil realisatie - Er staat nog een laatste 'tranche' van 32.500 euro open. Dit bedrag wordt uitbetaald  
begroting (financieel)

Bedrag herbestemming Niet van toepassing

Toelichting herbestemming Niet van toepassing

|                   |        |       |       |       |      |        |            |                     |                |                 |
|-------------------|--------|-------|-------|-------|------|--------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| IFR - Stadionpark | 16.681 | 4.719 | 1.570 | 1.407 | -163 | 10.555 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|-------------------|--------|-------|-------|-------|------|--------|------------|---------------------|----------------|-----------------|

|                      |             |         |         |        |        |
|----------------------|-------------|---------|---------|--------|--------|
| Infrastructuur (OOP) |             |         |         |        |        |
|                      | Algemene    | 364.952 | 206.169 | 66.465 | 50.383 |
|                      | middelen    |         |         |        |        |
|                      | IFR -       | 16.681  | 4.719   | 1.570  | 1.407  |
|                      | Stadionpark |         |         |        |        |
| Infrastructuur       |             |         |         |        |        |
| (OOP)                |             |         |         |        |        |

#### Algemene informatie

informatie

Project omschrijving Het definitief beëindigen van het stadionproject heeft diverse financiële gevolgen welke uitgewerkt worden worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Ten aanzien van het gemeentelijk mobiliteitsprogramma voorstel komen. Hierbij wordt bekeken welke maatregelen nodig en wenselijk blijven voor de gebiedso mobiliteit bij evenementen. De out-of-pocket bijdrage zijn voor de afdekking van de programmakosten tijde daarnaast voor ko

|          |        |                   |  |               |
|----------|--------|-------------------|--|---------------|
| Gebied   |        |                   |  |               |
| Planning | 2018   | tot               |  | 2030          |
| Dekking  | IFR    | Gemeente (overig) |  | Derden Totaal |
|          | 16.681 | 0                 |  | 0 16.681      |

|                                              |                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                     |
| Toelichting                                  | In 2022 zijn de laatste financiële verplichtingen aan de tramkeerlus bij de Wilhelminakade en de bijbeho                                                                            |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | /veemstraat afgerond. Samen met de gemeentelijke apparaatskosten, onderzoekskosten naar aanpassin Zuidpunt (Groeninx van Zoelenlaan) en onderzoekskosten ProRail zijn dat de werkzz |
| Toelichting                                  | De kosten voor 2022 zijn iets lager uitgevallen dan eerder bij de begroting was aangenomen. Dit komt voc                                                                            |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | in 2022 hoger waren ingeschat. Deze                                                                                                                                                 |
| Bedrag herbesteding                          | Niet van toepassing                                                                                                                                                                 |
| Toelichting herbesteding                     | Niet van toepassing                                                                                                                                                                 |

|                   |       |     |     |     |     |     |                      |                     |                |                 |
|-------------------|-------|-----|-----|-----|-----|-----|----------------------|---------------------|----------------|-----------------|
| IFR ¼ Monument GJ | 1.052 | 241 | 511 | 657 | 145 | 154 | Budget RIM           | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
| de Jongh          |       |     |     |     |     |     | Algemene middelen    | 364.952             | 206.169        | 66.465 50.383   |
| de Jongh          |       |     |     |     |     |     | IFR ¼ Monument GJ de | 1.052               | 241            | 511 657         |

|                                      |                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie                  |                                                                                                                                                                      |
| Project omschrijving                 | De restauratie van het G.J. de Jongh monument in het Museumpark. Het vooral natuurstenen en had te maken met vandalisme en metaaldiefstal. De restauratie is in 2020 |
| Gebied                               |                                                                                                                                                                      |
| Planning                             | 2017 tot 2022                                                                                                                                                        |
| Dekking                              | IFR Gemeente (overig) Derden Totaal                                                                                                                                  |
|                                      | 1.052 0 0 1.052                                                                                                                                                      |
| Toelichting                          |                                                                                                                                                                      |
| Toelichting Uitvoering (inhoudelijk) | De restauratie van het G.J. de Jonghmonun                                                                                                                            |

|                                   |       |     |     |     |      |     |                                              |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|-----------------------------------|-------|-----|-----|-----|------|-----|----------------------------------------------|--|---------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------|--|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting Verschil                         |  |                     |  | Alleen de bouwkosten zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve. De overige kosten zijn tlv |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | realisatie - begroting                       |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | (financieel)                                 |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Bedrag herbestemming                         |  |                     |  | Niet van toepassing                                                                        |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting herbestemming                    |  |                     |  | Niet van toepassing                                                                        |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     |                                              |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| IFR - Katoenveem                  | 1.400 | 517 | 302 | 157 | -145 | 726 | Budget RIM                                   |  | Realisatie t/m 2021 |  | Begroting 2022                                                                             |  | Realisatie 2022 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| leegstandsbeheer                  |       |     |     |     |      |     |                                              |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Algemene middelen                            |  | 364.952             |  | 206.169                                                                                    |  | 66.465          |  | 50.383 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | IFR -                                        |  | 1.400               |  | 517                                                                                        |  | 302             |  | 157    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Katoenveem                                   |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | leegstandsbeheer                             |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Algemene informatie                          |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Project omschrijving                         |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | Rijksmonument Katoenveem is sinds juni 2016 gemeentelijk eigendom. De gemeente wil het Katoen om de ontwikkeling van Merwe-Vierhavensgebied (M4H) te stimuleren. Het gebouw is echter in zeer Actief leegstandsbeheer tot het moment van oplevering is noodzakelijk om kraak, diefstal en var renovatie en ingebruikname aan de markt over te laten. Daarvoor moet een marktuivraag ten behoeve Leegstandbeheer is tot het moment van |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Gebied                                       |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Planning                                     |  | 2017                |  | tot                                                                                        |  | 2024            |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Dekking                                      |  | IFR                 |  | Gemeente (overig)                                                                          |  | Derden          |  | Totaal |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     |                                              |  | 1.400               |  | 0                                                                                          |  | 0               |  | 1.400  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting                                  |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting                                  |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | In 2022 is zijn maatregelen genomen t.b.v. het beheer van de Katoenveem: voornamelijk anti-kraakmaa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Uitvoering (inhoudelijk)                     |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | ten behoeve van het wind- en waterdicht houden van het pand, waaronder herstel stormschade. D. uitvoeren van onderzoek en het voeren van gesprekken om de wens- en haalbaarheid van een                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting                                  |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | De materiële beheerslasten zijn lager uitgevallen dan begroot. Voornaamste reden hiervoor is dat or                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Verschil realisatie - begroting (financieel) |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | plaatsvindt. De apparaatslasten voor de haalbaarheidsstudie zijn ook lager uitgevallen dan begroot, or instelling nog lopen en de nadere uitwerking van de planvo                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Bedrag herbestemming                         |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Toelichting herbestemming                    |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     |                                              |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| Herinrichting Lage                | 804   | 0   | 204 | 0   | -204 | 804 | Budget RIM                                   |  | Realisatie t/m 2021 |  | Begroting 2022                                                                             |  | Realisatie 2022 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| Bergse Bos tot aantrekkelijk park |       |     |     |     |      |     |                                              |  |                     |  |                                                                                            |  |                 |  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|                                   |       |     |     |     |      |     | Algemene middelen                            |  | 364.952             |  | 206.169                                                                                    |  | 66.465          |  | 50.383 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |

|                                   |     |   |     |   |
|-----------------------------------|-----|---|-----|---|
| Herinrichting Lage                | 804 | 0 | 204 | 0 |
| Bergse Bos tot aantrekkelijk park |     |   |     |   |

#### Algemene informatie

|                      |                                                                                                                                                                                 |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | De herontwikkeling van het Lage Bergse Bos is een project van de Gemeenschappelijke R<br>herontwikkeling komt voort uit de wens om het bos te moderniseren naar hedendaagse wer |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Gebied

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Planning | 2021 | tot               | 2025   |        |
| Dekking  | IFR  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 804  | 0                 | 0      | 804    |

#### Toelichting

|                                                                |                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Uitvoering<br>(inhoudelijk)                        |                                                                                                     |
| Toelichting Verschil<br>realisatie - begroting<br>(financieel) | Het project is nog in uitvoering en de uiterlijke datum oplevering is 2026. Er zijn derhalve dus ge |
| Bedrag herbestemming                                           | Niet van toepassing                                                                                 |
| Toelichting<br>herbestemming                                   |                                                                                                     |

IFR - Capaciteit 18.833 7.441 2.250 2.642 392 8.750

Feijenoord City

|                   | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|-------------------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Algemene middelen | 364.952    | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| IFR - Capaciteit  | 18.833     | 7.441               | 2.250          | 2.642           |
| Feijenoord City   |            |                     |                |                 |

#### Algemene informatie

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Dekking van de gemeentelijke apparaatskosten, voor zover zij niet gedekt zijn door een investeringskret<br>onderdeel Feyenoord City. Voor het jaar 2022 betrof dit € 2.642.000 ten behoeve van de bek<br>gebiedsontwikkeling. In totaal is er voor 20 |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Gebied

|          |        |                   |        |        |
|----------|--------|-------------------|--------|--------|
| Planning | 2019   | tot               | 2025   |        |
| Dekking  | IFR    | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 18.833 | 0                 | 0      | 18.833 |

#### Toelichting

|               |                                                                                                       |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | Het definitief beëindigen van het stadionproject heeft diverse gevolgen welke uitgewerkt worden en no |
| Uitvoering    | voorgelegd aan de gemeenteraad. Het projectteam werkt momenteel aan een alternatieve                  |
| (inhoudelijk) | gebiedsontwikkeling Feyenoord City, alsmede een nieuw Masterplan voor het hele Feyenoord City-gebi    |

gea

De gebiedsontwikkeling Feyenoord City, uit te voeren door Stichting Gebiedsontwikkeling Feyenoord City, heeft tot doel de realisatie van een woningbouwprogramma, hotels, retail, leisure en voorzieningen, aantrekkelijke openbare ruimte en een goede leefomgeving voor bewoners en bezoekers van het stadion. De gemeente verkoopt haar grondpercelen en bepaalt inhoudelijke kaders (bijvoorbeeld met betrekking tot de maximale omvang van de ontwikkeling) die aan de ontwikkelaar worden overgedragen. De ontwikkelaar faciliteert de gebiedsontwikkeling door afstemming en overleg en geeft uitvoering aan haar publiekrechtelijke verplichtingen en vergunningen. Meer informatie over het project is te vinden op [www.feyenoordcity.nl](#).

|               |                     |
|---------------|---------------------|
| Toelichting   | Niet van toepassing |
| Verschil      |                     |
| realisatie -  |                     |
| begroting     |                     |
| (financieel)  |                     |
| <hr/>         |                     |
| Bedrag        | Niet van toepassing |
| herbestemming |                     |
| <hr/>         |                     |
| Toelichting   | Niet van toepassing |
| herbestemming |                     |

| IFR - A16                  | 5.793                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2.498             | 895 | 785    | -110   | 2.510 | Budget RIM | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----|--------|--------|-------|------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Algemene middelen          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |     |        |        |       | 364.952    | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| IFR - A16                  | 5.793                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2.498             | 895 | 785    |        |       |            |                     |                |                 |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |     |        |        |       |            |                     |                |                 |
| Project omschrijving       | De gemeente Rotterdam draagt samen met de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag bij aan de inpassing van de Schiebroeksepark en de Schiedijk. Deze bijdrage uit het voorbereidingsbudget IFR betreft gemeentelijke kosten.                                                                                                                                                                          |                   |     |        |        |       |            |                     |                |                 |
| Gebied                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |     |        |        |       |            |                     |                |                 |
| Planning                   | 2018                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   | tot | 2025   |        |       |            |                     |                |                 |
| Dekking                    | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Gemeente (overig) |     | Derden | Totaal |       |            |                     |                |                 |
|                            | 5.793                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 |     | 0      | 5.793  |       |            |                     |                |                 |
| <b>Toelichting</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |     |        |        |       |            |                     |                |                 |
| Toelichting                | Begeleiden van Rijkswaterstaat en bouwconsortium De Groene Boog bij haar werkzaamheden voor de gemeente Rotterdam die dit met zich meebrengt. Het behartigen van de belangen van de ondernemers, het toezien op nakomen van de afspraken en eisen die overeengekomen zijn in het Ruimtelijke Uitvoeringsprogramma. Momenteel betreft dit de realisatie van de Schiebroeksepark en de Schiedijk. |                   |     |        |        |       |            |                     |                |                 |

|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|-----------------|-------|-------|-------|-------|-------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|--|
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting                                                                                 | De lagere onttrekking op de bestemmingsreserve A16 Rotterdam komt door een ontvangen bijdrag |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Verschil                                                                                    | Rotterdam. Dit heeft geleid                                                                  |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | realisatie -                                                                                |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | begroting                                                                                   |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | (financieel)                                                                                |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Bedrag                                                                                      | Niet van toepassing                                                                          |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | herbestemming                                                                               |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting                                                                                 | Niet van toepassing                                                                          |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | herbestemming                                                                               |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
| IFR -           | 3.425 | 1.781 | 1.644 | 1.644 | 0     | 0 |                                                                                             | Budget RIM                                                                                   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 20   |  |
| Oeververbinding |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Algemene middelen                                                                           | 364.952                                                                                      | 206.169             | 66.465         | 50.3            |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | IFR - Oeververbinding                                                                       | 3.425                                                                                        | 1.781               | 1.644          | 1.6             |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Algemene informatie                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Project omschrijving                                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Gebied                                                                                      |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Planning                                                                                    | 2019                                                                                         | tot                 | 2022           |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Dekking                                                                                     | IFR                                                                                          | Gemeente (overig)   | Derden         | Tota            |  |
|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             | 3.425                                                                                        | 0                   | 0              | 3.4             |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting                                                                                 |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting Uitvoering (inhoudelijk)                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Er wordt al een aantal jaren gewerkt aan de MIRT verkenning Oeven                           |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Oplossingsrichtingen vastgeste                                                              |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting Verschil realisatie -                                                           |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Niet van toepassing                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | begroting (financieel)                                                                      |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Bedrag herbestemming                                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Niet van toepassing                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Toelichting herbestemming                                                                   |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Niet van toepassing                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   |                                                                                             |                                                                                              |                     |                |                 |  |
| IFR - A16       | 8.846 | 0     | 0     | 8.846 | 8.846 | 0 |                                                                                             | Budget RIM                                                                                   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Algemene middelen                                                                           | 364.952                                                                                      | 206.169             | 66.465         | 50.383          |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | IFR - A16                                                                                   | 8.846                                                                                        | 0                   | 0              | 8.846           |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Algemene informatie                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Project omschrijving                                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Verstrekte bijdrage aan Rijkswaterstaat inzake de werkzaamheden aan A16, zoals meerkosten z |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Gebied                                                                                      |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | Planning                                                                                    |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | 2022                                                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | tot                                                                                         |                                                                                              |                     |                |                 |  |
|                 |       |       |       |       |       |   | 2022                                                                                        |                                                                                              |                     |                |                 |  |

| Dekking             | IFR                                                                                                   | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
|                     | 8.846                                                                                                 | 0                 | 0      | 8.846  |
| <b>Toelichting</b>  |                                                                                                       |                   |        |        |
| Toelichting         | De kosten van deelprojecten aan de A16 worden niet geactiveerd bij het Rijk volgens actuele ii        |                   |        |        |
| Uitvoering          | gemeente Rotterdam dient deze systematiek te volgen en deze bijdrage dient ten laste van de           |                   |        |        |
| (inhoudelijk)       | verwerken. Het betreft meerkosten aan de landtunnel en v                                              |                   |        |        |
| Toelichting         | De kosten van deelprojecten aan de A16 wordt niet geactiveerd bij het Rijk volgens actuele ii         |                   |        |        |
| Verschil realisatie | gemeente Rotterdam dient deze systematiek te volgen en de bijdrage ten laste van de exploitatie       |                   |        |        |
| - begroting         | De gemeente Rotterdam ging in de begroting uit van activering van deze bijdrage aan de A16, in de r   |                   |        |        |
| (financieel)        | laste van de exploitatie van het boekjaar 2022 verwerkt. De onttrekking van deze bijdrage is door dez |                   |        |        |
| Bedrag              | Niet van toepassing                                                                                   |                   |        |        |
| herbestemming       |                                                                                                       |                   |        |        |
| Toelichting         | Niet van toepassing                                                                                   |                   |        |        |
| herbestemming       |                                                                                                       |                   |        |        |

Stadshart Hoogvliet 400 0 0 273 273 127

Binnenban

|                            | Budget RIM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|
| Algemene middelen          | 364.952                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 206.169             | 66.465         | 50.383          |
| Stadshart                  | 400                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0                   | 0              | 273             |
| Hoogvliet                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| Binnenban                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| Project omschrijving       | De bijdrage wordt ingezet voor de herinrichting van de openbare ruimte in het winkelhart van Hoogvliet vergroenen, zodat er een aantrekkelijk winkelhart ontstaat met meer gebruiks- en verblijfskwaliteit. Minc groen vormen de basis voor een duurzaam klimaatbestendig centrum. Hetgeen te Hierdoor draagt het project direct bij aan de doelstelling van een groen, stedelijk woon |                     |                |                 |
| Gebied                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| Planning                   | 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | tot                 | 2023           |                 |
| Dekking                    | IFR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Gemeente (overig)   | Derden         | Totaal          |
|                            | 400                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0                   | 0              | 400             |
| <b>Toelichting</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| Toelichting                | Het project bevindt zich in de realisatiefase. Naar verwachting zijn de w                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                |                 |
| Uitvoering                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| (inhoudelijk)              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |
| Toelichting                | Voor dit project was geen bedrag in de begroting 2022 opgenomen, maar het totaal verleende budget v                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                     |                |                 |
| Verschil                   | or                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |

|                   |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
|-------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------|--------|
| realisatie -      |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
| begroting         |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
| (financieel)      |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
| Bedrag            |        |        |        |        |         |        | Niet van toepassing                                                                                                |                                                                                                               |                   |                 |        |
| herbestemming     |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
| Toelichting       |        |        |        |        |         |        | Niet van toepassing                                                                                                |                                                                                                               |                   |                 |        |
| herbestemming     |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
| IFR 4 Hoekse Lijn | 64.000 | 23.009 | 40.991 | 24.344 | -16.647 | 16.647 | Budget RIM                                                                                                         | Realisatie t/m 2021                                                                                           | Begroting 2022    | Realisatie 2022 |        |
| vertraging en     |        |        |        |        |         |        | Algemene                                                                                                           | 364.952                                                                                                       | 206.169           | 66.465          | 50.383 |
| verlenging        |        |        |        |        |         |        | middelen                                                                                                           |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | IFR 4 Hoekse                                                                                                       | 64.000                                                                                                        | 23.009            | 40.991          | 24.344 |
|                   |        |        |        |        |         |        | Lijn vertraging                                                                                                    |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | en verlenging                                                                                                      |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Algemene                                                                                                           |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | informatie                                                                                                         |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Project                                                                                                            | In het coalitieakkoord zijn middelen toegekend aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam          |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | omschrijving                                                                                                       | bijdrage van €35 mln aan het project Hoekse Lijn. De financiële uitwerking is nu geconcretiseerd, de middelen |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Op basis hiervan wordt de begroting geactualiseerd. Daarnaast is in 2019 een dividend uitkering van € 27,5 miljoen |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | van de vaststellingsovereenkomst wordt deze dividenduitkering ingezet als bijdrage aan het project. Met de         |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | lasten en baten van het project Hoekse Lijn conform de vaststelling                                                |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Gebied                                                                                                             |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Planning                                                                                                           | 2020                                                                                                          | tot               | 2023            |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Dekking                                                                                                            | IFR                                                                                                           | Gemeente (overig) | Derden          | Totaal |
|                   |        |        |        |        |         |        |                                                                                                                    | 64.000                                                                                                        | 0                 | 0               | 64.000 |
|                   |        |        |        |        |         |        | Toelichting                                                                                                        |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Toelichting                                                                                                        | Het project Metro aan Zee is technisch gereed maar doordat de benodigde vergunning nog niet is                |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Uitvoering                                                                                                         | indienststelling verschoven naar het tweede kwartaal van 2023. De restwerkzaamheden voor het project          |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | (inhoudelijk)                                                                                                      |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Toelichting                                                                                                        | Door de vertraging van de indienststelling van Metro aan Zee, is er in het jaar 2022 minder uitgegeven        |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Verschil                                                                                                           |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | realisatie -                                                                                                       |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | begroting                                                                                                          |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | (financieel)                                                                                                       |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Bedrag                                                                                                             | Niet van toepassing                                                                                           |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | herbestemming                                                                                                      |                                                                                                               |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | Toelichting                                                                                                        | Niet van toepassing                                                                                           |                   |                 |        |
|                   |        |        |        |        |         |        | herbestemming                                                                                                      |                                                                                                               |                   |                 |        |

## Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

Pagina 240

### Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

De bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling wordt gebruikt als dekking voor fysieke projecten die bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen voor aantrekkelijke en gezonde woon- en leefmilieus. Het betreft buitenruimteprojecten gekoppeld aan gebiedsontwikkeling en projecten gekoppeld aan vergroening.

### Toevoegingen

Ten behoeve van onderstaand project is in 2022 € 0,6 mln aan de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling toegevoegd:

- € 0,6 mln is vanuit cluster Stadsbeheer toegevoegd aan het Programma Extra vergroening ten behoeve van vergroening parkeerplaatsen.

### Onttrekkingen

In 2022 is aan de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling € 19 mln onttrokken.

De grootste uitgaven in 2022 hebben betrekking op de navolgende buitenruimteprojecten: Programma Extra Vergroening, Programma ecologische verbindingen, het uitvoeringsprogramma Rivieroevers 2019-2022, Het Park, Rondje Stadionpark Buitendijk, Leisure Plot (Hart van Zuid), Paradijslaan e.o. buitenruimte. Het budget voor het Voorplein Depotgebouw van het Museum Boijmans Van Beuningen is overgeheveld vanuit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling naar de bestemmingsreserve Rotterdamse Investerings Motor.

De onderbesteding ten opzichte van de Begroting 2022 wordt vooral veroorzaakt door lagere bestedingen bij het Programma Extra Vergroening, Programma ecologische verbindingen, het uitvoeringsprogramma Rivieroevers 2019-2022, Vergroening bestaande parkeerplaatsen, KPSV Bodemsanering, Evenementendek dak Museumpark, Arcadeverlichting (onderdeel van Buitenruimte RCD), Paradijslaan e.o. buitenruimte en Leisure Plot (Hart van Zuid).

Diverse projecten zijn in ontwikkeling, maar hebben in 2022 nog niet tot uitgaven geleid. Ook zijn bij diverse buitenruimte projecten de geplande werkzaamheden voor het jaar 2022 doorgeschoven naar 2023.

Hieronder wordt per project inzicht gegeven in de projectomschrijving, de inhoudelijke toelichting op hetgeen in 2022 is gerealiseerd en een financiële toelichting op het verschil tussen de begroting en realisatie.

Hieronder wordt per project inzicht gegeven in de projectomschrijving, de inhoudelijke toelichting op hetgeen in 2022 is gerealiseerd en een financiële toelichting op het verschil tussen de begroting en realisatie

|                          | Budget GO | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant per 1-1-2023 |                          |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|--------------------------|-----------|---------------------|----------------|-----------------|----------|----------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Stedelijke ontwikkeling  | 67.820    | 33.190              | 20.301         | 10.683          | -9.618   | 23.947               |                          |                                                                                                                                                                                                    |                        |
| GO - Buitenruimte        | 1.000     | 739                 | 55             | 0               | -55      | 261                  | Budget                   | Realisatie t/m                                                                                                                                                                                     | Beg                    |
| Afrikaanderwijk          |           |                     |                |                 |          |                      | GO                       | 2021                                                                                                                                                                                               |                        |
| (bloemfontein fase 1 & 2 |           |                     |                |                 |          |                      |                          |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Stedelijke ontwikkeling  | 67.820                                                                                                                                                                                             | 33.190                 |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | GO - Buitenruimte        | 1.000                                                                                                                                                                                              | 739                    |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Afrikaanderwijk          |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | (bloemfontein fase 1 & 2 |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Algemene informatie      |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Project omschrijving     | Het betreft hier de herinrichting v<br>13.619 m2 gerelateerd aan nieu<br>voor kinderen, minder auto's op<br>beheersbaar groen met meer bor<br>woonstraten Joubertstraat, Cro<br>Brede Hilledijk en |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Gebied                   |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Planning                 | 2018                                                                                                                                                                                               | tot                    |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Dekking                  | GO                                                                                                                                                                                                 | Gemeente C<br>(overig) |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      |                          | 1.000                                                                                                                                                                                              | 0                      |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Toelichting              |                                                                                                                                                                                                    |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Toelichting              | Uitvoering heeft plaats                                                                                                                                                                            |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Uitvoering (inhoudelijk) | heringericht en functioneren goe                                                                                                                                                                   |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Toelichting              | Een aantal verplichtingen die in                                                                                                                                                                   |                        |
|                          |           |                     |                |                 |          |                      | Verschil                 | Om deze verplichtingen te kunne<br>een jaar verlengd. Mocht het bed                                                                                                                                |                        |

|                    |     |     |   |   |   |    |                                             |
|--------------------|-----|-----|---|---|---|----|---------------------------------------------|
|                    |     |     |   |   |   |    | realisatie -                                |
|                    |     |     |   |   |   |    | begroting                                   |
|                    |     |     |   |   |   |    | (financieel)                                |
|                    |     |     |   |   |   |    | Bedrag                                      |
|                    |     |     |   |   |   |    | herbestemming                               |
|                    |     |     |   |   |   |    | Toelichting                                 |
|                    |     |     |   |   |   |    | herbestemming                               |
|                    |     |     |   |   |   |    |                                             |
| GO - Jaffa interne | 430 | 365 | 3 | 3 | 0 | 62 | Budget Realisatie t/m Beg                   |
| kosten gemeente SO |     |     |   |   |   |    | GO 2021                                     |
|                    |     |     |   |   |   |    | Stedelijke ontwikkeling                     |
|                    |     |     |   |   |   |    | GO - 430 365                                |
|                    |     |     |   |   |   |    | Jaffa interne                               |
|                    |     |     |   |   |   |    | kosten                                      |
|                    |     |     |   |   |   |    | gemeente SO                                 |
|                    |     |     |   |   |   |    | Algemene informatie                         |
|                    |     |     |   |   |   |    | Project Woningcorporatie Woonstad           |
|                    |     |     |   |   |   |    | omschrijving west (ca.150 nieuwe wonin      |
|                    |     |     |   |   |   |    | Woonstad de lead heeft bij dez              |
|                    |     |     |   |   |   |    | de openbare ruimte. De ge                   |
|                    |     |     |   |   |   |    | (bestemmingsplan, stedenbouw                |
|                    |     |     |   |   |   |    | ru                                          |
|                    |     |     |   |   |   |    | Doel van dit project is het t               |
|                    |     |     |   |   |   |    | gemeente inzake het o                       |
|                    |     |     |   |   |   |    | pro                                         |
|                    |     |     |   |   |   |    | Gebied                                      |
|                    |     |     |   |   |   |    | Planning 2010 tot                           |
|                    |     |     |   |   |   |    | Dekking GO Gemeente C                       |
|                    |     |     |   |   |   |    | (overig)                                    |
|                    |     |     |   |   |   |    | 430 0                                       |
|                    |     |     |   |   |   |    | Toelichting                                 |
|                    |     |     |   |   |   |    | Toelichting De gerealiseerde kosten betreft |
|                    |     |     |   |   |   |    | Uitvoering                                  |
|                    |     |     |   |   |   |    | (inhoudelijk)                               |
|                    |     |     |   |   |   |    | Toelichting                                 |
|                    |     |     |   |   |   |    | Verschil                                    |
|                    |     |     |   |   |   |    | realisatie -                                |

|                    |       |       |     |     |   |     |                     |                                  |          |
|--------------------|-------|-------|-----|-----|---|-----|---------------------|----------------------------------|----------|
|                    |       |       |     |     |   |     | begroting           |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | (financieel)        |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Bedrag              |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | herbestemming       |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Toelichting         |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Dit betreft het res |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | herbestemming       |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     |                                  |          |
| GO - Hart van Zuid | 2.500 | 1.540 | 300 | 300 | 0 | 660 | Budget              | Realisatie t/m                   | Beg      |
| (PPS deel)         |       |       |     |     |   |     | GO                  | 2021                             |          |
| Realisatiefase     |       |       |     |     |   |     |                     |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Stedelijke          | 67.820                           | 33.190   |
|                    |       |       |     |     |   |     | ontwikkeling        |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | GO - Hart van       | 2.500                            | 1.540    |
|                    |       |       |     |     |   |     | Zuid (PPS           |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | deel)               |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Realisatiefase      |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Algemene            |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | informatie          |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Project             | Het project Hart van Zuid vin    |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | omschrijving        | 2030. In de Stadsvisie 2030 (    |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | 2007) is het gebied rond Ahoy, . |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | VIP-gebied. Dit gebied           |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | "dubbelslag op Zuid": het we     |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | kansen. Hart van Zu              |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | Gebiedsontwikkelingsfonds (C     |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Gebied              |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Planning            | 2016                             | tot      |
|                    |       |       |     |     |   |     | Dekking             | GO                               | Gemeente |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | (overig)                         |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | 2.500                            | 0        |
|                    |       |       |     |     |   |     | Toelichting         |                                  |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Toelichting         | Terugblikkend op de afge         |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | Uitvoering          | enerzijds robuust is g           |          |
|                    |       |       |     |     |   |     | (inhoudelijk)       | samenwerkende partners ruim      |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | goede komen van de kwaliteit     |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | opgeleverd, is de renov          |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | zwembad is gesloopt en           |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | Daarnaast is het Rotterdam Aho   |          |
|                    |       |       |     |     |   |     |                     | busstation. Ook de inrichting va |          |

|                    |        |        |     |     |      |       |                                          |
|--------------------|--------|--------|-----|-----|------|-------|------------------------------------------|
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting                              |
|                    |        |        |     |     |      |       | Verschil                                 |
|                    |        |        |     |     |      |       | realisatie -                             |
|                    |        |        |     |     |      |       | begroting                                |
|                    |        |        |     |     |      |       | (financieel)                             |
|                    |        |        |     |     |      |       | Bedrag                                   |
|                    |        |        |     |     |      |       | herbestemming                            |
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting                              |
|                    |        |        |     |     |      |       | herbestemming                            |
|                    |        |        |     |     |      |       |                                          |
| GO - ISV3-04.03.03 | 10.893 | 10.838 | 55  | 55  | 0    | 0     | Budget Realisatie t/m 2021               |
| Bodemsanering      |        |        |     |     |      |       | GO                                       |
| Gasfabrieken       |        |        |     |     |      |       |                                          |
|                    |        |        |     |     |      |       | Stedelijke ontwikkeling 67.820 33.190    |
| GO - ISV3-04.03.03 | 10.893 | 10.838 |     |     |      |       |                                          |
| Bodemsanering      |        |        |     |     |      |       |                                          |
| Gasfabrieken       |        |        |     |     |      |       |                                          |
|                    |        |        |     |     |      |       | Algemene informatie                      |
|                    |        |        |     |     |      |       | Project omschrijving Bodemsanering       |
|                    |        |        |     |     |      |       | Gebied                                   |
|                    |        |        |     |     |      |       | Planning 2009 tot                        |
|                    |        |        |     |     |      |       | Dekking GO Gemeente (overig)             |
|                    |        |        |     |     |      |       | 10.893 0                                 |
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting                              |
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting Uitvoering Dit betreft       |
|                    |        |        |     |     |      |       | (inhoudelijk) restverontreinigingen in f |
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting Verschil                     |
|                    |        |        |     |     |      |       | realisatie - begroting                   |
|                    |        |        |     |     |      |       | (financieel)                             |
|                    |        |        |     |     |      |       | Bedrag                                   |
|                    |        |        |     |     |      |       | herbestemming                            |
|                    |        |        |     |     |      |       | Toelichting                              |
|                    |        |        |     |     |      |       | herbestemming                            |
| GO - KPSV          | 5.829  | 2.057  | 635 | 155 | -480 | 3.617 | Budget Realisatie t/m 2021               |
| Bodemsanering      |        |        |     |     |      |       | GO                                       |

|                                              |                                                                                                                  |                   |
|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Stedelijke ontwikkeling                      | 67.820                                                                                                           | 33.190            |
| GO - KPSV                                    | 5.829                                                                                                            | 2.057             |
| Bodemsanering                                |                                                                                                                  |                   |
| <b>Algemene informatie</b>                   |                                                                                                                  |                   |
| Project omschrijving                         | Het project KPSV (Kostenple<br>1995 gemaakte afspraken tu<br>moment verzelfstandigd<br>Conform de gemaakte afspr |                   |
| Gebied                                       |                                                                                                                  |                   |
| Planning                                     | 2010                                                                                                             | tot               |
| Dekking                                      | GO                                                                                                               | Gemeente (overig) |
|                                              | 5.829                                                                                                            | 0                 |
| <b>Toelichting</b>                           |                                                                                                                  |                   |
| Toelichting                                  | Voor de projectlocatie Malieklos                                                                                 |                   |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | grond van KPSV-contracten. Di<br>voor 8 andere locaties die (                                                    |                   |
| Toelichting                                  | De uitvoering is afhankelijk van                                                                                 |                   |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | locaties was in 2022 afhan<br>                                                                                   |                   |
| Bedrag herbestemming                         |                                                                                                                  |                   |
| Toelichting herbestemming                    |                                                                                                                  |                   |

|                                 |        |        |     |     |     |     |        |                |     |
|---------------------------------|--------|--------|-----|-----|-----|-----|--------|----------------|-----|
| GO - IP Toermalijn - Wildenburg | 750    | 130    | 117 | 103 | -14 | 517 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
|                                 |        |        |     |     |     |     | GO     | 2021           |     |
| Stedelijke ontwikkeling         | 67.820 | 33.190 |     |     |     |     |        |                |     |
| GO - IP Toermalijn - Wildenburg | 750    | 130    |     |     |     |     |        |                |     |

**Algemene****informatie**

Project Het bouwrijp maken en he  
omschrijving

Gebied

Planning 2019 tot

Dekking GO Gemeente C  
(overig)

750 0

**Toelichting**

Toelichting Het Voorlopig Ontwerp Inrich  
Uitvoering 2022 afgerond. Er is daarn  
(inhoudelijk) verwachting is dat deze eind jar  
Team Openbare Rui

Toelichting De werkzaamhede

Verschil

realisatie -

begroting

(financieel)

Bedrag

herbestemming

Toelichting

herbestemming

GO - Paradijslaan e. 2.700 1.362 1.241 574 -667 764 Budget Realisatie t/m Beg  
o. buitenruimte GO 2021

Stedelijke 67.820 33.190  
ontwikkeling

GO - 2.700 1.362

Paradijslaan e.

o. buitenruimte

**Algemene****informatie**

Project Bijdrage aan de koste  
omschrijving Schutterskwatier, de Rusth  
kwaliteitsimpuls buite  
voorbereiding; de uiteindelijke re  
verbaal worc

|                   |     |   |     |   |      |     |                                              |                                                                                                                                                                                  |                   |
|-------------------|-----|---|-----|---|------|-----|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
|                   |     |   |     |   |      |     | Gebied                                       |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Planning                                     | 2014                                                                                                                                                                             | tot               |
|                   |     |   |     |   |      |     | Dekking                                      | GO                                                                                                                                                                               | Gemeente (overig) |
|                   |     |   |     |   |      |     |                                              | 2.700                                                                                                                                                                            | 0                 |
|                   |     |   |     |   |      |     | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Toelichting                                  | Het betreft het                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Toelichting                                  | Wegens obstakels in de ondergr                                                                                                                                                   |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Bedrag herbestemming                         |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Toelichting herbestemming                    |                                                                                                                                                                                  |                   |
| GO - DGE-119000-  | 290 | 0 | 330 | 8 | -323 | 283 | Budget                                       | Realisatie t/m                                                                                                                                                                   | Beg               |
| Hoogvliet Loempia |     |   |     |   |      |     | GO                                           | 2021                                                                                                                                                                             |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Stedelijke ontwikkeling                      | 67.820                                                                                                                                                                           | 33.190            |
| GO - DGE-119000-  | 290 | 0 |     |   |      |     |                                              |                                                                                                                                                                                  |                   |
| Hoogvliet Loempia |     |   |     |   |      |     | Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Project omschrijving                         | De kosten voor het bouwrijp maken van deze Gebiedsgrondexploitatie voor het saneren van de verv gemaakt. Om de kosten woningen is de Loempia ofwel de kosten voor de ontwikkello |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Gebied                                       |                                                                                                                                                                                  |                   |
|                   |     |   |     |   |      |     | Planning                                     | 2009                                                                                                                                                                             | tot               |

| Dekking            | GO                                | Gemeente | C |
|--------------------|-----------------------------------|----------|---|
|                    |                                   | (overig) |   |
|                    | 290                               | 0        |   |
| <b>Toelichting</b> |                                   |          |   |
| Toelichting        | In 2022 zijn in verband met het a |          |   |
| Uitvoering         | Groeiberg kosten (en opbreng      |          |   |
| (inhoudelijk)      | de lopende grondexploitatie       |          |   |
|                    | deze kosten met deze besterr      |          |   |
|                    | pas bij beëindiging van d         |          |   |
|                    | resultaat er verrekend wordt met  |          |   |
|                    | inschatting gemaakt van: 1. de v  |          |   |
|                    | verwachte kosten en opbrengst     |          |   |
|                    | kosten voor het inrichten van     |          |   |
|                    | basis van deze doorrekening wor   |          |   |
|                    | de grondexploitatie en wat f      |          |   |
|                    |                                   |          |   |
| Toelichting        | Als gevolg v                      |          |   |
| Verschil           | woningbouwprojecten verdrag       |          |   |
| realisatie -       |                                   |          |   |
| begroting          |                                   |          |   |
| (financieel)       |                                   |          |   |
|                    |                                   |          |   |
| Bedrag             |                                   |          |   |
| herbestemming      |                                   |          |   |
|                    |                                   |          |   |
| Toelichting        |                                   |          |   |
| herbestemming      |                                   |          |   |

|                            |                                                                   |        |     |     |     |    |        |                |     |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------|-----|-----|-----|----|--------|----------------|-----|
| GO - DGE-130700-           | 3.887                                                             | 3.687  | 200 | 147 | -53 | 53 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Buitenruimte RCD           |                                                                   |        |     |     |     |    | GO     | 2021           |     |
| Stedelijke ontwikkeling    | 67.820                                                            | 33.190 |     |     |     |    |        |                |     |
| GO - DGE-130700-           | 3.887                                                             | 3.687  |     |     |     |    |        |                |     |
| Buitenruimte RCD           |                                                                   |        |     |     |     |    |        |                |     |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                   |        |     |     |     |    |        |                |     |
| Project omschrijving       | Het project Buitenruimte Rotterdam buitenruimte rondom het Centra |        |     |     |     |    |        |                |     |

|               |                                  |                |     |
|---------------|----------------------------------|----------------|-----|
| Gebied        |                                  |                |     |
| Planning      | 2018                             | tot            |     |
| Dekking       | GO                               | Gemeente       | D   |
|               | (overig)                         |                |     |
|               | 3.887                            | 0              |     |
| Toelichting   |                                  |                |     |
| Toelichting   | Het project wordt financieel afg |                |     |
| Uitvoering    | 2024 op deze beschikking jaar    |                |     |
| (inhoudelijk) |                                  |                |     |
| Toelichting   | De afronding van het p           |                |     |
| Verschil      | voorzieningen aan de afdelin     |                |     |
| realisatie -  | ingeschat. Van het restan        |                |     |
| begroting     | jaarlijks in 2023 en 2024 een be |                |     |
| (financieel)  | voor de afdeling Stadsbeheer     |                |     |
|               | afgerond en dan zal blijken      |                |     |
| Bedrag        |                                  |                |     |
| herbestemming |                                  |                |     |
| Toelichting   |                                  |                |     |
| herbestemming |                                  |                |     |
|               |                                  |                |     |
|               | Budget                           | Realisatie t/m | Beg |
|               | GO                               | 2021           |     |
| Stedelijke    | 67.820                           | 33.190         |     |
| ontwikkeling  |                                  |                |     |
| GO -          | 200                              | 111            |     |
| Delftsestraat |                                  |                |     |
| Fase 2        |                                  |                |     |
| Algemene      |                                  |                |     |
| informatie    |                                  |                |     |
| Project       |                                  |                |     |
| omschrijving  | - Verbetering van de vloer van d |                |     |
|               | - Plaatsen van extra afvalbakke  |                |     |
|               | van een hek (om betreding va     |                |     |
|               | het aanbrengen van               |                |     |

|                    |       |     |     |    |      |     |                         |                                                           |                   |
|--------------------|-------|-----|-----|----|------|-----|-------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------|
|                    |       |     |     |    |      |     | Gebied                  |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Planning                | 2018                                                      | tot               |
|                    |       |     |     |    |      |     | Dekking                 | GO                                                        | Gemeente (overig) |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | 200                                                       | 0                 |
|                    |       |     |     |    |      |     | Toelichting             |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Toelichting             | De vloer van de onderdoorg                                |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Uitvoering              | verschillende kleinere                                    |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | (inhoudelijk)           | Luchtsingel en het aanbrengen                             |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | uitgevoerd moet w                                         |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Toelichting             | De uitwerking van het groe                                |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Verschil                | ontwerp/initiatief niet haalbaar ble                      |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | realisatie -            |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | begroting               |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | (financieel)            |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Bedrag                  |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | herbestemming           |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Toelichting             |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | herbestemming           |                                                           |                   |
| GO - Herinrichting | 1.319 | 524 | 400 | 47 | -353 | 748 | Budget                  | Realisatie t/m                                            | Be                |
| Hofplein 19-20     |       |     |     |    |      |     | GO                      | 2021                                                      |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Stedelijke ontwikkeling | 67.820                                                    | 33.190            |
|                    |       |     |     |    |      |     | GO -                    | 1.319                                                     | 524               |
|                    |       |     |     |    |      |     | Herinrichting           |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Hofplein 19-20          |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Algemene informatie     |                                                           |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Project omschrijving    | Fase 1: vergroening voormalig (De Luchtsingel wordt aange |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | verlichting, om t                                         |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | Fase 2: herinrichti                                       |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | Fase 3: herinrichting aan de                              |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     |                         | aan het Hofplein (                                        |                   |
|                    |       |     |     |    |      |     | Gebied                  |                                                           |                   |

|                    |                                |          |  |
|--------------------|--------------------------------|----------|--|
| Planning           | 2018                           | tot      |  |
| Dekking            | GO                             | Gemeente |  |
|                    |                                | (overig) |  |
|                    | 1.319                          | 0        |  |
| <b>Toelichting</b> |                                |          |  |
| Toelichting        | Voor fase 2 moeten nog i       |          |  |
| Uitvoering         | grasveld langs de spoorlijn. C |          |  |
| (inhoudelijk)      | noodzakelijk. Fase 3 w         |          |  |
| Toelichting        | Vertraagde uitvoe              |          |  |
| Verschil           | verbeteringen en onduidelijkhe |          |  |
| realisatie -       |                                |          |  |
| begroting          |                                |          |  |
| (financieel)       |                                |          |  |
| Bedrag             |                                |          |  |
| herbestemming      |                                |          |  |
| Toelichting        |                                |          |  |
| herbestemming      |                                |          |  |

|                   |       |     |       |    |        |       |        |                |     |
|-------------------|-------|-----|-------|----|--------|-------|--------|----------------|-----|
| GO - Dak          | 2.131 | 585 | 1.100 | 40 | -1.060 | 1.507 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Museumpark garage |       |     |       |    |        |       | GO     | 2021           |     |

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|                   |       |     |
|-------------------|-------|-----|
| GO - Dak          | 2.131 | 585 |
| Museumpark garage |       |     |

#### Algemene informatie

|                      |                                                                                                                                                             |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Het evenementendek Museump de Museumparkgarage, opnieuw verharding aangebracht en word omvat deze nieuwe inricht bedriegertjes (fonteinjes). Daarb op het r |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|        |  |
|--------|--|
| Gebied |  |
|--------|--|

|          |       |          |  |
|----------|-------|----------|--|
| Planning | 2019  | tot      |  |
| Dekking  | GO    | Gemeente |  |
|          |       | (overig) |  |
|          | 2.131 | 0        |  |

|                   |     |    |    |    |    |     |                            |                                   |          |
|-------------------|-----|----|----|----|----|-----|----------------------------|-----------------------------------|----------|
|                   |     |    |    |    |    |     | <b>Toelichting</b>         |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Toelichting                | Het project bevindt zich          |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Uitvoering                 |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | (inhoudelijk)              |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Toelichting                | De vertraging is het gevolg van c |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Verschil                   |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | realisatie -               |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | begroting                  |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | (financieel)               |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Bedrag                     |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | herbestemming              |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Toelichting                |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | herbestemming              |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            |                                   |          |
| GO - Boomgaardhof | 625 | 59 | 19 | 15 | -4 | 551 | Budget                     | Realisatie t/m                    | Beg      |
|                   |     |    |    |    |    |     | GO                         | 2021                              |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Stedelijke                 | 67.820                            | 33.190   |
|                   |     |    |    |    |    |     | ontwikkeling               |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | GO -                       | 625                               | 59       |
|                   |     |    |    |    |    |     | Boomgaardhof               |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | <b>Algemene informatie</b> |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Project                    | Een kwaliteitsimpuls geven aan    |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | omschrijving               | wordt verhoogd, de                |          |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            | aangebracht. De werkzaamheden     |          |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            | en de diverse woningbouw          |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Gebied                     |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Planning                   | 2019                              | tot      |
|                   |     |    |    |    |    |     | Dekking                    | GO                                | Gemeente |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            | (overig)                          |          |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            | 625                               | 0        |
|                   |     |    |    |    |    |     | <b>Toelichting</b>         |                                   |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Toelichting                | Afgelopen jaren is gepr           |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Uitvoering                 | ontwikkelen. Rioolven             |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | (inhoudelijk)              | maakwerkzaamheden. Door e         |          |
|                   |     |    |    |    |    |     |                            | afre                              |          |
|                   |     |    |    |    |    |     | Toelichting                | De verwachting was dat h          |          |

|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|------------------|-------|-----|-----|----|------|-------|------------------------------------|
|                  |       |     |     |    |      |       | Verschil                           |
|                  |       |     |     |    |      |       | realisatie -                       |
|                  |       |     |     |    |      |       | begroting                          |
|                  |       |     |     |    |      |       | (financieel)                       |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Bedrag                             |
|                  |       |     |     |    |      |       | herbestemming                      |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Toelichting                        |
|                  |       |     |     |    |      |       | herbestemming                      |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
| GO - Hefkwartier | 1.536 | 169 | 230 | 28 | -202 | 1.339 | Budget                             |
|                  |       |     |     |    |      |       | Realisatie t/m                     |
|                  |       |     |     |    |      |       | Beg                                |
|                  |       |     |     |    |      |       | GO                                 |
|                  |       |     |     |    |      |       | 2021                               |
|                  |       |     |     |    |      |       | Stedelijke                         |
|                  |       |     |     |    |      |       | 67.820                             |
|                  |       |     |     |    |      |       | 33.190                             |
|                  |       |     |     |    |      |       | ontwikkeling                       |
|                  |       |     |     |    |      |       | GO -                               |
|                  |       |     |     |    |      |       | 1.536                              |
|                  |       |     |     |    |      |       | 169                                |
|                  |       |     |     |    |      |       | Hefkwartier                        |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Algemene                           |
|                  |       |     |     |    |      |       | informatie                         |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Project                            |
|                  |       |     |     |    |      |       | Met het gereedkomen van de         |
|                  |       |     |     |    |      |       | omschrijving                       |
|                  |       |     |     |    |      |       | aanpak van de rivierkade en gi     |
|                  |       |     |     |    |      |       | overzichtelijker en verkeersveilig |
|                  |       |     |     |    |      |       | en de leefomgeving rondom he       |
|                  |       |     |     |    |      |       | het kruispunten b                  |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Gebied                             |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Planning                           |
|                  |       |     |     |    |      |       | 2019                               |
|                  |       |     |     |    |      |       | tot                                |
|                  |       |     |     |    |      |       | Dekking                            |
|                  |       |     |     |    |      |       | GO                                 |
|                  |       |     |     |    |      |       | Gemeente                           |
|                  |       |     |     |    |      |       | 0                                  |
|                  |       |     |     |    |      |       | (overig)                           |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | 1.536                              |
|                  |       |     |     |    |      |       | 0                                  |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Toelichting                        |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Toelichting                        |
|                  |       |     |     |    |      |       | De nieuwbouw in het He             |
|                  |       |     |     |    |      |       | Uitvoering                         |
|                  |       |     |     |    |      |       | renovatie van de Rosekr            |
|                  |       |     |     |    |      |       | (inhoudelijk)                      |
|                  |       |     |     |    |      |       | herinrichting van de Orar          |
|                  |       |     |     |    |      |       | omleidingsroute aangemerkt         |
|                  |       |     |     |    |      |       | kunnen de werkzaamheden v          |
|                  |       |     |     |    |      |       | Roseknoop. Dar                     |
|                  |       |     |     |    |      |       |                                    |
|                  |       |     |     |    |      |       | Toelichting                        |
|                  |       |     |     |    |      |       | Door de start van de werkzaamh     |
|                  |       |     |     |    |      |       | Verschil                           |
|                  |       |     |     |    |      |       | 'on hold' gezet en zijn in 2022 s  |
|                  |       |     |     |    |      |       | bijdrage moet blijven staan ten    |

|                  |     |     |    |   |    |   |                                                    |
|------------------|-----|-----|----|---|----|---|----------------------------------------------------|
|                  |     |     |    |   |    |   | realisatie -                                       |
|                  |     |     |    |   |    |   | begroting                                          |
|                  |     |     |    |   |    |   | (financieel)                                       |
|                  |     |     |    |   |    |   | Bedrag                                             |
|                  |     |     |    |   |    |   | herbestemming                                      |
|                  |     |     |    |   |    |   | Toelichting                                        |
|                  |     |     |    |   |    |   | herbestemming                                      |
| GO -             | 120 | 108 | 12 | 7 | -5 | 5 | Budget Realisatie t/m Be                           |
| Wijnhaveneiland, |     |     |    |   |    |   | GO 2021                                            |
| verlevendiging   |     |     |    |   |    |   | Stedelijke 67.820 33.190                           |
| buitenruimte     |     |     |    |   |    |   | ontwikkeling                                       |
| GO -             | 120 | 108 |    |   |    |   |                                                    |
| Wijnhaveneiland, |     |     |    |   |    |   |                                                    |
| verlevendiging   |     |     |    |   |    |   |                                                    |
| buitenruimte     |     |     |    |   |    |   |                                                    |
|                  |     |     |    |   |    |   | Algemene informatie                                |
|                  |     |     |    |   |    |   | Project Ter versterking van de i                   |
|                  |     |     |    |   |    |   | omschrijving verblijfsgebied is de gedachte gebied |
|                  |     |     |    |   |    |   | 2) aan de kade van de Wijnha                       |
|                  |     |     |    |   |    |   | Gebied                                             |
|                  |     |     |    |   |    |   | Planning 2019 tot                                  |
|                  |     |     |    |   |    |   | Dekking GO Gemeente (overig)                       |
|                  |     |     |    |   |    |   | 120 0                                              |
|                  |     |     |    |   |    |   | Toelichting                                        |
|                  |     |     |    |   |    |   | Toelichting Met de gelden vanuit het GO fr         |
|                  |     |     |    |   |    |   | Uitvoering de Terwenakker en een lo                |
|                  |     |     |    |   |    |   | (inhoudelijk) ponton is een pilotproject met c     |
|                  |     |     |    |   |    |   | eerste kwartaal 2023 afge                          |
|                  |     |     |    |   |    |   | Toelichting De ponton is in het derde kw           |
|                  |     |     |    |   |    |   | Verschil Na vaststelling van de st                 |
|                  |     |     |    |   |    |   | realisatie -                                       |
|                  |     |     |    |   |    |   | begroting                                          |
|                  |     |     |    |   |    |   | (financieel)                                       |

|                  |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------|-----|---|-----|-----|---|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                  |     |   |     |     |   |   | Bedrag                                                                                                                                                                                                                                   |
|                  |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                                                                            |
|                  |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                                                                              |
|                  |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                                                                            |
|                  |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                                                                          |
| GO - Struinpaden | 105 | 0 | 105 | 105 | 0 | 0 | Budget Realisatie t/m Beg                                                                                                                                                                                                                |
| landgoederen     |     |   |     |     |   |   | GO 2021                                                                                                                                                                                                                                  |
| Schiezone        |     |   |     |     |   |   | Stedelijke ontwikkeling 67.820 33.190                                                                                                                                                                                                    |
|                  |     |   |     |     |   |   | GO - 105 0                                                                                                                                                                                                                               |
|                  |     |   |     |     |   |   | Struinpaden                                                                                                                                                                                                                              |
|                  |     |   |     |     |   |   | landgoederen                                                                                                                                                                                                                             |
|                  |     |   |     |     |   |   | Schiezone                                                                                                                                                                                                                                |
|                  |     |   |     |     |   |   | Algemene informatie                                                                                                                                                                                                                      |
|                  |     |   |     |     |   |   | Project omschrijving De landgoederen in d recreatieve ontwikkeling vlonderpad over een dra bruggen en het reste verbindingen gemaakt met de begraafplaats. De bijdrage w een knuppelpad over een drassij (in 2018 verwoest) en een duike |
|                  |     |   |     |     |   |   | rt                                                                                                                                                                                                                                       |
|                  |     |   |     |     |   |   | Gebied                                                                                                                                                                                                                                   |
|                  |     |   |     |     |   |   | Planning 2020 tot                                                                                                                                                                                                                        |
|                  |     |   |     |     |   |   | Dekking IFR Gemeente C (overig)                                                                                                                                                                                                          |
|                  |     |   |     |     |   |   | 105 0                                                                                                                                                                                                                                    |
|                  |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                                                                              |
|                  |     |   |     |     |   |   | Toelichting Het project is 1 maart 2022                                                                                                                                                                                                  |
|                  |     |   |     |     |   |   | Uitvoering (inhoudelijk)                                                                                                                                                                                                                 |
|                  |     |   |     |     |   |   | Toelichting De begroting is na realisatie r                                                                                                                                                                                              |
|                  |     |   |     |     |   |   | Verschil aan een veel duurdere historis                                                                                                                                                                                                  |
|                  |     |   |     |     |   |   | realisatie - laste van deze bestemr                                                                                                                                                                                                      |
|                  |     |   |     |     |   |   | begroting (financieel)                                                                                                                                                                                                                   |
|                  |     |   |     |     |   |   | Bedrag                                                                                                                                                                                                                                   |

|                   |     |     |     |     |   |   |                         |                                                                   |                        |
|-------------------|-----|-----|-----|-----|---|---|-------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------|
|                   |     |     |     |     |   |   | herbestemming           |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Toelichting             |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | herbestemming           |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   |                         |                                                                   |                        |
| GO - Bruggenhoofd | 227 | 172 | 55  | 55  | 0 | 0 | Budget                  | Realisatie t/m                                                    | Beg                    |
| Maaskade          |     |     |     |     |   |   | GO                      | 2021                                                              |                        |
| Noordereiland     |     |     |     |     |   |   | Stedelijke ontwikkeling | 67.820                                                            | 33.190                 |
|                   |     |     |     |     |   |   | GO -                    | 227                                                               | 172                    |
|                   |     |     |     |     |   |   | Bruggenhoofd            |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Maaskade                |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Noordereiland           |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Algemene informatie     |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Project omschrijving    | Het restaureren van het oude Br<br>bijbehorende stuk buitenruimte |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Gebied                  |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Planning                | 2019                                                              | tot                    |
|                   |     |     |     |     |   |   | Dekking                 | GO                                                                | Gemeente D<br>(overig) |
|                   |     |     |     |     |   |   |                         | 227                                                               | 0                      |
|                   |     |     |     |     |   |   | Toelichting             |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Toelichting             | Dit project bestond uit twee del                                  |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Uitvoering              | gereed gemeld. September 2022                                     |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | (inhoudelijk)           | van 38 bielzen met ver<br>voorma                                  |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Toelichting             |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Verschil                |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | realisatie -            |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | begroting               |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | (financieel)            |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Bedrag                  |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | herbestemming           |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | Toelichting             |                                                                   |                        |
|                   |     |     |     |     |   |   | herbestemming           |                                                                   |                        |
| GO - Rotte-tracé  | 250 | 0   | 250 | 250 | 0 | 0 | Budget                  | Realisatie t                                                      | Be                     |
| Linker Rottekade  |     |     |     |     |   |   | GO                      | /m 2021                                                           |                        |

(Zaagmolenbrug)

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|                 |     |   |
|-----------------|-----|---|
| GO - Rotte-     | 250 | 0 |
| tracé Linker    |     |   |
| Rottekade       |     |   |
| (Zaagmolenbrug) |     |   |

#### Algemene informatie

|                      |                                                                                                         |  |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Project omschrijving | Het creëren van een groe<br>oostzijde van de Rotte. De b<br>tussen Schuttersveld en de Zaa<br>opgeknapt |  |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|        |  |  |
|--------|--|--|
| Gebied |  |  |
|--------|--|--|

|          |      |     |
|----------|------|-----|
| Planning | 2018 | tot |
|----------|------|-----|

|         |    |                      |
|---------|----|----------------------|
| Dekking | GO | Gemeente<br>(overig) |
|---------|----|----------------------|

|  |     |   |
|--|-----|---|
|  | 250 | 0 |
|--|-----|---|

#### Toelichting

|               |                               |  |
|---------------|-------------------------------|--|
| Toelichting   | Het project is volledig uitge |  |
| Uitvoering    | van de bijdrage plaatsgevon   |  |
| (inhoudelijk) |                               |  |

|              |  |  |
|--------------|--|--|
| Toelichting  |  |  |
| Verschil     |  |  |
| realisatie - |  |  |
| begroting    |  |  |
| (financieel) |  |  |

|               |  |  |
|---------------|--|--|
| Bedrag        |  |  |
| herbestemming |  |  |

|               |  |  |
|---------------|--|--|
| Toelichting   |  |  |
| herbestemming |  |  |

|                     |     |    |     |     |   |     |        |              |   |
|---------------------|-----|----|-----|-----|---|-----|--------|--------------|---|
| GO - Hooglandstraat | 450 | 59 | 180 | 180 | 0 | 211 | Budget | Realisatie t | E |
|                     |     |    |     |     |   |     | GO     | /m 2021      |   |

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|                |     |    |
|----------------|-----|----|
| GO -           | 450 | 59 |
| Hooglandstraat |     |    |

**Algemene****informatie**

Project omschrijving De bijdrage wordt inge  
De herinrichting moet de s

Gebied

Planning 2019 tot

Dekking IFR Gemeente  
(overig)

450 0

**Toelichting**

Toelichting De uitvoering van de heri  
Uitvoering 2022 van start gegaan. Vo  
(inhoudelijk)

Toelichting Verschil

realisatie - begroting

(financieel)

Bedrag

herbestemming

Toelichting

herbestemming

|                 |     |     |     |     |   |   |        |                |     |
|-----------------|-----|-----|-----|-----|---|---|--------|----------------|-----|
| GO - Dekking    | 650 | 500 | 150 | 150 | 0 | 0 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Fondsbeheer SIF |     |     |     |     |   |   | GO     | 2021           |     |
| 2019            |     |     |     |     |   |   |        |                |     |

|                            |        |        |
|----------------------------|--------|--------|
| Stedelijke<br>ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|----------------------------|--------|--------|

|              |     |     |
|--------------|-----|-----|
| GO - Dekking | 650 | 500 |
|--------------|-----|-----|

Fondsbeheer

SIF 2019

**Algemene****informatie**

Project Binnen de bestemmingsreserv  
omschrijving een budget gelabeld voor het c  
bestemmingsreserve. D  
ingediende aanvragen voor  
vaststellen van bijdragen aan pr  
middelen in de bestemming  
projecten, het controleren v  
goedkeuren van de ingediende

|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|---------------|--|------|--|----------|--|--|--|----------------------------------|
|               |  |      |  |          |  |  |  | middelen bij de projecten (fonds |
|               |  |      |  |          |  |  |  | rapporteren over de bestedingen  |
|               |  |      |  |          |  |  |  | P&C cyclus (fondsbeheer). Hi     |
|               |  |      |  |          |  |  |  | van de vrijgevalle middelen      |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Gebied        |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Planning      |  | 2020 |  |          |  |  |  | tot                              |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Dekking       |  | GO   |  | Gemeente |  |  |  | €                                |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| (overig)      |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  | 650  |  |          |  |  |  | 0                                |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Toelichting   |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Toelichting   |  |      |  |          |  |  |  | In 2022 zijn de benodig          |
| Uitvoering    |  |      |  |          |  |  |  | fondsbeheer, zoals in de p       |
| (inhoudelijk) |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Toelichting   |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Verschil      |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| realisatie -  |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| begroting     |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| (financieel)  |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Bedrag        |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| herbestemming |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| Toelichting   |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
| herbestemming |  |      |  |          |  |  |  |                                  |
|               |  |      |  |          |  |  |  |                                  |

|               |       |     |       |       |      |     |              |                |        |
|---------------|-------|-----|-------|-------|------|-----|--------------|----------------|--------|
| GO - Het Park | 2.500 | 932 | 1.568 | 1.185 | -383 | 383 |              |                |        |
|               |       |     |       |       |      |     | Budget       | Realisatie t/m | Beg    |
|               |       |     |       |       |      |     | GO           | 2021           |        |
|               |       |     |       |       |      |     | Stedelijke   | 67.820         | 33.190 |
|               |       |     |       |       |      |     | ontwikkeling |                |        |

|               |       |     |
|---------------|-------|-----|
| GO - Het Park | 2.500 | 932 |
|---------------|-------|-----|

|                     |  |  |
|---------------------|--|--|
| Algemene informatie |  |  |
|---------------------|--|--|

|              |                               |
|--------------|-------------------------------|
| Project      | Het Park wordt in samenwerkin |
| omschrijving | op basis van de ontwerpen van |
|              | en met oog voor 21-ste eeuw   |
|              | deelgebieden aangepakt: g     |
|              | Gebied 3 (de Heermtuin) wordt |
|              | die begin 2022 gezamenlijk    |
|              | paden ophogen en voorzien van |

aanbrengen, vernieuwen gr  
blijplanten van bomen, vernieuw

|               |                               |          |      |
|---------------|-------------------------------|----------|------|
| Gebied        |                               |          |      |
| Planning      | 2019                          |          | tot  |
| Dekking       | GO                            | Gemeente | Land |
| (overig)      |                               |          |      |
| 2.500         |                               | 0        |      |
| Toelichting   |                               |          |      |
| Toelichting   | Het project is opgedeeld in c |          |      |
| Uitvoering    |                               |          |      |
| (inhoudelijk) |                               |          |      |
| Toelichting   | De beplanting van de deelget  |          |      |
| Verschil      |                               |          |      |
| realisatie -  |                               |          |      |
| begroting     |                               |          |      |
| (financieel)  |                               |          |      |
| Bedrag        |                               |          |      |
| herbestemming |                               |          |      |
| Toelichting   |                               |          |      |
| herbestemming |                               |          |      |

|                      |     |   |     |     |   |    |                 |                                  |        |
|----------------------|-----|---|-----|-----|---|----|-----------------|----------------------------------|--------|
| GO - Oostervantplein | 200 | 0 | 181 | 181 | 0 | 19 | Budget          | Realisatie t/m                   | Beg    |
|                      |     |   |     |     |   |    | GO              | 2021                             |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | Stedelijke      | 67.820                           | 33.190 |
|                      |     |   |     |     |   |    | ontwikkeling    |                                  |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | GO -            | 200                              | 0      |
|                      |     |   |     |     |   |    | Oostervantplein |                                  |        |
| <hr/>                |     |   |     |     |   |    |                 |                                  |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | Algemene        |                                  |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | informatie      |                                  |        |
| <hr/>                |     |   |     |     |   |    |                 |                                  |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | Project         | Het herinrichten en vergroenen   |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | omschrijving    | en de kruising Beukelsdijk. Voor |        |
|                      |     |   |     |     |   |    |                 | kruising van de Bei              |        |
|                      |     |   |     |     |   |    |                 | aanpassingen var                 |        |
|                      |     |   |     |     |   |    |                 | Henegouwerplein ging het om a    |        |
|                      |     |   |     |     |   |    |                 | de randbeplanting en het z       |        |
| <hr/>                |     |   |     |     |   |    |                 |                                  |        |
|                      |     |   |     |     |   |    | Gebied          |                                  |        |

|                    |                                  |          |   |
|--------------------|----------------------------------|----------|---|
| Planning           | 2020                             | tot      |   |
| Dekking            | GO                               | Gemeente | € |
|                    |                                  | (overig) |   |
|                    | 200                              | 0        |   |
| <b>Toelichting</b> |                                  |          |   |
| Toelichting        | Zowel het Oostervantplein als he |          |   |
| Uitvoering         | is opgeleverd in 20              |          |   |
| (inhoudelijk)      |                                  |          |   |
| Toelichting        |                                  |          |   |
| Verschil           |                                  |          |   |
| realisatie -       |                                  |          |   |
| begroting          |                                  |          |   |
| (financieel)       |                                  |          |   |
| Bedrag             |                                  |          |   |
| herbestemming      |                                  |          |   |
| Toelichting        |                                  |          |   |
| herbestemming      |                                  |          |   |

|               |     |     |    |    |   |   |        |                |     |
|---------------|-----|-----|----|----|---|---|--------|----------------|-----|
| GO - Heiman   | 150 | 138 | 12 | 12 | 0 | 0 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Dullaertplein |     |     |    |    |   |   | GO     | 2021           |     |

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|               |     |     |
|---------------|-----|-----|
| GO - Heiman   | 150 | 138 |
| Dullaertplein |     |     |

#### Algemene informatie

Project omschrijving Het Heiman Dullaertplein is ge en verouderde uitstraling. Het p als een buurt-/wijkplein en word project is om de stenige opent een centraal buurt-/wijk

Gebied

|          |      |          |   |
|----------|------|----------|---|
| Planning | 2020 | tot      |   |
| Dekking  | GO   | Gemeente | € |
|          |      | (overig) |   |
|          | 150  | 0        |   |

|                    |                                  |  |  |
|--------------------|----------------------------------|--|--|
| <b>Toelichting</b> |                                  |  |  |
| Toelichting        | De eerste fase van de herinricht |  |  |

|               |  |
|---------------|--|
| Toelichting   |  |
| Verschil      |  |
| realisatie -  |  |
| begroting     |  |
| (financieel)  |  |
| <hr/>         |  |
| Bedrag        |  |
| herbestemming |  |
| <hr/>         |  |
| Toelichting   |  |
| herbestemming |  |
| <hr/>         |  |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Stedelijke ontwikkeling     | 67.820                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 33.190            |
| GO -                        | 500                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 243               |
| Kwaliteitsimpuls winkelhart |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| Hoogvliet                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| <b>Algemene informatie</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| Project omschrijving        | Het winkelhart vormt het centrum van de wijk. Het centrum is nu sterk verlaten. Dit heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid. Minder verharding, minder parkeerplaatsen, meer groen, duurzaam en klimaatbestendig ontwerp, minder voor hittestress. Met het vergroenen van het winkelhart wordt het aantrekkelijk winkelhart gecreëerd. |                   |
| Gebied                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| Planning                    | 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | tot               |
| Dekking                     | GO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Gemeente (overig) |
|                             | 500                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 |
| <b>Toelichting</b>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| Toelichting                 | Het project bevindt zich in de wijk                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |

|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|-------------------|-------|-----|----|-----|----|-------|---------------|-----------------------------------|-------------------------|
|                   |       |     |    |     |    |       | Uitvoering    |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | (inhoudelijk) |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Toelichting   |                                   | De gerealiseerde kosten |
|                   |       |     |    |     |    |       | Verschil      |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | realisatie -  |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | begroting     |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | (financieel)  |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Bedrag        |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | herbestemming |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Toelichting   |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | herbestemming |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
| GO - Buitenruimte | 1.600 | 114 | 80 | 124 | 44 | 1.362 | Budget        | Realisatie t/m                    | Beg                     |
| Cooltoren en      |       |     |    |     |    |       | GO            | 2021                              |                         |
| omgeving          |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Stedelijke    | 67.820                            | 33.190                  |
|                   |       |     |    |     |    |       | ontwikkeling  |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | GO -          | 1.600                             | 114                     |
|                   |       |     |    |     |    |       | Buitenruimte  |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Cooltoren en  |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | omgeving      |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Algemene      |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | informatie    |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Project       | De Ruimtelijke structuur verl     |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | omschrijving  | Cooltoren, Down Town en Ma        |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | Hoornbrekerstraat en acht         |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | straatprofiel met een reductie    |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | een groenere uitstraling. Hierdoo |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | bewoners een buite                |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Gebied        |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Planning      | 2022                              | tot                     |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Dekking       | GO                                | Gemeente                |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   | (overig)                |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | 1.600                             | 0                       |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Toelichting   |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               |                                   |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Toelichting   | in 2022 is een Voorlopi           |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | Uitvoering    | opgesteld. De herinrichting van d |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       | (inhoudelijk) | bouwontwikkelingen va             |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | Baantoren is flink vertraagd, ma  |                         |
|                   |       |     |    |     |    |       |               | omstreeks 2026 gereee             |                         |

|               |                                 |
|---------------|---------------------------------|
| Toelichting   | Bewonersparticipatie            |
| Verschil      | parkeerplekken maakte dat onder |
| realisatie -  |                                 |
| begroting     |                                 |
| (financieel)  |                                 |
| Bedrag        |                                 |
| herbestemming |                                 |
| Toelichting   |                                 |
| herbestemming |                                 |

|                   |        |       |       |       |        |       |        |                |     |
|-------------------|--------|-------|-------|-------|--------|-------|--------|----------------|-----|
| GO - Programma    | 12.150 | 4.980 | 4.245 | 2.399 | -1.846 | 4.771 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Extra Vergroening |        |       |       |       |        |       | GO     | 2021           |     |

|              |        |        |
|--------------|--------|--------|
| Stedelijke   | 67.820 | 33.190 |
| ontwikkeling |        |        |

|      |        |       |
|------|--------|-------|
| GO - | 12.150 | 4.980 |
|------|--------|-------|

Programma

Extra

Vergroening

**Algemene****informatie**

Project

omschrijving Het realiseren van 20 ha groen (tuinen, daken), aanleg van onderhoudsplannen, extra informatie

In het actieplan "Rotterdam daken", "werklocaties", "openbare

Gebied

|          |      |     |
|----------|------|-----|
| Planning | 2019 | tot |
|----------|------|-----|

|         |        |          |   |
|---------|--------|----------|---|
| Dekking | GO     | Gemeente | € |
|         |        | (overig) |   |
|         | 12.150 | 0        |   |

**Toelichting**

Toelichting Vanuit het programma Rotterdam Uitvoering buitenruimteplannen ondersteuning (inhoudelijk)

|                      |       |     |     |   |      |       |        |              |   |
|----------------------|-------|-----|-----|---|------|-------|--------|--------------|---|
| GO -                 | 2.189 | 595 | 415 | 5 | -410 | 1.589 | Budget | Realisatie t | E |
| Vergroeningsbudget   |       |     |     |   |      |       | GO     | /m 2021      |   |
| vanuit               |       |     |     |   |      |       |        |              |   |
| Parkeervoorzieningen |       |     |     |   |      |       |        |              |   |

|                      |       |     |
|----------------------|-------|-----|
| GO -                 | 2.189 | 595 |
| Vergroeningsbudget   |       |     |
| vanuit               |       |     |
| Parkeervoorzieningen |       |     |

| Gebied   |       |                      |
|----------|-------|----------------------|
| Planning | 2020  | tot                  |
| Dekking  | GO    | Gemeente<br>(overig) |
|          | 2.189 | 0                    |

Pagina 857 van 1085

|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|----------------------|-------|-------|-------|-----|------|-------|------------------------|---------------------------------|----------|--|
|                      |       |       |       |     |      |       | (financieel)           | De uitvoering van               |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | besteding van het budg |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Bedrag                 |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | herbestemming          |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Toelichting            |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | herbestemming          |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
| GO - Koppelen lokale | 3.200 | 1.492 | 1.108 | 661 | -448 | 1.048 | Budget                 | Realisatie t/m                  | Beg      |  |
| groene plekken en    |       |       |       |     |      |       | GO                     | 2021                            |          |  |
| initiatieven         |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Stedelijke             | 67.820                          | 33.190   |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | ontwikkeling           |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | GO -                   | 3.200                           | 1.492    |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Koppelen               |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | lokale groene          |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | plekken en             |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | initiatieven           |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Algemene               |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | informatie             |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Project                | Daar waar mogelijk koppelen we  |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | omschrijving           | doorgaande en beter aangeslot   |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | zowel binnen de stad als ri     |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | bijdrage aan de biodiversiteit. |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | tegelijk voor wateropvang en b  |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | Het college van B&W heeft ee    |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | • Rondje Stadion                |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | • De Steilran                   |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Gebied                 |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Planning               | 2020                            | tot      |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Dekking                | GO                              | Gemeente |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | (overig)                        |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       |                        | 3.200                           | 0        |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Toelichting            |                                 |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Toelichting            | De uitvoering van de verbindir  |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | Uitvoering             | de andere twee routes           |          |  |
|                      |       |       |       |     |      |       | (inhoudelijk)          | Vroesenpark                     |          |  |

|               |                                   |
|---------------|-----------------------------------|
| Toelichting   | Bij zowel de Steilrand als de v   |
| Verschil      | de begroting rekenin              |
| realisatie -  | deelprojecten in 2022. Deze zulle |
| begroting     | is dat c                          |
| (financieel)  |                                   |
| Bedrag        |                                   |
| herbestemming |                                   |
| Toelichting   |                                   |
| herbestemming |                                   |

|                      |       |     |       |     |        |       |               |                     |          |
|----------------------|-------|-----|-------|-----|--------|-------|---------------|---------------------|----------|
| GO -                 | 2.600 | 805 | 1.795 | 624 | -1.170 | 1.170 | <b>Budget</b> | <b>Realisatie t</b> | <b>E</b> |
| Uitvoeringsprogramma |       |     |       |     |        |       | <b>GO</b>     | <b>/m 2021</b>      |          |
| Rivieroevers 2019-   |       |     |       |     |        |       |               |                     |          |
| 2022                 |       |     |       |     |        |       |               |                     |          |

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|                      |       |     |
|----------------------|-------|-----|
| GO -                 | 2.600 | 805 |
| Uitvoeringsprogramma |       |     |
| Rivieroevers 2019-   |       |     |
| 2022                 |       |     |

#### Algemene informatie

|                      |                           |
|----------------------|---------------------------|
| Project omschrijving | Rivieroevers Rotterdam ui |
|                      | door het college d.d. 25  |
|                      | 3 onderdelen, namelijk:   |
|                      | 2: voorbereiding er       |
|                      | Rivieroevers 20           |
|                      | Rivieroevers met t        |

|          |           |                 |
|----------|-----------|-----------------|
| Gebied   |           |                 |
| Planning | 2021      | tot             |
| Dekking  | <b>GO</b> | <b>Gemeente</b> |
|          |           | <b>(overig)</b> |
|          | 2.600     | 0               |

#### Toelichting

|                        |                         |
|------------------------|-------------------------|
| Toelichting Uitvoering | Voor het prograr        |
| (inhoudelijk)          | gefinancierd uit di     |
|                        | verstrekt aan projecten |
|                        | Rotte, C                |

|                        |                        |
|------------------------|------------------------|
| Toelichting Verschil   | Toegezegde financierin |
| realisatie - begroting | zijn grotendeels overg |
| (financieel)           | eindigt medio 202      |
|                        | mogelijk verrekend met |

|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|-------------------|-------|---|-------|-----|------|-----|----------------|---------------------------------|------------|
|                   |       |   |       |     |      |     | Bedrag         |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | herbestemming  |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Toelichting    |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | herbestemming  |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
| GO - Leisure Plot | 1.160 | 0 | 1.160 | 625 | -535 | 535 | Budget         | Realisatie t/m                  | Beg        |
| (Hart van Zuid)   |       |   |       |     |      |     | GO             | 2021                            |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Stedelijke     | 67.820                          | 33.190     |
|                   |       |   |       |     |      |     | ontwikkeling   |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | GO - Leisure   | 1.160                           | 0          |
|                   |       |   |       |     |      |     | Plot (Hart van |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Zuid)          |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Algemene       |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | informatie     |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Project        | Het Leisureplot maakt onderdeel |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | omschrijving   | waar o.a. ook Zwemcentrum F     |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | Ahoy Convention Centre en n     |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | wordt ingezet ten behoeve van   |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | op de ontsluitingsroute, het ve |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | ontsluiting van de toekomstige  |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | van de ontsluiting wordt        |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Gebied         |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Planning       | 2022                            | tot        |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Dekking        | GO                              | Gemeente D |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | (overig)                        |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                | 1.160                           | 0          |
|                   |       |   |       |     |      |     | Toelichting    |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Toelichting    |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Uitvoering     |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | (inhoudelijk)  |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     |                |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Toelichting    | Een deel van de realisatie za   |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Verschil       |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | realisatie -   |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | begroting      |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | (financieel)   |                                 |            |
|                   |       |   |       |     |      |     | Bedrag         |                                 |            |

|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|--------------------|-----|---|-----|-----|---|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                    |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                      |
|                    |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                    |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
| GO - IP Jan        | 450 | 0 | 450 | 450 | 0 | 0 | Budget Realisatie t/m Beg                                                                                                                                                        |
| Ligthartplein e.o. |     |   |     |     |   |   | GO 2021                                                                                                                                                                          |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Stedelijke ontwikkeling                                                                                                                                                          |
|                    |     |   |     |     |   |   | 67.820 33.190                                                                                                                                                                    |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | GO - IP Jan 450 0                                                                                                                                                                |
|                    |     |   |     |     |   |   | Ligthartplein e.o.                                                                                                                                                               |
|                    |     |   |     |     |   |   | o.                                                                                                                                                                               |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Algemene informatie                                                                                                                                                              |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Project omschrijving                                                                                                                                                             |
|                    |     |   |     |     |   |   | De Montessoriweg is binnen het waaraan de meeste scholen en wordt ingezet op een groene ir bijdrage wordt ingezet voi bomenrij in de Montessoriweg worden. Parkeren verdwijnt vi |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Gebied                                                                                                                                                                           |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Planning 2021 tot                                                                                                                                                                |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Dekking GO Gemeente C (overig)                                                                                                                                                   |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | 450 0                                                                                                                                                                            |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                      |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Toelichting De laat                                                                                                                                                              |
|                    |     |   |     |     |   |   | Uitvoering                                                                                                                                                                       |
|                    |     |   |     |     |   |   | (inhoudelijk)                                                                                                                                                                    |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                      |
|                    |     |   |     |     |   |   | Verschil                                                                                                                                                                         |
|                    |     |   |     |     |   |   | realisatie -                                                                                                                                                                     |
|                    |     |   |     |     |   |   | begroting                                                                                                                                                                        |
|                    |     |   |     |     |   |   | (financieel)                                                                                                                                                                     |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Bedrag                                                                                                                                                                           |
|                    |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                    |
|                    |     |   |     |     |   |   |                                                                                                                                                                                  |
|                    |     |   |     |     |   |   | Toelichting                                                                                                                                                                      |
|                    |     |   |     |     |   |   | herbestemming                                                                                                                                                                    |

|                        |       |    |     |     |      |     |                                              |                                                                                                                                                                                       |                   |
|------------------------|-------|----|-----|-----|------|-----|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| GO - Leuvekolk         | 425   | 0  | 425 | 425 | 0    | 0   | Budget                                       | Realisatie t/m                                                                                                                                                                        | Beg               |
|                        |       |    |     |     |      |     | GO                                           | 2021                                                                                                                                                                                  |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Stedelijke ontwikkeling                      | 67.820                                                                                                                                                                                | 33.190            |
|                        |       |    |     |     |      |     | GO - Leuvekolk                               | 425                                                                                                                                                                                   | 0                 |
|                        |       |    |     |     |      |     | Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Project omschrijving                         | De bijdrage wordt ingezet ter verrijking van de Rotte door het aanpassen en uitbreiden van de Leuvehaven en de Leuvekolk. Een prettige groene verblijfplaats met veel groen en water. |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Gebied                                       |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Planning                                     | 2020                                                                                                                                                                                  | tot               |
|                        |       |    |     |     |      |     | Dekking                                      | GO                                                                                                                                                                                    | Gemeente (overig) |
|                        |       |    |     |     |      |     |                                              | 425                                                                                                                                                                                   | 0                 |
|                        |       |    |     |     |      |     | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Toelichting                                  | Het project is volledig uitgevoerd.                                                                                                                                                   |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Uitvoering (inhoudelijk)                     | de bijdrage plaatsgevonden.                                                                                                                                                           |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Bedrag herbestemming                         |                                                                                                                                                                                       |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Toelichting herbestemming                    |                                                                                                                                                                                       |                   |
| GO - Arcadeverlichting | 1.037 | 94 | 481 | 22  | -459 | 921 | Budget                                       | Realisatie t/m                                                                                                                                                                        | Be                |
|                        |       |    |     |     |      |     | GO                                           | /m 2021                                                                                                                                                                               |                   |
|                        |       |    |     |     |      |     | Stedelijke ontwikkeling                      | 67.820                                                                                                                                                                                | 33.190            |
|                        |       |    |     |     |      |     | GO - Arcadeverlichting                       | 1.037                                                                                                                                                                                 | 94                |

|                                              |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------------------|------|-----|--------|----------------|-----------|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Arcadeverlichting                            |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Algemene informatie                          |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Project                                      |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| omschrijving                                 |     | De verbetering van de verlichting bestaat uit 14 losse mini-projecten.                                                                                                      |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                              |     | Ook wordt de bijdrage ingezet voor andere projecten.                                                                                                                        |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Gebied                                       |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Planning                                     |     | 2019                                                                                                                                                                        |        | tot               |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Dekking                                      |     | GO                                                                                                                                                                          |        | Gemeente (overig) |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                                              |     | 1.037                                                                                                                                                                       |        | 0                 |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Toelichting                                  |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Toelichting                                  |     | Voor het project heeft er een aantal plaatsen een verlichting nodig.                                                                                                        |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |     | enkele plekken de verlichting voeren miniprojecten te financieren. Het is een samenwerking met de gemeente. Het project is teruggetrokken heeft, is het project voortgezet. |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Toelichting                                  |     | Het realiseren van het kunstwerk.                                                                                                                                           |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |     | De bouw hiervan ligt verderop in de realisatie - en realisatie kan starten. Het is een realisatie - en realisatie kan starten.                                              |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Bedrag herbestemming                         |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Toelichting herbestemming                    |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| GO - Campus                                  | 500 | 109                                                                                                                                                                         | 391    | 80                | -312 | 312 | Budget | Realisatie t/m | Begroting |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Tarwewijk fase 2                             |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     | GO     | 2021           |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Stedelijke ontwikkeling                      |     | 67.820                                                                                                                                                                      | 33.190 |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| GO - Campus                                  | 500 | 109                                                                                                                                                                         |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Tarwewijk fase 2                             |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Algemene                                     |     |                                                                                                                                                                             |        |                   |      |     |        |                |           |  |  |  |  |  |  |  |  |

| informatie                                   |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------|-----|-----|----|--------|--------------|---|
| Project omschrijving                         | De ambitie is om een verblijfsplekken als 1 Zwartewaalschool en het Millinx worden met het schoolplein omgeving van het Mijnshe buitenruimte op locaties 2, vergroenen en eigenaarschap over de buite |      |          |     |     |    |        |              |   |
|                                              | Gebied                                                                                                                                                                                                |      |          |     |     |    |        |              |   |
|                                              | Planning                                                                                                                                                                                              | 2020 |          | tot |     |    |        |              |   |
|                                              | Dekking                                                                                                                                                                                               | GO   | Gemeente | D   |     |    |        |              |   |
|                                              | (overig)                                                                                                                                                                                              |      |          |     |     |    |        |              |   |
|                                              |                                                                                                                                                                                                       | 500  | 0        |     |     |    |        |              |   |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Toelichting                                  | Er is lange tijd onderbezetting ge                                                                                                                                                                    |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | is opgelopen. Daarom is het g rit. In 2023 wordt het budget                                                                                                                                           |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Toelichting                                  | De lagere uitgaven ten opzic                                                                                                                                                                          |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | minder inzet is geleverd dan g                                                                                                                                                                        |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Bedrag                                       |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    |        |              |   |
| GO - Verbetering uitstraling Weena           | 250                                                                                                                                                                                                   | 153  | 97       | 55  | -42 | 42 | Budget | Realisatie t | € |
|                                              |                                                                                                                                                                                                       |      |          |     |     |    | GO     | /m 2021      |   |

|                         |        |        |
|-------------------------|--------|--------|
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |
|-------------------------|--------|--------|

|                                    |     |     |
|------------------------------------|-----|-----|
| GO - Verbetering uitstraling Weena | 250 | 153 |
|------------------------------------|-----|-----|

| Algemene informatie  |                                                      |
|----------------------|------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Het doel van het project is Station te verbeteren, w |

- Aanbrengen van verhoog

- Herstel gazon door

- Aanbrengen

| Gebied                                 |                         |                      |
|----------------------------------------|-------------------------|----------------------|
| Planning                               | 2020                    | tot                  |
| Dekking                                | GO                      | Gemeente<br>(overig) |
|                                        | 250                     | 0                    |
| Toelichting                            |                         |                      |
| Toelichting                            | Het project is nagenoeg |                      |
| Uitvoering<br>(inhoudelijk)            | uitgevoerd worden (omge |                      |
| Toelichting Verschil                   | De laa                  |                      |
| realisatie - begroting<br>(financieel) |                         |                      |
| Bedrag                                 |                         |                      |
| herbestemming                          |                         |                      |
| Toelichting                            |                         |                      |
| herbestemming                          |                         |                      |

|               |     |   |    |   |     |    |        |                |     |
|---------------|-----|---|----|---|-----|----|--------|----------------|-----|
| GO - Openbare | 100 | 5 | 95 | 8 | -87 | 87 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
|---------------|-----|---|----|---|-----|----|--------|----------------|-----|

|                   |  |  |  |  |  |  |    |      |  |
|-------------------|--|--|--|--|--|--|----|------|--|
| ruimte historisch |  |  |  |  |  |  | GO | 2021 |  |
|-------------------|--|--|--|--|--|--|----|------|--|

|            |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Delfshaven |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

|              |        |        |
|--------------|--------|--------|
| Stedelijke   | 67.820 | 33.190 |
| ontwikkeling |        |        |

|      |     |   |
|------|-----|---|
| GO - | 100 | 5 |
|------|-----|---|

Openbare

ruimte

historisch

Delfshaven

**Algemene informatie**

|         |                                 |
|---------|---------------------------------|
| Project | Om de buitenruimte in historisc |
|---------|---------------------------------|

|              |                        |
|--------------|------------------------|
| omschrijving | het gebied op een aant |
|--------------|------------------------|

bereikbaarheid en verblijfs

ingezet voor: Aanpak Piet Heyr

worden), het plaatsen van een i

en de zichtbaarheid van

Gebied

|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|---------------------|-----|---|-----|---|------|-----|---------------|-----------------------------------|----------|---|--|--|
|                     |     |   |     |   |      |     | Planning      | 2020                              | tot      |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Dekking       | GO                                | Gemeente | C |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | (overig)      |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               | 100                               | 0        |   |  |  |
| Toelichting         |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Toelichting   | In eerdere jaren is de uitvoering |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Uitvoering    | het Piet Heinsplein gerea         |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | (inhoudelijk) | plaatsen van een openbare ste     |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Toelichting   | Er is geen uitvoering geweest in  |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Verschil      | van een aanlegst                  |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | realisatie -  | uitvoeringsbudget. Momen          |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | begroting     | steiger kan aanleggen binnen he   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | (financieel)  |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Bedrag        |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | herbestemming |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Toelichting   |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | herbestemming |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
| GO - Doortrekken    | 120 | 0 | 110 | 4 | -106 | 116 | Budget        | Realisatie t/m                    | Beg      |   |  |  |
| Plaza Brainpark I   |     |   |     |   |      |     | GO            | 2021                              |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Stedelijke    | 67.820                            | 33.190   |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | ontwikkeling  |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | GO -          | 120                               | 0        |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Doortrekken   |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Plaza         |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Brainpark I   |                                   |          |   |  |  |
| Algemene informatie |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Project       |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | omschrijving  | Het creëren van een verbin        |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               | De Plaza - het voetgangersge      |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               | door de bestaande voetgange       |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Gebied        |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     |               |                                   |          |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Planning      | 2023                              | tot      |   |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | Dekking       | GO                                | Gemeente | C |  |  |
|                     |     |   |     |   |      |     | (overig)      |                                   |          |   |  |  |

|                    |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
|--------------------|-----------------------------------|--|--|--|--|--|--|-----|---|
|                    |                                   |  |  |  |  |  |  | 120 | 0 |
| <b>Toelichting</b> |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Toelichting        | Het plan om de LV-verbin          |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Uitvoering         | uitgewerkt, maar wacht op mei     |  |  |  |  |  |  |     |   |
| (inhoudelijk)      | Zij zijn (nog) niet overtuigd var |  |  |  |  |  |  |     |   |
|                    | hebben de hakken in het zand t    |  |  |  |  |  |  |     |   |
|                    | en dient er een minnelijke opk    |  |  |  |  |  |  |     |   |
|                    | wort                              |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Toelichting        | Vanwege het ontbreken van toes    |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Verschil           |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| realisatie -       |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| begroting          |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| (financieel)       |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Bedrag             |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| herbestemming      |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| Toelichting        |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |
| herbestemming      |                                   |  |  |  |  |  |  |     |   |

|                         |        |        |     |     |      |   |        |                |     |
|-------------------------|--------|--------|-----|-----|------|---|--------|----------------|-----|
| GO - Binnenban          | 500    | 186    | 514 | 313 | -201 | 1 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
| Stadshart               |        |        |     |     |      |   | GO     | 2021           |     |
| Stedelijke ontwikkeling | 67.820 | 33.190 |     |     |      |   |        |                |     |
| GO - Binnenban          | 500    | 186    |     |     |      |   |        |                |     |
| Stadshart               |        |        |     |     |      |   |        |                |     |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |
| Project omschrijving       | De bijdrage wordt ingezet voor winkelhart van Hoogvliet. De zodanig aantrekkelijkheid wordt verblijfskwaliteit. Minder verharde basis voor een duurzaam klimaat. Hierdoor draagt het project direct bij aan de leefbaarheid van het gebied. |          |        |
| Gebied                     |                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |
| Planning                   | 2020                                                                                                                                                                                                                                        | tot      |        |
| Dekking                    | GO                                                                                                                                                                                                                                          | Gemeente | Overig |

|                            |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------|-----|-----|------|-----|--------|----------------|-----|
|                            |                                                                     |          |     |     |      |     |        | 500            | 0   |
| <b>Toelichting</b>         |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Toelichting                | Het project bevindt zi                                              |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Uitvoering                 |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| (inhoudelijk)              |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Toelichting                | De gere                                                             |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Verschil                   |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| realisatie -               |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| begroting                  |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| (financieel)               |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Bedrag                     |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| herbestemming              |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Toelichting                |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| herbestemming              |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| GO - Kop Keilehaven        | 552                                                                 | 56       | 400 | 290 | -110 | 206 | Budget | Realisatie t/m | Beg |
|                            |                                                                     |          |     |     |      |     | GO     | 2021           |     |
| Stedelijke ontwikkeling    | 67.820                                                              | 33.190   |     |     |      |     |        |                |     |
| GO - Kop Keilehaven        | 552                                                                 | 56       |     |     |      |     |        |                |     |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Project omschrijving       | Doel van het project is: Zowel de als de aansluiting van het gebied |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | - Het aanleggen van een veilig                                      |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | - Het aanleggen van een                                             |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | - Het aanleggen van ee                                              |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | - Het aanlegger                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | Door genoemde ingrepen wi                                           |          |     |     |      |     |        |                |     |
|                            | openbare ruimte en hiermee le                                       |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Gebied                     |                                                                     |          |     |     |      |     |        |                |     |
| Planning                   | 2019                                                                | tot      |     |     |      |     |        |                |     |
| Dekking                    | GO                                                                  | Gemeente | €   |     |      |     |        |                |     |

|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
|----------------------------|-------|-----|-----|-----|------|-----|------------------------------------|----------------|-----|
|                            |       |     |     |     |      |     | (overig)                           |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | 552                                | 0              |     |
| <b>Toelichting</b>         |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Toelichting                |       |     |     |     |      |     | Op dit moment is fa                |                |     |
| Uitvoering                 |       |     |     |     |      |     | havenbekken) en is nu gestart n    |                |     |
| (inhoudelijk)              |       |     |     |     |      |     | aanleg van de getijdetrap          |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | Momenteel wordt ook gewerkt a      |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | het beplantingsplan en aanle       |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | uitvoering zal een moni            |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Toelichting                |       |     |     |     |      |     | De reden waarom er minder ko       |                |     |
| Verschil                   |       |     |     |     |      |     | 2022 heeft te maken dat er voo     |                |     |
| realisatie -               |       |     |     |     |      |     | Uiteindelijk kan de uitvoering pas |                |     |
| begroting                  |       |     |     |     |      |     | de aanbestedingsproce              |                |     |
| (financieel)               |       |     |     |     |      |     | aanvullende financiering door e    |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | Daardoor is het in jaar 2022 mi    |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Bedrag                     |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| herbestemming              |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Toelichting                |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| herbestemming              |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| GO - Rondje                | 1.000 | 103 | 751 | 633 | -118 | 264 | Budget                             | Realisatie t/m | Beg |
| Stadionpark Buitendijk     |       |     |     |     |      |     | GO                                 | 2021           |     |
| Stedelijke ontwikkeling    |       |     |     |     |      |     | 67.820                             | 33.190         |     |
| GO - Rondje                | 1.000 | 103 |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Stadionpark                |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Buitendijk                 |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| <b>Algemene informatie</b> |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Project                    |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| omschrijving               |       |     |     |     |      |     | Realiseren deeltracé "Buite        |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | verbindt de deeltracés tussen Pa   |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | en vormt op die manier een belai   |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     | De recreatieve route is bedoel     |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Gebied                     |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
|                            |       |     |     |     |      |     |                                    |                |     |
| Planning                   | 2020  |     |     |     |      |     |                                    | tot            |     |

|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|-----------------------|-----|--|---|--|---|--|--------------------------------|--------------------------------|----------|------------------|----------------|--------|
|                       |     |  |   |  |   |  | Dekking                        | GO                             | Gemeente | D                |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | (overig)                       |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                | 1.000                          | 0        |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Toelichting                    |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Toelichting                    | In 2021 is het definitieve i   |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Uitvoering                     | Stadionpark de Loop            |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | (inhoudelijk)                  | aanbesteding gegund. Daarna    |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                | Rondje Stadionpark niet leve   |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                | gestart. Een groot deel van de |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Toelichting                    | Doordat een deel van het mater |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Verschil                       | jaar, zijn de werkzaam         |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | realisatie -                   | seizoensgebond                 |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | begroting                      |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | (financieel)                   |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Bedrag                         |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | herbestemming                  |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | Toelichting                    |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | herbestemming                  |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| GO - Architectenbuurt | 244 |  | 0 |  | 0 |  | 0                              |                                | 244      | Budget           | Realisatie t/m | Be     |
| fase A1 en A2 Lage    |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | GO               | 2021           |        |
| Land                  |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | Stedelijke       | 67.820         | 33.190 |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | ontwikkeling     |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | GO -             | 244            | 0      |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | Architectenbuurt |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | fase A1 en A2    |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          | Lage Land        |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| Algemene              |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| informatie            |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| Project               |     |  |   |  |   |  | Een extra kwaliteit            |                                |          |                  |                |        |
| omschrijving          |     |  |   |  |   |  | verblijfskwaliteit van de A    |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | bijdrage wordt ingezet voor: l |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | andere beplanting, verple      |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | inclusief het aa               |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| Gebied                |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| Planning              |     |  |   |  |   |  | 2019                           |                                |          | tot              |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  |                                |                                |          |                  |                |        |
| Dekking               |     |  |   |  |   |  |                                | GO                             | Gemeente | D                |                |        |
|                       |     |  |   |  |   |  | (overig)                       |                                |          |                  |                |        |

|                     |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
|---------------------|----------------------------------|-----|-----|----|------|-----|--|---------------|---------------------|
|                     |                                  |     |     |    |      |     |  | 244           | 0                   |
| <b>Toelichting</b>  |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| Toelichting         | Vergroening in de wijk heeft pla |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| Uitvoering          | aan te brengen. Alle a           |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| (inhoudelijk)       | plaatsgevonde                    |     |     |    |      |     |  |               |                     |
|                     | bestemmingsreserve Rotter        |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| <b>Toelichting</b>  |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| Verschil            |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| realisatie -        |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| begroting           |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| (financieel)        |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| <b>Bedrag</b>       |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| herbestemming       |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| <b>Toelichting</b>  |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| herbestemming       |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |
| GO - Aanpak         | 500                              | 179 | 321 | 93 | -228 | 228 |  | <b>Budget</b> | <b>Realisatie t</b> |
| parkeerproblematiek |                                  |     |     |    |      |     |  | <b>GO</b>     | <b>/m 2021</b>      |
| Noord & vergroening |                                  |     |     |    |      |     |  |               |                     |

|              |        |        |
|--------------|--------|--------|
| Stedelijke   | 67.820 | 33.190 |
| ontwikkeling |        |        |

|                     |     |     |
|---------------------|-----|-----|
| GO - Aanpak         | 500 | 179 |
| parkeerproblematiek |     |     |
| Noord & vergroening |     |     |

|                            |                                                                     |                 |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                     |                 |
| Project omschrijving       | Het verminderen<br>groenkwaliteit in de 4 v<br>gerealiseerd en er v |                 |
| Gebied                     |                                                                     |                 |
| Planning                   | 2019                                                                | tot             |
| Dekking                    | <b>GO</b>                                                           | <b>Gemeente</b> |
|                            |                                                                     | <b>(overig)</b> |
|                            | 500                                                                 | 0               |
| <b>Toelichting</b>         |                                                                     |                 |
| Toelichting                | Alle onde                                                           |                 |
| Uitvoering                 |                                                                     |                 |
| (inhoudelijk)              |                                                                     |                 |
| Toelichting Verschil       | Werzaamheden zijn lager                                             |                 |

Bedrag

herbestemming

Toelichting

Werkzaamheden :

herbestemming

|        |        |        |        |        |        |        |
|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Totaal | 67.820 | 33.190 | 20.301 | 10.683 | -9.618 | 23.947 |
|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|

## Bestemmingsreserve NPRZ

Pagina 241

### Bestemmingsreserve NPRZ

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) bestaat uit de pijlers Onderwijs, Werk, Cultuur, Veiligheid en Wonen. De bestemmingsreserve NPRZ-wonen wordt gebruikt als dekking van projecten binnen de pijler Wonen van het NPRZ. De middelen in de bestemmingsreserve worden gebruikt als dekking voor projecten in de focuswijken, tuinsteden en tuindorpen in Rotterdam Zuid, die bijdragen aan de fysieke doelstellingen van het NPRZ-programma. De projecten zijn concreet opgezet om invulling te geven aan de gemeentelijke opgave binnen het NPRZ of dienen ter ondersteuning en facilitering van de opgave van derden (zoals woningcorporaties).

De bestemmingsreserve is in 2017 aangevuld met gemeentelijke financiële middelen voor fysieke projecten in Rotterdam Zuid, die eerst waren ondergebracht in de bestemmings-reserves Investeringsfonds Rotterdam (IFR) en Investeringsbudget stedelijke vernieuwing (ISV3).

Vanaf 2018 is de bestemmingsreserve aangevuld met de gemeentelijke financiële middelen, die door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld als cofinanciering bij de korting op de verhuurdersheffing, die woningcorporaties van het Rijk hebben ontvangen voor de transformatie-opgave in de focuswijken.

Vanaf 2018 zouden tevens de rijksmiddelen vanwege de regiodeal NPRZ (2018-2025) en de gemeentelijke cofinanciering voor de Regiodeal worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Het Rijk heeft echter in december 2019 de rijksmiddelen voor de Regiodeal gewijzigd van decentralisatie-uitkering naar een specifieke uitkering. Daarom zijn alleen de gemeentelijke cofinanciering voor de Regiodeal NPRZ en de rijksmiddelen regiodeal voor 2018 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve en worden de rijksmiddelen voor 2019-2021 ondergebracht in een afzonderlijk fondsproject.

Vanaf 2022 wordt de bestemmingsreserve ook aangevuld met de gemeentelijke financiële middelen, die door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld als cofinanciering bij de door het Rijk toegekende middelen voor Feijenoord en Charlois in het kader van de rijksregeling "Herstructurering Volkshuisvesting".

In het coalitieakkoord 2023-2026 “Eén Stad” is door het huidige college besloten om nog eens eenmalig € 80 mln te reserveren voor de pijler Wonen. Deze middelen zijn mede bedoeld als cofinanciering voor toekomstige Rijksregelingen (onder andere volgende tranches Volkshuisvestingsfonds). De € 80 mln zijn in 2022 toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPRZ-wonen.

## Toevoegingen

In 2022 is aan de bestemmingsreserve NPRZ-wonen toegevoegd:

Vanuit de RIM (voorheen IFR):

- € 5 mln voortvloeiend uit de gemeentelijke verplichting om – als cofinanciering bij de korting op de verhuurdersheffing van woningcorporaties voor de transformatie-opgave in Rotterdam zuid (convenant Financiële impuls Rotterdam Zuid 2016-2022) – binnen de gemeentelijke begroting in totaal € 50 mln te reserveren;
- € 10 mln voortvloeiend uit de gemeentelijke verplichting om – als cofinanciering bij de Regiodeal Rotterdam Zuid 2018-2025 – binnen de gemeentelijke begroting in totaal € 100 mln te reserveren voor NPRZ-pijler Wonen.
- € 1,5 mln voor apparaatskosten voor het programma NPRZ-wonen, conform besluiten in de begroting 2019 (Voorjaarsnota 2018).
- € 4 mln voortvloeiend uit de gemeentelijke verplichting om – als cofinanciering bij de rijkssubsidie vanuit het Volkshuisvestingsfonds (tranche 2021) – binnen de gemeentelijke begroting in totaal € 15,9 mln te reserveren voor NPRZ-pijler Wonen.
- € 80 mln voortvloeiend uit de gemeentelijke verplichting conform het coalitieakkoord 2022-2026 om deze middelen (onder andere) als cofinanciering bij andere financieringsbronnen te reserveren voor NPRZ-pijler Wonen.

Vanuit taakveld Wonen en bouwen en (BWT) van cluster SO:

- € 3,5 mln ten behoeve van de basisaanpak particuliere woningvoorraad (conform besluit directie cluster Stadsontwikkeling 21 februari 2019 en Voorjaarsnota 2019).

## Onttrekkingen

In totaal is er in 2022 € 23,5 mln onttrokken aan de bestemmingsreserve NPRZ-wonen

De grootste uitgaven in 2022 betreffen uitgaven voor het programma Steigers op Zuid (€ 871.000), strategisch verwerven (€ 832.000) en de uitvoeringskosten voor de projecten Mijnkintbuurt blok 3 (€ 2,5 mln), Beijerlandse laan Groene Hilledijk (€900.000). Basisaanpak particuliere voorraad 2019-2022 (€ 2,5 mln), de subsidieregeling samenvoegen voor particulieren (€ 805.000), Tweebosbuurt (€ 2,1 mln), Carnisse Eiland (€ 6,6 mln), apparaatskosten transformatie overige sporen (particuliere voorraad) € 1,1 mln. Ook is er in 2022 € 1,4 mln besteed aan proceskosten voor het programma NPRZ-wonen en een aantal kleinere projecten.

De onderbesteding ten opzichte van de begroting 2022 wordt vooral veroorzaakt door de projecten: Mijntbuurt blok 1+2, Particuliere woningvoorraad “Steigers op Zuid”, Swiego, Stichting wijkverbetering, Simonsblokken, IP Walravenbuurt, Veldstraat en het project Quick wins.

Hieronder wordt per project inzicht gegeven in de projectomschrijving, de inhoudelijke toelichting op hetgeen in 2022 is gerealiseerd en een financiële toelichting op het verschil tussen begroting en realisatie.

|                          | Budget                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Realisatie        | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant  |                     |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------|------------|----------|----------|---------------------|
|                          | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | t/m 2021          | 2022      | 2022       |          | per 1-1- |                     |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | 2023                |
| Bestaande stad           | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 56.211            | 28.435    | 24.013     | -4.422   | 26.358   |                     |
| NPRZ - Mijntbuurt        | 6.638                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 6.638             | 791       | 0          | -791     | 0        |                     |
| blok 1+2 (Woonstad-deel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Budget NPRZ         |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Realisatie t/m 2021 |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Begroting 2022      |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Realisatie 2022     |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Verschil            |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          | Restant p           |
|                          | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 106.583           | 56.211    | 28.435     | 24.013   | -4.422   |                     |
|                          | NPRZ -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6.638             | 6.638     | 791        | 0        | -791     |                     |
|                          | Mijntbuurt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |           |            |          |          |                     |
|                          | blok 1+2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |           |            |          |          |                     |
|                          | (Woonstad-deel)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          |                     |
| Algemene informatie      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          |                     |
| Project omschrijving     | Als uitwerking van gemaakte afspraken in september 2016 door gemeente met woningcorporaties in het kader van de "Financiële impuls 2016-2022" van juli 2016 is in september 2016 de samenwerkingsovereenkomst getekend door woningcorporatie Woonstad en de gemeente Rotterdam. Met deze financiële middelen draagt de gemeente bij aan het onrendabele deel van Woonstad: het tijdelijk beheer en sloop van verworven panden, bouwrijp maken van het plangebied en realiseren van circa 80 grondgebonden sociale huurwoningen met "niet DAEB" kwaliteit welke worden verhuurd aan een |                   |           |            |          |          |                     |
| Gebied                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          |                     |
| Planning                 | 2016                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | tot               |           | 2024       | Fase     |          |                     |
| Dekking                  | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Gemeente (overig) |           | Derden     | Totaal   |          |                     |
|                          | 6.638                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0                 |           | 0          | 6.638    |          |                     |
| Toelichting              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          |                     |
| Toelichting              | In 2022 is Woonstad gevorderd met de nieuwbouw van de woningen. De oplevering nieuwbouw is begonnen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |           |            |          |          |                     |
| Uitvoering               | gezien het gezamenlijke project van Woonstad en de gemeente zal in 2023 afgesloten worden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |           |            |          |          |                     |
| (inhoudelijk)            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |           |            |          |          |                     |

|               |                                                                                                            |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt doordat de verliesvoor:   |
| Verschil      | de grondexploitatie Mijnkintbuurt blok 1+2 bij Woonstad gedeeltelijk vrijvalt en terugbetaald wordt aan de |
| realisatie -  |                                                                                                            |
| begroting     |                                                                                                            |
| (financieel)  |                                                                                                            |
| Bedrag        | Niet var                                                                                                   |
| herbestemming |                                                                                                            |
| Toelichting   | Niet var                                                                                                   |
| herbestemming |                                                                                                            |

|                  |     |     |     |     |   |    |                  |                     |                |                 |          |                  |
|------------------|-----|-----|-----|-----|---|----|------------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|
| NPRZ             | 800 | 550 | 200 | 200 | 0 | 50 |                  |                     |                |                 |          |                  |
|                  |     |     |     |     |   |    | Budget NPRZ      | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |
| - Wijkconciërges |     |     |     |     |   |    |                  |                     |                |                 |          |                  |
|                  |     |     |     |     |   |    | Bestaande stad   | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422           |
|                  |     |     |     |     |   |    | NPRZ             | 800                 | 550            | 200             | 200      | 0                |
|                  |     |     |     |     |   |    | - Wijkconciërges |                     |                |                 |          |                  |

#### Algemene

#### informatie

**Project omschrijving**

Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) streeft naar wijken waar het prettig wonen is. Komende jaren wordt er geïnvesteerd in de buitenruimte op die buitenruimte, met extra aandacht voor focuswijken. De buitenruimte moet uitnodigen tot ontmoeten, verblijven en bewegen (schoon, heel en leefbaar). Het doel is om de buitenruimte te verbeteren en te onderhouden. Dit wordt gedaan door middel van wijkconciërges. De wijkconciërges leveren in diverse wijken een positief resultaat op dit thema. Daarnaast is de wijkconciërges een belangrijke schakel binnen de keten in de transitie van gebiedsgericht naar wijkgericht werken. De wijkconciërges zijn een dagelijks benaderbaar en herkenbaar aanspreekpunt voor bewoners. Daarnaast is hij/zij de verbindende schakel tussen de Rotterdammer en de collega's van de gemeentelijke overheid.

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |      |                   |        |        |
| Planning | 2019 | tot               | 2023   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 800  | 0                 | 0      | 800    |

#### Toelichting

**Toelichting**

De 4 wijkconciërges worden sinds 2019 ingezet in de wijken Feijenoord, Afrikaanderwijk, Hillesluis en Landbouwboulevard. De wijkconciërges zijn ook in 2022 grotendeels ingezet op het onderdeel Schoon, waarvoor zij verantwoordelijk zijn voor de opruiming van de openbare ruimte. Daarnaast onderhouden ze contacten met bewoners over de leefbaarheid van de wijk en betrekken hen hierbij. Als gevolg van de inzet van wijkconciërges zien we nu tevens een duidelijke koppelwerking ontstaan, waardoor de wisselwerking tussen gebiedsbeheer en de functie ook duidelijker en zichtbaarder wordt.

|              |                                                                                                                       |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting  | De bestedingen in 2022 passen binnen het geheel van de voorziene werkzaamheden en binnen het totaal van de begroting. |
| Verschil     |                                                                                                                       |
| realisatie - |                                                                                                                       |
| begroting    |                                                                                                                       |
| (financieel) |                                                                                                                       |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------|--------|------|--------|---------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|----------------------|
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        | Bedrag        |                     |                |                 |          |           | Niet van toelichting |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        | herbestemming |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        | Toelichting   |                     |                |                 |          |           | Niet van toelichting |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        | herbestemming |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| NPRZ - UP                                    | 13.800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 12.268            | 1.532 | 871    | -661 | 661    | Budget NPRZ   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |                      |
| Particuliere                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Woningvoorraad                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| "Steigers op Zuid"                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| (oud IFR)                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Project omschrijving                         | In overeenstemming met de afspraken uit het Nationaal Programma Rotterdam Zuid moet in een periode van jaren (tussen 2010 en 2030) van 13.000 woningen de onderhoud- en beheerstructuur aanmerkelijk worden verbeterd. Om deze ambitie waar te maken zullen in deze collegeperiode minstens 3.000 woningen moeten worden gerenoveerd. Op 9 juni 2015 heeft het college het Uitvoeringsprogramma Steigers op Zuid vastgesteld. Hierin wordt vastgesteld hoe invulling wordt gegeven aan de aanpak van 3.000 woningen |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Planning                                     | 2015                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | tot               |       | 2023   |      | Fase   |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Gemeente (overig) |       | Derden |      | Totaal |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              | 13.800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0                 |       | 0      |      | 13.800 |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Toelichting                                  | De aanpak om de onderhoud- en beheersstructuur van in totaal 3.000 woningen aanmerkelijk te verbeteren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | in uitvoering. Tot en met 2021 zijn er 3.132 woningen in aanpak. Eind 2021 zijn er in totaal 2.600 woningen bouwkundig gereed. Binnen het programma "Steigers op Zuid" zal een deel van het restbudget ingezet worden voor de "uitbreiding handhaving"                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Toelichting                                  | De afgelopen periode zijn de negatieve effecten van de crises duidelijk merkbaar in projecten. Eigenaars en bewoners ervaren meer tijd nodig om de financiering voor onderhoud en verbeteringen rond te krijgen of zijn lastiger te bereiken                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | eerdere aandachtspunten van krapte bij bouwbedrijven, hoge kosten van bouwmaterialen en arbeidskrachten beheerkantoren gelden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Bedrag                                       | Niet van toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| Toelichting                                  | Niet van toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |       |        |      |        |               |                     |                |                 |          |           |                      |
| NPRZ - Buca 1                                | 200                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 155               | 45    | 45     | 0    | 0      | Budget NPRZ   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |                      |

Katwol en Pleinweg  
(Hefboom zuid)

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 56.211            | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
| NPRZ - Buca                                  | 200                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 155               | 45     | 45     | 0      |
| 1 Katwol en<br>Pleinweg<br>(Hefboom zuid)    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Project omschrijving                         | Een inventarisatie samen met bewonersorganisatie en ondernemersvereniging heeft in 2014 geleid tot een plan van de meest kansrijke plekken voor verbetering op korte termijn. Een ontwikkelende partij zal een plan maken van een failliete eigenaar en dit slopen en nieuw bouwen. De gemeente faciliteert deze partij. Daarnaast wordt de gemeente voor de herinrichting van openbare ruimte bij een nieuw horecapaviljoen aan de Dorpsweg daardoor drie kiosken vervangt (private |                   |        |        |        |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Planning                                     | 2015                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | tot               | 2022   | Fase   |        |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |        |
|                                              | 200                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0                 | 800    | 1.000  |        |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | In 2022 is de herinrichting van de buitenruimte bij de kiosken aan de Dorpsweg                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |        |        |        |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | Werkzaamheden zijn conform begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |        |        |        |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Bedrag herbestemming                         | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |        |        |        |
| Toelichting herbestemming                    | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |        |        |        |

NPRZ - 6.000 2.732 2.085 2.556 471 712

Tweebosbuurt

|                            |                                                                                                                                                                                           |                            |                       |                        |                 |                  |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------------|------------------------|-----------------|------------------|
|                            | <b>Budget NPRZ</b>                                                                                                                                                                        | <b>Realisatie t/m 2021</b> | <b>Begroting 2022</b> | <b>Realisatie 2022</b> | <b>Verschil</b> | <b>Restant p</b> |
| Bestaande stad             | 106.583                                                                                                                                                                                   | 56.211                     | 28.435                | 24.013                 | -4.422          |                  |
| NPRZ - Tweebosbuurt        | 6.000                                                                                                                                                                                     | 2.732                      | 2.085                 | 2.556                  | 471             |                  |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                           |                            |                       |                        |                 |                  |
| Project omschrijving       | De aanpak van de Tweebosbuurt is onderdeel van de pijler Wonen van het Nationaal Programma Rotterdam programma beantwoordt aan de uitgangspunten van het NPRZ en de Woonvisie 2030 en pas |                            |                       |                        |                 |                  |

coalitieakkoord 2022-2026 Eén Stad Rotterdam. Daarnaast levert de nieuwe Tweebosbuurt met woningen aan alle eisen die in het kader van duurzaamheid zijn gesteld een bijdrage aan de energietransitie van de sloop/nieuwbouw (en deels renovatie) ontstaat in de Tweebosbuurt een gedifferentieerd en kwalitatief h  
nieuw woonmilieu dat aansluit op het nog te realiseren woonprogramma Parkstad/Nieuw Zuid. Er zijn v  
woningtypen, geschikt voor diverse doelgroepen, waaronder gezinswoningen. De buurt wordt ontsk  
aanleg van nieuwe straten over de dijk en er komt kwalitatief

|               |                                                                                                        |                   |        |        |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied        |                                                                                                        |                   |        |        |
| Planning      | 2018                                                                                                   | tot               | 2026   | Fase   |
| Dekking       | NPRZ                                                                                                   | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|               | 6.000                                                                                                  | 0                 | 0      | 6.000  |
| Toelichting   |                                                                                                        |                   |        |        |
| Toelichting   | Afgelopen jaar zijn 10 panden minnelijk verworven en ca. 330 woningen overgenomen van Hefwor           |                   |        |        |
| Uitvoering    | Daarnaast is de planontwikkeling van een aantal plots opgestart en vervolgd. De sloop van de verworve  |                   |        |        |
| (inhoudelijk) | volledig afgerond waarna in de 2023 het bouwrijp maken afgerond wordt. Ook is de bouw van blok 1 aange |                   |        |        |
|               | 2 november 2022 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Tweebosbuurt Zuid-Oost vernietigd. Hi      |                   |        |        |
|               | een deel van de geplande ontwikkeling vertraging op. Voor een aantal blokken zal c                     |                   |        |        |
|               | bestemmingsplanprocedure doorlopen moeten worden. Tevens zal de onteigening van een tweetal pa         |                   |        |        |
|               | gaan duren omdat deze gekoppeld is aan het nieuwe beste                                                |                   |        |        |
| Toelichting   | De uitnutting van de toegekende middelen NPRZ houdt verband met de vorming van een verliesvc           |                   |        |        |
| Verschil      | verband met het berekende tekort (netto contante waarde) van de grondexploitatie Tweebosbuu            |                   |        |        |
| realisatie -  | verschuiving van budgetten tussen de jaren is de realisatie hoger dan begroot. De uitgaven passen binn |                   |        |        |
| begroting     | begroting van het programma NPRZ pi                                                                    |                   |        |        |
| (financieel)  |                                                                                                        |                   |        |        |
| Bedrag        | Niet var                                                                                               |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                        |                   |        |        |
| Toelichting   | Niet var                                                                                               |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                        |                   |        |        |

|                      |       |       |     |     |      |     |                |                     |                |                 |          |           |
|----------------------|-------|-------|-----|-----|------|-----|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Mijnkintbuurt | 8.544 | 7.706 | 749 | 348 | -400 | 490 | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| blok 1+2 (Gemeente-  |       |       |     |     |      |     | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
| deel)                |       |       |     |     |      |     | NPRZ -         | 8.544               | 7.706          | 749             | 348      | -400      |
|                      |       |       |     |     |      |     | Mijnkintbuurt  |                     |                |                 |          |           |
|                      |       |       |     |     |      |     | blok 1+2       |                     |                |                 |          |           |
|                      |       |       |     |     |      |     | (Gemeente-     |                     |                |                 |          |           |
|                      |       |       |     |     |      |     | deel)          |                     |                |                 |          |           |

|                     |                                                                                                   |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie |                                                                                                   |
| Project             | Als uitwerking van gemaakte afspraken in september 2016 door gemeente met woningcorporaties in he |
| omschrijving        | "Financiële impuls 2016-2022" van juli 2016 is in september 2016 de samenwerkingsovereenkor       |

particuliere Woningvoorraad Tarwewijk, locatie Mijntuinbuurt" ondertekend door woningcorporatie W  
gemeente Rotterdam. De vermelde financiële middelen zet de gemeente in voor de verwerving van 172 v  
bedrijfsruimten (eventueel via onteigeningsinstrument). Vervolgens worden deze panden tegen marktwaar  
aan woningcorporatie Woonstad, die vervolgens zorgt voor sloop en bouwrijp maken en het realis  
grondgebonden sociale huurwoningen met "niet DA

|                                                                                                       |       |                   |        |        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------|--------|--------|
| Gebied                                                                                                |       |                   |        |        |
| Planning                                                                                              | 2016  | tot               | 2023   | Fase   |
| Dekking                                                                                               | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|                                                                                                       | 6.586 |                   |        | 6.586  |
| Toelichting                                                                                           |       |                   |        |        |
| Toelichting                                                                                           |       |                   |        |        |
| In 2022 is de sloop van 172 woningen en bedrijfsruimten afgerond. De bouw start in                    |       |                   |        |        |
| Uitvoering                                                                                            |       |                   |        |        |
| (inhoudelijk)                                                                                         |       |                   |        |        |
| Toelichting                                                                                           |       |                   |        |        |
| De lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat de cassatie bij de rechtbank voor de onteigeningsproced |       |                   |        |        |
| Verschil                                                                                              |       |                   |        |        |
| realisatie -                                                                                          |       |                   |        |        |
| begroting                                                                                             |       |                   |        |        |
| (financieel)                                                                                          |       |                   |        |        |
| Bedrag                                                                                                |       |                   |        |        |
| Niet var                                                                                              |       |                   |        |        |
| herbestemming                                                                                         |       |                   |        |        |
| Toelichting                                                                                           |       |                   |        |        |
| Niet var                                                                                              |       |                   |        |        |
| herbestemming                                                                                         |       |                   |        |        |

|                     |       |     |       |     |      |       |             |                     |                |                 |          |           |
|---------------------|-------|-----|-------|-----|------|-------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Strategische | 3.000 | 630 | 1.000 | 832 | -168 | 1.538 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t |
| verwervingen        |       |     |       |     |      |       |             |                     |                |                 |          |           |

|                |         |        |        |        |        |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|

|        |       |     |       |     |      |
|--------|-------|-----|-------|-----|------|
| NPRZ - | 3.000 | 630 | 1.000 | 832 | -168 |
|--------|-------|-----|-------|-----|------|

|              |  |  |  |  |  |
|--------------|--|--|--|--|--|
| Strategische |  |  |  |  |  |
| verwervingen |  |  |  |  |  |

|                     |  |  |  |  |  |
|---------------------|--|--|--|--|--|
| Algemene informatie |  |  |  |  |  |
|---------------------|--|--|--|--|--|

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |  |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| Project omschrijving | Het project "Niet-projectmatige verwerving" dient om in de focuswijken van het NPRZ aankopen te kunne<br>woningen waar nog geen samenwerkingsovereenkomst (SOK) of bestuurlijk geaccordeerde projectma<br>tegenover staat. Deze middelen worden ingezet om in te kunnen spelen op kansen die de marl<br>toekomstige projecten grondige aanpak particuliere voorraa |  |  |  |  |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|

|          |       |                   |        |        |
|----------|-------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |       |                   |        |        |
| Planning | 2019  | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 3.000 | 0                 | 0      | 3.000  |

| Toelichting   |                                                                                                      |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | Op dit project worden strategisch verworven panden tijdelijk geadmineistreerd totdat zij worden opge |
| Uitvoering    | uitvoeringsproject dan wel worden zij weer verkocht. In de tussentijd worden deze panden verhu       |
| (inhoudelijk) | huuropbrengsten genereert voor dit project. In 2022 zijn 38 panden aangekocht en zijn weinig panden  |
|               | opgenomen in uitvoeringsprojecten (sloop-nieuwbouw of samenvoegingen binnen NP                       |
| Toelichting   | De lagere uitgaven worden veroorzaakt doordat er in 2022 minder aankopen zijn gedaan dan begroot. De |
| Verschil      | er huuropbrengsten gegeneerd van de vastgoec                                                         |
| realisatie -  |                                                                                                      |
| begroting     |                                                                                                      |
| (financieel)  |                                                                                                      |
| Bedrag        | Niet var                                                                                             |
| herbestemming |                                                                                                      |
| Toelichting   | Niet var                                                                                             |
| herbestemming |                                                                                                      |

|                   |         |        |        |        |        |    |             |                     |                |                 |          |           |
|-------------------|---------|--------|--------|--------|--------|----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Veldstraat | 163     | 95     | 67     | 6      | -61    | 61 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t |
| Bestaande stad    | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |    |             |                     |                |                 |          |           |
| NPRZ -            | 163     | 95     | 67     | 6      | -61    |    |             |                     |                |                 |          |           |
| Veldstraat        |         |        |        |        |        |    |             |                     |                |                 |          |           |

#### Algemene informatie

Project omschrijving In de Landbouwuurt is sprake van een overschot aan kleine, kwalitatief slechte woningen. In juli 2016 heeft de gemeente en Havensteder een convenant getekend waarbij o.a. afspraken zijn gemaakt over de inzet van de verhuurdersheffingskorting. Besteding van dit zogenaamde "rode geld" is nader vastgesteld in de prestatieafspraken (februari 2018) voor onder andere de Veldstraat. De herontwikkeling van juist de Veldstraat is van belang van een verbeterd imago op deze visueel belangrijke locatie. In 2019 is het samenwerkingsovereenkomst ondertekend waarin nadere details zijn afgesproken over de taakverdeling en stedenbouwkundige randvoorwaarden (sloop en nieuwbouw van 11 woningen), en de verdere ontwikkeling van het gebied.

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |      |                   |        |        |
| Planning | 2018 | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 163  | 0                 | 0      | 163    |

#### Toelichting

Toelichting In 2022 zijn er gesprekken gevoerd met Havensteder over de voortgang van het project. De woningen worden in het 1e kwartaal van 2023 gesloopt. Havensteder is bezig met de selectie van een aannemer voor de realisatie van het project.

Verschil De lagere uitgaven in 2022 ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt door de inzet van de verhuurdersheffingskorting. Havensteder is bezig met de selectie van een aannemer. De realisatie van het project wordt daarom lager dan begroot.

realisatie - middelen zullen gebruikt worden om het beschreven projectdoe

begroting

(financieel)

Bedrag Niet var

herbestemming

Toelichting Niet var

herbestemming

NPRZ - Mijntbuurt 7.085 3.475 2.500 2.535 35 1.075

3

Budget NPRZ Realisatie t/m 2021 Begroting 2022 Realisatie 2022 Verschil Restant j

Bestaande stad 106.583 56.211 28.435 24.013 -4.422

NPRZ - 7.085 3.475 2.500 2.535 35

Mijntbuurt 3

Algemene

informatie

Project De aanpak van de Mijntbuurt is onderdeel van de pijler Wonen van het Nationaal Programma Rotterdam  
omschrijving uitwerking van gemaakte afspraken in september 2016 door gemeente met woningcorporaties in het  
"Financiële impuls 2016-2022" van juli 2016 is in juni 2019 de samenwerkingsovereenkomst "Aanpak  
Woningvoorraad Tarwewijk, locatie Mijntbuurt fase 3" ondertekend door woningcorporatie Woonstad e  
Rotterdam. De vermelde financiële middelen zet de gemeente in voor de verwerving van 132 v  
bedrijfsruimten (eventueel via onteigeningsinstrument). Vervolgens worden deze panden tegen marktwaar  
aan woningcorporatie Woonstad, die vervolgens zorgt voor sloop en bouwrijp maken en het realis  
grondgebonden sociale huurwoningen met "niet DAE

Gebied

Planning 2018 tot 2027 Fase

| Dekking | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|---------|-------|-------------------|--------|--------|
|         | 7.085 | 0                 | 0      | 7.085  |

Toelichting

Toelichting In 2022 is met alle eigenaren overeenstemming bereikt over de aankoop van de woningen. Inmidd  
Uitvoering panden  
(inhoudelijk)

Toelichting

Verschil

realisatie -

begroting

(financieel)

Bedrag Niet var

herbestemming

Toelichting Niet var

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|--------|--------|---------------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-------------|
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        | herbestemming |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| NPRZ - Sikkelstraat /                        | 148                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 97                | 51     | 41     | -10    | 10     |               | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Dordtsestraatweg                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 56.211            | 28.435 | 24.013 | -4.422 |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| NPRZ -                                       | 148                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 97                | 51     | 41     | -10    |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Sikkelstraat /                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Dordtsestraatweg                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Project omschrijving                         | De gemeente heeft in 2015-2016 met woningcorporatie Havensteder voor delen van de Lan businesscases opgesteld. Momenteel wordt door Havensteder en de gemeente – na project Vel businesscase voor het 2e project Sikkelstraat / Dordtsestraatweg nader uitgewerkt en opgestart. De Sikkelstraat / Dordtsestraatweg is onderdeel van de pijler Wonen van het Nationaal Programma Rotterdam |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Planning                                     | 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | tot               | 2025   | Fase   |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Gemeente (overig) |        | Derden |        | Totaal |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              | 148                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0                 | 0      | 148    |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Toelichting                                  | Havensteder is in 2022 bezig geweest met het minnelijk verwerven van de 5 woningen. Voor de nog nie                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | panden zal de gemeente in 2023 het onteigeningsproces opstarten. Het streven van Havensteder is erop de nieuwbouw van zeven woningen eind 2025 o                                                                                                                                                                                                                                          |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Bedrag herbestemming                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          | Niet var    |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Toelichting herbestemming                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          | Niet var    |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Carnisse Eiland (grondexploitatie)           | 6.619                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0                 | 6.619  | 6.619  | 0      | 0      |               | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 56.211            | 28.435 | 24.013 | -4.422 |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Carnisse Eiland (grondexploitatie)           | 6.619                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0                 | 6.619  | 6.619  | 0      |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |
| Project                                      | De bijdrage dient ter dekking van het tekortsaldo van de grondexploitatie "Carnisse Eiland (Noordrand 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |        |        |        |        |               |             |                     |                |                 |          |             |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--------|--|--------|--|--|--|--|
| omschrijving  | Deze grondexploitatie heeft als doel de sloop van 72 appartementen aan de Carnissedreef 1-151 en nieuwbouw van 502 woningen en diverse voorzieningen (waaronder scholen en sportveld) die ook door de omliggende woningen wordt gebruikt zullen worden.                                                                                                                         |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Gebied        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Planning      | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |  | 2022   |  | Fase   |  |  |  |  |
| Dekking       | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Gemeente (overig) |  | Derden |  | Totaal |  |  |  |  |
|               | 6.619                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 |  | 0      |  | 6.619  |  |  |  |  |
| Toelichting   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Toelichting   | In 2022 is de aanpak voor het project Carnisse Eiland voorbereid en in besluitvorming gebracht. In februari 2022 heeft de raad het besluit genomen voor het openen van de grondexploitatie "Carnisse Eiland" in de vorm van een (inhoudelijk) "uitvoering" toegekend en bestemd voor de realisatie van het raadsbesluit van 24 februari 2022 en conform begroting (financieel). |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Toelichting   | De uitnutting van de toegekende middelen NPRZ houdt verband met de vorming van een verliesvoorziening van 2022 met het berekende saldotekort (netto contante waarde) van de grondexploitatie Carnisse Eiland.                                                                                                                                                                   |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Verschil      | verschil van de realisatie - van het raadsbesluit van 24 februari 2022 en conform begroting (financieel).                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Bedrag        | Niet vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| herbestemming |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| Toelichting   | Niet vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |
| herbestemming |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |  |        |  |        |  |  |  |  |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----|--------|-----|--------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ -               | 157                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                 | 157 | 157    | 0   | 0      | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| Toekomstperspectief  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Tarwewijk            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                      | NPRZ -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 157               | 0   | 157    | 157 | 0      |             |                     |                |                 |          |           |
| Toekomstperspectief  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Tarwewijk            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Algemene informatie  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Project omschrijving | Dit project betreft de voorbereidingsfase van een later uit te voeren verbeterprogramma in de Tarwewijk. In de voorbereidingsfase wordt een nieuw handelingsperspectief en een opgaven-kaart voor de Tarwewijk opgesteld, leidend tot een toekomstperspectief en een uitvoeringsprogramma voor de periode tot 2025. Het participatieproces wordt een externe participatiedeskundige ingehuurd om de participatie met betrokken stakeholders in de wijk te begeleiden waarbij ook de wijknetwerker en de wijkmanager nauw betrokken zijn. |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Gebied               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |     |        |     |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Planning             | 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | tot               |     | 2023   |     | Fase   |             |                     |                |                 |          |           |
| Dekking              | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Gemeente (overig) |     | Derden |     | Totaal |             |                     |                |                 |          |           |
|                      | 157                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0                 |     | 0      |     | 157    |             |                     |                |                 |          |           |

| Toelichting            |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|------------------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------|------|--------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| Toelichting            |       | In 2022 zijn de werkzaamheden voor de toekomstperspectief Tarwewijk gestart en zijn de ambi                                                                                                 |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Uitvoering             |       | gebracht. De eerste participatierondes (3 avonden) met bewoners zijn gedaan. Tevens is                                                                                                      |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| (inhoudelijk)          |       | geinformeerd en er wordt nu gewerkt aan eerste concept o                                                                                                                                    |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting Verschil   |       | Werkzaamheden zijn conform begroting                                                                                                                                                        |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| realisatie - begroting |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| (financieel)           |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Bedrag                 |       | Niet va                                                                                                                                                                                     |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming          |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting            |       | Niet va                                                                                                                                                                                     |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming          |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| NPRZ - Zegenstraat     | 1.144 | 1.009                                                                                                                                                                                       | 135 | 13                | -122 | 122    | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| Bestaande stad         |       | 106.583                                                                                                                                                                                     |     | 56.211            |      | 28.435 |             | 24.013              |                | -4.422          |          |           |
| NPRZ - Zegenstraat     |       | 1.144                                                                                                                                                                                       |     | 1.009             |      | 135    |             | 13                  |                | -122            |          |           |
| Algemene informatie    |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Project omschrijving   |       | In het kader van NPRZ pijler Wonen zijn op 12 juli 2017 de erfpachtrechten van Zegenstraat 10-20 en 25 en op 26 augustus 2017 in gemeentelijke handen gekomen om de volgende doelstellingen |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | 1) op korte termijn een maatregel treffen om een einde te maken aan de acute overlast waar de bewo Zegenstraat mee te kampen hebben, door de huurcontracten van de huidige huurders o       |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | 2) een aanvullend middel (eigenaarschap) ter beschikking krijgen om hulpbehoevende bewoners van de zorg te verlenen die zij n                                                               |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | 3) uiteindelijke transformatie van de panden tot woningen waarin bewoners met een gemiddeld tot bove inkomen zich kunnen vestigen vo                                                        |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Gebied                 |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Planning               |       | 2017                                                                                                                                                                                        |     | tot               |      | 2022   |             | Fase                |                |                 |          |           |
| Dekking                |       | NPRZ                                                                                                                                                                                        |     | Gemeente (overig) |      | Derden |             | Totaal              |                |                 |          |           |
|                        |       | 1.144                                                                                                                                                                                       |     | 0                 |      | 0      |             | 1.144               |                |                 |          |           |
| Toelichting            |       |                                                                                                                                                                                             |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting            |       | In de Zegenstraat (Oud-Charlois) zijn na aankoop van de panden in 2020, de voormalige huurt                                                                                                 |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| Uitvoering             |       | geherhuisvest en is de fundering van deze panden hersteld teneinde de panden te verkopen. In de tus                                                                                         |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
| (inhoudelijk)          |       | periode zijn in de leeggekomen woningen activiteiten georganiseerd met de buurtbewoners. De w                                                                                               |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | verkocht aan een ontwikkelaar met de verplichting tot samenvoegen en te verkopen aan nieuwe eigenarer                                                                                       |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | De eerste woningen zijn medio 2022 door de nieuwe bewoners in gebruik genomen. Twee woningen in c                                                                                           |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | momenteel nog in gemeentelijk eigendom en overleg vindt plaats met de huidige bewoners om tot ee                                                                                            |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |
|                        |       | oplossing te komen voor het samenvoegen van                                                                                                                                                 |     |                   |      |        |             |                     |                |                 |          |           |

|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----|-----|---|---|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| Toelichting         | De reden van de lagere besteding in 2022 is dat het vinden van een passende oplossing voor de resterende |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| Verschil            | meer tijd vergt dan                                                                                      |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| realisatie -        |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| begroting           |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| (financieel)        |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| Bedrag              | Niet van toelichting                                                                                     |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming       |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting         | Niet van toelichting                                                                                     |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming       |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| NPRZ -              | 121                                                                                                      | 0 | 121 | 121 | 0 | 0 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| Toekomstperspectief |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
| Carnisse fase 3     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                          |   |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |

|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|-------------------|-------|-------|-----|-----|---|-----|--|---------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------|----------------------|--|
|                   |       |       |     |     |   |     |  | herbestemming |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  | Toelichting   |                     |                |                 |          |            | Niet van toelichting |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  | herbestemming |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
| NPRZ - Plein 1953 | 1.400 | 1.076 | 200 | 200 | 0 | 124 |  | Budget NPRZ   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant je |                      |  |
| revitalisering F1 |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
| (Pendrecht)       |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |
|                   |       |       |     |     |   |     |  |               |                     |                |                 |          |            |                      |  |

|                 |       |       |     |     |     |
|-----------------|-------|-------|-----|-----|-----|
| NPRZ -          | 2.391 | 1.670 | 200 | 130 | -70 |
| Buitenruimte    |       |       |     |     |     |
| Vreewijk        |       |       |     |     |     |
| Valkeniersbuurt |       |       |     |     |     |

## Algemene

## informatie

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project      | De fysieke opgave in Tuindorp Vreewijk betreft de aanpak van ca. 1.300 woningen in drie aandachtsgebieden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| omschrijving | <p>Halve Vlieger, Valkeniersbuurt en Gebied 9) evenals de herinrichting van ca. 76.000 m² buitenruimte.</p> <p>fase wordt gestart met de aanpak van de woningen aan de Korte Dreef (onderhoud in één van 35 woningen aan de Korte Dreef, de Korte Dreef 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35).</p> <p>Reigerpad (renovatie van 43 woningen) en Weimansweg (renovatie van 66 woningen en bedrijfsgebouwen).</p> <p>gemeente volgt bij de inrichting van het openbaar gebied de planning van de verbetering van het openbaar gebied.</p> <p>uitgevoerd wordt door Havensteder. De bijdrage wordt ingezet voor de herinrichting van de openbare ruimte.</p> <p>totaal 15.500 m² groen en bestrating, te weten fase 1, de Valkeniersbuurt. De volgende straten worden</p> <p>Weimansweg, Reigerpad, Eiberpad, Wolvepad, Vossepad, 't Slag en Va</p> |

| Gebied   |             |                          |               |               |
|----------|-------------|--------------------------|---------------|---------------|
| Planning | 2015        | tot                      | 2025          | Fase          |
| Dekking  | <b>NPRZ</b> | <b>Gemeente (overig)</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |
|          | 2.391       | 2.011                    | 0             | 4.402         |

### Toelichting

|               |                                                                                                                   |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | In 2022 zijn de plannen definitief uitgewerkt voor de herinrichting van het schoolplein van de Priëlschool        |
| Uitvoering    | vertraging bij de nutsbedrijven kunnen de kabels en leidingen onder de grond nog niet worden verplaatst           |
| (inhoudelijk) | de uitvoering verschoven                                                                                          |
| Toelichting   | De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt doordat de werkdagen langer zijn |
| Verschil      | rondom de Priëlschool doorschuiven naar 2023. De resterende gelden worden ingezet om het projectdoel te bereiken  |
| realisatie -  |                                                                                                                   |
| begroting     |                                                                                                                   |
| (financieel)  |                                                                                                                   |
| Bedrag        | Niet van toepassing                                                                                               |
| herbestemming |                                                                                                                   |
| Toelichting   | Niet van toepassing                                                                                               |
| herbestemming |                                                                                                                   |

|                     |                |                     |                |                 |          |              |
|---------------------|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|--------------|
| NPRZ - Buitenruimte | 640            | 300                 | 190            | 184             | -6       | 156          |
| Vreewijk:           |                |                     |                |                 |          |              |
| Linker              |                |                     |                |                 |          |              |
| halve vlieger       |                |                     |                |                 |          |              |
|                     | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p.t. |
|                     | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422       |
|                     | NPRZ -         | 640                 | 300            | 190             | 184      | -6           |
|                     | Buitenruimte   |                     |                |                 |          |              |
|                     | Vreewijk:      |                     |                |                 |          |              |
|                     | Linker halve   |                     |                |                 |          |              |
|                     | vlieger        |                     |                |                 |          |              |

## Algemene

### informatie

Project De fysieke opgave in Tuindorp Vreewijk betreft de aanpak van ca. 1.300 woningen in drie aandachtsgebied

omschrijving Halve Vlieger, Valkeniersbuurt en Gebied 9) evenals de herinrichting van ca. 76.000 m² buitenruimte. In de wordt gestart met de aanpak van de woningen aan de Korte Dreef (onderhoud in één van 35 woningen) (renovatie van 43 woningen) en Weimansweg (renovatie van 66 woningen en bedi

De gemeente volgt bij de inrichting van het openbaar gebied de planning van de verbetering van het v

uitgevoerd wordt door Havensteder. Havensteder is inmiddels gestart met de Verbeteraankpak woningen

halve Vlieger, die gefaseerd zal worden uitgevoerd. De bijdrage wordt ingezet voor de voorberei

herinrichting van de openbare ruimte, fase 2 Linker Halve Vlieger. De straten in het gebied tussen Groe

Groene Zoom, Lede en de Bree (Linker Halve Vlieger) worden

### Gebied

| Planning | 2019 | tot               | 2023   | Fase   |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 640  | 0                 | 0      | 640    |

### Toelichting

Toelichting In 2022 is het voorlopig ontwerp afgerond. In 2023 wordt het definitief ontwerp vastgesteld en wordt, n

Uitvoering hand van de resultaten van de gegraven proefsleuven, het definitief ontwerp g

(inhoudelijk)

### Toelichting

#### Verschil

#### realisatie -

#### begroting

#### (financieel)

Bedrag Niet var

herbestemming

Toelichting Niet var

herbestemming

|                       |        |       |       |       |      |       |                |                     |                |                 |          |           |
|-----------------------|--------|-------|-------|-------|------|-------|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Basisaanpak    | 14.000 | 5.327 | 3.009 | 2.455 | -554 | 6.218 | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| particuliere voorraad |        |       |       |       |      |       | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
| 2019-2022             |        |       |       |       |      |       | NPRZ -         | 14.000              | 5.327          | 3.009           | 2.455    | -554      |

#### Basisaanpak

#### particuliere

#### voorraad 2019-

#### 2022

## Algemene

### informatie

Project In overeenstemming met de afspraken uit het Nationaal Programma Rotterdam Zuid moet in een periode

|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| omschrijving        | jaren (tussen 2010 en 2030) van 13.000 woningen de onderhoud- en beheerstructuur aanmerkelijk worde                                                                                                  |                     |                |                 |          |           |
|                     | De basisaanpak richt zich op het technisch onderhoud van de woning, verbetering van verhuurders functioneren van Verenigingen van Eigenaren (VVE's). Met eerdere programma's particuliere woningverl |                     |                |                 |          |           |
|                     | slechte delen van de woningvoorraad aangepakt. De opgave in de komende periode (2019-2022) is voor                                                                                                   |                     |                |                 |          |           |
|                     | de aanpak. Naar aanleiding van de evaluatie en actualisatie van de aanpak zijn de vernieuwingen in t                                                                                                 |                     |                |                 |          |           |
|                     | - Verduurzaming: Onderhoud en verduurzaming worden gecombineerd waar mogelijk. De eigenaren besc                                                                                                     |                     |                |                 |          |           |
|                     | echter over weinig middelen en niet alle investeringen kunnen worden terugverdiend door de energiebe                                                                                                 |                     |                |                 |          |           |
|                     | vraagt om de ontwikkeling van nieuw instru                                                                                                                                                           |                     |                |                 |          |           |
|                     | - Koepel-VVE: mogelijkheden om Vve's op blokniveau te bundelen tot grotere VVE's worden                                                                                                              |                     |                |                 |          |           |
|                     | - Initiatieven uit de wijk: Er wordt aansluiting gezocht bij eigenaren die hun woning(en) willer                                                                                                     |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Gebied              |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Planning            | 2019                                                                                                                                                                                                 | tot                 |                | 2022            | Fase     |           |
| Dekking             | NPRZ                                                                                                                                                                                                 | Gemeente (overig)   |                | Derden          | Totaal   |           |
|                     | 14.000                                                                                                                                                                                               | 0                   |                | 0               | 14.000   |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting         |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting         | Onder deze aanpak vallen 3.000 woningen waarvan de onderhoud- en beheerstructuur aanmerkelijk                                                                                                        |                     |                |                 |          |           |
| Uitvoering          | verbeterd. Sinds 2020 is er voor 2.360 woningen gestart met de aanpak waarbij inzet is geleverde e                                                                                                   |                     |                |                 |          |           |
| (inhoudelijk)       | activeren en het wegwerken van het achterstallig onderhoud. Eind 2022 zijn er in totaal 1.086 woningen                                                                                               |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting         | De afgelopen periode zijn de negatieve effecten van crises duidelijk merkbaar in projecten. Eigenaren h                                                                                              |                     |                |                 |          |           |
| Verschil            | tijd nodig om de financiering voor onderhoud en verbeteringen rond te krijgen of zijn lastiger te bereiken.                                                                                          |                     |                |                 |          |           |
| realisatie -        | aandachtspunten van krapte bij bouwbedrijven, hoge kosten van bouwmaterialen en arbe                                                                                                                 |                     |                |                 |          |           |
| begroting           | beheerkantoren gelden nog steeds. De opstart van projecten verloopt hierdoor minder voorspoedig da                                                                                                   |                     |                |                 |          |           |
| (financieel)        | maar ook in de uitvoering- en afrondingsfase van het programma ligt de realisatiegraad lager de                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Bedrag              | Niet var                                                                                                                                                                                             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming       |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting         | Niet var                                                                                                                                                                                             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming       |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| NPRZ -              | 2.000                                                                                                                                                                                                | 1.055               | 945            | 805             | -140     | 140       |
| Subsidieregeling    |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| samenvoegen         |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     | Budget NPRZ                                                                                                                                                                                          | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
|                     | Bestaande stad                                                                                                                                                                                       | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
|                     | NPRZ -                                                                                                                                                                                               | 2.000               | 1.055          | 945             | 805      | -140      |
| Subsidieregeling    |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| samenvoegen         |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Algemene informatie |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
|                     |                                                                                                                                                                                                      |                     |                |                 |          |           |
| Project             | Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) zet in op de verbetering van wijken in Rotterdam Zuic                                                                                                  |                     |                |                 |          |           |
| omschrijving        | pijler Wonen zich richt op het verbeteren van de woonomstandigheden en leefkwaliteit, primair in de focu                                                                                             |                     |                |                 |          |           |

dit moment is de woningvoorraad nog te eenzijdig en bestaat deze veelal uit kleine woningen die be  
kwetsbare voorraad. De aanpak is erop gericht om particuliere woningeigenaren in de NPRZ focuswi  
subsidieregeling te stimuleren om hun woning samen te voegen met een woning erboven, eronde

|          |       |                   |        |        |
|----------|-------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |       |                   |        |        |
| Planning | 2019  | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 2.000 | 0                 | 0      | 2.000  |

|               |                                                                                                          |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   |                                                                                                          |
| Toelichting   | De subsidieregeling samenvoegen en vergroten van woningen Rotterdam Zuid is in 2019 gestart.             |
| Uitvoering    | reclamecampagnes is het samenvoegen regelmatig onder de aandacht gebracht bij de eigenaren van c         |
| (inhoudelijk) | in de daarvoor aangewezen gebieden (Feijenoord, Bloemhof, Hillesluis, Afrikaanderwijk en Lan             |
|               | (Fijenoord) en Oud-Charlois, Carnisse en Tarwewijk (Charlois). Er zijn inmiddels subsidiegelden uitge    |
|               | gevallen van samenvoegen (betreft 78 oude woningen) en 82 gevallen van vergroten. f                      |
|               | subsidiebeschikkingen voor samenvoegen in behandeling (betreft 18 oude woningen). Bij het vergroter      |
|               | subsidiebeschikkingen in l                                                                               |
| Toelichting   | De lagere realisatie ten opzichte van de begroting is voornamelijk veroorzaakt doordat er minder subsidi |
| Verschil      | zijn afgerond dan gepland. Het restantbudget is noodzakelijk voor de nog uit te kere                     |
| realisatie -  |                                                                                                          |
| begroting     |                                                                                                          |
| (financieel)  |                                                                                                          |
| Bedrag        | Niet var                                                                                                 |
| herbestemming |                                                                                                          |
| Toelichting   | Niet var                                                                                                 |
| herbestemming |                                                                                                          |

|        |     |     |     |     |   |   |             |                     |                |                 |          |           |
|--------|-----|-----|-----|-----|---|---|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - | 640 | 440 | 200 | 200 | 0 | 0 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
|--------|-----|-----|-----|-----|---|---|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|

|                  |                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|------------------|----------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Apparaatskosten  | Bestaande stad |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| subsidieregeling | 106.583        |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |

|                  |     |     |     |     |   |
|------------------|-----|-----|-----|-----|---|
| NPRZ -           | 640 | 440 | 200 | 200 | 0 |
| Apparaatskosten  |     |     |     |     |   |
| subsidieregeling |     |     |     |     |   |

|                     |                                                                                                          |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie |                                                                                                          |
| Project             | Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) zet in op de verbetering van wijken in Rotterdam Zuic      |
| omschrijving        | pijler Wonen zich richt op het verbeteren van de woonomstandigheden en leefkwaliteit, primair in de focu |
|                     | dit moment is de woningvoorraad nog te eenzijdig en bestaat deze veelal uit kleine woningen die be       |
|                     | kwetsbare voorraad. De aanpak is erop gericht om particuliere woningeigenaren in de NPRZ focuswi         |
|                     | subsidieregeling te stimuleren om hun woning samen te voegen met een woning erboven, eronde              |
| Gebied              |                                                                                                          |

| Planning              | 2019                                                                                                  | tot               |       | 2022   | Fase   |   |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------|--------|--------|---|
| Dekking               | NPRZ                                                                                                  | Gemeente (overig) |       | Derden | Totaal |   |
|                       | 640                                                                                                   | 0                 |       | 0      | 640    |   |
| Toelichting           |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| Toelichting           | De subsidieregeling samenvoegen en vergroten van woningen Rotterdam Zuid is in 2019 gestart.          |                   |       |        |        |   |
| Uitvoering            | reclamecampagnes is het samenvoegen regelmatig onder de aandacht gebracht bij de eigenaren van c      |                   |       |        |        |   |
| (inhoudelijk)         | in de daarvoor aangewezen gebieden (Feijenoord, Bloemhof, Hillesluis, Afrikaanderwijk en Lan          |                   |       |        |        |   |
|                       | (Fijenoord) en Oud-Charlois, Carnisse en Tarwewijk (Charlois). Er zijn inmiddels subsidiegelden uitge |                   |       |        |        |   |
|                       | samenvoegen (betreft 78 oude woningen) en 82 bij vergroten. Er zijn nog 9 subsidiebeschik             |                   |       |        |        |   |
|                       | samenvoegen in behandeling (betreft 18 oude woningen). Bij het vergroten zijn nog 24 subsidiebesc     |                   |       |        |        |   |
|                       | I                                                                                                     |                   |       |        |        |   |
| Toelichting           | Werkzaamheden zijn conform begroting                                                                  |                   |       |        |        |   |
| Verschil              |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| realisatie -          |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| begroting             |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| (financieel)          |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| Bedrag                | Niet var                                                                                              |                   |       |        |        |   |
| herbestemming         |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| Toelichting           | Niet var                                                                                              |                   |       |        |        |   |
| herbestemming         |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| NPRZ -                | 2.300                                                                                                 | 1.237             | 1.063 | 1.063  | 0      | 0 |
| Apparaatskosten       | Bestaande stad106.58356.21128.43524.013-4.422                                                         |                   |       |        |        |   |
| transformatie overige |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| sporen (PV)           | NPRZ -                                                                                                | 2.300             | 1.237 | 1.063  | 1.063  | 0 |
| Apparaatskosten       |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| transformatie         |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| overige sporen        |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| (PV)                  |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| Algemene informatie   |                                                                                                       |                   |       |        |        |   |
| Project               | Binnen het programma NPRZ is grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad een belangrij         |                   |       |        |        |   |
| omschrijving          | Hiertoe worden initiatieven en inspanningen langs div                                                 |                   |       |        |        |   |
|                       | benaderd:                                                                                             |                   |       |        |        |   |
|                       | a. via de subsidieregeling "Samenvoegen en vergroten" wordt door subsidie verstrekt aan eigenaar-be   |                   |       |        |        |   |
|                       | samenvoegen en vergroten van bestaande woningen in de partici                                         |                   |       |        |        |   |
|                       | b. door afspraken over de aanpak van blokken te maken met m                                           |                   |       |        |        |   |
|                       | c. door een aantal blokken met appartementen als gemeente zelf als project samenvoegen en ver         |                   |       |        |        |   |
|                       | d. eventuele kansen rond samenvoegen die zich aandienen slagvaardig te f                              |                   |       |        |        |   |
|                       | ondersteunen.                                                                                         |                   |       |        |        |   |
|                       | Voor het inventariseren en uitwe                                                                      |                   |       |        |        |   |

initiatieven in de verschillende transformatiesporen worden diverse activiteiten

- het verkennen van mogelijkheden

- initiatieven beoordelen op haalbaarheid

- initiatieven uitwerken en financieel doorrekenen

- afspraken vaststellen

overeenkomsten

Dit budget is beschikbaar gesteld voor zowel de benodigde gemeentelijke apparaatskosten als voor het

externe expertise (onderzoeksbureaus) ten behoeve van de uit te voeren werkzaamheden

|               |                                                                                                          |                   |        |        |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied        |                                                                                                          |                   |        |        |
| Planning      | 2019                                                                                                     | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking       | NPRZ                                                                                                     | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|               | 2.300                                                                                                    | 0                 | 0      | 2.300  |
| Toelichting   |                                                                                                          |                   |        |        |
| Toelichting   | Naast het reguliere programmamanagement van de grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad        |                   |        |        |
| Uitvoering    | veel tijd geïnvesteerd in een geactualiseerde opzet van het programma aanpak particuliere woningvoorraad |                   |        |        |
| (inhoudelijk) | een nieuwe werkwijze ingevoerd van het verkennen van mogelijkheden, inclusief bewoners                   |                   |        |        |
| Toelichting   | De realisatie is conform begroting                                                                       |                   |        |        |
| Verschil      |                                                                                                          |                   |        |        |
| realisatie -  |                                                                                                          |                   |        |        |
| begroting     |                                                                                                          |                   |        |        |
| (financieel)  |                                                                                                          |                   |        |        |
| Bedrag        | Niet vastgesteld                                                                                         |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                          |                   |        |        |
| Toelichting   | Niet vastgesteld                                                                                         |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                          |                   |        |        |

|                    |       |       |     |    |      |     |             |                     |                |                 |          |                  |
|--------------------|-------|-------|-----|----|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|
| NPRZ - Swiego fase | 1.874 | 1.013 | 662 | 89 | -572 | 772 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |
|--------------------|-------|-------|-----|----|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|

|   |                |         |        |        |        |        |  |  |  |  |  |  |
|---|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|--|--|--|--|--|--|
| 1 | Bestaande stad | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |  |  |  |  |  |  |
|   | NPRZ -         | 1.874   | 1.013  | 662    | 89     | -572   |  |  |  |  |  |  |
|   | Swiego fase 1  |         |        |        |        |        |  |  |  |  |  |  |

#### Algemene

#### informatie

Project omschrijving: Binnen de Regiodeal Rotterdam Zuid 2019-2022 is grondige aanpak van de particuliere voorraad als onderdeel van het totale werkprogramma NPRZ-wonen opgenomen. Als uitwerking van dit onderdeel van de Regiodeal is het werkprogramma NPRZ – Wonen 2019-2022 is het project Swiego fase 1 opgenomen. Doel van het project Swiego fase 1 is om door aanpak van de particuliere woningvoorraad de komende jaren meer variaties te maken in het woningaanbod in de Van Swietenlaan en de Goereesestraat (in de focuswijk Carnisse). Dit behelst het re-

nieuwe en gemengde woonmilieus die voldoen aan de NPRZ-doelstellingen door de woningen te tra  
samen te voegen of via sloop-nieuwbouw te herontwikkelen. Het uitgangspunt is dat de w  
zelfbewoningsplicht (10 jaar), en eventueel met samenvoeg- of vergrootverplichting, worden verkocht aan j

|          |             |                          |               |               |
|----------|-------------|--------------------------|---------------|---------------|
| Gebied   |             |                          |               |               |
| Planning | 2020        | tot                      | 2023          | Fase          |
| Dekking  | <b>NPRZ</b> | <b>Gemeente (overig)</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |
|          | 1.874       | 0                        | 2.029         | 3.903         |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Toelichting        | Op het plangebied is geen Wet voorkeursrecht gemeente (Wvg) gevestigd. De woningen worden door d                                                                                                                                                                                      |
| Uitvoering         | vrij op de markt aangekocht. Het aantal woningen voor fase 1 van het project Swiego is behaald. Eind 20                                                                                                                                                                               |
| (inhoudelijk)      | 56 woningen aangekocht, waarvan 2 woningen in 2022 met samenvoegverplichting zijn verkocht en 54 w<br>in beheer bij vastgoed. De gemaakte kosten zijn voornamelijk gerealiseerd voor het aankopen en beh<br>woningen, het realiseren van 2 modelwoningen en advisering door externe d |
| Toelichting        | De lagere uitgaven ten laste van de bestemmingsreserve zijn voornamelijk veroorzaakt doordat de geme                                                                                                                                                                                  |
| Verschil           | gedekt zijn vanuit rijks gelden. Het restantbudget zal gebruikt worden om het projectdoe                                                                                                                                                                                              |
| realisatie -       |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| begroting          |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| (financieel)       |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Bedrag             | Niet var                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| herbestemming      |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Toelichting        | Niet var                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| herbestemming      |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                      |     |     |     |     |      |     |                      |                     |                |                 |          |           |
|----------------------|-----|-----|-----|-----|------|-----|----------------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ -               | 400 | 157 | 243 | 143 | -100 | 100 | Budget NPRZ          | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| Bewonersinitiatieven |     |     |     |     |      |     | Bestaande stad       | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
|                      |     |     |     |     |      |     | NPRZ -               | 400                 | 157            | 243             | 143      | -100      |
|                      |     |     |     |     |      |     | Bewonersinitiatieven |                     |                |                 |          |           |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Project omschrijving       | Binnen de Regiodeal Rotterdam Zuid 2019-2022 is de aanpak van de woonomgeving als onder<br>programma opgenomen. Daarom is binnen het werkprogramma NPRZ – Wonen 2019-2022 (uitwei<br>Regiodeal) een buitenruimte programma opgenomen. Het doel van het project bewonersinitiatiev<br>buitenruimte in specifiek de focuswijken (Bloemhof, Afrikaanderwijk, Feijenoord, Hillesluis en de Lanc<br>van een kwaliteitsimpuls te voorzien, zodat deze iedereen uitnodigt tot ontmoeten, bewegen en spel<br>wordt het participatieproces met bewoners georganiseerd en worden diverse bewonersinitiatieven i<br>(ontwerpen en inrichten van een aantal dr |

|          |      |     |      |      |
|----------|------|-----|------|------|
| Gebied   |      |     |      |      |
| Planning | 2020 | tot | 2022 | Fase |

| Dekking | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|---------|------|-------------------|--------|--------|
|         | 400  | 0                 | 0      | 400    |

#### Toelichting

|               |                                                                                                     |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | In 2022 zijn er diverse bewonersinitiatieven in NPRZ-wijken gerealiseerd: Charloisse Kerks          |
| Uitvoering    | Lindtstraat, Hondenuitlaatzone in Oud-Charlois, een gedeeltelijke uitvoering van de ambil           |
| (inhoudelijk) | Zuidhoekpark en is de Schilperoortstraat vergroend. Ook is er samen met bewoners door de Ve         |
|               | onderzoek gedaan naar verkeersveiligheid, is er in de Immobilielaan een pannakooi geplaatst en is i |
|               | budget een bijdrage gedaan aan het Bloer                                                            |

|                        |                                                                                                      |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Verschil   | Het verschil tussen realisatie en begroting is te verklaren door 1) het aanmelden van minder bewoner |
| realisatie - begroting | dan gedacht 2) het niet uitvoeren van aangemelde plannen 3) het uitlopen van ontwerptrajecten, v     |
| (financieel)           | kosten voor realisatie in 2023 zullen worde                                                          |

|               |          |
|---------------|----------|
| Bedrag        | Niet var |
| herbestemming |          |

|               |          |
|---------------|----------|
| Toelichting   | Niet var |
| herbestemming |          |

|                     |       |     |     |     |      |     |             |                     |                |                 |          |           |
|---------------------|-------|-----|-----|-----|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Buitenruimte | 1.089 | 348 | 291 | 170 | -121 | 571 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
|---------------------|-------|-----|-----|-----|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|

Kindercampus

Bloemhof

|                |         |        |        |        |        |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|

|        |       |     |     |     |      |
|--------|-------|-----|-----|-----|------|
| NPRZ - | 1.089 | 348 | 291 | 170 | -121 |
|--------|-------|-----|-----|-----|------|

Buitenruimte

Kindercampus

Bloemhof

#### Algemene

#### informatie

|              |                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project      | Het project "buitenruimte Kindercampus Bloemhof" is opgenomen in het programma NPRZ Buitenruimte       |
| omschrijving | Het doel van het programma NPRZ-buitenruimte is om de komende jaren de leefomgeving in de focu         |
|              | wijken Oud-Charlois, Carnisse, Tarwewijk, Afrikaanderwijk, Feijenoord, Hillesluis en Bloemf            |
|              | kwaliteitsimpuls te voorzien. Het inrichtingsplan Kindercampus Bloemhof is ontworpen met het doel om e |
|              | mogelijke waarde toe te voegen aan de maatschappelijke doelstelling van de Children's Zone in Bli      |
|              | ontwerp voegt vergroening toe in de buurt, speelplek met enkele toestellen voor de allerkleinste       |
|              | waterberging in                                                                                        |

Gebied

|          |      |     |      |      |
|----------|------|-----|------|------|
| Planning | 2019 | tot | 2022 | Fase |
|----------|------|-----|------|------|

| Dekking | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|---------|-------|-------------------|--------|--------|
|         | 1.089 | 729               | 0      | 1.818  |

#### Toelichting

|             |                                                                                                     |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting | Zowel het voorlopig als het definitief ontwerp zijn in 2022 opgesteld. In 2023 is gepland om te ste |
| Uitvoering  | daadwerkelijke proj                                                                                 |

|               |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|----------------------|
|               |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  | (inhoudelijk)        |
| Toelichting   | In 2022 is minder besteed dan gepland omdat de start uitvoering is vertraagd. In verband met vertragin |  |  |  |  |  |  |                      |
| Verschil      |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  | uitvoering verschove |
| realisatie -  |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |
| begroting     |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |
| (financieel)  |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |
| Bedrag        |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  | Niet var             |
| herbestemming |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |
| Toelichting   |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  | Niet var             |
| herbestemming |                                                                                                        |  |  |  |  |  |  |                      |

|                |     |     |     |     |    |    |  |                |                     |                |                 |          |           |  |
|----------------|-----|-----|-----|-----|----|----|--|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|--|
| NPRZ           | 930 | 623 | 147 | 240 | 93 | 67 |  | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |  |
| - Proceskosten |     |     |     |     |    |    |  | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |  |
| programma      |     |     |     |     |    |    |  |                |                     |                |                 |          |           |  |
| buitenruimte   |     |     |     |     |    |    |  | NPRZ           | 930                 | 623            | 147             | 240      | 93        |  |
|                |     |     |     |     |    |    |  | - Proceskosten |                     |                |                 |          |           |  |
|                |     |     |     |     |    |    |  | programma      |                     |                |                 |          |           |  |
|                |     |     |     |     |    |    |  | buitenruimte   |                     |                |                 |          |           |  |

#### Algemene

#### informatie

Project In het werkprogramma NPRZ Wonen 2019-2022 is het doel gesteld om komende jaren de buiten omschrijving wijken Feijenoord, Afrikaanderwijk, Bloemhof, Hillesluis, Tarwewijk, Carnisse, Oud-Charlois en Landboi een kwaliteitsimpuls te voorzien, zodat de buitenruimte uitnodigt voor nieuwe bewoners om daar te komer budget is voor dekking van gemeentelijke apparaatslasten voor het buitenruimte programma, voor zov uitvoeringsproject betreft én voor zover zij zo omvangrijk zijn dat zij niet binnen de apparaatslastenbudge gemeente kunnen worden opgevangen. Doel van dit project is het opleveren van een samenhangend l programma, met projecten, om in de focuswijken een woonomgeving te realiseren die iedereen ontmoeten, beweges

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |      |                   |        |        |
| Planning | 2019 | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 930  | 0                 | 0      | 930    |

#### Toelichting

Toelichting In 2022 is verder gewerkt aan het NPRZ programma Buitenruimte. De realisatie heeft betrekking op m  
Uitvoering voortgang van het buitenruimte-programma. Verder is er extra projectmanagement ingezet o  
(inhoudelijk) bewonersinitiatieven. Ook is er - overeenkomstig de wens van de gemeenteraad - gestudeerd o  
programma voor de oper

Toelichting De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer inzet is geleverd voor de begeleiding van bewoner  
Verschil en de studie naar parkeren di  
realisatie -

|                                              |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|----------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|--|--|
|                                              |  |  |  |  |  |  | begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | (financieel)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | Bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | herbestemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | herbestemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                |                 |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| NPRZ - Malieklos                             |  |  |  |  |  |  | 686                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 483                 | 80             | -59             | -139     | 263              |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | Budget NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |  |  |
| Bestaande stad                               |  |  |  |  |  |  | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 56.211              | 28.435         | 24.013          | -4.422   |                  |  |  |
| NPRZ -                                       |  |  |  |  |  |  | 686                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 483                 | 80             | -59             | -139     |                  |  |  |
| Malieklos                                    |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Algemene informatie                          |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Project omschrijving                         |  |  |  |  |  |  | Het project Malieklos is opgenomen in het programma NPRZ buitenruimte 2019-2022, dat op haar beurt is opgenomen in het programma "Woonmilieus" in het Werkprogramma NPRZ-wonen 2019-2022. Malieklos is een onderdeel van de verbeteringsopgave voor de wijk Hillesluis, om deze wijk verder te ontwikkelen tot een ruim woonmilieu waar gezinnen en ouderen gefaciliteerd worden. De bijdrage wordt gebruikt om - aansluitend op de bestaande nieuwbouw van Woonstad (52 appartementen en 33 eengezinswoningen met tuin) - de straten te herprofilen. Hierbij wordt in de straten (Klosstraat, Maliestraat, Putsestraat, Slaghekestraat deels) een bespeelbare stoep gerealiseerd en worden er vanwege de wens tot vergroening bomen geplant. |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Gebied                                       |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Planning                                     |  |  |  |  |  |  | 2019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | tot                 | 2022           | Fase            |          |                  |  |  |
| Dekking                                      |  |  |  |  |  |  | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gemeente (overig)   | Derden         | Totaal          |          |                  |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | 686                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                   | 0              | 686             |          |                  |  |  |
| Toelichting                                  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Toelichting                                  |  |  |  |  |  |  | De herinrichting van het project Malieklos is volledig gerealiseerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Toelichting                                  |  |  |  |  |  |  | Het project is goedkoper geworden vanwege een aanbesteding.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Bedrag herbestemming                         |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| Toelichting herbestemming                    |  |  |  |  |  |  | De resterende middelen zullen binnen de bestemmingsreserve worden herbestemd om de doelstelling van het programma NPRZ-wonen te realiseren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |                |                 |          |                  |  |  |
| NPRZ -                                       |  |  |  |  |  |  | 1.900                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0                   | 700            | 900             | 200      | 1.000            |  |  |
|                                              |  |  |  |  |  |  | Budget NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |  |  |

Beijerlandselaan/

Groene Hilledijk

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 56.211            | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
| NPRZ -                                       | 1.900                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0                 | 700    | 900    | 200    |
| Beijerlandselaan/<br>Groene Hilledijk        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Project omschrijving                         | Het doel van het project Beijerlandselaan / Groene Hilledijk is om de komende jaren een vitale lokale e<br>een aantrekkelijk woonklimaat in het winkelgebied en de omliggende wijken te creëren. Om he<br>beleidsdoel - een meer gedifferentieerde en kwalitatief betere woning- en winkelvoorraad in Rotterd<br>realiseren worden bestaande woningen/winkels in de particuliere sector aangekocht om vervolgens<br>herontwikkeld, samengevoegd en / of vergroot te worden. Onderdeel hiervan is de aanpak van de lui<br>winkelspanen (Luifelplan fase 2). Aanpak van ondermijnende criminaliteit, de overlast en problematisc<br>daarbij randvo                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |        |        |        |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Planning                                     | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   | 2022   | Fase   |        |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |        |
|                                              | 1.900                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   | 4.700  | 6.600  |        |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | Fase 1 en 2 van de puien- en gevelherstel werkzaamheden op de Beijerlandselaan & Groene Hilledijk zi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                   |        |        |        |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | Fase 3 is momenteel in volle uitvoering. Op de winkelboulevard zijn door de gemeente totaal ca 65 wi<br>aangekocht ten behoeve van samenvoegen, transformatie en vernieuwbouw. De gemeente is momente<br>de transformatie van 6 winkelruimtes naar woningen en 8 woningen aan te pakken door vergroten en ver<br>Voor 2023 wordt gepland om 6 winkelruimtes volledig te renoveren ten behoeve van de nieuwe<br>De inzet op ondermijning werpt zijn vruchten af. Volgens de actualisatie van de 'UrbanMonitor' is er e<br>verbetering te zien op de Boulevard Zuid. Bezoekers zijn o.a. positief over de invulling van de brar<br>samenwerking met BIZ-eigenaren wordt versterkt door middel van de brancheringscommissie voor de i<br>de winkelruimtes. Daarnaast loopt de ontwikkeling van de Riederkop, openbare ruimte en de aai<br>Roseknoop. Dit laatste geeft momenteel overlast voor de ondernemers. Vanuit het programma is hie<br>contact met de or |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | In 2022 waren de bestedingen iets hoger dan begroot, omdat de werkzaamheden bij een aa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |        |        |        |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | voorspoediger verliepen d                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |        |        |        |
| Bedrag herbesteding                          | Niet va                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |
| Toelichting herbesteding                     | Niet va                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |        |

[illegible]

|        |       |     |     |    |      |
|--------|-------|-----|-----|----|------|
| NPRZ - | 1.245 | 167 | 200 | 94 | -106 |
|--------|-------|-----|-----|----|------|

Inrichtingsplan

Walravenbuurt

**Algemene****informatie**

Project omschrijving Het project "inrichtingsplan Walravenbuurt " is opgenomen in het werkprogramma NPRZ Wonen 2019-2023. Het doel van het programma is om in de focuswijken de buitenruimte van een kwaliteitsimpuls te voorzien, zodat de bewoners en gebruikers de ruimte beter kunnen gebruiken. In de Walravenbuurt (Hillesluis) zijn er rondom het Walravenplein en Van Haftenplein een aantal woningbouwontwikkelingen van Woonstad en een particulier initiatief gesitueerd. Het doel is om twee stenige pleinen zullen opnieuw worden ingericht en er zullen een aantal ingrepen uitgevoerd worden om de pleinen beter (veiliger) met elkaar te verbinden. Op het Van Malsenplein is het uitgangspunt dat de speelruimte elementen worden gehandhaafd en er extra groen wordt toegevoegd. De behoeften en wensen van de bewoners/verhuurder (Woonstad) als de bewoners/gebruikers worden actief opgehaald en deze partijen worden betrokken bij het uiteindelijke inrichtingsplan.

**Gebied**

|          |      |     |      |      |
|----------|------|-----|------|------|
| Planning | 2020 | tot | 2023 | Fase |
|----------|------|-----|------|------|

|         |             |                          |               |               |
|---------|-------------|--------------------------|---------------|---------------|
| Dekking | <b>NPRZ</b> | <b>Gemeente (overig)</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |
|---------|-------------|--------------------------|---------------|---------------|

|  |     |   |   |     |
|--|-----|---|---|-----|
|  | 145 | 0 | 0 | 145 |
|--|-----|---|---|-----|

**Toelichting**

Toelichting In 2022 is het definitief ontwerp vastgesteld voor het project inrichtingsplan Walravenbuurt. In 2023 wordt het ontwerp uitgevoerd. Uitvoering uitvoeringswerkzaamheden getoelicht (inhoudelijk)

Toelichting De lagere uitgaven worden voornamelijk veroorzaakt doordat de start uitvoering niet heeft plaatsgevonden. Verschil Het restantbudget zal gebruikt worden om het projectdoel te behalen. realisatie - begroting (financieel)

|               |                  |
|---------------|------------------|
| Bedrag        | Niet vastgesteld |
| herbestemming |                  |

|               |                  |
|---------------|------------------|
| Toelichting   | Niet vastgesteld |
| herbestemming |                  |

|                     |     |   |     |    |     |    |                     |                     |                |                 |          |                  |
|---------------------|-----|---|-----|----|-----|----|---------------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|
| Transformatieopgave | 140 | 0 | 100 | 55 | -45 | 85 | Budget NPRZ         | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |
| winkelpanden 2      |     |   |     |    |     |    | Bestaande stad      | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422           |
| aanloopstraten NPRZ |     |   |     |    |     |    | Transformatieopgave | 140                 | 0              | 100             | 55       | -45              |
|                     |     |   |     |    |     |    | winkelpanden 2      |                     |                |                 |          |                  |
|                     |     |   |     |    |     |    | aanloopstraten NPRZ |                     |                |                 |          |                  |

**Algemene informatie**

Pagina 900 van 1085

uitgenodigd worden elkaar te ontmoeten. De voorliggende bijdrage wordt verstrekt ter dekking van de kosten van de planvormingsfase van het project herinrichting Sluis

|               |                                                                                                            |                   |        |        |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Gebied        |                                                                                                            |                   |        |        |
| Planning      | 2020                                                                                                       | tot               | 2022   | Fase   |
| Dekking       | NPRZ                                                                                                       | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|               | 132                                                                                                        | 0                 | 0      | 132    |
| Toelichting   |                                                                                                            |                   |        |        |
| Toelichting   | Het definitief ontwerp is in 2022 vastgesteld. De kosten van het ontwerp bleken erg hoog te zijn, waardoor |                   |        |        |
| Uitvoering    | niet uitgevoerd kon worden. Er zijn een aantal kostenbesparende aanpassingen gedaan en                     |                   |        |        |
| (inhoudelijk) | uitvoeringsbudget geregeld. In 2023 zal de uitvoering ges                                                  |                   |        |        |
| Toelichting   | Werkzaamheden zijn conform begroting                                                                       |                   |        |        |
| Verschil      |                                                                                                            |                   |        |        |
| realisatie -  |                                                                                                            |                   |        |        |
| begroting     |                                                                                                            |                   |        |        |
| (financieel)  |                                                                                                            |                   |        |        |
| Bedrag        | Niet van toelichting                                                                                       |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                            |                   |        |        |
| Toelichting   | Niet van toelichting                                                                                       |                   |        |        |
| herbestemming |                                                                                                            |                   |        |        |

|                    |     |    |    |   |     |    |                |                     |                |                 |          |                  |
|--------------------|-----|----|----|---|-----|----|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|
| NPRZ - Placemaking | 100 | 23 | 77 | 0 | -77 | 77 | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |
| programma          |     |    |    |   |     |    | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422           |
|                    |     |    |    |   |     |    | NPRZ -         | 100                 | 23             | 77              | 0        | -77              |
|                    |     |    |    |   |     |    | Placemaking    |                     |                |                 |          |                  |
|                    |     |    |    |   |     |    | programma      |                     |                |                 |          |                  |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Project             | Binnen het programma NPRZ wordt via placemaking gestimuleerd dat (tijdelijke) ideeën tot leven gebracht worden                                                                                                                                                                                                                    |
| omschrijving        | Rotterdam zuid. Deze ideeën hebben veelal een tijdelijk karakter, hebben een raakvlak met de gebiedsontrouwen en tonen aan dat er positieve verandering gaande is in de focuswijken van Zuid. De werkzaamheden betreffen het organiseren, faciliteren en monitoren van alsmede het rapporteren over de gerealiseerde initiatieven |

|             |      |                   |        |        |
|-------------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied      |      |                   |        |        |
| Planning    | 2019 | tot               | 2023   | Fase   |
| Dekking     | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|             | 100  | 0                 | 0      | 100    |
| Toelichting |      |                   |        |        |

|               |                                                                                                       |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | In 2022 zijn er geen nieuwe placemaking-initiatie                                                     |
| Uitvoering    |                                                                                                       |
| (inhoudelijk) |                                                                                                       |
| Toelichting   | De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt doordat er in 2022 g |
| Verschil      | placemaking-initiatieven                                                                              |
| realisatie -  |                                                                                                       |
| begroting     |                                                                                                       |
| (financieel)  |                                                                                                       |
| Bedrag        | Niet va                                                                                               |
| herbestemming |                                                                                                       |
| Toelichting   | De resterende middelen zullen gebruikt worden om het beschreven projectdoe                            |
| herbestemming |                                                                                                       |

|                   |       |       |       |       |      |     |             |                     |                |                 |          |           |
|-------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ - Capaciteit | 6.000 | 4.452 | 1.548 | 1.447 | -101 | 101 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t |
|-------------------|-------|-------|-------|-------|------|-----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|

NPRZ

|                |         |        |        |        |        |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|

|        |       |       |       |       |      |
|--------|-------|-------|-------|-------|------|
| NPRZ - | 6.000 | 4.452 | 1.548 | 1.447 | -101 |
|--------|-------|-------|-------|-------|------|

Capaciteit

NPRZ

**Algemene**

**informatie**

Project Dekking van gemeentelijke apparaatslasten voor de pijler Wonen van het Nationaal Programma Rotterdam  
omschrijving zover zij niet gedekt zijn door een investeringskrediet én voor zover zij zó omvangrijk zijn dat zij nie  
apparaatslastenbudgetten van de gemeente kunnen worden opgevangen. Voor de jaren 2019-2022 gaat f  
mln jaarlijks ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Nationaal Programma Rot

Gebied

|          |      |     |      |      |
|----------|------|-----|------|------|
| Planning | 2019 | tot | 2022 | Fase |
|----------|------|-----|------|------|

|         |       |                   |        |        |
|---------|-------|-------------------|--------|--------|
| Dekking | NPRZ  | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|         | 6.000 |                   |        | 6.000  |

**Toelichting**

Toelichting In 2022 heeft het programmateam haar activiteiten voortgezet. Dit team is niet gebonden aan specifiek  
Uitvoering maar zet zich op het bredere programmaniveau in om de ambities van het NPRZ - pijler wonen te kunne  
(inhoudelijk) De werkzaamheden betreffen onder andere het – zowel beleidsinhoudelijk als financieel - organiser  
alsmede het rapporteren over het programma. Tevens zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd om onde  
voortgang van de pijler Wonen en het behoud van sociale stijgers in de focuswijken van het NPRZ t

Toelichting De werkzaamheden zijn nagenoeg conform begroting

Verschil

realisatie -

begroting

(financieel)

|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|-----------------|--------|-----|-----|----|------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| Bedrag          |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming   |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
| Toelichting     |        |     |     |    |      |       | Het budget wordt binnen de bestemmingsreserve NPRZ-wonen herbestemd, omdat het niet meer nod |             |                     |                |                 |          |           |
| herbestemming   |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
| NPRZ - Grondige | 10.000 | 960 | 630 | 30 | -600 | 9.010 |                                                                                              | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant j |
| aanpak PV       |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
| Rotterdam Zuid  |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
|                 |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |
| </              |        |     |     |    |      |       |                                                                                              |             |                     |                |                 |          |           |

|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|----------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------|--|--------|-------------------|--------|-----|-----|-----|-----|----------------------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|--------|--|
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | herbestemming     |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | Toelichting       |        |     |     |     |     | Niet van toelichting |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | herbestemming     |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| NPRZ Noordrand                               |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | 681               | 609    | 72  | 72  | 0   | 0   |                      | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |        |  |
| Zuiderpark (Carnisse Eiland)                 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | Bestaande stad    |        |     |     |     |     |                      |             |                     | 106.583        | 56.211          | 28.435   | 24.013    | -4.422 |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | NPRZ              |        |     |     |     |     |                      |             |                     | 681            | 609             | 72       | 72        | 0      |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | Noordrand         |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | Zuiderpark        |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | (Carnisse Eiland) |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Algemene informatie                          |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Project omschrijving                         |  | Voor de aanpak van de Noordrand Zuiderpark (Carnisse Eiland) werken gemeente en marktpartijen samen aan een haalbare businesscase voor de gebiedsontwikkeling Carnisse Eiland. Op het "Carnisse Eiland" worden er ongeveer 502 huur, koop en sociale woningen bij in alle prijsklassen (laag, midden duur en dure segmenten). Daarnaast zullen kleine wooneenheden (70 van Woonbron en 180 van Humanitas) worden gesloopt. De verdeling van de woningen en segmentering is onder andere gekoppeld aan de voorwaarden vanuit de Rijksbijdrage Woningtoelichting. De bijdrage wordt gebruikt voor de ambtelijke voorbereidingskosten om het plan uit te voeren. |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Gebied                                       |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Planning                                     |  | 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  | tot               |  | 2022   |                   | Fase   |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Dekking                                      |  | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  | Gemeente (overig) |  | Derden |                   | Totaal |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  | 681                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  | 0                 |  | 0      |                   | 681    |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Toelichting                                  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Toelichting                                  |  | In 2022 is de aanpak voor het project Carnisse Eiland voorbereid en in besluitvorming gebracht. In februari 2022 heeft de raad het besluit genomen voor het openen van de grondexploitatie "Carnisse Eiland" en de status van het gebied (inhoudelijk) toegekend en                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |  | de raad het besluit genomen voor het openen van de grondexploitatie "Carnisse Eiland" en de status van het gebied (inhoudelijk) toegekend en                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Toelichting                                  |  | Werkzaamheden zijn conform begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Bedrag herbestemming                         |  | Niet van toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| Toelichting herbestemming                    |  | Niet van toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
| NPRZ - Buitenruimte                          |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | 273               | 33     | 168 | 135 | -33 | 106 |                      | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |        |  |
| Vreewijk: Deelgebied                         |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        |                   |        |     |     |     |     |                      |             |                     |                |                 |          |           |        |  |
|                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                   |  |        | Bestaande stad    |        |     |     |     |     |                      |             |                     | 106.583        | 56.211          | 28.435   | 24.013    | -4.422 |  |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|-----|
| NPRZ -                                       | 273                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 33                | 168    | 135    | -33 |
| Buitenruimte                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Vreewijk:                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Deelgebied 9                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Project omschrijving                         | De fysieke opgave in Tuindorp Vreewijk betreft de aanpak van ca. 1.300 woningen in drie aandachtsgebieden: Halve Vlieger, Valkeniersbuurt en Gebied 9) evenals de herinrichting van ca. 76.000m² buitenruimte. In de eerste fase wordt gestart met de aanpak van de woningen aan de Korte Dreef (onderhoud in één van 35 woningen) (renovatie van 43 woningen) en Weimansweg (renovatie van 66 woningen en bedrijfsruimtes). De gemeente heeft de inrichting van het openbaar gebied de planning van de verbetering van het vastgoed, dat uitgevoerd wordt door Havensteder. Havensteder is inmiddels gestart met de Verbeteraanpak woningen in de Linker halve Havensteder. De bijdrage wordt ingezet voor de uitvoering van de herinrichting van de buitenruimte, deze volgt op de uitvoering van de verbetering van het vastgoed. De gemeente volgt bij de herinrichting van het openbaar gebied de planning van de verbetering van het vastgoed, dat uitgevoerd wordt door Havensteder. De bijdrage wordt ingezet voor de voorbereiding van de herinrichting van de openbare ruimte, fase 3 Deelgebied 9) worden |                   |        |        |     |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Planning                                     | 2019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | tot               | 2024   | Fase   |     |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |     |
|                                              | 273                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0                 | 0      | 273    |     |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Toelichting                                  | Vanwege de complexiteit tussen de onder- en bovengrond loopt de realisatie uit. In 2022 is hier veel onderzoek gedaan door het ingenieursbureau. Zo zijn er veel proefsleuven gegraven om te kijken hoe de kabels, leidingen en boomwortels er bij liggen. Het voorlopig ontwerp (VO) is afgerond en met de resultaten van de proefsleuven wordt gewerkt aan het definitief ontwerp (DO). Ook heeft er veel afstemming plaatsgevonden met verschillende partijen. Daarnaast is in 2022 met regelmaat teruggekoppeld aan de bewoners en zijn er verschillende informatiebijeenkomsten geweest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |        |        |     |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt doordat er minder in de uitvoering is gegaan (door uitstel van de uitvoering). De resterende gelden worden ingezet om het projectdoel te bereiken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |        |        |     |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Bedrag                                       | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |        |        |     |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |
| Toelichting                                  | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |        |        |     |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |        |        |     |

|                                      |     |    |     |     |     |    |             |                     |                |                 |          |                  |
|--------------------------------------|-----|----|-----|-----|-----|----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|
| NPRZ - Integrale aanpak winkelgebied | 300 | 52 | 248 | 181 | -67 | 67 | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant t/m 2022 |
|--------------------------------------|-----|----|-----|-----|-----|----|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|------------------|

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 56.211            | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
| NPRZ                                         | 300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 52                | 248    | 181    | -67    |
| - Integrale aanpak winkelgebied Slinge       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Project omschrijving                         | De integrale aanpak van het winkelgebied Slinge Pendrecht/Zuidwijk is onderdeel van de pijler Woonaanpak van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid [NPRZ]. Het doel van het project is het versterken van de belangrijkste winkel en voorzieningengebied van Pendrecht en Zuidwijk. Met nadruk op de integrale aanpak van de pijlers, economische versterking (branchering), veiligheid vergroten, ruimtelijke kwaliteit verbeteren en aanpakken van de sociaal maatschappelijke problemen. |                   |        |        |        |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Planning                                     | 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | tot               | 2025   | Fase   |        |
| Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |        |
|                                              | 300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0                 | 0      | 300    |        |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | In 2022 is gewerkt aan de ontwikkelvisie en zijn de werkzaamheden voor het uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van het concept met quick wins is opgesteld en verwerkt in een integraal programmaplan dat afgerond en aangeboden is aan de bestuurlijke besluitvorming. Vervolgens zal in 2023 dit programmaplan worden uitgerold en zal het uitvoeringsprogramma voor het winkelgebied Slinge en waar mogelijk (deels) worden uitgevoerd.                                               |                   |        |        |        |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Bedrag                                       | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |        |        |        |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |
| Toelichting                                  | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |        |        |        |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |        |        |        |

NPRZ - Kop van Carnisse 460 214 111 126 15 120

Carnisse

|                            | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
|----------------------------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| Bestaande stad             | 106.583     | 56.211              | 28.435         | 24.013          | -4.422   |           |
| NPRZ - Kop van Carnisse    | 460         | 214                 | 111            | 126             | 15       |           |
| <b>Algemene informatie</b> |             |                     |                |                 |          |           |

Project omschrijving De bijdrage wordt gebruikt voor de ambtelijke kosten voor de project voorbereidingsfase. Deze zal moeten in een visiedocument voor het gebied Dorpsweg / Wolphaertsbocht / Pleinweg voor de toekomst (tot ca. 2023) ontwikkelen met een fasering (fase 1,2 en 3), een uitwerking van de aanpak met een financiële Na vaststelling van het visiedocument en de nota van uitgangspunten zal er gewerkt worden aan een stedenbouwkundig en buitenruimteplan als uitwerking van het visiedocument. Het streven is om in 2023 daadwerkelijke fysieke werkzaamheden voor het project te starten.

|          |      |                   |        |        |
|----------|------|-------------------|--------|--------|
| Gebied   |      |                   |        |        |
| Planning | 2020 | tot               | 2023   | Fase   |
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|          | 460  | 0                 | 0      | 460    |

Toelichting

Toelichting In 2022 zijn er twee nota's van uitgangspunten voor 2 deelgebieden (A en B) opgesteld. Deze twee deelen worden ontsloten door de Van Eversdijkstraat en Van Oestendestraat, maar zijn vooral verschillend in de uitvoering (inhoudelijk) afspraken met verschillende eigenaren. Als uitwerking van het visiedocument is één stedenbouwkundig en buitenruimteplan opgesteld.

Toelichting Verschil realisatie - begroting (financieel)

Bedrag Niet variabel  
herbestemming

Toelichting Niet variabel  
herbestemming

NPRZ - Fazanstraat 405 151 99 120 20 135 Budget NPRZ Realisatie t/m 2021 Begroting 2022 Realisatie 2022 Verschil Restant per 1-1-2022

fase 2

|                |         |        |        |        |        |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|
| Bestaande stad | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |
| NPRZ           | 405     | 151    | 99     | 120    | 20     |
| - Fazanstraat  |         |        |        |        |        |
| fase 2         |         |        |        |        |        |

Algemene informatie

Project omschrijving De aanpak van de Fazanstraat fase 2 is onderdeel van de pijler Wonen van het Nationaal Programma Wonen. Zuid. Op 27 november 2017 zijn de gemeente Rotterdam, het Rijk, Corporaties en Marktpartijen in een coalitieovereenkomst NPRZ een samenwerking aangegaan voor de eerste fase van de grondige aanpak van de Fazanstraat. Eind 2020 is de gemeenteraad niet akkoord gegaan met de integrale herstructurering van de Fazanstraat en daarom moet een gewijzigde aanpak uitgewerkt worden Fazanstraat fase 2. In opdracht van de gemeente Rotterdam wordt gewerkt aan een nieuw plan in samenspraak met de bewoners voor het samenvoegen van de Fazanstraat met de portiekaanpak en woningverbetering. Tevens wordt er een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de plan

(grondexploitatie) van het vrijkomende plot van de Kameleon. Tenslotte zal er een programma van eisen

ontwerp gemaakt worden voor de omliggende t

|          |      |                   |        |        |      |
|----------|------|-------------------|--------|--------|------|
| Gebied   |      |                   |        |        |      |
| Planning | 2021 | tot               | 2023   | 2022   | Fase |
| Dekking  | NPRZ | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |      |
|          | 405  | 0                 | 0      | 405    |      |

|               |                                                                                                           |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   |                                                                                                           |
| Toelichting   | In 2022 is er een behoorlijke slag gemaakt in het opstellen van de verbeterplannen voor de woi            |
| Uitvoering    | Fazantstraat. Deze verbeterplannen zijn door een architect (Open Kaart) opgesteld in overleg met de bew   |
| (inhoudelijk) | basis van inspecties in de woningen en extern aan de gevels. Parallel wordt gewerkt aan een subsidievert  |
|               | naar verwachting in de 1e helft van 2023 bestuurlijk wordt behandeld. Afhankelijk van de uitkomst hiervan |
|               | worden gestart met de daadwerkelijke aanpak van c                                                         |
|               | Eind 2020 is Wvg gevestigd in het gebied voor een periode van 3 jaar. Gezien de verwachte doorloc         |
|               | aanpak is (thans) verlenging van de Wvg na deze periode wenselijk. Dit vindt plaats door het vaststel     |
|               | nieuw bestemmingsplan. Het nieuwe bestemmingsplan is tevens vereist om de benodigde afwijkingen i         |
|               | van het huidige bestemmingsplan op gebied van de aanpak van de woningen (uitbouwen etc.) mogelijk t       |
|               | is in 2022 een start gemaakt met de opzet van een nieuw bestemmingsplan. De activiteiten hiervoor zijn    |
|               | niet afgerond en worden in 2023 ge                                                                        |

|               |                                                                                                         |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | De hogere besteding komt door de langere doorlooptijd van het uitwerken van een nieuw plan in samensp   |
| Verschil      | bewoners. De Fazantstraat kent een groot aantal VvE's dat meer overleg vergt dan voorzien. Or           |
| realisatie -  | alternatieven te worden onderzocht door de stijgende bouwprijzen wat meer tijd en inzet vergt dan in 20 |
| begroting     |                                                                                                         |
| (financieel)  |                                                                                                         |
| Bedrag        | Niet var                                                                                                |
| herbestemming |                                                                                                         |
| Toelichting   | Niet var                                                                                                |
| herbestemming |                                                                                                         |

|                 |     |     |     |     |     |     |                 |                     |                |                 |          |           |
|-----------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ -          | 412 | 108 | 192 | 134 | -58 | 170 | Budget NPRZ     | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |
| Katendrechtse   |     |     |     |     |     |     | Bestaande stad  | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
| Lagedijk        |     |     |     |     |     |     | NPRZ -          | 412                 | 108            | 192             | 134      | -58       |
| Wolphaertsbocht |     |     |     |     |     |     | Katendrechtse   |                     |                |                 |          |           |
|                 |     |     |     |     |     |     | Lagedijk        |                     |                |                 |          |           |
|                 |     |     |     |     |     |     | Wolphaertsbocht |                     |                |                 |          |           |

|                     |                                                                                                   |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie |                                                                                                   |
| Project             | Binnen de Regiodeal Rotterdam Zuid 2019-2022 is de grondige aanpak van de particuliere voorraad w |
| omschrijving        | als onderdeel van het totale programma opgenomen. Daarom is binnen de uitwerking van de Regi      |

werkprogramma NPRZ – Wonen 2019-2022 het project Katwol (Katendrechtse Lagedijk Wolpl  
opgenomen. Het doel van het project Katendrechtse Lagedijk - Wolphaertsbocht is om de komende  
functionerende winkelpanden te transformeren en de uitstraling daarvan te verbeteren. Door deze aanpa  
vitale lokale economie en een aantrekkelijk woonklimaat in het winkelgebied en de omliggende wijke

|                    |                                                                                                           |                          |               |               |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------|---------------|
| Gebied             |                                                                                                           |                          |               |               |
| Planning           | 2021                                                                                                      |                          | 2025          | Fase          |
| Dekking            | <b>NPRZ</b>                                                                                               | <b>Gemeente (overig)</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |
|                    | 412                                                                                                       | 0                        | 0             | 412           |
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                           |                          |               |               |
| Toelichting        | Inhoudelijk is realisatie doelstellingen ver gevorderd. In 2022 zijn 13 panden getransformeerd tot woning |                          |               |               |
| Uitvoering         | winkelpanden specifiek verbeterd qua uitstraling. Met de aanvullende subsidieregeling wordt de laatste l  |                          |               |               |
| (inhoudelijk)      | met de meest complexe winkelpanden om de uitstraling verbete                                              |                          |               |               |
| Toelichting        | De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt doordat er minder si     |                          |               |               |
| Verschil           | verstrekt dan gepland. Het restantbudget zal gebruikt worden om het projectdoel                           |                          |               |               |
| realisatie -       |                                                                                                           |                          |               |               |
| begroting          |                                                                                                           |                          |               |               |
| (financieel)       |                                                                                                           |                          |               |               |
| Bedrag             | Niet var                                                                                                  |                          |               |               |
| herbestemming      |                                                                                                           |                          |               |               |
| Toelichting        | Niet var                                                                                                  |                          |               |               |
| herbestemming      |                                                                                                           |                          |               |               |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------|--------|--------|--------|-------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|-----------|--|--|--|--|--|--|
| NPRZ -                     | 147                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 82      | 66     | 58     | -7     | 7      | Budget NPRZ | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant p |  |  |  |  |  |  |
| Inrichtingsplan            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
| Kokerstraat fase 1         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|                            | Bestaande stad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|                            | NPRZ -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 147     | 82     | 66     | 58     | -7     |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|                            | Inrichtingsplan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|                            | Kokerstraat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
|                            | fase 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
| Project omschrijving       | Het project Kokerstaat is opgenomen in het werkprogramma NPRZ Wonen 2019-2022 (uitwerking onder Regiodeal Rotterdam Zuid 2019-2022). Het doel van het programma is om de komende jaren de buiten focuswijken van een kwaliteitsimpuls te voorzien, zodat deze iedereen uitnodigt tot ontmoeten, bewegen. De opgave voor de Kokerstraat en omliggende straten is om de verblijfskwaliteit van het gebied te verbeteren middelen van vergroening waardoor het Kokerplein meer betekenis krijgt in de context van de buurt en uitgenodigd worden elkaar te ontmoeten. Het project Kokerstraat is verdeeld in twee fases: de Kokerstraat (het Kokerplein genoemd) (Fase 1) en de omgeving van de Kokerstraat (Wapenstraat, Schildstraat). |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |
| Gebied                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |        |        |        |        |             |                     |                |                 |          |           |  |  |  |  |  |  |

|                    |                                                                                                               |                   |        |        |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------|--------|
| Planning           | tot                                                                                                           |                   | 2022   | Fase   |
| Dekking            | NPRZ                                                                                                          | Gemeente (overig) | Derden | Totaal |
|                    | 147                                                                                                           | 0                 | 0      | 147    |
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                               |                   |        |        |
| Toelichting        | In 2022 is het voorlopig ontwerp opgesteld. In 2023 wordt naar verwachting het definitief ontwerp uitgesteld. |                   |        |        |
| Uitvoering         | vastgesteld en kan worden gestart met de fysieke werken.                                                      |                   |        |        |
| (inhoudelijk)      |                                                                                                               |                   |        |        |
| Toelichting        |                                                                                                               |                   |        |        |
| Verschil           |                                                                                                               |                   |        |        |
| realisatie -       |                                                                                                               |                   |        |        |
| begroting          |                                                                                                               |                   |        |        |
| (financieel)       |                                                                                                               |                   |        |        |
| Bedrag             | Niet vastgesteld                                                                                              |                   |        |        |
| herbestemming      |                                                                                                               |                   |        |        |
| Toelichting        | Niet vastgesteld                                                                                              |                   |        |        |
| herbestemming      |                                                                                                               |                   |        |        |

|                   |     |   |     |     |     |     |                |                     |                |                 |          |              |
|-------------------|-----|---|-----|-----|-----|-----|----------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|--------------|
| NPRZ -            | 735 | 0 | 400 | 507 | 107 | 228 | Budget NPRZ    | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant 2022 |
| Ontwikkellocaties |     |   |     |     |     |     | Bestaande stad | 106.583             | 56.211         | 28.435          | 24.013   | -4.422       |
| Carnisse          |     |   |     |     |     |     | NPRZ -         | 735                 | 0              | 400             | 507      | 107          |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ontwikkellocaties          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Carnisse                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Algemene informatie</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Project omschrijving       | Het doel van het project ontwikkellocaties Carnisse is de planvoorbereiding van de projectlocaties: Robbenoordplein, Texelsestraat, Pleinweg-Goereesestraat en Koppen Amelandseplein. De bijdrage dient ter dekking van de voorbereidingsfase, die gemaakt worden in het kader van de uitwerking van de haalbaarheid businesscases en voorbereiding van de bestuurlijke besluiten. |
| Gebied                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Planning                   | 2021 tot 2024 Fase                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Dekking                    | NPRZ Gemeente (overig) Derden Totaal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                            | 735 0 0 735                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Toelichting</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toelichting                | In 2022 heeft het college van B en W een startbesluit genomen voor de Texelsestraat en Robbenoordplein. De voorbereidingswerkzaamheden voor het startbesluit van de projectlocaties Goereesestraat en Amelandseplein zijn vastgesteld.                                                                                                                                             |
| Uitvoering                 | De hogere uitgaven worden veroorzaakt doordat er meer inzet op participatie conform Stadsvernieuwing is.                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| (inhoudelijk)              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

Pagina 911 van 1085

|                |         |        |        |        |        |        |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|----------------|---------|--------|--------|--------|--------|--------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------|----------|-----------|
| NPRZ Riederkop | 260     | 69     | 120    | 127    | 7      | 64     | Budget NPRZ                                  | Realisatie t/m 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Begroting 2022    | Realisatie 2022 | Verschil | Restant j |
|                |         |        |        |        |        |        | Bestaande stad                               | 106.583                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 56.211            | 28.435          | 24.013   | -4.422    |
|                |         |        |        |        |        |        | NPRZ                                         | 260                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 69                | 120             | 127      | 7         |
|                |         |        |        |        |        |        | Riederkop                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Project omschrijving                         | De Riederkop en het Riederplein vormen samen een belangrijke strategische bouwsteen in de aanpak van de energietransitie 'Hand in Hand'. Met dit project wordt door fysieke ingrepen de woonkwaliteit en leefbaarheid in de omgeving van Riederplein verbeterd. De bijdrage wordt gebruikt voor de planvoorbereidingskosten. Om het plan van aanpak op laagdrempelige manier toegankelijk te maken voor het publiek wordt gedacht aan een 'open werkplaats' waar bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in gesprek kunnen met de Alliantie Hanc en medewerkers van de gemeente Rotterdam over de plannen voor de realisatie van de energietransitie. |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Planning                                     | 2021                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | tot               | 2022            | Fase     |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Dekking                                      | NPRZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gemeente (overig) | Derden          | Totaal   |           |
|                |         |        |        |        |        |        |                                              | 260                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 | 0               | 260      |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Toelichting                                  | In 2022 is de actieve minnelijke verwerving van 33 woningen en 13 winkels in de 'Riederkop' gestart, als vervolg op een eventuele onteigeningsprocedure. Een deel van het vastgoed is reeds door de gemeente aangekocht in het kader van de aanpak 'Hand in Hand'. Tevens zijn in 2022 het Strategische raamwerkboek Nota van Uitgangspunten en de Nota van Toelichting op de Nota van Uitgangspunten vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Bedrag                                       | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | Toelichting                                  | Niet vastgesteld                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        | herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
|                |         |        |        |        |        |        |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |
| Totaal         | 106.583 | 56.211 | 28.435 | 24.013 | -4.422 | 26.358 |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                 |          |           |

## Bestemmingsreserve Energietransitiebudget

### Met nieuwe energie bouwen aan de stad van morgen

De bestemmingsreserve Energietransitiebudget wordt gebruikt als dekking voor projecten die bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen voor een duurzaam, energiezuinig Rotterdam, met een betere luchtkwaliteit met alle ruimte voor innovaties.

Het Energietransitiebudget (ETB) bevindt zich in de aflopende fase. Vanaf 2023 worden er geen nieuwe projecten aan ETB toegevoegd. Het restantbudget wordt gebruikt om de lopende projecten af te kunnen ronden en aan de openstaande verplichtingen, kapitaallasten en nog lopende subsidieregelingen te kunnen voldoen. Er is € 68,2 mln beschikbaar gesteld voor projecten die een bijdrage leveren aan de energietransitie. Project zijn vastgelegd in het Uitvoeringsplan Energietransitie 2020-2022.

In het kader van schone energie is onder meer een bijdrage geleverd aan het vergroten van zonne energie in de stad en zijn er subsidies verstrekt ten behoeve van innovatie versnelling in Smart Energy Systems. In het kader van lokale duurzame initiatieven is o.m. gestimuleerd om lokale energiecoöperaties op te richten en zijn energiecoaches ingezet om de energiearmoede te bestrijden.

Rondom de haven en industrie zijn bijdragen geleverd aan de verduurzaming van bedrijventerreinen, walstroomvoorzieningen gerealiseerd en energievouchers voor ondernemers uitgegeven.

Voor het thema gebouwde omgeving is onder meer een bijdrage geleverd aan het verduurzamen van VvE's, vooral gericht op de kleinere mindere draagkrachtige VvE's, als ook energiebespaarpakketten (energievouchers) voor huurders afgegeven.

Diverse verkeersexperimenten Schone Lucht zijn uitgevoerd, een bijdrage is geleverd aan het programma Zero Emissie Stadslogistiek (ZES) en er is o.a. geïnvesteerd in laadinfrastructuur allen ter bevordering van emissieloze mobiliteit.

Voor het creëren van een nieuwe economie die samenhangt met de energietransitie en verduurzaming leveren wij onder meer een bijdrage aan het MKB voor innovaties en zijn diverse maatregelen rondom circulariteit genomen.

### Onttrekkingen

In 2022 zijn er in totaal voor € 15,5 mln aan onttrekkingen geweest en de eindstand op 31-12-2022 is € 23 mln. De grootste onttrekkingen in 2022 zijn € 2,9 mln voor Rotterdam Circulair, € 1,2 mln voor Smart Energy Systems, € 1,5 mln voor Ombouw openbare verlichting naar LED, € 1,6 mln voor Laadinfrastructuur emissieloze voertuigen en € 1 mln voor Stappenplan Zero Emissie Stadslogistiek (ZES). Daarnaast is er in 2022 € 20 mln toegevoegd aan het Duurzaamheidsbudget

### Duurzaamheidstransitiebudget (DTB)

De opvolger van het Energietransitiebudget is Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) welke in januari 2023 is gestart. De successen en lessen voortkomend uit een door Concern Auditing uitgevoerde audit zijn verwerkt in de organisatie van het DTB-proces. Specifiek betreft dit een betere borging van de adviezen van de Adviescommissie evenals het beter inrichten van de monitoring op de voortgang en behaalde resultaten.

Voor de periode 2023 tot en met 2026 is vanuit het Coalitieakkoord € 100 mln beschikbaar gesteld voor het DTB. Van enkele ETB-projecten lopen er kosten door (kapitaallasten, subsidieregeling en langlopende verplichtingen) die ten laste komen van het DTB-budget. Hiernaast valt er budget vrij uit het ETB wat terugvalt in de bestemmingsreserve van het DTB.

Hieronder wordt per project inzicht gegeven in de projectomschrijving, de inhoudelijke toelichting op hetgeen in 2022 is gerealiseerd en een financiële toelichting op het verschil tussen de begroting en realisatie.

|                          | Budget | Realisatie | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant      |
|--------------------------|--------|------------|-----------|------------|----------|--------------|
|                          | ET     | t/m 2021   | 2022      | 2022       |          | per 1-1-2023 |
| Energietransitie         | 64.180 | 21.826     | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806       |
| ET - Rotterdam Circulair | 8.859  | 5.900      | 2.945     | 2.904      | -41      | 56           |

|                          | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1-2023 |
|--------------------------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------------|
|                          |           | 2021           | 2022      | 2022       |          |                      |
| Energietransitie         | 64.180    | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806               |
| ET - Rotterdam Circulair | 8.859     | 5.900          | 2.945     | 2.904      | -41      | 56                   |

Algemene informatie

Project omschrijving

Met het programma geeft de gemeente invulling aan onze ambities op het gebied van circulariteit. In 2030 wilt de gemeente dat circulair de maatstaf is in de stad en dat het fossiele grondstoffengebruik met 50% is verminderd. In 2050 is de Rotterdamse samenleving echt volledig circulair. Materiaalkringlopen zijn dan gesloten. Programmaonderdelen zijn:

- Circulair ontwikkelen, beheren, inrichten en bouwen;
- Bewustzijns- en gedragsverandering bij Rotterdammers, bedrijven en ambtenaren;
- Initiatieven die echt anders met afval omgaan;
- Opgebouwde samenwerkingen voortzetten en uitbouwen.

Gebied

Rotterdam

| Planning | 2018             | tot      | 2030   | Fase   | Uitvoering |
|----------|------------------|----------|--------|--------|------------|
| Dekking  | Energietransitie | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|          |                  | (overig) |        |        |            |
|          | 8.859            | 0        | 0      | 8.859  |            |

Pagina 914 van 1085

| Toelichting   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   | De afgelopen vier jaar zijn er veel projecten uitgevoerd. Rotterdammers, Rotterdamse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Uitvoering    | ondernemers en de gemeentelijk organisatie zijn steeds bewuster geworden en zetten stappen in                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| (inhoudelijk) | circulair doen en handelen. Het college zet hier op verschillende manieren op in:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|               | - Het geven van het goede voorbeeld; dit wordt gedaan via ons eigen inkoop & opdrachtgeverschap en door het steeds meer circulair vormgeven van hoe wij werken in en aan de stad. Denk hierbij aan het circulair inkopen van ons kantoormeubilair en de verkenning potentiële locaties materialendepots voor de opslag van onze eigen materialen uit de buitenruimte.                                                          |
|               | - Het stimuleren van bewustwording en gedragsverandering van Rotterdammers. Het college faciliteert en versterkt circulaire initiatieven in wijken en buurten. Waardoor bewoners geholpen worden in het circulair denken en doen. Denk hierbij aan de Rotterdamse Wol tentoonstelling, 25 weggeefkasten in samenwerking met OpZoomerMee, de Omloopers van Middelland en Brooderhood een project gericht op voedselverspilling. |
|               | - Daarnaast stimuleren en ondersteunen we circulaire ondernemers. Dat gebeurt o.a. met een subsidieregeling, het aanbieden van CIRCO-tracks en het Circulair Loket. Dit loket is hét startpunt voor alle vragen over ondernemen met afval.                                                                                                                                                                                     |
|               | - De focus ligt hierin op de volgende inhoudelijke thema's: de bouwopgave (gebouwen en buitenruimte), organische stromen (groen uit de buitenruimte en GFT) en consumptie (textiel, voedsel en plastic/kunststoffen).                                                                                                                                                                                                          |
|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting   | Relatief klein verschil tov totaal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Verschil      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| realisatie -  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| begroting     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| (financieel)  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Bedrag        | 56                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| herbestemming |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting   | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitie (ETB)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| herbestemming | en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                        |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
|------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET - Verduurzaming     | 5.704  | 1.394  | 4.310  | 37     | -4.273  | 4.273  | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| gemeentelijk wagenpark |        |        |        |        |         |        | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| Energietransitie       | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |        |                |           |            |          |                  |
| ET -                   | 5.704  | 1.394  | 4.310  | 37     | -4.273  | 4.273  |        |                |           |            |          |                  |
| Verduurzaming          |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
| gemeentelijk           |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
| wagenpark              |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |

**Algemene****informatie**

Project omschrijving Met het verduurzamen van het eigen wagenpark stimuleert de gemeente de markt voor elektrisch rijden en geeft het goede voorbeeld. Hierbij is kennisdeling van groot belang. Dit doet de gemeente in regionaal verband, maar ook breder, zodat de gemeente de markt aan kan zetten tot innovaties van deze duurzame (werk)voertuigen. Het programma omvat verschillende maatregelen. De doelstelling is dat het gehele gemeentelijk wagenpark in 2030 emissieloos is. Afgelopen periode is vooral ingezet op kennisdeling omtrent emissieloze voertuigen, logistieke aanpassingen, het opstellen van gezamenlijke meerjarenplannen en het creëren van massa om marktinnovaties te bevorderen. Het wagenpark wordt stapsgewijs verduurzaamd. In 2023 zijn alle personenwagens en een groot deel van de kleinere machines en gereedschappen emissieloos. In het segment lichte bedrijfsvoertuigen wordt ervaring opgedaan met batterij-elektrische voertuigen en vindt gestage uitbreiding plaats. In het zware segment worden pilots uitgevoerd (emissieloze vuilniswagens, veegmachines e.d.) Het is de bedoeling dat in 2022 het aantal voertuigen in het zware segment verder opgeschaald wordt. Dit is noodzakelijk om de doelstelling in 2030 te kunnen behalen.

|          |           |          |        |                 |
|----------|-----------|----------|--------|-----------------|
| Gebied   | Rotterdam |          |        |                 |
| Planning | 2019      | tot      | 2030   | Fase Uitvoering |
| Dekking  | ET        | Gemeente | Derden | Totaal          |
|          | (overig)  |          |        |                 |
|          | 5.704     | 0        | 0      | 5.704           |

**Toelichting**

Toelichting Van de personenwagens is eind 2022 nog slechts 6% uitgevoerd met een fossiele verbrandingsmotor, 16 % is Hybride en 77% is volledig elektrisch. Van de kleine machines en gereedschappen is ruim 97% volledig elektrisch. Van de lichte bedrijfswagens is ruim 35% volledig elektrisch. Van de zware bedrijfswagens is ruim 10% volledig elektrisch. In het zware segment heeft de gemeente 5 volledig elektrische huisvuilwagens, 1 waterstof elektrische kolkenzuiger, 2 elektrische shovels en 8 elektrische veegmachines. Verder heeft de gemeente nog 1 elektrische huisvuilwagens in bestelling staan.

Toelichting Het budget is na de 10 maands vrijgevalen in het ETB en overgeheveld naar het RIM.

Verschil realisatie - begroting (financieel)

|               |     |
|---------------|-----|
| Bedrag        | Nvt |
| herbestemming |     |
| Toelichting   | Nvt |
| herbestemming |     |

ET - Energie van 500 0 335 178 -158 323

Budget ET Realisatie t/m Begroting Realisatie Verschil Restant per 1-

|                  |        | 2021   | 2022   | 2022   |         | 1-2023 |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |
| ET - Energie     | 500    | 0      | 335    | 178    | -158    | 323    |
| van Rotterdam    |        |        |        |        |         |        |

**Algemene informatie**

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Subsidie aan stichting Energie van Rotterdam die als doel heeft collectieve zonprojecten op daken te realiseren en zo duurzame energie bereikbaar te maken voor alle Rotterdammers.<br><br>Ambitie van de EVR is dat alle Rotterdammers kunnen deelnemen aan een collectief zonneproject, ook zonder zelf te investeren. Met deze aanpak wil de EVR lokaal eigenaarschap stimuleren en zonnedaken (financieel) toegankelijk te maken voor alle Rotterdammers. De middelen zijn bedoeld als startkapitaal voor de uitvoering van de eerste collectieve zonnedaken.<br><br>Met diverse externe partijen lopen gesprekken voor aanvullende financiering. |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                         |                 |               |               |
|----------|-------------------------|-----------------|---------------|---------------|
| Gebied   | Rotterdam               |                 |               |               |
| Planning | 2021                    | tot             | 2025          | Fase          |
| Dekking  | <b>Energietransitie</b> | <b>Gemeente</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |
|          |                         | (overig)        |               |               |
|          | 500                     | 0               | 0             | 500           |

**Toelichting**

|                          |                                                                                               |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting              | EVR heeft tot dusver 6 collectieve zonnedaken gerealiseerd. Dit is minder dan de verwachte 12 |
| Uitvoering (inhoudelijk) | zonnedaken in 2022. Daarom is de tweede tranche van de subsidie nog niet uitgekeerd.          |

|                                              |                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                  | Voor de vertraging in realisatie zijn verschillende oorzaken: -opstarten duurt langer dan verwacht                                                                  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | vanwege het pionierende karakter van EVR, het duurt langer dan verwacht om daken beschikbaar te krijgen, -stijgende prijzen en rentes, -tegenvallende SCE tarieven. |

|                      |     |
|----------------------|-----|
| Bedrag herbestemming | Nvt |
|----------------------|-----|

|                           |     |
|---------------------------|-----|
| Toelichting herbestemming | Nvt |
|---------------------------|-----|

|                                                    |     |     |     |     |     |    |
|----------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|----|
| ET - Programma versnellen Innovatie Rotterdams MKB | 921 | 623 | 298 | 231 | -66 | 66 |
|----------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|----|

|                           | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|---------------------------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
|                           |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie          | 64.180    | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806         |
| ET - Programma versnellen | 921       | 623            | 298       | 231        | -66      | 66             |

Innovatie  
Rotterdams  
MKB

**Algemene  
informatie**

Project omschrijving Het brede MKB is de kurk van de Rotterdamse economie en werkgelegenheid. Het MKB kent behalve koplopers ook een groot 'peloton' dat het hoge tempo van vernieuwing moeilijker bij kan houden en moeite heeft met het vormgeven van noodzakelijke vernieuwingen. Dit terwijl er grote kansen liggen voor verduurzaming en digitalisering. Het programma Versnellen Innovatie Rotterdams MKB zet in op het vergroten van bewustwording (informatie en inspiratie), overzicht (kennis, financiering) en handelingsperspectief voor het brede MKB. We ontwikkelen het programma met partners zoals MKB Rotterdam-Rijnmond, VNO-NCW Rotterdam, KvK, Rabobank, ministerie EZK en onderwijsinstellingen. Het programma richt zich alleen op die zaken die buiten het bereik van het MKB zelf liggen. Hiermee willen we de het MKB stimuleren om de transitie naar een meer circulaire, duurzame en digitale bedrijfsvoering in te zetten. De interesse is groot. Zo waren er in 2019 150 MKB bedrijven aanwezig op de MKBdag 'jouw afval is goud waard'. Verder is recent gestart met het project 'koplopers circulaire restaurants', loopt het project CIRCO tracks waarin MKB-bedrijven aan de slag gaan met een circulair ontwerp van hun dienst of product, zijn digitale en circulaire goodiebags beschikbaar via ondernemen010, en wordt er een communicatiecampagne ontwikkeld.

| Gebied   |          |          |        |        | Rotterdam  |
|----------|----------|----------|--------|--------|------------|
| Planning | 2019     | tot      | 2022   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET       | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|          | (overig) |          |        |        |            |
|          | 921      | 0        | 0      | 921    |            |

**Toelichting**

Toelichting In 2021 was het totale resultaat (2018-2021) een bereik van 2822 MKB'ers.  
Uitvoering In 2022 kwam er nog eens een bereik van 2.977 bij.  
(inhoudelijk) Totaal resultaat 2.018-2.022 = 5.799. Er is een duurzaamheidscongres geweest, er is een programma voor horeca gemaakt rondom voedselverspilling, genaamd: het nieuwe nassen, we hebben digicafes georganiseerd en voor de maritieme sector zijn er innovatiesessies georganiseerd. Ook hebben we campagne gevoerd genaamd ook Jouw zaak. het bereik daarvan is aanvullend op de resultaten hierboven en ligt op een bereik van ongeveer 300.000

Toelichting Er is gebruik gemaakt van ingekomen bijdragen in plaats van het Energietransitiebudget (ETB).  
Verschil realisatie - begroting (financieel)

Bedrag 21  
herbestemming

Toelichting Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget  
herbestemming (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).

|                      |       |       |       |       |      |       |                  |                |           |            |          |                  |        |
|----------------------|-------|-------|-------|-------|------|-------|------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|
| ET - Programmatische | 3.547 | 1.076 | 1.332 | 1.158 | -174 | 1.313 |                  |                |           |            |          |                  |        |
|                      |       |       |       |       |      |       | Budget           | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |
| aanpak Smart Energy  |       |       |       |       |      |       | ET               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |
| Systems (incl M4H)   |       |       |       |       |      |       | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |
|                      |       |       |       |       |      |       | ET -             | 3.547          | 1.076     | 1.332      | 1.158    | -174             | 1.313  |
|                      |       |       |       |       |      |       | Programmatische  |                |           |            |          |                  |        |
|                      |       |       |       |       |      |       | aanpak Smart     |                |           |            |          |                  |        |
|                      |       |       |       |       |      |       | Energy Systems   |                |           |            |          |                  |        |
|                      |       |       |       |       |      |       | (incl M4H)       |                |           |            |          |                  |        |

#### Algemene informatie

Project omschrijving Als gevolg van een toenemende vraag duurzame energie kunnen er schommelingen en instabiliteit ontstaan in het energiesysteem. Het programma Smart Energy Systems is erop gericht om de opschaling van innovatieve diensten, producten en aanpakken rondom slimme energiesystemen naar commercieel aantrekkelijke toepassingen te versnellen. Dit gaat zowel om intelligente lokale energiesystemen waar vraag en aanbod optimaal worden afgestemd, maar ook om innovaties op het gebied van opslag, waterstof en andere energietechnieken. Het programma richt zich op ondersteuning van private partijen in de fase tot een investeringsbeslissing en zet in op het versnellen van investeringen in schaalbare en/ of replaceerbare oplossingen.

Hierbij beogen we om private partijen te faciliteren om versneld te komen tot investeringen. Dit kunnen investeringen zijn voor de uitrol van nieuwe diensten (bv vanuit innovatief MKB, start-ups/ scale-ups, industrie), als ook de toepassing van nieuwe producten, diensten, organisatie- en verdienmodellen. Het gaat hierbij ook om innovatieve ketenoplossingen en -samenwerking. Het programma beoogt in 2020-2021 tien tot vijftien private initiatieven te ondersteunen en faciliteren, o.a. door de inzet van de (innovatie)subsidie Smart Energy Systems, maar ook door de inzet van netwerk en kennis. Daarnaast beschrijven en delen we de geleerde lessen bij de private sector, publieke sector en kennisinstellingen. Voor de publieke sector kan het programma concrete praktijklessen opleveren voor regelgeving en ander instrumentarium.

|          |           |          |        |        |            |
|----------|-----------|----------|--------|--------|------------|
| Gebied   | Rotterdam |          |        |        |            |
| Planning | 2019      | tot      | 2022   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET        | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|          |           | (overig) |        |        |            |
|          | 3.547     | 0        | 220    | 3.767  |            |

#### Toelichting

Toelichting Het programma Smart Energy Systems omvat eind 2022 27 innovatieprojecten op het gebied  
Uitvoering van energiesystemen en de energietransitie. De gemeente faciliteert bedrijven en consortia die

|               |                                                                                               |  |  |  |  |  |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| (inhoudelijk) | aan deze innovaties werken met een subsidie en een vast contactpersoon vanuit de gemeente     |  |  |  |  |  |
|               | dat kan helpen bij uitdagingen op andere vlakken. Zoals het zoeken naar locaties,             |  |  |  |  |  |
|               | vervolgfinanciering of contacten. De innovatieprojecten hebben een flinke potentie voor het   |  |  |  |  |  |
|               | behalen van klimaatdoelen (CO2) en het creëren van innovatieve bedrijvigheid en               |  |  |  |  |  |
|               | investeringen.                                                                                |  |  |  |  |  |
| Toelichting   | Het programma is succesvol geweest in het identificeren van kansrijke innovaties met potentie |  |  |  |  |  |
| Verschil      | voor Rotterdam. Het beschikbare jaarlijkse innovatiebudget is grotendeels toegekend aan       |  |  |  |  |  |
| realisatie -  | bedrijven en consortia die werken aan deze innovatieprojecten. Veel innovatieprojecten zijn   |  |  |  |  |  |
| begroting     | nog niet afgerond. Dat is de belangrijkste reden van het verschil realisatie - begroting. Dit |  |  |  |  |  |
| (financieel)  | bedrag is wel gecommiteerd aan de lopende projecten maar wordt pas uitgekeerd als de          |  |  |  |  |  |
|               | afspraken en resultaten zijn behaald.                                                         |  |  |  |  |  |
| Bedrag        | Nvt                                                                                           |  |  |  |  |  |
| herbestemming |                                                                                               |  |  |  |  |  |
| Toelichting   | Nvt                                                                                           |  |  |  |  |  |
| herbestemming |                                                                                               |  |  |  |  |  |

|                          |       |       |     |     |     |    |           |                |           |            |          |             |
|--------------------------|-------|-------|-----|-----|-----|----|-----------|----------------|-----------|------------|----------|-------------|
| ET - Rotterdam The       | 1.580 | 1.023 | 510 | 465 | -45 | 92 |           |                |           |            |          |             |
| Hague Innovation Airport |       |       |     |     |     |    | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per |
|                          |       |       |     |     |     |    |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-1-2023    |
| Energietransitie         |       |       |     |     |     |    | 64.180    | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806      |
| ET -                     |       |       |     |     |     |    | 1.580     | 1.023          | 510       | 465        | -45      | 92          |
| Rotterdam The            |       |       |     |     |     |    |           |                |           |            |          |             |
| Hague                    |       |       |     |     |     |    |           |                |           |            |          |             |
| Innovation               |       |       |     |     |     |    |           |                |           |            |          |             |
| Airport                  |       |       |     |     |     |    |           |                |           |            |          |             |

#### Algemene informatie

Project omschrijving Het programma Rotterdam The Hague Innovation Airport (RHIA) heeft als doel het bevorderen van innovaties voor de Nederlandse luchtvaartsector. Innovaties die gericht zijn op een positieve en duurzame impact op de omgeving van luchthavens. RHIA richt zich op het verminderen van de CO2-uitstoot door vliegtuigen en (het vervoer van en naar) de luchthaven. RHIA voert projecten uit rondom elektrisch vliegen, schone brandstof en het opwekken van nieuwe energie uit zon, wind en waterstof. Deze compenseren de luchthaven CO2 -uitstoot en hierdoor neemt de uitstoot van huidige vliegtuigen af. RHIA ontwikkelt zich als een proeflocatie voor innovaties. Dat is een voorbeeld voor andere (regionale) luchthavens. Onderdeel van het programma zijn innovatie en educatieprojecten die moeten leiden tot minder impact op de omgeving (zoals geluid en CO2-reductie).

Een aantal projecten realiseren een duidelijke CO2-reductie en een verbetering van de luchtkwaliteit. Zo verminderd de CO2-uitstoot meer dan 13.000 ton per jaar door het zonnepark.

De totale vermindering van SO2 bedraagt 2,25 ton per jaar. Ook wordt 2,41 ton aan NOx verminderd en 0,17 ton per jaar aan fijnstof vermeden. Verder is er een proef gestart om

kunstmatige kerosine te produceren. Dit kan op termijn ruim 380.000 ton per jaar CO<sub>2</sub>-vermindering geven. Daarnaast zal er een waterstof tankstation worden gebouwd voor bussen en ander zwaar verkeer. Hiermee kan 13,4 ton aan CO<sub>2</sub> per jaar worden bespaard. De opstelling van enkele HeliCubes rondom de luchthaven (ingang terminal, parkeerterrein) levert een bijdrage aan de verbetering van de luchtkwaliteit omdat stikstof en fijnstof vermindert.

|          |           |          |        |        |            |
|----------|-----------|----------|--------|--------|------------|
| Gebied   | Rotterdam |          |        |        |            |
| Planning | 2020      | tot      | 2023   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET        | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|          |           | (overig) |        |        |            |
|          | 1.580     | 0        | 0      | 1.580  |            |

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| <b>Toelichting</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |
| Toelichting              | Resultaten 2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |
| Uitvoering (inhoudelijk) | <p>1. Samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Zero Avia, een bedrijf dat vliegtuigmotoren op waterstof maakt.</p> <p>2. RHIA H2 Challenge;</p> <p>3. Het opleveren van een haalbaarheidsonderzoek Hydrogen Powered Aviation dat de mogelijkheden in kaart brengt van luchthaven RTHA voor op waterstof vliegen;</p> <p>4. Oplevering haalbaarheidsonderzoek voor een onderhouds- en maintenance opleiding. Een stap op weg naar een nieuwe toekomstbestendige onderhouds- opleiding met op duurzaam vliegen inzetbare werknemers;</p> <p>5. Aanbesteding zelfrijdend vervoer 'MARTHA' voor het verbeteren van de verbinding tussen de metro en de terminal;</p> <p>6. samenwerkingsovereenkomst met SHELL voor onder meer projecten voor elektrische opladen voertuigen op het platform;</p> <p>7. Locatiebepaling proeffabriek SAF en experience center</p> <p>8. Oplevering plan voor een expositiecentrum om de innovaties van de RHIA partners te ervaren en te tonen;</p> <p>9. Testvluchten met drones op RTHA</p> <p>10. De vorming van samenwerkingen voor Urban Air Mobility projecten (onbemande vluchten).</p> <p>Nieuwe partners toetreden tot het RHIA-netwerk: SHELL, Dura Vermeer, Transavia, Meave Aerospace, AeroDelft, CAS en SG12.</p> |  |  |  |  |

|                                              |                                                                      |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| Toelichting                                  | De onderbesteding is het gevolg van lagere projectbegeleidingskosten |  |  |  |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | door de gemeente.                                                    |  |  |  |  |
| Bedrag herbestemming                         | 92                                                                   |  |  |  |  |

|             |                                                                                                 |  |  |  |  |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| Toelichting | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget |  |  |  |  |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|------------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Up!Rotterdam        | 600                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 347      | 150    | 150    | 0       | 103        |           |                |           |            |          |                |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie         | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806     |           |                |           |            |          |                |
| ET - Up!                 | 600                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 347      | 150    | 150    | 0       | 103        |           |                |           |            |          |                |
| Rotterdam                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Algemene informatie      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Project omschrijving     | Het programma Up! Rotterdam en is gericht op het toeleiden van ondernemers naar talent, kapitaal en internationale markten om innovatie en werkgelegenheid te bevorderen. Daarmee zorgt het programma voor het ontstaan van een gunstige voedingsbodem in Rotterdam voor ondernemers om in de nieuwe economie (energie, circulair en digitaal) aan de slag te gaan. Zeker op mondiaal niveau is de concurrentie op het vestigingsklimaat groot. Door met dit programma te investeren in start-ups en scale-ups investeren we in nieuwe banen, innovatie en productiviteit. Ook zorgen start-ups en scale-ups met hun innovatieve manier van werken voor nieuwe technologische toepassingen waarbij toepasbaarheid en betaalbaarheid vaak een uitgangspunt zijn. Een voorbeeld is de startup Skoon Energy, die mobiele duurzame energie aanbiedt in de vorm van mobiele containers en batterijen voor festivals en in de scheepvaart. Zo vaart er een schip tussen Rotterdam en Engeland op de energie uit batterijen. |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Gebied                   | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Planning                 | 2019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tot      | 2023   |        | Fase    | Uitvoering |           |                |           |            |          |                |
| Dekking                  | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Gemeente | Derden | Totaal |         |            |           |                |           |            |          |                |
|                          | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
|                          | 600                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0        | 92     | 692    |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting              | De resultaten van 2022.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |
| Uitvoering (inhoudelijk) | • We hebben samen met meer dan 40 publieke en private partners het koepelevenement Upstream georganiseerd waarbij innovatieve starters en snel groeiende MKB bedrijven (o.a. bedrijven in de energietransitie) gekoppeld worden aan talent, (internationale) investeerders en corporates voor pilotprojecten. Er waren meer dan 2.000 bezoekers. Het event heeft publicaties gehad in verschillende media zoals RTL Z, BNR en Radio Rijnmond. • Er hebben o.a. 127 gecureerde meetings plaatsgevonden tussen ondernemers en 22 investeerders actief in o.a. software, deep tech en 'impact' (de 'groene' fondsen). • Bijna 400 talenten (afgestudeerden en professionals) zijn gekoppeld aan innovatieve starters en snel groeiende MKB bedrijven (startups en scale-ups). • 141 startups en scale-ups zijn d.m.v. speed dates gekoppeld aan 23 corporates. • Een van de events die door onze partners is georganiseerd tijdens Upstream is Funding The                                                               |          |        |        |         |            |           |                |           |            |          |                |

Future, gericht op circulaire economie. De gastenlijst van het netwerk diner bestond primair uit impact fondsen en financiële instellingen.

|                                              |                                                                                                 |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                  | `Nvt                                                                                            |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                 |
| Bedrag                                       | 103                                                                                             |
| herbestemming                                |                                                                                                 |
| Toelichting                                  | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget |
| herbestemming                                | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                           |

|                  |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Biondoil 2  | 500    | 300    | 200    | 0      | -200    | 200    | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                  |        |        |        |        |         |        |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                |           |            |          |                |
| ET - Biondoil 2  | 500    | 300    | 200    | 0      | -200    | 200    |           |                |           |            |          |                |

Algemene informatie

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Biondoil is een privaat initiatief gesteund door beoogde partners Shell, Uniper, Fortum, Technip FMC en Chempolis. Het project is erop gericht fossiele grondstoffen te vervangen door biobased chemicaliën. Biondoil produceert, op basis van niet aan voedsel gerelateerde, houtachtige biomassa, diverse biobased chemicaliën en ethanol. Het project draagt op verschillende manieren bij aan het vormgeven van de biobased ambities van de regio: <ul style="list-style-type: none"><li>De geproduceerde bio-ethanol dient als biobased vervanging van brandstof voor benzinemotoren.</li></ul> Daarmee helpt dit project om de Europese en Nederlandse bij-mengverplichting te realiseren met productie op eigen grond. <ul style="list-style-type: none"><li>Het bijproduct van houtverwerking – lignine – krijgt in dit project een hoogwaardigere toepassing dan bij verbranding in een kolencentrale. De lignine zal bitumen vervangen in asfalt. Daarmee kunnen wegen met bio-asfalt worden geasfalteerd.</li><li>De geproduceerde CO2 is zeer zuiver en kan bijvoorbeeld gebruikt worden in de frisdrankenindustrie.</li><li>Tenslotte produceert een Biondoil fabriek nog andere, hoogwaardige biochemicaliën.</li></ul> |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|             |                  |          |        |        |         |
|-------------|------------------|----------|--------|--------|---------|
| Gebied      | Rotterdam        |          |        |        |         |
| Planning    | 2020             | tot      | 2021   | Fase   | Opstart |
| Dekking     | Energietransitie | Gemeente | Derden | Totaal |         |
|             |                  | (overig) |        |        |         |
|             | 500              | 0        | 0      | 500    |         |
| Toelichting |                  |          |        |        |         |

Pagina 924 van 1085

| Planning           | 2020                                                                                               | tot      | 2023   | Fase   | Uitvoering |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------------|
| Dekking            | ET                                                                                                 | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|                    |                                                                                                    | (overig) |        |        |            |
|                    | 2.500                                                                                              | 0        | 12.500 | 15.000 |            |
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                    |          |        |        |            |
| Toelichting        | Project is goed opgestart, met een groot aantal projecten uitgevoerd of in uitvoering in 2022. Het |          |        |        |            |
| Uitvoering         | Fieldlab moet nu door een conflict met haar verhuurder bijgestuurd worden. We inventariseren nu    |          |        |        |            |
| (inhoudelijk)      | welke gevolgen dit heeft voor de verdere uitvoering.                                               |          |        |        |            |
| Toelichting        | Nvt                                                                                                |          |        |        |            |
| Verschil           |                                                                                                    |          |        |        |            |
| realisatie -       |                                                                                                    |          |        |        |            |
| begroting          |                                                                                                    |          |        |        |            |
| (financieel)       |                                                                                                    |          |        |        |            |
| Bedrag             | 1                                                                                                  |          |        |        |            |
| herbestemming      |                                                                                                    |          |        |        |            |
| Toelichting        | Nvt                                                                                                |          |        |        |            |
| herbestemming      |                                                                                                    |          |        |        |            |

|                    |     |    |    |    |     |    |                  |                |           |            |          |                  |        |
|--------------------|-----|----|----|----|-----|----|------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|
| ET - Gebiedsaanpak | 108 | 24 | 50 | 33 | -17 | 51 | Budget           | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |
| Pendrecht:         |     |    |    |    |     |    | ET               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |
| Energiecoaches     |     |    |    |    |     |    | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |
| ET -               | 108 | 24 | 50 | 33 | -17 | 51 |                  |                |           |            |          |                  |        |
| Gebiedsaanpak      |     |    |    |    |     |    |                  |                |           |            |          |                  |        |
| Pendrecht:         |     |    |    |    |     |    |                  |                |           |            |          |                  |        |
| Energiecoaches     |     |    |    |    |     |    |                  |                |           |            |          |                  |        |

**Algemene informatie**

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project      | Doel van het project Energiecoaches Gebiedsaanpak Pendrecht is om de energietransitie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| omschrijving | laagdrempeliger te maken door de inzet van zogeheten energiecoaches uit de wijk. Bewoners accepteren eerder een advies van mensen uit hun eigen buurt dan van een commerciële energiemaatschappij of de gemeente. Naast professionals kunnen energiecoaches ook buurtbewoners zijn die andere buurtbewoners snelle energiebesparingsadvies geven. Zij worden hiervoor opgeleid.                                                                                                                                                                                                                    |
|              | De adviezen leiden tot directe energie- en kostenbesparingen en daarmee tot een betere betaalbaarheid van de energietransitie. Samen met Werk & Inkomen onderzoeken we of de functie van energiecoach het gevoel van eigenaarschap en zelfredzaamheid ondersteunt en een mogelijke opstart naar betaald werk kan zijn. Wij hebben ons in eerste instantie gericht op huismoeders, huisvaders, mantelzorgers en gepensioneerden. In 2020 leggen wij ook de focus op jongeren. Door een rol als energiecoach te vervullen kunnen ze hun CV verrijken en zo hun kansen op de arbeidsmarkt verbeteren. |

| Gebied        |                                                                                                   |          |        |        |      |  | Pendrecht |            |  |  |     |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------|--|-----------|------------|--|--|-----|
| Planning      | 2019                                                                                              | tot      |        |        | 2021 |  | Fase      | Uitvoering |  |  |     |
| Dekking       | ET                                                                                                | Gemeente | Derden | Totaal |      |  |           |            |  |  |     |
|               |                                                                                                   | (overig) |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
|               | 108                                                                                               | 0        | 0      | 108    |      |  |           |            |  |  |     |
| Toelichting   |                                                                                                   |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Toelichting   | Werkzaamheden 2022. 1. Groepsvoorlichting energiebesparing aan 6 taalgroepen (60 personen)        |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Uitvoering    | en 1 groep Jeminitische vluchtelingen (15 personen). 2. Radiatorfolieactie: in 55 woningen gratis |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| (inhoudelijk) | materiaal aangebracht. Nog eens 210 personen hierover specifiek voorlichting gegeven. 3. Deur     |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
|               | tot deur actie: bij 348 adressen een tochtstrip gratis aangeboden, geplaatst en voorlichting over |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
|               | energiebesparing gegeven. 4. Twee-wekelijks spreekuur over energiebesparing gedrag in             |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
|               | huiskamer aardgasvrij Pendrecht.                                                                  |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Toelichting   | Overalll zijn de kosten lager geworden dan begroot doordat de gemeente door de corna-             |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Verschil      | maatregelen de geplande werkzaamheden niet kon verrichten.                                        |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| realisatie -  | Kosten 2022. De kosten bestaan uit uren en materiele kosten. De kosten van de uren die de         |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| begroting     | voorlichters in het voorjaar hebben gemaakt zijn lager dan ingepland, door (1) begin 2022 geen    |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| (financieel)  | acties ivm corona-beperkingen (2) geboekt op een ander project.                                   |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Bedrag        | Nvt                                                                                               |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| herbestemming |                                                                                                   |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |
| Toelichting   |                                                                                                   |          |        |        |      |  |           |            |  |  | Nvt |
| herbestemming |                                                                                                   |          |        |        |      |  |           |            |  |  |     |

|                    |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Opwek zonne   | 832    | 313    | 519    | 87     | -432    | 432    |           |                |           |            |          |                |
| energie in de stad |        |        |        |        |         |        | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                    |        |        |        |        |         |        |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie   | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                |           |            |          |                |
| ET - Opwek         | 832    | 313    | 519    | 87     | -432    | 432    |           |                |           |            |          |                |
| zonne energie      |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| in de stad         |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |

|                     |                                                                                             |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Algemene informatie |                                                                                             |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| Project             | Het programma Opwek zonne-energie in de stad omvat onderzoeken naar en experimenten ten     |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| omschrijving        | behoefte van de opschaalbaarheid van het opwekken van zonne-energie binnen de gebouwde      |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | omgeving en op of langs infrastructuur. Hiermee moet inzicht worden verkregen welke         |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | experimenten voldoende potentie hebben om zonne-energie op te schalen. Dit wordt onderzocht |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | binnen de drie experimenten, te weten: zonne-energie in Next Generation Woonwijken,         |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | zonnedaken op parkeerterreinen en opwek zonne-energie op en langs snelwegen:                |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | 1. Samen met Woonstad Rotterdam en Stedin wordt een modulair opgebouwd energiesysteem       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | opgezet in de wijken Prinsenland en Het Lage Land met mogelijkheden voor gefaseerde uitrol  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|                     | van verschillende vormen van het opwekken van schone energie, opslag en distributie (smart  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |

grids). In 2020 is de markt geconsulteerd om te komen tot haalbare toepassingen en investeringen in het gebied. Dit heeft in 2021 geresulteerd in de plaatsing van een batterij bij voetbalvereniging Alexandria 66. In 2021 is verdere studie verricht naar de haalbaarheid om de Alexander sporthal in samenwerking met Vastgoed en het Sportbedrijf verder te verduurzamen o.

a. door zonnepanelen op de gevel aan te brengen. Dit zal in 2022 een vervolg krijgen.

2. In 2020 is in beeld gebracht welke gemeentelijke parkeerterreinen in aanmerking komen voor het overkappen met zonnedaken. Tevens is daarbij onderzocht welke andere functies als toevoeging mogelijk zijn. Daarbij moet worden gedacht aan elektrische laadpalen, docking stations voor elektrische fietsen en/of opslag. In 2020 is ook een interactieve online tool ontwikkeld voor eigenaren van parkeerterreinen, projectontwikkelaars en andere potentiële initiatiefnemers t.b.v. het analyseren van de potentie én haalbaarheid voor het overkappen van parkeerterreinen. In 2021 zijn de voorbereidingen gestart om in Q1 van 2022 een aanbesteding op de markt te zetten om het parkeerterrein bij Hockey club HCR het parkeerterrein te overkappen met zonnepanelen. In 2022 wordt verder onderzoek gedaan om met de opgedane ervaring van de aanbesteding bij HCR grotere stappen te zetten. De bedoeling is om dan een aantal parkeerterreinen in een keer aan te besteden.

3. Onderzoek naar de de mogelijkheden voor het (grootschalig) opwekken van zonneenergie langs en op de Rotterdamse ring van snelwegen (De 'Ruit van Rotterdam'). In 2021 is RWS gestart met het programma OER. Hier kijkt RWS naar de mogelijkheden voor opwek van zonne-energie op en langs snelwegen. Aangrenzende gemeenten kijken naar de koppelkansen op hun grondgebied. Voor Rotterdam geldt dat er in 2022 gekeken wordt naar de A15 en de randen. Medio 2022 zal waarschijnlijk de voorverkenning starten naar de mogelijkheden rond de de A20.

|               |                                                                                             |          |        |        |         |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|
| Gebied        | Rotterdam                                                                                   |          |        |        |         |
| Planning      | 2019                                                                                        | tot      | 2022   | Fase   | Opstart |
| Dekking       | ET                                                                                          | Gemeente | Derden | Totaal |         |
|               |                                                                                             | (overig) |        |        |         |
|               | 832                                                                                         | 0        | 0      | 832    |         |
| Toelichting   |                                                                                             |          |        |        |         |
| Toelichting   | In regioverband is project A15 (zon langs snelwegen) gestart maar bevindt zich nog in       |          |        |        |         |
| Uitvoering    | onderzoeksfase. Daarnaast is voor het onderdeel Solar Carports het eerste project succesvol |          |        |        |         |
| (inhoudelijk) | opgezet bij Hockey Club Rotterdam.                                                          |          |        |        |         |
| Toelichting   | De verwachting was dat er in 2022 grotere stappen genomen konden worden.                    |          |        |        |         |
| Verschil      |                                                                                             |          |        |        |         |
| realisatie -  |                                                                                             |          |        |        |         |
| begroting     |                                                                                             |          |        |        |         |
| (financieel)  |                                                                                             |          |        |        |         |
| Bedrag        | 267                                                                                         |          |        |        |         |
| herbestemming |                                                                                             |          |        |        |         |
| Toelichting   | Van het restantbudget van 432 zal 185 opgenomen worden in de begroting voor 2023 vanwege    |          |        |        |         |
| herbestemming | gemaakte afspraken/ gemaakte verplichtingen. Vanwege het afronden van het ETB zal het       |          |        |        |         |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|-----|---------|------------------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|--------|
| ET - Pilot stimuleren     | 515                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 24       | 200    | 188    | -12 | 303     |                  |                |           |            |          |                |        |
| overstap elektrisch koken |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | Budget ET        | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465        | 26.806 |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | ET - Pilot       | 515            | 24        | 200        | 188      | -12            | 303    |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | stimuleren       |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | overstap         |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | elektrisch       |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         | koken            |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Algemene informatie       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Project omschrijving      | Bij de energietransitie in de gebouwde omgeving gaat het onder meer over verwarmen, koken en warm tapwater. Door een combinatie van eigen investeringen, subsidie (voor verwarmen en koken) en leningen, willen we de kosten voor de Rotterdammer behapbaar houden. Energietransitie moet voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn. Heindijk, Korendijk e.o. en Pendrecht zijn de eerste wijken in Rotterdam die van het aardgas afgaan. Bewoners zijn dat niet verplicht. Door hen een aantrekkelijk aanbod te doen én maximale ontzorging te bieden, verleiden we hen om deze stap te zetten. Bewoners zien het meest op tegen de overstap naar elektrisch koken. Veel bewoners hebben weinig financiële ruimte (60% van de woningeigenaren in Pendrecht heeft een laag inkomen). Met deze pilot bieden we ontzorging en subsidie. Doel is dat 1000 huishoudens overstappen op elektrisch koken. De regeling staat niet op zichzelf maar is onderdeel van een bredere aanpak en strategie om Heindijk, Korendijk e.o. en Pendrecht aardgasvrij te maken. Via deze bredere aanpak maken mensen bijvoorbeeld kennis met elektrisch koken, leiden we energiecoaches op om bewoners met energieadviezen te helpen en werken we aan verbeteringen in de wijk. |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Gebied                    | Heindijk, Korendijk, Pendrecht                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Planning                  | 2019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | tot      | 2022   | Fase   |     | Opstart |                  |                |           |            |          |                |        |
| Dekking                   | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Gemeente | Derden | Totaal |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
|                           | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
|                           | 515                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0        | 0      | 515    |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting               | Afgelopen jaar is met de vernieuwde communicatie-toolbox een nieuwe campagne gestart binnen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |
| Uitvoering (inhoudelijk)  | de gebiedsaanpakken. Binnen deze campagne werd samengewerkt met het bureau Zuiver en is met behulp van de toolbox ook een digitale aanpak opgezet en met behulp van mobile advertising "awareness" gecreëerd rondom de subsidieregeling. Daarnaast zijn er binnen de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |          |        |        |     |         |                  |                |           |            |          |                |        |

reguliere werkzaamheden van de gebiedsaanpakken gebruik gemaakt van het materiaal uit de toolbox en is zo de subsidieregeling onder de aandacht gebracht. Dit heeft ertoe geleid dat er fors meer aanvragen zijn gedaan door de inwoners in de gebiedsaanpakken.

|                                              |                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                  | Op dit moment staan er nog 24 cases uit het jaar 2022 open die nog beoordeeld moeten worden                                                                                                                            |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | en mogelijk dus verleend worden. Een gedeelte daarvan zal in ieder geval verleend worden, maar is doordat er beperkt tijd voor was nog niet gebeurd in het jaar 2022.                                                  |
| Bedrag                                       | 18                                                                                                                                                                                                                     |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Toelichting                                  | Voor de lopende subsidieregeling zal het restantbudget worden opgevoerd in 2023. Het                                                                                                                                   |
| herbestemming                                | restantbudget voor programmalasten is 18. Vanwege het afronden van het ETB zal dit restantbudget van 18 vrijvallen in het Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). |

[illegible]

**Algemene informatie**

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | <p>Het project is gericht op het activeren, informeren en ondersteunen van duurzame lokale (bewoners) initiatieven. Het mogelijk maken van deze bottom-up beweging is een essentieel onderdeel van de energietransitie. Naast de verschuiving naar het gebruik van duurzame bronnen van warmte en energie gaat het ook om het creëren van draagvlak voor de energietransitie en eigenaarschap in deze transitie. Dit is essentieel om de energietransitie te laten slagen. We streven naar het oprichten van tenminste tien nieuwe coöperaties rond zon, wind en warmte en ondersteunen bestaande coöperaties bij verdere stappen. Daarbij maken we gebruik van de ervaringen van bestaande initiatieven binnen en buiten Rotterdam. We helpen met advies, beperkte subsidies en financiering door middel van betaalbare leningen en garanties. Een recente ontwikkeling is de platformorganisatie Samenwerkende Energiecoöperaties Rotterdam. Hierin zijn de huidige zeven energiecoöperaties in de stad vertegenwoordigd. De platformorganisatie bestaat uit een Dienstenbureau dat kennisdeling, legitimiteit en versteking van de ledenbasis van coöperaties tot doel heeft en daarmee ook nieuwe coöperaties helpt op te zetten. Daarnaast is er een projectontwikkelingsorganisatie die (in eerste instantie) zonprojecten opzet. De opbrengsten van deze projecten komen, naast de leden, ook terecht in de wijken die het investeren in behoeften vanuit de wijken zelf. Middels opzet van (zon)</p> |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

projecten worden groepen bewoners bij elkaar gebracht en wordt de opstart van coöperaties in de gehele stad in gang gezet. Het ondernemingsplan van de platformorganisatie wordt in september 2020 gepresenteerd.

|                       |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
|-----------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|---------|-----------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| Gebied                |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         | Rotterdam |           |                |           |            |          |                |
| Planning              |                  | 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |        | tot    |        | 2030    |           | Fase      |                | Opstart   |            |          |                |
| Dekking               | Energietransitie | Gemeente                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        | Derden |        | Totaal  |           |           |                |           |            |          |                |
|                       |                  | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
|                       |                  | 550                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        | 0      |        | 430     |           | 980       |                |           |            |          |                |
| Toelichting           |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting           |                  | In juli 2021 is de subsidie verleend en het eerste gedeelte van de subsidie is vlak na de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Uitvoering            |                  | verlening uitbetaald. In 2022 is het laatste gedeelte van de subsidie betaald.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| (inhoudelijk)         |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting           |                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Verschil realisatie - |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| begroting             |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| (financieel)          |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Bedrag                |                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| herbestemming         |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting           |                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| herbestemming         |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
|                       |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| ET - Proceskosten     |                  | 695                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 497    | 140    | 140    | 0       | 59        | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                       |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           | 2021      | 2022           | 2022      | 1-2023     |          |                |
| Energietransitie      |                  | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806    |           |                |           |            |          |                |
| ET -                  |                  | 695                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 497    | 140    | 140    | 0       | 59        |           |                |           |            |          |                |
| Proceskosten          |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Algemene informatie   |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Project omschrijving  |                  | Binnen de bestemmingsreserve Energietransitiebudget (ETB) is een budget gelabeld voor het organiseren en beheren van de gelden van deze bestemmingsreserve. De werkzaamheden betreffen het beoordelen van ingediende aanvragen voor een bijdrage/subsidie, toekennen, uitbetalen en vaststellen van bijdragen aan projecten, controleren en toezien van de financiële middelen in de bestemmingsreserve, het monitoren van de voortgang in de projecten, het controleren van de in LIAS begrote cijfers, het controleren en goedkeuren van de ingediende onttrekkingen en het vaststellen van vrijvallende middelen bij de projecten. Verdere werkzaamheden betreffen het rapporteren over de bestedingen uit de bestemmingsreserve in het kader van de P&C cyclus (fondsbeheer). Het coördineren van (her)bestemmingsvoorstellen van de vrijgefallen middelen aan het gemeentebestuur. |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |
| Gebied                |                  | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |        |         |           |           |                |           |            |          |                |

| Planning              | 2019                                                                                                 | tot            |           | 2022       | Fase     | Uitvoering     |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| Dekking               | ET                                                                                                   | Gemeente       | Derden    | Totaal     |          |                |
| (overig)              |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
|                       | 695                                                                                                  | 0              | 0         | 695        |          |                |
| Toelichting           |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Toelichting           | Het proceskostenbudget is bestemd voor de gemeentelijke coordinatie en het beheer van het            |                |           |            |          |                |
| Uitvoering            | Energietransitiebudget. De fondsbeheerder is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van het      |                |           |            |          |                |
| (inhoudelijk)         | ETB en voor de financiële rapportages op de P&C momenten. De fondsbeheerder werkt nauw               |                |           |            |          |                |
|                       | samen met de ETB coördinator, die de inhoudelijke coördinatie en bestuurlijke besluitvorming         |                |           |            |          |                |
|                       | verzorgd.                                                                                            |                |           |            |          |                |
| Toelichting           | Nvt                                                                                                  |                |           |            |          |                |
| Verschil              |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| realisatie -          |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| begroting             |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| (financieel)          |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Bedrag                | 15                                                                                                   |                |           |            |          |                |
| herbestemming         |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Toelichting           | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget      |                |           |            |          |                |
| herbestemming         | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                                |                |           |            |          |                |
| ET - Intensivering    | 277                                                                                                  | 103            | 100       | 66         | -34      | 108            |
| programma Windenergie |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
|                       | Budget ET                                                                                            | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                       |                                                                                                      | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie      | 64.180                                                                                               | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806         |
| ET -                  | 277                                                                                                  | 103            | 100       | 66         | -34      | 108            |
| Intensivering         |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| programma             |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Windenergie           |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Algemene informatie   |                                                                                                      |                |           |            |          |                |
| Project               | De Rotterdam Offshore Wind Coalition (ROWC) is een coalitie van de koplopers binnen het              |                |           |            |          |                |
| omschrijving          | offshore windcluster in de regio Rotterdam. De coalitie bestaat uit 18 partijen, waaronder Van       |                |           |            |          |                |
|                       | Oord, SIF, Boskalis en het Havenbedrijf. De coalitie werkt actief aan de versterking van het         |                |           |            |          |                |
|                       | Rotterdamse offshore (wind)cluster. Hierbij voert de coalitie continu de dialoog met betrokken       |                |           |            |          |                |
|                       | bedrijven, waarbij de partners in gezamenlijkheid inzetten op acties op het gebied van marketing     |                |           |            |          |                |
|                       | en branding, opleiding en training, beleid en lobby en innovatie. Hiermee draagt de coalitie bij aan |                |           |            |          |                |
|                       | het vergroten van de mogelijkheden voor grootschalige windenergie opwek, hetgeen van belang          |                |           |            |          |                |
|                       | is voor haven en stad. Beoogde resultaten zijn versterking van samenwerking, koppeling van           |                |           |            |          |                |
|                       | vraag en aanbod voor de verduurzaming van de haven en concrete invulling van innovatieve             |                |           |            |          |                |
|                       | investeringsprojecten in de regio Rotterdam.                                                         |                |           |            |          |                |
|                       | De economische spin-off van dit programma is groot. De verschillende projecten leveren               |                |           |            |          |                |

additionele investeringen en werkgelegenheid op. Hierbij gaat het om bedrijven die vooroplopen in de ontwikkeling, de realisatie tot en met het beheer van windparken op zee. Windenergie is een bedrijfstak die in Europa hard groeit, mede door de Green Deal van Europese Commissie. Verwachting is zo'n 74.000 MW in 2030. Dit is goed voor een investeringsvolume van ca. € 200 mld In Rotterdam zijn hier reeds enkele duizenden arbeidsplaatsen mee gemoeid. De ROWC zet hierbij in op verdere groei van deze sector.

|               |                                                                                                 |          |        |        |           |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|-----------|
| Gebied        |                                                                                                 |          |        |        | Rotterdam |
| Planning      | 2020                                                                                            | tot      | 2022   | Fase   | Opstart   |
| Dekking       | ET                                                                                              | Gemeente | Derden | Totaal |           |
|               | (overig)                                                                                        |          |        |        |           |
|               | 277                                                                                             | 0        | 0      | 277    |           |
| Toelichting   |                                                                                                 |          |        |        |           |
| Toelichting   | De realisatie in 2022 bestaat uit de gemeentelijke bijdrage voor het Rotterdam Offshore Wind    |          |        |        |           |
| Uitvoering    | Coalition (ROWC), procesbegeleiding en arbeidsmarktcampagne HBO ROWC.                           |          |        |        |           |
| (inhoudelijk) |                                                                                                 |          |        |        |           |
| Toelichting   | Bijdrage ROWC was hoger ingeschat                                                               |          |        |        |           |
| Verschil      |                                                                                                 |          |        |        |           |
| realisatie -  |                                                                                                 |          |        |        |           |
| begroting     |                                                                                                 |          |        |        |           |
| (financieel)  |                                                                                                 |          |        |        |           |
| Bedrag        | 108                                                                                             |          |        |        |           |
| herbestemming |                                                                                                 |          |        |        |           |
| Toelichting   | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget |          |        |        |           |
| herbestemming | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                           |          |        |        |           |

|                  |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Maatregelen | 652    | 378    | 274    | 62     | -212    | 211    | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
| Schone Lucht     |        |        |        |        |         |        |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                |           |            |          |                |
| ET -             | 652    | 378    | 274    | 62     | -212    | 211    |           |                |           |            |          |                |
| Maatregelen      |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| Schone Lucht     |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |

Algemene informatie

Project omschrijving In heel Rotterdam willen we in 2020 voldoen aan de Europese normen voor luchtkwaliteit. Deze normen mogen dan in geen enkele straat worden overschreden. Op dit moment is de luchtkwaliteit echter met name op de drukke doorgaande wegen onvoldoende en is er sprake van overschrijding van de Europese normen. Om de doelstelling te halen is nieuw beleid en een nieuw pakket aan maatregelen nodig. Binnen het programma worden de volgende maatregelen genomen:

- Zelf luchtkwaliteit meten door Rotterdammers. Dit programma start in het najaar van 2020 waarbij rekening gehouden wordt met de geldende maatregelen rond corona.
- Inzet van alternatieven voor dieselgeneratoren bij evenementen en materieel op bouwplaatsen: bouwmaterieel levert een aanzienlijke bijdrage aan de concentratie stikstofdioxide (NO2) in de stad. Met de grote bouwopgave zal deze bijdrage verder toenemen. Om de uitstoot van het materieel op de bouwplaatsen terug te dringen wordt een aanpak opgesteld. Hierin wordt tevens de aanpak van generatoren meegenomen en de verschoning van de mobiele werktuigen (Non Road Mobile Machinery).
- Verduurzaming personenmobiliteit: project wordt uitgevoerd door afdeling mobiliteit
- Campagne Houtstook. Deze campagne heeft als doel om aandacht te vragen voor goed stookgedrag waarmee overlast kan worden voorkomen.

| Gebied             |                                                                                                     |          |        |        | Rotterdam  |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------------|
| Planning           | 2019                                                                                                | tot      | 2022   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking            | ET                                                                                                  | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|                    | (overig)                                                                                            |          |        |        |            |
|                    | 652                                                                                                 | 0        | 0      | 652    |            |
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                     |          |        |        |            |
| Toelichting        | Project Eisen bij aanbesteden. Pilot is vertraagd vanwege het ontbreken van voldoende capaciteit    |          |        |        |            |
| Uitvoering         | op het elektriciteitsnet voor het opladen van het materieel. Pilot wordt in 2023 uitgevoerd. Gevolg |          |        |        |            |
| (inhoudelijk)      | is dat in 2022 € 200.000 aan uitgaven niet is gerealiseerd                                          |          |        |        |            |
| Toelichting        | Project Eisen bij aanbesteden. Pilot is vertraagd vanwege het ontbreken van voldoende capaciteit    |          |        |        |            |
| Verschil           | op het elektriciteitsnet voor het opladen van het materieel. Pilot wordt in 2023 uitgevoerd. Gevolg |          |        |        |            |
| realisatie -       | is dat in 2022 € 200.000 aan uitgaven niet is gerealiseerd                                          |          |        |        |            |
| begroting          |                                                                                                     |          |        |        |            |
| (financieel)       |                                                                                                     |          |        |        |            |
| Bedrag             | 211                                                                                                 |          |        |        |            |
| herbestemming      |                                                                                                     |          |        |        |            |
| Toelichting        | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget     |          |        |        |            |
| herbestemming      | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                               |          |        |        |            |

|                        |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
|------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET - Stimuleren slimme | 1.478  | 319    | 325    | 45     | -280    | 1.114  | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| bouwlogistiek          |        |        |        |        |         |        | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| Energietransitie       | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |        |                |           |            |          |                  |
| ET -                   | 1.478  | 319    | 325    | 45     | -280    | 1.114  |        |                |           |            |          |                  |
| Stimuleren             |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
| slimme                 |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
| bouwlogistiek          |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |

**Algemene  
informatie**

Project Rotterdam overschrijdt op een aantal drukke doorgaande wegen de wettelijke EU-norm voor omschrijving luchtkwaliteit. De bouwsector is verantwoordelijk voor circa 27% van uitstoot van alle transportbewegingen in de stad. Bouwlogistiek is daarmee – na de categorie stukgoederen (met 39%) – de grootste veroorzaker van luchtverontreiniging in de stad. Met de stimuleringsregeling Bouwlogistiek stimuleren we efficiëntere, meer planmatige, en (zo mogelijk) emissievrije bouwlogistiek, waarbij bouwers minder ritten door de stad maken om de Rotterdamse bouwplaatsen te bevoorraden. De regeling heeft een directe relatie met de woningbouwopgave (18.000 woningen erbij) die ertoe leidt dat de bouwlogistiek de komende jaren toeneemt. In 2019 en 2020 zijn er vijf subsidieaanvragen ingediend waarvan er twee zijn verleend. Deze twee projecten leveren samen bijna 3500 ritbesparingen op. De regeling is onderdeel van de afspraken met het Rijk over de verbetering van de luchtkwaliteit in Rotterdam, waarvoor we een rijkssubsidie van € 6,5 mln hebben ontvangen.

|               |                                                                                                |          |        |        |            |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------------|
| Gebied        |                                                                                                |          |        |        | Rotterdam  |
| Planning      | 2020                                                                                           | tot      | 2022   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking       | ET                                                                                             | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|               |                                                                                                | (overig) |        |        |            |
|               | 1.478                                                                                          | 0        | 1.500  | 2.978  |            |
| Toelichting   |                                                                                                |          |        |        |            |
| Toelichting   | Er is € 280.000 minder besteed dan begroot doordat er minder subsidieaanvragen zijn ingediend. |          |        |        |            |
| Uitvoering    |                                                                                                |          |        |        |            |
| (inhoudelijk) |                                                                                                |          |        |        |            |
| Toelichting   | Er is € 280.000 minder besteed dan begroot doordat er minder subsidieaanvragen zijn ingediend. |          |        |        |            |
| Verschil      |                                                                                                |          |        |        |            |
| realisatie -  |                                                                                                |          |        |        |            |
| begroting     |                                                                                                |          |        |        |            |
| (financieel)  |                                                                                                |          |        |        |            |
| Bedrag        | Nvt                                                                                            |          |        |        |            |
| herbestemming |                                                                                                |          |        |        |            |
| Toelichting   |                                                                                                |          |        |        | Nvt        |
| herbestemming |                                                                                                |          |        |        |            |

|                      |        |        |        |        |         |        |           |              |           |            |          |          |
|----------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|--------------|-----------|------------|----------|----------|
| ET -                 | 4.000  | 634    | 800    | 434    | -366    | 2.932  | Budget ET | Realisatie t | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant  |
| Verkeersexperimenten |        |        |        |        |         |        | /m 2021   | 2022         | 2022      |            |          | per 1-1- |
| schone lucht         |        |        |        |        |         |        |           |              |           |            |          | 2023     |
| Energietransitie     | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |              |           |            |          |          |
| ET -                 | 4.000  | 634    | 800    | 434    | -366    | 2.932  |           |              |           |            |          |          |
| Verkeersexperimenten |        |        |        |        |         |        |           |              |           |            |          |          |
| schone lucht         |        |        |        |        |         |        |           |              |           |            |          |          |
| Algemene informatie  |        |        |        |        |         |        |           |              |           |            |          |          |

Project omschrijving In de Rotterdamse MobiliteitsAanpak RMA en de Koersnota Schone Lucht is afgesproken dat er een verkeersaanpak wordt uitgevoerd om de knelpunten luchtkwaliteit aan te pakken. Deze aanpak moet bijdragen aan de drie hoofdpunten van de RMA: faciliteren van groei van de stad, bevorderen van de mobiliteitstransitie en schonere lucht. Het experiment is gestart in juni 2020 waarbij zowel op Rotterdam Noord als Zuid een aantal wegvakken tijdelijk zijn afgezet. De effecten van de maatregelen worden in kaart gebracht en op basis daarvan worden de verdere ingrepen uitgewerkt. De experimenten maken deel uit van de afspraken met het Rijk over de verbetering van de luchtkwaliteit in Rotterdam, waarvoor we een rijkssubsidie van € 6,5 mln heeft ontvangen.

|          |          |          |            |        |            |
|----------|----------|----------|------------|--------|------------|
| Gebied   |          |          |            |        | Rotterdam  |
| Planning | 1-1-2019 | tot      | 31-12-2022 | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET       | Gemeente | Derden     | Totaal |            |
|          |          | (overig) |            |        |            |
|          | 4.000    | 0        | 4.000      | 8.000  |            |

Toelichting

Toelichting Uitvoering Uit de eindevaluatie is gebleken dat de tijdelijke situatie (een rijbaan) passend is en dat dit (inhoudelijk) bijdraagt aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het omzetten van de tijdelijke naar een definitieve situatie is vertraagd doordat de besluitvorming later heeft plaatsgevonden. Gevolg is dat de uitgaven € 366.000 lager zijn dan begroot.

Toelichting Verschil Uit de eindevaluatie is gebleken dat de tijdelijke situatie (een rijbaan) passend is en dat dit realisatie - begroting bijdraagt aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het omzetten van de tijdelijke naar een (financieel) definitieve situatie is vertraagd doordat de besluitvorming later heeft plaatsgevonden. Gevolg is dat de uitgaven € 366.000 lager zijn dan begroot.

Bedrag 947  
herbestemming

Toelichting Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het herbestemming Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).

|                                          |     |   |     |     |   |     |           |                     |                |                 |                  |                           |
|------------------------------------------|-----|---|-----|-----|---|-----|-----------|---------------------|----------------|-----------------|------------------|---------------------------|
| Docking station-virtuele energiecentrale | 350 | 0 | 360 | 360 | 0 | -10 | Budget ET | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil -10.465 | Restant per 1-2023 26.806 |
| Docking station-virtuele energiecentrale | 350 | 0 | 360 | 360 | 0 | -10 |           |                     |                |                 |                  |                           |

Algemene informatie

Project Met dit project dragen we bij aan de realisatie van een docking station op de locatie Waalhaven

omschrijving voor het laden van gecontaineriseerde batterijen voor de binnenvaart. In de technische opstelling worden een grote gecontaineriseerde batterij samen met een groot vliegwiel in een vaste opstelling gerealiseerd, met daarnaast twee (en in de toekomst meerdere) plekken waar de mobiele batterijen kunnen worden geladen en ontladen. Het laadstation wordt daarbij technisch uitgerust als virtuele energiecentrale om systeemdiensten, in samenwerking met Eneco, te leveren aan het energiesysteem. Hierdoor wordt de onbalans van het energienet (gedeeltelijk veroorzaakt door nieuwe onvoorspelbare energiebronnen zoals zon en wind) verholpen. De docking stations worden gebruikt om verwisselbare batterijcontainers te laden, zodat deze opnieuw gebruikt kunnen worden in de binnenvaart, voor festivals en op bouwplaatsen. Wanneer de verwisselbare batterijcontainers zijn volgeladen kunnen deze ook worden ingezet op de systeemdienstmarkt.

| Gebied   |                  |          |        |        | Rotterdam |
|----------|------------------|----------|--------|--------|-----------|
| Planning | 2020             | tot      | 2021   | Fase   | Opstart   |
| Dekking  | Energietransitie | Gemeente | Derden | Totaal |           |
|          |                  | (overig) |        |        |           |
|          | 350              | 0        | 3.500  | 3.850  |           |

**Toelichting**

Toelichting Alweer enige tijd geleden hebben S4 Energy Nederland en Waalhaven Holding de handen  
Uitvoering ineengeslagen in Energy Dock BV om een laadstation voor elektrische binnenvaartschepen te  
(inhoudelijk) realiseren.

In de tussentijd is er het nodige gebeurd:

1. Het contract met ZES (Zero Emission Services) is gesloten. Hiermee is het volgende vastgelegd:
- a. Levering energie aan ZES (door opladen van batterijcontainers);
  - b. Gebruik batterijcontainers voor ondersteunende diensten aan het elektriciteitsnet;
  - c. Handlingsvoorwaarden;
  - d. Toezegging bijdrage in de investeringskosten ter hoogte van €425.000.
2. Er is een tracéstudie door Stedin uitgevoerd voor de netaansluiting;
3. Het recht van onder-ondererfpacht op het perceel vastgelegd;
4. De financiering van SOFIE is definitief;
5. Het termsheet voor financiering van HBR is getekend. E.e.a. wordt nu uitgewerkt in definitieve leningsdocumentatie;
6. Het formele investeringsbesluit door de aandeelhouders van Energy Dock is genomen;
7. De werkzaamheden voor de engineering van de installatie zijn gestart.

Toelichting In de originele begroting was voorzien dat het project al gestart zou zijn. Door vertraging in het  
Verschil finaliseren van contracten en financieringsconstructie is dat niet gelukt.  
realisatie -  
begroting  
(financieel)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|-----|------------------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|--------|
| Bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | Nvt              |                |           |            |          |                |        |
| herbestemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | Nvt              |                |           |            |          |                |        |
| herbestemming                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| ET - Energievouchers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 375                                                                                                                                                                                     | 8        | 125    | 125    | 0       | 242 | Budget ET        | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |        |
| voor ondernemers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465        | 26.806 |
| ET -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | 375              | 8              | 125       | 125        | 0        | 242            |        |
| Energievouchers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| voor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| ondernemers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Algemene                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| informatie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Project                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Met dit project worden energievouchers beschikbaar gesteld aan alle ondernemers op de                                                                                                   |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Rotterdamse stedelijke bedrijventerreinen. Met de voucher krijgen zij 700 euro korting op het uitvoeren van een energiescan, dak scan voor zonnepanelen of energiebesparende maatregel. |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| We verwachten hiermee een investering met een multiplier van minimaal 5 te realiseren (voor iedere 500 euro een investering van minimaal 2.500 euro). Dit zorgt voor een boost op schone energie binnen de gebouwde omgeving. Doel is om in de periode 2020 - 2022 ondernemers middels de vouchers te stimuleren om te investeren in verduurzaming van hun pand(en). Per bedrijventerrein gaan we de effectiviteit van de maatregelen en de resultaten van energiebesparing en CO2-reductie monitoren. |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Gebied                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Rotterdam                                                                                                                                                                               |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Planning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2021                                                                                                                                                                                    | tot      | 2022   | Fase   | Opstart |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Dekking                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Energietransitie                                                                                                                                                                        | Gemeente | Derden | Totaal |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | (overig)         |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | 375              | 0              | 0         | 375        |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | In 2022 hebben ruim 200 ondernemers gebruik gemaakt van een energievoucher en                                                                                                           |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Uitvoering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | energiebesparende maatregelen genomen. Op basis van de eerste resultaten wordt de                                                                                                       |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| (inhoudelijk)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | gerealiseerde CO2 besparing in de berekeningen van de stad meegenomen. In de loop van 2023 krijgen we steeds meer inzicht in de resultaten.                                             |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Door capaciteitsgebrek bij uitvoerende adviseurs is de hoeveelheid aanvragen achtergebleven                                                                                             |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Verschil                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | bij de prognose. Pas in de tweede helft van 2022 is het aantal aanvragen toegenomen naar het                                                                                            |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| realisatie -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | vooraf verwachte aantal per maand.                                                                                                                                                      |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| begroting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| (financieel)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     |                  |                |           |            |          |                |        |
| Bedrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |     | 221              |                |           |            |          |                |        |

|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|----------------------|--|--|--|--|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|--|
| herbestemming        |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Toelichting          |  |  |  |  |  |  | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het                      |                |           |            |          |                |  |
| herbestemming        |  |  |  |  |  |  | Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget         |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | (DTB).                                                                                        |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| ET - Energievouchers |  |  |  |  |  |  | 300                                                                                           | 0              | 50        | 0          | -50      | 300            |  |
| voor VVE's Pendrecht |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | Budget ET                                                                                     | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |  |
| Energietransitie     |  |  |  |  |  |  | 64.180                                                                                        | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806         |  |
| ET -                 |  |  |  |  |  |  | 300                                                                                           | 0              | 50        | 0          | -50      | 300            |  |
| Energievouchers      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| voor VVE's           |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Pendrecht            |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Algemene             |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| informatie           |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Project              |  |  |  |  |  |  | Het project betreft een financiële tegemoetkoming voor VvE's die energiebesparende            |                |           |            |          |                |  |
| omschrijving         |  |  |  |  |  |  | maatregelen nemen, al dan niet gecombineerd met onderhoudswerkzaamheden. In Pendrecht         |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | zijn er nauwelijks 'rijke' VvE's. Veel VvE's hebben te maken met achterstallig onderhoud.     |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | Daarom kiezen we voor een aanpak waarbij zowel het uitvoeren van                              |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | onderhoudswerkzaamheden als het nemen van duurzame maatregelen worden gestimuleerd.           |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | Indien een VvE in Pendrecht isolatiemaatregelen laat uitvoeren aan het gebouw, al dan niet    |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | gecombineerd met onderhoudswerkzaamheden, kan een deel van deze kosten vergoed                |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | worden. Daarnaast begeleiden we de VvE's bij de verduurzaming of onderhoud van hun            |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | panden. De regeling voor Pendrecht is maatwerk en wijkt af van de regeling voor VvE's in de   |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | rest van Rotterdam. We gaan onderzoeken of de Pendrechtse aanpak meer stimulerend werkt.      |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | De geleerde lessen worden meegenomen bij het opstellen van eventueel nieuwe regelingen. De    |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | VvE's in Pendrecht kunnen kiezen van welke regeling zij gebruik maken, de stedelijke regeling |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | vanuit VVE010 of de Pendrechtse regeling.                                                     |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Gebied               |  |  |  |  |  |  | Rotterdam                                                                                     |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Planning             |  |  |  |  |  |  | 2020                                                                                          | tot            | 2022      | Fase       | Opstart  |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Dekking              |  |  |  |  |  |  | Energietransitie                                                                              | Gemeente       | Derden    | Totaal     |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | (overig)                                                                                      |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | 300                                                                                           | 0              | 0         | 300        |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Toelichting          |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  |                                                                                               |                |           |            |          |                |  |
| Toelichting          |  |  |  |  |  |  | Aanleidingen om deze subsidieregeling te wijzigingen (1-11-2022) zijn:                        |                |           |            |          |                |  |
| Uitvoering           |  |  |  |  |  |  | De bestaande subsidieregeling loopt nu bijna een jaar. Gezien de omvang van de investeringen  |                |           |            |          |                |  |
| (inhoudelijk)        |  |  |  |  |  |  | hebben de VvE's echter behoefte aan meer voorbereidingstijd en meer vergaderingen met de      |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | leden. De meeste VvE's komen maar één of twee keer per jaar bijeen. Daardoor is er al gauw    |                |           |            |          |                |  |
|                      |  |  |  |  |  |  | twee jaar nodig om de besluitvorming te kunnen doorlopen. Door de subsidieregeling te         |                |           |            |          |                |  |

verlengen en laagdrempeliger te maken, willen we VvE's de gelegenheid geven alsnog een aanvraag te doen. Hiermee kunnen wij de regeling aantrekkelijker maken, maar vooral de "kwetsbare" VvE's nog meer financiële steun bieden.

|                                              |                                                                                                                    |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                  | Er zijn geen subsidie aanvragen in 2022 geweest. De VvE coördinatoren hebben aangegeven                            |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) | nog meer voorbereidingstijd nodig te hebben. Mede vanwege deze vraag is de subsidieregeling verlengd en gewijzigd. |
| Bedrag                                       | Nvt                                                                                                                |
| herbestemming                                |                                                                                                                    |
| Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                |
| herbestemming                                |                                                                                                                    |

|                                 |       |     |     |     |      |     |           |                     |                |                 |                  |                             |
|---------------------------------|-------|-----|-----|-----|------|-----|-----------|---------------------|----------------|-----------------|------------------|-----------------------------|
| ET - Energievouchers            | 1.300 | 119 | 781 | 421 | -360 | 760 | Budget ET | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil -10.465 | Restant per 1-1-2023 26.806 |
| voor VvE's                      |       |     |     |     |      |     |           |                     |                |                 |                  |                             |
| ET - Energievouchers voor VvE's | 1.300 | 119 | 781 | 421 | -360 | 760 |           |                     |                |                 |                  |                             |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Project omschrijving | <p>Dit project heeft als doel om VvE's te ondersteunen bij het duurzaam onderhoud en verduurzamen van hun woongebouw (met name thema Energie), met extra aandacht voor VvE's in NPRZ-gebied en de gebiedsaanpakken. Het voorstel biedt hiertoe drie samenhangende faciliteiten: 1. Systematisch advies en procesbegeleiding voor VvE's. De aanbesteding / raamovereenkomst voor advies en ondersteuning verduurzaming VvE's is bedoeld voor alle VvE's in Rotterdam van 8 of meer appartementen. Er wordt een combinatie gemaakt van een energie-advies en een duurzaam meerjarenonderhoudsplan dat is gericht op een termijn van 15 jaar, en het praktisch voorbereiden voor het nemen van twee maatregelen binnen 5 jaar. De ondersteuning bestaat daarom ook uit juridische en financiële borging, waarbij gebruikgemaakt wordt van gemeentelijke en landelijke subsidies en leenfaciliteiten.Hiermee worden ca. 60 VvE's ofwel ca. 2.500 woningen bereikt, met name in de jaren 2022 en 2023; 2. Een subsidieregeling om de daadwerkelijke uitvoering te versnellen. De subsidieregeling 'isolatievouchers' is bedoeld voor kleine VvE's tot 8 appartementen. Mede vanwege een gewenste impuls voor de lokale werkgelegenheid, worden deze kleine VvE's gestimuleerd om binnen 1 jaar (2021-2022) één isolatiemaatregel uit te voeren. Zij ontvangen hiervoor 1.500 euro per appartement en maximaal 10k per VvE; 3. Aanvullende activiteiten voor info, advies en ondersteuning aan VvE's en uitvoering regelingen. De aanvullende activiteiten zijn bedoeld om met name kleine VvE's te interesseren en informeren, en daarna toe te leiden naar praktisch advies over verduurzaming in combinatie met onderhoud, inclusief financiën en besluitvorming. Daarnaast zijn er ca. 15 grote VvE's met in totaal ca. 800 woningen die vóór 2020 starten met</p> |

een begeleidingstraject (zogenaamde 'ELENA-VvE's), die tot in Q2 van 2021 nog ondersteuning aangeboden krijgen.

|          |                  |          |         |        |           |
|----------|------------------|----------|---------|--------|-----------|
| Gebied   |                  |          |         |        | Rotterdam |
| Planning | Q3 2020          | tot      | Q2 2024 | Fase   | Opstart   |
| Dekking  | Energietransitie | Gemeente | Derden  | Totaal |           |
|          |                  | (overig) |         |        |           |
|          | 1.300            | 0        | 0       | 1.300  |           |

|                                                                                                   |                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting                                                                                       |                                                                                                 |
| Toelichting                                                                                       | In 2021 is er vertraging opgelopen in de voorbereiding (de benodigde aanbesteding) van          |
| Uitvoering                                                                                        | faciliteit 1. In 2022 zijn de diensten gestart in het advies en ondersteuningstraject voor      |
| (inhoudelijk)                                                                                     | verduurzaming en deels uitgevoerd. In 2022 zijn 23 VvE's in het traject gestart. Daarvan hebben |
| tot eind 2022 16 VvE's fase 1 doorlopen en 1 VvE zowel fase 1 als 2. 2023 starten naar            |                                                                                                 |
| verwachting nog 37 VvE's met het traject. 31 oktober 2022 is de isolatie-subsidieregeling voor    |                                                                                                 |
| kleine VvE's (faciliteit 2) gesloten. In 2023 worden de laatste aanvragen beoordeeld en dienen    |                                                                                                 |
| de meeste nog te worden vastgesteld. Faciliteit 3, voor aanvullende diverse activiteiten, is voor |                                                                                                 |
| meer dan 20 VvE's en voor instrumenten-ontwikkeling ingezet.                                      |                                                                                                 |
| Toelichting                                                                                       | Eind 2022 was er € 760.000 aan niet opgemaakt budget. Van deze € 760.000 is € 400.000 een       |
| Verschil                                                                                          | begrote onttrekking aan de bestemmingsreserve ETB ten behoeve van faciliteit 1. Daarnaast       |
| realisatie -                                                                                      | zijn er twee posten (€ 125.000 voor faciliteit 1 en 3 en € 140.000 voor faciliteit 2) waar      |
| begroting                                                                                         | verplichtingen zijn aangegaan die in 2023 betaald worden. Omdat het budget van de               |
| (financieel)                                                                                      | subsidiegeregeling niet volledig benut is, valt er € 95.000 vrij.                               |
| Bedrag                                                                                            | 95                                                                                              |
| herbestemming                                                                                     |                                                                                                 |
| Toelichting                                                                                       | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het                        |
| herbestemming                                                                                     | Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget           |
| (DTB).                                                                                            |                                                                                                 |

|                  |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| Gebiedsaanpakken | 2.719  | 8      | 877    | 64     | -813    | 2.647  | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
| aardgasvrij      |        |        |        |        |         |        |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                |           |            |          |                |
| Gebiedsaanpakken | 2.719  | 8      | 877    | 64     | -813    | 2.647  |           |                |           |            |          |                |
| aardgasvrij      |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |

|                                                                                         |                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Algemene informatie                                                                     |                                                                                          |
| Project omschrijving                                                                    | Deze collegeperiode gaan we in vijf wijken in Rotterdam aan de slag met gebiedsaanpakken |
| om te leren wat er nodig is om bestaande wijken aardgasvrij te maken. Dit doen we in de |                                                                                          |
| wijken Pendrecht, Bospolder-Tussendijken, Groot-IJsselmonde (Reyeroord/Heindijk),       |                                                                                          |
| Rozenburg en Prinsenland-Het Lage Land. Hierbij is het doel om te komen tot een aanpak  |                                                                                          |
| om de rest van de Rotterdam voor 2050 van het aardgas af te halen. We willen alle       |                                                                                          |

bewoners in de pilotgebieden een haalbaar en betaalbaar aanbod doen om over te gaan op stadsverwarming en/of elektrisch koken. Hierbij kiezen we ervoor om eigenaar- bewoners financieel tegemoet te komen. Dit doen we omdat we bewoners van de eerste pilotwijken niet al het leergeld willen laten betalen en om mensen te verleiden over te stappen op een aardgasvrij alternatief. In de gebiedsaanpakken is namelijk sprake van een aanpak op basis van vrijwilligheid. Deze middelen zijn bedoeld om te starten met de uitvoering van het aardgasvrij maken van de genoemde wijken.

| Gebied   |                  |          |        |        | Rotterdam |
|----------|------------------|----------|--------|--------|-----------|
| Planning | 2020             | tot      | 2030   | Fase   | Opstart   |
| Dekking  | Energietransitie | Gemeente | Derden | Totaal |           |
|          |                  | (overig) |        |        |           |
|          | 2.719            | 0        | 0      | 2.719  |           |

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting   |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting   | Voor de gebiedsaanpak Heindijk in Groot-IJsselmonde is gestart met de aanpassingen van                                                                                                                                                                                         |
| Uitvoering    | de woningen om deze aardgasvrij te maken. Door het tekort aan materialen, door het                                                                                                                                                                                             |
| (inhoudelijk) | inlassen van een evaluatieperiode en doordat bewoners geen werkzaamheden in hun huis wilden in de vakantieperiode, is het project met een half jaar uitgesteld. Dat betekent dat het resterende bedrag van € 515.000 voor deze installatiewerkzaamheden in 2023 besteed wordt. |
|               | Tenslotte is nog een reservering van € 434.000 opgenomen als garantstelling voor de gebiedsaanpak Heindijk. In 2025 wordt duidelijk of dit bedrag nodig is of vrijvalt.                                                                                                        |
|               | Voor Rozenburg is € 1,4 mln opgenomen voor de aanleg van de backbone. Dit bedrag blijft hiervoor gereserveerd. Door de ontwikkelingen rondom WbR heeft de gebiedsaanpak vertraging opgelopen maar hij wordt de komende maanden weer opgepakt.                                  |

|                      |                                                                                              |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting Verschil | Vertraging bij de installatiewerkzaamheden                                                   |
| realisatie -         |                                                                                              |
| begroting            |                                                                                              |
| (financieel)         |                                                                                              |
| Bedrag               | 298                                                                                          |
| herbestemming        |                                                                                              |
| Toelichting          | Vanwege het afronden van het ETB zal een deel van het restantbudget vrijvallen in het        |
| herbestemming        | Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). |

|                  |           |                |           |            |          |                |
|------------------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - PHARIO      | 100       | 95             | 5         | 5          | 0        | 0              |
|                  | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                  |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie | 64.180    | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465  | 26.806         |
| ET - PHARIO      | 100       | 95             | 5         | 5          | 0        | 0              |

Algemene

| informatie                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |         |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|
| Project omschrijving                         | Phario is een initiatief van vijf waterschappen (waaronder Hollandse Delta; hoofdkantoor: Ridderkerk) en technologie-organisatie Paques, dat tot doel heeft om afbreekbare bioplastics te produceren uit biologisch slib van huishoudelijke afvalwaterzuiveringen. Project betreft subsidie aan demonstratieproject voor 400-600 kg productie van bioplastics (PHA) uit bioslib, waardoor andere grondstoffen worden vermeden. Het doel van de demo is de productie van 400-600kg materiaal, dat zal worden geleverd aan geïnteresseerde klanten. Met de demo installatie kunnen de project partners de laatste technische belemmeringen opheffen en financiering aantrekken voor de full-scale fabriek. Het marktpotentieel in Nederland is een productie van 25.000-50.000 ton PHBV per jaar vanuit rioolslib en organisch afval. |          |        |        |         |
| Gebied                                       | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |        |        |         |
| Planning                                     | 2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | tot      | 2022   | Fase   | Opstart |
| Dekking                                      | Energietransitie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Gemeente | Derden | Totaal |         |
|                                              | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |        |        |         |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0        | 0      | 0      |         |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |         |
| Toelichting                                  | De demonstratiefabriek met een capaciteit van 25 kg/dag is op 10 mei 2022 bij HVC in Dordrecht                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |        |        |         |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | succesvol in bedrijf genomen. De fabriek heeft inmiddels de beoogde hoeveelheid materiaal geproduceerd en er vindt vervolgonderzoek plaats.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |
| Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |        |         |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |         |
| Bedrag                                       | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |        |         |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |         |
| Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |        |         |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |         |

|                         |        |        |        |        |         |        |           |                     |                |                 |          |                      |
|-------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|---------------------|----------------|-----------------|----------|----------------------|
| ET -                    | 600    | 57     | 200    | 157    | -43     | 387    | Budget ET | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant per 1-1-2023 |
| Verduurzamingspakketten |        |        |        |        |         |        |           |                     |                |                 |          |                      |
| Energietransitie        | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                     |                |                 |          |                      |
| ET -                    | 600    | 57     | 200    | 157    | -43     | 387    |           |                     |                |                 |          |                      |
| Verduurzamingspakketten |        |        |        |        |         |        |           |                     |                |                 |          |                      |

| Algemene informatie  |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Vanuit dit project worden verduurzamingspakketten ontwikkeld met als doel de verduurzaming van Rotterdamse particuliere woningen te versnellen en betaalbaar te maken. Voor deze maatregel wordt gestart met een marktconsultatie om de markt uit |

te dagen met Rotterdamse partijen (o.a. ZZP'ers) te komen tot deze verduurzamingspakketten, met prijsvoordeel voor no-regret maatregelen. Verwachte effect is een duurzaamheidsaanbod: isolatie en zonne-energie voor 20.000 woningen van particulieren (en mogelijk particuliere verhuurders). Dit duurzaamheidsaanbod wordt gekoppeld met een duidelijk subsidie- en lening aanbod. Beoogd effect is dat 1.000 woningen in 2021-2022 tot uitvoering overgaan van werkzaamheden, met de mogelijkheid tot opschaling daarna. Deze maatregel maakt een investering los van circa € 6 mln euro voor lokale ondernemers. Dit geeft werk voor circa 13 FTE. Daarnaast worden er 1.000 woningen verduurzaamd en worden Rotterdammers ondersteund hun energielasten beheersbaar te houden. Het voordeel van de combinatie van een lening en subsidieaanbod is dat woningeigenaren direct kunnen investeren zonder daarvoor eigen vermogen in te brengen. Dit maakt het mogelijk voor huishoudens met een kleine portemonnee direct te profiteren van lagere maandlasten. Uit een deel van deze lagere maandlasten kan dan de lening worden afgelost.

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |         |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|
| Gebied                                                   | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |         |
| Planning                                                 | 2020                                                                                                                                                                                                                                                        | tot      | 2022   | Fase   | Opstart |
| Dekking                                                  | Energietransitie                                                                                                                                                                                                                                            | Gemeente | Derden | Totaal |         |
|                                                          | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                    |          |        |        |         |
|                                                          | 600                                                                                                                                                                                                                                                         | 0        | 0      | 600    |         |
| Toelichting                                              |                                                                                                                                                                                                                                                             |          |        |        |         |
| Toelichting Uitvoering (inhoudelijk)                     | Samen met WoonWijzerWinkel is Power voor je Huis ontwikkeld. Woningeigenaren worden geholpen met advies en selectie van aannemers. Inclusief garantie en maximale ondersteuning bij aanvraag subsidie. Er zijn minder woningen bereikt dan vooraf verwacht. |          |        |        |         |
| Toelichting Verschil realisatie - begroting (financieel) | Doordat er minder woningen bereikt zijn en een deel van de begroting afhankelijk van resultaten was, is er beduidend minder uitgegeven dan begroot.                                                                                                         |          |        |        |         |
| Bedrag herbestemming                                     | 387                                                                                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |
| Toelichting herbestemming                                | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                                                                                       |          |        |        |         |

|                            |                  |                       |                  |                   |                 |                       |  |  |  |  |  |  |
|----------------------------|------------------|-----------------------|------------------|-------------------|-----------------|-----------------------|--|--|--|--|--|--|
| ET - Werk maken van zon    | 600              | 206                   | 394              | 391               | -3              | 3                     |  |  |  |  |  |  |
|                            | <b>Budget ET</b> | <b>Realisatie t/m</b> | <b>Begroting</b> | <b>Realisatie</b> | <b>Verschil</b> | <b>Restant per 1-</b> |  |  |  |  |  |  |
|                            |                  | <b>2021</b>           | <b>2022</b>      | <b>2022</b>       |                 | <b>1-2023</b>         |  |  |  |  |  |  |
| Energietransitie           | 64.180           | 21.826                | 26.013           | 15.548            | -10.465         | 26.806                |  |  |  |  |  |  |
| ET - Werk maken van zon    | 600              | 206                   | 394              | 391               | -3              | 3                     |  |  |  |  |  |  |
| <b>Algemene informatie</b> |                  |                       |                  |                   |                 |                       |  |  |  |  |  |  |

Project omschrijving In 2019 kende Rotterdam een opgesteld vermogen van 38,5 MW aan zonne-energie. De Startnota versnelling Zonne-energie voorziet in de opwek van Rotterdamse zonne-energie van 150 MW opgesteld vermogen in 2022. Deze ambitie komt onder druk te staan door de maatschappelijke en economische effecten van de coronacrisis. Investeringskosten, eigendomsverhoudingen, specifieke kennis en de governance rond zon op daken maakt de uitvoeringspraktijk niet zelden lastig en tijdrovend. Met dit programma versnellen we de zonopgave, bieden we kansen om de Rotterdamse economie te versterken en bestrijden we energiearmoede.

Onze ambitie is dat er 55000 zonnepanelen geplaatst gaan worden in Rotterdam. Dit levert 31 fte aan werkgelegenheid op en 7950 ton Co2 besparing. Dit doen we op twee manieren:

1. Deelname aan het Klimaatfonds: het Klimaatfonds ondersteunt bewonersinitiatieven in de stad met een bijdrage per zonnepaneel en organisatie rond inkoop en plaatsing van 5000 zonnepanelen. Daardoor wordt de investering voor burgers lager en worden ze ondersteund of ontzorgd in het proces.
2. Opschalen governance: extra inzet en expertise voor ondersteuning van bewonersinitiatieven voor zon, het oprichten van energiecoöperaties en het versnellen en faciliteren van projecten van woningbouwcorporaties, bedrijven en vastgoedeigenaren.

|          |                         |                 |               |               |         |
|----------|-------------------------|-----------------|---------------|---------------|---------|
| Gebied   | Rotterdam               |                 |               |               |         |
| Planning | 2020                    | tot             | 2022          | Fase          | Opstart |
| Dekking  | <b>Energietransitie</b> | <b>Gemeente</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |         |
|          |                         | <b>(overig)</b> |               |               |         |
|          | 600                     | 0               | 0             | 600           |         |

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| <b>Toelichting</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |  |  |
| Toelichting              | In 2022 zijn de volgende zaken gedaan:                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |  |  |
| Uitvoering (inhoudelijk) | 1. Deelname aan het Klimaatfonds: het Klimaatfonds ondersteunt bewonersinitiatieven in de stad met een bijdrage per zonnepaneel en organisatie rond inkoop en plaatsing van zonnepanelen . Daardoor wordt de investering voor burgers lager en worden ze ondersteund en ontzorgd in het proces. |  |  |  |  |
|                          | 2. Opschalen governance: extra inzet en expertise voor ondersteuning van bewonersinitiatieven voor zon, het oprichten van energiecoöperaties en het versnellen en faciliteren van projecten van woningbouwcorporaties, bedrijven en vastgoedeigenaren.                                          |  |  |  |  |
|                          | 3. Informatiepunt bedrijven opgericht tbv versneld aanleggen zonnepanelen (>50.000)                                                                                                                                                                                                             |  |  |  |  |

|                                              |     |  |  |  |  |
|----------------------------------------------|-----|--|--|--|--|
| Toelichting                                  | Nvt |  |  |  |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |     |  |  |  |  |
| Bedrag                                       | 3   |  |  |  |  |
| herbestemming                                |     |  |  |  |  |

|             |                                                                                                 |  |  |  |  |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| Toelichting | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget |  |  |  |  |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|

| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). |                |           |            |          |                |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|----------|--------|-----------------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Ioniqa Textiel                          | 300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 285      | 0      | -6     | -6       | 21     | Budget ET                                                             | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465  | 26.806 |                                                                       |                |           |            |          |                |
| ET - Ioniqa                                  | 300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 285      | 0      | -6     | -6       | 21     |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Textiel                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Project omschrijving                         | Het polymeriseren van polyester textielafval is een efficiënte techniek om polyester afval om te zetten naar polyester grondstof van zogeheten 'virgin' kwaliteit. Dit is een belangrijke toepassing om textiel-afval circulair te maken. Ten op-zichte van productie van grondstof uit olie geeft dit een besparing van 62% CO2. Bovendien voorkomt het de inzet van fossiele brandstoffen voor de productie van polyester. Uitgaande van een potentie van twee fabrieken kan in de haven van Rotterdam 0,2 Mton CO2 uitstoot worden gereduceerd. Dit project komt mogelijk in aanmerking voor een bijdrage ter ondersteuning van de bouw van een pilot-installatie op de locatie van Plant-One voor polymeriseren van polyester textiel-afval. |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Planning                                     | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        | Fase     |        | Uitvoering                                                            |                |           |            |          |                |
| Dekking                                      | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Gemeente | Derden | Totaal | (overig) |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
|                                              | 300                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0        | 0      | 300    |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Toelichting                                  | In 2022 heeft de vaststelling van de subsidie plaatsgevonden. Inhoudelijk is er niks gebeurt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Toelichting                                  | Vaststelling viel lager uit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Bedrag                                       | 21                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| Toelichting                                  | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitie (ETB)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| herbestemming                                | en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       |                |           |            |          |                |
| ET - Grondstoffenstation Afrikaandermarkt    | 53                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0        | 53     | 52     | -1       | 1      | Budget ET                                                             | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per    |
|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |          |        |                                                                       | 1m 2021        | 2022      | 2022       |          | 1-1-2023       |
| Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465  | 26.806 |                                                                       |                |           |            |          |                |

|      |    |   |    |    |    |   |
|------|----|---|----|----|----|---|
| ET - | 53 | 0 | 53 | 52 | -1 | 1 |
|------|----|---|----|----|----|---|

Grondstoffenstation

Afrikaandermarkt

Algemene informatie

Project omschrijving Bijdrage aan de Afrikaandercoöperatie voor de bouw van een permanent grondstoffenstation op de Afrikaandermarkt. Het grondstoffenstation is een plek voor gescheiden afvalinzameling op en rond de Afrikaandermarkt. Daarnaast fungeert het als een circulaire hub waar buurtbewoners spullen heen kunnen brengen voor reparatie en/of hergebruik.

Gebied

|          |  |     |  |      |            |
|----------|--|-----|--|------|------------|
| Planning |  | tot |  | Fase | Uitvoering |
|----------|--|-----|--|------|------------|

|         |    |          |        |        |
|---------|----|----------|--------|--------|
| Dekking | ET | Gemeente | Derden | Totaal |
|         |    | (overig) |        |        |
|         | 0  | 0        | 0      | 0      |

Toelichting

Toelichting Na alle voorbereidende activiteiten staat het begin van de realisatie gepland voor midden  
Uitvoering maart 2023. Binnen twaalf weken staat het grondstoffenstation dan. Na week 6 van de bouw  
(inhoudelijk) is het station al operationeel. Mede financiers voor de bouw zijn de stichting Doen en de Rabobank.

Toelichting Verschil Nvt  
realisatie -  
begroting  
(financieel)

Bedrag 1  
herbestemming

Toelichting Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het  
herbestemming Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).

|                                           |       |     |       |       |   |       |                                           |                |           |            |          |                  |        |
|-------------------------------------------|-------|-----|-------|-------|---|-------|-------------------------------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|
| ET - Ombouw openbare verlichting naar LED | 8.350 | 630 | 1.457 | 1.457 | 0 | 6.263 | Budget                                    | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |
|                                           |       |     |       |       |   |       | ET                                        | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |
|                                           |       |     |       |       |   |       | Energietransitie                          | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |
|                                           |       |     |       |       |   |       | ET - Ombouw openbare verlichting naar LED | 8.350          | 630       | 1.457      | 1.457    | 0                | 6.263  |

Algemene informatie

Project omschrijving De openbare verlichting bestaat in Rotterdam uit 106.900 armaturen (lampen). Deze verlichting verbruikt op jaarbasis 22,7 miljoen kWh. Dit energieverbruik komt overeen met het gemiddelde verbruik van 7.500 huishoudens. Van de huidige verlichting is pas 15% in led uitgevoerd en alleen de verlichting van hoofd-en verzamelwegen wordt in de nachtelijke uren gedimd. De ombouw naar led 'volgde' tot nu toe het jaarlijkse vervangingsprogramma van de verlichting. Hierbij wordt nu 3%-4% aan armaturen vervangen. In dit tempo zou het nog 25 tot 30 jaar duren voordat alle verlichting is vervangen door led. Met dit project versnellen we dit naar 6 jaar. In april 2020 is gestart met het vervangen van de armaturen in het gebied Prins Alexander. Planning is dat er jaarlijks 15.000 armaturen worden vervangen. Als het gehele areaal is omgebouwd naar led, inclusief een dimregime, dan wordt ten opzichte van het huidige verbruik circa 30% energie bespaard. Dit is 6,81 miljoen kWh die niet hoeft te worden opgewekt. Dit komt neer op het elektriciteitsverbruik van 2.270 huishoudens.

|          |          |          |        |            |
|----------|----------|----------|--------|------------|
| Gebied   |          |          |        |            |
| Planning | tot      |          | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET       | Gemeente | Derden | Totaal     |
|          | (overig) |          |        |            |
|          | 8.350    | 0        | 0      | 8.350      |

Toelichting

Toelichting De prognose voor 2022 was het vervangen van 16.056 armaturen waarvan de gemeente 15.500 armaturen heeft vervangen door Led armaturen. Gemeente verwacht nog steeds dat het project (inhoudelijk) eind 2025 wordt afgerond en als de prestaties van de afgelopen periode kunnen vasthouden is het mogelijk eind 2024 gereed met de werkzaamheden. Dit nog steeds even onder voorbehoud. Inmiddels zijn zo'n 60.000 armaturen vervangen en is in drie jaar al bijna 5 miljoen kWh energie bespaard, wat overeenkomt met het verbruik van ruim 1.700 huishoudens.

|                                              |     |
|----------------------------------------------|-----|
| Toelichting                                  | Nvt |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |     |
| Bedrag herbestemming                         | Nvt |
| Toelichting herbestemming                    | Nvt |

|                  |     |     |     |   |      |     |                  |                |           |            |          |                  |        |
|------------------|-----|-----|-----|---|------|-----|------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|
| ET - Bleekaaarde | 200 | 100 | 100 | 0 | -100 | 100 | Budget           | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |
|                  |     |     |     |   |      |     | ET               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |
|                  |     |     |     |   |      |     | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |
|                  |     |     |     |   |      |     | ET -             | 200            | 100       | 100        | 0        | -100             | 100    |
|                  |     |     |     |   |      |     | Bleekaaarde      |                |           |            |          |                  |        |

**Algemene  
informatie**

Project omschrijving Project betreft subsidie voor de bouw van een pilot plant voor het hergebruik van 2000 ton bleekarde per jaar. Als de pilot succesvol is kan worden opgeschaald naar een fabriek die 20.000 ton kan verwerken (gerecycled en/of thermisch verwerkt).

Bleekarde is een speciaal soort kaolien (mineraal) waarmee plantaardige oliën worden gezuiverd voordat de oliën verwerkt (geraffineerd) worden. Na gebruik is het een afvalproduct (SBE).

Na succesvolle tests met de pilot plant wordt er in de haven door GBN, initiatiefnemer en investeerder, een fabriek gebouwd voor de circulaire verwerking waarbij de plantaardige olie wordt teruggewonnen en een grote hoeveelheid groene stoom worden geproduceerd. De olie kan vervolgens worden gebruikt als brandstof. Tenslotte zal voor de resterende, van oliegezuiverde, bleekarde zelf een nuttige bestemming gevonden worden zodat deze niet hoeft te worden gestort of verbrand zoals nu het geval is. In Rotterdam staat het grootste cluster van plantaardige oliën verwerkende industriële bedrijven van Europa. Het aanbod van SBE is dus nergens zo groot als in Rotterdam.

**Gebied**

| Planning | tot |          | Fase   | Uitvoering |
|----------|-----|----------|--------|------------|
| Dekking  | ET  | Gemeente | Derden | Totaal     |
|          |     | (overig) |        |            |
|          | 200 | 0        | 0      | 200        |

**Toelichting**

|                                              |                                                                                                                    |  |  |  |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| Toelichting                                  | Uitvoering vertraagd door wegvallen projectpartner, nieuwe is gevonden en project zal in 2023 gerealiseerd worden. |  |  |  |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                    |  |  |  |
| Toelichting                                  | Uitvoering vertraagd door wegvallen projectpartner, nieuwe is gevonden en project zal in 2023 gerealiseerd worden. |  |  |  |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                    |  |  |  |
| Bedrag herbestemming                         | Nvt                                                                                                                |  |  |  |
| Toelichting herbestemming                    | Nvt                                                                                                                |  |  |  |

|                  |        |        |        |        |         |        |  |        |                |           |            |          |                  |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET - Asbetter 2  | 250    | 225    | 25     | 25     | 0       | 0      |  | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
|                  |        |        |        |        |         |        |  | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |  |        |                |           |            |          |                  |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------|------------|------------------|
| ET - Asbetter                                | 250                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 225            | 25        | 25         | 0          | 0                |
| 2                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| <b>Algemene informatie</b>                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Project omschrijving                         | Project betreft een subsidie aan de onderzoeks- en testfase gericht op de technologische en economische validatie van de verwerking van asbest op industriële schaal. Door deze industriële afvalzuren te hergebruiken ontstaat een proces om asbestcement dakplaten volledig en veilig af te breken. Dit proces zorgt ervoor dat twee forse milieuproblemen samenkomen in één oplossing:<br><br>1. Vermijden van lozen van 170.000 ton industriële afvalzuren op het oppervlaktewater.<br><br>2. Vermijden van storten van 35.000 ton asbestcement materialen zoals de bekende golfplaten van daken en 35.000 ton verminderde C)2 uitstoot in de keten.<br><br>De circulaire invalshoek van Asbetter Acids kan dit op industriële schaal haalbaar en betaalbaar te maken: het circulair hergebruiken van industriële afvalzuren die nu nog worden geloosd. Alleen al in Rotterdam gaat het om 170.000 ton aan afvalzuren. Na deze fase volgt de investeringsfase voor een fabriek van de verwerking van 35.000 ton asbestplaten in het Haven Industrieel Complex. |                |           |            |            |                  |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Planning                                     | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                | Fase      |            | Uitvoering |                  |
| Dekking                                      | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Gemeente       | Derden    | Totaal     |            |                  |
|                                              | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                |           |            |            |                  |
|                                              | 250                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0              | 0         | 250        |            |                  |
| <b>Toelichting</b>                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Toelichting                                  | De onderzoeken en testen ten aanzien van de validatie zijn (met enige vertraging en wijzigingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     | in het technische proces) met succes uitgevoerd. Asbetter zoekt nu ruimte en investeerders voor hun eerste commerciële fabriek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            | Nvt              |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
| Bedrag herbestemming                         | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                |           |            |            |                  |
| Toelichting herbestemming                    | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                |           |            |            |                  |
| ET - Energiewinning                          | 210                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 101            | 169       | 169        | 0          | -60              |
| Rioolgemaal Ahoy                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |           |            |            |                  |
|                                              | Budget                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil   | Restant per 1-1- |
|                                              | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2021           | 2022      | 2022       |            | 2023             |
| Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 21.826         | 26.013    | 15.548     | -10.465    | 26.806           |
| ET -                                         | 210                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 101            | 169       | 169        | 0          | -60              |

|                |  |
|----------------|--|
| Energiewinning |  |
| Rioolgemaal    |  |
| Ahoy           |  |

**Algemene informatie**

|                      |                                                                                                                                                        |          |        |            |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|------------|
| Project omschrijving | Het werk omvat warmtewisselaars implementeren in het bassin van het rioolgemaal en tevens het verbinden van deze installatie met het STG van RACC Ahoy |          |        |            |
| Gebied               | Rotterdam                                                                                                                                              |          |        |            |
| Planning             | tot                                                                                                                                                    |          | Fase   | Uitvoering |
| Dekking              | ET                                                                                                                                                     | Gemeente | Derden | Totaal     |
|                      | (overig)                                                                                                                                               |          |        |            |
|                      | 210                                                                                                                                                    | 0        | 0      | 210        |

**Toelichting**

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting              | De werkzaamheden zijn in juli-september uitgevoerd en afgerond. De warmtewisselplaten in het                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Uitvoering (inhoudelijk) | bassin van het rioolgemaal zijn verbonden met een warmtewisselaar in het gemaal en via leidingen weer verbonden met het de backbone van het Smart Thermisch Grid van Ahoy. De warmte wordt uit het gemaal geoogst en geleverd aan het totale systeem van Ahoy. Het project wordt gemonitord door de gemeente om de daadwerkelijke opbrengsten de komende jaren inzichtelijk te krijgen. |

|             |     |
|-------------|-----|
| Toelichting | Nvt |
|-------------|-----|

Verschil realisatie - begroting (financieel)

|               |     |
|---------------|-----|
| Bedrag        | Nvt |
| herbestemming |     |

|               |     |
|---------------|-----|
| Toelichting   | Nvt |
| herbestemming |     |

|                   |    |    |    |   |     |    |                  |                |           |            |          |                  |        |
|-------------------|----|----|----|---|-----|----|------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|
| ET - Groencollect | 96 | 83 | 13 | 0 | -13 | 13 |                  |                |           |            |          |                  |        |
|                   |    |    |    |   |     |    | Budget           | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |
|                   |    |    |    |   |     |    | ET               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |
|                   |    |    |    |   |     |    | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |
|                   |    |    |    |   |     |    | ET -             | 96             | 83        | 13         | 0        | -13              | 13     |
|                   |    |    |    |   |     |    | Groencollect     |                |           |            |          |                  |        |

**Algemene informatie**

|                      |                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | Na afloop staat er een kleinschalige vergistingsverwerkingslijn voor aanzienlijke hoeveelheden stedelijk organisch restmateriaal die dient als template voor verdere verspreiding over de regio |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Rotterdam naar nog 3 locaties. Er is werk voor minimaal 4 mensen die voorheen in de bijstand zaten en er zijn jaarlijks meer dan 50.000 dieselkilometers vervallen omdat het afval lokaal wordt vergist en niet naar elders (Moerdijk) hoeft te worden afgevoerd voor verwerking.

|               |                                                                                               |          |        |        |            |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------------|
| Gebied        |                                                                                               |          |        |        |            |
| Planning      | 2021                                                                                          | tot      | 2026   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking       | ET                                                                                            | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|               |                                                                                               | (overig) |        |        |            |
|               | 96                                                                                            | 0        | 0      | 96     |            |
| Toelichting   |                                                                                               |          |        |        |            |
| Toelichting   | Covid heeft het proces sterk vertraagd. Er zijn nieuwe inzichten opgedaan. De vergister wordt |          |        |        |            |
| Uitvoering    | groter en komt op locatie bij een leverancier van te vergisten restmateriaal. De subsidie is  |          |        |        |            |
| (inhoudelijk) | verlengd tot 31-12-2023.                                                                      |          |        |        |            |
| Toelichting   | Door de vertraging zijn nog niet alle werkzaamheden afgerond.                                 |          |        |        |            |
| Verschil      |                                                                                               |          |        |        |            |
| realisatie -  |                                                                                               |          |        |        |            |
| begroting     |                                                                                               |          |        |        |            |
| (financieel)  |                                                                                               |          |        |        |            |
| Bedrag        | Nvt                                                                                           |          |        |        |            |
| herbestemming |                                                                                               |          |        |        |            |
| Toelichting   | Nvt                                                                                           |          |        |        |            |
| herbestemming |                                                                                               |          |        |        |            |

|                  |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                |
|------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Hydrocat3   | 129    | 122    | 7      | 6      | -1      | 1      | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
|                  |        |        |        |        |         |        | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| Energietransitie | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |        |                |           |            |          |                |
| ET - Hydrocat3   | 129    | 122    | 7      | 6      | -1      | 1      |        |                |           |            |          |                |

| Algemene informatie    |      |                                                                                                                                                          |        |        |            |
|------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|------------|
| Project omschrijving   |      | De te realiseren pilotinstallatie kan verontreinigde plasticstromen met biomassa omzetten in scheepsbrandstof via hydropyrolyse, een nieuwe technologie. |        |        |            |
| Gebied                 |      |                                                                                                                                                          |        |        |            |
| Planning               | 2021 | tot                                                                                                                                                      | 2022   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking                | ET   | Gemeente                                                                                                                                                 | Derden | Totaal |            |
| (overig)               |      |                                                                                                                                                          |        |        |            |
|                        | 129  | 0                                                                                                                                                        | 0      | 129    |            |
| Toelichting            |      |                                                                                                                                                          |        |        |            |
| Toelichting Uitvoering |      | De labunit voor Hydro pyrolyse en de testen zijn conform plan gerealiseerd.                                                                              |        |        |            |
| (inhoudelijk)          |      |                                                                                                                                                          |        |        |            |

|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|---------------------------|-------|-----|-------|-----|------|-----|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| Toelichting Verschil      |       |     |       |     |      |     | Nvt       |                |           |            |          |                |
| realisatie - begroting    |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
| (financieel)              |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
| Bedrag herbestemming      |       |     |       |     |      |     | Nvt       |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
| Toelichting herbestemming |       |     |       |     |      |     | Nvt       |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
| ET - Programma            | 1.400 | 167 | 1.233 | 416 | -817 | 817 | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
| Walstroom                 |       |     |       |     |      |     |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     |       |     |      |     |           |                |           |            |          |                |
|                           |       |     | </    |     |      |     |           |                |           |            |          |                |

|                         |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). |                |           |            |          |                  |
|-------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|-----------------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET - Selectieve Plastic | 250                                          | 200                                                                                                                                                                                                                                                              | 50       | 50     | 0      | 0       | Budget                                                                | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| Extractie               |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         | ET                                                                    | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
|                         | Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                           | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465 |                                                                       |                |           |            |          | 26.806           |
|                         | ET - Selectieve                              | 250                                                                                                                                                                                                                                                              | 200      | 50     | 50     | 0       |                                                                       |                |           |            |          | 0                |
|                         | Plastic Extractie                            |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Project omschrijving                         | De subsidie is voor de realisatie van een demo-installatie om plasticfolies chemisch op te lossen. Waarna de zuivere plastic grondstof kan worden afgetapt. Dit is een doorbraak, niet eerder konden plastic afvalfolies worden teruggewerkt naar een grondstof. |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Planning                                     | tot                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |         |                                                                       |                | Fase      | Uitvoering |          |                  |
|                         | Dekking                                      | ET                                                                                                                                                                                                                                                               | Gemeente | Derden | Totaal |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         |                                              | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                         |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         |                                              | 250                                                                                                                                                                                                                                                              | 0        | 0      | 250    |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Toelichting                                  | De demonstratie-installatie is conform plan opgeleverd. Deze wordt momenteel ingezet om                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Uitvoering (inhoudelijk)                     | verschillende kwaliteiten kunststof te testen.                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Bedrag                                       | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                              |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
| ET - Werkgeversaanpak   | 1.050                                        | 365                                                                                                                                                                                                                                                              | 685      | 685    | 0      | 0       | Budget                                                                | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| emissieloze mobiliteit  |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         | ET                                                                    | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
|                         | Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                           | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465 |                                                                       |                |           |            |          | 26.806           |
|                         | ET -                                         | 1.050                                                                                                                                                                                                                                                            | 365      | 685    | 685    | 0       |                                                                       |                |           |            |          | 0                |
|                         | Werkgeversaanpak emissieloze mobiliteit      |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |
|                         | Algemene                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |        |        |         |                                                                       |                |           |            |          |                  |

| informatie                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|---------|--------|------------|---------------------|----------------|-----------------|----------|----------------------|
| Project omschrijving                         | Met de werkgeversaanpak duurzame mobiliteit worden samen met de Rotterdamse bedrijven afspraken gemaakt over de verduurzaming van de werkgerelateerde mobiliteit – woon-werk en zakelijk verkeer. Beoogd is 50% reductie van de CO2 uitstoot van dit verkeer in 2030 door (meer) thuiswerken, OV en/of fiets en deelmobiliteit en elektrisch (auto)rijden.                                                                                                                                                                               |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Gebied                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Planning                                     | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |        | Fase   |         |        | Uitvoering |                     |                |                 |          |                      |
| Dekking                                      | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gemeente | Derden | Totaal |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
|                                              | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
|                                              | 1.050                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0        | 0      | 1.050  |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Toelichting                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Toelichting                                  | De opdracht is verstrekt en afgerond.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Uitvoering (inhoudelijk)                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Verschil realisatie - begroting (financieel) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Bedrag                                       | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Toelichting                                  | Nvt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| herbestemming                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| ET - Onderzoeken zon op assets               | 44                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 17       | 27     | 20     | -7      | 7      | Budget ET  | Realisatie t/m 2021 | Begroting 2022 | Realisatie 2022 | Verschil | Restant per 1-1-2023 |
| Energietransitie                             | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |            |                     |                |                 |          |                      |
| ET - Onderzoeken zon op assets               | 44                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 17       | 27     | 20     | -7      | 7      |            |                     |                |                 |          |                      |
| Algemene informatie                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Project omschrijving                         | In mei 2021 is een motie ingediend waar het college werd gevraagd: • In kaart te brengen welke infrastructuur binnen de stadsgrenzen uitgerust kan worden met zonnepanelen en waar het kansrijk is om dit toe te passen en Hierbij de mogelijkheid te onderzoeken deze locaties beschikbaar te stellen aan energie coöperaties. Om hier een antwoord op te kunnen geven is aan een ingenieurs adviesbureau opdracht gegeven voor het uitvoeren van een potentiestudie voor zon-PV op gemeentelijke infrastructurele werken in Rotterdam. |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |
| Gebied                                       | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |        |        |         |        |            |                     |                |                 |          |                      |

| Planning      |                                                                                                 | 2021     | tot    |        | 2022 | Fase | Uitvoering |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------|------|------------|
| Dekking       | ET                                                                                              | Gemeente | Derden | Totaal |      |      |            |
| (overig)      |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
|               | 44                                                                                              | 0        | 0      | 44     |      |      |            |
| Toelichting   |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| Toelichting   | In 2022 is het definitieve rapport door de firma Sweco opgeleverd. De bevindingen worden        |          |        |        |      |      |            |
| Uitvoering    | binnenkort voorgelegd aan het bestuur. Dit alles in het kader en de beantwoording van de motie  |          |        |        |      |      |            |
| (inhoudelijk) | 'Let the sun shine'.                                                                            |          |        |        |      |      |            |
| Toelichting   | Nvt                                                                                             |          |        |        |      |      |            |
| Verschil      |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| realisatie -  |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| begroting     |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| (financieel)  |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| Bedrag        | 7                                                                                               |          |        |        |      |      |            |
| herbestemming |                                                                                                 |          |        |        |      |      |            |
| Toelichting   | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het Energietransitiebudget |          |        |        |      |      |            |
| herbestemming | (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB).                           |          |        |        |      |      |            |

| Hardt Hyperloop      | 150                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0        | 150    | 150    | 0          | 0      | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|--------|------------|--------|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |            |        | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| Energietransitie     | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 21.826   | 26.013 | 15.548 | -10.465    | 26.806 |        |                |           |            |          |                  |
| Hardt                | 150                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0        | 150    | 150    | 0          | 0      |        |                |           |            |          |                  |
| Hyperloop            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |            |        |        |                |           |            |          |                  |
| Algemene informatie  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |            |        |        |                |           |            |          |                  |
| Project omschrijving | Het project omvat de ontwikkeling van een Europees Hyperloop Centrum in Rotterdam. Hier-voor wordt gezocht naar een locatie (in Rotterdam) voor een lange testbaan (3 kilometer), waar op hoge snelheid kan worden getest. Daarnaast omvat het project de ontwikkeling van een experience center waar gewerkt wordt aan standaardisering, customer engagement en verdere ontwikkeling van netwerken. Het project leidt ertoe dat nieuwe vormen van mobiliteit in Rotterdam worden ontwikkeld.De bijdrage is bestemd voor de planontwikkeling en de doorontwikkeling van de business-case. De bijdrage is bedoeld ter ondersteuning voor een periode van twee jaar, waarna het bedrijf financieel rendabel moet zijn. De komst van het Hyperloop Centrum levert circa 40 banen op. |          |        |        |            |        |        |                |           |            |          |                  |
| Gebied               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |            |        |        |                |           |            |          |                  |
| Planning             | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |          | Fase   |        | Uitvoering |        |        |                |           |            |          |                  |
| Dekking              | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Gemeente | Derden | Totaal |            |        |        |                |           |            |          |                  |
| (overig)             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |        |        |            |        |        |                |           |            |          |                  |

[illegible]

|                    |        |        |        |        |         |        |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|
| Energietransitie   | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |
| ET -               | 5.000  | 2.816  | 2.184  | 1.642  | -543    | 543    |
| Laadinfrastructuur |        |        |        |        |         |        |
| emissieloze        |        |        |        |        |         |        |
| voertuigen         |        |        |        |        |         |        |

**Algemene informatie**

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Project omschrijving | <p>Het programma Laadinfrastructuur emissieloze voertuigen geeft invulling aan de Rotterdamse aanpak Nul emissie mobiliteit welke in 2019 bestuurlijk is vastgesteld. Daarnaast ondersteunt het programma de inspanning op het gebied van laadinfrastructuur uit het coalitieakkoord. Op basis van de vraag bepalen we hoeveel laadpalen en welke verdere infrastructuur nodig is om elektrisch rijden nog gemakkelijker en aantrekkelijker te maken.</p> <p>Een passende laadinfrastructuur is noodzakelijk om emissievrij rijden met elektrische voertuigen mogelijk te maken. Laadinfrastructuur is ook vereist ter ondersteuning van (toekomstig) flankerend beleid van de gemeente, dat elektrisch rijden verder wil stimuleren.</p> <p>Hiermee wordt Rotterdam minder afhankelijk van fossiele grondstoffen. Rotterdam en Nederland behoort tot de koplopers op het gebied van elektrisch vervoer. Er is een hoog aandeel verkochte elektrische auto's en we hebben een hoge dichtheid laadpunten. Ook op innovatie thema's zoals smart charging, communicatieprotocollen en standaarden behoren we bij de top. Zowel Rotterdamse als Nederlandse bedrijven doen nationaal als internationaal goede zaken. Cijfers van RVO uit 2019 geven aan dat er in 2019 een landelijke omzet stijging was van 44% die boven de € 1 mld uitkwam. Door als stad te investeren in laadinfrastructuur gaat er een directe stimulans uit naar inwoners en bedrijven om over te stappen op elektrische voertuigen. Deze kip/ei benadering heeft aantoonbaar gewerkt toen we enkele jaren terug zijn gestart met het realiseren van het laadnetwerk en zal ook nu nieuwe doelgroepen zoals personenvervoerders en logistieke partijen over de streep trekken. Per 2019 heeft dit geleid tot een totaal van 1.150 openbare laadpalen, het laadplein Veerhaven, twee snelladers en laadinfra in de stad t.b.v.55 E-bussen.</p> |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |           |          |        |        |            |
|----------|-----------|----------|--------|--------|------------|
| Gebied   | Rotterdam |          |        |        |            |
| Planning | 2020      | tot      | 2021   | Fase   | Uitvoering |
| Dekking  | ET        | Gemeente | Derden | Totaal |            |
|          |           | (overig) |        |        |            |
|          | 5.000     | 0        | 2.500  | 7.500  |            |

**Toelichting**

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting              | Het laadnetwerk van publieke normale laders is in 2022 uitgebreid met 771 laadpunten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Uitvoering (inhoudelijk) | <p>Er is een concessie voor publieke snelladers gegund aan Total Energies. Dit in samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam. Met deze concessie zijn we in staat om op 30 locaties maximaal 100 snellaadpunten te realiseren. Voor betreffende inkoop is 500 gereserveerd. Dit verklaart op 43 na het verschil in budget en uitgaven.</p> <p>naast de laadinfra die we ook voor logistieke voertuigen plaatsen, hebben we ook een</p> |

adviestraject opgezet om logistieke bedrijven te helpen in het realiseren van laadpunten op eigen terrein.

Voor VVE's zijn adviestrajecten aangeboden en dit heeft geresulteerd in de eerste VVE uit het adviestraject waar laadpunten zijn gerealiseerd. tevens is een quick-scan-dag georganiseerd waarbij 16 VVE's gratis advies ontvingen.

Om overbelasting van het stroomnet te voorkomen zijn we samen met de RET en MRDH gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid van het gebruik van het metronet om voertuigen te kunnen laden. Dit is mogelijk gebleken en een aantal locaties waar dit toegepast kan worden zijn nader verkend. RET is mede door financiering van de gemeente gestart met de voorbereiding van een vergunning aanvraag bij de ACM om het metro stroomnet ook beschikbaar te stellen voor derden.

Er is in 2022 een prognosemodel ontwikkeld om de laadbehoefte van alle doelgroepen in kaart te brengen. Dit model laat voor de periode tot 2030 per doelgroep zien welke laadtechniek waar nodig is. Hiermee kunnen we de realisatie van het netwerk beter plannen.

|                     |                                                                                              |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting         | Er is een concessie voor publieke snelladers op de markt gezet in 2022. Hiermee worden       |
| Verschil realisatie | inkomsten gegenereerd, maar er zijn ook voor ca € 500.000 kosten aan verbonden. Deze         |
| - begroting         | kosten worden bij de uitvoering gemaakt na 2022.                                             |
| (financieel)        |                                                                                              |
| Bedrag              | 43                                                                                           |
| herbestemming       |                                                                                              |
| Toelichting         | Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het                     |
| herbestemming       | Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB). |

|                        |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
|------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|----------------|-----------|------------|----------|----------------|
| ET - Stappenplan Zero  | 3.593  | 1.319  | 1.527  | 1.001  | -526    | 1.273  | Budget ET | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1- |
| Emissie Stadslogistiek |        |        |        |        |         |        |           | 2021           | 2022      | 2022       |          | 1-2023         |
| (ZES)                  |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| Energietransitie       | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |                |           |            |          |                |
| ET -                   | 3.593  | 1.319  | 1.527  | 1.001  | -526    | 1.273  |           |                |           |            |          |                |
| Stappenplan            |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| Zero Emissie           |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| Stadslogistiek         |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |
| (ZES)                  |        |        |        |        |         |        |           |                |           |            |          |                |

Algemene informatie

Project omschrijving Met dit meerjarige programma willen we een samenhangend pakket van stimulerende en regulerende maatregelen voor emissievrije stadslogistiek in Rotterdam realiseren. Het programma beschrijft de stappen die we hiervoor tot en met 2025 nemen. Het belangrijkste onderdeel is de invoering van de zero-emissiezone voor stadslogistiek vanaf 2025. De beoogde zone omvat grofweg het gebied binnen de ring van Rotterdam exclusief de bedrijventerreinen. De leefbaarheid (waaronder bereikbaarheid en luchtkwaliteit) staat in dit gebied het meest onder druk en dit gebied is het meest kansrijk voor slimme logistieke concepten waarmee het aantal

transportritten gereduceerd kunnen worden. De invoering van een zero-emissiezone in Rotterdam (en in andere steden) biedt de (logistieke) ondernemers een gelijkwaardig speelveld en een stok achter de deur om versneld te verduurzamen en een inhaalslag te maken t.o.v. andere sectoren die al veel verder zijn. De middelen worden ingezet om samen met een representatieve afspiegeling van de logistieke sector de zero-emissiezone verder in te richten. De meeste grote bedrijven hebben voldoende investeringsruimte om zelf de overstap naar emissievrij transport te kunnen maken. Deze bedrijven hebben vooral zo snel mogelijk duidelijkheid nodig over de zero-emissiezone. Extra aandacht is er voor stimuleringsmaatregelen voor het lokale MKB. Voor het MKB is de stap naar emissievrij transport door o.a. de hoge aanschafkosten nog moeilijk. De intentie is om eind 2020 met de logistieke sector een convenant te ondertekenen. Hierin zijn afspraken vastgelegd over de geografische afbakening en toegangseisen van de zeroemissiezone voor stadslogistiek in 2025 en is ook benodigd flankerend beleid opgenomen.

|                    |                                                                                                 |                 |               |               |            |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------|---------------|------------|
| Gebied             |                                                                                                 |                 |               |               | Rotterdam  |
| Planning           | 2020                                                                                            | tot             | 2030          | Fase          | Uitvoering |
| Dekking            | <b>Energietransitie</b>                                                                         | <b>Gemeente</b> | <b>Derden</b> | <b>Totaal</b> |            |
|                    |                                                                                                 | (overig)        |               |               |            |
|                    | 3.593                                                                                           | 0               | 0             | 3.593         |            |
| <b>Toelichting</b> |                                                                                                 |                 |               |               |            |
| Toelichting        | In december 2020 ondertekenden de gemeente Rotterdam en 56 partijen uit de logistieke sector    |                 |               |               |            |
| Uitvoering         | het Convenant ZES. Het aantal deelnemende partijen groeit; op dit moment doen al 70 partijen    |                 |               |               |            |
| (inhoudelijk)      | mee. De community Logistiek 010 is door communicatie inzet enorm gegroeid van 1730 naar         |                 |               |               |            |
|                    | 2500 leden. Vanuit Ecostars zijn in 2022 meer dan 250 persoonlijke adviesgesprekken gevoerd,    |                 |               |               |            |
|                    | veelal met kleine ondernemers. In totaal zijn er nu meer dan 770 bedrijven met een Ecostars     |                 |               |               |            |
|                    | waardering.                                                                                     |                 |               |               |            |
|                    | De logistieke sector is gestimuleerd om de transitie naar slimme en schone stadslogistiek te    |                 |               |               |            |
|                    | maken door ruimtelijk beleid, pilots en subsidies. In de omgevingsvisie zijn rondom de ZES-zone |                 |               |               |            |
|                    | zoekgebieden voor stadslogistiek aangeduid, waarvoor we het afgelopen jaar de ruimtelijke       |                 |               |               |            |
|                    | behoefte in kaart hebben gebracht. Op kleiner niveau wordt geëxperimenteerd met nieuwe          |                 |               |               |            |
|                    | logistieke concepten. Veel ondernemers hebben zich de afgelopen twee jaar gemeld met goede      |                 |               |               |            |
|                    | ideeën en dankzij de Lab ZES subsidie zijn er 18 vernieuwende logistieke concepten van start    |                 |               |               |            |
|                    | gegaan. Er is gewerkt aan whitelabel pakketlockers in openbare ruimte, geautomatiseerde         |                 |               |               |            |
|                    | PickUp-DropOff punten, initiatieven voor gebundelde belevering en prioriteit voor emissievrije  |                 |               |               |            |
|                    | vrachtauto's bij verkeerslichten. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen gestart voor de het    |                 |               |               |            |
|                    | verkeersbesluit en handhavingssysteem voor de zero emissie zone voor stadslogistiek.            |                 |               |               |            |
| Toelichting        | Verschillende subsidies(vaststellingen) en verplichtingen zijn iets vertraagd.                  |                 |               |               |            |
| Verschil           |                                                                                                 |                 |               |               |            |
| realisatie -       |                                                                                                 |                 |               |               |            |
| begroting          |                                                                                                 |                 |               |               |            |
| (financieel)       |                                                                                                 |                 |               |               |            |

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----|--------|--------|---|------------------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|--------|-----|
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | Bedrag           |                |           |            |          |                  |        | Nvt |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | herbestemming    |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | Toelichting      |                |           |            |          |                  |        | Nvt |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | herbestemming    |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| ET - Energiebesparing   | 800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 634      | 166 | 166    | 0      | 0 | Budget           | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |        |     |
| en productie Living Lab |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | ET               | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |        |     |
| Kleinpolderplein        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   | Energietransitie | 64.180         | 21.826    | 26.013     | 15.548   | -10.465          | 26.806 |     |
| ET -                    | 800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 634      | 166 | 166    | 0      | 0 |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Energiebesparing        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| en productie            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Living Lab              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Kleinpolderplein        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Algemene informatie     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Project omschrijving    | De gemeentelijke werklocatie Kleinpolderplein (KPP) wordt ingericht als proeftuin en living lab voor energiebesparing en CO2-reductie. De locatie is hiervoor zeer geschikt. De locatie biedt bijna alle mogelijkheden om duurzaamheidsmaatregelen te nemen die bij een goed resultaat kunnen worden toegepast op bijna alle andere gemeentelijk werklocaties. Het Kleinpolderplein kent een groot energieverbruik, onder meer door het continue gebruik van de locatie en de aanwezigheid van de werkplaatsen van Stadsbeheer Vervoer en Materieel. Daarnaast is het een geschikte locatie waar, mede vanuit het programma PortXL, start-ups en scale-ups hun producten kunnen testen of tonen aan de markt. Belangrijke doelstellingen zijn het verminderen van het energieverbruik door het gebruik van ledverlichting, (indien mogelijk) infrarood-verwarming, lokale opwekking van duurzame energie (zon en wind). Hiermee testen we ook welke maatregelen het meest bijdragen aan energiebesparing en CO2-reductie. De kennis en ervaring die we opdoen, komt ten goede aan de verduurzaming van andere gemeentelijke locaties, doordat we beter in staat zijn mogelijke investeringen in duurzaamheid optimaal tegen elkaar af te wegen.<br><br>Een in 2019 geplande pilot om 300 werkplekken aan te passen is komen te vervallen. Hier liggen de Corona maatregelen deels aan ten grondslag, als ook de doorontwikkeling van de werkplekken. |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Gebied                  | Rotterdam                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Planning                | 1-1-2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | tot      |     | 2021   | Fase   |   | Uitvoering       |                |           |            |          |                  |        |     |
| Dekking                 | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Gemeente |     | Derden | Totaal |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | (overig) |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         | 800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0        |     | 0      | 800    |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Toelichting             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Toelichting             | Gerealiseerd: Aansluiten Battery Energie Storage Systeem, met beperkt beschikbaar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |
| Uitvoering              | vermogen wordt batterij opgeladen zodat twee zware voertuigen snel kunnen laden. Pilot met                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |        |        |   |                  |                |           |            |          |                  |        |     |

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

De kabels om die unit aan te sluiten zijn ook aangebracht. Het wachten is dus op de vrijstelling, die in juni 2023 wordt verwacht. STC verwacht het waterstofsysteem in 2023 in gebruik te nemen als de vrijstelling is geregeld, maar in de praktijk is het werk dus nu al zo goed als klaar. Vaststelling wordt ook in 2023 verwacht.

|                     |                                                                                            |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting         | Eind 2022 was er € 160.000 aan niet opgemaakt budget. Deze € 160.000blijft gereserveerd om |
| Verschil realisatie | aan de subsidie verplichting te kunnen voldoen.                                            |
| - begroting         |                                                                                            |
| (financieel)        |                                                                                            |
| Bedrag              |                                                                                            |
| herbestemming       |                                                                                            |
| Toelichting         |                                                                                            |
| herbestemming       |                                                                                            |

|                    |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET - Verduurzaming | 100    | 0      | 90     | 90     | 0       | 10     | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| bedrijventerreinen |        |        |        |        |         |        | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| Energietransitie   | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |        |                |           |            |          |                  |
| ET -               | 100    | 0      | 90     | 90     | 0       | 10     |        |                |           |            |          |                  |
| Verduurzaming      |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |
| bedrijventerreinen |        |        |        |        |         |        |        |                |           |            |          |                  |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |            |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|------------|
| Algemene informatie  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |            |
| Project omschrijving | De aanpak verduurzaming bedrijventerreinen is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Werklocaties. De aanpak heeft als doel om in 2030 minimaal 50% CO2 reductie op bedrijfsterreinniveau te realiseren door Energiebesparing van gebouwen, productieprocessen en door opwek en hergebruik van energie. Dit wordt gedaan door ondernemers op bedrijventerreinen te stimuleren om te investeren in verduurzaming van hun pand(en) en bedrijfsprocessen.<br><br>De aanpak omvat de volgende onderdelen: het uitvoeren van een Energie Potentieel scan van het gebied, het maken van een data-analyse en plan van aanpak, het opzetten van een actiegericht platform voor verduurzaming en maatwerkadviezen voor ondernemers. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de bestaande gemeentelijke subsidieregeling "Energievouchers voor ondernemers".<br><br>Met deze middelen kunnen twee extra terreinen worden opgepakt. |          |        |            |
| Gebied               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |            |
| Planning             | tot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          | Fase   | Uitvoering |
| Dekking              | ET                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Gemeente | Derden | Totaal     |
|                      | (overig)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |        |            |
|                      | 800                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0        | 0      | 800        |
| Toelichting          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |        |            |

Toelichting In 2022 zijn voor 10 bedrijventerreinen een Energiepotentieel scan uitgevoerd. Deze geeft  
Uitvoering inzicht in het energieverbruik en het besparingspotentieel. Aanvullend is op de  
(inhoudelijk) bedrijventerreinen Ommoord en Hoek van Holland een collectieve aanpak verduurzaming  
opgestart. In 2023 zullen op beide terreinen energiebesparende maatregelen worden  
uitgevoerd, waarvoor ook provinciale subsidie is toegekend.

Toelichting Nvt  
Verschil realisatie  
- begroting  
(financieel)

Bedrag 10  
herbestemming

Toelichting Vanwege het afronden van het ETB zal het restantbudget vrijvallen in het  
herbestemming Energietransitiebudget (ETB) en beschikbaar komen in het Duurzaamheidstransitiebudget  
(DTB).

|                            |     |   |     |     |   |     |        |                |           |            |          |                  |
|----------------------------|-----|---|-----|-----|---|-----|--------|----------------|-----------|------------|----------|------------------|
| ET -                       | 610 | 0 | 250 | 250 | 0 | 360 | Budget | Realisatie t/m | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant per 1-1- |
| Energietransitiefonds voor |     |   |     |     |   |     | ET     | 2021           | 2022      | 2022       |          | 2023             |
| particulieren, VVE's, MKB  |     |   |     |     |   |     |        |                |           |            |          |                  |

ET - 610 0 250 250 0 360  
Energietransitiefonds  
voor particulieren,  
VVE's, MKB

**Algemene  
informatie**

Project omschrijving Het energietransitie leenfonds is een financierings-instrument van de gemeente. In 2021  
zijn de energietransitieleningen die bedoeld zijn voor een pandverduurzaming en -  
verbetering, beschikbaar en bekend gemaakt via de Power voor Rotterdam campagne.  
• Sinds april 2021 kunnen de particulieren woningeigenaren een lening aanvragen.  
• Sinds juni 2021 kunnen VVE's , kleine bedrijven en maatschappelijke organisaties een  
lening aanvragen.  
Dit heeft tot half juni 2022 geleid voor ongeveer 200 ingediende aanvragen, waarvan 40  
momenteel in behandeling zijn en 100 aanvragen zijn toegekend. Daarvan zijn 100 leningen  
in gebruik. Het toegekende energietransitiebudget is benut om de aanvragen te behandelen  
en de leningen bekend te maken in de stad.

Gebied Rotterdam

Planning 2020 tot 2024 Fase Uitvoering

|         |     |          |        |        |
|---------|-----|----------|--------|--------|
| Dekking | ET  | Gemeente | Derden | Totaal |
|         |     | (overig) |        |        |
|         | 800 | 0        | 0      | 800    |

| Toelichting              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|---------|--------|-----------|------------|-----------|------------|----------|--------------|
| Toelichting              | Tot eind 2022 zijn er totaal ongeveer 350 aanvragen ontvangen en/of behandeld, waarvan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Uitvoering               | ongeveer 160 zijn toegekend. Naast het behandelen van de aanvragen en het vergroten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| (inhoudelijk)            | van de bekendheid hebben wij in 2022 ook gewerkt aan het verbeteringen van de leningen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
|                          | zodat deze laagdrempelig en aantrekkelijk voor de Rotterdammers blijven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
|                          | Communicatiematerialen zijn ook ontwikkeld en beschikbaar gesteld om de benodigde                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
|                          | voorbereiding voor een lening aanvraag te verduidelijken en zodoende de aanvragers te                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
|                          | ondersteunen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Toelichting Verschil     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            | Nvt      |              |
| realisatie - begroting   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| (financieel)             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Bedrag                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            | Nvt      |              |
| herbestemming            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Toelichting              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            | Nvt      |              |
| herbestemming            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| ET - Energiearmoede      | 1.234                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0      | 1.234  | 549    | -684    | 684    | Budget ET | Realisatie | Begroting | Realisatie | Verschil | Restant      |
| bestrijden door coaching |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        | t/m 2021  | 2022       | 2022      |            |          | per 1-1-2023 |
| Energietransitie         | 64.180                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |           |            |           |            |          |              |
| ET -                     | 1.234                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0      | 1.234  | 549    | -684    | 684    |           |            |           |            |          |              |
| Energiearmoede           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| bestrijden door          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| coaching                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Algemene informatie      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| Project                  | Doel van het project is het tegengaan van energiearmoede bij Rotterdamse huishoudens met                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |
| omschrijving             | <p>een smalle beurs, dit zijn 100.000 huishoudens met een inkomen tot 140% van het Sociaal Minimum Inkomen. De aanpak die hiervoor wordt gevolgd is een combinatie van het uitreiken van 32.000 energiebespaarboxen, met voor een deel daarvan een concreet aanbod voor hulp aan huis of energiecoaching. Het project maakt hierbij gebruik van de energiebespaarboxen van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW). Dit zijn boxen met een aantal kleine energiebesparende maatregelen (douchekop, ledlampen, tochtstrips). Deze zijn boxen worden gefinancierd voor het Rijk.</p> <p>De gemeente werkt hierbij samen met lokale partners in de wijken. Zij organiseren kleinschalige evenementen om 15.000 boxen uit te delen (markten, bijeenkomsten op scholen, in kerken, moskeeën, buurthuizen, etc.) De overige 17.000 boxen worden 'gewoon' opgehaald bij Huizen van de Wijk (geen onderdeel van dit project).</p> <p>Doelstelling is dat 585 huishoudens aan huis worden geholpen door een energiekluister of energiecoach, zowel met het monteren van energiebesparende maatregelen als met inzicht in</p> |        |        |        |         |        |           |            |           |            |          |              |

gedrag rond energieverbruik. Hierdoor gaan deze huishoudens direct minder energie gaan  
verbruiken en zijn daarmee minder geld kwijt aan hun energierekening.

|               |                                                                                                |          |        |                 |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|-----------------|
| Gebied        |                                                                                                |          |        |                 |
| Planning      | tot                                                                                            |          |        | Fase Uitvoering |
| Dekking       | ET                                                                                             | Gemeente | Derden | Totaal          |
| (overig)      |                                                                                                |          |        |                 |
|               | 800                                                                                            | 0        | 0      | 800             |
| Toelichting   |                                                                                                |          |        |                 |
| Toelichting   | De uitvoering is volledig conform plan uitgevoerd: 15.000 boxen uitgedeeld op evenementen en   |          |        |                 |
| Uitvoering    | 585 keer aan huis coaching.                                                                    |          |        |                 |
| (inhoudelijk) |                                                                                                |          |        |                 |
| Toelichting   | Totaal was € 1.233.500 begroot. € 750.000 + € 213.500 + € 270.000                              |          |        |                 |
| Verschil      | - Voor RMC was € 750.000 euro begroot; dit is bijna € 450.000 geworden, na de uitwerking van   |          |        |                 |
| realisatie -  | de offerte van RMC, incl Duurzame Diva en Veenman+.                                            |          |        |                 |
| begroting     | - Voor Huisbezoek of Coaching was € 213.500 begroot. Dat is ook uitgegeven. Dit is ten laste   |          |        |                 |
| (financieel)  | van RREW (rijk) gebracht. Zo is zo veel mogelijk van de rijkssubsidie verantwoord. Alle kosten |          |        |                 |
|               | van Samen010/Energiebank zijn 'verhuisd' naar RREW en alleen restant van WijkEnergieWerk       |          |        |                 |
|               | staat nog op ETB. (€ 39.802)                                                                   |          |        |                 |
|               | - Voor organisatie/ campagne/ etc. kosten EN projectleiding was € 270.000 begroot:             |          |        |                 |
|               | Projectleiding is voor het grootste deel intern gegaan (mensen van PPMO). De rest was zeer     |          |        |                 |
|               | grof ingeschat.                                                                                |          |        |                 |
| Bedrag        |                                                                                                |          |        | 684             |
| herbestemming |                                                                                                |          |        |                 |
| Toelichting   | Vanwege het afronden van het                                                                   |          |        |                 |
| herbestemming | ETB zal het restantbudget                                                                      |          |        |                 |
|               | vrijvallen in het                                                                              |          |        |                 |
|               | Energietransitiebudget (ETB)                                                                   |          |        |                 |
|               | en beschikbaar komen in het                                                                    |          |        |                 |
|               | Duurzaamheidstransitiebudget                                                                   |          |        |                 |
|               | (DTB).                                                                                         |          |        |                 |

|        |        |        |        |        |         |        |
|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|
| Totaal | 64.180 | 21.826 | 26.013 | 15.548 | -10.465 | 26.806 |
|--------|--------|--------|--------|--------|---------|--------|

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.

### Toelichting verloopstaatVermogensspecificatie voorzieningen

| Voorzieningen                                                    | 31-12-2021     | Correctie     | Toevoeging    | Aanwending    | Vrijval       | 31-12-2022     |
|------------------------------------------------------------------|----------------|---------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Verliesvoorziening Grondexploitaties                             | 42.126         | 26.371        | 0             | 0             | 0             | 68.498         |
| Voorziening Pensioenen Bestuurders                               | 52.256         | 0             | 1.600         | 1.641         | 9.821         | 42.394         |
| Voorziening Verzekeringen                                        | 3.852          | 0             | 1.489         | 1.313         | 880           | 3.147          |
| Voorziening Naheffingsaanslag BTW compensatiefonds gratis OV 65+ | 2.663          | 0             | 0             | 0             | 0             | 2.663          |
| Voorziening Leges Leidingen                                      | 905            | 0             | 1.545         | 0             | 905           | 1.545          |
| Voorziening Pensioenvoorziening Ex Raadsleden                    | 433            | 0             | 1.077         | 10            | 0             | 1.500          |
| Voorziening Beheer en Onderhoud N209                             | 556            | 0             | 0             | 46            | 0             | 510            |
| Voorziening Bomenfonds                                           | 35             | 0             | 0             | 0             | 0             | 35             |
| Voorziening Vennootschapsbelasting                               | 1.161          | 0             | 0             | 1.161         | 0             | 0              |
| Voorziening Vervangingsinvesteringen Riolerings                  | -              | 0             | 33.605        | 33.605        | 0             | 0              |
| Voorziening Belastinggeschillen                                  | 259            | 0             | 0             | 0             | 259           | 0              |
| <b>Totaal Voorzieningen</b>                                      | <b>104.246</b> | <b>26.371</b> | <b>39.316</b> | <b>37.776</b> | <b>11.866</b> | <b>120.291</b> |

### Toelichting verloopstaat

Hieronder volgt een toelichting van de voorzieningen met een eindsaldo groter dan € 5 mln.

Een nadere toelichting op de voorzieningen is terug te vinden in de hierop volgende paragraaf:  
Vermogensspecificaties voorzieningen

#### **Verliesvoorziening Grondexploitaties**

In de BBV-notitie grondexploitaties die in 2019 is uitgebracht is een aanscherping aangebracht in de manier waarop de verliesvoorziening grondexploitaties in de balans moet worden verwerkt. Vanaf 2019 moet de waardecorrectie slechts tot de boekwaarde van de negatieve grondexploitaties op de balans worden opgenomen. Het surplus moet als voorziening onder de passiva worden verantwoord.

## Voorziening Pensioenen Bestuurders

De voorziening is gevormd om over voldoende vermogen te beschikken om aan de (toekomstige) pensioenverplichtingen van het college van B&W en politiek ambtsdragers van Gebied en ex deelgemeenten te kunnen voldoen. De hoogte van de voorziening is conform de berekening van een externe deskundige.

## Vermogensspecificatie voorzieningen

[Vermogensspecificatie voorzieningen](#)

## Vermogensspecificaties voorzieningen

Pagina 244

## Vermogensspecificaties voorzieningen

Hieronder het overzicht van de voorzieningen van de gemeente Rotterdam. Door op het informatie-icoontje te klikken krijg je de verloopstaat en een algemene toelichting over de betreffende voorziening. Daarnaast worden de mutaties aan de voorziening en afwijkingen tussen de begroting en realisatie toegelicht.

| Realisatie                 | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
|----------------------------|------------|------------|------------|---------|------------|
| Voorzieningen              | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |
| Bestuur en Dienstverlening | 52.689     | 2.677      | 1.651      | 9.821   | 43.894     |
| Voorziening Pensioenen     | 52.256     | 1.600      | 1.641      | 9.821   | 42.394     |
| Bestuurders                |            |            |            |         |            |

| Realisatie Voorzieningen   | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
|----------------------------|------------|------------|------------|---------|------------|
|                            | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |
| Bestuur en Dienstverlening | 52.689     | 2.677      | 1.651      | 9.821   | 43.894     |
| Voorziening Pensioenen     | 52.256     | 1.600      | 1.641      | 9.821   | 42.394     |
| Bestuurders                |            |            |            |         |            |

| Verloopstaat Voorziening | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
|--------------------------|------------|------------|------------|---------|------------|
| Pensioenen Bestuurders   | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |

(samenvoeging van de

voorziening Pensioenen  
bestuurders en voorziening  
pensioenen gebieden)

|                                  |        |       |       |       |        |
|----------------------------------|--------|-------|-------|-------|--------|
| Realisatie 2022                  | 52.256 | 1.600 | 1.641 | 9.821 | 42.394 |
| Begroting 2022                   | 52.256 | 1.600 | 1.600 | 8.000 | 44.256 |
| Verschil Realisatie en Begroting | 0      | 0     | 41    | 1.821 | -1.862 |

#### Toelichting Voorziening

Ingesteld per: 1-1-2014

Eindigt per: Geen einddatum bepaald

Doel Voorziening: Het beschikken over voldoende vermogen om aan de (toekomstige) pensioenverplichtingen van (oud)politiek ambtsdragers van het college van B&W, Gebied en ex deelgemeenten te kunnen voldoen.

Toelichting Realisatie 2022: De realisatie van de vrijval van de Voorziening Pensioenen Bestuurders is op basis van de actuariële waardeberekening door de pensioenuitvoerder uitgekomen op € 9,8 mln. De vrijval is veroorzaakt door de sterk gestegen rente.

Toelichting Verschil Bij de tussentijdse berekening in 2022 voor de benodigde hoogte van de voorziening Realisatie - Begroting 2022: is uitgegaan van een vrijval van € 8 mln. Door de in 2022 verder gestegen rente is de vrijval uiteindelijk uitgekomen op een bedrag van € 9,8 mln. Derhalve een verschil van € 1,8 mln.

|                                   |     |       |    |   |       |                                   |            |            |            |         |            |
|-----------------------------------|-----|-------|----|---|-------|-----------------------------------|------------|------------|------------|---------|------------|
| Voorziening                       | 433 | 1.077 | 10 | 0 | 1.500 | Realisatie                        | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
| Pensioenvoorziening ex raadsleden |     |       |    |   |       | Voorzieningen                     | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |
|                                   |     |       |    |   |       | Bestuur en Dienstverlening        | 52.689     | 2.677      | 1.651      | 9.821   | 43.894     |
|                                   |     |       |    |   |       | Voorziening                       | 433        | 1.077      | 10         | 0       | 1.500      |
|                                   |     |       |    |   |       | Pensioenvoorziening ex raadsleden |            |            |            |         |            |
|                                   |     |       |    |   |       | Verloopstaat                      | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
|                                   |     |       |    |   |       | Voorziening                       | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |
|                                   |     |       |    |   |       | Pensioenvoorziening ex raadsleden |            |            |            |         |            |
|                                   |     |       |    |   |       | Realisatie 2022                   | 433        | 1.077      | 10         | 0       | 1.500      |
|                                   |     |       |    |   |       | Begroting 2022                    | 433        | 1.098      | 0          | 1.300   | 231        |
|                                   |     |       |    |   |       | Verschil Realisatie en Begroting  | 0          | -21        | 10         | -1.300  | 1.269      |
|                                   |     |       |    |   |       | Toelichting Voorziening           |            |            |            |         |            |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ingesteld per:                                    | 1-1-2015                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Eindigt per:                                      | Geen einddatum bepaald                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Doel Voorziening:                                 | Het dekken van de verplichtingen voortkomend uit pensioenrechten voor de nieuwe raadsleden (vanaf eind maart 2014).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting Realisatie 2022:                      | De realisatie van de toevoegingen betreft € 1,08 mln opbrengst voor de afkoop van pensioenpolissen bij de pensioenverzekeraar. De aanwending van € 10.000 betreft een afkoop van een individuele pensioenpolis door een verzekerde.                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting 2022: | Het verschil van € 21.000 bij de toevoeging is ontstaan doordat de inschatting van de opbrengst van de afkoop polissen bij de Pensioenverzekeraar iets lager uitviel dan ingeschat. Een afkoop van een polis door een verzekerde is niet in te schatten, vandaar een verschil van € 10.000 bij de aanwending. De begrote vrijval van € 900.000 benodigd voor de aankoop van nieuwe polissen, alsmede de begrote vrijval van € 400 ten gunste van het resultaat zijn niet afgerond in 2022 en schuiven door naar het boekjaar 2023. |

|          |       |       |       |       |       |
|----------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Overhead | 4.110 | 1.489 | 1.313 | 1.140 | 3.147 |
|----------|-------|-------|-------|-------|-------|

|               |       |       |       |     |       |
|---------------|-------|-------|-------|-----|-------|
| Voorziening   | 3.851 | 1.489 | 1.313 | 880 | 3.147 |
| Verzekeringen |       |       |       |     |       |

|                      |                   |                   |                   |                |                   |
|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| <b>Realisatie</b>    | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>Voorzieningen</b> | <b>1-1-2022</b>   |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |

|          |       |       |       |       |       |
|----------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Overhead | 4.110 | 1.489 | 1.313 | 1.140 | 3.147 |
|----------|-------|-------|-------|-------|-------|

|             |       |       |       |     |       |
|-------------|-------|-------|-------|-----|-------|
| Voorziening | 3.851 | 1.489 | 1.313 | 880 | 3.147 |
|-------------|-------|-------|-------|-----|-------|

|               |  |  |  |  |  |
|---------------|--|--|--|--|--|
| Verzekeringen |  |  |  |  |  |
|---------------|--|--|--|--|--|

|                      |                   |                   |                   |                |                   |
|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| <b>Verloopstaat</b>  | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>Voorziening</b>   | <b>1-1-2022</b>   |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |
| <b>Verzekeringen</b> |                   |                   |                   |                |                   |

|                 |       |       |       |     |       |
|-----------------|-------|-------|-------|-----|-------|
| Realisatie 2022 | 3.851 | 1.489 | 1.313 | 880 | 3.147 |
|-----------------|-------|-------|-------|-----|-------|

|                |       |     |     |     |       |
|----------------|-------|-----|-----|-----|-------|
| Begroting 2022 | 3.851 | 967 | 742 | 225 | 3.851 |
|----------------|-------|-----|-----|-----|-------|

|          |   |     |     |     |      |
|----------|---|-----|-----|-----|------|
| Verschil | 0 | 522 | 571 | 655 | -705 |
|----------|---|-----|-----|-----|------|

|               |  |  |  |  |  |
|---------------|--|--|--|--|--|
| Realisatie en |  |  |  |  |  |
|---------------|--|--|--|--|--|

|           |  |  |  |  |  |
|-----------|--|--|--|--|--|
| Begroting |  |  |  |  |  |
|-----------|--|--|--|--|--|

|                    |  |  |  |  |  |
|--------------------|--|--|--|--|--|
| <b>Toelichting</b> |  |  |  |  |  |
| <b>Voorziening</b> |  |  |  |  |  |

|                |          |
|----------------|----------|
| Ingesteld per: | 1-1-2005 |
|----------------|----------|

|              |                        |
|--------------|------------------------|
| Eindigt per: | Geen einddatum bepaald |
|--------------|------------------------|

|                   |                                                                 |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Doel Voorziening: | Het stellen van zekerheden bij de afdoening van schadegevallen. |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------|

|                  |                                                                                                                                                  |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting      | Door ontwikkelingen in onderhanden schadedossiers worden toevoegingen gedaan aan de                                                              |
| Realisatie 2022: | voorziening. Afwikkeling van schades gebeurt door aanwending van de voorziening. Neerwaarts bijgestelde, of afgewezen claims leiden tot vrijval. |

|             |                                                                                          |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toelichting | De omvang van de schadeportefeuille en het verloop in de onderliggende dossiers, zijn op |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                                                                                      |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Verschil | voorhand moeilijk te voorspellen. De mutaties in de voorziening volgen de werkelijke |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------|

Realisatie - ontwikkelingen van schades en de afwikkeling daarvan.

Begroting 2022:

|                     |     |   |   |     |   |                      |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|---------------------|-----|---|---|-----|---|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|---------|------------------------|
| Voorziening         | 259 | 0 | 0 | 259 | 0 | Realisatie           | Beginstand                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand              |
| Belastinggeschillen |     |   |   |     |   | Voorzieningen        | 1-1-2022                                                                                                                                                                                                    |            |            |         | 31-12-2022             |
|                     |     |   |   |     |   | Overhead             | 4.110                                                                                                                                                                                                       | 1.489      | 1.313      | 1.140   | 3.147                  |
|                     |     |   |   |     |   | Voorziening          | 259                                                                                                                                                                                                         | 0          | 0          | 259     | 0                      |
|                     |     |   |   |     |   | Belastinggeschillen  |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Verloopstaat         | Beginstand                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand              |
|                     |     |   |   |     |   | Voorziening          | 1-1-2022                                                                                                                                                                                                    |            |            |         | 31-12-2022             |
|                     |     |   |   |     |   | Belastinggeschillen  |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Realisatie 2022      | 259                                                                                                                                                                                                         | 0          | 0          | 259     | 0                      |
|                     |     |   |   |     |   | Begroting 2022       | 259                                                                                                                                                                                                         | 0          | 0          | 259     | 0                      |
|                     |     |   |   |     |   | Verschil Realisatie  | 0                                                                                                                                                                                                           | 0          | 0          | 0       | 0                      |
|                     |     |   |   |     |   | en Begroting         |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Toelichting          |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Voorziening          |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Ingesteld per:       |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         | 1-1-2001               |
|                     |     |   |   |     |   | Eindigt per:         |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         | Geen einddatum bepaald |
|                     |     |   |   |     |   | Doel Voorziening:    | Het volledig afdekken van risico's in de toepassing van de werktuigenvrijstelling van enkele industriële complexen en risico's als gevolg van de lopende procedure omtrent de precario-en reclamebelasting. |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Toelichting          | De voorziening Belastinggeschillen betreft een voorziening inzake een geschil met                                                                                                                           |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Realisatie 2022:     | belastingplichtige Lindegas BV. Op 24-06-2022 heeft de Hoge Raad het beroep op cassatie ongegrond verklaard.                                                                                                |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Toelichting Verschil | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                        |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Realisatie -         |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |
|                     |     |   |   |     |   | Begroting 2022:      |                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                        |

|                          |       |        |        |     |       |                          |            |            |            |         |            |
|--------------------------|-------|--------|--------|-----|-------|--------------------------|------------|------------|------------|---------|------------|
| Beheer van de stad       | 1.496 | 35.149 | 33.651 | 905 | 2.089 |                          |            |            |            |         |            |
| Voorziening              | 0     | 33.605 | 33.605 | 0   | 0     | Realisatie Voorzieningen | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
| Vervangingsinvesteringen |       |        |        |     |       |                          | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |
| riolering                |       |        |        |     |       | Beheer van de stad       | 1.496      | 35.149     | 33.651     | 905     | 2.089      |
|                          |       |        |        |     |       | Voorziening              | 0          | 33.605     | 33.605     | 0       | 0          |
|                          |       |        |        |     |       | Vervangingsinvesteringen |            |            |            |         |            |
|                          |       |        |        |     |       | riolering                |            |            |            |         |            |
|                          |       |        |        |     |       | Verloopstaat Voorziening | Beginstand | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
|                          |       |        |        |     |       | Vervangingsinvesteringen | 1-1-2022   |            |            |         | 31-12-2022 |

**riolering**

|                                  |   |        |        |   |   |
|----------------------------------|---|--------|--------|---|---|
| Realisatie 2022                  | 0 | 33.605 | 33.605 | 0 | 0 |
| Begroting 2022                   | 0 | 32.687 | 32.687 | 0 | 0 |
| Verschil Realisatie en Begroting | 0 | 918    | 918    | 0 | 0 |

**Toelichting Voorziening**

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ingesteld per:                                    | 1-1-2007                                                                                                                                                                                                                 |
| Eindigt per:                                      | Geen einddatum bepaald                                                                                                                                                                                                   |
| Doel Voorziening:                                 | De voorziening dekt de kosten van vervangingen van riolen                                                                                                                                                                |
| Toelichting Realisatie 2022:                      | Het jaarlijkse spaarbedrag binnen de rioolheffing wordt aangewend ter dekking van de investeringsuitgaven aan de rioolvervanging. De begrote toevoeging is volledig afgeboekt op de vervangingsinvesteringen van riolen. |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting 2022: | Een positief exploitatieresultaat heeft geleid tot een hogere toevoeging aan de voorziening. Deze extra toevoeging is volledig afgeboekt op de vervangingsinvesteringen van riolen.                                      |

|                                  |     |       |   |     |       |                          |                                                                                                                                                                |            |            |         |            |
|----------------------------------|-----|-------|---|-----|-------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|---------|------------|
| Voorziening Leges                | 905 | 1.545 | 0 | 905 | 1.545 | Realisatie Voorzieningen | Beginstand                                                                                                                                                     | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
| Leidingen                        |     |       |   |     |       |                          | 1-1-2022                                                                                                                                                       |            |            |         | 31-12-2022 |
| Beheer van de stad               |     |       |   |     |       |                          | 1.496                                                                                                                                                          | 35.149     | 33.651     | 905     | 2.089      |
| Voorziening Leges                |     |       |   |     |       |                          | 905                                                                                                                                                            | 1.545      | 0          | 905     | 1.545      |
| Leidingen                        |     |       |   |     |       |                          |                                                                                                                                                                |            |            |         |            |
| Verloopstaat                     |     |       |   |     |       |                          | Beginstand                                                                                                                                                     | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand  |
| Voorziening Leges                |     |       |   |     |       |                          | 1-1-2022                                                                                                                                                       |            |            |         | 31-12-2022 |
| Leidingen                        |     |       |   |     |       |                          |                                                                                                                                                                |            |            |         |            |
| Realisatie 2022                  |     |       |   |     |       |                          | 905                                                                                                                                                            | 1.545      | 0          | 905     | 1.545      |
| Begroting 2022                   |     |       |   |     |       |                          | 905                                                                                                                                                            | 905        | 0          | 905     | 905        |
| Verschil Realisatie en Begroting |     |       |   |     |       |                          | 0                                                                                                                                                              | 640        | 0          | 0       | 640        |
| Toelichting Voorziening          |     |       |   |     |       |                          |                                                                                                                                                                |            |            |         |            |
| Ingesteld per:                   |     |       |   |     |       |                          | 31-12-2013                                                                                                                                                     |            |            |         |            |
| Eindigt per:                     |     |       |   |     |       |                          | Geen einddatum bepaald                                                                                                                                         |            |            |         |            |
| Doel Voorziening:                |     |       |   |     |       |                          | De vooruitontvangen opbrengsten van derden waarbij de kosten met een specifiek doel in een volgend jaar worden gemaakt.                                        |            |            |         |            |
| Toelichting Realisatie 2022:     |     |       |   |     |       |                          | De vrijval is in maart 2022 geboekt. De toevoeging is eind 2022 opgevoerd. De toevoeging betreft de in 2022 ingediende aanvragen die nog niet zijn uitgevoerd. |            |            |         |            |
| Toelichting Verschil             |     |       |   |     |       |                          | De begroting is gelijk aan de toevoeging van het voorgaande jaar. De werkelijke                                                                                |            |            |         |            |

2022:

|                                             |     |   |    |   |     |                                             |                                                                                                                             |                   |                   |                |                      |
|---------------------------------------------|-----|---|----|---|-----|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|----------------|----------------------|
| Voorziening Bomenfonds                      | 35  | 0 | 0  | 0 | 35  |                                             |                                                                                                                             |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Realisatie Voorzieningen</b>             | <b>Beginstand</b>                                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
|                                             |     |   |    |   |     |                                             | <b>1-1-2022</b>                                                                                                             |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                                             |     |   |    |   |     | Beheer van de stad                          | 1.496                                                                                                                       | 35.149            | 33.651            | 905            | 2.089                |
|                                             |     |   |    |   |     | Voorziening Bomenfonds                      | 35                                                                                                                          | 0                 | 0                 | 0              | 35                   |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Verloopstaat Voorziening</b>             | <b>Beginstand</b>                                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Bomenfonds</b>                           | <b>1-1-2022</b>                                                                                                             |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                                             |     |   |    |   |     | Realisatie 2022                             | 35                                                                                                                          | 0                 | 0                 | 0              | 35                   |
|                                             |     |   |    |   |     | Begroting 2022                              | 35                                                                                                                          | 0                 | 0                 | 0              | 35                   |
|                                             |     |   |    |   |     | Verschil Realisatie en Begroting            | 0                                                                                                                           | 0                 | 0                 | 0              | 0                    |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Toelichting Voorziening</b>              |                                                                                                                             |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Ingesteld per:                              | 31-12-2016                                                                                                                  |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Eindigt per:                                | Geen einddatum bepaald                                                                                                      |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Doel Voorziening:                           | De voorziening is bedoeld voor het herplanten van bomen en is gevormd door éénmalige afkoop van herplantplicht door derden. |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Toelichting Realisatie 2022:                | In 2022 zijn geen projecten uitgevoerd ten laste van de voorziening.                                                        |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Toelichting Verschil Realisatie             |                                                                                                                             |                   |                   |                | Niet van toepassing. |
|                                             |     |   |    |   |     | - Begroting 2022:                           |                                                                                                                             |                   |                   |                |                      |
| Voorziening Afkoop beheer en onderhoud N209 | 556 | 0 | 46 | 0 | 510 | <b>Realisatie Voorzieningen</b>             | <b>Beginstand</b>                                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
|                                             |     |   |    |   |     |                                             | <b>1-1-2022</b>                                                                                                             |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                                             |     |   |    |   |     | Beheer van de stad                          | 1.496                                                                                                                       | 35.149            | 33.651            | 905            | 2.089                |
|                                             |     |   |    |   |     | Voorziening Afkoop beheer en onderhoud N209 | 556                                                                                                                         | 0                 | 46                | 0              | 510                  |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Verloopstaat Voorziening</b>             | <b>Beginstand</b>                                                                                                           | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>     |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Afkoop beheer en onderhoud N209</b>      | <b>1-1-2022</b>                                                                                                             |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b>    |
|                                             |     |   |    |   |     | Realisatie 2022                             | 556                                                                                                                         | 0                 | 46                | 0              | 510                  |
|                                             |     |   |    |   |     | Begroting 2022                              | 556                                                                                                                         | 0                 | 46                | 0              | 510                  |
|                                             |     |   |    |   |     | Verschil Realisatie en Begroting            | 0                                                                                                                           | 0                 | 0                 | 0              | 0                    |
|                                             |     |   |    |   |     | <b>Toelichting Voorziening</b>              |                                                                                                                             |                   |                   |                |                      |
|                                             |     |   |    |   |     | Ingesteld per:                              |                                                                                                                             |                   |                   |                | 1-7-2019             |
|                                             |     |   |    |   |     | Eindigt per:                                |                                                                                                                             |                   |                   |                | 31-12-2033           |

Doel Voorziening: Rotterdam neemt een deel van de N209 over van de Provincie Zuid Holland. Voor het beheer en onderhoud voor de komende 15 jaar heeft Rotterdam een bijdrage gekregen.

Toelichting Realisatie 2022: In 2022 is 1/15e deel van de afkoopsom aangewend.

Toelichting Verschil Realisatie Realisatie conform begroting.

- Begroting 2022:

|                                       |        |        |       |   |        |
|---------------------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Stedelijke inrichting en ontwikkeling | 45.951 | 26.370 | 1.161 | 0 | 71.161 |
|---------------------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                    |        |        |   |   |        |
|--------------------|--------|--------|---|---|--------|
| Verliesvoorziening | 42.127 | 26.370 | 0 | 0 | 68.497 |
| Grondexploitaties  |        |        |   |   |        |

|                      |                   |                   |                   |                |                   |
|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| <b>Realisatie</b>    | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>Voorzieningen</b> | <b>1-1-2022</b>   |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |

|                                       |        |        |       |   |        |
|---------------------------------------|--------|--------|-------|---|--------|
| Stedelijke inrichting en ontwikkeling | 45.951 | 26.370 | 1.161 | 0 | 71.161 |
|---------------------------------------|--------|--------|-------|---|--------|

|                    |        |        |   |   |        |
|--------------------|--------|--------|---|---|--------|
| Verliesvoorziening | 42.127 | 26.370 | 0 | 0 | 68.497 |
|--------------------|--------|--------|---|---|--------|

Grondexploitaties

|                           |                   |                              |                   |                |                   |
|---------------------------|-------------------|------------------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| <b>Verloopstaat</b>       | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging/ correctie</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>verliesvoorziening</b> | <b>1-1-2022</b>   |                              |                   |                | <b>31-12-2022</b> |
| <b>Grondexploitaties</b>  |                   |                              |                   |                |                   |

|                 |        |        |   |   |        |
|-----------------|--------|--------|---|---|--------|
| Realisatie 2022 | 42.127 | 26.370 | 0 | 0 | 68.497 |
|-----------------|--------|--------|---|---|--------|

|                |        |   |   |   |        |
|----------------|--------|---|---|---|--------|
| Begroting 2022 | 42.127 | 0 | 0 | 0 | 42.127 |
|----------------|--------|---|---|---|--------|

|                     |   |        |   |   |        |
|---------------------|---|--------|---|---|--------|
| Verschil Realisatie | 0 | 26.370 | 0 | 0 | 26.370 |
|---------------------|---|--------|---|---|--------|

en Begroting

**Toelichting**

**Voorziening**

Ingesteld per: 31-12-2019

Eindigt per: Geen einddatum bepaald

Doel Voorziening: De verliesvoorziening grondexploitatie betreft de reclassificatie van de verliesvoorziening conform de voorschriften van de BBV. In de BBV-notitie grondexploitaties die in 2019 is uitgebracht is een aanscherping aangebracht in de manier waarop de verliesvoorziening grondexploitaties in de balans moet worden verwerkt. Vanaf 2019 moet de waardecorrectie slechts tot de boekwaarde van de negatieve grondexploitaties op de balans worden opgenomen. Het surplus moet als voorziening onder de passiva worden opgenomen.

Toelichting Het betreft hier de reclassificatie van de verliesvoorziening conform de voorschriften van de Realisatie 2022: BBV

Toelichting Verschil Niet van toepassing.

Realisatie -

Begroting 2022:

|             |       |   |   |   |       |
|-------------|-------|---|---|---|-------|
| Voorziening | 2.663 | 0 | 0 | 0 | 2.663 |
|-------------|-------|---|---|---|-------|

naheffingsaanslag BTW  
compensatiefonds gratis  
OV 65+

| Realisatie                            | Beginstand                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Toevoeging        | Aanwending        | Vrijval        | Eindstand         |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| <b>Voorzieningen</b>                  | <b>1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |
| Stedelijke inrichting en ontwikkeling | 45.951                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 26.370            | 1.161             | 0              | 71.161            |
| Voorziening                           | 2.663                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 | 0                 | 0              | 2.663             |
| naheffingsaanslag                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| BTW                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| compensatiefonds                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| gratis OV 65+                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| <b>Voorziening</b>                    | <b>Beginstand</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| <b>naheffingsaanslag</b>              | <b>1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |
| <b>BTW</b>                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| <b>compensatiefonds</b>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| <b>gratis OV 65+</b>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| Realisatie 2022                       | 2.663                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 | 0                 | 0              | 2.663             |
| Begroting 2022                        | 2.663                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0                 | 0                 | 0              | 2.663             |
| Verschil Realisatie en Begroting      | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0                 | 0                 | 0              | 0                 |
| <b>Toelichting</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| <b>Voorziening</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| Ingesteld per:                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                | 1-12-2021         |
| Eindigt per:                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                | Geen einddatum    |
| Doel Voorziening:                     | De Belastingdienst heeft in het verleden de teruggave van btw (via het Btw-compensatiefonds) voor vrij reizen voor AOW-gerechtigden - toen nog gratis OV voor 65+'ers - goedgekeurd. In de loop van 2015 heeft zij haar standpunt gewijzigd en dit aan de gemeente kenbaar gemaakt. De Belastingdienst stelt dat deze btw niet voor teruggave in aanmerking komt, omdat de gemeente niet de afnemer is van de prestatie en dat het om een verstrekking aan individuen gaat. Hierbij is aangegeven dat dit standpunt geldt vanaf 1 januari 2016. |                   |                   |                |                   |
| Toelichting                           | Geen teruggaaf via Btw-compensatiefonds. Nog in afwachting van standpuntbepaling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |                   |                |                   |
| Realisatie 2022:                      | belastingdienst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |                   |                |                   |
| Toelichting Verschil                  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                   |                |                   |
| Realisatie -                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |
| Begroting 2022:                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                   |                |                   |

|                                       |        |        |       |   |        |                                 |                   |                   |                   |                |                   |
|---------------------------------------|--------|--------|-------|---|--------|---------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| Voorziening                           | 1.161  | 0      | 1.161 | 0 | 0      | <b>Realisatie Voorzieningen</b> | <b>Beginstand</b> | <b>Toevoeging</b> | <b>Aanwending</b> | <b>Vrijval</b> | <b>Eindstand</b>  |
| Vennootschapsbelasting                |        |        |       |   |        |                                 | <b>1-1-2022</b>   |                   |                   |                | <b>31-12-2022</b> |
| Stedelijke inrichting en ontwikkeling | 45.951 | 26.370 | 1.161 | 0 | 71.161 |                                 |                   |                   |                   |                |                   |
| Voorziening                           | 1.161  | 0      | 1.161 | 0 | 0      |                                 |                   |                   |                   |                |                   |

# Vennootschapsbelasting

| Verloopstaat                                      | Beginstand                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Toevoeging | Aanwending | Vrijval | Eindstand         |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|---------|-------------------|
| <b>Voorziening</b>                                | <b>1-1-2022</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |            |         | <b>31-12-2022</b> |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                   |
| Realisatie 2022                                   | 1.161                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0          | 1.161      | 0       | 0                 |
| Begroting 2022                                    | 1.161                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1.148      | 0          | 0       | 2.310             |
| Verschil Realisatie en Begroting                  | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -1.148     | 1.161      | 0       | -2.309            |
| <b>Toelichting Voorziening</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |            |         |                   |
| Ingesteld per:                                    | 1-1-2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |            |         |                   |
| Eindigt per:                                      | Geen einddatum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |            |            |         |                   |
| Doel Voorziening:                                 | De voorziening is bedoeld ter dekking van de risico's als gevolg van aankondiging van de Rijksbelastingdienst dat zij de aangifte Vpb-lasten met ingang van heffingsjaar 2016 corrigeren. Dit betreft een correctie voor de activiteiten beschikbaar stellen van ruimte voor reclameuitingen en voor verhuur van de brandstofverkooppunten. |            |            |         |                   |
| Toelichting Realisatie 2022:                      | In het najaar van 2022 de definitieve aanslag ontvangen en is de voorziening hiervoor onttrokken.                                                                                                                                                                                                                                           |            |            |         |                   |
| Toelichting Verschil Realisatie - Begroting 2022: | Er is geen dotatie gevormd op de balans. Dit was namelijk niet meer nodig geacht, gezien de voorlopige aanslag reclame 2022 in het voorjaar van 2022 al betaald is aan de belastingdienst.                                                                                                                                                  |            |            |         |                   |

Totaal 104.246 65.686 37.776 11.866 120.291

## Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer Pagina 245

### Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

In de volgende tabel zijn de vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer opgenomen.

#### Toelichting verloopstaat

|                   | 1-1-2022 | Vermeerdering | Vermindering | 31-12-2022 | Rente: |
|-------------------|----------|---------------|--------------|------------|--------|
| Obligatieleningen | 55       | 0             | 0            | 54         | N.v.t. |
| Medium Term Notes | 42.500   | 0             | 8.500        | 34.000     | 72     |

|                                                        |                |                |               |                |               |
|--------------------------------------------------------|----------------|----------------|---------------|----------------|---------------|
| <b>Totaal obligatieleningen:</b>                       | <b>42.555</b>  | <b>0</b>       | <b>8.500</b>  | <b>34.054</b>  | <b>72</b>     |
| Binnenlandse banken en overige financiële instellingen | 445.871        | 50.000         | 16.268        | 479.603        | 13.158        |
| Openbare lichamen                                      | 75.000         | 50.000         | 0             | 125.000        | 1.475         |
| <b>Totaal onderhandse leningen</b>                     | <b>520.871</b> | <b>100.000</b> | <b>16.268</b> | <b>604.603</b> | <b>14.633</b> |
| Waarborgsommen                                         | 2.482          | 1.161          | 1.583         | 2.060          | N.v.t.        |
| Vooruit ontvangen afkoopsommen erfpacht                | 34.598         | 3.322          | 1.654         | 36.266         | N.v.t.        |
| <b>Totaal overige leningen</b>                         | <b>37.079</b>  | <b>4.483</b>   | <b>3.237</b>  | <b>38.326</b>  | <b>N.v.t.</b> |
| <b>Totaal vaste schulden</b>                           | <b>600.505</b> | <b>104.483</b> | <b>28.006</b> | <b>676.983</b> | <b>14.704</b> |

## Toelichting verloopstaat

*Indien van toepassing zijn per categorie de rentekosten opgenomen in de verloopstaat.*

De behoefte aan nieuwe financieringsmiddelen is afhankelijk van de ontwikkeling van de gemeentelijke investeringen in vaste activa en onderhanden werk, de ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen en de ontwikkeling van de bestaande in portefeuille opgenomen geldleningen.

### Obligatieleningen

#### *Obligatieleningen*

Tot in de jaren '50 van de vorige eeuw heeft de gemeente obligaties uitgegeven om in de financieringsbehoefte te voorzien. De rentecoupons op de obligaties zijn verlopen en er wordt dus geen rente meer uitbetaald. Een klein deel van de in het verleden uitgegeven obligaties is nog niet geïnd door de houders.

#### *Medium Term Notes*

Medium term Notes (MTN's) zijn waardepapieren die worden uitgegeven onder het MTN-programma Nederlandse Gemeenten dat wordt verzorgd door de Bank Nederlandse Gemeenten. In 2022 is € 8,5 mln afgelost.

### Onderhandse leningen

*Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:*

Bij de volgende banken en overige financiële instellingen zijn onderhandse leningen opgenomen:

|                             | 1-1-2022       | 31-12-2022     |
|-----------------------------|----------------|----------------|
| Bank Nederlandse Gemeenten  | 355.334        | 395.876        |
| Nederlandse Waterschapsbank | 90.538         | 83.727         |
| <b>Totaal</b>               | <b>445.871</b> | <b>479.603</b> |

***Onderhandse leningen van openbare lichamen:***

|                         | 1-1-2022      | 31-12-2022     |
|-------------------------|---------------|----------------|
| Provincie Gelderland    | 0             | 40.000         |
| Provincie Groningen     | 0             | 10.000         |
| Provincie Noord-Brabant | 75.000        | 75.000         |
| <b>Totaal</b>           | <b>75.000</b> | <b>125.000</b> |

**Overige leningen**

***Waarborgsommen***

Dit betreft ontvangen waarborgsommen bij woningen en bedrijfsmatig onroerend goed welke bij beëindiging van het huurcontract worden terugbetaald.

***Vooruit ontvangen afkoopsommen erfpacht***

De post vooruit ontvangen afkoopsommen erfpacht omvat het nog niet vrijgevallen deel van de vooruit ontvangen afkoopsommen uit hoofde van niet-eeuwigdurende erfpacht.

|                              |               |
|------------------------------|---------------|
| <b>1-1-2022</b>              | <b>34.598</b> |
| Toevoeging afkoopsommen 2022 | 3.322         |
| Vrijval / Verminderings 2022 | 1.654         |
| <b>Balans per 31-12-2022</b> | <b>36.266</b> |

# Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of korter

Pagina 246

## Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn de betalingsverplichtingen opgenomen die de gemeente binnen één jaar moet voldoen.

### Toelichting verloopstaat

| Kortlopende schulden                   | 31-12-2021     | 31-12-2022     |
|----------------------------------------|----------------|----------------|
| Kasgeldleningen                        | 425.000        | 60.000         |
| Banksaldi                              | 10.083         | 13.244         |
| Overige schulden                       | 120.542        | 147.584        |
| <b>Totaal netto-vlottende schulden</b> | <b>555.625</b> | <b>220.829</b> |

## Toelichting verloopstaat

De kasgeldleningen die zijn aangegaan geven de korte termijn financieringsbehoefte weer.

| Overige kasgeldleningen                                                               | 31-12-2021     | 31-12-2022    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------|---------------|
| Stichting Pensioenfonds Rail & OV                                                     | 100.000        | 50.000        |
| Achmea Investerings Management (A.I.M.) Lagere Overheden (LO) Kasgeldstortingen Fonds | 150.000        | 0             |
| Aegon Custody BV                                                                      | 125.000        | 0             |
| Zilveren Kruis                                                                        | 50.000         | 0             |
| <b>Totaal</b>                                                                         | <b>425.000</b> | <b>50.000</b> |

| Kasgeldleningen openbare lichamen | 31-12-2021 | 31-12-2022    |
|-----------------------------------|------------|---------------|
| Gemeente Almelo                   | 0          | 10.000        |
| <b>Totaal</b>                     | <b>0</b>   | <b>10.000</b> |

Het saldo van ontvangsten en betalingen bepalen de behoefte aan kasgeldleningen.

| <b>Banksaldi</b>                | <b>31-12-2021</b> | <b>31-12-2022</b> |
|---------------------------------|-------------------|-------------------|
| Betalingen onderweg/kruisposten | 10.868            | 14.077            |
| BNG                             | -785              | -832              |
| <b>Totaal</b>                   | <b>10.083</b>     | <b>13.244</b>     |

Het saldo betreft de betalingen onderweg naar de bank en de schuldpositie van bankrekeningnummers welke op naam staan van de gemeente Rotterdam.

| <b>Overige schulden</b>                                                                  | <b>31-12-2021</b> | <b>31-12-2022</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Na te betalen facturen                                                                   | 100.571           | 126.605           |
| Crediteuren Kredietbank                                                                  | 13.133            | 15.032            |
| Herziening gemeentefonds                                                                 | 3.187             | 3.780             |
| Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) en Zelfstandige regeling | 3.498             | 1.863             |
| Overige schulden < 5 mln                                                                 | 152               | 304               |
| <b>Totaal</b>                                                                            | <b>120.542</b>    | <b>147.584</b>    |

#### *Na te betalen facturen*

Deze post heeft betrekking op nog te betalen facturen die voor eind december zijn ontvangen.

#### *Crediteuren Kredietbank*

De bedragen hebben betrekking op schulden aan derden die zijn overgenomen van particulieren in het kader van de schuldhulpverlening.

#### *Herziening Gemeentefonds*

De herziening op het Gemeentefonds wordt uiterlijk 2 jaar na afloop van het desbetreffende jaar definitief vastgesteld. De belangrijkste maatstaf die het meest fluctueert en nog kan worden bijgesteld is de 'waarde van de

stad'. Dit is de totale Waardering Onroerende Zaken (WOZ)-waarde van de woningen en de niet-woningen van de gemeente Rotterdam. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verwerkt met een vertraging de waarden van de maatstaf 'waarde van de stad'.

#### *Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) en Zelfstandige regeling*

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is een maatregel om zelfstandige ondernemers, waaronder Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZP'ers) te ondersteunen tijdens de corona crises. Het Regionaal Bureau Zelfstandigen voert de Zelfstandige regeling uit. Het Regionaal Bureau Zelfstandigen verricht werkzaamheden in het kader van bijstandverlening zelfstandigen en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

#### *Overige schulden*

De overige schulden bestaan uit een bankrekening waarvan cliënten die geen beschikking hebben over een eigen bankrekening met een prepaidkaart een gelimiteerd bedrag kunnen opnemen.

## Overlopende passiva

Pagina 247

### Overlopende passiva

In onderstaande tabellen zijn de vooruit ontvangen en nog te betalen bedragen opgenomen. De vooruit ontvangen bedragen zijn volgens de voorschriften onderverdeeld in de categorieën overheidslichamen en overige bedrijven of instellingen. De categorieën zijn in deze paragraaf verder gespecificeerd en nader toegelicht.

#### Toelichting verloopstaat

|                                                                                                                                                                                                                                                            | 31-12-<br>2021 | 31-12-<br>2022 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;                                                          | 321.957        | 334.417        |
| Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (vooruit ontvangen bedragen);                                                                                                                                            | 13.254         | 10.744         |
| Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (nog te betalen bedragen). | 235.263        | 218.310        |
| <b>Totaal overlopende passiva</b>                                                                                                                                                                                                                          | <b>570.474</b> | <b>563.471</b> |

# Verdeling van ontvangen bedragen overheidslichamen ontvangen bedragen naar herkomst

| Categorie                             | 31-12-2021     | Correctie/ overboeking | Ontvangen bedragen | Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen | 31-12-2022     |
|---------------------------------------|----------------|------------------------|--------------------|------------------------------------------|----------------|
| Overige Nederlandse overheidslichamen | 18.567         | -7.517                 | 7.025              | 8.110                                    | 9.965          |
| Het Rijk                              | 273.804        | 6.672                  | 157.371            | 152.309                                  | 285.538        |
| Europese overheidslichamen            | 29.587         | 0                      | 61.325             | 51.997                                   | 38.914         |
| <b>Totaal</b>                         | <b>321.957</b> | <b>-846</b>            | <b>225.721</b>     | <b>212.415</b>                           | <b>334.417</b> |

| Regeling                                                                                   | 31-12-2021 | Correctie /overboeking | Ontvangen bedragen | Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen | 31-12-2022 | Categorie |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------|--------------------|------------------------------------------|------------|-----------|
| Besluit Woningbouwimpuls 2020                                                              | 42.961     | 0                      | 11.187             | 1.133                                    | 53.016     | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting                            | 39.960     | 0                      | 0                  | 5.714                                    | 34.245     | Rijk      |
| Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)                                          | 29.266     | 0                      | 55.655             | 51.565                                   | 33.356     | EU        |
| Regio Deal Rotterdam Zuid                                                                  | 50.579     | 0                      | 0                  | 17.823                                   | 32.756     | Rijk      |
| SPUK Aanpak Energiearmoede                                                                 | 0          | 0                      | 18.613             | 636                                      | 17.978     | Rijk      |
| Specifieke uitkering aardgasvrij in het kader van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid   | 18.000     | 0                      | 0                  | 94                                       | 17.906     | Rijk      |
| Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï                                                   | 13.103     | 0                      | 3.771              | 233                                      | 16.641     | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020                    | 15.051     | 0                      | 0                  | 109                                      | 14.942     | Rijk      |
| Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid                   | 10.084     | 0                      | 55.764             | 52.148                                   | 13.699     | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit | 16.831     | 0                      | 0                  | 6.991                                    | 9.839      | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering instandhouding en doorontwikkeling expertisecentra jeugdhulp | 4.680      | 0                      | 5.275              | 1.513                                    | 8.442      | Rijk      |
| Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen                                        | 6.572      | 0                      | 2.184              | 2.264                                    | 6.492      | Rijk      |
| IBS Nationaal Programma Onderwijs                                                          | 2.752      | 0                      | 6.604              | 3.560                                    | 5.795      | Rijk      |
| Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 2021-2027                                       | 0          | 0                      | 5.034              | 0                                        | 5.034      | EU        |
| IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid extra cybergelden RIEC                           | 2.762      | 0                      | 5.110              | 2.936                                    | 4.936      | Rijk      |
| Specifieke uitkering Proeftuinen Aardgasvrije Wijken                                       | 4.812      | 0                      | 0                  | 61                                       | 4.751      | Rijk      |
| Specifieke uitkering Wet Inburgering 2021                                                  | 0          | 0                      | 4.312              | 115                                      | 4.197      | Rijk      |

|                                                                                                                         |       |       |       |       |       |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|---------|
| Regionale Bestuursvereenkomst Blankenburgverbinding                                                                     | 4.207 | 0     | 0     | 37    | 4.170 | Overige |
| IBS Project Mainportontwikkeling Rotterdam - deelproject Bestaand Rotterdams Gebied                                     | 3.676 | 0     | 0     | 175   | 3.501 | Rijk    |
| Subsidieregeling herstructurering/ontwikkeling bedrijventerreinen                                                       | 648   | 5.293 | 260   | 2.881 | 3.320 | Rijk    |
| Specifieke uitkering continuering dagprogrammering NPRZ                                                                 | 0     | 0     | 3.000 | 0     | 3.000 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2022                         | 0     | 0     | 3.000 | 0     | 3.000 | Rijk    |
| Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen | 2.680 | 0     | 0     | 140   | 2.540 | Rijk    |
| Tijdelijke regeling spuk bodem 2022                                                                                     | 0     | 0     | 2.194 | 0     | 2.194 | Rijk    |
| Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen                                                                   | 0     | 0     | 2.000 | 0     | 2.000 | Rijk    |
| Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)                                                         | 0     | 1.817 | 0     | 0     | 1.817 | Rijk    |
| Bonus zorgprofessionals COVID-19                                                                                        | 1.806 | 0     | 0     | 0     | 1.806 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord                                                                      | 680   | 0     | 1.200 | 164   | 1.716 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie                                                | 0     | 0     | 1.686 | 0     | 1.686 | Rijk    |
| Kansen voor West                                                                                                        | 1.765 | 0     | 2.200 | 2.300 | 1.665 | Overige |
| Horizon 2020                                                                                                            | 2.382 | 0     | 44    | 825   | 1.601 | Overige |
| IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid versterking aanpak ondermijning 2022 tot en met 2024                          | 0     | 0     | 1.466 | 0     | 1.466 | Rijk    |
| Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten                                                          | 1.413 | -48   | 0     | 0     | 1.365 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden                                                | 0     | 0     | 1.350 | 402   | 948   | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp 2020                                                      | 785   | 0     | 0     | 0     | 785   | Rijk    |
| Sub.reg huisv.aandachtsggr                                                                                              | 685   | 90    | 0     | 0     | 775   | Rijk    |
| Wet Educatie en beroepsonderwijs                                                                                        | 286   | -286  | 8.478 | 7.717 | 761   | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie                                                     | 718   | 0     | 0     | 0     | 718   | Rijk    |
| Specifieke uitkering preventieve aanpak tegen ondermijning                                                              | 679   | 0     | 810   | 864   | 625   | Rijk    |
| Subsidieregeling publieke gezondheid                                                                                    | 768   | -163  | 4.623 | 4.623 | 605   | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering controle naleving coronatoegangsbewijzen 2022                                             | 0     | 0     | 1.000 | 405   | 595   | Rijk    |
| Subsidieregeling PrEP                                                                                                   | 529   | -90   | 735   | 606   | 568   | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering onderwijsroute                                                                            | 0     | 0     | 559   | 0     | 559   | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering zwembaden en ijsbanen COVID-19                                                            | 114   | 0     | 628   | 277   | 466   | Rijk    |

|                                                                                                                                                                     |        |      |       |        |     |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|-------|--------|-----|---------|
| Interreg North Sea Region 2014-2020                                                                                                                                 | 226    | 0    | 485   | 309    | 402 | EU      |
| Subsidieregeling Knelpuntenpot sociale huur en middenhuur Zuid-Holland                                                                                              | 200    | 0    | 200   | 0      | 400 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur                                                                                                                | 0      | 0    | 400   | 0      | 400 | Rijk    |
| Specifieke uitkering Sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022                                                                                                | 0      | 423  | 377   | 463    | 338 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering MKB-deals                                                                                                                             | 289    | 0    | 0     | 7      | 282 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving                                                                                       | 268    | 0    | 0     | 0      | 268 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering regionale aanpak voortijdig schoolverlaten                                                                                            | 49     | 48   | 4.455 | 4.294  | 258 | Rijk    |
| Afvalfonds Verpakkingen                                                                                                                                             | 0      | -119 | 2.875 | 2.525  | 231 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering heroïnebehandeling                                                                                                                    | 282    | 84   | 1.417 | 1.564  | 220 | Rijk    |
| Subsidieregeling Woonvormen senioren Zuid-Holland                                                                                                                   | 100    | 0    | 200   | 100    | 200 | Overige |
| IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid versterking aanpak ondermijning 2019, 2020 en 2021                                                                        | 4.937  | 0    | 1.800 | 6.566  | 172 | Rijk    |
| Tijdelijke regeling maatregelen covid-19                                                                                                                            | 284    | 0    | 0     | 115    | 168 | Overige |
| IBS HHSK klimaatbestendige inrichting Agniesebuurt                                                                                                                  | 0      | 0    | 163   | 0      | 163 | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW Economische zelfstandigheid van vrouwen                                                                                                     | 0      | 0    | 160   | 0      | 160 | Overige |
| Regeling reductie energiegebruik woningen                                                                                                                           | 3.332  | 0    | 0     | 3.182  | 150 | Rijk    |
| Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten 2013                                                                                                            | 96     | 0    | 53    | 0      | 149 | Rijk    |
| IBS Provincie Zuid-Holland Afzanden Kralingse Plas 2018-2020                                                                                                        | 400    | 0    | 0     | 252    | 148 | Overige |
| IBS Project Mainportontwikkeling Rotterdam - deelproject 750 hectare Natuur en Recreatiegebied                                                                      | 13.073 | 0    | 0     | 12.929 | 144 | Rijk    |
| Sub. Reg. Praktijkleren                                                                                                                                             | 110    | 0    | 133   | 244    | 0   | Rijk    |
| Tijdelijk besluit specifieke uitkering verbetering digitale dienstverlening                                                                                         | 112    | 0    | 93    | 84     | 120 | Rijk    |
| Bijdrageregeling versterking economisch vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2020                                                                    | 0      | -83  | 580   | 389    | 108 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering gemeente in verband met de versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme 2022 | 0      | 0    | 616   | 517    | 99  | Rijk    |
| Samenwerkingsovereenkomst Binnenstedelijke Rotte                                                                                                                    | 694    | 0    | 0     | 599    | 95  | Overige |
| Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020                                                                                                                | 94     | 0    | 0     | 0      | 94  | EU      |
| Havenomgevingsfonds                                                                                                                                                 | 0      | 0    | 92    | 0      | 92  | Overige |
| Subsidieregeling Vliegende Brigade Zuid-Holland                                                                                                                     | 0      | 56   | 56    | 21     | 92  | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW Preventieprogramma 5                                                                                                                        | 190    | 0    | 0     | 106    | 84  | Overige |

|                                                                                                                                                                              |       |      |     |       |    |         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|-----|-------|----|---------|
| Subsidieregeling mobiliteit Zuid-Holland 2017                                                                                                                                | 83    | 0    | 0   | 0     | 83 | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW COVID-19 Programma                                                                                                                                   | 67    | 0    | 167 | 159   | 75 | Overige |
| Overeenkomst met Flevoland over overdracht Programmabureau West-Regio (Kansen voor West) en afbouw uitvoeringsovereenkomst                                                   | 74    | 0    | 0   | 0     | 74 | Overige |
| LIFE 2021-2027                                                                                                                                                               | 0     | 0    | 88  | 18    | 70 | Rijk    |
| Subsidieprogramma ZonMW Wat werkt voor de jeugd                                                                                                                              | 61    | 0    | 102 | 93    | 70 | Overige |
| Interreg IVB North West Europe                                                                                                                                               | 0     | 121  | 53  | 107   | 67 | Overige |
| Subsidieregeling instandhouding monumenten                                                                                                                                   | 73    | 0    | 54  | 62    | 65 | Rijk    |
| IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid versterkingsgelden lokale integrale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme 2020                                           | 13    | 50   | 0   | 0     | 63 | Rijk    |
| Regeling Horizon Europe 2021-2027                                                                                                                                            | 0     | 0    | 61  | 0     | 60 | Overige |
| IBS Rijk Pilot regionale aanpak van seksuele uitbuiting                                                                                                                      | 185   | 0    | 0   | 127   | 58 | Rijk    |
| ZoRo busbaan                                                                                                                                                                 | 57    | 0    | 0   | 7     | 50 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering regionaal projectleider aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022                                                                     | 0     | 0    | 75  | 33    | 42 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering stimulering sport                                                                                                                              | 7.046 | 0    | 295 | 7.300 | 41 | Rijk    |
| Financiële impuls huisvesting grote gezinnen vergunninghouders                                                                                                               | 33    | 0    | 0   | 0     | 33 | Rijk    |
| Subsidieprogramma ZonMW Preventieprogramma 2019-2022                                                                                                                         | 0     | 0    | 32  | 0     | 32 | Overige |
| HHSK Kralingse Plas 2018                                                                                                                                                     | 132   | 0    | 0   | 102   | 30 | Overige |
| Communicatiestrategie Geweldig Rotterdam                                                                                                                                     | 0     | 0    | 150 | 120   | 30 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling                                                                         | 0     | 0    | 682 | 653   | 29 | Rijk    |
| Erasmus+                                                                                                                                                                     | 0     | 0    | 150 | 122   | 28 | EU      |
| Regeling specifieke uitkering reductie energiegebruik                                                                                                                        | 25    | 0    | 0   | 0     | 25 | Rijk    |
| Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra 2020 - 2022                                                                                                          | 41    | 0    | 0   | 18    | 23 | Rijk    |
| Financieringsregeling Metamorfoze Archieven en Collecties                                                                                                                    | 194   | 0    | 0   | 174   | 20 | Overige |
| Regeling specifieke uitkering voor gemeenten in verband met de versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021 | 0     | -547 | 649 | 90    | 12 | Rijk    |
| Subsidieregeling Groen Zuid-Holland 2016                                                                                                                                     | 4     | 6    | 0   | 0     | 10 | Overige |
| IBS NIK Erfgoed Telt                                                                                                                                                         | 10    | 0    | 0   | 0     | 10 | Overige |
| Algemene Subsidieverordening Waddenfonds 2017                                                                                                                                | 7     | 0    | 0   | 0     | 7  | Overige |

|                                                                                |                |             |                |                |                |         |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------|----------------|----------------|----------------|---------|
| Subsidieregeling Molens Zuid-Holland 2013                                      | 0              | 0           | 4              | 4              | 0              | Overige |
| SZW Pro-VSO                                                                    | 140            | 0           | -0             | 140            | -0             | Rijk    |
| Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken           | 0              | 0           | 224            | 224            | 0              | Rijk    |
| Herstructurering / ontwikkeling en planvorming bedrijventerreinen Zuid-Holland | 5.293          | -5.293      | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Vervoersautoriteit MRDH                                                        | 1.387          | -1.387      | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten Zuid-Holland 2013                 | 254            | -254        | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Interreg 2 Zeeën 2014-2020                                                     | 183            | -183        | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Subsidieprogramma ZonMW Interne monitoring en Social Trials                    | 160            | -160        | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Interreg North West Europe                                                     | 121            | -121        | 0              | 0              | 0              | Overige |
| Uitvoeringsregeling Groen 2014                                                 | 95             | 0           | 30             | 125            | 0              | Overige |
| Algemene Subsidie Verordening PZH (ASV)                                        | 55             | -55         | 0              | 0              | 0              | Overige |
| IBS Rijk Wijkrechtspraak Rotterdam Zuid 2021                                   | 47             | 0           | 0              | 47             | 0              | Rijk    |
| Subsidieprogramma ZonMw Ethiek en Gezondheid 3                                 | 35             | -35         | 0              | 0              | 0              | Overige |
| IBS Rijk Steekenergieinjettoekomst                                             | 27             | 0           | 0              | 27             | 0              | Rijk    |
| Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland                                    | 24             | 0           | 6              | 30             | 0              | Overige |
| IBS Jeugdhulp Rijnmond Samen Transformeren Rotterdamse Academische Werkplaats  | 20             | 0           | 0              | 20             | 0              | Overige |
| Subsidieregeling planvorming detailhandel Zuid-Holland                         | 20             | 0           | 0              | 20             | 0              | Overige |
| Bijdrage RWS Koploperproject Circulaire Horeca                                 | 15             | 0           | 0              | 15             | 0              | Rijk    |
| Europe for Citizens 2014-2020                                                  | 10             | -10         | 0              | 0              | 0              | Overige |
| <b>Totaal</b>                                                                  | <b>321.957</b> | <b>-846</b> | <b>225.721</b> | <b>212.415</b> | <b>334.417</b> |         |

## Toelichting verloopstaat

### Correctie/Overboeking

De kolom correctie/overboeking heeft betrekking op overboekingen tussen overlopende activa en passiva medeoverheden, al naar gelang de debet- of creditstand per 31 december van de betreffende regeling. Daarnaast worden jaarlijks de benamingen van de regelingen en de categorie beoordeeld. In de situatie dat (een deel van) het saldo van een regeling onder een nieuwe naam wordt gepresenteerd, is met behulp van de correctie /overboeking kolom het saldo overgeboekt. De correcties met betrekking tot voorgaande jaren zijn eveneens in de kolom Correcties/Overboekingen vermeld. De kolom ontvangen bedragen bevat de in 2022 geboekte toename van de schuldpositie. Dit zijn de nog niet met subsidieverstrekkingen afgerekende bedragen. De kolom vrijgevallen

bedragen of de terugbetalingen betreffen de daadwerkelijke uitgaven. Voor deze regelingen dient nog met de subsidieverstrekkers te worden afgerekend. Daarom zijn deze regelingen aan de passiva kant gepresenteerd. Beschrijving van de subsidieregelingen met een eindbedrag groter dan € 1,025 mln wordt verder toegelicht.

#### *Besluit Woningbouwimpuls 2020*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het inlopen van het woningtekort en het meerjarig hoog houden van de bouwproductie. De uitkering wordt verstrekt op basis van het Besluit en de Regeling Woningbouwimpuls 2020. De ontvangst betreft een voorschot voor een nieuw toegekende bijdrage voor de woningbouwimpuls voor de Merwehaven. Voor de bijdrage voor Noordrand Zuiderpark en Feyenoord City.

#### *Regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting*

Een specifieke uitkering verstrekt door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor bijdragen aan fysieke maatregelen in een of meer deelplannen ter uitvoering van een programma in kwetsbare gebieden die de herstructurering van kwalitatief slechte woningen tot doel hebben, in het bijzonder particuliere woningen, in het belang van de woonkwaliteit en de leefomgeving in de betreffende gebieden. De onttrekking heeft betrekking op de uitgaven die gemeente Rotterdam heeft gedaan aan fysieke maatregelen in deelplannen ter uitvoering van een programma in kwetsbare gebieden.

#### *Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)*

Kansen voor West II is het samenwerkingsprogramma van de vier provincies in de randstad en de G4 gericht op het stimuleren van regionale ontwikkeling. Het Kansen voor West II programma wordt uitgevoerd met middelen uit het Europese fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO). De gemeente Rotterdam is als management autoriteit verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma. Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen moeten betrekking hebben op innovatie en duurzame energie. Gemeente Rotterdam treedt op als management autoriteit voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Het programma heeft ruim € 55 mln aan voorschotten ontvangen en ruim € 51 mln aan subsidievoorschotten en eindafrekeningen betaald.

#### *Regio Deal Rotterdam Zuid*

Op grond van de Regio Deal Rotterdam Zuid verstrekt het Rijk subsidie voor de continuering en versnelling van de integrale aanpak op de thema's school, wonen en werken in het kader van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid. Dit is nodig om de achterstanden van Rotterdam Zuid op het gebied van school, werk en wonen weg te werken en opleidingsniveau, arbeidsparticipatie en woonkwaliteit in 2030 te laten stijgen naar het G4-gemiddelde.

#### *SPUK Aanpak Energiearmoede*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening voor het ondersteunen van kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen, waarbij maatregelen worden genomen om op korte termijn de energierekening te verlagen. De ontvangst betreft een voorschot voor de aanpak van energiearmoede. Het volledige toegekende bedrag is als voorschot uitgekeerd. In 2022 is bijna €0,6 mln uitgegeven aan dit onderwerp.

#### *Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de bouw van permanente en/of flexibele woonruimte voor aandachtsgroepen.

#### *Specifieke uitkering aardgasvrij in het kader van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid*

Een Rijksbijdrage ten behoeve van het aardgasvrij maken van wijken binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid.

#### *Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï*

Op grond van de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï kan subsidie worden verstrekt aan projecten gericht op het beperken van de geluidsbelasting vanwege wegen en spoorwegen aan woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen en geluidsgevoelige terreinen dan wel het beperken van het geluidsniveau binnen woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen. De regeling is bedoeld voor (samenwerkingsverbanden van) gemeenten. Gemeente Rotterdam ontvangt diverse bijdragen voor voorbereiding begeleidingen, toezicht, en sanering van verkeerslawaaï. In 2022 is ruim € 3,7 mln aan voorschotten ontvangen, en heeft gemeente Rotterdam ruim € 0,2 mln aan kosten gemaakt.

#### *Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020*

Een specifieke uitkering verstrekt door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De uitkering wordt verstrekt op basis van de Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020.

#### *Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Basis- en Voortgezet onderwijs en Media voor het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. De uitkering wordt verstrekt op basis van Artikel 168a, eerste en derde lid van de Wet op het Primair Onderwijs. Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor het onderwijsachterstandenbeleid. Er is een voorschot van ruim € 55 mln ontvangen, en er zijn ruim € 52 mln aan kosten uitgegeven.

#### *IBS Project Mainportontwikkeling Rotterdam - deelproject 750 hectare Natuur en Recreatiegebied*

Het project 750 hectare natuur- en recreatiegebied maakt deel uit van het project Mainportontwikkeling Rotterdam. Het project heeft betrekking op het nieuwe natuur- en recreatiegebied op Midden-IJsselmonde (600 ha) en aan de Noordrand van Rotterdam (150 ha). Verder is voorzien in een verbinding voor langzaam verkeer tussen Midden-IJsselmonde en Rotterdam-Zuid. Het deelproject 750 hectare Natuur en Recreatiegebied heeft tot doel de realisatie van natuur en recreatie. Gemeente Rotterdam heeft ruim € 3,0 mln aan kosten gemaakt om dit te realiseren.

#### *Regeling specifieke uitkering vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit*

Een specifieke uitkering verstrekt door de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het tijdelijk vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit. Gemeente Rotterdam heeft in 2021 een voorschot ontvangen voor het tijdelijk vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit. In 2022 heeft gemeente Rotterdam bijna € 7 mln aan kosten gemaakt om dit te realiseren.

#### *Regeling specifieke uitkering instandhouding en doorontwikkeling expertisecentra jeugdhulp*

Een specifieke uitkering verstrekt door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor activiteiten die nodig zijn voor de opzet en realisatie van het expertisecentrum jeugdhulp voor het bovenregionale gebied via een lerende aanpak. De bijdrage is bedoeld om te zorgen voor passende oplossingen voor jongeren met complexe en meervoudige problematiek die nu vastlopen in de zorg en niet de juiste hulp krijgen, om bij te dragen aan een lerend stelsel en de ontwikkeling van kennis en voor de organisatie en het beheer van een expertisecentrum jeugdhulp. Gemeente Rotterdam heeft in 2021 een beschikking en voorschot ontvangen voor een bijdrage voor de instandhouding en doorontwikkeling van het expertisecentrum jeugdhulp voor het bovenregionale gebied via een lerende aanpak. In 2022 is het toegekende bedrag met ruim € 5 mln opgehoogd. Dit bedrag is ook als voorschot uitgekeerd. Gemeente Rotterdam heeft ruim € 1,5 mln kosten gemaakt om de doelstelling te realiseren.

#### *Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen*

Een specifieke uitkering verstrekt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De uitkering heeft tot doel te stimuleren dat bestaande schoolgebouwen noodzakelijke en energiezuinige maatregelen uitvoeren om het binnenklimaat in bestaande schoolgebouwen te verbeteren. Gemeente Rotterdam heeft verschillende beschikkingen ontvangen voor maatregelen met betrekking tot ventilatie van scholen. In 2022 is ruim € 2,2 mln aan voorschotten ontvangen. De bijbehorende kosten voor de ventilatie van scholen bedragen ruim € 2,3 mln.

#### *IBS Nationaal Programma Onderwijs*

Een specifieke uitkering verstrekt door de Minister voor Basis- en Voorgezet Onderwijs en Media voor het stimuleren van gemeentelijke maatregelen om covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen in te lopen. Gemeente Rotterdam heeft een bijdrage ontvangen om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van covid-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak in aanvulling op de interventies die scholen nemen. In 2022 is ruim € 6,6 mln aan voorschotten ontvangen, en heeft gemeente Rotterdam bijna € 3,6 mln aan kosten gemaakt voor het Nationaal Programma Onderwijs.

#### *Bijstandsverlening uit het EFRO 21-29*

Een subsidie verstrekt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Commissie voor de ontwikkeling en structurele aanpassing van achtergebleven regio's en voor de omschakeling van regio's met afnemende industriële activiteit. De subsidie heeft tot doel om de belangrijkste economische onevenwichtigheden tussen de Europese regio's terug te dringen. Gemeente Rotterdam treedt op als management autoriteit voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 2021-2027. Het programma heeft ruim € 5 mln aan voorschotten ontvangen. In 2022 zijn nog geen voorschotten uitgekeerd.

#### *IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid extra cybergelden RIEC*

Een bijdrage verstrekt door de minister van Justitie en Veiligheid voor een aanpak om de ondermijning in de haven te bestrijden. Gemeente Rotterdam ontvangt voor het Regionale Informatie- en Expertise Centra een bijdrage voor het verhogen van de veiligheid en de bestrijding van criminaliteit in de haven van Rotterdam. In 2022 is de bijdrage opgehoogd. Er is in 2022 ruim € 5,1 mln aan voorschotten ontvangen. De kosten voor dit project bedragen in 2022 bijna € 3 mln.

#### *Specifieke uitkering Proeftuinen Aardgasvrije Wijken*

Een specifieke uitkering verstrekt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor activiteiten die tot doel hebben om via een wijkgerichte aanpak bestaande woningen en andere gebouwen aardgasvrij of aardgasvrij-ready te maken. De uitkering wordt verstrekt op basis van de Regeling specifieke uitkering proeftuinen aardgasvrije wijken.

#### *Specifieke uitkering Wet Inburgering 2021*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht. Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht. In 2022 is er € 4,3 mln aan voorschotten verstrekt. De bijbehorende kosten bedragen ruim € 0,1 mln

#### *Regionale Bestuursvereenkomst Blankenburgverbinding*

Op grond van de Regionale Bestuursvereenkomst Blankenburgverbinding verstrekt het rijk een bijdrage aan het kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding (Nieuw Waterland)

#### *IBS Project Mainportontwikkeling Rotterdam - deelproject Bestaand Rotterdams Gebied*

Het programma Bestaand Rotterdams Gebied (BRG) maakt deel uit van het project Mainportontwikkeling Rotterdam. Het programma omvat projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van de Rotterdamse haven en de gelijktijdige verbetering van het woon- en leefklimaat.

#### *Subsidieregeling herstructurering/ontwikkeling bedrijventerrein*

Een projectsubsidie van de Provincie Zuid-Holland, op basis van de Subsidieregeling herstructurering/ontwikkeling Maritieme Cluster en Cluster Transport en Logistiek bedrijventerreinen Zuid-Holland, voor activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding en uitvoering van een ontwikkelingsproject, herstructureringsproject, of een combinatie hiervan voor het bedrijventerrein Port Valley Stadshavens van de gemeente Rotterdam. Gemeente Rotterdam ontvangt diverse bijdragen voor de voorbereiding en uitvoering van een ontwikkelingsproject, herstructureringsproject, of een combinatie hiervan van bedrijventerreinen. Met de vaststelling van diverse subsidies heeft gemeente Rotterdam bijna € 0,26 mln aan subsidie ontvangen, en bijna € 2,9 mln aan uitgaven gedaan.

#### *Specifieke uitkering continuering dagprogrammering NPRZ*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel gelijke kansen te realiseren en de talenten van kinderen beter te benutten voor kinderen in kwetsbare wijken op Rotterdam Zuid. De uitkering is bedoeld voor extra leertijd, waarbij de dagprogrammering is gericht op het vergroten van cognitieve vaardigheden, verrijking door brede vaardigheden en het vergroten van sociaal-emotionele vaardigheden/welzijn. Gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage voor het aanbieden van extra activiteiten op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotioneel leren, sport en gezondheid, kunst en cultuur, wetenschap en techniek, ICT en media, natuur en milieu, burgerschap en loopbaanoriëntatie. In 2022 is een voorschot van € 3 mln ontvangen, voor uitgaven die in 2023 moeten plaatsvinden.

#### *Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2022*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Justitie en Veiligheid voor de preventieve aanpak tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage voor de preventieve aanpak tegen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit. In 2022 is een voorschot van € 3 mln ontvangen. Omdat de beschikking in december 2022 is ontvangen zijn er in 2022 geen kosten voor deze bijdrage gemaakt.

#### *Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het versneld realiseren van projecten die in de huisvesting van kwetsbare doelgroepen voorzien. De uitkering wordt verstrekt op basis van de Regeling specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van kwetsbare doelgroepen.

#### *Tijdelijke regeling spuk bodem 2022*

Een specifieke uitkering verstrekt door de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterschappen voor het in staat stellen van bevoegde gezagen om een aantal taken op het gebied van bodemsanering goed af te ronden en nieuwe bodemkwaliteitsopgaven te signaleren en daarop te reageren met een passende aanpak. De uitkering is bedoeld voor historische spoedopgaven, buitenproportionele opgaven en oude afspraken die zijn gemaakt tussen het Rijk en een bevoegd gezag over ernstige bodemverontreiniging. Gemeente Rotterdam heeft verschillende subsidies toegekend gekregen voor het tegengaan van bodemverontreiniging. Er is in 2022 bijna € 2,2 mln aan voorschotten ontvangen. In 2022 zijn er nog geen kosten gemaakt die hierop betrekking hebben.

#### *Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)*

Een tijdelijke overbruggingsregeling van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Voor de Tozo-regeling is er vanuit de bestemmingsreserve € 1,8 mln. begroot aan onttrekking.

De € 1,8 mln. is dan ook daadwerkelijk onttrokken in de realisatie in 2022

#### *Bonus zorgprofessionals covid-19*

Op grond van de subsidieregeling Bonus zorgprofessionals covid-19 kunnen subsidies worden verstrekt voor het uitkeren van een bonus aan zorgprofessionals die werkzaamheden hebben verricht ten tijde van de covid-19 uitbraak.

#### *Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord*

Een specifieke uitkering verstrekt door de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat met als doel het stimuleren van het uitvoeren van een project ter verbetering van de luchtkwaliteit. Het project is gericht op een pilotproject, een emissie verlagend project of een project gericht op innovatieve maatregelen, het vergaren van kennis- of adviesproducten of op communicatie- of participatieactiviteiten. Gemeente Rotterdam ontvangt diverse bijdragen voor het treffen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit. Er is in 2022 € 1,2 mln aan voorschotten ontvangen. In 2022 is ruim € 0,16 mln aan kosten gemaakt met als doel de verbetering van de luchtkwaliteit.

#### *Regeling specifieke uitkering Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie*

Een specifieke uitkering verstrekt door de minister van Infrastructuur en Waterstaat voor het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in de werkregio van decentrale overheden. Gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage voor het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen. Er is in 2022 een voorschot van bijna € 1,7 mln verstrekt. In 2022 zijn nog geen kosten gemaakt voor deze regeling.

#### *Kansen voor West*

Kansen voor West is het samenwerkingsprogramma van de vier provincies in de randstad en de G4 gericht op het stimuleren van regionale ontwikkeling. Het Kansen voor West programma wordt uitgevoerd met middelen uit het

Europese fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO). De gemeente Rotterdam is als management autoriteit verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma. Projecten die voor subsidie in aanmerking komen moeten betrekking hebben op innovatie en duurzame energie. Gemeente Rotterdam treedt op als management autoriteit voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Voor het uitvoeren van dit programma ontvangt gemeente Rotterdam een bijdrage, genoemd de technische bijstand. In 2022 is hiervoor € 2,2 mln ontvangen, en zijn er € 2,3 mln aan kosten gemaakt.

#### *Horizon 2020*

Horizon 2020 is het programma van de Europese Commissie om onderzoek en innovatie te stimuleren. Onderdeel van het programma is de inzet op de maatschappelijke vraagstukken zoals klimaatverandering, vergrijzing, voedselveiligheid en betaalbare duurzame energie.

#### *IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid versterking aanpak ondermijning 2022 tot en met 2024*

Een bijdrage verstrekt door de minister van Justitie en Veiligheid voor de uitvoering van het versterkingsplan RIEC. De middelen worden ingezet om de aanpak op ondermijning te versterken. Gemeente Rotterdam ontvangt voor het Regionale Informatie- en Expertise Centra een bijdrage voor het versterkingsplan ondermijning. Er is in 2022 een voorschot van ruim € 1,4 mln ontvangen. Er zijn in 2022 geen kosten voor deze bijdrage gemaakt.

#### *Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten*

Een specifieke uitkering verstrekt door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De uitkering wordt verstrekt op basis van de RMC-wet en het Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie heeft tot taak contact te leggen met de niet kwalificatie plichtige dreigende voortijdig schoolverlaters uit het VO en MBO, en hen zoveel mogelijk terug te begeleiden naar school en/of werk. Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor het uitvoeren van maatregelen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan.

#### *Wet Educatieve beroepsonderwijs*

Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor het aanbieden van kwantitatief en kwalitatief

voldoende aanbod van opleidingen educatie op het gebied van Nederlandse taal, rekenen en digitale vaardigheden. Er is in 2022 een voorschot uitgekeerd van bijna € 8,5 mln. De kosten hiervoor bedragen in 2022 ruim € 7,7 mln.

#### *Subsidieregeling publieke gezondheid*

Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor aanvullende curatieve soa-zorg en seksualiteitshulpverlening aan coördinerende GGD 'en. Er is in 2022 een voorschot uitgekeerd van ruim € 4,6 mln. Ditzelfde bedrag heeft gemeente Rotterdam aan kosten uitgegeven.

#### *Regeling specifieke uitkering regionale aanpak voortijdige schoolverlaten*

Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor het uitvoeren van maatregelen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Er is in 2022 een voorschot uitgekeerd van ruim € 2,7 mln. De kosten hiervoor bedragen in 2022 bijna € 2,6 mln.

#### *Afvalfonds verpakkingen*

Gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage voor de inzameling en recycling van verpakkingen. In 2022 is in totaal bijna € 2,9 mln aan opbrengsten ontvangen, en is ruim € 2,5 mln gebruikt ter dekking van kosten.

#### *IBS Ministerie van Justitie en Veiligheid versterking aanpak ondermijning 2019, 2020 en 2021*

Gemeente Rotterdam ontvangt voor het Regionale Informatie- en Expertise Centra een bijdrage voor de regionale aanpak ondermijning in de Rotterdamse havens. De periode waarin de uitgaven konden worden gedaan zijn met een jaar verlengd, tot en met 2022. De kosten voor de regionale aanpak bedragen in 2022 ruim € 6,5 mln.

#### *Regeling reductie energiegebruik woningen*

Gemeente Rotterdam ontvangt een bijdrage om huishoudens te ondersteunen bij het reduceren van hun energiegebruik door het treffen van eenvoudige energiebesparende maatregelen in de woningen en het geven van advies over energiebesparing aan de bewoners. De kosten hiervoor bedragen in 2022 bijna € 3,2 mln.

#### *Regeling specifieke uitkering heroïnebehandeling*

Gemeente Rotterdam ontvangt jaarlijks een bijdrage voor de financiering van behandelkosten therapieresistente opiaatverslaafden. Er is in 2022 ruim € 1,4 mln ontvangen. In 2022 is ruim € 1,6 mln aan kosten gemaakt.

| Vooruit ontvangen bedragen             | 31-12-2021    | 31-12-2022    |
|----------------------------------------|---------------|---------------|
| Vooruitontvangen ruimtelijke projecten | 3.545         | 4.143         |
| Overige vooruit ontvangen < € 5 mln    | 9.709         | 6.601         |
| <b>Totaal</b>                          | <b>13.254</b> | <b>10.744</b> |

#### *Vooruitontvangen ruimtelijke projecten*

Projecten waarbij per saldo meer vooruit ontvangen is dan aan kosten is gemaakt. Deze post fluctueert jaarlijks afhankelijk van de voortgang van de projecten.

#### *Overige vooruit ontvangen bedragen < € 5 mln*

Het betreft hier een aantal posten waarvan de grootste van € 3,9 mln betrekking heeft op vooruitgefactureerde huren inzake maatschappelijk en commercieel vastgoed en erfpacht. Vooruitontvangen bedragen Rotterdampas 2023 voor € 878.000. BTW afwikkeling Catullusweg staat in voor een bedrag van € 559.000. Rest nog € 1,2 mln voor een aantal kleinere posten.

| Nog te betalen bedragen                    | 31-12-2021     | 31-12-2022     |
|--------------------------------------------|----------------|----------------|
| Loonheffing, premies en salaris            | 94.872         | 86.130         |
| Te ontvangen facturen                      | 89.119         | 83.649         |
| Rente en aflossing                         | 9.587          | 9.568          |
| Parkeren                                   | 0              | 6.819          |
| Reparatie- en onderhoudsfonds Leasebedrijf | 6.761          | 6.699          |
| Project Collectiegebouw                    | 0              | 5.063          |
| Overige nog te betalen bedragen < € 5 mln  | 34.924         | 20.382         |
| <b>Totaal</b>                              | <b>235.263</b> | <b>218.310</b> |

#### *Loonheffing, premies en salaris*

Deze post bevat 70 mln af te dragen loonheffing over 2022 en € 15,4 mln aan pensioenpremies. Verder is ook € 927.000 - subsidievermindering loonheffing opgenomen. Rest nog saldo van € 1,6 mln voor diverse salaris gerelateerde inhoudingen/afdrachten.

#### *Te ontvangen facturen*

Hier worden de in 2022 geleverde prestaties opgenomen waarvoor in 2022 nog geen factuur is ontvangen. De grootste posten bestaan uit € 42,2 mln vastgelegde ontvangsten op inkooporders, € 23,5 mln diverse zorg posten zoals; Zorg in natura Jeugd, hulpmiddelen, AOW jeugdtegoed en Jeugdhulp. Projectgerelateerde verplichtingen over het jaar 2022 is opgenomen voor een saldo van € 7,8 mln. Kosten energiestoelag nog te ontvangen € 3,9 mln nog uit te betalen subsidies aan scholen vanuit ESF € 1,1 mln. Nog te ontvangen facturen met betrekking tot Greenchoice € 901.000, nog te ontvangen facturen voor ruimen explosieven WOII € 715.000 en OZB aanslagen voor Ahoy nog te ontvangen voor € 556.000. Het restant van € 3,0 mln bestaat uit diverse kleinere posten.

#### *Rente en aflossing*

Dit betreft de opgebouwde rente over leningen vanaf de vervaldatum tot eind 2022 en de rente en aflossing van leningen met een vervaldatum van 31 december 2022 die begin 2023 worden verrekend.

#### *Parkeren*

Post betreft voor € 5,4 mln uit voor parkeervergunningen en € 1,2 mln betreft overige parkeer gerelateerde producten/diensten.

#### *Reparatie- en onderhoudsfonds Leasebedrijf*

Dit zijn reserveringen voor te maken kosten van leasevoertuigen.

#### *Project Collectiegebouw*

Alle nog te betalen verplichtingen met betrekking tot Project Collectiegebouw, zoals bouwkosten, bouwkostenoverschrijding, OZB en huur.

#### *Overige nog te betalen bedragen < € 5 mln*

De grootste bedragen bestaan uit diverse verminderingen belastingen € 4,4 mln, aankoop Humanitas € 4,4 mln, afrekening Regio Gemeenten € 3 mln, nog te betalen met betrekking tot Oekraïne opvang € 1,3 mln, huur Wilhelminakade € 1 mln en Onderwijshuisvesting 2021-2022 € 1 mln. Restsaldo van € 5,3 mln bevat diverse kleinere posten waarin ook een deel als presentatiecorrectie voor € 1,7 mln.

## Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

### Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De niet uit balans blijkende verplichtingen zijn langlopende overeenkomsten waaruit één of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe rekenen we ook de verplichtingen die slechts voor één jaar of minder zijn aangegaan, die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. Er dient gerapporteerd te worden over alle contracten die boven het drempelbedrag liggen van de Europese aanbestedingsregels. De meerjarige contracten nemen we op voor het volle bedrag waarover het contract is gesloten.

[Achtervang, garanties en borgstellingen](#)[Bankgaranties](#)[Renteswaps](#)[Inkoopverplichtingen](#)[Huurverplichtingen](#)[Subsidieverplichtingen](#)[Leveringsverplichtingen](#)[Arbeidskostengerelateerde verplichtingen](#)[Niet uit de balans blijkende rechten](#)

De volgende verplichtingen worden onderscheiden:

- garantieverplichtingen
- inkoop- en afnameverplichtingen
- huurverplichtingen
- subsidieverplichtingen
- leveringsverplichtingen
- arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Onderstaand volgt de beschrijving van garanties en borgstellingen zoals wordt voorgeschreven in artikel 57 van het BBV. Vervolgens geven we u, conform artikel 53 van het BBV, een beschrijving van de belangrijkste overige financiële verplichtingen. Ten slotte presenteren wij een overzicht van de niet uit de balans blijkende rechten.

| Buiten balansstelling                                            | Gegarandeerd bedrag 31-12-2021 | Gegarandeerd bedrag 01-01-2022 | Gegarandeerd bedrag 31-12-2022 |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| <b>Niet uit de balans blijkende verplichtingen</b>               |                                |                                |                                |
| Borgstellingen waarborgfondsen met achtervang gemeente Rotterdam | 9.503.944                      | 9.503.944                      | 9.849.507                      |

|                                                                         |                  |                  |                  |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| Garanties volkshuisvesting particulieren                                | 30.133           | 30.133           | 26.839           |
| Garanties ten behoeve van rechtspersonen                                | 8.999            | 8.999            | 7.257            |
| Indirecte garantstellingen uit hoofde van gemeenschappelijke regelingen | 70.954           | 70.954           | 64.833           |
| <b>Totaal</b>                                                           | <b>9.614.030</b> | <b>9.614.030</b> | <b>9.948.436</b> |

De onder de buiten balanstelling opgenomen posten worden hieronder nader toegelicht.

## Achtervang, garanties en borgstellingen

### 1. Borgstellingen waarborgfondsen met achtervang gemeente Rotterdam

De gemeente fungeert als achtervanger bij twee verschillende waarborgfondsen, de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) en de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan de waarborgfondsen als die in liquiditeitsproblemen komen door een te laag fondsvermogen. In lijn met de voorgaande jaren wordt het gegarandeerde bedrag weergegeven als het totaal van de borgstellingen die de waarborgfondsen hebben afgegeven op Rotterdams grondgebied. Dit is niet het werkelijke risicobedrag voor de gemeente Rotterdam. Bij aanspraak op alle achtervangers door de waarborgfondsen voor renteloze leningen wordt het hier gepresenteerde bedrag als verdeelsleutel gehanteerd. De VNG is gevraagd een methodiek te ontwikkelen voor de verslaglegging over de achtervangpositie en de berekening van het risico waarmee de achtervangpositie gepaard gaat.

| Borgstellingen van waarborgfondsen op Rotterdams grondgebied met achtervang gemeente | Gegarandeerd bedrag 01-01-2022 | Gegarandeerd bedrag 31-12-2022 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| a. Waarborgfonds Eigen Woning (WEW)                                                  | 2.435.000                      | 2.273.000                      |
| b. Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)                                            | 7.068.944                      | 7.576.507                      |
| <b>Totaal borgstellingen van waarborgfondsen</b>                                     | <b>9.503.944</b>               | <b>9.849.507</b>               |

#### Ad 1.a Achtervang Waarborgfonds Eigen Woning

Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop. De achtervangfunctie van de gemeente geldt alleen voor hypotheekleningen die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten, daarna is sprake van 100% achtervang van het Rijk. De Rotterdamse achtervangpositie bij WEW neemt jaarlijks verder af. Volgens de laatste opgave van het WEW wordt borg gestaan voor leningen onder Rotterdamse achtervang (afgegeven tot 2011) met een oorspronkelijke leningbedrag van € 2,3 mrd. Dit is ongeveer 1,0% van het totaal door het WEW gegarandeerd bedrag (€ 237,2 mrd).

### Ad 1.b Achtervang Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Het WSW heeft als doel om de toegang tot de kapitaalmarkt voor de deelnemende woningcorporaties te bevorderen. Daarvoor biedt zij zekerheid aan geldgevers van woningcorporaties voor de rente- en aflossingsverplichtingen van de geborgde geldleningen. De woningcorporaties betalen hiervoor een borgstellingsvergoeding aan het WSW. Pas als de buffers van het WSW ontoereikend zijn, wordt de achtervang van het Rijk en de gemeenten aangesproken. In 2018 is het WSW een strategisch programma gestart om het borgstelsel te versterken. In 2021 zijn de gewijzigde afspraken tussen WSW, de corporaties en de achtervangers vastgelegd in verschillende overeenkomsten. Vóór 1 augustus 2021 stonden gemeenten rechtstreeks in de achtervang voor individuele leningen. Voor leningen na 1 augustus 2021 worden leningen achteraf aan gemeenten toegerekend naar rato van het bezit van de betreffende corporatie dat zich in de gemeente bevindt. Van het totaal van € 85 mrd door het WSW geborgde bedrag heeft € 7,6 mrd betrekking op de achtervang van de gemeente Rotterdam.

## 2. Garanties volkshuisvesting particulieren

| Garanties volkshuisvesting particulieren               | Gegarandeerd bedrag 01-01-2022 | Gegarandeerd bedrag 31-12-2022 |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| a. Hypotheekgaranties (50% contragarantie Rijk)        | 27.233                         | 24.510                         |
| b. Garantie NRF-leningen                               | 2.900                          | 2.329                          |
| <b>Totaal garanties volkshuisvesting particulieren</b> | <b>30.133</b>                  | <b>26.839</b>                  |

### Ad 2.a Hypotheekgaranties

Deze hypotheekgaranties zijn in het verleden rechtstreeks door de gemeente ten behoeve van particulieren verstrekt. Tot 1995 gold er een rijksregeling. Eventuele verliezen op grond van deze regeling komen voor 50% voor rekening van het Rijk en voor 50% voor rekening van de gemeente. Het risico voor de gemeente is 50% van het verschil tussen restantschuld en de waarde van de woning bij verkoop. Bij de instelling van het WSW in 1995 eindigde deze rijksregeling.

### Ad 2.b Garantielening NRF-leningen

In 1992 is de Samenwerkingsovereenkomst en de Overeenkomst inzake Zekerheidsfonds tussen de gemeente Rotterdam en de Stichting Nationaal Restauratiefonds (NRF) getekend. Hierbij heeft de gemeente Rotterdam zich garant gesteld voor door het NRF uitgegeven geldleningen aan voornamelijk particulieren.

## 3. Garanties ten behoeve van rechtspersonen

Ultimo 2022 was het totaal gegarandeerde bedrag € 7,3 mln (2021: € 9 mln). Dit betrof 13 verschillende geldnemers (2021: 15) met totaal 17 geldleningen (2021: 23). De meeste borgstellingen zijn vóór 2008 afgegeven. In 2022 zijn geen nieuwe borgstellingen verleend.

| Achtervang, garanties en borgstellingen t.b.v.                     | Geldnemer                                 | Aandeel   | Hoofdsom      | Gegarandeerd bedrag | Gegarandeerd bedrag |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------|---------------|---------------------|---------------------|
| rechtspersonen                                                     |                                           | Rotterdam |               | 01-01-2022          | 31-12-2022          |
| <b>Garanties ten behoeve van rechtspersonen, niet-deelnemingen</b> |                                           |           |               |                     |                     |
| Kunst                                                              | Stichting KunstAccomodat<br>Rotterdam     | 100%      | 857           | 171                 | 86                  |
|                                                                    | Stichting Kunstzinnige<br>Vorming         | 100%      | 945           | 280                 | 197                 |
|                                                                    | St Muziektheater de<br>Ontmoeting         | 100%      | 319           | 279                 | 274                 |
| Zorg                                                               | Stichting HefGroep<br>Rotterdam           | 100%      | 934           | 209                 | 0                   |
|                                                                    | Stichting Argos Zorggroep                 | 100%      | 4.813         | 3.657               | 3.441               |
|                                                                    | Stichting Horizon                         | 100%      | 497           | 213                 | 177                 |
|                                                                    | Stichting Humanitas                       | 100%      | 1.157         | 613                 | 545                 |
|                                                                    | Stichting Laurens                         | 100%      | 3.864         | 1.288               | 966                 |
|                                                                    | Stichting Lelie Zorggroep                 | 100%      | 327           | 163                 | 143                 |
|                                                                    | Stichting Zeemanshuis<br>Rotterdam        | 100%      | 655           | 179                 | 0                   |
| Sport en recreatie                                                 | Stadion Excelsior BV                      | 100%      | 590           | 161                 | 107                 |
|                                                                    | St. Koninklijke Rotterdamse<br>Diergaarde | 100%      | 3.800         | 1.114               | 715                 |
|                                                                    | Watersportvereniging Aegir                | 100%      | 25            | 7                   | 5                   |
| Overig                                                             | Woonvereniging De Nieuwe<br>Blauwen       | 100%      | 349           | 45                  | 4                   |
|                                                                    | Woonwerkvereniging de<br>Lelie            | 100%      | 763           | 620                 | 598                 |
| <b>Totaal garanties ten behoeve van rechtspersonen</b>             |                                           |           | <b>19.895</b> | <b>8.999</b>        | <b>7.257</b>        |

De garanties die in het segment *Kunst* zijn verstrekt, hebben betrekking op drie stichtingen voor aankoop en verbouwing van hun locaties. De garantieverplichtingen in het segment *Zorg* betreffen voornamelijk leningen ten behoeve van de investeringen in zorginstellingen (Argos, Humanitas, Laurens), waarbij de garanties in eerste instantie in de jaren 1970 – 1990 zijn afgegeven. In de jaren 90 zijn een aantal schulden geherfinancierd en

wederom gegarandeerd. In 2022 heeft de Hefgroep alle leningen met de gemeente als garantsteller afgelost. Ook de stichting Zeemanshuis Rotterdam heeft de gegarandeerde lening in 2022 volledig afgelost. Het totale schuldrestant van de leningen in het segment *Zorg* is teruggelopen van € 6,3 mln ultimo 2021 naar € 5,2 mln ultimo 2022. In het segment *Sport en recreatie* staat voor € 0,8 mln (2021: € 1,3 mln) aan garanties uit, vooral voor Diergaarde Blijdorp (€ 0,7 mln).

## 4. Indirecte garantstellingen uit hoofde van gemeenschappelijke regelingen

| Indirecte garantiestellingen uit hoofde van gemeenschappelijke regelingen | Gegarandeerd bedrag 01-01-2022 | Gegarandeerd bedrag 31-12-2022 |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| a. Gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas                     | 26.800                         | 22.000                         |
| b. Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard                          | 44.154                         | 42.833                         |
| <b>Totaal indirecte garanties u.h.v. gemeenschappelijke regelingen</b>    | <b>70.954</b>                  | <b>64.833</b>                  |

### Ad 4.a. Indirecte garantstellingen GR Grondbank RZG Zuidplas

De gemeente Rotterdam heeft een deelname van 40% in de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas. Volgens de concept jaarstukken 2022 heeft de gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas ultimo 2022 voor € 55 mln aan leningen opgenomen. De gemeente Rotterdam staat indirect voor 40% van dit bedrag garant, dat wil zeggen voor € 22 mln.

### Ad 4.b. Indirecte garantstellingen Nieuw Reijerwaard

De gemeente Rotterdam heeft een deelname van 33% in de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Volgens de concept jaarstukken 2022 heeft de gemeenschappelijke regeling voor € 129,8 mln aan leningen opgenomen. De gemeente Rotterdam staat indirect voor 33% van dit bedrag garant, dat wil zeggen voor € 42,8 mln.

In 2022 is de gemeente niet aangesproken op borg- en garantstellingen van leningen.

## Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen

### Bankgaranties

Ultimo 2022 heeft de gemeente Rotterdam voor in totaal € 1,2 mln aan bankgaranties uitstaan.

### Renteswaps

De gemeente heeft in 2009 en 2010 renteswaps afgesloten om toekomstige renterisico's te beperken. Daarna zijn geen nieuwe renteswaps meer afgesloten. Het totale volume van de lange financieringsbehoefte dat door middel van swaps tegen toekomstige renterisico's is beschermd bedraagt per ultimo 2022 € 185 miljoen. Deze swaps zijn

afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten, een van de meest veilige banken ter wereld. De renteswaps zijn effectief.

| Bedragen x € 1.000                | BNG 253507 | BNG 253508    | BNG 260784 |
|-----------------------------------|------------|---------------|------------|
| Type instrument                   | Payer swap | Receiver swap | Payer swap |
| Tegenpartij                       | BNG Bank   | BNG Bank      | BNG Bank   |
| Onderliggende waarde              | 100.000    | -100.000      | 85.000     |
| Jaar van afsluiten                | 2010       | 2010          | 2010       |
| Ingangsjaar                       | 2010       | 2010          | 2012       |
| Looptijd                          | 50 jaar    | 20 jaar       | 50 jaar    |
| Betaalde rente                    | 3,10%      | Euribor       | 3,31%      |
| Ontvangen rente                   | Euribor    | 3,35%         | Euribor    |
| Onderliggende lening(en)          |            | 10017720      | 10018850   |
| Hoofdsom onderliggende lening(en) |            | 100.000       | 85.000     |
| Marktwaaarde per 31-12-2021       | -93.341    | 28.299        | -89.962    |
| Marktwaaarde per 31-12-2022       | -14.873    | 2.385         | -18.550    |

Een renteswap heeft bij afsluiten een marktwaaarde van € 0. Afhankelijk van ontwikkelingen in de marktrente kan zich gedurende de looptijd van een renteswap een (positieve of negatieve) marktwaaarde ontwikkelen. De marktwaaarde van de renteswaps zal echter aan het einde van de looptijd altijd weer teruglopen tot € 0. De theoretische marktwaaarde van de renteswaps bedroeg ultimo 2022 -/- € 31,0 (ultimo 2021 was dit -/- € 155,0 mln). Deze marktwaaarde is echter alleen van belang indien er sprake is van een bijstortverplichting – daarbij wordt een bedrag tot maximaal de marktwaaarde ter zekerheid aan de tegenpartij in onderpand gegeven – of als er voortijdig moet worden afgekocht. Omdat voor de gemeente geen bijstortverplichting geldt en er contractueel geen bijzondere ontbindende voorwaarden bestaan, is deze theoretische marktwaaarde voor de gemeente niet relevant.

## Inkoopverplichtingen

Onderstaand worden de lopende contracten vermeld waarvoor langlopende inkoopverplichtingen bestaan.

| Inkoop- en afnameverplichtingen | Openstaande verplichting (x € 1.000,-) |
|---------------------------------|----------------------------------------|
| <i>Categorie</i>                |                                        |
| Aankoop                         | 4.999                                  |
| Activiteiten                    | 21                                     |

|                             |                  |
|-----------------------------|------------------|
| Automatisering              | 98.582           |
| Communicatiekosten          | 15.865           |
| Facilitaire diensten        | 498.186          |
| Financiële diensten         | 3.216            |
| Flexibele arbeid            | 22.950           |
| Gebouwen & Installaties     | 76.928           |
| GREX                        | 2.880            |
| Horeca                      | 224              |
| Kantoorbenodigdheden        | 16.435           |
| Maatschappelijke activering | 14.497           |
| Materialen                  | 45.469           |
| Medische kosten             | 861              |
| Natuur en Milieu            | 14.083           |
| Niet-Inkoop en specifiek    | 677              |
| Overige materiële kosten    | 849              |
| Personeelskosten            | 19.845           |
| Subsidies                   | 41               |
| Telecommunicatie            | 1.236            |
| Uitbestede werkzaamheden    | 460.957          |
| Veiligheid & Middelen       | 3.806            |
| Verkeer & Parkeer           | 27.689           |
| Vervoer                     | 1.996            |
| Vervoer & Logistiek         | 41.260           |
| Voorziening                 | 8.240            |
| Werken                      | 314.078          |
| Zorg                        | 276.440          |
| <b>Eindtotaal</b>           | <b>1.972.311</b> |

## Huurverplichtingen

Voor de vastgoedexploitatie wordt een aantal vastgoedobjecten meerjarig gehuurd. Onderstaande tabel toont de huurverplichtingen voor 2023 en de daaropvolgende jaren.

| Huurverplichtingen        | Openstaande verplichting (x € 1.000,-) |
|---------------------------|----------------------------------------|
| <i>Huurcontract voor:</i> |                                        |
| Concernhuisvesting        | 359.503                                |
| Onderwijs                 | 206.973                                |
| Sport en recreatie        | 15.236                                 |
| Kunst en cultuur          | 124.041                                |
| Overige                   | 10.303                                 |
| <b>Totaal</b>             | <b>716.056</b>                         |

## Subsidieverplichtingen

Verplichtingen van subsidies die toegekend zijn in 2022 waarvan de activiteiten gedeeltelijk of geheel plaatsvinden in 2023.

| Subsidieverplichtingen          | Openstaande verplichting (x € 1.000,-) |
|---------------------------------|----------------------------------------|
| Structureel dKC                 | 89.977                                 |
| Onderwijs Jonge Kind            | 25.981                                 |
| Jeugd - Stevige Start           | 14.703                                 |
| SO Duurzaamheid                 | 8.473                                  |
| SO Algemeen                     | 6.731                                  |
| Jeugd - Overige Jeugd           | 4.286                                  |
| Onderwijs PO                    | 4.138                                  |
| Jeugd - Jeugdhulp B             | 3.595                                  |
| 179 Sport                       | 3.249                                  |
| 552 - PWVB                      | 2.139                                  |
| Onderwijs VO                    | 1.767                                  |
| Zorg en Veilig                  | 1.318                                  |
| 179 Wijkrecreatie               | 1.125                                  |
| Zorg en Maatschappelijke Opvang | 804                                    |
| Projectsubsidies cultuur        | 579                                    |

|                                       |                |
|---------------------------------------|----------------|
| Citylab010 stadsjury                  | 497            |
| Onderwijs MBO-HO                      | 458            |
| Jeugd - Jeugdhulp A                   | 441            |
| SO Duurzaamheid Gebiedsaanpak         | 434            |
| SO Economie                           | 279            |
| Overig dKC                            | 232            |
| Jeugd - Risicjongeren                 | 212            |
| Mobiliteit                            | 197            |
| Jeugd - Sociaal Medische Indicatie    | 170            |
| Veiligheid                            | 131            |
| Welzijn Gebied                        | 130            |
| Jeugd - Kansrijk Opgroeien            | 129            |
| Bijzondere bijstand                   | 129            |
| Samenleving                           | 102            |
| SB Klimaat                            | 50             |
| Onderwijshuisvesting                  | 30             |
| Jongerenloket - Ex Participatiebudget | 23             |
| Leefstijl, Leefomgeving en Indicatie  | 16             |
| Jeugdwerkloosheid                     | 14             |
| Algemeen                              | 8              |
| Gebiedscommissie                      | 6              |
| Werkgelegenheid                       | 4              |
| <b>Totaal</b>                         | <b>172.555</b> |

## Leveringsverplichtingen

Huurvorderingen van huurcontracten op jaarbasis op portefeuilleniveau.

| Portefeuille                     | Totaal |
|----------------------------------|--------|
| Beheer Gebiedsontwikkeling       | 76.499 |
| BNK Bedrijfsmatig onroerend goed | 15.379 |

|                               |                |
|-------------------------------|----------------|
| BNK Strategisch               | 264            |
| BNK Wonen                     | 121            |
| Brandstofverkooppunten        | 30.136         |
| Concernhuisvesting            | 940            |
| GO Beheer panden NPRZ         | 2.489          |
| GO Beheer GREX                | 708            |
| Grond                         | 24.239         |
| Kunst en cultuur              | 164.754        |
| Onderwijs                     | 16.428         |
| Opvang vluchtelingen Oekraïne | 21             |
| Parkeren                      | 28.443         |
| Reclame                       | 19.910         |
| Sport en recreatie            | 65.316         |
| Water                         | 896            |
| Welzijn en zorg               | 27.658         |
| <b>Totaal</b>                 | <b>474.203</b> |

## Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met vergelijkbaar volume is door het college een eenduidige gedragslijn ontwikkeld. Voor de arbeidskostengerelateerde verplichtingen heeft de gemeente geen voorziening getroffen. Uitgangspunt is het BBV waarin staat voorgeschreven dat voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume, zoals voor verlofsparen, geen verplichting mag worden opgenomen. Uitzonderingen vormen specifieke posten voor pensioenen van bestuurders. Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van de arbeidskostengerelateerde verplichtingen (met onderbouwing). Op grond van de onderbouwing wordt beoordeeld of de geïnterpreteerde verplichtingen leiden tot een verstorend effect.

Er is sprake van een verstorend effect indien de mutaties in de omvang van de gemiddelde verplichtingen of de lasten voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen, over een periode van vier jaar meer dan 2% bedraagt van het totaal aan personele lasten van de jaarrekening (t-1). Indien sprake is van een verstorend effect, is sprake van een 'niet vergelijkbaar volume'. In dat geval wordt in de concernjaarrekening een voorziening gevormd voor het deel dat de norm van 2% overschrijdt. Indien het risico zich voordoet, dan beslist het college bij de bestuursrapportages over de budgettaire consequenties. De gemiddelde omvang van de aan arbeidskostengerelateerde verplichtingen in de periode 2023 tot en met 2026 bedraagt € 18,5 mln. De tolerantienorm voor 2022 bedraagt circa € 20,5 mln. De gemeente blijft hiermee onder de norm.

## Niet uit de balans blijvende rechten

Eind 2022 hebben we bezwaar ingediend tegen de naheffingsaanslag BCF 2017 in verband met gratis reizen voor onder andere AOW'ers. Ter behoud van rechten is bij het Rijk een bezwaarschrift ingediend tegen de beschikking terug te vorderen compensabele BTW over het jaar 2016.

| Niet uit de balans blijkende rechten                                                     | Bedrag (x € 1.000,-) |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| BTW-compensatie gratis openbaar vervoer; bezwaar terug te vorderen compensabele BTW 2016 | 370                  |
| BTW-compensatie gratis openbaar vervoer; bezwaar terug te vorderen compensabele BTW 2022 | 419                  |
| Naheffing BCF 2022; project RREW                                                         | 12                   |
| Baten erfpachtconversies                                                                 | 59.448               |
| <b>Totaal</b>                                                                            | <b>60.249</b>        |

## Kasstroomoverzicht

Pagina 249

### Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft een overzicht van de banksaldi en liquide middelen die beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik van deze geldmiddelen in 2022. Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en bestaat uit kasstromen operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten. Deze pagina betreft additionele informatie die op grond van het BBV niet verplicht is. Deze specificatie is geen integraal onderdeel van de Jaarrekening en valt dan ook buiten de scope van de accountantscontrole.

| KASSTROMEN UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN                   | 2022           |
|------------------------------------------------------------|----------------|
| Exploitatieresultaat                                       | 483.494        |
| <i>Aanpassing voor:</i>                                    |                |
| Afschrijvingen MVA en waardeverminderingen                 | 147.288        |
| Afschrijvingen bijdragen aan activa in eigendom van derden | 8.398          |
| Mutatie voorzieningen                                      | 16.045         |
| <i>Subtotaal</i>                                           | <i>171.732</i> |
| Vorraden en onderhanden werk                               | 21.107         |

|                                                                     |                 |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <i>Mutatie in werkkapitaal</i>                                      |                 |
| Kortlopende uitzettingen (excl. Liquide middelen)                   | -53.901         |
| Kortlopende schulden (excl. Rek.-couranten en kortlopende leningen) | 27.043          |
| Overlopende activa                                                  | -63.665         |
| Overlopende passiva                                                 | -7.003          |
|                                                                     | -97.526         |
| <b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>                      | <b>578.807</b>  |
| <b>KASSTROMEN UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN</b>                      | <b>2022</b>     |
| Investeringsen                                                      | -338.072        |
| Desinvesteringsen en bijdragen derden                               | 58.916          |
| <i>Subtotaal</i>                                                    | -279.156        |
| Verstreking leningen ug (woningcorporaties en verbonden partijen)   | 0               |
| Aflossingen leningen ug (woningcorporaties en verbonden partijen)   | 17.434          |
| <i>Subtotaal</i>                                                    | 17.434          |
| Verstreking overige leningen ug en uitzettingen > 1 jaar            | -8.492          |
| Aflossingen overige leningen ug en uitzettingen > 1 jaar            | 5.458           |
| <i>Subtotaal</i>                                                    | -3.033          |
| Mutatie kapitaalverstrekingen                                       | -14.507         |
| <b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>                       | <b>-279.262</b> |
| <b>KASSTROMEN UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN</b>                     | <b>2022</b>     |
| Mutatie kortlopende geldleningen                                    | -365.000        |
| Mutatie vaste schulden (excl. Leningen og)                          | 1.246           |
| Aangetrokken leningen og                                            | 100.000         |
| Aflossingen leningen og                                             | -24.769         |
| <b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>                      | <b>-288.522</b> |

|                                                         |               |
|---------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Mutatie geldmiddelen</b>                             | <b>11.023</b> |
| <hr/>                                                   |               |
| <b>Toelichting op de geldmiddelen</b>                   |               |
| <hr/>                                                   |               |
| Stand per 1 januari                                     | -9.866        |
| <hr/>                                                   |               |
| Mutatie geldmiddelen                                    | 11.023        |
| <hr/>                                                   |               |
| Stand per 31 december                                   | 1.157         |
| <hr/>                                                   |               |
| <b>Liquide middelen volgens rekening per 31-12-2022</b> | <b>1.157</b>  |
| <hr/>                                                   |               |
| <b>Verschil</b>                                         | <b>0</b>      |
| <hr/>                                                   |               |

## Gebeurtenissen na balansdatum

Pagina 250

### Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die relevant zijn bij de Jaarrekening 2022.

## Overzicht van baten en lasten

Pagina 251

### Overzicht van baten en lasten

[Baten en lasten op concernniveau](#)
[Incidentele baten en lasten](#)
[Baten en lasten conform BBV](#)  
[Begrotingsrechtmatigheid](#)
[Clusteroverhead](#)
[Baten en lasten per programma](#)
[Algemene dekkingsmiddelen](#)
[BBV-taakvelden](#)

### Baten en lasten op concernniveau

In de tabel hieronder worden meerjarig de baten en lasten gepresenteerd naar verantwoordingscategorieën.

| Overzicht van baten en lasten Concern | Oorspr.<br>Begroting<br>2022 | Bijgestelde<br>Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking |
|---------------------------------------|------------------------------|----------------------------------|--------------------|-----------|
| Baten exclusief reserves              | 3.840.078                    | 4.712.487                        | 4.871.473          | 158.986   |

|                                        |                  |                  |                  |                 |
|----------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-----------------|
| Bijdragen rijk en medeoverheden        | 2.686.781        | 3.149.105        | 3.164.168        | 15.063          |
| Belastingen                            | 367.891          | 384.334          | 397.934          | 13.600          |
| Dividenden                             | 85.699           | 91.824           | 91.761           | -62             |
| Financieringsbaten                     | 3.045            | 2.960            | 4.884            | 1.924           |
| Overige opbrengsten derden             | 701.455          | 1.120.569        | 1.238.101        | 117.532         |
| Overige baten                          | -4.793           | -36.305          | -25.376          | 10.929          |
| <b>Lasten exclusief reserves</b>       | <b>4.029.230</b> | <b>4.554.651</b> | <b>4.385.853</b> | <b>-168.798</b> |
| <b>Apparaatslasten</b>                 | <b>1.164.016</b> | <b>1.353.966</b> | <b>1.332.883</b> | <b>-21.083</b>  |
| Inhuur                                 | 96.670           | 222.719          | 189.146          | -33.572         |
| Overige apparaatslasten                | 30.199           | 32.776           | 33.088           | 313             |
| Personeel                              | 1.037.147        | 1.098.472        | 1.110.648        | 12.177          |
| <b>Intern resultaat</b>                | <b>-78.555</b>   | <b>-105.662</b>  | <b>-70.813</b>   | <b>34.849</b>   |
| Intern resultaat                       | -78.555          | -105.662         | -70.813          | 34.849          |
| <b>Programmalasten</b>                 | <b>2.943.769</b> | <b>3.306.346</b> | <b>3.123.783</b> | <b>-182.563</b> |
| Financieringslasten                    | 20.105           | 14.510           | 13.891           | -619            |
| Inkopen en uitbestede werkzaamheden    | 919.115          | 1.105.188        | 967.404          | -137.783        |
| Kapitaallasten                         | 175.789          | 153.987          | 156.791          | 2.804           |
| Overige programmalasten                | 68.610           | 130.215          | 137.709          | 7.495           |
| Salariskosten WSW en WIW               | 55.167           | 49.378           | 48.051           | -1.328          |
| Sociale uitkeringen                    | 961.563          | 1.028.836        | 1.007.594        | -21.242         |
| Subsidies en inkomensoverdrachten      | 743.421          | 824.232          | 792.342          | -31.889         |
| <b>Saldo voor vpb en reserveringen</b> | <b>-189.151</b>  | <b>157.836</b>   | <b>485.619</b>   | <b>327.784</b>  |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>          | <b>800</b>       | <b>1.948</b>     | <b>2.125</b>     | <b>177</b>      |
| <b>Saldo voor reserveringen</b>        | <b>-189.951</b>  | <b>155.888</b>   | <b>483.494</b>   | <b>327.607</b>  |
| <b>Reserves</b>                        | <b>189.951</b>   | <b>-155.888</b>  | <b>-398.178</b>  | <b>-242.290</b> |
| Onttrekking reserves                   | 308.932          | 314.129          | 207.352          | -106.777        |
| Toevoeging reserves                    | 120.490          | 481.537          | 622.785          | 141.248         |
| Vrijval reserves                       | 1.509            | 11.521           | 17.255           | 5.735           |
| <b>Saldo</b>                           | <b>0</b>         | <b>0</b>         | <b>85.316</b>    | <b>85.316</b>   |

## Incidentele baten en lasten

In dit overzicht worden de incidentele baten en lasten weergegeven waaruit het structurele begrotingssaldo wordt afgeleid. Dit geeft inzicht in de mate waarin de structurele lasten inclusief de structurele toevoegingen aan reserves gedekt zijn door structurele baten inclusief structurele onttrekkingen aan reserves. Volgens de Gemeentewet en Provinciewet dient in het belang van de horizontale verantwoording en het verticale toezicht er sprake te zijn van een structureel en reëel evenwicht. Met het begrip 'structureel evenwicht' wordt nadrukkelijker bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De term 'reëel' heeft betrekking op de mate van realiteit van de (meerjaren)ramingen.

| Incidentele baten en lasten                                     | Begroting 2022   | Realisatie 2022  |
|-----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Totaal baten</b>                                             | <b>3.840.078</b> | <b>4.871.473</b> |
| Incidentele baten                                               | 214.476          | 1.041.157        |
| <b>Algemene middelen</b>                                        | <b>0</b>         | <b>137.687</b>   |
| Decentralisatie-uitkeringen Gemeentefonds                       | 0                | 137.687          |
| <b>Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving</b> | <b>0</b>         | <b>29.081</b>    |
| Energietoeslag                                                  | 0                | 13.603           |
| Noodopvang Asielzoekers en Statushouders                        | 0                | 15.478           |
| <b>Beheer van de stad</b>                                       | <b>0</b>         | <b>10.000</b>    |
| Overdracht assets stadshavengebied naar Havenbedrijf            |                  | 10.000           |
| <b>Belastingen</b>                                              | <b>0</b>         | <b>0</b>         |
| Geen incidentele baten voor dit programma                       | 0                | 0                |
| <b>Bestaande stad</b>                                           | <b>71.552</b>    | <b>56.752</b>    |
| Veilingopbrengsten Brandstofverkooppunten                       | 8.470            | 17.564           |
| Verkoopopbrengsten vastgoedobjecten                             | 63.082           | 39.188           |
| <b>Bestuur</b>                                                  | <b>0</b>         | <b>0</b>         |
| Geen incidentele baten voor dit programma                       | 0                | 0                |
| <b>Cultuur</b>                                                  | <b>0</b>         | <b>0</b>         |
| Geen incidentele baten voor dit programma                       | 0                | 0                |
| <b>Dienstverlening</b>                                          | <b>0</b>         | <b>0</b>         |
| Geen incidentele baten voor dit programma                       | 0                | 0                |
| <b>Economische ontwikkeling</b>                                 | <b>0</b>         | <b>0</b>         |
| Geen incidentele baten voor dit programma                       | 0                | 0                |

|                                                                  |                  |                  |
|------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Energietransitie                                                 | 0                | 0                |
| Geen incidentele baten voor dit programma                        | 0                | 0                |
| Onderwijs                                                        | 9.712            | 0                |
| Regio deal Rotterdam Zuid Pijler School (Rijksbijdrage)          | 9.712            | 0                |
| Overhead                                                         | 0                | 0                |
| Geen incidentele baten voor dit programma                        | 0                | 0                |
| Stedelijke ontwikkeling                                          | 80.061           | 676.232          |
| Hoekse Lijn                                                      | 1.236            | 0                |
| Baten grondexploitaties                                          | 67.225           | 153.369          |
| Resultaatafnemingen grondexploitaties                            | 11.600           | 25.430           |
| Mutatie voorraden grondexploitatie                               | 0                | -14.001          |
| Erfpachtconversies Woonstad en Havensteder                       | 0                | 501.553          |
| Vrijval fondsprojecten                                           | 0                | 9.880            |
| Veilig                                                           | 5.884            | 0                |
| Riec Versterkingsgelden                                          | 5.884            | 0                |
| Volksgesondheid                                                  | 42.725           | 119.109          |
| Bijdragen van het Rijk in verband met uitgaven coronaorganisatie | 42.725           | 119.109          |
| Werk en Inkomen                                                  | 2.542            | 4.013            |
| Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo) | 2.542            | 4.013            |
| Zorg, welzijn en wijkteams                                       | 2.000            | 8.283            |
| Regio deal Rotterdam Zuid Pijler Werk (Rijksbijdrage)            | 2.000            | 0                |
| MO Hulpteam Toeslagen 010                                        | 0                | 8.283            |
| Diverse programma's                                              | 0                | 0                |
| Geen incidentele baten                                           | 0                | 0                |
| <b>Structureel</b>                                               | <b>3.742.226</b> | <b>3.761.118</b> |
| <b>Totaal lasten</b>                                             | <b>4.029.870</b> | <b>4.387.978</b> |
| Incidentele lasten                                               | 287.644          | 626.860          |
| Algemene middelen                                                | 1.000            | 137.687          |
| Koers van de stad                                                | 1.000            | 0                |
| Decentralisatie-uitkeringen Gemeentefonds                        |                  | 137.687          |
|                                                                  |                  |                  |

|                                                          |        |         |
|----------------------------------------------------------|--------|---------|
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 0      | 117.648 |
| Energietoeslag                                           | 0      | 102.171 |
| Noodopvang Asielzoekers en Statushouders                 | 0      | 15.478  |
| Dienstverlening                                          | 0      | 2.000   |
| Rechtsherstel Joodse slachtoffers uitkering              | 0      | 2.000   |
| Beheer van de stad                                       | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Belastingen                                              | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Bestaande stad                                           | 35.069 | 28.821  |
| Boekwaarde verkoop vastgoedobjecten                      | 32.365 | 14.791  |
| Verkoopkosten vastgoedobjecten                           | 2.704  | 3.465   |
| Afwaardering Vastgoed                                    | 0      | 1.595   |
| Voorziening Schiekadeblok                                | 0      | 8.970   |
| Bestuur                                                  | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Cultuur                                                  | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Dienstverlening                                          | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Economische ontwikkeling                                 | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Energietransitie                                         | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Onderwijs                                                | 9.712  | 0       |
| Regio deal Rotterdam Zuid Pijler school                  | 9.712  | 0       |
| Overhead                                                 | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |
| Sport en recreatie                                       | 0      | 0       |
| Geen incidentele lasten voor dit programma               | 0      | 0       |

|                                                                                |                 |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|
| Stedelijke ontwikkeling                                                        | 99.088          | 95.580           |
| Lasten grondexploitaties                                                       | 54.501          | 92.331           |
| Hoekse Lijn                                                                    | 44.587          | 0                |
| Haven Experience Centre                                                        | 0               | 2.000            |
| Ruggedised                                                                     | 0               | 1.249            |
| <b>Veilig</b>                                                                  | <b>5.884</b>    | <b>0</b>         |
| Riec Versterkingsgelden                                                        | 5.884           | 0                |
| <b>Volksgezondheid</b>                                                         | <b>42.725</b>   | <b>119.109</b>   |
| Incidentele kosten (lab onderzoeken, vaccinatielocatie) Coronaorganisatie      | 42.725          | 119.109          |
| <b>Werk en inkomen</b>                                                         | <b>1.897</b>    | <b>4.258</b>     |
| Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo)               | 1.897           | 2.712            |
| Opvang Vluchtelingen Oekraïne                                                  | 0               | 1.546            |
| <b>Zorg, welzijn en wijkteams</b>                                              | <b>8.386</b>    | <b>8.283</b>     |
| MO Hulpteam Toeslagen 010                                                      | 0               | 8.283            |
| Regio deal Rotterdam Zuid Pijler werk                                          | 2.000           | 0                |
| Rotterdamse bijdrage Project aanpak wachttijden GR Jeugdhulp Rijnmond          | 6.386           | 0                |
| <b>Diverse programma's</b>                                                     | <b>83.882</b>   | <b>113.474</b>   |
| Toevoegingen voorzieningen                                                     | 10.265          | 11.994           |
| Out of pocket uitgaven voor investeringen                                      | 73.617          | 101.480          |
| Onttrekking en vrijval reserves                                                | 310.281         | 224.607          |
| <b>Structureel</b>                                                             | <b>0</b>        | <b>12.431</b>    |
| <b>Incidenteel</b>                                                             | <b>310.281</b>  | <b>212.177</b>   |
| Toevoeging aan reserves                                                        | 120.490         | 622.785          |
| <b>Structureel</b>                                                             | <b>0</b>        | <b>0</b>         |
| <b>Incidenteel</b>                                                             | <b>120.490</b>  | <b>622.785</b>   |
| <b>Saldo na reserveringen</b>                                                  | <b>0</b>        | <b>85.317</b>    |
| <b>Totale incidentele baten</b>                                                | <b>524.757</b>  | <b>1.253.334</b> |
| <b>Totale incidentele lasten</b>                                               | <b>408.133</b>  | <b>1.249.645</b> |
| <b>Structurele begrotingssaldo</b>                                             | <b>-116.624</b> | <b>81.629</b>    |
| <b>Structurele begrotingssaldo in % van baten excl. onttrekkingen reserves</b> | <b>-3,0%</b>    | <b>1,7%</b>      |

## Toelichting staat incidentele baten en lasten

Uit bovenstaande tabel blijkt dat meerjarig de structurele lasten volledig gedekt worden door de structurele baten. Hieronder worden de grootste, meest terugkerende incidentele posten toegelicht.

### *Decentralisatie-uitkeringen - Algemene middelen*

De decentralisatie-uitkeringen vanuit het gemeentefonds worden per definitie als tijdelijk en dus incidenteel aangemerkt. Tegenover de baat bij het programma Algemene middelen staan lasten bij de overige programma's.

### *Decentralisatie-uitkeringen - Algemene middelen*

De decentralisatie-uitkeringen vanuit het gemeentefonds worden per definitie als tijdelijk en dus incidenteel aangemerkt. Tegenover de lasten bij diverse programma's staat een baat bij het programma Algemene middelen.

### *Energietoeslag - Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving*

Als gevolg van hoge inflatie en stijgende energieprijzen is er een energietoeslag uitgekeerd aan de Rotterdammers met een laag inkomen. 78.976 Rotterdamse huishoudens met een inkomen tot maximaal 140% van het wettelijk sociaal minimum hebben de toeslag ontvangen (102,2 mln lasten). Dit is mede gefinancierd door Stichting De Verre Bergen waarvan een baat is ontvangen van 13,6 mln.

### *Verkoopopbrengsten vastgoedobjecten - Bestaande stad*

Incidentele opbrengsten door verkoop (dispositie) van vastgoedobjecten die de gemeente niet meer nodig heeft voor haar kerntaken.

### *Baten uit grondexploitaties - Stedelijke inrichting en ontwikkeling*

De baten uit grondexploitaties bestaande uit baten uit gronduitgiften, subsidies en bijdragen van derden. Hier staan incidentele lasten in de grondexploitaties tegenover.

### *Erfpachtconversies Woonstad en Havensteder - Stedelijke ontwikkeling*

De post erfpachtconversies betreft de erfpachtbaten voor de Woonstad- en Havensteder-conversies (het omzetten van bestaande contracten in eeuwigdurend erfpacht of vol eigendom).

### *Lasten uit grondexploitaties - Stedelijke inrichting en ontwikkeling*

De lasten in de grondexploitaties bestaande uit kosten voor verwerving, bouwrijp maken, woonrijp maken en overige kosten. Hier staan incidentele baten uit de grondexploitaties tegenover.

### *Boekwaarde verkoop vastgoedobjecten - Stedelijke inrichting en ontwikkeling*

Incidentele afschrijvingslasten (boekwaarde verkopen) die voortvloeien uit de verkoop van vastgoedobjecten.

### *Bijdragen Rijk in verband met de corona uitgaven – Volksgezondheid*

Als gevolg van COVID 19 is de coronaorganisatie opgericht. Vanuit deze organisatie wordt alles uitgevoerd op vlak van volksgezondheid. Vanuit het Rijk wordt er dit jaar een bedrag ontvangen van € 119 mln ontvangen. Hier staan ook incidentele lasten tegenover. Dit gaat dan om onder andere personeelskosten, aanschaf van materialen en laboratorium kosten.

## Baten en lasten conform BBV

De keuze is gemaakt om de sturing door de raad, het college en de organisatie op elkaar te laten aansluiten. Het gaat erom dat volgens het BBV alle overhead, dus ook de leidinggevendenden (en hun ondersteuning) van het primaire proces moeten worden verantwoord onder de overhead. In de praktijk vindt de sturing en verantwoording hierop plaats binnen het primaire proces. De baten en lasten zoals opgenomen onder de programma's voldoen niet aan de vereisten van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV).

Voor een analyse van verschillen tussen de gerealiseerde en begrote baten en lasten en mutaties in reserves wordt verwezen naar de programma's.

In de jaarrekening is het door het BBV voorgeschreven overzicht van baten en lasten opgenomen. Dit overzicht bevat de totalen van baten, lasten, vennootschapsbelasting en mutaties in de reserves, op basis van zowel de begroting als de realisatie.

In de tabel hieronder zijn, per programma, de baten en lasten opgenomen overeenkomstig de voorschriften van het BBV. De verschillen ten opzichte van de baten en lasten in de programma's zijn opgenomen in de tabel Clusteroverhead, die daaronder staat.

De kosten van overhead zijn te vinden bij het programma Overhead van onderstaande BBV Programmaverantwoording. De financiële cijfers van dit programma Overhead (excl. reserves) komen overeen met het BBV-taakveld 0.4 Overhead. Het totaal van de overheadkosten (incl. reserves) over 2022 is € 500 mln. en bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft clusteroverhead en wordt (per programma apart) in onderstaand overzicht Clusteroverhead getoond en telt op tot € 98 mln. Deze overheadkosten vallen onder de apparaatslasten van de begrotingsprogramma's. Het tweede onderdeel betreft de concernbrede overhead en bedraagt over 2022 in totaal € 402 mln.

| Overzicht van baten en lasten programma conform BBV | Begroting 2022 | Realisatie 2022 |
|-----------------------------------------------------|----------------|-----------------|
| <b>Algemene middelen</b>                            |                |                 |
| Baten exclusief reserves                            | 2.258.560      | 2.287.066       |
| Lasten exclusief reserves                           | 27.184         | 23.978          |
| Vennootschapsbelasting                              | 0              | 0               |
| Toevoeging reserves                                 | 255.223        | 394.925         |
| Onttrekking reserves                                | 36.213         | 36.332          |
| Vrijval reserves                                    | 400            | 400             |
| Baten exclusief reserves                            | 2.258.560      | 2.287.066       |
| Lasten exclusief reserves                           | 27.184         | 23.978          |
| Vennootschapsbelasting                              | 0              | 0               |
| Toevoeging reserves                                 | 255.223        | 394.925         |

|                                                                       |                   |                   |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Onttrekking reserves                                                  | 36.213            | 36.332            |
| Vrijval reserves                                                      | 400               | 400               |
| <b>Saldo Algemene middelen</b>                                        | <b>-2.012.766</b> | <b>-1.904.895</b> |
| <b>Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving</b>       |                   |                   |
| Baten exclusief reserves                                              | 44.310            | 49.050            |
| Lasten exclusief reserves                                             | 227.270           | 237.600           |
| Toevoeging reserves                                                   | 20.000            | 20.000            |
| Onttrekking reserves                                                  | 3.385             | 2.435             |
| Baten exclusief reserves                                              | 44.310            | 49.050            |
| Lasten exclusief reserves                                             | 227.270           | 237.600           |
| Toevoeging reserves                                                   | 20.000            | 20.000            |
| Onttrekking reserves                                                  | 3.385             | 2.435             |
| <b>Saldo Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving</b> | <b>199.575</b>    | <b>206.115</b>    |
| <b>Beheer van de stad</b>                                             |                   |                   |
| Baten exclusief reserves                                              | 263.583           | 268.297           |
| Lasten exclusief reserves                                             | 411.569           | 420.919           |
| Vennootschapsbelasting                                                | 800               | 872               |
| Toevoeging reserves                                                   | 1.500             | 1.500             |
| Onttrekking reserves                                                  | 14.638            | 8.472             |
| Vrijval reserves                                                      | 244               | 4.454             |
| Baten exclusief reserves                                              | 263.583           | 268.297           |
| Lasten exclusief reserves                                             | 411.569           | 420.919           |
| Vennootschapsbelasting                                                | 800               | 872               |
| Toevoeging reserves                                                   | 1.500             | 1.500             |
| Onttrekking reserves                                                  | 14.638            | 8.472             |
| Vrijval reserves                                                      | 244               | 4.454             |
| <b>Saldo Beheer van de stad</b>                                       | <b>135.403</b>    | <b>142.069</b>    |
| <b>Belastingen</b>                                                    |                   |                   |
| Baten exclusief reserves                                              | 319.323           | 337.220           |
| Lasten exclusief reserves                                             | 13.608            | 15.102            |

|                             |                 |                 |
|-----------------------------|-----------------|-----------------|
| Onttrekking reserves        | 200             | 120             |
| Baten exclusief reserves    | 319.323         | 337.220         |
| Lasten exclusief reserves   | 13.608          | 15.102          |
| Onttrekking reserves        | 200             | 120             |
| <b>Saldo Belastingen</b>    | <b>-305.915</b> | <b>-322.238</b> |
| <b>Bestaande stad</b>       |                 |                 |
| Baten exclusief reserves    | 172.835         | 167.071         |
| Lasten exclusief reserves   | 165.986         | 155.185         |
| Vennootschapsbelasting      | 1.148           | 1.253           |
| Toevoeging reserves         | 101.700         | 101.700         |
| Onttrekking reserves        | 24.953          | 18.619          |
| Vrijval reserves            | 4               | 4               |
| Baten exclusief reserves    | 172.835         | 167.071         |
| Lasten exclusief reserves   | 165.986         | 155.185         |
| Vennootschapsbelasting      | 1.148           | 1.253           |
| Toevoeging reserves         | 101.700         | 101.700         |
| Onttrekking reserves        | 24.953          | 18.619          |
| Vrijval reserves            | 4               | 4               |
| <b>Saldo Bestaande stad</b> | <b>71.041</b>   | <b>72.443</b>   |
| <b>Bestuur</b>              |                 |                 |
| Baten exclusief reserves    | 11.283          | 11.768          |
| Lasten exclusief reserves   | 20.770          | 19.379          |
| Toevoeging reserves         | 199             | 346             |
| Onttrekking reserves        | 475             | 713             |
| Vrijval reserves            | 0               | 0               |
| Baten exclusief reserves    | 11.283          | 11.768          |
| Lasten exclusief reserves   | 20.770          | 19.379          |
| Toevoeging reserves         | 199             | 346             |
| Onttrekking reserves        | 475             | 713             |
| Vrijval reserves            | 0               | 0               |

|                      |              |              |
|----------------------|--------------|--------------|
| <b>Saldo Bestuur</b> | <b>9.212</b> | <b>7.245</b> |
|----------------------|--------------|--------------|

#### Cultuur

|                           |         |         |
|---------------------------|---------|---------|
| Baten exclusief reserves  | 456     | 303     |
| Lasten exclusief reserves | 152.212 | 148.034 |
| Toevoeging reserves       | 0       | 0       |
| Onttrekking reserves      | 4.482   | 3.426   |
| Vrijval reserves          | 775     | 900     |
| Baten exclusief reserves  | 456     | 303     |
| Lasten exclusief reserves | 152.212 | 148.034 |
| Toevoeging reserves       | 0       | 0       |
| Onttrekking reserves      | 4.482   | 3.426   |
| Vrijval reserves          | 775     | 900     |

|                      |                |                |
|----------------------|----------------|----------------|
| <b>Saldo Cultuur</b> | <b>146.499</b> | <b>143.405</b> |
|----------------------|----------------|----------------|

#### Dienstverlening

|                           |        |        |
|---------------------------|--------|--------|
| Baten exclusief reserves  | 11.823 | 11.996 |
| Lasten exclusief reserves | 83.043 | 76.564 |
| Toevoeging reserves       | 1.491  | 1.491  |
| Onttrekking reserves      | 4.313  | 3.366  |
| Vrijval reserves          | 0      | 0      |
| Baten exclusief reserves  | 11.823 | 11.996 |
| Lasten exclusief reserves | 83.043 | 76.564 |
| Toevoeging reserves       | 1.491  | 1.491  |
| Onttrekking reserves      | 4.313  | 3.366  |
| Vrijval reserves          | 0      | 0      |

|                              |               |               |
|------------------------------|---------------|---------------|
| <b>Saldo Dienstverlening</b> | <b>68.398</b> | <b>62.693</b> |
|------------------------------|---------------|---------------|

#### Economische ontwikkeling

|                           |        |        |
|---------------------------|--------|--------|
| Baten exclusief reserves  | 4.752  | 4.444  |
| Lasten exclusief reserves | 36.231 | 33.814 |
| Toevoeging reserves       | 740    | 740    |
| Onttrekking reserves      | 2.059  | 1.264  |

|                           |        |        |
|---------------------------|--------|--------|
| Baten exclusief reserves  | 4.752  | 4.444  |
| Lasten exclusief reserves | 36.231 | 33.814 |
| Toevoeging reserves       | 740    | 740    |
| Onttrekking reserves      | 2.059  | 1.264  |

|                                       |               |               |
|---------------------------------------|---------------|---------------|
| <b>Saldo Economische ontwikkeling</b> | <b>30.160</b> | <b>28.846</b> |
|---------------------------------------|---------------|---------------|

#### Energietransitie

|                           |        |        |
|---------------------------|--------|--------|
| Baten exclusief reserves  | 6.834  | 4.894  |
| Lasten exclusief reserves | 47.529 | 28.888 |
| Toevoeging reserves       | 20.000 | 20.000 |
| Onttrekking reserves      | 23.744 | 9.511  |
| Baten exclusief reserves  | 6.834  | 4.894  |
| Lasten exclusief reserves | 47.529 | 28.888 |
| Toevoeging reserves       | 20.000 | 20.000 |
| Onttrekking reserves      | 23.744 | 9.511  |

|                               |               |               |
|-------------------------------|---------------|---------------|
| <b>Saldo Energietransitie</b> | <b>36.952</b> | <b>34.482</b> |
|-------------------------------|---------------|---------------|

#### Onderwijs

|                           |         |         |
|---------------------------|---------|---------|
| Baten exclusief reserves  | 79.699  | 71.481  |
| Lasten exclusief reserves | 218.163 | 205.753 |
| Toevoeging reserves       | 0       | 0       |
| Onttrekking reserves      | 1.023   | 876     |
| Vrijval reserves          | 65      | 65      |
| Baten exclusief reserves  | 79.699  | 71.481  |
| Lasten exclusief reserves | 218.163 | 205.753 |
| Toevoeging reserves       | 0       | 0       |
| Onttrekking reserves      | 1.023   | 876     |
| Vrijval reserves          | 65      | 65      |

|                        |                |                |
|------------------------|----------------|----------------|
| <b>Saldo Onderwijs</b> | <b>137.376</b> | <b>133.331</b> |
|------------------------|----------------|----------------|

#### Overhead

|                           |         |         |
|---------------------------|---------|---------|
| Baten exclusief reserves  | 13.081  | 13.966  |
| Lasten exclusief reserves | 510.531 | 519.069 |

|                                 |                |                |
|---------------------------------|----------------|----------------|
| Toevoeging reserves             | 3.230          | 3.230          |
| Onttrekking reserves            | 11.158         | 8.152          |
| Vrijval reserves                | 0              | 0              |
| Baten exclusief reserves        | 13.081         | 13.966         |
| Lasten exclusief reserves       | 510.531        | 519.069        |
| Toevoeging reserves             | 3.230          | 3.230          |
| Onttrekking reserves            | 11.158         | 8.152          |
| Vrijval reserves                | 0              | 0              |
| <b>Saldo Overhead</b>           | <b>489.523</b> | <b>500.180</b> |
| <b>Sport en recreatie</b>       |                |                |
| Baten exclusief reserves        | 5.033          | 4.153          |
| Lasten exclusief reserves       | 96.781         | 90.804         |
| Toevoeging reserves             | 1              | 1.401          |
| Onttrekking reserves            | 3.503          | 1.599          |
| Vrijval reserves                | 0              | 1.400          |
| Baten exclusief reserves        | 5.033          | 4.153          |
| Lasten exclusief reserves       | 96.781         | 90.804         |
| Toevoeging reserves             | 1              | 1.401          |
| Onttrekking reserves            | 3.503          | 1.599          |
| Vrijval reserves                | 0              | 1.400          |
| <b>Saldo Sport en recreatie</b> | <b>88.245</b>  | <b>85.052</b>  |
| <b>Stedelijke ontwikkeling</b>  |                |                |
| Baten exclusief reserves        | 678.144        | 817.546        |
| Lasten exclusief reserves       | 428.475        | 401.115        |
| Toevoeging reserves             | 46.925         | 46.925         |
| Onttrekking reserves            | 122.987        | 92.179         |
| Vrijval reserves                | 329            | 329            |
| Baten exclusief reserves        | 678.144        | 817.546        |
| Lasten exclusief reserves       | 428.475        | 401.115        |
| Toevoeging reserves             | 46.925         | 46.925         |

|                                      |                 |                 |
|--------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Onttrekking reserves                 | 122.987         | 92.179          |
| Vrijval reserves                     | 329             | 329             |
| <b>Saldo Stedelijke ontwikkeling</b> | <b>-326.062</b> | <b>-462.014</b> |
| <b>Veilig</b>                        |                 |                 |
| Baten exclusief reserves             | 26.508          | 22.302          |
| Lasten exclusief reserves            | 179.374         | 169.893         |
| Onttrekking reserves                 | 1.035           | 369             |
| Baten exclusief reserves             | 26.508          | 22.302          |
| Lasten exclusief reserves            | 179.374         | 169.893         |
| Onttrekking reserves                 | 1.035           | 369             |
| <b>Saldo Veilig</b>                  | <b>151.831</b>  | <b>147.222</b>  |
| <b>Volksgezondheid</b>               |                 |                 |
| Baten exclusief reserves             | 168.174         | 134.236         |
| Lasten exclusief reserves            | 202.069         | 166.629         |
| Onttrekking reserves                 | 399             | 399             |
| Baten exclusief reserves             | 168.174         | 134.236         |
| Lasten exclusief reserves            | 202.069         | 166.629         |
| Onttrekking reserves                 | 399             | 399             |
| <b>Saldo Volksgezondheid</b>         | <b>33.497</b>   | <b>31.994</b>   |
| <b>Werk en inkomen</b>               |                 |                 |
| Baten exclusief reserves             | 549.485         | 569.395         |
| Lasten exclusief reserves            | 789.139         | 788.007         |
| Toevoeging reserves                  | 4.627           | 4.627           |
| Onttrekking reserves                 | 15.945          | 10.820          |
| Vrijval reserves                     | 9.703           | 9.703           |
| Baten exclusief reserves             | 549.485         | 569.395         |
| Lasten exclusief reserves            | 789.139         | 788.007         |
| Toevoeging reserves                  | 4.627           | 4.627           |
| Onttrekking reserves                 | 15.945          | 10.820          |
| Vrijval reserves                     | 9.703           | 9.703           |

|                                         |                |                |
|-----------------------------------------|----------------|----------------|
| <b>Saldo Werk en inkomen</b>            | <b>218.634</b> | <b>202.717</b> |
| <b>Zorg, welzijn en wijkteams</b>       |                |                |
| Baten exclusief reserves                | 98.603         | 96.285         |
| Lasten exclusief reserves               | 944.715        | 885.123        |
| Toevoeging reserves                     | 25.900         | 25.900         |
| Onttrekking reserves                    | 43.618         | 8.701          |
| Baten exclusief reserves                | 98.603         | 96.285         |
| Lasten exclusief reserves               | 944.715        | 885.123        |
| Toevoeging reserves                     | 25.900         | 25.900         |
| Onttrekking reserves                    | 43.618         | 8.701          |
| <b>Saldo Zorg, welzijn en wijkteams</b> | <b>828.395</b> | <b>806.037</b> |
| <b>Totaal</b>                           | <b>0</b>       | <b>-85.316</b> |

## Begrotingsrechtmatigheid

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de verschillen tussen de programmaverantwoording 2022 en de door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2022. Deze toelichting bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft een toelichting op technische afwijkingen in de toepassing van de BBV-verslaggevingsvoorschriften. Het tweede deel bestaat uit een inhoudelijke toelichting op verschillen tussen de programmaverantwoording en de begroting (beiden op dezelfde, BBV-grondslagen).

De eerste categorie van verschillen tussen de financiële uitkomsten 2022 en de begroting is technisch van aard. De afwijkingen tussen de door de gemeenteraad vastgestelde begroting en de begroting op BBV-grondslagen worden veroorzaakt door een andere wijze van verwerking van de clusteroverhead (zie onderdeel Clusteroverhead). In de door de gemeenteraad vastgestelde begroting is clusteroverhead, in totaal € 82.470, per begrotingsprogramma verantwoord. Overeenkomstig landelijke voorschriften wordt overhead in de BBV-begroting uitsluitend onder het programma Overhead verantwoord.

De tweede categorie van verschillen betreffen verschillen tussen de programmaverantwoording 2022 en de begroting 2022 en worden hier inhoudelijk toegelicht. Bij vier van de 18 begrotingsprogramma's zijn de begrote lasten overschreden.

De overschrijding van de lasten op het programma Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving van € 10,3 mln. wordt voor € 9,3 mln. uit externe middelen gedekt. Voor € 1 mln. bleek lastenoverschrijding aan het einde van het jaar en onvermijdelijk.

Bij het programma Beheer van de stad is de lastenoverschrijding in totaal € 9,4 mln. Hiervan wordt € 3,9 mln. gecompenseerd door direct gerelateerde baten. Een lastenoverschrijding van € 1,2 mln. houdt verband met een risico, die gedurende het jaar aan de gemeenteraad is gemeld, maar waarvan de omvang pas aan het eind van

het jaar bleek. Voor in totaal € 4,3 mln. hebben zich lastenoverschrijdingen voorgedaan, die passen binnen het door de gemeenteraad vastgesteld beleid en die in 2022 niet meer aan de gemeenteraad gerapporteerd konden worden.

De lastenoverschrijding van € 1,5 mln. bij het programma Belastingen wordt voor € 1,4 mln. veroorzaakt door een hoger dan geraamde dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren, die pas bij het opstellen van de jaarrekening kon worden bepaald. Daarnaast zijn er voor in totaal € 0,1 mln. op diverse activiteiten hoger dan geraamde lasten gerealiseerd, die niet eerder dan bij de jaarrekening aan de raad gerapporteerd konden worden.

Tenslotte, bij het programma Overhead is van de in totaal € 8,5 mln. aan gerealiseerde lastenoverschrijding, € 5,6 mln. een effect van landelijke regels over de presentatie van apparaatslasten, die gemaakt worden voor investeringen. Omdat de inzet op investeringen lager is dan begroot is het in mindering op de overheadlasten 2022 gebrachte bedrag ook lager. Van de resterende € 2,9 mln. aan lastenoverschrijdingen op overhead, is € 2,3 mln. te verklaren uit laat in het jaar gebleken en onafwendbare hogere lasten en voor € 0,6 mln. uit hogere lasten, die gecompenseerd worden door direct gerelateerde, hogere baten.

## Clusteroverhead

Clusteroverhead vormt het verschil tussen de lasten, die onder de begrotingsprogramma's worden verantwoord en de lasten, die in de BBV Programmaverantwoording onder de programma's worden verantwoord. De clusteroverhead zijn alle leidinggevenden en hun ondersteuning binnen het primaire proces.

Onderstaande tabel geeft per begrotingsprogramma weer, hoeveel de overheadlasten zijn.

Overheadkosten die aan investeringsprojecten en grondexploitaties worden toegerekend verlagen de overheadlasten van een programma. Dit veroorzaakt een negatief saldo aan clusteroverhead bij Stedelijke ontwikkeling vanwege de vele uren die op projecten worden geschreven.

| Clusteroverhead per programma                            | Realisatie 2022 |
|----------------------------------------------------------|-----------------|
| Algemene middelen                                        | 0               |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 4.023           |
| Beheer van de stad                                       | 21.610          |
| Belastingen                                              | 1.693           |
| Bestaande stad                                           | 5.405           |
| Bestuur                                                  | 612             |
| Cultuur                                                  | 729             |
| Dienstverlening                                          | 5.965           |

|                               |               |
|-------------------------------|---------------|
| Economische ontwikkeling      | 2.951         |
| Energietransitie              | 4.099         |
| Onderwijs                     | 3.041         |
| Sport en recreatie            | 1.312         |
| Stedelijke ontwikkeling       | -11.972       |
| Veilig                        | 9.499         |
| Volksgezondheid               | 5.507         |
| Werk en inkomen               | 25.295        |
| Zorg, welzijn en wijkteams    | 17.827        |
| <b>Totaal Clusteroverhead</b> | <b>97.597</b> |

## Baten en lasten per programma

In de tabel hieronder worden de baten, lasten en reservemutaties per programma gepresenteerd.

| Programma                                                | Baten     | Lasten  | Toevoeging<br>reserves | Onttrekking<br>reserves | Vrijval reserves | Saldo     |
|----------------------------------------------------------|-----------|---------|------------------------|-------------------------|------------------|-----------|
| Algemene middelen                                        | 2.287.066 | 23.978  | 394.925                | 36.332                  | 400              | 1.904.895 |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 49.050    | 241.622 | 20.000                 | 2.435                   | 0                | - 210.138 |
| Beheer van de stad                                       | 268.297   | 443.402 | 1.500                  | 8.472                   | 4.454            | - 163.679 |
| Belastingen                                              | 337.220   | 16.794  | 0                      | 120                     | 0                | 320.545   |
| Bestaande stad                                           | 167.071   | 161.842 | 101.700                | 18.619                  | 4                | - 77.847  |
| Bestuur                                                  | 11.768    | 19.991  | 346                    | 713                     | 0                | - 7.857   |
| Cultuur                                                  | 303       | 148.763 | 0                      | 3.426                   | 900              | - 144.134 |
| Dienstverlening                                          | 11.996    | 82.529  | 1.491                  | 3.366                   | 0                | - 68.658  |
| Economische ontwikkeling                                 | 4.444     | 36.765  | 740                    | 1.264                   | 0                | - 31.797  |
| Energietransitie                                         | 4.894     | 32.986  | 20.000                 | 9.511                   | 0                | - 38.581  |
| Onderwijs                                                | 71.481    | 208.793 | 0                      | 876                     | 65               | - 136.372 |
| Overhead                                                 | 13.966    | 421.472 | 3.230                  | 8.152                   | 0                | - 402.583 |
| Sport en recreatie                                       | 4.153     | 92.116  | 1.401                  | 1.599                   | 1.400            | - 86.365  |

|                            |                  |                  |                |                |               |               |
|----------------------------|------------------|------------------|----------------|----------------|---------------|---------------|
| Stedelijke ontwikkeling    | 817.546          | 389.143          | 46.925         | 92.179         | 329           | 473.986       |
| Veilig                     | 22.302           | 179.393          | 0              | 369            | 0             | - 156.722     |
| Volksgezondheid            | 134.236          | 172.136          | 0              | 399            | 0             | - 37.501      |
| Werk en inkomen            | 569.395          | 813.302          | 4.627          | 10.820         | 9.703         | - 228.012     |
| Zorg, welzijn en wijkteams | 96.285           | 902.950          | 25.900         | 8.701          | 0             | - 823.864     |
| <b>Totaal</b>              | <b>4.871.473</b> | <b>4.387.978</b> | <b>622.785</b> | <b>207.352</b> | <b>17.255</b> | <b>85.316</b> |

In de tabel hieronder worden per programma de afwijkingen op baten, lasten en reserves gepresenteerd. Voor de toelichting op de afwijkingen per programma wordt verwezen naar het onderdeel programma's in het jaarverslag.

Voor de toelichting op het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien wordt verwezen naar de toelichting op het programma Algemene middelen.

| Programma                                                | Afwijking<br>baten | afwijking<br>lasten | Afwijking<br>reserves | afwijking<br>saldo |
|----------------------------------------------------------|--------------------|---------------------|-----------------------|--------------------|
| Algemene middelen                                        | 28.505             | - 3.207             | - 139.583             | - 107.871          |
| Armoede, schuldhulpverlening, inburgering en samenleving | 4.740              | 11.665              | - 950                 | - 7.875            |
| Beheer van de stad                                       | 4.713              | 12.615              | - 1.956               | - 9.858            |
| Belastingen                                              | 17.896             | 1.488               | - 80                  | 16.328             |
| Bestaande stad                                           | - 5.764            | - 10.017            | - 6.334               | - 2.081            |
| Bestuur                                                  | 485                | - 859               | 91                    | 1.435              |
| Cultuur                                                  | - 153              | - 4.243             | - 931                 | 3.160              |
| Dienstverlening                                          | 172                | - 6.822             | - 947                 | 6.047              |
| Economische ontwikkeling                                 | - 308              | - 2.294             | - 795                 | 1.191              |
| Energietransitie                                         | - 1.939            | - 18.455            | - 14.233              | 2.283              |
| Onderwijs                                                | - 8.219            | - 12.036            | - 147                 | 3.670              |
| Overhead                                                 | 886                | - 6.589             | - 3.005               | 4.469              |
| Sport en recreatie                                       | - 880              | - 5.693             | - 1.905               | 2.909              |
| Stedelijke ontwikkeling                                  | 139.401            | - 28.302            | - 30.809              | 136.894            |
| Veilig                                                   | - 4.205            | - 8.925             | - 666                 | 4.053              |
| Volksgezondheid                                          | - 33.938           | - 34.509            | 0                     | 571                |
| Werk en inkomen                                          | 19.910             | 1.736               | - 5.125               | 13.050             |

|                            |         |          |          |        |
|----------------------------|---------|----------|----------|--------|
| Zorg, welzijn en wijkteams | - 2.318 | - 54.174 | - 34.916 | 16.940 |
|----------------------------|---------|----------|----------|--------|

|               |                |                  |                  |               |
|---------------|----------------|------------------|------------------|---------------|
| <b>Totaal</b> | <b>158.986</b> | <b>- 168.621</b> | <b>- 242.290</b> | <b>85.316</b> |
|---------------|----------------|------------------|------------------|---------------|

## Algemene dekkingsmiddelen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat de begroting en de jaarstukken een overzicht van algemene dekkingsmiddelen bevat.

### Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen van de gemeente zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven op de diverse programma's.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- opbrengsten van de lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkeringen uit het Gemeentefonds,
- opbrengst uit deelnemingen: de dividenden,
- het saldo van de financieringsfunctie: de rente inkomsten van de reserves en het renteresultaat.

| Algemene dekkingsmiddelen                              | Bijgest. Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|--------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------|---------------|
| Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is | 420.006                    | 437.513            | 17.507        |
| Algemene uitkeringen gemeentefonds                     | 2.169.135                  | 2.195.890          | 26.754        |
| Dividend                                               | 91.824                     | 91.761             | -62           |
| Saldo financieringsfunctie                             | -11.551                    | -8.986             | 2.565         |
| <b>Totaal</b>                                          | <b>2.669.414</b>           | <b>2.716.178</b>   | <b>46.764</b> |

## Lokale heffingen

Er zijn twee soorten lokale heffingen. Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is en die vrij kunnen worden ingezet. Deze soort van lokale heffingen vallen onder de Algemene dekkingsmiddelen en betreft de volgende heffingen:

- de onroerendzaakbelasting (OZB),
- de roerendzaakbelasting
- de algemene parkeerbelasting,
- de logiesbelasting
- en de reclame- en precariobelasting.

Er zijn ook lokale heffingen die niet vrij kunnen worden ingezet omdat deze binnen de heffing dienen te worden ingezet en daarmee voor het uitvoeren van werkzaamheden of beleid. Het gaat om onder meer de volgende heffingen: afval- en rioolheffing, bedrijfsreinigingsrecht en de leges omgevingsvergunningen. Deze heffingen vallen niet onder de Algemene dekkingsmiddelen.

| Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is | Bijgest. Begroting<br>2022 | Realisatie<br>2022 | Afwijking     |
|--------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------|---------------|
| Onroerende zaakbelasting                               | 288.950                    | 300.295            | 11.344        |
| Roerende zaakbelasting                                 | 126                        | 478                | 352           |
| Logiesbelasting                                        | 8.731                      | 10.537             | 1.806         |
| Reclame- en precariobelasting                          | 10.791                     | 13.461             | 2.669         |
| Algemene parkeerbelasting                              | 111.408                    | 112.743            | 1.335         |
| <b>Totaal</b>                                          | <b>420.006</b>             | <b>437.513</b>     | <b>17.507</b> |

## BBV-taakvelden

Voor de vergelijkbaarheid tussen gemeenten wordt door het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) een uniforme indeling in taakvelden voorgeschreven. Onderstaande tabel met landelijke taakvelden bevat, per taakveld, de over 2022 gerealiseerde baten en lasten en het saldo.

| Overzicht van baten en lasten per BBV-taakveld                  | Baten     | Lasten  | Saldo     |
|-----------------------------------------------------------------|-----------|---------|-----------|
| 0.1 - Bestuur                                                   | 11.941    | 49.680  | -37.740   |
| 0.2 - Burgerzaken                                               | 11.130    | 38.062  | -26.932   |
| 0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden                        | 694.747   | 127.797 | 566.950   |
| 0.4 - Overhead                                                  | 13.966    | 519.069 | -505.102  |
| 0.5 - Treasury                                                  | 91.176    | 21.531  | 69.645    |
| 0.61 - OZB woningen                                             | 63.428    | 6.462   | 56.966    |
| 0.62 - OZB niet-woningen                                        | 236.958   | 11.964  | 224.994   |
| 0.63 - Parkeerbelasting                                         | 146.723   | 32.538  | 114.185   |
| 0.64 - Belastingen overig                                       | 26.294    | -3.686  | 29.980    |
| 0.7 - Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds | 2.195.890 | 7       | 2.195.882 |
| 0.8 - Overige baten en lasten                                   | 32.773    | 27.690  | 5.083     |
| 0.9 - Vennootschapsbelasting (Vpb)                              | 0         | 2.125   | -2.125    |

|                                                                   |         |         |          |
|-------------------------------------------------------------------|---------|---------|----------|
| 0.10 - Mutaties Reserves                                          | 224.607 | 622.785 | -398.178 |
| 0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten              | 0       | 85.316  | -85.316  |
| 1.1 - Crisisbeheersing en Brandweer                               | 12.374  | 78.476  | -66.102  |
| 1.2 - Openbare orde en veiligheid                                 | 9.853   | 93.249  | -83.397  |
| 2.1 - Verkeer en vervoer                                          | 33.607  | 210.857 | -177.249 |
| 2.2 - Parkeren                                                    | 16.240  | 32.791  | -16.551  |
| 2.3 - Recreatieve havens                                          | 0       | 0       | 0        |
| 2.4 - Economische Havens en waterwegen                            | 0       | 0       | 0        |
| 2.5 - Openbaar vervoer                                            | 6.835   | 49.888  | -43.053  |
| 3.1 - Economische ontwikkeling                                    | 145     | 10.478  | -10.333  |
| 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur                              | 0       | 0       | 0        |
| 3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen                        | 1.889   | 6.377   | -4.488   |
| 3.4 - Economische promotie                                        | 10.609  | 14.773  | -4.165   |
| 4.1 - Openbaar basisonderwijs                                     | 0       | 0       | 0        |
| 4.2 - Onderwijshuisvesting                                        | 1.508   | 68.465  | -66.956  |
| 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken                            | 77.725  | 151.562 | -73.838  |
| 5.1 - Sportbeleid en activering                                   | 1.340   | 15.461  | -14.121  |
| 5.2 - Sportaccommodaties                                          | 387     | 57.022  | -56.634  |
| 5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie | 295     | 92.476  | -92.181  |
| 5.4 - Musea                                                       | 698     | 41.868  | -41.170  |
| 5.5 - Cultureel erfgoed                                           | 297     | 1.791   | -1.494   |
| 5.6 - Media                                                       | 3       | 21.892  | -21.889  |
| 5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie                     | 5.342   | 79.201  | -73.859  |
| 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie                           | 77.546  | 168.774 | -91.228  |
| 6.2 - Wijkteams                                                   | 9.872   | 136.435 | -126.562 |
| 6.3 - Inkomensregelingen                                          | 556.150 | 786.740 | -230.590 |
| 6.4 - Begeleide participatie                                      | 9.507   | 91.067  | -81.561  |
| 6.5 - Arbeidsparticipatie                                         | 25.530  | 88.281  | -62.751  |
| 6.6 - Maatwerkvoorziening (WMO)                                   | 0       | 12.853  | -12.853  |
| 6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+                                | 8.817   | 240.698 | -231.881 |

|                                                  |                  |                  |          |
|--------------------------------------------------|------------------|------------------|----------|
| 6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-               | 46               | 51.300           | -51.254  |
| 6.81 - Geëscaleerde zorg 18+                     | 6.743            | 135.359          | -128.616 |
| 6.82 - Geëscaleerde zorg 18-                     | 12.767           | 184.949          | -172.182 |
| 7.1 - Volksgezondheid                            | 134.236          | 166.629          | -32.393  |
| 7.2 - Riolering                                  | 87.648           | 68.639           | 19.009   |
| 7.3 - Afval                                      | 110.158          | 94.395           | 15.763   |
| 7.4 - Milieubeheer                               | 6.222            | 55.409           | -49.187  |
| 7.5 - Begraafplaatsen en crematoria              | 6.439            | 6.583            | -145     |
| 8.1 - Ruimte en leefomgeving                     | 1.795            | 12.372           | -10.577  |
| 8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) | 64.513           | 93.257           | -28.744  |
| 8.3 - Wonen en bouwen                            | 49.311           | 134.373          | -85.062  |
| <b>Saldo</b>                                     | <b>5.096.080</b> | <b>5.096.080</b> | <b>0</b> |

## Verantwoording WNT

Pagina 252

### Verantwoording WNT

#### Bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op gemeente Rotterdam. Het voor gemeentelijke toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (algemeen bezoldigingsmaximum). In het geval van gemeenten zijn de gemeentesecretaris en de gemeentegriffier aangemerkt als topfunctionaris. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging of ontslagvergoeding van de 'overige functionarissen' indien deze bezoldiging respectievelijk (ontslag)uitkering de maximale norm te boven gaat.

|                                            |                        |                           |
|--------------------------------------------|------------------------|---------------------------|
| <b>Gegevens 2022 (bedragen x € 1)</b>      | <b>I.C.M. Broeders</b> | <b>V.J.M. Roozen</b>      |
| <b>Functiegegevens</b>                     | <b>Griffier</b>        | <b>Gemeentesecretaris</b> |
| Aanvang en einde functievervulling in 2022 | 1/1 – 31/12            | 1/1 – 31/12               |
| Omvang dienstverband (in fte)              | 1                      | 1                         |
| Dienstbetrekking                           | Ja                     | Ja                        |
| <b>Bezoldiging</b>                         |                        |                           |

|                                                                                                 |                |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen                                                   | 166.732        | 186.752        |
| Beloningen betaalbaar op termijn                                                                | 23.041         | 23.818         |
| <i>Subtotaal</i>                                                                                | <i>189.773</i> | <i>210.570</i> |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                                                   | 216.000        | 216.000        |
| -/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag                             | 0              | 0              |
| <b>Bezoldiging</b>                                                                              | <b>189.773</b> | <b>210.570</b> |
| Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan | n.v.t.         | n.v.t.         |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling                                     | n.v.t.         | n.v.t.         |

|                                                                                                 |                        |                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------|
| <b>Gegevens 2021 (bedragen x € 1)</b>                                                           | <b>I.C.M. Broeders</b> | <b>V.J.M. Roozen</b>      |
| <b>Functiegegevens</b>                                                                          | <b>Griffier</b>        | <b>Gemeentesecretaris</b> |
| Aanvang en einde functievervulling in 2021                                                      | 1/1 – 31/12            | 1/1 – 31/12               |
| Omvang dienstverband (in fte)                                                                   | 1                      | 1                         |
| Dienstbetrekking                                                                                | Ja                     | Ja                        |
| <b>Bezoldiging</b>                                                                              |                        |                           |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen                                                   | 126.431                | 174.061                   |
| Beloningen betaalbaar op termijn                                                                | 21.709                 | 23.508                    |
| <i>Subtotaal</i>                                                                                | <i>148.140</i>         | <i>197.569</i>            |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                                                   | 209.000                | 209.000                   |
| -/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag                             | 0                      | 0                         |
| <b>Bezoldiging</b>                                                                              | <b>148.140</b>         | <b>197.569</b>            |
| Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan | n.v.t.                 | n.v.t.                    |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling                                     | n.v.t.                 | n.v.t.                    |

SiSa staat voor *Single information, Single audit*. SiSa is de manier waarop gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen jaarlijks verantwoording afleggen over de besteding van specifieke uitkeringen.

De SiSa-bijlage van de Jaarstukken 2022 wordt [hier](#) gepresenteerd.

**SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023**

**A6 Specifieke Uitkering Preventieve Aanpak tegen Ondernijning (onderdeel BOTOC)**

| Indicator                                             | Indicator                                                      | Indicator                                                                                                                          | Indicator                   | Indicator | Indicator |
|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------|-----------|
| Totale besteding (jaar T)                             | Cumulatieve besteding (t/m jaar T)                             | Totale cofinanciering (t/m jaar T)                                                                                                 | Eindverantwoording (Ja/Nee) |           |           |
| <i>Aard controle R</i>                                | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i> |           |           |
| <i>Indicator: A6/01</i>                               | <i>Indicator: A6/02</i>                                        | <i>Indicator: A6/03</i>                                                                                                            | <i>Indicator: A6/04</i>     |           |           |
| € 471.576                                             | € 1.222.256                                                    | € 704.846                                                                                                                          | Nee                         |           |           |
| Projectnaam/nummer                                    | Project afgerond in (jaar T)? (Ja /Nee) - per project aangeven | Toelichting op niet-afgeronde projecten en afwijking t.o.v. de toekenning – Bij afwijkingen is afstemming met ministerie verplicht |                             |           |           |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                           | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                        |                             |           |           |
| <i>Indicator: A6/05</i>                               | <i>Indicator: A6/06</i>                                        | <i>Indicator: A6/07</i>                                                                                                            |                             |           |           |
| Alleen jij bepaalt wie je bent (AJB)                  | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Schoon Schip                                          | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Project Citysteward                                   | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Uitvoering actieprogramma Veiligheid in en om scholen | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Project Schaduwzijde drugsgebruik                     | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Project Vadercentrum                                  | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Project Join the Club                                 | Ja                                                             |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Pilot Ervaringsdeskundigen                            | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Project LOVITURA                                      | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |
| Voorlichting Criminele                                | Nee                                                            |                                                                                                                                    |                             |           |           |

| Project City24 - Over leven in IJsselmonde                                                                                                         |                                                                                     |                                                               |                                                                               |                                                                                                                      |                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Nee                                                                                                                                                |                                                                                     |                                                               |                                                                               |                                                                                                                      |                                                                                 |
| <b>A9 Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021</b>       |                                                                                     |                                                               |                                                                               |                                                                                                                      |                                                                                 |
| Naam hoofdcategorie                                                                                                                                | Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee) | Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie | Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie | Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja /Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht | Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                        | <i>Aard controle D1</i>                                                             | <i>Aard controle R</i>                                        | <i>Aard controle R</i>                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                          | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     |
| <i>Indicator: A9/01</i>                                                                                                                            | <i>Indicator: A9/02</i>                                                             | <i>Indicator: A9/03</i>                                       | <i>Indicator: A9/04</i>                                                       | <i>Indicator: A9/05</i>                                                                                              | <i>Indicator: A9/06</i>                                                         |
| Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme; | Ja                                                                                  | € 0                                                           | € 234.000                                                                     | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |
| Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;                                                                                             | Ja                                                                                  | € 28.017                                                      | € 95.885                                                                      | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |
| Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;             | Ja                                                                                  | € 0                                                           | € 80.436                                                                      | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |
| Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;                     | Ja                                                                                  | € 0                                                           | € 37.740                                                                      | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |
| Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;                                                                                | Ja                                                                                  | € 12.480                                                      | € 163.988                                                                     | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |
| Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader                                                                                       | Ja                                                                                  | € 0                                                           | € 25.000                                                                      | Nee                                                                                                                  |                                                                                 |

van het tegengaan van  
radicalisering, extremisme en  
terrorisme.

|                             |                                              |
|-----------------------------|----------------------------------------------|
| Eindverantwoording (Ja/Nee) | Volledig zelfstandige uitvoering<br>(Ja/Nee) |
|-----------------------------|----------------------------------------------|

|                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: A9/07</i>     | <i>Indicator: A9/08</i>     |
| Ja                          | Ja                          |

#### A12B Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen

| Naam veiligheidsregio                  | Besteding (jaar T)        | Besteding volgens besluit van<br>de veiligheidsregio uitgevoerd<br>(Ja/nee) | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar T) | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|----------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>            | <i>Aard controle R</i>    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i>           | <i>Aard controle n.v.t.</i>    |
| <i>Indicator: A12B/01</i>              | <i>Indicator: A12B/02</i> | <i>Indicator: A12B/03</i>                                                   | <i>Indicator: A12B/04</i>             | <i>Indicator: A12B/05</i>      |
| Veiligheidsregio Rotterdam<br>Rijnmond | € 115.330                 | Nee                                                                         | € 634.300                             | Ja                             |

#### A13 Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen

| Besteding in (jaar T)<br>(zelfstandige uitvoering<br>inclusief uitvoering door<br>andere partijen, niet zijnde<br>medeoverheden) | Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) | Correctie besteding (jaar T-1)<br>Vanaf SiSa 2023 van<br>toepassing i.v.m. SiSa tussen<br>medeoverheden | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar<br>T) in inclusief<br>uitvoering door<br>andere<br>medeoverheden<br>vanaf SiSa 2023 | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                           | <i>Aard controle n.v.t.</i>      | <i>Aard controle R</i>                                                                                  | <i>Aard controle R</i>                                                                                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i>    |
| <i>Indicator: A13/01</i>                                                                                                         | <i>Indicator: A13/02</i>         | <i>Indicator: A13/03</i>                                                                                | <i>Indicator: A13/04</i>                                                                                               | <i>Indicator: A13/05</i>       |
| € 405.195                                                                                                                        | Ja                               | € 0                                                                                                     | € 405.195                                                                                                              | Ja                             |

#### A14 Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2022

| Naam hoofdcategorie | Bestedingen (jaar T) komen<br>overeen met activiteitenplan per<br>hoofdcategorie (Ja/Nee) | Besteding uitvoering<br>activiteiten (jaar T) per<br>hoofdcategorie | Cumulatieve<br>besteding uitvoering<br>activiteiten (t/m jaar<br>T) per<br>hoofdcategorie | Afwijking t.o.v.<br>aanvraag<br>overeengekomen (Ja<br>/Nee) in (jaar T) per<br>hoofdcategorie - bij Ja<br>is indicator 06 verplicht | Toelichting<br>afwijking<br>besteding (jaar<br>T) volgens<br>projectplan per<br>hoofdcategorie |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Aard controle n.v.t.                                                                                                                               | Aard controle D1                          | Aard controle R   | Aard controle R   | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------|-------------------|----------------------|----------------------|
| Indicator: A14/01                                                                                                                                  | Indicator: A14/02                         | Indicator: A14/03 | Indicator: A14/04 | Indicator: A14/05    | Indicator: A14/06    |
| Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme; | Ja                                        | € 142.000         | € 142.000         | Nee                  |                      |
| Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;                                                                                             | Ja                                        | € 89.208          | € 89.208          | Nee                  |                      |
| Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;             | Ja                                        | € 33.175          | € 33.175          | Nee                  |                      |
| Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;                     | Ja                                        | € 41.002          | € 41.002          | Nee                  |                      |
| Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;                                                                                | Ja                                        | € 191.410         | € 191.410         | Nee                  |                      |
| Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.                       | Ja                                        | € 20.065          | € 20.065          | Nee                  |                      |
| Eindverantwoording (Ja/Nee)                                                                                                                        | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) |                   |                   |                      |                      |
|                                                                                                                                                    |                                           |                   |                   |                      |                      |
|                                                                                                                                                    |                                           |                   |                   |                      |                      |
| Aard controle n.v.t.                                                                                                                               | Aard controle n.v.t.                      |                   |                   |                      |                      |
| Indicator: A14/07                                                                                                                                  | Indicator: A14/08                         |                   |                   |                      |                      |
| Ja                                                                                                                                                 | Ja                                        |                   |                   |                      |                      |

**A16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne**

| Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 | Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) | Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) | Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten | Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie | Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|

| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: A16/01</i> | <i>Indicator: A16/02</i> | <i>Indicator: A16/03</i> | <i>Indicator: A16/04</i> | <i>Indicator: A16/05</i> | <i>Indicator: A16/06</i> |
| € 35.238.700             | € 6.515.583              | € 9.468.136              | € 6.586.206              | € 1.033.728              | € 3.725.577              |

| Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO | Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) | Berekening totale besteding (jaar T) | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|

Som indicatoren 01 t/m 08

| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|--------------------------|--------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Indicator: A16/07</i> | <i>Indicator: A16/08</i> | <i>Indicator: A16/09</i>    | <i>Indicator: A16/10</i>    | <i>Indicator: A16/11</i>    |
| € 0                      | € 2.017.470              | € 64.585.400                | € 64.585.400                | Nee                         |

**A17 Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit**

| Besteding (jaar T)       | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) | Project afgerond in jaar T (Ja /Nee) | Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld |
|--------------------------|------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i>        | <i>Aard controle n.v.t.</i>          | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                         |
| <i>Indicator: A17/01</i> | <i>Indicator: A17/02</i>           | <i>Indicator: A17/03</i>             | <i>Indicator: A17/04</i>                                            |
| € 0                      | € 0                                | Nee                                  | eindverantwoording na 2025 (projectduur is 1-1-2022 tm 31-12-2025)  |

**A18B Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)**

| Naam veiligheidsregio | Naam kostensoort | Besteding per kostensoort (jaar T) |
|-----------------------|------------------|------------------------------------|
|-----------------------|------------------|------------------------------------|

|                                               |                                                                           |                           |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                               | <i>Aard controle R</i>    |
| <i>Indicator: A18B/01</i>                     | <i>Indicator: A18B/02</i>                                                 | <i>Indicator: A18B/03</i> |
| 050617 Veiligheidsregio<br>Rotterdam-Rijnmond | Meerkosten coördinerende<br>gemeente                                      | € 924.016                 |
| 050617 Veiligheidsregio<br>Rotterdam-Rijnmond | Hotels/centra                                                             | € 1.937.106               |
| 050617 Veiligheidsregio<br>Rotterdam-Rijnmond | Overige specifieke meerkosten                                             | € 7.069                   |
| 050617 Veiligheidsregio<br>Rotterdam-Rijnmond | Overige Meerkosten                                                        | € 603                     |
| Project afgerond in jaar T? (Ja<br>/Nee)      | Eventuele toelichting als bij de<br>vorige indicator "nee" is<br>ingevuld |                           |

|                             |                               |
|-----------------------------|-------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>   |
| <i>Indicator: A18B/04</i>   | <i>Indicator: A18B/05</i>     |
| Nee                         | Noodopvang loopt door in 2023 |

#### A19 Bekostigingsregeling pilot Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen 2022

|                                         |                                          |                                                                           |
|-----------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Pilot uitgevoerd (jaar T)? (Ja<br>/Nee) | Project afgerond in jaar T? (Ja<br>/Nee) | Eventuele toelichting als bij de<br>vorige indicator "nee" is<br>ingevuld |
|-----------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|

|                          |                             |                             |
|--------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: A19/01</i> | <i>Indicator: A19/02</i>    | <i>Indicator: A19/03</i>    |
| Ja                       | Ja                          |                             |

#### SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

| Indicator                                                                                    | Indicator                                                                                                  | Indicator                                               | Indicator                                                              | Indicator                                                 | Indicator                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <b>B2 Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek</b> |                                                                                                            |                                                         |                                                                        |                                                           |                                               |
| Aantal (potentieel)<br>gedupeerden die in<br>aanmerking komt voor<br>ondersteuning (jaar T)  | Cumulatief aantal (potentieel)<br>gedupeerden die in<br>aanmerking komt voor<br>ondersteuning (t/m jaar T) | Aantal uitgewerkte<br>plannen van aanpak<br>in (jaar T) | Cumulatief aantal<br>uitgewerkte plannen<br>van aanpak (t/m<br>jaar T) | Normbedragen voor a,<br>b, d en f (ja/nee)(vanaf<br>2021) | Normbedragen voor e (ja<br>/nee) (vanaf 2021) |

Nee: reeks 1 / Ja: Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2

|                                                                               |                                                                                             |                                                                                              |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               |                                                                                             |                                                                                              |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
| <i>Aard controle R</i>                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                 | <i>Aard controle D2</i>                                                                      | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                         | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                         |
| <i>Indicator: B2/01</i>                                                       | <i>Indicator: B2/02</i>                                                                     | <i>Indicator: B2/03</i>                                                                      | <i>Indicator: B2/04</i>                                                                | <i>Indicator: B2/05</i>                                                                             | <i>Indicator: B2/06</i>                                                                                             |
| 1.747                                                                         | 10.577                                                                                      | 243                                                                                          | 1.029                                                                                  | Nee                                                                                                 | Nee                                                                                                                 |
| Eindverantwoording (Ja/Nee)                                                   | <b>Reeks 1</b>                                                                              | <b>Reeks 1</b>                                                                               |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
|                                                                               | Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)                 | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
|                                                                               | <b>Keuze werkelijke kosten</b>                                                              | <b>Keuze werkelijke kosten</b>                                                               |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                   | <i>Aard controle R</i>                                                                      | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                  |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
| <i>Indicator: B2/07</i>                                                       | <i>Indicator: B2/08</i>                                                                     | <i>Indicator: B2/09</i>                                                                      |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
| Nee                                                                           | € 5.594.858,79                                                                              | € 7.300.320,79                                                                               |                                                                                        |                                                                                                     |                                                                                                                     |
| <b>Reeks 1</b>                                                                | <b>Reeks 1</b>                                                                              | <b>Reeks 1</b>                                                                               | <b>Reeks 1</b>                                                                         | <b>Reeks 1</b>                                                                                      | <b>Reeks 1</b>                                                                                                      |
| Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)              | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)            | Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)                             | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)       | Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) |
| <b>Werkelijke kosten</b>                                                      | <b>Werkelijke kosten</b>                                                                    | <b>Keuze werkelijke kosten</b>                                                               | <b>Keuze werkelijke kosten</b>                                                         | <b>Werkelijke kosten</b>                                                                            | <b>Werkelijke kosten</b>                                                                                            |
| <i>Aard controle R</i>                                                        | <i>Aard controle R</i>                                                                      | <i>Aard controle R</i>                                                                       | <i>Aard controle R</i>                                                                 | <i>Aard controle R</i>                                                                              | <i>Aard controle R</i>                                                                                              |
| <i>Indicator: B2/10</i>                                                       | <i>Indicator: B2/11</i>                                                                     | <i>Indicator: B2/12</i>                                                                      | <i>Indicator: B2/13</i>                                                                | <i>Indicator: B2/14</i>                                                                             | <i>Indicator: B2/15</i>                                                                                             |
| € 1.479.300                                                                   | € 2.726.762                                                                                 | € 1.081.623                                                                                  | € 2.170.096                                                                            | € 97.046                                                                                            | € 97.046                                                                                                            |
| <b>Reeks 2</b>                                                                | <b>Reeks 2</b>                                                                              | <b>Reeks 2</b>                                                                               | <b>Reeks 2</b>                                                                         | <b>Reeks 2</b>                                                                                      | <b>Reeks 2</b>                                                                                                      |
| Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) | Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) | Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)                      | Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) | Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)                                | Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)                                 |
| <b>Keuze normbedragen</b>                                                     | <b>Keuze normbedragen</b>                                                                   | <b>Keuze normbedragen</b>                                                                    | <b>Keuze normbedragen</b>                                                              | <b>Keuze normbedragen</b>                                                                           | <b>Keuze normbedragen</b>                                                                                           |

|                                                                                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                              |                                                                                                |                                                               |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------|
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                                      | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                          | <i>Aard controle R</i>                                                       | <i>Aard controle R</i>                                                                         | <i>Aard controle R</i>                                        | <i>Aard controle R</i>  |
| <i>Indicator: B2/16</i>                                                                                                                     | <i>Indicator: B2/17</i>                                                                                                                         | <i>Indicator: B2/18</i>                                                      | <i>Indicator: B2/19</i>                                                                        | <i>Indicator: B2/20</i>                                       | <i>Indicator: B2/21</i> |
|                                                                                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                              |                                                                                                |                                                               |                         |
| <b>Reeks 2</b>                                                                                                                              | <b>Reeks 2</b>                                                                                                                                  | <b>Reeks 2</b>                                                               | <b>Reeks 2</b>                                                                                 | <b>Totaal</b>                                                 |                         |
| Normbedrag onderdeel e<br>(afhankelijk van aantal<br>(potentieel) gedupeerden),<br>indien nog niet eerder<br>opgegeven (jaar T) (artikel 3) | Normbedrag onderdeel e<br>(afhankelijk van aantal<br>(potentieel) gedupeerden),<br>indien nog niet eerder<br>opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) | Normbedrag<br>onderdeel f x aantal<br>driegesprekken (jaar<br>T) (artikel 3) | Normbedrag<br>onderdeel f x aantal<br>driegesprekken<br>cumulatief (t/m jaar<br>T) (artikel 3) | Totale verantwoording<br>(jaar T) voor de SPUK<br>B2 regeling |                         |
| <b>Keuze normbedragen</b>                                                                                                                   | <b>Keuze normbedragen</b>                                                                                                                       | <b>Keuze<br/>normbedragen</b>                                                | <b>Keuze<br/>normbedragen</b>                                                                  |                                                               |                         |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                                      | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                          | <i>Aard controle R</i>                                                       | <i>Aard controle R</i>                                                                         | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                   |                         |
| <i>Indicator: B2/22</i>                                                                                                                     | <i>Indicator: B2/23</i>                                                                                                                         | <i>Indicator: B2/24</i>                                                      | <i>Indicator: B2/25</i>                                                                        | <i>Indicator: B2/26</i>                                       |                         |
|                                                                                                                                             |                                                                                                                                                 |                                                                              |                                                                                                | € 8.252.828                                                   |                         |

#### SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

| Indicator                                                                    | Indicator                                                                                                                                                           | Indicator                                                                | Indicator                                                                                                                          | Indicator                                                       | Indicator                                |
|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| C8 Deelproject Bestaand Rotterdams Gebied (BRG) Project Mainportontwikkeling |                                                                                                                                                                     |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| Besteding (jaar T)                                                           | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee)                                                                                                                                     |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| Aard controle R                                                              | Aard controle n.v.t.                                                                                                                                                |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| Indicator: C8/01                                                             | Indicator: C8/02                                                                                                                                                    |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| € 287.482                                                                    | Ja                                                                                                                                                                  |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| C9 Specifieke uitkering woningbouwimpuls                                     |                                                                                                                                                                     |                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                 |                                          |
| Projectnaamnummer                                                            | Aantal woningen<br>waarvan bouw is<br>gestart in (jaar T) komt<br>overeen met fasering<br>uit de projectaanvraag<br>(Ja/Nee) - bij Nee is<br>indicator 05 verplicht | Aantal woningen waarvan<br>de bouw gestart is<br>cumulatief (t/m jaar T) | Uitvoering WBI-<br>maatregelen verloopt<br>conform fasering<br>projectaanvraag (Ja<br>/Nee) - bij Nee is<br>indicator 05 verplicht | Toelichting afwijkingen in<br>faseringen (indicatoren 02 en 04) | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar<br>T) |
| Aard controle n.v.t.                                                         | Aard controle n.v.t.                                                                                                                                                | Aard controle n.v.t.                                                     | Aard controle n.v.t.                                                                                                               | Aard controle n.v.t.                                            | Aard controle D2                         |
| Indicator: C9/01                                                             | Indicator: C9/02                                                                                                                                                    | Indicator: C9/03                                                         | Indicator: C9/04                                                                                                                   | Indicator: C9/05                                                | Indicator: C9/06                         |

|                                           |     |     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
|-------------------------------------------|-----|-----|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Noordrand Zuiderpark /<br>2020-0000079886 | Nee | 137 | Nee | Start bouw: er zijn in 2022 meer woningen gestart met bouwen dan in de aanvraag was aangegeven. Maatregelen: de maatregel verplaatsing Humanitas heeft eerder plaatgevonden dan was gefaseerd (in 2021), dit is gemeld. Derhalve loopt de realisatie van de maatregelen niet meer gelijk aan de initiele planning. Voor de overige maatregelen proberen we de uitvoer gelijk op te laten lopen met de realisatie van de woningbouw waar mogelijk.                                                                                                                                                             | € 13.251.212 |
| Feyenoord City / 2020-0000079786          | Nee | 0   | Nee | Met BZK is de situatie besproken die ontstaan is door de uitspraak van de Raad van State. De uitspraak van de RvS om het bestemmingsplan Feyenoord City te vernietigen. Door deze uitspraak vertraagd de startbouw van de eerste woningen. Hierdoor zal de planning om binnen 3 jaar na beschikking van de subsidie te starten met het bouwen van de eerste woningen niet behaald worden. Dit zal met ongeveer een jaar vertragen. Met BZK is afgesproken dat er in Q1 2023 een nieuwe planning zal worden ingediend bij BZK. Dit om goedkeuring te krijgen op het later starten van de bouw van de woningen. | € 17.175.250 |
| Codrico Ontwikkeling<br>2021-0000093292   | Ja  | 0   | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | € 1.011.317  |
| Merwehaven 2022-0000095972                | Ja  | 0   | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | € 7.478.916  |

| Kopie projectnaam/<br>nummer | Cumulatieve<br>opbrengsten (t/m jaar<br>T) | Prijscategorieën<br>woningen komen overeen<br>met projectaanvraag (Ja<br>/Nee) - bij Nee is indicator<br>10 verplicht | Toelichting afwijking<br>(en) prijscategorieën<br>woningen | Aantal betaalbare woningen<br>waarvan de bouw gestart is<br>cumulatief (t/m jaar T) | Eindverantwoording/<br>project afgerond (ja<br>/nee) |
|------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                           |                         |                             |                             |                             |                             |
|-------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>               | <i>Aard controle D2</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: C9/07</i>                   | <i>Indicator: C9/08</i> | <i>Indicator: C9/09</i>     | <i>Indicator: C9/10</i>     | <i>Indicator: C9/11</i>     | <i>Indicator: C9/12</i>     |
| Noordrand Zuiderpark /<br>2020-0000079886 | € 25.000                | Ja                          |                             | 137                         | Nee                         |
| Feyenoord City / 2020-<br>0000079786      | € 0                     | Ja                          |                             | 0                           | Nee                         |
| Codrico Ontwikkeling<br>2021-0000093292   | € 836.305               | Ja                          |                             | 0                           | Nee                         |
| Merwehaven 2022-<br>0000095972            | € 1.156.190             | Ja                          |                             | 0                           | Nee                         |

#### C10 Tijdelijk besluit specifieke uitkering verbetering digitale dienstverlening

| Besteding (jaar T) ten<br>laste van Rijksmiddelen | Cumulatieve besteding<br>(t/m jaar T) vanaf<br>verantwoordingsjaar<br>2020 tot einde looptijd | Project afgerond in (jaar<br>T)? (Ja/Nee) | Besteding (jaar T)<br>(gedeeltelijk)<br>verantwoord o.b.v.<br>voorlopige<br>toekenningen? (Ja/Nee) | Toelichting op niet-afgeronde<br>projecten |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| <i>Aard controle R</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>               | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                |
| <i>Indicator: C10/01</i>                          | <i>Indicator: C10/02</i>                                                                      | <i>Indicator: C10/03</i>                  | <i>Indicator: C10/04</i>                                                                           | <i>Indicator: C10/05</i>                   |
| € 0                                               | € 145.635                                                                                     | Ja                                        | Nee                                                                                                | nvt                                        |
| € 84.303                                          | € 198.416                                                                                     | Ja                                        | Nee                                                                                                | nvt                                        |

#### C30 Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde

| Besteding (jaar T) ten<br>laste van Rijksmiddelen | Cumulatieve<br>bestedingen (t/m jaar<br>T) te laste van<br>Rijksmiddelen | Aantal (t/m jaar T)<br>aardgasvrij gemaakte<br>bestaande woningen en<br>andere gebouwen in de<br>wijk | Aantal (t/m jaar T)<br>aardgasvrij-<br>readygemaakte<br>bestaande woningen<br>en andere gebouwen in<br>de wijk | Aanvraag is volgens plan<br>/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) | Eventuele<br>toelichting op niet<br>volgens plan<br>/aanvraag<br>uitgevoerde<br>projecten |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle R</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                              | <i>Aard controle D2</i>                                                                               | <i>Aard controle D2</i>                                                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                               | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                               |
| <i>Indicator: C30/01</i>                          | <i>Indicator: C30/02</i>                                                 | <i>Indicator: C30/03</i>                                                                              | <i>Indicator: C30/04</i>                                                                                       | <i>Indicator: C30/05</i>                                  | <i>Indicator: C30/06</i>                                                                  |

|                                                                                                                             |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| € 31.173                                                                                                                    | € 161.058                          | 360                                                                       | 0                                                                                    | Ja                                                                                              |                             |
| Eindverantwoording (Ja /Nee)                                                                                                |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
| Aard controle n.v.t.                                                                                                        |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
| Nee                                                                                                                         |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
| C31 Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
| Besteding (jaar T)                                                                                                          | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) | Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging | Eventuele toelichting op niet volgens plan /aanvraag uitgevoerde projecten           | Eindverantwoording (Ja/Nee)                                                                     |                             |
| Aard controle R                                                                                                             | Aard controles n.v.t.              | Aard controle n.v.t.                                                      | Aard controle n.v.t.                                                                 | Aard controle n.v.t.                                                                            |                             |
| Indicator: C31/01                                                                                                           | Indicator: C31/02                  | Indicator: C31/03                                                         | Indicator: C31/04                                                                    | Indicator: C31/05                                                                               |                             |
| € 219.377                                                                                                                   | € 219.377                          | € 140.013                                                                 | Per brief toestemming ontvangen om bedrag later uit te geven aan project Beverwaard. | Nee                                                                                             |                             |
| C32 Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen                                                                     |                                    |                                                                           |                                                                                      |                                                                                                 |                             |
| Beschikkingnummer /naam                                                                                                     | Besteding (jaar T)                 | Cumulatieve besteding (t /m jaar T)                                       | Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)                           | Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)         | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
| Aard controle n.v.t.                                                                                                        | Aard controle R                    | Aard controle n.v.t.                                                      | Aard controle D2                                                                     | Aard controle n.v.t.                                                                            | Aard controle n.v.t.        |
| Indicator: C32/01                                                                                                           | Indicator: C32/02                  | Indicator: C32/03                                                         | Indicator: C32/04                                                                    | Indicator: C32/05                                                                               | Indicator: C32/06           |
| SUVIS21-00773183                                                                                                            | € 1.556                            | € 1.556                                                                   | Nee                                                                                  | Bouwactiviteiten gestart 1 september 2022. Uitstel start toegekend tot en met 1 september 2022. | Nee                         |
| SUVIS21-00791794                                                                                                            | € 370.719                          | € 370.719                                                                 | Ja                                                                                   |                                                                                                 | Nee                         |
| SUVIS21-00774051                                                                                                            | € 1.626                            | € 1.626                                                                   | Nee                                                                                  | Bouwactiviteiten gestart 6 september 2022. Uitstel start toegekend tot en met 6 september 2022. | Nee                         |
| SUVIS21-00896233                                                                                                            | € 331.090                          | € 331.090                                                                 | Ja                                                                                   |                                                                                                 | Nee                         |
| SUVIS21-00797682                                                                                                            | € 117.889                          | € 117.889                                                                 | Ja                                                                                   |                                                                                                 | Nee                         |
| SUVIS21-01021370                                                                                                            | € 22.807                           | € 33.381                                                                  | Ja                                                                                   |                                                                                                 | Nee                         |
| SUVIS21-00797692                                                                                                            | € 9.743                            | € 164.259                                                                 | Ja                                                                                   |                                                                                                 | Nee                         |

|                     |           |           |     |                                                                                                                           |     |
|---------------------|-----------|-----------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SUVIS21-00804028    | € 5.879   | € 158.408 | Ja  |                                                                                                                           | Nee |
| SUVIS21-00874325    | € 124.454 | € 124.454 | Ja  |                                                                                                                           | Nee |
| SUVIS21-00874337    | € 7.100   | € 7.100   | Nee | Bouwactiviteiten gestart 15 december 2022. Formeel uitstel aangevraagd tot 15-12-2022 voor de start op 27-1-2023 bij RVO. | Nee |
| SUVIS21-01217751    | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-01621932    | € 1.270   | € 88.050  | Ja  |                                                                                                                           | Nee |
| SUVIS21-01243980    | € 421     | € 10.610  | Ja  |                                                                                                                           | Nee |
| SUVIS-21-2-02282391 | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS-21-2-02282397 | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02339219  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02339832  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02339844  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02340016  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02340029  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02340911  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-02341011  | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten                                                                                            | Nee |

toegekend tot en met 31

december 2022.

|                    |           |           |     |                                                                                                                                                                                                                                                               |     |
|--------------------|-----------|-----------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SUVIS21-2-02385400 | € 0       | € 0       | Nee | Het bestuur heeft aangegeven dat na overleg met de gemeente en een ander schoolbestuur de beoogde renovatie niet op korte termijn door kan gaan. Er kan niet aan de verplichtingen uit de beschikking t.a.v. de start van de bouwactiviteiten voldaan worden. | Nee |
| SUVIS21-2-02401174 | € 165.625 | € 165.625 | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02385148 | € 52.082  | € 52.082  | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02385327 | € 78.008  | € 78.008  | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02670877 | € 42.000  | € 42.000  | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02703520 | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                                                                                                                                                         | Nee |
| SUVIS21-01108500   | € 26.944  | € 26.944  | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02712296 | € 185.712 | € 185.712 | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-2-02401425 | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                                                                                                                                                         | Nee |
| SUVIS21-2-02401569 | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                                                                                                                                                         | Nee |
| SUVIS21-2-02703721 | € 887     | € 887     | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-00766478   | € 1.307   | € 1.307   | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-00791716   | € 0       | € 0       | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 31 december 2022.                                                                                                                                                                                         | Nee |
| SUVIS21-00791800   | € 11.303  | € 11.303  | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten toegekend tot en met 30 december 2022.                                                                                                                                                                                         | Nee |
| SUVIS21-00791820   | € 150.000 | € 150.000 | Ja  |                                                                                                                                                                                                                                                               | Nee |
| SUVIS21-00792261   | € 20.511  | € 20.511  | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten 31-                                                                                                                                                                                                                            | Nee |

|                               |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------|-----|
| 12-2022 toegekend             |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| SUVIS21-00792732              | € 20.511                                                                                   | € 20.511                                                                            | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten 31-12-2022 toegekend | Nee |
| SUVIS21-00792745              | € 60.148                                                                                   | € 60.148                                                                            | Ja  |                                                     | Nee |
| SUVIS21-00801063              | € 43.160                                                                                   | € 54.971                                                                            | Ja  |                                                     | Nee |
| SUVIS21-00801071              | € 150.000                                                                                  | € 150.000                                                                           | Ja  |                                                     | Nee |
| SUVIS21-2-03061739            | € 0                                                                                        | € 0                                                                                 | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten 31-12-2022 toegekend | Nee |
| SUVIS21-2-03062075            | € 0                                                                                        | € 0                                                                                 | Nee | Uitstel start bouwactiviteiten 31-12-2022 toegekend | Nee |
| SUVIS21-2-03070485            | € 249.019                                                                                  | € 249.019                                                                           | Ja  |                                                     | Nee |
| Kopie Beschikkingnummer /Naam | Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) | Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)                        |     |                                                     |     |
| Aard controle n.v.t.          |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| Aard controle D2              |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| Aard controle n.v.t.          |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| Indicator: C32/07             |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| Indicator: C32/08             |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| Indicator: C32/09             |                                                                                            |                                                                                     |     |                                                     |     |
| SUVIS21-00773183              | Nee                                                                                        | De werkzaamheden zijn begonnen in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd |     |                                                     |     |
| SUVIS21-00791794              | Nee                                                                                        | De werkzaamheden zijn begonnen in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd |     |                                                     |     |
| SUVIS21-00774051              | Nee                                                                                        | De werkzaamheden zijn begonnen in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd |     |                                                     |     |

|                  |     |                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-00896233 | Nee | De werkzaamheden zijn voortgezet in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd                                                                                                                                            |
| SUVIS21-00797682 | Ja  | De eindverantwoording is toegezonden, echter de vereiste controleverklaring van de accountant ontbrak. Deze is 30 december 2022 uitgevraagd bij het bestuur. Na ontvangst daarvan kan de bijdrage definitief vastgesteld worden. |
| SUVIS21-01021370 | Nee | De werkzaamheden zijn voortgezet in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd                                                                                                                                            |
| SUVIS21-00797692 | Nee | De werkzaamheden zijn voortgezet in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd                                                                                                                                            |
| SUVIS21-00804028 | Nee | De werkzaamheden zijn voortgezet in 2022 en deels zijn de begrotingsposten uitgevoerd                                                                                                                                            |
| SUVIS21-00874325 | Ja  | De eindverantwoording met accountantsverklaring is binnengekomen. Deze bevindt zich nog in het controleproces.                                                                                                                   |
| SUVIS21-00874337 | Nee | De werkzaamheden zijn in december 2022 begonnen en deels zijn de begrotingsposten                                                                                                                                                |

uitgevoerd. Het  
 uitstelverzoek tot start  
 van de fysieke  
 werkzaamheden tot  
 december 2022 i.p.v. 31-  
 08-2022 is 27 januari  
 2023 ingediend. Het  
 bestuur was onbereikbaar  
 in de kerstvakantie.

|                     |     |                                                                                                                                                           |
|---------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-01217751    | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-01621932    | Ja  | Eindverantwoording met<br>controleverklaring is<br>binnengekomen. Deze<br>bevindt zich nog in het<br>controleproces.                                      |
| SUVIS21-01243980    | Ja  | Het ontbrekende stuk bij<br>de eindverantwoording is<br>december 2022<br>binnengekomen. De<br>definitieve bijdrage dient<br>nog vastgesteld te<br>worden. |
| SUVIS-21-2-02282391 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS-21-2-02282397 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02339219  | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02339832  | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02339844  | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02340016  | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02340029  | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                |
| SUVIS21-2-02340911  | Nee | Uitstelverzoek toegekend                                                                                                                                  |

tot 31-12-2022

---

|                    |     |                          |
|--------------------|-----|--------------------------|
| SUVIS21-2-02341011 | Nee | Uitstelverzoek toegekend |
|--------------------|-----|--------------------------|

tot 31-12-2022

---

|                    |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-2-02385400 | Nee | De geplande renovatie kan door een dispuut met de gemeente en een ander schoolbestuur niet volgens plan plaatsvinden. Er kan niet aan de verplichtingen van de specifieke uitkering worden voldaan. De gemeente gaat het geld om die reden terugvorderen bij het schoolbestuur. Het bestuur is hier telefonisch van op de hoogte gebracht. |
|--------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

---

|                    |     |                                                                     |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-2-02401174 | Nee | Werkzaamheden gestart in 2022 en begrotingsposten deels uitgevoerd. |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|

---

|                    |     |                                                                     |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-2-02385148 | Nee | Werkzaamheden gestart in 2022 en begrotingsposten deels uitgevoerd. |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|

---

|                    |     |                                                                     |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-2-02385327 | Nee | Werkzaamheden gestart in 2022 en begrotingsposten deels uitgevoerd. |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|

---

|                    |     |                                                                     |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-2-02670877 | Nee | Werkzaamheden gestart in 2022 en begrotingsposten deels uitgevoerd. |
|--------------------|-----|---------------------------------------------------------------------|

---

|                    |     |                                         |
|--------------------|-----|-----------------------------------------|
| SUVIS21-2-02703520 | Nee | Uitstelverzoek toegekend tot 31-12-2022 |
|--------------------|-----|-----------------------------------------|

---

|                  |     |                                                         |
|------------------|-----|---------------------------------------------------------|
| SUVIS21-01108500 | Nee | Werkzaamheden gestart in 2022 en begrotingsposten deels |
|------------------|-----|---------------------------------------------------------|

|                    |     |                                                                                                                                                                    |
|--------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |     | uitgevoerd.                                                                                                                                                        |
| SUVIS21-2-02712296 | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-2-02401425 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                         |
| SUVIS21-2-02401569 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                         |
| SUVIS21-2-02703721 | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-00766478   | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-00791716   | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                         |
| SUVIS21-00791800   | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-00791820   | Ja  | De werkzaamheden zijn<br>uitgevoerd en<br>verantwoord. De<br>accountantsverklaring<br>moet nog binnenkomen<br>voor de vaststelling van<br>de definitieve bijdrage. |
| SUVIS21-00792261   | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-00792732   | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |

|                    |     |                                                                                                                                                                    |
|--------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SUVIS21-00792745   | Nee | Werkzaamheden gestart<br>in 2022 en<br>begrotingsposten deels<br>uitgevoerd.                                                                                       |
| SUVIS21-00801063   | Nee | De werkzaamheden zijn<br>voortgezet in 2022 en<br>deels zijn de<br>begrotingsposten<br>uitgevoerd                                                                  |
| SUVIS21-00801071   | Ja  | De werkzaamheden zijn<br>uitgevoerd en<br>verantwoord. De<br>accountantsverklaring<br>moet nog binnenkomen<br>voor de vaststelling van<br>de definitieve bijdrage. |
| SUVIS21-2-03061739 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                         |
| SUVIS21-2-03062075 | Nee | Uitstelverzoek toegekend<br>tot 31-12-2022                                                                                                                         |
| SUVIS21-2-03070485 | Ja  | De werkzaamheden zijn<br>uitgevoerd en<br>verantwoord. De<br>accountantsverklaring<br>moet nog binnenkomen<br>voor de vaststelling van<br>de definitieve bijdrage. |

#### C41B Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw

| Hieronder per regel één<br>provincie(code)<br>selecteren en in de<br>kolommen ernaast de<br>verantwoordingsinformatie<br>voor die provincie invullen | Besteding (jaar T) aan<br>flexibele<br>ondersteuning,<br>capaciteit en expertise | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) aan flexibele<br>ondersteuning capaciteit<br>en expertise | Cumulatieve<br>cofinanciering (t/m jaar<br>T) | Aantal projecten dat (in jaar T) is<br>geholpen met middelen | Aantal projecten dat<br>cumulatief (t/m jaar<br>T) is geholpen met<br>middelen |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                          | <i>Aard controle R</i>                                                           | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                      | <i>Aard controle R</i>                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                    |
| <i>Indicator: C41B/01</i>                                                                                                                            | <i>Indicator: C41B/02</i>                                                        | <i>Indicator: C41B/03</i>                                                                        | <i>Indicator: C41B/04</i>                     | <i>Indicator: C41B/05</i>                                    | <i>Indicator: C41B/06</i>                                                      |
| 030008 Provincie Zuid-<br>Holland                                                                                                                    | € 20.760                                                                         | € 20.760                                                                                         | € 0                                           | 4                                                            | 4                                                                              |

| Kopie provinciecode               | Cumulatief aantal (t/m<br>jaar T) woningen dat in<br>deze projecten wordt<br>gerealiseerd | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee) |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>       | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                               | <i>Aard controle n.v.t.</i>     |
| <i>Indicator: C41B/07</i>         | <i>Indicator: C41B/08</i>                                                                 | <i>Indicator: C41B/09</i>       |
| 030008 Provincie Zuid-<br>Holland | 0                                                                                         | Nee                             |

#### C43 Regeling reductie energiegebruik woningen

| Beschikingsnummer<br>/naam  | Besteding (jaar T)       | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) | Aantal bereikte<br>woningen | Toelichting                                                                                                                                                                                                                 | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|-----------------------------|--------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>                 | <i>Aard controle D1</i>     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                                                                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i>    |
| <i>Indicator: C43/01</i>    | <i>Indicator: C43/02</i> | <i>Indicator: C43/03</i>               | <i>Indicator: C43/04</i>    | <i>Indicator: C43/05</i>                                                                                                                                                                                                    | <i>Indicator: C43/06</i>       |
| RREW2020-00450034           | € 3.179.750              | € 3.182.250                            | 32.472                      | Er zijn 1528 woningen minder<br>bereikt dan gepland en<br>waarvoor subsidie is<br>aangevraagd en ontvangen. Dit<br>betreft een subsidiewaarde van<br>€ 149.744 (1528 x 90 [advies<br>incl btw] + 1528 x 8,00<br>[overhead]) | Ja                             |

Totaal aantal bereikte  
huurwoningen

Is minstens 70% van  
de uitgekeerde  
specifieke uitkering  
bestemd voor  
activiteiten als bedoeld  
in artikel 4, eerste lid,  
onder a, b of c van de  
regeling (Ja/Nee)?

|                          |                             |
|--------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle D1</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: C43/07</i> | <i>Indicator: C43/08</i>    |
| 28.019                   | Ja                          |

#### C47 Volkshuisvesting

| Deelplannaam | Aantal woningen<br>waarvan de<br>herstructurering gestart<br>is in (jaar T) | Aantal woningen waarvan<br>de herstructurering<br>gestart is (t/m jaar T) | Aantal volledig<br>gerealiseerde<br>geherstructureerde<br>woningen (inclusief | Besteding (jaar T) - per deelplan | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar<br>T) per deelplan -<br>inclusief uitvoering |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|

| labelstappen) (t/m jaar<br>T)                                                         |                                                                                               |                                                                                                                          |                                                                                     | door derden vanaf<br>sis 2022                           |                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Aard controle n.v.t.                                                                  | Aard controle n.v.t.                                                                          | Aard controle n.v.t.                                                                                                     | Aard controle n.v.t.                                                                | Aard controle R                                         | Aard controle R                |
| Indicator: C47/01                                                                     | Indicator: C47/02                                                                             | Indicator: C47/03                                                                                                        | Indicator: C47/04                                                                   | Indicator: C47/05                                       | Indicator: C47/06              |
| Deelplan Algemeen +<br>hand in hand Hillesluis                                        | 41                                                                                            | 41                                                                                                                       | 0                                                                                   | € 0                                                     | € 0                            |
| Oud-Charlois en<br>Tarwewijk                                                          | 138                                                                                           | 138                                                                                                                      | 0                                                                                   | € 461.250                                               | € 461.250                      |
| Carnisse                                                                              | 192                                                                                           | 192                                                                                                                      | 6                                                                                   | € 5.252.938                                             | € 5.339.379                    |
| Kopie deelplannaam                                                                    | Totale opbrengsten<br>(jaar T) per deelplan                                                   | Cumulatieve opbrengsten<br>(t/m jaar T) per deelplan -<br>inclusief uitvoering door<br>derden vanaf sis 2022             | Cumulatieve<br>cofinanciering (t/m jaar<br>T) per deelplan                          |                                                         |                                |
| Aard controle n.v.t.                                                                  | Aard controle R                                                                               | Aard controle R                                                                                                          | Aard controle R                                                                     |                                                         |                                |
| Indicator: C47/07                                                                     | Indicator: C47/08                                                                             | Indicator: C47/09                                                                                                        | Indicator: C47/10                                                                   |                                                         |                                |
| Deelplan Algemeen +<br>hand in hand Hillesluis                                        | € 0                                                                                           | € 0                                                                                                                      | € 196.016                                                                           |                                                         |                                |
| Oud-Charlois en<br>Tarwewijk                                                          | € 0                                                                                           | € 0                                                                                                                      | € 0                                                                                 |                                                         |                                |
| Carnisse                                                                              | € 43.794                                                                                      | € 43.794                                                                                                                 | € 1.815.451                                                                         |                                                         |                                |
| Zelfstandige uitvoering (Ja<br>/Nee)                                                  | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee)                                                               |                                                                                                                          |                                                                                     |                                                         |                                |
| Aard controle n.v.t.                                                                  | Aard controle n.v.t.                                                                          |                                                                                                                          |                                                                                     |                                                         |                                |
| Indicator: C47/11                                                                     | Indicator: C47/12                                                                             |                                                                                                                          |                                                                                     |                                                         |                                |
| Ja                                                                                    | Nee                                                                                           |                                                                                                                          |                                                                                     |                                                         |                                |
| <b>C51 Aardgasvrije wijken i.h.k.v. het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ)</b> |                                                                                               |                                                                                                                          |                                                                                     |                                                         |                                |
| Besteding proceskosten<br>over totale aanvraag (blok<br>3 uit begroting) (jaar T)     | Cumulatieve<br>proceskosten over<br>totale aanvraag (blok 3<br>uit begroting) (t/m jaar<br>T) | Aanvraag is volgens plan<br>/aanvraag uitgevoerd (Ja<br>/Nee) (Indicator 04<br>verplicht als hier Nee<br>wordt ingevuld) | Eventuele toelichting<br>op niet volgens plan<br>/aanvraag uitgevoerde<br>projecten | Besteding proceskosten over<br>totale aanvraag (jaar T) | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
| Aard controle R                                                                       | Aard controle n.v.t.                                                                          | Aard controle n.v.t.                                                                                                     | Aard controle n.v.t.                                                                | Aard controle n.v.t.                                    | Aard controle n.v.t.           |
| Indicator: C51/01                                                                     | Indicator: C51/02                                                                             | Indicator: C51/03                                                                                                        | Indicator: C51/04                                                                   | Indicator: C51/05                                       | Indicator: C51/06              |
| € 27.109                                                                              | € 27.109                                                                                      | Ja                                                                                                                       |                                                                                     | € 0                                                     | Nee                            |

| Projectnaam | Besteding activiteiten<br>(blok 1 begroting) (jaar<br>T) | Cumulatieve besteding<br>activiteiten (blok 1<br>begroting) (t/m jaar T) | Onrendabele kosten<br>(blok 2 begroting) (jaar<br>T) | Cumulatieve onrendabele<br>kosten (blok 2 begroting) (t/m<br>jaar T) | Kosten zijn<br>aantoonbaar niet<br>besteed aan<br>afspraken die<br>voortkomen uit de<br>regeling<br>aardgasvrije wijken<br>(ja/nee) |
|-------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|-------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| <i>Aard controle n.v.t.</i>        | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle D</i>   |
|------------------------------------|--------------------------|-----------------------------|--------------------------|-----------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: C51/07</i>           | <i>Indicator: C51/08</i> | <i>Indicator: C51/09</i>    | <i>Indicator: C51/10</i> | <i>Indicator: C51/11</i>    | <i>Indicator: C51/12</i> |
| Pendrecht                          | € 0                      | € 0                         | € 0                      | € 0                         | nvt                      |
| Reyenoord                          | € 0                      | € 0                         | € 0                      | € 0                         | nvt                      |
| NPRZ buiten de<br>gebiedsaanpakken | € 78.550                 | € 78.550                    | 0                        | 0                           | Ja                       |

#### C55 Aanpak energiearmoede

| Het aantal huishoudens in<br>huurwoningen aan wie<br>energiebesparende<br>voorzieningen zijn<br>verstrekt die kunnen<br>leiden tot vermindering<br>van energiegebruik/de<br>energierekening | Besteding (jaar T) van<br>de onder indicator 01<br>gemoeide kosten | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) van de onder<br>indicator 01 gemoeide<br>kosten | Het aantal<br>huishoudens in<br>koopwoningen aan wie<br>energiebesparende<br>voorzieningen zijn<br>verstrekt die kunnen<br>leiden tot vermindering<br>van energiegebruik/de<br>energierekening | Besteding (jaar T) van de onder<br>indicator 04 gemoeide kosten | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar<br>T) van de onder<br>indicator 04<br>gemoeide kosten |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                                                 | <i>Aard controle R</i>                                             | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                                                    | <i>Aard controle R</i>                                          | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                              |
| <i>Indicator: C55/01</i>                                                                                                                                                                    | <i>Indicator: C55/02</i>                                           | <i>Indicator: C55/03</i>                                                               | <i>Indicator: C55/04</i>                                                                                                                                                                       | <i>Indicator: C55/05</i>                                        | <i>Indicator: C55/06</i>                                                                 |
| 1.544                                                                                                                                                                                       | € 618.545                                                          | € 618.545                                                                              | 47                                                                                                                                                                                             | € 17.266                                                        | € 17.266                                                                                 |

| Het aantal huishoudens<br>dat ondersteuning –<br>bijvoorbeeld via advies<br>aan huis- heeft gekregen<br>in de vorm van advies<br>over vermindering van het<br>energiegebruik voor zijn<br>specifieke woningen<br>waar de bewoner direct | Besteding (jaar T) van<br>de onder indicator 07<br>gemoeide kosten | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) van de onder<br>indicator 07 gemoeide<br>kosten |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|

zijn/haar energieverbruik

mee heeft kunnen

verminderen.

|                                                                                 |                                                                          |                                                                                                          |                                                                                                         |                                                                                               |                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle R</i>                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                              |                                                                                                         |                                                                                               |                                                                            |
| <i>Indicator: C55/07</i>                                                        | <i>Indicator: C55/08</i>                                                 | <i>Indicator: C55/09</i>                                                                                 |                                                                                                         |                                                                                               |                                                                            |
| 1.083                                                                           | € 3.000                                                                  | € 3.000                                                                                                  |                                                                                                         |                                                                                               |                                                                            |
| Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) | Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) | Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) | Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) | Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. | Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen                  |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                              | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                              | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                             | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                |
| <i>Indicator: C55/10</i>                                                        | <i>Indicator: C55/11</i>                                                 | <i>Indicator: C55/12</i>                                                                                 | <i>Indicator: C55/13</i>                                                                                | <i>Indicator: C55/14</i>                                                                      | <i>Indicator: C55/15</i>                                                   |
| 4.661                                                                           | 2.113                                                                    | 0                                                                                                        | 464                                                                                                     | 30                                                                                            | 0                                                                          |
| <b>C56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen</b>                                |                                                                          |                                                                                                          |                                                                                                         |                                                                                               |                                                                            |
| Beschikingsnummer                                                               | Projectnaam                                                              | Besteding (jaar T) per project                                                                           | Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project                                                      | Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)      | Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                              | <i>Aard controle R</i>                                                                                   | <i>Aard controle R</i>                                                                                  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                |
| <i>Indicator: C56/01</i>                                                        | <i>Indicator: C56/02</i>                                                 | <i>Indicator: C56/03</i>                                                                                 | <i>Indicator: C56/04</i>                                                                                | <i>Indicator: C56/05</i>                                                                      | <i>Indicator: C56/06</i>                                                   |
| <i>RHA2021-02301107</i>                                                         | <i>Beverwaard meewoonstudenten</i>                                       | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| <i>RHA2021-02327979</i>                                                         | <i>Hoek van Holland (Stichting Ontmoeting)</i>                           | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| <i>RHA2021-02327991</i>                                                         | <i>Talingstraat</i>                                                      | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| <i>RHA2021-02329052</i>                                                         | <i>Doorstroom Rotterdam</i>                                              | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| <i>RHA2021-02330987</i>                                                         | <i>Flexwonen Nesselande</i>                                              | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| <i>RHA2021-02334157</i>                                                         | <i>Flexwonen IJsselmonde</i>                                             | € 0                                                                                                      | € 0                                                                                                     | 0                                                                                             | 0                                                                          |
| Kopie Projectnaam                                                               | Opbrengsten jaar T                                                       | Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)                                                                     | Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn                                       | De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)                                              | Zelfstandige uitvoering (ja/nee)                                           |

onveranderd (t/m jaar

T) (Ja/Nee)

| <i>Aard controle n.v.t.</i>  | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Indicator: C56/07</i>     | <i>Indicator: C56/08</i> | <i>Indicator: C56/09</i> | <i>Indicator: C56/10</i> | <i>Indicator: C56/11</i>    | <i>Indicator: C56/12</i>    |
| <i>Beverwaard</i>            | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |
| <i>meewoonstudenten</i>      |                          |                          |                          |                             |                             |
| <i>Hoek van Holland</i>      | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |
| <i>(Stichting</i>            |                          |                          |                          |                             |                             |
| <i>Ontmoeting)</i>           |                          |                          |                          |                             |                             |
| <i>Talingstraat</i>          | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |
| <i>Doorstroom Rotterdam</i>  | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |
| <i>Flexwonen Nesselande</i>  | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |
| <i>Flexwonen IJsselmonde</i> | € 0                      | € 0                      | Ja                       | Nee                         | Ja                          |

Eindverantwoording (Ja /Nee) Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?

*Aard controle n.v.t.* *Aard controle n.v.t.*

*Indicator: C56/13* *Indicator: C56/14*

Nee Ja

**C62 Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**

Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Eindverantwoording (Ja /Nee)

*Aard controle R* *Aard controle n.v.t.*

*Indicator: C62/03* *Indicator: C62/04*

€ 458.490 Nee

**C64 Tijdelijke capaciteit of externe expertise 14 grootschalige woningbouwgebieden**

Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Eindverantwoording (Ja /Nee)

|                          |                             |                             |
|--------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: C64/01</i> | <i>Indicator: C64/02</i>    | <i>Indicator: C64/03</i>    |
| € 90.775                 | € 90.775                    | Nee                         |

#### **C74 Regiodeal Rotterdam-Zuid**

|                                   |                                                          |             |                                 |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------|
| Totaal ontvangen<br>Rijksbijdrage | Totaal beschikbaar t.o.<br>v. ontvangen<br>Rijksbijdrage | Toelichting | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee) |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------|

|                             |                             |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: C74/01</i>    | <i>Indicator: C74/02</i>    | <i>Indicator: C74/03</i>    | <i>Indicator: C74/04</i>    |
| € 106.000.000               | € 75.835.091                |                             | Nee                         |

|                |                                                                               |                                                                                    |                                                                                      |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Betreft pijler | Totale verplichting (t/m<br>jaar T) ten laste van<br>Rijksmiddelen per pijler | De besteding in (2019)<br>ten laste van<br>Rijksmiddelen (prestatie)<br>per pijler | De besteding in (jaar T)<br>ten laste van<br>Rijksmiddelen<br>(prestatie) per pijler |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|

|                             |                             |                         |                        |
|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------|------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle D2</i> | <i>Aard controle R</i> |
|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------|------------------------|

|                          |                          |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: C74/05</i> | <i>Indicator: C74/06</i> | <i>Indicator: C74/07</i> | <i>Indicator: C74/08</i> |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|

|         |          |             |             |
|---------|----------|-------------|-------------|
| School  | € 0      | € 3.049.024 | € 8.404.567 |
| Werk    | € 0      | € 6.270.000 | € 5.684.538 |
| Wonen   | € 0      | € 2.522.722 | € 3.510.048 |
| Cultuur | € 40.167 | € 500.025   | € 223.985   |

|                |                                                  |                         |                                               |
|----------------|--------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------|
| Betreft pijler | Cumulatieve besteding<br>per pijler (t/m jaar T) | Cofinanciering (jaar T) | Cumulatieve<br>cofinanciering (t/m jaar<br>T) |
|----------------|--------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------|

|                             |                             |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|

|                          |                          |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: C74/09</i> | <i>Indicator: C74/10</i> | <i>Indicator: C74/11</i> | <i>Indicator: C74/12</i> |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|

|         |              |             |              |
|---------|--------------|-------------|--------------|
| School  | € 29.100.000 | € 9.141.330 | € 30.460.708 |
| Werk    | € 21.636.026 | € 5.608.629 | € 24.905.677 |
| Wonen   | € 18.475.695 | € 5.511.769 | € 16.371.515 |
| Cultuur | € 1.802.508  | € 175.920   | € 744.111    |

#### **C87 Specifieke uitkering continuering dagprogrammering NPRZ**

|                                                                           |                                 |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Besteding (jaar T) ten<br>laste van Rijksmiddelen<br>aan dagprogrammering | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee) |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|

|                          |                             |
|--------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: C87/01</i> | <i>Indicator: C87/02</i>    |
| € 0                      | Nee                         |

**C209 Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**

| Beschikingsnummer            | Projectnaam                                            | Besteding (jaar T) per project                    | Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project | Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project | Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) |
|------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                            | <i>Aard controle R</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                        | <i>Aard controle D2</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                          |
| <i>Indicator: C209/01</i>    | <i>Indicator: C209/02</i>                              | <i>Indicator: C209/03</i>                         | <i>Indicator: C209/04</i>                          | <i>Indicator: C209/05</i>                          | <i>Indicator: C209/06</i>                                            |
| <i>RHA2022-03340518</i>      | <i>Fexwonen Toepad</i>                                 | € 0                                               | € 0                                                | € 0                                                | 0                                                                    |
| Kopie Projectnaam            | Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) | De uitvoering loopt volgens de planning (ja /nee) | Zelfstandige uitvoering (ja/nee)                   |                                                    |                                                                      |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                       | <i>Aard controle R.</i>                            |                                                    |                                                                      |
| <i>Indicator: C209/07</i>    | <i>Indicator: C209/08</i>                              | <i>Indicator: C209/09</i>                         | <i>Indicator: C209/10</i>                          |                                                    |                                                                      |
| <i>Fexwonen Toepad</i>       | 0                                                      | Ja                                                | Ja                                                 |                                                    |                                                                      |
| Eindverantwoording (Ja /Nee) |                                                        |                                                   |                                                    |                                                    |                                                                      |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>  |                                                        |                                                   |                                                    |                                                    |                                                                      |
| <i>Indicator: C209/11</i>    |                                                        |                                                   |                                                    |                                                    |                                                                      |
| Nee                          |                                                        |                                                   |                                                    |                                                    |                                                                      |

**SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023**

| Indicator                                                                 | Indicator                            | Indicator                   | Indicator | Indicator | Indicator |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|-----------|-----------|-----------|
| <b>D1 Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten</b> |                                      |                             |           |           |           |
| Besteding (jaar T)                                                        | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |           |           |           |
| <i>Aard controle R</i>                                                    | <i>Aard controle R</i>               | <i>Aard controle n.v.t.</i> |           |           |           |
| <i>Indicator: D1/01</i>                                                   | <i>Indicator: D1/02</i>              | <i>Indicator: D1/03</i>     |           |           |           |

**D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)**

|                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                    |                                |                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------|
| Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) | Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) | Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) | Correctie besteding (jaar T-1) | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------------|

|                         |                         |                         |                         |                         |
|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  |
| <i>Indicator: D8/01</i> | <i>Indicator: D8/02</i> | <i>Indicator: D8/03</i> | <i>Indicator: D8/04</i> | <i>Indicator: D8/05</i> |
| 35.635.642              | € 16.511.418            | € 1.000                 | € 0                     | € 10.084.989            |

|                                                                                                                                     |                                                                                                                          |                                                                                                                                     |                                                                                                                         |                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid | In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

|               |               |               |
|---------------|---------------|---------------|
| <b>Bedrag</b> | <b>Bedrag</b> | <b>Bedrag</b> |
|---------------|---------------|---------------|

|                             |                         |                             |                         |                         |
|-----------------------------|-------------------------|-----------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  |
| <i>Indicator: D8/06</i>     | <i>Indicator: D8/07</i> | <i>Indicator: D8/08</i>     | <i>Indicator: D8/09</i> | <i>Indicator: D8/10</i> |
|                             | € 0                     |                             | € 0                     | € 13.699.500            |

**D10 Volwasseneneducatie**

|                                                                      |                                                                  |                                               |                                 |                                                                                      |                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Verstrekke uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling) | Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) [beschikking OCW] | Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T) | Besteding (jaar T) van educatie | Reservering besteding van educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1 ) | Onttrekking besteding van educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1 ) |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|

|                          |                          |                          |                          |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>   |
| <i>Indicator: D10/01</i> | <i>Indicator: D10/02</i> | <i>Indicator: D10/03</i> | <i>Indicator: D10/04</i> | <i>Indicator: D10/05</i> | <i>Indicator: D10/06</i> |

|             |          |             |             |           |     |
|-------------|----------|-------------|-------------|-----------|-----|
| € 8.418.541 | € 59.077 | € 8.477.618 | € 7.716.995 | € 760.623 | € 0 |
|-------------|----------|-------------|-------------|-----------|-----|

|                                                                         |                                    |                             |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------|--|--|
| D11 Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie |                                    |                             |  |  |
| Besteding (jaar T) contact gemeente                                     | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |  |  |
| Aard controle R                                                         | Aard controle n.v.t.               | Aard controle n.v.t.        |  |  |
| Indicator: D11/01                                                       | Indicator: D11/02                  | Indicator: D11/03           |  |  |
| € 0                                                                     | € 37.380                           | Nee                         |  |  |

|                                           |                                      |                             |  |  |
|-------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|--|--|
| D12 Regionale meld- en coördinatiefunctie |                                      |                             |  |  |
| Besteding (jaar T) contactgemeente        | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |  |  |
| Aard controle R                           | Aard controle R                      | Aard controle n.v.t.        |  |  |
| Indicator: D12/01                         | Indicator: D12/02                    | Indicator: D12/03           |  |  |
| € 2.585.863                               | € 47.883                             | Nee                         |  |  |

|                                                    |                                      |                                                               |                                      |                             |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|
| D12A Regionaal programma voortijdig schoolverlaten |                                      |                                                               |                                      |                             |
| Besteding (jaar T) contactgemeente                 | Besteding aan contactschool (jaar T) | Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch ingevuld) | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
| Aard controle R                                    | Aard controle R                      | Aard controle n.v.t.                                          | Aard controle R                      | Aard controle n.v.t.        |
| Indicator: D12A/01                                 | Indicator: D12A/02                   | Indicator: D12A/03                                            | Indicator: D12A/04                   | Indicator: D12A/05          |
| € 1.406.966                                        | € 313.384                            | € 1.720.350                                                   | € 0                                  | Nee                         |

|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                |                                               |                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------|
| D14 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                |                                               |                                      |
| Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld               | Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen | Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs | Correctie besteding (jaar T-1)                | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) |
| Aard controle R                                                                       | Aard controle R                                                                                                                                                                                                                     | Aard controle R                                                                                                                                | Aard controle R                               | Aard controle R                      |
| Indicator: D14/01                                                                     | Indicator: D14/02                                                                                                                                                                                                                   | Indicator: D14/03                                                                                                                              | Indicator: D14/04                             | Indicator: D14/05                    |
| 2.640.271,00                                                                          | 0,00                                                                                                                                                                                                                                | 919.874,00                                                                                                                                     | 0,00                                          | 2.751.615,00                         |
| Hieronder per regel één gemeente(code)                                                | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit                                                                                                                                                                 | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren                                                                                              | Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte |                                      |

|                            |                                   |                            |                         |
|----------------------------|-----------------------------------|----------------------------|-------------------------|
| selecteren en in de        | de specifieke uitkering gemeenten | en in de kolommen ernaast  | middelen (baten) uit de |
| kolommen ernaast de        | t.b.v. het Nationaal Programma    | de                         | specifieke uitkering    |
| verantwoordingsinformatie  | Onderwijs                         | verantwoordingsinformatie  | gemeenten t.b.v. het    |
| voor die gemeente invullen |                                   | voor die gemeente invullen | Nationaal Programma     |
|                            |                                   |                            | Onderwijs               |

|                             |                          |                             |                          |
|-----------------------------|--------------------------|-----------------------------|--------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>   |
| <i>Indicator: D14/06</i>    | <i>Indicator: D14/07</i> | <i>Indicator: D14/08</i>    | <i>Indicator: D14/09</i> |
|                             | € 0                      |                             | € 0                      |

#### D19 Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden

|                          |                                 |                             |
|--------------------------|---------------------------------|-----------------------------|
| Besteding ten laste van  | Cumulatieve besteding ten laste | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
| Rijksmiddelen (jaar T)   | van Rijksmiddelen(t/m jaar T)   |                             |
| <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i>     | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: D19/01</i> | <i>Indicator: D19/02</i>        | <i>Indicator: D19/03</i>    |
| € 402.470                | € 402.470                       | Nee                         |

#### D21 Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur

|                             |                                      |                            |                             |                             |
|-----------------------------|--------------------------------------|----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Naam instelling of          | Besteding (jaar T) per instelling of | Cumulatieve besteding (t/m | Eindverantwoording (Ja/Nee) | Eventuele                   |
| samenwerkingsverband        | samenwerkingsverband                 | jaar T) per instelling of  |                             | toelichting                 |
|                             |                                      | samenwerkingsverband       |                             |                             |
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>               | <i>Aard controle R</i>     | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: D21/01</i>    | <i>Indicator: D21/02</i>             | <i>Indicator: D21/03</i>   | <i>Indicator: D21/04</i>    | <i>Indicator: D21/05</i>    |
| N.v.t.                      | € 0                                  | € 0                        | Nee                         |                             |

#### SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

| Indicator                                          | Indicator               | Indicator                    | Indicator                | Indicator               | Indicator               |
|----------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------|--------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>E3 Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï</b> |                         |                              |                          |                         |                         |
| Hieronder per regel één                            | Besteding (jaar T)      | Overige bestedingen (jaar T) | Besteding (jaar T) door  | Correctie over          | Kosten ProRail (jaar    |
| beschikingsnummer en in de                         | ten laste van           |                              | meerwerk dat o.b.v. art. | besteding (t/m jaar T)  | T) als bedoeld in       |
| kolommen ernaast de                                | Rijksmiddelen           |                              | 126 Wet geluidshinder    |                         | artikel 25 lid 4 van    |
| verantwoordingsinformatie                          |                         |                              | ten laste van het Rijk   |                         | deze regeling ten       |
|                                                    |                         |                              | komt                     |                         | laste van               |
|                                                    |                         |                              |                          |                         | Rijksmiddelen           |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                        | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>       | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  |
| <i>Indicator: E3/01</i>                            | <i>Indicator: E3/02</i> | <i>Indicator: E3/03</i>      | <i>Indicator: E3/04</i>  | <i>Indicator: E3/05</i> | <i>Indicator: E3/06</i> |
| 576.267.01                                         | € 0                     | € 0                          | € 0                      | € 0                     | € 0                     |

|             |     |     |     |     |     |
|-------------|-----|-----|-----|-----|-----|
| 576.232.01  | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.049.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.045.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.071.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.042.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.040.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.047.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.046.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.041.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.044.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 576.267.03  | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 576.232.03  | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 576.235.03  | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.050.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.048.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.051.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2019.052.03 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |

| Kopie beschikingsnummer | Cumulatieve<br>bestedingen ten<br>laste van<br>Rijksmiddelen (t/m<br>jaar T) | Cumulatieve overige<br>bestedingen (t/m jaar T) | Cumulatieve Kosten<br>ProRail (t/m jaar T) als<br>bedoeld in artikel 25 lid<br>4 van deze regeling ten<br>laste van Rijksmiddelen | Correctie over<br>besteding kosten<br>ProRail (t/m jaar T) | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------|

| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------|-----------------------------|
| <i>Indicator: E3/07</i>     | <i>Indicator: E3/08</i>     | <i>Indicator: E3/09</i>     | <i>Indicator: E3/10</i>     | <i>Indicator: E3/11</i> | <i>Indicator: E3/12</i>     |
| 576.267.01                  | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 576.232.01                  | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 2019.049.03                 | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 2019.045.03                 | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 2019.071.03                 | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 2019.042.03                 | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |
| 2019.040.03                 | € 0                         | € 0                         | € 0                         |                         | Nee                         |

|             |     |     |     |     |
|-------------|-----|-----|-----|-----|
| 2019.047.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.046.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.041.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.044.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 576.267.03  | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 576.232.03  | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 576.235.03  | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.050.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.048.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.051.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2019.052.03 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |

#### E15B Regeling Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2020-2023

| Hieronder per regel één code uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen | Projectnaam<br>/nummer                      | Regionaal Plan van Aanpak<br>Laadinfrastructuur conform<br>Samenwerkingsovereenkomst.<br>(Ja/Nee) | Cofinanciering ten<br>behoefte van het<br>regionaal Plan van<br>Aanpak<br>Laadinfrastructuur (jaar<br>T) | Cumulatieve<br>cofinanciering ten<br>behoefte van<br>regionaal Plan van<br>Aanpak<br>Laadinfrastructuur (t<br>/m jaar T) | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                | <i>Aard controle n.v.t.</i>                 | <i>Aard controle D1</i>                                                                           | <i>Aard controle R</i>                                                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                              | <i>Aard controle n.v.t.</i>    |
| <i>Indicator: E15B/01</i>                                                                                                                  | <i>Indicator: E15B/02</i>                   | <i>Indicator: E15B/03</i>                                                                         | <i>Indicator: E15B/04</i>                                                                                | <i>Indicator: E15B/05</i>                                                                                                | <i>Indicator: E15B/06</i>      |
| 060599 Gemeente Rotterdam                                                                                                                  | 100020626 MOB<br>Nul Emissie –<br>Laadinfra | Ja                                                                                                | € 293.561                                                                                                | € 880.682                                                                                                                | Ja                             |

#### E21 Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra

| Beschikingsnummer           | Besteding (jaar T)                                         | Cumulatieve besteding (t/m<br>jaar T)                                                 | Cofinanciering (jaar T)  | Cumulatieve<br>cofinanciering (t/m<br>jaar T) | Project afgerond in<br>(jaar T)? (Ja/Nee) |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>                                     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                           | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>               |
| <i>Indicator: E21/01</i>    | <i>Indicator: E21/02</i>                                   | <i>Indicator: E21/03</i>                                                              | <i>Indicator: E21/04</i> | <i>Indicator: E21/05</i>                      | <i>Indicator: E21/06</i>                  |
| 5000004726                  | € 18.327                                                   | € 43.661                                                                              | € 27.635                 | € 27.635                                      | Ja                                        |
| Kopie beschikingsnummer     | Is voldaan aan<br>artikel 15 van de<br>regeling specifieke | Toelichting aan welke<br>voorwaarde(n) van artikel 15 vd<br>regeling word(t)(en) niet |                          |                                               |                                           |

|  |                                                      |                                                                            |
|--|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|  | uitkering circulaire<br>ambachtscentra? (Ja<br>/Nee) | voldaan? (a of/en b of/en c)?<br>(verplicht als bij 06 Nee is<br>ingevuld) |
|--|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|

|                      |                      |                      |
|----------------------|----------------------|----------------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
|----------------------|----------------------|----------------------|

|                   |                   |                   |
|-------------------|-------------------|-------------------|
| Indicator: E21/07 | Indicator: E21/08 | Indicator: E21/09 |
|-------------------|-------------------|-------------------|

|            |    |  |
|------------|----|--|
| 5000004726 | Ja |  |
|------------|----|--|

#### E44 Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027

| Besteding (jaar T) ten laste<br>van Rijksmiddelen | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar<br>T) ten laste van<br>Rijksmiddelen | Besteding (jaar T) ten laste van<br>cofinanciering | Besteding (t/m jaar T)<br>cofinanciering cumulatief | Eindverantwoording<br>(Ja/Nee) |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------|
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------|

|                 |                      |                 |                      |                      |
|-----------------|----------------------|-----------------|----------------------|----------------------|
| Aard controle R | Aard controle n.v.t. | Aard controle R | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
|-----------------|----------------------|-----------------|----------------------|----------------------|

|                   |                   |                   |                   |                   |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Indicator: E44/01 | Indicator: E44/02 | Indicator: E44/03 | Indicator: E44/04 | Indicator: E44/05 |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|

|     |     |     |     |     |
|-----|-----|-----|-----|-----|
| € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
|-----|-----|-----|-----|-----|

|                       |                                                                |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------|
| Naam/nummer maatregel | Maatregel afgerond<br>in (jaar T)? (Ja/Nee)<br>- per maatregel |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------|

|                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
|----------------------|----------------------|

|                   |                   |
|-------------------|-------------------|
| Indicator: E44/06 | Indicator: E44/07 |
|-------------------|-------------------|

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| Aanleg waterberging en<br>vergroenen - Stadsproject<br>Hofplein | Nee |
|-----------------------------------------------------------------|-----|

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| Aanleg waterberging - Nieuwe<br>Singel Reijeroord | Nee |
|---------------------------------------------------|-----|

|                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| Zelfstandige uitvoering (Ja<br>/Nee) | Correctie besteding<br>(jaar T-1) |
|--------------------------------------|-----------------------------------|

|                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
|----------------------|----------------------|

|                   |                   |
|-------------------|-------------------|
| Indicator: E44/08 | Indicator: E44/09 |
|-------------------|-------------------|

|    |     |
|----|-----|
| Ja | € 0 |
|----|-----|

#### E53 Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord

| Beschikkingnummer / naam | Besteding (jaar T)<br>ten laste van<br>Rijksmiddelen | Cumulatieve besteding ten<br>laste van Rijksmiddelen (t/m<br>jaar T) | Daadwerkelijke<br>startdatum van het<br>project (dd/mm/jj) | Daadwerkelijke<br>einddatum van het<br>project (dd/mm/jj) | Ervaringen binnen 3<br>maanden na afronding<br>project gedeeld (ja<br>/nee) |
|--------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|--------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|

|                                  |                                                                                    |                      |                      |                      |                      |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| Aard controle n.v.t.             | Aard controle R                                                                    | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t. |
| Indicator: E53/01                | Indicator: E53/02                                                                  | Indicator: E53/03    | Indicator: E53/04    | Indicator: E53/05    | Indicator: E53/06    |
| SPUKSLA-21-01248020              | € 0                                                                                | € 0                  | 1-1-2022             | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-21-01267637              | € 73.366                                                                           | € 173.366            | 1-11-2019            | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-21-01283833              | € 31.178                                                                           | € 31.178             | 1-11-2019            | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-21-01304154              | € 27.801                                                                           | € 77.757             | 1-11-2019            | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-21-01393490              | € 31.178                                                                           | € 61.525             | 1-11-2019            | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-22-03092131              | € 0                                                                                | € 0                  | 1-3-2023             | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-22-03166590              | € 0                                                                                | € 0                  | 2-1-2023             | NVT                  | Nee                  |
| SPUKSLA-22-03166838              | € 0                                                                                | € 0                  | 2-1-2023             | NVT                  | Nee                  |
| Kopie beschikingsnummer<br>/naam | Jaar waarin het<br>project is<br>opgenomen in een<br>decentraal<br>uitvoeringsplan |                      |                      |                      |                      |
| Aard controle n.v.t.             | Aard controle n.v.t.                                                               |                      |                      |                      |                      |
| Indicator: E53/07                | Indicator: E53/08                                                                  |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-21-01248020              | 2022                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-21-01267637              | 2019                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-21-01283833              | 2019                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-21-01304154              | 2019                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-21-01393490              | 2019                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-22-03092131              | 2022                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-22-03166590              | 2022                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| SPUKSLA-22-03166838              | 2022                                                                               |                      |                      |                      |                      |
| Eindverantwoording (Ja/Nee)      |                                                                                    |                      |                      |                      |                      |
| Aard controle n.v.t.             |                                                                                    |                      |                      |                      |                      |
| Indicator: E53/09                |                                                                                    |                      |                      |                      |                      |
| Nee                              |                                                                                    |                      |                      |                      |                      |

#### E83 Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022

|                      |                    |                                  |                         |                        |
|----------------------|--------------------|----------------------------------|-------------------------|------------------------|
| Projectnaam / nummer | Besteding (jaar T) | Volledig zelfstandige uitvoering | Correctie Jaar T-1 per  | Cumulatieve            |
|                      | per project        | (Ja/Nee)                         | project ivm SiSa tussen | besteding (t/m jaar T) |

|                             |                                                                                               |                                                             |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i>                                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                 | <i>Aard controle R</i>      | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: E83/01</i>    | <i>Indicator: E83/02</i>                                                                      | <i>Indicator: E83/03</i>                                    | <i>Indicator: E83/04</i>    | <i>Indicator: E83/05</i>    |
| N.V.T.                      | € 0                                                                                           | Ja                                                          | € 0                         | € 0                         |
| Kopie projectnaam / nummer  | Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan. | Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld | Project afgerond (Ja /Nee)  |                             |
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i> |                             |
| <i>Indicator: E83/06</i>    | <i>Indicator: E83/07</i>                                                                      | <i>Indicator: E83/08</i>                                    | <i>Indicator: E83/09</i>    |                             |
| N.V.T.                      | Ja                                                                                            |                                                             | Nee                         |                             |
| Eindverantwoording (Ja/Nee) |                                                                                               |                                                             |                             |                             |
| <i>Aard controle n.v.t.</i> |                                                                                               |                                                             |                             |                             |
| <i>Indicator: E83/10</i>    |                                                                                               |                                                             |                             |                             |
| Nee                         |                                                                                               |                                                             |                             |                             |

**SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023**

| Indicator                                                     | Indicator                                                                                                                                                             | Indicator                                            | Indicator                              | Indicator                                                                   | Indicator                                           |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>F11 Regeling specifieke uitkering MKB Deals 1e tranche</b> |                                                                                                                                                                       |                                                      |                                        |                                                                             |                                                     |
| Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen                | Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T). Inclusief uitvoering door derde (sisa tussen medeoverheden) vanaf verantwoordingjaar SiSa 2021 | Besteding (jaar T) t.l.v. cumulatieve cofinanciering | Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) | Bestedingen zijn verantwoord op basis van voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) | Toelichting                                         |
| <i>Aard controle R</i>                                        | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                                | <i>Aard controle R</i>                               | <i>Aard controle n.v.t.</i>            | <i>Aard controle D2</i>                                                     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                         |
| <i>Indicator: F11/01</i>                                      | <i>Indicator: F11/02</i>                                                                                                                                              | <i>Indicator: F11/03</i>                             | <i>Indicator: F11/04</i>               | <i>Indicator: F11/05</i>                                                    | <i>Indicator: F11/06</i>                            |
| € 6.828                                                       | € 6.828                                                                                                                                                               | € 49.557                                             | Nee                                    | Nee                                                                         | project is verlengd tot 1 juli 2023, beschikking is |

## SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

| Indicator                                                                                                                                                                                                         | Indicator                                                                                                 | Indicator                                              | Indicator                                                                   | Indicator                                                                                  | Indicator                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>G2 Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022</b>                                                                                                                          |                                                                                                           |                                                        |                                                                             |                                                                                            |                                                                                                                                                                 |
| Besteding (jaar T)<br>algemene bijstand                                                                                                                                                                           | Baten (jaar T) algemene<br>bijstand (exclusief Rijk)                                                      | Besteding (jaar T) <b>IOAW</b>                         | Baten (jaar T) <b>IOAW</b><br>(exclusief Rijk)                              | Besteding (jaar T)<br><b>IOAZ</b>                                                          | Baten (jaar T) <b>IOAZ</b><br>(exclusief Rijk)                                                                                                                  |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                                                                            | <i>Aard controle R</i>                                                                                    | <i>Aard controle R</i>                                 | <i>Aard controle R</i>                                                      | <i>Aard controle R</i>                                                                     | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                          |
| <i>Indicator: G2/01</i>                                                                                                                                                                                           | <i>Indicator: G2/02</i>                                                                                   | <i>Indicator: G2/03</i>                                | <i>Indicator: G2/04</i>                                                     | <i>Indicator: G2/05</i>                                                                    | <i>Indicator: G2/06</i>                                                                                                                                         |
| € 502.822.952                                                                                                                                                                                                     | € 6.540.231                                                                                               | € 19.603.721                                           | € 149.692                                                                   | € 1.112.890                                                                                | € 6.156                                                                                                                                                         |
| Besteding (jaar T) <b>Bbz</b><br><b>2004</b> levensonderhoud                                                                                                                                                      | Baten (jaar T) <b>Bbz 2004</b><br>levensonderhoud                                                         | Baten (jaar T) <b>WWIK</b><br>(exclusief Rijk)         | Besteding (jaar T)<br>Loonkostensubsidie o.g.v.<br>art. 10d Participatiewet | Baten (jaar T)<br>Loonkostensubsidie<br>o.g.v. art. 10d<br>Participatiewet<br>(excl. Rijk) | Gederfde baten die<br>voortvloeien uit<br>kwijschelden schulden<br>gebundelde uitkering<br>Participatiewet in (jaar T) i.<br>v.m.<br>kinderopvangtoeslagaffaire |
| Gemeente                                                                                                                                                                                                          | Gemeente                                                                                                  | Gemeente                                               | Gemeente                                                                    | Gemeente                                                                                   | Gemeente                                                                                                                                                        |
| I.4 Besluit<br>bijstandverlening<br>zelfstandigen 2004<br>(levensonderhoud) ( <b>Bbz</b><br><b>2004</b> )                                                                                                         | I.4 Besluit<br>bijstandverlening<br>zelfstandigen 2004<br>(levensonderhoud) ( <b>Bbz</b><br><b>2004</b> ) | I.6 Wet werk en inkomen<br>kunstenaars ( <b>WWIK</b> ) | I.7 Participatiewet ( <b>PW</b> )                                           | I.7 Participatiewet ( <b>PW</b> )                                                          | Participatiewet ( <b>PW</b> )                                                                                                                                   |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                                                                            | <i>Aard controle R</i>                                                                                    | <i>Aard controle R</i>                                 | <i>Aard controle R</i>                                                      | <i>Aard controle R</i>                                                                     | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                          |
| <i>Indicator: G2/07</i>                                                                                                                                                                                           | <i>Indicator: G2/08</i>                                                                                   | <i>Indicator: G2/09</i>                                | <i>Indicator: G2/10</i>                                                     | <i>Indicator: G2/11</i>                                                                    | <i>Indicator: G2/12</i>                                                                                                                                         |
| € 8.599.223                                                                                                                                                                                                       | € 907.261                                                                                                 | € 7.197                                                | € 10.037.143                                                                | € 0                                                                                        | € 1.055.772                                                                                                                                                     |
| Mutaties (dotaties en<br>vrijval) voorziening<br>dubieuze debiteuren als<br>gevolg van kwijt te<br>schelden schulden<br>gebundelde uitkering<br>Participatiewet (jaar T) i.v.<br>m.<br>kinderopvangtoeslagaffaire | Volledig zelfstandige<br>uitvoering (Ja/Nee)                                                              |                                                        |                                                                             |                                                                                            |                                                                                                                                                                 |
| <i>Aard controle D2</i>                                                                                                                                                                                           | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                               |                                                        |                                                                             |                                                                                            |                                                                                                                                                                 |

€ 698.312

Ja

**G3 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)\_gemeentedeel 2022**

| Besteding (jaar T)<br>kapitaalverstrekking | Baten (jaar T) vanwege<br>vanaf 1 januari 2020<br>verstrekkt kapitaal<br>(exclusief Rijk) | Baten vanwege vóór 1<br>januari 2020 verstrekt<br>kapitaal (exclusief Rijk) | Besteding (jaar T) Bob | Baten (jaar T) Bob<br>(exclusief Rijk) | Besteding (jaar T)<br>onderzoekskosten<br>artikel 52, eerste lid,<br>onderdeel b, Bbz 2004<br>(Bob) |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Indicator: G3/01

Indicator: G3/02

Indicator: G3/03

Indicator: G3/04

Indicator: G3/05

Indicator: G3/06

€ 209.536

€ 52.080

€ 127.910

€ 0

€ 0

€ 0

Gederfde baten die  
voortvloeien uit  
kijtschelden schulden  
levensonderhoud BBZ in  
(jaar T) (exclusief BOB) i.v.  
m.  
kinderopvangtoeslagaffaire

Gederfde baten die  
voortvloeien uit  
kijtschelden van  
achterstallige betalingen  
kapitaalverstrekkingen  
BBZ in (jaar T) (exclusief  
BOB) i.v.m.  
kinderopvangtoeslagaffaire

Gederfde baten die  
voortvloeien uit  
kijtschelden schulden  
levensonderhoud BBZ en  
achterstallige betalingen  
kapitaalverstrekkingen  
BOB in (jaar T) i.v.m.  
kinderopvangtoeslagaffaire

Gederfde baten die  
voortvloeien uit  
kijtschelden van  
achterstallige betalingen  
kapitaalverstrekkingen  
BBZ in (jaar T) i.v.m.  
kinderopvangtoeslagaffaire

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Gemeente

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle R

Aard controle n.v.t.

Indicator: G3/07

Indicator: G3/08

Indicator: G3/09

Indicator: G3/10

Indicator: G3/11

€ 0

€ 0

€ 0

€ 0

Ja

**G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)\_gemeentedeel 2022**

| Welke regeling betreft het? | Besteding (jaar T)<br>levensonderhoud | Besteding (jaar T)<br>kapitaalverstrekking | Baten (jaar T)<br>levensonderhoud | Baten (jaar T)<br>kapitaalverstrekking<br>(aflossing) | Baten (jaar T)<br>kapitaalverstrekking<br>(overig) |
|-----------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|-----------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|

Indicator: G4/01

Indicator: G4/02

Indicator: G4/03

Indicator: G4/04

Indicator: G4/05

Indicator: G4/06

Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni  
2020)

-€ 35.575

€ 0

-€ 187.230

€ 818.471

€ 56.285

Tozo 2 (1 juni tot 1  
oktober 2020)

-€ 7.512

€ 0

€ 39.790

€ 333.929

€ 24.306

Tozo 3 (1 oktober 2020 tot  
1 april 2021)

€ 50.761

€ 0

€ 207.981

€ 415.646

€ 19.171

Tozo 4 (geldend van 1

€ 33.602

€ 0

-€ 38.038

€ 47.393

€ 4.252

april 2021 tot 1 juli 2021)

|                                                |           |          |           |             |           |
|------------------------------------------------|-----------|----------|-----------|-------------|-----------|
| Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) | € 73.615  | € 17.657 | € 151.370 | € 53.559    | € 2.485   |
| Totaal                                         | € 114.891 | € 17.657 | € 173.873 | € 1.668.998 | € 106.499 |

|                |                                           |                                                |                                           |
|----------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Kopie regeling | Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) | Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) |
|----------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------|

|                      |                 |                 |                      |
|----------------------|-----------------|-----------------|----------------------|
|                      | Gemeente        | Gemeente        | Gemeente             |
| Aard controle n.v.t. | Aard controle R | Aard controle R | Aard controle n.v.t. |

|                  |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Indicator: G4/07 | Indicator: G4/08 | Indicator: G4/09 | Indicator: G4/10 |
|------------------|------------------|------------------|------------------|

|                                |   |   |    |
|--------------------------------|---|---|----|
| Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) | 0 | 0 | Ja |
|--------------------------------|---|---|----|

|                                    |   |   |    |
|------------------------------------|---|---|----|
| Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) | 0 | 0 | Ja |
|------------------------------------|---|---|----|

|                                          |   |   |    |
|------------------------------------------|---|---|----|
| Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) | 0 | 0 | Ja |
|------------------------------------------|---|---|----|

|                                                   |   |   |    |
|---------------------------------------------------|---|---|----|
| Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) | 0 | 0 | Ja |
|---------------------------------------------------|---|---|----|

|                                                |   |   |    |
|------------------------------------------------|---|---|----|
| Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) | 0 | 0 | Ja |
|------------------------------------------------|---|---|----|

|        |   |   |  |
|--------|---|---|--|
| Totaal | 0 | 0 |  |
|--------|---|---|--|

|                |                                  |                                             |                                          |                                       |
|----------------|----------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------|
| Kopie regeling | Besteding (jaar T)               | Baten (jaar T)                              | Baten (jaar T)                           | Uitvoeringskosten                     |
|                | kapitaalverstrekking Tozo        | kapitaalverstrekking Tozo                   | kapitaalverstrekking Tozo                | (jaar T) uitvoering                   |
|                | buitenland (gemeente Maastricht) | buitenland (gemeente Maastricht), aflossing | buitenland (gemeente Maastricht), overig | Tozo buitenland (gemeente Maastricht) |

|                      |                 |                 |                 |                 |
|----------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle R | Aard controle R | Aard controle R | Aard controle R |
|----------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|

|                  |                  |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Indicator: G4/11 | Indicator: G4/12 | Indicator: G4/13 | Indicator: G4/14 | Indicator: G4/15 |
|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|

|                                |  |  |  |  |
|--------------------------------|--|--|--|--|
| Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) |  |  |  |  |
|--------------------------------|--|--|--|--|

|                      |  |  |  |  |
|----------------------|--|--|--|--|
| Tozo 2 (1 juni tot 1 |  |  |  |  |
|----------------------|--|--|--|--|

oktober 2020)

Tozo 3 (1 oktober 2020 tot  
1 april 2021)

Tozo 4 (geldend van 1  
april 2021 tot 1 juli 2021)

Tozo 5 (geldend van 1 juli  
tot 1 oktober 2021)

|        |     |     |     |     |
|--------|-----|-----|-----|-----|
| Totaal | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
|--------|-----|-----|-----|-----|

|                |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                         |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kopie regeling | Levensonderhoud -<br>Gederfde baten die<br>voortvloeien uit<br>kijtschelden schulden<br>levensonderhoud Tozo in<br>jaar T i.v.m.<br>kinderopvangtoeslagaffaire | Levensonderhoud-<br>Mutaties (dotaties en<br>vrijval) voorziening<br>dubieuze debiteuren (jaar<br>T) als gevolg van kijt te<br>schelden schulden<br>levensonderhoud Tozo i.v.<br>m.<br>kinderopvangtoeslagaffaire | Kapitaalverstrekkingen -<br>Gederfde baten die<br>voortvloeien uit<br>kijtschelden van<br>achterstallige betalingen<br>op kapitaalverstrekkingen<br>Tozo in jaar T i.v.m.<br>kinderopvangtoeslagaffaire |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |          |          |          |
|--|----------|----------|----------|
|  | Gemeente | Gemeente | Gemeente |
|--|----------|----------|----------|

|                      |                 |                  |                 |
|----------------------|-----------------|------------------|-----------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle R | Aard controle D2 | Aard controle R |
|----------------------|-----------------|------------------|-----------------|

|                  |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Indicator: G4/16 | Indicator: G4/17 | Indicator: G4/18 | Indicator: G4/19 |
|------------------|------------------|------------------|------------------|

|                                   |          |         |     |
|-----------------------------------|----------|---------|-----|
| Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni<br>2020) | € 38.236 | € 7.947 | € 0 |
|-----------------------------------|----------|---------|-----|

|                                       |          |         |     |
|---------------------------------------|----------|---------|-----|
| Tozo 2 (1 juni tot 1<br>oktober 2020) | € 16.374 | € 3.298 | € 0 |
|---------------------------------------|----------|---------|-----|

|                                             |          |         |     |
|---------------------------------------------|----------|---------|-----|
| Tozo 3 (1 oktober 2020 tot<br>1 april 2021) | € 20.315 | € 2.709 | € 0 |
|---------------------------------------------|----------|---------|-----|

|                                                      |     |     |     |
|------------------------------------------------------|-----|-----|-----|
| Tozo 4 (geldend van 1<br>april 2021 tot 1 juli 2021) | € 0 | € 0 | € 0 |
|------------------------------------------------------|-----|-----|-----|

|                                                   |     |     |     |
|---------------------------------------------------|-----|-----|-----|
| Tozo 5 (geldend van 1 juli<br>tot 1 oktober 2021) | € 0 | € 0 | € 0 |
|---------------------------------------------------|-----|-----|-----|

|        |        |        |   |
|--------|--------|--------|---|
| Totaal | 74.925 | 13.954 | 0 |
|--------|--------|--------|---|

**G10 Wet inburgering 2021\_ gemeentedeel 2022**

|                    |                |                                              |
|--------------------|----------------|----------------------------------------------|
| Besteding (jaar T) | Baten (jaar T) | Volledig zelfstandige<br>uitvoering (Ja/Nee) |
|--------------------|----------------|----------------------------------------------|

|                 |                 |                      |
|-----------------|-----------------|----------------------|
| Aard controle R | Aard controle R | Aard controle n.v.t. |
|-----------------|-----------------|----------------------|

|                                                                                                                                |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Indicator: G10/01                                                                                                              |                                                         | Indicator: G10/02                                          |                                            | Indicator: G10/03                                |                                           |
| € 114.512                                                                                                                      |                                                         | € 0                                                        |                                            | Ja                                               |                                           |
| G12 Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel                        |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden                                                                     |                                                         | Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden |                                            | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)        |                                           |
| Bijzondere bijstand in (jaar T)                                                                                                |                                                         | Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)          |                                            |                                                  |                                           |
| Aard controle R                                                                                                                |                                                         | Aard controle R                                            |                                            | Aard controle n.v.t.                             |                                           |
| Indicator: G12/01                                                                                                              |                                                         | Indicator: G12/02                                          |                                            | Indicator: G12/04                                |                                           |
| € 79.580                                                                                                                       |                                                         | € 529                                                      |                                            | Ja                                               |                                           |
| G13 Onderwijsroute 2022_ deel gemeente                                                                                         |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Bestedingen onderwijsroute (jaar T)                                                                                            |                                                         | Baten onderwijsroute (jaar T)                              | Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) | Baten overige voorzieningen (jaar T)             | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) |
| Aard controle R                                                                                                                |                                                         | Aard controle R                                            | Aard controle R                            | Aard controle R                                  | Aard controle n.v.t.                      |
| Indicator: G13/01                                                                                                              |                                                         | Indicator: G13/02                                          |                                            | Indicator: G13/03                                | Indicator: G13/04                         |
| € 0                                                                                                                            |                                                         | € 0                                                        | € 0                                        | € 0                                              | Ja                                        |
| SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023 |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Indicator                                                                                                                      | Indicator                                               | Indicator                                                  | Indicator                                  | Indicator                                        | Indicator                                 |
| H1 Ministeriële regeling heroïnebehandeling                                                                                    |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Feitelijke bezetting behandelplaatsen (jaar T)                                                                                 | Feitelijke bezetting behandelplaatsen (jaar T)          | Besteding (jaar T)                                         |                                            |                                                  |                                           |
| Afspraak                                                                                                                       | Realisatie                                              |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Aard controle D1                                                                                                               | Aard controle D1                                        | Aard controle R                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Indicator: H1/01                                                                                                               | Indicator: H1/02                                        | Indicator: H1/03                                           |                                            |                                                  |                                           |
| 82                                                                                                                             | 79                                                      | € 1.393.502                                                |                                            |                                                  |                                           |
| H3 Seksualiteitscoördinatie- en hulpverlening + aanvullende curatieve SOA-bestrijding                                          |                                                         |                                                            |                                            |                                                  |                                           |
| Aantal consulten (jaar T) seksualiteitshulpverlening in het verzorgingsgebied.                                                 | Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied | Aantal SOA-onderzoeken (jaar T) in het verzorgingsgebied   | Besteding (jaar T)                         | Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T) |                                           |

|                         |                         |                         |                         |                         |
|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <i>Aard controle D1</i> | <i>Aard controle D1</i> | <i>Aard controle D1</i> | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  |
| <i>Indicator: H3/01</i> | <i>Indicator: H3/02</i> | <i>Indicator: H3/03</i> | <i>Indicator: H3/04</i> | <i>Indicator: H3/05</i> |
| 1.117                   | 2.528                   | 11.610                  | € 4.623.324             | € 455.918               |

#### H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport

|                                     |                                         |
|-------------------------------------|-----------------------------------------|
| Ontvangen Rijksbijdrage<br>(jaar T) | Totale werkelijke<br>berekende subsidie |
| <i>Aard controle R</i>              | <i>Aard controle n.v.t.</i>             |
| <i>Indicator: H4/01</i>             | <i>Indicator: H4/02</i>                 |
| € 295.106                           | € 253.898                               |

|              |                                                                 |                                                                                                               |                                                                                                         |                                                                                                          |                                                                                                              |
|--------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Activiteiten | Totale werkelijke<br>berekende subsidie per<br>project (jaar T) | Werkelijke besteding<br>voor de activiteiten<br>inclusief btw x 17,5%<br>(jaar T) <b>Onroerende<br/>zaken</b> | Werkelijke besteding<br>voor de activiteiten<br>inclusief btw x 17,5%<br>(jaar T) <b>roerende zaken</b> | Werkelijke besteding voor de<br>activiteiten inclusief btw x<br>17,5% (jaar T) <b>overige<br/>kosten</b> | Toelichting - Verplicht<br>als het een activiteit<br>betreft welke NIET in<br>de toekenning<br>meegenomen is |
|--------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                   |                         |                         |                         |                         |                             |
|-----------------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>       | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
| <i>Indicator: H4/03</i>           | <i>Indicator: H4/04</i> | <i>Indicator: H4/05</i> | <i>Indicator: H4/06</i> | <i>Indicator: H4/07</i> | <i>Indicator: H4/08</i>     |
| 2.2 / 100022721 (MO-<br>gedeelte) | € 218.193               | € 0                     | € 218.193               | € 0                     |                             |
| 1.3 - Onderhoud (SO-<br>gedeelte) | € 35.705                | € 35.705                | € 0                     | € 0                     |                             |

#### H5 Subsidieregeling PrEP

|                         |                          |                                                                                      |
|-------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Aantal intakeconsulten  | Aantal vervolgsconsulten | Aantal geïnde eigen<br>bijdragen van de<br>gebruiker van € 7,50 per<br>dertig pillen |
| <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle R</i>                                                               |
| <i>Indicator: H5/01</i> | <i>Indicator: H5/02</i>  | <i>Indicator: H5/03</i>                                                              |
| 232                     | 3.294                    | 7.752                                                                                |

#### H8 Regeling Sportakkoord 2020-2022

|                   |                                      |                                                 |                                               |                                                                     |                                                               |
|-------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Beschikingsnummer | Totaal bedrag volgens<br>beschikking | Besteding aanstellen<br>sportformateur (jaar T) | Besteding uitvoering<br>sportakkoord (jaar T) | Cumulatieve besteding<br>aanstellen sportformateur (t<br>/m jaar T) | Cumulatieve<br>besteding uitvoering<br>sportakkoord (t/m jaar |
|-------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|

| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>     | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle R</i>  | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|-----------------------------|---------------------------------|-------------------------|-------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <i>Indicator: H8/01</i>     | <i>Indicator: H8/02</i>         | <i>Indicator: H8/03</i> | <i>Indicator: H8/04</i> | <i>Indicator: H8/05</i>     | <i>Indicator: H8/06</i>     |
| 560131900                   | € 377.154                       | € 0                     | € 202.562               | € 0                         | € 202.562                   |
| 560084791                   | € 851.423                       | € 0                     | € 260.000               | € 0                         | € 688.507                   |
| Kopie<br>beschikingsnummer  | Eindverantwoording (Ja<br>/Nee) |                         |                         |                             |                             |
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>     |                         |                         |                             |                             |
| <i>Indicator: H8/07</i>     | <i>Indicator: H8/08</i>         |                         |                         |                             |                             |
| 560131900                   | Nee                             |                         |                         |                             |                             |
| 560084791                   | Ja                              |                         |                         |                             |                             |

**H10 Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020**

| Aantrekken projectleider<br>en ondersteunend<br>personeel (volgens lid 2<br>sub a) uitgevoerd? (Ja<br>/Nee)                                    | Opstellen<br>bovenregionaal plan<br>(volgens lid 2 sub b)<br>uitgevoerd? (Ja/Nee)                                                                                 | Opstellen strategisch<br>vastgoedplan (volgens<br>lid 2 sub c) uitgevoerd?<br>(Ja/Nee)                                                                 | Toelichting (indien bij<br>indicatoren 01, 02 en 03<br>Nee is ingevuld is<br>toelichting verplicht)                                                                     | Besteding (jaar T) realisatie<br>activiteit aantrekken<br>projectleider en<br>ondersteunend personeel<br>(volgens lid 2 sub a en de<br>restricties benoemd in lid 3) | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar T)<br>realisatie activiteit<br>aantrekken<br>projectleider en<br>ondersteunend<br>personeel (volgens lid<br>2 sub a en de<br>restricties benoemd in<br>lid 3) |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                             | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                               | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                                                      |
| <i>Indicator: H10/01</i>                                                                                                                       | <i>Indicator: H10/02</i>                                                                                                                                          | <i>Indicator: H10/03</i>                                                                                                                               | <i>Indicator: H10/04</i>                                                                                                                                                | <i>Indicator: H10/05</i>                                                                                                                                             | <i>Indicator: H10/06</i>                                                                                                                                                                         |
| Ja                                                                                                                                             | Ja                                                                                                                                                                | Ja                                                                                                                                                     | Nvt                                                                                                                                                                     | € 1                                                                                                                                                                  | € 85.003                                                                                                                                                                                         |
| Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>opstellen bovenregionaal<br>plan (volgens lid 2 sub b<br>en de restricties<br>benoemd in lid 3) | Cumulatieve besteding<br>(t/m jaar T) realisatie<br>activiteit opstellen<br>bovenregionaal plan<br>(volgens lid 2 sub b en<br>de restricties benoemd<br>in lid 3) | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>opstellen strategisch<br>vastgoedplan (volgens<br>lid 2 sub c en de<br>restricties benoemd in lid<br>4) | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) realisatie<br>activiteit opstellen<br>strategisch vastgoedplan<br>(volgens lid 2 sub c en de<br>restricties benoemd in lid<br>4) | Besteding (jaar T) realisatie<br>activiteit afstoten (lid 2 sub d)                                                                                                   | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar T)<br>realisatie activiteit<br>afstoten (lid 2 sub d)                                                                                                         |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                                                         | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                       | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                             | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                               | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                                                                      |
| <i>Indicator: H10/07</i>                                                                                                                       | <i>Indicator: H10/08</i>                                                                                                                                          | <i>Indicator: H10/09</i>                                                                                                                               | <i>Indicator: H10/10</i>                                                                                                                                                | <i>Indicator: H10/11</i>                                                                                                                                             | <i>Indicator: H10/12</i>                                                                                                                                                                         |
| € 0                                                                                                                                            | € 0                                                                                                                                                               | € 0                                                                                                                                                    | € 25.000                                                                                                                                                                | € 0                                                                                                                                                                  | € 1.500.000                                                                                                                                                                                      |

|                               |                           |                         |                          |                               |                        |
|-------------------------------|---------------------------|-------------------------|--------------------------|-------------------------------|------------------------|
| Besteding (jaar T)            | Cumulatieve besteding     | Besteding (jaar T)      | Cumulatieve besteding (t | Eindverantwoording (Ja/Nee)   |                        |
| realisatie activiteit         | (t/m jaar T) realisatie   | realisatie activiteit   | /m jaar T) realisatie    |                               |                        |
| verbouwen (lid 2 sub e)       | activiteit verbouwen (lid | vervangende nieuwbouw   | activiteit vervangende   |                               |                        |
|                               | 2 sub e)                  | (lid 2 sub f)           | nieuwbouw (lid 2 sub f)  |                               |                        |
| Aard controle R               | Aard controle n.v.t.      | Aard controle R         | Aard controle n.v.t.     | Aard controle n.v.t.          |                        |
| Indicator: H10/13             | Indicator: H10/14         | Indicator: H10/15       | Indicator: H10/16        | Indicator: H10/17             |                        |
| € 25.000                      | € 1.735.000               | € 0                     | € 0                      | Nee                           |                        |
| H11 Corona Bonusregeling Zorg |                           |                         |                          |                               |                        |
| Kenmerk/nummer                | Totaal ontvangen          | Totaal ontvangen        | Totaal ontvangen         | Zijn de zorgprofessionals die | Voldoen de             |
| aanvraag                      | specifieke uitkeringen    | specifieke uitkeringen  | specifieke uitkeringen   | een bonus hebben ontvangen    | betalingen (2021 t/m   |
| COBONUS21XXXXX                | van € 384,71 per          | voor de                 | (bonus 2021)             | werkzaam geweest in de        | 2022) aan de           |
|                               | werknemer of derde        | belastingcomponent      |                          | periode 1 oktober 2020 tot 15 | inkomenstoets zoals    |
|                               | (bonus 2021)              | (bonus 2021)            |                          | juni 2021 bij de organisatie  | omschreven in de       |
|                               |                           |                         |                          | waarvoor de aanvraag voor     | regeling (Ja/Nee)      |
|                               |                           |                         |                          | de zorgprofessional is        |                        |
|                               |                           |                         |                          | gedaan (Ja/Nee)?              |                        |
| Aard controle n.v.t.          | Aard controle n.v.t.      | Aard controle n.v.t     | Aard controle n.v.t.     | Aard controle D1              | Aard controle D1       |
| Indicator: H11/01             | Indicator: H11/02         | Indicator: H11/03       | Indicator: H11/04        | Indicator: H11/05             | Indicator: H11/06      |
| COBONUS2107771                | € 225.055                 | € 169.386               | € 394.441                | Ja                            | Ja                     |
| Hebben de betalingen          | Is de toekenning van      | Zijn de derden door de  | De totale besteding      | De totale besteding (2021 t/m | Totaal bestede         |
| (2021 t/m 2022)               | bonus 2021 aan de         | aanvrager schriftelijk  | (2021 t/m 2022) aan      | 2022) aan derden netto        | specifieke uitkeringen |
| plaatsgevonden binnen 5       | werknemers en derden      | medegedeeld dat de      | werknemers netto         | uitgekeerde bonus van €       | netto uitgekeerde      |
| maanden na de datum           | gebeurd door              | verschuldigde belasting | uitgekeerde bonus van €  | 384,71 per derde              | bonus van € 384,71     |
| van de subsidieverlening      | bevoegden van de          | over de ontvangen       | 384,71 per werknemer     |                               | aan werknemers en      |
| (Ja/Nee)?                     | organisatie (Ja/Nee)?     | bonus reeds door de     |                          |                               | derden                 |
|                               |                           | aanvrager is afgedragen |                          |                               |                        |
|                               |                           | (Ja/Nee)?               |                          |                               |                        |
| Aard controle D1              | Aard controle D1          | Aard controle D1        | Aard controle R          | Aard controle R               | Aard controle n.v.t.   |
| Indicator: H11/07             | Indicator: H11/08         | Indicator: H11/09       | Indicator: H11/10        | Indicator: H11/11             | Indicator: H11/12      |
| Ja                            | Ja                        | Ja                      | € 5.001                  | € 172.350                     | € 177.351              |
| Afgedragen of                 | Afgedragen of             | Totaal afgedragen of    | Verschil voor bonus      | Verschil voor belastingen     | Eventuele toelichting  |
| aangegeven                    | aangegeven                | aangegeven              | (2021 t/m 2022)          | (2021 t/m 2022)               |                        |
| verschuldigde eindheffing     | verschuldigde             | verschuldigde           |                          |                               |                        |
| over de aan werknemers        | eindheffing over de aan   | eindheffing over de aan |                          |                               |                        |
| netto uitgekeerde bonus       | derden netto              | werknemers en derden    |                          |                               |                        |
| (maximaal € 307,77 per        | uitgekeerde bonus (€      | netto uitgekeerde bonus |                          |                               |                        |
| werknemer)                    | 288,53 per persoon)       |                         |                          |                               |                        |

|                                                                                                        |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|
| <i>Aard controle R</i>                                                                                 | <i>Aard controle R</i>                                                                | <i>Aard controle n.v.t.</i>                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>       | <i>Aard controle n.v.t.</i>      |
| <i>Indicator: H11/13</i>                                                                               | <i>Indicator: H11/14</i>                                                              | <i>Indicator: H11/15</i>                       | <i>Indicator: H11/16</i>                                          | <i>Indicator: H11/17</i>          | <i>Indicator: H11/18</i>         |
| € 0                                                                                                    | € 129.263                                                                             | € 129.263                                      | € 47.704                                                          | € 40.123                          |                                  |
| Eindverantwoording (Ja /Nee)                                                                           |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                            |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| <i>Indicator: H11/19</i>                                                                               |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| Ja                                                                                                     |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| <b>H12 Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken</b>               |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| Besteding (jaar T)                                                                                     | Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)      | Eindverantwoording? (Ja /Nee)                  |                                                                   |                                   |                                  |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                 | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                           | <i>Aard controle n.v.t.</i>                    |                                                                   |                                   |                                  |
| <i>Indicator: H12/01</i>                                                                               | <i>Indicator: H12/02</i>                                                              | <i>Indicator: H12/03</i>                       |                                                                   |                                   |                                  |
| € 273.230                                                                                              | Ja                                                                                    | Ja                                             |                                                                   |                                   |                                  |
| <b>H14 SPUK expertisecentra jeugdhulp</b>                                                              |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering                                                           | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – inclusief uitvoering door derden vanaf Sisa 2022 | Eindverantwoording? (Ja /Nee)                  | Optionele toelichting                                             | Zelfstandige uitvoering (Ja /Nee) |                                  |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                 | <i>Aard controle R</i>                                                                | <i>Aard controle n.v.t.</i>                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>       |                                  |
| <i>Indicator: H14/01</i>                                                                               | <i>Indicator: H14/02</i>                                                              | <i>Indicator: H14/03</i>                       | <i>Indicator: H14/04</i>                                          | <i>Indicator: H14/05</i>          |                                  |
| € 1.281.151                                                                                            | € 1.281.151                                                                           | Nee                                            | Nvt                                                               | Ja                                |                                  |
| <b>H15 Specifieke uitkering tijdelijk vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit</b> |                                                                                       |                                                |                                                                   |                                   |                                  |
| Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering                                                           | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – inclusief uitvoering door derden vanaf Sisa 2022 | Plannen uitgevoerd conform aanvraag? (Ja /Nee) | Optionele toelichting                                             | Eindverantwoording? (Ja/Nee)      | Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) |
| <i>Aard controle R</i>                                                                                 | <i>Aard controle R</i>                                                                | <i>Aard controle n.v.t.</i>                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>       | <i>Aard controle n.v.t.</i>      |
| <i>Indicator: H15/01</i>                                                                               | <i>Indicator: H15/02</i>                                                              | <i>Indicator: H15/03</i>                       | <i>Indicator: H15/04</i>                                          | <i>Indicator: H15/05</i>          | <i>Indicator: H15/06</i>         |
| € 6.991.364                                                                                            | € 9.124.680                                                                           | Ja                                             | Er is sprake van een onderuitputting bij de aanbieders in verband | Nee                               | Nee                              |

met personeelstekorten  
 bij de acute jeugdzorg. Er  
 zijn gesprekken gaande  
 om de middelen ook in  
 2023 te gebruiken.

#### H16 Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden

| Betreft jaar                | Beschikkingnummer /<br>naam      | Totale cumulatieve<br>besteding   |                                                   |                                                                            |                          |
|-----------------------------|----------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>      | <i>Aard controle R</i>            |                                                   |                                                                            |                          |
| <i>Indicator: H16/01</i>    | <i>Indicator: H16/02</i>         | <i>Indicator: H16/03</i>          |                                                   |                                                                            |                          |
| 2020                        |                                  | € 0                               |                                                   |                                                                            |                          |
| 2021                        | SPUKIJZ21R2230                   | € 1.696.619                       |                                                   |                                                                            |                          |
| Naam locatie                | Totale toezegging per<br>locatie | Besteding (jaar T) per<br>locatie | Cumulatieve besteding<br>per locatie (t/m jaar T) | Verschil toezegging vs.<br>Besteding per locatie<br>(automatisch berekend) | Betreft jaar?            |
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i>      | <i>Aard controle R</i>            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                | <i>Aard controle R</i>   |
| <i>Indicator: H16/04</i>    | <i>Indicator: H16/05</i>         | <i>Indicator: H16/06</i>          | <i>Indicator: H16/07</i>                          | <i>Indicator: H16/08</i>                                                   | <i>Indicator: H16/09</i> |
| West                        | € 239.812                        | € 194.689                         | € 194.689                                         | € 45.123                                                                   | 2021                     |
| Overschie                   | € 51.212                         | € 64.103                          | € 64.103                                          | -€ 12.891                                                                  | 2021                     |
| De Wilgenring               | € 93.380                         | € 170.143                         | € 170.143                                         | -€ 76.763                                                                  | 2021                     |
| Afrikaanderplein            | € 21.340                         | € 3.253                           | € 3.253                                           | € 18.087                                                                   | 2021                     |
| Zwembad IJsselmonde         | € 53.401                         | € 174.689                         | € 174.689                                         | -€ 121.288                                                                 | 2021                     |
| Zwemcentrum Rotterdam       | € 291.893                        | € 202.791                         | € 202.791                                         | € 89.102                                                                   | 2021                     |
| De Rozenburcht              | € 130.466                        | € 77.322                          | € 77.322                                          | € 53.144                                                                   | 2021                     |
| Hoogvliet                   | € 116.085                        | € 75.747                          | € 75.747                                          | € 40.338                                                                   | 2021                     |
| Hoek van Holland            | € 4.352                          | -€ 79.598                         | -€ 79.598                                         | € 83.950                                                                   | 2021                     |
| Pernis                      | € 0                              | € 0                               | € 0                                               | € 0                                                                        | 2021                     |
| Het Alexanderhof            | € 26.812                         | € 0                               | € 0                                               | € 26.812                                                                   | 2021                     |
| Van Maanenbad               | € 179.321                        | € 162.992                         | € 162.992                                         | € 16.329                                                                   | 2021                     |
| Oostelijk Zwembad           | € 135.985                        | € 107.594                         | € 107.594                                         | € 28.391                                                                   | 2021                     |
| Oostervant                  | € 169.641                        | € 123.243                         | € 123.243                                         | € 46.398                                                                   | 2021                     |
| Zevenkamp                   | € 210.372                        | € 143.288                         | € 143.288                                         | € 67.084                                                                   | 2021                     |

|                       |           |           |           |          |      |
|-----------------------|-----------|-----------|-----------|----------|------|
| Schaatsbaan Rotterdam | € 288.950 | € 276.363 | € 276.363 | € 12.587 | 2021 |
|-----------------------|-----------|-----------|-----------|----------|------|

## H20 Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021

| Betreft naam onderdeel | Aantrekken<br>projectleider en<br>ondersteunend<br>personeel (volgens art.<br>4 lid 2 sub a)<br>uitgevoerd? (Ja/Nee) | Opstellen<br>bovenregionaal plan<br>(volgens art. 4 lid 2 sub<br>b) uitgevoerd? (Ja/Nee) | Opstellen strategisch<br>vastgoedplan (volgens<br>art. 4 lid 2 sub c)<br>uitgevoerd? (Ja/Nee) | Toelichting (indien bij<br>indicatoren 02, 03 en 04 Nee<br>is ingevuld is toelichting<br>verplicht) | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>aantrekken<br>projectleider en<br>ondersteunend<br>personeel (volgens<br>art. 4 lid 2 sub a en<br>de restricties<br>benoemd art. 5 in lid<br>2) |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                             |                             |                             |                             |                             |                        |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i> |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|------------------------|

|                          |                          |                          |                          |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: H20/01</i> | <i>Indicator: H20/02</i> | <i>Indicator: H20/03</i> | <i>Indicator: H20/04</i> | <i>Indicator: H20/05</i> | <i>Indicator: H20/06</i> |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|

|                                                    |    |    |     |                                                                            |          |
|----------------------------------------------------|----|----|-----|----------------------------------------------------------------------------|----------|
| Vastgoedtransitie open<br>driemilieusvoorzieningen | Ja | Ja | Nee | Strategisch vastgoedplan en<br>bovenregionaal plan zijn in<br>ontwikkeling | € 75.826 |
|----------------------------------------------------|----|----|-----|----------------------------------------------------------------------------|----------|

|                                                                                 |        |        |        |        |        |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Ombouw van<br>separeerruimten of<br>ontwikkeling van<br>relationele beveiliging | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|

| Kopie naam onderdeel | Cumulatieve besteding<br>(t/m jaar T) realisatie<br>activiteit aantrekken<br>projectleider en<br>ondersteunend<br>personeel (volgens art.<br>4 lid 2 sub a en de<br>restricties benoemd in<br>art. 5 lid 2) | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>opstellen bovenregionaal<br>plan (volgens art. 4 lid 2<br>sub b en de restricties<br>benoemd in art. 5 lid 2) | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) realisatie<br>activiteit opstellen<br>bovenregionaal plan<br>(volgens art. 4 lid 2 sub b<br>en de restricties<br>benoemd in art. 5 lid 2) | Besteding (jaar T) realisatie<br>activiteit opstellen strategisch<br>vastgoedplan (volgens art. 4<br>lid 2 sub c en de restricties in<br>art. 5 benoemd in lid 3) | Cumulatieve<br>besteding (t/m jaar T)<br>realisatie activiteit<br>opstellen strategisch<br>vastgoedplan<br>(volgens art. 4 lid 2<br>sub c en de restricties<br>in art. 5 benoemd in<br>lid 3) |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                             |                             |                        |                             |                        |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> | <i>Aard controle R</i> | <i>Aard controle n.v.t.</i> |
|-----------------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|

|                          |                          |                          |                          |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <i>Indicator: H20/07</i> | <i>Indicator: H20/08</i> | <i>Indicator: H20/09</i> | <i>Indicator: H20/10</i> | <i>Indicator: H20/11</i> | <i>Indicator: H20/12</i> |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|

|                                                    |          |     |     |     |     |
|----------------------------------------------------|----------|-----|-----|-----|-----|
| Vastgoedtransitie open<br>driemilieusvoorzieningen | € 75.826 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
|----------------------------------------------------|----------|-----|-----|-----|-----|

|                                                                                 |        |        |        |        |        |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Ombouw van<br>separeerruimten of<br>ontwikkeling van<br>relationele beveiliging | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|

| Kopie naam onderdeel                                                            | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>afstoten (art.4 lid 2 sub<br>d)                                    | Cumulatieve besteding (t<br>/m jaar T) realisatie<br>activiteit afstoten (art. 4<br>lid 2 sub d)                             | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>verbouwen (art. 4 lid 2<br>sub e)                                                                          | Cumulatieve besteding (t/m<br>jaar T) realisatie activiteit<br>verbouwen (art. 4 lid 2 sub e) | Besteding (jaar T)<br>realisatie activiteit<br>vervangende<br>nieuwbouw (art. 4 lid<br>2 sub f) |
|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle R</i>                                                                                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                  | <i>Aard controle R</i>                                                                                                                                    | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                   | <i>Aard controle R</i>                                                                          |
| <i>Indicator: H20/13</i>                                                        | <i>Indicator: H20/14</i>                                                                                          | <i>Indicator: H20/15</i>                                                                                                     | <i>Indicator: H20/16</i>                                                                                                                                  | <i>Indicator: H20/17</i>                                                                      | <i>Indicator: H20/18</i>                                                                        |
| Vastgoedtransitie open<br>driemilieusvoorzieningen                              | € 0                                                                                                               | € 0                                                                                                                          | € 0                                                                                                                                                       | € 0                                                                                           | € 0                                                                                             |
| Ombouw van<br>separeerruimten of<br>ontwikkeling van<br>relationele beveiliging | n.v.t.                                                                                                            | n.v.t.                                                                                                                       | n.v.t.                                                                                                                                                    | n.v.t.                                                                                        | n.v.t.                                                                                          |
| Kopie naam onderdeel                                                            | Cumulatieve besteding<br>(t/m jaar T) realisatie<br>activiteit vervangende<br>nieuwbouw (art. 4 lid 2<br>sub f)   | Activiteit Ombouw<br>separeerruimten<br>gerealiseerd (art. 4 lid 1<br>sub b) (Ja/Nee)                                        | Activiteit Ontwikkeling<br>relationele beveiliging als<br>de instelling niet meer<br>beschikt over een<br>separeerruimte (art. 4 lid<br>1 sub b) (Ja/Nee) | Besteding realisatie activiteit<br>ombouw separeerruimten in<br>(jaar T) (art. 4 lid 1 sub b) | Cumulatie besteding (t<br>/m jaar T) ombouw<br>separeerruimte (art. 4<br>lid 1 sub b)           |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                       | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                               | <i>Aard controle R</i>                                                                        | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                     |
| <i>Indicator: H20/19</i>                                                        | <i>Indicator: H20/20</i>                                                                                          | <i>Indicator: H20/21</i>                                                                                                     | <i>Indicator: H20/22</i>                                                                                                                                  | <i>Indicator: H20/23</i>                                                                      | <i>Indicator: H20/24</i>                                                                        |
| Vastgoedtransitie open<br>driemilieusvoorzieningen                              | € 0                                                                                                               | n.v.t.                                                                                                                       | n.v.t.                                                                                                                                                    | n.v.t.                                                                                        | n.v.t.                                                                                          |
| Ombouw van<br>separeerruimten of<br>ontwikkeling van<br>relationele beveiliging | n.v.t.                                                                                                            | Nee                                                                                                                          | Nee                                                                                                                                                       | € 0                                                                                           | € 0                                                                                             |
| Kopie naam onderdeel                                                            | Besteding realisatie<br>activiteit ontwikkeling<br>relationele beveiliging in<br>(jaar T) (art. 4 lid 1 sub<br>b) | Cumulatie besteding (t/m<br>jaar T) realisatie activiteit<br>ontwikkeling relationele<br>beveiliging (art. 4 lid 1<br>sub b) | Optionele toelichting                                                                                                                                     |                                                                                               |                                                                                                 |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                     | <i>Aard controle R</i>                                                                                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                  | <i>Aard controle n.v.t.</i>                                                                                                                               |                                                                                               |                                                                                                 |
| <i>Indicator: H20/25</i>                                                        | <i>Indicator: H20/26</i>                                                                                          | <i>Indicator: H20/27</i>                                                                                                     | <i>Indicator: H20/28</i>                                                                                                                                  |                                                                                               |                                                                                                 |
| Vastgoedtransitie open<br>driemilieusvoorzieningen                              | n.v.t.                                                                                                            | n.v.t.                                                                                                                       | n.v.t.                                                                                                                                                    |                                                                                               |                                                                                                 |
| Ombouw van                                                                      | € 0                                                                                                               | € 0                                                                                                                          | Nvt                                                                                                                                                       |                                                                                               |                                                                                                 |

separeerruimten of  
ontwikkeling van  
relationele beveiliging

Eindverantwoording (Ja  
/nee)

Aard controle n.v.t.

Indicator: H20/29

Nee

## H22 Regeling specifieke uitkering regionaal projectleider aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022

| Besteding (jaar T) | Cumulatieve besteding<br>ten laste van<br>Rijksmiddelen (t/m jaar<br>T) | Gerealiseerde activiteit<br>aanstellen regionaal<br>projectleider voor het<br>uitvoeren van activiteiten<br>in het kader van het<br>programma 'Geweld<br>hoort nergens thuis' in<br>het jaar 2022? (Ja/Nee) | Toelichting (Toelichting<br>verplicht indien bij H22<br>/03 "Nee" is ingevuld) | Volledige zelfstandige<br>uitvoering (Ja/Nee) | Eindverantwoording?<br>(Ja/Nee) |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------|
| Aard controle R    | Aard controle R                                                         | Aard controle n.v.t.                                                                                                                                                                                        | Aard controle n.v.t.                                                           | Aard controle n.v.t.                          | Aard controle n.v.t.            |
| Indicator: H22/01  | Indicator: H22/02                                                       | Indicator: H22/03                                                                                                                                                                                           | Indicator: H22/04                                                              | Indicator: H22/05                             | Indicator: H22/06               |
| € 33.300           | € 33.300                                                                | Ja                                                                                                                                                                                                          |                                                                                | Nee                                           | Ja                              |

## H24 Regeling specifieke uitkering specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022

| Projectnummer        | Gedurende (jaar T) zijn<br>de activiteiten verricht i.<br>h.k.v. van de<br>specialistische functie<br>waarvoor de uitkering is<br>ontvangen (ja/nee) | Besteding activiteiten<br>(jaar T) | Correctie besteding<br>realisatie activiteiten (jaar<br>T-1) | Definitieve besteding<br>realisatie activiteit (jaar T-1) | Eindverantwoording?<br>(Ja/Nee) |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Aard controle n.v.t. | Aard controle n.v.t.                                                                                                                                 | Aard controle R                    | Aard controle R                                              | Aard controle n.v.t.                                      | Aard controle n.v.t.            |
| Indicator: H24/01    | Indicator: H24/02                                                                                                                                    | Indicator: H24/03                  | Indicator: H24/04                                            | Indicator: H24/05                                         | Indicator: H24/06               |
| 1044218              | Ja                                                                                                                                                   | € 652.834                          | € 0                                                          | € 0                                                       | Ja                              |

## H25 Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)

| Beschikingsnummer /<br>kenmerk | Ontvangen<br>Rijksbijdrage (Jaar T) | Totale definitieve<br>exploitatietekort | Totale cumulatieve<br>besteding | Eindverantwoording   |
|--------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------|----------------------|
| Aard controle n.v.t.           | Aard controle n.v.t.                | Aard controle n.v.t.                    | Aard controle n.v.t.            | Aard controle n.v.t. |
| Indicator: H25/01              | Indicator: H25/02                   | Indicator: H25/03                       | Indicator: H25/04               | Indicator: H25/05    |

| SPUKIJZ21-22069                             | -€ 628.029                                        | -€ 605.806                       | € 604.314                                             | Ja                       |                                                       |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------|
| Naam locatie                                | Betreft periode<br>Nov + dec 2021 of Jan<br>2022? | Totale toezegging per<br>locatie | Hoogte definitief<br>exploitatietekort per<br>locatie | Besteding per locatie    | Cumulatieve<br>besteding per locatie (t<br>/m jaar T) |
| <i>Aard controle n.v.t.</i>                 | <i>Aard controle R</i>                            | <i>Aard controle n.v.t.</i>      | <i>Aard controle R</i>                                | <i>Aard controle R</i>   | <i>Aard controle n.v.t.</i>                           |
| <i>Indicator: H25/06</i>                    | <i>Indicator: H25/07</i>                          | <i>Indicator: H25/08</i>         | <i>Indicator: H25/09</i>                              | <i>Indicator: H25/10</i> | <i>Indicator: H25/11</i>                              |
| <i>Zwemcentrum Rotterdam</i>                | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>De Rozenburcht</i>                       | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 16.706                         | -€ 16.706                                             | € 16.706                 | € 16.706                                              |
| <i>Zwembad IJsselmonde</i>                  | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 31.531                         | -€ 33.848                                             | € 33.848                 | € 33.848                                              |
| <i>Afrikaanderplein</i>                     | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>De Wilgenring</i>                        | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 17.159                         | -€ 17.159                                             | € 17.159                 | € 17.159                                              |
| <i>Zwembad Overschie</i>                    | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 35.300                         | -€ 35.300                                             | € 35.300                 | € 35.300                                              |
| <i>Sportcentrum West</i>                    | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 33.317                         | -€ 33.317                                             | € 33.317                 | € 33.317                                              |
| <i>Pernis</i>                               | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>Hoogvliet</i>                            | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 45.538                         | -€ 45.538                                             | € 45.538                 | € 45.538                                              |
| <i>Hoek van Holland</i>                     | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>Correctie zwembaden<br/>Sportbedrijf</i> | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 0                              | € 18.215                                              | -€ 18.215                | -€ 18.215                                             |
| <i>Zevenkampspe Ring</i>                    | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 38.100                         | -€ 35.353                                             | € 35.353                 | € 35.353                                              |
| <i>Oostelijk Zwembad</i>                    | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 35.269                         | -€ 33.452                                             | € 33.452                 | € 33.452                                              |
| <i>Van Maanenbad</i>                        | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 42.776                         | -€ 48.845                                             | € 48.845                 | € 48.845                                              |
| <i>Oostervant</i>                           | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 12.003                         | € 5.453                                               | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>Het Alexanderhof</i>                     | <i>Nov + dec 2021</i>                             | € 26.181                         | -€ 27.916                                             | € 27.916                 | € 27.916                                              |
| <i>Zwemcentrum Rotterdam</i>                | <i>jan-22</i>                                     | € 0                              | -€ 17.204                                             | € 17.204                 | € 17.204                                              |
| <i>De Rozenbudcht</i>                       | <i>jan-22</i>                                     | € 11.883                         | -€ 12.029                                             | € 12.029                 | € 12.029                                              |
| <i>Zwembad IJsselmonde</i>                  | <i>jan-22</i>                                     | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |
| <i>Afrikaanderplein</i>                     | <i>jan-22</i>                                     | € 4.935                          | -€ 7.357                                              | € 7.357                  | € 7.357                                               |
| <i>De Wilgenring</i>                        | <i>jan-22</i>                                     | € 18.155                         | -€ 23.170                                             | € 23.170                 | € 23.170                                              |
| <i>Zwembad Overschie</i>                    | <i>jan-22</i>                                     | € 15.442                         | -€ 15.442                                             | € 15.442                 | € 15.442                                              |
| <i>Sportcentrum West</i>                    | <i>jan-22</i>                                     | € 67.632                         | -€ 69.680                                             | € 69.680                 | € 69.680                                              |
| <i>Pernis</i>                               | <i>jan-22</i>                                     | € 0                              | € 0                                                   | € 0                      | € 0                                                   |

|                   |        |          |           |          |          |
|-------------------|--------|----------|-----------|----------|----------|
| Hoogvliet         | jan-22 | € 19.227 | -€ 19.393 | € 19.393 | € 19.393 |
| Hoek van Holland  | jan-22 | € 0      | € 0       | € 0      | € 0      |
| Zevenkampse Ring  | jan-22 | € 38.273 | -€ 43.614 | € 43.614 | € 43.614 |
| Oostelijk zwembad | jan-22 | € 28.894 | -€ 37.656 | € 30.711 | € 30.711 |
| Van Maanenbad     | jan-22 | € 53.337 | -€ 22.375 | € 22.375 | € 22.375 |
| Oostervant        | jan-22 | € 31.193 | -€ 31.031 | € 31.031 | € 31.031 |
| Het Alexanderhof  | jan-22 | € 5.178  | -€ 3.089  | € 3.089  | € 3.089  |

#### SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

| Indicator                                                                                                                                   | Indicator                                                                    | Indicator                    | Indicator                   | Indicator | Indicator |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|-----------|-----------|
| <b>L4B Deelproject 750 hectare natuur- en recreatiegebied (Project Mainportontwikkeling Rotterdam)</b>                                      |                                                                              |                              |                             |           |           |
| Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen                                                                                       | Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee)  |                             |           |           |
| Aard controle R                                                                                                                             | Aard controle n.v.t.                                                         | Aard controle n.v.t.         |                             |           |           |
| Indicator: L4B/01                                                                                                                           | Indicator: L4B/02                                                            | Indicator: L4B/03            |                             |           |           |
| € 3.049.000                                                                                                                                 | € 26.473.000                                                                 | Nee                          |                             |           |           |
| <b>L15 Eenmalige bijdrage voor de uitvoering van en openstelling van de Stimuleringsregeling Boerderij van de Toekomst Kansen voor West</b> |                                                                              |                              |                             |           |           |
| Totale bestelling (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen                                                                                      | Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T)      | Aantal vouchers (t/m jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |           |           |
| Aard controle R                                                                                                                             | Aard controle n.v.t.                                                         | Aard controle n.v.t.         | Aard controle n.v.t.        |           |           |
| Indicator: L15/01                                                                                                                           | Indicator: L15/02                                                            | Indicator: L15/03            | Indicator: L15/04           |           |           |
| € 0                                                                                                                                         | € 0                                                                          | 21                           | Nee                         |           |           |

## Wijken

Pagina 254

## Algemeen

Op de volgende pagina's vindt u de wijkverslagen 2022 welke zijn opgesteld door de nieuwe wijkraden.

## Gebruiksaanwijzing vinden Wijkverslagen

Optie 1 via de kaart:

Zoom in om (steeds meer) wijknamen zichtbaar te krijgen op onderstaande kaart. De kaart is ook verschuifbaar. Klik op een wijksnaam om doorgestuurd te worden naar het wijkverslag van deze wijk. De kaart bevat roze en groene vlakken. De groene vlakken zijn havengebieden. Zij zijn niet klikbaar en wijzen niet door naar een wijkverslag.

#### **Optie 2 via een lijst:**

Een lijst met wijkverslagen is te vinden via de groene menuknop rechtsboven aan uw scherm: klik op de menuknop. En klik vervolgens op "wijken". U ziet nu de wijkverslagen op alfabetische volgorde staan. Als u op het door u gewenste wijkverslag klikt, wordt u doorgeleid naar dit wijkverslag.

## **Wijkverslag Afrikaanderwijk 2022**

Pagina 255

[Wijkverslag Afrikaanderwijk 2022.pdf - PDF\(80.7K\)](#)

## **Wijkverslag Agniesebuurt-Provenierswijk 2022**

Pagina 256

[Wijkverslag Agniesebuurt-Provenierswijk 2022.pdf - PDF\(459.3K\)](#)

## **Wijkverslag Blijdorp-Bergpolder-Liskwartier 2022**

Pagina 257

[Wijkverslag Blijdorp-Bergpolder-Liskwartier 2022.pdf - PDF\(26.0M\)](#)

## **Wijkverslag Beverwaard 2022**

Pagina 258

[Wijkverslag Beverwaard 2022.pdf - PDF\(1.2M\)](#)

## **Wijkverslag Bloemhof 2022**

Pagina 259

[Wijkverslag Bloemhof 2022.pdf - PDF\(139.5K\)](#)

## **Wijkverslag Bospolder-Spangen-Tussendijken 2022**

Pagina 260

[Wijkverslag Bospolder-Spangen-Tussendijken 2022 - PDF\(1.1M\)](#)

## **Wijkverslag Carnisse-Zuiderpark-Zuidplein 2022**

Pagina 261

## **Wijkverslag Cool-Scheepvaartkwartier-Stadsdriehoek 2022**

Pagina 262

[Wijkverslag Cool-Scheepvaartkwartier-Stadsdriehoek 2022.pdf](#) - PDF(871.1K)

## **Wijkverslag Crooswijk 2022**

Pagina 263

[Wijkverslag Crooswijk 2022.pdf](#) - PDF(1.3M)

## **Wijkverslag Delfshaven-Schiemond 2022**

Pagina 264

[Wijkverslag Delfshaven-Schiemond 2022](#) - PDF(111.6K)

## **Wijkverslag Dijkzigt-Oude Westen 2022**

Pagina 265

[Wijkverslag Dijkzigt-Oude-Westen 2022.pdf](#) - PDF(441.9K)

## **Wijkverslag Entrepot-Noordereiland 2022**

Pagina 266

[Wijkverslag-Entrepot-Noordereiland-2022.pdf](#) - PDF(393.7K)

## **Wijkverslag Feijenoord 2022**

Pagina 267

[Wijkverslag Feijenoord 2022.pdf](#) - PDF(67.8K)

## **Wijkverslag Groot- en Oud-IJsselmonde 2022**

Pagina 268

[Wijkverslag Groot- en Oud-IJsselmonde 2022.pdf](#) - PDF(899.5K)

## **Wijkverslag Heijplaat 2022**

Pagina 269

[Wijkverslag Heijplaat 2022.pdf](#) - PDF(227.7K)

## **Wijkverslag Hillegersberg 2022**

Pagina 270

## **Wijkverslag Hillesluis 2022**

Pagina 271

[Wijkverslag Hillesluis 2022.pdf - PDF\(126.4K\)](#)

## **Dorpsverslag Hoek van Holland 2022**

Pagina 272

[Dorpsverslag Hoek van Holland 2022.pdf - PDF\(2.3M\)](#)

## **Wijkverslag Hoogvliet 2022**

Pagina 273

[Wijkverslag Hoogvliet 2022.pdf - PDF\(764.4K\)](#)

## **Wijkverslag Katendrecht - Wilhelminapier 2022**

Pagina 274

[Wijkverslag Katendrecht-Wilhelminapier 2022.pdf - PDF\(369.4K\)](#)

## **Wijkverslag Kralingen 2022**

Pagina 275

[Wijkverslag Kralingen 2022.pdf - PDF\(2.0M\)](#)

## **Wijkverslag Kralingseveer 2022**

Pagina 276

[Wijkverslag Kralingseveer 2022.pdf - PDF\(2.4M\)](#)

## **Wijkverslag Lage Land-Prinsenland-s-Gravenland 2022**

Pagina 277

[Wijkverslag Lage Land-Prinsenland-s-Gravenland 2022.pdf - PDF\(734.7K\)](#)

## **Wijkverslag Lombardijen 2022**

Pagina 278

[Wijkverslag Lombardijen 2022.pdf - PDF\(2.1M\)](#)

## **Wijkverslag Mathenesse 2022**

Pagina 279

Er is in 2022 geen wijkverslag van de wijk Mathenesse beschikbaar.

## **Wijkverslag Middelland-Nieuwe Westen 2022**

Pagina 280

[Wijkverslag-Middelland-Nieuwe-Westen-2022.pdf](#) - PDF(504.8K)

[Bijlage-1-Wijkverslag-Middelland-Nieuwe-Westen.pdf](#) - PDF(125.2K)

## **Wijkverslag Nesselande 2022**

Pagina 281

[Wijkverslag Nesselande 2022.pdf](#) - PDF(4.3M)

## **Wijkverslag Ommoord 2022**

Pagina 282

[Wijkverslag Ommoord 2022.pdf](#) - PDF(149.6K)

## **Wijkverslag Oosterflank 2022**

Pagina 283

[Wijkverslag Oosterflank 2022.pdf](#) - PDF(725.1K)

## **Wijkverslag Oud-Charlois-Wielewaal 2022**

Pagina 284

[Wijkverslag Oud-Charlois-Wielewaal 2022.pdf](#) - PDF(2.1M)

[Bijlage-wijkverslag-OCW-fotos-participatie.pdf](#) - PDF(2.5M)

## **Wijkverslag Oude Noorden 2022**

Pagina 285

[Wijkverslag Oude Noorden 2022.pdf](#) - PDF(872.4K)

## **Wijkverslag Overschie 2022**

Pagina 286

[Wijkverslag Overschie 2022.pdf](#) - PDF(876.8K)

## **Wijkverslag Pendrecht-Zuidwijk 2022**

Pagina 287

[Wijkverslag Pendrecht-Zuidwijk 2022.pdf](#) - PDF(660.9K)

## **Wijkverslag Pernis 2022**

Pagina 288

[Wijkverslag Pernis 2022.pdf - PDF\(64.1K\)](#)

## **Dorpsverslag Rozenburg 2022**

Pagina 289

[Dorpsverslag Rozenburg 2022.pdf - PDF\(280.9K\)](#)

## **Wijkverslag Schiebroek 2022**

Pagina 290

[Wijkverslag Schiebroek 2022.pdf - PDF\(1.1M\)](#)

## **Wijkverslag Tarwewijk 2022**

Pagina 291

[Wijkverslag Tarwewijk 2022.pdf - PDF\(980.0K\)](#)

## **Wijkverslag Vreewijk 2022**

Pagina 292

[Wijkverslag Vreewijk 2022.pdf - PDF\(245.3K\)](#)

## **Wijkverslag Zevenkamp 2022**

Pagina 293

[Wijkverslag Zevenkamp 2022.pdf - PDF\(894.0K\)](#)

## **Getekende Jaarstukken 2022**

Pagina 294

### **Getekende Jaarstukken 2022**

[Getekende Jaarstukken 2022](#)

[Controleverklaring Rotterdam 2022](#)